Вівторок 1. червня 1937. Ч. 118

ДІЛО

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229—41.

Німці збомбардували Альмерію

у відповідь на летунський напад на німецький корабель. Німецька воєнна фльота пливе до Еспанії. Яка буде спільна реакція Німеччини й Італії? Німеччина перестала брати участь у контролі.

Валєнсійський уряд подався до димісії.

Ендеки сіють анархію.

Сензаційні промови оборонців у луцькому процесі.

Відкриття сесії Ліги Націй і меншинева справа

(Власна кореспонденція з Женеви).

XIX. конвенція Українського Народнього Союзу.

Напад стшельців на луговиків.

Автомобілева катастрофа члена польського уряду.

Львів дістане 1,300.000 зол. будівельних кредитів.

Які інші східно-галицькі міста дістали кредити?

Подружжя або вязниця.

Спортова сторінка.

Ч. 118 (14.661). Львів, вівторок 1. червня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦЬ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060. Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Ориг. Англійські Пальта
вовняні і непромакальні та матеріяли
продає просто консументам

ФАБРИКА УБРАНЬ
Рот і Рудерфер

Львів, Легіонів 3/I. п.
(над кіном Паляс)
626 .—2

Серед молоді УССР є елементи ворожі урядові.

У Києві відбувається 13. зїзд КП(б)У, на якому Косіор виголосив реферат. У дискусії над рефератом секретар центрального комітету УССР Андреєв признав, що серед молоді УССР є елементи ворожі урядові. Інші промовці критикували Постишева. Під його проводом — мовляв — київська організація не мала нічого спільного з большевизмом; на зборах не вели ніякої конкретної праці, лише славословили Постишева. Інші ствердили, в УССР не вводять в життя постанов центрального комітету компартії; напр. Донбас не виконує пляну продукції, дарма, що дістав досить грошей.

ПІДЙОМ РЕЛІГІЙНИХ ПОЧУВАНЬ В УССР.

Київський кореспондент „Правди" подає в числі з 13. V.: „Вже від трьох днів відбуваються на київських цвинтарях традиційні „гробки". Поки цілими десятками переходять повз могили, уряджуючи в такий спосіб справжню параду слуг релігійного культу. Тут перемішалися представники чорного і білого духовенства всіх напрямків, „живісти", „мертваки", „українські автокефалісти". Як видно церковницькі кола готувалися довго до „поминального тижня". Вони організували свій виступ згідно з детально розробленим пляном. Одним з головних номерів був виступ безногого попа в ризах. Сотки люду напливали в ці дні на цвинтарі, головно жінки та старі люди, але було багато й дітей, а між ними і школярів. На свій сором торговельні підприємства Києва виявили в ці дні незвичайну жвавість. На цвинтарі посунулись цілі відділи морозивників та яточників та возн з пивом та квасом. Церковники розвивають енергійно свій рух, але цього не можна сказати про організації войовничих безбожників та комсомол. Вони навіть і не думали про те, щоб зявитися в цих днях на цвинтарях.

Офінор.

Несподівана димісія японського уряду.

Райтер подає з Токіо: Уряд Гаяшія подався до димісії, бо в новому парляменті утворилася опозиційна більшість шляхом порозуміння двох найбільших партій: Мінсейто і Сеюкай, які противляться впливові військових кол на державні справи. Предсідник парляменту домагається, щоб утворити національний уряд, в якому могли би співпрацювати всі партії.

Як подає Авас, більшість міністрів висловилася за димісією підчас засідання, яке скликав голова прибічної ради Гіранума і премієр.

Еспанські червоні літаки збомбардували нім. кружляк

ВБИВАЮЧИ 23 ОСОБИ.

Еспанські червоні літаки, що летіли на Маюрку, заатакували по дорозі коло острова Ібіци німецький кружляк „Дойчлянд" (первісно розійшлась була поголоска, що йде про кружляк „Адмірал Шер"). Вони скинули 12 бомб, з яких 4 впали на чердак кружляка. Одна бомба пробила чердак і вибухла внутрі кружляка, вбиваючи 19 моряків і ранячи 11; друга вибухла на переднюому чердаку, вбиваючи 4 моряків.

Разом згинуло 23 моряків і дуже багато раненых.

„Дойчлянд" з прапором опущеним до половини машту причалив до Гібральтару; всі інші судна, що стоять у тамошній пристані, зробили те саме. 20 найважче ранених перевезено до військового шпиталю в Гібральтарі.

ВАЛЄНСІЯ ВИКРУЧУЄТЬСЯ.

Комітет валєнсійського уряду твердить, що бомбардування кружляка „Дойчлянд" було актом самооборони. Німецький кружляк — мовляв — обстрілював червоні літаки підчас розвідчого лету на Балеари; тоді вони скинули 12 бомб, з яких 4 впали на „Дойчлянд". Літаки буцім то пізніше дізналися, що вони звели бій з німецьким кораблем

ЩО НА ТЕ БЕРЛІН?

Як подає Авас, політичні кола не подають точніше, як уряд зареагує на збомбардування кружляка „Дочлянд". Фон Рібентроп закомунікує рішення берлінського уряду на нинішньому засіданні комітету невтервенції.

З міродатних джерел повідомляють, що вчора (в неділю) вечором німецький уряд виробив свою поведінку у звязку з нападом на „Дойчлянд"; у цій справі він правдоподібно порозуміється з Римом і Льондоном. Мін. Геринг негайно вернувся з Веймару до Берліна спеціяльним літаком.

ЗАГРОЖУЄ ВЕЛИКИЙ МІЖНАРОДНІЙ КОНФЛІКТ.

Авас подає: Розійшлася вістка, що німецький уряд вирішив уже нині зареагувати на збомбардування кружляка „Дойчлянд". Це викликало деякий неспокій у політичних колах Парижа й Льондону, які зрештою не вірять, щоби Берлін поставив перед доконаний факт комітет невтервенції та узяв на себе безпосередню ініціятиву, якої міжнародні наслідки були би дуже поважні

ЖЕРТВИ

Німецьке Інформаційне Бюро подає, що на кружляку „Дойчлянд" згинуло 23 особи, а 83 ранено, з того 19 важко.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Адміністрація.

ЛІКАР
Д-р мед. Володимир Гілевич
довголітній секундар Загал. Шпиталя
З ДНЕМ 1. ЧЕРВНЯ
відкрив канцелярію
В ЗОЛОЧЕВІ — ГЛИНЯНСЬКА 12.

XIX-та конвенція

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНЬОГО СОЮЗУ.

Ню Йорк, 20. травня 1937.

Коли в жовтні 1914 р. прибув я вдруге в Америку, довідався я на самому вступі, що дотеперішній Руський Народній Союз перемінено саме на Український Народній Союз. Ця перемїна і ще більше основна зміна статуту, коштувала цю найстаршу американсько-українську організацію к. 15.000 членів, бо після кількох місяців число членів Українського Народнього Союзу змаліло із 20.0000 на 6.0000. Здавалося тоді, що У. Н. Союз захитаний у самих основах.

Але тодішні урядовці, а головним фінансовим секретарем, небіжчиком **Семеном Ядловським на чолі,** інакше дивились на цю подію. Вони оцінювали, що таке потрясення поклало фінансову підставу під дальше істнування У. Н. С. Кожний член, що відступав від організації, залишав свої гроші, заплачені як асекураційну премію, у користь тих членів, що лишилися в організації та в користь будучих членів. Сьогодні нараховує У. Н. Союз **близько 32.0000 членів із 4 і пів** мілїонами долярів маєтку. Безперечно, що це найсильніша українська організація поза межами України і найбільш незалежна з усіх українських організацій на цілому світі під кожним оглядом. Вона нараховує 400 відділів, розміщених по цілому просторі Злучених Держав Америки.

Форма організації незрозуміла для галицьких українців, бо такої на українських землях не було. Є це наскрізь робітнича асекуаційно-допомогова організація, що, крім виплат посмертного та ріжних допомог на випадок каліцтва чи недуги, має ще чисто національну ціль на меті. Припадок хотів, що У. Н. Союз перед 40 роками закупив на власність тодішній єдиний український тижневик в Америці, нашу тепер **щоденну газету „Свободу",** і через це став немовби заборолом чи твердинею української ідеї за океаном. Мілїони гроша з'бирали відділи У. Н. С. та головний уряд на рідні народні цілі в Америці і в старому краю за час свого понад 40-літнього істнування. **Всі події в рідному краю відбиваються голосним відгомоном серед членів У. Н. Союзу.** Саме перед кількома місяцями появилася велика Пропамятна Книга У. Н. С. з нагоди його ювилею, зредагована під проводом д-ра Луки Мишуги. Вона відзеркалює все народне житте в Америці за близько 50 літ.

Коли хтонебудь пише про У. Н. С. для українців в Европі, мусить мати на увазі мале обзнайомлення европейських українців з відносинами серед українців в Америці. Тому все треба пригадувати основні факти.

Вони потрібні теж для зрозуміння ходу недавньої конвенції У. Н. Союзу. Є це так звана 19-та конвенція, що відбулася від 10. до 15. травня в столиці Злучених Держав, у місті Вашингтоні, у великій „вічевій" салі готелю Вашингтон, пів сквера від президентової резиденції, Білого Дому. Шумна назва „конвенція" — це загальне зібрання представників організації, вибраних кожним відділом в означеному часі. Таких делегатів прибуло на конвенцію аж 400 і вони мали на підставі статуту законодатну владу. Могли теоретично завісити всі дотепершні постанови статуту і вирішити дальшу долю організації. У числі делегатів знайшовся і підписаний, як висланник одного з нюйорських відділів У. Н. С.

Хто хотів би глядіти на конвенцію У. Н. С. як на український національний парлямент, той дуже завівсяб. Коли це і є парлямент, то лише парлямент У. Н. С. і лише про справи У. Н. С. можна на такій конвенції радити. Але, хоч конвенція тягнеться звичайно цілий тиждень, то число справ, вирішених на ній у перших днях, є мінімальне. Настрій делегатів у самих початках є незвичайно бурливий. Европеець, що приглядавсяб такій конвенції, відразу набрав би враження, що делегати рознесуть на шматки цілу організацію і самі розїдуться до дому кожної хвилини. На ділі є це американська атмосфера, яка дає всяким конвенціям повно нагоди до примітивних вигуків, як свого роду спорту. Не могла бути інакша й українська конвенція, хоч між делегатами не було сліду злоби. Були, що правда, одиниці, які творили засадничу опозицію проти теперішніх урядовців У. Н. С., але ця опозиція прямувала до того, щоб самій загорнути провід організації у свої руки. Колиж приходило до голосування над справами організації, ці опозиційні ріжниці розпливалися, а протилежности набирали річевого характеру.

В цей спосіб засідання чи наради конвенції тягнулися від год. 8 або 9 рано до 1. сполудня і від 2-30 до 6 веч., подекуди з вечірніми сесіями. Хоч наради розпочалися в понеділок 10-го травня, то не могли покінчитися скорше, як після півночи в суботу 15, чи радше ранком у неділю 16. травня. Покінчилися цим разом мирно і делегати розїхалися без жалю, хоч багато з них не могли бути вибрані до дирекції чи там до Головного Уряду У. Н. С. Тому, що розїздилися мирно, нема причини побоюватися, щоб конвенція пошкодила розвиткові У. Н. С., як це бувало запанила після минулих конвенцій.

Делегатів тримала разом ідея і... виплата діет. Вони самі ухвалили платню по 15 дол. денно, крім коштів подорожі з ближчих та подальших місцевостей. Діети виплачено щойно в часі віддання тайних голосів на вибір нового уряду, отже мало хто міг виїхати до дому перед покінченням конвенції. Кошти конзенції покриваються з конвенційного фонду (тепер понад 50.000 дол.). На конвенційний фонд складають самі члени повні 4 роки по кілька центів у додатку до своїх правильних членських місячних оплат. Кожна година нарад коштувала коло 1.500 дол., і колиб брати строго економічно, то протрачено половину гроша за змарнований час на крики та опозиційні внески. Але це привілей делегатів і на це не має ніхто ради. Великим коштом мусимо вести школу парляментаризму на вільній земді Вашингтона.

Колиб запитати, над чим властиво радили делегати, тоді справа представляється інакше. Отже: насамперед треба було вибрати президію конвенції і піжні комісії. Це забрало перший день. Але це було і взаємне пізнання делегат в і орієнтація їх, хто на що кандидує і хто на що надається. Щойно другий та дальші дні були присвячені звітам уступаючого уряду та критиці звітів. Коли в середу на кінці пополудневої сесії один із членів контрольної комісії виказав „документально", що теперішній уряд змарнував понад 150.000 дол. гроша за час 4-літнього урядування, то були делегатки, що вибухли голосним плачем розпуки. А коли після двох днів головний уряд виказав нестійність закидів, то фінансовий секретар, що був головним підсудним, не лише дістав заяву довіря але вийшов як єдиний кандидат на урядовця на дальші 4 роки, а обвинувачуючий член контрольної комісії дістав заяву недовіря за надужиття влади.

Крім звіту мусіли делегати ухвалити ще зміну статуту. У четвер вечором на нічній сесії постала така опозиція проти самих спроб відчитати проект, що треба було розійтися буквально з нічим і заходила небезпека, що конвенція не полагодить найважнішої справи, вимаганої законами деяких стейтів. Чути було, що доля конвенції в небезпеці. Страх зігнав усіх інтелігентів-правників, імігрованих з рідного краю та тут вже уроджених і вихованих адвокатів. Вони зійшлися на свою нараду, переглянули основно пропоновані зміни статуту й уложили тактику. **Чергового дня рано конвенція прийняла статут до двох годин і доля Союзу була врятована.**

Після того йшли наради вже гладше, хоч і серед приготувань до найважнішої точки гобто до намічення кандидатів на урядовців та до вибору самого уряду. В тому часі вирішено відділити газету „Свободу" від У. Н. С. та створити для неї під опікою У. Н. С. окрему видавничу спілку. На підставі повноважтя, даної головному екзекутивному комітетові, можна буде перенести „Свободу" з Ню Джерзі до Ню Йорку і тут дати їй зовсім самостійні підстави розвитку. Досі „Свобода" мала примусових передплатників, тобто членів У. Н. С. Відтепер нові члени не будуть приневолені передплачувати газету і вона мусить спиратися на читачах.

Загалом треба признати, що конвенція станула на висоті свого завдання, не зважаючи на її темні сторони. Успіх треба приписати дотеперішньому урядові та редакції „Свободи", що вміли конвенцію підготовити. Велику ролю на самій конвенції відграла вже тут уроджена інтелігенція і вона дістала за це заплату, бо дісталася до контрольної комісії. А це великий поступ від часу, коли після усунення колишніх священників-патріотів У. Н. С. вели майже виключно самі енергійніші одиниці із простих робітників.

Для української справи конвенція принесла теж великий успіх. Вашингтонські щоденники містили обемисті звіти про конвенцію та подавали замітки про український нарід; пятьох сенаторів прийшло зложити конвенції привіт, виголошуючи відповідні промови, а цілу низку промов виголосили посли („репрезентанти") до вашингтонського конгресу, що прийшли на бенкет делегатів у четвер вечер. Це була справжня нагода для них зійтися з представниками українського громадянства.

Д-р Семен Демидчук.

SAMODZIAŁY LESZCZKÓW

Вибагливі матеріяли
на убрання мужеські і жіночі костюми склад
„ЛЕЩКІВ" ЛЬВІВ КОПЕРНИКА 2

Париська міжнародня вистава мистецтва і техніка в модерному житті.

ВРАЖІННЯ В ДЕНЬ ВІДКРИТТЯ ВИСТАВИ.

Париж 25. травня 1937.

I.

Через головні вулиці нового міста-виставн, яке збудували в середині Парижа між площею де-ля Конкорд і гренельським мостом, між трокадерською палатою і военною школою, перейшов ліс циліндрів. Військо презентувало зброю, орхестри грали раз-у-раз Марсилезу, а Президент республики проголосив слова відкриття вистави, подиктовані протоколом при супроводі сто й один гарматніх вистрілів.

В еліземській палаті відбуваються галеві приняття шефів закордонних делегацій, що святочно відкривають свої „національні доми". Вчора витали наслідника престола Норвегії, нині фінансового диктатора Німеччини д-ра Шахта, завтра японців і т. д.

А в міжчасі на виставовій площі продовжуються цілий день і цілу ніч роботи та викінчують павільони чи уставляють у салях експонати. Покищо можемо тільки в загальному нарисі подати перші наші враження. Враження чогось величавого що твориться і буде викінчене, але щойно за кілька тижнів; бо жодна світова вистава, зовсім навпаки, як це буває у людей, чим старша — тим краща.

II.

Ми стоїмо на площі коло нової палати Трокадеро на терасі біля підземного театру, терасі з розкішною панорамою на Шан-де-Марс — т. зв. Поля Марса; у наших стіп нове штучне озеро і сотки водограїв.

Дивлячись униз (палата Трокадеро є на горі і біля неї є і головний вхід на виставу, т. зв. почесна брама, біля обеліска в честь миру), наш зір паде відразу на міжнародній квартал: національні павільони європейських і замовських держав.

В тій розкішно розкинений китиці „національних домів: скандинавських, надбалтійських, балканських, середньо-европейських і західно-европейських держав домінують два без сумніву найкращі павільони: німецький і совітський. Німецький дім закінчений високою вежею, на якій сидить орел, що глядить на павільон СССР, а радше на велитенський ставник на даху совітського павільону: мужчину і жінку, що йдуть, несучи злучений серп і молот. У тій дільниці є теж дім Японії, Єгипту, Палестини й Сіяму.

А над самою Сеною положені величаві павільони Бельгії, Швайцарії, Італії (ліворуч за мостом Єною) та національні доми Великої Британії, Швеції, Чехословаччини і Злучених Держав Північної Америки (праворуч за мостом Єною).

Довкруги вежі Айфля перериваєтьсн на хвилину міжнародня дільниця, щоб відступити місце радіовій стації, палаті преси, палаті реклями, описам якої входимо в чужі й далекі краї: Австралію, Південну Африку та в південно американські держави: Мексик, Венецуелю, Перу і Бразилію.

III.

Оглядаємо теж цілу Францію в мініятурі: французьку провінцію і французьке село та причалимо кораблем до французьких кольоній, бо заморські французькі посілости збудовані на острові по середині ріки. Відтворені там краєвиди заморської Франції: держав Леванту, Марока, Альжирії, Тунісу, французької східної Африки, французької західної Африки, Гвадалюпи, Гіяни, Мартиніки, Мадагаскару, Індокитаю.

А далі звиджуватимемо сотки павільонів, що ілюструватимуть зміст і ціль вистави: представити ролю та значіння мистецтва й техніки в модерному житті; ми вийдемо і в чародійну палату винаходів, що по думці організаторів є архітвором вистави.

У це чародійне нове місто-виставу можна прибути залізницею, автом, літаком і кораблем. Зрештою просимо читачів ще трохи потерпеливитись, бо не можемо описувати ще зачинених чи невикінчених павільонів. На все прийде черга і пора.

Юрій Стулинський.

Відкриття сесії Ліги Націй і меншинева справа.

Женева, 25. травня 1937.

Звичайна 97. сесія Ради Ліги Націй відкрилась дня 24. ц. м. під проводом посла Еквадора, Квеведо, приватним засіданням, що тривало дуже коротко. На цей день має відкритися надзвичайна сесія Асамблеї, а правдоподібно також і Бюра Конференції для обмеження зброєнь. Представники держав членів Ліги націй зявилися численно в Женеві. Сесія не маючи на своїм деннім порядку дуже поважних справ все ж викликає зацікавлення політичних чинників та преси. Женевські збори є в деякій мірі продовженням дипльоматичної акції, що почалася в часі коронаційних свят у Льондоні та в часі переїзду дипльоматів ріжних держав через Париж. У Женеві торкнуться кількох поважних европейських справ, які не стоятимуть на деннім порядку Ради чи Асамблеї.

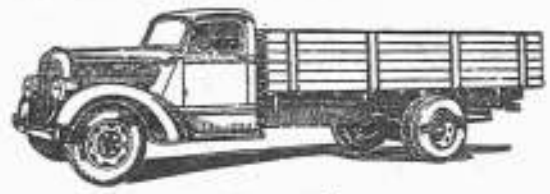
Найповажніша, але і найбільш безнадійна з цих справ, це припинення зброєнь та відкликання добровольців з Еспанії. Справа ця лежить особливо на серці Англії. В пресі були повідомлення, що Італія теж готова йти назустріч цьому, але були й заперечення цих повідомлень з національно-еспанського боку та запевнення, що Італія своєї дотеперішньої політики в Еспанії не змінить. Зрештою великі національні держави запропонували вже кілька місяців тому відкликати всіх добровольців з еспанського поля бою, але при умові, що раніше переведуть політичні та фінансові заходи, які забезпечувалиб справжне невтручання в еспанські справи, а до цього дійде очевидно нескоро.

Так само мало виглядів на успіх має устійнення нової льокарненської умови, про яку будуть говорити в Женеві. Намагання Літвінова примусити французький уряд до підписання франко-московського союзу скінчилися цілковитою поразкою, яку совітська преса старанно промовчала перед своїми читачами. Але тим більше роздуває ця преса значіння нарад між Літвіновим та Дельбосом, наслідком яких було офіціяльне повідомлення про те, що втримують засаду „колективної безпеки, неподільности миру в Европі та льояльного співробітництва в рямцях Ліги Націй" („Ізвестія" 20. V. 1937 р.).

„Льояльне співробітництво" між Літвіновим та Дельбосом, який йому хоче очевидно особливо подобитися, трохи гірку відмову в справі франко-московського мілітарного союзу, розпочалося спільною акцією, яка своїм справді комічним характером викликає загальну веселість в протимосковських колах Ліги. На довірочнім засіданні Ради Ліги, вони виступили в обороні волі преси для журналістів акредитованих при Лізі. Літвінов виголосив палку промову на цю тему. Його підтримав Дельбос. Референт цієї справи Велінгтон Ку і Авеноль мають звернутися з дотичними жаданнями до президента Конфедерації — Мотти, не зважаючи на те, що кілька промовців слушно звертали увагу, що Союз журналістів непокликаний провадити переговори з федеральним урядом. Про конфлікт, який повстав наслідком того, що швайцарський уряд прогнав редактора тутешнього совітофільського малого денника „Журналь де Насіон", італійського емігранта, А-Прато, свого часу ми писали. Тепер большевізанти сподіваються його повороту до Женеви, але мабуть даремно, швайцарський уряд тепер приготовляє у себе протикомуністичний закон.

Між численними справами записаними на денний порядок праць Ради знаходиться і справа угорської меншини в Румунії. „Журналь де Женев", який звертає увагу на це, є тої думки, що меншиневу справу на Раді не підвесуть. „Але добре, що увагу Ради звернуть на цю справу, значіння якої не все якслід розуміли, хоч вона й має значіння для вдержання та скріплення миру"... „Щойно вдруге трапилося, що петиція подана угорською меншиною в Румунії дійшла аж до Ради Ліги. В дотичній секції Секретаріяту лежить тепер 11 (одинадцять) петицій спрямованих проти Букарешту. Десять з них походять від угорської меншини і одна походить від української меншини. Підписані скаржаться, що меншинева мова усунена з адміністрації, з суду, з вулиці. „Нумерус клявзус" застосовано до вільних фахів та до промислу, а яких меншини майже цілком усунено. Меншеневі школи замкнено і батьків часто примушують посилати дітей до заведень більшости населення. Нарешті численні особи втратили своє громадянство. Статистика вказує, що число їх сягає вже в придунайських державах до 200.000. Їм загрожуєте, що їх можуть видалити та що вони впадуть тягарем на „Нансеновий Уряд", який має бути розвязаний. Коли ці скарги перебільшені чи безпідставні, то це треба ствердити, і дати як найбільші гарантії безсторонности. В цьому заінтересований цілий світ, а перед усім самі дотичні партії. Тому до цього важкого питання треба ставитися з найбільшою увагою. Можна булоб також удосконалити інформаційну службу. Коли петицію зредаговано у французькій мові, її не перекладають на англійську мову, а лише відповідь. Чи члени Ради бувають таким чином якслід поінформовані? Відповіди урядів, які повинні бути зредаговані до трьох тижнів, не приходять часом і по шістьох місяцях, а навіть і взагалі не приходять. Без сумніву треба булоб також сотворити комісію для меншеневих справ, так само, як істнує комісія для справ невільництва. Чи малаб Ліга упосліджувати европейців! В поважних справах Рада, інституція політична, повинна би звертатися до юридичної установи, гаазького Трибуналу. Проблему меншин не трактують надто добайливо. Ідеться тут не про ревізіонізм, а навпаки. Чим більше будуть меншини скаржитися, тим гірше буде стояти справа миру. Коли Ліга з політичних причин розчарує всі їх надії, коли їх становище стане нестерпне, то їх єдиною надією буде ревізія, а за браком ревізії війна."

До цих висновків п. редактора Бріке не багато лишається додати. Хіба те, що петицію проти Букарешту з огляду на останні засуди українських студентів в Чернівцях, справді дуже на часі поставлено на денний порядок Ради Ліги.

Вантажне підвоззя

марки 2—3

„DODGE" (Chrysler Corporation)

найновіші моделі на рік 1937.

9 ріжних типів, поклажа нетто від 750 до 6000 кг. Спеціяльно видовжене підвоззя на автобуси. Ціни конкуренційні від зол. 5·700·—

Інформації дає і демонструє: **Представництво на Східну Галичину фірма**

„БЕКАТЕ"

Ска з о. п.

у Львові, вул. Зибликевича 13, тел. 295-01.

М. РУДНИЦЬКИЙ. 5)

30 ЛІТ ПО МАТУРІ.

(Докінчення.)

Перед відіздом.

Ми розсіялися на гуртки. Чотирьох іде пішки до найближчого села Лісник — дорогою, на якій колись повстала неодна весела ідея і йшли завзяті дискусії про Пшибишевського. Я в одним товаришем іду на цвинтар, він на могилу — мами, я — батька. Цвинтар із чисто сільським настроєм; вид із нього на поля каже забувати про туземні турботи. Переходимо всі стежки і пригадуємо відомі імена. Пригадуємо теж, що за гімназійних часів ми заходили сюди рідко; ми вибороли собі тоді супроти життя іронічно-саркастичний тон, а на такому місці він не підходив.

На останні вечірні сходини, вже добровільні, не треба було умовлятись. Є тут один „репрезентаційний" ресторан, де зупиняються заправила всі „визначніші" гості; коли входимо туди — один довгий стіл вже обсаджений останніми могіканами зїзду. Щойно тепер розгортається спіґіканами зїзду. Щойно тепер розгортається спіґіканами зїзду. Щойно тепер розгортається спіґ

ги. На жаль не українську, а угорську. Згідно з регуляміном Секретаріят не дає інформацій щодо змісту тої чи іншої петиції, але правдоподібно це петиція групи послів англійського парляменту переслана кілька тижнів тому. Чи прийде вона колись на денний порядок Ради, питання досить сумнівне. **М. Данько.**

„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ О. ЛЕВИЦЬКА І С-ка
у Львові, вул. Кордецького 50. Тел. 26 0-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант“ терп. і воск. у всіх краскax
ПАСТУ до взуття „Елегант“ люкс, в тубах у всіх краскax
ПАСТУ до підлоги „Французька маса“ (фротерую чу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до білля помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 950

У ЦАРСТВІ СТАЛІНА.

ВИЗИСК РОБІТНИКІВ.

Ростовський „Молот“ пише: „Дотепер ще в запоріжському бавовняному колгоспі в Азівсько-Чорноморському Краю велико̀ скількости бавовняка не зібрали з поля і не передали державі; колгосп втратив коло 100.000 рублів. Наслідком злочинної діяльности директора Жуковського фінансову господарку колхоза запропастили. Борг робітникам виносив 10. квітня 85.000 руб. Замість заробітної платні колгоспи видавали мізерні аванси та боні. Зимою робітники жили у вогких, неопалених мешканнях; робітники обовязані. Жуковського віддали під суд, а бухгальтерка Каташева дістала догану“... **(Офінор.)**

РАДЯТЬ ВІД РАНКУ ДО ВЕЧОРА.

Ростовський „Молот“ подає наприклад характеристичні відомости про партійні конференції, які відбуваються тепер на козацьких землях. „Деякі конференції тривають по десять і більше днів і то від ранку до вечора; це викликує нелад в урядах та у варстатах. Кировська районова партійна конференція Ростова йде неорганізовано: президія кілька днів фактично конференцією не кермувала і не реагувала навіть тоді, коли на трибуні виголошували ворожі партії промови. Секретар Кировського райкому Краснодару та секретар Кагановичівського району цьогож міста допустили на конференцію троцькістівських зрадників, які ганьбили з трибуни порядних людей, намагаючись дістатися на їх місце до партійного проводу. Деякі партійники мають нахил пересаджувати; вони раніше порушували внутрішню партійну демократію, а тепер з причини нового ладу виборів вони гадають, що їх роля обмежується самим лише спостеріганням. Така гнила політика невтручання нічого спільного з большевицькими методами не має.

Той самий часопис повідомляє з Краснодару, що „вороги народу завдали велику шкоду партійній роботі. Вони заводили в організаціях непартійні звичаї, фактично скасували виборність та справоздання партійних органів перед партійними масами. Троцькістівські зрадники цькували добрих комуністів, викидали їх з партії, а ворогів партії боронили і підтримували. В інституті маслотовщевого промислу троцькіст професор Геворкян ширив троцькізм в пропагандивних семінарах...“ **(Офінор.)**

ПРОБЛЄМА АЗЕРБЕЙДЖАНУ.

В Берліні, в Гумбольдівськім Клюбі, відбувся відчит провідника національного руху азербейджанців, Мегмета Еміна Ресульцаде, уладжений редакцією органу азербейджанського національного центру „Куртулуш“. Сходинами проводив німецький туркольг, професор д-р Готтард Єшке. Промовець, який є головою національної партії Азербейджану „Мусават-у“ змалював сучасне сумне становище своєї батьківщини під владою московської деспотії, на основі даних самої совітської преси. Він дав історичний огляд боротьби Азербейджану проти червоної армії, повстань проти московської окупації, і представив сучасну нелегальну боротьбу мусаватистів в краю та політичну, пропагандистичну і інформаційну роботу на еміграції. Москва брутально поневолює населення та визискує безоглядно природні скарби Азербейджану. В останнім часі ГПУ намагається представити мусаватистів агентами німецького, італійського і японського фашизму, але населення добре знає московських агентів і не вірить їм. Відчит в німецькій мові в присутности численної публики мав великий успіх. **(Офінор.)**

Д-Р КАРЛО КРАМАРЖ.

З приводу смерти визначного чеського політика.

У Празі помер 26. травня ц. р. у 76. році життя **д-р Карло Крамарж** — один з найвизначніших чеських політиків і провідник національного обединання чехів, знаний нам товариш з австрійського парляменту.

Увійшов він до австрійського парляменту в 1891. році і там незабаром зайняв становище діяльного чеського політика і провідника. У своїй політиці був він панславістом русофілом, що вважав Росію протектором і спасителем усіх славян, тому входив у конфлікти з напрямною нашої політики в парляменті й делегаціях.

Перший раз став голосний посол Крамарж у часі ери президента міністрів графа Казимира Баденього, що хотів силою зломити німецьку опозицію у віденському парляменті (в 1897 р.). Тоді був президентом Палати Послів поляк Давид Абрагамович, а посол Крамарж заступником президента палати послів. І дня 26. листопада 1897 р. **ввели вони поліцію до салі засідань парляменту,** щоб опозиційних послів насильно повиносила з парляменту. Коли цю процедуру з виключуванням послів зачав виконувати Крамарж, його прозвав польський соціяліст Козакевич словами: Ти, московський поліцмайстре!

Цю парляментарну революцію залагодив цісар Франц Йосиф 28. листопада 1897 р. таким чином, що негайно відложив сесію Державної Ради і приймив димісію кабінету графа Баденього.

В 1906 р. засідав посол Крамарж **у комісії для виборчої реформи** на підставі загального голосування до австрійського парляменту. Тоді-го посол Ґломбінський зажадав побільшення числа посольських мандатів для Галичини. Посол Василько як заступник українців на це згодився, але зажадав відповідного побільшення числа мандатів для українців. Та посол Крамарж не хотів нас підтримати в комісії і через це ми стратили кілька посольських мандатів.

У 60-ті роковини першого славянського зїзду з 1848 р. у Празі, скликаню заходами молодочеського посла д-ра Карла Крамаржа **славянську конференцію до Праги** на день 12. липня 1908 р. Посол Крамарж підняв при цьому думку обнови славянофільства новим гаслом т. зв. неославізму, себто наближення до себе всіх славян в імя братерства й оборони спільних інтересів; але одну з найважніших справ: українську справу в Росії й Австрії — виключено з програми цієї конференції. Тому українці проголосили, що українська нація не бере участи в славянських нарадах у Празі.

Осьтак на кожному кроці, де ми стрічаємся з п. Крамаржем, усе наші визвольні змагання находили в ньому рішучого противника з причини його русофільства, що не погоджувалося з правдивим славянофільством.

Відтак упало на п. Крамаржа велике нещастя. З початком світової війни Крамаржа з товаришами арештували і перевезли до Відня, де за головну зраду засудив його військовий суд у 1915 р. **на кару смерти.** В дорозі ласки перемінили йому кару смерти на 15 літ вязниці, а новий австрійський цісар Карло подарував йому решту кари — амнестією в 1917 р.

По перевороті в Австрії в 1918 р. поєднався посол Крамарж з президентом Масариком і **став першим премієром уряду Чехословацької Республики.** Та по виборах у 1919 р., коли в ЧСР. вийшла соціялістична більшість, уступив Крамарж з премієрства і зачав поволі відступати з політичної арени.

Я бачився з Крамаржем останній раз у Празі 1923 р., в його палаті під Градчином. Він розпитувався про наших товаришів-послів, зокрема про б. посла д-ра Дмитра Маркова, та звів зі мною розмову про **Україну у Совітському Союзі,** де відбувалась тоді українізація урядовців у державній службі і т. д. Признаючи формальну рацію Української Держави, підносив він закиди проти того, що урядовці мають учитися української мови, бо — як казав — на Україні чийже кожний знає українську мову і тому не треба її вчити; зате, казав він далі, повинні там завести обовязкове навчання російської мови, бо цієї мови там не знають, а без неї мовляв, не можна обійтися. Русофільським панславістом залишився Крамарж до самої смерти...

Його мрія стати президентом Чехословацької Держави не здійснилась. Тома Масарик, що його Крамарж поборював довгі роки, став першим славним президентом нової Чеської Держави та пережив молодшого Карла Крамаржа, бо так судилось...

Д-р Кость Левицький.

Напад стшельців на луговиків.

Пишуть нам з Теребовельщини:

Дня 27. травня ц. р. напали стшельці з Брикулі Старої і Дарахова, пов. Теребовля, на членів тва „Луг“ з Брикулі Старої і побили деяких луговиків поважніше, нпр.: Івана Меленчука небезпечно ножем у чоло, Максима Чорнія в голову, а багнетом у плечі завдали смертельну рану Василеві Заверусі с. Данила, який у короткому часі від тої рани помер. **О.**

Напад підводного човна на барсельонську пристань.

При вході до барсельонської пристані появився підводний човен невідомого походження і вистрілив кілька торпед до кораблів, які стояли у пристані. **Одна торпеда затопила „Сіюдад де Барсельона“,** пасажирський корабель, що курсував між Барсельоною і Марселем.

Слід припускати, що жертв дуже богато, бо корабель був повний пасажирів, які їхали до Марселю.

Літаки залатакували підводний човен та він скрився під водою.

ЩО ДІЄТЬСЯ В КАТАЛЬОНІЇ?

З Барсельони повідомляють, що військовий диктатор Каталюнії ген. Повас наказав поліційним агентам сидіти постійно в радіостації коло спікерів, щоби вони не розголошували небажаних вісток.

У Каталюнії запанував великий хаос у валютових справах: в поодиноких містах професійні спілки емітують власні „гроші“, яких ніхто не хоче приймати, хоча вони мають примусовий обіг. Магістрат у Мерано виробляє власні гроші в блясі.

БІЛІ НЕВІЛЬНИЦІ

При фортифікації Більбао працює примусово 1.500 жінок. Вони працюють примусово 12 годин денно і — подібно як мужчини — не дістають ніякої винагороди.

Бої зі страйкарями на вулицях Шікаґа.

4 УБИТИХ, 62 РАНЕНИХ.

У південній частині Шікаґа дійшло до зудару між страйкарями і провінцією, впало коло 500 вистрілів. Ранено 66 осіб, а того 23 поліцаїв і 15 жінок; приміщено їх у шпиталі; вночі померло 64 особи.

1.500 страйкуючих сталевих робітників після віча вирушило до фабрики „Республиканське сталеве товариство“, 200 поліцаїв загородило їм дорогу; бійка тривала коло 20 мінут. Як твердить поліційна влада, страйкарі перші почали стріляти, поліція кілька разів вистрілила в повітря.

Вечором здвоєно службу безпеки; до фабрики „Республиканського сталевого товариства“ не вільно зближуватися дальше як на 100 метрів. Арештовано коло 40 осіб.

СТРАЙКАРІ СТРІЛЯЮТЬ ДО ЛІТАКІВ.

Фабрика „Республиканського сталевого товариства“ в Янгставні працює дальше. Для робітників, що не прилучились до страйку, постачають харчі літаками, до яких страйкарі стріляють.

75.000 СТРАЙКАРІВ.

75.000 робітників металевого промислу в околиці Шікаґо покинуло працю. У Варрен і Янгставні дійшло до сутичок, але менших як у Шікаґо.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Подружжя або вязниця.

Любов і подружжя у Бразилії

У Бразилії можна собі ріжними способами знайти жінку. Або з любови до жінки, або до її грошей — зовсім так як в Европі. Одначе є ще інший спосіб, який може необережного та неприготованого на несподіванки мужчину завести до вівтаря — це револьвер і кинжал.

Револьвер і ніж у руках одного з членів родини рішає про подружжя тоді, коли молода дівчина хоче повінчатися і свою волю та охоту скріпить заявою, що такий то і такий мужчина скомпромітував її своїми залицянками

Відвідини

Найгіршою небезпекою у цілій Бразилії є те, що ніхто ніколи не є певний коли і в яких умовинах захоче молода бразилійська красуня „бути скомпромітована" і що властиво треба вважати компромітацією. Дві гостини на місяць у домі родичів і одна справді випадкова зустріч на вулиці, коли молода дівчина йде напевне у товаристві тітки і брата — можуть перерішити долю молодого парубка та його парубоцької волі. Батько або брат, шурин або дядько, а якщо ще черствий то навіть дідо молодої приходить до „кривдника" і не говорить ні про погоду ні про щастя у грі, не дискутує навіть останніх вістей з каварняної політики, не оповідає теж найновіших дотепів, тільки каже: „Коіса муіто серія".

З цих слів бесідник відразу може пізнати настрій і агресивність гостя, бо коли хотів би гість говорити про грошеву позичку, про купно фарми — тоді він сказав би тільки „Коіса муіто імпертанте". У цьому випадку справа для молодого мужчини куди поважніша. Вже по кількох словах „зводник" чує альтернативу: „Ожениться з дівчиною, або — бережись!" Це речення має справді зміст. Бідолаха „зводник" знає що його жде. Якщо оженитьця — матиме приязнь і симпатію родини, до нього казатимусь „ви" — якщо ні: „ти" бережись! Зводника жде пімста і ненависть. Ці два слова „Ви" і „ти" означають: подружжя або ворожнечу.

Найчастіше рятує молодий чоловік життя подружжям із жінкою.

У Бразилії ролі сватів грають не тільки родичі й рідня дівчини, але також і бразилійська поліція. Коли якась молода дівчина зголосить на поліцію, що нпр. сеньор Альонзо звів її, виновника кличуть негайно на поліцію. Якщо він не зможе опрокинути закидів молодої дівчини — а такі закиди в Бразилії не так легко опрокинути, тоді мусить або женитися, або мандрувати на 10 літ до вязниці. Тільки тоді, коли зізнання молодої дівчини не є зовсім ясні і без сумніву неправдиві, слабне наступ на парубоцьку волю сеньора Алььонзо. В іншім випадку мусить вибирати між довголітньою вязницею, або довголітнім подружжям, бо в Бразилії нема розводів.

Скарга молодої дівчини

Одного разу трапився в одному бразилійському містечку такий випадок: Молода сімнацятьлітня дівчина, дочка визначного громадянина незвичайно скромна й побожна прибігла одного дня на поліцію і домагалася побачення з „делегадо-м". Її завели негайно до кімнати шефа, якому оповіла вона з плачем, що звів її Армандіно, аптикарський асистент, одначе не хоче він рятувати її чести подружжям. Коли шеф поліції почув таке, ек поблід із злости, що така подія могла трапитися в його районі, схопив револьвер, але згодом спамятався і велів тільки поліцистові привести негайно виновника до себе. Справді десять хвилин пізніше привели бідолаху аптикарського помічника під ескортою чотирьох жандармів із гостро набитими крісами.

— Багато не люблю говорити. Будете так довго сидіти, доки не повінчаетеся з сеньорітою Люізою. Скорше вас не пущу, аж вам ваші кости поломлю!

Армандо почав оправдуватися та просив подати йому причину такого дивного домагання. Це випровадило вже делегада, який був одночасно добрим знайомим батька дівчини, з рівноваги.

— Ви повинні соромитися вести ще дискусію над вашим безсоромним вчинком. Невже честь дівчини, яка вам повірила, не має ніякого значіння?

— Алеж я не знаю зовсім у чому річ. Я говорив один раз із сеньорітою підчас празнику на ярмарку, один раз проходжувався я з нею перед домом її батька а один раз закликала вона мене до батькового городу, щоб її собачці витягнути терня з ноги. Одначе, коли я прийшов з інструментами не міг я знайти зовсім ніякої собаки і тоді ми говорили зі собою кілька хвилин. Це було все...

Делегадо перебив молодому мужчині:

— Не хочу навіть слухати вашої брехні. Вибирайте: подружжя, або вязниця, хоч найкращим виходом булоб розстріляти такого драбугу

Гепіень.

Молодий чоловік надумувався кілька хвилин. Родичів він не мав, брати мешкали десь аж у Ріо Гранде до Суль. Хто за ним вставиться?

— Добре, оженюся зі сеньорітою, але тепер пустіть мене на волю.

— Егеж! Спершу підемо до Карторіо і щойно тоді пущу тебе.

Молода дівчина, делегадо і Арманд під ескортою 4 жандармів пішли до Карторіо де Паз і чверть години пізніше молодята були вже подружжям. Делегадо зложив спершу бажання молодій відтак молодому і щойно тоді відійшов зі своєю ескортою.

Так починається іноді подружжя з любови у Бразилії.

Актори в чужій шкірі.

Ми не в силі собі уявити, як виглядав би родовитий японець або китаєць у ролі стовідсоткового европейця. Навіть найбільший характеризатор-штукар не втяв би такої штуки, щоб нам „замилити очі"; а проте у японських фільмах із правила ролі американських янкесів та европейців грають самі японці.

Інша річ, що не можна здурити японської публики вивченою креацією гейші в інтерпретації Сільвії Сідней у фільмі „Мадам Батерфляй", де зміна раси — річ у наших обставинах не така то неможлива — викликала серед тамошніх глядачів сміх та погорду. Але це зовсім не перешкодило японським фільмовим продуцентам заангажувати Анну Мей Вонг, відому екзотичну акторку, до відтворювання постатей... европейок.

Буває інколи, що така штучна креація поведеться. Сільвія Сідней заграла головну ролю у фільмі „Серце індіянки" так вірно та створила такий точніський тип індіянської дівчини, що по премієрі фільми дістала почесну відзнаку від якогось вождя племени сіюксів чи команчів.

Зате Льорет Юнг ніяк не поталанило в ролі вродливої індіянки у фільмі „Рамона". Сама актбока, хоч і популярна та із виробленою вже славою, робила, що могла, але її штучна раса таки виглазила наверх і псувала всю композицію. Завинив тут у першу чергу режисер, який гадав, що довге, чорне волосся зробить усе...

Мабуть мало хто знає, що в ролі одного „пофарбованого" індіянина у фільмі „Непереможний Біл" виступив Віктор Варконій, що грав колись „сальонові" ролі в німецьких, австрійських та французських фільмах, а тепер подався в Голівуд, щоб там стати вождем червоношкірців.

Усеж находяться актори, що із справжнім успіхом та вродженим талантом виступають в екзотичних масках. До таких належить передовсім Ворнер Олянд, герой ріжних сенсаційних фільм із японського та китайського життя.

Його суперником став від недавна російський актор, Акім Таміров, який постійно живе в Америці. Цей актор уже з вигляду надається на такі ролі: квадратове обличчя, монгольські очі, гострі вилиці. Кажуть, що в жилах цього актора пливе монгольська кров, бо вродився він на Сибірі, де неважно про змішання раси. Ми бачили його у фільмі „Жовтий скарб" в ролі китайського генерала.

Хоч усі екзотичні фільми не дають задовільних висліів, бо актори почуваються ніяково в чужій шкірі, та замість видобути зі себе якнайбільше автентичного фольклору, попадають у шабльоновий патос та обмежуються до зверхньої, занадто для ока фальшивої екзотики. Проте такі фільми не перестають бути цікаві для кінових бувальців, бо туга сучасної людини за чужим та незнаним така сильна, що навіть дешевенький та штучно склеєний ефект заспокоює її гін у цьому напрямі.

Підчас спеки холодимося
МОРОЗИВОМ
тільки з фабрики
„ФОРТУНА НОВА"
Тел. 226-14.

КОПЕНГАГЕН — РАЙ ЖІНОК

„Нема місця у світі на нудьгу! Наше обезпеченеве товариство зобовязується запевнити вам щастя. У самітности зверніться до нас!"

Такі слова можна було вичитати на кольорових афішах розліплених по вулицях данської столиці. Прохожі затримувалися, зацікавлені сильно змістом цих привабливих оголошень. А що жінки, ще від часів праматері Еви завжди відзначалися незаспокоєною цікавістю, тому теж небавом юрба жінок атакувала льокаль, що його адреса була подана на афішах. Там дістали цікаві жінки такі інформації:

„Від цієї хвилини кожна молода дівчина могтиме обезпечитися від дуже грізної небезпеки залишитись старою дівою. За малу місячну складку буде мати певність, що здобуде мужа, або гарне відшкодування, яке обезпеченеве товариство виплатить їй по скінченні 40 літ."

Данці впали на справді добрий плян розвязки складного питання старих панен.

—o—

ВОЛІВ СМЕРТЬ ЯК ТОВАРИСТВО 4 ЖІНОК.

Незвичайно дивну й неімовірну причину до самогубства вишукав собі один молодий чоловік у Парижі.

Напередодні свого весілля він застрілився і залишив до своєї судженої лист у якому пише, що мусить умерти, бо страшенно боїться будучности. Йому ставало моторошно і лячно, коли він подумав що буде мусіти мешкати після весілля в однім мешканні з 4-ома жінками. Бо крім своєї майбутньої жінки, яку він дуже любив, мусів би він мешкати в однім мешканні зі своєю тещею та з двома сестрами жінки. Цього йому було рішуче забагато. А що від подружжя не хотів відмовлятися, щоб не викликувати непотрібного скандалу, не залишалось йому нічого іншого, як покінчити з життям, що йому видавалось куди кращою розвязкою, як життя з чотирома жінками

—o—

ВІЗИТІВКА НА ПЛЕЧАХ.

До Будапешту приїхав гість, який знайшов собі оригінальний спосіб, щоб у місті не загубитися.

Є це якийсь альбанець, який хоче пізнати світ і обїхати цілу Европу. Володіє він тільки одною матірною мовою, тому важко йому порозумітися з людьми, які говорять чужими мовами. Щоб у чужому місті не загубитися, впав він на оригінальну думку. На кусникові картону виписав свою адресу і з цією, може трошечки за великою, візитівкою на плечах почав мандрівку по місті й околиці. Коли хотів знову вертатися до своєї гостинниці, показував свою візитівку на плечах поліцаєві, який на міґи давав йому потрібні пояснення.

—o—

НАЙМОДНІША ЖІНОЧА ШКОЛА.

Кенсінтон — одна з дільниць Льондону може почванитися від недавнього часу наймодніщою жіночою школою. Ця школа має власне кіно, яке віддає безцінні заслуги шкільному навчанню. Кіно ілюструє науку ботаніки, зоольогії, географії та історії. Та є ще одна найважніша новинка в цій школі: Управителька уладила на терені школи гарненьке, комфортове, триімнатне мешкання. В цьому мешканні відбувають учениці найважніші лекції — практику на майбутніх господинь. Молоді дівчата вмітимуть не тільки вирецитувати на память імена всіх англійських королів, але теж смажити котлети і варити кашу для дітей.

ЕНДЕКИ СІЮТЬ АНАРХІЮ.

СЕНЗАЦІЙНІ ПРОМОВИ ОБОРОНЦІВ У ЛУЦЬКОМУ ПРОЦЕСІ.

В суботу, 29. ц. м. у політичному процесі проти редакторів тижневика „Волинь" в Луцьку, суддя преслухав ще приявного на салі ред. О. Ковалевського, члена проводу ВУО у звязку з зізнаннями свідка Халаціньского про усування портретів Пілсудского з „Просвітянських Хат". Ред. О. Ковалевський ствердив, що таких фактів не було. Подав, що ВУО має вже 10.000 членів, в чому 150 не походить з Волині. ВУО має секцію молодих, зорганізовану на військовий лад і бере участь у всіх державних святах. Опісля суддя долучив до актів витинки з ендецької преси з останніх років на доказ, що вшехполяки висмівали святощі польської нації.

З черги промовляли адвокати. Перші два оборонці: Храневич і Старчевський, які піддержували акт обвинувачення в імени ендецької партії проти редакторів тижневика „Волинь" домагались строгої кари для підсудних. Опісля виголосили довші промови адвокати: Масловський і Пасхальський, які боронять обох підсудних редакторів. Перший пригадав вбивство през. Нарутовича, що його виконав ендек Невядомський. Пригадав, що ендецька преса прославляла це вбивство, очорнювала марш. Й. Пілсудського, обезцінювала його визвольну боротьбу і т. д. Ендеки не розуміють, що **сила не мусить іти в парі з насильством, а могутність народу не має нічого спільного з безправством і насильством.** Знову обор. Пасхальський гостро полемізував з тезами ендецької партії, начебто вони лише „освідомлювали і консолідували польське громадянство" на Волині. Підкреслив, що люди, які приїзджали й організували — найменше надавалися до консолідації. Пригадав, що до Луцька приїздив з відчитом п. Гертих, герой процесу, в якому треба буде переводити проти нього доказ правди, що підчас боротьби з російською окупацією марш. Пілсудський не був бандитом. Лише стільки як вступ до конструктивної праці. Другим членом „стронніцтва народового" на Волині є ген. Янушайтіс. Він то брав участь в замаху 6. січня 1919 р. на тодішнього начальника держави марш. Пілсудського, який недавно вернувся з Магдебургу, себто не лише на свого начального вождя, але і на свого комманданта з часів боротьби за незалежність. У цьому процесі не йде про нинішній день. Оборонець підкреслює, що не розуміє цього процесу, якщо підходити до нього з міркою інтересу держави і суспільности. До такого процесу не повинно дійти, якщо направду йде про публичну справу. Чого ж до нього дійшло? Ясна відповідь насувається сама, якщо зважити, що суддя не дістав відповіди на свою пропозицію, щоб розправа відбулася при замкнених дверях. Підкреслив, **що луцький процес є дуже поважним атутом для большевиків. Якщо в цій хвилині пишеться про Волинь, про українську (в оригіналі „руську") справу, якщо нині виявляється у судовій салі з поза куліс польського державного життя деякі факти, то це дуже вигідне для східного сусіда і це є страшне в цій справі.** Явний процес означає, що демагогія перемогла публичний інтерес і що партійний інтерес потоптав національний інтерес. На розправі не повинно було дійти до богатьох зізнань свідків. Пригадує слова ген. Янушайтіса, що їх він сказав на вічу у Кремянці: „Польська армія не є національною армією, бо громадянство не має довіря до уряду, отже не має довіря і до армії і каже, що такі слова не допускальні на окраїнах, якщо взяти під увагу, що на Волині є 16% поляків. Зізнання ендеків, що на Волині нема непольського населення, себто що українці (в оригіналі: русини), це поляки — є фікцією. Вироблення історичної програми спираючись на фікцію, що на Волині мешкають лише поляки, може строго пімститися у майбутности. Ендеки не повинні теж закидати нікому почуття націоналізму. Бо щож таке нарід і націоналізм? **Націоналізм є почуванням, яке живе в кожній людині, почуванням, яке каже людині жити це є складові елементи кожної людини. Не можна заборонити дереву, щоб росло. Але є дві методи. Одна: націоналістична — знищити** „ausrotten" і друга метода: **створити шлях порозуміння.** Кожний нарід має свій власний характер. Поляки не повинні змінятн Ягайлонської ідеї на ідею пруссаків. Поляки не будуть „апашем" народів. Вкінці спинився над висьміванням ендеками заслуг марш. Пілсудського і заявив, що не вільно перейти до денного порядку над його тестаментом.

Замикаючи розправу председник трибуналу заповів, що присуд оголосить у вівторок 1. червня в год. 14-ій.

—o—

Чи совітська влада мачала пальці в нападі на кореспондента ПАТ-а.

АТЕ подає зі Здолбунова подробиці про напад на кореспондента ПАТ-а Гачинського під Черниговом. Гачинський вертався з Києва до Москви автом з урядовцем польської амбасади Лагодою та шофером. Недалеко Чернигова заступило їм дорогу якесь вантажне авто. З нього зіскочило кільканацятьох людей, які кинулися на Гачинського та його товаришів; всіх трьох поранили, авто здемолювали: потовкли шиби, порізали опони. Це авто не було приватне, бо таких в СССР нема; ця обставина кидає загадкове світло на цілу справу.

ІТАЛІЯ СОЛІДАРИЗУЄТЬСЯ З НІМЕЧЧИНОЮ.

Римські півурядові кола заявляють, що в обличчі збомбардування корабля „Дойчланд" італійський нарід солідаризується з німецьким. **Не можна передбачити всіх засобів, яких ужие італійський уряд, але з огляду на те, що політика Берліна і Риму рівнобіжна,**

реакція обох урядів буде така сама.

—o—

НІМЕЧЧИНА ПОКИНУЛА КОМІТЕТ НЕІНТЕРВЕНЦІЇ І НАКАЗАЛА СТРІЛЯТИ ДО ЧЕРВОНИХ КОРАБЛІВ І ЛІТАКІВ

Німецький уряд повідомив комітет неінтервенції, що він не братиме участи у міжнароднім контролі, доки його кораблі не дістануть бажаної безпеки.

Німецькі воєнні кораблі дістали наказ стріляти до воєнного червоного літака і корабля, який зблизиться.

ОБОВЯЗКОВА МОБІЛІЗАЦІЯ ЖІНОК У ЧЕРВОНІЙ ЕСПАНІЇ.

Валєнсійський уряд покликав до військової служби всіх жінок у віці від 17-ох до 35-ох літ. Тих, що не зголосяться, каратимуть у наглому поступуванні.

Свячене у Львові.

СВЯЧЕНЕ У Т-ВІ „ВОЛЯ".

Т-во „Воля", що обединує українських дозорців, уладило минулої неділі пополудні свячене для своїх членів і запрошених гостей у просторій домівці при вул. Гавзнера ч. 9. Дари посвятив о. сов. Дутксвич і виголосив коротку промову з побажаннями. Промови пос. В. Целевича, голови т-ва „Воля" М. Лісовича, ред. Заремби, п. Самуляка, п. Фая, п. Козіцького і м-ра Бородайкевича переплітали присутні співанням стрілецьких пісень. Крім того приграваля весь час власна оркестра т-ва. Простору домівку виповнили щерт члени і запрошені гості, які провели ціле пополудне в милому настрою. Опісля відбувався товариські забави.

СВЯЧЕНЕ В ЗАМАРСТИНОВІ

Минулої неділі (30. V.) уладила читальня „Просвіти" в Замарстинові свячене для своїх членів і запрошених гостей. Акту посвячення дарів довершив о. Мирослав Харина, який виголосив теж промову про Христове Воскресення і заохотив приявних до згоди та любови, бо дух анархії не будує, лише руйнує. Крім цього виголосили ще промови ред. Василь Глібовицький від Матірного Т-ва „Просвіта", ред. Я. Шавяк, Ол. Карась, Вол. Боюлка, який закликав вписуватись у члени чит. „Просвіти". При кінці загостив на свячене о. А. Каштанюк, який теж виголосив відповідну промову. Промови були переплітані воскресними і стрілецькими піснями, що їх співала молодь і старші. Свято пройшло серед милого, родинного настрою.

Валєнсійський уряд подався до димісії.

Права французька преса принесла вчора поголоски, немов би премієр Негрін подався до димісії. „Ле Матен" навіть писав на основі радієвої інформації зі Сан Себастіяну, що през. Азаня приняв димісію; ця вістка не справдилася.

Як подає „Ле Жур" мін. Прієто, душа Негрінового уряду, признався, що політична ситуація дуже поважна, крайні ліві й синдикалістичні організації та анархістична й комуністична молодь утворили спільний фронт проти уряду.

Німці збомбардували Альмерію.

НІМЕЦЬКА ФЛЬОТА ПЛИВЕ ДО ЕСПАНІЇ.

Як подає Авас і Райтер, валєнсійський уряд повідомив свої закордонні представництва, що 5 німецьких воєнних кораблів від кількох годин бомбардує Альмерію.

Представники валєнсійського уряду у Женеві дістали вістку, що німецьких кораблів під Альмерією є не 5 лише: один кружляк і два контрторпедовці. Зате один англійський контрторпедовець подає, що є там і панцирник „Адмірал Шер".

Валєнсійський уряд зажадав, щоби негайно скликати Раду Ліги Націй.

У Гібральтарі уважають, що нинішнє бомбардування Альмерії є репресією за збомбардування кружляка „Дойчлянд".

Райтер подає з Берліна, що німецький представник повідомить на нинішньому пополудневому засіданні комітет неінтервенції, що німецька фльота бомбардувала Альмерію за напад на „Дойчлянд".

ОФІЦІЙНИЙ КОМУНІКАТ

Німецького Інформаційного Бюра подає:

„У відплату за злочинний напад на „Дойчлянд" нині рано німецькі морські сили бомбардували фортифікації пристані Альмерія. З хвилиною, як знищено портові уладження і становище червоних батерій, бомбардування перервано й покінчено.

На еспанські води вислано дальші кораблі воєнної фльоти, щоби скріпити німецькі морські сили.

Як виходить з комунікату, репресійна акция вже скінчилася. Це потверджують і півурядово, додаючи, що бомбардування Альмерії було необхідне, щоб охоронитись на майбутнє перед ще гіршими репресіями. Дальші кораблі висилають до Еспанії з огляду на безпеку на майбутнє.

На внесок німецького уряду скликано на нині (понеділок) на год. 16.15 пленарне засідання комітету неінтервенції. На тему бомбардування Альмерії мін. Іден перевів розмови з амбасадором Франції, Німеччини й Італії.

—o—

Зі шкільних імпрез.

ФІЛІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ У ЛЬВОВІ — В 100-ЛІТТЯ ПОЯВИ „РУСАЛКИ ДНІСТРОВОЇ".

Управа, учительський збір і молодь філії української гімназії у Львові вшанували святочно 30. травня ц. р. столітні роковини появи „Русалки Дністрової" та память її творців. Уже вранці того дня відбулася у шкільній каплиці Служба Божа, де о. катехит Петро Хомин виголосив глибоко продумане слово у звязку зі святом. Після того в 9. год. уладжено концерт для нижчих кляс гімназії, а в год. 18.30 повторено його для вищих кляс і запрошених гостей.

Концерт був поділений на дві частини. Обі зачалися промовами. Першу виголосив абітурієнт Роман Олійник, що характеризував добу і творців „Русалки Дністрової". Друга промова Ростислава Магалеса (IV. кл.) вказувала на духові вартости „Русалки Дн." Мішаний хор відспівав поправно О. Кошиця „Шум" та „Царівну" під проводом проф. В. Прокоповича. О. Прийма і Р. Хомин (скрипка з фортепіяном) відіграли Л. Бетговена „Менуетто" та П. Чайківського „Шансон Тріст". Роман Кухар з чуттям декламував поему Шашкевича „Бандурист" у супроводі бандури. Мужеський хор під проводом проф. В. Козака відспівав бадьоро „Дайте руки юні други" С. Людкевича. Гарно випало й форт. сольо Евгена Яремн, учня І. кл., що грав з бравурою Шопена: Імпромпту і Вальсе. Тенор Мирослав Ковч (IV. кл.) відспівав „Веснівку" Шашкевича-В. Матюка. Дуже гарно і справді святочно вийшла збіркова деклямація „Русанових Псальмів"

Шашкевича. Це вже заслуга п. Лесі Кривіцької, що не жалувала труду для їх вивчення та мистецького оформлення. Фортепіяновий супровід мав Роман Климкевич, уч. VII. кл. На бандурі грав п. Юрій Сінгалевич і ця точка причинилася теж немало до піднесення дійсно високого рівня свята.

Організацією цього вдатного свята займалися пп. професори: Ярослав Біленький та Володимир Радикевич. Свято залишило по собі як найкраще враження.

С.

Зі сойму.

Нині відбулося засідання адміністраційно-самоуправної комісії сойму, присвячене законопроктові про продовження уряджування тимчасової управи Варшави. Забирали голос віцемін. Корсак, і посли: Кребль, Кшечунович, Пахольчик, Зоммерштайн, Гладиш і Новіцький.

—o—

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глущевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., телефон 254-46. Приймаю футра до перехування літом.

— **Службовики українських установ** полагоджують літні закупи для себе і рідні тільки в кооп. „Базар" у Львові, при вул. Руській ч. 3. Великий вибір сезонових новин.

— **Українська православна парохія в Німеччині.** Ініціятивний комітет для організації української православної парохії в Німеччині скликав установчі збори, що відбудуться в неділю 6. ц.м. в салі Цецілієн-Шуле в Берліні (Вільмерсдорф. Нікольсбургерплящ 5). Початок год. 10. Попередить Служба Божа в українській мові, а закінчить панахида за С. Петлюру.

— **Нова доцентура.** Міністр освіти затвердив габілітацію д-ра Лучії Харевич, кустоса історичного музею м. Львова, як доцента історії міст та їх культури на гуманістичному виділі львівського університету.

— **Зміни в редакції „Дзенніка Польского".** З кінцем травня уступив з редакції україножерного „Дзенніка Польского" у Львові д-р Кляві Грабик і переноситься до Варшави, де стане членом редакції „Курера Поранного". Провід редакції „Дзенніка Польского" обняв Станислав Старжевський.

— **Іспит зрілости** в українській державній гімназії в Станиславові скінчився з таким висліодом. До іспиту допущено 32 учеників, з чого перепало при письменній матурі 7 кандидатів, не здав 1. Здало іспит зрілости 21 абітурієнтів, а саме: Василик М., Велигорський Р., Ганушевський С., Каблак Л., Качінський В., Каратницький З., Качінський М., Коритовський Я., Левицький Н., Левицький С., Лемеха В., Лятишевський О., Олексів О. Прихан Б., Прихан О., Романишин М., Росвецький К., Сенківський Я., Смик Р., Струмінський Я., Фігіль І.

— **Шкільні округи.** У Вістнику законів появився розпорядок ради міністрів про шкільні округи. На основі цього розпорядку Польща ділиться на 9 шкільних округ, а саме варшавську, виленську, познанську, поморську, краківську, берестейську, люблинську, волинську і львівську. В склад львівської шкільної округи входять воєвідства львівське, тернопільське і станиславівське.

— **Будівельні кредити для Львова.** На основі рішення економічного комітету ради міністрів асигновано 16,000.000 зол. на додаткові кредити для мешканевого будівництва, так що разом на цей рік будівельні кредити дійшли до 23 міл. зол. З наших міст дістане Львів 1,300.000 зол., Перестя 100 тисяч, Коломия 100 т., Перемишль 180 т., Станиславів 250 т., Тернопіль 100 т. Більше ніж Львів дістала лише Варшава (6 міл.) і Лодзь (1,900.000).

— **50-ліття архиєпископа Теодоровича.** В авлі львівського університету відбулася академія для вшанування 50-ліття священства вірменського архиєпископа у Львові, кс. Йосифа Теодоровича. На академію явилися польський примас кард. Гльонд з кількома біскупами з Польщі, митрополит Шептицький, львівський архиєпископ Твардовський та представники адміністраційної, військової та самоврядної влади. Промовляли примас Гльонд, воєвода Білик, президент міста Островський і ін. Академію закінчив хор відспіванням марійського гимну.

— **Коронація чудотворного образу** Матери Божої відбулася минулої неділі у вірменському костелі в Станиславові при участи найвищих церковних достойників, представників влади та багатьох тисячок народу. „Вірменський" архиєпископ Теодорович відчитав папську буллю в латинській і польській мові у справі коронації образу, після чого примас кард. Гльонд відправив понтифікальну Службу Божу, а біскуп Лісовський із Тарнова виголосив проповідь. Після коронації церковні достойники передали укороованим образом народові благословення. Цілому святові надано маркантний польсько-патріотичний характер. Місто було удекороване державними, церковними і міськими прапорами, зеленю та килимами.

— **Українка.** У місячнику молодої католицької жіночої організації „І. І. К. Ф.", що виходить у Брюселі в Бельгії в останньому числі за квітень п. р. уміщена стаття інж. Дм. Андрієвського п. н. „Весна на Україні". Д. Андрієвський пише про наші великодні звичаї, гаївки, пісні і т. д. До статті додано 2 ілюстрації — гаївок і гуцулки та мапа України.

— **Хто виграв міліон?** В нинішнім тягненні Клясової Льотерії впали м. ін. такі більші виграні: 1,000-000 зол. на ч. 104217. 20.000 зол. на ч. 187279. 10.000 зол. на ч. 37523 173483. 5.000 зол. на ч. 21205 160387. 2.000 зол. на ч. 705 32187 69187 35860 102513 110478 117314 124370 128052 144351 154640 192968. 1.000 зол. на ч. 7578 15903 18822 192212 28726 29530 34878 38298 45233 52583 57546 73244 73993 79916 105558 112023 118705 119475 132161 135044 145059 153853 172122 172215 176558

— **Дентистична поміч у школах.** З новим шкільним роком буде поширена лікарська поміч у вселюдних і середніх школах. На терені всіх кураторій будуть зорганізовані дентистичні кабінети для шкільної молоді. Досі дентистичну поміч у школах давали тільки на терені центральних воєвідств.

— **На Полісі беруться до нелеґальних ремісників.** На Поліссі є 12.758 ремісничих варстатів, з цього 4.000 „нелеґальних", „анонімних". Проти цих „нелеґальних" поліських ремісників виступають гостро головно наплавові польські ремісники („легальні") й обвинувачують їх перед держ. чинниками, що вони вчать „нелеґально" термінаторів і не поносять тягарів, не платять податків та підривають матеріяльний стан загалу ремісників. Цієї скарги послухала поліська реміснича палата і розпочала безоглядну боротьбу з „нелеґальними" (автохтонними) ремісниками. Вона творить з відпоручників польських цехів та організацій на Поліссі контрольні комісії, які мають зревідувати всі ремісничі варстати, щоби зліквідувати „нелеґальних" ремісників. А найважніша річ є зробити на Поліссі місце ріжним польським ремісникам та усунути тих, які не хотіли вступити до польських цехів.

— **Стодола причиною великого процесу.** В апеляційному суді у Львові відбулася розправа проти 62 мешканців села Тишківці пов. Городенка за спротив владі. Пішло через стодолу, яку влада звеліла розібрати, тому що побудували її без дозволу. Коли власники її не хотіли приказу виконати, поліція почала будинок розбирати. Дійшло до сутички, при чому юрба почала кидати на поліцію камінням, а поліція вжила зброї. Апеляційний трибунал затвердив присуд коломийського окружного суду, засуджуючи 49 обвинуваченних на кару вязниці від 8 місяців до одного року.

— **Наслідком довготревалої посухи** деякі сторони Польщі, головно білостоцьке воєвідство, загрожені катастрофою неврожаю. Вже тепер шкоди, спричинені сушею, як виходить із фахових обчислень, перевищують шкоди від повені в келецькому воєвідстві. У звязку з посухою вибухають часті пожежі лісів, причому жертвою вогню паде молодняк.

— **Автомобілева катастрофа віцеміністра комунікації.** Нині (понеділок) рано на перехресті двох варшавських вулиць самохід віцеміністра комунікації інж. Пясецького вїхав на вантажний самохід і впав до ями, викопаної на фундаменти. Віцеміністр вийшов з випадку ціло.

— **Порука за збанкротований банк у практиці.** Перед окружним судом у Люблині відбудеться незвичайна розправа. На лаві обвинуваченних засяде 900 осіб, членів б. Кооперативного Банку Купецького, що збанкротував тому кілька літ. Щоби сплатити зобовязання, затягнені банком, слід стягнути від його членів уділи в кількакратній висоті, бо таку відповідальність приняли на себе, приступаючи до банку. Тепер ті суми доходять до 600 тисяч, причому кожний член мусить заплатити 3.000 до 10 тисяч зол.

— **Загадочні бомби.** В будинку польського учительського союзу при вул. Смуліковського у Варшаві вибухли в день дві бомби. Вибух знищив двері, що вели до невикінченого крила будинку і спричинив пожежу, яку вгасила пожежна сторожа. На місці знайшли останки двох годинникових бомб, що були зладжені з військових гранатів. Обійшлось без людських жертв, бо робітники працювали в іншому місці. Справою занялася слідча влада.

— **З Польщі.** Під Варшавою відбувся двобій між двома варшавськими адвокатами Л. і Ш. Стріливши до себе з віддалі 25 метрів без успіху, оба розійшлися без подання руки. — На Поморі відчувається недостача бараболі, яка вимерзла в зимі. — В кольонії Мартелів біля Утрати ласького повіту згоріло 20 господарств на шкоду 60 тисяч зол.

— **80-ліття уродин папи.** В дні 31. травня т. р. папа Пій XI. святкував 80-ліття своїх уродин. У звязку з тим відкрито цього дня в палаті Кастельгандольфо папську академію наук при участи представників ріжних націй. Папа Пій XI. (Ахіхлес Ратті) вродився 31. травня 1857. р. в Дезіо під Міляном. Теольогічні студії скінчив у Міляні, опісля переніся до Риму, де здобув три докторати (теольоґії, фільософії та права). Від 1912. р. працював у ватиканській бібліотеці, а від 1918. р. був апостольським візитатором, опісля нунцієм у Польщі. В 1921. р. став архиєпископом у Міляні, а в 1922. р. вибрали його папою.

— **Обсунулася земля в Мексику.** У нафтовому басейні недалеко Тамальпулягуа обсунулася земля. 3 мілїони тон болота намоклого нафтою заляло містечко, розливаючись на просторі 2 км. Досі добули 53 трупів і 24 ранених, з того 10 важко.

— **Як большевики окрадають селян.** Перед окружним судом в Омску відбулася розправа проти кількох совітських достойників, членів реліжинського районового екзекутивного комітету, що управляли нечувану самоволю супроти індивідуальних господарів. Усіх господарів у цьому районі оподатковано на 100 тисяч рублів, опісля забрали їм цілий маєток і поділили між себе. Скарги покривджених не мали ніякого успіху. Всіх обвинуваченних засуджено на кари вязниці від 2 до 6 літ.

— **Трагічна аматорська вистава.** В литовській місцевости Віштіціс біля Сейну режисер показував перед аматорською виставою одній артистці, як треба стріляти. Куля пробила декорацію і вбила поліцая, що стояв за кулісами.

— **Втеча 30 прокажених.** Як повідомляють із Букарешту, в лепросорії в Тікілешті втікло 30 прокажених і рушили пішки до міста Тульчея, щоби поскаржитися перед владою на невідповідну поведінку управи заведення, де їх замкнено. Вістка про втечу прокажених викликала переполох у цілій околиці. Одначе поліція зловила втікачів і завернула до заведення.

— **Ріжні вістки.** В Лондоні помер визначний австрійських психольог Альфред Адлер, що створив власний психольоґічний напрям т. зв. „комплекс менших вартостей". — Румунську королеву Марію спаралїжувало.

—o—

З театру.

ВЕЛИЙ ТЕАТР: „КОРОЛЬ", комедія на 4 дії Кеявета та Армана.

Ця леса має добрих 30 років і львівська сцена вже раз її бачила. Чисто паріська сатира на соціялістичного діяча, який з посла стає міністром, завдяки своїй приятельці. Ця його приятелька — артистка віддавна добре знайома з молодим екзотичним королем, що саме приїжджає до Парижа з офіціяльною візитою. Король теж оперетковa фігура — як зрештою ціла галерія дієвих осіб, що пересуваються перед нашими очима. У дипльоматичних заходах більшу ролю грає тут спальня, як урядовий кабінет. Усе це веселе, пусте, бездонно — пусте.

Найкращі ролі — Леліви, Слівінського та Нічевської.

м. р.

‡ Посмертні згадки.

ПАМЯТИ БОГДАНА РІПНІЙСЬКОГО, ОКР. СУДДІ І СОТНИКА УГА.

Дуже вже нечисленні ряди українських суддівників на терені львівського апеляційного суду понесли нову втрату через смерть Богдана Ріпнійського, окружного судді в Тернополі, що зійшов зі світа зовсім ненадійно внаслідок розриву серця 20. травня ц. р. в 52. році життя, хоч нездужав уже від одвшого часу і то мабуть на пістряка (рака). Ця втрата тим більше болюча для нас, що не стало між живими визначного й обективного судді, що тішився великим авторитетом і поважанням у судейських та адвокатських кругах і як довголітній референт апеляційного цивільного сенату при окружнім суді в Тернополі та при цьому рутинований і бистрий правник, ставав нераз у пригоді в селянських цивільних процесах.

Покійний Богдан Ріпнійський походив з москвофільської родини (його батько був гімназійним професором у Тернополі), з якої не міг винести захоплення для української справи та її всестороннього знання.

Гімназію (тоді ще польську) скінчив у Тернополі, де його товариші українці, нині наші діяльні громадяни, перші зазнайомили його з нашими національними змаганнями і дали почин до цього, що опісля Ріпнійський став свідомим українським громадянином. По скінченні правничих студій став суддею, зразу в Дрогобичі, після війни в Тернополі. На світовій війні був старшиною австрійської армії і після утворення нашої держави в Галичині зголосився безпроволочно до служби в Українській Галицькій Армії (УГА), де приділили його до військового суду зі степенем судді сотника і у цьому характері пережив усю трагедію УГА. Як чимало колишніх галицьких москвофілів інтелігентів, зірвав Ріпнійський цілковито з з москвофільством і перейшов беззастережно в український національний табор та як свідомий український громадянин був в останньому часі, до хвилини ненадійної смерти, головою „Української Бесіди" в Тернополі. Суддею був з покликання і у своє нелегке сьогодні звання вкладав усю свою душу, здобуваючи собі симпатії у своїх співтоваришів праці в суді, серед палестри і місцевого громадянства без різниці вації і релігій. Був дуже привязаний до церкви, пильно ходив на богослуження і виконував релігійні практики. За свої заслуги як судця діждався навіть признання (мабуть чи не одиночкий з українців суддів у польській службі) від влади, дставши недавно золотий хрест заслуги і в останньому часі був найповажнішим кандидатом на становище віцепрезеса окружного суду в Тернополі, опорожнене недавно внаслідок уступлення відомого у нас д-ра Л. Вендриховського.

Похорон Покійного відбувся в суботу 22. травня ц. р. при численній участи місцевих громадян, 7 священників, під проводом декана о. Осипа Грицая з Чернихова, усіх працівників суду і прокуратури та багатьох адвокатів. Над домовиною промовляли: окружний суддя д-р Секанович, колишній аплікант Покійного, останнью його співтоваришв в апеляційному цивільному сенаті і судовий аплікант Молчко (оба по польськи), підносячи особисті прикмети Покійного як людини і судді, адвокат д-р Степан Брикович, як товариш Покійного зі шкільної лавки від української палестри, врешті проф. Павло Дяків від „Української Бесіди" і від місцевого українського громадянства.

Покійний залишив спарапіжовану матір, вінку й одинака-сина, учня семої гімназійної кляси. — В. Й. П.

С. Б.

Дописи.

МОСТИСЬКА.

Ювилейне Лугове Свято в І одинях, пов. Мостиська. В Мостиськах є „Повітовий Луг", але осередком лугового життя в мостиському повіті є село Годині. Самі Мостиська, містечко жидівське, бо українців, поза нільком урядовими, адвокатами та українськими установами, майже нема. Зате в Годинях є і голова „Пов. Лугу" Осип Федина, провідниця лугових жіночих порад Ю. Александрівна та ще й інші члени Повітової Старшини. „Луг" у Годинях святкував 10-ліття свого істнування в неділю 23. м. м. На це свято зійшлася більша половина „Лугів" мостиського повіту. Передполуднем луговики і луговички пішли до церкви на Службу Божу, яку відправили: о. Мацюк, о. Гринишин та о. Гамерський. Прегарну проповідь про вагу Лугової Організації виголосив б. УСС. о. Пшепюрський зі Сторини. Мала відбутися полева Служба Божа, але перемиський єпископ на полеву Службу Божу не дозволив. В 3. год. попол. відбулося саме свято на великій громадській площі. „Луги" вмаршерували на на площу, оркестра відграла національний гимн. Одночасно на високій щоглі піднесено прапор, а на підвищенні виставлено мандрівну нагороду, що її здобув мостиський повіт у 1935 р. у Львові й оборонив на Луговому Святі в 1936 р. Головою „Пов. Лугу" О. Федина склав звіт голові „Великого Лугу" д-рові Р. Дашкевичеві. Підчас перегляду луговиків і луговичок лугова оркестра відграла луговий гимн. По перегляді чет відкрив свято голова О. Федина, підкреслюючи велику працю „Лугу" в Годинях, під організуванням громадян села та „Лугів" у сусідніх селах. Зачерги д-р Р. Дашкевич склав привіт від „Великого Лугу" і вказав на заслуги „Лугу" в Годинях. Від філії „Просвіти" в Мостиськах склав привіт д-р В. Ломінський, від спортового т-ва „Сокіл" п. І. Бардин, від комітету українських кооператив у Мостиськах о. Пшепюрський, від Повітового Кружка „Рідної Школи" в Мостиськах Т. Федевич, від т-ва „Сокіл" у Черновії І. Ковалик. По привітах луговички вивели ритмічні вправи до слів молитви „Боже великий, [illegible]. Опісля були вправи палицями і вправа луговичок віницями. Далі відбувався концертова частина. Хор „Лугу" в Годинях п'д проводом В. Лабі відспівав рові лугові пісні „Вран коні друзі у лави", „Встає ваш Луг"; п. Ю. Александрівна віддекламували вірш В. Пачовського: „Поклін вам, браття і сестри з Лугу", а 5-літній хлопчина С. Босий „Гей манить, зове нас Луг". Вкінці хор відспівав пісні: „Учітеся, браття мої" і „Сонце заходить". Після того луговички з Годинь вивели вправи „Журавлі". Далі відбувався мішані вправи луговиків і луговичок, до яких станули всі „Луги". Свято закінчив п. Т. Федевич поклоном ставати в лугові ряди. Вкінці відбувався дефіляда „Лугів" перед головою „Великого Лугу" і Старшиною „Повітового Лугу". Ціле свято робило якнайкраще враження.

ПЕРЕМИЩИНА.

З просвітянського руху в Дубеччині. Дубеччина — це західна частина перемиського повіту, що клином вписується між добромильський та ярославський повіт і доходить до повіту березівського та рашківського. Близьке сусідство з рашківським повітом фатально впливає на національні відносини в Дубеччині. Від кількох десятків літ змінюються відносини в нашу некористь. Села, колись часто українські, мають тепер поважний відсоток або й перевагу польського елементу. Головний натиск іде, річ ясна, зі заходу і північного заходу. Так відчувається, що метою цього натиску є вирівняти лінію, очевидно поволю, по Сян. Тому то Дубеччина вважається у деяких чинників спеціальною ціллю. Під господарським оглядом Дубеччина є типовим краєм галицької нужди. Недостача якихнебудь заробітків на землі кидає на ринок праці надмір вільних від праці рук. Одиноким виходом є еміграція, головно до Франції, а в останніх днях до Латвії. Одначе й еміграція не всякі розвязати справи безробіття. Дуже важке матеріяльне положення та низький освідомлення з пригожим ґрунтом до розросту всяких пивок — Бобухів, яких в цілому Дубеччині є чимало. Вони, позичаючи селянам гроші, очевидно, на лихварський відсоток, вписують такі договори, що навіть при найкращій господарській кон'юнктурі селянин не може дотримати умови договору і мусить за півдурно продавати жидам останній кусник землі. З 6 села (Повхова), де завелися пявки жидам навіть багатші колись господарі залишились без даху над головою. Багато господарів лише завдяки мораторії не пішли тепер з торбами. То-ж і не дивно, що серед таких важких, невідрадних економічних та національних відносин всяка організована національна робота незвичайно важка. Всеж таки філії „Просвіти" в Перемишлі вдалося в останніх рбках зорганізувати 10 читалень і вони в цьому найбільш загроженому районі виконують свою важну культурно-освітну, національну роботу (Кривча, Воля Кривецька, Середина, Костева, Повхова, Підбуковина, Соломна, Руське Село, Іскань і Бахів). Крім того працюють там: 1 кружок „С. У." (Іскань), 1 кружок „Р. Ш." (Руське Село) та 4 кооперативи для загального закупу і збуту (Воля Кривецька, Руське Село, Іскань і Бахів). Нема ще наших товариств у Скопові, де влада минулого року розвязала читальню та в Рушельчичах, де не зважаючи на всякі заходи філії „Просвіти" в Перемишлі не вдалося заложити читальні внаслідок специфічних тамошніх обставин. Щоб не втратити мізерного заробітку у дворі в селі Рушельчичі боїться навіть читальні. В Дубеччині бувають випадки, що дівчині не хотять приймати на роботу тих, що належать до читальні і навіть звільняють з праці тих, що їх діти записались до читальні. Ті обставини та малу свідомість використовують агітатори польських людовців, які опанували район, а села: Рушельчичі і Скопів майже всецілко. На ці людовецькі, а в інших районах людово-фронтівські впливи повинен звернути увагу секретар П. Н. К. УНДО о. Сенечко. Сівачі людовецьких, людово-фронтівських та всяких інших гасел не здуть виборів і безперервно працюють у терені. Деякі читальні мають вже власні доми, як Кривча, Бахів, Іскань, (там також вибудують дім С. У.), Підбуковина, Костева і Руське Село приступили до будови і на днях відбудеться посвячення наголошного каменя. Сильно відчувають недостачу інтелігентних сил до праці і тому просвітянська праця не розвивається так, як повинна би розвиватись. Філія робить все можливе так, що поволи відносини поправляються і одночасно зростає та міцніє національна свідомість. А тимчасом малі успіхи читалень „Просвіти" не дають спокою нашим сусідам. В останніх часах польські чинники ведуть сильну пропаганду за будовою людового дому в Костевій, щоби таким чином дезорганізувати в селі вплив читальні, що саме тепер починає будову свого дому. Тому обличчями „грушок на вітер" намагаються відтягнути наших селян, але з надією що на цілій сусідам не вдасться. Костева, що найдальше на захід висунене село перемиського повіту. Лежить на самій етнографічній границі, оточене зі всіх сторін майже чисто польськими селами. Колись чисто українське село — тепер має понад 1/3 латинників. Сталося це головно через мішані подружжя, при яких напливає багато чужого елементу зі сусідніх сіл. Таким чином пропав Бахівець, в якому лише церква остерегла свідком, що це село було колись українське. Щоби цю експансію затримати, треба доложити всіх сил до праці. Поважно працює там організатор філії „Просвіти" Степан Микита, який не жалує своїх сил т. зв. щільно віддався праці над організуванням Дубеччини. Дуже часто їздить по селах, організує збірні сходини, вчить співати і т. п. Протягом року зорганізував кільканадцять окружних Шевченківських свят і свят „Просвіти", а саме: у Кривчі, Кривецькій Волі, Костевій і в Бахові. Вкінці слід підкреслити, що в немалій мірі в відродженню Дубеччини причинився парох Іскані о. Михайло Гух та його дружина.

Не признають українською мовою. Дня 20. п. м. філія „Просвіти" в Бахові внесла до староства в Перемишлі подання за дозвіл на уладження в дні 25. п. м. Шевченківського свята. Це подання внесли наперед до волосного уряду у Кривчі, який мав його завізувати і побрати оплату від вмерл. Волосний секретар побачивши, що подання написане в українській мові, не хотів його стверднти, заявляючи, що подання в українській мові не приймає і не подагоджує та домагався, щоби подання були писані „в уряднім язику". Його підтримав теж присутній у волості, уряді командант станиці поліції у Кривчі. Слід підкреслити, що читальні кривецької волости постійно мають клопоти зі згаданим секретарем за подання, писані українською мовою. Цей секретар посунувся до того, що накинувся на одного просвітянина з такими образливими словами: „не розумєш хінського язика". Може би компетентні чинники повчили волосного секретаря, що існує мовний закон та щоб командант поліції не вмішував до весвоїх справ.

К.к.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Ювілейний Альманах українських католицьких богословів Перемиської Епархії. Зібрала Редакційна Колегія. Перемишль 1937. Накладом Гр.-Катол. Духовної Семінарії в Перемишлі. Ст. 268.

Сорок літ праці Української Ремісничої Промислової Бурси у Львові. Ювілейний збірник. Матеріяли зібрав і впорядкував м-р Ярослав Чума. Львів, 1937. Ст. 163.

ЖУРНАЛИ.

Жіноча Доля, ч. 11. з 1. VI. 1937. Зміст: Поле праці — всюди навколо нас! — До Українського Народу. Його сини і дочок на рідній і передній землі сущих. — Женя Лисогірська: Через Голготу до Воскресення (зак.). — Яр. Мандрикова: Душа дитини в світі наукових досліджень. — Ірина Вільде: Вікна нароатіж (далі). — Шлях до щастя в домі: „Я могла краще вибрати заміж. — Марія Омельченкова: Терезія Вансова. — Д-р В. Ю. Кисілевський: Коронація Юрія VI. — Вісти зза моря. — „Свято Матері" в Рашевичах. — С. Русова: IX. Конгрес Ліги Миру та Свободи. — О. Дучимінська: Пятий збір українських музеольогів у Перемишлі. — Дещо про купелі й ідеали „на броні". — Використовуймо вміло набій! — Що їсти. — Дещо з моди. — Жіночий рух: Закінчення інструкторського курсу „С. У." — Листування редакції. — Згадаймо добрим словом. — Новинки. — Веселий куток.

Вісти з Лугу. Р. XII., ч. 5. за травень 1937. Зміст: Лугове свято у Львові відложене. — Культ лицарства. — Дві сумні роковини. — Один спомин. — Протигетлеровська і протиганова оборона краю. — З життя Лугової Організації.

Шлях, релігійно-громадський часопис для народа. Луцьк. Р. I., ч. 2. за червень 1937.

Місіонар Пресвятого Ісусового Серця. Журнал. Р. 40, ч. 6. за червень 1937.

СПОРТОВА СТОРІНКА.

День Українського Спортовця у Львові.

Цьогорічний День Українського Спортовця у Львові перейшов під знаком **масовости.** Масова участь спортовців у дефіляді, масова конкуренція та й масова — як на нас — участь видців.

Свято почалося збіркою спортовців Львівської Округи на площі, до них виголосив промову голова УОС-у дир. Радловський, підкреслюючи вагу розвою спорту для кращого майбутнього нації та вказуючи на зростаюче зрозуміння для справи фізичного виховання серед українського загалу.

Після підвесення прапорів національних і клюбових Спортова Рада і голови поодиноких клюбів відбули перегляд усіх клюбів. До дефіляди станувло к. 500 спортовців з усіх клюбів Львівської Округи. Найкраще вражіння викликали більші клюби, як УСОК, Черник, КЛК та Сила, саме великою відьністю членів.

По офіціяльній частині зачалася властива програма, багата і різнородна, обчислена передовсім на масовість. Такий характер мав біг на 100 м. на гриці, до котрого станувло 20 змагунів, та 50 м. юніорів, в участю 18 змагунів.

У бігу на 100 м. взяли перше місце **Банах** (УОСК) у часі 12.2, другий **Мартинович** (КЛК) 12.2, третій **Павик** (УОСК) — 12.4. У бігу юніорів — перше місце в часі 6,6 здобув **Бойко** (сс. Плай), другий Маленький (Плай) — 6.7.

Пропагандивний характер мав теж біг напростець на 2 км. та дружиновий марш на 5 км. Тому, що трата обох конкуренцій йшла поза площею, видці могли тільки оглядати старт і мету, що відбулися на площі. До бігу станувло 25 змагунів із клюбів: Сила, Дністро, УРСК. Слід завважити, що „Сила" — робітничий клюб, уперше стартував у змаганнях УСС-у і виказує добрий матеріял та — що найважніше — запал і охоту до спорту і в короткім часі певно зможе зачислитися до сильніших клюбів Львівської Округи.

В бігу перше місце здобув **Радно з УРСК-у в часі 10:47,7**, другий **Яцуха**, третій **Возьний**. Біг скінчило 20 змагунів.

До дружинового маршу станули дружини Чорноморця, УОСК-у, Дністра й УРСК-у. Однак висліду маршу не можна скваліфікувати, тому що дружини вернулися групами (а на основі правильників мають вернутися в комплєті), вповуж дружина УОСК-у, хоч прийшла поза, але не перейшла правильно мети. На марґінесі можнаб завважити, що тут завинила організація, і таку конкуренцію не слід вставляти у рямки загального свята. Радше зорганізувати окремі змагання в маршу.

Чисто спортовий характер мали дальші конкуренції легкоатлетичні: біг 60 м. жінок, скоки вдовжінь жінок і згору мужчин та ін. Найцікавішою точкою був біг гінців 4×200 м. та біг на 2000 м. (уперше зорганізований).

В гінцях стартували чотири дружини у двох передбігах в Плаю, УОСК-у, КЛК і Черника. В першому передбігу **УОСК** здобув перше місце в часі 1:42, перед **Плаєм**; у другому КЛК, завдяки знаменитому спринтові **Мартиновича**, зрівнявся з Черником та осягнув однаковий час 1:44, ділячися другим і третім місцем.

У бігу на 2.000 м. (що відбувався в перерві матчу Центросоюз — Маслосоюз) стартувало 10 змагунів. Була це властиво боротьба між Гавриляком (Черник) і Варцабою (УОСК) — і цим разом виграв П. певно Гавриляк, що від увесь час біг і тільки раз на коротку хвилину дав вимінутися Варцабі, щоб знову вийти наперед і здобути перше місце в часі 6:01,4.

З жіночих конкуренцій відбувся біг 60 м., у якому перемогла Опарівська (УОСК) у часі 9,5, перед Нежанівською (КЛК) — 9,6 та Іваницькою (Тризуб) — 9,8; скок удовжінь, де перше місце здобула знову Опарівська — скоком 4,00 м., перед Іваницькою — 3,70 і Нижанівською — 3,68 м., — та біг 800 м., що його виграла Адріянович (УОСК) — у часі 2:57. В гінцях 4×75 м. стартували дві дружини: Стріла й УОСК, що взяла перше місце в часі 47,2 перед Стрілою.

З мужеських конкуренцій відбулися ще скоки, а саме згору і трискок. У першому **Рак Р.** (Черник) **осягом 1.66 м.** здобув **перше місце,** перед Варцабою (УОСК) — 1,62 м. та Крупкою І. (Черник) — 1.58 м. У трискоку **перше місце** взяв Озеріс (УОСК) — скоком 12,00 м., 2) Шеретило (КЛК) 11,88 м., 3) Крупка І (Черник) 11,82.

Рівночасно з легкоатлетичними конкуренціями відбувався матч у відбиванці між дружинами „Суспільного Промислу" й „ЕКО", завінчений виграною **„ЕКО" у відношенні 2:1** (15:10, 15:2). Обі дружини грали доволі добре, одначе нерівномірно.

В змаганнях у кошівку мужчин між дружинами „Плаю" і „Дністра" виграв **Плай у відношенні 15:14** (10:6). Гра досить гостра, до мистецького рівня ще далеко.

У відбиванці між УОСК-ом і Черником взяли дві останній наглядну перевагу, диспонуючи складом більш зіграним і певним. **Вислід 2:0** (15:10, 15:6) **у користь Черника.**

Сенсаційною точкою цілої програми був, чи радше мав бути, матч у копаному м'ячі Центросоюз — Маслосоюз. Він стягнув на свято багато видців як може трохи завелися. Чомусь-то реклямовано його як майже гумористичну імпрезу і більшість глядачів ішла справді подивитись не забаву, забувши, що сам характер свята не дозволяє вставляти точки з такою закраскою. Завелися, бо обі дружини грали завзято й амбітно, обом ішло про вислід, а що рівень не був висококлясовий — це зрозуміле.

Чому вставлено таку точку у програму Д. У. С.? Щоб показати, що спорт має право існування й серед **т. зв. ольд-боїв,** зокрема серед урядницьких кругів (бо грать обох дружин — це службовики тих установ, умові й фізичні). Колиж це є загальний День Українського Спортовця — то зовсім на місці, що й ольдбої були тут репрезентовані.

Змагання Центросоюз — Маслосоюз покінчилися висліду 1:0 (1:0) в користь Маслосоюзу. Суддював добре п. Повзалюк.

Загальне вражіння Дня Українського Спортовця добре. Програма назагал цікава, але перетяжена, що й відбилося дещо на організації. Видців к. 2000. **(ДБ.)**

Нова книжка Бібліотеки „Діла":

САЛЬВАТОРЕ ФАРІНА:

ЛЮБОВ ОПОВИТА БРЕХНЕЮ

повість.

Матільде Серао: „Покинена", опов. у перекладі М. Островерхи. — Антоніо Фогацаро: „Недокінчені ідилії; Едмондо де Амічіс: „Зустріч" у рекладі П. Карманського. **Ціна 2. зол. Порто 30 с.**

Спортові висліди.

УКРАЇНА — Р. К. С. 7:3 (3:2)

Чергова успіх одинадцятки України не тільки вирівнав сильно й друге місце в мистецькій табелі, але скріпив теж надій на перше місце, під умовинов, що Україна виграє всі чергові змагання, а Ресовія програє ще бодай один матч. Недільні змагання виграла Україна зовсім заслужено в такім високім відношенні, бо дружина справді відзискала свою пробовність, запал та охоту до гри. Очевидно, що на похвалу заслужив у першу чергу напад, який грав у такому самому складі, як проти Чорних. Найтруднішим і найефектовнішим нападником був цим разом Магоцький, якого кожний біг виводив противника з рівноваги. Скопень II. став також рухливіший та агресивніший, а його бомби стають пострахом воротаря. Хомишинець грав нерівномірно. Спершу його заграння на середині нападу були першої якости, швидкі й цільні подання йшли нападників раз-у-раз до переду та на пробої, але згодом, коли почав грати егоїстично, виглядали всі його хиби наверх. Через повільність, боязливість та брак пробовности тратив він м'яч, підпроваджуючи його майже під самі ворота, о то в ідеальних позиціях. Малюк грав краще та спокійніше, як проти Чорних, тільки повинен позбутися м'якости. Кравєвський грав теж нерівномірно. У другій половині на лучнику був трохи грізніший, як на криді, але непотрібно укладкував рейди на цілу ширину гриша. Поміч грала слабше, як у четвер, але в загальному здоволила. Очевидно, що Гошовський на середині помочі знову доказав, що це його становище і повинно ніхто його добре на ньому не заступить. З оборонців кращий Скерегота, який імпонує спокоєм та зрівноваженням у безнадійних ситуаціях. Воробець переходить видний спадок форми, одначе грає, як завжди, амбітно та завзято. На погану ноту заслужив цим разом Гупул, який із трьох стрілених Україні воріт бодай 2 міг оборонити. Його холоднокровність межувала іноді з байдужністю.

РКС грав дуже добре першу половину і був тоді навіть рівнорядним противником. Зокрема грізний був тоді напад. У другій половині робітнича дружина (заложена бодай на половину з українців!) не видержала темпа і мусіла спапітулювати.

Ворота для України здобули: Магоцький 3, Скопень 1, Скерегота 2 (вільний і карний) та Хомишинець.

Суддював добре п. Саварин. Видців к. 2.000.

КОЛЕСА РОВЕРИ

найкращої марки

„ДНІСТЕР" „Tour de France" „Birmingham" і інші

поручає перший і єдиний український

склад роверів кооп. „ПЛАСТ"

ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 95

ФІЛІЯ, ЛЬВІВ, РУСЬКА 3

УКРАЇНА II — ЛЕХІЯ II 2:0 (1:0). Заслужена перемога резерви України.

ЮНІОРИ. Лехія — Україна 3:2 (2:0). Юніори України грали тільки в першій половині добре

ІНШІ ВИСЛІДИ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

Гасмонея — II. Сокіл 1:2 (0:1).
Лехія — Чорні 3:2 (0:2).
Погонь І Б — Чувай 1:3 (0:2).
Корона — Огніско 1:2 (0:1).
Ресовія — Польонія 1:1 (1:1).

ТАБЕЛЯ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

1. Ресовія	17	17:7	50:20
2. Україна	**18**	**26:10**	**65:22**
3. Чорні	18	23:13	49:38
4. Гасмонея	17	21:13	21:14
5. Чувай	17	18:16	43:42
7. Огніско	17	18:16	31:47
6. Польонія	17	18:16	27:23
8. Погонь І Б	17	16:18	34:39
9. Р. К. С.	17	12:22	25:39
10. Корона	17	10:24	22:40
11. Лехія	17	9:25	23:39
12. II. Сокіл	17	8:26	31:51

ДЕРЖАВНА ЛІГА.

Рух — Краковія 1:1 (1:0)
Гарбарня — Л. К. С. 4:2 (3:0).
Варта — А. К. С. 2:2 (1:1).

ЛЬВІВСЬКА А-КЛЯСА

Білий Орел — Т. Ш. Л. 5:1 (2:0).
З. З. К. — Зеніт 3:0 (1:0)
Світязь — Ренорд 4:1 (3:1).
Знесінчанка — Львовянка 3:1 (1:0).

Після недільних змагань мистецтво А-класи здобув остаточно Білий Орел, який теж гратиме за вхід до Окружної Ліги з мистцем тернопільської групи.

ПЕРЕМИСЬКА А-КЛЯСА.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Сян — Легія (Коросно) 14:1 (7:0)** Сян не має справді гідного конкурента в перемиській А-класі і тому дійсно найвища пора, щоб він увійшов до Окружної Ліги. Легія не була нійким противником для Сяну, який досліпно робив з нею, що хотів. Ворота для Сяну здобули: Турко 5, Партика 5, Гбалевич 3 і Нижанківський. Після цієї перемоги Сян здобув остаточно мистецтво перемиської групи А-класи і гратиме небавом за вхід до Окружної Ліги з мистцем дрогобицької групи, імовірно з Кадімою.

ТЕРНОПІЛЬСЬКА А-КЛЯСА.

ТЕРНОПІЛЬ. **Креси — Поділля 5:0 (1:0).** Вислід рішуче за високий, бо Поділля здержувало в першій половині отверту гру, а в другій Креси не мали теж такої великої переваги.

ЗОЛОЧІВ. **Легіон — Яніна 3:2.**

Мета — Стшелец 4:2. Українська робітнича дружина, за Тернополи осягнула першу перемогу в мистецтвах Ц-класи.

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

САМБІР. **Ватра (Дрогобич) — Дністер 3:3 (1:3).** Обі українські дружини грали дуже амбітно. Дністер кращий технічно, зате Ватра мала кращий старт до м'яча. Обі ці дружини є кандидатами до А-класи та гратимуть імовірно рішальні змагання між собою.

МИСТЕЦТВА Ц-КЛЯСИ.

Степ — Гапсель 1:2 (0:2). Заслужена програна Степу, який грав примітивно. На дружині цілком бракує тренінгу. Степ мав перевагу тільки 15 хвилин перед кінцем і тоді теж Гдуля стрілив одиноку ворота. В степі вдоволили Гриндай у нападі й Троян у помочі. Судіював п. Крах.

ВИСТАВОВИЙ ТУРНІР У ПАРИЖІ.

ГАВР. **Австрія — ФФБ Лайпціг 2:0.**
ПАРИЖ. **Больонія — Сошо 4:1.**
ШТРАСБУРҐ. **Славія — Фебус 2:1.**
АНТІБ. **Чільзі — Марсей 1:1. Цей мач буде ще повторений.**

АДМІРА МИСТЦЕМ АВСТРІЇ

Адміра — Австрія 3:3. Австрія здобула тільки ві. цемпіонатство, бо має гірше відношення воріт.

Рідна Школа — наша зброя,
Рідна Школа — це наш щит,
В Рідній Школі — міць героя,
Що неволю повалить.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Шкіряні каганці

і ремінці для псів з найліпшим гатунку, кожна величина по зол. 1.40, линки по 50 сот., гаранш по 1.50 — продає Робітня Ремарсько-Галянтерійна Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська 2, побіч фірми „Саламандра". 519 13-2

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ПІДГАЙЦІ.

1. VI. Муж двох жінок.
2. VI. Вій.
3. VI. Довбуш.

З Підгайців іде театр до Бучача.

Український Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

ЖОВКВА:

30. V. Камо грядеши? II. част. Смерть Нерона?

31. V. Трафіка пані генералової.

1. VI. Т. Шевченко.

Український Національний Хор, муз. провід. Дмитра Котка

1. VI. Мостиська.
2. VI. Нижанковичі.
3. VI. Добромиль.
4. VI. Хирів.
5. VI. Устрики.

Великий Театр:

Вівторок 1. VI. год. 8. веч. „Король".
Середа, 2. VI. год. 8. веч. „Король".
Четвер 3. VI. год. 8. веч. „Король".
Пятниця, 4. VI. год. 8. веч. „Король".

РУКАВИЧКИ шкіряні
імітація дунських **шовкові**
у великім виборі — дуже дешево
ДІМ ВОЛІЧКИ — Львів
Сикстуська 2. = (побіч Брами).

КІНА.

АПОЛЬО: „Останній акорд" в Ліль. Цаговер.

АТЛЯНТИК: „Тиждень перед шлюбом".

ВАНДА: „Вашесса", „Вічне в паротві вальса".

ГРАЖИНА: „Сараза 444-х", „Вулиця шалення".

ЕВРОПА: „Панна Петрусь",

КАСІНО: „Тільки раз кохала".

КОПЕРНИК: „Їх перше кохання",

МАРУСЕНЬКА: „Ах хет" („За ґрати") і „Веселі бідаки",

МЕТРО: „Конвой" з Павлею Веселі та „Чорна рука".

МІРАЖ: „Квітярка в Пратеру", „Тайна д-ра Чандлера",

МУЗА: „Поворот до життя" („Чорний ангол").

ПАЛЯС: „Пан редактор шалів".

ПАКС: „Буде краще" з Тоньом і Щепком.

ПАН: „Цесі".

РАЙ: „Пепі" комедія.

СВІТ: „Ада це не лицює" та ревія.

СТИЛЬОВЕ: „Пісенькар Відня" і ревія „Зелена косерта".

ТОН: „Герой Техасу".

УТІХА: „Останній могікання" і ревія „Над синім Дунаєм".

ХИМЕРА: „Під твою опіку".

ФОТОПЛАСТІКОН.
(пл. Марійська 5).
„Зальцбург"

Для пансіонів
24 ШТ. столового накриття **17 ЗЛ.**
правдивої альпаки
лише у **Б. ҐРІНБЕРҐА, Сикстуська 4**

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 1. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 18.00 Година музики 20.10, 21.00 Орх. концерт, БІЛГОРОД (437) 18.15 Спів. рецітал, 19.50, 20.00 Нар. пісні, 20.55, 21.00 Оп. арії, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Сальон. музика, 17.30 Арфа, 18.30, 19.00 Циг. музика, 19.30, 20.00 21.00 „Севільський цирульник" оп. Россіні, ВІДЕНЬ 12.00 Орх. концерт, 15.15, 17.05 Для дітей, 20.20 Веселий муз. скеч, 22.20, 23.00 Віденська музика, ДАЙТШЛИНДЗЕНДЕР (1571) 11.00, 16.00 Музика, 18.00 Форт., 20.10 Нар. музика, КОШИЦЬ (259) 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (669) 17.15 Вок. концерт, 19.00 Розр. музика, 21.00 22.00 „Мірелла" оп. Гуно, Остаґія, МІНХЕН (405) 8.30, 9.00 Весела музика, 18.30 Вок. акад., 19.10 Розр. музика на форт. на 4 руки, 19.30 Нар. пісні та балади, 22.30 Вок.-муз. концерт, ПРАГА (470) 12.35 Орх. концерт, 17.30 Квартет, 18.10 Концерт абонентів пім. муз. академії, РАДІО ПАРІ (1648) 12.00, 13.30 Концерт легкої камф. музики, 13.15, 17.30 18.30 Спів, 17.45 Форт., 20.15, 21.00, 22.00, 23.00 „Севільський цирульник" оп. Россіні, РИМ (421) 17.15 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.30, 23.00 „Іріс" оп. Масканні.

Середа, 2. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 16.45 Соната форт. адур Шуберта, 19.20 Мельодії Вальт. Кольо та Павла Ліпке, муз., спів, 20.10 Розр. музика, 22.30 Легка і танк. музика, БІЛГОРОД (437) 18.20 Орх. концерт, 19.50, 20.00 Славянські пісні, 20.30, 21.00 Гумор, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Концерт симф. орх., 13.30 21.00 Циг. музика, 17.55, 18.00 Віольончеля, 22.20 Двофорт. музика, Відень (507) 19.25, 20.00, 21.00 „Дер Беренгайтер" оп. С. Вагнера, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 10.30 Для дітей, 14.00, 16.00 Музика, 20.10 Спів, 21.15 Дует оркестра, МІЛЯНО (369) 17.15 Танк. музика, 18.50 Розр. музика, 20.40 Орх. музика, 21.00 Комедія, 21.40, 22.00 Солісти: скр., форт., МІНХЕН (405) 8.30, 9.00 Веселі мельодії, 16.10 Оповідання та пісні, 19.00 Весела конц. акад., 20.10, 21.00, 22.00 Великий нар. вечір, 23.00 „Аннелізе" оп. Еренберґа, ПРАГА (470) 14.15 Німецька акад. для дітей, 20.55, 21.00 Концерт орх., спів, 22.20 Лотиські пісні, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 15.00, 17.30, 20.15 Спів, **20.30, 21.00, 22.00 „Тарас Бульба" муз. драма Самуель-Русо,** РИМ (421) 18.50, 19.45 Розр. музика, 21.00, 22.00 Концерт вільок. орх.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 1. червня 1937.

6.15 Пісня, 6.18 Рухлика, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній дениик, 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 7.00 Академія для шкіл, 11.30 Для шкіл: Прогулька з пригодами, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Інформаційна газетка в українській мові, 12.25 Легкий концерт військов. орхестри, 13.55 Оперовий фрагмент, гр. пл., 14.55 Львівська біржа, 15.00 „Івась і Гапуся" у вик. учениць, 15.25 Оперова музика з гр. пл., 15.40 Львівські бівучі вістки, 15.45 Господарські вістки, 11.00 Чим є твій тато: Огородник. 16.20 Пісні у вик. хору; 16.45 Дорога до Буркуту, вик. зв. Вол. Лівочинський, 17.00 Сальон. тр о, 17.50 Актуальна туристична гутірка, 18.00 Фінансгосп. огляд, 18.10 М. Фльта співає, гр. пл., 18.25 Дэти вулиці у польській повісти, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Два злодії, скеч, **19.15 Сучасна пісня різних народів у виконанні Марії Сокіл і Антона Рудницького (у програмі пісні Кирила Стеття, Сергія Василенка і г. Стравінського, Й. Маркса, Фр. Крайзлера, Белі Бартока, Мор. Равеля, Альб. Русселя, Рих. Штравса, Серг. Прокоп'єва).** 19.50 Спорт. вістки, 20.00 Концерт симф. орх., 20.45 Вечірній дениик, 20.55 Хліборобські вістки, **21.05** Квартет і солісти, 21.45 „Битва за Хороншавку" (II), 22.00 Стравінський і Респігі, гр. пл., 22.50 Останні вістки радіодениика, метеор. комунікат, огляд преси, 23.00 Концерт бажань, 23.30 Танкова музика, 24.00—1.00 Орх. концерт

Середа, 2. червня 1937.

6.15 Пісня, 6.18 Рухлика, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній дениик, 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Академія для шкіл, 11.30 Для шкіл: Гостина у зубрів в Бізонів, Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дениик, **12.15 Значіння хліборобa в експорті яєць, вик. дир. Іван Мартюк,** 12.25 Пів годинки музики, 13.55 Година російської музики, гр. пл., 14.45 Як Антошко від жайворонка навчився співати, гутірка для дітей, 14.55 Львівська біржа, 15.00 Наші пісняки, гр. пл., 15.40 Львівські бівучі вістки, 15.45 Господарські вістки. 16.00 Середземноморських пісень, 16.15 Серенади у вик. сальон. квартету, 16.45 Червоний хрест і військо, 17.00 Гектор Берліоз, муз. репортаж, 17.50 Століття вибуху Моравії, 18.00 Хвилина бюра студій, 18.10 Орхестра гармоністів, гр. пл., 18.30 Ах, це Заколане!, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Розр. концерт, пісеньки, трубка, хор ревомерсів, фортепіян, 19.35 Спортові вістки, 20.05 Танк. музика, 20.45 Вечірній дениик, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Шопенівський концерт у вик. Йос. Турчинського, 21.45 „Битва за Хороншавку", 22.00 Польська музика на переломі XVIII і XIX століття, скр., альтіяка, віол., форт., 22.50 Останні вістки веч. дениика, метеорольог. комунікат, огляд преси, 23.00, 23.30 Танк. музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орх. концерт.

ОПОВІСТКИ.

Замісць цвітів на могилу бл. п. **Д-ра Кляудія Білинського** вложив Д-р Тит Бурачинський зол. 20.— на Фонд Допомоги Академічній Молоді.

На непримітний гонорар **Д-ром Цимбалістим** вложив Д-р Гит Бурачинський зол. 20.— на Фонд Допомоги Академічній Молоді.

Дирекція Коедукаційної гімназії ім. Івана Франка в Дрогобичі подає до відома, що удокументовані подання до вступних іспитів до кляс I—IV (до IV. кл. за дозволом Куратор'ії) та до VIII кл. гуман. типу (теж за дозволом Куратор'ії) треба вносити на руки Дирекції до дня 15. червня п. р. В шкільному році 1937-38 буде ліцей гуманістичний і математично-фізичний. Замісцеві учні мають приміщення в бурсі. — **Дирекція.** 1012 1—1

КУПНО - ПРОДАЖА

РІДКА НАГОДА! Перед виїздом на вакації купиш за безцінь журнали в Читальні Вишкірава, Сикстуська 19. Моди, журнали, іноземні, фотографічні журнали технічні, архітектонічні, лікарські, політичні, літературні, рекламові графічні в 4 мовах. 1010 1—3

ВІЗКИ ДИТЯЧІ від 15.— зол. поручає та направляє робітня візків — Пасаж Миколяша. 966 2—2

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ДІВЧИНА в середнім віці, добре варить, ощадна, працьовита шукає праці на господарство. Львів, Скоротова ч. 2 СС. Милосердя дім С. Р. 1027 1—1

РІЖНІ

БОН-ТОН вимагає чистої гардероби й комірців із пральні Кульчицького, Личаківська 117. 687 21-7

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

ЛІКАР СТОМАТОЛЬОҐ

Карло Ґустав Штапп

Б. ЛІКАР КЛІНІКИ У ВІДНІ

ОРДИНУЄ В НЕДУҐАХ ЗУБІВ І УСТНОЇ ЯМИ.

вул. Академічна ч. 26

Пересвічування Рентґеном.

ОГОЛОШЕННЯ.

Незрівняний в якості пудер і крем
ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ
завдяки якому стає цера
ОКСАМИТНО-МАТОВА.
Ціна коробки з пушком зол. 1.25.
2910 6)—4

ПІТ

НІҐ, РУК, ПАХВИН

і т. п. зникне при вживанні спеціального певного і нешкідливого патенту пудру „CSAVE" **50 сот.**

Пробний пакет **Перфумерія**

С. ФЕДЕРА

ЛЬВІВ, ВУЛ. СИКСТУСЬКА 7.

Філія: КОПЕРНИКА 15 а.

Радимо

перед закупом якогобудь білля мужеського, жіночого, дитячого або постелевого оглянути (без обовязку купна) вироби і ціни знаної фабрики білля **„П А Н"** Львів, ул. Сикстуська ч. 1. 1—0

КІР

Львів, Усійського 6
Тел. 280-88
Станиславів, 3-го Мая 4.
ПЛЯНИ
КОШТОРИСИ
БУДОВИ.

Шукаєте мешкання?

Найдете його і буде воно Вам зовсім відповідати, якщо дасьте оголошення до „Діла".

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0,35
1 мм. одношпальтовий в тексті і повинках	зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці	зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол. 0.15
куплю, продаж, вимін і т. п.	зол. 0.10
шукаючі праці	зол. 0.05

слова товстим друком подвійно.

Остання вторінка 1/1	зол. 480.—
Остання сторінка 1/2	зол. 250.—
Остання сторінка 1/4	зол. 120.—
Остання сторінка 1/8	зол. 70.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Ділo". Друкарня Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10.

Середа 2. червня 1937. Ч. 119

ДІЛО

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телефон 229—41.

Хто в Польщі кермує національною політикою?

(Передова стаття І. Кедрина).

Про що каже нова серія комуністичних процесів на Волині.

(Власна кореспонденція з Варшави.)

О. іг. Кл. Шептицький на авдієнції у Св. Отця.

Закордон признає рацію Німеччини у справі бомбардування Альмерії.

Італія покинула комітет неінтервенції.

Хто вибив шиби у святоюрських забудуваннях і в „Народній Лічниці“?

Буває, хоч не повинно бути... Фейлєтон Г. Чіпки.

Дальші арештування і ревізії в „матуральній афері“.

Новий премієр Японії.

Нарід, який має всього 150 осіб.

Кн. Віндсору косить траву

Ч. 119 (14.662). Львів, середа 2. червня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Квартально . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

О. ігумен Климентій Шептицький на авдієнції у Св. Отця.

Дня 25. травня ц. р. папа Пій XI. принав у Кастельгандольфо о. ігумена Студитів Климентія Шептицького на приватній авдієнції.

„НІМЕЧЧИНА МАЛА ПРАВО..."

ВІДГУК ЗБОМБАРДУВАННЯ АЛЬМЕРІЇ ЗА КОРДОНОМ.

В Льондоні поважно глядять на розвиток німецько-еспанського конфлікту, хоч назагал не дуже песимістично. Англійські міродатні кола підкреслюють з вдоволенням, що **німецький уряд признав компетенцію льондонського комітету.** Це доказ, що Німеччина хоче зліквідувати інцидент у порозумінні з комітетом неінтервенції.

Британська адміралиція вказує, що збомбардування Альмерії це доказ, що Німеччина не думає загострювати ситуації, бо **інакше німецька фльота вибрала би була Валенсію.** Вибір невеличкої пристані Альмерії, де нема чужих представників значить, що **німецький уряд підняв відплату лише для заспокоєння ним, прилюдної опінії.** Британські урядові кола не бачать причин для тривоги. Після збомбардування Альмерії німецька відплатна акція закінчена. Також

У ПАРИЖІ

не припускають, щоби бомбардування Альмерії довело до поважнішого міжнароднього конфлікту. Вони уважають, що скликувати в цій справі на домагання Валенсії Раду Ліги Націй було би недоцільно, бо все одно Німеччина не належить до Ліги.

Коли йде про пресу, лише комуністична „Юманіте" боронить валенсійського уряду, зате соціялістичний „Популєр" лише дипльоматично радить запобігти подібним інцидентам.

„Ле Жур" називає бомбардування „Дойчлянду" **свідомою провокацією валенсійського уряду,** який, не маючи вже нічого до втрачення, хоче разом з Москвою поширити криваву еспанську війну на цілу Европу. „Тан" звертає увагу на те, що в колах валенсійського уряду з легким серцем трактують евантуальність міжнародніх конфліктів. Він не мав права покликуватися на постанову комітету неінтервенції, — мовляв — Майорка не підпадає під німецьку контролю — бож він не визнає комітету. Обурення німецької публичної опінії оправдане;

„ніякий уряд, свідомий своєї відповідальности не може толєрувати таких напастей".

Півофіційний комунікат Аваса признає, що

Німеччина мала право

бути власним суддею у справі нападу на „Дойчлянд", бо комітет неінтервенції не має засобів, щоб оборонити контрольні кораблі або дати Німеччині сатисфакцію.

ІТАЛІЙСЬКА

преса живо коментує події на еспанських водах, вповні солідаризуючись з Німеччиною. **Совітська преса стримується від усяких коментарів.**

ВАЛЄНСІЯ ХОЧЕ ВТЯГНУТИ АМЕРИКУ В ЕСПАНСЬКІ СПРАВИ.

Держ. секретар Гам, довідавшись про події в Еспанії негайно перервав відпустку й вернувся до Вашингтону.

Рузвельт відмітив, що колиб дійшло до вибуху війни між Німеччиною й Еспанією, Злучені Держави негайно заборонять вивозити зброю і всяку фінансову допомогу. За розвитком подій в Еспанії слідкує Америка дуже уважно, але урядові чинники стримуються покищо від коментарів.

Амбасадор валєнсійського уряду, який перебував у Сан Франціско, відлетів до Вашингтону, щоби поінформуватись, чи після збомбардування Альмерії Злучені Держави не змінять свого дотеперішнього становища, яке полягало на солідарности з комітетом неінтервенції.

Італія також покинула комітет неінтервенції.

Агенція Стефані оголосила такий комунікат: Часті напади еспанських червоних літаків на італійські та німецькі кораблі вказують на **обдуманий згори плян напастей** на морські сили обох держав, які ведуть контролю згідно з програмою комітету неінтервенції.

Тому фашистівський уряд рішив відкликати свої кораблі з контрольної акції та відкликати свого представника з льондонського комітету неінтервенції, доки цей комітет не унеможливить того роду нападів.

Цю заяву зложив льондонському комітетові італійський представник разом з німецьким.

Коментуючи цю постанову, італійські півофіційні кола підкреслюють, що

Італія не забере своїх воєнних кораблів з еспанських вод, а навіть правдоподібно вишле ще нові.

ЗАСІДАННЯ КОМІТЕТУ НЕІНТЕРВЕНЦІЇ ВЧОРА НЕ ВІДБУЛОСЯ.

Вчора на год. 16.15 заповіджено засідання комітету неінтервенції, та його відкликано, бо німецький уряд відкликав свій внесок у цьому напрямі. Вийшло було непорозуміння: амб. Рібентроп думав, що заяву німецького уряду має закомунікувати не представникові комітету, лише цілому комітетові, тому й зажадав він, щоби скликати засідання. Коли ж усе вияснилося, він свое домагання відкликав.

Вчора радив лише підкомітет неінтервенції над тим, як охоронити контрлюючі кораблі від нападів; **нічого не вирішено.**

ЛИШЕ „ВИЯСНЕННЯ ФАКТІВ" ДОМАГАЄТЬСЯ ВАЛЄНСІЯ.

На запит, чи валенсійський уряд буде домагатись від сигнатарів пакту Ліги Націй військової інтервенції після збомбардування Альмерії, премієр Негрін відповів, що Валенсія зажадала, щоби скликати Раду Ліги „для вияснення фактів".

АЛЬМЕРІЯ ПІСЛЯ БОМБАРДУВАННЯ

Як подає Райтер, минулої ночі в Альмерії газівня, електрівня і телєфонічна централя були унерухомлені. Скількість жертв годі обрахувати, доки не розкопають румовищ забудувань, під якими певно є ще чимало небіжчиків і ранених. Як почалось бомбардування, більша частина мешканців Альмерії ще спала.

В місті 39 будинків знищених, м. ін, мексиканський консулят. Бомбардування тривало 1½ години, на місто впало до 300 стрілен калібру 285 і 305 мм.

Дотепер нараховано 20 убитих і 150 ранених.

„ДОЙЧЛЯНД" ВЕРНУВСЯ ДО АЛЬМЕРІЇ?

Як подають з Гібральтару панцирник „Дойчлянд", який вчора (понеділок) вполудне дуже скоро плив на схід, опісля змінив курс і завернув у напрямі Альмерії.

Нова книжка Бібліотеки „Діла":

САЛЬВАТОРЕ ФАРІНА:

ЛЮБОВ ОПОВИТА БРЕХНЕЮ

повість.

Матільде Серао: „Покинена", опов. у перекладі М. Островерхи. — Антоніо Фоґацаро: „Недокінчені ідиллі; Едмондо де Амічіс: „Зустріч" у рекладі П. Кармансього. Ціна 2. зол. Порто 30 с.

Хто в Польщі кермує національною політикою?

Варшава, 29. травня 1937.

Був такий період у польсько-українських відносинах, коли польська сторона залюбки вживала рефрену під адресою українців: „Нема з ким говорити". У тих кількох словах не скривалося призирство до українства: навпаки, тоді, у тих досить давніх часах (коли брати під увагу, що в наше нервове століття кожний день, місяць і рік рахується подвійно і потрійно) — українство, як національний колектив і як політичний потенціяльний чинник, нотувалось на польській політичній біржі далеко-далеко вище, ніж нині. „Нема з ким говорити" означало, що польська сторона не бачить такого українського чинника, що його можнаб уважати дійсним, авторитетним, вірогідним та за свої слова відповідальним представництвом українського народу. Очевидно, колиб була у наших сусідів щира охота „говорити", то того аргументу напевне не булоб. У кожному разі той аргумент бував прикрасою не тільки голосів польської преси, але й деяких тодішніх офіціяльних заяв, а доказом бажання говорити була пошуканка за таким авторитетним українським представництвом, як напр. Ільків і тов. чи може навіть і сіямські брата Міхал Бачинський і о. Яворський.

Було і минулося. Довгого треба було часу і багато найприкрішого досвіду, треба було витрати великанської енергії на всякі мертвороджені експерименти, поки польська сторона дійшла до переконання, що може це й оригінально, але не конче витідно і доцільно входити до хати по драбині на дах, через комин і дверцята від печі. Акуратно два роки тому уряд зірвав з засадою трактувати передову українську політичну партію „пер нон ест", а українці признали в особі тодішнього міністра внутрішніх справ авторитетного представника і держави і взагалі польського зорганізованого політичного світа, щоб із ним явно і сміло казати про стичні точки української національної і польської державної рації та про ті українські мінімальні вимоги, які мусять бути поладнані, щоб створити в українських масах відповідні настрої, необхідне психольоґічне підложжя для реалізації дальших великих спільних цілей. Бо — ніде правди діти — і по українській стороні бували сумніви, де по другому боці є той центр, який рішає чи рішатиме про національну політику влади і взагалі про увесь уклад польсько-українських взаємин. Це питання само собою накидалось у часах т. зв. соймовлади, коли українська активна політика могласб зводитись тільки до зручної парляментарної гри, до жонґлювання серед польських парляментарних партій, груп і котерій, а безналійними спробами боротися з укра-

ножерними тенденціями цілого табору т. зв. Хієно-Пяста, ба навіть і Визволення та Стронництва Хлопського, коли річ ішла напр. про справи для нас найважніші і найболючіші — аграрні. І після травневого перевороту, особливо після швидкого розчарування, що хоч травнева революція була роблена проти Хієно-Пяста, то проте її не можна утотожнювати з національно-політичним лібералізмом, — було питання, чи брати справи такими, як вони є — державу з кожночасним урядом — і стояти осторонь від внутрішньо-польської боротьби, чи ставити евент. на т. зв. польську демократію, яка почала виразніше акцентувати свій національний лібералізм. Очевидно, ця дилема існувала майже виключно у теоретичній площині, зводячись на ділі до тактики засадничої опозиції супроти уряду, як репрезентанта держави, та чисто формальних зв'язків з польською опозицією (підписи під внески й інтерпеляції і т. п.). Зрештою парляментарний терен став відкритий для галицьких українців, щойно від 1928 року, а затомізований Український Клюб, що повстав з виборів 1922 року, тільки маркував свою екзистенцію завдяки буквально кільком одиницям. Дальша участь Українського Клюбу з 1928 і 1930 рр. у всіх працях сойму, розвиток подій у світі й краю, само життя і його вимоги, все воно разом щораз більше впливало на еволюцію української політичної думки та наближувало до безпосередніх контактів з польською стороною, не тільки тактичних, але й для реалізації певної конструктивної, в історичній площині існуючої програми.

Хто-ж фактично кермував тоді польською національною політикою? Була про це вже нераз мова і тому пригадаємо тільки деякі факти. До 1926 року існувала при президії ради міністрів у Варшаві т. зв. Комісія для справ національних меншин, зложена з трьох осіб зпоза урядничих сфер. Збиралась вона рідко коли і мало чим зазначувала свою живучість. На ділі кермувала нац. політикою націоналістична польська соймова більшість і її протиукраїнські закони та засадниче ворожість якучебудь справу полагоджувати по думці українців, без огляду на її мерітум. Та офіціяльна політика йшла цілком по думці польського націоналістичного краєвого громадянства, з яким на тому полі в найкращій гармонії залишалась також крайова адміністрація.

Після травневого перевороту справа змінилась остільки, що загострились внутрішні польські ріжниці, і між адміністрацією, як льокальним представництвом режиму, та польським громадянством запанували далеко інші, багато складніші відносини. На горі, у Варшаві, прийшли теж зміни. Зліквідовано згадану вище дорадчу комісію для меншин при президії ради міністрів та створено відділ національних справ у міністерстві внутрішніх справ. Сталося це подекуди тому, що першим міністром внутрішніх справ був безумовний політичний ліберал, ген. Młodzяновський, який приготовляв для ради міністрів т. зв. мінімальну програму розвязки проблеми національних меншин. Але мін. Młodzяновський, разом з мін. освіти Суйковським швидко відійшов наслідком вотуму недовіря соймової правиці саме через своє ліберальне обличчя. Бельведер, який виказав стільки рішучости і послідовности в інших справах, за пп. Młodzяновським і Суйковським не побивався і в той спосіб і національний відділ міністерства внутрішніх справ залишився і його функції та ввесь характер стали зовсім іншими, ніж це первісно передбачалось. Функції стали з часом далеко більші, бо той один відділ одного міністерства фактично сцентралізував усі меншинові справи і таким робом став фактичним керманичем національної політики та вирішним чинником не тільки для ресорту внутрішніх справ, але й освіти, судівництва, земельних справ чи скарбу. З другого боку, як це вже писалось на наших сторінках з приводу відходу п. Сухенка, підхід того керманицького центру національної політики до національної проблеми не був зовсім політичний, тільки підхід органів безпеки, з тим, що допускалось ще всякі теорії, які з концепціями політичної розвязки теж мало мали і мають спільного (напр. регіоналізм в його волинській, лемківській, гуцульській чи поліській відміні).

Політичний підхід вернувся рівно два роки тому, наприкінці травня 1937 року. У чому він виявлявся і як швидко зійшов на нівець, — як узагалі виглядає практика минулого дволітнього періоду на тлі перших заяв міністра, пізніше прем. Косцялковського, — про це вже була і нераз ще буде у нас мова, про це говорить щоденна наша дійсність. Можливо, що вона осталась ще яскравіша, якщо ті українські чинники, які провадили з польськими чинниками найважніші безпосередні розмови, чи то в чотири очі чи на ширших нарадах, видалиб якусь „блакитну книгу" з реєстром конкретних заяв і обіцянок. Наприклад мало хто, здається, знає, що п. мін. Косцялковський підчас свого побуту літом 1935 року у Львові, на великій господарській конференції у воєвідстві виразно українцям заявив, що він з автопсії, підчас своєї подорожі по Східній Галичині переконався, що про ніяку кольонізацію не може й бути мови, бо край бідний і перенаселений. Але згадуємо про це тільки мимоходом: темою цих рядків не є нещасна „нормалізація", якою невдовзі мами будуть страшити своїх дітей.

Темою нашою є керма національної політики у Польщі. Отож дозволю собі твердити, що та керма акуратно від двох літ щораз більше переходить у руки — зовсім таємничі, невідомі. Передусім національний відділ внутрішніх справ поволі тратив своє верховинське значіння, а тепер фактично зовсім його втратив. Коли деякі польські часописи нарікають на розбіжности, існуючі поміж політикою ресортів, то та розбіжність ще яскравіше виявлялась у національних справах і то ще за п. Косцялковського, як прем'єра. Адже він сам і мін. Понятовський, це — читаємо — ніби найбільш ліве крило у попередньому і теперішньому уряді, тимчасом п. Понятовський творить у справах меншинової політики найбільш праве крило! Знаємо теж, що і міністерство хліборобства і освіти і фінансів виборoли собі такий незалежний голос, що вижидати сьогодні конкретного і практично виконального рішення справ, що входять до їх ресорту та торкаються українців, від м-ства внутрішніх справ — річ абсолютно неможлива.

Одночасно в краю ми стали свідками цілком несамовитих герців т. зв. польських громадянських чинників, до яких під егідою старих ендеків Ст. Грабського й Ромера належить і величезна більшість т. зв. санації, — герців, у висліді яких маємо нині атмосферу, що є яскравим запереченням самої засади якогось порозуміння, якоїсь злагоди. Вказували ми теж недавно у статті з нагоди відкриття цієї надзвичайної парляментарної сесії, що через деякі офіціяльні номінації та через участь деяких дуже офіціяльних чинників у різних антиукраїнських імпрезах, з'їздах і т. д., затирається границя, де кінчається офіціяльний бюрократичний апарат, що ніби то має реалізувати польсько-українську злагоду (яка чейже формально ще існує) — а де починається польський громадянський чинник, який ту злагоду постійно, вперто, систематично та з великим успіхом — торпедує. Правда, можна українським відповідальним чинникам робити закид, що вони злегковажили собі польський громадянський терен та пішли виключно на розмови з керманичами ресортів чи адміністраційних краєвих теренів, — однак це не зменшує відповідальности тих останніх, що вони в нічому тій польській антиукраїнській нагінці, тій антиукраїнській психозі не противіяють. І це не ослаблює факту, який щораз яскравіше кидається в очі: хто властиво кермує сьогодні національною політикою, хто властиво за неї відповідає, хто властиво вирішує не тільки дрібнички (напр. персональні) справи, але взагалі хід та уклад відносин між окремими національними частинами держави?! Хто накреслює політичні концепції, хто гляділь на ці справи з якоїсь ширшої перспективи?!

У Варшаві можна напр. почути думку, що взагалі всі державні справи помалу переходять до ОЗОН-у („Обуз Зедночення Народового"). Особисто сумніваюся, вважаючи це принайменше питанням досить далекої будучини. Зате прихиляюся до іншої почутої думки: все переходить непомітно, але послідовно і без решти, в руки ендеків, з тою ріжницею, що слово „ендек" вийшло з обігу, як неприємне і своїм звуком і деякими політичними реміністенціями, зате входить в обіг щораз почесніший термін „польський націоналізм". Коли пригадаємо собі, що той польський націоналізм це і п. Гломбінський і Грабський і Ромер і Грабик і Гертих і Глозінський (автор скандальної брошури, що недавно вийшла з друку) — то мала потіха, коли ми станемо розставляти тих панів по різних націоналістичних поличках. Факт покликання п. Грабика на спеца від політики взагалі та національної зокрема до редакції варшавського „Курієра Поранного", недавнього найбільш ліберального польського півофіціозу — (пок. В. Стпічинський перевертається в могилі) — аж надто голосно кричить про зміст модного нині в ОЗН-і „націоналізму"! Але чи з цього виходить, що мірилом у справах національної політики є такий п. Грабик і що може найрозумніше булоб із якимось таким Грабиком говорити про актуальні проблеми польсько-української дійсности?!

Офіціяльні кола можуть на таке питання обурятися. А проте хай вибачають: вільно напр. „Політиці" ставити запит: хто у найвищих часах вирішує справу зміни кабінету „ін капіте ет ін мембріс", — то вільно і нам серед нинішньої дійсности ставити стурбоване питання, хто кермує національною політикою та за неї відповідає? Недавно кружляв у Варшаві дотеп, що в добі „ліквідації партійництва" треба видати провідник по політичних партіях, стільки їх уже наплодилось. Тепер чуємо, що без провідника не можна вже орієнтуватись у самому прозрідковому таборі — хто з ким, — а ще гірше — хто за ним і проти чого. Ми витали спробу польської консолідації, як таке явище, що ліквідує аргумент, що — мовляв — нема часу думати про українські справи, коли ще непорядковані польські. Польська консолідація означалаб теж створення якогось політичного осередку, якогось чинника, з яким можна би не тільки говорити, але й вирішувати — у позитивному чи негативному дусі. Поки що приходиться тільки стверджувати, що нема ані такого нового осередку, ані нема теж ніяких осередків старих. І що взагалі українська проблема як проблема політична, яка вимагає розвязки у площині політичній, серед нинішніх умовин не має де міститися. Коли ж одночасно приходить взагалі депреціяція українського чинника та зведення його до ролі петента у дрібних справах, то образ не є надто веселий. Образ і польських відносин, і польсько-українських і самих українських. Такого пригноблюючого образу давно вже ми не бачили.

І. Кедрин.

РАДІО „ЕРҐОН"

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Повідомляємо ввічливо наших П. Т. Відборців, що з днем 1. червня ц. р. почали і перенесли ми нашу виробню з вул. Потоцького до нових приміщень при вул. СИКСТУСЬКІЙ ч. 48 (лівий партер).

Зазначуємо при цьому, що наші першорядні батерійні приймачі: „НАРОДНІЯ", „ГЕТЬМАН", та мережеві „ГОМІН", „ВЕЛИТ" достарчуємо далі по безконкуренційних цінах.

ВИРОБНЯ РАДІОПРИЙМАЧІВ „ЕРГОН"
ЛЬВІВ, ВУЛ. СИКСТУСЬКА Ч. 48.

Через свою знамениту якість здобули

ПАПЕРЦІ і ТУТКИ ПОВОЛОТКИ

„КАЛИНА"

СОТНІ-ТИСЯЧ ВІДБОРЦІВ.

Іван Кучма і Бруха Ґелерітер - 10 років за комунізм.

ПРО ЩО КАЖЕ НОВА СЕРІЯ КОМУНІСТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ НА ХОЛМЩИНІ.

Варшава, у травні 1937.

Існують **три комунізми** на Холмщині: жидівський, польський та український. Перший з них бушує по закамарках жидівських містечок і дає платних „вождів", другий гуртує спекулянтів, робітників і розчаровані своєю владою групи лівих селян, здебільша кольоністів, третій — найцікавіший і найтрагічніший. — „Український комунізм" на Холмщині виріс **як закон природи,** як право туги життя за сонцем. Щоб це зрозуміти, щоб собі уявити буйні рости, найдивніші екстреми холмсько-українського лихоліття, треба зійти лише до першої-ліпшої пивниці, де захована наприклад, картоплю і приглянутись, як буйно випускає вона неприродньо великі, бліді, слабуваті, але жадібні життя паростки, що з замкнутої пивничної темінї тягнуться до сонця. І більше нічого не треба, щоб зрозуміти, звідки береться український комунізм, що ставить чорні хрести над тою землею.

Придивімось фактам:

Восени м. р. окружний суд у Замості засудив на кару смерти (замінену амнестією на довічну вязницю), учня томашівської державної гімназії, українця Станіка, 21-літнього юнака, що застрілив свого товариша, запідозрілого у шпигунській роботі...

11. і 12. травня ц. р. той самий окружний суд на виїздній сесії в Томашові під проводом судді Пацевича розглядав справу 6-ох учнів тої самої гімназії, 4 жидів і 2 українців, запідозрених у приналежности до К. П. П. або К. П. З. У. Обвинувачував прок. Плещинський, боронило 8-ох адвокатів. Акт обвинувачення закидав усім підсудним, що від серпня 1935 р. вони належали до комуністичної партії, організували нелегальні збори, кольпортували комуністичну бібулу, виголошували реферат про совітський лад і збирали гроші на оборону свого товариша — Станіка.

Суд після двох днів розправи видав присуд: головну обвинувачену Бруху Ґелерітер засуджено на 8 років вязниці, усіх інших, між ними українців Івана Кучму і Володимира Мусю, на 2—3 роки.

А ось 3. червня ц. р. починається в Замості великий політичний процес проти 41 арештованих після подій минулої осени комуністичних діячів. Процес потрівае кілька тижнів...

Про своєрідність і штучність українського комунізму на Холмщині ми вже писали. Але в обличчі нових актуальних подій, віч-на-віч грізного мементо, що на холмському годиннику знов видзвонює грізні червоні алярми — мало про ці справи писати. Треба просто кричати, **робити все можливе, щоб не було за пізно.**

Комунізм серед українського населення **Холмщини не має підстав існування, але існуватиме** там доти, **доки існуватиме залізна смуга сокальсько-бужанського кордону,** палахкотітиме доти червоним погубним полумям, доки темні селянські душі не перестануть тужити, як паростки захованої в пивниці бараболі, до сонця, сонця **національного розвитку.**

Неправда, що окружний суд у Замості засуджує комуністів-українців, як неправдою є, що холмська молодь є атеїстична. Зате правдою є, що тюремні келії комуністичних вязнів заповнюють українці, які стихійно шукали свого народу, а не знайшовши його почерез баріери адміністраційно-правної натури — пішли наосліп за проводом червоних, **замаскованих** агітаторів. Але й тоді навіть ті „українські комуністи" — жертви нашого часу — не затратили свого природнього гону, **підсвідомого шукання** батьківщини, не затратили почуття національної окремішности.

І тому, як не треба вважати парадоксом речення, **що холмський комунізм народжується під дверима зачиненої церкви,** так не треба дивуватися, що найзавзятіші холмські комуністи намагаються говорити тільки: „добрий день" (а не — як там кажуть — „дзінь-добри"), лише „це" (а не — „тое") і, демонструючи на судовій салі, співають **український національний** гимн.

Бо комунізм на Холмщині не народився — як дехто думає — з ґешефтярської Маківкової концепції, але прийнявся тому, що мусів прийти — кажучи обережно, як маніфестація проти обмежень української національної свідомости. Маківка взяв за свою роботу гроші. Але про це знає кожний комуніст, що не зважаючи на те, йде з посвятою на судову салю. Бо Маківка був здібний узяти тільки пікчемні гроші, але був надто великим хамом, щоб зрозуміти обширну скалю національно-релігійних нюансів холмської душі.

На цю тему можна би писати грубі томи. І їх напишуть. Бо історія українського комунізму на Холмщині — це матеріял для неодної повісти.

†

2. червня 1937. р.

В ЧЕТВЕРТІ РОКОВИНИ СМЕРТИ

бл. п.

дир. Іллі Кокорудза

був. голови „Рідної Школи" і великого добродія

відбудеться

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

в Архикатедральній церкві св. Юра в год. 8.30 рано.

ГОЛОВНА УПРАВА РІДНОЇ ШКОЛИ.

А ми хочемо тільки коротко і ляконічно — так як ляконічні є вістки про нові і майбутні комуністичні процеси — ствердити, що український комунізм на Холмщині є **твором штучним і перехідовим.** Він існуватиме там доти, доки не буде на Холмщині можливостей українського національного, організованого життя.

В інтересі українського народу, як теж польської держави, є ліквідувати цей комунізм **не тільки прокуратором,** а життевим і реальним, передовсім **обективним підходом** до холмських національних справ.

Це не значить, щоб польська влада мала **українізувати холмську землю.** Це не має означати, щоб Польща зрікалася своїх прав та своєї місії. Польща має свою державну рацію і з нею мусить рахуватись.

Але польський хлоп на холмській потрійне зрегіоналізованій землі не мусить співати пісеньку: „Niechaj żyje Ukraina, bo my chcemy rządu Stalina..."(!) Польський хлоп повинен молитись у **своєму костелі,** як холмський українець — у своїй церкві. А холмська дитина, нехай слухає релігії **в матірній мові.**

Р. Гучванович.

Алькоголь вироджує раси й веде до загибелі

Щоб зростала традиція геройського культу!

Поклін українців усіх земель памяті вождя у Варшаві.

То була величава маніфестація української соборности. Українці з усіх земель, еміґранти з В. України, галичани, волиняки й полїщуки зібралися в мин. четвер разом, щоб поклонитися світлій памяти вождя й ідеї, що її він просто відірвав чином.

Реферат м-ра **Б. Ольхівського,** виголошений у тонації поривающого динамічного патосу, щасливо ріжнився від попередніх. Видно було, що осягав свою ціль — трапляв до душ.

Характеристика вождя — влучна. Концертова частина, низка пісень у сольовому виконанні д-ра **В. Тисяка** і мужеського й мішаного хору під дир. **С. Сологуба** доповнила цілість академії. На салі, над естрадою, якої припадково знайшовся золотий напис: Вірібус унітіс, зібрались численно представники всіх кол українського громадянства: православне і греко-католицьке духовенство, б. старшини, студенство, робітники й усі, що вірять у реалізацію тої ідеї, для якої згинув як людина вождь, бо як вождь він живе.

*

З приводу академії У. Ц. К. слід зауважити, що неправильне вішання національного прапору, неувага й розгубленість публики, зайві брава й інші „дрібниці" — непотрібно **обнижують** рівень цього роду свят в очах чужинців і своїх власних. Так не повинно бути! **(КТВ.).**

—o—

МАКСАНС ВАН ДЕР МЕЕРШ*).

БУНТ.

Місто мало триста тисяч душ. Між Фурном і Брюґґом воно здіймало корінясту та міцну дзвінницю, собор з дахом з позеленої міді, базари з гігантичними суконями, лічницю й навіть школи. Сто тисяч людей, з ремесла теслів, помивачів, чистильників, чесальників, сукновалів, навивальників, ткачів, фарбарів, стрижїв, давильників, загонників, готувальників жило тут з вовни.

Люд зголоднілий і палкий гніздився під гострими дахами. У високих, худих домах з цегли та дерева, що знімались над вузькими вулицями і смородливими каналами, де гучні та теплі води фарбарів та змивачів полишали кольорові смуги.

Жили тут безладно. Брукували вулички, говорили про довід джерельної води. І кожного дня находили вбитих на боронах, що замикали вихід ріки. Оливні ліхтарні освітлювали всі закапелки. Хліб продавався тут дуже дорого, пиво якнайдешевше. Не минало тижня, щоб валки страйкарів не підступали під ратуш, вию чи про злидні та ненависть.

Проте звідусіль, покидаючи рідні села приходили сюди люди, щоб жити у великому місті.

Воно було побудоване на давніх мочарах, якими колись йшло русло ріки. Гаті заслоняли його від нагальних вихрів. І в віконцях своїх піддаш, дівчатка мелянхолійно зорили як біжать до півдня по зеленій, плоскій, напоєній водами рівнині чорні хмари городу. А з півночі, почерез подвійну загрозу гатей, на шиях шалених коней, з моря великого та сірого, на його білих зубах вирнинав, напухав, котився і брикався загін залізних хмар, під пугами вітру півночі, у супроводі варварських сурм...

Стеен Карель ван Артембург здіймався біля замку. Стеен це великий камяний дім. Стеен ван Артембург був могутній як його пан. Карель урятував місто від облоги гентців. Він відбив напасників, виборов своєму місту право ткати срібні паволоки. Імя Кареля ван Артембурґа любило все місто, всі міщани та купці. Заздрили йому та ненавиділи його тільки прихильники барона Ґвібрехта, якому місто платило податок.

Цей податок був причиною великих заколотів; він вельми тяжив на сукні, вивоженому в Анґлію. Через нього конкуренція інших фляндських міст льондонської Ганзи ставала все грізніша. Міщанство непокоїлось, люд нарікав на пшеничні мита, через що дорожів хліб. Вже двічі в минувшині, ставшина здорохобилась проти батька барона Ґвібрехта і міщанство йшло їй з підмогою. Та їх ворохобню приборкувано.

Та ось цього року прийшов на передмістя один кармеліт; у лахмітті та босий накликав люд виходити з фабрик. Ввечері, він немов Ісус, сідав до човна і плив по гнилих каналах. Весла його гребців колотили намул і збивали чумні бризки. Стоячи наперед важкої та повільної барки, здіймаючи руки до люду, що глітно виходив до нього з домів і стовплювався на березі, отець Август, в тіні величнього собору палко викликував прокляте та страшне імя свободи. І передмістя здіймали зловісний рик.

Вихор бунту летів над містом суконників:

— Знести права на вовну, — казали майстри-ткачі — і десять тисяч нових ремесел повстане в нашому місті.

— А скільки крамарів, а скільки люду на наших ярмарках? — шепотіли по ятках.

— Хліб буде дешевший, — говорив люд.

— Кращі заробітки, — обіцяли господарі.

Навіть у довкіллі ван Артембурґа говорено про бунт.

— Для нашого імення та наших дітей це буде велика честь, коли тебе покличуть на вождя ворохобні, як уже йдуть чутки — шепотіла дружина ван Артембурґа

(Далі буде).

*) Ван Дер Меерш — франц. повістяр, що дістав цього року премію Гонкурів.

Великий Театр | ЩОДНЯ „КОРОЛЬ“ | Великий Театр

З українського життя у Кракові.

Краків, травень 1937.

СВЯТО МАТЕРІ.

Буває іноді, що вистава чи яка інша імпреза виходить добре навіть тоді, коли на салі лише двацять або тридцять осіб. Але воно можливе лише у випадку, коли ініціятори та виконавці тих „святкувань“ не „зражені“ ентузіязмом свого ґіла...

Так святкувала тут рідношкільна дітвора своє велике свято матері в неділю 16. V. Прекрасна погода, догідна пора і врешті добірна, дбайливо підготована та настроєво виведена програма повинні були зібрати хоч... 100 гостей. А тимчасом мамів заступала делегація може з 10 осіб, до того ще кількох батьків, трохи студентів та пару служниць — от і всі.., Жаль і сором писати про ту нічим неоправдану байдужість „старих“! Але може хоч це поможе на будуче...

Мабуть найкращі точки свята — це дитячий хоровід „У нас велике нині свято“ та „дитяча ревія“. До всіх співів форт. супровід дала п. Маринович'івна.

Шкода, що в усіх деклямаціях та рефератах за мало уваги звернено на правильну вимову та на наголошування українських слів.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ „ВІДРОДЖЕННЯ“.

Спізнені Заг. Збори філії Т-ва „Відродження“ у Кракові відбулися 17. V. Із звітів минулорічних виділових видно, що праця філії йшла досить жваво. В першу чергу виділ та члени словом і прикладом ширили абстинентські ідеї між громадянством і впливали на те, що вже багато забав та інших імпрез відбулося тут без алькоголю. Для затіснення товариських звязків та придбання фондів філія улаштовувала театр. вистави, прогулки та забави, що назагал тішилися симпатіями громадян.

Велику бібліотеку дуже гарно упорядкував б. скарбник М. Кравчук. Довги філії значно зменшилися. Всіх членів має філія 42.

До нового виділу вибрані: В. Захаркевич — голова, М. Сквіртинський — заст. голови, М. Кравчук — секр. Н. Надяк — скарбник, М. Ковалівна — бібліотекар, О. Шургот — господар, М. Трибалівна — референт відчитово-забавовий. Заст. виділових: Іза Левицька-Павликова, М. Бабяк, О. Мальчівський. Контр. Комісія: П. Мацелюх, Гр. Матчишин, В. Кокоруда.

АКАДЕМІЯ В ЧЕСТЬ МІХНОВСЬКОГО.

В неділю 23. V. уладили тут українські студенти під фірмою „Просвіти“ академію в честь М. Міхновського з такою програмою: 1) Вступне слово — п. Вережак, 2) „Вкраїно-Мати“ — муж. хор, 3) Реферат п. Лапічака, 4) Стебельський Б.: деклямація, 5) „За рідний край“ — муж. хор.

Хор під управою студ. А. Білинського. Дуже добрий реферат п. Лапічака тому, що щирий, а власного, глибокого переконання та без „великих слів“.

Я.

Підводний човен, що сторпедував корабель „Сіюдад де Барсельона“ не належав до Німеччини.

У Берліні рішуче заперечують вістку, немов би це німецький підводний човен сторпедував пасажирський човен „Сіюдад де Барсельона“, який виплював з барсельонської пристані і з якого затонуло коло 60 людей.

Цікаве, що французька преса не займає ніякого становища до затоплення корабля і навіть не застановляється над тим, до якої держави належав підводний човен.

АНАРХІСТИ В БАРСЕЛЬОНІ НЕ ПІДДАЛИСЬ.

Як повідомляє Авас з Перпініяну, утікачі з Каталонії заявили, що **анархісти дальше панами ситуації в Барсельоні.** Вони мають у своїх руках електрівню і частину телефонічної централі, а також сидять у кріпості Монтхук і дільницю Торасса.

Становище анархістів дуже сильне; військовий диктатор Каталонії, ґен. Позас, мусітиме зажадати нової підмоги, щоб остаточно розправитися з ними.

Втікачі з Лєріди оповідають, що курінь червоної міліції, машеруючи перед тижнем містом, підпалив тамошню катедру й розстріляв 52 священиків.

ЖЕРТВИ БОМБ.

Радіо з Барсельони повідомило, що у висліді останнього бомбардування згинуло 79 осіб, а 144 ранено.

Як працює Товариство „Карпатія“.

В понеділок 31. травня ц. р. відбулися Загальні Збори Т-ва вз. обезпечень на життя „Карпатія“. Збори відкрив в год. 5-ій попол. перший заступник голови Надзірної Ради **о. крил. Василь Лициняк,** стверджуючи їх правосильність. Опісля щирими словами згадав про смерть бл. п. д-ра Степана Федака, довголітнього голови Надзірної Ради та 22-ох померлих у ділловому році членів Т-ва „Карпатія“. Присутні вшанували память померших повставанням з місць. З черги, на внесок с. крил. Лициняка присутні вибрали предсідником Зборів рад. **Ю. Мудрака,** який покликав на секретаря дир. Мартюка, а на скрутаторів о. кан. Галянта і дир. О. Пащика.

Основний звіт з діяльности Т-ва і пояснення рахункових замкнень за 1936 р. склав дир. **Іван Гижа.**

Не зважаючи на важкі умовини праці в ділянці життевих обезпек Т-во „Карпатія“ виявило у своїй діяльності поважні моральні і матеріяльні успіхи. І так у 1936 р. виставила „Карпатія“ 811 нових поліс з обезпеч. капіталом 1,770.105 зол. В тому часі зменшилося наслідком смерти, уневажнення, скінчення речениця, тощо, 345 обезпек з обезпеченевим капіталом 1,159.062 зол., так, що дня 31. грудня 1936 р. мала „Карпатія“ 2650 безпосередніх обезпек з обезпеченим капіталом 7,278.411 зол. Збір складок від безпосередніх обезпек приніс 312.001,43 зол. Смертних випадків було у звітовому році 13 з обезпеченим капіталом 42.435 зол. Відкупів виплачено на 25.018,12 зол. Разом у звітовому році „Карпатія“ виплатила чи пак зарезервувала до виплати обезпеченим 79.201,12 зол., а в 1935 році 53.034,16 зол., себто у звітовому році більше на 26.166,96 зол. Полісові позички членам, дійшли 125.966,60 зол. Фонди і технічні резерви „Карпатії“ зросли у звітовому році на 218.473,97 зол. і дня 31. грудня 1936 р. сягали **1,102-100,98** зол. Всі фонди мають повне законом приписане покриття, а обезпеченевий фонд має покриття вище, ніж цього вимагають законні постанови. Звіт. рік замкнула „Карпатія“ біл. надвишкою в сумі 126.025,89 зол. В 1936 р. „Карпатія приступила до будови 3-поверх. мешканевого дому при вул. Глибокій (напроти політехніки), що буде викінчений мабуть до серпня ц. р. Це вже друга власна каменниця „Карпатії“, що в ній буде ульокована частина обезпеченевих фондів Т-ва. Дуже відрадним проявом у діяльності „Карпатії“ є змагання поширити життеві обезпечення серед українського селянства. „Карпатія“ почала в тому напрямі плянову акцію, що найшла зрозуміння і піддержку в українськім кооперативнім світі, зокрема в дирекції РСУК. Ця акція вимагатиме багато праці і часу. Є надія, що українське селянство зрозуміє вагу життевих обезпечень передовсім при здійснюванні засади неподільности грунтів. Тепер уже є обезпечених у „Карпатії“ 160 селян і 285 низових кооператорів, зпомїж яких більшість є селянами. В останніх часах життеві обезпечення зачинають заключувати також наші купці, промисловці та ремісники, які в инших народів дають найбільше число обезпечених.

В імені Контрольної Комісії склав звіт д-р **Юліян Савчак,** стверджуючи згідність і правильність рахункових замкнень та поставив внесок на їх затвердження і признання управі та Н. Раді Т-ва абсолюторії.

Заг. Збори одноголосно затвердили предложені Управою рахункові замкнення „Карпатії“ за 1936 р. та одноголосно признали абсолюторію. Згідно з внеском Н. Ради придїлили Заг. Збори з білянсової надвишки за 1936 р. зол. 11.000 на опроцентування основного капіталу 92.020-71 зол. до запасного капіталу, 11.502.50 зол. до фонду на ріжницю курсів валют і вартісних паперів.

З черги переведено вибори чотирьох членів Нада. Ради. Вибрано наново тих самих членів, а саме: **дир. Миколу Заячківського, д-ра Костя Левицького, дир. Ярослава Скопляка і дир. Івана Тиктора.** На місце бл. п. д-ра Степана Федака ввійшов ще в січні ц. р. п. **Іван Поритко,** дир. Окружного Союзу Кооператив у Рогатині. Заступниками членів Надзірної Ради на 1 рік вибрано: **о. канц. Миколу Галянта, д-ра Павла Кривуцького і дир. Ілька Лисого.** Згідно з внеском Надз. Ради переведено зміну § 11. статуту „Карпатії“ щодо сплати основного капіталу.

Заг. Збори мали наскрізь дїловий характер. Вони виявили, що Т-во „Карпатія“ дуже добре розвивається і своєю солідарністю та гарним веденням агенд заслуговує на повне довіря нашого громадянства.

З освітньої комісії сойму.

Нині відбулося засідання соймової освітньої комісії, в якій узяв участь мін. Сьвентославський, віцемін. Усейський та кількох вищих урядовців міністерства віроісповідань і освіти, та президії ради міністрів.

Перш за все на денний порядок прийшов законопроєкт про „Фонд національної культури“. Комісія прийняла більшість сенатських поправок за виняткою 3. і 4. статті.

Дальше комісія радила над новелею до закону про устрій вищих шкіл. Забирали голос: пос. Похмурський, пос. Дрозд-Геримський та мін. Сьвентославський.

ДЕ ЛЯ РОК ПРИСТУПАЄ ДО „ФРОНТУ СВОБОДИ“.

Підчас конгресу „Французької суспільної партії“ в Кенкені її провідник Де ля Рок у промові заявив, що злука його партії з „фронтом свобди“ залежить від деяких умовин, які мають внасити взаємні зобовязання та запевнити партіям свободу ділання. Рівночасно Де ля Рок заявив, що „французька суспільна партія“ підтримає посла Доріо при доповнюючих виборах до міської ради в Сан Дені.

САМОВБИВСТВО БОЛЬШЕВИЦЬКОГО ДОСТОЯНИКА.

Гамарнік, заступник наркома оборони і член центрального комітету партії відібрав собі життя. Як причину смерти подають урядові кола те, що він „брав участь у протисовітській змові“.

НОВИЯ ЯПОНСЬКИЯ ПРЕМІЄР.

Японський цісар поручив предсідникові сенату князеві Коное місію утворити новий уряд. Кн. Коное має підтримку військових, політичних і фінансових кол, тому правдоподібно йому пощастить склеїти досить тривкий уряд. Після невдатного перевороту в березні 1936 р. він не приймав місії творити уряд.

По широкому світі.

Польський президент Мосціцький виїхав нині до Букарешту. Румунський король Кароль зрівнятує його 26. ц. м.

Французький уряд рішуче заперечив поголовоску, що старшини французької армії беруть участь в еспанській громадянській війні.

11. міжнародній конгрес союзу боротьби проти комінтерну відбувся в Женеві при співучасти представників 16 народів.

Сирійський парлямент узнав себе єдиним компетентним законодатним органом для санджаку Александрети.

В індійському місті Бомбай дійшло до заворушень. Юрба атакувала трамваї та автобуси, поліція стріляла, 3 особи убито, коло 100 ранено.

Болівійський президент хотів уступити але сенат не повинав його димісії.

ПРАВНИЧА СТОРІНКА.

20-ті роковини заснування Українського Правничого Товариства в Києві.

На провесні української революції, яка спершу подобала на тодішні весняні, напоєні золотим сонцем, київські дні, — збори, з'їзди, демонстрації відбувалися в Києві майже безперервно, урочисто маніфестуючи пробудження нації. І відомости про ці маніфестації хвилями заливали всю Україну, приєднуючи до ідеї національного руху, національного відродження, все ширші кола її громадян. Проте були й осередки, що неначе камяні скелі, залишалися непорушні серед шумливого українського весняного, радісного моря.

Одною з таких найміцніших скель було судівництво на Україні взагалі та в Києві зокрема.

Друкувались в газетах відозви українських організацій; склався український національний центр — Українська Центральна Рада: відбувався з'їзди: кооперативний, селянський, українських партій, військовий; гомоніли звуки оркестр та хорів; маяли жовто блакитні прапори підчас українських маніфестацій. Але все це ніби не доторкувало великого будинку в самісінькому центрі міста, на Софійському майдані; ніби нічого не було чути там, крізь його позачинювані важкі двері; ніби нічого не було видно звідти, крізь його позакурювані, давно не миті, зачинені, великі вікна.

А проте чимало було серед осіб, які урядували там, у тому будинку, членів судової палати, окружного суду, прокураторського нагляду, судових слідчих тощо, українців з походження. Однак глузуючи читали всі вони газетні повідомлення про зростання українського національного руху, з призирством ставилися до всього українського.

У квітні, на загальних зборах співробітників київського окружного суду, один з піонірів українського руху серед судового апарату, Григорій Вовкушівський, висока, худощава, вже сива постать, трохи подібна до Дон Кіхота і з зовнішнього свого вигляду і з свого найбільш ентузіястичного підходу до всього українського, запропонував було привітати Центральну Раду, але пропозицію його відкинули величезною більшістю голосів. Проте у тому самому місяці 1917 р. виникла вже серед небагатьох ще тоді українських правників думка обєднатися, незалежно від вузького фаху, партійности, в якомусь правничому українському обединанні, сконсолідувати українську правничу думку. Для цього гадали скликати український правничий з'їзд, обмінятися думками і закласти таке обеднання.

І вже наприкінці квітня створено організаційне бюро для скликання цього з'їзду. На чолі його стояв адвокат п. Михайло Ткаченко, а входили до нього пп. Вовкушівський, мировий суддя Лащенко, адвокати Войткевич-Павлович, Яковлів та інші. Засідання відбувалися в помешканні п. Ткаченка на Великій Підвальній ч. 38. З'їзд намічено скликати у Києві по першому військовому з'їзді.

Ідея цього з'їзду була значно популярніша між правниками на Україні, ніж у самому Києві. А тодішня київська російська преса навіть дивувалася, який це може бути український правничий з'їзд і що саме може означати вислів „український правник"? Зрозуміле, що український центр зустрів ідею з'їзду дуже прихильно, і на засідання з'їзду призначено навіть салю Центральної Ради.

Ось так по закінченні першого українського військового з'їзду в травні 1917 р. відкрито і перший український правничий з'їзд. Зібралося щось 50 осіб, головно з'їхав Києва. Отже у травні 1917 р. знайшлося вже 50 правників на Україні, які отверто заманіфестували себе українськими правниками. Багато учасників з'їзду було у військовому одінню. Були це правники, які перебували у війську і як представники полків з'їхалися на військовий з'їзд, а там залишилися теж і на правничім.

Головою з'їзду вибрано члена київського окружного суду п. Миколу Радченка, почесним головою — голову Центральної Ради, проф. Михайла Грушевського, який і відкрив з'їзд своєю промовою. В тих часах ще напів інстинктовного для більшости національного руху, кожне слово цього дійсно українського не тільки вчорашнього не тільки історика, найкращого знавця українського минулого, але і першого громадянина українця, першого голови свого ще напівреального уряду, набирали спеціяльного значіння, являли собою щось знаменне, якесь відкриття, пророцтво, проголошення.

І Михайло Грушевський, витаючи з'їзд української інтеліґенції, українських інтелектуальних сил, закликав присутніх до творчої праці на користь батьківщини, що прокидалася до нового життя, на користь у переважній більшости ще несвідомого народу. Зазначав, що українські юристи мають добру спадщину, мають добрий ґрунт для праці, бо це ж український нарід створив і „Руську Правду" і „Литовський Статут" і „Правила, по которымъ судиться Малороссійський народъ. Казав Грушевський, що український нарід має багато шляхотних прикмет. Одна з таких прикмет є бажання правди. Цю рису скарикатуризували в останніх часах, мовляв це тільки бажання волочитися по судах.

Підкреслив, що над цим, високо культурним по суті народом, провадили багато років найзлочинніші експерименти, виховуючи, навчаючи і судячи його чужою, часто цілком незрозумілою йому мовою по судах, чужих йому, цьому народові і національно і соціяльно.

Отже українські юристи мають тепер велике почесне завдання допомогти своєму народові знову створити у своїй власній, нарешті, хаті і свою власну правду.

І хоч було на цьому з'їзді до 50-ох правників фахівців, українців з походження, але по цій промові зрозуміли вони, що справжній свідомий українець правник на цьому з'їзді є тільки один, а саме професор історії, фільольог освітою, Михайло Грушевський, бо тільки він на 100 відсотків знав минуле українського права, бо тільки він стовідсотково, на основі історичного минулого, історичного досвіду, відчував сучасну душу українського народу.

Опісля витав перший український правничий з'їзд від імени першого українського військового з'їзду п. Міховський зазначуючи, що українське військо дасть змогу українським юристам вести свою відповідальну творчу мирну працю.

Багато наспіло теж привітів від партій, різних організацій з місць, але ніодин окружний суд, ніодна палата не надіслала привітань.

Як всі тодішні з'їзди, з'їзд українських правників не мав пляномірного характеру, за багато було в ньому навіть хаотичного, декларативного, маніфестаційного.

Слід лише згадати, що з великим рефератом про організацію з'їзду виступив п. Яковлів. П. Лащенко прочитав реферат про давне українське право і „Литовський Статут". Найцікавішим був реферат п. Гаєвського про організацію судівництва на Україні.

По суті сам реферат не являв собою нічого ні з правничого, ні з національного боку і трудно було б вимагати від нього чогось у тих часах, тим більше, що його автор був цілком молодою людиною, кандидат на судову посаду і не мав — зрозуміло, ще досить ні правничого ні взагалі життєвого стажу. Але цей реферат дав змогу розгорнутися жвавій дискусії на найболючіші і на найцікавіші тоді для українських правників теми. І довго велася ця дискусія.

І коли з одного боку така найрадикальніша в рефераті п. Гаєвського теза, що всіх судовиків-українців треба домагатися перенести на Україну, а не українців перевести з України, викликала застереження з боку декого з присутніх; коли навіть голова з'їзду п. Радченко висловлювався проти того зазначуючи, що ледви чи сенат (в рефераті говорилося, щоб це відбулося за апробатою сенату), погодиться на це. Одночасно знайшлися вже тоді рішучіші люди, які говорили, що українські юристи не потребують апробати російського сенату на Україні, яка мусить бути самостійна, отже мусить бути й український сенат. Одначе більшість з'їзду була ще за обережна і до резолюції з'їзду вимоги про оголошення самостійности України не попали.

Дня 23 травня прочитано великий реферат про створення Українського Правничого Товариства, проект його статуту і з'їзд одноголосно рішив заснувати Українське Правниче Товариство з місцем осідку у Києві. Головою Українського Правничого Товариства вибрано п. Михайла Ткаченка

Гліб Лазаревський.

Звільнення від льокаторського податку.

Міністерство скарбу обіжником з 5. травня ц. р. до ч. Л. Д. V. 2677/3/37 (Урядовий Денник міністерства скарбу з 18. травня ц. р. ч. 13, поз. 418) звільнило від льокаторського податку льокалі або їх частини тих промислових підприємств, що їх вичислює тарифа, долучена до ст. 23. закону про державний промисловий податок у II. частині б. „Ц.". Зі звільнення користають не лише льокалі промислових заведень, але також частини тих льокалів, які спеціяльно призначені до продажі продуктів власного виробу, бо згідно з §. 47. уст. 2. виконного розпорядку з 11. грудня 1936 р. до закону з 15. липня 1925 р. про державний промисловий податок продаж продуктів власного виробу не є окремим підприємством. Звільнення від податку прислуговує теж льокалям, призначеним на продаж продуктів власного виробу у випадках, коли ці льокалі є поза промисловим заведенням, але положені на терені тієї самої нерухомости, в якій є промислове заведення, бо згідно з §. 47. уст. 2, згаданого розпорядку така продаж відбувається в льокалі промислового заведення.

Одночасно обіжник підкреслює, що якщо в таких льокалях продається крім виробів з власного підприємства ще товари чужого виробу, тоді від таких льокалів треба платити льокаторський податок згідно з §. 47. уст. 3. згаданого виконного розпорядку тому, що вони втратили свій дотеперішній характер і стали торговельними підприємствами.

Обіжник міністра скарбу у справі люстрації адвокатських канцелярій.

Міністерство скарбу оголосило обіжник з 27. квітня ц. р. до ч. Л. Д. V. 2252/37 (в „Урядовім Деннику Міністра Скарбу" (ч. 12) у справі люстрацій адвокатських канцелярій тому, що деякі скарбові уряди переводять люстрації адвокатських канцелярій по думці ст. 76 податкової ординації. Супроти того **міністерство скарбу вияснює, що постанови податкової ординації взагалі не дають права скарбовій владі переводити люстрації адвокатських канцелярій** (ст. 76 п. о.) **і дозволяють лише льокальну візію цих канцелярій** (ст. 75 п. о.). Ці оглядини повинні мати характер зовнішної контролі льокалю занятого на канцелярію, його уладження, числа персоналу і т. п. з тим, що **не вільно переглядати актів справ, що їх ведуть адвокати.** Зате на основі ст. 70 § 2 податкової ординації скарбова влада має право переглядати і досліджувати книги або записки, що їх ведуть адвокати, щоб доказати скарбовій владі висоту оборотів і доходів

В адвокатів не вільно займати

МАШИН ДО ПИСАННЯ

Міністерство скарбу обіжником з 10. травня ц. р. до ч. Д. V. 2777/1/37. (Урядовий Денник міністерства скарбу з 18. п. м. ч. 13, поз. 421) до всіх скарбових палат та урядів **доручило не займати підчас екзекуції в адвокатів машини до писання, якщо є лише одна машина до писання.** Якщо є більше машин до писання слід завжди **залишити адвокатові одну машину** до вжитку.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Розводовий процес через сестру близнючку.

Відома річ, що звичайно сестри і брати бувають до себе дуже подібні. Зокрема сестри, або брати-близнюки. З цієї причини іноді витворювалися справді дивні ситуації. У розводовому процесі, який недавно відбувся перед філядельфійським судом, чималу ролю відіграла саме подібність двох сестер.

Проти купця Гаррі Бровна-Кука внесла його молода жінка розводову скаргу. Пані Кук домагалася з приводу „подружньої зради" розв'язання подружжя. Ця „подружня зрада" була така, що добродій Кук любив заглянути часом до чарки і в такому підхмеленому стані забувався до цього ступня, що цілував сестру жінки, замість саму жінку. Гарі Бровн-Кук боронився, що він навіть і по тверезому не все добре розпізнає свою жінку від її сестри, бо обі вони так подібні, що годі їх відріжнити. Він оженився з одною із сестер Свенк, які перед трьома роками мали на Бродвею величезні успіхи. Обі сестри це близнючки і подібні до себе, як капля води. Недавно Гледіс Свенк вийшла заміж за купця Гері Бровна-Кука в Філядельфії і до цієї пори жила дуже щасливо. Шойно після приїзду її сестри почалися непорозуміння і від цієї пори датується теж „подружня зрада". На розводовий процес прийшли обі сестри і годі було їх від себе відріжнити. Тільки по зачервонілих із плачу очах одної можна було догадатись, що це Гледіс Кук. Суддя збентежений дивився на дивну схожість обох сестер і не знав що почати. Згодом проголосив соломоновий присуд:

„Розводову скаргу пані Гледіс Бровн-Кук суд відкидає, бо вона запросивши до себе сестру, сама витворила таку важку ситуацію, не забезпечившись перед нею якслід.

—o—

Нарід, який має всього 150 осіб.

До полуднево-африканського міністерства кольоній у Капштаді прийшла 28. м. м. делегація бушменів зложена з 35 осіб. Були це калягарі-бушмени, які просили владу виділити якийсь резерват. Говорили делегати з ріжними представниками влади, щоб таки добитись вислухання своїх прохань.

Калягарі творили колись давне населення полудневої Африки, зокрема замешкували вони околиці берегу Доброї Надії. Коли до цього краю приїхали европейці, бушменське племя втікло в калягарську пустиню. Сьогодні нараховує це старе бушменське племя всього 150 осіб. Калягарі ще зберігли в себе пристару африканську культуру. Цей примітивний народець дуже добродушний. Був він типовим господарським племям, яке у своїм часі поселилося на пустині. Зі страху перед білими пішли в глибину пустинного краю, де їх недоля й недуги здесяткували. Тепер надіються вони дістати від полуднево-африканської влади якийсь кусень землі, щоб там жити спокійно, або бодай спокійно вмирати

—o—

Князь Віндсор косить траву, а міс Валіс примірює сукні.

Журналісти американських газет, що їх спеціяльно вислано до Канде, вживають ріжних заходів, щоб добитись якнайближче до щасливої пари. Одні знайомляться з огородником замку, інші з шоферами, а інші то таки хитрощами від поліцистів добувають потрібні вістки. Правда, містер Раджерс дає кожного дня в год. 6. веч. представникам преси інтервю перед воротами замку, одначе від нього годі щонебудь цікавого в „американськім стилі" довідатися. У загальному, життя на замку Канде пливе спокійним і буденним руслом. Міс Варфільд примірює свою сукню що в ній буде вона вінчатися. Крім цього приїхав був із Парижа славний фризієр, який задемонстрував майбутній княжні Віндсор кілька проектів спеціяльних зачісок. Один із таких проектів приняла „родинна рада" і фризієр приїде ще на передодні вінчання зачесати пані Варфільд.

Що торкається князя Віндсору, то він найбільше перебуває в замку. З нудьги косив уже навіть траву в замковім городі.

Оригінальний спосіб реклями американської фабрики шоколяди.

Одна фабрика шоколяди в Шікаго почала реклямувати справді оригінальним, хоч дуже простим способом вироби своєї фабрики.

Від довшого часу можна було запримітити у ріжних частинах міста, що якийсь старший добродій і молода привабліва дівчина затримуються при автобусових перестанках, дуже голосно говорять зі собою та займають в автобусі завжди найвигідніше місце. В автобусі починали вони знову голосну розмову, підчас якої старший добродій вийняв з кишені слуханку і прикладав її до вуха, так, що кожний розумів, що він глухий. Шойно тоді коли цій нерівній собі віком парі вдалось звернути на себе увагу всіх пасажирів, говорила молода дівчина до добродія, якого кликала дядечком, щоб він не забув купити шоколяди такої то й такої фірми. Старший добродій не розумів її, вона повторювала свою пригадку ще голосніше, так довго, аж пасажири в цілому автобусі почули докладно про яку саме шоколяду молода дівчина говорить. Коли вже всі знали, що шо захвалювану шоколяду виробляє фабрика „Х. У." і що її можна купити в кожній крамниці, дядько кивав головою, що не забуде й обоє висідали з автобусу, щоб за хвилину повторити цілу комедію в іншім автобусі.

Цей реклямований трік заохотив дуже багато людей закушати смаку реклямованої шоколяди.

—o—

Автографи Лінкольна.

Америку заливає правдива повінь ріжних автографів, за які наївні колекціонери платять грубі гроші. Недавно один колекціонер заплатив 75.000 долярів за оригінал листа Христофа Колюмба, який повідомляв у ньому еспанського короля про відкриття Америки.

Поліція арештувала недавно спеціяліста від фальшування листів Лінкольна. Оригінальних листів Авраама Лінкольна збереглося дуже мало. Згаданий фальшівник запримітив, що всі вони написані на листах великого формату з водяним знаком фабриканта паперу: „Мушіє 1851 р." Водяний знак цієї фабрики, був найважнішим доводом автентичности письма Лінкольна.

Після довгих розшуків в архівах нотарія удалось фальшівникові знайти кілька старих купецьких книг із потрібними водяними знаками. Він вирізав тоді з книг усі чисті незаписані картки і тоді цей папір відповідно „фабрикував".

Перш усього витинав потрібний формат, відтак кидав папір у воду зафарбовану легко чорною кавою, від чого папір дістав жовту відтінь. Додати текст і підробити письмо великого президента та освободителя чорношкірих було для обманця дрібницею. За такі „листи" платили амятори по 5—10 тисяч долярів.

—o—

ПРИГОДА ПОСЛА-МУРИНА

Відомий американський адвокат Артур Мігель, єдиний член конгресу мурин, домагається в товаристві полудневих залізниць 50.000 долярів за моральну зневагу

Виїхавши по ділу до одного з полудневих стейтів, де як відомо ненависть до муринів ще й досі не вигасла і виявляється у ріжних принизливих обмеженнях, Артур Мігель занявши місце у спальному возі І. кляси. Перед відіздом поїзду надійшов контрольор, який заявив Мігелеві, що для муринів є окремі розділи — очевидно без спальних місць. Мігель показав свою посольську легітимацію і відмовлявся виконати наказ контрольора, як незаконний. Контрольор покликав двох кондукторів, які немов на іронію долі були теж муринами — які викинули бідолаху чорношкірого посла з вагону. Це все відбувалось у присутності пасажирів та великої юрби людей, яка зібралась зацікавлена на пероні. Це на думку Мігеля ще скріпило його сором.

БУНТ СУХІТНИКІВ.

В Корбей уладили сухітники приміщені в санаторії Шанкей справді незвичайну демонстрацію. Недужі, приблизно 300 осіб, покинули санаторію, зібрались на площі тамошнього магістрату і заявили мерові, що не вернуться до санаторії, якщо не змінять їм на краще харчі.

Із Парижа приїхав негайно інспектор приладної опіки, що під його опікою є теж і ця санаторія. У висліді переговорів недужих з інспектором, який обіцяв докладно прослідити всі скарги, сухітники вернулися знову до санаторії

ЛОВИ НА СЛОНІВ У ЛЬОРІЯНІ.

Підчас вистави мандрівного цирку у французькім місті Льоріяні вибухла недалеко місця де був розложений цирк пожежа. Слони, які саме під цю пору виступали на арені, сполошилися і вирвались на волю.

На слонів уладили правдиві лови. Власники цирку заборонили до слонів стріляти, так, що майже до ранку тривали лови на слонів, заки вдалось їх якінці знову загнати до клітки. Підчас ловів мешканці міста поховалися зі страху по домах.

ДЕНЬ УРОДИН ПЯТАЧКІВ.

В дні 28. травня н. р. Анеті, Сесилії, Емілії, Марії та Іванні — пятачкам Діон минуло три рочки. З цієї нагоди засіли вони всі довкола стола, на якому поставлено пять невеличких тортів. У кожньому застромлено три свічки. Дарунки приходять з цілого світу. Крім цього надійшло тисячі телеграм і привітних листів.

Як звичайно близнята, дівчатка Діон всі подібні до себе, одначе вдачами ріжняться. Анета найвища з усіх і її вважають теж найгарнішою. Сесілія найбільша кокетка. Емілія сметься від ранку до вечора, любить одягати гумові рукавички д-ра Дафо і вдавати лікаря. Марія — найменша і найспокійніша.

Іванна — це правдивий отаман „малої банди". Вона організує забави та накидує свою волю сестрам. Вона теж навчила своїх сестер кидати на землю тарілки, коли нянія-доглядачка відвернеться і навчила теж відвертатись до доглядачок спиною

—o—

МІЖНАРОДНІЙ КОНКУРС МАШИНІСТОК.

В Байрайті (Німеччина) відбувся перед кількома днями міжнародній конкурс машиністок і стенографісток, в якому взяли участь представниці 16 держав. Несподіваний вибір цього міста пояснюють в той спосіб, що в Байрайті міститься центральна німецька організація професійних машиністок.

Кожну державу репрезентувала окрема дружина машиністок. Конкурс відбувався у великій громадській салі. Найтяжчою умовиною була проба видержливости: скорий диктат тривав рівно годину. За той час учасниці конкурсу повинні були зробити якнайменше похибок і пропусків.

Переможцем вийшла німецька дружина з „капітаном" машиністкою Гретою Рорбайн у проводі. Друге місце заняла Австрія.

—o—

ЦЕРКВА ЗІ ШКЛА.

У Сан Франціско закінчили недавно будівлю, яка всіх дивує. Є це церква збудована з шкла. Вона звертає на себе загальну увагу, але голоси критики є поділені: багато голосів закидає, що вона рішуче надто модерна.

На допомогу академічній молоді.

На фонд допомогу академічній молоді зложили дальше в Адміністрації „Діла": о. мітрат Баюк, Львів, 5 зол., „Меріда", українська косметична фабрика, Львів, 5 зол., Марія Тимяків, Жабе, 5 зол. (і щомісяця буде складати по 2 зол.), О. Моровик, Жабе, 2 зол. (і щомісяця буде складати по 1 зол.), Стефан Савула, Лісько, 3 зол. — У вчорашнім числі „Діла" в оповістках проголосили ми складку д-ра Т. Бурачинського у квоті 40 зол. Дотепер зложено разом 118 зол.

Після смерти Доміники Огієнкової.

З листів до Редакції.

Високодостойний Пане Редакторе!

Дозвольте при допомозі Вашого достойного часопису сердечно подякувати всім тим, хто особисто чи писемно подали мені слова теплої розради з приводу неміpно великого мого горя — смерти Незабутньої моєї Дружини-Поміч-ниці. Від повного серця дякую також Похоронному Комітетові, що щиро перейняв на себе всі матеріяльні клопоти, звязані з сумним обрядом.

З глибокою до Вас пошаною

Проф. Іван Огієнко.

31. V. 1937.

НОВИНКИ.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні зборн, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла".

— **Твори Марка Черемшини.** Вже появився перший том повного видання творів Марка Черемшини, яке виходить у Видавництві „Ізмарагд" у Львові. Буде це перше, повне видання, що міститиме всю літературну творчість Черемшини. Другий том появиться при кінці червня ц. р. Ціна повного видання — **в трьох томах** — у передплаті назначена на **9.— золотих**. Передплату надсилати на адресу: Видавництво „Ізмарагд", Львів, вул. Косцюшка 5. Конто ПКО 503.062.

— **Самоосв. гурток** при Вищ. Муз. Інст. ім. М. Лисенка у Львові уладжує 3. червня (четвер) год. 19.30 в „Малій салі" при вул. Шашкевича ч. 5. „Вечір українських композиторів". Виконавці: Ірина Фотчук, О. Антонович, В. Цісик, Р. Согор, Б. Задорожний, О. Березовський, Мик. Поліщук, Марта Кравців. Вступ на концерт за програмкою. 1031

— **В Українськім Лікарськім Товаристві у Львові** чергові сходини членів 4. червня ц. р. в год. 7. увечір. На сходинах матиме д-р Нарциз Лукіянович відчит на тему: „Гередодегенерація задніх мотузків у батька і трьох синів". 1034

— **Т-во У. С. Л. П. „Основа"** улаштовує дня 3. червня (четвер) ц. р. в год. 18. у домівці Т-ва, пл. Юра 5, інформаційні сходини для абсольвентів середніх шкіл, присвячені справам студій у Львівській Політехніці. Всіх, що цікавляться та хочуть присвятитися технічним студіям, просимо зайти.

— **Іспит зрілости в гімназії СС. Василіянок у Львові** відбувся в днях 24—29. травня ц. р. під проводом п. В. Бурштинського, дир. IX. держ. гімназії у Львові. Свідоцтва зрілости одержали: I) у класичному відділі: 1) Венцель Марія, 2) Галькевич Анна, 3) Гірняк Любов, 4) Горошко Теодозія, 5) Демків Марія, 6) Добрянська Олена, 7) Галаган Стефанія, 8) Гемська Марія, 9) Комар Любов, 10) Лотоцька Надія, 11) Лиса Володимира, 12) Мацькевич Волод., 13) Оленська Ярослава, 14) Паук Марія, 15) Пирожинська Лідія, 16) Ріпецька Ольга, 17) Салик Ярослава, 18) Сахрин Надія. II) У гуманістичному відділі: 1) Антонів Софія, 2) Боцюрків Марія, 3) Вуйцик Олександра, 4) Козак Ірина, 5) Квалюк Анна, 6) Кучкуда Надія, 7) Матійчук Зеновія, 8) Пик Ірина, 9) Пирогів Ірина, 10) Сенишин Марія, 11) Шипайло Софія, 12) Шухевич Дарія.

— **Іспит зрілости в дівочій гімназії Рідної Школи в Коломиї** відбувся в днях 25. і 26. травня ц. р. під проводом делегата кураторії львівської шкільної округи дра Миколи Стрільцева. Всі ученици VIII. кл. допущено до матури і всі здали іспит зрілости, а саме: Болоховер Махля, Борбачевська Марія, Гоянюк Зеновія-Любов, Кабобянська Ольга-Анна, Котецька Лідія-Ірина, Лисанюк Степанія-Надія, Николишин Оксана-Наталія, Романенчук Параскевія і Станкевич Олена.

—**Обнижка шкільних оплат.** Міністерство освіти обнизило іспитові оплати, звязані з доповненням свідоцтв зрілости. Абсольвенти гімназій математично-природничого типу, які на матурах не мають ноти з латини і мусять здавати доповняючий іспит з латинської мови, платять тільки 8 зол. Іспитову оплату при переході з гімназій до ліцею устійнено на 10 зол.

— **Стодесятьмідсотковий „націоналізм" виплатився.** Пишуть нам з Праги: Перед кількома роками серед української кольонії у Празі появився невідомий тип, який назвав себе Кирилом Топольським. Має він років коло 30-ти і походить ніби-то з Чернигівщини. Своїм безкомпромісово-крикливим „націоналізмом" здобув він скоро довіря у нашої молоді. За короткий час К. Топольський зробив „каріеру": став скарбником празького сокільського гнізда пізніше командантом Союзу Українського Сокільства за кордоном. Перед кількома тижнями К. Топольський несподівано зник з Праги. Виявилося, що він забрав із собою поверх 700 чеських корон, товариських грошей, блянкет Союзу та деякі акти, а до того ще й натягнув на значну суму окремих осіб, своїх і чужих. Також змантив він як голова „Сокола", чималі „позички" від українців у Львові, Варшаві і Парижі. К. Топольський має польський паспорт і останнімн часами перебував у Парижі з наміром виїхати до Аргентини.

— **Хуліганський виступ львівських бандитів.** У вівторок 1. ц. м. коло год. 4. над раном переходила вулицею Петра Скарги група хуліганів, яка повибивала цеглами і камінням вікна в Народній Лічниці та в деяких фронтових вікнах святоюрських будинків, між іншими також у помешканні о. пралата Леонтія Куницького. В будинку Народньої Лічниці вибили хулігани 8 суперинових вікон. Якщо цей виступ хуліганів мав бути якоюсь політичною демонстрацією, то рішуче незрозумілим стає факт, що ця демонстрація звернулась саме проти будинку Н. Л, яка дає безплатну лікарську поміч і пораду тисячам найбідніших мешканців міста без огляду на віру й народність. Чому теж жертвою хуліганських подвигів упали теж вікна сторожа, цього мабуть ніхто не може збагнути. Людська дурнота і злоба справді не мають меж. Як подають деякі часописи, шиби вибили три хлопці, що подають м'ячики на тенісових кортах; поліція їх арештувала.

— **Ревізія у начальника Юся.** Вечірні часописи принесли вістку, що поліція перевела ревізію в мешканню начальника одного з відділів львівської шкільної кураторії Юся, якому арештований в матуральній афері Рачек безпосередньо підлягав. Висліди ревізії тримають у тайні. — Арештовано 6. гімназиста 22-літнього Адольфа Хілля, в якого поліція найшла більшу готівку, що походить мабуть з торговлі матуральними темами.

— **Трагічний вибрик.** Зі Львова виїхало паломництво академічної молоді на Ясну Гору в Ченстохові при участи 600 студентів і студенток. Недалеко стації Городок сталася трагічна подія. Студент Роман Марховяк виліз аж на дах вагону і не бачив, що потяг виїздить під залізничий міст. Необачний вдарив головою об залізну поперечку і згинув на місці. Наука для других, щоб не робили таких вибриків.

— **Трагічна подія** розігралася у фабриці конcерв Рухера при вул. Жовківській у Львові. До канцелярії управи впав занятий там різник, 30-літній Евген Добжанський і пробив різницьким ножем 31-літнього урядовця Генриха Видриха. Опісля тим самим ножем поколов у плечі і груди 22-літню урядничку Олену Макарівну. Поліція арештувала нападника. Тяжко ранених перевезло рятункове поготівля і відвезло до шпиталю. Причиною нападу була особиста пімста за те, що вони хотіли позбавити його праці.

— **Львівська хроніка.** У цегольні Штайна і Гібшера (Зелена 108) застрайкувало 70 робітників. — У брамі при вул. Веселій 7. найшли підкинену 4-тижневу дитину. — Торговець М. Файнер вилетів з трамваю ч. 8. на брук і важко потовкся. — Під замітом крадежей арештували П. Козловського. — Іванна Карабан (вул. Гелжка 15) випила більшу скількість йодини, щоб отроїтись. — Мануїл Фещцер (Коженьовського 3) підтяв собі жили. — У міському електричному заведенні (Городецька 151) попарився робітник Болеслав Пе-тришин. — На Вулецькій дорозі сполошилися коні 40-літнього Григорія Ногача, причому перевернувся віз і візник згинув на місці. — На узгір'ях Кайзервальду отроїлася 20-літня робітниця Ганна Карабан, напившись денатурату.

— **Будова костелів, каплиць і людових домів у Сокальщині.** Як повідомляє ПАТ, польські дідичі сокальського повіту зложили „національний дар 3-го Мая" в сумі 100.000 зол. Гроші мають обернути на будову костелів, каплиць і людових домів. Вибрано комітет, який уложив пляи праці на найближчі роки. Плян передбачує на цей рік викінчення костела в Бояничах і Свитажеві та людових домів у Гільчу і Гатовицях. Крім того рішено побудувати людові доми в Тартакові, Гоголеві, Бобятині і Теляжі та каплиці в Лещатові. На неділю 6. ц. м. заповіджено посвячення людового дому в Добрачині.

— **За промову під церквою.** Перед судом присяжних у Самборі відбулася розправа проти 26-літнього селянина Петра Дабудика з Тисівця пов. Турка, якому закинули, що під церквою в сусідному селі закликав людей не платити податків і поширював неправдиві вістки, які могли викликати публичний неспокій. Обвинуваченнй до вини не признався, одначе на основі зізнань свідків його засудили на 1 рік вязниці.

— **Суд над комуністами.** Перед судом присяглих у Перемишлі розпочалася розправа проти 16 молодих осіб, з того половина жидівок, за приналежність до КПЗУ. Слідство у тій справі тревало майже рік. До розправи покликано 50 свідків

— **Пожежі.** В Ямниці, станиславівського повіту, вибухла в суботу вечором пожежа, що при сильному вітрі знищила 22 господарства. Вогонь повстав наслідком підпалу. — В Лісневичах під Львовом згоріла загорода Антона Чайки. — У Трибухівцях бучацького повіту згоріли три господарства з двома стодолами зі збіжем та стайнею. Вогонь знищив увесь мертвий та частину живого інвентаря.

— **Хмаролім.** Над Чортковом і околицею перейшла 28. м. м. велика буря з градом і хмаролом. Хлібороби потерпіли великі втрати, бо град знищив засіви, сади та інші землеплоди. Найгірше знищене село Угринь, де буря зрівняла все з землею.

— **Арештування скарбового урядовця.** З доручення прокуратури в Станиславові арештовано урядовця скарбового уряду Б. під закидом зловживання урядової влади для зиску.

— **Звірське вбивство.** В селі Саджавці пов. Надвірна кількоро дітей білило полотно в Пруті. На другому березі вигрівалися на сонці три волоцюги, з яких один мав при собі кріс. Нараз чоловік із крісом перейшов на другий бік ріки і забрав дітям полотно. На крик дітей прибіг Іван Якубяк, що працював недалеко на полі, і пустився за ними в погоню. Коли Якубяк знайшовся у віддалі 4 метрів від грабіжника і зажадав звороту полотна, цей нагло відвернувся і вистрілив із кріса до Якубяка, поціливши його в око, після чого якби нічо не сталося, пішов зі своїми товаришами дальше. Збіглися сусіди, але не могли вже нещасного врятувати, який незабаром умер. Тимчасом грабіжник утік і поліція досі його не відшукала. Якубяк полишив жінку і четверо дітей.

— **Краєва хроніка.** На шосі Берестя-Влодава особовий самохід, власність кн. Радивила, ведений його секретарем К. Подбельським, наїхав на роверіста 40-літнього Арона Вагермана, який погиб на місці. — В Товмачі пробував повіситися на поді учень VI кл. вселюдної школи, Янкель Кац з причини лихої ноти з математики. — В часі купелі в Бузі під Сокалем утонув питомець з монастиря Бернардинів Болеслав Жила.

— **Нові протижидівські заворушення.** В містечку Бранськ дійшло до нових протижидівських заворушень. Підчас ярмарку кількасот осіб прогнали жидів купців, а пополудні побили кількох жидів. Знищили теж жидівські крамниці і вибили вікна в багатьох домах та в божниці. Щойно поліція привернула лад.

— **Газета за здефравдовані гроші.** З доручення прокуратури арештовано адміністраційного директора щоденника „Ютро" Ал. Сендліковського під закидом кримінальних провин. Сендліковський, будучи адміністратором дому д-ра Поплавського, дир. Тов. Кред. Зем., здефравдував більшу грошеву суму і гроші вложив у видавництво „Ютра". Часопис перестав недавно виходити. Афера приймає щораз більші розміри і викликує загальну сенсацію.

— **Завалився балькон з людьми.** При вул. Панівній у Варшаві завалився балькон першого поверху, на якому находилося осьмеро осіб, пере

важно дітей у віці 10—13 літ. Всі попадали на землю, при чому двоє 10-літніх дітей відвезено в безнадійному стані до шпиталю, а інші тяжко потовклися.

— **297 тисяч левів** украдено в податковім уряді в Кімполюнзі. Касієр післав возного Нісіноя на пошту по гроші. Возний пішов з пошти до дому, вибрав 297 тисяч паперових левів із мішка і випхав його звичайним папером. Возного арештовано і частину грошей відібрано.

— **Совітська полярна експедиція.** Як повідомляє агенція Тас, експедиція проф. Шмідта на північному бігуні після причалу літаків Молотова й Алексеєва складається з 29 осіб. Вони приготовляються до зимівлі. Ледовий бльок, на якому вони находяться, посувається поволи в південному напрямі в сторону північної Америки. Летун Мазурук, що десь був щез, знайшовся. Експедиція робить фільмові знимки і має власну радієву стацію, що висилає вістки на короткій хвилі.

— **Як крадуть большевики.** Як стверднв комісаріят внутрішньої торговлі в Совітах вкрали в 1936 р. різні державні достойники: в державній торговлі на 217 міліонів рублів, в кооперативній торговлі на 203 міліони.

— **Чехи вимирають.** На основі обчислень статистичного уряду природний приріст населення в Чехословаччині впав до мінімум і давав в останніх двох роках 1 на тисячку, при чому 60 судових округ мало вже надвишку смертей над уродинами. Значно краще представляється справа на Словаччині і на Підкарпатті, де природний приріст до 14 на тисячку.

— **Брали дівчат на Голівуд.** В місцевости Круглевска Гура під Варшавою арештовано аферистa й ошуканців Яна Кравчика та його спільників, російського еміґранта Данілова і купця Гедале Слухера, що мешкали у Варшаві. Кравчик подавав себе за фільмового режисера з Голівуд „Мек Коркіча" і при помочі своїх спільників заманював до віллі в Королівській Горі молоді й гарні жінки, щоби „ствердити їх фотогеничність" та евентуально заангажувати їх до американського фільмового підприємства. Від кандидаток на виїзд брали „на кошти іспиту" від кількадесять до кількасот зол. Кандидатки фотографовано в нецензурних позиціях, опісля шантажовано, вимануючи від них гроші. Взагалі шантажисти вимантили таким способом поверх 6 тисяч зол. В часі ревізії в мешканнях ошуканців знайшли спис шантажованих жінок, багато фотографій, переважно порнографічних і значну готівку.

— **Велика спека панує в Португалії.** В Лісбоні занотовано в тіни + 60 ст. Цельзія. У нас температура від кількох днів обнизилася з причини холодних хвиль повітря, що напливає від північного бігуна.

— **Спалили живцем чоловіка.** В татарському селі Шелдаїс у Совітах спалили живцем татарина Юлгушаза, якого село вважало великим грішником. Недужого татарина винесли на публичну площу і звеліли йому каятися за гріхи, яких він нібито допустився. Тому що він не хотів добровільно цього зробити, його звязали і кинули у вогонь.

— **Різні вісти.** Над англійським летовищем Коган зударилися два військові літаки, три особи вратувалися легкопадами, одначе обсерватори погибли. — Підчас летунського свята у Вількомирі один літак упав на публику, при тому згинула одна дівчинка, 4 особи ранило тяжко, а 8 легко. — Біля Брасова в Румунії особовий потяг впав на автобус, наслідком чого погибло 6 осіб, а тяжко ранених є 25 осіб, з яких сім находиться в безнадійному стані.

Напад на Мисьлєніце — обороною перед комунізмом?

ЗІЗНАННЯ ІНЖ. ДОБОШИНСЬКОГО.

В понеділок зізнавали ще свідки цілий день у процесі за напад на Мисьленіце. 12 свідків оборони не внесли своїми зізнаннями нічого нового до розправи. По перерві зізнавав як свідок сам провідник ватаги 33-літній інж. Добошинський кажучи, що напад на Мисьленіце був подуманий як демонстрація проти поширення комунізму між польськими селянами. Про зріст впливів комуністів свідок довідався по своїм повороті 6. червня 1936 р. з війська, де був на військових вправах, як резервовий старшина. Незабаром пішов на сходини повітової ради „строительства народового" і там довідався з рефератів своїх партійних товаришів про цікаві та важніші події на терені повіту. Референти оповідали про хід святa польських селян у Бжегах і Рибні та в самих Мисьленіцах. Вони стверднли, що комуністи не лише що дійшли до голосу на цих святах, але попросту опанували положення. На цих святах виголошували комуністичні промови, а проте влада — заявив інж. Добошинський — ставилася пасивно до комуністичних промовців і не реагувала навіть на революційні оклики комуністів про паленнн костелів і боротьбу з владою. Тому на нараді рішили якнайшвидше оживити „народову" акцію на терені краківського воєвідства і з тією метою зорганізувати три великі віча. Цю акцію мали започаткувати вічем у Скавіні. Одночасно свідок довідався про хід віча „строительства народового" у Кракові, що його мала заатакувати соціялкомуністична боївка, зложена з понад 200 осіб. Свідок заатакував при цій нагоді адміністраційну владу і поліцію, а зокрема заступника старости Храповіцького. Предсідник прикликав свідка до порядку, а прокуратор гостро запротестував проти образ влади. Опісля обговорив створення „охоронних дружин", яких головним завданням — як запевняв свідок — була оборона віч перед нападами комуністичних боївок. Запевняв, що напад на Мисьленіце був подуманий лише як демонстрація, щоб звернути увагу влади і громадянства на зріст комунізму. Підкреслив, що почав уладжувати нічні сялрми з членами „охоронних дружин", щоб переконатися про справність їх членів. Каже, що про напад на Мисьленіце ніхто з підсудних не був втаємничений і тому на збірці в Хоровіцькім лісі члени ватаги мали лише два револьвери, що їх привіс свідок. Запевняє, що в Мисьленицях на кожному кроці видавав прикази учасникам нападу, що вони мають робити, бо хотів уладити демонстрацію. Поліцію розброїли тому, щоб вона не ставила перешкод учасникам нападу. Щож торкається побиття пол. Малецького то це сталося всупереч його приказам. Жидівські крамниці не щили теж на його приказ і тому, що учасники нападу були схвильовані. Вкінці запевнив, що поліція перша почала стріляти до учасників нападу підчас погоні за ними. З усіх підсудних пізнав лише Яна Красного; інших прізвищ не памятає, а осіб не може пізнати.

У вівторок промовляв уже прокуратор та оборонці.

✝ Посмертні згадки.

ПРОКІП МОСТОВИЧ.

Похорони Прокопа Мостовича, ем. директора української державної гімназії в Коломиї, що після нещасливого припадку з ровером помер несподівано 26. травня перед північчу в 71. році життя, відбулися в суботу 29. травня при великому здвизі народу. Покійний належав до того типу людей, що своєю оригінальною особовістю врізуються маркантно в середовище, серед якого доводиться їм працювати, і приневолюють усіх, з якими стрічаються ділово, відразу означити своє відношення до себе. Вийшовши з подільського села та покінчивши гімназію й фільософію, присвятився учительському званню і від 1904 р. працював у Коломиї в українській гімназії (другим наворотом), спершу як професор класичної фільольогії, відтак від 1917 р. після смерти незабутнього директора Софрона Нелільського, як другий з черги директор тої гімназії до 15. грудня 1927 р. Його директорська діяльність випала на перше десятиліття великої кріси нашого загальио-національного життя, означеного розвалом державницьких надій і хаосом ідей. Його простолінійна вдача не все давала собі раду з гострими кантами крутих ходів делалі все більше сірої буденщини і через те Покійний попадав нераз у небажані конфлікти зі своїми товаришами шкільної праці. Але попри те все не можна йому відмовити доброї волі і справжнього патріотизму. Поза школою ніколи не відмовлявся від громадянської праці, а останній десяток літ віддав їй майже в цілости, то беручи діяльну участь головно в ріжних економічних установах,то спомагаючи їх своїми досвідними радами та вказівками. За теж ті установи поруч інших заманіфестували окремими клепсидрами й жалібними прапорами свій жаль по втраті свого доброго співробітника та щирого дорадника.

Похоронний похід пішов від дому жалоби вулицями Закупелевою та Дідушицьких попри будинок гімназії, де попрощав Покійного директора проф. Гаврилюк від учительського збору, в якому є ще кількох його колишніх товаришів-професорів, опісля через місто, поступаючи до церкви, на український цвинтар, де в імени колишніх учнів сказав щире надгробне слово о. Вол. Тимощук. У поході взяла ґреміяльну участь державна гімназія, співаючи увесь час хор гімназійних учнів під проводом проф. Рубінгера. Була теж жіноча жалібська гімназія, якою недовгий час Покійний, як емерит, управляв, а також чимало чужих знайомих.

З Покійним відійшов у лам'яний світ один із небагатьох представників найстаршого покоління нашої інтеліґенції, вихованого та пристосованого до життя в передвоєнних умовинах, що так дуже ріжнились від нинішних. Земля Йому пером!

Відозви й комунікати.

Виділ Т-ва „Вакаційні Оселі" у Львові, до українського громадянства.

Виділ Товариства „Вакаційні Оселі" подає оним до відома П. Т. Громадянства, що за дозволом Городського Ставростa відбудеться **в неділю 6. ц. м. вуличка збірка під усіма церквами та українськими установами у Львові,** на ціли цьогорічної висилки дітвори на оселі. Виділ висилає на місяць липень дві дівочі оселі (одну до Милування, другу до Коршева) і третю хлопячу на місяць серпень до Милования.

У минулому році взяло у наших оселях участь 235 осіб. Цього року передбачена теж така скількість дітвори. Кошти утримання осель сягають 8-ох тисяч золотих. Тому, що Виділ Т-ва ніяких фондів не має, а призбирує їх кожного року з ріжних жертв, складок та вкладок членів, просимо П. Т. Громадян не минати в день збірки наших пушок і хочби дрібними датками дати доказ розуміння наших ідей.

Рівночасно прохаємо всіх тих П. Т. Громадян, що ще не є членами нашого Товариства, приступати в його члени і так причинитися до збільшення фондів Т-ва. Річна вкладка всього 3 зол. і її можна вплачувати місячними ратами до рук скарбника інж. Б. Паньківського, Чарнецького 24. І. пов.

Виділ Т-ва „Вакаційні Оселі" у Львові.

Тільки освітою, культурою і вихованим здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

Дописи.

ГОРОДОК.

Свято Матері в Городку улаштував дня 23. травня Союз Українок. В год. 5. попол. у салі Українбанку відбувся святочна академія на честь матері, в якій брала участь сама дітвора. В її програму входили: проповідь о. О. Шараневича про значіння матері для виховання свідомих громадян, сценічний образ у двох актах „Свято Матері" укладу Марії Вариводової (вид. „Світ Дитини"), що його відіграла дітвора дуже добре. Особливо ефектовно випали сцени з маленькими, ролі яких грали діти в народницькому вбранні, дуже вдумливо схарактеризовані. Кілька добре добраних деклямацій на честь матері доповнили цю зворушливу врочисть. Відспіванням національного гимну закінчено свято. В улаштуванні його найбільше трудилася старшина Союзу Українок та абітурієнтки семінарії п. Наталя Ходаківна і Ніна Цимбалістка. На жаль, на цій академії було дуже мало старшого громадянства та самих матерей.

11-ті роковини смерти ст. Петлюри відзначувала городецький „Луг" святочними сходинами 25. травня ц. р. в салі „Поміч" в год. 7.30 веч. Зібраним лугівцям та запрошеним особам представили у коротких словах життя бл. п. Симона Петлюри інж. Р. Паламарчук, звертаючи головну увагу на ідею життя пок. Гол. Отамана — відсічу української оборонної сили до боротьби з Москвою. Гимном „Ще не вмерла" закінчено ці скромні сходини.

Попис читальняних хорів. Філія „Просвіти" уладила 30. травня попис хорів читалень у повіті. Попис почався в салі „Поміч" в год. 3.30; взяло в ньому участь лише кілька хорів, бо деякі не прибули. Хор читальні „Просвіти" Городок-Заставське передмістя відспівав „За річкою, за Дунаєм", „І вчора ораv"; „Там за річкою" і „До шпанки молодої" — диригент п. С. Гуцацький. Хор з Добрян: „Думи мої", „За рідний край", „Ой заросли три дороги" — дир. І. Отасюшин. Хор з Дроздович: „Мамо вічка" і „Не згасайте ясні зорі" — диригент Б. Яворський. Хор з Любіня Малого: „Ой у саду", „Козака несуть" та „Гей брати". Всі хори виступили в гарних народніх строях, що робило на зібрану публіку миле враження. Опісля в часі перерви звіркова комісія признала по нараді перше місце хорові з Любіня Малого, друге заняв хор з Заставського передм. Городка, третє хор з Дроздович. Оцінку комісії подав до прилюдного відома о. М. Думанський, голова Філії „Просвіти" та заохотив хористів до дальшого плекання рідної пісні.

ПЕРЕМИШЛЯНИ.

Величаве посвячення салі Народнього Дому в Перемишлянах відбулося 23. ц. м. при участи до трьох тисяч людей з довколишніх сіл, представників читалень „Просвіти", кооператив, дружин „Сільського Господаря"", Союзу Українок", сокільських та лугових товариств і повітових установ. Недостача салі довгий час давалася в знаки всім. Не досить що наші театри обминали Перемишляни, але і в власною виставою треба було напрошуватись до чужих. Тому зрозуміла була радість громадянства, коли два роки тому управа „Українбанку" рішила остаточно приступити до давно плянованої будови. Колиж її почали, виринали перешкоди одні за одними. Внаслідок інтриг злобних сусідів воєвідська комісія застановила була будову на місці. А коли врешті довів будувати дальше, управа „Українбанку" та громадянський комітет взялися енергійно до праці. І не минув рік як будову вдалося довести до кінця. В год. 11.30 відслужив торжественну Службу Божу о. крил. д-р Лаба в асисті о. о. Жегалловича і Лушпинця, о. о. Кекіша, Танчака, Потеряйка і Кизими. По Службі Божій ціла процесія перейшла до новозбудованої просторої, високої, гарної салі. Велика сцена, проти неї гарний балькон. Сала врегарно прибрана зеленню, прапорами, фестонами, килимами та прапорами. На почесному місці — портрет основника „Українбанку" і провідника перемишлянського повіту жоред 30 літ, дир. В. Сінгалевича. Після посвячення салі відправлено панахиду за померших членів „Українбанку". По свячені саму посвячення виголосив о. крил. д-р Лаба гарну промову і склав від гр.-кат. Митрополичої Консисторії у Львові для Перемишлянщини свій привіт та сердечні бажання. В год. 4-ій попол. почалася академія. На сцену виспівало понад 60 осіб хористів. Усі в чудових народніх строях. Перед ними виступив голова В. Ради „Українбанку" П. Синлик і по короткій промові передав салю в управління всіх повітових установ. Після того почалася музика бадьоро з десяток молодечих грудей могутня „Дитина" — під орудою Остапівського, відомого диригента просвітянських хорів та організатора філії „Просвіта" в Перемишлянах. Бурею оплесків нагороджували присутні заслужено диригента та його хори по кожній хоровій точці, що їх переплітали: історія будови салі та привіти від центральних установ. Історію будови подав м-р Я. Кальба. Він підкреслив, що будова коштує коло 35 тисяч зол. З черги як-

ВІДГУКИ ДНЯ.

Буває, хоч не повинно бути...

Нераз чув я слова:

— Гей-гей! Якби то наші батьки знали були Касу Хорих!

І мені жаль було батьків...

Нема ради! Поступ, цивілізація, культура, успіхи суспільної зорганізованости, здобуток працюючих мас.

Ось, наприклад я. Належу до Каси Хорих (яка тепер трохи інакше називається), плачу солідно і — Богу дякувати — майже не користаю з неї. Нехай — думаю — користають за мене ті, яким здоровля так уже попсувалося, що мусять іти до лікаря. Приємно чоловікові, коли подумає, що з його складок якийсь бідолаха і полікується і ліки дістане і на відпочинок поїде. Коли треба, то й до санаторій. Є тих санаторій по різних кутках Галичини досить і трохи, а всі ясні, великі, вигідні, з усякими вигодами і всюди цілий божий рік, як у вулію. Користає народ з благодати суспільної організації.

І лікарів має Каса. Час до часу трапиться між ними й геній. Прийде громадянин чи громадянка з хорим оком — він подивиться на стіну і вже знає, прийде хтось із хорими грудьми — він у вікно і вже готово.

Оповідав мені про такого генія один мій знайомий: „Була — каже — в нас служниця. Добра, слухняна, роботяща, але якась бліденька, хирлява. В мене мала дитина, одиначка, то ми й боялися, щоб, не дай Бог, часом не чахотка в служниці. Служниця обезпечена — посилаємо до Каси. А касовий геній глипнув на свій черевик і каже: „Нічого тобі не хибує" (до дівчини, не до черевика!). Прийшла назад, але чуємо — покашлює. Посилаємо за якийсь час ще раз. Геній подивився у книжечку і як не закричить: „Чого мені дурно час забираєш?! Сказано нічого, так нічого!" Відправив з нічим. Прийшла дівчина з плачем — так і так — але ми ще не віримо. Післали її до „Народньої Лічниці". А там лікарі більше скромні — нічого на око, тим менше про око. Взяли дівчину на рентгена і — викрили туберкулічні огнища. Завертаємо її знову до Каси, а там геній уже й говорити не хоче. „Яж маю вислід рентгена!" „А ти, каже, звідки про таку штуку знаєш?!" І нагримав. Тепер треба ще й ліки за свої гроші купувати".

Знайомий оповідав, я слухав, а опісля ми кивали головами.

— Так-так!

— Егеж-егеж!

Потім обидва:

— Нехай то все... і т. д.

А вкінці я:

1) Хто і на підставі чого заповнює санаторії?

2) Пощо такого генія, як вище наведений дяґностик, марнувати в Касі Хорих?

3) Чому в такій симпатичній й, хоч дорогій інституції нема в кожній кімнаті напису: „Не табака для носа, а ніс для табаки!"?

Галактіон Чіпка.

голосили привіти від центральних львівських установ: д-р Брик від „Просвіти", д-р Білик від УПР., сен. Луцький від Р-СГ.К., голова Мирон Луцький від „Сільського Господаря", інж. Творидло від „Центросоюзу", дир. Кузик від „Центробанку", інж. Фартух від КІР-у, д-р Дичок від Район Молочарні у Глиняних, дир. Хоптяк від О.С.К. у Рогатині та п. Івахів від молоді і „Сокола" в Перемишлянах. Останній виступив на естраду основник та перший директор „Українбанку" дир. Сінгалевич. Бурею оплесків присутні нагороджували цілу його гарну промову. По відспіванні кооперативного гимну присутні відспівали національний гимн. По академії відбулася спільна вечера, що минула в милій атмосфері спогадів з давніх, передвоєнних літ.

Присутній.

Спорт.

З УКРАЇНСЬКОГО СПОРТУ НА ВОЛИНІ.

Дня 6. червня п. р. розіграв У. С. К. Гарт — Здолбунів свої дальші змагання за мистецтво Ц-класи з У. С. К. Горинь — Рівне у Здолбунові. По вирівняній грі в першій половині та подекуди навіть досить значній перевазі Гарту у другій половині виграв усеж таки Горинь 1:0.

По метчу запросили рівненських гостей здолбунівці на склянку чаю, що її влаштували на прохання головою клюбу пані із Союзу Українок, за що їм спортовці щиро вдячні. У милій товариській гутірці непомітно пролетів час. Треба зазначити, що національна свідомість цементує ці клюби у пропаганді доброго імени українського спорту. Терпкий це плід... у нелегких умовинах.

Дня 17. V. розіграв У. С. К. Гарт — Здолбунів змагання за мистецтво Ц-класи з „Цегельнею" — Здолбунів. Не оглядаючи на жертвенну гру, Гарт мусів програти: бо так хотів судця. До того гартівських стрільців переслідувала пех. Судця осягнув у тім метчу вершок сторонничости, бо радив увесь час гратеві Цегельні Ф. стріляти здалека на ворота. Деякі грачі Цегельні грали дуже гостро, надуживаючи своєї фізичної сили. Ці змагання виграла Цегельня 1:0.

Дня 22. V. розіграв У. С. К. Горинь — Рівне мистецькі змагання зі здолбунівською Цегельнею в Рівному. На цьому метчі показалось, як марно представляються спортові умілости Цегельні без опінуна і свого судді п. М. Бойчака. Вже в першій половині впинний напад Горині так „випомпував" помічі та оборону Цегельні, що вони ходили потім „на піхоту". Виграли 3:0 для Горині не відзеркалює цифрової переваги Горині; тільки щастя врятувало Цегельню від більшої програної. Тим метчем Горинь скріпив свої дані на добуття мистецтва у своїй групі. Цього зі щирої душі емпатики українського спорту йому бажають.

Дня 27. V. згостив знову до Здолбунова У. С. К. Горинь — Рівне, щоб розіграти відплатні змагання з Цегельнею. Не зважаючи на ослаблений склад (не всі грачі змогли вийхати, бо деякі працювали), Горинь таки метч виграв 1:0.

Після цих змагань Горинь безконкурсово запав перше місце в табелі, а розіграний від одного метчу (20. VI. в Рівному) в Гартом є фіктивним фомальністю, бо навіть програний метч не відбере українській рівненській дружині першого місця в табелі.

По тім метчу стан табелі такий:

1. У. К. С. Гарт — Здолбунів	3	6	5:0
2. У. К. С. Гарт — Здолбунів	3	2	1:2
3. Цегельня — Здолбунів	4	2	1:5

ПІД УВАГУ ЧЛЕНАМ І ДРУЖИНИ УКРАЇНИ.

Неділя, вечір; досить 10. годин. Любі грачі І. дружини України спорт, з яким тренінгом і заперетим віддихом спортовці Волині ждуть коли дзвінкий спікер оголосить вислід України. Останні мічрані з Чорними й Р. К. С. вливили вкрі серця великою радістю. Тільки так дальше! Хвалі вітру обдмухують-цементують почетвертогорану нашім. Мило дружіть свій прапор, бо Ваша перемога і радість є одночасно й нашою перемогою і підтримкою у тяжкій боротьбі. Ваші щирого серця бажають волинські спортовці України здобути перше місце в Окружній Лізі. М.

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТ У ПРАЗІ.

У. В. С. — Швегльова колєй 6:0 (1:0). Була не перша неофіціальна змагання, які українська дружина виграла високо, але з важким трудом, бо противник в першій половині був дуже небезпечний. Противник української дружини здобув був друге місце в минулорічних мистецтвах. Коли українська дружина здобула у другій половині другі ворота, загразо вже конкретно у своїх лініях і намагалася добути якнайбільше воріт, щоб скріпити своє положення перед чергових змаганнях. До цих змагань виступила вкінці українська дружина вже з добрим воротарем. Ворота здобули: Крилів 3, Черняхівський, Гарасимів і Друбан.

Участь у фіналі має У. В. С. майже вже запевнену. Останні неофіціальні змагання грає У. В. С. в середу 2 п. м. в Дейвіцах „по Ружу".

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Левше грачі Руси розбігаються? Чеський „А-ЗеТ" приносить вістку, що дружина БФТЦ Берегів робить усі заходи, щоб дістати для себе середущого нападника Руси, професіонала Кармана. Хоч покищо не прийшло ще до повної згоди між обома клюбами, всеж таки Берегів надіється, що до чергових дивізійних боїв виступить уже з Карманом. Імовірно провід Руси звільнить Кармана. Якщо подана „А-ЗеТ-м" вістка правдива, означалоб, що Русь, випавши з Ліги, розпускає своїх новозаангажованих грачів, очевидно професіоналів. Хто зна, чи не вийде це закарпатській дружині на користь.

Плзнічка розбитий. Підчас змагань Славія — Фебус у Штрасбургу зранили репрезентаційного воротаря Чехословаччини Плзнічку, якому розбили чоло над оком, наслідком чого він дістав легке потрясення мозку. Одначе в лічниці виявилося, що рана Плзнічки не гріжна і він за тиждень буде вже грати. Також Пуча розбили на цих змаганнях.

Австрійська Ліга. Вакер — Постшпорт 3:2; Спортклюб — Фльоріздорф 5:0; Либертас — Фаворітнер 2:2

Мадярська Ліга. Гунгарія — Сегед 3:1; Ференцварош — Немзеті 3:0; Уйпешт — Будаї 3:1; Кішпешт — Галіцаші 5:1; Будафок — Електромош 5:2

Нові книжки й журнали.

ДЕНЬ МАТЕРИ. Сценічна картина з 1 дії. Уложила **М. Шостак-Гасюкова** на фрагментах з поезій Ул. Кравченко „Шелести нам барвіночку". Друкарня ос. Василіян у Жовкві. Стор 24. 8°.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

ШАФКОВІ КУФРИ

валізи, міхи на постіль, коробки на капелюхи та пом'ірці, багажові паси по цінах найнижчих поручає

Робітня римарсько-галантерійна **Н. БАРЕР**

Львів, Сикстуська ч. 2, побіч ф-ми „Саламандра"

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ПІДГАЙЦІ:
2. VI. Від.
3. VI. Довбуш.
З Підгайців іде театр до Бучача.

Український Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

ЖОВКВА:
1. VI. Т. Шевченко
МОСТИ ВЕЛИКІ:
Сала „Просв." 3. VI. Трафіка пані генералової.
С. „Дому П." 3. VI. Камо грядеши? І. част. Вініцій і Лігія.
С. „Дому П." 4. VI. Камо грядеши? ІІ. част. Смерть Нерона.
С. „Просв." 5. VI. Мураші
С. „Просв." 6. VI. Т. Шевченко
З Мостів театр завітає до Сокаля.

Український Національний Хор, муз. провід. Дмитра Котна.

2. VI. Нижанковичі.
3. VI. Добромиль.
4. VI. Хирів.
5. VI. Устрики.

Великий Театр:

Середа, 2. VI. год. 8. веч. „Король".
Четвер 3. VI. год. 8. веч. „Король".
Пятниця, 4. VI. год. 8. веч. „Король".

КІНА.

АПОЛЬО: „Мадам Лешо" (із тайн царської охрани).
АТЛЯНТИК: „Венецькі ночі".
ВАНДА: „Венесса", „Війна в царстві вальса".
ГРАЖИНА: „Справа 444-х", „Вулиця шаління".
ЕВРОПА: „Панна Петрусь".
КАСІНО: „Тільки раз кохала".
КОПЕРНИК: „Іх перше кохання".
МАРУСЕНЬКА: „Ах хет" („За гріхи") і „Веселі бідаки".
МЕТРО: „Еквод" з Павлею Веселі та „Чорна рука".
МІРАЖ: „Квітярка з Пратеру", „Тайна д-ра Чанддлера".
МУЗА: „Поворот до життя" („Чорний ангел").
ПАЛЯС: „Пан редактор шалів".
ПАНС: „Буде краще" з Тоньом і Щепком.
ПАН: „Циганська дівча" із Фліпом і Фліпом.
РАЙ: „Пісні" комедія.
СВІТ: „Ада це не лицює" та ревія.
СТИЛЬВЕ: „Той, що знав" і ревія.
ТОН: „Герой Техасу".
УТІХА: „Зацькована" та ревія „Веденькі ночі".
ХИМЕРА: „Під твою опіку"

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5).
„Зальцбург"

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 2. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 16.45 Соната форт. в-дур Шуберта, 19.20 Мельодії Вальт. Кемпф та Павла Ґенке, муз., співи, 20.10 Нар. музика, 22.20 Легка і танц. музика, БІЛҐОРОД (437) 18.20 Орк. концерт, 19.50, 20.00 Слов'янські пісні, 20.30, 21.00 Сумор. БУДАПЕШТ (550) 12.05 Концерт симф. орх., 13.30 21.00 Цит. музика, 17.55, 18.00 Віольончелі, 22.20 Двофорт. музика. Відень (507) 19.25, 20.00, 21.00 „Дер Берінґайтер" оп. С. Вагнера, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 10.30 Для дітей, 14.00, 16.00 Музика, 20.10 Сніг, 21.15 Дума оркестра. МІЛЯНО (369) 17.15 Танц. музика, 18.50 Розр. музика, 20.40 Орк. музика, 21.00 Комедія, 21.40, 22.00 Солісти: скр., форт., МІНХЕН (405) 8.30, 9.00 Веселі мельодії, 16.10 Оповідання та пісні, 19.00 Весела конц. вад., 20.10, 21.00, 22.00 Великий нар. вечір, 23.00 „Аннелізе" оп. Еренберга, ПРАҐА (470) 14.15 Німецька вад. для дітей, 20.55, 21.00 Концерт орх., співи, 22.20 Лотиські пісні, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 15.00, 17.30, 20.15 Співи, 20.30, 21.00, 22.00 „Тарас Бульба" муз. драма Самуель-Русо, РИМ (421) 15.50, 19.45 Розр. музика 21.00 22.00 Концерт вільськ. орк.

Четвер, 3. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 10.00 Нар. пісні, 14.15 Розр. музика, 16.30 Пісеньки й оповідання, 17.00 Солісти: форт., скр., 20.10, 21.00 Мельодії Івана Штрауса, БІЛҐОРОД (437) 20.00 Симф. концерт, 21.10 Нар. пісні, БУДАПЕШТ (550) 18.20 Цит. музика, 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 Травом. з опери: Весняний фестіваль, ВІДЕНЬ (507) 15.15 Для дітей, 17.30 Форт 19.25, 20.00 Розр. музика, співи, 20.20 Дві веселі одноактівки, 21.00 Весела нар. музика зі співом (із Грацу), 22.10, 23.00 Концерт симф. орх., ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 10.00 Нар. пісні, 14.00, 16.00 Музика, 18.15 Солісти: скр., співи, 20.00, 21.00 Концерт, КОШИЦІ (259) 13.30, 18.00 Для Заварватня, МІЛЯНО (369) 17.15 Вок. концерт, 19.00 Розр. музика, 21.00, 22.00 23.00 „Ль Інкоронаціоне ді Поппеа" оп. Монтеверднія, МІНХЕН (405) 10.00 Нар. пісні, 15.00 Весела вад. для дітей, 18.15 Альтівка, скр., форт., 20.10, 21.00 „Дер Прінц фон Тулє" оп. Катнїга, ПРАҐА (470) 17.15 „При ватрані" цикль Авсманових пісень, 17.45 Творн Конр. Анзорге у вик. солістів, РАДІО ПАРІ (1648) 12.15, 13.30 Легка симф. музика, 13.15, 15.45 Співи, 17.00, 18.00 „Свентець" ком Мольєра, 19.45, 20.15 Сценка, 20.30, 21.00 Камер. музика, 21.45, 22.00 „Ля пті Мізі" оп. Месажера, РИМ (421) 17.15 Італ. бразилійський концерт із Ріо де Жанейро, 20.40 Музика, 21.40 „Ля порта нікоа" ком. Прадьєя, 22.15 Форт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 2. червня 1937.

6.15 Пісня, 6.18 Рухавка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Гостина у зубрів і біонів, Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, **12.15 Значіння хлібороба в експорті пєць, вир. дир. Іван Мартюк,** 12.25 Пів години музики, 13.55 Година російської музики, гр. пл., 14.45 Як Антошко від майборонка навчився співати, гутірка для дітей, 14.55 Львівська біржа, 15.00 Наші пісенькарі, гр. пл., 15.40 Львівські бікучі вістки, 15.45 Господарські вістки, 16.00 Серед італійських польонофілів, 16.15 Серенади у вик. оркестр. квартету, 16.45 Червоний хрест і військо, 17.00 Гектор Берліоц, муз. репортаж, 17.50 Студія вокальної Моранд, 18.00 Хвилина бюра студій, 18.10 Оркестра гармонійних, гр. пл., 18.30 Ах, це Закопане!, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Розр. концерт, пісеньки, трубка, хор ревелерсів, фортепіяна, 19.35 Спортові вістки, 20.05 Танц. музика, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Шопенівський концерт у вик. Йос. Турчинського, 21.45 „Битва за Хороншаму", 22.00 Польська музика на переломі XVIII і XIX століть, скр., альтівка, віол., форт., 22.50 Останні вістки веч. денника, метеорольог. комунікат, огляд преси, 23.00, 23.30 Танц. музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орк. концерт.

Четвер, 3. червня 1937.

6.15 Пісня, 6.18 Рухавка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Музичний поранок для молоді середніх шкіл, 12.03 Полудневий денник 12.15 Значіння матки та грутиці у плеканні бджіл, 12.25 Моцарт, Із гр. пл., 13.55 Година Чайковського, з гр. пл., 14.55 Львівська біржа, 15.00 Оркестри та ревелерси, 15.35 Львівські бікучі вістки 15.45 Господарські вістки, 16.00 Червоні — гутірка для старших дітей, 16.15 Концерт дутої оркестри, 16.45 Відчит про Конст. Лубенську, 17.00 Концерт солістів: форт., скр., 17.50 Тридцять літ на службі польського спорту, 18.00 Спортовий порадник, 18.05 Літнище на галицькому дворі, 18.15 Деліюс: Англійська рапсодія, гр. пл., 18.30 Загальна скрипкова, 18.40 Програма на завтра, 18.50 Міжнародні вісьмі перегони, 19.10 „Лайконик" поет.-муз. сюїта, 19.40 Актуальна гутірка, 19.50 Спортові вістки, 20.00 „Сієсі" оперетка Ф. Крайслера; у перерві Вечірній денник, Хліборобські вістки, 22.00 „Битва за Хороншаму" (IV), 22.15 Камер. концерт: флет. віол., форт., 22.50 Останні вістки веч. денника, Метеорольог. комунікат, Огляд преси, 23.00 Танкова музика з гр. пл., 23.30 Музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орк. концерт.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

Радіокутик.

КРИЗА КНИЖКИ І РАДІО

Французький письменник К. Вотель подає свої міркування на тему кризи літератури. На його думку тепер переживаємо кризу повісти, бо колись наклад 100.000 примірників ще не означав великого успіху книжки.

Тепер книжки історичні, наукові, подорожні — не відчувають цілковито кризи. Навіть у ділянці кримінальної повісти стверджуємо сріст потреб. Лише книжки літературні сильно відчувають кризу.

Автори шукають причини цієї кризи, яка — на думку п. Вотеля — є лише поворотом до нормальної ситуації. Шукаючи причин, автори атакують спорт, бридж, кіно, а найбільш — радіо. Вони кажуть, що радіо є найгіршим ворогом книжки, а внаслідок цього — ворогом думки народу. К. Вотель твердить, що це нісенітниця.

Радіо тримає людей в домі, а не є чинником, який співділає з читальництвом. Радіо є „ангелом домашнього вогнища", є скорше приятелем ніж ворогом книжки, яку часто рекламує і пропагує, надаючи критики і гарантадання з нових видань, бесіди з авторами і т. п.

К. Вотель каже, що він водночас є великим прихильником радія і аматором книжки. Часто буває, що він читає книжку при звуках радіової музики, хоч іноді не було можливо читати книжку оглядаючи фільму в кіні, граючи у бридж, або займаючися спортом.

Це хіба досить вимовне послушність проти радія.

РІЛЬНИЧА ПРОГРАМА.

Змінені умовини праці сільського слухача в літніх місяцях вимагають відповідного достосування в цьому часі програми радійній для села, що до гетни їх змісту і щодо змісту.

Від 30. травня п. р. входить у життя нова літня програма, в якій поширено значно програмові рамки на середину для села в год. 8.15 до 9.00, також і полудневна частина рільничих радійній буде збільшена на пів години.

У звичайні дні будуть надавати одну бесіду в год. 12.15, тобто в часі перерви на обід, коли рільничі вертаються з поля до дому. Крім того тричі на тиждень будуть надавати докладно рільничі бесіди на актуально-інформаційні теми о год. 20.55

Шукаєте мешкання?

Найдете його і буде воно Вам зовсім відповідати, якщо дасьте оголошення до „Діла".

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно-продажа: Бельги безк. 89·23, 88·80, Долляр американський 5.28·50, 5.26·00, доляри канад. 5.28·50—5.26·00. Фльорени голл. 291·12—289·50, Франки фр. 23·61—23·47, Франки швайцарські 120·75—119·95, Фунти анґл. 26·11—25·95, Гульдени данц. 100·20—99·80, Корони ч. 18·20—17·60, Кор. дан. 116·59—115·75, Кор. норв 131·18—130·25, Корони шв. 134·53—133·55, Ліри італ. 27·20—26·90, Марки фінлянд. 11·56—11·20, Марки нім. 129·00 — 126·50, Шил. австр. 98·20—97·60, Марки нім. сріб. 136·50, 134·00, Тель Авів 26·15—25·80.

Акції.

Банк Польський 101·32, 100·75, 101·25, Цукор 29·75, Вугоаь 18·75, 18·50, Ліяьпен 12·40, Острозець 23·25. Тенденція дещо слабша.

Збіжжя.

Львів, дня 31. травня 1937.

Пшениця одностайна черв.	28·75—29·00
Пшениця збірна червона	27·75—28·00
Пшениця одностайна біла	28·50—28·75
Пшениця збірна біла	27·75—28·00
Жито шт. І.	24·00—24·25
Жито шт. ІІ	23·75—24·00
Мука пшен. разова до 0·95 %	31·25—31·75

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 31. травня п. р. кооперативам сплатив за масло Львів

За 1 кг. масла бльс.	2·50
„ „ бочкового	2·45
„ „ екс. дає рахує	2·45
Молоко	17—18
Яйця	2·65—2·75

Тенденція на масло, і яйця вдержання, на молоко сильна

ПТИЦЯ.

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 31 V. п. р. платив своїм достачиком за 1 кг. живої птиці, дбало подвіря птахомасарні „М. С." у Львові (ул. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курята 1. кл. товсті від 0·60 кг. вагу	1·80 вол.
Курки молоді 1. кл. товсті без вапняку на ногах від 1·50 кг вагу	1·05 вол.

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Дирекція Торговельної Школи Т-ва „Рідна Школа" у Львові, відкриває в шк. році 1937-38 І-шу клясу 4-річної комерційної торговельної (купецької) гімназії і приймає заголошення до вписів уч. і/в і учениць у віці від 13—17-го року життя. До впису треба представити: 1) свідоцтво промоції VI. класи вселюдської школи і 2) метрику. Вступний іспит до І-ої класи, що обіймає українську та польську мову, рахунки і природу відбудеться в днях 23. і 24. червня. Вписове 10 зол., місячна сплата за навчання 25 зол. — Інформації дає Дирекція Торговельної Школи Т-ва „Рідна Школа" Львів, вул. Хмельницького 9 II. 1032 1-2

Дирекція Кодиляційної Гімназії Р. Ш з правами державних гімназій в Коломиї приймає зголошення до клас I—IV гімназії цього типу з загально-обов. реального лише гуманістичного і природничого типу на шкільний рік 1937-38 до 10. червня 1937. 1—2

КУПНО - ПРОДАЖА

РОЗБІРКА СИКСТУСЬКА 12. Паркети майже нові, кафлеві печі, двері, вікна, дашівки, цегла, камінь дошки, балька. Шестак на місці 1090 1—2

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

НЕЗАЛЕЖНИЙ українець на постійній становищі, молодий, ляґідний, симпатичний, оженився з панночкою інтелігентних, милою, заможною. Адрес. „Діла" під „Без шалогів". 1033 (—)

МЕШКАННЯ

ВИБАГЛИВЕ 3—4-кімнатне мешкання в городі, від лінії до винайму вулиця Львівських Дітей 57 А. 1004 1—3

РІЖНІ

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, жіночі, проти усування матиці та гарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 36-100

ВІЧНІ ПЕРА направляє скоро і дешево „Прешпіяя", брама Андрієвого і Шайнохи одни. 943 6—10

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

ЛІКАР

Д-р мед. Володимир Гілевич

довголітній секундар Заган. Шпиталя з днем 1. червня відкрив канцелярію

в ЗОЛОЧЕВІ, Глинянська 12.

ОГОЛОШЕННЯ.

ХТО?!

хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідніших

ПЕРФУМЕРІЇ

С. ФЕДЕРА

Львів СИКСТУСЬКА 7
Філія НОПЕРНИКА 19а

Кожний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діла" дістане ЗА ДУРНО гарний дарунок.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 1

Четвер 3. червня 1937. Ч. 120

ДІЛО

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телефон 229–41.

Боротьба за два слова

(З приводу законопроєкту про „Фонд Нар. Культури“)

Українські націоналісти в КП(б)У

Заяви розпуки буковинських українців

Нові релігійні ферменти на Холмщині

Сензац. присуд у луцькому процесі

СЕЛЯНИ ІНТЕРВЕНІЮЮТЬ ЗА ЗЕМЛЕЮ

Куратор Ґадомський відходить зі Львова

Наглий поворот през. Рузвельта

Мусоліні витає марш. Бльомберґа

Тайні переговори в Римі

Велика фінансова афера у Варшаві

Подорож мін. Нойрата до столиць трьох держав

Ч. 120 (14.663). Львів, четвер 3. червня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не вертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 6.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Неділя, 6. червня 1937
год. 4-та пополудні
Львів, пл. Сокола-Батька
(за Стрийською рогачкою)

ВЕЛИКЕ СВЯТО МОЛОДІ

шкіл і захоронок Р. Ш. зі Львова і з краю. У Святі візьме участь також дітвора Захоронок Т-ва „Українська Захоронка".

Програма багата: дефіляда, гри й забави, масові вправи, вправи зручности, історичні пісні в супроводі орхестри, хороводи, спортові змагання. Трубна орхестра. Фантова льотерія.

Подробиці Свята в афішах і летючках.

1007 2—3

І В МУРОВАНИХ ДОМАХ бувають часто пожежі, тому обезпечіть своє домашнє урядження від огню в Товаристві Взаїмних Обезпечень

„Дністер"

у Львові, Руська ч. 20, тел. 205-47,

а тоді за дійсно дуже малу оплату (складку) будете завжди спокійні про своє майно.

Українські націоналісти в КП(б)У.

Підчас нарад 13. зїзду КП(б)У ґенеральний секретар партії Косіор обговорив у довгій промові внутрішню кризу КП(б)У, до якої дістались українські націоналісти і прихильники Постишева. Також в господарських орґанізаціях чимало націоналістичних елементів. Найсильніші опозиційні огнища витворились у Києві, Одесі і Харкові, а перш за все у Донбасі.

Дальше говорив Косіор про агресивні пляни Німеччини й Польщі супроти УССР.

Перед зірванням взаємин між Берліном і Ватиканом.

УЛЬТИМАТИВНА НОТА НІМЕЦЬКОГО УРЯДУ.

Німецький амбасадор при Ватикані зложив кардиналові Пачеллі нову ноту, в якій Берлін висловлює здивування, що Ватикан не дав належної відповіди на попередній демарш Німеччини у справі протинімецької заяви архиепископа з Шікаго, кардинала Мендлейна. Нота кінчиться заявою, що відповідальність за дальший розвиток подій спадає автоматично на Апостольську Столицю. Райтер довідується з німецьких дипльоматичних кол, що нота Німеччини до Ватикану є в дійсності ультиматом і що можна **передбачувати зірвання дипльоматичних відносин між Берліном і Ватиканом,** якщо Апостольська Столиця не дасть кардиналові Мендлейнові нагани. Появилася вістка, немов би Ватикан відкликав свого нунція з Берліна, але віродостойні кола її заперечили.

Португалія хоче заборонити контролю на своїй території.

Комунікат португальського міністерства закордонних справ повідомляє, що португальський уряд передав через свого амбасадора британському урядові ноту такого змісту:

Італія та Німеччина повідомила комітет неінтервенції, що з огляду на бомбардування їхніх кораблів вони стримуються від контролі еспанських берегів і взагалі співпраці з льондонським комітетом неінтервенції, доки вони не дістануть гарантії, що такі випадки не повторяться. **Це припинення контролі над великою частиною еспанських побереж захитує в хосен одної з воюючих сторін рівновагу, яку намагалась витворити система контролі,** зокрема якщо комітет неінтервенції не зуміє в найближчому часі дати гарантій, **що уможливили би Німеччині й Італії дальшу участь у контролі.** Тому португальський уряд протестує проти нападів на кораблі, що беруть участь у контролі і

застерігає собі право змінити відношення до делегатів, які контролюють кораблі, що причалюють до португальських пристаней та до полекш признаних представникам британської амбасади в Ліссабоні, що мають наглядати над пошануванням постанов про неінтервенцію на португальсько-еспанському кордоні.

Португальський представник має залишитися в комітеті неінтервенції, доки ліссабонський уряд не переконається, що задовільна розвязка неможлива.

Німецькі домагання.

ЯК ЗАБЕЗПЕЧИТИ КОНТРОЛЮЮЧІ КОРАБЛІ ПЕРЕД НАПАДАМИ.

Німецький амбасадор у Льондоні Рібентроп відбув з мін. Іденом розмову, в якій висунув в імени свого уряду дві пропозиції:

1) Щоб утворити в еспанських пристанях точно означені смуги безпеки, де кораблі, що беруть участь у морській контролі, могли би причалювати, відпочивати та заосмотрюватись у воду, паливо і харчі;

2) Щоби на випадок нападу котроїнебудь з еспанських воюючих сторін на флоту одної з держав, що беруть участь у контролі всі 4 контролюючі держави збірною акцією відбили атаку та перевели карні санкції.

ТРУДНОЩІ.

У Льондоні признають, що німецькі домагання оправдані, але звертають увагу на трудноші при здійсненню збіриої акції 4-ох великодержав, якщо би еспанські літаки нарушили смугу безпеки в одній з еспанських пристаней. Справа в цьому, що цю акцію треба би перевести на еспанських територіяльних водах, а **це нарушувало би засади пошани територіяльних вод.**

ІНШИЙ ПРОЄКТ.

З огляду на те висувають інший проект: щоби контролюючі кораблі взагалі оминали еспанські територіяльні води і причалювали лише до пристаней постороннїх держав.

БОРОТЬБА ЗА ДВА СЛОВА.

(З ПРИВОДУ ЗАКОНОПРОЄКТУ ПРО „ФОНД НАРОДОВОЇ КУЛЬТУРИ".)

Варшава, 1. VI. 1937.

Сьогоднішнє засідання освітньої комісії соймy мало дві справи на своєму деннoму порядку: 1) зміни, що їх впровадив сенат 28. травня ц. р. до ухваленого соймом 20. березня ц. р. проекту закону про „Фонд Народової Культури Йосифа Пілсудського"; 2) новелізацію закону про високе шкільництво з 15. березня 1933. р. Другої справи, яка незвичайно хвилює польське громадянство та є відзеркаленням його настроїв — не покінчено, першу покінчено. До університетської дискусії може ще повернемось. Сьогодні займемося справою закону про „Фонд Народової Культури".

Пригадаємо коротко історію „Фонду". Ще 1928. р. повстав він за підтримкою марш. Й. Пілсудського при Президії Ради Міністрів. Його завданням було „підтримувати польську наукову і мистецьку творчість". Цікаво читати сьогодні тодішню мотивацію ініціяторів основання „фонду". „Дичіємо", казав тоді марш. Пілсудський, і підносив незвичайну вагу двох чинників могутньости Польщі: збройної сили та наукової і мистецької культури, які треба доконче розбудувати. А перший і дотеперішній директор „Фонду", С. Міхальський, підкреслив як одну з найпильніших справ „підготову молодих визначніших під умовим і моральним оглядом працівників у царині науки та мистецтва — до самостійної творчої праці в Польщі, від чого залежить зміст і стиль внутрішнього польського життя. Політичні події з часів неволі причинилися до вияловіння Польщі з найкращих морально і найздібніших одиниць, які гинули в повстаннях, революційних рухах, на вигнанні". Ось слова, над якими глибоко повинні призадуматися й ми. Особливо при теперішніх незвичайних труднощах наукової української праці на Східній Україні та при величезному занепаді тієї праці тут. На нашу думку, українська наукова творчість і продукція молодих українських учених — це найбільш занедбана і найтрагічніша царина нашого національного життя.

Та вертаймось до „Фонду". Підчас останньої буджетової сесії вплинув до сойму урядовий проект зробити з „Фонду" окрему державну установу, якої вагу підкреслено особливо тим, що вона мала носити назву: „Фонд Н. К. Йосифа Пілсудського". Проти самої ідеї не можна мати ніякого застереження. Безумовно вона добра. Також годі перечити, що при важкій структурі державного механізму конечний є окремий осередок для підтримки культури. Міністерство освіти надто важке і неповоротне тіло, щоб завдання — хоч і наукові та мистецькі, однак звязані з обороннїстю чи могутністю держави — виконати. Ми, українці, могли мати застереження інші. І ми їх підносили підчас комісійних та соймових чи сенатських дебат. Застереження сформулювали так: 1) Державна установа, яка опирається на буджетових вливах, себто чинитьбах громадян усіх народностей, не може носити назви „народова" і не може мати цілю заспокоювати потре-

би науки і мистецтва лише польського; 2) якщо „Фонд" має підтримувати й українську культуру, то повинен залишити те ,що є запереченням тієї культури, отже не повинен давати підмог усяким звихненим регіональним імпрезам чи москвофільським замахненням. Про цю другу справу читачі „Діла" поінформовані, бо відповідні посольські виступи на сторінках нашого часопису зреферовано.

Боротьба за назву менше відома. Після довгих заходів удалось УПР-ії добитися того, що в четвертій статті законопроекту вставлено два слова: „інші народности". Себто в цій статті сказано, що „Фонд" для виконання своїх завдань має м. ін. субвенціонувати річні праці в науці і мистецтві, „беручи під увагу при цьому культурні потреби інших народностей, які входять у склад Річпосполитої". Сойм ухвалив проект закону в такому виді на своєму засіданні 10. березня ц. р. Однак проекту не проведено в часі буджетової сесії у сенаті. Підчас теперішньої надзвичайної сесії сенатська освітня комісія прийняла більшістю голосів соймову стилізацію цього уступу. Зате сенат на пленарному засіданні 28. травня ц. р. ухвалив більшістю лише двох голосів — скреслити згадану четверту статтю, ухвалену соймом. Ось так проект повернувся знову сьогодні на засідання соймової освітньої комісії. А ця комісія поправку сенату, щоб четверту статтю скреслити — відкинула. Таким робом соймову редакцію з двома сакраментальними словами: „інші народности" остаточно привернено знову. Коли не буде якихось несподіванок і коли на найближчому засіданні сойму ухвала освітньої комісії сойму буде затверджена, проект стане законом. Боротьба за два слова покінчиться.

Це все — здається — дрібниці. Однак якіж вони характеристичні для сучасних польських політичних настроїв! Хтоб був припускав, що речником скреслення цих двох слів у сенаті буде б. премієр Януш Єнджеєвич?! Себто людина, яка вложила колись стільки особистої енергії і здібности саме в розбудову ідеї польської державности, як ідеї, що повинна бути надрядна національній. Хтоб міг передбачити, що речники польської національної уніфікації на терені культури шукатимуть для себе аргументів саме в ідейній спадщині пок. маршала Пілсудського? Та що, врешті, ці найгарячіші речники уніфікації будуть рекрутуватись саме зпоміж сенаторів, отже людей, яким радше лицювалоб злагіднювати шовіністичні висловлювання своїх молодших, соймових колегів... Тема цікава для дальших висновків, та ми залишаємо її з браку місця.

З приводу ухвали закону про „Фонд Народової Культури" слід памятати не лише те, що ми, громадяни, які платимо податки, маємо право домагатися теж опіки над нашою наукою і мистецтвом. „Фонд" пригадує нам ще другу, болючішу справу: коли державний польський нарід, що має свої міністерства і державні та самоуправні буджети, в таким загалом творить окремий осередок опіки над своєю культурною творчістю, — то чи не є це показником і спонукою для нас, щоб і ми творили такий осередок опіки над нашою культурою? Боротьба за два слова цього закону каже, що боротьба за його виконання буде не менше важка, її не можна залишити. Але не можна залишити теж і справи створення власної опіки над українською наукою.

Маршал Пілсудський казав про своїх земляків: „дичіємо". Щож ми маємо сказати про себе? Нехай на це питання дадуть відповідь наші культурники і науковці. Ми певні, що вона буде: дичіємо і найвищий час забратися до боротьби з загрозою повного нашого одичавіння.

В. К.

Великий Театр	щодня „КОРОЛЬ"	Великий Театр

ЗАЯВИ РОЗПУКИ.

Чернівці, кінець травня.

Вже нераз звертали ми увагу на постійне погіршування українського стану на Буковині. Наводячи ми все нові приклади сваволі підрядних чинників місцевої адміністрації, невпинну пресову кампанію проти „ще існуючих зрутенізованих румунів" та систематичну румунізацію дітворн.

Бачимо, як припиняють діяльність товариств, як звільняють та переносять останніх урядовців та вчителів-українців — майже щодня. Колиж і це не вистачає, то якийсь повітовий сатрап ще дає наказ, щоб жандарми здирали селянам повісні, коли на них видно „протидержавні барви".

Недавно тому спинив один комісар поліції похід прочан, бо на одному церковному прапорі маяли ті небезпечні національні українські барви. При цій нагоді висловився згаданий комісар образливими словами на адресу українського населення. Але й цей випадок — як і інші подібні — легко затушовують.., Правда, висловлено грекокат. церкві офіціяльно „жаль з приводу такого прикрого випадку" — з другої-ж сторони слідять за новими доказами „ірредентн". І вкінці найшли такий доказ у подвійнім (українськім і румунськім) написі церковної печатки та в українській мові, якою ведено листування.

Безпідставні домоси в пресі та неправдиві натяки деяких „ученых" промовців у парляменті довели до того, що українці в Сучаві втратили єдиний осередок, де чули свою мову — церкву, а грекокат. вікаріят у Чернівцях утратив свою адміністративну автономію.

Майже непомітно проминула й інша прореченста подія:

Товариство „Жіноча Громада" та „Союз Українських Лікарів" засновали у черновецькому „Нар. Домі" лікарську порадню. Лікувались там не тільки студенти та міщани, але заходили туди й селяни. Це була знов достатня причина невдоволити наших опікунів, бо вони бачили в тій лічниці тільки скрите „гніздо ірредентистів". Не треба було чекати довго, як у „Нар. Домі" появилася комісія, яка перевела слідство з огляду на „санітарний закон" і, розуміється, найшла різні „технічні недомагання та браки" (це й не дивно, бо лічниця не мала державних фондів ні санітарної помочі). Але анкетуюча комісія найшла ще щось: табличку з українським написом при вході. Особливо вразили її старослов'янські букви, „живрилиця", що й, мовляв, не розуміють навіть самі меншини"... На підставі такої аргументації зачинено лікарську порадню, Т-во „Жіноча Громада" внесло відклик — з тим самим успіхом, що й грекокат. вікаріят у справі вивласнення своєї церкви в Сучаві...

Такі урядові заходи мабуть не вистарчають і тому поле до попису дістають і всякі приватні організації.

Перед роками засновано „Лігу проти ревізіонізму", звернену очевидно проти мадярів та болгарів. Ініціятором та дійсним провідником цієї ліги є Стелян Попеску, власник найбільшого румунського націоналістичного щоденника „Універсул". Завданням цієї ліги є не тільки поборювати ревізіонізм (мадярів у Семигороді, болгарів у Добруджі), але й боротися проти зросту комунізму в Басарабії (Совіти зреклися цієї „складової частини УССР" — аж до відклику)...

А на Буковині має та ліга „святе місіонарське завдання" привернути „блудних синів — австрійських рутенів до давнього матірнього руслa". Сумніваємося, чи методи насильства та ненависти запевнять успіх такій „місії".

Вже куди зручніше поступають „просвітні кружки" середніх шкіл (колись цілком українських) із Кіцмання, Вижниці, Вашківців та Чернівців і бевнастанні виправи румунських студентів на північну Буковину.

Зазначимо, що і румунські студенти дуже розполітизовані (більша частина — „націоналісти", розбиті на три головніші партії: залізних гвардійців, національно-християнської партії та фронтовиків), але всі вони ставлять свої національні завдання вище, як „ідеольгічні спори". А в нас це зовсім інакше — при відомих обставинах та слабому дорості нових студентів.

Більшість наших студентів здержувалась та стримується від щоденної дрібної роботи по товариствах у місті (про село нема що й згадувати!), а винятки тільки „протестують" і то так, що спричиняють усе новий натиск сусідів та збільшують розсіяність серед і так майже неорганізованого громадянства.

Наслідки таких дешевих демонстрацій часом гірші, як хтонебудь міг сподіватися. Наприклад у „Нар. Домі" в Чернівцях заборонили не тільки українські вистави, але й винаймати салю на чужі вистави. Так утратив „Нар. Дім" дохід, що

УКРАЇНСЬКА 3356 49—100
СТОЛЯРСЬКА РОБІТНЯ
АЛ. КУШИКА
Львів, вул. Скарбківська ч. 20.

звичайно дозволяв сплачувати особливо високі виміряні податки (!) а перебудову „бурси ім. Федьковича" таки припинено.

Заборони та спеціальні оподатковання відчувають гірше на провінції. Наприклад ще перед роком закінчено будову Нар. Дому у м. Гайбоці — а дозволу на відкриття не можна осягнути. Ті, що домагались дозволу та обстоюють на своїм праві мати „національний дім" і просвіту в селі — терплять неодну прикрість від підрядних урядовців.

А проте нові префекти навчились української мови і придобрюються селянам неждійсненими обіцянками — аби не шкодити невдоволенням і при цьому зєднати собі симпатію населення до „ліберальної" партії.

Чернівецький префект Винту дуже цікавиться українським „націоналізмом" на Буковині і прихильно ставиться до тих наших „реформаторів", які старалися розкладати наш загал! Розуміється: державі не загрожував ніяким такий „рух", що обмежив свою діяльність до „ідеольогії в серцях" та до абстрактної гри на „старі" та „молоді".

Але йде загроза комунізму. І то здовж того „мирового кордону," на Дністрі, який заселяють самі українці. Тільки вдоволення цього населення, а не ратифікація договору із Совітами (підписаного Літвіновим) запевнить той „мир на Дністрі".

Жалуємо, що цього не добачили короткозорі — і то тим більше, що українське населення завсіди доказувало свою добру волю до порозуміння. Становище, в якому опинилася у нас одноміліонова вітка українського народу, не дозволяє на інакшу поставу.

Новим, уже зовсім зайвим доказом тої доброї волі звощадити собі та сусідам непотрібної ворожнечі та незаступних втрат, з яких скористає тільки спільний ворог на сході, є заява черновецьких українських товариств та установ, передана військовій та цивільній владі у справі випадку із 26. III. ц. р.

Представники 15 (!) існуючих ще українських неполітичних організацій на Буковині заявили на спільній нараді, що „випадок на Шевченківському святі не стоїть у ніякому зв'язку з діяльністю українських товариств", що „всі вони осуджують цей нечуваний учинок з найбільшим обуренням", що „будуть надалі пильнувати, щоб добре порозуміння та мирне співжиття, оперте на обопільній пошані, між українським народом і румунським росли та розвивались безупинно для добра обох народів..." Цю заяву передано командантові 8-мої дивізії (що має нагляд над станом облоги), префектові та дирекції поліції.

Ми сказали, що така заява зайва, бо ще цього року зложив посол д-р В. Залозецький, председник У. Н. П., одну подібну новорічну заяву префектові, а потім виголосив і подібну промову в парляменті. Однак беручи на увагу те, як поводяться наші сусіди з іншими меншинами (і то з меншинами приналежними до державних націй!), — то зовсім безборонне економічно й політично незорганізоване українське населення не має під цю пору властиво іншого способу самооборони...

В цьому випадку не можна рівняти становища буковинських українців до становища у Галичині. Велику помилку роблять ті, що оцінюють тими самими критеріями зовсім різні обставини.

Автім коли пригадаємо собі ту недавню нашу хвилю єнистунську деморалізацію, то признаємо, що не тяжать на нас тільки її наслідки. Тяжать на нас саме заяви тих „принципіялістів". Вони громили всіх і вся в ім'я гідности націй. А потім заявили на суді таке, що самі поборювали. Не так вразила нас заява ред. „Самостійности" студ. Григоровича, коли він осуджував свист свого друга, як красномовна відповідь „приятеля та ідеольга" адвоката Квітковського, що він вдоволений із життя в Румунії і не має причини протестувати.

Чиж у такім разі вище наведена заява тих останніх 15 моментів українського організованого життя на Буковині не стоїть вище від такої відповіди провідників та ідеольогів буковинського націоналізму"?

мч.

Куратор Ґадомський відходить зі Львова.

Куратор Львівської Шкільної Округи Ґадомський, відходить зі свого становища. Його наслідником буде шкільний візитатор з Волині Маріян Яворчиковський, який походить зі Львова.

За допомогу українському студентству.

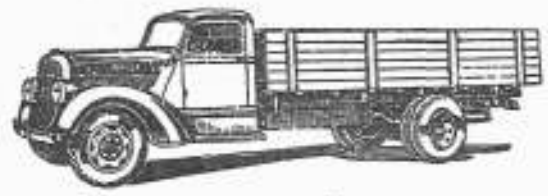
СТВОРЕННЯ КРАЄВОГО КОМІТЕТУ ДОПОМОГИ УКРАЇНСЬКІЙ АКАДЕМІЧНІЙ МОЛОДІ.

Після ліквідації Т-ва Прихильників Освіти, що піклувалось українською академічною молоддю, не стало осередка, який займався би справами допомоги українському студентству. Цю прогалину відчувало болюче в першу чергу само студентство, яке живе в дуже важких матеріяльних умовинах. Зокрема в останньому часі, із загостренням господарської скрути, виринула конечність покликати до життя чинник, що цікавився би справами нашого студентства, зокрема займався би матеріяльною допомогою для нього. Справа організування такого осередка протягнулася через внутрішні розбіжности. Згодом цю справу вдалося узгіднити. Покликано до життя Комісію-Матку, яка мала переговорити з поважними нашими громадянами в справі приступлення їх у члени Краєвого Комітету Допомоги Українській Академічній Молоді.

Дня 1. червня ц. р. відбулася в льокалі Наук. Т-ва ім. Шевченка у Львові нарада громадян у справі створення такого комітету. Нараду відкрив короткою промовою голова Комісії-Матки о. прал. **Л. Куницький**, після чого передав провід голові Наук. Т-ва ім. Шевченка проф. **д-рові І. Раковському**, що вказав на пекучу потребу організування постійної допомоги нашій академічній молоді. Опісля о. прал. Куницький зложив короткий звіт з діяльности Комісії-Матки і запропонував членів до Краєвого Комітету Допомоги Академічній Молоді. Склад Комітету, що його творять наші найповажніші громадяни, зібрані однодушно одобрили. Його головою вибрали проф. **д-ра Івана Раковського.**

Після того о. д-р **Іван Гриньох** виголосив короткий реферат на тему „Матеріяльне положення нашої акад. молоді", а **м-р Стецюк** на тему: „Організація допомоги українському студентству". На цьому нарада закінчилась.

Факт створення Українського Краєвого Комітету Допомоги Акад. Молоді викличе напевно загальне вдоволення нашого громадянства. Бажаємо новоствореному Комітетові якнайбільших успіхів у його праці для добра українського студенства.

Вантажне підвоззя

марки

„DODGE" (Chrysler Corporation)

найновіші моделі на рік 1937.

9 ріжних типів, поклажа нетто від 750 дс 6000 кг. Спеціяльно видовжене підвоззя на автобуси. Ціни конкуренційні від зол. 5·700·—

Інформації дає і демонструє: **Представництво на Східну Галичину фірма**

„БЕКАТЕ"

Ска з о. п.

у Львові, вул. Зибликевича 13, тел. 295-01.

„Не хочемо унії любельської, хочемо йти до митр. Шептицького..."

Нові релігійні ферменти на Холмщині.

Ми вже подавали свого часу до відома, що в кількох місцевостях Холмщини, де дійшло до польонізації церковної відправи, населення має намір перейти на унію. Перед нами найновіша кореспонденція з Грубешівщини, найсильніше донедавна зорганізованого православного деканату, позбавленого відтак майже поголовно українських священників, що „для добра церкви" мусіли втікати за Буг, віддаючи свої місця представникам „залізної гвардії митрополита". Ось лист:

Добромиричі, 24. травня 1937 р.

„У нас дальше кипить. На св. Миколи відправив уніятський священник св. всеношню з гостинною проповідю.

Цілогодинної проповіди слухали старі й малі, селяни й інтеліґенти. Люди плакали. Навіть наші комуністи роззявляли рота. Після св. відправи люди довго гуторили, розмахуючи руками. „Цілковито годимось на унію" — казали, — „але хочемо бути залежними від митрополита Шептицького". — „А щож буде з нашими церквами? — говорили інші, — шкода їх, бо колиб ми пішли на унію, церкви все одно зістануть православними. Але ми **і з цим погодимось, колиб тільки митроп. Шептицький нами правив**".

Таке було й у селі Пересоловичах...

Так виглядає віроісповідна ситуація на Холмщині. Триває там стан постійної, перманентної релігійної недолі і сваволі. Недавно писав д-р С. Баран у „Ділі" про евентуальну парляментарну інтерпеляцію в холмських справах. Холмщина її чекає тепер ще з більшою тугою, ніж колись. Так як є, бути далі не може. Політика безхребетних батюшок веде до руїни православної церкви, вона підриває взагалі всяку віру громадян. В інтересі держави і церкви — заспокоїти релігійні домагання православного населення на Холмщині. Не треба створювати підстав для комунізму!

Гром.

Збори Підкарпатського Театру в Ужгороді.

В неділю 30. м. м. відбулися в Ужгороді загальні збори „Т-ва Підкарпаторуського Театру", які мали бурхливий хід. Прихильники „Русской Автономної Партії" д-ра Фенцика висунули на цих зборах свою власну листу проти листи офіціяльної компромісової. На зборах прийшло до гострої вимяни думок і остаточно свідомі українці покинули демонстративно салю зборів, заявляючи, що колиб перейшла листа фенциківців, то цього вибору вони ніколи не признають. Після відходу українців приступлено до вибору і більшістю голосів вибрано кандидатів компромісових. Почесним головою вибрали губернатора Грабара, головою старосту міста Дудаша. До президії ввійшли: о. Волошин і Демко, членами стали: Хмеляж, Шпеник, Батин, Добош і Камінський.

Хоч фенциківці підготовлялися дуже сильно до цих зборів, усеж таки не скористали нічого і справу програли.

Ширіть наш часопис!

МАКСАНС ВАН ДЕР МЕЕРШ 2

БУНТ.

Райці зібрали нараду з вірними барона Ґвібрехта. Вони порішили замкнутись у замку з залогою і протриматись, доки не прийде обіцяна бароном відсіч.

Замок, у серці міста, обіймав своїми мурами та каналами собор, ратуш і сполох, базари, давній замочок баронів і кілька „стеенів" як слід укріплених.

Одного ранку, по місті пішла вістка счинюючи загальне порушення:

— Замок замкнув брами.

— Я не мішаюсь до того — сказав Карель ван Артембург. Він дивився через вікна зі скісними решітками на зеленаві та глибокі рови та браму з піднесеним мостом.

— Вони всі говорять про тебе — промовив його син — вони хочуть тебе мати своїм вождом, вони всі прийдуть за хвилину сюди разом з отцем Августом.

— Я не приймуїх. Що я виграю з того? Але всі в один голос скрикнули:

— Карле, Карле! Щастя, що ніхто не чує тебе. Ти — герой міста, ти, що нас усіх врятував від загину?.. Таж одно твоє ім'я...

— Саме, саме... через те не хочу рискувати...

— Карле, схаменись. Чи тобі це говорити? Тобі, що мав завжди за єдину мету сповнити обовязок, тобі — найвідважнішому з відважних?..

Він поглянув на кожного з них по черзі: на батька, на дружину, на братів, на синів. І промовив з трівожним збентеженням:

— А чи певні ви, що це справді сповнення обовязку?

Вони не мали часу на відповідь. Неначе рик моря, що прорвало гать, юрба наповнила площу, з гомоном прибилась до мурів, видерлась до віконних решіток Артембургового дому.

— Карле! Ван Артембурґу! З нами Карле! З нами Каролюсе!

Ентузіязм перейшов у шал. Ломано заліззя ґрат.

— Впустіть їх, — сказав Ван Артембург.

Вони ввійшли — двісті скажених, з захриплими від крику голосами. А на дворі, знечева залягла тиша. Це укоїлася чернь.

— Чого вам треба? — спитав Ван Артембург.

— Мати тебе начальником, зруйнувати замок і жити вольними.

— Чом-же саме мене?

— Тому, що без тебе Карле, ми — ніщо.

Карель глянув по них. Він пізнавав їх усіх, цих старих робітників, цих фарбарів з синіми руками, цих сукновалів, цих крамарів, носіїв води, цих кепських ремісників, увесь цей люд зголоднілий і веселий, біля якого він жив замалечку. Він читав на цих нетерплячих і розгорнених обличчях безмежну надію, одне невимовне благання.

Він обернувся до своїх, до рідні, до друзів. Та сама надія, те саме трівожне вичікування зачаклувало їх. Але він ще вагався.

— Чому саме я? Чому хочете, щоб я йшов?..

— Бо це твій обовязок, Карле — сказав старий ткач.

— Мій обовязок?

— Подумай про нас. Згадай наші злидні. Праці нема, а податки ростуть. Глянь крізь вікно на наші жінки, на наших дітей. Ти їх знаєш, ти їв наш хліб і нашу юшку, Каролюсе. Ти вчився від нас казок і пісень, ти полюбив нас, хоч і вбогі ми. А тоді ми ще були щасливі, ми працювали, ми їли. А нині місто загибає, воно загине, коли йому не поможеш. Щож, чи це не твій обовязок? Послухай нас, Карле, послухай...

І всі, всі його друзі, його батько, брати, жінка та сини повторили:

— Ти повинен іти, це твій обовязок, чуєш? — обовязок.

*

Замок здобули ще того самого вечора, недовго перед північчю. Рови засипано ломаччям і хворостом. Сто пядесять мужів під прикриттям дощаної заслони виважили тараном ворота. Битва точилась на подвірі. З вежі метано каміння, черепицю, ядра. Там схоронилось пятьдесять воїнів зі старшиною та її родинами. Довкруги цієї башти люд надаремне покидав безліч трупів.

Тоді Ван Артембург наказав звезти возами солому та підпалити її. Полумя огорнуло багром башту, залоскотало мури, знялось аж до даху, обхопило його та він провалився руйнуючи два поверхи. Брама башти відчинилась. Один із старшин вийшов, піднявши білий прапорець. Хтось із люду кинувся на нього, повалив, схопив за горло і зарізав ножем. Люд навалою рушив до башти, вирізував воїнів, старшину, жінок і дітей. Нищено та руйновано все, чернь пяніла від крови, несла містом голови, насаджені за списи і везла серед проклонів, виття, плачу й сміху тіла повбиваних ткачів і ремісників.

— Воля, воля...

* *

Але війська барона Ґвібрехта наспіли третього дня. Ван Артембург наскільки міг укріпив місто і придбав військової сили. Водночас, ще перед вечором, вислано вістуна до сусіднього міста, просити в Карлового приятеля, старого

Кооп. „БАЗАР“ у Львові, Руська 3

продає

панчохи, скарпитки, жіноче і мужеське білля, шалики, краватки, рукавички й інше

Великий вибір. Дешеві ціни.

Роковини смерти Головного Отамана С. Петлюри у Львові та орґанізаційні дисонанси.

В одинацяті роковини трагічної смерти Головного Отамана Військ У.Н.Р. Симона Петлюри, львівська філія Українського Центр. Комітету відбула 25. травня ц. р. жалібні сходини. Полк. О. Кузьминський відкрив їх короткою промовою і запропонував вшанувати память національного героя повстанням та 1-хвилинною мовчанкою.

Після спогадів з останніх років життя С. В. Петлюри на еміграції у Парижі забирало слово ще кількох промовців, які висвітлювали ріжні моменти з життя й діяльности Головного Отамана. Піснею „Журавлі“ закінчилися сходини.

В день 30. V. ц. р. в Святоюрській православній церкві в год. 12.45 відбулася панахида за спокій душі Головного Отамана. На панахиду явилося численно українське громадянство і його чільні представники, які по береги виповнили церкву та церковне подвіря. Серед зібраних була велика скількість української молоді. Присутня була також численна делегація представників польської армії на чолі з генералом Карашевичем-Токаржевським і делєгація вищих представників цивільної влади на чолі з віцевоєводою Хмелевським.

Панахиду відправив військовий священник майор Сімашко в українській мові. Невідомо тільки, чому він відчитав свою проповідь спершу по польськи, потім по українськи: здається, що це була панахида для українців, уладжена українцями. Співав хор під орудою проф. Прокопенча. На превеликий жаль — хор спізнився щось на годину, співаючи раніш у Волоській церкві. Взагалі організація панахиди була дуже погана та мусіла дуже кепську думку виробити у польських гостей-військовиків про організаційний хист аранжерів, наддніпрянських військовиків. Не було нпр. ні одного крісла для представників українського громадянства та польської влади, ніхто теж не тримав порядку.

Користаючи з панахиди, жіноцтво перевело збірку на бібліотеку імени Симона Петлюри у Парижі.

Присутній.

Не в імени комітету неінтервенції, лише в імени римського уряду.

ІТАЛІЙСЬКА ФЛЬОТА ДАЛЬШЕ КОНТРОЛЮЄ ПОБЕРЕЖЖА ЧЕРВОНОЇ ЕСПАНІЇ.

Римські півурядові кола інформують, що не зважаючи на те, що Італія покинула комітет неінтервенції, **італійська фльота не покине еспанських вод, лише дальше вестиме контролю, але в імені фашистівського уряду.** Забирати італійську фльоту з еспанських вод було би небезпечно, **бо пристані червоної Еспанії могли би без перешкод заосмотрюватися в муніцію та воєнні матеріяли.**

НЕБЕЗПЕКА МИНУЛА.

Льондонські та паризькі політичні кола стверджують, що в міжнародній ситуації дійшло до помітного відпруження. Німеччина покінчила свою акцію відплати за напад на „Дойчлянд“, та британських кораблів). Німеччина й Італія вернуться до комітету неінтервенції, систему неінтервенції вдасться відбудувати.

„Двері до порозумінь зовсім не замкнені“ — твердить „Тан“.

Лише вашингтонський уряд занепокоєний. Державний секретар говорив з німецьким амбасадором, опісля з еспанським і неофіційно висловив їм надію, що вони мирно поладнають інцидент з „Дойчлянґом“ і з Альмерією.

26 УБИТИХ НА „ДОЙЧЛЯНДІ“.

Помер ще один моряк з панцирника „Дойчлянд“ є це вже 26. жертва нападу червоних літаків.

Червоні літаки бомбардували також британський воєнний корабель.

Британський шарже д'афер у Валенсії дістав наказ запротестувати проти того, що еспанський літак скинув бомбу коло британського воєнного корабля „Гарді“, що стоїв на якорі недалеко Пальми на Майорці.

Дрозд Львів

Порошок до печення

Цукор ванілінови

бурмістра Клявдіюса Вільверта відсічі. Була надія, що він наспіє зі своєю мужвою. Проте жалоба по вбитих, кріваві наслідки атаки на замок, а передовсім страх перед близькою та жорстокою розправою посіяли у багатьох в душі сумнів, докори та тривогу.

* * *

Барон Ґвібрехт станув обозом під містом. Мабуть він боявся відсічі Клявдіюса Вільверта. Так гадали, але наступ розпочався другого дня вранку, раніше, ніж того сподівались.

Почали бій на вулицях. Відділ облягаючих встиг на баржах виплисти горі рікою, вивалив бефони, що замикали русло та продерся в північну частину міста. Ван Артембург вивів своїх заколотників із валів та намагався стримати ворога. Бій зосередився виключно в цьому місці.

Ван Артембург шукав барона Ґвібрехта. Він досяг його двічі, але не міг забити. Бився він з непокритою головою, з топором у руці. Троє коней впало під ним. Люди його плавали в крові. Різня йшла навіть на каналах. Човни зчіплювались, рубались. Тілища важко падали в ріку. Канали несли на червоних водах трупи, відбивали карменяк єгрівної заграви. Ван Артембург довгий час мав біля себе отця Августа, того, що проповідував бунт. Він бився мов велитень, тощив черепи вимахуючи немов соломинкою ціпом прикованим до ланцюга. Бож написано є: „Не орудуватимеш ніколи мечем“... Йому завдячували перемогу. Він відобрав ворогові північну башту валів, що прикривали ріку. Він зруйнував її, башта впала в ріку та перегородила її. Голі вирізувано впень людей Ґвібрехта.

(Докінчення буде).

„Барсельона — вогнищем несупокою та постійної кризи“.

Під цим наголовком появилась в офіціозі Генеральної Конфедерації Праці „Ле Пепль“ сенсаційна кореспонденція з Катальонії; писав її визначний французький лівий журналіст Армель.

Автор на вступі заявляє, що постійний неклад у Катальонії щораз більше дезорієнтує приятелів еспанської республики і що врешті **треба сказати всю правду про те, що діється в Барсельоні.** Недавні заворушення в Барсельоні були невимовно грізні, це був початок справжньої нової громадянської війни з барикадами на вулицях. Причиною була з одного боку катальонсько-еспанська ворожнеча, а другого боку постійна партійна боротьба в Катальонії.

Автор потверджує, що в Барсельоні є часті екзекуції, т. зв. „нічних стеж“, що недавно ще заперечував і катальонський уряд і ліва преса.

„Те, що діється в Катальонії, пригадує повні гангстерів у Шікаго“ — пише Армель і приписує те все фактові, що жодна скрайна партія не зуміла приборкати невідповідальних елементів. Нпр. автор умовився на розмову з секретарем профсоюзів; коли прийшов, в бюрі застав уже когось іншого. Виявилося, що у міжчас секретаря профсоюзу застрілили.

ХОТЯЙ ПЕРЕРВАТИ СПОЛУКУ МІЖ ФРАНЦІЄЮ ТА КАТАЛЬОНІЄЮ ?

Як подають паризькі часописи, вигадано плянований замах на тунель на французько-катальонській границі, між французькою станцією Сербер а еспанським Порт Бу. Вночі з понеділка на вівторок гранична сторожа задержала якогось італійця Кампелі; при ньому не найдено нічого підозрілого, але французький комісар сторожі вернувся до тунелю, де біля місця арештування Кампелія найдено термос, в якому була годинникова бомба, що мала велику вибухову силу. Догадуються, що Кампелі хотів висадити в повітря тунель, щоби перервати залізничне полученнє між Францією й Катальонією.

—o—

О. З. Н. буде співпрацювати з польськими партіями.

Дня 1. ц. м. відбулася чергова пресова конференція в домівці О. З. Н. у Варшаві, на якій шеф штабу О. З. Н. полк. Ковалевський звертав представникам усієї преси без ріжниці політичних поглядів хід організаційної праці нового табору. Підкреслив, що О. З. Н. крім штабу має територіяльні організації, що працюють у терені. В найближчому часі штаб О. З. Н. створить ч засадничі кадри: господарську, світа праці, молоді й органу, що обійме всі організації суспільного характеру. Дотепер зорганізовано 19 міських і 7 сільських округ О. З. Н. Округи покриваються з воєвідствами. Форма організацій міських і сільських округ О. З. Н. є перехідною, бо в майбутньому вони обєднаються в одній організацій. О. З. Н. переводить розмови з ріжними політичними партіями і на основі їх висліду можна сміло сказати, що в Польщі дійшло до обєднання в засадничих справах. Підкреслив, що О. З. Н. не буде розбивати політичних партій ні організацій, але змагатиме до співпраці з ними. О. З. Н. устійнив плян політики щодо молоді, але про нього покищо ближче не хотів говорити. Заперечив, щоб О. З. Н. вів переговори з політичною еміграцією (Вітосом і товаришами — прим. Ред.). Вкінці заявив, що О. З. Н. не впливає на політику уряду. Заперечив теж поголоскам про недалеку появу пресового органу О. З. Н

З ПРИРОДИ І ЖИТТЯ.

Найсмачніший літній напій.

Коли настануть літні спеки, людина шукає всякої прохолоди, що відсвіжує змучений спекою організм. Організм тратить в літі багато води через почення, тому і в літі появляється збільшення спраги. Людина пє багато всяких прохолодних напоїв. До найсмачніших та найздоровіших належить холодне квасне молоко. Квасне молоко повстає в цей спосіб, що до молока дістаються мікроскопійно-малі живини т. зв. стрептококи. Є це хороботворчі мікроби, що часто бувають причиною багатьох недуг, як нпр. всякого ропіння, запалення мигдалків, горла, шкарлятини, кістного шпіку та ін.

Характеристичне, що та відміна цих злобних бактерій (т. зв. стрептокок кисснення молока), є для людини зовсім нешкідлива, ба, щобільше, дуже пожиточна, бо викликує переміну солодкого молока на квасне, яке є дуже здорове, смачне і високовартне. Стрептококи квасного молока витворюють спеціяльний фермент, що спричиняє перемінy солодкого молока у квасне.

При тій переміні збільшується в молоці процент білка (з 3,2 до 3,6 проц.), товщу з 3,5 на 3,6 проц., а зменшується процент вуглеводнів (цукрових тіл). Наслідком цього квасне молоко стає лекше стравне і цим улекшує працю кормового проводу.

У квасним молоці живуть ріжні відміни кислотворного стрептокока, тимто і смак квасного молока буває ріжний, залежно від гатунку названого мікроба. Бактеріольоги можуть вибрати добірну відміну стрептококів, що заквашує найсмачніше молоко. Потверджує це знаний учений проф. мед. Буйвід: він оповідає, як то він будучи раз „на кресах" у гостині у знайомого пив знамените квасне молоко. Захоплений смаком „східно-кресового" квасного молока, він вигодував собі з цього квасного молока його „кухаря" — стрептокока і цілий той бактерійний розсадник, завіз собі домів, і тепер заквашує собі сам молоко, дістаючи такий сам смачний продукт, як те „кресове".

ПРИЛАДЖЕННЯ КВАСНОГО МОЛОКА.

Звичайно роблять квасне молоко так, що наставляють у посудині звичайне сире, неварене молоко; воно постоїть добу, а працьовиті стрептококи за той час переміняють його на квасне. Одначе в приладженім таким робом молоці є побіч стрептококів квасного молока, ще й інші хороботворчі бактерії. Ось так нпр. багато корів на селі хорує на звіринні сухоти, тому в їх сирім, непереваренім молоці може бути багато зарязнів сухіт, що можуть пошкодити людині. Ось чому лікарі поручають робити квасне молоко з молока коротко переваренного. Коли воно вже прохолоне, тоді треба додати до холодного молока ложечку спеціяльного молочного розсадника — стрептокока, якого можна у більших містах легко дістати у кожнім бактеріольогічнім інституті чи робітні; такого розсадника стрептококів можна дістати також у ліпших молочарнях, де його продають під назвою „ляктолю".

Так защіплене молоко треба вложити на дві доби до кредензу чи спіжарки, не прикриваючи нічим шклянок чи посуди. По тім часі дістаємо смачне і напевно здорове квасне молоко, вільне від додатку шкідливих бактерій.

Коли вже маємо так зроблене квасне молоко, то до другої фабрикації квасного молока не треба купувати ні стрептококів, ні ляктолю, вистане лише до посудини з переваренним молоком додати ложечку попереднього квасного молока, а дістанемо знову таке саме добірне квасне молоко і так поступати з кожним дальшим.

ПРИКМЕТИ КВАСНОГО МОЛОКА.

Крім відживної вартости, має ще квасне молоко ту цінну прикмету, що молоко в такій формі можуть пити люди, що не зносять звичайного (солодкого) молока. Врешті тепер літньою порою квасне молоко, відповідно холодне, пють залюбки, як прохолодний та освіжний напій. В останніх роках признають лікарі квасному молокові вартість також з огляду на його добродійний вплив на кормовий провід. Квасне молоко ділає на кишки легко прочищуючи їх та легко дезинфекційно (зокрема квасне молоко спричинене болгарською відміною стрептокока т. зв. йогурт).

Тимто квасне молоко повинно заняти належне місце у відживі людини, головно літом, як напій смачний, відживчий та здоровий.

Б. Г-й.

АБСОЛЮТНО ПЕВНОЮ

ОХОРОНОЮ ПЕРЕД ГРОМАМИ

є громозводи

фахово і доцільно виконані українською фірмою

„e-comp" Львів, ул. Сикстуська ч. 29.
Тел. 203—30.

Кошториси й оферти безплатно.

Ліси в Европі.

Давніше, коли пустошено безладно ліси, Европі загрожувало цілковите „вилисіння". Одначе в новіших часах люди зрозуміли велику вагу ліса і тепер у всіх краях Европи лісна господарка управильнена законами, щоб запобігти надмірному нищенню деревостану даної країни.

Тепер майже четверта частина поверхні Европи покрита лісами. В деяких краях Европи, ліс займає навіть більше, як половину поверхні; нпр. у Фінляндії є покритих лісом 69,4 прц. поверхні, у Швеції 54 прц. своєї поверхні. Европейська частина СССР, Австрія, Польща і Чехословаччина мають у себе 35 прц. своєї території покриті лісом. Інші держави йдуть в такій черзі: Німеччина — 25 прц., Норвегія — 20, Данія 7 прц.; В. Британія і Ірляндія, це майже безлісна країна, бо там всього 4,3 прц. поверхні краю займають ліси.

Поза Европою найбільш залісненою країною у світі є Гуяна (95 пцр.) у Полудн. Америці. Також інші краї Полудн. Америки, покриті густо лісом.

Зате зовсім позбавлені ліса є такі країни як Монголія, Ірак і Туркестан в Азії, Центральна Австралія і Сагара. Це переважно пустині чи степові країни.

Ліс має величезне значіння для краю. Ліси злагіднюють клімат даної країни, звогчуючи надмірну горяч своїми запасами вогкости, — є охороною перед вітрами та бурями.

Ліси в околицях великих міст прочищують повітря від масово витворюваного при видихуванні людьми шкідливого газу т. зв. окису вуглія. Зате дають вони багато кисня, такого потрібного складника для повітря, яким віддихає людина.

Може найважніше значіння має богатство ліса для звіростану даної країни. Ліси — є тим захистом, де дикий звір може жити сяк-так безпечно від свого найбільшого ворога — людини.

Також важне значіння має ліс, як будівельний матеріял та як паливо. Тому й не диво, що ліси вимагають дбайливої опіки, бо є незвичайно пожиточні, даючи людині багато користи і приємности, а не вимагаючи за те нічого.

—o—

ДІТИ ВІДМОЛОДЖЕНИХ ЛЮДЕЙ.

На однім науковім зібранні сказав славний фіаіольог Воронов, що відмолоджувані ним люди дають дуже добірне потомство.

Воронов, як відомо, відмолоджує людей у той спосіб, що защіплює їм полові залози малп, головно шимпансів. Воронов каже, що діти, які походять з відмолоджених ним родичів, визначаються добрим здоровлям та високими умовими здібностями. Переважно мають вони добру вдачу і гумор. Своє твердження він підтримує великим доказовим матеріялом, бо згаданий учений перевів 2600 відмолоджуючих операцій.

Усе-ж науково-лікарський світ ставиться з недовірям до досвідів Воронова.

Тим не менше деякі випадки потверджують твердження Воронова. Ось нпр. недавно до лікарського товариства в Ріо де Жанейро в Бразилії прийшло письмо одного бразилійського лікаря, що описує добродійний вплив відмолодження способом Воронова на нащадків даних людей. Цей лікар пише, що в 1927 р. один його пацієт багатий годівельник худоби піддався воронівській операції, маючи тоді 53 роки. Перед операцією бразиліець мав трое слабовитих, хирлявих дітей, зате по операції вродилось йому двоє незвичайно здорових фізично і дуже інтелігентних дітей. Лікар, що це заобсервував твердить, що без сумніву процес відмолодження у батьків має елітенський добродійний вплив на потомство відмолоджених людей.

Все-ж загально наукові кола в цьому ще не переконані, тимбільше, що відмолодження дає ще не все певні і далекосяжні висліди, і взагалі відмолоджування людей є ще лише в стадії експериментів.

СОН НА РАТИ.

У наших часах все можна дістати на рати. Тепер пробують і сон поділити на рати. Займається цим психольог д-р Гасбенд, що подав у англійській психольогічній пресі свої досліди над спанням „на рати". Кожний знає з досвіду, що найглибший та найбільш відсвіжливий сон припадає на перші дві години сну. Дальший сон уже слабший і менше нас зміцнює. Ось чому згаданий психольог постановив переконатися чи не можна би спати кілька разів на добу у відступах.

Досвідним „кріликом" була одна студентка. Вона спала перших пять тижнів нормально 8 год. денно, під обсерваційою дослідника, потім скоротила час спання до 6 год. у двох „ратах" по 3 год., відділених трьома годинами на сон. Таким способом вона засипляла двічі одної ночі і мала два періоди сильного, відсвіжливого сну, а не як звичайно, один. Дослідник ствердив, що такий сон має таку саму вартість, як нормальний восьмигодинний сон.

—o—

НАСЛІДКИ СПЕКИ У ЛЬВОВІ

Жахливі спеки (до 45° С) у Львові, дошкулюють мешканцям міста, де розпалені мури ще збільшують нездорову горяч. В останніх днях помітно у Львові велике число захорінь, як нпр. масові запалення горла, мигдалків, катар носа та горішних віддихових доріг. Це може виглядає парадоксально, але є фактом, що до шпиталів та клінік зголошуються тепер люди... з простудою.

Є це у зв'язку з надмірним почуванням тіла зі спекою. Зморена спекою людина, шукає наглої та сильної прохолоди, а виснажений організм реагує на наглі температури такими проявами, як простуда, катари, ревматичні болі тощо.

Такі масові недуги виступають теж через зменшену природну відпорність людини, визначеної спекою. З хвилиною коли та відпорність захитається, набирають сили хороботворчі зарязні, що нормально нешкідливі живуть на поверхні нашого тіла в його проводах і в нашім окруженні.

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!

МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТИ У ЛЬВОВІ

ВУЛ. ВАЛОВА ч. 7 і 9 та її **Відділи** при вул. Городецькій 33 і вул. Жовківській 71

приймають вклади ощадности почавши від 1 зол.

Щоби дати змогу **купцям і промисловцям** помістити денні торги в касі, урядові години у вкладковім відділі **щодня до год. 19·30.**

За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм майном. 83—?

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Символи, які кермують щастям.

Є люди і є їх куди більше, як ми собі це уявляємо — які на зовсім незамітні дрібниці звертають дуже пильну увагу, бо здається їм, що саме ці незамітні дрібниці мають великий вплив на щастя людини. Із цього замилування до малих річей родиться згодом любов і віра в талісмани та різні маскоти.

Китайська лялечка.

У другій половині XVIII. ст. купив один французький аристократ маркіз де Монтерай на якійсь ліцитації китайську лялечку. Маркіз сам не знав чим це пояснити, але в ньому зродилось якесь дивне переконання, що ця мала незамітна китайська лялечка принесе йому в житті ще велике щастя.

Так як вся французька шляхта, так теж і маркіз де Монтерай попав згодом у кривавий млин французької революції. Ціле його майно розграбили і він сам мусів покидати свої добра та втікати з життям. З цілого майна залишилась йому тільки китайська лялечка. Маркізові вдалося добитись із своєю маскотою до Руену. Очевидно, що „лялечку щастя" мав він зі собою. В Руені опинився він без зломаного гроша при душі і станув по середині дороги безрадний, що почати з собою далі. Про переїзд до Англії не міг навіть думати без грошей. Коли він так роздумував над своїм нещастям і безвихідним положенням, граючись оттак собі китайською лялечкою, пальці натрапили на скритий на плечах гудзик. Коли натиснув таємничий мінятурний механізм, отворилася перед ним мала тайна скритка і в ній кілька індійських золотих дорогоцінностей. Продавши дорогоцінности міг виїхати до Англії.

Немов добрий дух.

Згодом лялечка зміняла ще нераз своїх власників і за кожним разом підтримувала свою славу, що власникові приносить вона щастя. Один із власників став небавом після того, як лялечка попала в його дім, багатим чоловіком, перевівши успішні спекуляції на біржі.

Інший власник дістав несподіванр велику спадщину. У 1908 р. тодішня власниця лялечки виїхала до Месини. Жахливий землетрус зруйнував цілий її дім, тільки ця кімната де була лялечка і де сама власниця стояла, немов якимсь чудом урятувалась: залишилась зовсім ненарушена.

Останню свою ролю відограла китайська лялечка перед двома роками. Молода француженка Сибіля Брель опинилася без праці і без засобів до життя й наложила на себе руку. Її відвезли до лічниці. Негайно дістала вона повідомлення, що якийсь її кревняк, якого вона зовсім не знала, залишив їй доволі великий маєток. Одночасно дістала вона й китайську лялечку в дарунку. Також підчас подорожі до Каіро, де вона мала полагодити різні формальности, не покидало її щастя. Вона познайомилася з молодим мужчиною, одним із найбагатших людей Єгипту. Небавом стала вона його жінкою. Історія китайської лялечки збогатилась в ще одну нову романтичну подію.

Чудотворна табакерка.

Перед двома роками помер в Америці старший поліційний урядовець Й. В. Крейг. У його житті теж велику ролю грав талісман. У цьому випадку була це звичайна ніклева табакерка, що служила Крейгові як папіросниця. Батько подарував йому її з приміткою, щоб він уважав цю табакерку завжди як символ щастя.

Крейг пережив чимало різних пригод у своїй молодости. Він був по черзі ковбоєм, дроворубом, шерифом і шофером. Підчас праці в лісі вибухла у бараці, в якому він мешкав, пожежа. Двох товаришів, які разом із ним у цій самій хижі мешкали, стали жертвою вогню. Крейг завдячував рятунок тільки цій обставині, що майже перед вибухом пожежі загубив свою табакерку і пішов її шукати доволі далеко від бараків.

Інший випадок трапився йому підчас виправи за шкірами у Північній Канаді. На Крейга напало двох грабіжників, які хотіли загарбати роздобуті важким трудом шкіри. Підчас бійки Крейг збив одного нападника з ніг, але другий вдарив його з цілої сили ножем у груди. Одначе ністри попало на тверду ніклеву накривку табакерки так, що Крейгові нічого не сталося і він унешкідливив також і другого бандита.

Важка рана.

Згодом, коли Крейг служив підчас світової війни в американській армії, стануда йому ніклева табакерка в пригоді. Недалеко від нього вибухла граната і один розірваний кусень провертів стіну табакерки і застряг безпосередно між папіросницею і серцем. Якби не табакерка, не побачив би вже був Крейг більше ніколи Америки. Також пізніше, коли він служив при поліції, врятувала ніклева табакерка ще нераз Крейгові життя у боях з різними гангстерами.

Кілька тижнів перед своєю смертю виїхав Крейг човном на повне море. Раптом висока хвиля перевернула човен і Крейг з важким трудом доплив до берега. Але загубив підчас тієї пригоди свою „табакерку щастя". Цю страту відчув він дуже сильно, бо вірив що страта талісману є поганим віщуном. І справді небавом він занедужав і вмер. Так дивно якось воно зложилось, що його смерть стала немов нещасливим наслідком страти ніклевої коробки.

—o—

Спішіть в підписною уділів у

пром-банку

за 1936 р. виплачено уділовцям 5% дивіденди

Львів, ул. Городіцьких 1. І. п. Тел. 292-15. П. К. О. 506-778.

Спомини журналіста.

Пригоди і містифікації французького журналіста.

Відомий французький письменник-гуморист Жорж де ле Фушардієр знаменитий фейлетоніст починав свою кар'єру, як і всі журналісти від репортера. Недавно помістив він у паризькому журналі „Конфесіон" свої спомини про найкомічніші події, які трапились йому були ще тоді, коли він вів для малих часописів „хроніку подій".

Драма підчас карнавалу.

Одного разу редактор хроніки доручив молодому репортерові написати 50 рядків про любовну подію підчас паризького карнавалу.

— По змозі щонебудь, тільки не банальне — додав ще при кінці редактор.

Де ля Фушардієр не знайшов іншого способу, тільки написав репортаж про подію, якої ніколи не було: про намагане самовбивство жінки, яка вискочила з вікна 5. поверха тільки тому, що чоловік забороняв їй одягнути карнавалевий костюм. Репортаж видрукували під великим наголовком.

Автор цієї сенсації провів неспокійно ніч. Що буде, коли якийнебудь часопис відкрие брехню. Рано переглянув він схвильований свіжі часописи. Всі часописи промовчали подію, тільки „Фігаро" подав на 300 рядків „розмову" свого співробітника з самовбивницею.

— І цього ранку зрозумів я вкінці, що таке журналістика — признається де ля Фушардієр.

Летунський репортаж.

Після цієї пригоди молодий репортер набрав віри у власні сили. Коли місяць пізніше доручили йому написати репортаж про летунські змагання, які починалися в 8. год. ранку, він виспався до 10-ої години і написав прегарний опис змагань: механічні птиці, перемога людини над воздухом, геройські подвиги летунів, захоплення юрби — все було змальоване найяснішими кольорами, і найчутливішими словами. При кінці написав репортер ще й про промову міністра війни Берто, який на закінчення змагань зложив побажання летунам.

В полудне де ля Фушардієр приніс свій опис до редакції і положив на столі редактора хроніки. Він прочитав і подивився на репортера таким оком як на пса.

— Що сталося? Чому ви такі дикі, пане редакторе? — запитав затривожений репортер.

— Сталося те, — почав крізь зуби цідити редактор — що підчас змагань літак віхав у юрбу і пропелером відірвав голову міністрові війни Берто.

Річ ясна, що такої евентуальности талановитий репортер не міг передбачити.

Трикутник Наполеона.

Після крадежі „Джіоконди" з Люврy, редактор часопису, де працював Фушардієр почав акцію за скріпленням охорони музейних цінностів. Де ля Фушардієр видумав такий „трік": щоб доказати як легко можна вкрасти щонебудь виставленого в музею на прилюдний показ, він украде з виставн военного музею трикутний капелюх Наполеона. Счиниться шум, тривога і щойно на другий день він зверне трикутник. Часопис матиме змогу скріпити своє становище.

Як сказав — так зробив. Виймити з виставн трикутний капелюх, сховати його під плащ та вийти з музею було дуже легко. Один одинокий сторож дрімав спокійно на кріслі підчас цілої операції. Одначе найгірше те, що ні на другий, ні на третій день, ні по тижнях управа музею не счинила ніякого алярму. Ні один часопис не згадав навіть словечком про крадіж. Вкінці Фушардієр рішив сам піти до музею та на місці попросити дирекцію вияснення. Неваже ніхто не запримітив страти.

В музейній салі ждала репортера несподіванка. У виставовім вікні, на червоній подушці пишався сірий трикутний капелюх. Дирекція запримітила крадіж і... знайшла вихід з клопітливої ситуації.

У БРАЗИЛІЇ ВІДКРИЛИ НОВИЙ МІНЕРАЛ.

У Бразилії викликала величезне зацікавлення вістка, що її подав поважний часопис із Ріо де Жанейро „Діярio да Манха", буцімто німецький інжиніp Віцбер знайшов у копальнях міди у стейті Параїба мінерал, з якого можна добути гас гелій. Досі, як відомо, такий дорогий гас можна добути тільки з получення із спеціяльним мінералом, який є тільки в кількох місцях Злучених Держав та в малій скількости в Канаді.

Якщо з бразилійських копалень міди можна буде справді добути гелій, був би це величезний успіх Бразилії і повітреплавства. „Діярio да Манха" повідомляє, що губернатор стейту Параїби Аргеміро де Фігуейро дав доручення вести дальші розшуки, яке значіння може мати продукція гелію для його стейту. До столиці стейту Жоао Песоа доставлено 24 пробки цього мінералу. Стейтовий уряд передав негайно їх до міністерства хліборобства у Ріо. Інжиніри, які працюють у парагібських копальнях є тієї самої думки, що їх німецький товариш і заявляють, що з нового мінералу можна справді добувати відповідну скількість гелію. Бразилійська преса пише, що Бразилія здобувши гелій не робитиме Німеччині ніяких трудностів, тому, що гелій, як гас невипалимий дає запоруку найбезпечнішої наповітряної подорожі. Назву нового мінералу тримають покищо в тайні.

АПАРАТ ДО МІРЕННЯ АПЕТИТУ.

Одна з фізіольогічних лябораторій рокфелерівського інституту, яка займалася справами карченими робить саме тепер досліди над апаратом, який дасть змогу зміряти апетит.

Як відомо, видімування слини є пропорціональне до апетиту. Зміривши скількість слини можна теж означити розміри апетиту. Цікаве що вказівка „слинометра" підскакує до гори коли у присутності досліджуваної людини говорять про різні смачні страви. Досліди виказали що мальовані картини страв більше подразнюють апетит як сіро-чорні знимки.

—o—

ВЕСЕЛЕ.

У школі.

Учитель: Петрусю, який то буде час, коли скажу: „Я буду їсти.

Ученик: Неозначений.

Учитель: Чому?

Ученик: Бо ми їмо обід часом в першій го[дині] часом в чотирі.

Сензаційний присуд у луцькому процесі.

Голосний процес у Луцьку закінчився у вівторок 1. ц. м. не менше сензаційним присудом. Отже трибунал окружного суду признав частинно закиди, що їх видвигнула ендецька партія проти редакторів „Волині", тижневика воєв. Юзефського, за правдиві. На цій основі засудив відповідального редактора тижневика „Волинь" Зигмунта Седлецького на 4 тижні арешту і 200 зол. гривни, але виконання кари трибунал припинив на 2 роки. Другого редактора адв. Яна Лещинського, який підписував за редакційний комітет, суд увільнив від вини і кари. Слід пригадати, що „Волинь" помістив статтю п. н. „Без Пілсудського" закидаючи ендекам шкідливу, протидержавну діяльність на Волині.

В мотивах **трибунал приняв за доказане, що „стронніцтво народове" баламутить своєю діяльністю публичну опінію польського громадянства і змагає захопити владу.** Суд ствердив, що годі подумати собі, щоб у правовій державі, якою є Польща, політика воєводи могла бути розбіжна з політикою центральної влади. Тому суд виелімінував цю можливість зі своїх міркувань. **Суд признав, що „стронніцтво народове" підважує своєю діяльністю довіря польського громадянства.** Зате долучені до актів статті з ендецького органу „Слова Польського" з років 1922/24 не свідчать про зневагу вождя народу, бо вони є лише випливом політичної рознузданости „стронніцтва народового". Далі суд приняв, що оборонці підсудних редакторів не перевели доказу правди, щоб ендецька партія висьмівала національні святощі. Вкінці стаття п. н. „Без Пілсудського" вдаряє в консолідацію польського громадянства на Волині, а сам процес відбився голосним відгомоном у Польщі. Тому трибунал засудив відповідального редактора. Оборонці засудженого редактора зголосили від цього присуду апеляцію.

—o—

Чому Ґамарнік відобрав собі життя?

Самогубство заступника комісаря оборони начальника політичного управління армії Гамарніка викликало в Москві чимале вражіння. Гамарнік від 1927 р. був при кермі політичного виховання червоної армії, а також був другим заступником Ворошилова. Гамарнік повнив свою службу дуже льояльно. Тепер, коли останні декрети знову високо піднесли політичний провід армії, отже й ролю Гамарніка — його самогубство тимбільше загадкове.

Гамарнік належав до старої революційної гвардії, яку Сталін тепер винищував як „проць кістів" Це мабуть і заломало Ґамарніка психічно, а решти доконала деградація його найближчого приятеля Тугачевського. На другий день після оголошення декрету про воєнні ради преса почала нагальну критику дотеперішніх метод виховання червоної армії, за що Ґамарнік особисто відповідав. Також говорено, що це Ягода обтяжив зізнаннями Тугачевського та Гамарніка.

(АТЕ.)

Українець - представником міжнародньої орґанізації.

Як подає італійська преса, організація чужинців-журналістів, т зв. КАУР („Контатто Аціоне Універсаліна Рома") зложила на місці, де основано Рим, вінок з представниками всіх народів, обєднаних в організації. Привітну адресу від управи КАУР-а відчитав колишній український дипльомат п. І. Токажевський-Карашевич.

—o—

Тринацятий міліон.

Тринацятий раз відбулася в дні 31. травня ц. р. тягнення міліона золотих, як головної вигри четвертої кляси 38 Клясової Льотерії.

Цим разом „феральна тринацятка" була безсумніву предметом загального пожадання, а впала на число 104.217, що його набули в одній із львівських коллектур.

У найближчому часі подамо подробиці про вибранців фортуни, покищо лише зазначуємо, що співвласниками поодиноких чверток є мешканці Замостя, Борислава і Львова: п. п. С. К., О. Г., Й. М. і Фр. Ц. Займають вони ріжні суспільні становища. Є між ними купці, урядовці і робітники.

Льосуванням міліона і дальших на цей день ще інших вигр, закінчено трицятьосьму Клясову Льотерію. Тягнення першої кляси дальшої — трицять девятої Льотерії пічнеться в дні 22. червня і треватиме пять днів. Воно дасть змогу виграти сто тисяч, пятьдевять тисяч, пятнацять тисяч, десять тисяч, пять тисяч та богато інших квот.

Час подумати, щоб засобитися в льос до тої кляси.

КІНЕЦЬ СТРАЙКУ В ГОЛІВУДІ.

У фільмових заведеннях у Голівуді 2.500 робітників і техніків вернулося нині (середа) рано до праці.

НОВИНКИ.

— **Літнисько — Дора** — Пансіон Ремісничої Фундації Імени І. І. Кокорудзів приймає від 15. червня літників. Достатній, вибагливий харч, ціни приступні, ближчі інформації дає: Управа Ремісничої Фундації, Дора, Яремчанська 54.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського, Львів,** пл. Капітульна 3. І., телефон 254-46. Приймаю футра до перехованння літом.

— **Радіо „Ергон"**, українська вирібня радіоприймачів, поширена і перенесена до нових приміщень при вул. Сикстуській ч. 48 поручає П. Т. Громадянам свої першорядні вироби. 917

— **„Гамалія" в радіо.** Шевченкову поему „Гамалія" в польському перекладі Йосифа Лободовського виставить варшавський радієвий театр уяви в пятницю, 4. ц. м. Початок в год. 16.15. Авдицію для радія виладнали Волод. Ковальчук і Збігнев Ліпчинський.

— **Збірну прощу на Ясну Гору в Гошові** організує ініціятивний комітет, зложений із зборівського декана о. Вас. Кулика, золочівського декана о. Вас. Кедринського, олівського декана о. Ів. Костельного та поморянського декана о. Волод. Кармазина. Ясна Гора в Гошові коло Болехова славна чудотворною іконою Богоматери, що святкує цього року 200-ліття своєї появи та збудування монастиря. Гошівська церква побудована на високій лісистій горі, серед прегарної гірської околиці над рікою Свічею. Прощі виїде 28. ц. м. із Зборова окремим туристичним потягом, приймаючи по дорозі нових прочан. По дорозі задержиться у Львові, де одержить благословенство митрополита Шептицького, а звідсіль поїде через Стрий до Болехова, де можна буде дістати нічліг і прохарчування. Подорож туристичним потягом геть і назад коштуватиме 7 зол. 30 с. і цю суму слід прислати до рук ковітету найпізніше до 9. ц. м. Всякі письма у справі богомілля висилати на адресу: Гр. кат. парохіяльний уряд у Зборові, а гроші на адресу: о. Василь Кулик, парох у Зборові.

— **Перенесення.** Новоіменованого чортківського старосту д-ра Качковського перенесено на рівнорядне становище до Стрия.

— **Промислові ліцеї у Львові.** З початком шк. року при державній технічній школі у Львові будуть утворені два промислові ліцеї: дороговий і механічний при рівночасній ліквідації в цій школі виділів дорогово-водного та електро-механічного. Фахові ліцеї в порівнанні з дотеперішніми технічними школами мають вищий науковий рівень і будуть приймати тільки кандидатів, що скінчили 4-клясову загальноосвітну гімназію або шесту клясу гімназії давнього типу.

— **Автобус з Коломиї до Космача.** Як що року так і в цьогорічному сезоні уруховлено державні автобуси на лінії Коломия-Космач.

— **Іспит зрілости в державній гімназії з українською мовою навчання в Перемишлі.** Письменний іспит зрілости в перемиській державній гімназії з українською мовою навчання відбувся від 10.—15. травня, устний від 22.—31. травня під председництвом директора заведення п. Степана Шаха. До письменного іспиту зрілости приступило з двох відділів кл. VIIIa і VIIIb у цім році 80 абітурієнтів. На основі письменної частини іспиту відпало 6 абітурієнтів і до устної частини іспиту приступило 74 абітурієнтів. При устнім іспиті оепообовано 11, що разом з попередніми 6 становить 17 репробованих, або 21.25 проц. Зложило іспит зрілости 62 абітурієнтів, а саме: Александер Володимир, Багрієвський Зиновій, Бадан Олег, Бандрович Богдан, Баюс Теодор, Банк Василь, Брановський Богдан Васюта Михайло, Владичинський Дмитро, Войтович Юліян, Гаєцький Роман, Гайдукевич Іван, Гамівка Ярослав, Гасько Захар, Городецький Роман, Гурко Мирослав, Гучко Олександер, Голембйовський Степан, Жук Мирослав, Зитин Іван, Кишакевич Юрко, Коломиець Лев. Коропей Ярослав, Костюк Володимир, Кошик Мирослав, Кропивницький Йосиф, Куціль Маріян, Лазурко Олександер. Луцейко Ярослав, Малецький Лев, Малецький Мирослав, Мандюк Богдан, Маринович Роман, Мартинович Ярослав, Мельничок Іван, Мричко Ярослав, Мягкий Юліян Оленяк Володимир, Очабрук Анатоль, Павлишин Володимир, Панько Микола, Перейма Кость, Петлюх Олександер. Подільчак Михайло, Поліха Володимир, Попадюк Богдан, Рибак Роман, Романик Володислав, Саїк Григорій, Салун Володимир, Світлик Теодозь Станько Петро, Тимчук Кость, Тисовський Тарас, Усцький Мирослав, Фаріон Евген, Федун Григорій, Фірко Іван, Фурт Аківа. Цьок Омелян, Чавс Роман, Шехович Лев, Щеснюк Йосиф. — Як бачимо, то цьогорічний іспит зрілости в Перемишлі переведено дещо гостріше, як у попередніх роках.

— **Нові евіденційні нумери постерункових** З днем 1. ц. м. змінено нумерацію і спосіб ношення евіденційних нумерів постерунковими державної поліції. Замісць дотеперішніх нумерів на шапці постерункові у службі мають носити маленькі круглі таблички, припняті по лівому боці над горішною кишенею. Постерункові, будучи поза службою, обовязані носити свої евіденційні таблички при собі.

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 50,
Тел. 26 0-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх краскаx
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх краскаx
ПАСТУ до підлоги „французька вакса" (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до білля помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 950

— **Львівська хроніка.** На хірургічній клініці помер 28-літний Генрик Видрих, урядовець фабрики консерв Рукера, наслідком ран, одержаних ножем різника Добжанського. — В цегольні Домашевича при вул. Зеленій застрайкувало 70 робітників наслідком конфлікту з піднаємцем Штайном.

— **Краєва хроніка.** В Сереті під Чортковом утонув підчас купелі учень Вінцентович із Вигнанки Горішньої. Його товариша, що також тонув, уратували. — Особовий потяг, що їхав із Борщева до Чорткова, наїхав на 14-літню Марію Копер, що пасучи худобу, заснула на залізничому шляху. — До хати Фр. Прайзнера в Самборі Середньому дісталися злодії та вкрали готівкою 85 зол. і гардеробу вартости 300 зол. Підчас утечі один зі злодіїв стрілив до Прайзнера. Як підозрілого в крадежі поліція арештувала якогось Михайла Бегуса.

— **Пожежі.** 30. м. м. вибухла пожежа в стодолі Казимира Теодоровського в Фірлеївці (пов. Золочів). Згоріло пять хат і сім господарських будинків. Пожежу спричинив 7-літній син Теодоровського, що бавився запальничкою у стодолі. — У Березові (пов. Самбір) пожежа знищила пять хат і господарські будинки, заподіваючи шкоди на яких 5.000 зол. — У лісі Окт

В дошкульну спеку

найздоровіший і найдешевший напиток

це

солодке й заквашене

пастеризоване молоко

МАСЛОСОЮЗУ

Гляватого в Добростанах згоріло дерево вартости понад 400 зол. Пожежу спричинив через необережність один селянин, що купував дерево, та запалив вогонь, щоб обігнати мухи від коней. — У Черлянах згоріли в ночі стирти трощі на шкоду М. Лянґа з Городка. Шкоди є на 1.500 зол. Вогонь повстав наслідком необережности нічного сторожа, який курив коло стирти. — У Ямниці станиславівського повіту згоріло 10 хат і господарські будинки, почасти з інвентарем. Тієїж ночі на другому кінці села повстала ще грізніша пожежа, згоріло 13 хат і господарські будинки й інвентар. Загальної шкоди є на 12.520 зол.

— **15 літ вязниці за вбивство тестя.** Золочівський суд присяжних засудив на 15 літ вязниці та втрату громадянських прав на завжди Петра Паламаря із Соколівки за вбивство свого тестя Олекси Тиховецького підчас сварки за дрібницю.

— **Жертви вибуху гранати.** У селі Мельники Річицькі (берестейський повіт) підчас розбирання запальника від артилерійської ґранати вибух зранив 10 осіб. Із них помер Василь Захарчук, який найшов запальник і його 5-літній син Іван. Інших ранених перевезли до шпиталю. Між раненими є теж один 80-літній старець і 3-літня дівчинка.

— **Загадочне вбивство.** На полі біля села Бущин ковельського повіту знайшли тіло 45-літнього Йос. Сосинчера із села Суровиці. Стверджено, що Сосинчер вибрався був фірою до села Вижви, де продав одному селянинові кусник ґрунту за 270 зол. Підозріння паде на того селянина, якого арештовано. Придержано теж візника, що їхав з ним фірою і не вміє дати розумних пояснень як дійшло до душогубства та грабунку.

— **Окупаційний страйк** розпочало 30 працівників у домівці заліквідованого щоденника „Ютро" у Варшаві, яким не виплачено належитости за працю. Цю ґазету припинено, як відомо, після викриття скандальної афери одного з видавців, Сендліковського, який злефравдував коло 80 тисяч зол. на шкоду дир. Поплавського. Крім того ошукав інших людей. Делеґація покривджених працівників „Ютра" звернулася зі скаргою до прокуратури.

— **Розстріляли трьох священників.** Як повідомляють із Риги большевики розстріляли недавно трьох православних священників, Івана Смірнова, Константина Скворцова і Миколу Івашкевича. Вони втікли з концентраційного табору, що находиться біля фінсько-російського кордону. Большевики зловили їх і засудили на смерть. В концентраційному таборі держали їх за „шпигунство в користь капіталізму".

— **Анальфабетизм большевицьких агітаторів.** „Комсомольская Правда" повідомляє, що рівень освіти партійних агітаторів, які ведуть пропаґанду серед селянства, дуже низький. Навіть в московському районі із 3.247 агітаторів 2.084 скінчило тільки вселюдну школу. Це переважно люди напів грамотні, що в листі на 100 слів роблять 75 ортоґрафічних помилок. Отже політичним вихованням молоді і селян кермують піванальфабети.

ВЕЛИКА ФІНАНСОВА АФЕРА У ВАРШАВІ.

Мілїонові втрати державного скарбу.

Перед кількома днями полїція і митна сторожа арештувала на летовищі Окенце у Варшаві одного подорожного в останній хвилині перед відлетом літака. В його валізі з подвійним дном полїція знайшла закордонні девізи на загальну суму понад мілїон золотих. Виявилося, що арештований є мадярським громадянином і членом міжнародньої ватаги пачкарів девіз. Ватага пачкарів співпрацювала з міжнародним банком, який розвивав діяльність в державах з девізовими обмеженнями. В „банку" можна було купити в довільній кількости девізи усіх країв. Пачкарі могли довго розвивати свою діяльність тому, що їх провідником був один міжнародній фінансіст.

25-ліття школи ім. Кор. Данила у Львові.

На кілька літ перед світовою війною повстала на Жовківському передмісті школа, яка з маленькою перервою у 1915 р. сповнює до сьогоднішнього дня з повним успіхом своє завдання. До неї ходять діти найбідшої верстви українського громадянства і заповняють нині, як і все заповнювали, численною фреквенцією всі відділи 6-тиклясової школи. Цілі тисячі вихованків цієї школи заняли вже місця в громадянській праці та переводять у діло те, чого навчились у своїй рідній школі. Цього року школа ім. Кор. Данила святкує 25-ліття істнування і виховної праці на найстаршому передмісті Львова. Ювилей цей дасть змогу ближче приглянутись успіхам праці цієїж важної установи, натішитись ними, чи може занедбані або невикористані справи ще на час направити.

Старшина кружка ім. Кор. Данила проголошує цей рік 1937/38 **ювилейним роком своєї школи** і кличе до всіх Громадян-Основників, перших і дальших будівничих цієї установи, кожночасних учителів(-льок) і до Тебе, дорога молодеж, що часом своєї науки значила історію школи, — візьміть активну участь у всіх імпрезах ювилейного року школи! Послужіть своїм досвідом, знанням, памятю чи матеріялами — добрій справі! Вже в днях 12. і 13. червня ц. р. святочними богослуженнями й академією завершиться наш ювилейний рік. Всі точки того свята виконають бувші і теперішні учні нашої школи. Чверть століття з нами, перед нами ціла будучність! Всі разом станьмо до праці!

Привіти, письма, фотографії і грошеві жертви слати на адресу Кружка: Львів, Бальонова 3.

о. А. Каштанюк, голова Кружка. **Од. Сандович** секретар.

Делеґація селян інтервеніює за землею.

В понеділок 31. м. м. львівський воєвода п. Білик приняв у парцеляційних справах делеґацію селян з громад: Любича Князі, Любича Камеральна і Дениска, пов. Рава Руська, під проводом пос. д-ра Романа Перфецького. В склад делеґації входили о. парох Ґнат Заяць, Василь Савойка, Михайло Онишкевич та Іван Швед з обох Любич і Трофим Пістун, Олекса Моргала, Іван Кудрик і Степан Сподарик з Дениск. Делеґати вручили воєводі меморіяли у справі переведення суспільської парцеляції на маєтках Горовіців у Любичі Королівській і Райсів у Денисках Старих та занехання кольонізації, зясовуючи незвичайне роздрібнення селянської посілости і перенаселення повищих громад. Воєвода заявив, що в межах устійнених урядом засад візьме під увагу в значнішій мірі домагання місцевого населення при остаточнім означенні контингенту для сусідської парцеляції, відповідно до висоти роздрібнення селянської посілости і перенаселення згаданих сіл.

Останні вісти.

МІН. СВЄНТОСЛАВСЬКИЙ ВИХАВ ДО БУДАПЕШТУ.

В середу 2. ц. м. рано мін. Свентославський виїхав до Будапешту.

МАСОВА ВТЕЧА ДО НАЦІОНАЛЬНИХ ВІЙСЬК.

АМОРЕБІЄТА, 26. 6. ПАТ. Авас повідомляє, що урядові війська пішли вчора до протинаступу на позиції національних військ на захід від Лємона і на схід від Ґальдакано. Не зважаючи на перевагу урядових військ національні війська відбили наступ з великими втратами. Підчас боїв перейшло до національних військ двох старшин і 40 вояків зі зброєю в руках. Ці старшини заявили, що цілий баталіон задумував перейти до повстанців, але команда викрила цей плян та арештувала команданта баталіону.

МУСОЛІНІ ВИТАЄ МАРШ. БЛЬОМБЕРҐА.

РИМ, 2. 6. ПАТ. До Риму приїхав марш. фон Бльомберґ, якого привитав особисто Мусоліні.

НАҐЛИЙ ПОВОРОТ ПРЕЗ. РУЗВЕЛЬТА.

ҐАЙД ПАРК, 2. 6. ПАТ. През. Рузвельт відїхав до Вашинґтону і негайно по приїзді відбув нараду з державним секретарем Ґулем про напружене положення в Европі.

ДИПЛЬОМАТИЧНА ПОДОРОЖ МІН. НОЙРАТА.

БЕРЛІН, 2. 6. ПАТ. Мін. Нойрат виїде найближчого тижня з візитою до Білґороду, Софії і Будапешту.

ЖІНКИ ПЛАТИТИМУТЬ АЛІМЕНТИ.

НЮЙОРК, 2. 6. ПАТ. Леґіслятура стейту Фльориди ухвалила проект закону, на основі якого жінка, що покине свого чоловіка, а сама має маєток, мусітиме покиненому чоловікові плятити аліменти, коли він сам не має достаточних доходів.

Зі судової салі.

ЧЕРҐОВИЙ ПРОЦЕС ЗА ПОДІЇ В НАСТАСОВІ.

Перед судом присяжних у Тернополі почався черґовий процес за відомі події в Настасові. На лаві підсудних 11 селян, а саме: 1) Михайло Канцар, 20 р., кравець, 2) Іван Брикайло, 18 р. рільник, 3) Степан Джинджиристий, 28 р., рільник, 4) Іван Миськів, 26 р., рільник, 5) Ян Школьни, 26 р. зарібник, 6) Михайло Джинджиристий, 32 р. рільник, 7) Теодор Ворожбит, 22 р. рільник, 8) Теодор Лапчак, 22 р. рільник, 9) Іван Куріца 21 р., зарібник, 10) Іван Рякочий, 30 р., зарібник і 11) Теодор Джинджиристий, 31 р., рільник. Прокуратор притягнув їх до відповідальности за намагане вбивство зі ст. 26, 27. і 225 к. з. та за приналежність до тайної організації зі ст. 166 § 1 к. з.

Акт обвинувачення каже, що підсудні Т. Лапчак та І. Куріца перебуваючи у вязниці, якимсь чином дізналися про зізнання свідків в їхній справі і рішили їх унешкідливити. До цього використали Юліяна Глухого з Березовиці В., який перебував з ними у вязниці і мав вийти на волю. Вони доручили Глухому виконати їхній плян і сконтактуватися в Настасові з їхніми однодумцями. По виході на волю Глухий став збирати людей, щоб повбивати: С. Залюпаного, І. Голобороду, М. Багрія, І. Процишина, Г. Куріцу і С. Кураша, свідків, які обтяжували у слідстві підсудних. Їх усіх мали вночі з 11. на 12. грудня вбити. Одначе, коли Глухий уже зібрав відповідну кількість людей і дістав павіть револьвери, про все повідомив полїцію в Березовиці В. — Зближався день 11. грудня 1936. р. Ю. Глухий доручив усім втаємниченим зібратися вечором у незамешканому домі на краю села Настасова. Там вже ждала в засідці на них полїція. Коли деякі підсудні зблизилися туди, виступила полїція і одного з учасників Костя Мирущького застрілила підчас утечі. Інших або половила або чергового дня арештувала і таким чином — каже акт обвинувачення — ударемнено плян масового вбивства.

Підсудні заперечили вину. Ю. Глухого не знають. Він прийшов у село нібито від Т. Лапчака та І. Куріци, які сиділи у вязниці і намовляв повбивати згаданих 6 свідків.

Підс. М. Канцар зізнав, що він не намовляв Глухого до вбивства, а навпаки Глухий намовляв його вбити ті особи, які виступали як свідки. Глухий говорив, що „червона армія" в Тернополі рішила вбити 6 осіб і коли вони не виконають наказу, то їм ґрозить кара смерти.

Трибуналові проводить віцепрезидент Тільп обвинувачує прок. Е. Зелінський. Підсудних боронять: адв. др Е. Дзерович, м-р Коренець і д-р Погорілес з Тернополя.

Відозви й комунікати.

КОМУНІКАТ УПРАВИ МАРІЙСЬКОГО Т-ВА МОЛОДІ У ЛЬВОВІ.

У звязку з Конґресом Марійських Дружин середньошкільної мужеської молоді, Управа Марійського Товариства Молоді поручає отсе:

1. Молодь, що візьме участь у Конґресі, повинна висповідатися у свому місті, бо хоч у Львові буде нагода до сповіди, одначе за довга сповідь не сміє нарушити дальшого порядку.

2. Всі учасники повинні мати формулку Марійського присвячення, друковану в „Обряді приняття до Марійських Дружин". Після Служби Божої відбудеться відновa Марійського присвячення.

3. Кожна Марійська Дружина й делеґація повинна взяти з собою прапор і таблицю з написом Дружини й місцевости.

4. Нічліг для всіх учасників є один. Він міститься в льокалі „Народнього Дому" при

вул. Рутовського 22 на III. поверсі, в колишніх салях філії української гімназії.

5. В найближчих днях появиться чергове число „Вістника Марійських Товариств", присвячене Митроп. Рутському, з точною програмою Марійського Конгресу.

Львів, 30. травня 1937.

Управа Марійського Т-ва Молоді:

Волод. Онуфрик, секретар. **О. Іриней Назарко ЧСВВ.,** през. МТМ.

З кіна.

КІНО „ЕВРОПА": „ПАННА ПЕТРУСЬ".

Кіномани відчувають уже в повітрі (ще більше у кінових салях) т. зв. огірковий час, коли ще нема свіжих огірків, а вже є несвіжі літні програми. Серед тої сірої черги, що починається звичайно з приходом літа, наче освіжний дощ упала з неба австрійська фільма з малюсенькою артисткою, яку можна назвати без вагання „віденською Шерлей". Ця маленька Гравдль Штарк не вміє танцювати і поводиться як доросла — вона тільки звичайна дитинка, але така люба і така природна, що забуваємо за фільму, якби бачили клаптик життя.

Увесь сценарій цієї фільми складений із дрібних буденних обсервацій вплетених у рямці чудової природи. І знову нема тут незвичайних краєвидів ані штудерно змонтованих картин, при яких мимохіть думаємо про мистецтво кінооператора. Це зворушлива до глибини серця історія дітвака, що виховується на лоні природи і розвиває свою поетичну уяву серед дерев, трав і води. Найважче відтворити на екрані щоденні теплі взаємини членів родини, що насолоджуються буденними втіхами — і саме це вдалося режисерові цієї фільми незвичайно. Павло Гердігер і Людвик Діль дають концерт своїм дискретним гумором. Марія Андергаст та Фріда Ріхард дорівнюють обом знаменитим артистам, Ольга Чехова прегарна у ролі артистки. Бувають хвилини, коли глядачі на салі починають сміятися з глибини серця, напр. тоді, коли дитина робить із валізи своєї мами ставок і з її нового капелюха човенце.

Спорт.

УКРАЇНА ІДЕ ДО ЯРОСЛАВА.

В неділю б. п. м. виїздить одинадцятка України до Ярослава, де розіграє змагання за мистецтво Окружної Ліги з тамошнім Огнієком. Противник України є без сумніву одною зі слабших дружин Окружної Ліги, тому Україна повинна рішуче ці змагання виграти.

ОСТАННІ ЗМАГАННЯ ЧЕСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ ЛІГИ.

НАХОД. **С. К. Наход — Вікторія Пльзень 3:0 (2:0).** В Наході розіграно останні змагання чеської Ліги, в яких Наход переміг Вікторію Пльзень 3:0. На цих змаганнях було всього 1.000 глядачів.

Після цих останніх змагань табеля чеської Ліги виглядає так:

Славія	22	17	4	1	86:25	38
Спарта	22	14	3	5	74:29	31
Простейов	22	14	1	7	56:37	29
Братислава	22	11	5	6	44:36	27
Кладно	22	11	3	8	53:46	25
С. К. Пльзень	22	10	4	8	56:44	24
Жіденіце	22	11	2	9	41:52	24
Наход	22	8	5	9	48:49	21
Вікторія Жіжков	22	6	8	8	47:40	20
Вікторія Пльзень	22	5	4	13	28:44	14
Русь	22	3	2	17	24:79	8
Мор. Славія	22	1	1	20	19:94	3

Дві останні дружини в табелі, Русь і Моравська Славія мусять покинути Лігу. Вікторія Жіжков, яка ввійшла разом з Русею до Ліги, вспіла собі запевнити побут у Лізі, усадовившись на 9. місці.

КОМУНІКАТ СОКОЛА IV.

13. червня п. р. улаштовує Сокіл IV Львів-Личаків при співучасти Сокола-Батька й инших сокільських гнізд Львова **весняний руханковий показ** при рефлекторах. У програму входять: приладівка, долівкові вправи, вдингові вправи, показ шерму, національні танки в новому укладі, вперше виконувані вправи дручками й обручем. Початок в год. 8. веч. на власній площі при вул. Крушельницької ч. 15.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ.

У вчорашньому числі „Діла" до табелі ґаскетів Ц-класи рівенської групи вкралася помилка; а саме на першім місці видруковано: У. К. С. Гарт — Здолбунів 3, 6, 5:0; має бути: **У. К. С. Горинь — Рівне 3, 6, 5 : 0.**

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Жіночі торбинки

гачки, портфелі, портмонетки, валізи, несесери, поручає і направляє по найдешевших цінах робітня римарсько-галантерійна **Н. БАРЕР**, Львів, Сикстуська ч. 2 побіч фірми Салямандра.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ПІДГАЙЦІ:

3. VI. Довбуш.

8 Підгайців їде театр до Вучача.

Український Мол. Театр „Загреба" під арт. пров. В. Блавацького.

МОСТИ ВЕЛИКІ:

Сали „Просв." 3. VI. Трафіка пані генеральової.

С. „Дому П." 3. VI. Камо грядеши? I. част. Вінінія і Лігія.

С. „Дому П." 4. VI. Камо грядеши? II. част. Смерть Нерона.

С. „Просв." 5. VI. Муравлі.

С. „Просв." 6. VI. Т. Шевченко.

З Мостів театр загостить до Сокаля.

Український Національний Хор, муз. провід. Дмитра Котка.

3. VI. Добромиль.

4. VI. Харів.

5. VI. Устрики.

Великий Театр:

Четвер 3. VI. год. 8. веч. „Король".

Пятниця, 4. VI. год. 8. веч. „Король".

Субота, 5. VI. год. 8. веч. „Король".

ПАНЧОХИ

спеціально тонкі зол. 3.50
практичні 1.85
625 „ДІМ ВОЛІЧКИ" 8-?
Львів. Сикстуська 2 (побіч брами)

КІНА.

АПОЛЬО: „Мадам Лено" (Із тайн паризької охрани).

АТЛЯНТИК: „Венеційські ночі".

ВАНДА: „Вашесса", „Війна в царстві вальса".

ГРАЖИНА: „Справа 444-х", „Вулиця пального".

ЕВРОПА: „Панна Петрусь".

КАСІНО: „Тільки раз кохати".

КОПЕРНИК: „Їх перше кохання".

МАРУСЕНЬКА: „Ах хет" („За гріхи") і „Веселі бідаки".

МЕТРО: „Експрес" з Павлею Веселі та „Чорна рука".

МІРАЖ: „Квітярка з Пратеру", „Тайна д-ра Чандлєра".

МУЗА: „Поворот до життя" („Чорні лагуни").

ПАЛЯС: „Пан редактор шаліє".

ПАКС: „Буде краще" з Тоньком і Щепком.

ПАН: „Циганське дівча" із Фліном і Фліном.

РАЙ: „Пепі" комедія.

СВІТ: „Ада це не личить" та ревія.

СТИЛЕВЕ: „Той, що знав" і ревія.

ТОН: „Чарівниця із Салему".

УТІХА: „Заплутана" та ревія „Венецькі ночі".

ХИМЕРА: „Коли кохати не вільно" з Мартою Егерт.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5).
„Зальцбург".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 3. червня 1937.

БЕРЛІН (857) 10.00 Нар. пісні, 14.15 Розр. музика, 16.30 Пісеньки й оповідання, 17.00 Солісти: форт., скр., 20.10, 21.00 Мельодії Івана Штрауса, ВІЛГОРОД (487) 20.00 Симф. концерт, 21.10 Нар. пісні, БУДАПЕШТ (550) 18.20 Циг. музика, 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 Травом. з опери: Весняний фестіваль, ВІДЕНЬ (507) 15.15 Для дітей, 17.30 Форт. 19.25, 20.00 Розр. музика, спів, 20.20 Дві веселі одноактівки, 21.00 Весела вер. пєса зі співом (із Граду), 22.10, 23.00 Концерт симф. орх., ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 10.00 Нар. пісні, 14.00, 16.00 Музика, 18.15 Солісти: скр., спів, 20.00, 21.00 Концерт, КОШИЦІ (259) 13.30, 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.15 Вок. концерт, 19.00 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Ль Інкоронационе ді Поппея" оп. Монтеверділя, МІНХЕН (405) 10.00 Нар. пісні, 15.00 Весела амд. для дітей, 18.15 Альтівка, скр., форт., 20.10, 21.00 „Дер Прінц фон Тулє" оп. Катніга, ПРАГА (470) 17.15 „При автрані" цикль Аксманових пісень, 17.45 Творн Конр. Анзорге у вик. солістів, РАДІО ПАРІ (1648) 12.15, 13.30 Легка симф. музика, 13.15, 15.45 Спів, 17.00, 18.00 „Святець" ком. Мольєра, 19.45, 20.15 Сценка, 20.30, 21.00 Камер. музика, 21.45, 22.00 „Ле пті Міші" оп. Месажера, РИМ (421) 17.15 Італ.-бразилійський концерт із Ріо де Жанейро, 20.40 Музика, 21.00 „Ля порта кіюза" ком. Платтіні 22.15 Форт.

Пятниця, 4. червня 1937

БЕРЛІН (357) 14.15 Розр. музика, 17.00 Давньої пісні у вик. Веєке, 20.10, 21.00 Розр. концерт (орх., хор, солісти, флет, віол., арфа), БІЛГОРОД (487) 18.40 Хор, БУДАПЕШТ (550) 17.00 Сніг, 19.40, 20.00 Нар. музика, 20.10, 21.00 Концерт фільг. орх., 22.15 Циг. музика, ВІДЕНЬ (507) 12.00, 13.10 Конверт. 15.15 Тріо оп. ч. 1. Бетовена, 17.30 Вок. концерт (сопрано), 19.25 Легка музика, 22.05, 21.00 „Залюблені пропали" ком. Порреса. 22.20 Танк. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 15.15 Дітячі пісні, 15.40 Веселі мадригали й танки 17. ст., 18.15 Шубертові творн, КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.15 Концерт солістів. 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00 Оперова музика, 22.00 Концерт військ. орх. МІНХЕН (405) 12.00 Розр. музика, 16.10 Веселе муз. пополудне, 18.15 Музика для нового, солісти, 20.10, 21.0 Вечір нім. музики, ПРАГА (470) 17.00 Симфкнцерт, РАДІО ПАРІ (1648) 12.15, 13.30 Орх. концерт, 13.15, 17.30, 18.30, 19.45, 20.15, 21.00, 22.00 Спів, 14.30, 15.00 „Монсіє Кодома" комедія Трістана Бернара, 16.00 Камер. музика, 18.45 Скрипка, віол., 20.30 Форт., РИМ (421) 17.15 Камер. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00 22.00 „Кінгала чардаша" оп. Легара

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 3. червня 1937.

6.15 Пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішня й деннк, 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Музичний поранок для молоді середніх шкіл, 12.03 Полудневий деннк **12.15 Значіння матки та трутнів у плеканні бджіл, — виголосить інж. Боровський,** 12.25 Моцарт, із грам. плит. 14.35 Львівська біржа, 15.00 Оркестри та ревелєрси, 15.35 Львівські біжучі вістки 15.45 Господарські вістки, 16.00 Черешня — гутірка для старших дітей, 16.15 Концерт дутої орхестри, 16.45 Відчит про Конст. Лубенську, 17.00 Концерт солістів: форт., скр., 17.50 Тринадцять хат на слузкбі польського спорту, 18.00 Спортовий порадник, 18.05 Літнище на галицькому дворі, 18.15 Делюс: Англійська рапсодія, гр. пл., 18.30 Загальна скринька 18.40 Програма на завтра, 18.50 Міжнародні кінські перегони, 19.10 „Лайконнік" поет.-муз. сюїта, 19.40 Актуальна гутірка, 19.50 Спортові вістки, 20.00 „Cleol" оперетка Ф. Крайзлєра: у перервах Вечірній деннк, Хліборобські вістки, 22.00 „Битва за Хоронжанку" (IV), 22.15 Камер. концерт: флет, віол., форт., 22.50 Останні вістки веч. деннка, Метеорол. комунікат, Огляд преси, 23.00 Танкова музика з гр. пл., 23.30 Музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орх. концерт.

Пятниця, 4. червня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній деннк, 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Колгіюм Нобілюм, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий деннк, 12.15 Сарасате: Романца Андалюса, гр. пл., 12.20 Комунікат львівської Хліборобської Палати 12.35 Оп. фантазії у вик. орх., 13.35 із опер Ріш. Вагнера, гр. пл., 14.35 Трохи пісні, трохи слова (скринька для дітей і гр. пл.), 14.55 Львівська біржа, 15.00 Легка музика в гр. пл., 15.40 Львівські біжучі вістки, 15.45 Господарські вістки 16.00 Гутірка з хорами, **16.15 „Пісня про Гамалію", літ.-муз. авдиція Волод. Ковальчука та Зб. Ліпчинського у вик. артистів львівського театру, хору й орх.,** 16.45 Золотий ювілей польського історичного т-ва, 17.00 Солісти: спів, скр., форт., 17.50 Наші дерева: Тис, 18.05 Туристичний інформатор, 18.35 Російські казочки, з гр. пл., 18.30 Моди, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 З камер. музики, гр. пл., 19.50 Спортові вістки, 20.00 Розривковий концерт: орх., спів, форт.; у перерві о год. 20.45 Вечірній деннк, Актуальна гутірка, 21.45 Битва за Хоронжанку (довінч.), 22.00 Орхестри та солісти, гр. пл., 22.50 Ост. вістки веч. деннка, метеор. вістки, огляд преси, 23.00 Легка й танк. музика, з гр. пл., 23.15 Танк. музика, 24.00—1.00 Орх. концерт.

Радіокутик.

РАДІО НА ВИСТАВІ В ПАРИЖІ.

Поруч зі Всесвітньою виставою в Парижі відбудеться показ радіового промислу. Цей показ окупчить в о. р. до 220 виконавців, які займуть своїми експонатами 8 тис. кв. м. в пяти величезних салях, спеціально уряджених для радіового показу. Такий „перегляд" радіового промислу цікавить усіх, як радіових продавців, фахівців-конструкторів, так і звичайних відвідувачів, бо

я дуже доступній і естетичній формі представить всі галузі радіового промислу. Відвідувачі знайдуть там все, що тільки нового дала техніка в ділянці радія.

АНКЕТА ФРАНЦУСЬКОЇ ПРЕСИ НА ТЕМУ РАДІОВОЇ ПРОГРАМИ.

Один з французьких часописів розіслав анкету серед своїх читачів, ставлячи два запитання:

1) Які радіові авдиції хочете слухати?

2) Яких радіових авдицій не хочете слухати?

Алярмуюче вийшли негативні відповіді. Отже, радіослухачі не хочуть слухати:

а) усяких політичних авдицій, без огляду на забарвлення і напрямок.

б) промов осіб офіціальних і урядових.

в) тенденційних інформацій, зокрема тих, що торкаються Еспанії.

Дальші негативні оцінки торкаються огрядів преси, некультурних оповідань радіового дениика і т. п.

Таке незадоволення слухачів не може нікого дивувати, бо французький уряд є тої думки, що радіо повинно бути дидактичним та служити політичній і виборчій пропаганді, а не як видно нудить слухачів.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·28, 89·85, Долари американські 5,28·50, 5,26·00, доляри канад. 5.28·50—5.26·00. Фльорени голл. 291·32—289·60, Франки фр. 23·64—23·47, Франки швайцарські 120·85—120·05, Фунти англ. 26·11—25·95, Гульдени данц. 100·20—99·50, Корони ч. 18·20—17·60, Кор. дан. 116·54—115·70, Кор. норв. 131·13—130·15, Корони шв. 134·58—133·60, Ліри італ. 23·20—22·63, Марки фінлянд. 11·56—11·20, Марки нім. 129·00 — 126·50, Шилінгстр. 98·20—97·60, Марки нім. сріб. 136·50, 134·00, Тель Авів 26·08—25·80.

Акції.

Банк Польський 101·00, 100·25, 101·00, Цукор 29·25, 29·00, Вугель 18·50, Норбіни 35·00, Стараховичі 28·50. Тенденція дещо слабша.

Папери.

3 пов. інвест. 1 ем. 63·50, серія неност. 2 ем. 64·00, серія 83·75, 5 конверс. 57·00, 6 дол. 53·00, купон 18·49, 4 прем. дол. 36·25, 37·75, 7 стабіл. 370·00, купон 22·63, 4 консолід. 53·50, 53·75, Тенденція дещо слабша.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Маслосоюз повідомляє, що від 1. червня ціп на масло не ставить.

Молоко	17—18
Яйця	2·65—2·75

Тенденція на масло вичікуюча, на молоко слаба, на яйця задержана.

ПТИЦЯ.

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 2. VI п. р. платив своїм достачальм за 1 кг. живої птиці, льохо подвіря птахомагазині „М. С." у Львові (пл. Більчевського ч. 8) такі ціни:

Курята 1. кл. товсті від 0·60 кг. вгору	1·80 зол.
Курки молоді І. кл. товсті без вапняку на ногах в/ш 1.50 кг вгору	1·05 зол.

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Перша українська жіноча фахова гім. назія СС. Василіянок у Львові, вул. Długosza 17, повідомляє, що вступні іспити до І. класи відбудуться 16, 17. і 18. червня п. р. Приймаємо учениці по 6-ій класі всесвітньої школи. Ближчі інформації кожного дня в Дирекції від год. 8-ої. СС. Василіянки. 1041 1-3

Гр. кат. Мала Семинарія у Львові. Вступні іспити відбудуться в днях 17. 18. і 22. червня. Прохання з залучинами складати в Дирекції до дня 10. червня. 1039 1-3

На політичних вязнів зложили І. Рихлюк, Іванчин зол. 5.—.

КУПНО - ПРОДАЖА

КАМЕНИЦЯ комфортова, центр, окалійно на продаж. Відомість: Друкер, Коспюшка 1. 1—1

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

ПРИСТІЙНИЙ кавалер, державний урд. довець, оженитьсн з инначно-гарнок панною-дівницею літ 17—23, не інтересуючись приданим. Світкину і постійну адресу слати до Адміністрації під „Зов". 1036 1—1

МЕШКАННЯ

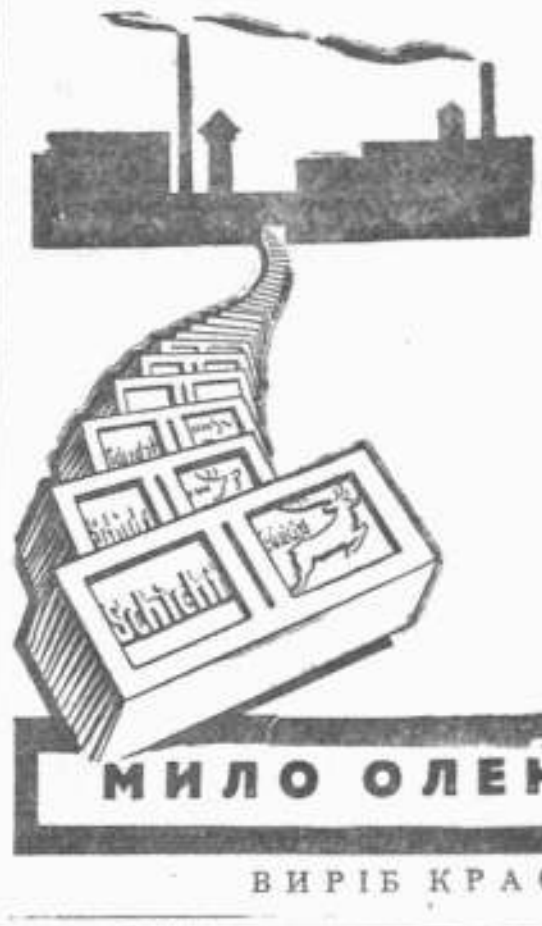
2 КІМНАТИ на бюро та 3 кімнати комфортові до винайму, Сикстуська 43 в. Тел. 221-72. 1037 1-1

РІЖНІ

РОЗБІРКА СИКСТУСЬКА 12. Паркети майже нові, кафлеві печі, двері, вікна, лавички, цегла, камінь, дошки, балькн Продаж на місці. 1030 2—3

Ширіть наш часопис!

РЕКОРД ПОЛЬЩІ

500 кусників що мінути.

...500 кусників мила, що мінути продукують заведення SCHICHT - LEVER у Варшаві. Тільки велике признання, яким тішиться мило Олень Шіхт дає змогу здобути цей рекорд, а на таке признання може заслужити тільки справді добре мило.

МИЛО ОЛЕНЬ ШІХТ

ВИРІБ КРАЄВИЙ.

Всі українці купують добірний і дешевий товар, як новки, шовки, полотна і батисти у фірмі **„МАНУФАКТУРА"** Львів, пл. Капітульна ч. 3.

КІР

Львів, Усійського 6
Тел. 280-88
Станиславів, 3-го Мая 4.
ПЛЯНИ
НОШТОРИСИ
БУДОВИ.

ПЕРША УКРАЇНСЬКА ШВАЛЬНЯ БІЛИ

ЕМКА

ЛЬВІВ, ЛИЧАКІВСЬКА 14, І. ПОВЕРХ
шиє з власних і достарчених матеріялів
Великий вибір! Ціни конкурencійні

Радимо

перед закупом якогобудь білля мужеського, жіночого, дитячого або постелевого оглянути (без обовязку купна) вироби і ціни знової фабрики білля „П А Л"
Львів, ул. Сикстуська ч. 1.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНІСТЕР" у Львові.

Білянс на день 31. грудня 1936 року.

ЧИННИЙ СТАН.

		Обезпечення від огню зол.	с.	Обезпечення від крадіжки з вломом зол.	с.
I.	Каса	6.354	52	1.318	08
II.	Кредитові інституції	15.905	62	58.150	18
III.	Вартісні папери з біжучими купонами	63.124	86	19.511	42
IV.	Недвижимости	354.899	80		
V.	Агенти	121.717	15	16.168	05
VI.	Товариства обезпечень	528.787	03		
VII.	Инші довжники	28.488	—		
VIII.	Инші активи	30.000	—		
IX.	Канцілярні льохати	431.595	06		
X.	Бюрові движимости	1	—		
XI.	Білянсовий недобір			7.462	71
		1,581.071	04	101.610	44

		Обезпечення від огню зол.	с.	Обезпечення від крадіжки з вломом зол.	с.
I.	Власні фонди Товариства	659.767	99	47.027	33
II.	Капітал основний			30.000	—
III.	Фонд обезпечений	68.407	57	9.350	—
IV.	Технічні резерви	22.486	80	3.99[illegible]	—
V.	Фонд на амортизацію вартости недв.	34.434	—		
VI.	Агенти	21.809	30	6.695	[illegible]4
VII.	Товариства обезпечень	1.223	30	4.196	87
VIII.	Инші вірителі	220.000	—		
IX.	Неприпачені податки й оплати	3.576	19	380	0[illegible]
X.	Инші пасива (різні фонди)	106.093	12		
XI.	Канції	431.595	06		
XII.	Фонд пенсійний	11.661	25		
		1,581.071	04	101.610	44

Зиски.

Рахунок зисків і страт за 1936. рік.

Страти.

		Обезпечення від огню зол.	с.	Обезпечення від крадіжки з вломом зол.	с.
I.	Чистий дохід з майна Товариства	9.942	85	3.161	—
II.	Инші зиски, необняті подрібними рах.				
	1) різниця курсу на варт. паперах з фонду на різницю курсу	1.767	49		
	2) відписані претенсії з давніше відписаних	4.023	05	840	94
	3) з резерви на сумнівні належности	108.102	63		
III.	Білянсовий недобір			7.462	71
		123.836	02	11.467	65

		Обезпечення від огню зол.	с.	Обезпечення від крадіжки з вломом зол.	с.
I.	Недобір у звітовому році на рахункові обезпечень	117.515	16	2.811	49
II.	Страта на курсі чужих валют	1.005	09		
III.	Инші відписи й страти, необняті подрібними рахунками:				
	1) відписано з вартости недвижим.	3.548	28		
	2) відписано на резерву на сумнівні належности			8.561	66
	3) різниця курсу на варт. паперах	1.767	49	94	50
		123.836	02	11.467	65

Львів, дня 27. травня 1937 р.

ДИРЕКЦІЯ:
Володимир Дещикевич, Інж. Юліян Мудрак, Ярослав Колтунюк.

КОНТРОЛЬНИЙ ВИДІЛ:
Інж. Павло Дурбак, Михайло Стефанівський, Д-р Кость Левицький,
Бухгальтер: І. Моров.

Покриття білянсового недобору відділу обезп. від крадіжки з вломом зол. 7.462·71 з капіталу запасного.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Фінок 10.

Пятниця 4. червня 1937. Ч. 121

ДІЛО

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телефон 229—41.

Пророчиста мова двох процесів у Луцьку і в Кракові. (Передова стаття.)

Нові апетити поляків.

Домагаються зміни календаря і дальшого обмеження наших прав у шкільництві та церкві.

Чия рука підпалила монастир СС. Василіянок?

Хід нарад Українського Союзу в Америці.

Бій 60-ох літаків в Еспанії.

Страшна посуха на Буковині

Большевицькі амбасадори Розенберґ і Карахан арештовані.

Розмови Бльомберґ — Мусоліні.

Замість весільного тосту.

(Фейлєтон Гал. Чіпки.)

Як відбувся шлюб кн. Віндсору з п. Сімпсон?

Ч. 121 (14.664). Львів, пятниця 4. червня 1937 Oplata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не вертають.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 6.00 зол.
Квартирічне . . . . . 18.00 „
Піврічно . . . . . 36.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

„УССР є могутньою промисловою країною".

ДАЛЬШИЙ ХІД ЗІЗДУ КП(б)У.

На одному зі засідань XIII. зїзду КП(б)У генеральний секретар партії виголосив промову, в якій ствердив, що УССР **„нерозлучна частина СССР"** завдяки Сталінові() станула на передових становищах соціялістичного будівництва. УССР — твердив він — є

могутньою промисловою країною, і то ріжноманітно упромисловленою.

За три минулі роки УССР зробила великі поступи, її промисл збільшився на 104 прц. більше ніж у всьому СССР. Зокрема продукція засобів виробництва збільшилася на 115 прц., текстильний промисл на 109 прц., обувяний на 67 прц., також зросла домодільча продукція. Рівночасно зменшилися недомагання залізничого транспорту і дещо збільшився водний транспорт, поступила годівля худоби.

У політичній ділянці ствердив Косіор

дальше скріплення української державности" (?),

що проявилося в новій конституції, зближенню державного апарату до населення та у розцвіті „совітсько-української культури". До найбільших осягів національної політики партії зараховує Косіор українізацію великих міст. Нпр. Харків мав 1923. р. 37.9 прц. українського населення, 1933 — 48 прц. Критикуючи

недомагання партійної діяльности

Косіор заатакував зокрема безбожників, які занедбали агітацію, бо „чимало партійних вождів думало, що серед віруючих залишилися лише старці".

Зате в іншій промові Косіор нарікав, що центральний комітет партії звертав за малу увагу на промисл, зокрема на вуглевий. Відколи столицю УССР перенесено до Киева, ослаб партійний провід Донеччини, недостача партійної чуйности спричинила велике шкідництво у вуглевому промислі. Та **злий стан промислу спричинило не лише шкідництво, але і злий провід Донбасу.**

Все таки зїзд ствердив, що лінія центрального комітету КП(б)У була правильна.

Амбасадори Розенберґ і Карахан арештовані?

У Москві говорять, що арештовано відомого Розенберґа, б. амбасадора Еспанії, що свого часу був генеральним підсекретарем Ліги Націй, та б. амбасадора в Туреччині Карахана, найліпшого знавця східної політики СССР. Офіційні кола не дають у цій справі відповіди, стверджують лише, що оба дипльомати є тепер на відпустці, без службового приділу.

У варшавських дипльоматичних колах ходять слухи, що ГПУ вислало за кордон своїх представників, які мають сконтролювати льояльність совітських дипльоматів та їхні взаємини з місцевою суспільністю та з еміґрантськими колами.

17 німецьких военних кораблів на еспанських водах.

На еспанських водах були минулого тижня такі німецькі кораблі: 2 панцирники: „Адмірал Шер" і „Дойчлянд"; фльотиля торпедовців: „Альбатрос", „Фальке", „Ґрайф", „Сеадлер", „Леве" і „Кондор"; 2 підводні човна: У — 25. і У — 27.

Після нападу на „Дойчлянд" з Німеччини вислано до Еспанії ще панцирний кружляк „Ґраф Шпе", 2 малі кружляки „Ляйпціґ" і „Ніренберґ" та 4 підводні човни: У — 28. У — 33. У — 34 і У —35.

Разом є тепер на еспанських водах 17 німецьких военних кораблів.

ЧИ СПРАВДІ ПОМИЛКА?

Як подає „Нюз Кронікл", летуни, які збомбардували „Дойчлянд" були буцімто переконані, що був це кружляк „Балеарес".

На еспанських фронтах.

Комунікат валенсійського уряду подає, що на **осередному** фронті червоні йдуть вперед, завдаючи ворогові великі втрати.

Кейпо де Льяно заперечив ці вістки, стверджуючи, що національні війська відбили з великими втратами всі ворожі наступи на відтинках Граніка і Кабезаґранде. Національне командування подає, що на баскійському фронті непогода утруднює операції, в околиці **Сієрра Лемона** відбито 2 ворожі наступи, подібно як і

на фронті Авіля, де червоні втратили понад 1.000 убитих, 5 великих повзів, 5 скорострілів, кількасот крісів і чимало военного матеріялу.

В околиці Сієрра Ґвадарама збито 10 мисливських літаків і 5 бомбових.

У ґвадарамських горах національні літаки успішно бомбардували ворожі становища

Протижидівські переслідування у Польщі

ПРЕДМЕТОМ ІНТЕРПЕЛЯЦІЇ У БРИТІЙСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ.

Лейбурівський посол полк. Веджвуд запитав у палаті громад мін. Ідена, чи відомо йому, що в Польщі збільшуються переслідування жидів і чи британський уряд думає ужити свого впливу, щоби ці переслідування спинити.

Мін. Іден відповів, що звернув увагу на протижидівські переслідування в Польщі, але не має основи припускати, що ці події спричинили посторонні впливи. На запит консервативного посла Вівіяна заявив Іден, що протижидівські переслідування не нарушили меншинних договорів; на запит ліберала Мензера, чи польські жиди змогуть еміґрувати до Палестини, мін. Іден не відповів.

Старанням Студентського Кружка Р.Ш.

ВЕСНЯНИЙ ДАНСІНҐ

6. VI. год. 22.

в салях Народнього Дому. Окрема сала танґ. Окремих запрошень з технічних причин не висилаємо. 1049

ЛУЦЬК І КРАКІВ.

Львів, 3. червня 1937.

Не про будову автостради між старою столицею історичної Польщі і далеким волинським містом через майбутній судомирський осередок нової промислової Польщі буде тут мова. Географічні назви Луцьк і Краків згадую тут тому, що під цю пору були вони місцем двох замітних політичних польських процесів, які викликали чимало шуму на сторінках польської преси і серед деяких польських політичних кругів, зокрема у гомінкому вшехпольському таборі.

Оба процеси — і луцький і краківський — мають зі собою те спільне, що ті оба процеси заряджували чи спричинили вшехпольські діячі — краківський один з тамошніх ендецьких провідників інж. Добошинський, зорґанізувавши збройний напад на повітове містечко Мисленіце біля Кракова, луцький управа польської народово-демократичної партії проти редакції польського санаційного тижневика в Луцьку „Волинь" за знеславлення. Формально-процесово оба процеси між собою ріжні. Процес у Кракові проти 49 членів ватаги Добошинського (сам він буде відповідати ще окремо перед краківським трибуналом суду присяжних) ведеться на внесок прокуратора за звичайні злочини (крадіж, ушкодження чужої власности, насильство і т. д.), хоч і на політичному тлі. Тому то цей процес відбувається перед звичайним трибуналом фахових суддів, бо справу їх провідника і коменданта Добошинського вилучено як і формально суто-політичну до окремої розправи.

Інакше з процесом у Луцьку. Був це пресовий процес за знеславлення в приватного обвинувачення волинською вшехпольською партією редакторів „Волині" Зиґмунта Седлецького й адвоката Яна Лещинського за видрукування у „Волині" статті п. н. „Без Йосифа Пілсудського", у якій закинено вшехпольській партії на Волині протидержавну діяльність. Цей процес скінчився засудом ред. З. Седлецького на чотири тижні вязниці і 200 зол. гривни з припиненням виконання кари і на заплату приватному обвинувачеві коштів процесу.

Сучасна Польща зовсім не вбога на політичні процеси. Раз-у-раз відбуваються майже в цілій Польщі протикомуністичні процеси. Не рідкі є теж процеси на українському національно-політичному підложжі на українських етнографічних теренах за приналежність до Організації Українських Націоналістів (ОУН), давніше проти членів Української Військової Організації (УВО), хоч сьогодні не мають вони вже такого справді масового характеру, як було ще перед двома-трьома роками. Причина зменшення числа тих процесів відома — дуже значне ослаблення в терені акції українського підпілля. Висвітлення тих причин було обговорене вже нераз на сторінках „Діла" і вони знані нашому громадянству.

До найріжних випадків у судовій салі належать польські політичні процеси. Поза голосним свого часу і за кордонами Польщі варшавським процесом проти провідників Центролївиці, колишніх берестейських вязнів, у на

слідків ще донині незліквідованим, політичні процеси відбуваються тут і там спорадично проти деяких місцевих вшехпольських діячів, головно підпільної сьогодні Організації Народово-Радикальної (ОНР), лівого, усамостійненого крила польської ендеції. До судових процесів приходить на цьому відтинку всеж таки розмірно рідко, бо польська влада публичної безпеки користується тут частіше табором у Березі Картуській при помочі адміністраційного заряджения, не турбуючи тимсамим державної прокуратури і судів.

Краківський процес проти ватаги Добошинського добігає кінця і нині-завтра буде проголошений присуд. Характеристичні були зізнання самого героя мисленіцької збройної виправи, інж. Добошинського, що його слухали як свідка. Він не відкидуючи від себе відповідальности, сказав, що метою його наїзду на Мисленіце літом м. р. була демонстрація проти теперішнього режіму, а яким він зовсім не погоджується і його поборює. Боївки, що він їх творив, мали на меті охорону вшехпольських зібрань перед нападами комуністів і взагалі поборювання комуністичного руху серед польського селянства й робітництва. Своїми зізнаннями не відкрив Добошинський нічого нового, бо всім у Польщі відомо, як ставиться ендеція до теперішнього режіму і до непольських народів, (там, на польській території, головно до жидів). Сам наїзд мав радше оперетковий вигляд, хоч і скінчився трагічно і для самого аранжера і для членів його ватаги, майже виключно бідних селян. Більшість з них дістане судовий присуд. Дальша й остання дія з героєм наїзду закінчиться перед трибуналом суду присяжних. Для нас безпосередньо ця справа байдужа.

Зате не байдужий для нас луцький процес та його вислід. Перед трибуналом цього суду пересунувся цілий гурт волинських політиків і діячів. Зізнавав теж колишній премієр і творець та керманич Безпартійного Бльоку співпраці з урядом полк. Славек, а з українських волинських діячів з табору Волинського Українського Об'єднання ред. Олександер Коваленський. Зізнаннями польських волинських послів і діячів з кругів санації ствердженo у суді, що саме за теперішнього режіму польський стан посідання на Волині скріпився дуже значно, і то в усіх ділянках. Осіло там польських осадників і кольоністів 22.000 родин, себто понад 100.000 душ, що сьогодні почуваються зовсім добре. Самоуправу, в якій давніше не було зовсім поляків, або було їх дуже мало, взяли поляки виключно у свої руки і всюди є у проводі. В економічному житті і в кооперації теж те саме явище. З польських дітей 99% учиться у польських школах, а шкільний утраквізм полягає виключно на цьому, що між предметами науки у польській школі є тільки наука української мови. І т. д. і т. д. Словом, стверджено величезний поступ на Волині польських впливів у культурному і державному розумінні, не зважаючи на те, що відсоток поляків доходить там навіть на основі польської статистики ледви до 16%.

Властивою головною особою — тільки закритою за кулісами — у луцькому процесі була особа воєводи Юзефського, проти якого ендеція веде здавна безпощадну кампанію, ніби то за те, що він підтримує український рух на Волині, чим мовляв, недвозначно шкодить полякам. Зізнання полк. Славека доказали, що ціла десятиліття політика воєводи Юзефського на Волині мала завжди апробату пок. марш. Пілсудського і всіх потравневих урядів, між ними і його як премієра, та що воєвода Юзефський діяв на Волині згідно з інтенціями польських рішальних чинників у Варшаві. Про фактичні успіхи його політики для Польщі згадали інші авторитетні свідки і про це згадано вже вище. У світлі всіх тих зізнань вийшов Юзефський як дійсний творець теперішньої польської супрематії на Волині, на тій Волині, де ще в 1922 р., поляки, не зважаючи на підтримку влади, не могли вибрати ніодного свого посла (нині 75 проц. послів і сенаторів з Волині є польської народности).

Тенор судового присуду зі засудом ред. З. Седлецького дещо заскочив публичну опінію. Вшехпольський табор уважає його за свою перемогу, чи за перемогу своєї політичної тези, критичної супроти політичних ходів шефа сучасної волинської державної адміністрації, словом: за кондемнацію теперішнього офіціяльного волинського режіму.

Ми далекі від того, щоб снувати якінебудь політичні комбінації на тлі луцького процесу. Фактичний стан тамошніх відносин — для нашої справи дуже-дуже нерожевий — нам у Галичині здавна добре відомий. І після процесу нема виглядів на те, щоб той стан змінився на ліпше для нас у найближчій майбутності.

Д-р Степан Баран.

В ТРЕТІ СУМНІ РОКОВИНИ СМЕРТИ НЕЗАБУТНЬОГО МОГО МУЖА

Романа Сосновського

радника Апеляційного Суду у Львові, відбудеться 6. червня ц. р. в 12. год. в Успенській церкві поминальне Богослужіння, на яке запрошує **ЖІНКА**

З XIX. Конвенції Українського Нар. Союзу в Америці.

Від Ред.: Перед кількома днями помістили ми в „Ділі" про наради й вислід XIX. конвенції Українського Нар. Союзу у Вашінгтоні кореспонденцію д-ра С. Демидчука. Нині подаємо ще про ту конвенцію кілька цікавих інформацій.

ПЕРШИЙ ДЕНЬ КОНВЕНЦІЙНИХ НАРАД.

Наради 19. конвенції У. Н. Союзу розпочалися 10. травня в год. 9. рано привітом головного предсідника У. Н. Союзу М. Мурашка. Предсідник згадав за ті ідеали, які положено в основи У. Н. Союзу, і підкреслив, що він певний, що й теперішня конвенція матиме при нарадах увесь час на увазі, що У. Н. Союз і надалі має держатися давніх ідеалів і дбати про добро нашої імміграції та Рідного Краю. Потім привітанням з місць віддано пошану померлим членам У. Н. Союзу.

В імені верифікаційної комісії дел. Юліян Монастирський ствердив, що на конвенції є 316 повноправних делегатів і 18 членів уступаючого головного уряду. Всі вони мають 554 голоси.

Головою конвенції вибрано проф. Григорія Германа з Вилкс Бері, Па. Заступниками голови вибрані д-р Амвросій Кібзей, Дітройт, Міш., і Дмитро Братусь, Рочестер, Н. Й. Секретарі: інж. Степан Куропась, Шікаго, Ілл., і Марія Кіценюк, Елізабет, Н. Дж.

До комісії просьб і скарг вибрані такі делегати: Юліян Павчак, Марія Малевич, Антін Шумейко, Мирон Литвин, Дмитро Шмагала. До комісії виборчої: Іван Сидор (з молоді), Мих. Боднар, Іван Пігуляк, о. Григорій Пипюк, Семен Присяжний, Іван Кривокульський, Іван Грабар. До пресової комісії ввійшли: Омелян Ревюк, д-р Семен Демидчук, Марія Стадник.

Потім гол. пред. М. Мурашко передав урядування конвенційній президії. Забрав слово голова конвенції проф. Герман і, подякувавши за вибір, підкреслив що це від загалу делегатів залежить, які будуть висліди нарад. Згадав, що він обединує собою стару і молоду генерацію, бо уродився в старім краю, а виріс і виховався в Америці; тому знає почування цієї молоді, як теж добре розуміє і відчуває почування старших.

ПОЛІТИЧНІ ПРОВІДНИКИ НА ВІДВІДИНАХ І НА БЕНКЕТІ.

В середу сполудня на конвенцію навідався **Льоренс Вуд Робертс** молод. („Чік" Робертс), б. підсекретар скарбу й один з провідників Демократичної Партії. Представлений адв. М. Пізнаком, Робертс заявив, що він говорить в імені Джіма Фарлія, що тепер виїхав в Вашінгтону. Він заявив, що Фарлі казав йому запевнити українську конвенцію, що він добре памятає ту прислугу, яку зробили українські імігранти, головно вуглекопи: для здобуття Пенсильванії для президента Рузвельта.

Згідно з постановами конвенційних нарад, що кермувались оглядами й потребами української національної пропаганди, у середу в 8. год. веч. відбувся конвенційний бенкет.

Тостмайстером бенкету був **д-р А. Кібзей.** Коло нього на естраді засіли всі члени головного уряду У. Н. Союзу, президія конвенції, представники вашінгтонської кольонії та запрошені американські політики. Велике число тих останніх показує, що звязки української еміграції з політичними кругами значно поширились та що українці серед них уже добре відомі.

Тостмайстер представив визначних членів і гостей конвенції, але нікому з членів голосу не давав, щоб не перемінити бенкету у виборче віче. Забирали голос лише гості.

Адвокат Михайло Пізняк з Ню Йорку представив конгресмена **Джана Бойлена** з Ню Йорку, котрий підчеркнув льояльність українців та їх бойові прикмети. Далі він закликав українців до організації словами: „Памятайте, що тут нічого не можна здобути без організації!"

Адвокат Роман Смук з Шікаго представив конгресмена **Адольфа Сабата** з Шікаго, що є „деканом", себто найстаршим членом конгресу. Конгресмен у своїй мові відчеркав, що українські імігранти використали вповні всі нагоди американського громадянства в часі війни і миру. Він вказав українців бути льояльними супроти своєї прибраної вітчини і супроти своєї національности, що одно другому ніяким не перечить.

Конгресмен з Конетикот **Герман П. Коплемен**, згадав про своє походження з України та пригадав на свої заходи добути признання для української самостійности. Він радив українцям не журитися, що вони ще не мають свободи, бо „Риму не збудували за один день". Його будували довго, але все таки збудували. Він висловив своє переконання, що Україна таки колись буде самостійною державою.

Інж. Володимир Малевич представив конгресмена **Мекгратія** з Каліфорнії, котрий зложив конвенції привіт від своєї округи, в якій є чимало українців та інших емігрантів.

Роберт Г. Ален, конгресмен з 28. округи Пенсильванії, привітав гостей привітом „Христос воскрес" та запрошував членів конвенції відвідати конгрес підчас засідань конгресу.

Чарлз Р. Екерт, конгресмен з 26. округи Пенсильванії, пригадував на важні події з околиці Аліквіпи, що відбилися широким відгомоном по всьому краю. Він підчеркував потребу піддержувати емігрантами своєї культурної питомости, бо вони роблять їх життя на еміграції глибшим. Він закликував українців боротися за не життя та за усунення усіх суспільних недостач, як напр. безробіття й непевности істнування.

Адвокат Іван Сквір з Мекаду представив конгресмена **Джеймса Г. Гіґдія** з 13 конгресової округи в Пенсильванії. Потім конвенцію привітав **Антоні А. Флегер** з 22. округи в Огайо та **Михайло Дж. Кірван**, конгресмен з Йонгставну, Огайо.

Проф. Григорій Герман представив конгресмена Дуї **В. Джансона**, „великого шведа з Мінесоти", котрий представив свою партію як таку, що бореться за рівну нагоду й рівноправність для всіх імігрантів.

По українськи привітав делегатів поручник **Теодор Калакука**, що працює у Вашінгтоні в відділі квартирування війська.

Після того група танцюристів з Балтимору одіта в українські народні строї, виступила під проводом п. Фенчинського з низкою народніх танців. При кінці всі гості обединались у відспіванні народніх і стрілецьких пісень та національних гимнів. Учасники розійшлися пізно по півночі, а почуттям, що це був справді бенкет великої політичної ваги.

ТРИ СЕНАТОРИ НА КОНВЕНЦІЇ У. Н. СОЮЗУ

На четвергові наради конвенції прибули привитати делегатів три сенатори.

Сенатор **Гофі з Пенсильванії**, автор законопроекту про робітничі відносини в цивільнім промислі, представлений адв. М. Пізнаком, підкреслив, що делегати конвенції У. Н. Союзу у своїй більшості — це робітники, які скористають з політики „нового розділу" президента Рузвельта, за яку бесідник заявився цілою душею.

Сенатор **Роял С. Ковпленд**, представлений теж адв. М. Пізнаком, ствердив, що український нарід признаний за один з найстарших знаних культурних народів, які знає історія. Цей нарід ще краще відомий зі своєї боротьби за волю й ідеали свободи. Тому саме українці є такі льояльні супроти Америки, бо вони переконані, що ті ідеали свободи слова, віри, зборів та організацій в Америці можуть найкраще проявлятися. Сенатор підкреслював, що він займається спеціально еміграційними спра

нами. І тому, говорив він, колиб якому українцеві сталася яка кривда в еміграцтських справах, то хай покривджений дасть про це йому знати, а він подбає, щоб його справа була справедливо полагоджена.

Сенатор Мур з Ню Джерзі, представлений адв. Вагнером, запевнив, що він знає історію України, шпихліра Европи, і далі згадував, що він знає душу емігранта, бо він є сином бідного ірляндського робітника, котрий ніколи не мріяв про те, що його син може стати губернатором стейту і потім сенатором. Приглядаючись українському народові, говорив бесідник, ми набираємо переконання, що він не може пропасти, бо він вірить у Бога і свободу. А такий нарід ніколи не пропаде.

НОВИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗУ.

XIX-ту головну конвенцію У. Н. Союзу покінчено на суботнішнім вечірнім засіданні пізно в ночі проголошенням висліду виборів головного уряду.

До нього ввійшли: Микола Мурашко, головний предсідник; Григорій Герман, заст. гол. предсідника; Марія Малевич, заст. гол. предсідника; Дмитро Галичин, головний рекордовий секретар; Роман Слободян, головний фінансовий секретар-касієр.

До головної контрольної комісії вибрані: Дмитро Капітула, д-р Амвросій Кібзей, інж. Степан Куропась, адв. Омар Малицький, адв. Роман Смук. Комісія буде складатися з 5 членів на основі зміни статуту У. Н. Союзу, принятої на цій конвенції.

Радними вибрані: Тарас Шпікула, Іван Линяк, Микола Давискиба, Антін Шумейко, Ілля Гузар, Степан Слободян, Онуфрій Запоточний, Іван Ваверчак, Володимир Дідик, Юлія Баволяк і Стефанія Палівода.

—o—

НОВІ АПЕТИТИ...

ДОМАГАЮТЬСЯ ЗМІНИ КАЛЄНДАРЯ І ДАЛЬШОГО ОБМЕЖЕННЯ НАШИХ ПРАВ У ШКІЛЬНИЦТВІ ТА В ЦЕРКВІ.

Дня 23. м. м. відбувся у Тернополі окружний зїзд при участи понад 200 делегатів від Т. Ш. Л. та инших польських товариств, що ведуть оживлену польонізаційну акцію на наших землях. Наради відбувалися в салі Т. Ш. Л. у присутности віцевоєводи Т. Маліцького, полк. Густава Пашкевича, як представника війська, візитатора Генрика Блажевського та инших урядових чинників і представників ріжних польських центральних товариств. По звітах з організаційної, освітньої і фінансової діяльности Т. Ш. Л. д-р Г. Орлінський виголосив реферат п. н. „Характеристика умовин праці і напрямні на майбутнє". Після того присутні приняли низку резолюцій, з яких важніші подаємо в перекладі.

Отже в першій резолюції автори витають з радістю щораз то кращі умовини національної консолідації поляків, що її від півтора року переводять з успіхом у Сх. Галичині спеціяльні „комітети порозумівавче". Друга резолюція закликає всіх поляків до суспільної праці в польських товариствах, бо пляни поляків на цих землях можна здійснити лише „пляновою працею і раціональною працею виконавців". Ті поляки, що не можуть працювати суспільно, повинні складати данину розмірно до своєї маєткової спроможности. Третя резолюція взиває поляків до найтіснішої співпраці з римо-католицьким духовенством, щоб „запевнити усім полякам якнайкращу душпастирську опіку, а кожній польській дитині виховання і науку в римо-католицькім обряді.

В четвертій резолюції зібрані домагаються якнайшвидшого і найвидатнішого побільшення числа римо-католицьких парохій і негайного креування нових римо-католицьких парохій. Одночасно домагаються оснування окремого римо-католицького єпископства в Тернополі.

6. Беручи під увагу, що юліянський календар у греко-католицькій церкві — у відріжненні від григоріянського календаря, що обовязує в костелі — є одною з дуже важних причин українського сепаратизму та що святкування цих свят у ріжних речинцях зле відбивається і на господарськім життю і на співжиттю обох національностей, зокрема в мішаних родинах, зібрані домагаються від державної влади, щоб доложила зусиль і ввела григоріянський календар також до церкви.

7. Беручи під увагу, що земля є основою буття народу і що коло 80 прц. польської (??) землі вже в часі істнування Польщі перейшло в чужі руки, зібрані домагаються енергійних і більше доцільних ніж дотепер розпорядків, які внеможливили би на майбутнє перехід польської землі в непольські руки.

Далі приняли резолюцію, щоб повітові і міські самоуправні союзи приступили до будови крамниць для польських господарських підприємств. В чергових резолюціях домагаються, щоб уряд видав закон зі забороною шкільного плебісциту у справі зміни мови навчання в публичних загальних школах, бо мовляв, плебісцит лише заогнює польсько-українські взаємини. Висунули теж домагання, щоб в утраквістичних школах і школах з українською мовою навчання збільшити число годин навчання предметів польською мовою так, начебто утраквістичні школи не були дійсно польськими школами, в яких у найкращому випадку вчать дітей ледви кілька годин української мови, а всі инші предмети викладають лише по польськи. Також в тих кільканацятьох народніх школах з українською мовою навчання, що їх шкільна влада ще не замінила на утраквістичні, учителі викладають більшість предметів у польській мові. Тому домагання зїзду, щоб побільшити ще число годин для навчання предметів у польській мові, змагають лише до повної ліквідації тих скупих наших прав у шкільництві, що дотепер ще залишилися. Ці бажання ще яскравіше виринають з передостанньої резолюції того змісту, щоб в одноклясових школах учив лише учитель поляк. Зате у школах з більшим числом учителів управителями шкіл можуть бути лише поляки. Зїзд домагався теж, щоб влада не допускала українських учителів на терен тернопільського воєвідства. Чи це не глум? Адже українського учителя чи учительки годі зі свічкою вже найти не то у Східній Галичині, але взагалі на українських землях. Зате недобитки наших учителів коротають своє важке життя в корінній Польщі.

Вкінці зїзд домагався, щоб держава законом уможливила взагалі батькам зміняти обряд дітей до 14 р. життя (себто згодилася на явне душехватство) або в найгіршому випадку могли зміняти обряд своїх дітей до 8. р. життя.

Як бачимо, то наші сусіди підготовляють наступ на нас на усіх фронтах. Крайня теж пора, щоб і ми узгіднили свою діяльність і повели продуманий протинаступ.

Нова книжка Бібліотеки „Діла":

САЛЬВАТОРЕ ФАРІНА:

ЛЮБОВ ОПОВИТА БРЕХНЕЮ

повість.

Матільде Серао: „Покинена", опов. у перекладі М. Островерхи. — Антоніо Фогацаро: „Недокінчені ідиллі; Едмондо де Амічіс: „Зустріч" у рекладі П. Карманського. **Ціна 2. зол. Порто 30 с.**

МАКСАНС ВАН ДЕР МЕЕРШ 3

БУНТ.

(Докінчення).

Другої днини над ранком Карель Ван Артембург обходив місто, щоб оглянути загрожені місця і якнайшвидше їх забезпечити. На майдані, під вежею сполоху, дві тисячі робітників лежало покотом, побиті. Їх вартовано — кругом палахкотіли свічки і лемент жінок та плач дітей здіймались поночі жаским зойком.

Досі не знайдено трупа отця Августа.

А Ван Артембург ішов усе доглядаючи бувівлі, оборонних засік, усе допитуючи варти:

— Мій син? Чи ви найшли мого сина?

Ніхто його не бачив.

Тільки біля руїн північної башти, де валка робітників, ще чорних і скрівавлених працювала при світлі смолоскипів, знайдено трупа отця Августа та сина вождя заколотників.

Поволі вертався Ван Артембург до центру міста. Його супроводила в мовчанці мала ватага мужви. І в передмістях його чернь пізнавала, чути було глухе шепотіння.

— Це він!

— Це він винен.

— Твої руки повні крови, Артембургу!

— Віддай мені мого батька.

— Мого дружину!

— Мого сина!

А інші його обороняли, так, що довелось точити невеликий бій.

Ван Артембург ішов прискореним кроком. Він чув, що в ньому починає клекотіти гнів і сором. Його почот мовчав. Так добили вони до Артембургового стеєну.

І тут збирався похмурий люд, що глухо та зловісно ремствував, коли вождь минав його, щоб увійти до свого дому. Там уже чекали його. Люди збирались і на чорному подвірі перед домом, що кидав вікнами жовті смуги. Назустріч Каролюсові заметушились його рідні.

— Гвібрехт пропонує мир.

— Мир?

— Так, ласка обіцяна всім: передовсім тобі, як лише віддадуть ключі міста перед завтрішнім світанком. Ти будеш бурмістром ..

— А податки на вовну?

— Це залишиться без змін.

— А справа хліба?

— Так, як було досі.

— Таким чином я бився за ніщо?...

Всі його оточили, всі керманичі бунту, які щойно три дні тому були тут, щоб просити його діяти якнайшвидше. Тепер вони вагались, непокоїлись...

— Дві тисячі вбитих. Північна дільниця зруйнована. — Запізно спинятись, — гнівно крикнув Артембург, — треба йти до кінця. Гвібрехт в дуже лихому становищі. Це доказують його пропозиції. А ми зможемо ще раз відбити наступ. Крім того Клявдіюс Вільверт зі своєю дружиною наспіє під наші мури та візьме барона з запілля.

Всі споглянули по собі та похитали головами.

— Ще трупи? Ще битись?

— Нам бракує хліба.

— Наші крамниці розграбовують.

— Мені спалили фабрику...

— Мені забили брата...

— А мені батька _

— Слухайте, Ван Артембург, ми вже ослабли.

— То невже ви забули, — спалахнув Ван Артембург, — що ви говорили ось тут три дні тому? Свобода, обовязок, що це було? Слова, слова? То хіба вітер маєте в роті, дармослови...

Вони так якби не розуміли його.

— Так, так, але мій старшенький у полоні..

— Мій дім спалили...

— Мого дружину вбили...

Ван Артембург обернувся до своїх, до приятелів, родини, жінки. Він сподівався слова потіхи, підтримки. Мовчання.

— Гей ви, відповідайте!.

Всі мовчали.

— Ви мене штовхнули до діла. Ви мене примусили до нього. Цеж ви казали „воля, обовязок..." Хіба забули? Йорисе, Матвію, дядьку, Люітгарде? А ти, Магдалино, моя дружино.

— Це правда — промимрив дядько Люітгард, — але бачиш — ми зруйновані...

— Подумай про батька, Каролюсе, — докинув брат Матвій — двоє з нас, братів, у полоні..

— А ти Магдалино?

— Я не знаю, — відповіла вона зовсім тихо — мені сина вбили...

— Ти говорив про обовязок, Карле — почав знову дядько Люітгард — і загальне шемріння його підтримало. — Саме тепер час показати, де твій обовязок Не дати терпіти ні твоїм найближчим ні цілому місту. Це лиш зайва гордість промовляє з тебе..

— Замовчи, — крикнув Ван Артембург — замовчіть ви всі, брехуни! Великі ваші слова, що ними ви мене обділювали, я ще досі чую. Приган-

З нашого мистецтва.

ВИСТАВА ЧОТИРЬОХ.

Вистава чотирьох у природничому музею Н. Т. Шевченка згуртувала малу групку виставців, незв'язаних спільною школою, прихадком, або просто охотою виступити. Через те вистава неоднозіла і треба брати кожного виставця зосібна, дошукуючись між ними якоїсь групової спільности, крім, розуміється, бажання „добре малювати", але в кожного по своєму.

Властивий характер виставі надають Іванна Нижник і Григор Смольський. Нижник помітно розвиває свій кольористичний змисл і-й досягнення давно вже перейшли рямці учнівської студії, з яких і досі не вийшли деякі учні Новаківського. Її речі сміливі, мальовані енергійним мазком, із розмірно досить добре вже в нас розробленого пастозного експресіоністичного малярства переходять помітно до шукання нових, більш кольористичних, ніж фактурних вартостей. Тут замітні передовсім її квіти, чисті в тонах та деякі портрети, що всі назагал стоять на відповідній висоті, хоч часом з причини сутомалярського заложення обличчя виходять може надто здеформовані і „невикінчені". Завданням артистки повинно бути, здається нам, втримати надалі рівновагу між більш спрецизованою підбудовою — рисунком, і самим малярством, яке схильне висловлюватись у тому роді малювання пова рисунковою дисципліною будови образу.

Речі Смольського дуже ріжнохарактерні. Велика розмірами композиція „Довбуш"", не без деяких малярських вартостей, не задовольняє вповні ні своїм надто симетричним укладом, що скоро знеохочує око, ні виразами осіб, що необ'єднані якоюсь одною гадкою чи акцією, властиво лиш позують кожна для себе. Деформація, що її автор допустив подекуди, головно в обличчях, неоправдана саме тому, що вона не підсилюючи виразів, дає скоріше враження анатомічних недотягнень. Зате менші речі, як портрет Вірки С., чи обидва краєвиди з Калуша — добре скомпоновані і цікаві під кожним оглядом. Незалежно від цього можнаб звернути увагу, що сіни і фіолетна барва часом надто „матеріяльні", не передають простору чи предмету. Ілюстрації до „Довбуша" виконані темперою вражають радше недоцільно вжитою технікою — мистець малює темперою, як олією, грубо і через те вона виходить брудна та непрозора. Та згадані вище речі, як також деякі паризькі пейзажі показують чималий поступ у Смольського: вислів його споважнів і скрізь кидається в очі намагання братися за складніші сюжети.

Про речі Олега Лошнева та Петра Обаля важко щось реального сказати. Обік кількох великих рисунків, по-академічному точних, виставив Лошнів цілу серію дрібних акварель нераз величини листівки або карти до гри, речей кращих та гірших, та про які годі сказати щось більше як те, що декоративне трактування деяких із них спрощує завадто вираз.

Обаль, що виставив серію деревориту та рисунків кредкою, дає нагоду зайвий раз звернути йому увагу на те, що треба працювати більш на якість, як на скількість. Його дереворити, великі розміром, завжди в тому самому стилі, з тим самим способом різання, часто з недбалим рисунком. Дещо свіжіші його рисунки (з вербою і хатами), але форми напр. хмар часто гостро обняті рамою. Взагалі Обаль повинен себе взяти в руки й більше працювати над однією річчю та не розпорошуватись.

С. Г.

Підпал монастиря СС. Василіянок у Словіті.

У вівторок 1. ц. м. в год. 9-ій вечором вибухла пожежа в будинках монастиря СС. Василіянок у Словіті. Пожежу запримітила наставниця сиротинця, яка молилася перед спанням. Незловлений палій підложив вогонь під роги двох стоділ, де була солома і сіно. Зараз наставниця заалярмувала людей, всі три стодоли стояли вже в огні і тому про рятункову акцію не було навіть мови. Слід додати, що малі діти, вертаючися з церкви з богослуження запримітили якогось типа, який перескочив через монастирський мур на вулицю з монастарського городу, де стояли стодоли і чим швидше став утікати у протилежний бік. Одночасно діти доглянули стовп вогню і почали кричати „горить". — Палій вибрав саме такий момент коли вітер віяв у напрямі монастиря. Вітер був сильний, але на щастя підчас пожежі повіяв у протилежньому напрямі. Лише тому згоріло три стодоли, а монастир, церква, шпихлір і стайні залишилися неварушені. Чи вогонь підложив комуніст чи інший злочинний тип покищо не відомо.

Розмови Бльомберг — Мусоліні.

Німецький міністр війни марш. Бльомберг, що приїхав учора до Риму, приступив до розмов з Мусолінієм, хоча офіційно твердять, що темою розмов є виключно вісь Берлін—Рим, „Юнайтед" Прес" твердить, що оба державні мужі обдумували спільну німецько-італійську акцію на морі й суші проти кораблів і літаків червоної Еспанії на випадок провокації. Мусоліні обстоює рішучу морську й сухопутну інтервенцію проти уряду з Валенсії, якщо би комітет неінтервенції не зумів перешкодити нападам червоних летунів на італійські й німецькі воєнні кораблі. Марш. Бльомберг і Мусоліні обговорили теж тісну співпрацю генеральних штабів Німеччини й Італії.

КОРОЛЬ І МУСОЛІНІ ВИТАЮТЬ МАРШ. БЛЬОМБЕРГА.

РИМ, 3. 6. ПАТ. Міністр війни марш. Бльомберг відвідав нині літовище у Фурбара, де повитав його Мусоліні, мін. Чіяно, мін. Альфієрі і представники війська та партії. Дещо пізніше на літовище приїхав король Віктор Емануїл. Марш. Бльомберг оглянув досвідний павільон летунської зброї і стрільби та обсервував їх використання. Опісля король, Мусоліні і марш. Бльомберг перейшли до обсерваторії, звідкіля приглядалися вправам і нападам літаків. Опісля ескадри мисливських літаків виконували акробатичні лети. По відїзді короля марш. Бльомберг відлетів літаком „Дуче", яким кермував сам Мусоліні, до летунського міста Гвідонія.

Німецький амбасадор фон Гасель гостив обідом марш. Бльомберга, мін. Чіяно, марш. Бадолія, віцемністрів військових справ їта шефа головного штабу. По обіді відбувся рант.

ПОСУХА НА БУКОВИНІ.

ЧЕРНІВЦІ, 3. 6. ПАТ. Наслідком небувалої посухи, яка була ввесь травень у сучавському повіті, що загрожує не лише збіжам і паші, а також унеможливлює всякі полеві роботи, бо земля висохла як камінь, у всьому повіті відбуваються численні процесії, щоб випросити дощі. Вірні обох віроісповідань ідуть із хоругвами та образами на поля і там правляться богослуження.

ВОЛОДИМИР БІРЧАК:

ЗОЛОТА СКРИПКА

Нова збірка оповідань відомого письменника

Обсервація, нові теми, гумор і дотеп

Можна дістати в Адміністрації „Діла" Ціна 2 зол., поштова пересилка 30 сот.

На допомогу студентетву.

На фонд допомоги академ. молоді присдали до Адміністрації „Діла" дальше: з продажі образів „Візд Б. Хмельницького до Киева" І. Павлик, Львів, Ринок 10. Ринок 10, зол. 3.— і дальше буде складати; Анна Кобринська, Львів, 10.— зол.; Анна Береська, Львів, 5.— зол.; на заклик батька інж. Ярослав Соневицький, Тернопіль 20.— зол.; Йосиф і Е. Смішкевичі Колбаевичі, зол. 5.—; Л. Клапоущак, Касперівці, зол. 5.—; П. Сікора, Варшава, зол. 2.—; Петро Оскоба, Людвинівка, зол. 5.—. — Разом зложено досі в Адміністрації „Діла" на фонд допомоги академічній молоді 173 зол.

Шлюб кн. Віндсора.

МОНТ, 3. 6. ПАТ. Обряд цивільного шлюбу почався на замку Канде в год. 11.35 з деяким спізненням. Мер Мерсіє відчитав імена та назвища новоженців і вичислив титули та відзнаки князя. Як свідки виступали майор Меткальф в імені князя та п. Роджерс в імені пані Вордфілд. Д-р Мерсіє відчитав §§ 212, 213 і 214 цивільного кодексу, потім завдав новоженцям обовязкові стереотипні запити. Як д-р Мерсіє дістав від них притакуючу відповідь, виголосив коротку промову, яку закінчив бажаннями щастя молодій парі.

ЛЬОНДОН, 3. 6. ПАТ. Єпископ Фулгем, якого юрисдикція обіймає англійську церкву у Франції, переслав телеграму єпископові Андерсон-Жардінові, який має дати церковний шлюб князеві Віндсору, в якій запротестував тому, що поступив без його дозволу

По широкому світі.

Польська делегація виїхала до Будапешту, щоби перевести торговельні переговори з мадярським урядом.

В американському стейті Ню Джерсі дійшло до кріавої сутички поліції зі страйкуючими робітниками фабрики білля, що не хотіли допустити до неї інших робітників. Ранено 27 осіб.

Міжнародній залізничий конгрес почався в Парижі.

Б. словацького посла Туку, засудженого на 15 літ вязниці, віцепрезидента партії словацьких автономістів, випустять тимчасово на волю.

СКОРОСТРІЛИ ПРОТИ КУПАЛЬНИКІВ.

ЧЕРНІВЦІ, 3. 6. ПАТ. „Наша Рєч" повідомляє, що в Сороках (Бесарабія) уставили на тамошній пляжі два скорострільні, щоб не допустити до переходу купальників на другий бік Дністра до СССР і навідворот.

БІЙ 60-ОХ ЛІТАКІВ В ЕСПАНІЇ.

САН ЖАН ДЕ ЛЮЗ, 3. 6. ПАТ. Вчора над Сієра Гвадарама дійшло до найбільшого повітряного бою від початку війни в Еспанії. В бою взяло участь 60 літаків. Боротьба закінчилася перемогою національних летунів, які збили 15 червоних літаків.

НОВІ БОЇ В МОНГОЛІЇ.

ПЕКІН, 3. 6. ПАТ. В північній частині провінції Чагар дійшло до поважних заворушень. Неправильні відділи почали бої з манджурськими військами. В Нан-Гао-Чан і Ча-пеї цивільне населення розброїло монгольсько-манджурські відділи та вбило кількох старшин. Шеф спеціяльної японської місії звернувся до штабу квантунської армії за допомогою і дальшими вказівками.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Адміністрація.

дайте лишень: „Каролюсе це твій обовязок". Гадаєте, що я так скоро забуваю це страшне заклятя? Обовязок! Але для вас це слова на вітер. Це лиш пустий звук, що його вимовляють ваші уста, коли думаєте в той час про почести, про гроші, про свої фабрики та крамнички, про своє скупе життя... Гаразд! Тим гірше! Не знаєте того, що можливе ви — обманці, шахраї, мерзотники, що ховаєте під гримасою героїзму свої низькі похоти, ви стали знаряддям, сурмою Бога! Це ви, негідні, розбудили в мені почуття обовязку, хоч самі в нього не вірили. Тепер — запізно. Бо є сили, що раз розковані, вже не можна вдруге увязнити. Ви пробудили мою свідомість — тепер запізно відступати...

Барон Гвібрехт не дістав ключів від міста. Він ударив на місто світанком. Ван Артембург і його вірні з мужви обороняли валів. Звідусіль, по довгих драбинах драпались на вали громади людей, де їх збивали величезними каменюками. Карель узяв собі зброю отця Августа — ланцюг з тяжким ядром і на руїнах північної вежі ставив чоло навалі. А тимчасом народжувався день у легкій, рожевавій загравці, край ясного неозорого неба, засіяного дрібними та тремтливими баранчиками.

Далеко на сході Ван Артембург спостеріг наразі густу хмару, що виростала некаче з землі. І він не знав ще чи це були ратники старого Клавдіюса Вільверта, що наспівали з відсічю, здіймаючи пил на шляху, чи може це була тільки мягка та широка імла, що підвелилась свіжим ранком над озерами Бланкаарту...

Переклав Ю. Косач.

ЖІНОЧА СТОРІНКА.

Нашій жіночій молоді треба фахової господарської освіти.

Багато нашої жіночої молоді сидить безробітною, а багато ось цієї весни здало матуру і перед ними встає питання: „А щож далі?“ Куди тепер, до яких шкіл? Що дасть у майбутньому заробіток на шматок хліба? Оце питання про заробіток рік від року стає важніше, бо життя перебудовується так, що чи хотять чи не хотять ріжні прихильники і неприхильники фемінізму, чи так чи інакше думають розвязати це питання економісти, але жінка таки мусить заробляти собі на життя, бо інакше не зможе істнувати. Справа лише у відповідному виборі фаху, який би той, бодай мізерний заробіток, забезпечив.

До цього часу у нас мало звертали увагу на господарську освіту нашого жіноцтва, а навіть не звертають на неї належної уваги ще й далі. Нема в нас ще зрозуміння цієї справи. Чомусь жіноцтво наше засліплене фальшивим фемінізмом вважало, що господарська праця нашого жіноцтва, особливо домашня господарка принижує жінку, що жінка мусить шукати якогось іншого, „ширшого“ поля, де вона виявила би свої здібности та хист. Автім жінки інших народів, напевно не менш культурних від нашого, вже віддавна звернули пильну увагу на свою господарську освіту і не соромляться бути „фаховими господинями“. Народи, що їх економічну міць ми подивляємо, народи, що вміли створити собі міцні господарські підвалини під свою державу можуть саме похвалитись добрими жінками господинями. Чи значить це, що в тих державах жінки не працюють в інших ділянках, що вони не заробляють собі на життя в школах, бюрах, фабриках та інших підприємствах? Ні, саме в тих державах, де жінки славляться своєю домашньою господаркою, можуть вони похвалитись значними осягами і в інших ділянках заробітчанської своєї праці.

Розумні будівничі міцного державного ладу не забувають у своїх реформах і про господарську освіту жінок. Гітлер наприклад увів обовязкове навчання для жіночої молоді домашнього господарства, а навіть вся жіноча молодь, що хоче йти до високих шкіл мусить наперед вижіватись практикою з домашнього господарства. Кемаль Паша визволивши нарешті турецьку жінку з гарему послав її до господинської школи і вкрив модерну Туреччину мережею таких шкіл, які вивінувані навіть люксусово. Америка, Англія, Швайцарія та інші „старі“ держави можуть похвалитись своїми господинськими школами, навіть окремими факультетами на університетах з ділянок домашнього господарства. Молода Чехія, що так відразу зуміла стати міцною господарською державою, має багато господинських шкіл і творить все нові та нові такі школи і вони рік-річно переповнені учасницями.

А що-ж у нас? Ми, що не можемо мати великих надій на державні посади, ми, що мусимо самі будувати підвалини нашого господарського життя, бо лише при тій умові можемо сподівитись поліпшення рівня всього нашого життя, ми на господарську освіту взагалі, а на господарську освіту нашого жіноцтва зокрема не звертали до цього часу майже ніякої уваги. Є загроза, що й далі воно так буде, бо возьмімо хоч би таку справу, як перехід наших шкіл на ліцеї. Чи подумали ми, що саме тепер був би слушний час створити бодай одну фахову господарську школу для нашої жіночої молоді? Чому наприклад у Перемишлі при інституті, де є така зразкова господарка, не міг би повстати такий ліцей, а навпаки управа тої школи розписує анкети і шукає Бог зна якогось призначення для своєї школи.

Коли одно з наших центральних господарських товариств, а саме „Сільський Господар“, звернув належну увагу на фахову господарську освіту нашого жіноцтва, поправді головно сільського жіноцтва, то у своїй роботі зустрівся з великою перешкодою — браком учительок фаховичок домашнього господарства. Мусить ту діру залатувати ріжними курсами для інструкторок та іншими способами, а в своїй діяльности стримуватись через брак відповідних жіночих сил, часом навіть від деяких своїх замірів та можливостей і цілком відмовлятись. Кожного разу, коли повстає питання про створення навіть низової господарської жіночої школи виникає питання: А чи будуть відповідні учительські сили? Де тих учительок шукати? А наша молодь жіноча сидить безробітною та кінчає школи із фахів, які вже не мають великих можливостей, бо там скрізь надто велика конкуренція.

Без піднесення господарської освіти нашого сільського і міського жіноцтва ми не можемо мати надій на скоре визволення нашого народу з тої нужди і біди, в якій він тепер живе, хоч би земля наша стала ще вдесятеро родючіша, і промисл наш розвинувся до рівня найбільш промислових країн. — Це мусимо собі запамятати. Ніякі і ті найголосніші посли нам тут не допоможуть.

Нехай наша жіноча молодь, а також і її батьки над цими справами задумаються. Нехай при обмірковуванню про те, що мають наші матуристки робити із своїми студіями далі, візьмуть вони також під увагу і справу господарської жіночої освіти. Можливости тут є в майбутньому і то досить великі. Коли не маємо власних господарських шкіл, які управнювали би нас до дальшої праці на тім полі то мусимо шукати рятунку в чужих, щоб у майбутньому облегчити ту справу нашим наслідницям. А переміщяни нехай ще раз уважно обміркують справу, якого типу має бути їх ліцей.

Д-р інж. Харитя Кононенко.

Абісинська жінка.

Поки ще на території Абісинії велась війна, про Абісинію писали і говорили, але замовкли гармати — забув світ про Абісинію і переніс свої заінтересування в інший бік, де гармати знову загули — до Еспанії.

Та про жінку-абісинку навіть і в часі загального зацікавлення Абісинією мало писали, ще менше говорили, а вже по війні зовсім перестали нею цікавитись. А проте життя абісинки досить оригінальне і цікаве та варте уваги наших фемністок.

Перше, що є в становищі жінки абісинки цікаве — це те, що вона є зовсім рівноправна з мужчинами, а в деяких випадках то має перед мужчинами, а в деяких випадках то має перед мужчинами і значні привілеї. А проте до цієї рівноправности жінка абісинка не має ніяких фемністичних претенсій. Живе і працює у своїй родині. Абісинка „пані дому“ веде своє господарство, але нема в Абісинії жінок служниць. Всі домашні праці, які у нас виконують служниці, в Абісинії виконують мужчини. Ознакою приналежности до аристократичного роду є в Абісинії велика кількість служби.

Абісинки виходять дуже рано заміж — десь у десятому-дванацятому році життя. Дуже часто виходять заміж за значно старших від себе мужчин і ріжниця якихсь 30, а навіть 50 років між подругами нікого не дивує. Не знайшовши вдоволення в першім подружжі абісинка шукає собі другого чоловіка. Розвід є в Абісинії дуже легкою справою, бо для того вистачає тільки в присутности свідків вимовити дану формулу в імя Менеліка. Так же просто відбувається і шлюб. Абісинки нераз виходять і 10—15 разів замуж. Маєтково є абісинка від чоловіка незалежна, бо все її віно є власністю, а чоловік ще й мусить за жінку заплатити родичам значну квоту, що нераз рівна сумі жіночого віна. Дуже часто в шлюбному контракті також обумовлюється, що при розводі жінка дістає половину маєтку чоловіка.

Абісинка дуже мила, гостинна та чутлива для своїх, але зовсім не цікавиться чужими, а з европейцями чи европейками не спішиться знайомитись і дуже часто европейським гостям у своїм домі зовсім не показується, лишаючи чоловікові обовязки господаря і господині дому. В домашнім житті абісинки досить неохайні, в їх хатах брудно і непривітно. Страви абісинців досить примітивні і не вимагають багато праці, яку і без того здебільша виконують слуги-мужчини.

Цікаву книжку про абісинок видала француженка Ольга де Горін, що знає добре Абісинію і всі її діялекти та є тепер професором абісинської мови в університеті в Римі. Вона докладно простудіювала Абісинію і італійське міністерство закордонних справ часто засягає у неї інформацій та порад у справах своєї нової кольонії. Ця дослідниця Абісинії вважає, що з приходу европейців жінки абісинки скористають в той спосіб, що візьмуться до науки і на освітньому полі прикладуть свої сили, досі невикористані.

—o—

Балачки про моду.

ДЛЯ НАШОЇ ДОНЕЧКИ.

Уважна мама дбає не тільки про своє власне убрання, але памятає і про ту свою малу наслідницю, яка від неї перебрала в спадщині любов до народу та вже відтепер виявляє нахил до того, щоб бути „модно убраною“.

Чи треба цей нахил у наших малих жіночок розвивати чи його поборювати? Певно, що коли доня виявляє надто велике зацікавлення своїми суконками вже з малих літ — то це не добре. Але зновуж недобре, коли наші малі дівчатка зовсім не звертають уваги на те, як вони убрані, а ще гірше, коли на це не звертає уваги мама. Байдуже відношення до свого убрання може вести до того, що дівчина буде до свого одягу недбала, не шануватиме своїх суконок, навіть і тих найсвяточніших, а також буде у свому убранні неохайна. Коли зновуж дівчинка буде звертати на сукні надто багато уваги і привязувати до них багато значіння, то може згодом розвинутись у неї пусте марнотравство, себелюбство та інші недобрі нахили. І одно і друге — зле, з тому розумна мама повинна спрямувати донечку вже від дитинства на середню дорогу. Треба потроху привчати дівчинку до порядного одягу. Треба, щоб від малих літ вона поволі призвичаювалась до того, що їй треба бути все добре і якслід одягненою, а не тільки в неділю чи тоді, коли в дім приходять гості, або коли йдемо з дітьми у відвідини чи десь між люди.

Треба, щоб дівчинка привчилась також і до того, що не тільки сукня чи капелюшок, або нові черевички є парадою, але цілий її вигляд має бути пристосований до окремих частин одягу. Рівночасно розумна мама повчить непомітно донечку, що одяг то тільки малий додаток до інших прикмет людини.

Отже як одягнемо нашу малу пестійку?

Засада: практично і естетично.

Сьогодні приходять під увагу літні одяги наших дівчаток, а над тим слід добре застановитись та рішити відразу, що дитині потрібно на той час поки ми ще в місті, а що треба буде їй на літниську.

Взагалі для дитячих одягів найліпше брати матеріяли такі, що добре перуться — чи то буде літня суконка чи зимова. Кольори найліпше ясні, хоч вони ніби й непрактичні, бо скоро брудяться. Дуже добре є полотно, а ще вишите вузеньким взірчиком виглядає на дитині дуже гарно і вся така сукня до речі, чи то в звичайний день чи в свято і ніколи не вилиняє. Фасони все мусять бути вільніші, щоб не стискували дитячого тільця і могло воно свобідно розвиватись що особливо важне у дівчаток. Для тих менших дітей, що ще люблять бавитись в піску, практичною є мода робити суконочку і реформи з того самого матеріялу. Суконок до прання мусить бути бодай 3—4, щоб можна частіше міняти і прати. На холодні дні практичні є суконочки гачковані або з легкої вовни чи фланелі. Добре коли є спідничка на станичку, а до неї гачкована блюзочка та темніший светерок і кілька блюзочок до прання. На верхню одіж найпрактичнішим буде порохівник, особливо імпрегнований. Одні лекші сандалки, одні черевики міцні до прогульок одні парадні на якісь виступи — і Ваша донечка озброєна на літниську та напевно не будете з нею мати мороки при всіх її забавах, а всю зимову міську параду лишіть в місті, щоб не нагадувати вічно дитині, аби вона берегла і не роздерла суконки чи плащика, бо вони коштують великі гроші. Берегти і тримати в чистоті мусить вона і ті найдешевші речі, але нехай не затроює собі коштовною одежою свого радісного дитинства

Ріта.

Зі світа.

Жінка професор в університеті Тасманії. Нещодавно стала пані Т. Мурдорх — голова Жіночої Національної Ради в Гобарт звичайним професором тасманського університету і тим пробила той до цього часу недоступний тасманським жінкам крок на шляху наукової праці

Алькоголь виродкує раси й веде до загибелі

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Кінець парубоцької волі

КНЯЗЯ ВІНДСОРУ

Декорація міста.

Саме в цю пору, коли пишемо ці рядки, у старинному місті Тур у Франції відбувається вінчання князя Едварда Віндсора з панею Валіс Варфільд давніше Сімпсон.

На замку Канде, де проживала досі молода пара, приготовлено заздалегідь усе до шлюбу. Замкові мури прикрашено гірляндами зі зелені та квітів і удекоровано синіми хоругвами. Також доми в Тур прикрашено хоругвами в синій красці пані Валіс. Таким чином хочуть мешканці міста виявити свою симпатію для молодої пари.

Як відомо в шлюбі не візьме участи ніхто з членів англійської королівської родини. У шлюбному поході ітимуть тільки найблизчі приятелі князя Віндсор і пані Варфільд-Сімпсон. Серед весільних гостей буде також шофер князя, який служив у нього 18 літ. Цей шофер приїхав на шлюб із своїм внуком і внучкою, яких тримав князь Віндсор до хресту. Внучка шофера подасть новоженцям обручки зроблені з валійського золота.

Привітні телеграми.

З усіх сторін світа приходить до замку Канде така величезна скількість телеграм і листів, що заангажовано дві машиністки, які відписують на всі присланні бажання. Всі відповіді підписує князь Віндсор власноручно. Кружляють поголоски, що молода пара виїде в пошлюбну подорож над Середземне Море.

Хоч ціла весільна парада має дуже скромні розміри, ціле місточко стануло на ногах. Цікаве, що тамошні органи французької влади заборонили всіх летунських летів над тереном замку Канде у віддалі 2 км. від замку.

Князь Віндсор дав кожного ранку своїй судженій китицю квітів. Найчастіше в це рожі в лагідних теплих кольорах — ясно жовтім, кремовім або блідо червоним.

Церковний і цивільний шлюб.

Перед шлюбом панує в палаті Канде великий рух. Всі запрошені гості приїхали.

На передодні шлюбу виявилося, що після цивільного шлюбу відбудеться теж церковний шлюб на підставі англіканського обряду. Відбудеться він в концертовій салі палати, де приготовлено вівтар.

Несподіванка.

Правдивою несподіванкою був приїзд англіканського священника Андерсона Жардін. Князь Віндсор і пані Валіс Варфільд держали цю вістку в тайні.

На шлюбі буде присутніх всього 5 журналістів, а саме представник Райтера, який буде єдиним представником британської преси, один французький журналіст і 3 американських журналістів.

Після шлюбу вибирається пара молодят у пошлюбну подорож до Васерлеонбургу в Каринтії.

Грамофоновий кружок — засобом

СПІВОЧОЇ СЛАВИ.

У такій самій мірі, як кіно поволи але постійно займає місце театру, так теж і радіо чимраз більше відсуває грамофон, який згодом щезне із люксусових столиків вибагливих віталень, та залишиться хіба в радіовому студіо, коли треба буде при його помочі „полатати діру" в програмі. Усеж не треба тріважитися, бо покищо грамофоновий кружок має першорядне значіння і йому теж дуже часто припадає успіх, замість самому мистцеві.

Лукія Бове, що має тепер славу найкращої французької пісенькарки, завдячує її такому грамофоновому кружкові, на якому награнний вальсик „Parlez moi d'amour", розійшовся в тисячних примірниках по всьому світі. Давніше була вона такою звичайніською собі, кабаретною співачкою, про яку мало хто й чув.

Всі ті „Одеони", „Колюмбії", „Сирани", „Парльофони" та „Гіс Мастерс Войс" розносять по світі й утревалюють усіх сучасних мистців тону.

Теодор Шаляпін сказав в одній розмові з журналістами, що грамофонні кружки не роблять конкуренції естрадовим виступам співаків. Навпаки: радше помагають, бо збільшують фреквенцію публики. Деякі з пісень Шаляпіна награні на кружках, зробили навіть до Китаю та Японії.

Коли одного разу давав цей співак свій власний концерт у паризькій опері, грамофонова фірма уладила собі в притворі театральної салі стоянку з грамофоновими кружками, на яких були самі пісні Шаляпіна та які публика розкуповувала підчас антрактів. Оце й найкращий доказ замилування французької публики до грамофону, яке не зменшується навіть тоді, коли чимраз більше приходить до голосу радіовий голосник.

Буває іноді, що голос співака виходить із грамофонового кружка куди краще, як просто від самого власника феноменального голосу. Це можна було стверднти підчас виступів Йосифа Шмідта у Львові. Цього тенора корисніше слухати з кружка або з фільмової плівки. Коли ж співає він просто з естради, тоді Шмідт наче не той, якого ми залюбки слухаємо з мегафону.

Окреме значіння серед грамофонових кружків мають арії найвизначніших італійських співаків, які нині мовчать на віки: Карузо, Баттістіні й інші. Саме тільки завдяки грамофонному кружкові можемо їх ще й нині слухати. У цьому випадку кружок тріюмфує над радіом. Коли навіть для радія утревалюємо тон на металевій плівці „Стіль", тоді це ніщо інше, як грамофонний кружок, тільки в іншому виданні.

Закоханий шлункомовець.

У французькім містечку Біга трапилася недавно справді цікава та при тім доволі гумористична подія. Пекарський челядник Франц Льот любився без взаємности у 52-літній панні рентієрці Олені Монтань. Челядник хотів конче оженитися з панею Монтань, яка хоч була глуха й німа мала грошики. Цієї його палкої любови не остуджували ні кпини, ні насмішки цілого містечка.

Тому, що пані Монтань вміла говорити тільки на миги, і важко від неї було добути слово „так", впертий пекарчук рішив помогти собі іншим способом. Почав він учитися дуже тяжко штуки говорення з шлунку і по півріч-ньому тренінгу говорив так, що голос завжди виходив як з другої кімнати або з печі.

Одного гарного разу вибрав закоханий челядник з вибраницею свого серця на прогульку до найближчого міста. Спершу пані Монтань не хотіла покидати свого дому, але коли пекарчук найняв елегантний поліз, згодилась і поїхала разом із пекарчуком до міста Поатіє.

Свою кохану запровадив він до цивільного уряду в Поатіє і заявив, що вони обоє хочуть повінчатися. Шлюб дав їм тамошній бурмістр. На всі питання діставав він від 52-літньої німої красуні відповідь „так". Хоч молода поводилась доволі дивно, всеж таки бурмістр видав свідоцтво шлюбу.

На другий день про вінчання довідалося ціле містечко Біга. Майже всі мешканці прийшли під дім рентієрки і почали вигукувати на честь молодої пари. Спершу „щаслива молода" німіла, але згодом прийшла до себе й погодилась із долею та своїм законним мужем.

ОТВОРИ ДО... ШЛУНКІВ

Клюб поступових жінок в Атенах проголосив цікаве рішення: жіночі рукавички матимуть отвори, крізь які мужчини будуть могти цілувати ручки гарних пань. Управа звернулася до всіх фабрикантів рукавичок з домаганням, щоб вони тільки рукавички з отворами виробляли.

Рішення клюбу грекинь викликало величезне схвилювання у товариських колах та стало головною темою розмов. Важні справи внутрішньої політики пішли в кут перед справою цілунків у рукавичку.

З найгострішим протестом проти цієї нової моди виступили грецькі лікарські товариства, домагаючися від влади інтервенції та заборони фабрикувати рукавички з дірками. Своє становище мотивують лікарі гігієнічними потребами та тим, що нова мода тільки причиниться до лекшого переносу зарязків.

Проте пані носять демонстративно рукавички з дірками. До клюбу належить багато пань, яких чоловіки займають визначне становище у державній ієрархії. У їх присутності монкнуть всі суперечки і вороги цілунків крізь рукавичку підходять до пані міністрової чи іншої та цілують з найбільшою повагою дірку в рукавичці.

КРАДЕНА НАРЕЧЕНА

В одному арабському обозі, який розложився на території Альжиру відкрили несподіване, що шезла кудить красуня, донька вождя племени. Негайне слідство виказало, що красуню схопив її коханий, очевидно за її згодою. Ціле племя схопилося на ноги. Відділ вершників погнав до Тунісу, щоб дівчину привезти назад до родичів.

У містечку Кеф дігнали вершники закохану пару і домагалися звороту красуні. Одначе до цілої спр ви вмішалися ще приятелі й однопле-мінники „грабіжника" і счинилася буча, яка згодом перейшла в бійку так, що по обох сторонах було кілька ранених. Коли по якомусь часі обі сторони вже добре помучились і мали досить цілої боротьби, рішили спільно - одним поході відвезти красуню до батька. Одначе в міжчасі закохані знову щезли. Щойно рано після битви явилися вони перед обома відділами, але вже як подружжя. Рад не рад мусіли арабські лицарі вертатись з нічим до свого обозу, залишаючи щасливу красуню з її мужем.

ПАТЕНТИ НА НОВІ РОСЛИНИ.

Недавно американський конгрес прийняв закон, що на його підставі право до патентів матимуть теж і люди, які відкрили нові види рослин. Цей закон ухвалили на домагання огородників, які не могли добитися охорони своїх інтересів. Від цього часу як ухвалили цей новий закон, зголошено коло 200 патентів на нові рослини і овочі, між ін. на чорну рожу без колючок, помаранчі без кістонок і оріхи, які самі тріскають.

ВІДПОЧИНОК НА СОНЦІ Й ПОВІТРІ.

Травневі спеки приневолили управу великих англійських гарбарень у Ліверпулю ввести два денні перерви підчас праці. Обі перерви випадають на год. 10. перед полуднем і 1. в полудне. Давніше ці перерви відбувались у задушливих фабричних салях. Півгодинний відпочинок скріплює тіло, одначе не додає сили до дальшої праці. Щоб цьому лихові зарадити, при фабриках заложено городи повні зелені з купальними басейнами. В городі на лежаках відпочивають в повній тиші робітники.

ЧВЕРТЬРІЧЧА ЛЮБОВИ.

Віденський цивільний уряд проголосив статистику, яка виказує, що найкращою порою до поодруж є весна. Найбільше вінчань випадає на квітень, травень і червень. Коли ще перед кількома родами найбільше вінчань відбувалося після Різдва, то тепер настала зміна в користь весни.

Один із віденських часописів зорганізував анкету серед новоженців, щоб вони самі вияснили причини цього явища. Молоді пари здебільша дали таку відповідь: „Весна є для нас річницею нашої знайомости. Адже найприємніше вінчатися на весну, тоді коли всюди зелено, сонце, квіти... Пошлюбну подорож уладжуємо собі найдешевшим коштом виїжджаючи до підміських околиць і сіл".

Часопис, який розписав анкету підкреслює що не тільки погода й квіти мають вплив на весняні подружжя але й виховання.

НОВИНКИ.

— **Курс практичної фотографії** уладжує Українське Фотографічне Товариство у Львові для всіх, що бажають навчитися фотографувати. Курс триватиме від 11. до 20. червня ц. р. і відбуватиметься щодня від 18—20 год. в домівці і лабораторіях Товариства, обіймаючи теоретичні та практичні виклади й лекції з ділянки аматорської фотографії. Прелегентами курсу будуть: Роман Мирович, Олександер Мох, Ярослав Савка, Володимир Тарнавський і Степан Щурат. Оголошення приймає й інформації дає дирекція Природничого Музею Наукового Товариства ім. Шевченка, Чарнецького 24, II. пов. щодня від 10—13 год., а неділі від 10—12 год.

— **В Українському Науковому Інституті в Берліні** виголосить 4. ц. м. проф. д-р І. Мірчук виклад на тему „Совітська педагогіка в теорії та практиці". Початок год. 8. веч.

— **Будова нових костелів.** Станиславівське „Коло Товаржиства Школи Людовей" переводить у станиславівському повіті будову кількох нових костелів. Будують костели м. і. в Тисьменичанах і Хриплині, а підготовляється будова в Угринові Долішньому. — Коло будови костела заходяться в селі Красному ярославського повіту.

— **Сільські листоноші у Сх. Галичині.** Міністерство пошт і телеграфів рішило ввести з днем 1. липня ц. р. службу сільського листоноша на терені воєвідств: львівського, станиславівського і тернопільського. Обовязком сільського листоноша приймати і видавати листові посилки, звичайні і поручені та газети; приймати і виплачувати почтові перекази і чеки до висоти 200 зол.; приймати й доручувати телеграми, пачки, радіеві оплати і т. п. Обсяг їх служби обіймає всі місцевости, де нема почти. Досі висилано з тих місцевостей окремих посланців 2—3 рази в тижні, тепер будуть виручати їх щодень урядові листоноші. Вони дістануть шапки, пелерини, торби і трубки, якими будуть скликувати людність. Для оборони перед нападами дістануть револьвери. Крім доручування і відбирання почти будуть обслугувати 4.500 скриньок, які вже розміщується. Листоноші, яких буде у всіх трьох воєвідствах коло 1.200, будуть рекрутуватись з місцевого населення. До дальших місцевостей (особливо в горах) листоноші будуть послугуватись кіньми або роверами, до ближчих місцевостей ходитимуть пішки. На пенсії для них преліміновано 1 мілюн зол. річно, кошти скриньок доходять до 200.000 зол. Одночасно побільшать число поштових агенцій. В червні прийде 34 нові агенції.

— **Коли продавець є умовим працівником?** Найвищий адміністраційний трибунал ствердив що само виконування обовязків продавця або експедієнта не кваліфікує когось як умового працівника. Колиж з обовязком продавця злучене інкасування грошей від клієнтів, ведення записок до торговельних книг або ведення крамниць, тоді експедієнта можна зачислити до умовних працівників, яким прислугують окремі чинитьби суспільної обезпечальні. Ступінь освіти тут не рішає.

— **Центральний Союз Українських Організацій в Чехословаччині** мав 16. м. м. свій зїзд у Подебрадах при участи 30 делегатів, що заступали 600 членів. Зїзд відкрив інж. Галька, після чого складано привіти і звіти з діяльности. До управи вибрано тих самих людей.

— **Вистава славянського народнього мистецтва у Празі,** уладжена в музеї в парку Кінських, має й український відділ. На нім виставлено експонати п. Гудечка (акварельні малюнки) та п. Ржежіхи (туші), що представляють будову церков із Підкарпаття, Галичини та Пряшівщини. Етнографічні мапи з зазначенням відповідних районів познайомлють із місцевостями, в яких носять той самий одяг та будують подібні будови. Цікаві моделі з точними вимірами та зовнішнім виглядом показують кілька старовинних церков. Знаходимо на виставі й працю українського автора д-ра В. Січинського, рукопис більшої монографії (біля 100 аркушів) про дерев'яне будівництво в области Карпат.

— **Союз організацій інжинірів українців на еміграції** відбув 2. ц. м. в Подебрадах при участи представників інжинірських організацій з Чехословаччини та інших держав. До нової управи ввійшли: проф. інж. В. Іванис, доц. інж. В. Кучеренко, інж. Добровольський, інж. О. Антипів і інж. М. Соганський. Під кінець зїзду проф. Чередіся виголосив реферат на тему „Зміни в генерації ростин"

— **Проти нових шкіл.** В Яслі відбулося віче батьків, що посилають дітей до середніх шкіл. Стверджено одноголосно на основі чотиролітньої обсервації та голосів преси, що теперішня система гімназійних наук і майбутніх ліцеїв не відповідає не тільки научним і культурним, але й суспільним та життєвим вимогам. Прийнято резолюцію, що домагається повороту до давних гімназій.

— **Львівська хроніка.** При Бернардинській площі ч. 15 повісилася 30-літня служниця Казимира Яворська з причини втрати служби. — Рятункове поготівля відрятувало 30-літнього Адольфа Яхеба, що зажив якоїсь отруї.

— **Краєва хроніка.** В камінеломі в Яліївці бучацького повіту присипало каміння робітників Йосифа Бедрійчука і Юліяна Завадзкого, з яких останнього добуто тяжко потовченого, а Бедрійчук погиб. — На залізничому шляху біля Стрия паровіз наїхав на віз із двома кіньми. Коні погибли на місці, а візника Дмитра Міська, його жінку та наймичку тяжко покалічило. Всіх відставлено до стрийського шпиталю.

— **Бандитизм по селах.** На дім Василя Свідрика у Подільцях рудецького повіту напали в ночі чотири людці зі зброєю в руках. Вони влізли крізь вікно і стероризувавши домівників стрілами, зрабували 125 зол. Поліція арештувала чотирьох підозрілих людей.

— **Зудар самоходу з ровером.** На дорозі з Дрогобича до Трускавця наїхав самохід на цикліста Івана Бучка з Линівця, причому він так тяжко потовкся, що мусіли його в тяжкому стані перевезти до шпиталю. Одночасно самохід вдарив об придорожний бетоновий стовп і розбився. Шофер тяжко покалічився на лиці, а сімох пасажирів легко потовклося.

— **Бучач дістане водопроводи.** У Бучачі була комісія у водопроводних справах. Комісія узгіднила проект водопроводної сітки, яку викінчать до чотирьох тижнів. Здійснення пляну залежить від признання позички з фонду праці.

— **Четвернята.** В Івашешті (Басарабія) 35-літня селянка Діямаика Ребека привела на світ четвернята. Це самі хлопці й усі вони та їх мати втішаються якнайкращим здоровлям.

— **Коморник дефравдант.** Стрийський окружний суд на виїздній сесії в Долині розглядав справу коморника долинського городського суду Тад. Марціновського, який присвоїв собі 475 зол. вимагаючи від довжників та сфальшував документи, щоби покрити зловживання. Марціновського засуджено на 8 місяців вязниці.

— **Звір не чоловік.** В селі Негівцях калуського повіту 60-літній господар Василь Семанишин, убив дручком свою жінку, коли вона молола на жорнах. Опісля підпалив хату, яка згоріла до тла разом з убитою. Душогуба арештовано. Причиною злочину були подружі непорозуміння.

— **Злодійство по селах.** В Холоєві радехівського повіту невідомі злодії обікрали церкву на Стариках. Винесли із захристії скриню з річами та розбили її на дворі. Срібну чашу поломили, кубок вкрали, грошей в скарбоні тоді не було. Тієї самої ночі обікрали ще чотирьох господарів на Стариках.

— **Трагічна прогулька.** До Закопаного приїхала прогулька учнів кремянецького ліцею під проводом проф. Вроневського. Прогулька вибралася на верхи біля Морського Ока і тут проф. Вроневський поховзнувшись на твердім снігу, впав у пропасть. Його добули тяжко потовченого, так що незабаром він помер.

— **Гора засипала пятеро осіб.** В місцевості Ковелець на Поморі над Вислою осунулася вночі гора на просторі 110 метрів. Земля засипала дім нічного сторожа А. Бояновського, в якому мешкала родина, зложена із пятеро осіб. Катастрофа заскочила їх у сні, так що ніхто не вийшов живий.

— **Макушинський членом академії літератури.** Польська академія літератури у Варшаві вибрала своїм членом на засіданні 2. ц. м. відомого письменника Корнеля Макушинського, що заняв місце, опорожнене після резигнації Вінцента Ржимовського. Макушинський походить із Стрия, студіював у Львові. Спершу був співробітником „Слова Польского", підчас світової війни схоронився з москвофільською ендецією до Киева, опісля став фейлетоністом „Курера Варшавского". Написав кількадесять творів, переважно гумористичного змісту. В 1926. р. одержав державну літературну нагороду.

— **Розправа проти Хаскелевича.** Перед окружним судом у Варшаві, почалася розправа проти Юди Хаскелевича, 32 р., який 1. червня 1936 р. застрілив кількома стрілами вахмайстра Буяка в Мазовецькому Мінську. Схоплений і приведений на поліцію — каже акт обвинувачення — вбивник заявив, що на нього військового ждав 8 років і застрілив його з пімсти за лиху поведінку з ним підчас військової служби. Коли Хаскелевич перед 8-ма роками служив у полку уланів, Буяк називав його згірдливо жидом, дав йому злого коня, що покусав Хаскелевича; далі Буяк приказав уланам, щоб вкинули Хаскелевича в бочку з нечистотою. У війську служив Хаскелевич 11 місяців. 18 разів голосився недужим, а тільки 3 рази був звільнений від вправ. Вкінці його звільнили з війська, бо устійнили, що недомагає на очі. — Акт обвинувачення стверджує, що пок. Буяк пересидів 3 тижні в арешті в Познані за биття по лиці трьох уланів. Одначе 63-ох свідків, між ними 13-ох жидів, 20 православних та 1 німець, зложило для Буяка корисні зізнання. Тільки один свідок Василевський, потвердив закиди Хаскелевича. — Вкінці акт обвинувачення звертає увагу, що Хаскелевич належав до „Бунду" та є психопатом. Йому грозить кара від 5 років до кари смерти. — Першого дня прочитано акт обвинувачення і переслухано Хаскелевича. Він зізнав, що його мучили, тортурували, веліли іншим уланам бити, не пускали до рапорту і т. д. В четвер зізнавали свідки корисно для пок. Буяка.

— **Засудили жінку за шпигунство.** Сенат для справ військової зради в моравському Берні засудив 30-літню швачку Олену Вайс з Братислави за злочин військової зради на 10 літ тяжкої вязниці та втрату громадянських прав. Засуджена, вислухавши присуд, зімліла.

— **Ріжні вістки.** В англійському графстві Суррей горять ліси на просторі 80 кв. кільометрів. Змобілізовано тисячі робітників та пожежні сторожі. — Як повідомляє проф. Шмідт, провідник совітської полярної експедиції, на північному бігуні температура виносить тільки 2 ст. морозу. — Спеціяльний трибунал у Будапешті видав рішення в розводовій справі архики. Альбрехта Габсбурга та Ірини Лельбах. Фінансову справу поладнано компромісово.

Зі судової салі.

ЧЕРГОВИЙ ПРОЦЕС ЗА ПОДІЇ В НАСТАСОВІ.

Другого дня розправи зізнавав 2½ години головний свідок акту обвинувачення Ю. Глухий з Березовиці В. Він підтримував усі тези акту обвинувачення та обтяжував усіх підсудних.

Найбільше драматичним моментом була конфронтація св. Глухого з підсудними. Слід додати, що до незамешкалого дому в Настасові, де мали відбутися сходини зблизився лише підс. Канцар та вбитий підчас утечі К. Міруцький, не вчислюючи Глухого і поліцаїв. Інших підсудних арештувала поліція на основі вказівок Глухого, що підсудні мали згодитися на вбивство невигідних свідків. Всі підсудні сконфронтовані зі св. Глухим заявляють, що він сам намовляв їх до вбивства і грозив смертю своєї „червоної армії", якщо на вбивство не згодяться. Підсудні з обуренням кликали до свідка: „Ти капусю" (доношчику), „ти собако" і т. п.

Підс. Т. Лапчак і Г. Куріца заперечили, немов би вони дали Глухому припоручення вбити свідків, які їх обтяжували, тимбільше, що слідство в їхній справі ще не було закінчене і тому не знали, хто саме їх обтяжує.

Св. Лесик, який перебував у вязниці з Глухим, Лапчаком і Куріцою заперечив будьто би Глухий (як він сам зізнав) спав з підс. Лапчаком, бо з ним спав саме свідок. Зізнає теж, що у вязниці всі знали, що Глухий — це „капусь", тимто всі вязні від нього сторонили. Далі зізнавали поліцаї на обставину засідки в Настасові та у справі доносу св. Глухого. Вони підтримували тези акту обвинувачення.

З черги предсідник трибуналу відчитав зізнання деяких свідків. Після того трибунал відмовив внескам оборони про покликання нових свідків. У четвер, третього дня розправи промовляли вже прокуратор та оборонці.

✝ Посмертні згадки.

ІНЖ. ЯРОСЛАВ ІНДИШЕВСЬКИЙ.

Дня 31. V. ц. р. помер нагло у Празі інж. Ярослав Індишевський, бувший сотник У. С. С та військовий відпоручник при Посольстві З.У. Н.Р. у Відні. Похорон відбудеться 5. VI. ц. р. у Празі з центральної каплиці на Ольшанськім цвинтарі. Уладженням похорону занялося Т-во Українських Інжинірів у Празі. В. Й. П.!

МАРІЯ З ВЕСТЕНГОЛЬЦІВ ГАНКЕВИЧЕВА.

вдова по директорі пошт, померла у Львові в четвер 3. червня ц. р. Похорон відбудеться в суботу 5. червня в год. 4 пополудні з криптн ОО. Реформатів при вул. Янівській ч. 64 на Янівський цвинтар. В. Й. П.!

Користайте з нагоди!

Велика знижка наших видань.

	ціна	зниж.
Д-р Кость Левицький: **Українські політники**	1·20	зол.
Д-р Василь Маковський: **Гмінд**	1·40	-
Др. Е. Олесницький: **Сторінки з мого життя І.—ІІ.**	2·00	-
Мих. Галущинський: **З Українськими Січ. Стрільцями**	1·30	-
Е. Чикаленко: **Спогади, том ІІ.—ІІІ.**	2·20	-
Валерія О'Коннор Вілінська: **Лисенки й Старицькі**	0·80	-
Ірина Вільде: **Химерне серце**	1·20	-
Василь Софронів: **Липнева отрута**	1·00	-
М. Рудницький: **Між ідеєю і формою**	1·20	-
Проспер Меріме: **Блакитна кімната**	1·20	-
Володимир Островський: **Сміх землі**	0·50	-
Микола Матів Мельник: **Крізь дим і згар**	0·40	-
Гордій Брасюк: **Безплутні**	0·40	-
Михайло Возняк: **Шевченко і княжна Репніна**	0·50	-
Михайло Возняк: **Белей і Кониський**	0·40	-
Др. Ст. Баран: **Новий самоуправний закон**	0·40	-
М. Рудницький: **Від Мирного до Хвильового**	4·00	-
Остап Грицай: **Відень**	0·50	-
Іван Чернява: **На Сході Ми**	1·25	-
М. Брилинський: **Сіра одностроїі**	2·00	-
Д. Лукіянович: **Я з більшістю**	1·30	-
Улас Самчук: **Відкинений рай**	1·60	-
С. Яблонська: **З країни олію і ржу**	2·00	-
Д'Оревіллі: **Чортиці**	2·00	-
Он. Бальзак: **Чарівна шкіра**	2·00	-
В. Масютин: **Два з одного, том І.—ІІ.**	3·60	-
О. Кобилянська: **Апостол черні том І.—ІІ.**	3·60	-

Кожний, хто вплатить згори зол. 30, дістане всі ці книжки.

Одинока нагода доповнити свою бібліотеку.

Замовляти: „Діло", Львів, Ринок 10 II. пов.

„Тиждень болгарської книги".

Софія, кінець травня 1937.

В одній із саль Софійського Університету відкрив міністр освіти д-р Ніколаєв урочисто виставу болгарської книги — „Тиждень болгарської книги". Відкриваючи виставу, міністр Ніколаєв відмітив велике значіння друкованого слова і болгарської книжки, як певного символу національної самоосвіти. Опісля зупинився над дуже тяжкими умовинами, в яких доводиться працювати болгарському письменникові. Ці тяжкі умовини, на думку міністра, поступово поліпшуються і в недалекому майбутньому мають стати нормальними.

Голова Союзу болгарських письменників Д. Неміров у своїй промові намалював коротко історію болгарської книжної справи. Болгарська книга за час свого істнування пережила дві основні епохи, які тісно звязані з історією болгарського народу. Перша епоха — „епоха Паісія", в якій провідну ролю грав, у часах турецької неволі, великий муж Болгарії — Паісій, проходила під знаком пробудження народу та плекання ідеї визволення Болгарії. Другий період — „епоха Вазова" — починається після визволення Болгарії і йде під впливом одного з найбільших болгарських письменників Вазова, творчість якого проходила в дусі плекання любови народу до своєї батьківщини.

Сама вистава досить велика. Серед новіших книг дуже помітні видання Болгарської Академії Наук. Дуже добре заступлений військовий відділ. Особливе зацікавлення викликують старі книжки, серед яких є унікати з XIII. століття. Вистава робить дуже добре враження.

В. Ф-ч.

Відозви й комунікати.

СПІШІМ ДО ТАБОРУ „ОРЛІВ" НАД ЛІМНИЦЕЮ НА СОКОЛІ БІЛЯ ГАЛИЧА.

Час 6—31. липня 1937. Приміщення під шатрами. Характер табору інструкторський. Головна ціль табору: теоретичний і практичний вишкіл Т-ва „Орли", КАУМ.

Отже табор призначений передовсім для членів і симпатиків організації „Орли". Участь у ньому може брати мужеська молодь у засаді з середньою освітою повище 18 років (можливі винятки).

Кошти удержання (таборна оплата) 30 зол.

Письменні зголошення до табору надсилати на адресу: **Роман Данилевич, Львів, вул. Петра Скарги 5.**

Враз зі зголошенням треба прислати: а) половину таборної оплати, себто 15 зол. (поштовим переказом на повищу адресу); б) докладне заповнення таких даних: 1) імя і прізвище, 2) адреса, 3) рік уродження, 4) ступінь освіти, 5) зайняття, 6) спосіб удержання, 7) відношення до Т-ва „Орли", КАУМ, 8) вмілости (спорти, піонірка, таборування, музичні і т. п.); здібности (співацькі, організаційні і т. п.), заінтересування (теоретичні або практичні заняття), 9) відбуті табори, 10) приладдя і т. п., що їх може кандидат привезти до табору (передовсім шатра, човни, спортове приладдя, піонірське знаряддя, музичні інструменти, ноти до співу і т. п.; в) побажані відповідні поручення (Старшини Кружка КАУМ, місцевого душпастиря, якоїсь місцевої установи).

Щоб уможливити спізненим взяти участь у таборі продовжуємо додатково речинець зголошень до **15. червня ц. р.**

Повідомлення щодо прийняття до табору вишлемо зголошеним після 15. VI. почтою.

З огляду на обмежену кількість радимо кандидатам до табору спішитися зі зголошенням.

Референт таборів Т-ва „Орли".

—o—

З кіна.

Кіно „Атлянтик": „Венецькі ночі".

Молодий дідич на Мадярщині, що ввесь рік працює на господарстві, має звичку вибиратись на місяць для відпочинку на Лідо. Своїй мамі каже, що він їде до Дебречина на річний ярмарок купувати коні. Старий довірений сусід-селянин заступає його у цій купівлі, а він їде бавитись. Його мама переконана, що він веде найзразковіше життя „маминого синка". На Лідо їде він із своїм приятелем. Там він уже має свою методу, як робити знайомости з гарними жінками, що теж приїжджають відпочити. Але те, що вдається з одними — не завсіди вдається з іншими. Коли молодий дідич пробує навязати флірт із молодою жінкою, що займає поважне становище адвоката і дивиться на світ інакшими очима, як безжурні парубки, з цього повстають конфлікти з дещими драматичними, хоч назагал веселими моментами. Густав Фреліх і Тібор Гальмай грають знаменито ролю двох приятелів-суперників у цій погідній, віденській комедії, якої дія йде у Венеції.

—o—

Дописи.

СКІЛЬЩИНА.

Праця і трудощі в Корчині Шляхотському. Національна свідомість та освітньо-культурна праця у нашій шляхотській громаді датується ще з передвоєнних часів, бо від 1907 р., коли то у нас засновано першу читальню „Просвіти" й сп'єлся і т-во „Сокіл". Воєнні відносини не дозволили на якунебудь культурно-освітню працю, але національна свідомість між молодшим шляхотським поколінням не загинула. Не маючи дозволу на ширшу культурно-осв'ітню діяльність, зачинателі в 1930 р. свідомішої одиниці зпоміж шляхти культурно-освітню працю у рамцях Т-ва „Відродження", що підготовило грунт під заснування чит. „Просвіти". Не зважаючи на всякі перепони та злі- ливу опіку над нашою шляхтою непрошених опікунів, удалося в 1935 р. заложити чи пак відновити чит. „Просвіти" в нашій громаді. Нині вона має 80 членів, найсвідоміших громадян. Діяльність читальні спинює найбільше те, що не маємо власної домівки, де можна би відбувати сходини, відчити та реферати. Виділ читальні виклопотав, правда, від громадської ради і площу під будову Народнього Дому і дерево з громадського ліса, але на сором і ганьбу, не перевелися ще між тутешньою шляхтою такі громадські радні, що потайки внесли протест проти тієї ухвали, бо, мовляв, само особистого їздили, де треба, щоб ударемнити наші заходи. Очевидно, ціла ухвалу уневажнила. Але не нас те зражує, бо вірмо, що всякі труднощі здастся нам таки перебороти. У найближчій, тісній і невигідній домівці улаштуємо не тільки звичайні сходини, але і свята в честь Шевченка. Крут. Базару й інш. Тоді у нашій убогій домівці найкраще відзвучимо заповітні слова нашого вещіснального Пророка: „Бо-чтеса — поборете!" Одночасно вважаємо своїм обовязком висловити прилюдну подяку Вп. дир. Іванові Гаврилові за щедрий дарунок до нашої читальняної бібліотеки (52 книжки) та Вел. о. парохові Григорові Воскресові за великого „Кобзаря". Ці дарунки збагатили читальняну б'бліотеку, за що обом жертводавцям широ спасибіг

Громадянин.

НОМАРНО.

Свячене в читальні „Просвіти" ім. І. Мазепи. З нагоди свого 30-ліття влаштувала читальня „Просвіта" ім. І. Мазепи в Комарні дня 16. V. в сали Українбанку свячене, в якому взяли участь усі три місцеві священики та к. 100 учасників. Члени поїзд читальні (в переважній частині ремісники) та запрошені гості й відпоручники місцевих українських установ. По вечірні від правили місцеві священники панахиду за померших членів у церкві св. Петра і Павла. Відправа свята головна читальні М. Холмівський. Секретар читальні п. Читав перший протокол установчих загальних зборів тої читальні з 1907 р. Відтак член-основник Д. Ольхович перешовів свої спомини і по черзі промовляли: адм. м-р О. Утрисько від культурно-освітніх установ, о. С. Шеремета від кооперації та місцевий сотрудник о. Мединець. Серед гарного настрою і в касарній родинній атмосфері провели учасники зі собою кілька годин, переплітаючи свою гутірку піснями. Іменем виділу читальні її голова подякував усім присутнім за участь у святі, яке закінчилось відспіванням національного гимну.

Філія „Просвіти" в Комарні з нагоди свого 35-ліття влаштовує в місяці липні ц. р. ювілейне свято, що буде получене з посвяченням прапора. В програмі свята увійдуть: святочна академія та вправи вільноручні: мужеські і жіночі, які комітет підготовляє з місцевим „Соколом". Родини Комарна матимуть нагоду у вакаційній порі, відвідуючи своє містечко та рідню, бути учасником рідкої національної імпрези. Приготовчими по всіх читальнях у районі філії йдуть скорим ходом. Делегати філії „Просвіти" відвідують кожної неділі читальні, виголошуючи в той спосіб над приготовуванням до свята.

КОЛОМИЯ.

Загальні Збори Окр. Союзу Кооператив у Коломиї відбудуться 22. травня від год. 10.45 у сали Нар. Дому. Попередньо їх богослуженням за всіх померших членів кооперативи. Зборами проведе голова Надзірної Ради дир. І. Пашкевич. Після полагодж формальностей - вшанування памяти тих, що в дійшли та стверджено присутности представників 45-ти кооператив, відчитано та прийнято протокол останніх загальних зборів. Після того референтка інсп. д-р Петрів звідомлення з переведеної ревізії, в якому стверджує, що в останньому діловому році переведено й закінчено санацію ОСК. Допомогли цьому в першу чергу Центросоюз і Повітовий Союз відповідним своїх великих претензій. Теперішньо має ОСК 111 кооператив (з того 88 споживчих), здавчі фонди творить 93.100 зол., уділ 166.200 зол. (відношення 1 до 1.74), разом було в обороті 261.471 зол. (в тім 36 проц. власних фондів). Переведення санації ОСК прийняли збори з правильним відношенням до збитків, а черги після звідомлення дирекції Центрального і дозорого за доманення дир. Бертяка домагаючи присутні, що останні чотири роки тяжіла над ОСК непевна атмосфера внаслідок деяких потягнень підчас будови власного дому. Тепер Союз усталований і становить поважну господарську станицю з широкими виглядами на розвиток. Між недотягненими дня відказав реєстр, самовідумітними в час санаційних дій, деякі треба вписати в рахунок живих коштів, що не придержувалися вказівок ОСК. Тяжкість поважно недомагала. На будуче цього не сміє бути в ряда, в яких кооперативна думка перемогла (Перерів, Корніа, Соснів та ін.), інші ще непевні. Загально треба стверднти брак кооперативного усвідомлення деяких елементів (маклярі, злодії і т. п.) з кооперативи щезають і мусять зовсім щезнути. ОСК звертає увагу на втягнення жіноцтва в економічні і просвітні установи. (Але ж сали не видно ні одної жіночої. Вони найкраще виконують гасло „Світ до своїх"). В збутовій збіжа ОСК осягнув 4-те місце в краю. Виникла конечна потреба будови збіжевих магазинів. Дальше: памятають про збут живини, приготовляють збут яєчок. Добрим здобутком є поборення боргів по кооперативах. Відношення ОСК до „Сіль Госп." найтісніше й гармонійне, до Р. Ш. та „Просвіти" позитивне. Політику в кооперативі безпартійно поборюють. До приватників тільки ставиться ОСК на селі з резервою, в місті позитивно. На найближчий час підноситься гасло: усунути неточність кооператив супроти ОСК, зорганізувати на 100 проц. всіх членів українців та українок (як це стало ся в Бучачах, Перерові, Матвіцях і Ковалівці), приступити до будови обіжевих магазинів, щоб згодом у нас дійшло до позитивної зміни взгляду сеґ. Опісля інж. Михайлюк сказав м. ін., що торги ОСК досягли від перести 1936 р. Тоді запромадженно ще 5 м -

Щовечора Chlorodont Щорана
З червоною головою льва

ВІДГУКИ ДНЯ.

Замість весільного тосту.

Дорогі Панство!

В житті кожної людини є три важні дні: день уродин, день шлюбу і день смерти. Перший день приходить без нашого навіть найменшого впливу, третій день приходить з нашим посереднім впливом, а зате на день ч. 2. — маємо непереможний вплив (хоч і тут бувають виїмки!).

Нині, 3. VI. 1937 р., минає другий день Вашого життя, день Вашого вінчання. Підчас того, як я пишу ці рядки, пан-отець злучить Ваші руки і відбере присягу на вірність і чесність від обох сторін, а на послушенство від одної.

А після того відбудеться весільний пир з обовязковими промовами, з яких не дай Боже, щоб одна була подібна до тієї, яку я свого часу чув. Промовець узявся прирівнювати весілля до партії шахів (молодята — король і дама, бігунці — дружби, коні — свати, вежі — свахи, а хлопці — весільні гості!) і впродовж двох годин гання молодих та гостей по шахівниці своєї уяви, а коли дав мата — половина шахових фігур заснула зі змучення.

Вам це не грозить. Пан молодий, який виказав стільки енергії в передшлюбнім періоді, не стратить її і підчас весільного пиру та перебе шахову промову.

Гратулюю Вам, Шановні Молодята, Вашої витривалости і сильної волі. Спеціяльно щиро стискаю руку Пану Молодому, що не дав себе відстрашити, застрашити, чи перемовити. Нинішні часи такі, що як хлопець на добрій посаді (а навіть і без!) зачне токувати коло якоїсь дівчини, то зараз зявляються дорадники і відрадники. Один знає, що дівчина має пофальшовану метрику, другий бачив її в жонатим у кіні, третій студіював її вкладкову книжечку і т. д. Ще більше яскраво це обявляється, коли молодою є вдовиця чи розведена. Тоді не тяжко і за посвідку з дитячого сиротинця.

Небагато є нині таких характерів як Ти, Пане Молодий. Все спряглося проти Твоєї Вибраної і Твоєї дециязії: рідня, дирекція твого бюра і службовий правильник. Рідня уважала це за мезаліянс, дирекція за шкоду для інституції, а службовий правильник за проступок. І коли ніякі аргументи не помагали вхопилися всі разом останнього засобу: або резигнація з наміру, або втрата посади (без надії на емеритуру!) Ти вибрав друге і тим доказав, що є ще в світі правдиве кохання, всупереч усім цинікам до наших старих парубків включно. Вони не посвятилиб ні гільки доброї посади, але навіть одномісячної платні. А ти посвятив усе, щоб стати нині на шлюбний рушничок з вибраною свого серця.

Бажаю Вам, Дорогі Панство, всього кращого на новій дорозі життя. Дай Боже, щоб Ваша дорога скатертю стелилася і не було на ній ні ям ні порогів. Уступайте собі взаємно, примикайте око на малі свої хиби. Ви, Пані, не гримість, коли чоловік прийде трохи пізно до дому, Ви, Пане, не робіть сцени, коли обід буде спізнений чи шницлі припалені. Все це за маловажні речі, щоби собі псувати гумор. Рамя об рамя йдіть разом крізь життя, працюйте і дорабляйтеся. Енергія й ініціятива заступить утрачену посаду, а родинний приріст одяговий додаток.

Не маючи змоги бути особисто на Вашій шлюбі, пересилаю отсих кілька слів і остаю з належною пошаною

Галактіон Чіпка.

P. S. — Хто з ближчих знайомих П. Т. Новоженців хотів би вислати привітну телеграму, тим подаю адресу: Madame et Monsieur Windsor, Tours, France.

Повітовий Народній Зїзд УНДО в Любачеві Дня 8. м. м. відбувся у Любачеві Повітовий Народній Зїзд УНДО при участи послів Перфецького і д-ра От. Винницького 98 делегатів і 28 інших осіб. Зїзд відкрив голова П. Н. К. м-р Т. Кульчицький. Політичний референт виголосив пос. д-р Ст. Винницький, організаційний референт — пос. д-р Р. Перфецький. Після його відбулася дискусія, в якій забирали голос: інж. Михальчишин, О. Козір і д-р Датусяк. Зїзд приняв відповідні резолюції. Крім того інж. Михальчишин поставив низку побажань, що їх зїзд передав до полагоди новому Повітовому Народньому Комітетові у справі: реєстру членів партійного податку, створення повітової народньої канцелярії, постійних засідань ПНК, організованим при ньому комітету для справ просвітянських, кооперативних і господарських повіту та створення при ПНК громадянського суду для полагоди непорозумінь і сварок між українськими установами, щоб їх не виволікати перед державними судами. До нового ПНК вибрано: головою м-ра Т. Кульчицького членами: Григорія Лебедовича з Горайця, о. А. Пизюра, о. Ол. Козенка, А. Свистовича з Башні, І. Міляна з Коровяч Голод., Ю. Качора з Горайця, От. Білого з Любліниця, адв. д-ра І. Стецька, адв. д-ра Ю. Дяхунчака, М. Назаревича з Олешиць, Ст. Гриманя з Олешиць і От. Трусевича з Чесанова. Відспіванням національного гимну закінчилися ті ділові наради.

ПЕРЕМИШЛЬ.

В 11-ті роковини смерти Петлюри. Дня 27. м. м. в 11-ті роковини трагічної смерти головного отамана С. Петлюри, відбулася заходом відділу Українського Центрального Комітету емігрантів в салі бурси ім. С. Петлюри жалібна академія, що її відкрив голова д-р П. Шкурат. Він згадав величну постать отамана С. Петлюри, якого память приїхані вшанували повстанням з місць та 1-хвилинною мовчанкою. Опісля ген. Загродський відкрив пропамятну таблицю і виголосив вступне слово, подаючи жмут спомнінів про Покійного. На дальшу програму склалися хорові продукції у виконанні студентського хору під управою В. Пушкаря і деклямації віршів Н. Лівицької-Холодної, що їх виготовили Горбачів і Буткевич, малі бурсаки, сини емігрантів та п. Сорокамінна. Назагал програма академії була скромна, але дбайливо виведена.

Загальні Збори Відділу У. Ц. К. емігрантів відбулися 28. м. м. у салі бурси ім. Гол. От. С. Петлюри при співучасти 17 членів, делегатів Головної Управи У. Ц. К. ген. Загродського, полк. Білодуба та Головної Рев. Комісії інж. Клекотського. Збори відкрив заступник голови Відділу полк. Шкорупа. Проводив ними ген. Загродський, який оклав зібраним привіт від Головної Управи У. Ц. К. По прочитанні протоколу з попередніх зборів поодинокі члени управи складали звіти з діяльности. Обширний звіт склав голова Відділу д-р Шкурат. Діяльність велась у трьох напрямках: організаційнім, виховання шкільної молоді і гуманітарнім. Перемишль, з огляду на порівняно кількість виховних установ та українських шкіл, став згодом одним із найзначніших осередків емігрантів. Сюди прибули емігранти з метою, щоби своїм дітям дати національне виховання. Багато з них, що з різних причин не можуть жити в Перемишлі, посилають свої діти до перемиських шкіл, де є таких 83 дітей. Заходом управи Відділу, головно д-ра Шкурата, шкільна влада звільнила майже всіх дітей емігрантів від шкільних оплат, за виїмком адміністраційних та іспитових такс. Дирекції всіх перемиських українських шкільних заведень ідуть завжди управі Відділу назустріч. Зі своїх скромних прибутків управа веде допомогову акцію, головно для дітей і дає їм одіння, обуву та дає гроші на різні іспитові такси. Управа оплачує теж кошти подорожі 3—6 дітей до вакаційних осель, де завдяки великій жертвенности Митр. Шептицького дістають вони безплатне приміщення. Другий здобуток управи Відділу — це одиначення на вершку гори Перемишля, 800 кроків від місця, де стояв колись замок кн. Ростислава, і 50 кроків від місця, де стояла князя церква, памятника Головному Отаманові С. Петлюрі. Цим памятником є бурса ім. Гол. Отамана, в якій дістали приміщення дітисироти по вояках армії У. Н. Р. і діти бідних емігрантів. Бурса, побудована заходом д-ра Шкурата з дрібних лепт емігрантів, розкинених по всій Европі та з жертв галицького громадянства, представляє вартість коло 22.000 зол. і не має ні сотика довгу. Тепер є в бурсі 22 хлопців, у більшости сиріт. зібраних з усіх закутин Польщі, які приїхавши до бурси в початком шкільного року, говорили різними мовами, лише не по українськи, а тепер вже всі говорять по українськи. Виховання дітей відбувається у патріотичному дусі. Вкінці торкнувся теж промовець релігійного питання, що останніми часами довело ускладнилось. В церковній дїяльності ми ще не осягнули повного відокремлення від москалів. Проти нашої волі присилають нам священників, якщо не ворожих, то зовсім байдужих до нашої національної справи. Тому будемо боротися з різними спробами використовувати нас. Віримо, що національно свідоме громадянство зрозуміє наше положення і своїм авторитетом підтримає нас у цій боротьбі. По відчитанні протоколів Ревізійної Комісії розвинулася рівева дискусія над звітами. Після того Збори признали абсолюторію управі за її діяльність та подякували д-рові Шкуратові за придбання фондів на будову бурси. До нової управи, майже без змін, вибрано одноголосно: д-ра П. Шкурата, полк. Т. Шкорупу, М. Прасіцького та п. Панковецьку. Д-рові Шкуратові З. Збори дали широкі права щодо управи бурсою та її майном. Збори висловили дирекціям усіх українських шкіл, інститутів та установам у Перемишлі щиру подяку за повне зрозуміння і щире відношення до емігрантів у Перемишлі та вислали привіт дружині бл. п. Головного Отамана С. Петлюри.

К.-м.

Спортові новинки.

Русь — БФТЦ Берегово 2.2. Перші товарискі змагання після спаду з Державної Ліги, які грала Русь у Береговім, не принесли великої слави ужгородській дружині, бо замість високої перемоги закінчилися вирішеним висліком. Явно Русь має надію справдї вернутись до Д. Л., то мусить у першу чергу подбати про власний доріст, щоб мати під рукою добрих молодих грачів.

Хто стане тренером Руси? Пригадуємо нашим читачам, що минулого року після успіхів Руси з давніх її мистецтвах та у грах за вхід до Д. Л. покинув Русь її тренер Мазаль внаслідок непорозумінь із проводом клюбу. Щойно тепер, коли біда, провід С. К. Русь робить заходи, щоб придбати дружині нового тренера. Та вирнув новий клопіт. Одні хочуть якогось чеського тренера, інші знову мадяра. Чия концепція переможе, не знати. Одначе коли тренером стане мадяр, тоді всі грачі мусітимуть говорити з ним і підчас змагань і на тренінгах по мадярськи, а Русь з імпортованими грачами і так уже не дуже так „руська"..

Кріж грати^ме проти Спортклюбу. Як ми вже повідомляли, союзний чеський капітан вставив змагуна Руси Кріжа до запасної репрезентації Чехословаччини. Перший свій міжнародній виступ відбуде Кріж на змаганнях Вінер Спортклюб-Львинята. (львинятами називають запасну репрезентацію Чехословаччини). Якщо Бокший вздоровіє, гратиме також у цій репрезентації.

Осіння рунда чеської Ліги вже вирісована. Починається вона 22. серпня і скінчиться 28. листопада. На жаль, у цьому календарику нема вже Руси.

Мистецтва юніорів у Ужгороді. Русь — УАЦ 3:0 (0:0). Ворота добули Товт і Пі'шка. У. Т. К. С. П. — УМТЕ 6:0.

Шмелінг — Браддок. Сьогодні, в четвер, мають відбутися в Ню Йорку боксерські змагання між Шмелінгом і Браддоком за мистецтво світа. Рефері, визначений нюйоркською боксерською комісією, Браддок бойкотує і заявив журналістам, що не стане до змагань. Шмелінг також уже не вірить у те, щоб Браддок ставив до бою. Якщо Браддок справді не стане до мечу, стратить мистецтво світа.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО
ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

Буфантурний відділ, дальше торговлю бляхою (досі продано до 2500 тон). Торкнувся теж дисципліни (відношення до гасла „Свій до свого"): в ОСК вона більша супроти Централі (47 проц. запотребування) ніж у кооперативах до ОСК. Через брак потрібної готівки, як і всіх товарів, не можна дисципліни довести до 100 проц. Це тормозить машин, шкла, валіза, мануфактура, пузру, ружу і т. п., які можна буде діставати у вимін в сусідніми Пов. Союзами. Дир. Бабюк, організатор збуту сільсько-господарських продуктів, дав дуже цікавий образ праці ОСК в цій ділянці. Тут перед ледо Гвоздечина, точніше: Балицеччина. Досі збув ОСК 1500 тон (150 вагонів) різного збіжа за ціну до 400.000 зол. Село в того вдоволене, сусіда оставляється з увагою до збуту і ОСК стає мірилом цін. Завдання: скооперувати весь збут збіжа. З черги дир. Пашкевич сказав про працю Надзірної Ради та її відношення до дирекції ОСК, а ради. Кобринський в імени ревіз. комісії поставив внесок на признання абсолюторії управі, і признании всім урядовцям та службовцям. Після рівневої дискусії, в якій промовляли представники кооператив, внесення це ухвалено. Тут дирекція дала ще від себе кілька внесків, які принято при внесках, крим одного (брати 2 проц. від товарів на уділи), який вирішить найближча анкета. З черги чистий зиск розділено в той спосіб, що 7.000 зол. придїлено до запасного фонду, 3.000 зол. для звороту кооперативам, 100 зол. інвалідам, 194.65 зол. Р. Ш., 100 зол. вдовам і сиротам, 100 зол. філії Просвіти, 100 зол. рем.-пром. бурсі, 60 зол. бібліотеці сиріт по урядовцеві ОСК. Дальше затверджено будженовий преліминар на 1937 р. і переведено дрібну зміну статуту. Вкінці доповнено вибір вильосованих членів Над. Ради, вибираючи тих самих на дальшу каденцію. На цьому замкнув предсідник ві 13-ті Загальні Збори ОСК.

ЛЮБАЧІВ.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Направа жіночих торбинок

та продаж найновішої шкіряної галянтерії по найнижчих цінах тільки в

Робітні Римарсько-Галантеріяної Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська 2, побіч фірми Саламандра.

Театри.

Український Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

МОСТИ ВЕЛИКІ:
С. „Дому П." 4. VI. Камо градеши? II. част. Смерть Нерона.
С. „Просв." 5. VI. Муравлі.
С. „Просв." 6. VI. Т. Шевченко
З Мостів театр виїжджає до Сокалю.

Український Національний Хор, муз. провід. Дмитра Котка.

4. VI. Херів.
5. VI. Устрики.

Великий Театр:

Пятниця, 4. VI. год. 8. веч. „Король".
Субота, 5. VI. год. 8. веч. „Король".

ЗА МАТУРУ бриллянтки 14 карат. золота під зол. 25·00 тільки у **Б. ГРІНБЕРҐА, Сикстуська ч. 4.**

КІНА.

АПОЛЬО: „Мадам Лєно" (із тайн царської охрани).
АТЛЯНТИК: „Венецькі ночі".
ВАЙДА: „Рапсодія Балтику", „Цісарева і я".
ГРАЖИНА: „Справа 444-1", „Вулиця малінна".
ЕВРОПА: „Панна Петруся".
КАСІНО: „Тільки раз кохала".
КОПЕРНИК: „Із перше кохання".
МАРУСЕНЬКА: „Ах хет" („За гріх") і „Веселі бідаки".
МЕТРО: „Експрес" з Пазлею Веселі та „Чорна рука".
МІРАЖ: „Квітярка з Пратеру", „Тайна д-ра Чолдлера".
МУЗА: „Адміралів сни".
ПАЛЯС: „Шан редактор шалє".
ПАКС: „Буде краще" з Тоньком і Шепком.
ПАН: „Циганське дівча" із Фліпом і Флапом.
РАЙ: „Пепі" комедія.
СВІТ: „Ада це не лицює" та ревія.
СТИЛЬОВЕ: „Той, що знав" і ревія.
ТОН: „Чарівниця із Селюку".
УТІХА: „Зацькована" та ревія „Венецькі ночі".
ХИМЕРА: „Коли кохати не вільно" з Мартою Егерт.

ФОТОПЛАСТІКОН.
(пл. Марійська 5).
„Зальцбург".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 4. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 14.14 Розр. музика, 17.00 Дашські пісні у вик. Веєке, 20.10, 21.00 Розр. концерт (орх., хор, солісти, ґлет, віол., арфа), БЕЛГОРОД (437) 18.40 Хор, БУДАПЕШТ (550) 17.00 Спів, 19.40, 20.00 Нар. музика, 20.10, 21.00 Концерт фільг. орх., 22.15 Циг. музика, ВІДЕНЬ (507) 12.00, 13.10 Концерт. 15.15 Тріо оп. ч. 1. Бетовена, 17.30 Вок. концерт (сопрано), 19.25 Легка музика, 22.05, 21.00 „Залюблені прощали" ком. Поргеса 22.20 Танк. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 15.15 Дитячі пісні, 15.40 Веселі мадригали й танки 17. ст., 18.15 Шубертові твори, КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.15 Концерт солістів 19.10, 20.40 Розр. музика, 21.00 Оперова музика, 22.00 Концерт військ. орх. МІНХЕН (405) 12.00 Розр. музика, 16.10 Веселе муз. попольдне, 18.15 Музика для кожного, солісти, 20.10, 21.0 Вечір нім. музики, ПРАГА (470) 17.00 Симфк. квінтет, РАДІО ПАРІ (1648) 12.15, 13.30 Орх концерт, 13.15, 17.30, 18.30, 19.45, 20.15, 21.00, 22.00 Спів, 14.30, 15.00 „Монсіє Кодома" комедія Трістана Бернара, 16.00 Камер. музика, 18.45 Скрипка, віол., 20.30 Форт., РИМ (421) 17.15 Камер. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00 22.00 „Княжна чардаша" оп. Легара.

Субота, 5. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 15.30 Для дітей, 19.00 Вечірній гомін, 19.25 Китиця веселих мельодій, 22.30 Танк. музика, БЕЛГОРОД (437) 18.00 Вок. концерт, 20.40, 21.00 Сербський вечір, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Скрипка, 18.30 Орх. концерт, 21.20 Циг. музика, 22.40 Популярні оп. мельодії БРЕСЛАВ (316) 20.10, 21.00, 22.00 „Веселі жумошки з Віндзору" оп. Ніколаї, ВІДЕНЬ (507) 12.00, 13.10, 19.30 Розр. концерт, 15.15 Хор, 18.00 Нар. пісні, 20.25, 21.00, 22.00 „Дер Гіммель фолер Гайґен" весела ревія. ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 15.10 Нар. мельодії, 20.10, 21.00 „Як вам подобається", розр. концерт, КОШИЦІ (259) 13.30 Для Закарпаття, 18.00 Для закарпатських дітей, МІЛЯНО (369) 17.25 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „І диктанті делля монтеня" оп. Кастельнуово-Тедеско, МІНХЕН (405) 8.30 9.00 Веселі мельодії, 14.45, 15.00 Муз. калейдоскоп, 20.10, 21.00 Веселий вечір ПРАГА (495) 16.45 Театр для дітей. 17.55 18.00 Веселий концерт солістів, 19.35 20.00 Музична розр. програма, 22.35 Танк. музика, РАДІО ПАРІ (1648) 12.00 Орх. концерт, 13.15, 19.45 Спів, 16.30 Театр для дітей, 20.15 Давні фр. пісні, 20.30 21.00, 22.00 Симф. концерт. РИМ (421) 17.15 Танк. музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 4. червня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.28 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній дениик, 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Колєдзюм Нобіліюм, 11.57 Сигнал часу 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Сарасате: Романца Андалюза, гр. пл., 12.20 Комунікат львівської Хліборобської Палати 12.35 Оп. фантазії з вик. орх., 13.05 Із опер Ріш. Вагнера, гр. пл., 11.55 Трохи пісні, трохи слова (скринька для дітей і гр. пл.), 14.55 Львівська біржа, 15.00 Легка музика з гр. пл., 15.40 Львівські біжучі вістки, 15.45 Господарські вістки. 16.00 Гутірка з хорими. **16.15 „Пісня про Гамалію", літ.-муз. авдиція Волод. Ковальчука та Зб. Літинського у вик. артистів львівського театру, хору й орх.,** 16.45 Золотий ювилей польського історичного т-ва. 17.00 Солісти: спів, скр., форт., 17.50 Наші дерева: Тис, 18.00 Туристичний інформатор, 18.05 Російські казочки, з гр. пл., 18.30 Мода, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 З камер. музики, гр. пл., 19.50 Спортові вістки, 20.00 Розривковий концерт: орх., спів, форт.; у перерві о год. 20.45 Вечірній дениик, Актуальна гутірка, 21.45 Битва за Хороншанку (доповід.), 22.00 Оркестра та солісти, гр. пл., 22.50 Ост. вістки веч. дениика, метеор. вістки, огляд преси, 23.00 Легка й танк. музика з гр. пл., 23.15 Танк. музика, 24.00—1.00 Орх. концерт.

Субота, 5. червня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.28 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній дениик, 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Співаймо і сеньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Хліборобська скринька, 12.25 Розривкова орхестра, 14.00 Концерт бажань; Наша програма, 15.45 Господарські вістки, 16.00 Весела авдиція для дітей: Хто вів пляцок з черешнями, 16.30 Солісти: скрипка, форт., 17.00 Екзотичні мельодії у вик. орх., 17.50 Торфовища над Вартою, 18.00 Про Червоний Хрест, 18.05 Юрандія хор з гр. пл., 18.25 Актуальна гутірка, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 „Ліхтарник" па осн. Сенкевича, 19.35 Актуальна гутірка, 19.45 Спортові вістки, 20.00 Симфонічний концерт, у перерві о год. 20.40 Вечірній дениик, 21.45 Літературні новини, 22.00 Муз. мозаїка, спів, 22.50 Останні вістки веч. дениика метеорольог. комунікат, огляд преси 23.00, 23.30 Танк. музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орх. концерт

„КАРПАТІЯ"

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ НА ЖИТТЯ У ЛЬВОВІ.

БІЛЯНС НА ДЕНЬ 31. ГРУДНЯ 1936.
в золотих.

ЧИННИЙ СТАН: I. Каса 19.601.85. II. Кредитові уставлони 94.906.24. III. Вартісні папери з біжучими купонами 784.718.04. IV. Нерухомости 226.452.72. V. Позички під застав власних поліс 125.966.60. VI. Агенти 8.662.37. VII. Різне з титулу залеглих складок 22.827.17. VIII. Товариства обезпечень 51.162.73 IX. Інші довжники 3.941.25. X. Бюрові рухомости 1.278.99. XI. Інші активи 506.70. Разом 1,340.021.66.

ДОВЖНИЙ СТАН: I. Запасний капітал 33.234.16. II. Інші капітали й власні фонди Товариства 51.591.58. III. Основний капітал 220.000. IV. Обезпеченевий фонд 767.806.43. V. Резерва на неполагоджені платні суми на власний уділ 7.700. VI. Інші фонди й технічні резерви 6.152.20. VII. Фонд на амортизацію вартости нерухомости 15.600.61. VIII. Товариства обезпечень 59.750.08. IX. Інші зіритеї 14.845.57. X. Незаплачені податки й оплати 2.487.74. XI. Інші пасива 34.811.40. XII. Біляисова надвишка 126.025.89. Разом 1,340.021.66.

РАХУНОК ЗИСКІВ І ВТРАТ ЗА 1936 Р.
в золотих.

ЗИСКИ: I. Чистий дохід з майна Товариства 13.239.28. II. Різниця курсу на вартісних паперах 208.958.58. III. Відписки відписаних належностий 74.94. IV. Інші 65.12. Разом 222.337.92.

ВТРАТИ: I. Недобір у житловому році на рахунку життєвих обезпек 11.827.58 II. Відписані суми на належности 85.54 III. Відписано з вартости нерухомости 2.622.16. IV. Відписано з вартости рухомости 1.488.20. V. Різниця курсу на вартісних паперах 13.788.84. VI. Доповнення фонду на різницю курсів 35.000. VII. Адміністраційна резерва 30.000 VIII. Інші 1.999.76. IX. Більшова надвишка 126.025.89 Разом 222.337.92

Приділ біляисової надвишки з 1936 року

1. На опроцент. уділ. листів	11.000.—
2. На запасний капітал	92.029.71
3. На спец. резервовий капітал	11.502.50
4. На фонд на різницю курсів валют і вартісних паперів	11.502.50
Разом зол.	126.025.89

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·23, 38·80, Долярн американські 5.28·50, 5.26·00, долярн канад. 5.28·50—5.26·00. Фльорени гол. 191·22—289·50, Франки фр. 23·6·—23·46, Франки швайцарські 120·90—120·10, Фунти анга. 26·11—25·95, Гульдени данц 100·10—99·30, Корони ч. 18·20—17·60. Кор. дан. 116·54—115·70, Кор. нори 131·13—130·15, Корони шв. 134·65—133·65, Ліри італ. 23·20—2··60, Марки фінляид. 11·56—11·20, Марки нім. 129·00 — 126·50, Шіляхстр. 98·10—97·60, Марки нім. сріб. 156·50, 154·00, Гель Авіа 26·10—25·80.

Акції.

Банк Польський 101·00, Лісьпоя 12·25, Цукор 29·25, 29·0·, Вугель 18·50, Нобдин 55·00, Старахович 28·25. Тенденція дешо слабша.

Папери.

3 поз. інвест 1 ем. 63·25, серія пенз. 2 ем. 64·00, серія 63·75, 3 конверс 56·25, 6 дол. 53·00, купон 18·49, 4 преи. дол. 58·25, 37·75, 7 стабіл. 370·00, купон 22·50, 4 консолід. 53·25, 38·75. Тенденція лещо слабша.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Маслосоюз повідомляє, що від 1. червня цін на масло не ставить.

Масло	17—18
Яйця	2·65—2·75

Тенденція на масло затискує, на молоко слаба, на яйця аларматна.

П Т И Ц Я.

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 1 VI п. р. платив своїм достачальцям за 1 кг. живої птиці, якою подають птахомагазині „М. С." у Львові (пл. Відьчизняного ч. 2) такі ціни:

Курята І. кл. тонсті від 0·60 кг. вагору	1·80 зол.
Кури молоді І. кл. товсті без пазинку на ногах від 1.50 кг вагору	1·05 зол.

Слабших сорту від вище подапих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Дирекція гімназії Рідної Школи в Рогатин. приймає заголошення учнів (учениць) на шк. рік 1937-38 до: 1) клас I—IV кодукаційної гімназії нового типу; 2) класи VIII класичної гімназії давнього типу. 3) класи І. кодукаційної гімназії гуманістичного типу. Вступні іспити до всіх клас будуть відбуватися між 17—25. червня 1937. Учні можуть знайти приміщення в інтернаті, а учениці в бурсі Шкільної Помочі. 1045

Гр. нат. Мала Семинарія у Львові Вступні іспити відбудуться в днях 17. 18. і 22. червня. Прохання з залучанням складати в Дирекції до дня 10. червня 1039 2-2

ПІДПРИЄМСТВА

ПРОМИСЛОВЕ підприємство продам Товар зеровадженнй — збут забезпечений. Вклад 15 000 зол., дохід вище 4.000 зол. річно — можливість поширення на споріднені вироби. Зголошення до „Промисл" до „Діла". 1047 1—1

ПАНСІОНИ

ЛІТНИСЬКО — Дзір — Карпати, рівнина, утримання 3—3.50. Відомість: Бучацкова, Львів, Шептицьких 14. 1050 1—1

РІЖНІ

БОН-ТОН дамська чистої гардероби і коміршів із пральні Кульчицького. Личаківська 117. 687 25-5

ЗА ДОБРЕ СВІДОЦТВО годинник — поручає Романжевський, Львів, Академічна 2 (Готель Жоржа). 1048 1—1

ПЕРЕВІЗ МЕБЛІВ, БАГАЖІВ та товарів виконує дешево та солідно українська перевозово-спедиційна кооп. „Гарма", вул. Ярош. Фока, магазин „Лемко" тел. 287-05, по 2. год. 200-26. 1046 1—1

ОГОЛОШЕННЯ.

Електромеханічне заведення
М. Стемпковського
ЛЬВІВ, ВУЛ. СВ. МИХАЙЛА 4
тел. 221-09.

Виконує направу машин і електричних сильників, заставляє світла і сили, сигналізацію і промовзводи, вентилятори, електричні плиті, фірми, машини і сильники на складі

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти

1 мм. одношпальтовий або його місце в руб.

ряці оголошень	зол. 0.25
1 мм. одношпальтовий в тексті і новинках	зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці	зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і привят. кореспонденції по	зол. 0.15
купно, продаж, вимам і т. п.	зол. 0.10
шукаючі праці	зол. 0.05

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	зол. 480.—
Остання сторінка 1/2	зол. 250.—
Остання сторінка 1/4	зол. 130.—
Остання сторінка 1/8	зол. 70.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 1

Субота 5. червня 1937. Ч. 122

ДІЛО

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229-41.

Автономія для Підкарпатської Руси.

(Власна кореспонденція з Ужгороду).

Хочуть ліквідації українських господарських станиць.

Чи маємо багато потіхи з нашого міщанства.

Заборона українських імпрез у Бережанщині.

Прокажені у Городенці.

Староста за решіткою.

Присуд у настасівському процесі: 22 і пів року вязниці.

Гуляйгороди. Фейлетон Г. Чіпки.

Не еспанські, лише большевицькі літаки збомбардували „Дойчлянд".

Інтервю з Тамарою Вишнівською, українською фільмовою зіркою.

Економічний огляд.

Ч. 122 (14.665). Львів, субота 5. червня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Квартирічне . . . . 15.00 „
Піврічне . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 НОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Неділя, 6. червня 1937
год. 4-та пополудні
Львів, пл. Сокола-Батька
(за Стрийською рогачкою)

ВЕЛИКЕ СВЯТО МОЛОДІ

шкіл і захоронок Р. Ш. зі Львова і з краю. У Святі візьме участь також дітвора Захоронок Т-ва „Українська Захоронка".

Програма багата: дефілада, гри й забави, масові вправи, вправи зручности, історичні пісні в супроводі орхестри, хороводи, спортові змагання. Трубна орхестра. Фантова льотерія.
1007 Подробиці Свята в афішах і летючках. 3—3

Генерал Моля згинув у летунській катастрофі.

ЖАЛОБА В ЕСПАНІЇ.

„Радіо Націонаь" повідомляє: Вчора (четвер) в 9. годині вилетів з Вітторії літак, на якому летів до Валядоліду ґен. Моля з полковником Бозасом, двома іншими старшинами та буйчужним пільотом.

Серед густої мряки літак розбився об гору,

віддалену на 3—4 км. від місцевости Кастон де Пеонес.

Представники місцевої адміністрації найшли після 2-годинних пошукувань решткн літака та тіла залоги, в яких деякі були віддалені на 25 метрів від місця, де упав літак.

ПОСМЕРТНЕ ВІДЗНАЧЕННЯ.

Ґен. Франко надав генералові Молі великий хрест ордеру Сан Фернандо за заслуги підчас війни.

„ДУХ МОЛІ ВСЕ ЖИТИМЕ".

Згадуючи перед мікрофоном про трагічну смерть ґен. Молі, ґен. Кеіпо де Лляно заявив: Хоча ґен. Моля не живе, його дух житиме все. Його смерть не ослабить акції повстанців, які з тим більшим запалом змагатимуть до завершення свого завдання.

НАСЛІДНИК ҐЕН. МОЛІ.

Ґен. Франко підписав кілька декретів, одним із них іменує він ґен. Давілю командантом північної армії. Рівночасно командування середущою армією передано ґен. Салікетові

ПОХОРОН.

Як подає Авас, ґен. Молю поховають у Памплюні. Подробиць ще не устійнено. Покищо тіло ґен. Молі та інших жертв зложено у міському капітанаті в Бургосі, куди вночі приїхала вдова по ґен. Молі. Ґен. Льопез Пінто зложив їй кондоленції в імени еспанського народу.

ЧЕРВОНІ ПАЛЯТЬ МАДРИД.

Як подає „Радіо Репете" зі Саляманки, червоні викликують що раз то більші пожежі у нутрі Мадриду. Минулої ночі національні війська вгасили пожежу дерев у Каза дель Кампо.

Англійський проєкт ґарантій

ДЛЯ ВОЄННИХ КОРАБЛІВ, ЩО КОНТРОЛЮЮТЬ ЕСПАНСЬКІ БЕРЕГИ.

Британський уряд звернувся вчора до Парижа, Берліну й Риму з пропозицією ґарантій для кораблів, що ведуть контролю на еспанських водах. Проєкт обнимає дві точки:

1) у деяких еспанських пристанях потворити досить просторі і точно означені смуги безпеки, де могли би причалювати контролюючі кораблі;

2) на випадок нарушення безпеки контролюючих кораблів у смугах безпеки чи на контрольних відтинках і взагалі на випадок всяких конфліктів між контролюючими кораблями і еспанською владою команданти відтинків 4-ох контролюючих держав відбули би нараду, щоби розглянути інцидент і поставити відповідний внесок комітетові неінтервенції. Карні санкції міг би вирішити лише комітет.

ДАЛЬШІ НІМЕЦЬКІ КОРАБЛІ ПЛИВУТЬ ДО ЕСПАНІЇ.

Як подає Німецьке Інформаційне Бюро, вчора (четвер) відплила з Вільгельмсгафену на еспанські води 3. фльотиля торпедовців. Небавом поплине туди і кружляк „Кельн".

Французькі комуністи хотять роздмухати німецько-еспанський конфлікт.

Французькі комуністи натискають на паризький уряд, щоби припізнити заключення договору про ґарантію безпеки для воєнних фльот. На засіданні комісії порозуміння лівих партій секретар комуністичної партії пос. Дюкльос поставив демонстраційний внесок, щоби комісія висловила симпатію населенню збомбардованої Альмерії. Інші партії рішуче спротивилися такій ухвалі, яка утруднила би працю французькій дипльоматії, зате піддали проєкт компромісової, помірованої ухвали, але комуністи не погодилися.

ДАЛЬШІ ЖЕРТВИ З „ДОЙЧЛЯНДУ".

У шпиталі в Ібізі померло двох німецьких матрозів, ранених на „Дойчлянді".

Новий японський уряд.

Уряд князя Коное уконституувався в такому складі: віцепремієр і міністр внутрішніх справ: Ейхі Баба; війна: ген. Сугіяма; маринарка: адм. Йонаї; скарб: Ікінобу Кая: справедливість: Сугіко Біоно; освіта: Ейї Яті; рільництво: гр. Райнеї Іріма; пошта і телеграф: Рівтаро Нагуї; залізниця: Шікутеї Накадзіма.

—o—

Автономія для Підкарпатської Руси.

Ужгород, початок червня 1937.

З попередніх інформацій вже відомо, що чеські відповідальні політики приобіцяли внести законопроєкт про автономію для Підкарпатської Руси на розгляд законодатних палат зараз по римо-католицьких Великодніх Святах. Українське населення Підкарпатської Руси мало деякі підстави сподіватися дістати „писанку" під час своїх Свят. Тимчасом з тої „писанки" до цього часу нічого не вийшло і навіть не відомо якими взорами вона буде розписана тими, що розписують її у великій таємниці.

Серед мотивів, що виправдують затягання справи, неостанне місце має і той, що мовляв велику несподіванку для відповідальних політиків зробили політики Підкарпатської Руси своїм проєктом автономії, що вони його подали урядові республики і всім клюбам парляменту дня 9. III. ц. р. Тим більшою несподіванкою став цей законопроєкт, що його подано в імені Центральної Руської Народньої Ради, яка одноголосно прийняла його на своїх загальних зборах в Ужгороді 28. листопада 1935. року та обеднала на ньому обидва — постійно ворогуючі поміж собою (український і великоруський) — табори. і хоч фактом цього обеднання здійснена одна з передумовин заведення автономії для П. Р. (єдиний фронт українців і русских) у дійсности цей спільний фронт став, як згадано, одною з причин дальшого проволікання цієї такої важливої для П. Р. справи.

Отже, сподіємося, і читачам „Діла" буде цікаво познайомитися з цим законопроєктом бодай у найзагальніших рисах.

Цілий законопроєкт затитулований: **Проєкт Закону Центральної Руської Народньої Ради про Конституцію Автономної Підкарпатської Руси**
Юридичною підставою законопроєкту є сен жерменський договір поміж великими державами і ЧСР з 10. IX. 1921. р. та конституційна грамота ЧСР. Законопроєкт говорить про „найширшу автономію для Руської Области, яка дасться погодити з єдністю Чсл. Держави" (§ 1.).

Проєктуючи урядову назву для цієї области „Підкарпатська Русь", законопроєкт так визначає її границі: „Границі Підкарпатської Руси з Польщею, Румунією і Мадярщиною годяться з границями Чехословацької Держави. Західну й остаточну границю установить спільний комітет Народнього Зібрання Чехословацької Республики і Сойму Підкарпатської Руси найпізніше до одного року, рахуючи від дня першого засідання Сойму. Ті політичні округи на захід від ріки Ужа, в яких, беручи під увагу середнє число вислідів народнього перепису з 1910, 1919, 1921, і 1930. р., русини (рутени, руснаки, греко-католики або православні) мають абсолютну більшість, повинні бути прилучені до території Підкарпатської Руси вже на основі цього закону зараз по його правосильности". (§ 3. точки 1. і 3.). Для інших спірних політичних округ (з релятивною більшістю русинів (рутенів, руснаків, греко-католиків та православних) на підставі даних тих самих переписів передбачається плебісцит, що його мав би перевести паритетна комісія, зложена міністерством внутрішніх справ і губерніяльною управою з рівного числа представників заінтересованих країв.

До компетенції автономної Підкарпатської Руси, „крім справ мовних, шкільної і позашкільної освіти й виховання, віроісповідних справ і справ місцевої самоуправи", належать „всі ділянки законодатної та виконної влади, а також судівництва, які в § 5 нинішнього закону не означені виразно як загальнодержавні" (§ 6).

Офіціяльною мовою Підкарпатської Руси є мова руська (малоруська) (§ 7.). Герб, прапор, національний гимн та інші знаки Підкарпатської Руси мав би встановити сойм додатково. Обовязані до військової служби з **території** П. Р. (підкр. М. Л.) мали би носити окремі відзнаки і на своїх прапорах у державних барвах уживати й барви П. Руси. Офіціяльною мовою і мовою команди у військових формаціях П. Р. є мова руська (малоруська). Головним містом є Ужгород.

Для зв'язку з загально-державними законодатними установами сойм П. Р. висилає відповідне число послів, що „мають право голосу в Національному Зібранні лише в таких справах, які **не підлягають** компетенції Сойму Підкарпатської Руси".

Крім того „в цілі установлення тісного звязку між управою автономної области і центральною управою Чехословацької Республики та в цілі охорони інтересів автономної области організується Підкарпатське Міністерство, на чолі якого повинен стояти міністр без портфелю, яким може бути лише особа підкарпатського руського (малоруського) походження.

Законодатна влада зосереджується в руках автономного сойму, що у своїх установчих зборах складається з 45 членів. Це число мало би бути збільшене в залежности від числа людности, прилученої до П. Руси після остаточного встановлення її західної границі. Порядок законодатної праці і внутрішня структура органів законодатного сойму почасти встановляються законопроектом, а здебільша відносяться до компетенції самого сойму. На випадок розпущення сойму в часі відложення засідань, або на випадок довгої перерви в засіданнях сойму передбачається Постійний Комітет у складі 9 членів, що правда, з деяким обмеженням його компетенції дотично права вирішувати справи: зміни основного закону, фінансових справ та справи недовіря губернаторові.

На чолі автономної управи стоїть губернатор, якого призначує президент Республики на внесок предсідника сойму з трьох осіб, кандидованих соймом. Губернатором може бути назначений громадянин ЧСР підкарпатського руського (малоруського) походження після скінчених 35 років життя, що володіє руською (малоруською) мовою у слові й письмі та має пасивне виборче право (§ 45). Крім губернатора законопроект передбачує також і губерніяльну управу, як теж і інші органи автономної управи, що їх компетенцію мав би визначити сойм.

Правосильність як законодатної, так і виконної влади автономної Підкарпатської Руси по законопроекту є найширша і цілком усамостійнена від центральної влади.

Спеціяльно треба згадати про § 47 законопроекту, який передбачує, щоб: „урядовці всіх державних та автономних урядів і службовці інших установ, чинних на території П. Р., були назначувані з корінних мешканців цієї території". Вимога ця поширюється і „на службовців та урядовців, які були або в часі введення в життя цього закону є в активній державній службі на території Підкарпатської Руси".

Для популяризації цього законопроекту Ц. Р. Н. Р. видала його спеціяльною брошурою з відповідними додатками, що обосновують юридичну природу законопроекту та висвітлюють дані для буджету автономної Підкарпатської Руси. Книжечку розіслано із супровідним листом, у якому м. ін. читаємо: „Проект по своєму змісту звернув на себе більшу увагу, бо в **ньому точно означені рямки автономії краю,** цілком згідно з постановами сен-жерменського договору. **В цих рямках забезпечується єдність і цілість держави,** і також умовини достойного людського життя для всього корінного населення **автономії руської-української области, що лежить на півдні Карпат.** Саме тому управа Ц. Р. Н. Р. просить Вас, як русина патріота, як громадянського діяча і як представника Вашого тіснішого товариського гуртка, ознайомити із змістом цього проекту й інших до Вас близько стоячих русинів (евентуально й людей іншої нації) нашого краю, бо доля нашого населення від того й залежить: чи вдасться нам переконати широкі маси про те, що права на достойне людське життя саме в таких рямках забезпечить нам закон і що за переведення цього закону в життя ми повинні всі разом поставитися без огляду на партійну, національну чи релігійну приналежність".

Як бачимо з наведеного тексту супровідного листа, агітаційні методи **за переконання широких народніх мас у забезпеченні його людських** прав на життя в автономній краї**ні** занадто скромні і нагадують скорше конспіративні методи підпольної роботи, а не отверту боротьбу за свої людські права в умовинах демократичної держави, якою є ЧСР. **Ні віч, ні зібрань, ні спе**ціяльних викладів для ширших мас і з цими ширшими масами майже ніхто не переводить. Зацікавлення автономією серед цих мас є і відповідною пропагандою легко далося би змобілізувати духа підкарпатських українців та сцементувати їх в одну сильну народню армію, що значно підсилило би ініціяторів законопроекту. Але такої відваги не бачимо. Навіть у, так би мовити, конспіративним листуванні всюди уживається назва „русин" для означення населення, а місцев. гуртки русинів-патріотів занадто слабо повязані з широкими масами населення, щоб могли на власну руку зєднити та перевести мобілізацію політичної енергії цих широких мас.

Треба ще додати, що в самім обєднанні політиків обох напрямків, навіть у такому важливому моменті, не видно більшого здвигу в напрямі погодження в найістотніщій справі. Проект закону видано в двох мовах: українській і московській. І хоч різниць у тексті законопроекту нема, але щодо офіційної мови майбутньої автономної области, то московський текст брошури виразно зазначає: **Офіціальным языком Подкарпатской Руси является руссій язык.** Оця неприязнь, не відсунена бодай до часу скликання майбутнього сойму — надзвичайно характеристична. Це в значній мірі й повинен стой на підпольно-конспіративний спосіб пропаганди законопроекту між ширшими масами.

Не дурно-ж навіть найсвідоміші елементи української інтелігенції „підкарпатського руського (малоруського) (уживаючи термінольогії самого законопроекту) походження" цілком спокійно стверджують, що на верхах „дуже мало зважають на законопроекти опозиції та що треба чекати на якесь порозуміння поміж владою і коаліційними послами з Підкарпатської Руси"...

Так то марнується дорогоцінний народній політичний капітал через **нерішучу поставу українських політиків на Підкарпатській Руси.** Ті політики, як колись і в Галичині, право національного первородства заміняють на сумнівної вартости порозуміння з представниками московофільського напрямку, що само в собі несе елементи завзятої борні та розпорошування сил замість повести якнайенергічнішу акцію між народніми масами за здійснення повної автономії Підкарпатської Руси.

М. Л.

Даймо освіту нашій селянській молоді!

ПІД УВАГУ БАТЬКІВ І СТАРШОГО ГРОМАДЯНСТВА!

Коли поглянемо на наше повоєнне суспільне життя і порівняємо його до передвоєнного, то побачимо велику різницю. Хоч політично ми програли, але суспільно дуже багато зискали. Ми, як нація, зрозуміли свою слабість і свою енергію спрямували на ширшу розбудову нашого суспільного життя. Розбудовується у різних напрямках наша кооперація, будиться приватна ініціятива у фабриках і варстатах. Сотні наших людей, яким замкнено доступ до державних і самоуправних установ, мусять учитися працювати самостійно.

Але є одно цікаве явище, на яке слід звернути більше уваги, а саме: коли приглянемося нашому суспільно-громадянському життю зблизька, то побачимо, що майже всі провідні місця в усіх наших установах, чи культурно-освітніх, чи економічно-господарських, як також у приватній торговлі і промислі займають люди з довоєнною, воєнною або зараз безпосередньо повоєнною школою. Зате молодшого нарибку бачимо дуже мало, а як і є, то вони поводяться досить пасивно, тоді саме, коли життя вимагає від нас якнайбільшої активности.

Сьогодні дуже багато говорять і пишуть у пресі про „нове життя", про розбудову рідної торговлі і промислу, про опанування міст, а дуже мало думають про те, хто це має зробити. Чейже до цього потрібно багато освічених і фахово підготовлених молодих людей, а ми тих людей маємо щораз-то менше. І не диво. Бо колись багато інтелігенції мали ми із священничих та урядничих родин. А також наше селянство посилало багато дітей до шкіл. Сьогочні цей наплив до шкіл значно змалів. Священничих дітей чимраз менше **напливає до шкіл.** Причина — примусовий целібат у станиславівській і перемиській єпархії та частинний у львівській. За кілька літ цей найповажніший резервуар нашої інтелігенції запустіє. Урядовці і люди вільних професій, які є у нас, знову через матеріяльну нужду женяться у досить пізному віці та обмежуються звичайно найбільше до одної дитини. Єдиною опорою лишається наше селянство, але й воно перестало майже цілком цікавитися середньою чи вищою школою, мовляв, наука тепер не виплачується. Що більше. Навіть до ремесла є чимраз менший приплив селянської молоді, дарма, що на селі землі щораз-то менше, а на якусь працю наш селянин не може числити. Сьогодні є такий стан, що нашому селянинові навіть не дають каміння товкти на дорозі, не згадую про доступ на залізницю, до війська тощо. Не диво, що через нужду наші села пролетаризуються, що тут і там маємо „**людові фронти**" і т. п.

Ми мусимо собі усвідомити, що наша майбутність у великій мірі залежатиме від відповідного виховання сучасної селянської молоді. Правда, що є вже багато у нас сіл, де молодь починає провадити відмінне життя від життя своїх батьків і дідів. Життя селянської молоді набирає культурних форм і поволі пристосовується до вимог часу. Є вже багато зорганізованої молоді в „Соколах", „Лугах", „Каменярах", „Вишколі Хліб. Молоді" і т. д. Ця молодь проймається вже наукою, читає часописи, книжки, шукає нових шляхів у своєму житті. Але це ще не є у нас масовим явищем, доказом чого нехай послужить така цифра: Хліборобський Вишкіл Молоді на західно-українських землях має ледви 455 гуртків з 4.239 членами, а чейже це є найважніша організація для селянської молоді. І коли ми хочемо перебудувати наше селянське життя так, як це бачимо у деяких західних краях і використати до цього нашу молодь, то мусимо цю молодь до того заздалегідь приготовити. Наші провідники сіл мусять тямити про те, щоб дати тій молоді відповідну, до засобів їх батьків, освіту.

Кожна нація, особливо державна, витрачає багато грошей на вишкіл молоді, розуміючи, що в людині лише в молодих роках можна вирабляти твердий характер, замилування до праці, до краси, до самостійного життя.

Це вже добре зрозуміли наші сусіди-поляки і на ту ціль не жалюють грошей. Недавно навіть появився розпорядок до президентського декрету з дня 22. вересня 1936. р. про службу праці для молоді — на зразок німецьких таборів праці. У таких юнацьких дружинах праці дають молоді крім праці теж підготову до військової служби та до всяких професій, а що найважніше дають молоді загально-громадянську освіту. Служба там тривас два роки і є платна з державного фонду праці. Для нас там нема місця. Ми нарід недержавний і власних зорганізованих капіталів не маємо, але молодь нашу виховати мусимо, коли хочемо йти вперед. І тому мусимо без сторонньої допомоги виховувати нашу молодь, а передовсім селянську, на свідомих громадян, здібних жити і бути творчими серед усяких життєвих обставин.

Живемо в часах великого поступу людської культури і цивілізації, в часах, коли інші народи пишаються великими здобутками на полі техніки, ми ж починаємо щойно вишкрябуватися зі стану економічного примітивізму. Найбільшими нашими ворогами на дорозі поступу були: темнота, питоме нам лінивство, страх перед усякими новинами (те вічне: „най буде як бувало") і алкоголізм. Ці відвічні вороги сильні у нас ще й досі. Досить згадати, що українці на зах.-українських землях пропивають річно коло 50 міл. зол. а 12 міл. зол. прокурюють (*статистика з „Календарі Українського Кооператора" за 1937 р.*) і то тоді, коли тисячі нашої молоді шукає праці, коли по селах шаліє нужда і панує загальне зубожіння. Чи не краще булоб ці гроші заощадити на урухомлення кількох українських фабрик. Ми нація наскрізь хліборобська, хліборобство є досі нашим головним варстатом праці, але цей варстат корчиться (кольонізація наших земель), а людей прибуває. Земля не може вже нас усіх виживити. Треба шукати виходу — саме життя пхає нас до міста. Треба усвідомити наших селян, щоб посилали масово свої діти до шкіл чи до ремесла, бо маємо ще багато варстатів праці нами не опанованих. Зі школи не мусять виходити тільки професори, доктори чи магістри та кандидати на урядовців, але також фахові робітники, промисловці, купці тощо.

І саме тепер, під кінець шкільного року мусимо звернути увагу нашого громадянства, а передовсім селян, щоб з початком нового шкільного року масово посилали свої діти до шкіл, чи то загально-освітніх чи фахових, аби збільшити резерви нашої інтелігенції новими вишколеними силами. Кожна наша дитина мусить скінчити щонайменше 7 клясову народню школу, аби мати забезпечений вступ до ремесла.

Саме тепер пора подумати над тими справами, щоб у шкільних феріях, під осінь, приступити до д. з.

Андрій Качор.

Хочуть ліквідації українських господарських станиць!

Хто інспірує послідовну пресову кампанію за повним розгромом зорганізованого українського життя?

Немов на кивок чародійної паличи — очевидно на чиюсь інспірацію — польська преса почала в останньому часі послідовну й неперебірчиву кампанію проти всього зорганізованого українського життя. День у день появляються дляр-мові статті про якесь „зменшення польського стану посідання" на українських землях у Польщі нібито тому, що українці послідовно розбудовують головно господарське життя і викуповують, мовляв, масово всякі обекти по містах. Одночасно україножерна польська преса оперує брехливими цифрами й даними про викуп землі українськими селянами від польських землевласників, хоч самі офіційні дані польської статистики говорять про страшну нужду і повне роздроблення землі українських селян.

Разом з тим на всяких зіздах польських організацій, проурядовими починаючи (напр. „звйонзку стрільців резервістів") та освітньо-культурними (напр. Т. Ш. Л.) і становими (поляків-землевласників) кінчаючи, ухвалюють довжезні україножерні резолюції з домаганням повної ліквідації решток наших прав у шкільництві, культурному й господарському житті. Добираються вже навіть до греко-католицької церкви вимагаючи від уряду, щоби ввів для нас григоріянський календар та уможливив явне душехватство.

Провід у цій скаженій і неперебірчивій кампанії проти зорганізованого нашого життя веде ендецька преса й ендецькі головачі з Грабськими, Гломбінськими, Ромерами й іншими на чолі. Всеж таки пальма першенства в цій божевільній кампанії належиться краківському „І. К. Ц.", на сторінках якого пописується перцями ославлений Опйола, який обстрілює тепер головно наші кооперативні організації, стрільнами найгіршого сорту брехні. А вже вершком провокації є передова стаття в „І. К. Ц." з 5. ц. м. (ч. 154) п.н. „Українська атака на польський стан посідання на... заході". Непідписаний автор наплів там таку масу явно провокаційних нісенітниць, що з ними не то що полемізувати, але навіть їх реферувати нема ніякого змислу.

Згадаємо лише для інформації наших читачів, що провідна думка цієї ганебної статті така: Український воюючий націоналізм веде протипольську роботу в Галичині і на Волині — за польські гроші. Ця праця можлива тому, що Маслосоюз, який затруднював у себе „в памятних часах саботажної акції ріжних боевиків та агітаторів зпід знаку УВО", відкрив дві свої крамниці на Шлеську, а саме: в Бельську і Катовицях, які підлягають б. старшині „Української Армії" д-рові Котикові. Продажжю масла, сира та яєць українці здобувають від поляків грошеві засоби до своєї акції. Тому вирішні чинники (читай: уряд), мусять зревідувати своє становище до української проблеми, а суцільний польський фронт мусить зломити ворожу полякам офензиву українців на господарському відтинку.

Читаємо ці побожні бажання наших „приятелів" з „І. К. Ц." і дивуємось їх льогіці. Всі знають, що для нашої молоді нема місця в державних урядах чи самоуправних установах — вона мусить шукати собі хліба і прожитку у власних установах, створених важким трудом і кривавим потом їх працівників. І коли така українська установа розбудується і дає зрештою тяжко запрацьований кусок хліба своїм працівникам, які інакше тинялись би без роботи — то чи це злочин? Якби наші „приятелі" з „І. К. Ц." думали людськими категоріями, то може зрозумілиб, що праця, яку виконує Маслосоюз і взагалі українська кооперація, є з кожного погляду корисна і повинна б мати найбільше признання державних чинників. Тимчасом та праця стрічається з самими перепонами в терені та з постійним цькуванням польської шовіністичної преси проти дотичних установ та їх робітників.

Не знаємо, чи прокуратура скаже вкінці своє слово і притягне до відповідальности тих, що цькують безнастанно одну частину населення проти другої. Здається нам, що на це прийшла вже крайня пора! Інакше перед українськими масами є тільки розпука й безнадійність. А на це лиш чекає сусід зі Сходу, щоб використати ці настрої одної частини населення для себе.

Табеля щастя „Надії"

В 38-ІЙ ЛЬОТЕРІЇ ВИПЛАТИЛА КОЛЄКТУРА „НАДІЯ" СВОЇМ КЛІЄНТАМ:

50.000 зол. на ч. 72363

30.000 зол. на ч. 27522

30.000 зол. на ч. 65384

30.000 зол. на ч. 164056

30.000 зол. на ч. 167310

30.000 зол. на ч. 191399

20.000 зол. на ч. 164751

20.000 зол. на ч. 191072

20.000 зол. на ч. 186528

20.000 зол. на ч. 192740

15.000 зол. на ч. 130809

15.000 зол. на ч. 157367

15.000 зол. на ч. 150022

15.000 зол. на ч. 162703

13 ВИГР ПО ЗОЛ. 10.000 ВПАЛО НА ЧЧ.:

10.000 Зол. на ч. 15066
10.000 Зол. на ч. 79863
10.000 Зол. на ч. 84124
10.000 Зол. на ч. 84157
10.000 Зол. на ч. 144819
10.000 Зол. на ч. 158244
10.000 Зол. на ч. 158452
10.000 Зол. на ч. 164281
10.000 Зол. на ч. 173483
10.000 Зол. на ч. 183151
10.000 Зол. на ч. 186520
10.000 Зол. на ч. 192512
10.000 Зол. на ч. 192936

16 ВИГР ПО 5.000 ЗОЛ. ВПАЛО НА ЧЧ.:

5.000 зол. на ч. 45721, 5.000 зол. на ч. 85966, 5.000 зол. на ч. 88082, 5.000 зол. на ч. 93029, 5.000 зол. на ч. 104717, 5.000 зол. на ч. 130940, 5.000 зол. на ч. 143007, 5.000 зол. на ч. 149445, 5.000 зол. на ч. 157241, 5.000 зол. на ч. 161940, 5.000 зол. на ч. 167042, 5.000 зол. на ч. 169488, 5.000 зол. на ч. 183154, 5.000 зол. на ч. 184568, 5.000 зол. на ч. 187336, 5.000 зол. на ч. 191408

36 ВИГР ПО 2.500 ЗОЛ. ВПАЛО НА ЧЧ.:

2.500 зол. на ч. 20182, 2.500 зол. на ч. 21476, 2.500 зол. на ч. 26697, 2.500 зол. на ч. 39417, 2.500 зол. на ч. 40447, 2.500 зол. на ч. 50822, 2.500 зол. на ч. 56590, 2.500 зол. на ч. 60429, 2.500 зол. на ч. 71411, 2.500 зол. на ч. 101733, 2.500 зол. на ч. 108536, 2.500 зол. на ч. 143753, 2.500 зол. на ч. 155716, 2.500 зол. на ч. 155932, 2.500 зол. на ч. 157331, 2.500 зол. на ч. 158089, 2.500 зол. на ч. 159812, 2.500 зол. на ч. 159847, 2.500 зол. на ч. 162015, 2.500 зол. на ч. 162028, 2.500 зол. на ч. 162070, 2.500 зол. на ч. 162679, 2.500 зол. на ч. 164246, 2.500 зол. на ч. 164276, 2.500 зол. на ч. 164723, 2.500 зол. на ч. 166213, 2.500 зол. на ч. 169611, 2.500 зол. на ч. 178962, 2.500 зол. на ч. 183039, 2.500 зол. на ч. 183298, 2.500 зол. на ч. 183528, 2.500 зол. на ч. 186502, 2.500 зол. на ч. 186691, 2.500 зол. на ч. 186783, 2.500 зол. на ч. 191364, 2.500 зол. на ч. 192817

60 ВИГР ПО 2.000 ЗОЛ. ВПАЛО НА ЧЧ.:

3913, 25674, 31204, 55208, 57379, 59126, 67366, 69507, 73143, 76807, 78465, 81810, 83368, 84240, 88113, 88178, 88725, 93077, 93167, 108553, 108841, 111077, 129616, 144858, 149354, 150047, 150522, 155652, 157263, 158120, 158968, 161319, 161890, 161951, 162042, 165825, 165838, 167071, 168206, 168323, 169404, 169763, 173475, 173504, 178182, 178726, 180878, 183090, 183329, 187411, 187416, 189691, 189945, 191165, 191439, 192023, 192707, 192732, 192752, 192968

115 ВИГР ПО 1.000 ЗОЛ. ВПАЛО НА ЧЧ.:

3902, 5019, 12481, 12488, 16490, 20152, 20172, 27039, 27418, 27726, 31748, 36861, 50850, 53991, 56503, 57371, 64925, 65658, 72265, 72367, 73941, 73950, 76836, 79458, 79916, 81507, 81606, 81679, 81814, 83045, 83457, 84403, 84497, 88078, 88174, 88175, 88193, 89219, 96961, 104583, 104734, 108919, 108981, 110842, 110961, 111076, 118705, 129540, 129602, 130830, 131240, 137047, 138706, 140974, 150039, 150560, 150696, 155288, 155304, 155359, 155703, 155799, 155816, 155874, 155878, 155910, 156551, 158315, 158427, 158429, 158789, 159785, 162051, 162085, 162216, 162708, 163351, 164088, 166638, 166641, 167082, 167097, 167712, 168232, 168261, 169454, 169665, 169783, 173381, 173405, 173536, 178187, 178295, 178961, 178967, 178968, 183374, 183498, 184651, 186619, 186727, 186916, 186951, 186995, 187352, 189599, 189649, 189780, 189858, 192005, 192033, 192265, 192540, 192550, 192572, 192736

ТА ДЕСЯТКИ ТИСЯЧ ВИГР ПОНИЖЧЕ 1.000 ЗОЛ. ВПАЛО В МИНУЛІЙ ЛЬОТЕРІЇ В НЕЗМІННО ЩАСЛИВІЙ КОЛЄКТУРІ

„НАДІЯ", ЛЬВІВ, ЛЕҐІОНІВ 11

КУПУЙТЕ ЩАСЛИВІ ЛЬОСИ І. КЛЯСИ! „НАДІЯ" НІКОЛИ НЕ ЗАВОДИТЬ!

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

які кожне видавництво мусить відновити з новим роком для почтового уряду можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції вишлемо за післяплатою.

Цінник друків:

Zawiadomienie wysyłkowe 1 пр. 5 сот.

Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 карток) зол. 2.50

Książka rozsyłkowa на 480 урядів, оправлена зол. 2.50; на 960 урядів оправлена зол. 5.—

Чи маємо багато потіхи з наших міщан.

(Стаття з купецьких кругів).

Радіємо, коли наше міщанство організується, бо це запорука, що у нас відживає, хоч і поволі, але систематично, наш третій стан а одночасно росте наша торговля і промисл. І є чому радіти. Та так само, як алярми всяких „Курієрків" є покищо передучасні, так і навіть наша радість з приводу зросту третього — міщанського стану, є може переборщена, подекуди навіть і безпідставна, буцімто ми опановуємо міста.

Приглядаючись нашому міщанству, думаю тут про Львів, то навіть оте зорганізоване наше міщанство не представляє для наших сусідів такої небезпеки, про яку вони кричать у своїй україножерній пресі. Свідомого українця аж жах бере, як виглядає сьогоднішнє наше міщанство. Не буду безпідставно говорити, але наведу факти, пропускаючи прізвища.

Говорять звичайно, що про померлих не треба зле висказуватися, тому нехай мені читач вибачить, що зверну увагу на деяких покійних міщан. Помер недавно багатий, визначний український купець — свідома, діяльна людина, член багатьох українських товариств, помер нежонатий, точніше, на смертній постелі взяв шлюб з полькою, лише на те, щоб їй лишити своє велике майно.

Пізніше помер другий купець, теж свідомий і діяльний українець, лишив жінку польку, яка дістала в спадку більший маєток; українські установи, де він працював, не дістали нічого, хоч купець був бездітний. Помер недавно багатий майстер мулярський, майно дістала жінка полька і діти охрещені на латинське.

Оноді стрічаю знайомого міщанина, свідомого члена міщанських організацій. Каже, що померла йому донька, йде до польського ксьондза замовити похорон. Питаю, чому до польського? Бо, каже, вона полька, я українець, як знаєте, але діти пішли за мамою полькою. А в того міщанина українця теж велике майно, простора вілля, сад — все пропаде для нас.

Мій сусід емерит, теж власник реальности, свідомий українець, буває в різних товариствах, не цурається своїх, але дома все по польськи, а син служив при польських легіонах.

Другий сусід теж українець, його предки були навіть великі патріоти, але він веде дім по польськи і навіть публично у пресі протестував проти того, щоб його називати українцем.

Знаю випадок, що коли до одного українського міщанина прийшов священник зі святеною водою, то жінка полька замкнула перед священником двері, переказуючи, що „собє не жичи рускєго ксьондза в своїм дому".

Знаю будівничого, маєтну людину; брат українець свідомий, але він сам веде дім по польськи, син перейшов офіціяльно на латинський обряд, і теж пропаща для нас людина, хоч крутиться поміж нами, ходить на наші імпрези, тішимося, що це наша міщанська слава, наш багатир...

Або яке мені трапилось бачити і чути щойно вчора: Кличе мене один наш знайомий, щоб іти з ним до сусіда, українського міщанина, що вмірає та хоче своє майно, хату з городом вартости 50.000 золотих, записати на українські цілі. Не гаючи ані хвилиночки, біжу. Приходимо. Дійсно, вмираючий старець просить, щоб прикликати нотаря, бо хоче записати свою реальність на будову церкви... Та це виявилось: довідуються про це його діти, син і донька, що обоє перейшли урядово на латинське; прибігли, вилаяли нас та нагнали з хати. Старець ще живе, але його діти, що змінили обряд, не допустять до того, щоб батько дав щонебудь на українські цілі. І що тут боляче, що батько, свідома людина, допускає до того, що його діти, без важної потреби, навіть не для хліба, бож це діти заможного батька, переходять на латинське... (До речі: батько був 30 літ старшим братом при одній львівській українській парохії).

Або таке: Є у Львові багатир, українець, признається ще до своїх, належить до українських товариств, що правда, не виявляє горячого патріотизму, але знають його всі, як українця. Майно в нього велике, доробився по війні майже мільйонової фортуни, вже є в нього кілька величезних будинків у Львові, які приносять йому тисячі місячного доходу, будує нову велизну палату, купує село, словом, не знає, що з грішми робити. Нема в нього дітей, є лише жінка латинського обряду, отже цілий майже мільйоновий маєток теж для нас пропащий, бо людина ця далека від патріотичних почувань та з дотеперішньої поведінки її не можна сподіватися, щоб сталось інакше.

Думаю, що недалекий буду від правди, коли скажу, що більше як 50% львівського, буцім-то українського міщанства, котре сьогодні ми називаємо українським міщанством, є для нас пропаще; щойно на яких 35—50% можемо сяк-так рахувати. Наші міщани старшого покрою це елемент мало національно-свідомий, їм байдуже, що їх діти, навіть тоді, коли обоє батьки українці, змінюють для хліба або посади обряд; зрештою часто-густо навіть той міщанин, що ціле життя почував себе українцем, на старости літ переходить на латинський обряд.

Такий стан, як у Львові, буде і по провінціональних наших містах, отже далеко ще нам до тріюмфу. Тому над національним освідомленням нашого міщанства треба нам працювати від елементарних основ, бо інакше даремні всі наші зусилля.

Найбільшим лихом нашим є так звані мішані подружжя по містах, бо в таких випадках завжди латинський обряд горою. Оженився українець з полькою, то він іде за нею і переходить на латинське. Вийде українка за поляка, то він не піде ніколи за нею і не змінить обряду, тільки вона змінює свій обряд і теж переходить на латинське. На тисячу може трапитися один випадок, що полька піде за українця на його обряд, а щоб поляк пішов за українкою на її обряд — то такого випадку я ще не бачив.

Другим лихом є те, що наш міщанин, купець чи ремісник, хоч він українець і його жінка українка, але для здобуття клієнта промовчують часто своє походження, говорять у крамниці [illegible], соромляться дати на своїм підприємстві українську вивіску, бо, мовляв, тратять клієнтелю. З таких малодухів теж небагато хісна матиме українська нація, тому для наших дівчів, що хочуть здобувати міста, лежить широке поле до праці, широке та вдячне.

Треба нам шукати хліба і праці в торговлі і промислі, треба нам конче здобувати міста. Але щойно тоді зможемо справді радіти, коли по містах матимемо дійсно свідомих людей, особливо молоді інтелігентні сили . . . . . .

Гр. Марусин.

Кооп. „БАЗАР" у Львові, Руська 3

продає

панчохи, скарпитки, жіноче і мужеське білля, шалики, краватки, рукавички й інше

Великий вибір. Дешеві ціни.

КАВКАЗ НЕ ВГНЕ ГОЛОВИ!

ЗАПРИЯЗНЕНІ З УКРАЇНОЮ НАРОДИ — В БОРОТЬБІ ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ.

Варшава, 2. червня.

Вчора взяла майже вся українська кольонія участь у святочному **„Кавказькому Вечері"** з нагоди XIX. роковин проголошення незалежности кавказьких республік. Була це величава маніфестація патріотизму кавказьких, запрязнених з Україною народів і тому варто її, як і своєрідним обставинам, в яких вона відбулася, присвятити дещо більше уваги.

Бо чому саме спеціяльним настроєм і святочністю вирізнюю 19-ті роковини?

Відповідь буде проста і ясна, коли пригадаємо собі, що ще так недавно большевики скривали перед світовою прилюдною опінією — нову низку геройських кавказьких повстань проти них, в яких правда, гинули Газі-Ґірей, Шамаєви, і Пошхоєви, але гинули, як местники і носії бунту поневолених націй Сходу проти нео-російського царизму.

У великій салі Східного Інституту зібралась ціла кавказька кольонія: кавказці, вірмени, азербейджанці і грузини. Серед них багатьох військових; вони в кращому положенні ніж ми.

Серед поважного настрою перечитав інж. **Коста Занґі** цікавий реферат, у якому змусував політичні змагання народів Кавказу за незалежність та їх сучасне політичне обличча й настрої. В 1918. р., році великого зриву поневолених націй, діждалися свободи й кавказькі краї: північний Кавказ, Грузія, Азербейджан і Вірменія.

Підчас російської революції, коли Денікін всупереч запевненням представника англійців ген. Томсона — захопив Півн. Кавказ, усі ці народи, шукаючи рятунку для своєї щойно віднайденої незалежности, пішли за лівими партіями, що знайшли опертя в червоному московському уряді і в наслідку знайшлись, не зважаючи на численні гаранції і запевнення, в межах СССР, де зломано їх „автономію" і застосовано безоглядну політику згідно з засадою: дівіде ет імпера.

Одною з фаз тої розбивацької політики було злучення кавказьких республік в одну федерацію, що, на думку большевиків, мало викликати з одної сторони внутрішні конфлікти між поодинокими народами, а другої — при допомозі асиміляції, популяційних рухів і т. д. мало зденаціоналізувати ці поодинокі народи в одну сіру, безбарвну покірну масу.

Але Москва перерахувалась. Конфедерація знайшла спільну мову. Вже у 1931. р. представники всіх народів зїхались на тайному повстанчому зїзді в закатальських горах і порозумілися щодо спільної протимосковської акції. За їх прикладом пішла й політична еміґрація Кавказу, якої представники заключили в Брюселі 14. липня 1934. р. пакт взаїмної помочі, розуміючи, що лише спільними силами зможуть протиставитися російському імперіялізмові.

Народи Кавказу бачать в Україні, якої геній Шевченко так влучно змалював їх долю, свого вірного союзника.

Кавказька еміґрація пильно й уважно слідить за настроями і положенням у своїх поневолених батьківщинах, де лунає могутнє гасло **„Бережи нас, Боже, від зарази і москалів!"** і вірить, що разом з іншими прометейськими народами виборе волю.

Після реферату студентська молодь декламувала багато цікавих грузинських, вірменських та півн.-кавказьких поезій, а хор дітей відспівав під проводом п. Азіс Езера низку зворушливих кавказьких пісень.

Слід підкреслити, що в цьому році проминає саме 140 років від народження великого кавказького героя **Імама Шаміля**, заслуженого і славного борця за волю Кавказу **(КТВ).**

—o—

Присилайте передплату!

Економічний огляд.

Д-р Г. Шахт у Парижі.

Зустріч з міродайними французькими чинника ми. — За новий господарський і платничий договір. — В чому зміна німецької господарської політики?

Делегатом Німеччини на відкриття міжнародньої вистави в Парижі вислав Гітлер міністра господарства і президента Державного Банку д-ра Гіяльмара Шахта. Цей вибір був не випадковий. Поміж Німеччиною і Францією ідуть уже довгий час торговельні переговори. Покищо товарообмін між цими двома сусідами має характер провізорії, бо договір є щойно „в роботі".

Великі успіхи, що їх добували німці в господарській ізоляції, вимагали і вимагають поважної жертви німецьких громадян. Коли не нагадує вона часи маркантної політики Фридриха Великого в Прусії з його гаслом „sich grosshungern", то тільки тому, що сьогодні важче в мирному часі змусити навіть здисциплінованих німців до надто великої саможертви. Дальша ізоляція в економіці є загрозлива, чого особливо не скриває орган д-ра Шахта „Der Deutsche Volkswirt". Але вийти з цієї ізоляції при рівночасним збереженні господарських інтересів нелегко. Особливо складні є справи у німецько-французьких взаєминах. Їх мала розплутати візита д-ра Шахта в Парижі.

Д-р Шахт мав розмови з премієром Блюмом, з мін. скарбу Оріолем, з мін. торговлі Бастідом і іншими впливовими людьми та — як подає офіційне звідомлення — мав дійти до позитивних вислідів. Який зміст цих вислідів — покищо невідомо. Можна тільки здогадатись, що обі сторони в дечому поступилися, щоб облекшити працю над торговельним договором.

З особливою пильністю записала преса виступ д-ра Шахта в Ням. Торг. Палаті в Парижі. З його бесіди подаємо тут **характеристичний уривок** у перекладі зі щоденника „Фелькішер Беобахтер" (28. V. ц. р.).

„Німеччина і Франція є найбільшими сусідами в Европі — сказав д-р Шахт. — Позвольте мені висказати думку, що взаємини наших народів будуть тим більше дружні, чим більше займуть вони правильне становище до життевих потреб свого сусіда. Німецький нарід живе на занадто малому просторі, дотого не дуже щедро наділеному природою і кліматом. Тому мусить він від довгих століть вживати своїх духових і фізичних сил для витворювання і вивозу високоцінних продуктів. Завдяки цьому має він змогу дальше існувати і розвиватись. Німеччина засобила досі продуктами своєї роботящости багато народів земної кулі. Але вона не може цих продуктів витворювати без помочі закордону. Вона є в посіданні тільки **одного — єдиного сирівця** в задовільній кількости. Це є зугілля. І його віддаємо заграници, як часто і скільки вона хоче. Всі інші сирівці мусимо спроваджувати з заграници. Дотого — ми не тільки бідні у сирівці, але і в **золото та девізи.**

З жалем мушу ствердити, що в останніх роках нам роблять трудноші в продажі заграницею наших готових виробів і в здобуванні тим способом потрібних засобів для купна сирівців. Через те ми мусіли знову почати орієнгуватись на наших винахідників, техніків і робітників. Завдяки їх невсипущій пильности вдалось нам піти новими дорогами, які дозволили нам здобути **заступні елементи для сирівців,** що їх не всилі купити закордоном, надибуючи перешкоди в вивозі наших фабрикатів.

Це є — представлений в коротких словах — змисл німецької господарської політики, змисл „нового пляну", т. зв. чотиролітки. Та на жаль цю нашу госп.-політичну лінію закордоном занадто часто зле розуміють. Нам роблять докори, шукаючи в ній доказу, що Німеччина бажає відтягнутись від господарської співпраці. Я можу тільки повторити те, що ми нераз підкреслювали: ми поступаємо так, бо ми **мусимо** так поступати, якщо не хочемо наразити на небезпеку життя нашої нації. Німецькі госп.-політичні ходи за останні роки є тільки виявом необхідности забезпечити дальше істнування нім. народу при сучасному господарському положенні в світі".

В дальшій частині своєї промови торкнувся д-р Шахт спеціяльно нім.-франц. торговельних взаємин, особливо двох засадничих проблем: **закупна у Франції сирівців і платничої техніки.** Діло в тому, що французи хотіли би мати в Німеччині відборця не тільки на сирівці, але також на готові фабрикати, зокрема на люксусові артикули і текстильку. Вони хотілиб також втримати строгі рямці платничого обороту (клірінг). Одно і друге надибує спротив Німеччини, яка властиву вагу кладе на сирівці та хоче свобіднішої форми платничого обороту. Імовірно д-рові Шахтові вдалось переконати французів, що така господарка є конечністю і що втримувати дальше бездоговірний стан, що тягнеться майже два роки, недоцільно ані для німців, ані для французів.

Н-вич.

ВСЕСОЮЗНА СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКА ВИСТАВА В МОСКВІ.

6. червня буде відчинена в Москві всесоюзна сільсько-госп. виставка. Осередком її будуть експозитури колективних господарств усіх районів і націй, колгоспів і радгоспів. Будуть запродуковані найновіші осяги в управі збіжжа і технічних рослин, в плеканні худоби і птиці та в справності тракторно-машинових станцій. Головний вхід до виставового терену веде на площу народів СССР, яка є окружена 10 павільонами окремих республік Союзу в тому й України. В середині площі стоїть величавий павільон (здається, що це павільон Московщини, хоч цього не зазначує заграннична преса, з якої беремо цю вістку. Російський нарід „прямує інтер нарес", або як кажуть у київському радіо „найперший серед народів СССР", отже і в архітектурі виставки це мабуть зазначене). Збіжеві і технічні рослини займають своїми павільонами 18 га простору. Там є теж великанська склепна будівля для субтропічних рослин. Довкола овочевого павільону засаджено сотні овочевих дерев, які демонструють осяги дослідника Мічуріна (сьогодні вже покійного).

НОВІ ФІЛІЇ „ПОДКАРПАТСЬКОГО БАНКУ" НА ЗАКАРПАТТІ.

Празьке міністерство внутр. справ — як подає „Прагер Прессе" — дозволило „Подкарпатському Бан. кові" відчинити дальші чотири філії, а саме в: Рахові, Севлюші, Тячеві і Волову. Досі мав цей банк філії в Мукачеві, Пряшеві і Хусті. „Банк Чеської Легії", в круг інтересів якого входить „Подк. Банк", рішив зліквідувати свою філію в Ужгороді, переливаючи її агенди на „Подк. Банк".

ІТАЛІЙСЬКИЙ ПЛЯН ЗАГОСПОДАРЕННЯ АБІСИНІЇ. — ІТАЛІЯ ВИЙШЛА ПЕРЕМОЖНО З ГОСПОДАРСЬКОЇ СКРУТИ.

Міністр італ. Африки Лессона представив Палаті 5-річний пляна загосподарення імперії та обговорив методи реалізації цього пляну, якого метою є кольонізувати й експльоатувати багацтва Абісинії. В основу пляну покляв він **раціональність, доцільність і ощадність.** Міністр заповів редукцію робітничих платень у сх. Африці, вказуючи на конечність резигнації з люксусових европ. потреб. Замість будови великих і коштовних автострад передбачує він направу і консервацію існуючих караванних шляхів. До робіт допущені будуть тільки кваліфіковані і матеріально забезпечені підприємства. Приватна підприємчивість не буде вязана, але буде контрольована владою. Лессона уважає необхідним створити зі східної Африки окрему **господарську одиницю,** що співпрацювала би з легкою полією, але велаб самостійну торговлю з заморськими краями. Така автономія — не думку міністра потрібна, бо Абісинія відділена від метрополії Суезьким Каналом. В ділянці кольонізації заповідає він творення малої хліборобської власности для італійців.

Шестирічка передбачує: 1) будову комунікаційних шляхів, 2) будову порту в Ассаб, 3) частинну регуляцію сомалійських рік, 4) будову криниць, щоб деякі заселені центри забезпечити водою, 5) будову мешкальних і публичних будинків зі збереженням засад ощадности, 6) охорону лісів і частинне заліснення відповідних терен, 7) розбудову телеграфічної мережі без дротів (надмір над дротами коштував би дуже багато), 8) будову казарм, які відповідатимуть технічним і кліматичним условинам.

Як ствердив міністр скарбу в незвичайному експозе — **абісинська виправа коштувала Італію 12 мільярдів лірів.** Не вважаючи на це величезне зусилля — фінанси Італії витримали і передбачувана пересічна недалекого заломання цілого її господарства **не сповнились.** Помогла цьому жертвенність італійців. Їх довіря до уряду і повне зрозуміння „духа часу", в якому повстає велика їх імперія. Довіря італійця до переломових в історії подій помогло урядові при помочі позичкових, кредитових і комерційних операцій вийти з фінансової скрути.

Треба зазначити, що експозе італ. міністра скарбу з 20. ц. м. прийняла європейська преса, як проголошення **перемоги над численними господарськими труднощами,** які дуже поважно загрожували Італії.

ПОЛЬСЬКА ХРОНІКА.

ПОДАТКОВІ ТЯГАРІ І МІСЬКІ ФІНАНСИ.

Заходи міських управ добути великі грошеві засоби для направи комунальних фінансів чи пак нових інвестицій шляхом нового податку викликали сильну реакцію в публичній опінії, зокрема викликали спротив господарського самоврядування, Пром.-Торг. Палат. Обтяження доходу громадян, хочби тих, яких дохід переходить 400 зол., булоб рівнозначне в першу чергу з гальмуванням розвою господарського життя. Це зрозуміла публична опінія і таксамо урядові кола, які устами віцепремієра Квятковського ствердили, що прийняття проекту про новий податок не залишились би без впливу на розвій кониюнктури і могліб ослабити швидкість господарської реконвалесценції.

Соймова комісія відкинула проект. Небезпека минула. Союз Пром.-Торг. Палат, який особливо завзято боровсвав плян нового податкового обтяження, запропонував Союзові Міст створити спільну комісію територіяльного і господарського самоврядування. Її завданням булоб випрацювати засади основної реформи міських фінансів.

РЕЗУЛЬТАТИ ЗБІРКИ НА ЗИМОВУ ПОМІЧ.

Згідно з тимчасовими обчисленнями збірка дала 82,245.482.18 зол., з того в готівці 24,261.600.25 зол., 2.545 тисяч у натуралях, решта в дотаціях Фонду Праці. Як ствердив мін. Косцялковський — ця вперше цього року започаткована акція виказала помилки в методиці, зате дала досвід, який можна буде вжити в черговій раз.

ЗБІЛЬШЕНЕ ЗУЖИТТЯ ШТУЧНИХ ПОГНОЇВ.

В часах кріз зужиття штучних погноїв дуже сильно змалізо і щойно в цьому році, коли ситуація в сільському господарстві покращала, збут штучних погноїв значно збільшився. Держ. Рільний Банк розпровадив до 1. травня ц. р. поверх 88.784 тон вартости ок. 11 міл. зол., тоді коли в тому ж періоді 1936 р. тільки 57.380 тон вартости 7 міл. зол. Готівкові оруддя цього Банку в продажу погноїв зросли на 25 проц., а кредитові на 115 проц. Значний зріст кредиту вказує, що Рільний Банк стає менше регресивний в доборі довжників.

СВІТОВА ХРОНІКА.

ТРИ СВІТОВІ ВИСТАВИ В ПАРИЖІ: 1889 Р. — 1900 Р. 1937 Р.

З приводу відчинення 24. травня ц. р. „Міжнародньої Вистави Мистецтва і Техніки в модерному житті" закордонна преса пригадує цікаві моменти з попередніх світових виставок у Парижі. Виставка 1889 р. була влаштована в соті роковини великої франц. революції. Франція була тоді — як одинока республика — дуже непопулярна в урядових колах різних держав. **Бісмарк** з приводу цієї виставки заявив: німецькі кущі повинні радше їхати до південної Африки, ніж до Парижа. Дипльоматичні французькі представники мусіли виясновати, що „ми не маємо наміру робити з нашої виставки міжнародньої політичної маніфестації, тим менше вести дідо республиканської пропаганди, а хочемо зібрати продукти **світового виробництва** в атмосфері згоди і миру". В р. 1900 участь світу в виставці була вже значно більша, ніж у 1889 р. Німеччина була вже репрезентована, зате **бойкот виставки проголосила Англія.** Війна з бурами розпалила пристрасти, британців у Парижі не любили. Преса залюбки підкреслює, що не зважаючи на ще яскравіші політичні розходження у сучасности, ніж у давнині, на цьогорічній паризькій виставці репрезентовані всі культурні нації (ми на жаль мусимо додати: **крім українців**).

Варто ще зазначити, що і в 1900 р. виставка була відчинена щойно в **половині липня,** хоч відчинено її вже 5. травня.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Волинська дівчина зі срібного екрану.

Розмова з Тамарою Вишнівською.

Варшава, кінець травня 1937.

Тамара Вишнівська, молода дівчина з Волині, а проте вже відома фільмова артистка, якій доля дала справжній мистецький талант і так швидко ввела її за таємні ворота царства Срібної Музи — має візантійські очі красуні і дитячий усміх.

І ви ніколи не повірили б, що ця делікатна, „маленька жінка", вже від кількох років уміє по 16 годин на добу „крутити" щораз то нові фільми і своєю справжньою карієрою крутити голови тисячам молодих дівчат, що обліпляють її хмарою, щоб дістати автографи.

Молода артистка не залишає ні на мить праці. Право фільми є не менше суворе, як усі права життя, а може й ще більш суворе, бо розраховане на бистрі метри лискучої стяжки, що не може ні на мить зупинитись в погоні за стилем, за новою красою, за образом життя і... бізнесом.

І тому, коли я бачу, як панна Тамара Вишнівська зі справжньою дистинкцією світової дами, минаючи кавярняні столики, має втомлені працею очі — резигную згори з усіх стереотипових репортерських питань.

А зрештою — я ворог всякого традиційного інтерв'ю. Бо чи це цікаво, коли журналіст править артистці компліменти і задає приготовані питання, а вона мусить на них відповідати і вдавати, що є захоплена розмовою?

І я майже про нічо не питав п. Тамару, звертаючи розмову на буденні теми.

Тамара Вишнівська (це буде цікаво для пань) добирає до ясного волосся чарівної блондинки дискретну бронзу спортового костюму і такої самої шапочки, а очі зальотно прислоняє серпанком. Має голос справжньої спортсменки, низький, шовковий альт і вміє цікаво оповідати.

В кавярні майже пустка. Маршалківською перебігає прудка артерія обідового руху. Пані Тамара глядить у вікно і каже:

— На свята була я дома в батьків у Лушьку. Так приємно провела час. На Волині цвіте весна...

— Ну, а якже з Вашою „американською" пригодою?

Артистка усміхається, бо і є чого сміятись. Вона виїхала не так то давно з родинного міста, як незнана молода дівчина. Вернулась — славною фільмовою зіркою. Тому нічого дивного, що коли зайшла до місцевої кавярні, молодь так намагалась її подивляти, що витиснула виставові шибн в кавярні... Чиж це не американська пригода?

Наша артистка є дійсно популярна. І не тільки серед чужих; ці мають стільки кін, стільки нагод її бачити, стільки фільми, реклями, стільки інших див...

Але про ту популярність я не буду писати. Нею може похвалитися кожна фільмова зірка. Але не кожна, з певністю, має такі листи і слова признання, як п. Тамара Вишнівська. Вона говорить:

„Я старанно переховую усі листи від своїх, в них стільки туги за широким світом і за... славою..."

Я читав ці листи з української провінції до пані Тамари. Листи від малих школярок і від закоханих студентів, а навіть від сільської дівчини з далекого, забутого села. Неграматично і з помилками писала, що „перечитала, що довідалась, що п. Вишнівська є українка і що має їхати до справжньої Америки і що її образи висвітлюють у справжніх кінах за купованими білетами". Яке щастя!

— То Ви таки справді маєте намір виїхати до Голівуду?

— Тимчасом ні. Я мусілаб їхати на цілих пять років, а я не хочу. Я мушу памятати про свою родину. Батькам не переливається, молодшу сестру (вона така здібна) маю намір забрати теж до фільми, а врешті це неможливо у найближчому часі, бо в липні я виходжу заміж...

Соломка, через яку тягнув я зимний мазаграм висмикнулась мені з уст.

— Ви виходите вже заміж?

— Так. За свого директора. Він сам з Угорщини.

— І Ви вже — вибачте недискрецію — маючи вісімнадцять років вспіли пережити якусь любов?

—Я виходжу заміж з любови...

Коли фільмова артистка вихонть заміж за директора — це нічого дивного. Це життєва справа. Мудро. Але чомусь воно дивно, коли єдина українка, що в весні життя знайшла славу, полюбила саме чужинця, директора. Значить, не маємо щастя до своїх людей...

Але таке є право фільми і людей що її творять: швидко, **почерез щастя і серце і ентузіязм юрби — до слави.**

Тамара Вишнівська має дитяче личко, але в очах таїться у неї захований вираз трагізму. Вона любить драматичні, трагічні ролі. Тепер накручує саме „Дівчата з Новолипок", потім поїде в пошлюбну подорож, потім потім, ой в неї безліч проектів!

За хвилину дивиться в міражі диму, що кучерявиться з трубки її папіроса. Вона курить, від недавна зрештою, папіроски ховає все в гуцульській касетці і на руці має теж набиванку гуцульську брансолетку. Вона ними тішиться, показує інкрустації. — Дивіть, правда гарне?

А коли ідемо вздовж Маршалківської, на якій бурхливий весняний вітер збиває тумани куряви — артистка (така скромна а проте цілком незаангажована, що прохожі за нею оглядаються) поважно каже:

— Я так люблю діти і тішуся, що буду їх мати — —

— А скільки Ви хочете дітей?

— Лише двоє.

— Славно!

Але ось вже фільмове ателіє і нам треба прощатись.

— До побачення в Голівуді — жартую.

— До побачення, а не забудьте передати читачам „Діла" мій привіт.

І зникла в ясних дверях: волинська дівчина зі срібного, не нашого екрану.

(Ктв.)

Як відбувся шлюб найславнішого парубка.

Подробиці з вінчання б. короля.

В четвер 3. ц. м. відбувся в Тур шлюб князя Віндсора б. короля Англії то найславнішого і найзавзятішого парубка у світі з панею Валіс Ворфільд-Сімпсон.

У вчорашньому числі подали ми саму вістку про шлюб та приготування до цієї найважнішої життєвої події б. короля. Сьогодні подаємо порробиці із цієї події, яка цікавила світ мабуть не менше, якщо не більше як напр. бомбардування Альмерії, смерть ген. Моля, чи хочби зміна японського уряду.

Весільні одяги.

Князь Віндсор, відомий чепурун виступив у жакеті з білим гвоздиком. Капелюх мав ясно сірий і таку саму краватку. Пані молода одягнена була від ніг до голови у черевички, сукню й капелюх синього кольору т. зв. „валійської синяви". Стіл, на якому підписували акт цивільного шлюбу, був покритий рожевим накривалом, яке князь Віндсор дарував містові на памятку. Свідком князя був його приятель отаман Меткельф, а свідком молодої інший приятель п. Роджерс.

Вагони з дарунками.

Хоч шлюб був зовсім „тихий" і відбувався тільки в приватному колі знайомих, всеж таки викликав він багато розголосу в цілому світі і зокрема у Франції. Свідчить про те перш всього зацікавлення цілої французької преси. яка присвятила молодій парі, та її шлюбові з багато місця.

Як ми писали вже напередодні, в цілім місті й околиці настав святочний настрій. Вулицями міста переїздили що хвилини американські, або англійські авта. На кожному кроці можна було почути англійську мову. На залізничому дворці стояло кілька вагонів із весільними дарунками та квітами призначеними для молодої пари. Сильний рух панував теж на летунському майдані в Тур. Туристи напливали ввесь час і гостинниці просто не могли їх помістити.

Шлюб.

Передшлюбні приготування на замку почалися вже від самого ранку. З Льондону приїхав давній фризієр князя Віндсору. Прическою молодої піклувався сам мистець фризієрія монсьє Антоан.

Шлюб почався в год. 11.45 і дві хвилини пізніше князь Віндсору перестав уже бути старим парубком, а пані Валіс вийшла втрете заміж. Підчас шлюбу було присутніх тільки кільканацять осіб із найближчого окруження молодої пари та 5 журналістів.

Після відчитання розділів цивільного кодексу мер запитав:

— Чи ваша королівська величність годиться повінчатись із панею Валіс Ворфільд?

— Так! — відповів рішуче князь.

— Чи пані Валіс Ворфільд годиться повінчатись із його королівською величністю князем Віндору?

— Так! — відповіла мягко пані Валіс.

— Запалюю, що від цієї хвилини ви вже получені подружжям — заявляє святочно мер.

Церковний шлюб.

Після цивільного шлюбу відбувся теж безпосередньо потім церковний шлюб у замковій бібліотеці. Молоду пару повінчав, не зважаючи на протест англійського єпископа Фульгему, пастор Андерсон Жарден.

Найбільш урочиста була хвилина присяги. Слова присяги в англіканському обряді такі:

„Беру тебе за жінку у щасті й нещасті в багатстві і в біді, в здоров'ї і в недузі, щоб любити тебе, поки нас смерть не розлучить, по святій волі Найвищого"

Вислови симпатії для молодої пари.

Щоб висловити свою симпатію для князя Віндсора відбулося в четвер 3. ц. м. в цілій Англії дуже багато подруж молодих людей. Величезну сензацію викликав в Англії факт, що крім цивільного, відбувся теж церковний шлюб. Ліберальна преса висловлює дуже демонстраційно свої симпатії для князя Віндсору.

Служба безпеки.

Підчас вінчання 450 жандармів і гвардійців стерегло замку Канде. У воздусі „пильнували пару" поліційні літаки, які ввесь час літали над околицею. До Канде намагалося добитись 5.000 туристів, одначе префект наказав замкнути доступ до замку у промірі 2 км. Дорогами ввесь час переїздили скріплені поліц. стежі на мотоциклях і автах.

ГРАД ЗАМІСЦЬ ЛЕДУ.

Мексиканське місто Колима не має зовсім фабрики леду, а що спеки лаються там доволі, то мусить вона собі в знаки, міська управа порадила собі в інший спосіб. Колиму навідують доволі часто градові тучі. Міські робітники збирають по вулицях градові кульки і магазинують їх у спеціяльних холодільних, в яких вдержана постійно температура 10 ст. зимна. Запаси граду є такі великі, що завжди вистачають аж до чергової градової тучі.

ВЕСЕЛЕ.

МОЛОДЕ ПОДРУЖЖЯ.

— Алеж, моя кохана, обід все ще не готовий. Я піду до ресторану.

— Не можеш ще 10 хвилин зачекати?

— Буде тоді обід готовий?

— Ні, але я піду з тобою.

ТІЛЬКИ ВЛАСНІ ОБОВЯЗКИ.

— Касуню ти забула підтягнути важки годинника — каже пані до нової служниці. Адже я вам казала, що цей годинник треба що тиждня накручувати.

— Прошу пані я ще не знаю чи я лишусь в пані чи ні, то чому я маю виконувати роботу для своєї наступниці.

На фонд допомоги студентству.

На фонд допомоги академічній молоді зложили далі в Адміністрації „Діла“: д-р Н. Думка, Сьвєнціяни, 3 зол., д-р Волод. Лаврівський, Бережани, 10 зол. замість цвітів на домовину бл. п. д-ра Клявдія Білинського; Володимир Соловій, Середне Село, 5 зол.; Марія Панейківна, Львів, 10 зол. (і кожного місяця буде складати по 5 зол.); Володимир Верхола, Спас, 5 зол., Кометична ф-ма „Меріда“, яку ми проголосили у виказі з 2. VI. ц. р., зложила 10 золотих, а не 5, як було помилково подано; Українське Бюро купна-продажі нерухомостей „Трансакція“, Львів, Длугоша ч. 1, зол. 10. Разом зложено досі в Адміністрації „Діла“ на фонд допомоги українському студентству 221 зол.

—o—

Зїзд польських кольоністів на Волині.

В Рівному закінчився зїзд волинських польських кольоністів при участи 500 делегатів, між якими було 56 жінок. На зїзді промовляв заступник предсідника „звйонзку осаднікуф“ пос. Смочкевич. Він ствердив, що польські кольоністи на Волині вже зорганізували 68 молочарень.

В резолюції учасники зїзду домагалися, щоб уряд збільшив опіку над кольоністами на Волині. Одночасно закликали кольоністів, щоб своєю діяльністю зміцнили польський елемент на Волині.

Заборона українських імпрез у Бережанщині.

Від довшого часу староство в Бережанах не дозволяє на українські імпрези по селах, і то без огляду на те, в якій формі вони не відбувалисяб. Чи буде це невинна вистава, як „Свято Матері“ у Плютичі, чи забава на дохід будови церкви у Вербові, чи поважне свято в честь Франка у Стриганцях або й фестин у Бережанах — на всі прохання одна відповідь: „Не позволям“. Важкі зусилля проводів читалень та кружків „Рідної Школи“ обертаються в ніщо за одним почерком пера. Люди знеохочуються та попадають у зневіру. Є місцевости, де ніяким чином не можна добитись дозволу на якунебудь українську імпрезу.

Ось приклад: Нараїв просить у січні дозволу на забаву. Виділ бере на себе повну відповідальність за порядок. Одначе староство забороняє: „зе взґлєнду на спокуй і пожондек публічни“. А в тій самій місцевости і в тій самій порі польські товариства уладжують вже шестий великий баль. В лютім просить читальня дозволу на „Свято Крут“ і та сама відповідь „Не позволям“. У травні просить читальня дозволу на концерт у честь Шевченка і знову відповідь, як вище. Треба підчеркнути, що досі ні читальня, ні її члени не дали ніякої притоки до інґеренції влади — а на місці є постерунок поліції.

Проводи центральних товариств повинні поробити негайно заходи вгорі, щоб припинено ті заборони, що так спинюють нашу працю на долах. Через заборону імпрез і тим самим брак гроша товариства часто не можуть вивязатись зі своїх зобовязань супроти філій та центральних установ. Дуже просимо поробити якнайскорше інтервенції, де слід, бо всі наші заходи не мають ніякого успіху.

Читальники.

Великий Театр	щодня „КОРОЛЬ“	Великий Театр

На „Дойчлянд“ напали совітські літаки.

Як довідується правий паризький тижневик „Ґренґуар“, на „Дойчлянд“ напали совітські літаки, зі совітської летунської бази у Валєнсії.

Напередодні нападу, 28. травня, командант бази, совітський полковник Тігров дістав якусь шифровану телеґраму з Москви і скликав нараду вищих старшин На його приказ на другий день 3 групи по 2 літаки вилетіли зі совітської бази і відбули низку летів здовж берега, не здаючи еспанському командуванню ніяких звітів. 2 з тих літаків збомбардували „Дойчлянд“; ними керували летун Василь Шмідт і сотник Антін Грігорін.

Зі сойму.

У нинішньому пленарному засіданні сойму взяв участь премієр Славой-Складковський та віцепремієр Квятковський. Згідно з постановою президента держави маршал сойму піддав першому читанню законопроєкт про підмогу для рільних господарств, що потерпіли від стихійних нещасть та відіслав його до комісії. Дальше сойм ратифікував у 2. і 3. читанні два торговельні договори: 1) з Англією, про звільнення від мита гумових опон для повозів, 2) з Францією — про продовження торговельного договору з 1936. р., 3) з Німеччиною про продовження торговельного договору з 1935 р., 4) додатковий протокол до торговельної конвенції зі Швайцарією, 5) додатковий протокол до торговельної конвенції з Чехословаччиною, 6) додатковий протокол до торговельної конвенції з Мадярщиною з 1925. р.

Опісля сойм приняв законопроєкти про ратифікацію додаткового протоколу до торговельного договору з Бельґією, торговельного порозуміння з Іраком та конвенції про повітреплавство.

Опісля пос. Валєвський референував урядовий законопроєкт про виконання засади неінтервенції у внутрішні еспанські справи.

В ОСВІТНІЙ КОМІСІЇ СОЙМУ.

йшла дискусія над урядовим законопроєктом про академічні школи.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

МІХАЕЛЬ АРЛЄН

Вечеря Бальзака.

Підпершн клопітливо голову стояв Гонорє Де Бальзак посередині своєї кімнати і думав. Защо-ж ти сарако Бальзаку повечеряєш нині ввечір, га? Злобно усміхаючись витягнув він своїх останніх пятьдесять сотиків із кишені, підкинув їх угору і подивився мелянхолійно, як ґріш покотився за параван. Потім повернув сильним рухом своє величезне тілище, казав собі подати капелюх і палицю викладану самоцвітами і вийшов із хати.

Пан Лямбер власник славного ресторану Лямбер, куди заходили тільки найбільші смакуни, поклонився так низько, як тільки дозволяло йому його туловище.

— На нині ввечір прошу вечеру на дванацять осіб — сказав Бальзак недбайливо. — Це мусить бути така вечера, щоб могла перейти в легенду, така, яку міг би малювати сам Ліонардо — ви певне знаєте Ліонарда, пане Лямбер, маляря прийдешніх віків... та байдуже про нього. Що ви кажете?

— Отже може би почали маракійськими канталюпами?..

— Гм. непогано. А після цього голуби, такі, щоби ви їх добули просто з поеми Анакреона...

— Індик по марсейськи...

— Ні, тільки не по марсейськи, дорогий пане Лямбере, благаю вас! Не забувайте, що його Величність наш нещасливий король Людвик зїв індика, заки його — досить, ви самі знаєте історію!

І Бальзак повів із ресторанником далі розмову вибираючи всякі фантастичні страви, поки не закінчив бресквами і суницями (в такій порі року!).

— Ага, пане Лямбер! Я рахую на вас як на земляка і на приятеля мистецтва: ви мусите нам дати найкращу кімнату. Я сподіваюся на вечорі представників дипльоматії та літератури, членів Академії! І щоб було багато свічок довкола, сто, тисячу! Не кажу вже про цвіти для дам! Прийдуть і жінки, пане Лямбер, про це зайве вам казати... Чи ви знаєте ту маленьку Коралію? Отже точнісько чверть на девяту... чуєте? не забудьте... запишіть собі у своєму календарі, точнісько чверть на девяту, ані на хвилинку пізніше!

Чотирнацять хвилин по 8-ій увійшов пан Де Бальзак широко відчиненими дверима до їдальні. Сотні свічок сяяло, серед чаш із цвітами, відбиваючись у дзеркалах. Два льокаї у перуках чекали ззаду. З простягненими руками побіг Бальзак до господаря:

— Чудово, пане Лямбер, незрівнянно! Я задоволений, дуже задоволений? А деж мої дорогі гості?.. Чейже вони не чекають на мене? Що ви кажете: нема нікого? Ви лякаєте мене! Но, покищо можна приглянутись усьому, як ви це підготовили.

Свобідно взяв під руку Лямбера і обходив із ним стіл довкола. Тут поправив шклянку, там пересунув ніж і весь час споглядав на годинник бурмочучи: Жірарден не може нині прийти, він слухає тепер першої дії „Чільонської вежі“ Дуже ефектовна песа, пане Лямбер, тільки трохи за груба. Сучасний поет мусить зовсім... Що таке? Еліза все ще не прийшла? Ах, Елізо, Елізо, якби ти знала, як я хотів би вже бачити тебе... О, тут пане Лямбер, бракує шклянка... Як ви могли не добачити цього? Вже пів до девятої? неймовірна річ! Поправді кажучи, то такий кишенковий годинник то це зовсім таємнича штучка! Хронос зачинений у золотій мушлі! Що за вдячна тема для мистців!

Пан Лямбер прохав вибачення, що мусить заглянути до кухні. Бальзак не перестав переконувати своєї ревізії і звернувся до найстаршого кельнера:

— Звідки ти? Із Бретанії? Жаль мені тебе.. Бретанія, старі геройські пісні, які люди співати будуть, коли ми вже давно... Ти певно з Піренеїв? Бачиш, що я вгадав, га? Я пізнав це по твоїх подовгастих плечах. Але я таки не розумію що це таке? Вже три на девяту... ні, доходить девята, а їх усіх нема? Я розумію, що на дами треба завсіди чекати, і артисти теж мають жіночу вдачу, але бодай державні мужі повинні бути точні. Наші гарні свічки ще готові вигорїти, а тут ні живої душі! Ми-ж умовилися на чверть на девяту, о, тут я маю записане!

Бальзак витягнув свій записник із ніжної шкіри, перекинув у ньому листки і впав на найближче крісло так, якби від наглого смертельного удару.

— До ста чортів! Яке страшне непорозуміння! Принесіть мені вина... ні, стрівайте, покличте сюди пана Лямбера, але хутко, біжіть за ним я мушу з ним негайно говорити... мушу йому розяснити! Чого-ж його нема ще?

Обернувся до Лямбера з руками Кассандри і кричав:

— Бачите перед собою зруйнованого чоловіка, найнещасливішого на цілому світі! Чи ви передчуваєте катастрофу, чи ви розумієте?

Господар кивав головою, кланявся, але з його міни видко було, що він думками був дуже далеко від того, чим журився гість.

— Підтримайте мене, пане Лямбер... Мені в голові крутиться... Я помилився в даті на цілий тиждень!

(Докінчення буде.)

По широкому світі.

Польський міністр освіти виїхав з офіційною візитою до Будапешту.

Німецький міністр війни марш. Бльомберг приглядався передвчора вправам італійської повітряної фльоти, вчні — вправам сухопутних військ. Крім того він оглядав осушені понтійські багна з літака, яким кермував Мусоліні.

Голова абісинської церкви абуна Кирило приїхав до Риму, мабуть, щоби перевести переговори у справі абісинської церкви від коптійського патріярха з Олександрії.

Французька палата послів рішила продовжити на пів року всі збірні умови, що мали кінчитися між 1. ц. м. і 25. листопада ц. р.

Французький премієр Блюм дав представникові „Дейлі Геральду" інтерв'ю, в якому висловився оптимістично про господарське положення Франції та висував напрямні французької закордонної політики.

Німецький амбасадор виїхав з Ватикану, бо з огляду на вік він мусить покинути активну службу.

У Швайцарії появився проект визнати ретороманську мову четвертою урядовою (побіч німецької, французької та італійської).

—o—

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., телефон 254-46. Приймаю футра до перехованнн літом.

— **Твори Марка Черемшини.** Вже появився **перший том** повного видання творів Марка Черемшини, яке виходить у Видавництві „Ізмарагд" у Львові. Буде це перше, повне видання, що міститиме всю літературну творчість Черемшини. Другий том появиться при кінці червня ц. р. Ціна повного видання — **в трьох томах** — у передплаті назначена на **9.— золотих.** Передплату надсилати на адресу: Видавництво „Ізмарагд", Львів, вул. Косцюшка 5. Конто ПКО 503.062.
1026 3—10

— **Дня 6. VI. 1937.** відбудеться стараннням Студ. Кр. Р. Ш. „Весняний Дансінг" в салях Народнього Дому. Окрема сала танг — год. 22. Окремих запрошень з технічних причин не висилаємо. 1049

— **Цирк Станевських** по дорозі до Румунії загостить до Львова, де розтаборитьсн при вул. Пелчинській. Отворення цирку вівторок 8. червня в год. 8.30 веч. Програма складається з 20 міжнародніх циркових атракцій, м. ін. міжнародньої слави присмирник Франц Трубка із своїми 12 бенгальськими тиграми, Лідія Діяз, слава циркових арен, виконує сальто мортале на линві, знаменита тресура расових коней, феноменальні італійські акробати Вальдемар Орляндо на рухомій скочні, феномени Бретіні на 12-метровім машті японці Гіномото, кльовни Евген і Жюрі, Шмідт людина без нервів на літаючому трапезі та цілий ряд реклямових новин. Цирк Станевських задержиться у Львові кілька днів.

— **Збірка на вакаційні оселі.** Виділ Т-ва Вакаційних Осель подає до відома громадянства, що за дозволом городського староства відбудеться в неділю 6. ц. м. вулична збірка під всіма церквами та українськими установами у Львові на цьогорічну висилку дітвори на оселі (одну до Милування, другу до Коршева) і третю хлопячу на місяць серпень до Милування. Рівночасно прохає всіх громадян, що ще не є членами т-ва приступати в його члени і так причинитися до збільшення фондів Т-ва. Річна вкладка, яку можна вплачувати місячними ратами до рук скарбника інж. Б. Паньківського, Чарнецького 26, І.

— **Велике Свято Молоді** шкіл і захоронок Р. Ш. зі Львова і краю, в якому возьме участь також дітвора Т-ва „Українська Захоронка", запов'ідається величаво. В неділю 6. червня вибирається **на площу Сокола-Батька** (за Стрийською рогачкою) не тільки весь український Львів, але й ближча і дальша провінція. Бо це прегарне традиційне наше свято має не тільки репрезентаційне, але також суспільно й національно-виховне значіння. Радимо заздалегідь набувати білети вступу в касі Головної Управи Р. Ш. вул. Сикстуська 46 або в книгарні Рідної Школи вул. Сикстуська 20. В день Свята каси на площі Сокола-Батька будуть відчинені вже від год. 1. вполудне. Щоби не було натовпу, прохаємо приходити вчасно, по змозі зараз після 1. год. пополудні і займати відповідні місця довкруги площі. Пригадуємо, що початок Свята точно в год. 4. пополудні.

— **Попис курсу деклямації** при Вищому Муз. Інституті ім. М. Лисенка у Львові відбудеться 5. червня в Малій салі Інституту в год. 19-ій веч. На попису виступлять учні Л. Кривіцької з творами українських письменників.

— **Фашистівська Італія.** На таку тему виголосить М. Островерха в неділю 6. ц. м. виклад в салі „Бесіди" у Станиславові. Початок год. 7 веч.

— **Філія „Просвіти" ім. Шашкевича у Львові** влаштовує 13. ц. м. в 100-ліття появи „Дністрової Русалки" велике ювилейне свято з такою програмою: год. 10. рано Служба Божа в церкві Св. Петра й Павла при вул. Личаківській, год. 12. в пол. панахида на могилі Маркіяна Шашкевича й зложення вінців (Личаківський цвинтар). Год. 3. поп. святочна академія (площа Сокола-Батька).

— **Українка.** Загребський щоденник „Грватска Стража" помістив у чч. 121 і 122 з 1. і 2. червня ц. р. переклад оповідання Богдана Лепкого „За брата".

— **Масові кари.** Староство в Бережанах накладає масово кари як на поодиноких громадян так на українські установи за те, що в дн. 3. травня ц. р. (в наш Святий Понеділок) не вивісили прапорів з державними барвами. І так крім вичислених недавно вже в „Ділі" пожарано ще оцих громадян: о. Евзебія Бачинського, пароха Бережан, за Кружок Р. Ш. гривною 50 зол., о. М. Шараневича з Поручина 20 зол.; голову чит. „Просвіти" в Гиновичах Ів. Козловського 30 зол., голову кооперативи в Гиновичах Ів. Королишина 10 зол.; Стефана Колодія за Кружок Р. Ш. в Козовій 10 зол., Ст. Сендецького, дир. Українбанку в Бережанах 3 зол. і т. д. Це тільки засуд з одного дня. Тягання людей тривають дальше. Спішать вони часто кількадесять кільометрів, щоби почути безоглядний присуд, бо ніяких вияснень, як напр. те, що духовенство не мало від церковної влади ніяких директив, що досі того ніхто від священників не вимагав, що ним разом не було виразного наказу, що не були наші Великодні Свята, коли інституції стоять нечинні, староство не приймає

Прадиву радість зробиш собі та своїм близьким купуючи найновіші українські свіжо награні кружки
„СИРЕНА".

— **Матура в гімназії Р. Ш. у Золочеві.** До іспиту зрілости в коедукаційній гімназії Р. Ш. в Золочеві допущено всіх 13 учнів, у цьому 6 учениць. З того числа 2 учнів відступило ще перед письменним іспитом зрілости, 1 учениця відступила в першому дні писання задач, 3 ученнці репробовано при письменному іспиті. Кінцевий іспит зрілости здали: Юрій Барчинський, Ізидор Ботюк, Семен Дорощак, Петро Сорока, Дарія Фітівна, Богдан Юркевич. При устному іспиті перепала 1 учениця. Предсідником матуральної комісії був проф. Хжонщ зі Львова.

— **Лікарські посади.** Бюро праці при окружній лікарській палаті у Львові повідомляє, що при львівській суспільній обезпечальні є такі вільні посади: 1) ординатора очного відділу, 2) трьох домових лікарів, 3) дерматольога, 4) гінекольога і 5) педіятра. Крім того є вільні посади: залізничого дентиста в Коломиї, районового в Белзі, Лездунах, Сандомирі, Сташові і Койшивниці та одно заступство на місяць липень і серпень. Ближчі інформації в секретаріяті Бюра праці, вул. Конопницької 3, год. 19—20 тел. 232-30.

— **Прокажені у Городенці.** У Городенці поліція притримала чоловіка хорого на проказу; він твердив, що зоветься Петро Котлярчук і походить з Косова, але виявилося, що це неправда. Котлярчука ізолювали в осібній келії. Поінформовані кажуть, що він утік з табору прокажених у Румунії разом з другим хорим на проказу, що теж є в околиці Городенки.

— **Польські станиці.** У Майдані, надвірнянського повіту відбулося посвячення новопобудованого дому союзу резервістів. Посвятив ся Базяк. — У Гоноратиці, рогатинського повіту, посвятили новопобудований стшелецький дім ім. Брон. Перацького. — У Черешиці, городенського повіту відбулося відслонення памятково таблиці П. О. В., вмуровано у місцевім людов домі Т. Ш. Л.

— **Арештування б. старости.** До вязниці окр. суду в Станиславові привезли з Городна б. надвірнянського старосту Зигм. Робакевича, якого арештували в судовій салі в Городні за надужиття урядової влади. Справа заповідається сенсаційно.

— **4.000 вчительських посад.** В міністерстві освіти відбулася нарада представників усіх шкільних кураторій у справі обсадження нових 4.000 учительських посад. Принято загальний поділ кандидатів, що чекають на посади, між поодинокі шкільні округи, причому багато вчителів перенесуть до східних воєвідств, а західні обсадять переважно новими силами.

— **Лікарські огляднни кандидатів до гімназій і ліцеїв.** Згідно з розпорядком міністерства освіти кандидати і кандидатки до гімназій та ліцеїв мають піддатися лікарським оглядинам, що мають ствердити їхній стан здоровля. Досі лікарські оглядини були обовязкові у вищих школах. Кандидати до гімназій та ліцеїв мають піддатися тим оглядинам перед вступним іспитом.

— **Більше дбання за здоровля шкільної молоді.** Шкільні кураторії одержали від центральної влади наказ більше ніж досі дбати про піднесення здоровного стану шкільної молоді. Лікарські оглядини, переведені у школах, виказали великий відсоток недуг і фізичних недомагань серед учнів та учениць. У звязку з тим міністерство освіти видало обіжник із закликом побільшити тілесні вправи. Одночасно слід звернути увагу, щоби молодь носила наплечники, а не важкала течок. Держання течок під пахою викривлює хребетний стовп.

— **Бандитський напад на українського священника.** На приходство у Вирові пов. Камінка Струмилова вдерлися в ночі 1. ц. м. злодії крізь веранду і зачали виносити з хати річи. Місцевий парох о. Олександер Содомора збудився від шелесту в 1. год. вночі і побачив крізь вікно злодіїв, як клали до мішків ріжні річи. Він заалярмував сільських вартівників, які на щастя зараз прибули. Сполошені злодії втікли відстрілюючись. Вони забрали з собою річей на кількасот зол. Злодії приїхали до села фірою, яка відїхала в невідомому напрямі. Тієї самої ночі в сусідному Соколові злодії пробували закрастися до кількох господарів, одначе їх відігнали. Добре зорганізована шайка гуляє безкарно вже довший час у Камінеччині.

— **Пожежі.** Велика пожежа навістила село Куропатники рогатинського повіту. За три години згоріло 37 будинків. Без даху над головою залишилося 20 родин. Розпука погорільців безмежна, бо це друга з черги пожежа до двох місяців.

— **Д-р Жмігруд на овиді.** Два роки тому пропав без сліду д-р Жмігруд, директор державного інституту гігієни, відомий із процесу Горгонової. У звязку з тим з кидували йому грошеві заложування на 80 тисяч зол. На днях до центрального слідчого уряду у Варшаві насліло з Румунії повідомлення, що на Буковині придержали чоловіка подібного до Жмігруда, за яким висилано стежні листи. Цей чоловік говорить по польськи і мандрує з циганським обозом. Хоча сам не циган, користується серед циганів великою пошаною, тимбільше, що удає знахора і вилічив, кажуть, багато людей. Щоби вияснити справу, варшавський слідчий уряд вислав до Румунії фотографії Жмігруда та інші документи.

— **Словацький діяч Тука виходить на волю.** Як повідомляє чеська преса в найближчих днях має вийти на волю б. чехо-словацький посол Тука. Він був професором університету в Братиславі, редактором „Словака", послом і заступником голови словацької людової партії о. Глінки (автономістів). В жовтні 1929 р. його засудили на 15 літ за державну зраду. Процес Туки був тоді одною з найбільших сенсацій. Після виходу із вязниці Тука має замешкати в Чехах у місцевости, яку визначить йому влада й буде під наглядом поліції.

— **Тиф у санітарній експедиції.** Як повідомляє румунська преса, зпоміж санітарного персоналу, який вислано до боротьби з плямистим тифом в окрузі Кишинева, **занедужало на тиф** 27 лікарів, санітарів і санітарок. 2 особи померли

— **Трагічна прогулька.** В Балтійському Морі біля Бжезна утонув, відбуваючи з жінкою вітрильною лодкою прогульку із Варшави до Гдині артист варшавського театру, Вячеслав Павловський. Був родом із Вербівки під Києвом. Його жінку вратували рибаки.

— **Катастрофальний вибух вулканів.** Із Сідней повідомляють про катастрофальні вулканічні вибухи, що навістили остров Нову Гвінею. Місто Рабавль у британській Н. Гвінеї засипало майже цілковито, так що тисячі людей опинилися без даху над головою. Жертви у людях ідуть також у тисячі. Вибухи, сполучені із землетрусами, тревають дальше і всяка ратункова акція неможлива.

— **Стерилізація в Литві.** На зїзді бурмістрів литовських міст бурмістр м. Ковна зажадав негайно введення примусової стерилізації умово і дідично хорих, щоби припинити приріст тих людей, а відтяжити громадські управи, що дають їм удержання. У звязку з тим зїзд звернувся до уряду з домаганням, щоб негайно ввів у життя стерилізаційний закон, який вже давно готовий.

— **В часі спеки,** коли не хочемо вистоювати довго при кухні, можемо обід скоротити до мінімум. Треба лише памятати за практичні зупи і грибовий сос КНОРР. Багато смачних, пожиганих, при цьому недорогих страв можна скоро приладити з грибовим сосом КНОРР. Подаємо кільна приписів: Вівсяні платки з грибовим сосом (дуже пожигані): Вівсяні платки з додатком солі, масла або іншого товщу зварити на воді, густу кашку виложити на тарелі і полити гарячим грибовим сосом КНОРР. **Каша по польськи** (дуже смачна): Зварити ячмінну кашу або гречану, посолити, виложити на тарелі і полити гарячим сосом грибовим КНОРР. На підставі цього простого припису можна приладити багато інших страв.

Зі судової салі.

ВІДГОМІН ОДНОГО ПРОЦЕСУ.

В „Ділі" з 4. жовтня 1936 р. (ч. 223) появився звіт з розправи проти селянки Анни Бурчак з Явірок, новосандецького повіту. Її засудив городський суд у Коростенку на 3 тижні безоглядного арешту, але окружний суд у Новім Санчі увільнив її від вини і кари. У звязку зі звітом з явної розправи проти А. Бурчак відповідальні редактори: „Діла" **О. Костик,** „Нашого Лемка" **М. Таранько** і „Народньої Справи" **Л. Чубатий** (оба останні за передрук згаданого звіту) дістали карні накази, якими городський міський суд у Львові покарав їх гривною по 60 зол. зі заміною по 6 днів арешту за проступок зі ст. 3 закону з 15. X. 1868 р. Покарані внесли спротив і в пятницю 4. ц. м. відбулася перед суддею міського городського суду у Львові, д-ром Солтисіком, розправа проти двох відповідальних редакторів, бо ред. Л. Чубатий відкликав свій спротив. Суддя допустив доказ зі свідків і відложив цю дійсно цікаву розправу з правничого боку, бо суд розглянув у звітах з явної розправи проти А. Бурчак, провину зі ст. 170 к. з.

Ред. О. Костика боронив адв. д-р **О. Суховерський,** ред. М. Таранька — адв. **К. Паньківський.**

ПРИСУД У НАСТАСІВСЬКОМУ ПРОЦЕСІ.

Нині покінчився перед тернопільським судом процес за події в Настасові. На основі вердикту суддів присяглих трибунал засудив: **М. Канцара на 7 літ вязниці, Т. Лапчака на 6 літ, І. Куріцу на 5 літ, І. Миськова, М. Джинджристого і Т. Ворожбита по 1 рокові, І. Брикайла та І. Ракочія по 9 місяців.** Усім засудженим зараховано слідчу вязницю від 12. грудня 1936 р.

Відозви й комунікати.

ВСТУПНІ ІСПИТИ В УСІХ ГІМНАЗІЯХ І ЛІЦЕЯХ РІДНОЇ ШКОЛИ.

Вступні іспити до І. кл. гімн. відбудуться в тих речинцях: 17. червня в 9 год. письменний, а 18. і 19. устний іспит; до кляс від II. до IV. і VIII. (до IV. і VIII. лиш за дозволом Куратор ії) будуть іспити 22. евент. 23. червня.

До ліцеїв приймаються зголошення в днях від 17. до 22. червня. Письм. іспит відбудеться 24. червня в год. 8. рано, устний 25. і 26. червня.

Рівночасно подаємо до відома, що іспити до державних педагогічних ліцеїв відбудуться в днях 21. і 22. червня. Зголошуватися до тихже ліцеїв треба в днях від 16. до 19. червня.

До державної коедукаційної педагогії вписів ще не проголошено.

Головна Управа Рідної Школи.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Гуляйгороди.

Назва незла. Є вже Гуляйполе, знане з часів батька Махна, то чому не мають повстати і Гуляйгороди? І то не десь там, де дідько добраніч каже, а на окраїнах славного міста Львова, що має українську назву, польський характер та хижівські каменици.

Писав уже якийсь визначний газетярський стратег про хитрунство українців у підготові українських фортів довкола Львова. писав і я про це, докидаючи деякі фахові помітки від себе, але важна і цікава тема тим не вичерпалась.

Пан Опйола — знаний у наших колах народностевий праведник та інтервієвий правдомовник, „розробив" цю тему ширше на шпальтах „І. К. Ц." (читай: „Істерични Канібалізм Цодзенни"), де підійшов до справи не тільки з точки стратегічної, але й господарської. Ясна річ: не тільки гармати та скорострільні рішають у модерній інвазії, але й харчунок від круп по ковбасу включно. Отже: хитрі русини не тільки пристосовують фабричні комини до обстрілу Львова, а пляшки з пастеризованого молока до летунських бомб, але й задумують у недалекій будучині виголодити геройський город, не допускаючи до нього харчів із села.

Селяни — каже перепуджена Опйола — будуть спинятися вже на рогачках міста в колишній фабриці „Гафота" чи „Меркури" та збувати там українські продукти в українські руки (що за аномалія!), а до міста піде один з другим „кмйотек" хіба тільки на те, щоб подивитися на голодові муки кинених на гайдамацьку погаду „кресовців". А щоби „кмйотка" не скорчило зайти до якогось бару, на фестин чи інший „кермаш" з Яремою і Заглобою, то русичі поставлять грамофон, папугу з льосами на катерниці, заведуть національні ганці і шовіністичну балачку. Очевидно, не обійдеться без самогону (акція проти монополю!), або обійдеться без алькоголю взагалі (що на те монополь?!).

Отсі українські „гуляйгороди" будуть кооперативні, бо відома річ, що українська кооперація — це не є ніяка кооперація, а большевизм плюс гайдамацтво плюс військова організація мінус людність і національна вирозумілість. Словом: новітній „кривоносизм", що хоче здобути не тільки Високий Замок, але й усі рогачки „Гафотами", грамофоном і коломийкою.

Описуючи майбутні „гуляйгороди" українських стратегів, забув пан Опйола додати до того ще й каруселю. Цеж дуже атракційна штука в таких гуляйгородах. Ручу що каруселя напевно буде і будуть у ній усякі звірі: коні, слони, крокодилі, гіпопотами.

Буде й один дикий осел, і назіть знаю як буде називатися..

Галактіон Чіпка.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ

СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ

АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?

ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО НАШОГО ЩОДЕННИКА

Дописи.

КОЛОМИЯ.

З відчитової салі. 20. травня уладнила секція прихильників знання й мистецтва вечір, присвячений памяти Василя Стефаника. Реферат про великого письменника виголосив проф. Б. Левицький. Змістом і формою реферат був вразковий і годилось би його опублікувати, бо література про Стефаника невелика. Потім відчитав п. Рогужинський „Моє слово" (в заступстві рецитатора, який занедужав), а п. Пшепюрська виголосила прекрасно „Дорогу". Хоч вечір був оповіщений оригінально виконаними афішами арт.-маляря Яр. Луцевецького на помітних місцях, публики було мало; навіть малої салі Народнього Дому не заповнила. Видно, що творчість навіть великих письменників не міститься в рамах духових інтересів коломийської інтелігенції...

Окружна господарська анкета в Коломиї відбулася 29. травня ц. р. пополудні заходом філії „Сільського Господаря" в салі Нар. Дому. Ціллю анкети було: 1) повідомити членів „С. Г." про хід і вирішення загальних зборів централі у Львові, 2) перевести поділ кружків, приналежних до філії, на райони для дальшої організаційної праці кружків, 3) визначити напрямні праці на найближчий рік. На самім початку виголосив д-р Блозор короткий реферат про діяльність Гігієнічного Т-ва в Коломиї (амбулаторія Т-ва віддає великі прислуги бідному населенню) та про потребу творити секції народнього здоровля при кружках по селах. Опісля провідники зборів, голова філії рад. В. Кобринський вичерпав першу точку програми широким звідомленням із загальних зборів, після чого згадав осяги минулорічної праці філії (курси в Коршові й Березові) та подав основні точки плину праці на найближчий рік. Передовсім поклав вагу на зорганізування секцій при кожному кружку (в числі сім: с. ківоча, господиня, вишкіл молоді, організаційна, контроля молочности, допомогович фонд і народнього здоровля. Крім того: городнича, садівнича, бжільнича, збіжева, господарської та збуту тварин і дробу), мотивуючи дуже влучно потребу цих секцій вимогами хвилини та вказуючи на приклад такої організації в інших народів. Вона мусить опертися на основі чистої національної свідомости, з поминенням партійности, яка під теперішню пору на селі під кожним оглядом зайва, а то і шкідлива, бо інтереси всіх українських хліборобів однакові, а невеличкі різниці між богатшими й біднішими дадуться легко вирівнати в користь українського загалу. З черги обговорив інж. Яр. Зайцлий другу точку порядку дня. Вказавши на важні умовини праці в терені (недостача доброї волі та здорового погляду на потреби села, а то й незрозумілі перепони поважніших чинників), доказав конечність пожвавити й поглибити працю по кружках. Це спонукує філію поділити свою округу на 4 райони: коломийський, гвоздецький, яблонівський і печеніжинський та настановити там своїх делегатів (з членів філіяльної ради), які малиб обовязок переводити районові анкети для мешканців, зацікавлених у розвитку якоїсь одної ділянки (на полях збут збіжа, у горах дерева), переводити контролю своїх кружків (діловодство, секції), організувати нові і т. д. В дискусії над секціями запропонував д-р Ткачук заснувати 4 кооперативи народнього здоровля по районах для облекшення праці секціям народнього здоровля, ветеринарійні аптечки по кружках, а також конче потрібні секції охорони прав села. Користаючи з присутности інструктора бджільництва п. Дашо, інж. Зайцлий склонив курс того промислу в Коломиї на червень (насильки зголоситься відповідне число учасників). Опісля дир. Бабюк виголосив незвичайно цікавий реферат про потребу організації збуту сільсько-господарських продуктів, у першу чергу збіжа (головно пшениці). Вказав на осягн під цим оглядом у Бориничині, скооперованій минулого року, які треба вважати більш як задовільними (4 села доставили 1/3 збіжа з цілого повіту й уможливили відкриття збіжевого магазину у Гвіздиці). Ближче Коломиї нема потрібного довіря до кооперацій. А вона потрібна для розвитку сільського господарства, для здорової й корисної для селян конкуренції на збіжевому ринку. Свій реферат закінчив кількома цікавими статистичними датами. Інж. Комариниць подав цифри про стан хліборобського вишколу в повіті. Опісля почули учасники про діяльність секції охорони праці в Молодятині, яку, на жаль, гальмують таки свої люди (пол. Січ. Стр. — тепер у Печеніжині...). Висловлено бажання заснувати такі секції в Печеніжині та в інших кружків. — Напрямні дир. М. Микитюк вложив присутним на серце справу розвороту промислово-ремісничої бурси в Коломиї, а рад. В. Кобринський пригадав гасло „Свій до свого" і закликав памятати про „Гуцульщина" в Народньому Домі, який потребує матеріяльної та моральної підтримки села.

Спортові новинки.

Львинята — Вінер Спортклюб 7:4 (4:2). У Празі відбувався на гриші Спарти футбольні змагання між чеською репрезентацією Чехословаччини і Вінер-Спортклюбом, які закінчилися високою перемогою „Львинят". У дружині Львинят грав, як ми вже повідомляли, грач Руси Криж, який теж добув одні ворота і в загальному, як пише чеська преса, вдовольнив.

Бреддок не ставив до матчу. Мистець світа Бреддок не ставив у четвер 3. ц. м. до змагань із Шмелінгом. Тому нюйоркська боксерська комісія покарала Бреддока та його менажера Гуда гривною 1000 доларів і дискваліфікувала на необмежений час.

Шкіряні каганці

і ремінці для псів з найлікшим гатунку, кожна величина по зол. 1.40, линви по 50 сот., гарапи по 1.50 — продає **Робітня Римарсько-Галантерійна Н. БАРЕР**, Львів, Сикстуська 2, побіч фірми „Селямандра". 519 14-?

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

БУЧАЧ:
7. VI. Циганський барон.
8. VI. Муж двох жінок.
9. VI. Вій.
10. VI. Шаріка.
11. VI. Під журителею.
12. VI. Ніч під Івана Купала.

З Бучача іде театр до Монастириськ, Тисьменниці і Богородчан.

Український Мол. Театр „Загреба" під арт. пров. В. Блавацького.

МОСТИ ВЕЛИКІ:
С. „Просв." 5. VI. Мурамі.
С. „Просв." 6. VI. Т. Шевченко.

З Мостів театр загостить до Сокаля.

Український Національний Хор, муз. провід. Дмитра Котка.

5. VI. Устрики.

Великий Театр:

Субота 5. VI. год. 8. веч. „Король".
Неділя, 6. VI. год. 8. веч. „Король".
Понеділок, 7. VI. год. 8. веч. „Король"
Вівторок, 8. VI. год. 8. веч. „Король"
Середа, 9. VI. год. 8. веч. „Король".

ЗА МАТУРУ
LONGINES, OMEGA, TISSOT, DOXA, CYMA
найдешевше тільки
у Б. ҐРІНБЕРҐА Сикстуська ч. 4.

КІНА.

АПОЛЬО: „Мадам Лєпо" (із тайн царської охрани).
АТЛЯНТИК: „Венецькі ночі".
ВАЙДА: „Рапсодія Балтику", „Цісарева і я".
ГРАЖИНА: „Королівська любовниця" „Небезпечний коханець".
ЕВРОПА: „Панна Петрусь".
КАСІНО: „Шість літ кохання"; „Відень-Льондон".
КОПЕРНИК: „Їх перше кохання".
МАРУСЕНЬКА: „Ах хет" („За гріхи") і „Веселі бідаки".
МЕТРО: „Під твою охорону" та доданки.
МІРАЖ: „Квітярка в Пратеру", „Тайна д-ра Чандлера".
МУЗА: „Адмірала син".
ПАЛЯС: „Пан редактор шепче".
ПАКС: „Буде краще" з Тоньком і Щепком.
ПАН: „Циганське дівча" із Фліпом і Флопом.
РАЙ: „Пені" комедія.
СВІТ: „Ада це не лицює" та ревю.
СТИЛЕВЕ: „Той, що знав" і ревю.
ТОН: „Чарівниця із Салему".
УТІХА: „Зацькована" та ревія „Венецькі ночі".
ХИМЕРА: „Коли кохати не вільно" з Мартою Егерт.

ФОТОПЛАСТІКОН.
(пл. Марійська 5).
„Зальцбург".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 5. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 15.30 Для дітей, 19.00 Вечірній гомін, 19.25 Кітяца веселих мельодій, 22.30 Танк. музика, БІЛГОРОД (437) 18.00 Вок. концерт, 20.40, 21.00 Сербський вечір, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Скрипка, 18.30 Орх. концерт, 21.20 Циг. музика, 22.40 Популярні оп. мельодії БРЕСЛЯВ (316) 20.10, 21.00, 22.00 „Веселі кумоньки з Віндсору" оп. Ніколаї, ВІДЕНЬ (507) 12.00, 13.10, 19.30 Розр. концерт, 15.15 Хор, 18.00 Нар. пісні, 20.25, 21.00, 22.00 „Дер Гіммель фолєр Гайґен" весела ревія. ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕЇ (1571) 14.00, 16.00 Музика, 15.10 Нар. мельодії, 20.10, 21.00 „Як вам подобається", розр. концерт, КОШИЦІ (259) 13.30 Для Закарпаття, 18.00 Для закарпатських дітей, МІЛЯНО (369) 17.25 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „І дистанції деляє монтанє" оп. Кастельнуово-Тедеско, МІНХЕН (405) 8.30 9.00 Веселі мельодії, 14.45, 15.00 Муз. калейдоскоп, 20.10, 21.00 Веселий вечір ПРАГА (496) 16.45 Театр для дітей, 17.55 18.00 Веселий концерт солістів, 19.35 20.00 Музична розр. програма, 22.35 Танк. музика, РАДІО ПАРІ (1648) 12.00 Орх. концерт, 13.15, 19.45 Співи, 16.30 Театр для дітей, 20.15 Давні фр. пісні, 20.30 21.00, 22.00 Симф. концерт, РІМ (421) 17.15 Танк. музика.

Неділя, 6. червня 1937

БЕРЛІН (357) 12.00 Музика, 18.00 Весела комедійка, 19.00 Концерт квартету 20.00, 21.00 „Дер Гросадмірал" муз. ком. Іьорінґа, БІЛГОРОД (437) 18.30 Нар. пісні, 19.50, 20.00 Російські пісні, 22.20, 22.50 Музика, БУДАПЕШТ (550) 12.30 Концерт оп. орх., 15.00 Сальон. музика 17.00 Діточий хор, 18.25 Циг. музика, 19.25 Форт. реціталь, 22.05 Військ. орх. ВІДЕНЬ (507) 11.45, 12.00 Симф. концерт 20.05, 21.00 „Фом Візамберґ із валлє Вельт" покупі: сопр., тенор, тенор-буфо, піяніра, форт., 21.50, 22.00 Військ. орх. ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 9.00, 15.00 Музика, 18.00 Нар. танки німецькі, чеські, мадярські, півд.-слав., рум. 20.00, 21.00 Музика та гумор. КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття (опів. фантазії, нар. музика); 19.30 Легка музика; ЛІЛЬ (247) 20.30, 21.00, 22.00 „Паганіні" оп. Лєгара. МІЛЯНО (369) 17.44 Італ. популярні мельодії; 20.40 Розр. музика; 21.00, 22.00 „Графиня Маріца" оп. Кальмана. МІНХЕН (405) 9.30 Соната на скр. і форт. Франк-а, 15.05 Нім. ганки на два форт.; 16.00 Веселе муз. пополудне, 20.00, 21.00 Опери чотирьох народів (італ., фр., рос., нім.), хор, сол. ПРАГА (470) 9.50 Концерт сальон. квартету, 16.25 Концерт військ. музики; 22.35 Легка і танц. музика, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 15.00, 15.45, 20.15 Співи; 17.00, 18.00 Симф. концерт; 20.35, 21.00, 22.00 „Макбет" траг. Шекспіра. РІМ (421) 17.00 Італ. популярні мельодії; 19.50 Сценка; 21.00, 22.00, 23.00 „Ля Валлі" оп. Кателанія.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 5. червня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Рухлька, 6.32 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для повороженців, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Аудиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Співаймо і сеньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Хліборобська скринька, 12.25 Розривкова оркестра, 14.00 Концерт бажань; Наша програма, 15.45 Господарські вісти, 16.00 Весела авдиція для дітей: Хто зіб пляшок з черешнями, 16.30 Солісти: скрипка, форт., 17.00 Екзотичні мельодії у вик. орх., 17.50 Торфовища над Вартою, 18.00 Про Червоний Хрест, 18.05 Юрандів хор з гр. пл., 18.25 Актуальна гутірка, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вісти, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 „Ліхтарник" на осн. Сенкевича, 19.35 Актуальна гутірка, 19.45 Спортові вісти, 20.00 Симфонічний концерт, у перерві в год. 20.40 Вечірній денник, 21.45 Літературні новини, 22.00 Мова моозаїк, співи, 23.50 Останні вісти вечірнього денника метеорольог. комунікат, огляд преси 23.00, 23.30 Танц. музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орх. концерт.

Неділя, 6. червня 1937.

8.00 Сигнал часу і пісня, 8.03 Ранішній денник, 8.15 Для села: Хліборобська газетка, Народня музика з гр. пл., Ділити чи не ділити рільні господарства, 9.00 Регіональна трансмісія із Вакеньі, 11.15 Пісні Злотовської Землі, 11.35 Популярна музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Симфонічний поранок, 13.00 Із мандрівок по львівських музеях: Музей Любомірських, 13.10 Розривковий концерт: орх., солісти, 14.40 Фрагмент із повісти Валерія Лосівського: Заклятий двір, 15.00 Для села: Огляд цін на рільних продуктів, Село, що про нього говорять у всій Польщі, Музика з гр. пл., фізична поставка та здоровля, 16.00 Фрагмент для пісні, 16.20 Народня капеля, хор, 16.55 Театр Уяви: „Шопен у Радивилів", 17.30 Міжнародні гімнічні змагання: Нагорода Польщі „Чаша Народів", 18.00 Ім чорної при мікрофоні: орх., Щепко й Тонько, Оляндія хор. пісеньки, форт.; у перерві в год. 18.55 актуальний репортаж, 20.00 Мішаний концерт: фортепіян, Василь Плешкевич баритон, 20.35 Спортові вісти, 20.40 Політичний огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 Заґадка для самовбивників, 21.30 Фрагм. мечту коп. мича Краковія-Адміра (Відень), 21.45 Спортові вісти, 22.00 Вибори в Моцартових опер: Збоїнська-Рушковська сопран, Твардівна меццосопран, Ковальський тенор, Волик баритон, фортепіян, 22.50 Останні вісти вечірнього денника, метеорольог. комунікат, огляд преси, 23.00 Танцова музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орх. концерт.

Радіокутик.

РІЛЬНИЧА ПРОГРАМА.

У неділю 6. червня год. 8.15 — „Рільнича газета". Год. 8.45 — бесіда на тему годівлі шовківників. Год. 15.00 „Огляд цін рільних продуктів". Год. 15.15 — бесіда. Год. 15.45 — бесіда п. н. „Спорт і фізичне виховання на селі".

У понеділок 7. червня год. 12.15 — бесіда для господинь.

У вівторок 8. червня год. 12.15 — „Рільнича скринька".

У середу 9. червня год. 12.15 — бесіда п. н. „Годівля худоби і експорт".

У четвер 10. червня год. 12.15 — празничний фейлетон.

У п'ятницю 11. червня год. 12.15 — „Рільнича скринька".

У суботу 12. червня год. 12.15 — бесіда п. н. „Літні обовязки рільника".

ТЕЛЕВІЗІЯ І ФІЛЬМОВИЙ ПРОМИСЛ.

Кіно побоюється тепер конкуренції телевізії. Цей факт виявився виразно під час інавгурації першого телевізійного висильника у Франції на вежі Айфеля. Представники фільмового промислу дістали від тодішнього міністра пошт п. Мандєля обіцянку, що телевізія не буде надавати фільм, а навіть не буде зовсім послуговуватися системою так зв. „перекажникового фільму", який тепер дає значно кращі вислідки ніж безпосередня телевізія.

Ці конвенції тривають і надалі. Телевізійна станція на вежі Айфеля не надає фільм, а нова телевізійна інсталяція „Пост Парізієн", що була достосована до фільмової системи, не дістала дозволу урухомити свою апаратуру.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Маслосоюз з приводу вичікуючої тенденції цін на масло не ставить.

Молоко	16—17
Яйця	65—2.75

Тенденція на масло вичікуюча, на молоко знижкова, на яйця здержана.

ПТИЦЯ.

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 4 VI н. р. платив своїм достависним за 1 кг. живої птиці, дьоко подвір птахокомбінації „М. С." у Львові (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курята І. кл. товсті від 0.65 кг вагою	1.50 зол.
Курки молоді І. кл. товсті без вапняку на ногах від 1.50 кг вагою	1.10 зол.

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

Подяка.

Тяжким горем прибиті до втрати Найдорожчого Мужа і Батька ПРОКОПА МОСТОВИЧА, емеритованого директора державної гімназії в Коломиї, висловлюємо глибоку подяку Вп. оо. Капустинському, Стинецькому, Кисілеві і Тимощукові за відправу похоронів. Щиро дякуємо Вп. П. директорові Котецькому і цілому Учительському Зборові державної гімназії за несподівану прислугу, зокрема Вп. П. професорові Гавриляковій за останні щирі, прощальні слова.

Висловлюємо глибоку подяку Вп. П. директорові Рубінгерові, дириґентові і всім членам хору, які своїм співом виявили сумний обряд похоронний.

Окремо дякуємо Високоповажаному Панотцу Ковалевим за батьківську опіку над осиротілою родиною та за щирі виголови співчуття у тяжкому горі. Дякуємо теж всім українським Установам та Кооперативам, що віддали останню прислугу своєму членові та працівникові на народній ниві. Дякуємо всім, що поспішили зі співчуттям до прибитої горем родини. Вкінці дякуємо всім громадянам і молоді української гімназії як теж абсольвентам і ученицям жидівської гімназії в Коломиї, що прибули віддати Покійному останню прислугу і зведичали сумний обряд похоронів.

Всім щире Спасибіг!

Ольга Мостович і сини Роман і Мирослав.

ОПОВІСТКИ.

Гр. кат. Мала Семінарія у Львові. Вступні іспити відбудуться в днях 17. 18. і 22. червня. Прошення з залучниками складати в Дирекції до дня 10. червня. 1039 2-3

Дирекція Кооперативної Гімназії Р. Ш. з правами державних гімназій в Коломиї приймає зголошення до клас I—IV гімназії мішаного типу з загально-образуючого лідею гуманістичного і природничого типу на шкільний рік 1937-38 до 10. червня 1937. 2—2

І. Поматуральний Зїзд товариства, що в 1914 р. скінчили VI. кл. від А і Б в українській гімназії в Перемишлі, відбудеться **невідклично** дня 29. червня 1937 р. в Перемишлі. Збірка точно о год. 11. в українській гімназії в Перемишлі. — За ініціятивний Комітет: о. Іларіон Фок, парох в Волоші, п. Добрівлянин, інж. Любомир Савойка, Львів, 14. вул. Замойської 10. 1053

Дирекція гімназії Р. Ш. в Чорткові приймає зголошення до клас I—IV і VIII стар. клас. типу (до IV. і VIII. кл. за дозволом Куратерії) і до загально-образуючого гуманістичного типу до дня 15. червня с. р. Вступні іспити до I. кл. відбудуться в дні 17. с. 18. червня, до II. III. IV і VIII кл. та до I. кл. типу 22. і 23. червня с. р. 1062 1—3

30-літній поматуральний зїзд абітурієнтів української гімназії в Перемишлі з 1907 року відбудеться дня 29. червня 1937. Початок о год. 8. рано в гімназійній салі. Продовження дня до Петра Буйницького, вм. судді у Сяноці ад Медика. 1052 1—

ПІДПРИЄМСТВА

ПРОМИСЛОВЕ підприємство продам. Товар виробджений — збут забезпечений. Вклад 15.000 зол., дохід коло 4.000 зол. річно — можливість поширення на споріднені вироби. Зголошення під „Промисл" до „Діла". 1047 2—

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ІНТЕЛІҐЕНТНІЯ, гарний, здоровий нам и віддам легайно самостійне ведення цукорні з кухнею. Зголошення: власноручний опис життя, вимоги і т. под. адресувати: Ярослав Козаль „Мат" „Dziennik". 1051 1—2

МОЛОДА, інтеліґентна панна шукає посади у галантерійним склепі, бізнесі або споживчім. Адм. під „Кваусе". 1056 1—2

ПАНСІОНИ

ЛІТНИСЬКО — Дайр — Карпати, ріка Теніс, утримання 3—3.50. Відомість: Бочиркова, Львів, Шептицьких 14. 1050 —1

КУПНО - ПРОДАЖА

РОЗБІРКА СИКСТУСЬКА 12. Паркети майже нові, гафлові печі, двері, вікна, лазенки, цегла, камінь, дошки, бальки. Продаж на місці. 1060 1—

РІЖНІ

ПЕЧАТКИ каучукові та металеві для парохіяльних урядів, читалень, кооператив та ін. виконує найдешевше Макс Ґлізерман, Львів, Сикстуська 19, телефон 215-03. 800 6—11

РЕПАРАЦІЯ годинників, прецизійне виконання, відмагнетизовує їх—фірма РОЗ. ВАЖЕВСЬКИЙ, Львів, Академічна (Готель Жоржа). З провінції просимо почтою. 1048 1—2

НОВИНА ДЛЯ ПАНЬ. Віденське стриження з валочком і зол. Трима овуляція 5 зол. Сальон чесання пань Сикстуська 8, в подвірі. 1055 1-2

ПРИ УЛАШТУВАННІ кооперативних сільсько-господарських виставах та їх інших імпрез придасться „ЖИВА РЕКЛЯ. МА", сценки, пісні і вірші про голосні українські торговельно-промислові справи. Ціна книжки з поштовою пересилкою 80 сот. Замовляти на адресу: Юрій Шарумелик, Львів, вул. Гофмана 18. 1061 1—2

ОГОЛОШЕННЯ.

VII. ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Т-ва Охорони Воєнних Могил у Львові відбудуться в четвер дня 17. червня 1937 в салі засідань Земельного Банку Іпотечного у Львові, вул. Словацького ч. 14/І.

Порядок нарад:
1) Відкриття Зборів.
2) Відчитання протоколу з попер. Загальних Зборів.
3) Секретарський звіт за рр. 1935/6.
4) Звіт Контрольної Комісії з вимогом абсолюторії.
5) Вибір голови, 9 членів Ради, 3 заступників і 3 членів Контр. Комісії.
6) Внески й замітки.

Початок Загального Збору означений на год. 5.30 попол. На випадок браку відповідного комплету — на одну годину пізніше. До участи в Зборах управнені відпоручники філій, які вислали одного відпоручника на своїх 30 членів, члени опікуни та звичайні члени.

За Головну Раду Товариства:
Д-р Павло Кривуцький, голова.
Олександер Карпінський, секретар.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Ділo". В друкарні Вид. Спілки „Ділo", Львів, Ринок 10.

Неділя 6. червня 1937. Ч. 123

ДІЛО

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229—41.

Вислід літературного конкурсу „ДІЛА“.

Парцеляція і душехватство.
(Передова стаття Ст. Барана.)

Перед новим політичним процесом у Львові.

Технічна освіта нашої молоді.

Присуд на учасників „заязду“ на Мисьлєніце

Бандити вбили у білий день старушку у Львові,
при вул. св. Софії.

Б. Лепкий: БЕРЕЖАНИ. (Фейлєтон)

Страйкові заворушення у Франції.

Протижидівські демонстрації у Палестині.

Єгипет, Валєнсія та Альмерія перед Лігою Націй
(Власна кореспонденція з Женеви).

Тугачевський арештований

Пострах китайських піратів.

Ч. 123 (14.666). Львів, неділя 6. червня 1937 Organ rozstrzelona gotówką. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

ГАЛИЦЬКА
КАСА ОЩАДНОСТИ
У ЛЬВОВІ
НАЙСТАРША ОЩАДНОСТЕВА ІНСТИТУЦІЯ
— ОСНОВАНА В 1843 Р. —
ОЩАДНОСТЕВІ КНИЖЕЧКИ З ПОРУКОЮ ДЕРЖАВИ
Засяг ділання: Ціла Східна Галичина
ЗАМІСЦЕВІ ВПЛАТИ П. К. О. 500.198

За дійсно малу оплату
забезпечите найкраще своє майно, асекуруючись від вогню й від крадежі влому в Товаристві Взаїмних Обезпечень „ДНІСТЕР" у Львові, вул. Руська ч. 20., тел. 205-47.

Центральний Кооперативний Банк
„Краєвий Союз Кредитовий" у Львові,
вул. Третього Мая 15.
приймає вклади ощадности і як централя кредитова для українських кооператив усіх видів дає і кредити на піднесення господарства і промислу

Парцеляція і душехватство.

Львів, 5. червня 1937.

Як відомо, великою турботою нашого села є брак землі- неможливість у створених відносинах сучасної Польщі поширити єдиний селянський варстат праці. Це і є одною з найголовніших причин теперішніх настроїв села і цієї безнадійности, що огортає не тільки старших селян, але ще в більшій мірі сільську молодь. Тут слід шукати джерела і психольогічного підложжя тих виступів декого з нашої сільської молоді як виявів розпуки, що колідують часто з постановами карного кодексу. Ті виступи вищать чимало активних і надійних одиниць нашого сільського молодняка, хоч це не зміняє в нічому істнуючого стану.

Цей дуже загрожливий стан українського села в Польщі витворила передовсім повоєнна земельна політика на тлі сучасного земельного законодавства. Військові кольонізаційні закони з 17. грудня 1920 р., закон про виконання земельної реформи з 25. грудня 1925 р., врешті найновіший закон з 14. квітня 1937 р. про обмеження в обороті наділами, що повстали з парцеляції та їх виконання у практиці, далі мобілізація польського громадянства на „кресах" до протиукраїнського наступу в обороні польського земельного стану посідання — все те зробило ще чорнішою і так уже сумну економічну дійсність у земельній ділянці нашого села у Східній Галичині і на північних землях.

Найбільш в Европі перенаселена хліборобська країна, якою є Східна Галичина, а передовсім Поділля і Покуття та деякі повіти наших північних земель у Польщі, стала тереном масової кольонізації польським елементом, хоч тут місця на кольонізацію нема зовсім. У процесі проти польського часопису в Луцьку „Волинь", заранжованому вшехпольською партією, зізнання польського посла з Волині Сухожевського, голови волинської Хліборобської Палати, отже авторитетної у цьому особи, виявили, що вже за польських часів осіло на Волині 22.000 польських родин (або понад 100.000 душ) з центральних і західних земель, що відбилося очевидно помітно на тамошньому житті. Ще більше їх осіло у Східній Галичині, забираючи землю і варстати праці місцевому населенню. Ті нагі факти мають свою мову, дуже зрозумілу для нашого села. І вони є теж джерелом сучасних настроїв українського села в Польщі.

Сьогодні збільшується розмах кольонізаційної парцеляції у Східній Галичині, і то звичайно шляхом примусової парцеляції. Тереном нової кольонізаційної хвилі є передовсім Поділля і повіти Сокаль та Рава Руська. В самому тернопільському повіті на примусову парцеляцію виставлено дворські обшари: Бірки Великі, Денисів, Драганівка, Ладичин, Скоморохи і Стегниківці; значно більші простори землі під примусову парцеляцію є на південному Поділлі (Борщів, Заліщики, Копичинці, Чортків). Щоб прискорити парцеляцію в Борщівщині і Заліщичині, утворено навіть у квітні п. р. окремий земельний комісаріят при старості в Борщеві для повітів Борщів і Заліщики, виділюючи їх зпід компетенції чортківського земельного комісаря. Мазурські селяни рідко зголошуються до добровільної парцеляції, ждучи на примусову, бо тоді дістають землю грубо дешевше і в половині на довгоречинцеву сплату при допомозі Державного Рільничого Банку.

Парцеляція стала осередком зацікавлення польських кресових дівчів і польських державних та громадянських чинників. У парцеляційну

Вислід літературного конкурсу „Діла"

Розписаний нами у грудні 1936 р. конкурс на новелю приніс нам сотню рукописів, з яких ми помістили на сторінках нашого часопису 22 твори. Як ми вже зазначували, рівень цих творів був значно вищий від дотеперішніх конкурсів, дарма, що між їх авторами було чимало аматорів, що вперше пробували свого пера.

Наші читачі, що мали нагоду читати видруковані нами новелі, висловили свій погляд про ті, які їм припали найбільше до вподоби, присилаючи свої відповіді на розписану нами анкету. Наша Редакція призначила читачам усього два тижні часу на присилку відповідей, тимто і скількість цих відповідей була розмірно невелика: 332 голоси.

Нагороди розділюємо по черзі, відповідно до кількости голосів, які дістали поодинокі автори чи їх твори.

I. нагорода: **Шелест-Шумлянський:** „ГЕРОЇ РЕВОЛЮЦІЇ — ТАРАДАЙКА".

II. нагорода: **О. К.:** „МОЯ ПЕРША ПОВАЖНА РОЛЯ".

III. нагорода: **Любов Гуменюк-Луців:** „БАТЬКОВІ ІМЯНИНИ".

IV. нагорода: **Остап Т.:** „ХЛОНЯ".

V. нагорода: **І. В.:** „ХЛОПЧИК ІЗ ЗАХИСТУ".

VI. нагорода: **І. Чолган:** „ГУЦУЛЬСЬКА ВЕНЕРА".

VII. нагорода: **Федь Вірний:** „ІСТОРІЯ ОДНОГО ПЛЯГІЯТУ".

—

За присланні на конкурс новелі редакція „Діла" призначила таких 7 нагород:

I. нагорода — 50 зол.

II. нагорода — 30 зол.

III. нагорода — піврічна передплата „Діла".

IV. і V. нагорода — всі видання „Діла" (крім Бібліотеки „Діла").

VI. і VII. нагорода — комплети Бібліотеки „Діла" (12 томів) за 1936 р.

У справі виплати нагород мають нагороджені порозумітися з Редакцією.

Тугачевський арештований?

З Москви дійшла вістка, що перед 5-ма днями арештували Тугачевського: дотепер тримали це в тайні. Арештування вяжуть зі самогубством Гамарніка.

Не легко дати забезпеку кораблям,

ЩО КОНТРОЛЮЮТЬ ЕСПАНСЬКІ БЕРЕГИ.

Останніми днями преса доволі оптимістично висловлювалася про виглядн на ліквідацію конфлікту „Дойчлянд" — Альмерія: Париж, Берлін і Рим — мовляв — поставилися прихильно до англійського проекту запезпеки кораблів, у контролі еспанських берегів.

Тепер виявляється, що справа не така проста. Берлін і Рим в засаді приймають англійський проект, але не погоджуються на те, щоби консультація 4-ох контролюючих держав вязала їм руки. Вони

хотять, щоби на випадок напасти на воєнний корабель, нападена держава мала право негайно зареагувати репресіями, не чекаючи на висліди консультації.

Німецький уряд завізвав свого льондонського амбасадора Рібентропа, щоби він ще нині приїхав до Берліну і взяв участь у нараді над німецькою відповіддю на англійську пропозицію.

З другого боку, як кажуть

совітський уряд запротестував перед французьким проти того, щоби реакція на напади належала до компетенції 4-ох контролюючих держав, між якими нема СССР,

хоч СССР є одною з держав, компетентних у справах контролі. З огляду на те, французький уряд здається хотів би поширити морську контролю, допускаючи до неї всі держави, що мають технічні засоби, необхідні до контролі.

ВАЛЄНСІЯ ПРОТЕСТУЄ.

Міністр валенсійського уряду передав британському шарже д'афер ноту, в якій: 1) протестує проти бомбардування Альмерії, 2) стверджує, що причиною того нарушення еспанської чести суверенности є контроля, 3) застерігає собі право до відшкодування за шкоди, які спричинили контролюючі кораблі, 3) домагається від комітету неінтервенції гарантії, що воєнні акти на еспанській території та на територіяльних водах не викличуть такої реакції, як збомбардування Альмерії.

Повідомляємо, що ПЕКАРНЯ **АС** перенеслася до новозбудованого механізованого льокалю при вул. Водній ч. 3. Тел. 284-54.

політику вмішався теж і презес Апеляційного Суду у Львові п. Збровський, видавши недавно, ще перед оголошенням цитованого вище закону з 14. квітня ц. р., обіжник до підчинених судів щодо інтабуляції землі на набувців, яку продають кольоністи та з вказівками, щоб у цьому придержувалися доручень адміністраційної влади. Річ іде про те, щоб українці не могли набути землі. До парцеляційної акції вмішалися тепер — бувало це і давніше, але не так наглядно — поліція, земельні комісарі і староства, не кажучи вже про добровольців зпоміж самого польського громадянства. Навіть селянам латинникам отже офіціяльно полякам, не дозволяють переселюватись у другий повіт, щоб на місці не ослаблювати польського стану. Рішучий натиск іде від поліції та адміністраційної влади; такі випадки були напр. у Тернопільщині та інших повітах.

Про око призначують зі сотень моргів парцельованого обшару якийсь невеличкий клаптик далекої і найгіршої землі для місцевого українського населення. Але й теж тяжко набути нашому малоземельному хліборобові, хочби і за високу ціну готівкою. Природний гін нашого селянина за клаптиком землі використовують часто ті урядові чинники, що рішають у парцеляційних справах і то в такому напрямі, щоб за його власні гроші зробити латинником і — на їх думку — тимсамим поляком. Іде торг не лише землею, але й душами, що отвирає широко двері для деморалізації. Словом, з нагоди парцеляції йде душехватство у гармонії між урядовими і громадянськими польськими чинниками та римокат. духовенством. Для останнього це вже зрештою не нинішня практика.

Приклад: Василь Івахів 10-моргований господар у Квзимирові (новоутворена громада з більшістю кольоністів) ігровецької волости, тернопільського повіту, купив від кольоніста Ігнацого Кубова в Квзимирові його 11-моргове господарство з будинками в ціні по 725 зол. за морг, себто разом 7.775 зол., на що весною ц. р. дав йому готівкою 4.000 зол., продавши вперед своє господарство. Куплене господарство дістав у посідання з тим, що нотаріяльний контракт мали підписати після сплати довгу в Державному Рільному Банку, коли дістане від нього екстабуляційну грамоту. З одержаних від В. Івахова 4.000 зол. кольоніст Кубув сплатив свій довг, але екстабуляційної грамоти на свої руки не дістав, бо банк переслав її до тернопільського староства. Ціла трансакція з купном господарства у кольоніста на підставі теперішніх польських законів (нотаріяльного і про зобовязання) неважна, про що кольоніст добре знає і не хоче тепер зізнати контракту купна-продажі, тим більше, що ціна за поле пішла дещо вгору. В. Івахів своє господарство продав і заінтабулював на набувця, а нового на власність не дістане — хіба за ціну зміни греко-кат. обряду на римо-кат. і то разом з родиною, себто з жінкою і чотирьома синами, з яких найстарший має вже 23 роки. Саме таку вимогу ставить йому продавець Ігнаци Кубув, місцевий римо-кат. парох з Ігровиці о. Шепанкевич і — що більше — повітове староство в Тернополі.

У своєму безвихідному положенні рішив В. Івахів жертвувати тільки жінку Домку. Підняла вона в греко-кат. парох. уряді в Іванчанах 22. травня ц. р. свою метрику уродин і хресту та зголосилася з нею до о. Шепанкевича, який мав полагодити формальности переходу. Він її заголошення не приняв, домагаючись ще переходу чоловіка і синів та відіслав її до староства з таким письмом:

Urząd parafialny ob. łac. w Ihrowicy. Do Starostwa Powiatowego w Tarnopolu. Gr. kat. Dominika Iwachów dla celów kupna od Polaka Kubowa z Kazimierzowa, gm. Ihrowica pragnie zmienić ob. rządek, lecz reszta domu — t. j. mąż i 4 synów — są obrz. gr.-kat., więc Dominika, chociaż zmieni, to i tak z tego mało znaczenia. Dlatego żądam zmiany całej rodziny, bo i ta metryka jest na nazwisko panieńskie wystawiona. Mnie nie dowierza, że potrzebna metryka familijna, niech więc dowie się w Starostwie. X. Szczepankiewicz. Ihrowica 24/5 1937. (Печатка).

Домка Івахів була справді в старості в Тернополі з тим опечатаним письмом і там дістала від якогось урядовця доручення вистерати метрику уродин і хресту чоловіка та всіх 4 синів, і разом зі своєю передати староству, що вже само полагодить їхню справу з переходом на латинський обряд і видасть тоді екстабуляційну грамоту Держ. Рільного Банку. Щойно коли вони виконають ці вимоги, тоді можна буде говорити про нотаріяльне списання контракту купна. Згадане письмо в опечатанні дістала вона назад зі згаданою інструкцією, з якої досі не скоритала.

Це нагий факт і то далеко не відокремлений, бо про подібні практики чував я і на недавніх зібраннях УНДО в Заліщиках і Копичинцях з уст заінтересованих парцелянтів. Отже маємо душехватство на тлі парцеляції і з цим явищем ми мусимо боротися всіми доступними нам засобами.

Д-р Степан Баран.

важне для тих що купують срібло

Фабрика срібних виробів

Д. Л. Нойман — Львів

Тільки **кохановського 21.** Тел 208-74

звертає увагу заінтересованих на її взори срібла них проектовані і засобені у фабричний знак та напис фабрики, а подібні взори продавані в торгівлі без фабрики, а подібні взори продавані в торгівлі без фабричного знаку є дуже незручними вбігами її оригінальних моделів. Діставете у Львові дуже безпосередньо у фабриці та у всіх більших ювілерських крамницях у цілій Польщі.

УКРАЇНСЬКА 3356 44—100

СТОЛЯРСЬКА РОБІТНЯ

АЛ. КУШИКА

Львів, вул. Скарбківська ч. 28.

12 бєльських фабрик

доставляє нам свої вироби. — **Просимо оглянути наші 3 великі виставові вікна.**

РАГЛЯНИ І УБРАННЯ МУЖЕСЬКІ ПЛАЩІ І ЖІНОЧІ КОМПЛЄТИ

Якість і виконання ТІЛЬКИ першорядні

Оригінальні англійські непромакальні плащі.

„Повшехни Склад Одзєжи"

Єгипет, Валенсія та Альмерія перед Лігою Націй.

Женева, 1. червня 1937.

Сесія Ради Л. Н. закінчилася 30. травня. Праця Асамблеї обмежилася властиво самим прийняттям Єгипту при супроводі урочистих промов, привітань і бенкетів. Етіопська делегація не зважилась зголоситися на надзвичайну сесію Асамблеї.

Головну увагу звернено на праці Ради, на порядку денним якої стояло кілька поважних справ. Справу Санджака вирішено на обопільне вдоволення обох сторін, Франції і Туреччини. Хоч справу цю розвязано властиво позакулісовими нарадами представників обох держав, але це не перешкоджає Лізі бути дуж гордою із свого успіху. Слушно може бути Ліга горда тим, що вона зробила, а саме, вона рішуче спротивилась домаганням Дель Вайо та Літвінова в еспанській справі, хоч вони зробили справді все, що могли, щоб ці домагання перевести. Уряд Валенсії розвинув широку пропаганду, щоб приготовити в Женеві демонстрацію проти Італії та Німеччини у формі відповідних резолюцій та примусити Лігу вмішатися до робіт комітету неінтервенції в Льондоні. Цей „уряд" мав видати „білу книгу" про участь Італії в еспанській війні з численними документами та ілюстраціями. Але замість книги представникам преси роздано лише літографований витяг з неї. Вражіння він зробив невелике не лише тому, що документи валенсійського уряду не збуджують велике довіря, а й тому, що московська та французька інтервенція в Еспанії всім добре відома.

Не більше вражіння зробила теж довжезна промова Дель Вайо на останнім засіданні Ліги стараннo підтримана Літвіновим. Резолюція Ради в еспанській справі має дуже загальний характер; вона не має в собі ні згадки про Італію чи Німеччину, і не містить в собі абсолютно нічого, спрямованого спеціяльно проти одної чи другої сторони. Рада не виявила також і найменшого бажання втручатися до праць льондонського Комітету чи розпочинати якусь рівнобіжну акцію; навпаки, вона приняла „з найбільшим вдоволенням" до відома повідомлення про заходи Комітету відтягти з Еспанії не-еспанських воїнів та висловила побажання, щоб це допровадило можливо скоріше до припинення війни в Еспанії. Протест Ліги проти бомбардовання неукріплених міст та інших немилосердних засобів ведення війни також не міг бути приємним для Дель Вайо, але йому не лишалося нічого іншого, як згодитися на цей текст резолюції. Таким чином скачились московсько-еспанські заходи перенести бодай почасти еспанську справу з Льондону до Женеви цілковитою поразкою.

Московсько-еспанську поразку в Женеві спричинила в значній мірі зміна англійської тактики у бік ізоляціонізму, що виявився вже у франко-британській декларації в справі бельгійської нейтральности, а властиво в рижих текстах промов Дельбоса та Ідена. Другий з них цілком не згадав про східну Европу говорячи про можливости льокарненського порозуміння. Для московського уряду це не могло бути несподіванкою. Вже „Известія" з 26. V. 1937. писали про імперську конференцію доміній у Льондоні: „Англійська преса з ліберальним „Економістом" включно припускала, що конференція висловиться за обмеження зобовязань Англії в боротьбі проти нападників в Европі. Скликання конференції додало духу ізоляціоністам всіх родів, які отверто чи соромливо намагалися порозумітися з фашистівськими нападниками на чужий рахунок... І конференція висловилась дійсно проти поширення зобовязань Англії у східній Европі."

На думку „Журналь де Женев" погляди доміній збільшили теж стриманість Ідена щодо „східної Европи", себто Московщини.

* * *

Повідомлення про бомбардування італійських та німецьких панцирників большевицько-еспанськими літаками викликали в колах Ліги дуже невелике вражіння, але тим більше вражіння викликали повідомлення про збомбардовання Альмерії частинами німецької фльоти та про покинення льондонського Комітету представниками Німеччини та Італії. Політичне становище Европи витворене останніми еспанськими подіями вважають тут небезпечним, але небезпеки війни не перебільшують. „Журналь де Женев" висловлює слушно так мовити пересічний погляд членів Ліги пишучи про „большевицько-еспанську провокацію та німецькі репресії" і підкреслює німецьке повідомлення, що „репресії перервано і закінчено". Цього сподіваються очевидно у Франції та Англії. Зокрема французька поважна преса, наприклад „Ле Тан" та „Журналь де Деба", виявляє довіря скоріше до німецької, ніж до большевицько-еспанської версії. Ноту Дель Вайо до Ради Ліги, де він запевнює, що літаки його уряду кидали бомби на „Дойтшлянд" боронячись проти обстрілу з корабля, в Женеві ніхто поважно не бере, тим більше, що літаки ці „бороняться" надто систематично і то виключно проти німецьких та італійських кораблів.

Про дійсну причину небезпеки сучасного становища пишуть деякі німецькі часописи вказуючи на те, що за провокаціями уряду Валенсії криється ворог цілої Европи — большевизм, себто Совіти. Це очевидно є головною причиною рішучої тактики Німеччини та Італії, що вимагають недвозначного рішення від льондонського Комітету, маючи на увазі, що дальші провокації можуть лише ускладнити політичне становище Европи та збільшити небезпеку війни.

* * *

З вдоволенням можемо ствердити, що зазначені тут події не лише не відсунули на другий плян справи України та інших немосковських націй СССР, а навпаки підкреслили її значіння. Літвінов виступив у Раді з промовою, де він між

іншим твердив, що большевизм не поширюється насильством. На цю промову відповів редактор Бріке статтею в „Журналь де Женев", де він між іншим писав: „Чи п. Літвінов забув, що в 1920 р. большевицькі армії були під Варшавою маючи з собою приготований комуністичний уряд для Польщі з Дзержинським на чолі? Польща мала зазнати тоді ладу накинутого насильством Україні, яка мала свій законний уряд визнаний формально багатьома державами та зголосила своє приступлення до Ліги Націй." Далі автор говорить про підступний напад совітської армії на Грузію і наводить найновіші факти московського хижацтва, окупацію Монголії, Східного Туркестану, китайських земель. Довівши, що уряд Дель Вайо не має правних основ заступати Еспанії, автор закінчує свою статтю запитом: „Чи пан Літвінов заступає більш реально СССР?"

М. Данько.

Технічна освіта нашої молоді.

Про потребу технічної освіти писалося в нас чимало: на сторінках педагогічної, фахової та щоденної преси. Але ця тема у нас усе ще актуальна.

Сучасне суспільне виробництво опановує щораз більше технізація, моторизація та спеціялізація. Нарід, що не може сам обслужити техніки свого виробництва, не стане ніколи незалежним народом, а в переломових історичних подіях може очікувати тільки катастрофи.

Тому заохота нашої молоді до технічної освіти належатиме ще довго до виховних по-

Найкращу вудженину, добре мясо і свіжі товщі
дістанете завжди у мясарських крамницях
„ЦЕНТРОСОЮЗУ"
Ринок 2, Зибликевича 2, На Байки 8. Личаківська 50, Жовківська 175, Кентшинського 21, Замарстинівська 36.
2089 32—50

винностей батьків і провідних чинників народу та найважніших національно-патріотичних завдань нашої преси.

Наша молодь, не оминаючи всіх наукових центрів Польщі, скупчується для вищих студій головно у Львові. Це зовсім зрозуміле. Львів, як науковий центр, територіяльно для неї найближчий та до того є центром нашого духового життя, нашої національної культури, нашого політичного руху.

На цьому місці бажаємо поінформувати наших батьків і молодь про фахово-промислові ліцеї у Львові.

З початком нового 1937—38 шкільного року заводить шкільна влада в кількох більших містах Польщі фахово-промислові ліцеї. У Львові будуть дві школи цього типу при дотеперішній Технічній Школі, а саме **дороговий і механічний ліцей**. Рівночасно ліквідує шкільна влада при цій школі дорогово-водний виділ та електромеханічний виділ.

До цих ліцеїв приймthemуть молодь що покінчила IV-у клясу загально-освітніх гімназій нового типу, або VI-у клясу загально-освітніх гімназій старого типу, або абсольвентів середніх технічних шкіл.

Кандидати мусять здавати вступний іспит з рисунків і піддатися психотехнічним дослідам та лікарським оглядинам про стан здоровля (калік не приймають до цих ліцеїв).

Наука в тих ліцеях трівае по 3 роки. У вакаційному часі обовязуватиме учнів приписана практика у фабриках, підприємствах або при будовах.

Стрижнем наукових планів у цих ліцеях є математично-фізичні науки, як підготова до стислих технічних наук. Наука відбувається в 44 годинах тижнево.

Ці ліцеї підготовляють висококваліфікованих робітників у даній технічній ділянці, висококваліфікованих фабричних майстрів, керманичів технічного руху, бюровий персонал, інструкторів праці на місці продукції та дають право абсольвентам вступати до відповідних вищих шкіл з анальогічним напрямом вищих технічних студій.

Наш нарід робить усі зусилля, щоб стати незалежним народом у всіх ділянках національного життя — у науковій, господарській і політичній. У нас твориться свій рідний промисл, повстають свої фабрики, рільне господарство починае захоплювати ділянку перетворів сировини. Всюди потрібні люди з фаховою технічною освітою; потрібні свої кваліфіковані робітники, висококваліфіковані майстри, інструктори й керманичі суспільної продукції. Потрібні нині й потрібні будуть завтра, якщо процес нашого національного унезалежнювання не має заломитися або й зовсім припинитися.

Міжнародне сучасне життя повне хвилювань, заколотів і несподіванок. Може прийти момент, що вимагатиме від нас найвищого напруження національної активности. Якщо ми до цього моменту не підготуемо кадрів своїх технічно освічених людей, тоді всі наші навіть найщиріші жертви підуть на марне і ми можемо стати свідками й учасниками другої нашої національної катастрофи.

Тому наша молодь повинна всюди, де лише є нагода, горнутися до технічної освіти.

На еспанських фронтах.

Як подає „Радіо Насіональ" на основі комунікату національного командування, на відтинку Ля Гранха (гвадарамський фронт) національні частини перевели розвідку в околиці Кабеза Гранде. На тому самому фронті червоні атакували Сан Беніто і Санта Каталіна, але національний протинаступ відбив їх з великими втратами; 50 червоних полягло.

Також комунікат валенсійського міністерства війни, оголошений через „Уніон-Радіо", згадує про Сан Беніто, а саме, що на тому відтинку національні війська завзято атакують. Національна артилєрія сильно бомбардує Мадрид.

Валенсійське міністерство маринарки і летунства подає, що червоні літаки вели живу акцію підчас операцій у Сіерра, зокрема на відтинку Авасеррада; зістрілено два національні літаки. Невідоме підводне судно влучило торпедою червоний вартівничий корабель; торпеда вибухла, але ушкодила корабель не дуже поважно.

У Мадриді говорять, що 4-денна офензива червоних на гвадарамському фронті покінчена. За 4 дні червоні посунулися на 25 км. вперед на 50-кільометровому відтинку. Тепер національні війська дістали підмогу і взялись укріплювати свої становища.

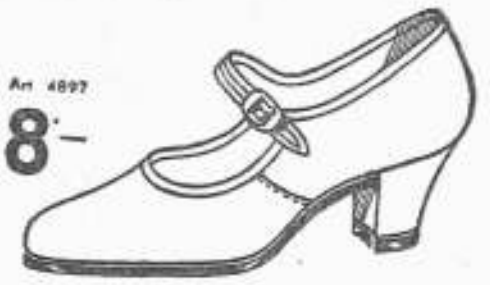
„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 30, Тел. 26 0-04. ПКО 503.861.
поручае власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх краскаx
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх краскаx
ПАСТУ до підлоги „Французька маса" (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біляя помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шнір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 950

Страйкові заворушення у Франції.

У Франції поширюється рільний страйк, небезпечний з огляду на те, що саме тепер пора пильних полевих праць. На тлі цього страйку дійшло до сутичок між 400 страйкарями і працівцями та дрібними рільниками у Трембле де Гонес; ранено 4 робітників і 2 жандармів, арештовано 2 особи.

В околиці Сен Віта 80 страйкарів заатакувало 15 робітників, які працювали.

НА ЗЕЛЕНІ СВЯТА

БІЛІ ПОЛОТНЯНІ на шкіряній підошві, шикові і практичні.

БІЛІ ПОЛОТНЯНІ ЧОВЕНЦЯ на шкір-гум. підошві **5·00.**

МОЛІЄРКИ З БІЛОГО „НАКО" зграбні і продувні.

ЖІНОЧІ БОКС, ПАНТОФЛИКИ на шкіряній підшивці, в ріжних колірах легкі та елястичі.

ЛЕГКІ ПАНТОФЛИКИ в ріжних колірах на шкіряній підшивці, улюблений модель.

МУЖЕСЬКІ БРОНЗОВІ САНДАЛЕТИ, елястичні і вигідні. Ціна реклямова.

МУЖЕСЬКІ ВІТРІВКИ бронзові, легкі і продувні **зол. 13·90.**

МУЖЕСЬКІ ПІВЧЕРЕВИКИ бронз. і чорні, дешеві — тривкі — вигідні.

МУЖЕСЬКІ ПІВЧЕРЕВИКИ бронзові чорні з І-а боксу шпилькові, модний стятий фасон **зол. 16·90.**

Великий вибір панчіх і скарпиток у наймодніших калірах.

Крім цього маємо на складі: кількасот артикулів найновіших літніх медалів, від найскромніших до найвибагливіших.

Del-Ha

МОЖНА ДІСТАТИ У ВСІХ ФІЛІЯХ.

Через свою знамениту якість здобули

ПАПЕРЦІ і ТУТКИ (повноватки)

„КАЛИНА“

СОТНІ-ТИСЯЧ ВІДБОРЦІВ.

Етнографічна вистава славянських народів у Празі.

В етнографічному музею в Празі відкрили виставу народознавства славянських народів з експонатів цього музею. Як читаємо в оголошеннях вистави, заступлена тут Болгарія, Югославія, Польща, Росія та Україна (у черві ва латин. абеткою), а крім того долучено до неї окрему виставу рисунків старих деревлянних церков в области Карпат — Й. Ржежіхи і Гудечка.

На відкритті вистави, що відбулося в присутності визначних осіб і дипльоматичних представників, кустос музею д-р Странська зазначила, що виставлені експонати є зразком будучого Слаянського етнографічного музею, який мають заложити в Празі. На виставі, за браком місця, помішено лише частину експонатів з етнографії славянських народів, які має у своїх сховищах чеський етнографічний музей.

Вистава займає два поверхи згаданого музею і дає досить повну картину всіх форм матеріяльної культури славянських народів, як одяг, тканство, вишивки, коронки, кераміка, вироби з дерева, тощо, одначе є тут найкращі зразки одежі і звязаного з тим ткацького та посвоєченого виробництва. З поодиноких народів повніше представлена Югославія і здається найменше польська етнографія. З експонатів української етнографії є тут манекіни з полтавським і гуцульським одягом, деякі ткацькі вироби, вишивки і деякі зразки кераміки.

В одній із саль вистави розвішані були етнографічні мапи Чехословаччини, що їх виготовив музей для чехословацького павільону на міжнародній виставі „Мистецтво і техніка“ в Парижі. На цих мапах наглядно представлено одяг, сільське будівництво, національний склад Чехословаччини. Між іншим, в пояснялних кольорах національного складу окремих територій читаємо, що на Закарпатті живуть росіяни та українці; (nationalite: russe et ukrainienne)!

Загальну увагу звертає на себе вистава образів мистців інж. Н. Ржержіхи і Гудечка з рисунком деревлянних церков із Закарпаття (Підкарпатської Руси і Пряшівщини чи Схід. Словаччини), а інж. Ржержіхи крім того із Галичини. ське будівництво, національний склад Чехосло- Майстерно виконані акварелі визначного чеського маляра Гудечка дають настроєві річі з прекрасно відчутим краєвидом Карпат та їх окрасою — деревляними церквами. Рисунок його сильний, кольори інтенсивні, фарбопис скоріше в манері олії, а не акварелі. Й. Ржержіха дав велику кількість своїх дереворитів і рисунків тушевим олівцем, що складають лише частину його праць, які він дарує для Етнографічного Музею. Рисунки свідчать з яким замилуванням ставиться автор до деревляного будівництва і скільки праці витратив він мандруючи по глухих закутинах Карпат і Галичини! Прекрасно виконані дереворити і рисунки, що задовольняють найвибагливіші вимоги графічного виконання і мистецького компонування служать також як точні зарисовки для студій над деревляним будівництвом.

Мабуть не випадок, що майже всі експонати двох чеських мистців, представляють нам зразки нашої старої будівельної культури. Саме вони дають мистцям надхнення і творять такий стафаж на тлі карпатських та інших краєвидів.

В. К—о

Справа Александрети знову загострюється.

Сирійські араби дальше дуже гостро протестують проти договору у справі санджаку Александрети. На цьому тлі дійшло вчора в Антіохії до гострих арабсько-турецьких сутичок, в яких чимало осіб ранили. Поліція інтервенювала, уживаючи зброї.

Підчас заворушень ранено 7 арабів, з того 5 важко.

Причиною заворушень було обурення арабів, які невдоволені тим, що на основі женевського рішення одинока турецька мова буде урядовою в Александреті. На протест араби проклямували загальний страйк у цілій Сирії.

ПАЛЕСТИНСЬКІ АРАБИ СОЛІДАРИЗУЮТЬСЯ.

Найвищий арабський комітет з Єрусалиму вислав до уряду в Дамаску, до комітету оборони Александрети і до преси телеграму, в якій протестує проти відсепарування Александрети від Сирії та обіцює співпрацювати при обороні сирійських інтересів.

ПРОТИЖИДІВСЬКІ НАСТРОЇ У ПАЛЕСТИНІ.

Як подає Райтер, підчас свята Серця Христового у Вифлеємі араби уладили протиангліїські демонстрації. Вони несли в поході арабські, папські й італійські прапори і роздавали летючки, що взивають арабських студентів вступати на італійські університети.

МУЖЕСЬКЕ БІЛЛЯ - КРАВАТКИ ГАЛЯНТЕРІЯ

ЛЬВІВ

Е. Думин

23 КОПЕРНИКА

ЖІНОЧЕ БІЛЛЯ ПАНЧОХИ КОСМЕТИКА

БОГДАН ЛЕПКИЙ.

БЕРЕЖАНИ.

ANNO DOMINI 1887.

З ратушевого даху,
(Хай усякий пана знає!)
Архітектам для сміху
У гору вежа стріляє.

Ні барок, ні ренесанс,
Ані готик надвиспянський,
Дивовижний декаданс
Поморянсько-бережанський.

На вежі годинник бе.
Має голос непоганий,
Лиш, як птах на вказівки
Сяде, то годинник стане.

І стоїть собі, й нараз
(Та це тільки гра уяви),
Ніби зупинився час,
А з ним всякі людські справи.

Та куди!... У ринку торг.
Кури, гуси, крики, квіки,
У жидів беруть на борг
І жінки і чоловіки.

А гімназія[1]) — острів
Серед криків тих і свистів.
Пхають хлопцям до голов
Безліч всяких аористів,

Льогаритмів, тропарів,
Архімедів і Лінеїв,
Всього вчать, щоби ти вмів
Стати велитнем з пігмеїв.

Дві торговлі для панів,
Знаменитгі: Мерль і Герин[2])
Накормлять, хто зголоднів
І скріплять розбиті нерви.

Там на павзах при вині
Флях з Хоронжим[3]) розмовляють;
(Та часи це вже давні,
Як там нині? — я не знаю).

Недалеко, на горбку
Єгер[4]) має добру каву,
Він і булочку круху
І бішкопт пече на славу.

А морожене яке!
Наливки які прекрасні!
Не виходить, хто зайде,
Поки світло не погасне.

Чорна кава „Шах!“ і „Мат!“
Хтось в димах гукає зично
І з гаванною в зубах
Дивиться маєстатично.

Виграв партію. Сидить
У цукорні ще від рана,
Бо що іншого й робить
У неділю в Бережанах?

В Бережанах гарний став,
Ще й до того вище міста,
Хоч пускай ним пароплав,
Гребля метрів тисяч двіста[5]).

Є поплювати куди,
І скупатися й обмитися,
А як хочеш від біди
Можеш навіть і втопитися, —

Літом, а зимою знов
Совганка там — „перша кляса“,
Панночі, панни, любов
Голендрує в вихилясах.

Не один на тім леду
Розпалився, залюбився
І на лижвах на біду
До престола докотився.

А чому? Бо не вважав,
Як шамбелян[6]) на годині
Нам нераз, не два казав:
„Мудрим треба бути нині!

Не роби з себе сміху,
Повно цвітів на долині.
Не дивись, що на верху,
А дивись, що в середині!“

— — — — —

Ранком ходить поліцай,
Наче кукла у вертепі,
Ти його не зачіпай,
Він тебе теж не зачепить.

То знов офіцир пройде,
Задзвенять остроги дзвінко,
Та куди він не піде —
Не дивися в той бік, жінко!

Небезпечно! Вафенрок
Так лежить на ньому гладко,
Сліпнуть очі від зірок —
Недалеко до упадку

Навіть капельмистр Бахо[7]).
Автор вальчика одного,
Гляне на яку й ого!
Вже пропала ти, небого!

[1]) Бережанська гімназія містилася на першім поверсі чотирьохкутного ратушевого будинку. Тепер вона має новий свій власний величавий будинок.

[2]) Мерль мав склеп колоніяльний зі свідомим покоєм у власній камениці в ринку, де також був готель і офіцерське касино з балевою салею. Сусіднє було також печиво Мерля. Недалеко від Мерля в напрямі фари був склеп Герного.

[3]) Відомі гімназійні професори.

[4]) Цукорня Єгра, нині Гасла.

[5]) Може і більше, а може менше — я не міряв. Дале довгий він на кілька кільометрів.

[6]) Наш катехит, незабутній М. С.

[7]) В Бережанах іноді стояла військова оркестра.

СВЯТО МОЛОДІ У ЛЬВОВІ.

В неділю, 6. червня ц. р. вкриється велика площа Сокола-Батька у Львові найкращим весняним цвітом нашої землі, барвистим свіжим квіттям наших рідних дітей і молоді, вихованих у школах Рідної Школи та в Українській Захоронці.

Громадянство матиме нагоду побачення власними очима успіхи нашого рідношкільного проводу і самої молоді.

Свято молоді не буде прилюдним іспитом знання молоді. На це нема місця на святі. Тут ми маємо лише побачити пластичний символ виховної праці нашої єдиної шкільної установи.

Наші діти і молодь мають засвідчити, що вони засвоїли собі у школах Рідної Школи та в Українській Захоронці ідейність і дисципліну. Виконуючи один наказ та одну волю на святі, наша молодь підготовляється до життя, до тих хвилин, коли мусітиме йти за вищими народніми ідеалами.

Наше громадянство своєю численною присутністю на такому святі виявляє свої симпатії для молоді, рідношкільного вчительства та виховниць Української Захоронки. Ці вияви симпатії виховникам дуже потрібні. Праця учительства взагалі тяжка, а нашого втрое, вдесятеро тяжча. До всіх злиднів цієї праці та твердих умов нашої дійсности приходить ще й почуття відповідальности за майбутнє виховуваної молоді.

Громадянство має на святі молоді дати рідношкільному вчительству та виховницям Української Захоронки моральну підтримку, що вони йдуть правильним шляхом. У цей день більше, як колинебудь повинно наше громадянство зрозуміти й відчути, що ми нашого рідношкільного вчительства не можемо відповідно винагородити за його виховну працю, ось чому засвідчуємо йому наші симпатії, прилюдне признання й подяку.

Чехи пишалися десятки літ своїми прилюдними написами й гаслами: „Все для дітей". Вірні тим гаслам, вони осягнули високий рівень культури, національної свідомости та здійснили свій ідеал національної-державної незалежности. Здійснення цього ідеалу перевели добре виховані діти.

Нема на світі такої великої праці, нема таких великих жертв, яких можнаб жалувати для виховання власних дітей". Діти є найціннішим живим капіталом народу, а кожний гріш докинений до цього капіталу, покладений у найпевнішій, непропащій скарбниці народу.

—o—

НАЛАДНАНІ ВЗАЄМИНИ.

КОМУНІКАТ СТАРШИНИ СОКОЛА-БАТЬКА.

Старшина Сокола-Батька розглянула на своєму засіданні 2. червня ц. р. письменне прохання Повітового Сокільського Союзу в Стрию у справі навязання перерваних від 1934. р. звязків і рішила, з уваги на виконання всіх доручень централі, відновити зі згаданим Сокільським Союзом організаційні звязки.

Старшина Сокола-Батька

Перед новим політичним процесом у Львові.

Перед судом присяглих у Львові починається в понеділок 7. ц. м. великий політичний процес проти 15 молодих українців. На лаві підсудних засядуть: Ольга Біда, Марія Мицко, Григорій Дячишин, Іван Мирон, Кость-Арпад Березовський, Павло Мерцало, Іван Мерцало, Юліян Дмитерко, Льонгін Телюк, Василь Іваноньо, Осип Бабяк, Микола Ласійчук, Ізидор Масюк, Степан Терлецький зв. Козяр, Омелян Лопунька. Прокуратор притягнув усіх підсудних до відповідальности за злочин державної зради зі ст. 97. § 1 к. з. (за приналежність до ОУН), а підсудних Павла та Івана Мерцала за допомогу до вбивства (зі ст. 23. і 225 § 1 к. з.) Михайла Копача і Марії Ковалюківної дня 22. квітня 1935. р. Підсудних будуть боронити адвокати: **д-р В. Старосольський, д-р Ст Шухевич, д-р К. Паньківський, д-р С. Шевчук і д-р І. Яримович.** Розправа розписана на два тижні.

*

У процесі за події в Настасові в Тернополі боронив **д-р Юліян Коренець,** а не м-р Ю. Коренець.

Виїдеш на літнище завдяки вигрі на льос з колєктури

„РУНО" РАВІЧ і С-ВА

Львів, пл. Марійська ч. 4.

Тягнення вже 22-го червня.

„Ліпше студіювати талмуд, ніж бути віцемін. у Валєнсії".

КАРІЄРА ЛИТОВСЬКОГО ЖИДКА.

Як подає жидівська преса з Ковна, тамошній жид інж. Бранеріс, що від початку еспанської війни воював у червоній армії, стає тепер віцеміністром війни.

Його батько, який живе у Ковні заявив журналістам, що волів би, щоб його син студіював талмуд, ніж має робити таку карієру.

—o—

Український виріб для доброї господині.

БУДИНІ Дригці Олійки

Не поможе „ох" та „ах!"
Не заговориш бережанки,
Тане-вяне на очах,
Як цвіток в горячі ранки.

Ранком „ах!", а ввечір „ох!"
Даром мати розважає,
Бережанка нараз двох,
Ані трьох не покохає.

По одному і кінець!
„А дивіть який гульвіса
Або піду під вінець,
Або йди собі до біса!"

Бережани, ах які
Гарні ви, в зимі і в літі!
Ви хоч бідні і малі,
Найгарніше місто в світі!

Скільки літ я не блукав
Морем, горами, світами,
А про вас не забував —
Повертав нераз думками.

Бо чи є де другий Рай*),
Руриска, Хатки і Сівко,
І чи пахне де так май,
Чи співає птахів стілько?

Не гадаю. Городок
Перших споминів дитячих,
Перших сміливих гадок
І химерних мрій хлопячих!

Як забути вас мені,
Незабуті Бережани?
Де минули юні дні,
Там душа вовік остане

*) Рай, село недалечко Бережан, з великим парком і палатою гр. Потоцького, що до неї провадить старинна липова алея. Рурпска, найближчий від Бережан ліс з криницею, а якої вода біжить рурами до міста. Хатки і Сівко, передмістя Бережан.

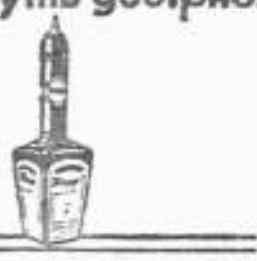
Електро-Механічне Заведення

ЛЕВ ЧУБКО

Львів, Ліндого 6, тел. 271-58

Заведення полагоджує направи всіляких електромедичних апаратів, як: Рентгени, лямпи кварцеві, діятермн, пантостати і т. п. Направляю також: генсратори, динамо-машини, мотори, всілякі опірниці, електричні витяги, як також приймаю повищі уряджения в консервацію.

Роботу виконую солідно та по поміркованих цінах. 3—12

Навіть найскромніші страви
наберуть добірного смаку
по доданю кількох крапель

MAGGI 020
ПРИПРАВИ
Р 11

Серед наших „русских".

ЗІЗД „О-ВА КАЧКОВСЬКОГО".

Дня 27. травня ц. р. відбулися Заг. Збори „О-ва Качковського" у Львові в салі Народнього Дому. „Русскій Голос" подає, що на збори прибуло аж 158 делегатів читалень та філій і 147 гостей. (Для інформації наших читачів слід згадати, що „О-во" дістало від міністерства комунікації 66% знижку для учасників зборів. З цієї залізничої знижки скористали очевидно всі „русскій" і тому „гості" творили майже половину учасників зборів). Збори відкрив член управи дир. Ю. Плешкевич, проводив ними д-р І. Винницький а Дрогобича. Інж. О. Луцик доповнив друкований звіт з діяльности управи „О-ва". Ні „Русскій Голос", ні „Земля і Воля" не подають ніяких даних про цю діяльність. (Знаємо, що всіх читалень Качковського є в краю мало що більше понад 100, філій 7, але й ті в більшости недіяльні). В дискусії забирало голос 14 осіб. Деякі промовці дуже гостро критикували „О-во Русских Дам" за зберігання аристократичної назви, за невідповідне ведення кравецьких і куховарських курсів та за видавання російського місячника „Очаг" для вузького гуртка жінок. Дісталося теж управі „О-ва" за її неробство. Тому то головою мертвого „О-ва" не хотів бути ні д-р В. Ваврик, ні д-р А. Коністянський. Щойно по довгих заходах удалося більшістю голосів вибрати до управи „О-ва" двох нових „діячів": адв. д-ра М. Крижановського і радн. А. Сивуляка. Інші члени управи й контрольної комісії залишилися без змін.

Вкінці слід згадати, що збори дозволили на внесок М. Цебрівського продати „О-ву" власний грунт на Знесінні. „Общество Качковського" дістає річну субвенцію від уряду в квоті 1.000 зол.

МОСКВОФІЛЬСЬКІ ТАБОРИ ДЛЯ МОЛОДІ.

Т-во русских студентів „Друг" у Львові улаштовує в с. Бібрка пов. Лісько літній табор для „русских" студетів від 6. липня до 6. серпня ц. р. — Окремий комітет при „об-ві Качковського" приступає до будови літнього захисту в с. Тарнавка, пов. Сколе, для молоді середніх шкіл.

ЗБОРИ ФІЛІЇ „О-ВА КАЧКОВСЬКОГО" У БРОДАХ.

Дня 17. травня ц. р. відбулися збори філії „О-ва Качковського" у Бродах. Сам голова філії о. М. Балюта з Ясенова стверднв у своєму звіті, що діяльність філії була дуже „незначна". Не вдалося теж відкрити бурси для учеників, хоч філія управляє домом фондації Єфиновича, призначеним на бурсу. Збори доручили управі філії, щоб приспішила відкриття бурси для учеників.

„РУССКА" КООПЕРАТИВНА КРАМНИЦЯ У ЛЬВОВІ

З початком червня ц. р. „русскій" „Союз сільських кооператив" „Наша Продукція" відкрив свою крамницю споживчих і кольоніяльних товарів у Львові при вул. Вірменській ч. 3, де раніше приміщувалася книгарня та антикварня Бодека.

Читайте „Діло"!

СТУДЕНТСЬКІ СПРАВИ.

СТУДІЇ У ВИСОКИХ ШКОЛАХ У ВАРШАВІ.

Українська Студентська Громада у Варшаві, подає до відома всім абітурієнтам та абітурієнткам усіх середніх шкіл, що інформації про студії в усіх вищих школах у Варшаві дає Управа „У. С. Г.". Листи з долученням поштової марки на відповідь слати на адресу: „U. S. H. W-wa I., skrzyn. poczt 625.

За Управу:

Вітошинський Борис, голова. **А. Войтовичівна,** секретар.

СТУДІЇ У ВИСОКИХ ШКОЛАХ У ГРАЦУ.

Відділ Українського Студентського Т-ва „Січ" у Граці, подає з цікавленим до відома, що переводить вписи на всі факультети університету, а самє: медичний, фільософічний з фармацією та всі відділи Високої Школи. Вписи починаються 15. вересня, додаткові вписи до 1. листопада. До подання слід залучити: 1) свідоцтво матуральне (приймають також матури з шкіл „Р. Ш." та Малої Семінарії), 2) метрику уродження; 3) свідоцтво приналежности. Перекладів переводить Т-во „Січ", кошти вписи 10 шил.

Умовини студій у Граці дуже догідні, головно на медичному факультеті. Найкраща клініка середньої Европи і виклади славних професорів (між ними кількох лавреатів Нобля) дають студентам добру нагоду придбати теоретичне та головно практичне знання.

На прожиток у Граці треба 150 шиллінів (1 ш. = 1 зол.) місячно, але при дуже скромних вимогах, можна прожити за дешевші гроші. З зимної чужинецької оплати українців звичайно вільняють до 180—200 ш. Українські студенти згуртовані в Т-ві „Січ". Адреса Т-ва: Ukrainischer Studentenverein „Sitsch", Graz, Universität — Oesterreich.

По ближчі інформації звертатися на подану адресу, з долученим міжнародній купон на відповідь.

Відділ Українського Студентського Т-ва „Січ" у Граці.

—o—

НОВІ БОЇ НА ВУЛИЦЯХ БАРСЕЛЬОНИ.

До Перпіньяну дійшла вістка, що в Барселюні дійшло до ситучки між військом і анархістами. Згинуло 3-ох вояків і 3-ох анархістів.

—o—

МІХАЕЛЬ АРЛЄН. 2

Вечеря Бальзака.

(Докінчення.)

Почувши це господар Лимбер сам мусів підпертись.

— Пане — ледви вистогнав — цвіти, світло, два допоміжні кельнери, виняткова мною замовлені.., тридцять голубів...

— Не згадуйте мені голубів, ані кельнерів, змилосердіться надімною! Що за трагічне непорозуміння! Вечеря була призначена на найближчу середу!

Лямбер заволодів собою, як справжній господар; кожне його слово, що мало впасти було вилевне одною цифрою рахунку.

— Пане! дозвольте мені висловити вам своє спочування. Але-ж ви самі мусите зрозуміти, що вечера на дванацять осіб, це не якась картопляна зупа... Мої кошти величезні, і я мушу домагатись, щоб ви мені аж до останнього сантіма...

— Годі! — крикнув Бальзак і зробив жест із Шекспірової трагедії. — Ви настоюєте на своїй претенсії. Ви — Шайльок, не венецький, а кухонний... Добре! Я вам заплачу за цю вечерю аж до останнього сантіма, пане Лямбер, але ви мусите мені раніше її подати тут на стіл, аж до останнього окрушка. А тепер до стола, коли вільно мені вас просити!

Господар зробив несупокійний рух:

— Пане Бальзак! Ви не думаєте поважно?...

— Не будьте нудні, мій приятелю! Скажіть принести для гостей вечерю. І я бажаю собі, щоб ви особисто наглядали над службою, пане господарю.

Бальзак звернувся з чарівним рухом до порожнього готелю поруч себе і почав:

— Пані Кораліе! цілу вічність чекаю на вас, щоб скласти вам поклін... Граф не спускає вас із свого ока. Чи ви дозволите, що я запропоную вам одну з тих начинених голубок?...

Удавав, що розрізує мясо і повернувся у другий бік:

— Но, нарешті, мій любий Кузене, може перестанемо слухати тих нудних промов нашого шановного старшого приятеля Мініе на засіданнях Академії, що нагадують похоронні промови... Кельнер! прошу налити вино панові!

Два кельнери, що стояли поруч кинулися до стола, якби на спіритистичному сеансі.

Господар наблизився до Бальзака, не маючи сміливости перебивати йому.

Бальзак говорив далі:

— Пане префекте! це фрікассе першорядне. А щодо ваших поглядів про льорда Пальмерстона та египетської конвенції то признаюся не розумію, як ви можете виправдувати англійську політику.

Бальзак цокався з порожніми шклянками. Бретанець кельнер зовсім збентежений такою розмовою гостя з порожніми кріслами випустив із рук полумисок. Бальзак насупився.

Встав із свого місця і пересівся на другий кінець стола. Обернувшись до господаря сказав:

— Но, щож! подавайте другу страву! Спершу голуби... Ах, Елізо, якби ви знали, як я вас подивляв учора в театрі... А! ви пане Лямбер хочете мені щось сказати?

— Дозвольте мені одне слово:

Бальзак похилився глибоко перед порожнім плюшевим фотелем і дивився на Лямбера нетерпляче, наче лихий, що той не дає йому далі розмовляти із сусідами.

— Я вас хочу просити, щоб ви перестали жартувати і говорили поважно. Чейже ви не домагаєтесь поважно, щоб я казав вам привести вечерю на дванацять осіб.

— О, ви не вірите дозіря до мого апетиту? — відповів Бальзак. — Я гадаю, що ті мініятурові порції, які ви звичайно подаєте гостям можуть мені влекшити моє важке завдання

Господар настоював:

— Добре, пане Бальзак, але-ж ви не можете підтримувати фікції, що за цим столом сидить дванацять осіб!

— Що-ж, власники ресторанів мають звичайну слабу фантазію...

— Чи ви не бачили, як другий кельнер перехрестився, коли ви почали розмовляти з духами і втік?...

— Це не моя вина... На другий раз можете замовити на кельнера атеіста... А тепер вибачте, що я мушу вести далі перервану розмову з моєю сусідкою...

— Пане Бальзак! Я благаю вас, щоб ви змилосердились надімною. Тут ще про добру славу моєї фірми. Коли в Парижі розійдеться вістка...

— Це може бути тема до прегарного фельетону. Я певний, що така подія може збільшити число ваших гостей. Люди почнуть говорити про те, як приємно гості забавляються у вас цілу час вечері і за таку рекляму я ще готов домагатися у вас говорару.

— Я прошу вас дуже покинути ці жарти і зроблю вам пропозицію... Я готов згодитися, що ви заплатите тільки за вечерю на дві особи...

Бальзак відсунув крісло і зробив таку міну, якби хотів знову пересістись.

— Така пропозиція мене не цікавить, пане господарю. Покличте мені кельнера, бо я голодний, як бразилійська пантера.

Лямбер ламав нервово руки

— Вислухайте мене, пане Бальзак. Я маю родину, ви не можете руйнувати мого цілого маєтку, який я збирав ціле життя для моїх дітей. Я хочу вас просити, щоб ви зріклися вечері на дванацять осіб, а я прошу вас прийняти запросини на дві вечері тільки для вас, на доказ пошани...

Бальзак устав і зложив руки навхрест на плечах як король:

— Ви промовили мені до серця, пане Лямбер, я не можу відмовити вашій просьбі. Але не зможу вам забути николи, що ви не дали мені розмовляти з моїм товариством... Мусите за це післати мені до дому бодай дві пляшки шампана!

Бальзак узяв капелюх і палицю, вклонився ще раз усім фотелям і вийшов з ресторану.

Перекл. а. б-

Літературна сторінка.

Роман Юрія Смолича.

Український роман і повість підсовітської України перейшли вже декілька етапів. Незалежно від різних позалітературних натисків, що вимушували таке, а не інше трактування предмету, кільні твори всеж зберегли своє суто українське обличчя. Не диво, що найкращі з них, що й творять „генеральну лінію" та хребет повістевої прози в тогобічній літературі — як „Вальдшнепи" Хвильового, „Чотири шаблі" Яновського, „Мати" Головка (в першій редакції) та багато інших знайшлися під обстрілом офіційної критики і нині визнані за націоналістичні та куркульські. А коли який чільний твір оминав випадів на себе, так із чисто побічних обставин як ось „Роман Міжгіра" І. Ле, де маємо неукраїнське окруження. При пониженні загального рівня в останніх роках, усеж головною рисою української совітської повісти залишилась майстерна будова творів, майже виключно агітаційних, писаних на завдану тему. Тому до деякої міри несподіванкою є на тому тлі останній роман Юрія Смолича — „Наші тайни".

Вже перші розділи переконують читача, що це твір небуденний — і своїм підходом до теми і психольогічною викликністю, і акцією, яка ніразу не переходячи в оповідання, веде всі повні руху та життя постаті роману від першої до останньої сторінки. Письменник вибрав тут зумисне тему не наших днів, а воєнних і революційних років, де він міг свобідніше змальовувати дійсність, здебільша безперечно ним самим пережитих подій.

Темою роману є історія однієї гімназії неназваного прикордонного міста („великої вузлової залізнодорожної станції") на Україні 1914—17 рр. Головного героя роман властиво не висуває — героєм є тут колектив, гімназія в цілому, а учнівська футбольна команда у вужчому понятті. молодь, що за час війни переходить духовий перелім та активно бере участь у тогочасних подіях. При ідеальній єдности місця та акції — ціле життя російської імперії, що розвалюється, показане виключно з екрану подій самого міста. Автор капітально розгортає атмосферу передвоєнного чиновницького та цареславного виховання, неуговтані характери учнів різних національностей, що з трудом нагинаються до дисципліни та з вибухом війни чимраз більше й дезорганізують, поки наконці, з першою хвилею революції, не попливуть зовсім за нею. Деякі учнівські чи професорські типи змальовані, правда, основніше, але їх ледви чи можнаб уважати властивими героями роману. Це учні: Шая Піркес, виразник ніби класової свідомости, що на все має лиш один погляд — своє „ненавиджу"! Найцікавіше в цій постаті те, що автор П, саме жида робить виразником та імпортером марксизму на грунті, де назріває рівночасна революційна українська, хоч і неусвідомлена ще зовсім, але національна сила. Виразником її виступає передусім молодий націоналіст Репетюк. Обік них інші типи, як русопяти Зілов і Воропаєв, „золотий" хлопець Кульчицький та інші. Якоїсь „позитивної" постаті годі в цьому романі дошукуватись — автор її мабуть зовсім свідомо не висував з ніякого боку, бажаючи дати справді вірний образ духового хаосу молоді, що щойно на порозі життя (5—8 кляси), одного революційного дня мусіла почати думати та діяти, як дорослі.

Зате зобразив він що інше: як товариші з однієї школи, що деінде напр. у футбольній грі вміють думати одноцільо, зі зростом подій розединуються послідовно на два ворожі табори. Ось маніфестація. Учні мають виступити також з революційним прапором. Але котрий саме революційний — червоний чи жовто-блакитний? Починається розлам, що наростає, аж у кінцевій сцені, у незрівняно майстерному закінченні, автор показує нам, тільки дві постаті, дві вже усвідомлені та непримирні сили: Шаю Піркеса за червоним скоростріл і Репетюка, якого Піркес „ненавидів на ціле життя", що наступає на його відтинок.

Таке закінчення. Все те, що було далі, належить уже до історії. Автор хотів показати сили, що назрівали та вкінці стали одна проти одної; автор не „примає" ні з цими ні з тими. І Піркес має рацію (бо інакше не може) і Репетюк зі свого становища. Ніякої згоди між ними бути не може. Тут саме вершок драматичного конфлікту, який автор уриває в половині, всеж посилаючи на останніх картках у груди Піркеса символічну кулю українського націоналізму, що наступає.

В романі нема нічого із т. зв. естетизму — він по репортерськи вірний, подекуди брутальний, автор показує кожну, добру чи злу, риску, якщо лиш вона може змалювати виразніше чи з нового боку якийсь тип. Тут автор безпардонний реаліст для якого всі людські вчинки цікаві, просто тому, що вони людські.

Цей роман, справді великий роман, читаємо із захопленням. Далекий від усякої „повчальної" чи „приємної лектури", він зразуж захоплює нас своїм розбурханим життєвим виром. Якась притаєна трагічна віра автора в людину, таку рядову і звичайну, яку стихія жене до того, щоб вона висловлялась „героїчно", чинить усі постаті роману близькими і захопливими творами справжньої живої літератури в найкращому розумінні.

Книжка безперечно викликалаб у Галичині трохи крику серед тих, кому образ змальованої молоді буде „неприємний"; тим неменш вона булаб чудовим зразком, як писати справжній роман — роман безпосередньої акції.

С. Гор.

Українські письменники в болгарській літературі.

Ще і досі в Болгарії не знають ані нашої історії, ані нашої літератури. Багато болгар, коли заговориш з ними про наше питання, радо послуговуються фразою — „всічкі русняци". Зовсім вірно зазначає д-р Д. Шишманов, внук нашого славного М. Драгоманова, що — „поняття про Україну у нас (болгар) дуже мрячне. Як звучить українська мова, яка далека вона від російської мови, де нею балакають, — того хто не знає. А коли нагадаєш комусь про українську літературу, певно прочитаєш в його очах насмішливе недовіря або й відвертий сміх". А проте ж наша українська література не є вже така незнана серед культурніших кол Болгарії і мала вона значний вплив саме на болгарську літературу ї з часів передвизвольної доби Болгарії і пізніше. Ми знаходимо в ній переклади на болгарську мову старих наших письменників — Марка Вовчка, Основяненка, Грінченка, І. Франка, Коцюбинського і сучасних наших письменників — Кобилянської О. Олеся та ін., але понад усе знаходимо переклади, перерібки і наслідування Шевченка.

В історичній давнині, ще до охрещення Русі, знаходимо звязки України з Болгарією. Пізніше, коли Святослав в X. ст. зробив два походи на Болгарію, ці звязки поширилися. Тодішній двір царя Симеона славився своїми літературними багатствами і треба думати, що два Святославові збірники з років 1073 і 1076, більше-менше є копіями з енциклопедичного збірника, складеного для домашнього читання цареві Симеонові. Тут-же в Болгарії запізналося тоді київське військо з сином Симеона — Бояном. Дехто з болгар припускає, що саме той Боян, якого дуже не любили на дворі царя Симеона за відступництво від віри Христової, утік разом з військом Святослава і став співцем останнього а від нього, мовляв, всі співці почали звати ся боянами і про одного з таких боянів часто згадується в нашому славному „Слові о полку Ігоревім".

Пройшли віки. Болгарія попала під гнет Туреччини. Болгарський нарід поневірявся в неволі і доля болгарського народу була спільною з долею українців. Цілком природно, що у письменників обох народів знаходилися спільні теми. В ті часи особливо близький був для болгар Т. Шевченко, який огненим словом боровся за волю свого народу.

У 60-ті і 70-ті роки минулого століття, коли ще Болгарія була в неволі, Т. Шевченко поруч інших наших письменників мав найбільший вплив на болгарську літературу. Саме в ці роки молодий болгарський поет Ксенофонт-Райко Жінзіфов перебуває на студіях в московському університеті. Там він запізнається з виданим щойно „Кобзарем" Шевченка і ще за життя останнього вміщує в царгородських „Български Книжници" довгий свій вірш — „Гуляй", який був написаний під найбільшим впливом Шевченка. В тому самому році містить він у московських „Братски Трудъ" переклад Шевченкового „Посланія до П. Шафарика", а вже в 1863. році видає Р. Жінзіфов свою першу власну „Новобългарску спирку", де знаходимо цілий відділ перекладів з Шевченкового „Кобзаря" (44 сторінки з 129—173). „Кръвава ко шуля" Жінзіфова це наслідування Шевченка, річ досить слаба, хоч мала значіння політичне для пробудження болгарського народу.

В. Ф-ич.

Хроніка.

РОКОВИНИ СВІНЬЕРНА

Століття уродин одного з найбільших англійських поетів Альджернона Свінберна проминуло в Англії майже незамічено, хоч цей поет мав величезний вплив на розвиток нової англійської поезії. Журнали присвятили йому статті, на цьому і скінчилося. При кінці минулого віку Свінберном захоплювалися теж у Франції. Цікаво, що коли Свінбери мав намір утопитись, Мопасан кинувся до води і спас його. Свінбери знав дуже добре французьку поезію і був під її впливом.

ДЖЕК ЛЬОНДОН ПРО АМЕРИКУ.

Один з нюйоркських журналів друкує фрагменти із щоденника Джека Льондона. Ось як автор „Морського вовка" характеризує Америку:

„Америка — країна з будучинною, але без минувшини; країна мрійників, штукарів і грабежників. Англія це стара пані, захист і сила. Нехай живе стара пані — символ тисячелітньої сили! День за днем — традиція, вірність. Гроші панують над світом, але не над цілим. Соціялізм переможе, але не швидше, як за сто років. Чоловік — завсіди ловець себто хижак. Англія — тигр, що лежить на сонці і гріє свої старі кості. Англія боїться соціялізму, — Америка до нього не доросла і його не бачить".

За той короткий час від смерти Д. Льондона соціялізм, про який він серйозно писав, шкереберть!

ДОСВІДИ ВЕЛИКОГО РЕЖИСЕРА.

Славний російський режисер Волод. Немирович-Данченко видав книжку своїх спогадів „Із минулого", де оповідає про методи своєї праці у московському „Художественному театрі". 40 літ працював він гармонійно у цьому театрі із Станіславським. Він подає точні дефініції, що таке режисер — як інтерпретатор тексту, актор, що показує іншим авторам як грати і будівничий театральної обстановки. У книжці є живі портрети Толстого, Чехова та Горького.

ДРІБНІ ВІСТКИ.

— Рада Союзу польських католицьких письменників хоче відсвяткувати восени 50-літтям письменської праці Марії Родзевичівної.

— Академія Наук в Амстердамі оголосила міжнародній конкурс на поетичний твір у латинській мові. Речинець присилки творів до 1. червня 1938 р.

Про волосся, що випадає парплі!

У повені засобів до гігієни волосся, які находимо в торговлі, тільки

Oleum Petrae „Glimar"

може вихазатись оцінками 20-тя красних лікарів-спеціялістів про напевно успішне діяння цього препарату. Тільки

Oleum Petrae „Glimar"

усуває парплі і запобігає випадові волосся. Домагатися разом з лікарськими оцінками в аптиках і перфумеріях, або у фірмі

„GLIMAR", Львів, Баторія 26.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Пострах китайських піратів.

Пригоди на китайському морі.

Здавалось би, що давній пострах морських подорожей пірати, перейшли вже до музейного архіву і стали вже тільки темою до оповідань для підростаючої молоді. І справді в Европі, чи навіть в Америці морських розбишак уже нема зате на Далекому Сході, у китайських заливах і великих ріках процвітає ще цей хижацький промисл. Китайський уряд найчастіше не може собі дати ради з цією язвою, тому теж ріжні европейські уряди дбають у своїх пристанях та в китайських пристанях про безпеку своїх громадян, удержуючи окрему службу безпеки. Ця служба справді важка і вимагає не тільки правдивої мужеської відваги, але теж великої холоднокровности, розваги і рішучости.

Одним із найвизначніших европейських старшин, які стали справжнім пострахом жовтих піратів є сотник „С" начальник протихижацької бригади у Гонконгу.

Є це поставний, стрункий мужчина, з ясним заростом, якого називають найхолоднокровнішим чоловіком Гонконгу. Хоч сотник „С." не дуже вже молодий, але знаменито виспортований, і елєгантно одягнений, немов правдивий европейський чепурун Перед тим чепуруном дрожать усі китайські пірати.

У вільних від важкої „роботи" хвилинах пересиджує сотник С. залюбки на терасі европейського ресторану і з усмішкою вислухує оповідань ріжних европейських туристів про несамовиті пригоди серед китайських піратів. Сам дуже рідко оповідає щонебудь про себе і про свої пригоди. Одначе інші, щоб доказати, що боротьба з китайськими морськими бандитами не така дуже романтична, оповідає теж сам деякі важніші події із свого старшинського життя.

Дейсі — любка пірата

Серед кружка гарних пань, одягнених у вечорові сукні та панів у смокінгах, підчас цього, як филипинська орхестра грала наймодніше мельодійне танго, сотник С. оповідав свої пригоди з байдужою усмішкою, немов про подвиги на балевій салі, а не серед жорстоких китайських хижаків

— Так, у минулому тижні мали ми справді небудонне щастя. Від кількох місяців наступали ми на пяти одної банди, яка пограбила багато кораблів між Чефу і Фочу і вчинила майже всю торговлю неможливою. Грабіжники мали два швидкі байдаки, скорострільні і були би непереможні.., якщо нам не булаб помогла... жінка. Справді жінка відіграла найважнішу ролю в цій події, яка надається до американської фільми. Дейсі Менг є правдивою дитиною міжнароднього Гонконгу. Вона на половину европейка, на половину китайка. Батько був ірляндець, а мати китайка. Кілька літ їздила Дейсі на чердаку піратського байдака „Сун", який працював по цілому китайському морі. Перед місяцем напала згадана банда на малий португальський корабель. Капітана викинули просто в море, а цілий вантаж розграбили, тримаючи цілий час моряків під загрозою револьверу. До двох годин ограбили вони цілий корабель, знищили радіову корабельну стацію і відтак покинули пароплав разом із залогою серед моря. Пароплав прибув чотири дні пізніше до Шангаю.

Або історія „Гуа Шіну". Під китайським прапором плив під проводом капітана Тевдзена, шведа корабель місткости 4.000 тон із Шангаю до Фучу. На кораблі їхало 210 китайських пасажирів, багатий вантаж зложений з кількох скринь срібла і 271 почтових пересилок. Катастрофа скоїлася на китайському морі. Недалеко острову Талюк напало 34 жовтих пасажирів на корабель і стріляючи на право і на ліво поранили кількох моряків та застрілили першого керманича. Капітана і двох европейських старшин (одного норвежця й одного данця) взяли в полон а корабель завезли до Бія-бай, правдивого піратського гнізда, недалеко Гонконгу. Там ждали вже бандити (цілий напад був у порозумінні з бандитами заздалегідь уплянований) забрали всі вартісні предмети і цілий вантаж, залогу повязали і щойно тоді покинули „Гуа Шін". Доволі довго мучилися моряки заки вдалося їм звільнитися з пут. День пізніше корабель прибув до Амой, але за піратами очевидно навіть слід застиг. Така історія булаб в Европі неімовірна, та Гонконг дуже далеко від Европи і багато річей для европейців неімовірних, там вважають їх зовсім буденним явищем.

Заздрість.

Нема тижня, щоб Гонконгу не заалярмувала вістка про новий напад. Всі такі оповідання виглядають радше на фільмовий сценар та проте вони жахливо правдиві. Одного дня прибула схвильована Дейсі до сотника С. заявляючи, що хоче щось дуже важного сказати.

— Я був збентежений — оповідав сотник С. — і недовіряв їй. Вона заявила, що коли візьму свій найкращий човен та найкращих людей і піду за її вказівками, то зловлю цілу банду піратів.

— Якщо говорите неправду — сказав я діючині — то скажу вас розстріляти.

На ці слова Дейсі тільки усміхнулася. Щойно згодом зрозумів сотник С., що молодої любовниці піратського вождя ніщо не могло вже врятувати, бо вона вже й так була немов мертва.

— Цієї ночі схопили ми цілу банду. Драбуги були такі заскочені, що навіть не намагалися боронитись. Ім рішуче не могло в голові поміститися відки поліція знала про їх найкращий сховок у Бія.

Коли я ввійшов до каюти і побачив вождя банди при чарці в якоюсь дівчиною на колінах — я зрозумів причину зради Дейсі. Завдрість! Зовсім так самісько, як воно найчастіше діється у кіні.

— А Дейсі? Вона ще тієї самої ночі вмерла. Як я згодом довідався, вона напилася якоїсь китайської отрути, яка вбивала повільно, але певно. Ех ці люди вміють вмирати!

Ці всі страхіття оповідав сотник С. спокійно під звуки джезбендової музики на терасі люксусового ресторану. А у віддалі майоріли в пристані щогли кораблів, а ще далі у віддалі 5 миль дике побережжа, на якому сотник схопив цілу банду піратів. Европа і Азія поруч себе.

—o—

Крамниця обману.

Паризький дописувач одного англійського часопису відкрив на лівому березі Сени, на границі латинської дільниці оригінальну крамницю, яку він назвав „крамницею обману".

На перший погляд „крамниця обману" нічим не ріжниться від кожної іншої паризької крамниці, в якій можна купити папери, листи і вічні пера. І тільки втаємничений гість знає, що він в одинокім цього роду заведенні столиці світа. Крамниця дає поміч кожному, хто потребує якесь „алібі.

Спеціяльністю крамниці є доставляти ріжні предмети, які могли би служити невірним чоловікам чи жінкам як алібі. Нпр. чоловік виїхав буцімто до Ліону в ділових справах, а направду він перебув кілька днів у якійсь приємній околиці під Парижем. Він їде до „крамниці обману", де дають йому багатий вибір листівок із краєвидами Ліону. Він пише кілька листівок, які крамниця зобовязується вислати з Ліону (почтова печатка це найкращий доказ). Крім цього можна дістати ще в цій крамниці спис страв ліонських ресторанів, білєти вступу до ліонських кін і т. д. З таким арсеналом алібі не страшне і легко заспокоїти завдрісну жінку.

Ліон поданий тільки для прикладу, бо „крамниця обману" обслуговує всі міста Франції і найбагатші центри закордону. Так само легко може собі клієнт уладити виїзд до Марсей, Бріселі, Льондону, Відня і т. д. Після „повороту" привозять зі собою валізки з наліпками ріжних закордонних гостинниць. Очевидно такі наліпки доставляє „крамниця обману" за добрі грошики.

НА ЯКУ НЕДУГУ І КІЛЬКО ВМИРАЄ ЛЮДЕЙ.

На тисячу смертних припадків умирає: насильною смертю 88 осіб на заразливі хвороби 37, з ріжних причин 62, на недуги легенів і дихових органів 256, на мозок і нерви 96, на серце і обіг крови 162, на шлункові недуги 109, на рака та інші новотвори 96, зі старости 94.

Як бачимо 9/10 умирає на різні недуги, лише 1/10 умирає від старости.

ПОВІНЬ У БАЛЕВІЙ САЛІ.

Болгарські часописи подають багато цікавих подробиць про повінь, що недавно навістила Болгарію і накоїла чимало спустошення.

У містечку Сені відбувся бенкет залізничників у честь старших товаришів, які відходили на емеритуру. Бенкет відбувся підчас бурі. До вечері у великій салі засіло більше як 100 осіб. Хоч ввесь час лискало й туркотіли громи, гості бавилися уже добре, не звертаючи ніякої уваги на те, що діється на дворі. Раптом хвилі води, які освгнули рівень партеру вдерлися з цілою силою крізь вікно до салі. Одночасно почала теж напливати на салю вода і крізь двері. Серед присутніх счинився правдивий переполох.

Залізничники повскакували на крісла, а відтак на столи. Одначе столи не видержали такого сильного натиску тягару і заломились а всі підхмелені гості опинились у воді. Щойно по кількаканацяти хвилинах примусової купелі і плавання прибула пожежна сторожа, яка вирятувала протверезілих за той час гостей з примусової купелі.

КІТ І СОБАКА НА МОРІ.

З Ню Йорку вибирається небавом в тодорож крізь Атлянтик якийсь американський полик Ернест Беганський, який вибрав собі дуже дивний спосіб льокомоції, а саме хоче він їхати у великій бочці, яка матиме щоглу і вітрило. В середині бочка буде уладжена примітивно і матиме тільки полеве ліжко спижарню і холодільню.

Дивний подорожний забирає зі собою кота і пса. Малий сіямський кіт має принести йому щастя, а пес буде виконувати службу моряка-вартівника підчас сну свого пана. Цей оригінальний подорожний не буде нудьгувати, бо дістав від одної більшої корабельної лінії замовлення на радіові передачі своїх вражінь. Корабельне товариство оргалізує на своїх кораблях, які перепливають Атлянтик, радіово-приймальну службу і цікаві подробиці з цієї подорожі міститимуть негайно корабельні часописи

ГРОШІ З ДЕРЕВА.

Міська управа американського містечка Блайн впала на дуже добрий плян залатати діри в громадськім буджеті. На цім плані заробило місто кругло 100.000 долярів.

Це містечко опинилось було перед недавнім часом у скрутному фінансовому положенню і щоб трошки з цієї скрути звільнитися, видало 150.000 долярів у деревляній монеті. Цими грішми платила громада свої громадські зобовязання, зазначивши при тім, що в означеному часі вимінює деревляні гроші на правдиву дзвінку монету. Коли речинець вимінн прийшов і громада могла вже почати виплати, на превелике диво до вимінн зголошено тільки 50.000 долярів. Хоч громада закликувала кілька разів усіх, що мають деревляні гроші вимінити їх ніхто більше не зголошувався. Щойно згодом виявилося, що 100.000 дол. деревляних грошей опинилося в руках колекціонерів, які викупили деревляні гроші, щоб збогатити свої колекції ріжних монет. Таким чином громада зовсім неналійно заробила 100.000 долярів.

—o—

КІЛЬКО КІЛЬОГРАМІВ ПАПЕРУ ЗУЖИВАЄ ПЕРЕСІЧНО ОДИН ЧОЛОВІК ЗА ЦІЛЕ ЖИТТЯ

Один чоловік у Чехословаччині зуживає за ціле своє життя 702 кг. паперу; у Франції 1.080; в Англії 1.998; в Америці 3.618

Тільки освітою, культурою і вихованням зло будемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

„Українське Народнє Мистецтво“

НА КАТОВИЦЬКИХ ТОРГАХ.

Незвичайно додатнім явищем у поширенні нашого народнього мистецтва в його правдивому, невикривленому дзеркалі серед чужинців є безпосередня участь наших мистецьких організацій і торговельних установ на виставах у більших містах західної Польщі, на т. зв. торгах. Між іншим маємо на увазі Торги в Катовицях, які саме в цьому тижні покінчились та в яких взяло участь львівське „Українське Народне Мистецтво“. Експонатів, що їх виставляла ця фірма, було так багато і вистава була так гарно влаштована, що кіоск „У. Н. М.“ сильно звертав на себе увагу відвідувачів. Довкола кіоску постійно задержувалися глядачі; цікавились рідкими експонатами і здебільша не відходили з порожніми руками.

Від провідниці вистави. п-і інж. Чижович, довідались ми, що торг „У. Н. М.“ у Катовицях поважний і що „У. Н. М.“ здобуло собі на Шлеську цією виставою чимало надійних відборців. Мусимо зазначити, що це вже втрете „У. Н. М“. виставляло свої вироби на шлеському грунті. І з признанням треба підкреслити, що ця рухлива фірма дає змогу пізнати чужій публиці наше народнє мистецтво в його правдивому вигляді, нездеформованому всілякими наслідуваннями непокликаних, чужих людей.

Крім „Українського Народнього Мистецтва“ виставляв у Катовицях свої вироби п. Чепига з Коломиї.

Очевидець.

Після тягнення міліона.

Між власниками лісу ч. 104217, що ним в четвертій класі 38 класової льотерії взяла виграна міліона зол.

Подружжя Йоахим і Амелія Маєри мали одну чвертку, завдяки чому заінкасували двісті тисяч золотих. Пан Маєр є урядовцем у фірмі „Петролея“ в Борславі і виграну квоту задумує призначити на будову дому.

Щасливе число витягнула п. Маєрова зпосереду багато інших, так що дісталося воно їй виключно завдяки припадкові. Про виграну довідалася від знайомих, що слухали радієвої трансмісії.

Інша чвертка цього лісу була власністю п. **Францішки Цесьляк,** близько сімдесятьлітньої бабусі, що утримувалась з крамництва, та кількох робітниць і малого внучка управителя крамниці фірми „Бочевський“. З виграної суми припало п. Цесьляк тридцять тисяч зол.

Поніжче подаємо ще фотографії власників лісу ч. 84967, на яке випало 75.000 зол. Це пп.: **Станислав Абрамчик, Людомир Стжембковський і Мечислав Врубель**, всі три шлюсарі, що мешкають в Лодзі.

Очевидно, усі щасливі гравці засобилися негайно в лісу до першої класи 39 льотерії, бо тягнення починається вже 22. ц. м.

СЕНЗАЦІЯ ЛЬВОВА
Тільки кілька днів.
СЕНЗАЦІЯ ЛЬВОВА
При вул. Пелчинській.

Цирк Станєвських

Прибув найбільший у Польщі люксусово влаштований з новим шатром 4-ро щоглий велитень перед відїздом до Румунії **Відкриття і вистава у вівторок 8. червня в год. 8·30 вечер.** — 20 міжнародніх атракцій. Найліпша в усіх програма. На першому місці: Революційна тресура бенгальських **тигрів**, 12 гарних зразків **презентованих** найліпшим на світі пояснирником Фр. Трубкою. **Бреттіні** атракція цирку Барнума в Америці. Карколомні продукції на високій щоглі. **Японці Гімомото** мистці на стрічних линвах. **Вальдемар Орляндо** 7 акробатів на рухомій відбиині. **Лідія Діяз** сальто-мортадістка на напнятій линві. Евген і Юрій паризькі кльовни з великим успіхом. **Сестри Бебі феноменальні акробатки** і т. д. **Звіринець цирку** відчинений від 10 рано до 7 веч. Вступ 25 сот. **Після вистави заведена трамваєва комунікація**

Відозви й комунікати.

ВЕЛИКИЙ ПОПИТ ЗА ПРОВІДНИЦЯМИ ДИТЯЧИХ САДКІВ.

Що дня напливають численні зголошення дитячих садків та у звязку з тим прохання за провідницями.

Ті кандидатки на провідниць, що досі не зголосилися, нехай негайно перешлють свої письменні зголошення до **Головної Управи Рідної Школи, Львів, вул. Сикстуська 46**, щоб був час полагодити всякі формальности з їх приміщенням. **Головна Управа Рідної Школи.**

Зі судової салі.

ПРИСУД НА УЧАСНИКІВ „ЗАЯЗДУ“ НА МИСЬЛЄНІЦЕ.

Нині (суботу) в полудне у краківському суді оголосили присуд у процесі 47-ох учасників нападу на Мисьленіце під проводом інж. Добошинського. Суд покарав вязницею **без завішення:** 1-го на 1 рік і 8 місяців, 1-го на 1 р. і 6 м, 6-ох на 1 р., 6-ох на 11 місяців, 3-ох на 10 м.; зі **завішенням:** 5-ох на 1 рік, 11-ох на 10 місяців, решту увільнено. За винятком 2-ох засуджених всіх інших випущено на волю, всім зараховано слідчий арешт.

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!

МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТИ У ЛЬВОВІ

ВУЛ. ВАЛОВА ч. 7 і 9 , та її **Відділи** при вул. Городецькій 60 і вул. Жовківській 75

приймають вклади ощадности почавши від 1 зол.

Щоби дати змогу **купцям і промисловцям** помістити денні торги в касі, урядові години у вкладковім відділі **щодня до год. 19·30.**

За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм майном. 84—7

По широкому світі.

Бельгійський парлямент приняв законопроєкт про амнестію для військових. 139 послів голосувало за амнестією, 19 проти, 7 стрималося від голосування.

Французький сенат ухвалив проєкт пресового закона.

Фінляндія святкувала вчора 70-ті роковини уродин маршала Манергайма, вождя фінляндських військ підчас визвольних змагань 1918—1919 рр.

Польський міністр освіти Свєнтославський виїхав з Будапешту до Шегеду.

Про португальську столицю Лісабону розійшлись були поголоски, немов би там вибухли заворушення; Райтер це заперечує.

Японська преса невдоволена з обсади ресортів внутрішніх і закордонних справ.

НОВИНКИ.

— **Треба хоронитися перед громами.** В останніх тижнях, зокрема в часі весняних бур, трапляється богато випадків пожежі церков та інших будинків від громів. Цього року небезпека є тим більша, що метеорольоґи заповідають гаряче літо з частими і великими бурями. Найбільше певною охороною перед громами є добре виконана інсталяція громозводів. Тому, якщо Ваша церква не має ще заложених громозводів, було би дуже вказане в найближчому часі це зробити. Цієї відповідальної роботи не можна довіряти бляхарям чи іншим ремісникам, лише передати фаховій, електротехнічній фірмі, яка має в цій ділянці досвід, фахівців та випробовані матеріяли. На українському ринку є лише одна того роду фірма, що виконує інсталяції громозводів вміло, доцільно і двайливо, та при цьому дешево. Є це електр. спілка **„Е-СОМР“, Львів, вул. Сикстуська 29.** Кошториси і оферти даром. 47

— **Останнє слово** радіотехніки це „Велит“, 5-ламповa супергетеродина української Виробні Радіоприймачів **„Ергон“ Львів, нова адреса: вул. Сикстуська ч. 48.** 317

— **Реферат** на тему „Катерина Сієнська, як ідеал сучасної апостолки і політичної жінки“ виголосить п. проф. Евстахія Тишинська, вівторок 8. червня, в год. 19. в домівці Марійського Товариства Пань у Львові, вул. Руська 10. Вступ за добровільними датками. Гостям раді.

— **У справі вступних іспитів до гімназій і ліцеїв.** У гімназіях загально-освітніх почнуться вступні іспити до І. кл. гімн. 17. червня ц. р. Цього дня буде переведений письменний іспит у всіх гімназіях державних і приватних, а саме з польської мови від год. 9—10, з аритметики та геометрії від год. 10.30 до 11.30, крім цього у школах з нопольською мовою навчання з даної мови навчання від год. 12—13. На устні іспити призначені дні 18. і 19. червня. Вступні іспити до кляс від II—IV. відбудуться в днях 21. і 22. червня. У загально-освітніх ліцеях кандидати мусять зголошуватися від 17. до 22. червня ц. р. Вступні іспити до цих ліцеїв почнуться писемною частиною 24. червня в год. 8. На устну частину тих іспитів призначені дні 25. і 26. червня.

— **Вистава українського мистецького гуртка „Спокій“.** В Рівному від 6. червня до 13. червня ц. р. в годинах від 10. до 18. буде відкрита X-та вистава українського мистецького гуртка „Спокій“ Вистава буде в І-му павільоні Волинських Торгів на терені парку кн. Любомирських. Відкриття вистави відбудеться 6. червня ц. р. в год. 14-ій.

— **Іспит зрілости в Луцьку.** В українській приватній гімназії Т-ва ім. Лесі Українки в Луцьку відбувся іспит зрілости, до якого допущено 9 учнів (на всіх 10). Видержали іспит: Ол. Абрамовичівна, Ол. Фесенко, Ю. Михайлів, Ю. Кох, Я. Сочинський, М. Затовканюк і С. Радченківна. Два учні провалилися. Проводив іспитові шкільний візитатор К. Токарський.

ФОТО АМАТОРИ — УВАГА! Дійсно фахову і солідну обслугу при поміркованих цінах найдете у фірмі 895 3—3
Інж. А. ШАРФ Львів, ул. Сикстуська 2.

— **Успіхи українських студентів.** У варшавській державній консерваторії на педагогічному виділі аложив кінцеві іспити з відзначенням студ. Олександер Самохваленко, українець. Молодий музика, родом холмщак, має вже у своєму музичному дорібку кілька цікавих праць з обсягу народнього музикознавства. Українське студентство у Варшаві складає іспити як дотепер з повним успіхом.

— **В рівенській українській гімназії** матура пройшла виняткою щасливо. Усі українці дістали свідоцтва зрілости.

Препарат вироблюваний у краю.

— **Український ліцей в Луцьку.** З початком нового шкільного року в Луцьку мають відкрити український ліцей комбінованого гуманістично-математичного типу. Справою занялося т-во ім. Лесі Українки.

— **Не дають нам молитися.** Під таким заголовком перемиський „Український Бескид" з 6. червня ц. р. пише: Коло Хирова є українське село Слухині. В ньому є всього 6 чи 7 польських родин. Село має свою церкву, а священник доїздить із Хирова. Костела нема, поляки ходять у неділю до Хирова. Дня 2. травня ц. р. у перший день Великодніх Свят трапився в Слухинях небувалий випадок, щось як за часів Зельмана. З Хирова приїхав о. декан Ольшанський, щоб відправити Службу Божу й посвятити паски. Тоді гурт місцевих „стшельцуф" замкнув церкву й не пустив до неї священника, мовлячи, що це їхня церква а не українців, що це польський дім і їжий а не український. Священник вернувся Хирова. На другий день свят приїхав знову священник. Церкву щоправда відчинено, але о. Ольшанський відправив Службу Божу під церквою, справу віддав до суду.

— **Нема прокази у Городенці.** Начальник виділу здоровля разом з городенським повітовим лікарем оглянув осібняка, якого придержали у Городенці, підозріваючи, що він хорий на проказу. Виявилося, що він не прокажений, лише хорий на звичайне незаразливе запалення шкіри. Міністерство суспільної опіки потверджує це.

— **Арештування.** У Львові арештували Людвика Розенберга-Чорнія, колишнього УСС-а. Тому місяць його випустили з табору в Картуській Березі, де держали його від весни 1935. р.

— **Рабункове убивство в білий день.** Нині передполуднем невідомі злочинці убили вдову по президенті волочівського окружного суду, 68-літню Ольгу Закшевську в її мешканні у Львові при вул. св. Софії 54 а. Коли її слуга вернулася коло 11. години домів після закупів, найшла старушку неживу, привязану ручником до крісла. Злочинці дісталися до мешкання, отворивши двері витрихом, удушили жертву, опісля побили її по голові якимсь тупим знаряддям. У помешканні все перевернене догори корінем; опришки, здається, зрабували лише 1000 золотих.

— **Відібрали дебіт у Польщі** 15 книжкам і періодикам, з того 3-ом українським: „Скоб" (?) (Париж), „Ідеольогія українського вільного козацтва (Унакор)" та „Карпато-руський календар Лемко-союза" на 1937. р. (Ню-Йорк). Інші заборонені публікації надруковані в мовах: польській, литовській, московській, еспанській та французській.

— **Познанські ошуканці.** Справа інвазії польських купців із Познанщини і Поморя на Сх. Галичину та Волинь приймає несподіваний зворот. Показується, що разом із справжніми купцями їдуть всякі пройдисвіти та обманці. „Торговля и Промисл" подає письмо з Волині такого змісту: До вишгородської гміни приїхало кількох поляків із Познання, заложили у Вишгородку „Познанську Молочарню" і одержавши підтримку від кого слід, розставили по селах кружлівки та почали працю. Господарили кілька місяців. Молоко люди носили, а виплат не було. Недавно поставили і в селі Лопушні кружлівку. 20 днів брали молоко звичайно, без грошей. Аж одного дня позабирали вони всі кружлівки зі сіл, завантажили до потягу і втікли в напрямі Львова. Найбільше пошкодований москаль Епішов дігнав їх десь у Збаражі і вибив по пиках, хоч гроші (300 зол.) довелось йому дарувати. Шкоди наробили вони людям кілька тисяч золотих. Такаж партія пришельців із заходу зробила подібне в білозерській гміні, але їх притримали вже в Тернополі. Показується, що за тими всіми купцями наспіли вже стежні дисти.

— **Ошуканець на шкоду еміграитів.** Свого часу голосна була афера Андрія Манька, що втік за границю перед карою вязниці, на яку засудив його перемиський суд за гонебні вчинки. Манько втік до Франції, де відкрив еміграційне бюро і вимагав від робітників з Польщі українців та поляків, гроші на спроваджування їхніх родин і вишукування для них праці. Так ошукав кільнасот осіб на кількасот тисяч франків. На домагання польських консулятів французька влада закрила бюро Манька і звеліла йому забратися із Франції. Коли він переступив знову польську границю, його арештовано й осаджено за давні провини в катовицькій вязниці. Одночасно переведено слідство у звязку з його ошуканствами у Франції, при чому зголосилося кількасот пошкодованих. Тепер жде його новий процес.

— **Черниця врятувала топільника.** Дітвора всеюдної школи ім. св. Николая в Перемишлі вибралася на прогульку над Сян. Підчас купелі один з учнів, Омелян Попович почав тонути. Побачила це управителька школи, с. Амалія Чабан, служебниця Пречистої Діви і в чернечій рясі кинулася рятувати. Хлопець судорожно вчепився її ряси, а вона з надзвичайним зусиллям ледви доплила з хлопцем до берега. Цей геройський вчинок викликав у місті велике вражіння.

— **Пожежі.** В Кривиці пов. Дрогобич вибухла пожежа в загороді Филипа Дафорта і знищила мешкальний дім, стодолу, хліви та дві свині. Шкоду обчислюють на 3.000 зол. — У громадському лісі в Унятичах пастухи спричинили пожежу, що знищила частину молодих дерев. — В селі Невель пінського повіту вибухла грізна пожежа, що знищила 210 будинків разом з мертвим і живим інвентарем, у цьому 55 штук худоби. Вогонь повстав від недокуреної папіроски.

— **Львівська хроніка.** З бюра магазину фірми Будета при вул. Різницькій вкрадено велику скількість запротестованих векслів і векселі на банку на суму 20 тисяч зол. — На Головному двірці злодії розбили вночі вагон, що стояв під магазином митного уряду і вкрали значну скількість мішків з каракульовими шкірками. — В домі при вул. Фридриха ч. 11 60-літня Анна Дмитришин хотіла почастувати горівкою свою сестрінницю, що прийшла до неї з нарченим у гості, і через недогляд налляла до чарки сільного квасу. Тяжко попарену дівчину відставили до шпиталю. — В лісі біля фабрики дріжджа в Лисиничах повісився 41-літній Антін Сломінський кравець, що розпившись, попав у безвихідне матеріяльне положення. — При вул. Зибликевича ч. 39 отруїлася 25-літня Анна Данилівна, приватна службовичка, з розпуки після смерти нареченого.

В 38 льотерії впали вигри:

10.000 Зол. на льос ч. 22677 — **10.000 Зол.** на льос ч. 50210

5.000 Зол. на льос ч. 40720 — **5.000 Зол.** на льос ч. 98686

5.000 Зол. на льос ч. 168823 — **5.000 Зол.** на льос ч. 176330

і багато інших инще 5.000 зол.

в популярній колєктурі

„Щастя"

Львів, Сикстуська 30

Льоси і кл. 39 Льот. вже можна дістати.

— **Краєва хроніка.** У Сковятині борщівського повіту невідомі люди напали на Мозеса Кавалка, що вертався із млина і забрали йому два мішки муки. — В Гвелчу станиславівського повіту арештовано чотирьох парубків, що напали на вчительку Марію Когуч і зрабували їй 10 зол. — Коло Добростан городецького повіту згорів ліс на просторі 650 кв. м. на шкоду Октава Гляватого. — В костопільському повіті появилися в лісах дики і нищать засіви на полях. — В часі бійки на вул. Шпитальній в Самборі парубки із Бережниці постріляли самбірського візника Теодора Потюка так що він помер у шпиталі.

— **Спроневіріння з нужди.** В Чотркові арештовано Василя Гнатюка, приватного урядовця, під закидом спроневіріння на шкоду Р. Ш. та місцевого Українбанку суми 2.337 зол. Гнатюк признався до вини, оправдуючись, що зробив це з нужди.

— **Різні вістки.** Біля Вілях у Каринтії поспішний поїзд наїхав на гурт робітників, що працювали на шляху і сімох убив на місці а одного тяжко ранив. — Посла валенсійського уряду у Вашингтоні, Ля Казу, обікрали злодії в товаровому домі, витягнувши йому з кишені портфель з готівкою 1.600 долярів. — Після стаяння снігів у південному Тиролю знайшли тіла пятьох туристів, що тому чотири місяці стали жертвами лявіни. — Під Берлином буря звалила фабричний комин 36 метрів заввишки. — В місцевости Невіршани в Литві згоріло 350 домів. — Коло Будапешту вантажний самохід переїхав на смерть 12 робітників а 12 тяжко ранив. Шофер скінчив самогубством. — На польськім кораблі „Батори", що плив до Ню Йорку, вибухла в середині пожежа. На поміч поспішив корабель „Пілсудський", що вертає до Европи, і поміг згасити пожежу.

— **У вівторок 8. червня ц. р. ВІДКРИТТЯ ЦИРКУ СТАНЄВСКИХ.** Згідно з нашим повідомленням відкриваємо у найближчий вівторок 8. червня ц. р. в год. 8.30 веч. на площі при вул. Пельчинській цирк Станевських, якого цьогорічна програма здобула собі признання в кожнім місті. Першорядна тресура бенгальських тигрів, яких представляє найліпший приємирник у світі п. Франц Трубка. Тому, що найкращі ці звірі вимирають, є це найбільшою сенсацією. Теперішня програма має дуже багато цирковних атракцій високої класи, є різнородна та складається з 20 великих атракцій. Цирк Станевських остає у Львові тільки кілька днів у переїзді до Румунії. Тому всі стрічаються на відкриттю цирку. Як нас повідомляють, ціни вступу є дуже низькі, пристосовані до місцевих відносин.

Спішіть з підписною уділяв у

пром-банкУ

за 1936 р. виплачено уділовцям 5% дивіденди

Львів, ул. Гродзіцьких 1. І. п. Тел. 292-15. П. К. О. 506-778.

Спорт.

ПРОГРАМА НЕДІЛЬНИХ ЗМАГАНЬ.

Грище Цитаделі: год. 8.30 рано товариські змагання: **Степ — ПАСТА.**

Грище Віс-у (на Филипівці): год. з. попол. товариські змагання **Україна II — Віс.**

Грище Погоні: год. 5.30 попол. змагання за мистецтво Держ. Ліги: **Погонь — Рух (Катовиці).**

Грище 26. п. п. Клепарів: год. 6.30 попол. змагання за мистецтво юніорів: **Україна — Ревора.**

Ярослав: змагання за мистецтво Окружної Ліги: **Україна — Огнісько.**

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

КРАКІВ. **Краковія — Бочнай 4:2 (2:2).** Ці змагання відбулись у рамках ювілею Краковії, яка осягнула щастя, одначе за високу перемогу над мадярською дружиною.

ПАРИЖ. **Чільні — Австрія 2:0 (1:0).** несподівана перемога англійської дружини, яка по програних з першорядними і другорядними дружинами Австрії, Югославії та Чехословаччини заграла дуже добре і нав'язавши гостре темпо, заслужено виграла.

ЛІЛЬ. **А. С. Больонія — Славія 2:0 (0:0).** Як було до передбачення, Славія, яка виступила в ослабленому складі, програла, хоч у першій половині була лішна від Больонії. Одначе напад Славії грав за мягко і не зумів використати догідних ситуацій.

БФТЦ Берегово не хоче Кармана, бо Русь домагалася за звільнення його 5.000 кч., а Кармал домагався 1.200 кч. місячно, значить: такої самої платні, яку мав у Руси.

Бідмон їде до Відня. Відмол, головний змагун Руси, дістав від клюбу 10 днів відпустки і виїхав до Відня. Кажуть, що має він там поробити заходи, щоб приєднати нових добрих грачів для Руси. Імовірно ця вістка є тільки звичайною сплетнею, бо на Закарпатті є чимало добрих грачів.

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ШАФКОВІ КУФРИ

валізи, міхи на постіль, коробки на капелюхи та комірці, багажові паси по цінах найнижчих поручає

Робітня римарсько-галянтерійна **Н. БАРЕР**

Львів, Сикстуська ч. 2, побіч ф-ми „Саламандра"

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

БУЧАЧ:
7. VI. Циганський барон
8. VI. Муж двох жінок.
9. VI. Від.
10. VI. Шаріка.
11. VI. Під журателем.
12. VI. Ніч під Івана Купала.
З Бучача їде театр до Монастириськ, Тисьменниці і Богородчан.

Український Мол. Театр „Заграва" під орг. пров. В. Блавацького.

МОСТИ ВЕЛИКІ:
С. „Просв." 6. VI. Т. Шевченко.

СОКАЛЬ:
7. VI. Т. Шевченко.
8. VI. Камо грядеши? І. ч.
9. VI. Камо грядеши? ІІ. ч.
11. VI. Трафіка пані генералової.
12. VI. Муравлі.

УГРИНІВ:
10. VI. Т. Шевченко.

Великий Театр:

Неділя, 6. VI. год. 8. веч. „Король".
Понеділок, 7. VI. год. 8. веч. „Король".
Вівторок, 8. VI. год. 8. веч. „Король".
Середа, 9. VI. год. 8. веч. „Король".

ЗА МАТУРУ
LONGINES, OMEGA, TISSOT, DOXA, CYMA
найдешевше тільки
у Б. ҐРІНВЕРҐА Сикстуська ч. 4.

КІНА.

АПОЛЬО: „Мадам Лено" (Із тайн царської охрани).
АТЛЯНТИК: „Венецькі ночі".
ВАНДА: „Рапсодія Балтику", „Ціcарева і я".
ГРАЖИНА: „Королівська любовниця" „Небезпечний коханець".
ЕВРОПА: „Панна Петрусь".
КАСІНО: „Шість літ кохання"; „Відень-Лъондон".
КОПЕРНИК: „Іх перше кохання".
МАРУСЕНЬКА: „Ал хет" („За гріхи") і „Веселі бідаки".
МЕТРО: „Під твою охорону" та доплатки.
МІРАЖ: „Квітярка з Пратеру", „Таємна д-ра Челдпера".
МУЗА: „Адміралів син".
ПАЛЯС: „Пан редактор шаліє".
ПАКС: „Буде краще" з Тоньком і Шашком.
ПАН: „Циганська дівча" із Фліпом і Фляпом.
РАЙ: „Пепі" комедія.
СВІТ: „Адя не не лякає" та рев'ю.
СТИЛЕВЕ: „Той, що знав" і рев'ю.
ТОН: „Чарівниця із Салему".
УТІХА: „Зацькована" та ревія „Венецькі ночі".
ХИМЕРА: „Коли кохати не вільно" з Мартою Егерт.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5).
„Зальцбург".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 6. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 12.00 Музика, 18.00 Весела комедійка, 19.00 Концерт квартету 20.00, 21.00 „Дер Гросадміраль" муз. ком. Льорцінга, БІЛГОРОД (437) 18.30 Нар. пісні, 19.50, 20.00 Російські пісні, 22.20, 22.50 Музика, БУДАПЕШТ (550) 12.30 Концерт оп. орх., 15.00 Сальон. музика, 17.00 Діточий хор, 18.25 Циг. музика, 19.25 Форт. рецітель, 22.05 Військ. орх., ВІДЕНЬ (507) 11.45, 12.00 Симф. концерт, 20.05, 21.00 „Фом Бізамберг із вілли Вельт" попурі: сопр., тенор, тенор-буфо, цитра, форт., 21.50, 22.00 Військ. орх. ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 9.00, 15.00 Музика, 18.00 Нар. танки німецькі, чеські, мадярські, піад.-слав., рум. 20.00, 21.00 Музика та гумор. КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття (спів, речитації, нар. музика); 19.30 Легка музика; ЛІЛЬ (247) 20.30, 21.00, 22.00 „Паганіні" оп. Легара. МІЛЯНО (369) 17.44 Італ. популярні мельодії; 20.40 Розр. музика; 21.00, 22.00 „Графиня Маріца" оп. Кальмана. МІНХЕН (405) 9.30 Сонати на скр. і форт. Франк-а, 15.05 Нім. танки на два форт.; 16.00 Веселе муз. пополудне; 20.00, 21.00 Опери чотирьох народів (італ., фр., рос. нім.), хор, сол. ПРАГА (470) 9.50 Концерт сальон. квартету, 16.25 Концерт військ. музики; 22.35 Легка і танц. музика, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 15.00, 15.45, 20.15 Спів; 17.00, 18.00 Симф. концерт; 20.35, 21.00, 22.00 „Макбет" траг. Шекспіра. РИМ (421) 17.00 Італ. популярні мельодії; 19.50 Сценка; 21.00, 22.00, 23.00 „Ля Валлі" оп. Каталяпія.

ВОВНИ — наймодніші гатунки і кольори — ДІМ ВОЛІЧКИ — Львів, ул. Сикстуська ч. 2 (побіч брами). Безплатна наука, найновіші журнали.

Понеділок, 7. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 9.50, 15.00, 18.00 Музика, 20.10 Оперетькові та розр. мельодії, БІЛГОРОД (437) 20.00, 21.00, 22.00 Опера, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Концерт сальон. квінтету, 13.30 Симф. концерт, 17.30 Циг. музика, 18.40, 19.00 Військ. орх., ВІДЕНЬ (507) 12.20, 18.10 Концерт, 18.00 „Шубертіяда" концерт у вик. сол. і хохорів. 19.20, 20.00 Фр. і нім. оп. музика, спів, 20.40, 21.00 Симф. концерт, 21.40 Танк. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.20 Бразилійські форт. твори та пісні, солісти, 21.00 „Дер Мустергате" ком. Гопвуда, КОШИЦІ (259) 12.35 Концерт військ. орх., 15.00 Спів, 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 19.00, 20.40 Розр. музика, 22.10 Вибір пісеньок і мельодій, МІНХЕН (405) 8.30, 9.00 Веселі мельодії, 21.00 Концерт тріо, 22.20 Скрипка, форт., ПРАГА (470) 15.35 Соната на скр. Петшелька, 20.55, 21.00 „Орфей" муз. поема Монтеверлія, РАДІО ПАРІ (1648) 12.00, 13.30 Орх. концерт, 13.15, 15.15, 17.30, 19.45 Спів, 16.00 Камер. музика, 17.45 Скрипка, 19.02 Гумор, 20.15 Форт., 20.30, 21.00, 22.00 „Брімель" оп. Гана, РИМ (421) 17.15 Розр. музика, 21.00 Вок.-інстр. концерт.

Вівторок, 8. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 12.35 Орх. концерт, 15.00 Розр. музика, 20.10 Нар. музика, БІЛГОРОД (437) 18.30, 19.00 Нар. пісні, 19.50, 20.00 Скрипка, БУДАПЕШТ (550) 13.30 Циг. музика, 17.45, 18.00 Камер. музика, 18.50, 19.00 Нар. мельодії на два форт. 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 „Сила долі" оп. Вердія, ВІДЕНЬ (507) 12.00, 13.10 Орх. концерт, 16.50 Гутірка для дітей, 17.30 Грігові пісні Н. Нес, сопр., 17.50 Форт. 19.40 Муз. величина, орх. сол. 22.20 Моцартівський концерт, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 10.30 Весела авд. для дітей, 14.00, 16.00 Музика, 17.50, 18.00 Скрипка, 21.40 Два форт., КОШИЦІ (259) 17.30 Сольо на гармонії, 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.15 Скрипка, 19.00 Розр. концерт, 21.00, 22.00, 23.00 „Ля Валлі" оп. Каталяпія, МІНХЕН (405) 8.30, 9.00 Веселі мельодії, 12.00 Концерт орх. і квартету, 21.00 Розр. концерт, ПРАГА (470) 16.45 Сальон. квартет, 17.30 Дутий квінтет, 18.00 Шопенівський концерт, 18.20 Сольо на флет, 19.10 Військ. орх., 20.05 Хор, 22.20 Соната д-моль Баха на скр., РАДІО ПАРІ (1648) 12.00, 13.30 Симф. музика, 13.15, 17.30, 18.30, 20.15 Спів, 17.45, 18.45 Форт., 20.30, 21.00, 22.00 „Бретонія" муз. авд. на осн. А. Діна, з муз. Ф. Касадесіса, РИМ (421) 17.15 Танк. музика; 20.40 Розр. музика, 21.00 Орх. концерт, 22.20 Віол. рецітель Арт. Бонучіл.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО

Неділя, 6. червня 1937.

8.00 Сигнал часу і пісня, 8.03 Ранішній денник, 8.15 Для села: Хліборобська газетка, Народня музика з гр. пл., Ділити чи не ділити рільні господарства, 9.00 Регіональна трансмісія із Вжесьні, 11.15 Пісні Злотовської Землі, 11.35 Популярна музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Симфонічний поранок, 13.00 Із мандрівок по львівських музеях: Музей Любомірських, 13.10 Розривковий концерт: орх., солісти, 14.40 Фрагмент із повісти Вальрія Лозінського: Закляпий двір, 15.00 Для села: Огляд ринків рільних продуктів, Село, що про нього говорять у всій Польщі, Музика з гр. пл., фізична постава та здоровля, 16.00 Фрагмент дня пісні, 16.20 Народня капеля, хор, 16.55 Театр Уяви: „Шопен у Радзивіла", 17.30 Міжнародні гімнічні змагання: Нагорода Польщі „Чаша Народів", 18.00 Пів чорної при мікрофоні: орх., Щепко й Тонько, Оляндія хор, пісеньки, форт.; у перерві о год. 18.55 актуальний репортаж, 20.00 Мішаний концерт: фортепіяни, Василь Плешкевич баритон, 20.35 Спортові вістки, 20.40 Політичний огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 Зазулька для самовбивників, 21.30 Фрагм. метчу поп. мича Краковія-Адміра. (Відень), 21.45 Спортові вістки, 22.00 Вибори з Моцартових опер: Збоїнська-Рушковська сопран, Твардівна меццосопран, Ковальський тенор, Волян баритон, фортепіяни, 22.50 Останні вістки вечірнього денника, метеорольог. комунікат, огляд преси, 23.00 Танкова музика з гр. пл., 23.30 Музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орх. концерт.

Понеділок, 7. червня 1937.

6.15 Ранішні пісні, 6.18 Руханка, 6.35 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.300 Для шкіл: Із гарних книжечок, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Офенбах: „Гарна Олена" попурі, гр. пл., 12.25 Оперові фантазії, гр. пл., 13.55 Легка музика з гр. пл., 14.55 Львівська біржа, 15.00 Скрипка та віольончелі, гр. пл., 15.35 Львівські бігучі вістки, 15.45 Господарські вістки, 16.00 „Мій Жеко" (Пригоди малючки) гутірка для старших дітей, 16.15 Орхестра мандолінистів, 16.45 Пятьсот літ польської гостинности, фейл., 17.00 Студентські пісні, хор, 17.20 Ант. Аренський: Тріо д-моль, скр., віол. форт., 17.50 Надзерський Миколайчик, природн. гутірка, 18.00 Чи упадок львівського спорту, 18.10 М. Куренко та С. Бресляв, із гр. пл., 18.30 Технічна скринька, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Воєцька авд., 19.30 Трансм. з отворення з'їзду Міжнар. Олімпійського К-ту 19.55 Спортові вістки, 20.00 Концерт легкої музики; у перерві коло год. 20.45 Вечірній денник, Актуальна гутірка, 21.55 Гумореска Ад. Дигасінського, 22.10 Концерт солістів, спів, скрипка, форт., 22.50 Останні вістки веч. денника, метеорольог. комунікат, огляд преси, 23.00 Із спікерового альбома, 24.00—1.00 Орх. концерт.

Вівторок, 8. червня 1937.

6.15 Ранішні пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для шкіл: „Пригоди сверщка", 11.57 Сигнал час, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Інформаційна газетка в українській мові, 12.25 Концерт дутої орх., 13.55 Легка музика з гр. пл., у перерві о год. 14.03 Гутірка Союзів ККО, 14.55 Львівська біржа, 15.00 Рапсодії з гр. пл., 15.40 Львівські біж. вістки, 15.45 Господарські вістки, 16.00 Для дітей: Розвязка історичної загадки з 12. V.; Українські пісні й танки, 16.25 Вит. Лютославський: Соната б. моль у вик. композитора, 16.50 Гутірка: Два мільйони метрів, 17.05 Муз. мозаїка: пісеньки, музика, 17.50 Актуальна туристична гутірка, 18.00 Фінансово-господарський огляд, 18.10 Ева Бандровська-Турська, гр. пл., 18.25 Поезії Ст. Реґовського, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 „Концерт бажань, скеч Раорта, 19.15 Поліські пісні у вик. Мих. Забейди-Суміцького, 19.35 Як Центр. фотографічний архів старається ратувати нар. пісню, 19.45 Спортові вістки, 20.00 Із опер Ст. Моніюшка: симф. орх., хор, Ева Бандровська-Турська сопран, Ост. Міхаловський бас, Поплавський тенор; у перерві коло год. 20.45 Веч. денник, 21.40 Гумореска Ад. Дигасінського (ІІ), 21.55 Танкова музика з гр. пл., 22.50 Останні вістки радіоденника, метеорольог. комунікат, огляд преси, 23.00 Концерт бажань, 23.30 Танкова музика у вик. орх. 24.00—1.00 Орх. концерт.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·13, 88·70, Долярн американські 5.28·50, 5.26·00, доляри канад. 5.28·50—5.26·00. Фльорени гол. 291·02—289·30, Франки фр. 23·56—23·42, Франки швайцарські 120·80—120·60, Фунти анґл. 26·08—25·95, Гульдени данц. 100·20—99·30, Корони ч. 18·20—17·60, Кор. дан. 116·54—115·70, Кор. норв. 131·13—130·13, Корони шв. 134·63—133·65, Ліри італ. 23·20—2·60, Марки фінлянд. 11·56—11·20, Марки нім. 129·00 — 126·50, Шил. австр. 98·20—97·60, Марки нім. сріб. 136·50, 134·00, Тель Авів 26·05—25·80.

Яиць.

Банк Польський 101·00, Ліпьпоп 12·25, Цукор 29·25, 29·00, Вуголь 18·50, Норблин 55·00, Старахович 28·25. Тенденція дещо слабша.

Папери.

3 пол. інвест. 1 ем. 63·25, серія неінот. 2 ем. 64·00, серія 83·75, 5 конверс. 56·75, 6 дол. 53·00, купон 18·49, 4 прем. дол. 38·25, 37·75, 7 стабіл. 370·00, купон 22·63, 4 консолід. 53·50, 53·75, Тенденція дещо слабша.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Маслосоюз з приводу анчіжуючої тенденції ні на масло не ставить.

Молоко	16—17
Яйця	2·65—2·75

Тенденція на масло анчіжуюча, на молоко анижкова, на яйця здержана.

ПТИЦЯ.

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 5 VI н. р. платив своїм достављцям за 1 кг. живої птиці, дьоко подвіря шахомонарні „М. С." у Львові (пл. Вільчевського ч. 3) такі ціни:

Курята 1. кл. товсті від 0·65 кг. вгору	1·50 зол.
Курки молоді І. кл. товсті без вапняку на ногах від 1.50 кг вгору	1·10 зол.

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Дирекція Торговельної Школи Т-ва „Рідна Школа" у Львові, відкриває в шкоці 1937-38 І-шу клясу 4-річної коедукаційної торговельної (купецької) гімназії і приймає зголошення до виписів учнів і учениць у віці від 13—17-го року життя. До випису треба представити: 1) свідоцтво покінченої VI. кляси вселюдної школи і 2) метрику. Вступний іспит до І-ої кляси, що обіймає українську та польську мову, рахунки і природу відбудеться в днях 23. і 24. червня. Виписове 10 зол., місячна оплата за навчання 25 зол. — Інформації дає Дирекція Торговельної Школи Т-ва „Рідна Школа" Львів. вул. Хшановської 9/II. 1082 2-3

Дирекція прив. жіночої гімназії СС. Василіянок у Львові (вул. Длугоша 17) з правами державних шкіл подає всім до відома, що на шк. р. 1937-38 приймає учениць до таких типів шкіл: І. чотирьох кляс гімназії пов. уладу, річниць вступ. іспит до І. кл. назначить Куратор'я вступні іспити до клас II, III, IV. відбудуться в днях 17, 18 і 19. червня ц. р. Зголошення треба вносити до 10. червня. Оплати такі самі, як у державних гімназіях. 2. І. кляса ліцею гуманістично-природничого (комбінованого) для дівчат найпрактичніший видім. Вступні іспити 17.—19. червня. 3. VIII-а кляса класична і VIII-а кл. гуманістична давного типу; вступні іспити до обох VIII. клас (тільки за дозволом Куратор'ї) від 17.—19. червня. При гімназії є виховний інститут, ведений фаховими силами. Точні інформації подамо як бажаних. — **с. В. Пиціняк.** 979 3—3

Перша українська жіноча фахова гімназія СС. Василіянок у Львові, вул. Длугоша 17, повідомляє, що вступні іспити до І. кляси відбудуться 16, 17. і 18. червня ц. р. Приймаємо учениць по 6-ій класі вселюдської школи. Ближчі інформації кожного дня в Дирекції від год. 8-ої. **СС. Василіянки.** 1041 2-3

Конфіската Історії України. Львівське Старостве сконфіскувало жилости першу частину (Князя доба, Київське видавництво) віршованої Історії України, виданої для української дітвори В-вом „Малі Друзі" у Львові. Причини конфіскати досі невідомі. 1077

Подяка. Всім тим, що поспішили мені з моральною та матеріяльною поміччю в часі мойого 5-літнього перебування у вязницях: Березани, Дрогобич і Ломжа складаю цією дорогою щиру подяку. — Львів, 5. VI. 1937. — **Пухаль Микола,** б. політ. вязень.

КУПНО - ПРОДАЖА

ПАРТЕЛЮ совяшну 175 сяжнів околиці вул. Гроховської продам. Ціна симпатична. Зголошення до Адміністр. під „Воли" 1064 1—2

62 МОРГИ поля, першої кляси, мурована будинки, Самбір — 60.000.
98 моргів з будинками, садом і 6 моргів ліса за огаченою Львова — 100.000.
21 моргів поля Вережани з будинками 25.000.
55 моргів з будинками Добромиль 37.000
35 моргів без будинків Тозмач 20.000.
30 моргів, будинки, великий сад під Львовом 45.000. продасть „ТРАНСАКЦІЯ" — Львів, Длугоша 1. 1065 1-1

КАМЕНИЦЯ нова, без такси готівка 13.000, банк 6.000.
КАМЕНИЦЯ полєрхова, нова, без такси, бічна Потоцького, без довгу 25.000.
ДІМ з мансардою, новий, без такси, при трамваю, 25-літній довг 16.000, готівкою 4.000.
ГАРНИЙ дім передвоєнний, город, сад при трамваю, Листопада — 17.000 без довгу.
ВІЛЛЯ з мансардою, комфортова, город, гараж, 28.000 банк, доплата 15.000.
ДВОПОВЕРХОВА повнокомфортова на винїчченню бічна Личаківської 90.000.
„ТРАНСАКЦІЯ", Львів, Длугоша ч. 1.

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ІНТЕЛІГЕНТ з 1.000 зол. капіталу, приймє посаду в котрійнебудь місцевости. Dowód osobisty Nr. 143705, Kołomyja, Poste-testante.

ЗАЙМУСЯ домом у освічених культурних осіб, молода, трудяща, обовязкова добра господиня. Адм.: „Опадна". 1-1

МОЛОДА, інтелігентна панна шукає посади у галянтерійнім склепі, бляхарським або спожівчім. Адм. під „Жанія". 1056 1—2

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ІНТЕЛІГЕНТНІЯ, гарній, здоровій панні вдадам негайно самостійне ведення цукорні з кухнею. Зголошення: власноручний опис життя, вимоги і т. под. адресувати: Ярослав Коваль „Мат" „Rolnictów". 1051 2—2

ПАНСІОНИ

ЗАРИЦЬКА ВОЛОДИМИРА поручає з Ямнім біля Яремча сонячні кімнати, підодення утримання, також поодинокі спідання, обіди, вечері

ЛІТНИСЬКО — Дзір — Карпати, ріка Теніс, утримання 3—3.50. Відомість: Боцюркова. Львів, Шептицьких 14. 1050 3—3

Всі українці купують добірний і дешевий товар, як вовни, шовки, полотна і батисти у фірмі „МАНУФАКТУРА" Львів, пл. Капітульна ч. 3.

Жалюзії склепові всіх родів також **МЕТАЛЕВІ МЕБЛІ** поручає Фабрика „FABROL" Львів, вул. Б. Гольдмана 3. тел. 206-29
Ціни конкурентійні. Цінники на бажання.

Побиваємо рекорд
дешевих цін блаватних товарів
ДЛЯ ПРИКЛАДУ КІЛЬКА ЦІН:

Панама	0.55	Вовна шотська	1.75
Перкаль	0.70	Вовна на комплет.	4.25
Крепон	0.70	Вовна шир. 1.30	4.75
Муслін колірови	0.80	Полотно	0.58
Шовк до прання	1.00	Зефір	0.60
Епонж колірови	1.10	Зефір Пріма	0.90
Епонж десеневий	1.20	Перкаліна колірова	0.70
Кора до прання	1.35	Димка на підшт.	0.70
Тафта	1.50	Шовк сирий	1.10
Монголь колірови	1.60	Полотнина на сорочки	1.25
Монголь десеневий	2.—	Вовна рожевий	1.—
Креп мат кол.	2.25	Пошевки	1.75
Креп мат десен.	2.35	Підпинки новдр.	4.50
Ацетат на сукні	2.35	Ручники купел.	0.50
Вовна Ангора	1.75	Стирки корчни.	0.40

Галицький Маґазин Новин, Львів, Галицька 15.
УВАГА: При закупні товару від 5 зол. даром білєти до першорядних кін. Замовлення з провінції полагоджуємо за післяплатою.
ПРИЙМАЄМО ЧЕКИ ЦЕНТРАЛІ ОБОТУ ТОВАРОВОГО.

УВАГА! Не дайтесь збити апантеляку при оголошеннях авонімових фірм. Купуючи адармові пістолєти, домагайтесь тільки пістолєтів марки **„МУБІС"**, які виробляє перша в краю фабрика адармових пістолєтів **„МУБІС"** Інж. Неполомський і С-ка у Варшаві, що дає повну гарантію на свої вироби. Адармові пістолєти марки **„МУБІС"** в 5-ох різних моделях можна дістати у всіх складах зброї та у всіх складах галянтерії, де можна також дістати страшакові набої 6 мм. по ціні зол. 2.50 за 100 штук.

фабрика металевих виробів
„МУБІС" Інж. Неполомський і С-ка, Спілка з обмеженою відповідальністю.
Варшава, вул. Огородова 50.

АНТИКВАРНІ

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ купує по найвищих цінах Книгарня Бердаха. Коперніка 1. 1073 1—5

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ купує і платить найвищі ціни „Мазь Книжковий" Львів Баторія 6. 1074 1—4

МЕШКАННЯ

3 ПОКОЇ кухня бічна Личаківської і 2 покої кухня, бічна Потоцького, оба повний комфорт, без податку вваже безкоштовно „Трансакція" Длугоша 1. 1—1

ТРИ КІМНАТИ з кухнею на бюро або мешкання, Коперника 3, партер. 1067

2 КІМНАТИ на бюро та трикімнатне комфортове мешкання до винайму Сянєтуська 43 а, тел. 221-72. 1067 1—1

РІЖНІ

ВІЧНІ ПЕРА направляє скоро і дешево „Преміяя", брама Андрюлього і Шайнохи один. 943 7—10

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, вирвові, проти усування матиці від гарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 57-100

БОН-ТОН вимагає чистої гардероби в комірців із пральні Кульчицького, Личаківська 117. 687 23-7

НОВИНА ДЛЯ ПАНЬ. Віденське стриження з валочком 1 зол. Тринка ондуляція 5 зол. Сальон чесання пань Сянєтуська 8, в подвірі. 1055 1-2

ЗА ДОБРЕ СВІДОЦТВО годинник — поручає Розважевська, Львів, Академічна 2 (Готель Жоржа). 1048 2—8

Найновіші ВІЗКИ дитячі поручає ф-ма Кія, Жовківська 17, ціни конкурентійні 1000 3—5

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Спеціяліст венеричних та шкірних недуг і лікарської косметики

Д-р ФІШЕР

б. довголітній лікар асистент дерматольог. клініки
у Берліні, Відні та Празі
переїхав і ординує тепер від 9—1 і 3—7
ЛЬВІВ, ВУЛ. КІЛІНСЬКОГО 3.
нвор. Віденської кавярні
Тел. 251-68. Сезоваткові жадальні.

Косметичний Інститут і Лябораторія
д-ра О. Тушицького
Львів, вул. св. Софії ч. 3
усування аномалій цери, бородавок, піґменту, волосся, близн, дзюбів і плям, масажі, тривале усування морщин, жилляє і відмороження власною методою. Урядово затверджений 4-місячний косметичний курс з закордонною програмою. 807 6—10

ОГОЛОШЕННЯ.

Незрівняний в якості пудер і крем
ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ
завдяки якому стає цера
ОКСАМИТНО-МАТОВА.
Ціна коробки з пушком зол. 1.25.
2910 6—7

ПЕРША УКРАЇНСЬКА ШВАЛЬНЯ БІЛ
Е М К А
ЛЬВІВ, ЛИЧАКІВСЬКА 14. І. ПОВЕРХ.
шиє з власних і достарлених матеріялів.
Великий вибір! Ціни конкурентійні.

К І Р
Львів, Усійського 6
Тел. 280-88
Станиславів, 3-го Мая 4.
ПЛЯНИ
КОШТОРИСИ
БУДОВИ

Радимо
перед закупом якогобудь білля мужеського, жіночого, дитячого або постелевого оглянути (без обовязку купна) вироби і ціни знаної фабрики білля **„П А В"** Львів, ул. Сикстуська ч. 1. 3—10

ЕДВАРД МІНЦЕР
заведення технічно-дентистичне
вул. Ягайлонська 24, перенесене
на вул. Косцюшка 3 І. п. Тел. 383-25

Електромеханічне заведення
М. Стемпковського
ЛЬВІВ, ВУЛ. СВ. МИХАЙЛА 8
тел. 221-09
Виконує направу машин і електричних сильників, інсталяції світла і сили, сигналізація і громозводи, вентиляторів, електричні шліфувальні машини і сильники на складі

Блощиці **знищить радикально**
СВІЧКА С-ҐАЗ
„САНОС", Львів, Кн. Тарнавської 3
Всюди можна дістати інформації безплатно.

Без найменшого труду можете дешево купити матеріяли на вбрання — завдавши вперед зразків, висилаємо їх **даром** до всіх місцевостей у Галичині
ВИСИЛКОВИЙ ДІМ
Е. Ф. БОРИС
Перемишль, скр. 185.

Шукаєте праці? —
Певно найдете її, якщо дасьте оголошення до нашого щоденника

Відп. редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Вівторок 8. червня 1937. Ч. 124

ДІЛО

ОРГАН УКР. НАРОД. ДЕМОКР. ОБ'ЄДНАННЯ.

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229—41.

Великий політичний процес у Львові.

Виміна дітей і молоді. (Передова стаття).

Перед здійсненням автономії Закарпаття.

Рідношкільна молодь виявляє справність.

2130 дітей на майдані Сокола-Батька.

Ів. Ґамарнік приготовлював замах на Сталіна.

Від афери Доріо до афери „Дойчлянд"

(Власна кореспонденція з Парижа).

Маршал Бліхер арештований разом з іншими

совітськими достойниками.

Страйкарі стріляють до тих, що хотять працювати.

Останній старт Гараська Черепахи.

(Фейлєтон В. Наглоча-Бомца).

Чому жінки нарікають на чоловіків?

Спортова сторінка.

Ч. 124 (14.667). Львів, вівторок 8. червня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10, II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не вертають.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Перед здійсненням автономії Закарпаття.

ЧЕХОСЛОВАЦЬКА РАДА МІНІСТРІВ УХВАЛИ ЛА КОМПЕТЕНЦІЇ ЗАКАРПАТСЬКОГО ГУБЕРНАТОРА.

Рада міністрів ухвалила законопроект про здійснення першого етапу автономії Закарпаття, означуючи компетенції закарпатського губернатора.

Губернатора іменуватиме президент республики, перед ним буде губернатор відповідати, як також перед закарпатським соймом, який щойно пізніше скличуть. Коли уряд обговорюватиме закарпатські справи, може на свої засідання кликати губернатора.

На внесок закарп. краєвого уряду губернатор буде іменувати посадників Ужгороду й Мукачева, апробувати українські шкільні підручники та ставити внески у мовних справах. Віцепрезидент краєвого уряду буде заступником губернатора.

Заки збереться закарпатський краєвий сойм, його заступатиме „губернаторська дорадча рада" з 24-ох членів, членів краєвого уряду і краєвого представництва, іменованих губернатором.

Дальші арештування большевицьких достойників.

Як подає Авас в Москви ,там арештували заступника наркома справедливости Крестінського, недавного заступника Літвінова. Здається, арештовано також і шефа німецької секції міністерства закорд. справ Штерна.

Серед військових достойників крім маршалів Тухачевського і Бліхера аа решітку попав шеф „Осоавіяхиму" Айдеман і директор московської військової академії Корк; про Бліхера кружляють різні поголоски.

Крім того мабуть усунено зі становищ: заступника голови народніх комісарів Рудзутака, заступника наркома легкого промислу Єляву, заступника наркома воєнного промислу Ґаревича.

ПАЛЯТЬ КАСАРНІ ГПУ.

По всьому СССР доходить до заворушень: у Константинівці робітники, які від довшого часу голодували, не дістаючи платень, ушкодили цукляну гуту, в іншій місцевости робітники, які працюють коло доріг, підпалили касарню ГПУ, де згоріло кількацять осіб. У Ростові над Доном дійшло до поважних демонстрацій та заворушень. У Шербіновській юрба підпалила касарні ГПУ і унеможливила рятункову акцію.

СЕНЗАЦІЯ ДОВКОЛА САМОГУБСТВА ГАМАРНІКА.

Німецька Інформаційне Бюро повідомляє: Слідство у справі Гамарніка закінчене, можна сподіватись небавом процесів проти його спільників. В Москві говорять, що Гамарнік це був найбільше небезпечний троцькіст. Як стверднла слідча комісія, він створив ліву опозиційну тайну організацію в червоній армії; її кадр творили військові „політруки", що їх начальником був Гамарнік. Ця організація підготовляла **палатну революцію на Кремлі, щоби повалити теперішній уряд, а зокрема Сталіна.**

Президент Мосьціцький виїхав до Букарешту.

Вчора в год. 12.30 президент Мосьціцький відїхав з Варшави до Букарешту з офіційною візитою. По дорозі населення витало його овацийно, на двірці прощали представники влади і почесна сотня. На всіх більших стаціях, через які переїздив поїзд, виходили назустріч представники місцевої влади і польського громадянства. До Львова приїхав президентський поїзд в год. 20.30 і підчас 1-мінутного постою на перон висів мін. Бек і ген. Шеллі.

ПОВОРОТ МІН. СЬВЄНТОСЛАВСЬКОГО.

Польський міністр віроісповідань і освіти Сьвентославський виїхав учора по півночі з Будапешту.

АДВОКАТ

Мр. Мирон Душинський

відкрив і веде канцелярію
у СНЯТИНІ напроти суду.

Виміна дітей і молоді.

ЗА ВЗАЄМНЕ ПІЗНАННЯ ШК. ДІТЕЙ З РІЖНИХ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ У ПОЛЬЩІ.

Сучасна педагогія, отже школа також намагається йти в парі з реальним життям, його вимогами й потребами. Ця ідея тягнеться червоною ниткою крізь наукові програми та пляни всіх типів і категорій шкіл. Видно її також у всіх засобах та методах виховання й навчання. Словом — нинішня школа хоче стати школою життя.

Йдучи назустріч цій виховній вимозі, педагоги й вихованки ввели в нинішню школу та виховання дещо нове та направду практичне й корисне. Такою практичною новиною треба назвати спробу практичного взаїмного пізнання та порозуміння шкільних дітей і молоді. Виходять вони з незаперечного погляду, що на людські взаємовідносини, особливо міжнародні, мають неабиякий вплив, крім економічних і політичних інтересів також емоції, симпатії або антипатії. Тому взаїмне пізнання, наближення й порозуміння дітей і молоді вважають сучасні педагоги одним із найважніших засобів виховання нових суспільств, тих суспільств, що не лише вічно вовком дивитисамуть на себе, але також спільно співпрацювати та витворювати у взаїмнім зусиллі економічні, мистецькі й духові цінности.

Школа безупинно працює над тим, щоб діти ріжних народів наблизилися до себе, пізналися й порозумілися. Велику ролю в цій справі сповняє взаїмна виміна дітей і молоді на час вакацій. Навіть і між такими народами, де, здавалосяб, провалля взаїмної знеохоти та недовіря не дасться ніколи й нічим закинути, відбувається жива виміна дітей і молоді на час вакацій.

Ідея сама по собі гарна та практична, не легка до переведення. Вимагає вона чимало організаційної, технічної та господарської підготови. В її реалізації беруть участь дипльоматичні представництва, педагогічні й учительські організації, освітньо-виховні товариства. Діти можуть перебувати в спортових таборах шкільної молоді, в оселях, або в приватних домах. Ця остання форма виміни дітей найкорисніша, бо дає дітям і молоді безпосередньо пізнати своїх ровесників у їх щоденному родинному житті; пізнають вони тут звичаї та обичаї народу, його характер, вірування, матеріяльну й духову культуру.

Великі заслуги в ділянці наближення народів через виміну дітей і молоді на час вакацій має Міжнароднє Обеднання Учительських Організацій з осідком у Парижі. Спеціяльне бюро при секретаріяті цього Обеднання кермує цією справою та вимінює рікрічно тисячі шкільних дітей і молоді.

Ми, українці, недержавний нарід, маємо дуже слабі міжнародні звязки; якщо вони й де є, то мають характер більше платонічний, ніж практичний. Так нпр. наше народне вчительство належить через свою В. П. У. В. до Міжнароднього Обеднання Учительських Організацій. Але ця приналежність мала все платонічний характер; ослабла вона дуже з хвилиною, коли заключене французько-московське порозуміння і відколи французькі провідники (Дюма і Ляпієр) Обеднання повели цю міжнародню організацію на явний комуністичний шлях. Тому з чисто полі-

---

VI. 1. Pr. 105/37. Wyciąg z protokułu wspólnego posiedzenia niejawnego. Sąd okręgowy Wydział VI. karny we Lwowie w składzie: Wiceprezes S. O. Ł. Malicki. Sędziowie S. O. Dr. J. Locker i W. Frankel w sprawie konfiskaty Nr. 114 czasopisma pt. „Diło" z daty Lwów, dnia 27/5. 1937 do Sygn. VI. Pr. 105/37. na posiedzeniu niejawnym w dniu 2 czerwca 1937 po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu Okręgowego we Lwowie postanawia uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 27/5. 1937 przez Starostwo grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma pt. „Diło" Nr. 114 z daty Lwów dnia 27/5. 1937 zawierającego w art. pt. „Jak treba rezguwaty na ostanni wystupy ukraińskoho selańskoho mołodniaka?" od słów a) „Ce stanowyszcze"... do słów „jakiś awantury aresszty, toeszczo", b) od słów: „Na dowhyj czas"... do słów: „szered mołodszych werstw narodu"... c) od słów: „Czerhowym pytanniam"... do słów: „dla poszyrennia swoho wpływu"... znamiona wyst. z art. 170 k. k. zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl §. 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w §. 21 ust. z 17/12 1862 Dzpp. Nr. 6. ex 1863 zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 złotych. — Uzasadnienie. Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej ustępów artykułu ma na celu szerzenie fałszywych wiadomości o położeniu Ukraińców w Państwie Polskim, mogących wywołać niepokój publiczny. Według §§. 487. 489, 493 pk. oraz §§. 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. Przewodniczący: Wiceprezes Malicki w. r. Protokulant: Mgr. Grabowski w. r. Za zgodność: Kierownik sekretarjatu (підпис нечитк.).

VI. 1. Pr. 106/37. — Wyciąg z Protokułu wspólnego posiedzenia niejawnego. — Sąd Okręgowy Wydział VI. karny we Lwowie w składzie: Wiceprezes S. O. Ł. Malicki. Sędziowie S. O. Dr. J. Locker i W. Frankel w sprawie konfiskaty Nr. 115 czasopisma pt. „Diło" z daty Lwów, dnia 28/5. 1937 do Sygn. VI. 1. Pr. 106/37. na posiedzeniu niejawnym w dniu 2 czerwca 1937 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu Okręgowego we Lwowie postanawia uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 27/5. 1937 przez Starostwo grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma „Diło" Nr. 115 z daty Lwów, dnia 28/5. 1937. zawierającego w artykule pt. „Nacjonalna polityka ta obmeżennia prawusich hromadsen" (str. 1 i 2 od słów... tytułu: „ta obmeżennia"... w całości (do końca artykułu)... oraz art. p. t. „Pomożit „Znesinczannam" od słów „i ne potopały"... do słów „Bo chocziemo, szczob wid cijeji światyni"... znamiona występku z art. 170 k. k. zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl §. 493 zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w §. 21. ust. druk. z 17/12. 1862 Dz. pp. Nr. 6 ex 1863 t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 złotych. — Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej artykułów ma na celu szerzenie fałszywych wiadomości o położeniu Ukraińców w Państwie Polskiem, mogących wywołać niepokój publiczny. Według §§. 487, 489, 493 pk. oraz §§. 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. — Przewodniczący: Wiceprezes Malicki w. r. Protokulant: Mgr. Grabowski w. r. Za zgodność: Kierownik sekretarjatu (підпис нечитк.).

„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 50.
Тел. 26 0-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант“ терп. і воск. у всіх краскаx
ПАСТУ до взуття „Елегант“ люкс, в тубах у всіх краскаx
ПАСТУ до підлоги „Французька маса“ (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до білян помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛИНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 950

тичних міркувань привязання українського народнього вчительства до Обединення дуже остигло, майже погасло. Ця організація не може переводити виміни шкільних дітей і молоді на нашому національному українському грунті.

Ми взагалі не можемо приєднатися до ідеї міжнародньої акції, бо не перейшли ще етапу внутрішнього національного пізнання, наближення й обєднання. Поки наші діти почнуть пізнавати чеську, німецьку чи французьку молодь, нехай передше пізнаються взаїмно. Діти Галичини повинні пізнати українських дітей Волині, Полісся, Підляшша, Холмщини і навпаки.

Йдучи за прикладом державних народів, повинні ми наладнати виміну шкільних дітей і молоді на час вакацій між собою, на внутрішньому українському терені. Якщо вже українські батьки ніяк не можуть чи не хотять, так нехай бодай їхні діти рідних земель у Польщі пізнаються взаїмно! Бо українські діти Галичини мабуть не більше знають про українських дітей Волині, Полісся чи Холмщини, ніж про чеських, німецьких та інших чужих дітей. Таксамо, як українці в Галичині дуже мало знають про національно-суспільне життя своїх братів на Волині, Поліссі, Підляшші чи Холмщині: як вони живуть, як працюють, чи мають які школи, товариства, організації. Наші діти повинні це все пізнати та знати. Вони мають колись перевести те, що не вдається теперішнім їхнім батькам — обеднання українського народу!

Цю важливу національну справу мусять почати наші діти з дитячих взаємин. Вони повинні взаїмно пізнатися, побуваючи наперемину у гостині в хатах своїх батьків, або в таборах чи вакаційних оселях. Нитки дитячих знайомств, симпатій, знання людей і земель з їхніми скарбами й історичними памятками допоможуть їм багато колись у їхній національній праці.

Хтож повинен і може почати в нас цю виховно-національну акцію?

Ні шкільні, ні освітні товариства, ні політичні партії, бо вони до цього ні організаційно, ні технічно, ні по господарськи непідготовані. Товариство Вакаційних Осель має за багато місцевих обовязків, та за мало фондів. Батьківські Кружки при школах булиб у цій справі найбільше компетентні, але, на жаль, дотепер їх дуже мало і працюють вони індивідуально в розрізі; через те не мають ні потрібного авторитету, ні апарату, ні матеріяльних засобів. Якщоб був у нас уже Союз Батьківських Кружків, міг би він сміло взятися за наладнання цієї акції. В нас уже виджигнено прилюдно думку про потребу створення також Союзу; але, на жаль, досі в цій справі не видно ніякого конкретного почину.

Ми мусимо повести позитивну акцію в тому напрямі, щоб українські діти всіх рідних земель пізналися й наблизилися до себе при допомозі внутрішньої виміни на час вакацій. Можна би вже тепер розпочати акцію, якби окремі українські родини рідних земель обмінялися вже цих вакацій своїми дітьми.

Рідна Школа повинна би — на мою думку — взяти на себе ролю посередника й організатора цієї виховної ділянки. Незалежно від цього повинна б Рідна Школа виконати завдання, вложене на неї конференцією представників батьківських кружків з 24 квітня ц. р., та довести чим скорше до заснування Союзу Батьківських Кружків. Бо Союз Батьківських Кружків — це, здається мені, одинока установа, що булаб компетентна наладнати й організувати внутрішню виміну українських дітей на час вакацій.

Будуймо наше національне майбуття не декораційними маніфестаціями, але тихою, реальною та органічною працею! До такої праці належить саме ділянка внутрішньої виміни дітей на час вакацій.

Іван Ющишин.

Від афери Доріо до афери „Дойчлянд“.

Парнєк, 1. червня 1937.

I.

У нас у Галичині, може завдяки одній українській брошурі, імя Ля Рока стало далеко популярніше, ніж Жака Доріо. Зовсім навпаки — як тут у Франції, де безперечно популярність Доріа кріпшає, а звізда Ля Рока наче блідніє.

Кажуть, що прихильники Ля Рока масово переходять тепер до політичної партії т. зв. „Народньої французької партії“ молодого посланика Сен-Дені, Жака Доріо. Французи звуть чоловіка, який політично вибивається „людиною завтрішнього дня“, що менш більш відповідає німецькому „дер коменде Ман“, отже чоловіком, перед яким стелиться карієра.

Жак Доріо був робітником; нині є він головним редактором великого вечірнього щоденника „Ля Ліберте“. Він був завзятим комуністом, їздив до Москви, балакав зі Сталіном, співав на знак протесту „Інтернаціонал“, коли парляментарна служба виносила його підчас авантюри з салі нарад — нині є він завзятим ворогом комунізму, витає своїх прихильників „римським поклоном“, та співає Марселієзу.

Жак Доріо був, ще як комуніст, автором ідеї створення „людового фронту“ у Франції і III. Інтернаціонал викинув його за ті „буржуазні нахили“ з комуністичної партії, вважаючи, що проект творити з дрібноміщанством спільний лівий блок є наскрізь „буржуазною ідеєю“.

III-ий Інтернаціонал, як бачимо, змінив згодом свій погляд на справу. І Доріо теж.

Підчас останніх посольських виборів Жак Доріо вийшов послом у робітничому місті Сен-Дені в другій турі голосування, 600 голосами більшости. Проти нього, як проти „ренегата“ III. Інтернаціонал проявив цілу свою лють і силу — як бачимо — безуспішно.

Відкликання Доріа розпорядком міністра внутрішніх справ із діловодства посланика, димісія Доріа з діловодства міського радника, — спричинили необхідність нових доповнюючих міських виборів у Сен-Дені. Комуністи думають, що Доріо, нині вже стовідсотковий — як вони кажуть — фашист, утратив багато робітничих голосів. Отже побитий у свому „феодальному замку“ Доріо буде і морально знищений, або бодай сильно підтятий в опінії Франції.

Ось і ціла ставка тієї афери. А блискучий французький карикатурист намалював Блюма у спідниці, як гіпнотизує, що Дормуа (міністр внутрішніх справ) стинає голову Доріові, а з чеба глядить на ту сцену „святий Торез“ (секретар комуністичної партії) і благословить.

Між іншим ціла та афера є більше весела, ніж сумна і багато вужили бн на неї ще в редакції чорнила, якби несподівано не прийшов трагічний відгук афери німецького военного корабля „Дойтшлянд“.

II.

Французькі комуністи в пропаганді за французькою інтервенцією в Еспанії підшивалися постійно під гасло „хліб, мир і свобода“.

Вчора мабуть всі відчули у Франції, що політика неінтервенції міністра закордонних справ Дельбоса врятувала, як досі, Францію від нової военної хуртовини. Інтервенційне гасло комуністів навіть „в імя миру“ було би вже давно кинуло французьку молодь в окопи чи на „лінію Мажіно“.

Можна сміло сказати, що, назагал Німеччина має нині добру французьку пресу. Еспано-німецький конфлікт випав зараз по відїзді д-ра Шахта з Парижа — себто у хвилину, коли між Німеччиною і Францією запанувало політичне і економічне відпруження. Кажуть, що розмови між Блюмом і Шахтом дали позитивні наслідки.

Хто є ті еспанські летуни і на чий наказ кинули вони бомби на німецький военний корабель? Є сили, яким залежить спровокувати війну на заході Европи. Велика більшість паризької преси вказує нині отверто на СССР, як на спричинника тієї афери. Военні кореспонденти оповідають, що серед населення Еспанії панує тепер ненависть до всіх чужинців, бо обі воюючі сторони поспроваджували собі на поміч різних міжнародніх професійних авантюрників, від яких кишить тепер в Еспанії.

Еспанці бажають миру, але щож? мир і війна нині вже не в їх руках.

Юрій Студинський.

Закарпаття.

СКАНДАЛЬНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ „ДРУЖЕСТВА ЗЕМСЬКОГО КАРПАТОРУСЬКОГО ТЕАТРУ“ В УЖГОРОДІ.

Як „Діло“ вже коротко повідомляло, в неділю 30. травня в жупанаті відбулися загальні збори субвенціонованого „Дружества Краєвого Театру“. На зборах явилося коло 120 членів. Збори відкрив губернатор Грабар, що на голову зборів запросив дир. Сулинчака, на провірителів д-ра Гомічкова і Поповича.

Д-р Сулинчак перебрав ведення загальних зборів. Проф. Кайгл по українськи став читати протокол попередніх загальних зборів. Урядовець шк. відділу П. Федор поставив внесення, щоб статути і протоколи писалися „на русском языке“. Гренджа-Донський поставив внесення, щоб велися і надалі по українськи. Вже тут почалася перша перепалка, сварки і крики. Д-р Сулинчак поставив це під голосування і як слід був 64:43 в українську некористь. Вже тут показалося, що фенициївці прийшли зорганізовано і розагітовано. Посол Ревай ствердив, що в минувшині самі „русскіе“ запропонували співпрацю, обіцяли місце в управі в пропорціональному числі і т. д., а тепер про це не хочуть знати.

Буря настала при виборах нової управи. Була приготовлена урядова листа, але українців вона не задовольняла. Тому Гренджа-Донський поставив внесення вибрати комісію-матку з пяти членів, котрі поставили би листу, що на II підставі мали бути в управі: 3 українці, 3 чехи і 3 русскі. Фенициївці знов поставили противнесення вибрати комісію-матку з трьох членів. Цю комісію вибрано і вона зложила листу з самих „русских“. З української сторони висунула вона кандидатуру тільки о. А. Волошина.

На це встав д-р В. Пежанський і сказав, що в інтересі самої інституції бажана співпраця і не треба використовувати тимчасової вигідніше ситуації „русских“ так, щоб усунути всіх інших. Хай члени ще раз добре це передумають.

Посол Ю. Ревай сказав, що в цій поведінки видно, що вони простягнену до співпраці руку самі відкидають. Дуже йому жаль, що саме ним розпочата акція угоди українців із русскими вповні збанкротувала.

Після цієї заяви 50 українських делегатів демонстративно покинули салю. Фенициївці так, видно, настрашилися своєї перемоги, що при голосуванні перейшла 26 голосами листа урядова, хоча липились там самі москвофіли і фенициївці мали абсолютну більшість.

На урядовій листі вибрано апоміж українців директора о. Августина Волошина і фахового учителя В. Батина. Ці вибори переведено в неприсутности членів-українців. Розуміється, тих участю в управі українці не задовольнені. Не знати, чи члени українці вибір приймуть чи ні.

МАДЯРИ В СОЮЗІ З „РУССКИМИ“.

Професорський збір ужгородської державної гімназії з руською викладовою мовою ухвалив 15 голосами проти 13 голосів завести для навчання московські шкільні підручники, за якими голосували русофіли разом з мадярами й один чех. Інші чехи здержались від голосування, оправдуючи свою неутральність тим, що це внутрішня справа русинів-українців, до якої вони некомпетентні втручатись.

ЗА УКРАЇНСЬКУ ГІМНАЗІЮ В БИЧКОВІ.

Вже десять літ домагається гімназії населення Бичкова, куди посилало би свої діти населення всієї Верховини. Та уряд з відкриттям гімназії не спішиться тому українська преса Закарпаття закликає мешканців Бичкова не чекати дальше на ласку уряду, а самим приступити до основання приватної гімназії. В справі основання української гімназії в Бичкові прийняло відповідну резолюцію Педагогічне Товариство в Ужгороді, тому є надія, що бичківцям поможе в цьому ділі ввесь край.

—o—

Хто затопив „Рапіду“.

До Аліканте пристало на малому човні 6-ох моряків з еспанського пароплаву „Рапіда“, що його на повному морі затопило якесь підводне судно.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Адміністрація

На допомогу студентству.

На Фонд допомоги академічній молоді зложили дальше в Адміністрації „Діла“: Марія Ерліхова 1 зол., дир. Ярослав Колтуняк 5 зол., Антін Костишин 5 зол. (всі зі Львова); м-р Роман Стопа, Бидгощ, 15 зол., Михайло Геник-Березовський, Коломия, 5 зол., д-р Гр. Чвартацький, Любінь Великий, 10 зол., Іван Коцур, Варшава, 10 зол., за місяці липень і серпень (і що місяця буде складати по 5 зол.), Василь Кункевич, Тарнавка, 10 зол. Сьогодні виказано 61 зол. Разом зложено досі в Адміністрації „Діла“ на допомогу українському студентству 282 зол.

Великий політичний процес у Львові.

15 МОЛОДИХ УКРАЇНЦІВ (-ОК) ПЕРЕД СУДОМ ПРИСЯГЛИХ.

В понеділок 7. ц. м. стануло перед судом присяглих у Львові 15 молодих українців (-ок), яких прокуратор притягнув до відповідальности за злочин державної зради зі ст. 97 § 1. к. з. (приналежність до ОУН); крім того двох підсудних (Павла та Івана Мерцала) за злочин зі ст. 23 і 225 § 1. к. з. (за допомогу до вбивства Михайла Копача і Марії Ковалюківної).

ЛАВА ПІДСУДНИХ

На лаві підсудних засіли: 1) 24-літній **Юліян Дмитерко,** студ. прав з Підберізець пов. Львів; 2) 30-літній **Микола Ласійчук** з Вербіжа Нижнього пов. Коломия; 3) 35-літній **Ізидор Масюк,** студ. прав зі Львова; 4) 24-літній **Осип Бабяк,** перелетник зі Львова; 5) 25-літній **Степан Терлецький,** столяр зі Львова; 6) 23-літній **Кость Арпад Березовський,** студ. зі Львова; 7) 26-літній **Льонгин Іван Теллюк,** студент зі Львова; 8) 23-літній **Василь Івановнько** з Бродок пов. Львів; 9) 23-літній **Омелян Лопунька,** банковий урядовець зі Львова; 10) 25-літній **Павло Мерцало,** кравець з Бартатова пов. Городок; 11) 27-літній **Іван Мерцало,** кравець з Бартатова пов. Городок; 12) 25-літній **Григорій Дячишин,** кравець з Оброшина пов. Городок; 13) 26-літній **Іван Мирон** з Підсоснова, пов. Бібрка; 14) **Марія Мицківна,** студ. торг. курсу зі Львова і 15) 27-літня **Ольга Біда** приватна урядничка зі Львова.

Трибуналові проводить радн. **Дисевич,** як вотанти засідають судді: **Капецький і Бітнер** та запасний суддя **Баліцький.** Обвинувачує прок. **Лашкевич.** Підсудних боронять адвокати: **д-р В. Старосольський, д-р Ст. Шухевич, д-р К. Паньківський, д-р С. Шевчук, д-р Н. Савчак, і м-р Е. Жизневський** — всі зі Львова та адв. **д-р М. Західний** з Бережан.

На салі всього кільканацять людей, майже самі найближчі підсудних.

Розправа почалася в год. 9.50 вильосуванням лави суддів присяглих, розсадженням підсудних та стягненням від них генералій. Підсудні тримаються бадьоро, хоч на обличчах деяких видно перевтому, зокрема обох дівчат та підс. Мирона. Перед розправою та підчас перерви свобідно розмовляють зі собою.

Председник став відчитувати акт обвинувачення, що має 72 сторінки битого машинового письма. З технічних причин подаємо нині лише першу частину з цього обширного акту обвинувачення.

Що каже акт обвинувачення?

ТАЄМНА ТЕЧКА ЗІ ЗБРОЄЮ

Дня 23. квітня 1935 р. на горбах на Вульці бавилися вихованки з міського заведення сиріт Ю. Сохацький та Е. Чайковський і в ярі найшли скіряну течку з револьверами та два пакунки. З течки забрали один револьвер і повідомили при вул. Набеляка стрічного поліцая К. Мазяка про находку течки і пакунків. Повідомлений слідчий виділ вислав пол. агента Яна Жака, який з пол. агентом Рачинським ствердив, що у скіряній течці було 5 револьверів: 2 марки „Оргеш“, один „Ф. Н.“ та один Фромер — всі калібру 7,65 і револьвер „Віктор“ кал. 6.35. магазинок без набоїв, 8 револьверових куль кал. 7,65, одна кал. 6,35, штилет, футерал на револьвери, боксер, пара рукавичок, 2 пари окулярів, вітрівка. В однім пакунку були військові підручники („Тактика піхоти“, „Розвідча служба та протилетунська охорона“ і т. д.), а в другім 51 примірників бюлетину З. О. В. з березня 1935 р., що його видавала опозиційна група в ОУН.

ДВА ТРУПИ.

Того самого дня, себто 23. квітня 1935 р. коло год. 11-ої передполуднем Ст. Пизьо, Фр. Пизьо і Матвій Цали найшли біля потічка на сіножати т. зв. „Шимбарки“ в Рісній Польській два трупи: мужчини і жінки у віці 20 до 25 років. Повідомлена поліція знайшла при тілах 5 вистрілених лусок кал. 7,65 і 2 вистрілені кулі кал. 7,65. Виявилося, що вбитими були: студ. Михайло Копач зі Солонки та його наречена Марія Ковалюківна, донька о. Т. Ковалюка, пароха зі Скнилова. Секція тіла виявила, що до М. Копача і до М. Ковалюківної віддано по три смертельні стріли з близької віддалі, а саме у правий висок, карк і трудну клітку. Слідство виявило, що бл. п. Ковалюківна і Копач переходили через сіножать „Шимбарки“ дня 22. квітня 1935 в полудневих годинах і тоді їх застрілено.

ІСТОРІЯ З НАМАГАНИМ ВБИВСТВОМ У ПІДБЕРІЗЦЯХ.

Дня 21. квітня 1935 р. вечором повідомлено станицю поліції у Винниках, що того дня прийшло двох мужчин до Підберезець і кількома наворотами приходили на подвіря Григорія Дмитерка та допитувалися за його сином Юліяном не подаючи причини свого приходу. Тимчасом Ю. Дмитерко заглянувши крізь вікно ствердив, що їх не знає і тому не виходив до них. Одночасно став підозрівати їх про лихі наміри тимбільше, що його брат Михайло Дмитерко ствердив, що вони озброєні в револьвери. Коли-ж невідомі мужчини далі приходили допитуватися за Ю. Дмитерком він вийшов вкінці з хати зі своїм братом Михайлом та його 4-ма товаришами, розброїли обох мужчин і завели їх до хати Григорія Дмитерка. Від них відобрали 3 револьвери з набоями, 2 штилети, автомобілеві окуляри, коробку з паприкою і фотографію Ю. Дмитерка. Хоч Ю. Дмитерко підозрівав обох мужчин, що вони хотіли його вбити, увільнив їх, а поліції доніс, що оба притримані втікли через вікно використавши його неувагу.

ОПОЗИЦІЙНА ГРУПА В ОУН.

Переслуханий батько бл. п. Ковалюківної о. Тимотей зізнав — каже далі акт обвинувачення — що його донька перебувала від червня до грудня 1934 р. в арешті під замітом приналежности до ОУН. По своїм звільненню ходила на кравецькі курси у Львові і часто стрічалася з бл. п. Копачем. Цьому не радий був, бо підозрівав Копача у приналежности до ОУН. і побоювався, що донька під його впливом вестиме революційну діяльність.

Знову Володимира Ковалюківна, сестра бл. п. Марії зізнала — читаємо в акті обвинувачення — що бл. п. Копача єднала з її сестрою глибока любов та організаційні звязки. З їх оповідання знає, що після масових арештувань членів ОУН. у літі 1934 р. ця організація припинила свою діяльність. Члени, які залишилися

В. НАГЛЮЧ-БОМЦ.

Останній старт Гараська Черепахи.

I.

Великоміськими тротуарами проходила запізнена дзига-весна та роздавала білі китиці запашних конвалій. Сміявся кармін жіночих уст і щічки румянились розквітлим бузком.

Я сидів саме за редакційним столиком і мучився над статтею „Дещо про королеву спорту — легкоатлетику“, як почув:

— Редактор Бомц до телефону!

Якеж було моє здивування, коли у слухавці загримів добре відомий „гробовий“ бас:

— Гараздо, Федьку! Маю до тебе незвичайно важну справу!

— Ах, це ти Гараську! Невимовно тішуся...

Гараську Черепаха був моїм товаришем із шкільної лавки і нас лучили сильні нитки приязні. Тепер, хоча він студіював ветеринарію, ми зустрічались досить часто на спортових грищах; Гараську був завзятим бігуном, я-ж спортовим репортером.

— Дорогий Федьку! — гудів дальше в телефоні Черепашин бас. — Ти не маєш зеленого поняття, що це за дівчина! Зрозумій, що цей біг це моє „бути, або не бути“. Ліда поставила справу рубом. Виграє він або я! „Мурин“ стартує, а я мушу його перемогти!

— Гм!... — я не знав, що казати. — Чи ти, втнеш біг на 3.000 м.?

— Вірю!! — загриміло в слухальці, аж мене заболіло вухо. — Мушу виграти і кінець. Але ти повинен мені помогти.

— Я?! В який спосіб?

— О, це важлива справа! Може зустрінемося сьогодні пополудні й обговоримо усе?

Журналістичний нюх інтуіційно вичув якусь сензацію і я згодився. Гараську Черепаха був гарячим хлопцем і його любовно-спортовий старт заповідався цікаво. В чому міг я йому помогти? Як виглядає та Ліда, що так запалила Гараськове серце? До легкоатлетичних змагань лишалось тільки три дні. Як все це випаде?

Словом — я був цікавий як баба.

І того дня, покидаючи редакцію, я не забув подати до часопису коротку, але під сензаційним заголовком замітку: „Невже наш Овенс стане і рідним Льовельоком?!“

II.

Надійшов день Гараськового старту. Весняна неділя; одна із тих, що маяють свіжою зеленю і новими, жіночими капелюшками.

Я спішно прямував парковими алеями на грище і не міг собі ніяк пригадати, чи до „вічного пера“ натягнув чорнила чи ні. Нараз почув низький голос:

— Федьку! Зажди, друже!

Я оглянувся і став мов укопаний... З бічної алеї зближався Гараську Черепаха з якоюсь дівчиною „попід руки“. Обличчя легкоатлета сяяло радістю і захопленням. „Ліда“ — мигнуло мені в голові.

Справді це була вона: Елеґантний, весняний костюм робив її ще стрункішою і дискретно передавав принадність її постаті. Та найважніше це очі. Чорні з гранатовим відблиском. Розумієте? Великі, гранатові очі.

Ми пішли втрійку на грище.

— Дорогий Федьку! Я мушу йти зараз до роздягальні. Заступиш мене коло Ліди?

— З найбільшою приємністю. Якщо потраплю... — та гранатові очі глянули так, що я умить повірив, що зумію.

Ми заняли місце на трибуні, в журналістичній ложі. На мому обличчі появився самовпевнений усміх, бо я виразно бачив, як товариші-репортери приглядались моїй товаришці та перешіптувались між собою. Редакторові „Спортових Вістей“ заскреготіли на мить зуби. Мабуть від оскоми.

Ліда звернулась до мене:

— Хто переможе на вашу думку, пане Федьку?

— Трудно мені сказати — всміхнувся я. — Гараську безконкуренційний на короткі дистанси, оце вперше стає до 3.000 метрів. Але кохання творить чуда...

— Думаєте?... — і гранатові очі подивились так, що мені пробігли по спині мурашки.

— Так! — Я почув, що сам починаю горіти — повірте, що колись я був знав, що ставка сьогоднішнього бігу така цінна та чудова — я сам був би стартував.

У відповідь дівчина вдарила буцімто ображено своєю рукавичкою мене по руці. Знаємо ми такі маневри!

Врешті надійшов Гараськів біг. Серед публики помітне було зацікавлення. На старт

на волі запевняли що політична ситуація вимагала припинення організаційної діяльности З тим становищем бл. п. Копач не погоджувався та обстоював за поглибленням революційної діяльности при помочі актів саботажу і т. д. На цьому тлі в ОУН. повстала опозиційна група, що почала видавати свій орган п. н. „З. О. В." Його редагував бл. п. Копач і він теж був фактичним керманичем згаданої радикальної групи ОУН. Від нього теж довідалася, що найкращим його товаришем є Ю. Дмитерко. Крім цього працював організаційно з II сестрою бл. п. Марією та Володимиром Мельником.

В половині квітня 1935 р. В. Ковалюківна була в помешканню бл. п. Копача, який скриваючися перед поліцією випровадився з початком квітня зі Львова до Рудна і показував їй тоді кілька револьверів, що їх переховував у себе. Довідалася теж від нього, що він пізнав „бережанця", ідейного і відданого йому чоловіка, який згодився зорганізувати в бережанському повіті експропріяційний напад. З цією метою передав „бережанцеві" зброю, що її переховував у себе і примірники бюлетину „З. О. В." до дальшого поширення. Дня 21. квітня 1935 р. коло год. 9-ої вечором прийшов бл. п. Копач до бл. п. Марії і Володимири Ковалюківної та оповідав їм, що того дня прийшов до білогорського ліса на стрічу з „бережанцем", але замість „бережанця" побачив двох або трьох мужчин, які бігли за ним і навіть віддали кілька револьверових стрілів. Тому не вернувся вже до свого помешкання і переночував за згодою у стодолі п-ства Ковалюків. Чергового дня, себто 22. квітня 1935 р. вийшов коло год. 9-ої з бл. п. Марією Ковалюківною до Рудна, щоб забрати річи зі свого помешкання. В січні 1935 р. бл. п. М. Ковалюківна оповідала своїй сестрі, що стрінула у Львові одного мужчину, який в розмові на тему організаційних справ ОУН. висловився, що якщо в ОУН. повстане якась окрема група, то він каже вистріляти її учасників як псів. Оглянувши револьвери найдені на Вульці — каже далі акт обвинувачення — Володимира Ковалюківна казала, що деякі з них бачила в помешканню бл. п. Копача. На основі розсліду інституту судових експертиз у Варшаві стверджено, що луски кал. 7.65 найдені на місці вбивства бл. п. М. Копача і М. Ковалюківної походять з револьверів „Орґеш", що їх найшли вихованки в ярі на Вульці. Отже — каже акт обвинувачення — їх з іншими револьверами, брошурами і бюлетином „З. О. В." передав бл. п. Копач „бережанцеві", про що говорив В. Ковалюківній.

ІСТОРІЯ З МАШИНОЮ ДО ПИСАННЯ.

Переслухана Ольга Біда — читаємо далі в акті обвинувачення — зізнала, що знала бл. п. Ковалюківну, яка принесла дня 15. квітня 1935 р. до її помешкання машину до писання „Континенталь" з українськими черенками і продала її дня 16. квітня 1935 р. п. Ю. Ломазі за 100 зол. кажучи, що машина є її співласністю і О. Біди. Одночасно на домагання п. Ломаги М. Ковалюківна підписала відповідну заяву не власним прізвищем, але як „Ірина Войцун". Цю заяву, підписала теж О. Біда.

МАНДІВКА З ТЕЧКАМИ.

Далі акт обвинувачення каже, що дня 19. квітня 1935 р. О. Біда стрінула бл. п. Ковалюківну в місті і на її прохання переховала до вечора скіряну течку. Того дня коло год. 6.30 вечором бл. п. Ковалюківна застукала до помешкання п. Котів при вул. Білінських і пішла з п. О. Бідою у напрямі вул. Листопада. Там на розі вул. Листопада і Шимоновичів бл. п. М. Ковалюківна просила п. О. Біду, щоби з її течкою пішла в год. 7-ій вечором на вул. Чвартаків і вручила її жінці, яка запитається п. О. Біду „котра година", а по відповіді „за пять сема" скаже гасло „хмара". Акт обвинувачення каже, що так теж сталося, бо п. О. Біда пішла на вул. Чвартаків, де приступила до неї молода жінка й обмінявшись умовленим гаслом забрала течку питаючись, чи не має ще чого їй вручити. О. Біда сказала тій жінці, щоб ще того самого дня, себто 19. квітня 1935 р. в год. 8.30 вечором прийшла на вул. Шевченка, де вручить їй пакунок. З черги О. Біда стрінулася з бл. п. Ковалюківною на розі вул. Шимоновичів і Поточького, пішли на вул. Зелену, де бл. п. Ковалюківна метнулася в якусь бічну вуличку і за хвилину вернулася з двома пакунками. На її прохання п. О. Біда умовила стрічу зі згаданою молодою жінкою на чергový день в околиці вул. Сапіги, щоби передати їй тим один пакунок. На вул. Шевченка О. Біда стрінула згадану жінку, вручила їй два пакунки від бл. п. Ковалюківної, відобрала скіряну течку, в якій „передала їй зброю при вул. Чвартаків" та умовила з нею стрічу на другий день на год. 9. рано в костелі св. Марії Магдалини. Опісля оповіда про все бл. п. Ковалюківній, умовилася з нею на год. 6-ту рано до церкви св. Юра, де у другій лавці праворуч мав лежати пакунок для О. Біди. Дня 20. квітня 1935 р. О. Біда побачила в церкві пакунок, а що хотіла висповідатися, попросила свою товаришку Ірину Сидорів, щоби забрала його до себе, якщо швидко не зголоситься по нього. Так теж сталося. Перед год. 9-ою О. Біда стрінула по дорозі до помешкання І. Сидорів при вул. Шептицьких ч. 1 а її сестру Яніну Войцун, яка теж видала їй пакунок позичаючи ще течку своєї мами. Опісля О. Біда занесла пакунок у течці до костела св. Марії Магдалини і передала його згаданій жінці з вул. Чвартаків. Скіряну течку, що її найшли хлопці в ярі на Вульці пізнала О. Біда та Я. Войцун як власність матери Я. Войцун. Знову течку, найдену при тілі бл. п. Ковалюківної О. Біда пізнала як ту, що її передавала зі зброєю дня 19. квітня 1935 р. невідомій жінці при вул. Чвартаків.

МУЖЧИНА З РАНЕНОЮ НОГОЮ.

Дня 6-го червня 1935 р. — каже далі акт обвинувачення — поліція перевела ревізію в помешканні Яніни К-т, де застала молодого мужчину в ліжку з перев'язаною раненою ногою. Виявилося, що це був Володимир Герета, який заявив, що постраждав в помешканні своєї коханки Мицьківної на тлі нещасливої любови. Опісля Герета признався, що є членом ОУН. від 1933 р. Від 1934 р. перебував у Львові, бо ходив на торговельний курс „Р. Ш." при вул. Хшановської ч. 9. В жовтні 1934 р. викликав його зі школи невідомий мужчина, обмінявшись організаційним гаслом заявив йому, що Герета дістане інше організаційне гасло, а саме „Зелений Клин", а відзовом буде „завулля". З кінцем листопада 1934 р. викликав Герету зі школи невідомий мужчина, вживши гасло „Зелений Клин" і заявив, що Герета буде йому організаційно підлягати. З ним стрічався Герета ще кілька разів і розмовляв на організаційні теми, а саме що ОУН припинила свою діяльність з огляду на близький процес за вбивство міністра Перацького.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ
СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ
АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?
ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО
НАШОГО ЩОДЕННИКА

ПЛЯНИ КОПАЧА.

З кінцем березня 1935 р. Герета стрінув у брамі при вул. Хшановської ч. 9. невідому молоду дівчину, з ясним волоссям, яка питалася за ним. Тому Герета приступив до неї і вона обмінявшись організаційним гаслом поручила йому, щоб на другий день чи теж за кілька днів пішов в означеній годині на вул. Вулецьку та приступив до мужчини, який буде їсти карльсбадську лісочку. Герета пізніше довідався, що згаданою дівчиною була Марія Ковалюківна, а мужчиною, з яким стрінувся при вул. Вулецькій, Михайло Копач. З ним Герета стрічався кілька разів, здебільша у Стрийськім парку. І розмовляв про ідеольогію та відносини в ОУН. М. Копач підкреслив, що не погоджується зі становищем інших членів, на думку яких треба припинити діяльність організацій. Навпаки ОУН — говорив М. Копач — повинна змагати до перманентної революції. В міжчасі Герета стрінувся з мужчиною, з яким сконтактувався в листопаді 1934 р., якого називав „зверхником" і завдяки йому хід розмови з одним членом, який мав інші погляди на акцію ОУН. Чергового дня „зверхник" оповів Гереті, що він сконтактувався з Марією Ковалюківною та Михайлом Копачем, які є віддавна членами ОУН і навіть заслуженими. В останніх часах Копач і Ковалюківна зорганізували в ОУН опозицію, що не піддавалася приказам організації і вела окрему політику. Переговори у справі ліквідації цієї опозиції не довели до нічого. „Зверхник" заявив, що опозицію зорганізовану Копачем і Ковалюківною слід зліквідувати і доручив Гереті слідити Копача, щоб видістати від нього зброю, літературу й евентуальну машину та таким чином „розбройти групу Копача". Згідно з приказом „зверхника" Герета вдавав перед Копачем його прихильника і він розкрив перед Геретою свої пляни. Отже Копач заявив йому, що має вже зорганізовану групу між своїми прихильниками на все готових. В його групі мусить панувати безоглядна карність і дисципліна. Додав, що в Карпатах зорганізує „табор" для боєвого вишколу членів організації. Бойовий реферат у „таборі" мав обняти Копач, ідеольогічний Ковалюківна. По закінченю „табору" його організація мала приступити до активних виступів, щоб доказати, що ОУН не зліквідована. Копач запевнив, що має вже навіть кілька кільограмів вибухових матеріялів і зброю. Заявив, що має намір висадити памятник А. Міцкевича у Львові, зорганізувати атентати на життя вищих достойників, зокрема суддів, які брали участь у розправі за вбивство міністра Перацького. Таким чином група Копача мала опанувати дотеперішню ОУН. Крім того Копач планував свій виїзд за кордон, щоб навязати безпосередній контакт з проводом ОУН за кордоном. Ті проекти Копача Герета зкасував „зверхникові", який заявив йому, що Копача рішуче не можна допустити до діяльности і тому треба його унешкідливити. Отже, щоб видобути вибухові матеріяли і зброю від Копача Герета заявив йому, що зорганізує напад на касу тартаку в Потуторах і збіжеві подільські магазини, щоб одержати більшу готівку. Копач погодився на проект Герети, який знову повідомив про все „зверхника", кажучи, що ні зброї ні літератури „З. О. В." не буде переховувати у себе. „Зверхник" доручив йому сконтактуватися зі студентською торговель-

---

занйшла громадка змагунів. Обидва суперники звернули на себе відразу увагу. Смаглява, стрункa, мов у фінляндських бігунів сильветка „Мурина" та його спокій вказували, що він у середньо- й довгодистансових бігах почувається „як риба в воді". Зате Гарасько поводився несупокійно. Очі горіли йому внутрішнім огнем і він нервово пробував свої м'язи.

— На старт! готові! Бах!.. — Гримнув стріл і жбурнув бігунів вперед.

Громадка бігунів стала видовжатись у форму вужа. „Мурин" біг спокійно посередині. Гарасько почав висуватись на чоло. Тоді частина публики стала скандувати:

— Че-ре-па-ха тем-по!! Га'рась-ко тем-по!!!

Це демпінгували Черепаху його товариші. Між ними доглянув я одного знайомого техніка, що держав у руках велику китицю тюльпанів. „Гарасько спритний хлоп — подумав я собі — навіть цвіти замовив для себе".

А на біжні завзяті боротьба тривала дальше. На червоному мов у рака Черепашиному обличчі малювалось завзяття і воля перемоги. Він зціпив зуби і накинув гостріше темпо. Змагуни пробігли саме перше окруження і зближились до трибуни.

— Бра-во Гараську! Темпо!!

Гарасько глянув в одній хвилині на нашу ложу. Не знаю, що вичитав у гранатових очах, але рванув вперед мов вихор. „Мурин" плив довгими ногами мов машина та вже наступав Гараськові на п'яти. Черепаха оглянувся і щосили „дав ногам знати"".

— Дивіть, половина а Черепаха фінішує!

Справді Гарасько „рвав під своїми ногами землю". Летів мов стріла і лишав суперників далеко позаду.

Пробігли третє окруження. Та Гараськові сили зовсім вичерпалися і він виразно „спух". „Мурин", що його Черепаха лишив був далеко позаду, біг гостро і з кожною хвилиною зближався до нього. Гарасько гонив останками сил.

— Мурин, фініш!! — Гарасько, темпо!... — ревіла трибуна.

На кількanацять метрів перед метою розігралась трагічна боротьба за першенство: „Мурин" зрівнюється з Черепахою, минає його! Ось перед очима біла стяжка, хвилина —

Не знаю докладно, як це сталось. Пізніше одні говорили так, другі сяк. Противники Гараська твердили рішуче, що він в одній хвилині підложив „Муринові" ногу, аж той зробив „сальто-мортале"; прихильники-ж впевняли, що Черепаха, зовсім виснажений упав непритомний перед самою метою під Муринові ноги.

Повстав крик і метушня. Публика, мов ріка крізь гать прорвалась на грище. Метушня перемінилась в загальну бійку.

Я зірвався на рівні ноги, бо товариші-репортери вже гнались у сторону юрби.

— Пане Федьку! Що це? Я бльося! Ах!.. — і я почув у раменах солодкий тягар Лідиного тіла.

Вітер надніс червоно-жовті пелюстки тюльпанів. Певне з китиці техніка призначеної для перемożця...

(Докінчення буде).

них курсів М. Мицківною та передати їй зброю і літературу від Копача. Герета сконтактувався з М. Мицківною в половині квітня 1935. р. і доручив їй, щоб 17. або 18. квітня відобрала пакунки при вул. Чвартаків від молодої жінки. Одного дня Мицківна заявила Гереті, що дістала лише один пакунок.

ВІДВІДИНИ В КОПАЧА.

Дня 20. квітня 1935. р. Герета поїхав до Рудна до Копача і повідомив його, що дістав лише частину матеріялів. Копач відповів Гереті, що вислав йому 8 револьверів і пачку „З. О В-у". Саме тоді ввійшла до помешкання Копача М. Ковалюківна і принесла різні хемікалії, кажучи, що придадуться їм до конспіраційної праці при писанні грипсів. Того самого дня Герета стрінувся зі своїм „зверхником" на Цитаделі та оповів йому про свою балачку з Копачем. „Зверхник" доручив Гереті забрати від Мицківної 3 револьвери та вручити їх мужчині при вул. Лазаря і вказав на нього, який стояв оподалік з боку. Герета з Мицківною виконали приказ. Після того Герета дістав дальший приказ від зверхника, а саме, щоби чергового дня, себто 21. квітня 1935. р. забрав від Мицківної всі револьвери і вручив їх в год. 9. рано на Богданівці двом мужчинам, які ждатимуть на нього біля фабрики „Луна". Герета з Мицківною виконав цей приказ, але зброю вручив двом мужчинам щойно в недалекім білогорськім лісі, щоб не звертати на себе увагу на отвертім місці. В лісі дав їм 3 револьвери і набої, а течку з двома револьверами звернув Мицківній, яка вернулася негайно до міста. Після того Герета пішов з обома мужчинами до Рудна через ліс. На краю ліса позичив собі від одного мужчини плащ, кашкет та окуляри в роговій оправі і пішов до помешкання Копача.

Одначе його не застав і в лісі ждав на Копача кілька годин безуспішно. Вкінці вернувся до Львова, а оба мужчини відійшли в глибину ліса. Не знав теж, яке завдання мали виконати. Дня 22. квітня 1935. р. вполудне Герета стрінув у Стрийському Парку одного з мужчин, з яким був у білогорському лісі і дістав від нього револьвери, що їх вручив попереднього дня. З ними Герета пішов до помешкання Мицківної, де застав Богдана Мельника. По його відході передав револьвери Мицківній, щоб їх сховала. Одночасно хотів їх розладувати і тоді припадково зранився в ліву ногу. З перев'язаною ногою поїхав з Мицківною і О. Будником до лікаря д-ра М. Панчишина, від якого довідався, що треба доконче перевести операцію ноги. Тому Герету відвезли до хірурга д-ра Т. Бурачинського, який дня 23. квітня 1935. р. виняв йому в лічниці кулю з ноги. Опісля Герета випровадився від 25. квітня 1935. р. до п-ства Котів при вул. Господарській, де його теж поліція арештувала. Герета заперечив будьто би брав якунебудь участь в убивстві бл. п. Копача і Ковалюківної, в замаху на Дмитерка. Заявив, що не знає ні свого „зверхника" ні осіб, з якими на його приказ сконтактувався 20. і 21. квітня 1935. р. Сам Герета помер 14. січня 1936. р. у загальному шпиталю у Львові на сухоти.

(Докінчення акту обвинувачення у черговому числі.)

Зізнання підсудних.

В год. 2. почала зізнавати підс. **Ольга Біда.** До ОУН не належала, але з преси знає, до чого змагає ОУН. Ковалюківну пізнала при кінці грудня 1934. р. при нагоді допомоги політичним в'язням. Це не була приязнь, лише добра знайомість. Ковалюківна принесла до неї машину до писання, бо хотіла навчитися писати на машині. Одначе вже по трьох днях Ковалюківна заявила, що хоче продати машину. І дійсно продала її п. Ю. Ломазі. Не вміє вияснити, чому підписала посвідку для п. Ломаги як співвласничка машини. На питання председника чому носила пакунки, підсудна відповідає, що робила це для товаришки. Опісля переповідає як діставала і передавала невідомій жінці пакунки і книжки. Підс. Мицківної раніше не знала. На питання прокуратора каже, що її брат засуджений за участь у замаху на Східні Торги і перебуває ще у в'язниці. На питання обор. д-ра В. Старосольського каже, що зробила одного разу невеличку прислугу Ковалюківній.

Підс. **М. Мицківна,** висока пристійна чорнявка призналася до приналежности до ОУН і знає, до чого ця організація змагає. Потвердила частинно закиди акту обвинувачення, але подробиць не пригадує собі. Герета не був ні її зверхником ні нареченим. На питання председника чи занесла би револьвери, якби знала, що з них застрілять Ковалюківну, підсудна не дає відповіди. По кількох питаннях прокуратора заявила у відповідь д-рові Ст. Шухевичеві, що в білогорськім лісі не бачила нікого крім Герети. Не чула теж, щоб він розмовляв з якимись мужчинами, бо була там ледви кілька хвилин. На питання обор. д-ра В. Старосольського каже, що до ОУН вступила на 2 місяці перед своїм арештуванням. Хто її звербував — не скаже.

По її зізнаннях председник відложив розправу до вівторка 9. год. рано.

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

До пізної старости гарні і здорові зуби через
ПАСТА ДО ЗУБІВ

Рідношкільна молодь виявляє свою справність.

2.130 ДІТЕЙ НА МАЙДАНІ СОКОЛА-БАТЬКА.

Як кожного року, так теж і цього уладила Рідна Школа попис молоді своїх шкіл. Рідношкільні свята молоді у Львові мають уже свою традицію і кожного року збирається на майдані Сокола-Батька непроглядна юрба народу, щоб подивляти і тішитися фізичною справністю своєї молоді.

Вже на годину перед початком свята переїздили вулицями Львова спеціяльні трамваї з передмість, заповнені ріжнокольоровим цвітом молоді. Всі інші трамваї були теж заповнені, так, що добитись у них місця було справді важко. Одночасно й піші мандрували з усіх передмість. Перед входовими воротами вже на пів години перед початком був натовп, одначе треба признати, що аранжери заздалегідь подбали, щоб не було неладу і вхід на площу, не зважаючи на безперервну хвилю людей, відбувався швидко та спокійно. Погода по цілому тижневі поправилась і попис відбувався у прегарному червневому сонячному пополудні. Перед 4. годиною були вже заняті майже всі сидячі місця, а вали по обох боках грища обліпили густо глядачі.

ДЕФІЛЯДА.

Вся молодь зібралася на т. зв. видолинку. На площу приїхала вона вже в год. 3.30, а в год. 3.55 стояв уже перший відділ молоді при виході на майдан, готовий до дефіляди. Точнісько в год. 4. вмашеровують окремі відділи рідношкільної молоді зі своїми прапорами під звуки оркестри на визначені лініями і хоругвками місця на площі. Ідуть діти львівських захоронок, всенародніх шкіл, гімназій Р. Ш. зі Львова, торговельної школи зі Львова, народніх шкіл Р. Ш. зі Самбора, Стрия і Радехова, гімназій Р. Ш. із Дрогобича, Яворова, Тернополя, Станиславова, Стрия і Самбора.

Всі дівчата в народніх одягах, або ясно-кремових суконках-туніках, перепоясаних крайками.

Ідуть лави за лавами рівним кроком довкола площі і переходять попри почесні місця, на яких засіли визначніші наші громадяни з головою Р. Ш. дир. Д. Коренцем та сеніором українських діячів д-ром Костем Левицьким у проводі.

Обійшовши майдан, поодинокі відділи входять на площу, а хоружі стають із прапорами перед почесною трибуною. За хвилину оркестра грає гимн-молитву „Боже Великий Єдиний" і ріжнокольорова повінь дитячих постатей шле свої молитви рухами до небес. Колиж молодь паде навколішки і з німою любовою клонить голови до матері-землі, із ріжнокольорової маси зарисовується могутня форма нац. гербу.

ВПРАВИ Й ПОПИСИ.

Після дефіляди і молитви йшла швидко без перерв точка за точкою. Спершу відбувалися вправи-гри „наших найменших", дітей захоронок та з І. і ІІ. кляси народніх шкіл. Відтак цітвора всіх шкіл зі Львова і краю, виконала гуртові вправи укладу проф. І. Боберського. Море жовто-блакитних хоругвок миготить ритмічним рухом у повітрі. Всі вправи, з них деякі дуже важкі (дві останні), виконала молодь, заповнивши буквально всю площу, незвичайно справно.

ПІСЛЯ ПЕРЕРВИ.

Після перерви молодь усіх шкіл Р. Ш. зі Львова і краю виконала історичні пісні в укладі д-ра Б. Кудрика, під диригентурою проф. Б. Гриневецького у супроводі орхестри. Імпонували своїм голосовим матеріялом альти.

Як чергова точка відбулися вправи дівчат гімназій Р. Ш. зі Львова і краю. До цих вправ станули дівчата в описаних вже суконках-туніках. Всі ритмічні вправи виконали учениці бездоганно.

Прегарною точкою були теж вправи зручности у виконанні учнів львівської Торговельної Школи. Ці вправи — це ефектовні і складні вежі, що їх виконали учні під проводом проф. Т. Білостоцького.

Як остання точка відбулися „гагілки". Відтанцювали чи пак вивели їх учениці дівочих гімназій зі Львова і краю у прегарних, іноді навіть дуже стилевих народніх одягах.

Пізнім вечором закінчилося свято молоді і тисячі народу почали пишно, немов ждучи на ще якісь точки, розходитись домів.

ЗАГАЛЬНЕ ВРАЖІННЯ.

Не тільки прегарна погода і точний початок цієї імпозантної імпрези причинилися до гарного настрою присутніх. Справність усіх виконавців, організаторів, впорядчиків, безперервність у виконуванні поодиноких точок причинились до цього, що кожний відходив із майдану С.-Б. з повним вдоволенням та з вірою, що праця Рідної Школи даватиме завжди якнайкращі успіхи. За взірцеве переведення цього свята належиться щира прилюдна подяка не тільки учительству й організаторам, але перш усього самій молоді, яка своєю справністю налила в щерть українські серця радістю й бадьорістю.

Р. Сл.

Страйкарі стріляють до тих, що хотять працювати.

Страйкові стійки намагались не допустити до фабрики „Республиканської сталевої компанії" у Шікаго робітників, які не приключились до страйку. Дійшло до перестрілки (100 стрілів), але ранених нема. Робітники, які працюють, дісталися до фабрики. Також у Кентені дійшло до перестрілки між робітниками і страйковими стійками — ранених нема.

До найбільшого загострення на тлі страйку металевих робітників дійшло у містах Воррен і Янставн. У Воррен 1.800 робітників працює постійно у фабриці, не покидаючи її. Поліційні сили подвоєно, щоби не допустити до евентуальних насильств з боку страйкарів. До фабрики у Янставні „Республиканська сталева компанія" хоче спровадити страйколомів з інших стейтів. Страйкарі приготовляються до реакції.

У Найлс літаки довозять харчі для страйколомів. Хтось стріляв. За те арештовано кілька осіб, опісля випущено їх за кавцією. Населення Янставну зорганізувало порядкові комітети, щоби боронитись перед насильствами. Суд заборонив страйковим комітетам озброюватися.

—o—

Розмови Бльомберг—Мусоліні.

Римські німецькі кола інформують, що підчас недавних римських розмов Бльомберг повідомив Мусолінія подрібно про свої недавні розмови в Берліні з представниками англійських і французьких військових кол. Крім того обговорено питання Еспанії, головно з військового погляду та питання дозброєння Мадяршини згідно з розмовами, що їх перевів Бльомберг у Берліні з мадярським міністром оборони і навязуючи до недалекої поїздки Бльомберга до Будапешту.

Німецькі круги підкреслюють, що розмов Бльомберга в Римі не слід вважати виразником військового союзу Італії з Німеччиною. Це лише доповнення до співпраці осі Берлін—Рим в усіх інших ділянках не спрямоване проти жадної держави.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Край, де нема „посивілих дівчат", вічних довжників і де засудженці самі кладуть голову під меч.

Сіям, це така чудесна країна, що в сьогоднішньому європейцеві видається, буцімто вона молоком і медом тече. Особливо ласкава вона для т. зв. кращої половини людського роду. Ніяка сіямська дівиця не побоюється, що, мовляв, прийдеться їй посивіти в дівках. Коли миче їй тріщить, а не найдеться добровільний звеличник її принади, тоді така кандидатка до подружнього стану вступає до окремого дівочого полку, що підчинений самому сіямському королеві. Його вже в тім голова, щоб така невіста стала жінкою, а далі, дасть Бог, матірю. Автім король має незвичайно просте завдання. Йде до вязниці, де відсиджують кару вязні, за виїмком важких злочинців й питається кожного з них, що він воліє: жінку, чи коротати серед мурів свій вік. Ясно, що менше зло куди корисніше й вінчання готове.

Не дай Боже, коли якийсь сіямський громадянин довше, як три місяці довгу не віддає. Вітритель має право наказати його увязнити або приневолити відробити довг. Не тільки сам довжник, але його батько, жінка та навіть діти відповідають солідарно за батькову легкодушність. Тому то й нема в Сіямі випадку, щоб такий довжник чкурнув собі у широкий світ, залишаючи вірителя із векслем у руках: буде все таки кому відробити і відпокутувати за довг.

Виконання кари смерти в сіямському царстві також незвичайне та несамовите, як і всі інші тамошні обряди та звичаї. Бідного засудженця будять до схід сонця та закутого в кайдани ведуть у святиню, де запалюють довкруги нього сотні свічок. Передтим пригадує цю кандидатові на небіжчика сіямський духовник, що не вільно йому про нічо інше думати, тільки про свою нікчемну душу. Згодом дають йому снідання, бодай чи не найвибагливіше, яке він колинебудь їв.

Цілою „церемонією" керують два кати, з яких один ховається в кущі, а другий, одягнений в ясно-червоний жупан, веде засудженця на місце страчення та велить йому покластися на бананових листках, щоб, мовляв, зовсім відділити його від землі. Тоді наступає сама екзекуція. Засудженця всаджують головою до отвору та напихають вуха глиною, після чого наступає одно- або й двогодинна перерва. Йде про те, щоби згідно з сіямським законом засуджене сам поклав голову під кинджал. Справді по якомусь часі приходить такий мент під впливом атоми і тоді вискакує з кущів кат ч. 2 та гострим мечем розпанахує шию засудженого. Вкінці обох катів скроплюють „свяченою водою", щоби, мовляв, увільнити їх від душі грішного небіжчика...

„На те, що в очі він ніжний, приємний і турбується мною, а поза очі при товаришах насміхається надімною" — каже ще інша.

Якщо вірити Чехову, що світ згине не від землетрусів, війни і пожежі, тільки від малих незамітних домашніх сварів, то справді котимося над пропасть.

Кооп. „БАЗАР" у Львові, Руська 3

продає

панчохи, скарпитки, жіноче і мужеське білля, шалики, краватки, рукавички й інше

Великий вибір. Дешеві ціни.

Машина до фальшивих підписів.

У Монтреалю відкрила тамошня поліція зовсім припадково машину, яка, коли б її не були в пору відкрили, булаб накоїла чимало лиха.

Один урядовець працював довгі роки в одній великій банковій фірмі. Його завданням було провірювати правдивість підписів на чеках, які каса виплатить за них гроші. Підчас своєї довголітньої праці осягнув він таку вправу, що став просто мистцем у своїй професії і вмів підписи так докладно розріжняти, що помилка була майже виключена. Як довго він працював обмежувався тільки до цього, що своїм товаришам показував як легко можна підробляти підписи. Колиж згодом стратив він свою посаду, впав на думку використати своє знання і свій досвід для власної користи. Одначе поліційне слідство не дозволило йому виконати свого пляну. Його арештували і підчас докладної домашньої ревізії знайшли машину, яка мала служити до підроблювання підписів. І справді ця машина так докладно підробляла всі підписи, що на перший погляд ока рішуче не можна було їх відріжнити від правдивих. Сама машина була дуже простої конструкції і булаб тамошнім банкам накоїла величезні шкоди.

—o—

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!

МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТИ У ЛЬВОВІ

ВУЛ. ВАЛОВА ч. 7 і 9 та її **Відділи** при вул. Городецькій 60 і вул. Жовківській 75

приймають вклади ощадности почавши від 1 зол. Щоби дати змогу **купцям і промисловцям** помістити денні торги в касі, урядові години у вкладковім відділі **щодня до год. 19·30.**

За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм майном. 87—

Чому жінки нарікають на чоловіків?

Один з паріських великих часописів розписав був анкету, чому жінки нарікають на чоловіків. Річ не про нещасливі подружжя, але про щасливі, які живуть у прикладній подружній любові і тільки іноді мають звичайні подружі суперечки й непорозуміння.

На щож жалуються жінки?

„На те, що мій муж говорить: гарно я тебе навчив! — замість сказати: в подружжі придбала ти собі багато гарних прикмет" — жалується одна жінка.

На те, що при свєрусі він говорить: „Коли я був парубком, в мене все було защите, почищене, випране... — каже друга.

„На те, що він завжди памятає кілько я витрачую на пудер, крем, фарбку а забуває про свої видатки на папіроси і кавярню".

„На те, що він заздрісний за дітей, коли їх пещу і каже: З мною ти ніколи не є така ласкава як з ними... Очевидно це діти а то я..."

„На те, що кожній гарній жінці муж каже: „Ех, якби я не був жонатий!" — хоч і так нічого не змінилось би якби він справді не був жонатий".

КОРАЛЕВА ЦЕРКВА.

Завжди хотіла людина вложити в будову божих храмів усі свої почування, цілий свій пієтизм і свою глибоку віру, щоб будинок, який мав стати храмом божим, виглядав завжди найвеличавіше.

Ці суперлятиви віри виявляли люди в будові церков добором найшляхотніших і найдорожчих матеріялів. Були церкви прикрашувані дорогими металями, викладані мармуром, одначе нікому мабуть не снилося, щоб церкву побудувати з коралів. Таку церкву вибудували в однім місті в передгангесових Індіях. Як будівельного матеріялу вжили там коралів, так, що мури цієї святині світять ясно-червоним блеском.

ЛІТАК НА РЕЙКАХ

Французька державна залізниця запровадила на зелектрифікованім шляху Париж—Ле Ман спеціяльний моторовий вагон із пропелером, який має силу 500 коней.

Хоч цей вагон завели радше для експерименту, всеж таки він осягнув прегарну скорість яка досягає 180 км. на годину.

Підчас першої інавгураційної подорожі новим вагоном їхали представники залізничої влади і преси. Звідомлення із цієї першої подорожі „літаком на рейках" подають паріські часописи, які пишуть, що ця подорож дає дуже багато вражінь.

ДИТЯЧА ВАТАГА.

В околицях Шен-су в Китаї відділ урядової армії схопив розбишацьку ватагу, яка складалася з 32 хлопців у віці від 10—14 літ.

Ватага старих розбишак перевела була спеціяльний вишкіл з хлопцями, щоб їх заправити до зручних нападів по дорогах і до нападів на місійні станиці. Крім цього кількох із них мало вже на совісти підпал господарств. За свої подвиги хлопчиська діставали прегарний одяг та багато харчів. Хлопців віддали до поправних заведень.

АВТОМОБІЛЕВА КАТАСТРОФА ТА ЇЇ НЕСПОДІВАНІ НАСЛІДКИ.

Автомобілева катастроф завдячує двох братів свою ненадійну стрічу після 37 літ.

Недалеко Колінвуду наїхали на себе два авта. Обі керманичі вилетіли з авта, одначе так щасливо, що обом нічого не сталося. Очевидно ніодин з них не хотів до вини признатись та почали її звалювати взаємно на себе. Тому, що ніодин із них не хотів теж платити відшкодування і що обі хотіли внести скаргу, подали собі взаємно свої прізвища й адреси. Щойно тоді виявилося, що обі мають однакові прізвища та що вони обі брати. Один із них називався Кльод Марльов а другий Джон Марльов. Кльод покинув батьківський дім ще як мав 15 літ і від того часу не давав про себе 37 літ чути. Очевидно, брати які себе в таких звичних і несподіваних умовинах віднайшли, покинули суперечку й у повній згоді поїхали в одним авті до найближчої гостинниці, щоб відсвяткувати свою ненадійну стрічу.

Галицька Каса Ощадности.

Одна з найстарших і найповажніших фінансових установ в краю Галицька Каса Ощадности — матір усіх кас ощадности, яка незадовго святкуватиме століття свого істнування, представила на Загальних Зборах справоздання зі своєї діяльности за 1936 рік.

Збори відкрив голова д-р Бжеський, згадуючи память довголітнього члена Товариства пок. др Степана Федака. Слова ці вислухали приявні, стоячи. Після відчитання секретарем м-р Стшембошем протоколу останіх Загальних Зборів, зачалася дискусія над справоздання Дирекції, проголошеним друком. Перший забрав слово начальний директор п. Леонард Маковський, який у знаменитій промові пояснив господарське положення в краю. Далі бесідник підчеркнув, що дирекція Г. К. О. робить приготовлення, щоб уможливити якнайширшим колам догідний і дешевий кредит. З черги забирали слово: предс. Промислово-Торговельної Палати д-р Шарський та інж. д-р Беньковський. Зі справоздання предложеного Загальним Зборам, виймаємо такі числа:

Ощадностеві вкладки Г. К. О. дали з кінцем м. р. около 33.000.000 зол., засобовий фонд 4,203.000 (зріс від 1936. р. о 45.000 зол., резерва курсов. 267.000 зол. З початком м. р. можна було помітити деякий спадок вкладок, а це наслідком скріпленої будівельної акції у Львові та занепокоєння населення на тлі валютових та міжнародніх подій. В часі року вкладки стали постійно зростати і настали нормальні відносини. Ощадностевих книжечок Г. К. О. було в обігу 79.705. В часі року, що обіймає справоздання, приготовлено відділ чекових рахунків та відділи біжучих рахунків відкритого кредиту. Відділи ці дають теж дуже добрі висліди.

Відносини м. р. були корисні для розвитку кредитової акції. Вексельний портфель дав 10,158.000, гіпотечні позички 12,978.000, належитости з конверсійних умов з хліборобами 7,517.000, термінові позички 928.000 зол. В м. році ГКО почала давати кредити в біжучих забезпечених рахунках. Справоздавчий рік приніс значно більшу надвишку доходів, як у минулі роки. ГКО не є установою обчисленою на зиск; її головним завданням є поширювати ідеї ощадности і працювати над господарським піднесенням краю. Тимто ГКО дає своїй клієнтелі можливо найдогідніші умовини. Однак мусить дбати за білянсову надвишку для вирівнання наслідків господарської кризи та в інтересі тих, що довіряють їй свої ощадности. Надвишка ця дала в м. р. 635.361, з чого по постанові Виділу призначено 315.599 зол. на доконання відписів на втрати через давніх довжників, 34.000 зол. на збільшування в м. роках залягаючих відсотків, а 13.816 зол. на покриття дефіциту емеритального фонду. Решту 271.946 зол. лишено до диспозиції Загальних Зборів.

З денного порядку сен. Децикевич представив просторе, знаменито опрацьоване справоздання Ревізійної Комісії. Реферат закінчив внесенням, щоб приняти до відома справоздання і уділити управі ГКО абсолюторію з діяльности та рахунків. Внесок цей ухвалено однодушно, як внесок на розділ чистого зиску ось як:

З решти доходів в сумі 271.946 зол. перенесено до резервового фонду 137.422, на резерву на курсові ріжниці 32.473, на вирівнюючий фонд 10.400 зол., на диспозиційний фонд Дирекції до поділу на добродійні і загальнопожиточні цілі 31.649 зол., на фонд Нар. Оборони 7.500, на Зимову Допомогу додатково до квоти 750 зол. 2.500 зол., на ювилейний фонд 50.000 зол.

1086

39 Клясова Льотерія.

Згідно із законом з 9. липня 1936 року, який заступив попередній обовязковий закон із дня 26. березня 1920 року, покликано до життя Польський Льотерійний Монополь, а виключним правом влаштовувати льотерійні імпрези на терені Річпосполитої Польської. При цьому завважимо, що дозвіл на влаштовування одноразових фантових льотерій на добродійні цілі або публичного вжитку нормує розпорядження п. Міністра Скарбу, проголошене в числі 21. Денника Законів з біжучого року.

Тимто Польський Льотерійний Монополь став наслідкоємцем Генеральної Дирекції Державної Льотерії і він веде дальше такі популярні у нашому краю клясові льотерії на дотеперішніх організаційних засадах. Пригадаймо їх коротко для орієнтації тих, що вперше пробують щастя.

Кожна клясова льотерія є поділена на чотири класи — звідси її назва. Скількість і ціна льосів, скількість та висота виграш, речинець і спосіб розграи льотерій можуть змінятись та є устійнені планами, для кожної льотерії зокрема. Ті плани може переглянути у колекторів не тільки кожний грач, але і кожна зацікавлена особа, а колектор обовязаний кожному, що за ним заголоситься, показати.

В порівнянні з тридцятьосьмою, плян 39-ої Клясової Льотерії майже не змінився, лише, очевидно, речинцями тягнень. Льосів випущено 195.000, ціна цілого льосу до одної класи золотих 40, а четвертки золотих 10.—. Головна виграш міліон золотих і дістане її те число льосу, на яке в останнім дні тягнення четвертої класи впаде перша найвищча виграш, себто 200 золотих. Класи перша, друга і третя мають також свої головні виграш по сто тисяч золотих. В четвертій класі є дві стотисячні виграш, але супроти міліона не є вони, розуміється, головними виграми. Виграш по сімдесять пять тисяч золотих є в класах: другій (одна), третій (дві) і четвертій (три). Загалом у всіх чотирьох класах є 92141 виграш на суму 24.570.000 золотих.

В першій класі, якої тягнення почнеться 22. червня і триватиме пять днів, плян передбачує, між іншими такі виграш: по одній у висоті сто тисяч і пятьдесять тисяч золотих, дві по пятнацять тисяч, пять по десять тисяч, девять по пять тисяч, пятнацять по два тисячі, тридцять по тисячу золотих і так далі. Незалежно від вище означених, є ще так звані виграш денні — чотири по пять тисяч золотих для перших квитків з числами, витягненими кожного дня та пять по двацять тисяч золотих для квитків з числами витягненими з колеса після вильосування всіх виграш кожного дня. Разом в першій класі буде вильосованих тринацять тисяч виграш на суму 1.448.000 золотих

Пригадуємо, що виграш сто тисяч золотих буде признана цьому числові льосу, на яке в останньому дні тягнення, себто 26 червня п. р. впаде перша найвищча виграш — 50 золотих.

Тому що ті, які починають гру не від першої класи, але від одної з дальших, мусять при купні льосу оплачувати кошт гри у всіх попередніх класах, не лише в біжучій, є ясне, що найкорисніше грати впродовж цілої льотерії, почавши від першої класи. Бо кожна класа дає шанси виграти гарну суму, отже не треба цікі шанси непотрібно тратити.

В льоси треба засобльоватись можливо найвчасніше, бо тоді найлекше можна дістати бажане число і взагалі оминути всіх непотрібних комплікацій. Куплений льос треба переховувати старанно, бо він є єдиним доказом, який управнює піднять виграш, а ніні, коли господарську кризу маємо за собою, це простягає перед нами широчезні перспективи.

—o—

По широкому світі.

Німецький канцлер Гітлер надав великий хрест заслуги „німецького орла" Мусолінієві та Чіяновi.

Польський міністр освіти Сьвентославський дістав докторат гонеріс кауза від будапештенського університету.

Жидівська республика, яка повстане при поділі Палестини, обіймати-ме також — як подає жидівська преса — Святі Міста і частину пристані Гайфи.

Делегація німецького епископату приїде небавом до Риму, де її прийме папа і кардинал — державний підсекретар.

На австрійського премієра Шушніга підготовлювали націонал-соціялісти замах.

Англійський часопис „Дейлі Геральд" подає, що німецькі націонал-соціялісти ведуть серед англійських політиків пропаганду в хосен еспанського національного уряду.

Мадярський премієр Дарані виголосив учора промову, в якій зясував напрямні мадярської закордонної та внутрішньої політики.

Мексиканські нафтові робітники погодилися на внесок президента піддати арбітражеві спір з працедавцями.

Зі судової салі.

ЗА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО ОУН.

В окружному суді у Стрию відбулася 4. ц. м. перед лавою присяглих розправа проти студ. **Ярослава Горбового** з Долини. Акт обвинувачення закидував підсудному приналежність до ОУН та виготовлення й кольпортування реферату п. н. „Процес при відкритих дверях і замкнених устах", в якому-то мав похвалювати вбивство мін. Перацького. Розправа відбулася при зачинених дверях. У висліді розправи лава присяглих заперечила вину підсудного, одначе прокурор скасував рішення присяглих. Боронили адвокати д-р Гараснмів зі Стрия і д-р Володимир Горбовий з Долини.

РІДКА НАГОДА

За безцінь можна дістати журнали з оплаченої читальні часописів в „Альфі", Коперника 5 — в ділянок: Архітектура, автомобілеві, графічні, лікарські, ілюстрації, моди, техніка, реклама, спорт і ін. .078 1-3

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., телефон 254-46. Приймаю футра до переховання літом.

—**Реколекції для пань.** Ігуменат СС. Василіянок у Львові при вул. Потоцького 95. подає до відома, що цьогорічні замкнені реколекції для Пань почнуться дня 27. червня вечором і тривати-муть 3 дні. Просимо привезти коцик, простирало і подушину. 1058 1—2

— **Твори Марка Черемшини.** Вже появився **перший том** повного видання творів Марка Черемшини, яке виходить у Видавництві „Ізмарагд" у Львові. Буде це перше, повне видання, що міститиме всю літературну творчість Черемшини. Другий том появиться при кінці червня ц. р. Ціна повного виданя — **в трьох томах** — у передплаті назначена на **9.— золотих.** Передплату надсилати на адресу: Видавництво „Ізмарагд", Львів, вул. Косцюшка 5. Конто ПКО 503.062. 1026 4—1

Завжди тримайся засади їсти SUCHARDA-а чоколяди
Milka Velma Bittra

— **Виклад болгарського вченого в Українському Науковому Інституті в Берліні.** У вівторок 15. ц. м. заходом Українського Наукового Інституту в Берліні виголосить проф. д-р М. Арнаудов, професор університету і президент Болгарсько-Українського Товариства в Софії, виклад по німецьки п. н. „Україна й Болгарія. Значіння Венеліна, Шевченка і Драгоманова для обнови болгарського духа".

— **Боротьба з венеричними недугами.** Щоб улекшити лікування незаможним, при городському старостві у Львові влаштовано безплатну противенеричну лічницю. Вона находиться при вул. Яховича 3. й ординують у ній: для мужчин др Йосиф Чачковський у вівторок і четвер від год. 20—21. і для жінок д-р Кляра Савіцька в середу і суботу від год. 18.30—19.30.

— **Проти анонімности склепових вивісок.** Воєвідські уряди одержали обіжник міністерства промислу й торговлі у справі загостреної контролі над виконанням приписів промислового закону, що велить подавати на вивісках імя і прізвище власника підприємства. За нарушення тих приписів передбачена гривна 2.000 зол., евентуально арешт до двох тижнів, або відобрання концесії.

— **Вік учнів, що бажають вступити до ліцеїв нового типу.** Міністерство освіти устійнило вік для кандидатів, що вступають до ліцеїв, що заступлять з новим шк. роком 1937-38 дотеперішню 7-му й 8-му клясу. При іспитах до ліцеїв будуть допускати кандидатів у віці 16—20 літ.

— **Не вільно зішкробувати луски з живої риби.** Влада звернула увагу, що при продажі риб купці часто крають живі риби і що кухарі зіскробують луску з риб. Це противиться не лише найпримітивнішому почуттю гуманности, але й законові про охорону звірят, тому небавом появиться урядове вияснення, що за крання або шкробання живих риб загрожує сувора кара.

— **Нові поштові агенції** урухомлять від 15. ц. м. у Слободі Рунгурській, Кальниці (для громад Струбовиська, Яворець, Луг, Звіт, Присліп, Смерек, Ветлина), Тростянець (Ляцька Воля, Нинівські Конюшки) та в Сидорові (Шидлівці, Сидорівська Слобідка, Боднарівка, Трочнівка); телеграфічних ані телефонічних получень ці аген-

ції покищо не магимуть. Рівночасно у поштовому уряді в Зимній Воді заведено цілоденну службу, в Устриках Долішних — північну службу.

— **Іспит зрілости в жіночій гімназії Українського Інституту для дівчат у Перемишлі** відбувся під проводом директора заведення п. Степана Бобеляка в днях від 25. V. — 1. VI. ц. р. Іспит здали: 1) Бенько Ірина, 2) Гадзевич Любов, 3) Ганчук Ольга, 4) Грицишин Теодозія, 5) Жук Ірина, 6) Заворотюк Ірина, 7) Зміенко Галина, 8) Зубрей Лярісса, 9) Йорданська Марія, 10) Кіндрачук Мирослава, 11) Козак Ольга, 12) Колодій Ольга, 13) Краснопера Дорота, 14) Крупа Мирослава, 15) Круцько Ірина, Кузьмак Мирослава, 17) Кузьмич Юлія, 18) Курилець Марія, 19) Литвинюк Надія, 20) Ляхович Наталія, 21) Марчак Степанія, 22) Марчиха Катерина, 23) Москазь Софія, 24) Мрозовська Володимира, 25) Нагурська Софія, 26) Ощипко Лідія, 27) Паращак Марія, 28) Піх Олена, 29) Сеньчук Олена, 30) Середоха Олена, 31) Сікора Наталія, 32) Смулка Олена, 33) Стахович Марія, 34) Сушко Ірина, 35) Турчиновська Наталія, 36) Ціховяс Ірина, 37) Чайковська Марта. При письменному іспиті, що відбувся від 10—15. V. ц. р. репробовано 2 кандидатки, при устному 2.

— **Віче державних емеритів** відбулося минулої неділі в салі Сокола-Мацержи у Львові при участи кількасот осіб. Промовці виступали гостро проти міністерства скарбу, домагаючись вже не привернення обмежених їх прав до повних емеритальних поборів, але бодай прихильного розгляду їхніх постулятів. Зазначували, що міністри скарбу вже нераз робили емеритам обіцянки, але тих обіцянок не додержали. Віче прийняло резолюцію, що домагається м. і. уміщення справи внесення президентського декрету на денному порядку законодатних тіл.

— **За протидержавну діяльність.** Перед станиславівським судом присяжних ставали Юстин Шкалубина із Синевідська Вижнього стрийського повіту і Семян Бакон із Збору калуського повіту, обвинуачені в протидержавній діяльности. Шкалубину засуджено на півтора року а Бакона на рік вязниці.

— **Війна між дідичем і селянами.** Село Сопіт біля Сколього, голосне своїм конфліктом із власником місцевих дібр (лісів) Петром Ментеном, пригадалося знову світові. Перед кількома днями згоріла в ночі нова деревляна не викінчена ще вілля Ментена, причому недалеко місця пожежі знайшли дошку напущену тером. Нема сумніву, що пожежа повстала наслідком підпалу. Слід пригадати, що тому кілька тижнів спалено в Сопоті на шкоду Ментена, який живе постійно у Львові, давні дворські будинки, перемінені опісля в лісничівку. Все те, розуміється, у звязку зі спором громадян за полонини і пасовисько з П. Ментеном, голяндським громадянином. В найближчому часі до Сопоту має приїхати спеціяльна комісія, зложена з посла д-ра Трояна, повітового лотратора Явеня і власника дібр Ментена, щоби зліквідувати спір з громадою.

— **Закшевську вбила жінка.** Слідство у справі вбивства 68-літної вдови Ольги Закшевської при вул. св. Софії у Львові, довело швидко до викриття злочинця. Стверджено, що невідомий хтось дістався до мешкання не силоміць, але що Закшевська пустила його добровільно і при ньому робила перед зеркалом свою туалету. Отже був це хтось з її знайомих. Тому поліція почала вивідуватись про особи, що відвідували Закшевську і стверднла, що в небіжки часто бувала далека її кревна Марія Рогозінська, емігрантка з Москви, що мешкала у Львові, при вул. Марії Сніжної як субльокаторка. Переведена в неї ревізія виказала, що слідство находиться на добрій дорозі. Стверджено, що Рогозінська має поверх 30 літ, є замужня, але з чоловіком не живе. Зате удержувала ближчі зносини з одним інжиніром, який тільки незначно спомагав її матеріяльно, так, що вона на загал бідувала. Взята в перехресний вогонь допитами, призналася, що то вона вбила Закшевську та зрабувала їй около 200 зол. і два золоті перстені. З тих грошей знайдено при ній ще 30 зол., решту видала вже на нову гардеробу і нічну забаву зі своїм коханком. Частину гардероби, в якій вернулась від Закшевської, спалила в печі, тому, що була покровавлена, а з іншої пробувала змити кров. Два перстені, забрані Закшевській, продала на пл. Сольських за 30 зол. Арештовано її в неділю попол. Показалось, що Закшевська дуже милосердилась над нею, часто гостила її у себе, а навіть хотіла взяти її за свою господиню і товаришку, бо Рогозінська, маючи середню освіту, представлялась інтелігентно. Дальші доходження заповідаються немепше сенсаційно.

Таким чином пішли марно протиукраїнські цькування частини польської преси, яка навіть цій справі хотіла надати політичний підклад, зваложи вину на українців. Вже зазначили, що син убитої Закшевський, слідчий судця в Золочеві, веде слідство в справі вбивства в Белзці, хоча характер белзької справи досі ще не виясненнй; вже підкреслили, що бл. п. Ольга Закшевська, хоча гр.-кат. обряду, була горячою польською патріоткою; пригадали, що, мовляв, когось там із родини Закшевських українська влада засудила була на смерть, але остаточно помилувала... Словом, зачиналась велика протиукраїнська нагінка, аж нагло саме слідство зробило кінець україножерній оргії.

— **У справі закордонних пашпортів.** У звязку зі зростом кількости подань у справі закордонних пашпортів міністерство внутрішніх справ видало такий розпорядок: Пашпортових обмежень не треба стосувати до осіб, які виїжджають до Австрії, Болгарії, ЧСР, Франції (тільки на виставу в Парижі до 31. X. ц. р.), Фінляндії, Югославії, Латвії, Румунії, Швеції і Мадярщини. До Фінляндії, Латвії, Швеції можна їхати без спеціяльних валютових обмежень до інших згаданих держав платничі засоби в краю можна вивозити в формі туристичних чеків, а не в польській валюті. Пашпорти до згаданих держав другої групи можна тільки дістати, виказавшись посвідкою девізової інституції, яка стверджує вплату відповідної суми на важний до того краю туристичний чек, причому діти до 4 літ вільні від обовязку мати таку акредитиву. Посвідки до Франції видаються тільки на 14-денний побут, а при переїзді морем на 3 тижні. Пашпортові оплати до тих країв обнижується в той спосіб, що за підставу обчислення оплат приймається 16-денний речинець, а при подорожі морем 21-денний речинець вартости пашпорту, за який платиться 40 зол. а за пашпорт довшого речинця 80 золотих.

— **Змінюють прізвища.** Варшавський щоденник „А. Б Ц." подає спис осіб, що змінюють в урядовій дорозі свої прізвища: Мечислав Дзєцьонтко на Домбецький, Михайло Кожушек на Красноставський, Мечислав Квік на Добровольський, Ян Мархевка на Мархевський, Тадей Бонк на Тацицький, Людвик Бурдиль на Стафінський, Адам Чорт на Човський, Антін Гноск на Гнойковський, Йосиф Кутас на Віснєвич, Владислав Найдух на Лончевський, Йосиф Покрака на Полянський, Франц Просяк на Гарбачинський, Франц Простак на Прошовський, Адам Валах на Стшалковський і т. д.

— **Вуж укусив учня.** На лекції природи в польській державній гімназії в Коломиї склалася незвичайна подія. Коли вчитель демонстрував учням III. кляси в зоольогічному кабінеті вужі, один вуж укусив учня в руку. На щастя скінчилось тільки на страху, бо це був звичайний неотруйний вуж і покликаний лікар ствердив тільки негрізну інфекцію.

— **Краєва хроніка.** На гр.-кат. цвинтарі в Лівчанах біля Рудок відбулася ексгумація італійського вояка, що помер там як полонений із світової війни. Тлінні останки відвезуть до Італії. — Особовий потяг, що їхав зі Львова до Варшави, переїхав між Вількою Орлівською і Тулиговами на смерть незнану жінку. — В Корсуні пов. Ковель застрілився з револьверу солтис громади Євтух Приймак, з невідомої покищо причини.

— **Таємна смерть учительки.** В селі Свята Воля косівського повіту (біля Берестя) пропала серед таємних обставин учителька місцевої школи Новаківна. Кілька годин передтим виділи її в товаристві управителя школи, як виходила від лікаря. Обоє пішли до ліса і від тоді всякий слід по ній загинув. Аж перед кількома днями діти, що пасли худобу в лісі, знайшли людський кістяк. По одязі пізнали тіло Новаківної. Справою занялася поліція.

— **Проти висвітлювання вінчання кн. Віндсору.** Англійські продуценти фільмів рішили не допустити до висвітлювання в Англії фільми з вінчання кн. Віндсору. Один з фільмових доставців мотивував це рішення тим, що висвітлювання фільми із життя кн. Віндсору могло би викликати небажане враження. Не бажає собі цього також кн. Віндсор, який не хоче пригадуватись англійській публиці після своєї абдикації.

— **Кілько лишив Рокфелер.** З Америки повідомляють, що Джон Рокфелер, свого часу один з найбогатших людей на світі, лишив усього 25 міліонів долярів маєтку. Спадковий податок забере з того три пяті, а решту дістане внучка міліонера Маргарет Декнерас. Як відомо, маєток Рокфелера розійшовся на філянтропійні фондації, а багато дістав син.

— **Шахіст збожеволів, програвши партію.** Як повідомляють із Ґдині, підчас міжнародього турніру в Юраті шахіст Ахаес Фрідман банкоший урядовець в Лодзі, програвши партію збожеволів, так що мусіли відставити його до психіатричного заведення. Лікарі ствердили, що Фрідман терпить на схізофренію. Він сильно дразнення і не пізнає кревних ані знайомих.

— **Міжнародній шаховий турнір у Юраті** закінчився тріюмфом д-ра Тартаковера, що здобув першу нагороду і став мистцем Польщі. На другому місці знайшовся Стальберг (Швеція), дальше йдуть Найдорф (Варшава), Штальнер (Мадярщина) і т. д.

— **Жертва скаженого пса.** У варшавському шпиталі померла 16-літня дівчина Бонковська, яку тому місяць покусав на вулиці пес. Спершу ніхто не звертав на що пригоду уваги, аж згодом виступили у неї прочи скаженини. Лікарська поміч показалася спізненою.

— **Голод у Китаю.** З причини довготревалої посухи в китайській провінції Квайчав панує страшний голод. Уряд старається прохарчувати 3 міліони людей, яким грозить голодова смерть. Населення живиться тільки корою і листям, але й таких „харчів" уже не стає. Наслідком посухи висохла ріка Нанамін. Також у провінції Шечуан панує голод. Багато людей затроїлося гріблими ростинами.

— **Ріжні вістки.** На Дунаю біля Пленниці в Румунії затонув човен з 8 дівчатами, що вибралися на прогульку. Про другий човен, де було 25 дівчат, нема ніякої вістки. — Біля Сан Педро затонув англ. корабель „Глесдель", зударившись з бразилійським пароплавом. — Князь і княжна Віндсор приїхали із Франції до Карнотії й замешкали в замку Васерлеонбург.

— ***Нині у вівторок в год. 8.30 відкриття цирку Станєвських у Львові.*** Вчора пополудні приїхав цирк Станєвських, який від завтра починає гостину в нашому місті. Цирк Станєвських заіснував на великій площі при вул. Пелчинській. Має він у цьому році надсподівану програму, знаменито уложену, багато тресури домашніх та екзотичних звірят, знаменитих акробатів, ексцентриків, повітряні атракції та прекумедних кльовнів. Тому що цирк Станєвських залишається у Львові всього кілька днів перед виїздом до Румунії, радимо вже нині вибратись на виставу відкриття цирку, де кожний зазнає багато емоцій.

— **Про охоронні засоби проти веснянок.** Сучасна косметика у висліді численних довголітніх лабораторійних досліди та наукової аналізи опертої на дослідах найславніших світових поваг, нарешті здобула заслужений тріюмф поборюючи довголітній страх міліонів жінок перед змінами в барвінку нашкірка, що виступають під впливом сонячних промінів, таких спасенних і цінних для здоровля, — на шкірі творяться тоді численні і густі золоті плямки, звані веснянками. Тепер завдяки успішним і певним охоронним засобам, зникають заслони, парасолі, парасольки і стрічаємо щораз більше зимою та літом гарні личка наших пань рівномірно опалених, без сліду плямок або веснянок. Між уживаними тепер охоронними препаратами на перше місце вибивається „Крем і мило Лешніцера", краєвий виріб відомої фірми Аптикар Дранч і Ска в Бельську. Дістати можна у всіх аптиках і дрогеріях. Веснянки завдяки цьому охоронному засобові перестали бути журбою гарних пань.

— **Музей Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові,** вул. Чарнецького 24, мав у місяці маю і травні 110 катальогових чисел приросту до ч. 27.483 включно. В поодиноких відділах прибуло предметів: етнографія 65, археольогія 120, побутова старовина 2, історичні пямятки 25, малюнки 3, графіка 2, деревориг 1, екслібріс 1; репродукції (головно портретові й топографічні) 354, видінки 19, альбом репродукцій 1, фотографії 40, монети 60; в дарах 10, печатка 1, фото-кліші 131. Жертводавцями були пп.: проф. Балицький О., Бажанський Я., Береза Я., Байдалка М., Вацпік І., інж. Вимер О.; Гриневичева К., Городиський В., Іела С., Духович М., дир. Дорошенко В., о. Еллів Я., Іванишкий О.; Іванюк П., д-р Кришкевич І., проф. Кіт М., радн. Копач І., проф. Кравцівський М., д-р Лев В., Маринович Р., рев. Мельничук М., Мороз В., Мошура С., о. Маркевич Я. ЧСВВ, ред. Нової Хати, д-р Огоновський В., Оксентяк О., д-р Пастушин М., дир. Пеліх Т., вид. „Рекорд", проф. Середюк, радн. Сопотницький О., Сорока Е., о. Сосенко К., Сенин М., д-р Сайкевич П., д-р Сімович В., Степанова, д-р Селявський О., Стебельський В., Турвало О., Федишин Г., інж. Франко П., Чорній Р., дир. Шах С., Шекерин-Дошпіх мол., д-р Юркевич М. Управа Музею складає всім щиру подяку. Відвідувачів було 152, у цьому 4 шкільні прогульки, одна прогулька освітнього курсу „Просвіта" та одна львівського „Луту". — **Управа Музею НТШ.**

СПОРТОВА СТОРІНКА.

Україна лідером Окружної Ліги.

ЯРОСЛАВ. УКРАЇНА — ОГНІСКО 4:3 (2:2)

На гарячому ярославському терені здобула Україна два вартісні пункти і кращим відношенням воріт висунулась на перше місце в табелі. При відповідній амбіції та охоті, ну і при щасті може наша дружина вдержатися й до кінця на першім місці, оскільки Ресовія програє одні змагання.

До цих змагань виїхала Україна в такому складі: Гунул (Босний), Сирегота, Воробець; Скоцены І., Гошовський, Пазуняк; Магоцький, Скоцень ІІ, Мікльош, Краєвський, Малюха. Мікльош і Сирегота виїхали до Ярослава не зовсім здорові, при чому Мікльош грав навіть з гарячкою, що теж вплинуло дещо на гру обох змагунів.

Україна грала загал добре, здобуваючи собі не лише признання численно зібраної української публики, але й чужої. Добре заграла середуща трійка нападу: Скоцень-Мікльош-Краєвський. Скоцень д. добрий і рухливий у першій половині, у другій трошки слабший. Мікльош технічно д. добрий, одначе не зовсім здоровий, тому не міг використати всіх нагод до стрілу, що він їх мав. Краєвський у полі добрий, під воротами, як звичайно, тратив голову. Магоцького „запакував" помічник Огніска Рубін, який не відступав небезпечного правого крайнього України ні на крок. Всеж таки Магоцькому вдалося один раз з-під неприємної опіки Рубіна вирватись і докладно сцентрувати. І ця одина втеча закінчилась воротами. Малюха на лівім крилі слабий.

У помочі добре грали Гошовський і Скоцень І., зате Пазуняк, який перед трьома днями здав матуру, перепав цим разом на гриші. З його теж посередньої вини стратила Україна всі 3 воріт, бо Пазуняк не вмів так пришпилити Дитка, крайника Огніска, як Рубін Магоцького.

Оборона України певна, Воробець кращий від Сиреготи. Гунул боронив д. добре. У другій половині, коли йому в ударі розбили ніс, заступив його зовсім добре Босний, одначе він не мав багато праці.

Огніско грало дуже амбітно й хотіло конче відплатитись за минулорічну високу програну. Одначе треба підкреслити, що амбіція змагунів Огніска ніколи не перестрибувала дозволених меж і гра в лаві весь час спокійно та без розбоїв. Найкращий на гриші був згаданий крайник Дитко, який здобув всі ворота для Огніска.

Хід гри: Україна переводить відразу кілька небезпечних акцій і вже в 7. хв. Скоцень, діставши м'яч від Гошовського, стріляє попри воротаря, який вибіг, до пустих воріт. Згодом Огніско переходить у протинаступ і Дитко, не пильнований Пазуняком, утікає та стріляє у 37. хв. не до оборони. Дві хвилини пізніше той сам грач добуває другі ворота для Огніска. На одну хвилину перед кінцем вирівнює Мікльош.

Після перерви гра загострюється. Треті ворота добуває Мікльош у 5 хв., вирівнює Дитко у 12. хвилині. Україна намагається конче здобути перемогу і чим ближче до кінця, осягає все сильнішу перевагу. Вирішні ворота стріляє Скоцень ІІ. у 35. хв. Україна мала ще кілька нагод підвищити виспід, але нападники не вміли використати догідних ситуацій; правда, оборона грала д. добре і не дозволяла на підвищення висліду.

Судіював поправно п. Равх зі Львова. Видів, що оплескували гру обох дружин, зібралось д. багато.

Виступ України в Ярославі вдався дуже добре, її гра всім подобалася. Змагуни України дістали від ярославського українського жіноцтва цілі китиці пів'їв. Також поодинокі громадяни складали нашій дружині щирі гратуляції з нагоди цього успіху та побажання дальших, ще кращих успіхів.

У найближчу неділю грає Україна мистецькі змагання з Гасмонеєю, які повинна наша дружина рішуче виграти, щоб добавити, що чільне місце в О. Л. їй слушно належиться.

МИСТЕЦТВА ОКРУЖНОЇ ЛІГИ

ЛЬВІВ. **Погонь І Б — ІІ Сокіл 4:3 (2:1).** Сокіл грав від 30 хв. в десятку, бо судія викинув зі гриша Малінку. Сокіл міг ні змагання виграти, одначе напад запропастив багато позицій. Після цих змагань ІІ. Сокіл має вже дуже слабу надію на оптунок перед деградацією.

ЛЬВІВ. **Гасмонея — Лехія 2:2 (1:1).** Гасмонея в важким трудом добула на Лехії один пункт. Лехія вела ще 2 хв. перед кінцем 2:1.

РЯШІВ. **Ресовія — Чуваї 6:0.** Несподіваний вислід. Ресовія стратила на своїм гриші 1 пункт, хоч назагал мала перевагу над Чуваєм. Ресовія, яка грала без Зрубка, не використала карного.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Польонія — Чорні 2:1 (0:1).** Слаба гра обох дружин. У першій половині переважали Чорні, в другій Польонія.

САМБІР. **Корона — Р. К. С. 1:1 (1:0).** РКС-ові вдалося вивезти з гарячого самбірського терену 1 пункт і — раненого Зуба. Корона мала перевагу, але Р. К. С. дуже вміло боронився.

ТАБЕЛЯ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ

1. **Україна**	19	28	10	69:28
2. Ресовія	18	25	8	50:20
3. Чорні	19	23	15	50:40
4. Гасмонея	18	22	14	23:16
5. Польонія	18	20	16	29:29
6. Чуваї	18	19	17	43:42
7. Погонь І Б.	18	18	18	38:42
8. Огніско	18	18	18	34:51
9. Р. К. С.	18	13	23	26:40
10. Корона	18	11	25	28:41
11. Лехія	18	10	26	25:41
12. П. Сокіл	18	8	28	34:55

ДЕРЖАВНА ЛІГА

ЛЬВІВ. **Погонь — Рух 2:1 (2:0).** По кількох невдачах Погонь може почванитися справді гарним успіхом: перемогою над мистцем Польщі. Погонь заграла дуже добре, зокрема в першій половині, коли всі трачі Погоні двоїлися і троїлися на гриші. Ворота для Погоні добув у першій половині Ціммер. У другій половині Погонь грав дефензивно, що теж використовує частинно Рух і добуває одні ворота зі стрілу Потерая. На цих змаганнях було рекордове число глядачів, бо приблизно 8.000. Судія п. Шнайдер.

ЛОДЗЬ. **Л. К. С. — Варшавянка 5:0 (4:0).** Неждано висока програна Варшавянки. Л. К. С. виграв зовсім заслужено.

ХОЖУВ. **А. К. С. — Вісла 4:2 (2:0).** На цих змаганнях було 7.000 видців. А. К. С. мав майже ввесь час перевагу.

ТАБЕЛЯ ДЕРЖАВНОЇ ЛІГИ.

1. Краковія	11	16	6	20:8
2. А. К. С.	9	15	3	21:11
3. Варта	9	13	5	19:8
4. Рух	10	13	7	20:12
5. Вісла	9	12	6	23:9
6. Варшавянка	11	12	10	21:26
7. Л. К. С.	11	10	12	25:22
8. Гербарня	10	9	11	18:20
9. Погонь	10	8	12	9:15
10. Домб	18	0	36	0:54

МИСТЕЦТВА УСС.

У футбольних мистецтвах львівської округи У. С. С. відбулися в останньому часі такі змагання: **Богун — Буйтур 4:1, Буйтур — Дніпро 1:0 (0:0), Богун — УРСК 1:1 (1:0).** Товариські змагання дали такі вислідн: Тризуб — Чорноморці 4:1 (2:1), Дніпро — Тризуб 3:1 (2:0).

Стан табелі льв. округи УСС такий:

1. Богун	9	12	6	26:19
2. Тризуб	8	11	5	19:9
3. Буйтур	10	11	9	21:14
4. Чорноморці	10	9	11	25:22
5. Дніпро	9	8	10	14:17
6. У. Р. С. К.	10	5	15	16:45

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ

ПАСТ — Степ 1:0. Степ грав у резервовому складі і тільки в девятку. Самі змагання відбулися 2 × 25 хв. Степ переживає внутрішню кризу і якщо провід клюбу не вжне рішучих заходів, то клюб може розлетітись.

ВАТРА КАНДИДАТОМ ДО А-КЛЯСИ.

БОРИСЛАВ. **Ватра (Дрогобич) — Бялі 2:2 (2:2).** Цим нерішеним вислідом Ватра здобула перше місце в табелі і мистецтво Б-кляси дрогобицько-бориславської групи та гратиме кваліфікаційні змагання за вхід до А-кляси. Хто буде суперником Ватри, поки що не відомо. Вислід слід уважати заслуженим, бо в першій половині переважала Ватра, у другій Бялі. Ворота для Ватри здобув Мисишин і Колодрубець. Судіював д. добре п. Татарський.

КОПАНИЙ МЯЧ У ЯВОРІВЩИНІ

Футбольна дружина яворівського „Лугу" розіграла в минулому місяці кілька змагань з українськими і польськими дружинами та осягнула такі вислідн: **Луг — Богун (Львів) 6:3 (1:0), Богун — Луг 5:1 (2:1).** В оба дні було на цих змаганнях к. 2.000 людей. **Луг — Сокіл (Судова Вишня) 4:3 (3:1).** Ці змагання відбулися в Судовій Вишні. **Стшелец (Яворів) — Луг 3:0.** Незаслужена програна Лугу, який заслужив собі на нерішений вислід. **Луг — Стшелец (Немирів) 4:2 (2:0).**

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

КРАКІВ. **Бочкай — Адміра 2:0 (0:0).** Ці змагання відбулись у рамках ювілейного турніру Краковії. Вислід метчу є оправжньою сенсацією.

КРАКІВ. **Адміра — Краковія 1:0.** Адміра мала сильну перевагу, але в Краковії д. добре грала оборона.

КОЛЕСА РОВЕРИ
найкращої марки
„ДНІСТЕР" „Tour de France" „Birmingham" і інші
поручає перший і єдиний український
склад роверів кооп. **„ПЛАСТ"**
ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 95
ФІЛІЯ, ЛЬВІВ, РУСЬКА 3

КОПАНИЙ МЯЧ ЗА КОРДОНОМ

ПАРИЖ. **Славія — Австрія 3:0 (1:0).** Змагання у рямках виставового турніру за 3. і 4. місце. Несподівана програна Австрії, яка переходить мабуть спадок форми.

ПРАГА. **Прага Більбао 6:3 (1:1).** Дружина Праги, зложена з менше відомих грачів, перемогла заслужено дружину басків.

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТ У ПРАЗІ.

ПРАГА. **У. В. С. — Нова кольонка 2:1 (1:0).** Українська студентська дружина не дуже напружувалась і грала не на висопу перемогу, маючи забезпечену участь у фіналі. Зате чеська дружина грала дуже завзято, бо щоб увійти до фіналу, мусіла виграти у високому в дношенні. Українська дружина накинула на самім початку гостре темпо і добуває перші ворота зі стрілу Герасимова. По перших воротах українська дружина спочила на лаврах. Щойно коли чехи у 15. хв. другої половини, по непорозумінні оборони, дирівняли, У. В. С. накинув знову гостре темпо і добув вирішні ворота та одночасно забезпечив собі участь у фіналі.

Фінальні змагання відбудуться імовірно в середу 9. ц. м.

СИТКІВКА.

Змагання за чашу Дейвіса.

ПРАГА. **Чехословаччина — Франція 4:1.** Сенсаційний вислід і великий успіх чехословацьких ситківкарів.

ЗАГРЕБ. **Югославія — Полуднева Африка 4:1.**

Після цих змагань у півфіналі європейської групи гратимуть Чехословаччина — Югославія.

БРІСЕЛЬ. **Бельгія — Швеція 3:2.**

МІЛЯНО. **Німеччина — Італія 1:1.** Такий є вислід по перших дві змаганнь. Генкель програв несподівано зі Стефіпіем.

ТАБЕЛЯ АВСТРІЙСЬКОЇ ЛІГИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ МИСТЕЦТВ.

1. Адмира	22	35	77:29
2. Австрія	22	35	72:22
3. Вієнна	22	30	46:26
4. Вакер	22	24	46:41
5. Рапід	22	21	51:40
6. Флъоріздорф	22	21	42:50
7. Спортклюб	22	21	31:30
8. Фавоританер	22	21	29:56
9. Ф. К. Відн	22	20	29:40
10. Лібертас	22	15	32:46
11. Постспорт	22	15	25:44
12. Ганоах	22	6	16:69

РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ЗАКАРПАТСЬКОГО МАДЯРСЬКОГО СОЮЗУ У ЛЬВОВІ

Львівський „Телеграм Спортовий" подає вістку, що в дні 4. липня гратиме у Львові з нагоди дня ЛОЗІПН-у репрезентація Ужгороду з репрезентацією Львова. При цьому знавець з „Телеграму" подає, що Ужгород є в підкарпатській Мадярщині. У Львові справді гратиме закордонна репрезентація, але не Ужгороду, тільки закарпатського мадярського союзу, бо на Закарпатті є два футбольні союзи: славянський, куди теж належить Русь та автономний мадярський. Більшість цієї репрезентації творитимуть грачі Б.Ф.Т.Ц. Берегів.

КОМУНІКАТИ.

Проба побиття українських плавацьких рекордів.

В дні 10. ц. м. улаштує Філія Карпатського Лещетарського Клюбу у Львові плавацькі змагання. Змагуни львівської філії, які виказують саме тепер добру форму заатакують на цих змаганнях українські плавацькі рекорди. Змагання виявлять, чи змагуни приготовані до найближчих краєвих змагань і чи здобудуть, як минулого року, для Карпатського Лещетарського Клюбу краєве дружинове мистецтво. У змаганнях візьме участь 12 найкращих плавання львівської філії. Змагання відбудуться в год. 16 на ставі „Світязь" (Івановича 22, доїзд 4-ою) при можливих атмосферичних умовинах.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

БУЧАЧ.
8. VI. Муж двох жінок.
9. VI. Вія.
10. VI. Шаріка
11. VI. Під журателею.

Великий Театр:

Вівторок, 8. VI. год. 8. веч. „Король".
Середа, 9. VI. год. 8. веч. „Король".

Жіночі торбинки
речки, портфелі, портмонетки, валізи, несесери, поручає і направляє по найдешевших цінах робітня римарсько-галантерійна Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська ч. 2 побіч фірми Салямандра.

КІНА.

АПОЛЬО: „Мадам Лєно" (із тайн царської охрани).
АТЛЯНТИК: „Венецькі ночі".
ВАНДА: „Рапсодія Балтику", „Ціса-єва і я".
ГРАЖИНА: „Королівська любовниця" „Небезпечний коханець".
ЕВРОПА: „Панна Петруся".
КАСІНО: „Шість літ кохання"; „Відень-Льондон".
КОПЕРНИК: „Королівство за цілунок" „Спокуснниця".
МАРУСЕНЬКА: „Ах хет" („За грізи") і „Веселі бідаки".
МЕТРО: „Під твою охорону" та додатки.
МІРАЖ: „Візьми моє серце" з Джітою Альпар, „Запросини до вальса" з Лільяною Гареєй.
МУЗА: „Адмірала син".
ПАЛЯС: „Пан редактор шаліє",
ПАКС: „Буде краще" з Тоньком і Щепком.
ПАН: „Циганське дівча" із Фліпом і Флапом.
РАЙ: „Пепі" комедія.
СВІТ: „Малібу" та ревія.
СТИЛЕВЕ: „Той, що знав" і ревія.
ТОН: „Чарівниця із Салему".
УТІХА: „Ворог людства" та ревія.
ХИМЕРА: „Коли кохати не вільно" з Мартою Егерт.

ФОТОПЛАСТІКОН.
(пл. Марійська 5).
„Зальцбург".

БЕЗКОНКУРЕНЦІЙНО!
„Charmes" — матові РЕФОРМИ 3·55
„Milanes" — тривалі „ 1·85
„ДІМ ВОЛІЧКИ 8—?
Львів, Сикстуська 2 (побіч брами)

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 8. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 12.35 Орх. концерт, 15.00 Розр. музика, 20.10 Нар. музики, БЕРЛІН (484) 18.30, 19.00 Нар. пісні, 19.50, 20.00 Скрипка, БУДАПЕШТ (550) 13.30 Цит. музика, 17.45, 18.00 Камер. музика, 18.50, 19.00 Нар. мельодії на два форт. 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 „Сила долі" оп. Верді, ВІДЕНЬ (507) 12.00, 13.10 Орх. концерт, 16.50 Гутірка для дітей, 17.30 Грігові пісні Н. Нес, сопр., 17.50 Форт. 19.40 Муз. вечірка, орх. сол. 22.20 Моцартівський концерт, ДАЙТШЛЯНД-ЗЕНДЕР (1571) 10.30 Весела год. для дітей, 14.00, 16.00 Музика, 17.50, 18.00 Скрипка, 21.40 Два форт., КОШИЦІ (259) 17.30 Сольо на гармонії, 18.00 Для Закарпатя, МІЛЯНО (369) 17.15 Скрипка, 19.00 Розр. концерт, 21.00, 22.00, 23.00 „Ля Валлі" оп. Каталяні, МІНХЕН (405) 8.30, 9.00 Веселі мельодії, 12.00 Концерт орх. і квартету, 21.00 Розр. концерт, ПРАГА (470) 16.45 Сальон. квартет, 17.30 Дутий квінтет, 18.00 Шопенівський концерт, 18.20 Сольо на флеті, 19.10 Віденськ. орх., 20.05 Хор, 22.20 Соната д-моль Баха на скр., РАДІО ПАРІ (1648) 12.00, 13.30 Симф. музика, 13.15, 17.30, 18.30, 20.15 Спів, 17.45, 18.45 Форт., 20.30, 21.00, 22.00 „Бретонія" муз. над. на осн. А. Діма, з муз. Ф. Касадесюса, РИМ (421) 17.15 Танк. музика; 20.40 Розр. музика, 21.00 Орх. концерт, 22.20 Віол. реціталь Арт. Бонучія.

Середа, 9. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 15.35 Легка музика; 19.00 Вечірній гомін; 20.10 Балетова музика з опер; 21.00 Листові твори. БІЛГОРОД (437) 18.10 Нар. музика; 19.50, 20.00 Нар пісні; 20.30, 21.00 Симф. концерт. БУДАПЕШТ (550) 19.19 Цит. музика; 20.30 Сальон. музика; 22.00 Скрипка. ВІДЕНЬ (507) 12.00, 13.10 Орх. концерт; 15.15 Для дітей; 17.30, 18.00 Твори Гавдера та Мацінка у вик. солістів, 19.25 Розр. концерт, хор, квартет, орх.; 20.40, 21.00 „З Відня 0.01" муз. радіофільма, 21.40 Арії та пісні, Гуса сопран. ДАЙТШЛЯНД-ЗЕНДЕР (1571) 10.30 Для дітей, 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Вес. оповідання; 18.30 Грецькі пісні у вик. Тасоцулі; 20.10 Танк. музика. МІЛЯНО (369) 17.15 Спів; 18.50 Легка музика; 19.00, 20.40 Розр. музика; 21.00 „Три грації" ком. Нікодемія; 21.35, 22.00 Симф. концерт. МІНХЕН (405) 13.15 Орх. концерт, 16.50 Сучасна орх. музика; орх., хор. сол.; 20.00 Кабаре. ПРАГА (470) 19.30, 20.00, 21.00 „Історія малого лиса" оп. Яначека, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 15.00, 17.30 Спів, 12.30 Концерт; 16.30 Форт., 20.15, 21.00, 22.00 23.00 Опера. РИМ (421) 17.15 Солісти 18.50, 19.53 Розр. музика; 21.00, 22.00 23.00 „Ль Інкоронаціоне ді Поппея" оп. Монтеверді

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 8. червня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній дневник, 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для шкіл: „Пригоди свершка", 11.57 Сигнал час, 12.03 Полудневий дневник, 12.15 Інформаційна газетка в українській мові, 12.25 Концерт дутої орх., 13.55 Легка музика з гр. пл., у перерві в год. 14.03 Гутірка Союза ККО, 14.55 Львівська біржа, 15.00 Рапсодії, з гр. пл., 15.40 Львівські біж. вістки, 15.45 Господарські вістки, 16.00 Для дітей: Розмова історичної загадки з 12. V.; Курпівські пісні й танки, 16.25 Вит. Людославський: Соната б-моль у вик. композитора, 16.50 Гутірка: Два мільони метрів, 17.05 Муз. мозаїка: пісеньки, музинка, 17.50 Актуальна туристична гутірка, 18.00 Фінансово-господарський огляд, 18.10 Ева Бандровська-Турська, гр. пл., 18.25 Поезії Ст. Роговського, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 „Концерт бажань, океч Раорта, 19.15 Поліські пісні у вик. Мих. Забейди-Суміцького, 19.35 Як Центр. фотографічний архів старається ратувати нар. пісню, 19.45 Спортові вістки, 20.00 Із опер Ст. Монюшка: симф. орх., хор, Ева Бандровська-Турська сопран, Ол. Міхаловський бас, Поплавський тенор; у перерві коло год. 20.45 Вечір. дневник, 21.40 Гумореска Ал. Дигасінського (II), 21.55 Танкова музика з гр. пл., 22.50 Останні вістки радіоденника, метеорольог. комунікат, огляд преси, 23.00 Концерт бажань, 23.30 Танкова музика у вик. орх. 24.00—1.00 Орх. концерт.

Середа, 9. червня 1937.

6.15 Ранішня пісня; 6.18 Руханка; 6.38 Музика з гр. пл.; 7.00 Ранішній дневник; 7.10 Музика з гр. пл.; 7.15 Для новобранців; 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл; 11.30 Для шкіл: Веселий поранок, діточі вірші й мельодії, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дневник, 12.15 Популярні увертюри з гр. пл., 12.25 Орх концерт, 13.55 Легка музика з гр. пл.; 14.45 Із бібліотеки для дітей: „Молитва Пуїка" вимок із Прусового „Фараона"; 14.55 Львівська біржа, 15.00 Чайковський, з гр. пл., 15.40 Львівські біжучі вістки; 15.45 Господарські вістки; 16.00 Гутірка про брата Божовольних літературний варіят; 16.16 Розривковий концерт; 16.45 Відгит про Роквтину; 17.00 Концерт солістів; спів, скрипка, 17.50 Новочасна книжка, 18.00 Ханаїнна біржа студій, 18.10 „Розміх славн" скеч; 18.25 Легка музика з гр. пл.; 18.40 Програма на завтра; 18.45 Спортові вістки; 18.50 Актуальна гутірка; 19.00 Розр. концерт орх., співів; у перерві Куток гумору; 19.50 Спортові вістки; 20.00 Концерт легкої музики, орх., жін. ревелюрси, 20.45 Вечірній дневник; 20.55 Актуальна гутірка 21.00 Шопенівський концерт, форт.; 21.45 Гумореска Ал. Дигасінського (III); 22.00 Танкова музика; 22.50 Останні вістки веч. дневника, Метеорольог, комунікат Огляд преси; 23.00 Танк. музики з гр. пл. 23.30 Музика з гр. пл.; 24.00—1.00 Орк. концер."

Радіокутик.

МОНЮШКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ НА ВАВЕЛІ

Незвичайно гарний і святочний концерт організує Польське Радіо 8. червня год. 20.00. В межах великого музичного фестивалю на Вавелі відбудеться концерт присвячений в цілости творчості С. Монюшка.

У перших днях червня припадають 65-і роковини смерти цього найбільшого польського композитора і властивого творця польської опери.

В концерті візьмуть участь: Е. Бандровська-Турська, А. Міхаловський і Я Поплавський.

СИМФОНІЯ ГАЙДНА В РАДІО.

Для прихильників поважної музики Польське Радіо отримало й на літній сезон авдиції п. н. „Кружки для знавців". Одну з них почують радіослухачі 9. червня год. 19.00. В програмі твори Гайдна, цього ідеального представника чистого класичного стилю в музиці. Буде це Симфонія ге-дур і смичковий квартет ре-дур оп. 33

ОПОВІСТКИ.

Дирекція гімназії Р. Ш. в Чорткові приймає зголошення до клас I—IV і VIII стар. клас. типу (до IV. і VIII. кл. за дозволом Куратерії) і до загально-образуючого гуманістичного ліцею до дня 15. червня ц. р. Вступні іспити до I. кл. відбудуться в днях 17. і 18. червня, до II, III, IV і VIII кл. та до I. кл. ліцею 22. і 23. червня ц. р. 1062 2—3

Перша українська жіноча фахова гімназія СС. Василіянок у Львові, вул. Длугоша 17, повідомляє, що вступні іспити до I. класи відбудуться 16, 17. і 18. червня ц. р. Приймаємо учениць по 6-ій клясі вселюдної школи. Бажані інформації кожного дня в Дирекції від год. 8-ої. СС. Василіянки. 1041 2—3

В жіночій гімназії Українського Інституту для дівчат у Перемишлі, вул. Татарська 6, вступні іспити відбудуться: до кл. I. — 17. VI. письменний, 18. і 19. VI. устний: до кл II.—IV. — 22. VI. письменний, 23. VI. устний; **до ліцею на відділи: гуманістичний і природничий** 24. VI. письменний, а 25. і 26. VI. устний іспит. Початок іспитів в год. 8-ій рано. Зголошення до ліцею приймає Дирекція від 17.—22. VI. п. р. При гімназії дуже добре уладжений інтернат. 1079 1—2

Дирекція прив. жовд. гімназії Рідної Школи в Золочеві з приємністю повідомляє батьків, що вступні іспити відбудуться: **до класи** I.: письменний 17. червня в год 8-ій рано, устний 18. і 19. червня рано; **до класи** II—IV: письменний устний 19. і 22. червня; **до I. кл. гуманістичного й природничого ліцею:** письменний 24. червня, устний 25. і 26. червня. Прив. жовд. гімназія Р. Ш. в Золочеві реєстрантом Міністерства Віросповідань і Публ. Освіти в дні 28. V. 1937 ч. II—13403/37 одержала повні права державних шкіл. — **Дирекція** 1085 1—2

На Рідну Школу зол. 10.— вложила п. І. Р. Перемишль зі збірки на празднику.

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

МОЛОДА, інтелігентна панна шукає посади у галантерійним склепі, бакалійним або спожівчім. Адм. під „Кваліфікація". 1056 2—2

ПАНСІОНИ

В ЯМНІМ коло станції над Прутом в домі Осипи Лепьової до винайму від 15. червня сонячні кімнати вряд з цілоденним або частинним утриманням. 1060 1-4

ПІДЛІСНІВ коло Татарова, пригарна місцевість, вілла п. Мостовських в управі Мирослави Морозової поручає кімнати з цілим удержанням. Харч першорядний. Зголошення, Львів, Ходоровського 11.II від 15. б. Підлісків. 1065 1-3

КУПНО - ПРОДАЖА

КАМЕНИЦЯ нова, без такси готівка 13.000, банк 6.000.
КАМЕНИЦЯ поверхова, нова, без такси, бічна Потоцького, без довгу 25.000
ДІМ з мансардою, новий, без такси, при трамваю, 25-літній довг 16.000, готівкою 4.000.
ГАРНИЙ дім передвоєнний, город, вид при трамваю, Листопада — 17.000 без довгу.
ВІЛЛЯ з мансардою, комфортова, город гараж, 23.000 банк, доплата 15.000.
ДВОПОВЕРХОВА повнокомфортова на винінченка бічна Личаківської 90.000.
„ТРАНСАКЦІЯ", Львів, Длугоша ч. 1. 2—3

ПІДПРИЄМСТВА

ШУКАЮ СПІЛЬНИКА до урухомлення доплатного промислового підприємства. Машини вже готові. Зголошення до „Діла" під „Добра егзистенція". 1067

МЕШКАННЯ

З ПОКОЇ кухня бічна Личаківської і 2 покої кухня бічна Потоцького, обі повний комфорт, без подвір'я вигідне безкоштовно „Трансакція" Длугоша 1. 2—3

ЛЬОКАЛЬ охайний в добрім місці Сапіги 4 до винайму. Сторож покаже. 1-1

АНТИКВАРНІ

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ купує і платить найвище цини „Мала Книгосфера" Львів Батория 6. 1074 2—4

НАЙБІЛЬША антикварня — найвище ціни „Мала Книгосфера" Львів, Батория 6. 1074 1-4

РІЖНІ

ПРИ УЛАШТУВАННІ кооперативних сільсько-господарських виставок та інших імпрез продається „ЖИВА РЕКЛАМА", співи, пісні і вірші про господарські українські торговельно-промислові справи. Ціна книжки з поштовою пересилкою 80 сот. Замовляти на адресу: Юрко Шкрумеляк, Львів, вул. Гофмана 18. 1061 2—2

ВІЗКИ ДИТЯЧІ від 13.— вол. поручає та направляє робітня візків — Пасаж Миколяша 986 3—5

РЕПАРАЦІЯ годинників, препишне виконання, виправляє гарантовано гг—фірма РОЗ. ВАЖЕВСЬКИЙ, Львів, Академічна 3 (Готель Жорж). З провінції просимо поштою. 1048 2—7

ОГОЛОШЕННЯ.

Незрівняний в якості пудер і крем
ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ
завдяки якому стає шкіра
ОКСАМИТНО-МАТОВА.
Ціна коробки з пушком зол. 1.25.
1010 65—?

КІР
Львів, Усійського 6
Тел. 280-88
Станиславів, 3-го Мая 4.
ПЛЯНИ
КОШТОРИСИ
БУДОВИ

Виділ Музичного Т-ва ім. Лисенка в Перемишлі оголошує
КОНКУРС
на посаду директора Вищого Музичного Інституту в Перемишлі, в якому завідує наука всіх теоретичних предметів, адміністрація і господарство Товариства. Посада вільна від 1. вересня 1937. Подання з відповідними залучниками вносити до дня 25. червня ц. р. на адресу Т-ва Перемишль, Ринок 22. II.

Радимо
перед закупом якогобудь білля мужеського, жіночого, дитячого або постелевого оглянути (без обовязку купна) вироби і ціни знаної фабрики білля „П А В" Львів, ул. Сикстуська ч. 1. 4—?

метелик сів на камінці „Просвіти" бо на місці книгарні „Просвіти" (вул. Руська 1)
І. БУЧКО
ЦУКОРНЮ ЗАЛОЖКА
морозиво, овочі, цукорки.
1084 1—5

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 125 (14.668). Львів, середа 9. червня 1937 Oprata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ. РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Ще цього тижня Німеччина вернеться до Комітету неінтервенції?

ПОРОЗУМІННЯ 4-ОХ ВЕЛИКИХ ДЕРЖАВ.

„Таймс" стверджує, що вимінa поглядів між Льондоном, Берліном, Парижем і Римом на тему гарантій для кораблів, що беруть участь у контролі еспанських берегів, довела вже до вияснення становища всіх 4 держав. Британський уряд уже добре поінформований — тепер він певно дасть ініціятиву до безпосередніх переговорів над спільною формулою, що йтимуть у Льондоні.

Інформації, які фон Нойрат дав британському амбасадорові у Берліні, мабуть вдоволили британський уряд; льондонська преса сподіється, що ще цього тижня Німеччина вернеться до комітету неінтервенції.

НІМЕЦЬКІ ДОМАГАННЯ.

На думку „Таймса" Німеччина хоче, щоби держава, якої корабель заатакують, мала право заявити не лише в довірочній консультації, але й публично, яка реакція на її думку найбільше підхожа На випадок напасти на німецький корабель Німеччина обмежилась би до самої оборони, але перед консультацією стрималась би від усяких репресій. Німеччині йде лише про те, щоби міжнародня консультація не довела до безділля, але щоби відразу взялася до спільної акції. Напад на одну з 4 контрольних фльот уважали би нападом на кожну з них.

ЧЕРВОНІ ЗБОМБАРДУВАЛИ ГРЕНАДУ.

Національне командування повідомляє, що червона артилерія бомбардувала вчора Ґренаду і знищила чимало домів у дільниці Сан Лязар. Згинули 2 жінки, 2 дітей і 2 мужчин, ранено 20 жінок, 15 дітей і 21 мужчин.

Корабель, що з вигляду нагадував кружляк „Канаріяс", бомбардував Палямос, опісля Ґіксоле. Шкоди невеликі

„Італія та Німеччина не стануть жертвою пактоманії".

НЕ БУДЕ НІЯКОГО НОВОГО НІМЕЦЬКО-ІТАЛІЙСЬКОГО ДОГОВОРУ.

Вірджінію Гайда заявив на сторінках „Джіорнале д' Італія", що у звязку з побутом марш. Бльомберга у Римі не треба сподіватися ніякого нового німецько-італійського договору, як це припускає французька преса. Щоправда підчас розмов Бльомберга з італійськими державними мужами порушено також військові питання, що розмови не відбігали від політичної оси Рим—Берлін. Не треба було їм давати форми нових зобовязань, бо німецько-італійське порозуміння устійнене у протоколі, що його мін. Чіяно у жовтні підписав у Берліні. На всякий випадок Італія та Німеччина ніколи не стануть жертвою пактоманії, яка тепер панує в політичних колах.

ЯКИЙ СПРАВЖНІЙ ХАРАКТЕР ПОДОРОЖІ НОЙРАТА?

Югославянські урядові кола називають відвідини чисто куртуазійними та інформаційними і вони не доведуть до ніяких договорів ані пактів. Зате у болгарських промислових колах уважають, що Німеччина хоче створити собі базу сирівців у південно-східній Европі.

Щойно за 10 літ не буде в Арабії невільництва.

Офіціоз Савдійської Арабії, що виходить у Мецці, оголошує новий розпорядок про постепенне скасування невільництва у Савдійській Арабії. Перш за все дістануть свободу невільники, які докажуть, що вони мають ближчу родину у своїй батьківщині та невільники, за яких повернуть ціну купна (хочби й ратами). Урядово обраховують, що за 10 літ у цілій державі не буде вже невільників — останніх викупить державний скарб.

Перед новими страйковими заворушеннями в Америці.

На терені міста Воррен було вчора спокійно, але треба сподіватися нових заворушень, бо страйкарі скріпили стійки перед фабриками, передбачуючи зміну положення. Страйкує коло 2.000 осіб. Літаки дальше постачають харчі тим робітникам, що працюють.

„Республиканська сталева компанія" тратить на страйку коло міліона долярів денно.

СТРАЙКУЮТЬ ЗДЕБІЛЬША ЧУЖИНЦІ.

80 прц. страйкарів — це поляки, мадяри, серби й італійці, які здебільша не знають англійської мови. Вони ніколи не чули промов Левіса необзнайомлені з його програмою, а як мету страйку подають лише підвишку зарібків.

РУЗВЕЛЬТ НЕ ХОЧЕ ПОСЕРЕДНИЧАТИ.

Синдикат професійного союзу сталевих робітників стейту Індіяна хотів, щоби през. Рузвельт інтервеніював у конфлікті робітників з працедавцями. В поінформованих колах уважають, що Рузвельт на те не погодиться, бо на його думку федерація праці мусітиме перевести безпосередні переговори з працедавцями.

„ДЕНЬ ЗАГАЛЬНОЇ ВІДПУСТКИ".

Синдикат самоходових робітників рішив, що нинішній день буде „днем загальної відпустки", тому 15.000 робітників покинуло нині працю. Поліція арештувала 8 робітників, які не пускали робітників до праці, 5.000 страйкарів уладило похід, домагаючись звільнення арештованих товаришів.

Нова книжка Бібліотеки „Діла":
САЛЬВАТОРЕ ФАРІНА:
ЛЮБОВ ОПОВИТА БРЕХНЕЮ
повість.
Матільде Серао: „Покинена", опов. у перекладі М. Островерхи. — Антоніо Фогацаро: „Недокінчені ідиллі; Едмондо де Амічіс: „Зустріч" у перекладі П. Карманського. Ціна 2. зол. Поштo 30 с.

Політика проти педагогії.

РОСІЙСЬКА МОВА У ШКОЛАХ НА ЗАКАРПАТТІ.

Ужгород, у червні 1937.

Практика українського шкільництва на Підкарпатській Руси неухильно завертає на старі рейки, щоб насаджувати російщину. Не помогли тут ні довголітній досвід такого завзятого москвофіла, як б. краєвий інспектор **Вондрачек**, що, уступаючи із свого становища, мав мужність признати свої помилки і вказати на **едино нормальний** шлях праці для учительства в рядах української учительської організації **„Учительської Громади"**; ні признання таких українофобів, як директор української гімназії в Берегові п. Лоцур про те, що московської мови, як народньої мови, на Підкарпатській Руси нема; ні непереможний голос життя, що чим далі, тим виразніше бренить по всіх закутках Підкарпатської Руси...

З часу, коли провід у шкільництві опинився в руках репрезентанта чеської партії народніх соціялістів п. д-ра **Е. Франке**, москвофільство розпаношується у всіх ділянках праці **Краєвого Шкільного Реферату** в Ужгороді.

Проти такої москвофільської роботи з обуренням протестують ріжні організації на Підкарпатській Руси. Найкатегоричнішим виявом такого протесту треба вважати спеціяльне **меморандум**, що його вислала від національних організацій Підкарпатської Руси **Перша Центральна Руська Народня Рада** з датою: березень 1937. за підписом голови А. Волошина та секретаря С. Клочурака. Меморандум звернене до президента республики, президента ради міністрів та міністрів освіти, закордонних справ, справедливости і до губернатора Підкарпатської Руси.

Меморандум стверджує, що „пан міністр шкільництва та народньої освіти д-р Е. Франке своїм рішенням **змінив дотепер ішню єдину обовязкову мову навчання в руських школах** Підкарпатської Руси, а то тим, що без огляду на вісімнацятьлітню практику міністерства затвердив для тих шкіл підручники в російській мові з деякою примішкою слів церковно-славянських та українських, отже мовою, якою ніхто на Підкарпатській Руси не говорить.

Свій мотивований протест проти поступу міністра д-ра Е. Франке вислало вже коло 500 ріжних наших організацій, між ними й „Учительська Громада", де є зорганізованих понад 1450 учителів, отже величезна більшість нашого учительства.

А проте хід дальших подій показує, що міністер Франке не припинив цієї своєї непедагогічної та протикультурної роботи.

Далі меморандум вказує на те, яким правним актам державного та міжнароднього характеру, як теж становищу компетентних установ ЧСР і провідних державних діячів суперечить тактика міністра і стверджує, що „з цих причин згадані рішення пана міністра Франке вважає культурним скандалом і не лише їх відкидає, але подає проти них якнайрішучіший протест та скаргу, домагаючись негайного їх відкликання".

Рівночасно меморандум звертає увагу на те, що „рішення п. міністра д-ра Франке логічно потягне за собою такі небажані наслідки:

1) Передовсім знищить ту мінімальну консолідаційну працю державної управи на Підкарпатській Руси, яка вже там виконана.

2) Викличе нові гострі мовні бої, які можуть кінчитися бійками.

3) Введе до учительських організацій зайву боротьбу за підручники.

4) Введе хаос у справі викладової мови до іспитових комісій для вчителів.

5) Підтримає партійництво та знищить у зародку надії, що рівень внутрішньої та позашкільної учительської праці поправиться."

Разом з тим меморандум настирливо висуває домагання, щоб **завести фонетичний правопис у нашім шкільництві на Підкарпатській Руси,** і це своє домагання мотивує аргументами педагогічного, правного (попередні розпорядження м-ства освіти) та політичного характеру.

Автори меморіяду стоять цілковито на педагогічному ґрунті і ставлять таке питання: „Не можемо ніяк зрозуміти, як уявляє собі п. міністер, щоб у народніх школах де мають мати силу засади великого вчителя народів — І. А. Коменського, було можливо навчати з успіхом із книжок, написаних мовою дитині **чужою** і далекою, або якого успіху можна досягти, коли одного року буде дитина вчитися з книжок, затверджених на підставі засад Ґенерального Статуту, а вже на другий рік буде примушена вчитися із книжок, що знехтовують ці засади"?

Але, здається, що вся трагедія українського шкільництва на Підкарпатській Руси полягає в тому, що протилежна сторона, особливо тепер, підходить до розв'язки цього питання з погляду, який не має нічого спільного з педагогікою, з погляду **суто політичного,** а саме чесько-московської дружби. Звернув на це увагу вже і сторонній французький дослідник проф. Рене Мартель. В останньому числі паризького місячника „Ле Монд Сляв" у статті: „Слово „український" на Підкарпатській Руси" з усякими застереженнями всеж пише: „Справді дехто у формі здогаду вказує на деякі зміни, помічені в політиці чехословацького уряду супроти українського національного руху, у звязку з відносинами, які настали між Прагою і Москвою. Від кількох років можна помітити деяку охолоду традиційних симпатій чехословаків до українців; поза тим спостережено своєрідну рівнобіжність між розвитком совіто-чехословацької дружби та зростом легких непорозумінь між чехословаками й українцями. Дехто вбачає в цьому явищі досить яскраво видні відношення причини до наслідку". Такий здогад набирає певної імовірности, коли пригадаємо, що міністр д-р Франке є речником партії чехословацьких народніх соціялістів, що з давніх-давен виявляли невбивні симпатії до большевицької Москви та є найбільшими оборонцями цього союзу і тепер.

А коли цей здогад хоч у деякій мірі відповідає дійсности, тоді сам собою насовується висновок, що для прочищення тернистих шляхів, якими пробивається українське шкільництво на Підкарпатській Руси, треба уживати і відповідних метод. Розмови та аргументи в площині суто педагогічній будуть незрозумілі для людей, що з політичних міркувань порушують правні підстави, на яких тримається міжнародне становище та авторитет кожної держави.

Омікрон.

Через свою знамениту якість здобули

ПАПЕРЦІ і ТУТКИ повноваткн

„КАЛИНА"

СОТНІ-ТИСЯЧ ВІДБОРЦІВ.

Теревені пяного „історика" з „І. К. Ц."

про Лемківщину.

(Стаття надіслана).

Перенесення учителя-москвофіла М. Юрковського зі Сквіртного на Лемківщині з днем 1. квітня ц. р. в корінну Польщу та шкільний страйк з того приводу в селі Сквірне дали нагоду нашому „приятелеві", краківському „І. К. Ц." вилити на сторінках кількох своїх чисел у квітні і травні ц. р. всю свою польсько-шовіністичну жовч на українців і на український національно-просвітний рух на Лемківщині. — Називаючи згаданого учителя-москвофіла „українським шовіністом" та „українським агітатором" (де Рим — де Крим?), звалює „Куріерок" всю вину за страйк у Сквірнім на українців, взиваючи при тому польські державні чинники до сильних репресій супроти українців та усунення з Лемківщини „агітаторів українських", бо у противному випадку „ненависть ку Польсце всьруд лемкуф бендзе взростала" і „не бендзе можна їх спольщиць".

Про згадане перенесення та страйк з того приводу писала вже не лиш москвофільська рептилька „Земля і Воля", але також українська преса.*) Тому ми тут уже цією справою не будемо займатися, а звернемо лиш увагу на те, як то наш краківський „приятель", у звязку зі згаданим страйком, начинається доказати, що Лемківщина — не споконвіку корінна польська земля, бо — мовляв — у давнині мешкали на ній виключно самі поляки з домішкою волохів і тому польські державні чинники повинні змагати до того, щоб і тепер Лемківщина стала краєвою чистокровно польською.

Якийсь анальфабет, який вчиняється на історії так само як вовк на звіздах і не знає навіть голодних основ логіки, пише буквально в „І. К. Ц." (ч. 139) осьмо:

„На терені нинішньої Лемківщини була в давнині пустиня. Цю пустиню витяли (?) поляки, а богата родина Гладишів закладає там від 1359 р. села та заселює їх поляками і волохами. Населення дістало корисні привілеї, але з ходом століть українізується (рущиться), бо не має костьола і польських шкіл".

Не думаємо тут широко розводитися над такими „історичними" і „логічними" ельокубраціями курієркового „історика", якого повинні замкнути в домі для умово недужих. Всеж таки зазначимо, що ніяка історія, ні ніякі документи не згадують нам про таких великодушних польських діячів, які заселюючи буцімто пусті лемківські терени виключно поляками і волохами, будували для них поляків і волохів церкви (не костели!) та українські (чи „руські") школи, а не будували костелів і польських шкіл. Навпаки! Історичні документи і джерела згадують про те, що деякі діячі причинялися в давнині матеріяльно до будови церков на Лемківщині для „руського населення". Такого дивогляду, про який згадує куріерок, ніколи на Лемківщині не було і тепер нема, бо годі уявити собі, щоб польські чинники в чисто польських, римо-католицьких селах, закладали для тих сіл греко-католицькі або православні церкви та будували для них руські школи!

Цікаво знати, хто властиво зукраїнізував згаданих поляків, коли згідно з „історичними" куріерковими реляціями поляки заняли лемківські терени ще тоді (в 14. ст.), коли на цих теренах була пустиня, себто коли на них ще ніякого іншого народу не було? Алже про напад якихось сильних українських чи руських племен ні в 14. ст. ні в пізніших віках на „польську" Лемківщину і то племен, які зуміли аж „зручити" в польській державі „автохтонних" поляків на Лемківщині, історія нічого не знає. Навпаки. Деякі історики і дослідники давнини, як Барсов, Войцеховський, Шафарик, Соловей і в слід за ними В. Колпачкевич (у брошурі п. з. „Про за-хідні межі київської держави в X-му столітті", виданій у Львові в 1935 р.), спираючись на вістиданій у Львові в 1935 р.), спираючись на вістках грецького історика з X. ст. Константина Порфірогенета та на вістках англ. короля Альфреда Великого з другої половини IX. ст. твердять, що у X-му столітю мешкало на території нинішньої Лемківщини славянське плем'я білохорватів. Це плем'я завоював в 907 р. — як каже Нестів. Це плем'я завоював в 907 р. — як каже Нестів. Це плем'я завоював в 907 р. — як каже Нест

З лугового руху.

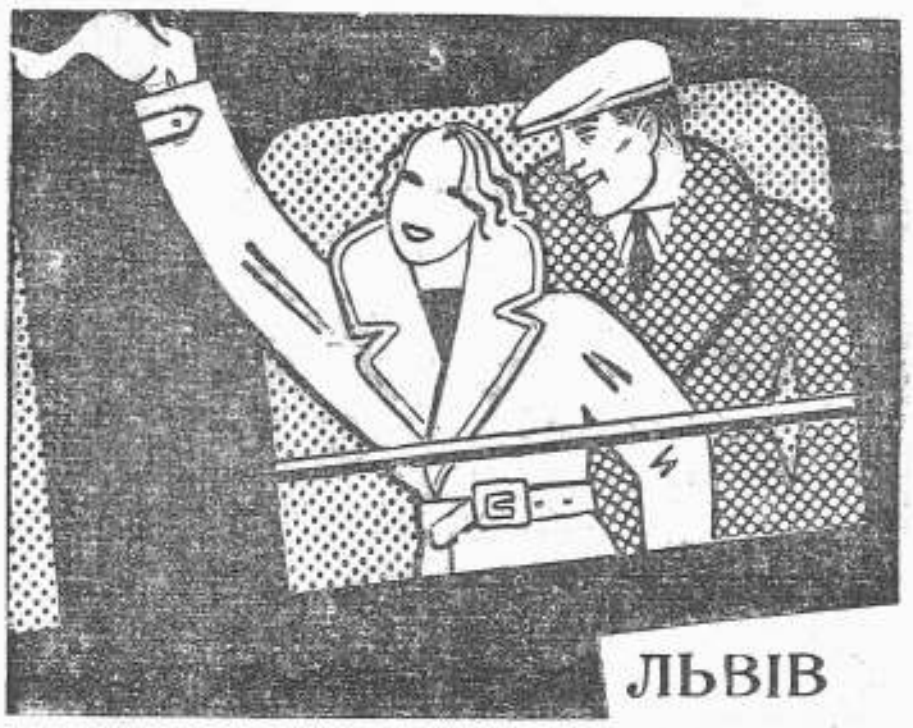
І. ЗАГ. ЗБОРИ „ПОВІТОВОГО ЛУГУ" В ТЕРНОПОЛІ.

Дня 17. травня ц. р. відбулися І. Загальні Збори „Повітового Лугу" в Тернополі. Звіт з діяльности „Лугів" зложив м-р Мисюк, після чого зав'язалася широка дискусія, в якій всі бесідники висказувалися за конечністю поширити лугову організацію в Тернопільщині. Головою „Повітового Лугу" вибрано проф. **М. Малишького,** заст. голови м-ра О. Гринкевича, писарем м-ра М. Мисюка. До Контрольної Комісії ввійшли: пос. В. Болюх, о. С. Вань і Д. Дерчак. Відспіванням лугового гимну замкнено Збори. Лугова організація в Тернопільщині розвивається добре, бо за розмірно короткий час основано в повіті 13 лугових товариств.

ЗАБОРОНА ОСНУВАТИ „ЛУГИ" В ЯВОРІВЩИНІ.

Яворівське „Українське Слово" повідомляє: Повітове староство в Яворові заборонило оснувати „Луг" у Яжеві Старім (ч. Поль. б/37/37) тому, що між основниками є особи, що „не мають доброї опінії і симпатизують з партіями „анвротовими". Зате у Поруденку заборочено оснувати „Луг" (ч. Поль. 6/35/37) тому, що секретар „Лугу" має судові доходження за крадіж, а крім того особи, що входять у склад основників, удержують контакт з людьми, караними за кримінальні проступки". Передтим ще заборонено оснувати „Луги" в Яжеві Новім, Буневі, Чолгинцях, Молошковичах, Мужиловичах і Хотинці.

Отже заборонено оснувати лугові товариства аж у 8 місцевостях.

Виїдеш на літнище завдяки вигрі на льос з колєктури

„РУНО" РАВІЧ і С-ВА

Львів, пл. Марійська ч. 4.

Тягнення вже 22-го червня.

Великий політичний процес у Львові.

15 МОЛОДИХ УКРАЇНЦІВ (-ОК) ПЕРЕД СУДОМ ПРИСЯГЛИХ.

Докінчення акту обвинувачення.

ХТО ПОКИНУВ ПАКУНКИ В ЯРІ НА ВУЛЬЦІ?

Зізнання Ґерети — каже акт обвинувачення — потвердили інші підсудні і свідки. Переслукана М. Мицківна признала, що є членом ОУН. від 1935 р. У першій половині квітня прийшла до її помешкання молода дівчина з ясним волоссям і залишила два пакунки. Зброю і літературу від бл. п. Копача, що її дістала від Ольги Біди переховувала в себе, опісля вручила кілька револьверів Ґереті. Коли-ж він зранився в її помешканні, Мицківна винесла пакунки, що їх дістала від О. Біди та невідомої бльондинки два тижні перед Великодними Святами і покинула в ярі на Вульці.

ХТО БРАВ УЧАСТЬ В ЗАМАХУ?

На основі зізнань Ю. Дмитерка та свідків у справі замаху на нього поліція дійшла до переконання, що одним зі замаховців може бути Григорій Дячишин. Переслухуваний дня 29. квітня 1935 р. на поліції Г. Дячишин признав, що від 1933 р. є активним членом ОУН. Підчас побуту у Львові зустрічався з активним членом ОУН., яким — як каже акт обвинувачення — був Кость Березовський. Дячишин зустрічався з ним на пл. Домбровського в год. 8-ій вечором у вівторки і пятниці та обговорював організаційні справи ОУН., засади конспірації, ідеольогію та завдання і цілі організації.

В перших днях квітня Березовський доручив Дячишинові прийти чергового дня, в суботу в год. 8-ій вечором на ріг вул. Задвірянської і Грунвальдської, щоб стрінутись з якимсь членом ОУН. Дячишин пішов туди і стрінувся — як каже акт обвинувачення — з Ґеретою, який заявив йому, що буде „робота", до якої призначено його. На питання Ґерети чи знає „Білого". Дячишин відповів, що знає Івана Мирона, який в організації мав псевдонім „Біляй". Тоді Ґерета доручив йому повідомити Мирона, щоб він прийшов за 2 або 3 дні на вул. Потоцького коло монастиря Василіянок. Крім того довідавшися від Дячишина, що він знає „Рудого" (псевдонім Павла Мерцала) приказав повідомити теж його, щоб прийшов в означеним дні в год. 8-ій вечором на вул. Листопада та ждав організаційної стрічі. Ці слова повторив Дячишич Павлові Мерцалові та Іванові Миронові, які працювали у кравецькій робітні при вул. Йосифа ч. 4. Дячишин стрінувся ще кілька разів з Ґеретою і на одній стрічі перед днем 18. квітня

В. НАГЛОЧ-БОМЦ. 2

Останній старт Гараська Черепахи.

(Докінчення.)

III

Що XX. століття, століття радія, спорту та моторизації забрило і до Галичини, переконався я незабаром, коли-то одного дня, рано-вранці їхав на місце двобою — колесом. Ціла та авантюра, як ви догадуетесь.... Ще таки там суперники станули один напроти одного неначе два закукурічені півні, а що не мали візитівок, то обмінялись адертими з грудей числами. Черепаха мав число 5. „Мурин" 8. Разом — нещасливе 13.

Гараську вибрав на своїх секундантів: мене та того „тюльпанового" техніка. І ми взялися негайно до справи. Як відбуваються двобої знали ми дуже добре із фільми. Навіть такі речі, як поведінку та міни противників і секундантів простудіювали ми докладно. Тільки в одному не було згоди: Гараську домагався двобою на біду зброю (він колись грав у аматорському театку на одному передмісті якогось лицаря і змахував на сцені деревляною шаблюкою). „Мурин" знову хотів на пістолети, на що не годився Черепаха (хіба на коркові). На щастя редактореві гумористичного журналу „Веселий Цвяшок", що був Муриновим секундантом, прийшла до голови геніяльна думка: „Чому між спортовцями не може відбутись спортовий двобій?!" І вибрали — боксерські рукавиці. Битись мали до першої крови (з носа).

У фільмах їдуть на місце двобою в таємних, чорних каретах, з циліндрами на головах. Ми-ж їхали в спортовому вбранні, на колесах. У цьому теж була своя краса, спортовий стиль. Як вам відомо, всякі двобої відбуваються в романтичних лісках, на зелених полянах. Ми не хотіли робити винятку від цього поетичного правила.

Протилежна сторона була вже на місці. Ми поздоровкались мовчки і стали готуватись до двобою.

Та пробачте мені; в такому драматичному моменті я забув про все і захопився чаром лісного ранку. Скажу тільки, що грайливо шуміло листя дерев і дзвінко кувала зозуля. Чи цього не досить для вражливого серця?

— Пане Федьку, подайте зброю!

Я отямився. З одного боку стояв смаглий „Мурин" з секундантами: редактором „Веселого Цвяшка" та одним урядовцем „І. національної фабрики шнурків і шнурочків". З другого — Гараську, технік і я. Оподалік позіхав худий медик, спершись на течку з ліками та бандажами.

У повітрі стояла напружена мовчанка. Я врочисто підійшов до противників з рукавицями, накритими газетою. (В кіні пістолети накриті шовковою хустинною)

По тім, що після цього сталось, я повірив у якусь невідому силу, що кермує нашими вчинками — я повірив у призначення. Бо чому власне я мав подати рукавиці, чому я саме завинув їх у те число часопису, чому саме та сторінка була зверху?!

Бо в тій хвилині, коли Гараську і „Мурин" мали взяти зпід часопису рукавиці, вони неждано вхопили — часопис і стали гарячково читати. Я бачив, як їх лиця почервоніли мов буряки і руки почали трястись зі злости. А я дурний ще чогось ждав! Потім вони мене обступили і Гараську почав читати ще раз, з притиском, гнівно:

— „Спортова Хроніка" під редакцією Федька Бомца.

Нечуваний скандал у нашому спорті!!

Про такі речі ніхто, кому дороге ім'я нашого спорту, не може спокійно писати. Перо трясеться від обурення і сорому. Чи ми Европа чи Азія?!

Читачі певне знають вже голосний скандал на минулонедільних легкоатлетичних змаганнях. Два типи, що мають ще претенсії зараховувати себе до рідних спортовців, учинили згіршаючу авантюру на самій меті біґу на 3.000 м. Підняли ординарну бійку, до якої, на превеликий жаль і сором, долучилась і публика. Не вагаємось подати назвища тих чорних типів: це Гараську Черепаха і відомий „Мурин". Без рукавичок з тими панами. Ми певні, що наші спортові органи білим залізом випечуть той боляк, щоб гангрена не ширилась!! Черепаха і „Мурин" ніколи вже не повинні появитись на наших грищах. Досмертна дискваліфікація! Ганьба, ганьба і ще раз ганьба!!

Я чув, як мені гнуться під колінами ноги і я ось-ось упаду. Гараську і „Мурин" миттю вложили рукавиці.

— Бах! — добрий давній „серп", я заточився, а в очах мені засвітились свічки. Я відскочив і шугнув навтікача!

Ніколи передтим не був би я повірив, що так

1935 р. Герета передав йому фотографію кажучи, що вона представляє Ю. Дмитерка. Доручив йому теж поїхати з І. Мироном до Підберезець і розглянути, де Дмитерко мешкає. Обоє вони виконали приказ. При черговій стрічі дня 28. квітня 1935 р. Герета видав приказ поїхати слідуючого дня до Підберезець і застріляти там Ю. Дмитерка. Зброю дістав Дячишин ще того самого дня в год. 9-ій вечором при вул. Лазаря у брамі, де невідома жінка вручила йому пакунок з револьверами марки „Штаєр", набоями, двома парами автомобілевих окулярів та коробкою з паприкою. Дня 21. квітня 1935 р. Дячишин з Мироном поїхали до Підберезець, кількома поворотами приходили до дому його батьків розпитуючись за сином кажучи, що приходять від „Ореста" (псевдонім Ковача). Ю. Дмитерка не вбили тому, що він вибіг з хати з братом і товаришами, відобрав від них револьвери та інші речі. В хаті Дячишин і Мирон признавлися Дмитеркові, що з приказу ОУН. мали вивести його в поле під приводом стрічі з „Орестом" і там його вбити. Ю. Дмитерко запевнив їм, що не хоче віддавати їх в руки поліції, наказав їм втічи через вікно й опісля підняв алярм.

Дня 22. квітня 1935 р. Дячишин ждав коло год. 9-ої біля кіна „Лев" (тепер „Атлянтік") на Герету, але він не прийшов. Крім того Дячишин зізнав, що дня 25. або 26. квітня 1935 р. стрінув припадково Березовського, якому оповів про хід замаху на Дмитерка і просив вставитися за ним перед організацією, щоб ОУН. не притягала його до відповідальности за невиконання приказу. Переслуханий опісля Мирон дня 25. квітня 1935 р. на поліції і дня 29. серпня 1935 р. в суді — читаємо далі в акті обвинувачення — потвердив зізнання Дячишина. Крім того додав, що саме Дячишин звербував його до ОУН. в 1934 р. Опісля оба відкликали свої зізнання і заперечили свою приналежність до ОУН., свою участь у замаху на Дмитерка і стрічі з Геретою чи Березовським.

ПОДРОБИЦІ ВБИВСТВА КОПАЧА І КОВАЛЮКІВНОЇ.

Акт обвинувачення каже, що Дячишин виявив теж у значній мірі справу вбиства бл. п. Копача і Ковалюківної. Він зізнав, що на одній з організаційних стріч з Березовським, на яких 2 тижні перед Великодними Святами рим. кат. обряду в 1935 р. дістав приказ повідомити Павла Мерцала, щоби він прийшов в означеному дні в год. 8-ій вечором на кінцевий перестанок поч. вул. Листопада. Павло Мерцало оповідав після тої стрічі, що в означеному місці стрінув Геретy. Коли 20. квітня 1935 р. Павло Мерцало вернувся до дому і Дячишин питав його, чи він дістав якісь прикази від Герети подаючи що він сам дістав від нього зброю і вранці виходить з хати, п. Мерцало відповів: „усе в порядку". Після невдалого „замаху" на Дмитерка Дячишин вернувся вечором дня 21. квітня 1935 р. до кравецької робітні Дідика при вул. Грунвальдській, а Мерцали вернулися щойно дня 22. квітня 1935 р. коло год. 3-ої пополудні. На запит Дячишина, як їм повелося, оповіли, що згідно з організаційним приказом дня 21. квітня 1935 р. пішли коло год. 9-ої на Богдамівку, де стрінулися з Геретою. Він наказав їм піти до білогорського ліса, де вручив їм два револьвери з набоями і казав ждати на одного мужчину, який мав прийти до ліса і там його мали вбити. Коли-ж цей мужчина довший час не приходив Герета і Мерцали пішли лісом до Рудна-Мерцали скрилися в лісі, а Герета накинув плащ, рогові окуляри та кашкет і пішов до недалекого дому, де мав мешкати згаданий мужчина, але його там не застав. На приказ Герети Мерцали ночували навіть у лісі, а рано дня 22. квітня 1935 р. купили собі молока в селянки у Білогорщі. Того самого дня рано переходив через ліс молодий мужчина з молодою жінкою. Герета побачивши їх сказав їм, що на того мужчину вони саме ждуть. Одночасно Герета наказав Мерцалам забігти дорогу тому мужчині і жінці, до яких опісля на приказ Герети мали прискочити і вбити їх револьверовими вистрілами. Знову Герета мав сам піти за тим мужчиною і жінкою. З дальшого їх оповідання виходило, що Мерцали стратили в лісі з очей Геретy і того мужчину та жінку, що за ними гонив Герета, а коли їх розшуки були даремні, вернулися до дому зі зброєю. Дня 22. квітня 1935 р. по год. 3-ій Мерцали виїхали зі Львова до свого родинного села Бартатова, звідкіля вернулися до Львова дня 23. квітня 1935 р. передполуднем.

Переслухані Павло та Іван Мерцали заперечили будьтобы були членами ОУН., стрічалися з Геретою або Березовським і щоб брали участь в убивстві бл. п. Копача та Ковалюківної

РОЛЯ БЕРЕЗОВСЬКОГО, ТЕЛЛЮКА ТА ІВАНОНЬКА.

Дячишин стрічався не лише з Геретою, але і з Березовським, який підчас переслухання заперечив, начеб був у контакті з ОУН, знав щонебудь про замах на Дмитерка, про вбивство Копача і Ковалюківної, переводив у тих справах якесь організаційне слідство і вкінці, будьтоби знав Дячишина, Павла й Івана Мерцалів та І. Мирона. Одначе — каже акт обвинувачення — поліц. агент Й. Бурий зізнав, що довший час слідкував за Березовським, як активним членом ОУН. Дня 15. листопада 1934 р. вполудне Березовський стрінувся з Дячишином в городі Костюшка біля памятника Голуховського і пішов з ним опісля вул. Словацького, Сикстуською на вул. Кляйнівську, де розійшлися. Березовський вернувся до городу Костюшки і сів на лавці коло міської молочарні. Знову Дячишин пішов у напрямі університету, стрінувся з Павлом Мерцалом, говорив з ним коло 5 хвилин, попрощався з ним і пішов на вул. Осолінських, де стрінувся з Березовським, який надійшов у товаристві невідомого Буднову мужчини.

Крім того Дячишин зізнав — каже акт обвинувачення — що зимою 1935 р. приступив до нього при вул. Задвірнянській Льонгин Теллюк, товариш брата Дячишина — Павла. Опісля в половині липня 1935 р. приступив знову до Дячишина Теллюк, навязав з ним розмову про ідеольогію ОУН. і питався чи не має відомостей у справі вбивства Копача і Ковалюківної, але не дістав від нього конкретної відповіди. З кінцем липня 1935 р. прийшов Теллюк вечором до робітні Дідика, показав Дячишинові вистріляні сподні питаючись, чи можна їх направити. Опісля пішов з ним на прохід і тоді Теллюк знову розмовляв з ним про ідеольогію ОУН. За кілька днів стрінувся ще з Теллюком на насипі залізничого шляху Львів-Станиславів і тоді Теллюк доручив Дячишинові прийти в найближчу неділю 28. липня 1935 р. в год. 11-ій на міст над Полтвою на Замарстинові. Дячишин стрінувшися з Теллюком пішли на горби коло купальні на Замарстинові, де Теллюк познайомив його з трьома мужчинами. Опісля надійшло ще двох мужчин так, що у сходинах брало участь сімох, між ними Василь Іваноньо. На цих сходинах говорили на тему ОУН. та про українську політику, яку критикували головно за участь у виборах до законодатних установ. По дискусії Теллюк відійшов на бік з В. Іваноньком, опісля закликав кожного зокрема і розмовляв щось з кожним у присутности Іванонька. Дячишинові сказав Теллюк, що відгатиме Іванонькові, який визначив теж Дячишинові найближчу стрічу на четвер 1. серпня 1935 р. на Вульці. Теллюк заперечив, начеби був членом ОУН., знав Дячишина, Копача, Мельника, Геретy і брав участь у сходинах членів ОУН. дня 28. липня 1935 р. на горбах на Замарстинові. Арештований Іваноньо теж заперечив, начеб був членом ОУН., знав Дячишина і був на сходинах на Замарстинівських горбах дня 28. липня 1935 р.

УБИВСТВО В. МЕЛЬНИКА.

Тимчасом дня 28. червня 1935 р. невідомий вбивник застрілив на розі вул. Куркової і Чарнецького В. Мельника, активного члена ОУН. Того дня коло год. 9.25 вечором стояло на розі згаданих вулиць двох мужчин і про щось розмовляли. Підчас тієї розмови один з них відняв швидко 4 стріли до другого і став утікати у напрямі епископської палати. За втікачем побігли прохожі, до яких він відлав ще два стріли. Тимчасом ранений пішов ще кілька кроків, впав на землю і помер. Переслухана Ірина Цап зізнала, що в останніх місяцях довелі часто стрічалася з Володимиром Мельником, якого знала від року. Коли підчас розмов на тему причин намаганого „замаху" на Дмитерка і вбивства бл. п. Копача та Ковалюківної Царівна повторила йому поголоску, що Копача і Ковалюківну застрілено тому, що вони були провокаторами в ОУН., Мельник обурився і рішуче заявив, що вони не були ними. Додав, що хотіли перевести в ОУН. реорганізацію, бо відносини в ОУН. були нездорові, праця непродуктивна, а члени зле добирані. Щоб не допустити до тієї реорганізації суд ОУН., не вислухавши Копача і Ковалюківної, виніс на них присуд смерти, що його виконано. Мельник заявляв, що Копач і Ковалюківна були гідними людьми відданими щиро українській справі і представляли куди більшу моральну вартість від тих, що на них винесли присуд смерти. Вищі хотять їх знеславити і тому називають їх поліційними конфідентами. Тому, що Мельник був переконаний про невинність убитих, постановив викликати організації її помилку і довести до реабілітації убитих. Одночасно заявив, що повелі далі розпочати Копачем і Ковалюківною реорганізацію ОУН. Кілька днів пізніше, а саме 23. червня 1935 р. Мельник стрінув Царівну й оповідав їй, що справу винесення вбивства Копача і Ковалюківної на добрій дорозі та що веде навіть у цій справі переговори з членами краєвої екзекутиви і з найближчих днях з її представником, щоб справу полагодити. Організація мала осудити факт убивства, а винуватців покарати. На завваги, щоб не вірив невідомим людям, Мельник відповів, що в обережний і на стрічу пола місто в них справах не піде.

РОЛЯ ІНШИХ ПІДСУДНИХ І ЦИКЛЬОСТИЛЬ

Після убивства бл. п. Мельника поліція переслухала О. Бабяка, бо знала, що він стрічався з Мельником. О. Бабяк переслуханий дня 30. квітня 1935 р. признав, що в часовом ОУН. та що звербував його до ОУН. ще в 1933 р. М. Ла-

---

добре вмію бігати. Автім — страх додає сили (втікати). За мною дудоніли кроки Гараська і „Мурина", що тепер дружньо гонили свого ворога. Я „брав" легко вруги, стрибав крізь хащі, минав дерева!

Знов якась поляна, мочарі. Я летів як „люкс-торпеда". Нараз гоп!! Вода, якийсь став. Очерет і жабурини. А „месники" вже на моїх пятах. І тут я зважився на справжне геройство. Плигнув у воду! Немов Тарзан в утечі перед малпами!

Я не тільки біг як Нурмі, скакав удовжінь як Овенс, але і плив як Вайсмілер.

По другому боці води я оглянувся. Гараська і „Мурин" у люті, що не впіймали мене, „моботились" тепер самі. Худий медик, що надбіг за нами, присів під якимсь дубом і закроплював гортанку „чистою", що була призначена до рани жертви.

IV.

На другий день, коли я лежав із забандажованою головою та гарячкою в ліжку, я дістав лист від гіпнотичних очей:

— „П. Федьку! Приймість щирі вислови мого співчуття. Я знаю все. Той підстрілений Гараська хвалявся не передімною, що не забуде Вам і при найближчій нагоді зіб'є Вас на кваснє яблуко. Тому молю-благаю Вас: не показуватись йому на очі. Бажаю Вам скоре подужати та здоровлю. Ліда"

І справді від того часу, коли я бачив Гараська на вулиці, негайно переходив на другий бік. Все якось мені вдавалось.

Аж одного вечора проходжувався я „коридором". Гамірлива вулиця моргала різнокольоровими рекламами, „співала" автовими сиренами і трамваєвими дзвінками. Йшов я собі безжурно, мугикаючи під носом моду мельодійку.

Нараз зловив мене хтось сильно за рамя. Я оглянувся і занімів. Гарасько Черепаха! Втікати було запізно.

— Гаразд, Федьку! Чому це я тебе не стрічаю?!

— Я... — я замявся, бо слова застигли в горлі.

— Ти може ще про мій старт... Дурниця! Що було, минулось! — гудів Черепаха далі. — Я, братіку, наплював на легкоатлетику! Ова! В мене тепер бокс — це спорт! Ти знаєш, я тепер треную у боксі. Я їм усім покажу!

— Кому? — спитав я перелякано.

— Цілому світові! Ти, Федьку, не маєш поняття, як жінки пропадають за боксерами. Кажу тобі! — так летять на мене, що годі обігнатись.

— А Ліда? — кинув я несмілино.

— Ліда? Нині-завтра впаде в мої обійми. Я добре бачу, як вона водить за мною очима. А тепер ходімо до цукорні на морозиво...

— Я рад би зараз, але... маю сьогодні лекцію... в редакції. Може іншим разом...

Ми попрощались і я скоро пірнув у круговерть великомістської вулиці. Видзвонила сьома. В тій годині мав я зустрітися з... Лідою. Зрештою — не вперше.

Надходив весняний вечір, що пахне молодими дівчатами і молоді дівчата, що пахнуть весняними вечорами.

сійчук. З ним теж опісля стрічався і діставав від нього літературу до читання. Пізною осінню 1934 р. Бабяк стрінувся у т-ві „Воля" з В. Мельником, який заявив йому, що з огляду на арештування Ласійчука буде йому організаційно підлягати. Від тоді Бабяк часто стрічався з Мельником, який обговорював з ним організаційні справи ОУН. Мельник звірювався Бабякові, що в ОУН. треба перевести реорганізацію. Мельник запевнив, що Ласійчук закопав у пивниці своїх господарів Унгуріянів два гранати і поручив Бабякові їх відкопати та віднайти на стриху револьвер, що його мав сховати Ласійчук. Бабяк виконав доручення Мельника, навязав контакт з Маріяном Унгуріяном, але він йому гранатів і револьвера не дав кажучи, що їх не знайшов. В лютому 1935 р. Мельник доручив Бабякові вишукати якогось столяра, щоб зробив цикльостиль. Мельник згодився теж на столяра Степана Терлецького і Бабяк, замовив у нього цикльостиль та вручив йому 15 зол. завдатку. Коли цикльостиль був уже готовий, Мельник доручив Бабякові піти до Терлецького, щоб він сконтактувався при вул. Жовківській біля кіна „Адрія" з одною жінкою, від якої дістане пакунок з матрицею, папером та іншими додатками. Чергового дня Бабяк довідався від Терлецького, що дістав від жінки пакунок. Мельник згадував Бабякові, що Терлецький має відбивати на цикльостилю брошури п. н. „З-ОВ". Одначе Терлецький брошур не відбив, оправдуючися недостачею часу і Мельник доручив Бабякові відобрати цикльостиль від Терлецького, який пішов до війська. Щойно його брат Дмитро з кінцем березня 1935 р. відніс цикльостиль до помешкання Ізидора Масюка при вул. Бернштайна 4. Після того Мельник тішився, що відбивані в Масюка примірники „ЗОВ-у" добре виходять.

Два дні після вбивства Мельника Бабяк стрінув Ласійчука і навязав з ним розмову про причини вбивства Мельника. Ласійчук висловив переконання, що Мельника вбили свої з політичних оглядів. У слідчого судді Бабяк відкликав свої зізнання, кажучи, що вони видумані. М. Ласійчук теж заперечив, щоби був членом ОУН., а признав, що бл. п. Мельника пізнав ще в 1930 р. у вязниці.

Підчас ревізії в помешканні П. Нагайчука, де мешкав І. Масюк, поліційні агенти забрали з пивниці два кусники паперу зі слідами друкарської фарби і цикльостилевого друку. Переслуханий Дмитро Терлецький зізнав, що знає Масюка, бо він учив його та освідомляв його в дусі ідеольогії ОУН. Подав, що в лютому 1935 р. Масюк замовив у його брата цикльостиль, що його сам відніс до Масюка й опісля з ним дружував у пивниці Нагайчуків бюлетини. Степан Терлецький заперечив, щоб на замовлення Масюка мав зробити скриньку на цикльостиль і рішуче заявив, що такої скриньки не зробив. Заперечив теж, щоб був членом ОУН., займався друкованням бюлетинів „ЗОВ" і щоб колинебудь обговорював з Бабяком справу якоїсь організаційної роботи.

Вкінці акт обвинувачення каже, що Омелян Лопунька був теж членом ОУН. та обговорює завдання організації.

Зізнання підсудних.

ДРУГИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

У вівторок, 8. ц. м. зізнавало цілий день 5 підсудних. На салі далі дуже мало людей. Розправа почалася точно в 9-ій год. рано.

Перший зізнавав **Григорій Дячишин,** добре збудований, високий мужчина, блюндин. Заявив, що до ОУН не належав, хоч знає про завдання і відношення цієї організації до Польщі. Ні Геретн ні Копача не знає. Відкликав усі свої зізнання, зложені на поліції і в слідстві. На питання председника виясное, що свої зізнання на поліції склав тому, що агент Бабяк погрожував йому револьвером і тоді признався, що їздив до Підберізець. На дальші питання председника заявляє, що всі його зізнання підсували йому на поліції. З Березовським стрінувся ледви два рази і то одного дня та говорив з ним про самоосвітні справи. На дальші питання председника про стрічу з Геретою підсудний відповідає, що дійсно зізнав так на поліції, але це неправда. Заперечує теж, щоб Березовський сконтактував його з Геретою і щоб дістав від нього якінебудь інструкції. Далі переповідає деякі подробиці зі своїх зізнань на поліції, між іншим про подорож з Мироном до Підберізець, про розброєння Дмитерком та його товаришами, кажучи, що ці подробиці неправдиві. Председник підкреслює, що про його побут у Підберізцях зізнали батьки і сестра Ю. Дмитерка, отже поважні люди, які дуже легко могли запамятати собі вигляд підсудного, бо вистане лише один раз глянути на його фізіономію, щоб запамятати собі її. А може у Підберізцях був ваш двійняк, додає председник. Підсудний мовчить.

З черги председник випитував підсудного, коли він виїшов вранці дня 21. квітня 1935. р. з хати, про що говорив перед своїм виходом з обома Мерцалами, з якими мешкав при вул. Грунвальдській у кравця Дідика і т. д. Підсудний каже, що дійсно вийшов з хати згаданого дня вранці тому, що йшов до церкви сповідатися та що опісля поїхав до свого родинного села Оброшина. Переповідає теж деякі подробиці зі своїх зізнань на поліції про стрічу Мерцалів з Геретою в білогорському лісі, про стрічу молодого мужчини та молодої жінки кажучи, що ці подробиці неправдиві. Председник: Чи поліція також підсунула вам оборону? Підсудний хвилину мовчить, опісля каже, що хоч напр. зізнання про побут у Підберізцях не обтяжує його, всеж таки заперечує його тому, що це неправда. Тоді председник відчитав частинно його зізнання, зложені у слідстві та зізнання деяких свідків. Підсудний заперечив, щоб стрічався колинебудь з Теллюком та Іваноньком. Признає лише, що писав грипс до П. Мерцала, з проханням вибачити йому за зізнання, якими обтяжив його. З черги кілька питань поставив прокуратор, а саме: звідкіля підсудний знав, що Копач мав псевдонім „Орест", що Копач приятелював з Дмитерком і т. д., на що підсудний відповів, що про псевдонім „Ореста" довідався на поліції. Далі кілька питань поставив йому обор. д-р С. Шевчук і д-р Ст. Шухевич. Першому оборонцеві відповів, що прокуратор припинив проти нього дохождення за намагане вбивство Дмитерка; другому заявив, що був конфронтований з Телюком та Іваноньком. Свої вияснення складав підс. Дячишин цілих дві години.

В год. 11.20 почав зізнавати підс. **Іван Мирон,** стрункий, дрібної будови інтелігентний робітник (кравець). Заявив, що належить до ОУН, але відмовив взагалі вияснень: хто його звербував до ОУН і в справі намаганого вбивства Ю. Дмитерка в Підберізцях. Тому представник відчитав його зізнання зі слідства.

По півгодинній перерві ввійшов на салю підс. **Юлян Дмитерко,** високий мужчина. До ОУН не належав, але знає про завдання цієї організації. Знав і бл. п. Копача і Ковалюківну. Копач був шкільним товаришем, а М. Ковалюківну пізнав при нагоді. Про справи звязані з ОУН знає з розмови з Копачем. Про наміри цієї організації Копач не говорив підсудному. Останній раз припадково стрінув його в половині березня 1935. р. І тоді Копач жалувався, що його вважають поліційним конфідентом, але він має чисту совість перед українським громадянством. Про ніякі непорозуміння в ОУН не говорив. Про приязнь підсудного з Копачем знали інші особи, бо підсудний говорив з Копачем на університеті. Приймає, що в ОУН була група „З. О. В.", до якої належав Копач. Здогадується, що присуд смерти на підсудного видали деякі люди тому, що підсудний голосно критикував один чин, що його виконав Копач з доручення деяких людей. Ближче не каже, що це за чин. На Копача видали присуд смерти мабуть тому, що був у групі „З.О.В.". Бл. п. Мельника знав лише з вигляду і не знає, чи він належав до групи „З.О.В." Знає лише від своєї сестри Ірини Царівної, яка пізнала Мельника підчас побуту підсудного в арешті (від 25. квітня 1935. р. до 4. квітня 1936. р.), що Мельник мабуть належав до групи „З.О.В."Підкреслює ще раз, що присуд смерти на підсудного — так здогадується — видали тому, що підсудний критикував голосно один чин і мабуть здогадувалися, що підс. належить до групи „З.О.В.". Опісля підсудний оповів подробиці про намаганий замах на нього в неділю 21. квітня 1935. р. у Підберізцях, які покриваються з подробицями акту обвинувачення. На питання председника, хто хотів його вбити, підсудний каже, що може подати опис обох учасників. Председник сміючись радить, щоб відразу сказав, чи ними були підс. Дячишин і підс. Мирон. Підсудний відповідає, що один з учасників був подібний до підс. Дячишина своїм ясним волоссям; щодо підс. Мирона рішуче заявляє, що він не був другим учасником. Вияснює, що на поліції зізнав про підс. Дячишина як подібного до одного учасника, бо тоді психічно заломився тому, що сидів сам у темниці і що його били. На питання прокуратора каже, що був арештований в 1931. р. і 1933. р. Далі прокуратор відповідними питаннями хоче дістати відповідь, що це за чин зробив Копач, але підсудний відмовляє відповіди. Не дає теж відповіди на питання прокуратора, кого то підсудний гостро критикував. Зате дещо говорить ще раз про групу „З.О.В.", яка повстала на думку підсудного з початком 1935. р. Опісля кілька питань підсудному поставив обор. д-р В. Старосольський. Відповідаючи на них підсудний каже, що про „З. О. В." зізнавав щойно 8 міс. по своїм виході з вязниці, коли складав свої зізнання перед слідчим суддею з вільної стопи. Вийшовши на волю, довідався дещо про групу „З.О.В." На питання обор. д-ра С. Шевчука, яку фотографію мали зі собою учасники замаху підсудний каже, що це була його фотографія. Вияснює, що ця фотографія була зроблена подібно як фотографії з поліційної кліші. Додав, що на техніці фотографії не розуміється. Вкінці підсудний заявляє, що ніколи не чув ні від Копача ні від нікого іншого, щоб група „З. О. В." плянувала висадити в повітря памятник Міцкевича або плянувала вбивство суддів, які судили у процесі за вбивство мін. Перацького.

Підс. Павло Мерцало, середнього росту, плечистий робітник, заявляє, що до ОУН. не належав, псевдоніму „Рудий" не мав. З Геретою не стрічався. Не знає теж на якій основі Дячишин зізнав, що підсудний стрічався з Геретою. Не був у білогорському лісі. Признає, що один з вязнів, які проходжувалися по подвірю, кинув підсудному грипс, але він не вспів його надість прочитати, бо спершу, не світилося в келії, опісля відобрав його вязничний сторож. Заявляє рішуче, що не брав участи в убивстві Копача і Ковалюківної та не знає, хто їх убив. Вияснює, що 21. квітня 1935 р. пішов до Бартатова (до свого родинного села), звідкіля вернувся до Львова щойно 23. квітня. Подає, що Копача не знав. На питання обр. д-ра Ст. Шухевича каже, що його ровер і брата були попсовані. Їх направив Петро Мерцало в Бартатові. Заявляє, що на неділі і свята постійно виїздив з братом до Бартатова, бо у Львові не мали що робити. Їхав з братом на село й на польські Великодні Свята, себто 21. квітня 1935 р., а вернулися щойно по святах 23. квітня 1935 р. Так само їздив на наш Великдень, тиждень пізніше. Опісля підс. Дячишин вияснював, чому обтяжив своїми зізнаннями на поліції і в слідстві підс. П. Мерцала.

Підс. Іван Мерцало, теж середнього росту мужчина, кремезний, заявляє, що до ОУН. не належав ні не знає про її завдання. Оповідає, що дня 21. квітня 1935 р. пішов з братом Павлом до Бартатова, звідкіля вернулися щойно по польських святах 23. квітня 1935 р. Не брав ніякої участи в убивстві Копача і Ковалюківної. Не склав теж таких зізнань у слідстві в тій справі, як це неправильно запротоколовано в зізнаннях зі слідства. На питання обор. д-ра Ст. Шухевича каже, що коло фабрики „Луна" ніколи не був. Обширно вияснював теж, що ровером не міг їхати, бо ровер був поломаний, оповідав, хто направляв його ровер і брата, коли його арештовано, як провів час на наші Великодні Свята і т. д.

Вкінці председник показав суддям присяглих фотографії вбитих Копача і Ковалюківної та течки і пакунків — найдених в ярі на Вульці і відложив розправу в год. 3-ій до середи 9-ої год. рано.

З білоруського життя.

ЧИ БІЛОРУСЬКИЙ ПРЕДСТАВНИК ДІСТАНЕТЬСЯ НА КОНГРЕС НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН?

Президія білоруського національного комітету 5 травня ц. р. одноголосно вибрала представником на цьогорічний конгрес національних меншин (що відбудеться від 7. до 9. липня ц. р.) о. Алада Станкевича; він переслав уже екзекутиві конгресу реферат на тему „Етичні основи культурного і національного розвитку". Особиста участь білоруського представника на конгресі залежить від чинників, незалежних від білорусинів. („Відомості Білоруске")

НАВІТЬ БУКВАР СКОНФІСКУВАЛИ.

Виленське староство гродське сконфіскувало 29. травня цілий наклад букваря для домашнього навчання „Засевкі", надрукованого латинкою. Для білорусинів це дуже болючий удар: конфіската з одного боку спричинює великі кошти, з другого боку відбирає білоруській дітворі змогу методичного навчання рідного письма.

Ширіть наш часопис!

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Індійський маляр приїхав до Европи.

До Европи приїхав славний індійський маляр і поет Фиэсе Рагамін. У Льондоні грають його песу „Донька Індії", що звідти теж у віденський репертуар. У Римі підготовив він виставу своїх образів, яку перевезе теж до Відня.

Рагамін тримається строго індійської традиції — навіть фарби підготовляє собі сам. Він збирає кольорові камінці і каже їх розтирати на порошок, з чого робить усякі пасти з домішкою ріжних природних барвил. Враження деяких мінеральних фарб на індійському папері — незвичайне. Він малював ними фрески до королівської палати в Дельгі.

8 настроїв жіночої душі.

До найкращих малюнків між цими фресками належать „Породи душі індійської жінки". Є це етюди восьмох символічних дівчат, згідно з теоріею індійської віри, що жіноча душа складається із восьмох основних настроїв. Є тут — жага, любов, гнів, музика, мистецтво, слухняність, боязкість і таємниче передчуття в чому лежить суть світа, складене з жіночої несмілівости та духового зосередженя. Характеристична риса індійського світогляду, що мистецтво і музика зарізховані до настроїв. Ніжність індійської дівчини зображує одна легенда про дівча, що бавилось цвіткою льотосу; один пелюсток льотосу впав їй на ногу і перерізав її.

Недоля індійської жінки.

Рагамін хоче звернути увагу на недолю індійської жінки, що досі засуджена на фізичну та духову зажежність від мужчини. Її видають заміж чужому чоловікові, який бере її до свого дому головно для її віна. Про її подружжа рішають її батьки ще заки вона дозріла — це звичайний торг. У день шлюбу вона бачить уперше свого „вибраного". Вона має часто не більш 10 літ і не знає нічого про подружжя та про свою жіночу ролю. І чоловік має право мати теж інші жінки, дарма що має право стежити за нею і навіть убити того, що хотів би стати його суперником. Страшна помста із заздрощів, це звичайне явище в Індіях. Тільки уроджений син є втіхою для батька; донька, це жалоба в домі.

Та ще гіршої долі зазнають дівчата, які не виходять заміж. Їх часто віддають до святинь, де вони танцюють як рабині. Баядери згоряють у тузі, віруючи тільки в те, що бог Крішна зробить їх колись щасливими.

Що можуть йоги.

Рагамін робив портрети сотні визначних людей — індійських вождів, князів, фільософів та йогів. При цьому він мав нагоду знайомитися з ріжними небуденними людьми, які вважали себе факірами, йогами та ворожбитами або інші шанували в них надприродну силу. Він упевняє, що таких людей є дуже мало: він надибав за своє життя тільки одного, що справді вміє зробити себе незалежним від закону природи, згідно з яким людське тіло мусить старітися, марніти. Він має 180 літ живе серед Гімаляїв із жінкою, що має 160 літ, а виглядають вони так, ніби мали двацять літ; вони годуються тільки чистим повітрям і сонцем, переробляючи їх відповідним віддихуванням на поживу.

Рагамін вірить у таємницю природної відживи, яку мають йоги, щоб їх тіло могло втягати в себе тільки природні складники без ніяких приправ, навіть без соли і цукру. Вони починають від овочів, переходять на всякі трави, а згодом їм вистачає сама вода та гірське повітря. Йоги вміють продовжувати своє життя, знають, коли мають умирати і вірять у те, що коли душа розстається із своєю земною поволокою — тілом, вона знову вертається за якийсь час до них, розлившись у всесвіті

—o—

Процес за страхопуда.

Іноді за різні дрібниці водяться селяни по судах, одначе ще ніколи суд не займався страхопудом на воробці. Аж двох югославянських селян, чи так їх жінки пішли з такою справою до суду і щойно суддя мусів їх помирити. Ціла подія мала сильну гумористичну закраску і викликала не тільки веселий настрій у суді, але довший час веселила односельчан позовника і позваного.

Ціла справа виглядала так:

Одного дня запримітив один селянин в городі свого сусіда страхопуда на горобців, який одягом, виглядом і маскою лиця був зовсім подібний до його жінки. Тому, що обі сусідки жили зі собою від довшого часу в незгоді, вино було, що йде тут про злобні кпини й приниження. Висміяна селянка і її чоловік домагалися від сусіда, щоб він негайно забрав страхопуда з городу. Одначе сусідові навіть не снилося виступати протесту покривдженого. В ночі селянин із своєю жінкою самі пішли на сусідський город і викинули нещасливого страхопуда.

Очевидно це дало притоку власникові страхопуда внести до суду скаргу на своїх сусідів, мовляв вони порушили чужу власність. „Коронним свідком" у цілій справі був страхопуд, якого на домагання судді мусіли „грабіжники" принести до суду. Суддя переконався, що страхопуд справді незвичайно подібний до селянки і видав соломоновий присуд. За „грабіж" не покарав грабіжників, тільки жінку позовника, стверджуючи, що вона поставила страхопуда, щоб висміяти свою сусідку

—o—

Рокфелер помер - нехай живе Рокфелер!

Коли помер один із найбільших міліонерів світа Джон Давісон Рокфелер не дотягнувши до 100 років, про які мріяв, його наслідником став його 60-літній син, що зветься точнісько так само. За життя батька він звався „містер юніор", тепер цей титул відпав — назва „фірми" не змінилася. Він не потребував чекати на міліони свого батька. Ще 48 літ тому його батько довірив йому велику частину своїх підприємств і „виділив" його так, щоб він міг самостійно працювати.

Виховання сина міліонера.

„Молодий" Джон Рокфелер має батькову голову. Він виховався суворо і мусів доказати, що сам уміє заробляти на себе. Ще дитиною йому казали чистити стежки в салі і рубати дрова, хоч при цьому треба було ходити до школи і грати на скрипках. Він діставав від батька всього 40—60 сотиків тижнево, з яких частину мусів складати в церкві на тацю, частину на щадничу книжку, а решту як „операційний" капітал.

Так була система в домі Рокфелерів. Коли він оженився то так само поступав до карієри і свої діти — 10 відсотків на бідних, 10 на оздав на будову славної Ріверсайд-церкви, де стоять статуї славних людей. 19 міліонів дав на відбудову історичних місць, 6 міл. на суспільну гігієну, 24 міл. на освіту і виховання, 26 міл. на парки у великих містах, 30 міл. на шпиталі, санаторії та всякі захисти.

Форд вкладає зароблені гроші у нові підприємства, Герст будує за них чудові палати і робить дарунки своїм приятелям, Рокфелер дає їх тим, що найбільше грошей потребують.

—o—

РОСЛИНИ, ЯКІ ЖИВУТЬ БЕЗ ЗЕМЛІ.

В агрономічному інституті Бойс Томпсона в Льондоні перевели проби штучної годівлі рослин, які в природних умовинах ростуть тільки в землі. Учені, що працюють у тому інституті доказали, що розвиток корінця і гонів може відбуватися навіть тоді, коли рослина зовсім опиниться без земл, а годують її тільки ріжними хемічними засобами, або якими деякими газами.

Спрямувавши на рослину струм етилену, а етиленом або пропіленом довели льондонські ботаніки до цього, що корінь розвивався в означеному місці, прискорювали вони або припиняли процес розвитку рослини, викликували довільний напрям гонів і т. д.

Учені устійнили, що є приблизно 30 хемічних субстанцій, які можуть змінити розвиток рослин. Цікаве, що тільки один етилен входить у складові частини рослин. Всі інші тіла немов чужі рослинам і покищо годі вияснити їх вплив на розвиток рослин.

Відкриття льондонських ботаніків може мати величезне значіння для хліборобства й огородництва. Вже тепер підчас проб при помочі цих „синтетичних гормонів" вдалося осягнути гарні висліди і напр. рослини, які цвитуть звичайно на весну, випустили пучки вже на Різдво.

У тих випадках, коли ботаніки льондонського інституту вживають не газів, але рідини, розпускають вони ці „гормони" в лянолині і смарують ними рослини

КОРАБЕЛЬ-МАРЕВО.

В англійській пристані Портсмавті продали недавно на лінтації корабель-марево „Цебріна". У 1917 р. надибав цей корабель заданий на заску й неласку хвиль англійський кружляк. На чердаку корабля-марева не було живої душі, одначе всі столи в їдальні стола були заставлені приготованими стравами.

Про долю цього корабля і його пасажирів оповідали люди неймовірні історії. Адміралія перевела слідство, одначе воно не дало ніякого висліду. Тайна корабля-марева залишилася непорозгаданою. В адміральській комнаті думають, що після закінчення війни вдасться вияснити загадку і положення „Цебріни". Бо думали, що пасажирів взяла в полон німецька підводна лодка. Одначе після закінчення війни німецька влада повідомила, що рішуче нічого не знає ні про сам корабель, ні про долю його załogи.

Пароплав-марево купила якась фірма на „шмельц".

ШТУЧНІ ЗУБИ ЗІ ШКЛА.

Один молодий лікар у зубному інституті в Менчестері зробив нове відкриття, а саме почав виконувати штучні зуби зі шкла.

По кількалітніх досвідах вдалося йому виконати зуби із спеціяльно прасованого шкла. Такий шклянний зуб фарбують відтак відповідною фарбою, так, що зуб стає зовсім майже подібний до правдивого. Як кажуть деякі дентисти, нові шклянні зуби мають бути куди кращі як інші штучні зуби з таких матеріялів як напр. порцеляна.

ВЕСЕЛЕ.

ВІДПЛАТА.

Двох сусідів стрічається на вулиці перед своїми домами. Один перед другим скидає капелюха:

— Вибачте, моя гуска перескочила до вашого городу і знищила вам одну грядку.

— Дрібниця, нема про що писати, мій пес і так її роздер...

— Так? Ну то це теж дрібниця, бо я вашого пса переїхав.

КОРОТКИЙ ЗВІТ.

— Ви подаєте мені все такі довгі, розлогі звіти — робив докори залізничому дорожникові інспектор лінії. — Я хочу мати завжди короткий і лаконічний звіт без зайвих подробиць.

Коли згодом повінь напастила цілу околицю, дістав інспектор такий звіт:

— Де були рейки тепер ніс.

На допомогу студентству.

На Фонд допомоги академічній молоді зложили дальше в Адміністрації „Діла": о. Іван Іванчук, Товсте, 5 зол.; Михайло Гуцалюк, Бінчарова, 3 зол; Анна Павлусевич, Коломия 5 зол.; Марія Гоцька, Камінка Струмил. 5 зол.; д-р Лев Чаплінський, Львів, 5 зол. Сьогодні виказано 23 зол. Разом зложено досі в Адміністрації „Діла" на фонд допомоги українському студентству 305 зол.

У ЦАРСТВІ СТАЛІНА.

ГАМАРНІКА ЗАСТРІЛИЛИ АГЕНТИ ГПУ?

Віденська преса подає поголоски з Москви, що Гамарнік не відібрав собі життя, лише застрілили його агенти ГПУ, бо коли вони прийшли, щоб його арештувати, Гамарнік боронився з револьвера і ранив одного агента. (ПАТ.)

ІДИЛЛЯ.

„Молот" з 21. V. подає такі факти: Показовий процес над політичними бандитами Гречком, Романюком, Чегринцем, Сомкіном, Скибенком, Фомією, Чайком, що набили в лісі піонірів місцевої школи, виявив, що організатором банди є член комсомолу Гречко. „Це явище не випадкове; у проводі комсомольських організацій Ростова і краю довгий час працювали вороги народу, які розвалювали роботу виховання".

„Ворожа рука попсувала 7 гільзових машин. Ні партком, ні профком фабрики, ні керманичі цеху не надали цьому обурливому фактові великого значіння"... „Харчевий торг Ростова ударом ниє постачання городини. Наслідком злочинної роботи ворогів народу працівники міста дістали в минулім році замісць 41.300 тон городини лише 12.200 тон. Значить: Торг і в цім році зле приготовляється до постачання". „Цукорки фабрики „Кераміка" виповнені цементом, вапном і кавалками мушлів"... „Партійна конференція Орджонікідзенського району Таганрогу вибрала секретарем райкома Фоменка. Після голосування показалося, що він був авантурником, який багато років дурив партію". Вночі на шахті псується врубова машина. Помічник машиніста сам направляти не хоче. Помпа зіпсувалась також: бригада робітників йде додому 2 години скорше, ніж повинна. Не диво, що замісць 2.950 тон добуто за добу лише 2.387 тон. Керманичі шахти Артема присягають сумлінно виконувати постанови Совнаркома Союзу і ЦК ВКПб, але ладу в шахті не заводять... Директор ново-єгорликівської фабрики Михайличенко заявив, що у нього всі машини направлено. При перевірці показалось, що ніодної з 32 машин ще не направлено.

(Офінор.)

ТЕРОР.

„Правда" описує процес проти 44 саботажистів зі Сибірі, яких засуджено на смерть. Виїздна колегія найвищого Трибуналу розглянула в Свободнім справу троцькістівських терористів, які оперували на залізницях Далекого Сходу з доручення і під проводом японської розвідки. 44-ох учасників цієї організації засуджено на розстріл і присуд виконано... Організація працювала під проводом японського шпіона, шефа локомотивного відділу Амурської залізниці. Крім троцькістів до цієї організації належали праві, меншевики, есери, активні колчаківці. Вони спричинювали катастрофи особових та військових поїздів, ушкоджували локомотиви, спиняли рух і т. д., загально вони викликали штучно невдоволення робітників, оплачуючи стахановців, ударників і добрих робітників гірше ніж лінюхів. Вони отруїли партійного організатора Федорка. Лише у січні 1937. р. на Орджонікідзівській залізниці було 17 катастроф. В одній з них згинуло 49 осіб і було 90 ранених"...

(Офінор.)

Технічні школи в Люблині.

I. **Механічна гімназія** ім. Ст. Сирочиського (Люблін, ул. Круля Лешчиньского 11) — це 4-літня фахова школа гімназійного ступня для металевого промислу (шлюсарство і механічна обрібка). Подання вносити до 16. VI., вступні іспити 21. VI. Вимоги: 6 кляс вселюдної школи. Через велике число кандидатів дістатися не так легко.

II. а) **Будівляний ліцей** і б) **Дороговий ліцей** отвирають при т. зв. „Школі Будівництва" в Люблині, Алеє Длуґоша 2. — Вимоги: свідоцтво 6 кляс гімназії старого типу або 4 кляс гімн. нового типу. Вступні іспити 22. VI. ц. р. — Число заголошень досі невелике можна числити на поняття без тоуднощів.

Перед Зеленими Святами.

КОМУНІКАТ ГОЛОВНОЇ РАДИ ТОВАРИСТВА ОХОРОНИ ВОЄННИХ МОГИЛ У ЛЬВОВІ.

Неповні два тижні ділять нас від Зелених Свят та звязаних з ними поминальних богослужень за наших Полеглих. Уважаємо вказаним пригадати П. Т. Громадянам, замешкалим у місцевостях, в яких нема філій Товариства Охорони Воєнних Могил, отсе:

На основі закону про воєнні могили і цвинтарі, оголошеного в Д. З. ч. 39. з 30. травня 1933. р., опіка над воєнними могилами не застережена виключно для створених до цього окремих товариств. Кожне товариство може заопікуватись воєнною могилою за зголошенням своєї опіки місцевій адміністраційній владі. Цей уступ у законі догідний у тих місцевостях, в яких, з огляду на малу скількість воєнних могил, оснування окремих філій Товариства Охорони Воєнних Могил недоцільне. Цю догідну обставину повинні наші Громадяни якнайширше використати, щоб остаточно довести до стану, в якім можна би було сказати, що нема в краю ніодної занедбаної чи забутої стрілецької могили.

В часі Зелених Свят населення більшої частини краю вибирається з процесійними походами на могили Полеглих. Вже тепер повинні наші філії перебрати провід в організації цих походів, а в місцевостях, в яких філій нема, повинен негайно завязатися комітет зелено-святочного обходу. Такий комітет повинен обговорити та узгіднити з місцевим парохіяльним урядом хід цілого свята, відтак переговорити з місцевою адміністраційною владою та устійнити точно програму, щоб опісля найменш винні враз з духовенством не були наражені на неприємности, а то й адміністраційні кари.

Зокрема звертаємо увагу учасникам походу, що зелено-святочний процесійний похід не має складатися з незорганізованої юрби, яка прийшла подивитись на похід, а з святочної громади, яка прийшла в повній повазі й пошані поклонитися Тіням Тих, які віддали своє життя за кращу будучність.

Громадяни всіх тих місцевостей, в яких є могили наших вояків, повинні з нагоди Зелених Свят перевірити, чи не слід булоб закріпити могили тревалим памятником, або щонайменше бетоновим хрестом на основі устійненого нашим Товариством взору. Передовсім назвища жертв визвольних змагань не сміють піти в забуття! В місцевостях, де не вміщено ще пропамятної таблиці з наведенням імен і назвиш, дати уродин і дати та місця смерти Полеглих з даної громади, крайня пора, як довго ще жнють родини Полеглих, призбирати потрібні дані та уложити текст на пропамятну таблицю, яку слід умістити в місцевій церкві. Така таблиця не конче мусить бути камінна чи залізна, а букви на ній золочені. Зібрані дані про Полеглих можна остаточно виписати на звичайнім папері та оправити його в рамку за шкло.

Принагідно пригадуємо нашим філіям, що в четвер 17. червня ц. р. відбудуться Загальні Збори центрального Товариства Охорони Воєнних Могил у Львові. Кожна філія має право вислати на ці Збори на своїх 30 членів одного відпоручника. На Зборах будуть обговорювані справи, які головно торкаються діяльности наших філій за рр. 1935. і 1936.

Головна Рада Товариства Охорони Воєнних Могил у Львові.

Завязок драматичної школи

МУЗ. ІНСТИТУТУ У ЛЬВОВІ

Наш театр, чи може краще: наші театри працюють серед таких важких обставин, що воно й не диво булоб, якби серед нашої молоді важко було знайти охочих посвятитися театральній карієрі. Як сьогодні ця справа у нас стоїть, важко сказати, бо не маємо драматичної школи, де можна би найкраще перевірити число тих, що мають намір піти на службу Мельпомені. Та як воно і не булоб з нашим театром, всеж брак драматичної школи у нас треба уважати великою недостачею у нашому культурному житті і культурній праці. Цю прогалину заповнює до деякої міри кляса деклямації проф. Лесі Кривіцької при Вищому Музичному Інституті ім. М. Лисенка у Львові, що існує вже два роки та оце в суботу, 5. червня ц. р. виступила з II-им річним пописом.

У попису виступило дванацять учениць і учнів, у яких з приємністю можна було запримітити передовсім як наслідок доброї школи — добру дикцію. Правда, у декого велика дбайливість за добру дикцію приглушувала трохи чуття, якого вимагав рецитований твір (Леся Цибрух — „Настрої" І. Наріжної), абож занадто звільнювала темпо. Справді добрими рецитаторами виявилися: Катря Зарицька, Наталка Шухевич, якої рецитації „Ідилії" І. Франка можна було з приємністю слухати, Мирослава Дрогомирецька; Г. Голобродська. З талантом передав „Музик" Глібова, Андрій Гайда, пильну працю було видно у деклямації Богдана Єдинорога, що так само як Юліян Савицький розпоряджає добрим голосовим матеріялом. З експресією виголосив „Прокляті роки" Ю. Клена Степан Костик, але Шевченків „Кавказ" у рецитації Петра Пилипишина вийшов дуже слабо.

Заслужену бурю оплесків зібрали Л. Ріпель, що зачарувала публіку своєю повною експресії деклямацією надбатку („Експрес" Янова) і Льонгин Герман, що у „Драматичному монольозі" з „Ой не ходи Грицю" (Хома) виявив першорядний драматичний талант.

О. Б

По широкому світі.

Польський президент Мосьціцький та румунський король Карло виголосили промову в яких підкреслили вагу польсько-румунського союзу для европейського мира. Опісля вони відібрали велику дефіляду організацій румунської молоді.

У Німеччині спустили на воду великий кружляк „Бліхер".

Румунський уряд відкликав свого посла з Берна, бо він брав участь у розмові мін. Тітулеску з Літвіновим.

—o—

„ЗАЛІЗНИЙ ПОЯС" ПІД БІЛЬБАО ЗБОМБАРДОВАНИЙ.

Авас повідомляє: Національна ескадра, зложена з 30-ох літаків, збомбардувала „залізний пояс" фортифікацій довкола Більбао. Наскільки вносити з летунських світлин бомбардування було успішне.

ЖЕНЕВСЬКА СЕНЗАЦІЯ

Стефані подає з Женеви: Як інформують з певних джерел, шеф кабінету генерального секретаря Ліги Націй Голан та член політичної секції Біріє, дізнавшися, що польський представник хоче виступити з відомим внеском про участь Абісинії у Лізі Націй, намовили мексиканського представника Фамелю, щоби він виступив проти Комаріцького. Як кажуть, Фамеля дістав текст заяви Комаріцького ще тоді, коли її перекладали.

—o—

КІНЕЦЬ СТРАЙКУ В МЕКСИКУ.

Страйк у нафтовому промислі покінчився. Рішення арбітражної комісії є невідкличне тому робітники вернуться завтра до праці.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Адміністрація

НОВИНКИ.

— **Подяка.** Не маючи можливости подякувати кожному зокрема, я прошу всіх моїх знайомих, як і організацій, що чи словом співчуття чи яким чином старалися полегчити мені моє найбільше горе — смерть мого дорогого дружини Івана Мірного, прийняти висловом моєї глибокої й щирої подяки. — **З. Мірна,** Прага. 1097

— **Прогулька членів „Львівського Бояна"** до Брюховичі відбудеться в **четвер,** 10-го ц. м. Збірка у вестибулю головного двірця 14-15, відїзд 14.40. — **Виділ.** 1090

— **В Українському Лікарському Т-ві** чергові сходини членів у пятницю дня 11. червня ц. р. в год. 7. вечора. На сходинах читатимуть працю д-ра М. Качалуба (Женева) п. н. „Гонадотройні гормони". 1091

РІДКА НАГОДА

За безцінь можна дістати журнали зі ліквідованої читальні часописів в „Альфі", Коперника 5 — з ділянок: Архітектура, автомобілеві, графічні, лікарські, ілюстрації, моди, техніка, реклама, спорт і ін. 1078 ..3

— **З уваги на навал матеріялу з судової салі** Правничу Сторінку, що мала появитися в нинішньому числі, переносимо до чергового вівторка.

— **Вистава чотирьох** у Музею Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові буде відкрита до неділі 13-го ц. м. включно, щодня від 10—18-ої год.

— **Конгрес Марійських Дружин у Львові.** З приводу 300-ліття смерти митрополита П. Рутського, ініціятора марійського руху на українських землях, відбудеться у Львові в днях 9. і 10. ц. м. конгрес Марійських Дружин середньошкільної мужеської молоді. В середу, 9. ц. м. вечором год. 7. буде архиерейський молебен і проповідь в катедрі св. Юра. В четвер, 10. ц. м. год. 8 архиер. читана Служба Божа, спільне причастя і проповідь епископа Ів. Бучка. В год. 12. святочні сходини в салі Лисенка з рефератом проф. Ісаїва з дискусією. Год. 15. Марійська Академія на подвірі св. Юра зі співами, промовою і деклямацією.

— **Два виділи ліцею у філії Української гімназії у Львові.** Звертаємо увагу загалові української молоді, яка бажає вчитися в ліцеях, що міністерство освіти рескриптом з дня 31. травня ц. р. (С. 4284/37), вирішило при філії державної гімназії з українською мовою навчання у Львові відкрити в шк. році 1937-38 два виділи ліцею: **класичний і природописний.**

— **Виспіл матури в Українській державній гімназії у Львові.** Свідоцтво зрілости в державній гімназії з українською мовою навчання у Львові одержали: Адріянович Володимир, Бабин Зенобій, Бролюк Максим, Горникевич Теофіль, Гривна Василь, Дзедзіньский Лев, Дулич Ярослав, Єзнович Богдан, Залуцький Богдан, Заяць Зенон, Кезновський Степан, Кліш Володимир, Козинський Омелян, Лисяк Іван, Лубінецький Володимир, Луцький Юрій, Маланин Юрій, Макогін Володимир, Мандрусяк Зенон, Мисак Василь, Олійник Роман, Петришин Петро, Підлісецький Мирон, Погінький Василь, Ракоций Роман, Рогожинський Юрій, Романишин Ізяк, Романович Роман, Романюк Григор, Рудницький Юрій, Свячек Роман, Семиця Богдан, Тимкевич Зенон, Тисляк Степан, Фітьо Константин, Хромовський Степан, Ясінчук Назар. На 46 матуристів свідоцтво зрілости одержало 37: відступило 5, непробовано 4.

— **В лівочій гімназії „Рідної Школи" ім. І. й І. Кокорудзів у Львові** відбувся іспит зрілости під проводом делегата Куратерії Л. Ш. О. проф. Івана Романа Шегельського в днях від 31. травня до 4. червня ц. р. включно. Всі ученики допущено до матури. При письменному іспиті репробовано одну ученицю. Устний іспит зложили: Абрисевська Ірина, Барабаш Ольга, Бізницька Наталія, Вучинич Любомира, Винників Марія, Газевич Пелягія, Кернога Ірина, Кололій Дарія, Кушк Лідія, Михайлівська Олександра Пирір Ярослава, Рожейовська Володимира, Тисович Ірина, Шуберт Станіслава і Яворська Івашна. — Гімназія на основі рішення Міністерства В. Р. і П. О. з дня 29. травня 1937. ч. с. 18440/37 одержала на черговий шк. рік 1937-38 **повні права державних шкіл.**

— **Управа Філії державної гімназії з українською мовою навчання у Львові** повідомляє, що вступні іспити до гімназії відбудуться: до І-ої кл. 17. ц. м. — письменний, а 19. і 19. ц. м. — устний. До II і IV кл. 22. ц. м. — письменний, а 22. і 23. ц. м. устний. До класичного і природописного ліцею зголошення 17.—22. ц. м., вступні іспити: 24. ц. м. — письменний, 25 і 26. ц. м. устний. Початок іспитів у год. 8.

— **Богослуження для хорих** в Успенській церкві у Львові відправив у второк 8. ц. м. Преосв. Кир Іван в год. 8. рано. До церкви привезено 90 тяжко хорих, що всі вислухали Служби Божої і запричащалися. Уладженням цього богослуження, що на всіх учасників зробило зворушливе враження, занявся Комітет Пань, який вже від кількох літ працює тихо й без розголосу для добра хорих по львівських шпиталях.

— **Наша Служба Божа в радіо.** В четвер 10. ц. м. трансмітує львівське радіо Службу Божу з Успенської церкви. Початок богослуження в год. 10. рано.

— **Справа навчання української мови в ліцеях** Заходами головної ради Т-ва „Учительська Громада" у Львові відбулися в дні 5. червня ц. р. сходини українців усіх львівських державних і приватних гімназій в справі програми навчання української мови в українських гімназіях нового уладу та майбутніх ліцеях. Основний реферат на тему програми навчання української мови в ліцеях виголосив проф. Біленький. Про конечні зміни в програмі навчання української мови в гімназії проф. Тершаковець. По відбутій дискусії, в якій забирали голос пп. Федусевич, дир. о. д-р Залеський, о. кан. Лициняк, Микетей, д-р Я. Рудницький — принято предложену референтом програму, яка буде предложена покликаній шкільній владі та друком подана до відома учителям українцям, що будуть учити у наших ліцеях в Галичині і Волині. Наради відбувалися в будинку української державної гімназії (годовне заведення), проводив їм голова Т-ва „Учительська Громада" проф. В. Радзикевич.

— **Про Олександра Архипенка** появилася дуже гарно написана стаття у варшавському „Курієрі Поранному" з 7. ц. м. Стаття прикрашена знимками двох різьб Архипенка. — В тому самому числі „К. П." зреферовано статтю ред. Бончковського з найновішого числа „Бюлетиню П.У." про труднощі нормалізації і далі подано дрібну українську хроніку.

— **Зміна президента апеляції.** Як зачувати, дотеперішній президент львівської апеляції, Зборовський, має в найближчому часі покинути своє становище. Його наслідник покищо незнаний.

— **Зміни у львівському радію.** Дотеперішній директор львівського радія, Януш Жулавський як зачуваємо, має перейти на рівнорядне становище до Вильна. На його місце має прийти колишній директор Юлій Петри.

— **Помер директор, львів. збіж. біржі** д-р Марсель Планет у 66 р. життя. Він занимав кілька передових становищ у львівських економічних організаціях.

— **Нові поштові агенції** будуть відкриті з днем 15. ц. м. в Конюшках рогатинського повіту і в Дережині пов. Дрогобич.

— **Нова каплиця в Заліщиччині.** В Зофіївці пов. Заліщики розпочали будувати каплицю, що буде пятою з черги, побудованою в цьому повіті після війни.

— **Жахливий злочин танцерки і морфіністки.** У звязку з убивством бл. п. Ольги Закшевської, вдови по прокураторі, у Львові, виявились дальші подробиці. Душогубка Марія Рогозінська скінчила 35 літ, є православного обряду і має за собою бурхливу минувшину. Вродилася в Москві, шляхом репатріяції вернулась до Польщі, де зложила іспит зрілости, виїхала на якийсь час до Росії і знову знайшлася в Польщі. Була замужна за адвокатом д-ром Чалацьким, однак з ним розвелася і вела веселе життя, виступаючи як кавярняна танцерка. Тому рік познайомилася в товаристві з бл. Закшевською і часто в її домі бувала, вмовляючи в неї, що є по батькові її далекою кревною. Добродушна Закшевська помагала їй матеріяльно й обідами. Хотіла навіть взяти її до себе на мешкання як господиню, а в останньому часі радила їй виїхати як домова кравчиня до свого сина, начальника суду в Сколім. Не зважала на те, що Рогозінська будучи людиною знехненою і налоговою морфіністкою, до ніякої праці не надається. Тимчасом Рогозінська відвячилася своїй добродійці жахливо. Знаючи, що Закшевська щадить гроші, рішила її ограбити. Купила собі молоток і сховавши його в торбину, прибула минулої пятниці до Закшевської. Одначе свого плану не виконала, бо служниця їй перешкодила. Зробила це на другий день, коли служниця вийшла на закупно. Рогозінська чікалася місяти перед дзеркалом свою жертву. Наразі добула молоток і вдарила ним Закшевську кільканацять разів по голові, так, що кров бризкала довкола і мозок виплив на верх. Опісля душогубка прикрила голову вбитої шаликом та рушником і почала шукати по шуфлядах за грішми. Знайшла готівкою тільки 170 зол., а щадничу книжечку на 1.000 зол. кинула. Взяла теж два золоті перстені. Виходячи з мешкання, перевернула горіючу спіритусову лямпку на підлогу і запалила папери, які повикидала із шуфляд. Незабаром вернулася служниця з міста і заалярмувала замужну доньку вбитої, що мешкає в сусідній камениці. Тимчасом Рогозінська пішла до міста, продала перстені за 30 зол. і купила собі перш усього нові панчохи, які убрала в публичному кльозеті, а свої покровавлені принесла додому і спалила. Опісля пішла зі своєю господинею до міста купувати іншу гардеробу. Коли вечором газети принесли перші вісти про її злочин, вона попала в сильне зденервування. Вернувшись із нічної забави з інж. С., вона не спала до рана. На другий день випрала свою блюзку, на якій були теж плями з крови і спакувала всі свої річи, щоби виїхати зі Львова. Тимчасом поліція її арештувала. У слідстві спершу не хотіла признатися до вини, мовлячи, що як прийшла до Закшевської, застала її вже вбитою. Врешті призналася до всього і привезена на місце злочину, оповіла докладно свій вчинок. Тіло вбитої віддано лікарській секції, опісля вислано до Золочева, де похований чоловік Закшевської, як відомо, шеф золочівської прокуратури. Жорстоку вбивницю відставлено до слідчої вязниці.

— **Добра ініціятива.** Громада українців-емігрантів у Букарешті взяла збірку на будову своєї хати. З цією метою Громада оподаткувала всіх своїх членів спеціяльними обовязковими внесками у висоті 500 леїв. Крім того вона вже довший час переводить збіркову акцію на фонд будови хати Громади Українців-Емігрантів у Букарешті. З нечленів Громади тією хатою будуть користуватися лише ті, що своїми датками, або працею причиняться до прискорення будови хати. Бажаючи підтримати цю добру ініціятиву, Громадсько-Допомоговий Комітет Української Еміграції в Румунії асигнував для будови тієї хати 10.000 леїв. З метою прискорення зреалізування будови Громадської Хати в Букарешті, Громада ввійшла в порозуміння з Комітетом ім. Симона Петлюри, що переводить збірку на будову українського Народнього Дому імени Симона Петлюри в Букарешті й організувала одну спільну збіркову комісію. Від Комітету імени Симона Петлюри з цю Комісію ввійшли п. п.: Дмитро Геродот та Гриць Власюк. Від Громади п. п.: полк. Гнат Пороховський та Олекса Деркач.

— **Нові роверові таблички.** Державний фонд доріг розписав конкурс на доставу міліона табличок нового типу. Таблички будуть з буквами й числами, як при механічних поїздах. На другий рік усі ровери в Польщі дістануть нові реєстраційні знаки.

— **Сліди старовини в Заліщиччині.** В Зазулинцях над Дністром біля винниці виленської капітули знайшли цвинтарище з липицько-готської історичної доби. Справою занявся відділ заліщицького краєзнавчого т-ва до часу приїзду фахових археольогів.

— **Львівська хроніка.** До шпиталю привезли Йосифа Кагалика, службовця похоронного заведення „Харіс", якого пробив ножем тяжко Мечислав Хіровський, занятий в похоронному заведенні Здона, зводячи з ним особисті порахунки. — На залізничому шляху коло Клепарова знайшли тіло якогось мужчини, якому колеса відтяли голову. — З мешкання професора університету д-ра Теофіля Залеського при вул. Сикстуській вкрадено цінні папери і біжутерію вартости 12.000 зол.

— **Юду Лейбу Хасклевича** засудив суд у Бересту на смерть. Перед присудом впроваджено його на салю 8 поліцаїв під командою комісаря, поліція окружила була цілий судовий будинок. Як відомо, Хасклевич убив вахмістра уланів, бо — як твердив — він знущався над ним.

— **Пожежі.** В Неджкові пов. Стрий вибухла пожежа в загороді Антона Довіта, при чому згоріла стодола. Вогонь перекинувся на стодолу Василя Михалечка, що також згоріла. Пожежу спричинив 19-літній син Довіта, кинувши недокурок коло оборога.

— **В Сокальщині викопали скарб.** В Угринові пов. Сокаль викопали недавно скарб срібних монет, що походять із 17-го століття. Знайдено 249 монет, між якими тільки 14 є польських, а інші походять з різних східніх держав, переважно німецьких. Тому що наймолодшою монетою є чеський гріш з 1705 р., можна здогадуватись, що скарб закопано в часах походу шведського короля Карла III на Польщу. Скарб передано до історичного музею ім. короля Собіського у Львові.

— **Лісничий постріляв священника.** В селі Дрогобичка коло Дубецька перемиського повіту вмер місцевий учитель Леонард Кульон. Коли пізним вечором римо-кат. парох кс. Мельнік прийшов до школи і звелів перенести небіжчика з мешкання до класи, надійшов місцевий лісничий. Не знаючи про смерть учителя і думаючи, що до школи добулися злодії, він крикнув серед темряви: „стій, бо стріляю!" Не діждавшись відповіди, він стрілив і зранив кс. Мельніка в ногу. Раненого перевезено до перемиського шпиталю.

— **Краєва хроніка.** В Моршині повісився 55-л. Яків Гошовський зі Львова, який вів пенсіонат у Моршині і знайшовся у фінансових труднощах. — На Мих. Бабяка, касіера районової молочарні в Суховолі пов. Броди, напали біля присілка Заліся невідомі люди і зваливши його на землю, зрабували йому готівку 5.50 зол. та ріжні дрібниці. — До будинку приватної гімназії в Ходорові вломилися злодії й вкрали кількадесять золотих.

— **Трагічна помилка на полюванні.** В Делятині пов. Надвірна залізничий верхмістр Сас підчас полювання в лісі застрілив через помилку свого приятеля, залізничого машиніста Бавмана. Сас так перенявся тим випадком, що вистрілом з рушниці в рот відобрав собі життя.

— **Знайшли топільницю.** З Вісли під Краковом виловили тіло молодої жінки, при якій знайшли торбинку з нотаткою та адресою: Евгенія Баран, Львів, вул. Новознесінська 86. Є це мабуть жінка, що 29. травня скочила з моста ріку.

— **Масові летунські катастрофи в Англії.** В останніх десятьох днях в Англії погибло 25 летунів. У Комберленд і Вестмукленд упали два військові літаки, причому погибло чотирьох летунів. У двох інших катастрофах знайшли смерть три летуни. Крім того згинув один цивільний летун, що впав з літаком на цвинтар у Бромлею. Дальші катастрофи склалися в інших сторонах.

— **Ріжні вістки.** Німецький корабель до полову китів „Рав 3" в часі пробної їзди з невідомої причини затонув при уйсті Везери. — Перший пробний лет на трасі Англія—Північна Америка визначено на 24. ц. м. — Університет у Льозанні святкував на днях 400-ліття свого заснування. — В Голівуді померла на запалення мозку фільмова артистка Джін Гарлов у 26. році життя. — У стейті Утаг знайшли в безлюдній гірській пустині розбитий літак з тілами 7 осіб. Літак згинув 15. грудня м. р.

Відозви й комунікати.

ТАБОРОВИЙ КОМУНІКАТ Ч. 2.

Комісія Виховних Осель і Мандрівок Молоді (КВОММ) подає:

1) Зголошення до всіх таборів, організованих Українським Краєвим Товариством Охорони Дітей, слід висилати тільки на адресу: Львів, Чарнецького ч. 26.

2) Оплати за побут у таборах мусять бути вирівнані перед відїздом на табор. Допускаються ратальні сплати, але так, щоб на початку табору була вплачена остання рата. Гроші слати **тільки на к-то Земельного Банку Гіпотечного у Львові П. К. О. ч. 500.170** з виразним зазначенням „КВОМ" і з поданням прізвища й імени учасника табору, на який зголошений.

3) Речинець зголошень: до таборів: Остоїр хлопячий, Космач, Старява дівоча, Гуцульський постійний — дівочий, Гуцульський мандрівний — хлопячий, Лемківський мандрівний дівочий, Ремісничий хлопячий на Соколі, Сокіл — хлопячий, Ремісничий — дівочий **до дня 15. червня ц. р.**

До таборів: Остоїр дівочий, Сокіл дівочий, Старява хлопяча, Бойківський мандрівний — хлопячий, Гуцульський постійний — хлопячий **до дня 5. липня ц. р.** По тих речинцях братимемо під увагу зголошення лише у виїмкових випадках в міру вільних місць.

4) Залізнична знижка: Учасники наших таборів, що їхатимуть спільно, будуть користати з 66% залізничої знижки лише тоді, якщо зложать на 3 дні перед відїздом гроші на переїзд у домівці Товариства: Львів, Чарнецького 26, в год. 16—17, або вплатять чеком через Зембанк (як оплати), одначе з одночасним зголошенням тієї вплати письменно Комісії, щоб можна полагодити всі формальности.

5) Про збірку учасників і відїзд поїздів подамо у щоденній пресі для таборів першої зміни дня 15. червня, другої зміни 10. липня ц. р.

‡ Посмертні згадки.

Д-Р КЛЯВДІЙ БІЛИНСЬКИЙ.

В пятницю 28. травня ц. р. по довшій недузі помер у Бережанах в 72. році життя емеритований професор бережанської державної гімназії д-р Клявдій Білинський, один з піонірів галичан нашого національного відродження на Буковині у передвоенних часах і заслужений педагог на ниві нашого галицького середнього шкільництва.

Покійний д-р Клявдій Білинський уродився в 1865 р. в Сосновї, підгаєцького повіту, у старій священничій родині, колись дуже розгалуженій та впливовій на Поділлі, посвояченій з родинами Барвінських, Олесницьких та іншими знатними подільськими священичими родинами. Прадід Покійного в початках 19. віку був довгі десятки літ парохом Тернополя, дід парохом Чернихова в Тернопільщині, а батько парохом Синяви в Збаражчині, де й виховався Покійний разом з 6 братами і сестрою. По скінченні гімназії в Золочеві, виїхав Клявдій Білинський на університетські студії до Відня, які там і закінчив зі степенем доктора фільософії. В часі свого побуту у Відні належав до дуже діяльних членів студентського товариства „Січ", цікавлячися взагалі дуже живо тодішнім нашим національним життям.

Учителював короткий час в гімназіях у Львові, Тернополі і Станиславові. Опісля перейшов до служби на Буковину, де вчив к. 20 літ перед війною в державній гімназії в Чернівцях. Належав до гуртка галичан середньо-шкільних учителів, що добре заслужилися для української справи на Буковині, як пок. д-р Осип Маковей, В. Кміцикевич, д-р Мирон Кордуба, д-р Василь Сімович, д-р Роман Цегельський, пок. Іван Прийма й інші, що як педагоги виховували молоде покоління в національному дусі, беручи при цьому дуже живу часть у громадянському житті, піддержуючи тим працю властивого національного організатора Буковини, проф. д-ра Смаль-Стоцького, не вважаючи при цьому на те, що місцеві автохтони інтеліґенти не завжди дивилися за це на них ласкавим оком.

Після розпаду Австрії д-р Клявдій Білинський приготовляв ґрунт для організації українського державного життя на Буковині, від якої став членом Української Національної Ради, першого парляменту новоствореної держави. За це увязнили його румуни, держали довший час у вязниці й опісля виселили з Буковини до Галичини, зі заказом повороту. Д-р Клявдій Білинський осів тоді в Снятині, де основав і вів якийсь час приватну українську гімназію. Небавком перейшов до української гімназії Рідної Школи в Городенці, як її директор, а з черги до Рогатина на таке саме становище. Звідси перейшов до польської державної служби до українських паралельок бережанської гімназії, де й учив аж до хвилини переходу на емеритуру перед кількома роками. У всіх осідках свого побуту брав д-р Клявдій Білинський живу участь у місцевому українському національному житті, будучи останньо головою Українського Католицького Союзу в Бережанах.

Величавий похорон відбувся в неділю 30. травня ц. р. під проводом бережанського пароха і декана о. Евзевія Бачинського. Домовину винесено з церкви, де відправлено похоронні обряди. В дорозі на цвинтар задержався похід перед Народнім Домом і тут адвокат м-р Логуш попрощав Покійного від українських установ і місцевого українського громадянства. На цвинтарі над могилою попрощали Покійного о. декан Бачинський, підносячи його чистий характер і безкорисність у громадянській роботі, проф. Каменецький з Рогатина від рогатинської української гімназії, якої Покійний був директором, проф. д-р Василь Левицький від Української Учительської Громади і гімназист Дубчанський від гімназійної молоді.

Слід іще зазначити, що по переході на емеритуру польська влада не хотіла признати Покійному емеритальної пенсії, ніби тому, що більшу частину своєї учительської служби перебув він на Буковині. Треба було вжити довгих заходів, щоб остаточно виборотн від польського уряду признання емеритальних поборів з почисленням літ буковинської служби. Покійний залишив удову і двох синів — студента прав у Кракові і студента торговельної академії у Львові. В. П. П!

С. Б.

Смак і відживність городини
збільшує
повновартісна
СМЕТАНА
Маслосоюзу

О. ВОЛОДИМИР ЛОТОЦЬКИЙ, довголітній парох Повітна деканату Городецького — ювілят, помер дня 30. травня ц. р. в 93 році життя, а 63 році священства. — Вічная Йому Память. (20)

Дописи.

КОЛОМИЯ.

Свято Матері виходом Ф. „Союзу Українок відбулося 23. травня п. р. в салі Щадничої Каси, від год. 17.30. На програму зложилися: деклямація „Поклін матері" Ул. Кравченко, виголошена Вол. Стадничівною, як звичайно — гарно, зі зрозумінням і відчуттям, деклямація малих дїтей (три дівчинки: точка дуже мила, перша з них — мала Ліда Михайлютівна вийшла дворушливо) і ще одна — з дорослих; вокальну частину репрезентував „Боян" твором Людкевича „Вечір у хаті" і симпатичні сольоспіви в'їдомої нашої сопрановістки п. Роми Гумінілович (Регера „Колисанка Марії", Лисенка „Аістри" та Рахманінова „Полюбила я", в них тільки друга пісня відома ширшому загалові) з дуетом п. Іри Николишин. Дітки зі школи ім. Франка відтанцювали два танки — на диво — без музики! (Чому не подбано за музику, справді загадка. Розуміється, тим зіпсовано обидва танки: вийшли ніби й не залишили ніякого вражіння, а властиво залишили прикре вражіння...). Свято закінчила інсценізація Стефаникової новелї „Марія" в 4-ох ефектовних картинах, виконана драматичною секцією Т-ва прихильників знання й мистецтва (секція філії „Просвіти") від режисерією Ол. Скалозуба. Слова автора читала гарно п. Могильницька, постать Марії-матері прекрасно дуже вдатно п. Пригродська. Публики, як звичайно, було мало. Причинилися до того аж два „свячені" в тій самій порі: в міщанській читальні „Просвіта" ім. Шевченка і — в міщанській секції „Союзу Українок" усупереч бажанню філії... Справді дещо більше громадянської дисципліни не завадилоб... Не обійшлось і без такого дивогляду, що поліції заквестіонувала гроші, видані добровільно до шушки за сині й білі вічка, якими декорувалися учасники на знак, чи в них є мама, чи вже нема.

Справа філії Т-ва Охорони Воєнних Могил На загальних зборах філії УКТОДІ стверджено, що в Коломиї властиво нема Т-ва Охорони Воєнних Могил і нема кому заопікуватися тими вічними свідками останнього нашого зриву за волю народу. Отож ініціятивний гурток (в особах д-ра В. Білозора, д-ра Кузьмовича і М. Березовського) скликав дня 27. V. в тій справі нараду, на яку зійшлося коло 60 громадян. Вирішено заснувати філію Т-ва Охорони Воєнних Могил, підписано статути й відіслано до централї. Коли вони вернуться тоді прийде черга на установчі збори нового товариства.

Спортові новинки.

Русь — КАЦ Кошиці 4:4 (2:4). Товариські змагання що відбулися мин. неділї в Ужгороді, заінтересувалися не дуже почесним виглядом для Руси, вважаючи, що КАЦ він уже 4:2 і щойно у другій половині вдалося ужгородській дружині вирівняти. Ворота для Руси здобули Мозер II і Криж. На цих змаганнях було всього 1000 видців. Русь грала з 5 резервовими.

Больонія переможцем паризького турніру. У Парижі відбулися фінальні змагання кол. міста у рамках турніру Світової Виставки між Чільзі (Англія) і Больонією (Італія). Перемогла заслужено Больонія 4:0, яка теж здобула пригадальну чашу. На цих цікавих змаганнях було всього 6.000 осіб, то в уваги на Париж і на противників рішуче за мало.

Югославія — Бельгія 1:1. Міжнародні футбольні змагання відбулися в Білгороді перед 20.000 видців. Югославія була дружиною кращою і повинна була виграти.

Гунгарія мистцем Мадярщини. Остання коло мадярської Ліги дало мистецтво Гунгарії, яка перемогла Кішпешт 5:1 (2:1). Інші мечі дали такі висліди: Сегед — Будапешт 6:1 (2:1), Ференцварош — Галлаші 7:2 (1:2) Електромош — Уйпешт 1:1 (0:1). Вудаї Ч — Ш Керіпешт 1:0 (0:0)

Дженова гратиме за чашу Середущої Европи. У фіналі Італ. чаші досвім неподівано перемогла у Франції Дженова Ф. Ц. Рому 1:0 і таким чином гратиме вона за середньо-европейську чашу з мистцем Югославії Градянським С. К.

Присилайте передплату!

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ

Торговля і Промисл. ч. 11 (65) з 1. червня п. р. Вміст: Українське купецтво і продаж алькоголю. — Збудуймо дім СУК у Львові! — „Медведка прислуга“. — Пан Гавриляк на Волині (Відгуки поїзди брошури „Сильні люди“). — Пресова анкета Пром.-Банку. — Познаймось! обманці. — З життя польських купців. — Різні вісти. — З нашого життя (допис). — В черні мусите стати членами Пром.-Банку! — Анкета Секції Торг. Молоді СУК у Львові і знанулювання праці б. голови п. Е. Гошковича. — Податкові актуалії (д-р І. Гриньо). — Нові видання. — Ринок і ціни.

Наша Хата, двотижневий журнал для плекання домашньої культури. — Львів, 1. червня 1937. Р. XII. Ч. 11. Зміст: К. Малицька: Ми в освітленні польськ. — В. Січинський: Ганчарство на Чернігівщині. — Будівля: Капелля у Відні. — Гей, хто в лісі не буває! — Чому така подоміка? — С. Яблонська: Кілька рад Кльодінн. — Як складати обіди. — Вакаційні курси. — Форми для всіх. — Візитова блюзка. — Думки про літо. — Шпараги. — Перл Бак: На перехресті вітрів. — Ілюстрації.

Літопис Червоної Калини, ілюстрований журнал історії та побуту. Львів, червень 1937. Р. IX. ч. 6. Зміст: Осип Мошуро: Село. — Франц Ковальський: Прольог виголошений на святі Стрілецької Пісні в Бережанах у 1936 р. — Д-р М. Галаган: Богданівський полк. — Денис Лукіянович: На марґінесі перемишського збірку музейництва. — П. Миронич: При VII-ій бригаді УГА. — М-р Ярослав Гриневич: Віденські матуристи. — І. Дуда: З от. Цегкою на „кораблі смерти. — І. К.: Останній реорганізаційний наказ І. Галицької Української Бригади. — Ген. Всеволод Петрів: Житомирська юнкерська школа. — Рецензії і замітки. — Федь Трикозацька школа. — Різне. — Посмертні згадки. — Бібліографія.

Назустріч, двотижневик літератури, мистецтва, науки, громадського життя. Львів, 1. VI. 1937. Ч. 11. Зміст: Денис Лукіянович: Пятий збір музейників. — М. Вовчок: Зі втрати перед лицарем незабезпеченість. — Михайло Романишин: Жереб. — Володимир Залозецький: Мистецька виставка. — Роман Роман: Над Ефратом. Роман Симович: Поїзд учнів філій Муз. Інституту. — О. Дніпровський: Літературні пародії. — Кожна дитина — геній. — Літературна хроніка.

Наш Приятель, Львів, червень 1937. Р. XVI. Ч. 10.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Направа жіночих торбинок

та продаж найкращої шкіряної галантерії по найнижчих цінах тільки в

Робітні Римарсько-Галантерійній

Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська 2, побіч фірми Саламандра.

Театри.

Український Нар. Театр ім І. Тобілевича.

БУЧАЧ:
9. VI. Ві.
10. VI. Шарпка.
11. VI. Під курателею.
12. VI. Ніч під Івана Купала.
З Бучача іде театр до Монастирськ. Тисьменниці і Богородчан.

Український Мол. Театр „Заграва“ під орт. пров. В. Блавацького.

СОКАЛЬ:
9. VI. Камо грядеши? II. ч.
11. VI. Трафіка пані генеральової.
12. VI. Муравлі.

УГРИНІВ:
10. VI. Т. Шевченко.

Великий Театр:

Середа, 9. VI. год. 8. веч. „Король“.

За матуру сиґнети 14 карат. золота від **10·— зол.** тільки **у Б. ҐРІНБЕРҐА,** Сикстуська 4.

КІНА.

АПОЛЬО: „Мадам Лєто“ (Із тайн царської охрани).
АТЛЯНТИК: „Венецькі ночі“.
ВАНДА: „Остання серенада“, „Замах у касині“.
ГРАЖИНА: „Королівська любовниця“ „Небезпечний коханець“.
ЕВРОПА: „Панна Петрусь“.
КАСІНО: „Шість літ кохання“; „Вілень-Лювдон“.
КОПЕРНИК: „Королівство за цілунок“ „Сисуєнниця“.
МАРУСЕНЬКА: „Ах хет“ („За грізи“) і „Весені бідаки“.
МЕТРО: „Під твою охорону“ та додатки.
МІРАЖ: „В зьми моє серце“ з Джіттою Альпар, „Запросини до вальса“ з Пізінною Гарвей.
МУЗА: „Адміралів син“.
ПАЛІС: „Пан редактор шалїє“.
ПАКС: „Буде краще“ з Томіком і Шепком.
ПАН: „Цигаське дівчя“ із Фліпом і Флопом.
РАЙ: „Москва-Шанхай“ із Полею Негрі.
СВІТ: „Малібу“ та ревія.
СТИЛЬВЕ: „Невереможний“ з Гейрі Купером і ревія.
ТОН: „Чарівниця із Салему“.
УТІХА: „Ворог людства“ та ревія.
ХИМЕРА: „Коли кохати не вільно“ з Мартою Егерт.

ФОТОПЛАСТІКОН
(пл. Марійська 5)
„Неаполь - Капрі - Сорренто - Венеція“

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 9. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 15.35 Легка музика; 19.00 Вечірній гомін; 20.10 Балетова музика з опер; 21.00 Листові твори. БІЛГОРОД (437) 15.10 Нар. музика; 19.50, 20.00 Нар. пісні; 20.30, 21.00 Симф. концерт. БУДАПЕШТ (550) 19.19 Циг. музика; 20.30 Сальон. музика; 22.00 Скрипка. ВІДЕНЬ (507) 12.00, 13.10 Орх. концерт; 15.15 Для дітей; 17.30, 18.00 Твори Ґлюкера та Машніка у вик. солістів. 19.25 Розр. концерт, хор, квартет, орх.; 20.40, 21.00 „3 Відня 0.01“ муз. радіофільма, 21.40 Арії та пісні, Гуоа сопран. ДАЙТШЛЯНД-ЗЕНДЕР (1571) 10.50 Для дітей. 14.00, 16.00 Музика. 18.00 Вес. оповідання; 18.30 Грецькі пісні у вик. Тассопулі; 20.10 Танц. музика. МІЛЯНО (360) 17.15 Сніг; 18.50 Легка музика; 19.00, 20.40 Розр. музика; 21.00 „Три ґрації“ ком. Нікодеміз; 21.35, 22.00 Симф. концерт. МІНХЕН (405) 13.15 Орх. концерт. 16.50 Сучасна орх. музика; орх., хор. сол.; 20.00 Кабарет. ПРАҐА (470) 19.30, 20.00, 21.00 „Історія малого лиса“ оп. Яначека. РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 15.00, 17.30 Сніг. 12.30 Концерт; 16.30 Форт., 20.15, 21.00, 22.00 23.00 Опера. РІМ (421) 17.15 Солісти 18.50, 19.53 Розр. музика; 21.00, 22.00 23.00 „Ль Інкоронаціоне ді Поппея“ оп. Монтеверділя.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 9. червня 1937.

6.15 Ранішня пісня; 6.18 Руханка; 6.35 Музика з гр. пл.; 7.00 Ранішній денник; 7.10 Музика з гр. пл.; 7.15 Для новобранців; 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл; 11.30 Для шкіл: Веселий поранок, діточі вірші й мельодії. 11.57 Сигнал часу. 12.03 Полудневий денник, 12.15 Популярні увертюри з гр. пл., 12.25 Орх. концерт, 13.55 Легка музика з гр. пл.; 14.45 Із бібліотеки для дітей: „Молитва Пєтька“ виїмок із Прусового „Фараона“; 14.55 Львівська біржа. 15.00 Чайковський, з гр. пл., 15.40 Львівські біжучі вісти; 15.45 Господарські вісти; 16.00 Гутірка про боротьбу Кюзовських літературний нарис; 16.16 Розривковий концерт; 16.45 Відчит про Роснтну; 17.0 Концерт солістів; спів, скрипка. 17.2 Новочасна книжка, 18.00 Українська бюро студій, 18.10 „Росміх славян“ скеч; 18.2 Легка музика з гр. пл.; 18.40 Програма на завтра; 18.45 Спортові вісти; 19.5 Актуальна гутірка; 19.00 Розр. концерт орх., спів; у перерві Куток гумору; 19.5 Спортові вісти; 20.00 Концерт легкої музики, орх., жін. репертуари, 20.45 Вечірній денник; 20.55 Актуальна гутірка 21.00 Шопеніяський концерт, форт.; 21.45 Гумореска Ад. Дигасінського (III); 22.0 Танкова музика; 22.50 Останні вісти веч. денника. Метеорольог. комунікат Огляд преси; 23.00 Танц. музика з гр. пл. 23.30 Музика з гр. пл.; 24.00—1.00 Орх. концерт.

Четвер, 10. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 17.00 Італійська музика 19.20 Моцартівський концерт. 20.10, 21.0 Веселий вечір. БІЛГОРОД (437) 18.15 Спів, 19.50 Орх. концерт, 20.40, 21.00 Гумор. БУДАПЕШТ (550) 12.05 Сальон. музика, 17.00 Циг. музика, 18.30 Форт. 19.00 Спів, 21.40 Танцова музика 22.45 Концерт оп. орх., ВІДЕНЬ (507) 12.00 Розр. концерт. 15.15 Для дітей. 17.25 Форт. і сопран. 19.10, 20.00, 21.00 „Золото Рейну“ оп. Вагнера. ДАЙТШЛЯНД-ЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 20.10 Форт., КОПЕНҐІ (269) 17.10 Сніг, 18.00 Для Закарпаття. МІЛЯНО (369) 17.15 Вок. концерт. 19.00 Розр. музика. 21.00 Орх. концерт. 22.00 Солісти: скр., форт. МІНХЕН (405) 16.15 Концерт солістів 19.00, 20.00 „Мікадо“ оп. Сольвена. ПРАҐА (470) 17.15 Сніг. 19.10 Нар. пісні., 20.55 Орх. концерт. РАДІО ПАРІ (1648) 12.15, 13.30 Симф. музика, 13.15, 16.30, 19.45, 20.15 Спів. 15.45 Гумор. 17.00, 18.00 „Ля ментер“ ком. Кортеля, 20.30 Камер. музика. 21.00, 22.00 Концерт рум. музики РІМ (421) 17.15 Танц. музика, 20.40 Розр. музика. 21.00 Вечір комедій.

Четвер, 10. червня 1937

1.15 Ранішня пісня. 6.18 Руханка. 6.35 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців. 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл. 11.30 Діточі пісеньки, сопр. скр., хор. 11.57 Сигнал часу. 12.03 Полудневий денник. 12.15 Офенбах: Увертюра з оп. „Орфей у пеклі“, гр. пл., 12.25 Великі співаки, з гр. пл.; 13.55 Легка музика з гр. пл., 14.50 Спортовий порадник. 14.55 Львівська бірка. 15.00 „На валеній девал“ гр. пл., 15.35 Львівські біжучі вісти. 15.45 Господарські вісти. 16.00 „Міжпланетарні подорожі“ гутірка для старших дітей. 16.15 Природа в пісні та музиці: форт., спів. 16.45 Як боротися в обороні садів, 17.00 Сальон. музика, пісеньки. 17.50 Спортовий порадник. 18.05 Суспільна гутірка. 18.0 Від дерентна до гарних мобілів. 18.10 Орх. концерт. з гр. пл., 18.40 Програма на завтра. 18.45 Спортові вісти. 18.5 Актуальна гутірка. 19.00 „Самаритинні з Сольферіно“ авд. Франка Леберет. 19.40 Актуальна гутірка. 19.50 Спортові вісти. 20.00 Симф. концерт: орх. форт.. 20.45 Вечірній денник. 21.45 Гумореска Ад. Дигасінського (IV). 22.0 „Калейдоскоп“. пісеньки, кларнет, реверси, форт. 22.50 Останні вісти веч. денника, метеорольог. комунікат. огляд преси. 23.00 Студіо молодих. 23.30 Музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орх. концерт.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·24, 88·81, Долярн американські 5.28·50, 5.26·00, долярн канад. 5.28·50—5.26·00. Фльорени гол. 291·17—289·45, Франки фр. 23·60—23·46, Франки швайцарські 120·90—120·10, Фунти анґл. 26·14—25·98, Гульдени данп 100·20—99·80, Корони ч. 18·20—17·60, Корони 116·64—115·80, Кор. норв 131·23—130·35. Корони шв. 133·73—133·75. Ліри італ 22·20—2·55, Марки фінлянд. 11·56—11·20, Марки нім. 129·00 — 126·50, Шил. австр. 98·20—97·60, Марки нім. сріб 136·50, 134·00, Тезь Авів 26·65—25·80.

Акції.

Банк Польський 101·25, Лідьпоп 12·00, Цукор 29·25, 29·0, Вугель 18·50, Норблін 55·00, Сгараховапні 28·00. Тенденція дещо сильніша.

Папери

3 пол. інвест. 1 ем. 63·63, серія невст. 2 ем. 64·50, серія 84·50, 5 конверс. 57·00, 6 дол. 55·00, купон 20·34, 4 прем. дол 36·25, 37·75, 7 стабіл. 370·00, купон 25·27, 4 консолід. 51·63, 53·75, два ост. дрібні

Збіжжя

Львів дня 8 червня 1937.

Овес шт. І. незад.	24·25—24·50
Овес шт. І. А. дещо зад.	23·50—23·75
Овес шт. II. незад.	23·50—23·75
Овес шт. II. А. дещо зад.	22·25—22·75

Інші курси незмінені

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

Маслосоюз з приводу зачікуючої тенденції ні на масло не ставить.

Молоко	16—1
Яйця	2·50—2·75

Тенденція на масло зачікуюча, на молоко знижена, на яйця задержана.

ПТИЦЯ.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в дні 8. VI п. р. платив своїм достав. на 1 кг. живої птиці, дуже подібна птахокомбінації „М С.“ у Львові (ул Вільчевського ч. 8) такі ціни:

Курята І. кл. товсті від 0·65 кг вагу	1·50 зол.
Кури молоді І. кл. товсті без вапняку на ногах від 1.50 кг вагу	1·10 зол.

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

25-пітній ювилейний товариський зіз матуристів, що здали матуру в 1912 р. з української гімназії в Перемишлі, відбудеться дня 20. червня п. р. в год. 8 рано в гімназії. Просимо всіх товаришів прибути. — Зі комітет: о. Вачинський Осип. Ярошевич Осип. в Перемишлі — Дворського Б. 1092 1—2

ПІДПРИЄМСТВА

СПІЛЬНИКА приймуть або відступлять крамницю заліза. Зголошення до Адм. пістрації під „Середмістя“. 1096 1—2

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ІНТЕЛІҐЕНТНА панна обзнає управу домашнього господарства. Адм. „Господарство“. 1093 1—2

РІЖНІ

ВІЧНІ ПЕРА направляє скоро і дешево „Преціозія“, брама Академічного і Шайноха один 943 8—10

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, жиркові, проти усування матиці від гарантією виконує відоме **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА,** Львів, вул. Вірменська ч. 15 2946 58-100

ЗА ДОБРЕ СВІДОЦТВО годинник — поручає Розважевський. Львів, Академічна 2 (Готель Жоржа). 1048 3—3

ЗА ДОБРЕ СВІДОЦТВО добрі годинники, перстені, брансолетки і ін. поручає найдешевше фірма Вандер, Львів, Шайноха один, там направи годинників і бі. жутерії. 1089 1—7

Ширіть наш часопис!

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти

1 мм одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0,25
1 мм. одношпальтовий в тексті і вопшиках	зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці	зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол. 0.15
купно, продаж виїздом і т. п.	зол. 0.10
шукаючі праці	зол. 0.05

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	зол. 480.—
Остання сторінка 1/2	зол. 250.—
Остання сторінка 1/4	зол. 130.—
Остання сторінка 1/8	зол. 70.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів, Ринок 10.

Четвер 10. червня 1937. Ч. 126

ДІЛО

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229-41.

Чи відвідини президента Мосціцького приспішать створення блоку?

Ревізії й арештування в Бережанщині.

Великий політичний процес у Львові.

Третій день розправи.

Карають за богослуження в українській мові.

Україна на міжнародній виставі.

Оборонні й офензивні завдання

червоної армії.

Мадрид знову збомбардований.

Стрийський цвинтар.

(Фейлєтон Галактіона Чіпки).

Штучний вибір полу.

Трагічна смерть фільмової зірки.

Ч. 126 (14.669). Львів, четвер 10. червня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАНЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ. РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 228-41
Телефон Друкарні 228-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

ГОРЯТЬ У ЧАСІ ПОЖЕЖІ не тільки будинки, але й дорогі господарські знаряди ,хатня обстанова і т. п., тому обезпечуйте від вогню свій нертвий і живий інвентар у
ТОВАРИСТВІ ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
„Дністер"
у Львові, вул. Руська ч. 20, тел. 205-47.

АДВОКАТ
Мр. Мирон Лушпинський
відкрив і веде канцелярію
у СНЯТИНІ напроти суду

25 сот. = 50 сот.
але тільки тоді,
коли замість 5 шклянок содової з соком напємось 1 л. пастеризованого молока
■ Маслосоюзу ■

Карають за богослуження в українській мові.

ПЕРЕСЛІДУВАННЯ УКРАЇНСЬКОГО ДУХОВЕНСТВА НА БУКОВИНІ.

Митрополичий уряд на Буковині оголосив такий розпорядок: Міністерство внутрішніх справ і головна дирекція поліції повідомила нас, що православний священник Михайло Катеринюк, українського походження, в громаді Лукауц де сус пе Сірет, пов. Сторожинець, викладає в народній школі тої місцевости по українськи науку релігії, а богослуження відправляє в прав.-румунській церкві тільки по українськи й тому просимо Вас застановити йому платню з 1-шим квітнем 1937. „Всі священники, що далі відправлятимуть богослуження й учитимуть релігію по українськи, дістануть такі самі кари. Щоб не приходило до таких наслідків, взиваєм всіх душпастирів пристосовуватися докладно до наших попередніх розпорядків" — додає від себе митрополичий обіжник до підчиненого духовенства.

Справа гарантій для контрольних кораблів.

ПОРОЗУМІННЯ ЗБЛИЖУЄТЬСЯ.

ПАТ. Як подає Райтер, Рібентроп привезе нині до Льондону прихильну відповідь Німеччини на британську пропозицію, щодо гарантій для контролюючих кораблів. Правдоподібно після розмови Рібентропа з Іденом британське міністерство закордонних справ могтиме виробити остаточний текст договору про реакцію контрольної фльоти на випадок нападу.

Рібентроп розмовляв у Берліні з Гітлєром, який годиться прияти британську поправку. Як лише Франція, Німеччина й Італія приймуть британський плян, його предложать обом еспанським урядам.

Еспанський амбасадор відвідав учора британське мін-ство закордонних справ і заявив віцемініструві Вансітартові, що Валенсія погодиться на всі розпорядки у справі міжнародньої контролі. Вину за теперішне напруження скинув він на німецьку й італійську фльоту.

Рівночасно йдуть переговори і у Римі Мін. Чіяно розмовляв учора з брит. амбасадором Дрюмондом, який йому пояснив англійський погляд на італійські завваги щодо контролі на еспанських водах.

Британський уряд приймає деякі італійські поправки і готов признати фльотам право відповісти на напад негайною реакцією. В тій справі істнує ще деяка розбіжність думок, бо Англія годиться признати заатакованій стороні право відповісти репресіями лише за попереднім порозумінням з іншими контролюючими фльотами. Англійці підкреслюють, що хоч розмова Чіяна з Друмондом ще не покінчилася, є досить великі виглядн на щасливий кінець кризи. Італійський уряд порозуміється з німецьким і щойно тоді дасть остаточну відповідь.

МОСКАЛІ ЧИ ЕСПАНЦІ?

Валенсійське міністерство національної оборони заявило, що „Дойчлянд" збомбардували летуни-еспанці, а не москалі, як це подають деякі часописи їхнім завданням було лише перевести розвідку

Революта у північному Китаю.

Як подає китайська преса, 4.000 мешканців провінції Джеголь зревольтувалося проти японських і манджурських військ; бояться, щоби революція не перекинулася і на північний Чагар. Монгольський автономний уряд рішив здавити револьту енергійними репресіями.

Sygn. VI. 1 Pr. 115/37. — Wyciąg z protokółu wspólnego. — Sąd Okręgowy Wydział VI. karny we Lwowie w składzie — Wiceprezes S. O. Ł. Malicki, Sędziowie — S. O. Niementowski i Dr. J. Locker, w sprawie konfiskaty czasopisma pt. „Dilo" z daty Lwów, dnia 2 czerwca 1937 r. do Sygn. VI. 1 Pr. 115/37 na posiedzeniu niejawnym w dniu 4 czerwca 1937 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu Okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 1 czerwca 1937 przez Starostwo grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma pt. „Dilo" Nr. 119 z daty Lwów, dnia 2 czerwca 1937 zawierającego 1) w artykule pt. „Chto w Polszczi kieruje nacionalnoju politykoju" a) w ustępie od słów „oczewydno kolyb" do słów „dwerciata wid peczi", b) w ustępie od słów „Ale zhadujemo" do słów „swoich ditej", c) słowa umieszczone między słowem „szczo" a między słowami „maje realizuwaty", d) w ustępie od słów „teper czujemo" do słów „proty czoho", e) w ustępie od słów „Obraz" do końca artykułu. 2) w artykule pt. „Iwan Kuczma i Brucha Gelerater 10 rokiw za komunizm", w ustępie od słów „ale istnuwatyme" do słów „nacionalnoji swidomosty. 3) w artykule od słów „Rewizja u" do słów „maturalnymy temamy" znamiona ad 1) i 2) wyst. z art. 170 k. k., ad 3) wyst. z art. 169 §. 1 k. k. oraz zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl §. 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w §. 21 ust. druk. z 17/12 1862 Dzpp. Nr. 6 ex 1863 tj. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 złotych. Uzasadnienie. Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej artykułów ma na celu ad 1) i 2) szerzenie tendencyjnie fałszywych wiadomości o sytuacji politycznej Ukraińców w Państwie Polskim, mogących wywołać niepokój publiczny. ad 3) ujawnienie przed rozprawą główną szczegółów dochodzenia bez zezwolenia władzy dochodzenia tę prowadzącej. Według §§. 487, 489, 493 pk. oraz §§. 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. Przewodniczący: Malicki w. r. Protokólant: Mgr. P. Gibel w. r. Za zgodność: Kierownik Sekretariatu:

Чи відвідини приспішать створення блоку?

З ПРИВОДУ НОВИХ ВІДВІДИН У БУКАРЕШТІ.

Букарешт, 7. червня 1937.

В останньому часі приїздили до румунської столиці ріжні польські місії, почавши від представників „інтелектуальної співпраці", далі молодих польських летунів, до начальника польського державного банку Бирки та ще свіжих відвідин мін. Бека. Це тільки важніші етапи довгих довірочних розмов, яких очевидним завданням було відсвіжити стару приязнь, почату ще перед 18 роками, але не поглиблену через ріжні „місцеві причини". Серія цих частих відвідин вказує на потребу зменшити те загальне недовіря, яким від довших років визначується союз обох держав.

Навіть іще тепер, коли у Букарешті святочно принято президента польської держави — **румунські політичні кола не забули на „традиційну" мадярсько-польську приязнь** та уважно слідять за таким цікавим політичним явищем, як побут мін. Свентославського у Середі. І дійсно, той сам міністр освіти, що перед місяцем так „умілю затіснив інтелектуальні звязки польської молоді з сусідньою румунською", саме тепер, підчас побуту свого президента в Букарешті, закінчив свою місію в Будапешті.

Ще недавно звертали ми увагу на захоплення деякої румунської (головно правої) преси з приводу „увіковічнення союзу", завдяки успіхам мін. Антонеску та Аджелеску. Але тепер, коли та преса довідалася, що мін. Свентославський був на авдієнції в мадярського регента та пересправляв із „непримиримими ревізіоністами": премієром Дарані та міністром закорд. справ Канія — замовкли й ці оптимісти.

„Гнучкість" політичної закордонної політики трудно їм зрозуміти, бо її наглі зміни вже нераз охолоджували той „традиційний союз"... Розуміється, прикрі спогади можна оминути, але їх не можна затерти, коли дійсність не інакша! Коли приглянемося ближче тій дійсности, то побачимо, що **первісні напрямні румунської закордонної політики зовсім не змінилися.** Правда, цієї послідовности не бажали собі зацікавлені сусіди, ані деякі невдоволені румунські опозиційні політики, але видно, що задоволення економічних потреб є важніше, як „принципіяльні ідеольогічні бажання", часом дуже мінливі.

Забезпечення державних границь тривкими засобами йде невигідними чи неприємними для сусідів шляхами.

Перед трьома роками почата „ідилля на Дністрі", правда, не розвинулась, але ніхто не думає її зрікатися, доки на західній границі ще загрожує мадярський ревізіонізм.

Непомітно заключено тепер у Москві румунсько-совітське летунське порозуміння, яке покищо передбачує „технічні постанови" (щодо летунської лінії Москва—Яси—Клюж—Ужгород—

Прага), але й крие в собі інші можливости, на які зайве звертати увагу.

Що „мир на Дністрі" — не формулка абстрактних дипльоматичних комбінацій — при загрозі нової комуністичної навали у Середній Европі, на це вказує безупинна, неофіціяльна діяльність п. Тітулеска у Женеві.

Колишній румунський міністр закордонних справ не занедбав своїх давних приятельських звязків із представниками великого капіталу західної Европи, але при цьому залишився вірним співробітником своїх двох „визначних пролетарських другів", Блюма та Валаха. І тому не могла бути для нас несподіванкою їх остання зустріч у Талоарі.

Літвінов, невдоволений тими частими і тому може банальними відвідинами у Варшаві та Бухарешті, захотів вияснити цю справу у свого комишнього контрагента та основника „нової мирової системи на Сході Европи". І цього вияснення Літвінов не шукав почерез свого посла Острова ського в Бухарешті, **а просто у „приватної особи", Миколи Тітулєска.** Зазначимо, що така поведінка викликала чимале огірчення у Палаті Стурзи (румунське міністерство закордонних справ) тим більше, що в окруженні п. Тітулеска перебувають не тільки його колишні підрядні дипльоматичні співробітники, але й чинні румунські дипльомати.

Остання зустріч у Талоарі пригадала всім противникам Тітулеска, що він не тільки не „зійшов з овиду", але приготовляє нові несподіванки саме в тому часі, коли в Бухарешті відбуваються гучні привитання в честь „воскреслої приязні з Польщею" і саме в часі, коли уряд Татареска доживає своїх останніх днів при кермі!

Зрештою Бухарешт не приготовлявся тільки на привитання північних, нерідких гостей, але нетерпляче вичікує теж приїзду французького міністра Кота та давніх друзів із Праги — премієра Годжі та мін. Крофти. Ці намічені зустрічі не скривають у собі тільки платонічні вияви якоїсь силуваної приязни, а мають зовсім переконливі мотиви, як сплата закордонних довгів, нові позички та свіжі джерела для зброєння армій.

Інакше, думаємо, представляється **економічна сторінка польсько-румунських взаємин.** Тям є прогалини, що їх не можна було виповнити за цілі десятиліття ні фінансовими, ні торговельними хочби й мінімальними користями. Згадаймо тут лише жалісний кінець колись так розрекламованого польського „компенсаційного товариства" в Бухарешті та транзитові недомагання польської корабельної лінії у Констанці.

Навіть сам начальник польського державного банку Бірка, в одній хвилині нестриманої щирости, підчас тосту із жалем заявив, що „економічна будова обох союзних держав є на нещастя та сама" (вивіз нафти, збіжжя, дерева тощо) і крім цього „румунський промисл став незалежний і далі прямує до самовистарчальности"...

Лишім що сумнівну сторінку польсько-румунських взаємин та вернімся до „політичних успіхів", що їх так голосно витають навіть ті, які ще перед чотирома роками захоплювалися протилежними союзами.

По візиті п. Бека поширилась вістка, що румунський уряд рішив змінити свою закордонну політику та вблизитися до т. зв. „невтральних держав". Ця вістка повстала з приводу заяви п. Бека, що для обидвох сусідів вказані „нові шляхи, конечні для збереження европейської рівноваги".

Ясно, що тими „новими шляхами" не є Ліга Націй, а обопільні порозуміння. Але проти такої вістки видала румунська пресова агенція (тепер приділена до ради міністрів) комунікат, де спростовує „всі фантастичні видумки" щодо останньої зустрічі міністрів Антонеску—Бека та твердить, що давнього союзу з Польщею не змінено та що не роблено заходів посередничити між Румунією, Болгарією і Мадярщиною.

Мін. Антонеску уважав навіть за відповідне запевнити представників закордонної преси, що „не заключено військового договору з Польщею, що Румунія залишається надалі вірна засадам Ліги Націй та що змагає до постійного поліпшення своїх взаємин з Радянським Союзом".

Коли всеж в останньому часі звернено більшу увагу на подорожі міністрів до Варшави або до Бухарешту, то це сталося, думаємо, не так через якусь неясну історичну традицію, а через теперішній стан німецько-польських взаємин (питання Горішнього Шлеська) та нову орієнтацію Югославії (зближення до ревізіоністичних держав: Італії, Німеччини Мадярщини та Болгарії).

Чи взаємини цих держав поскорять балтійсько-чорноморський блок — це питання

ло—оч.

Оборонні й офензивні завдання червоної армії.

(г) Розміщення червоних частин по поодиноких военних округах дає нам змогу зорієнтуватися в її завданнях. Перше, найзвичайніше завдання кожної армії звязане з офензивою на сусідну, тому й розміщення військ у прикордонних смугах вказує приблизно на те, куди в майбутньому йтимуть головні фронти. Та у СССР у прикордонних смугах є ще й інший ворог большевицької держави, а саме поневолені большевиками народи: український, кавказькі та туркестанські. З цих трьох областей лише Україна може стати предметом агресії посторонніх держав, бо держави, що межують з Кавказом, не мають достаточних військових ані транспортових засобів до офензиви, а Туркестан навіть не має доступу до моря і окружений високими горами. Розміщені на цих теренах війська мають перш за все оборонне завдання: боронити СССР перед національними повстаннями, а дальше перед зовнішним нападом.

Та їхне завдання не зводиться до самої оборони. Коли візьмемо під увагу, що Чехословаччина становить нині одну суцільну лінію совітських военних летунських майданів, зясуємо собі, що базою большевицької летунської офензиви, що йтиме крізь Чехословаччину в серце Европи, може бути лише Україна. Також лише з України пішла би большевицька офензива на Балкан і більш як певно на Польщу. Правда, з цією останньою межує ще й друга военна округа, білоруська, та вона так слабо обсаджена, що може хіба служити до льокальної оборони.

З Кавказу можуть большевики атакувати Туреччину і Персію, з Туркестану — Персію, Афганістан та Індію. Щоби тримати під шахом цю останню країну, основу британської могутности, большевики розбудували Туркестан на одну велику військову базу, протинаючи непрохідні, безлюдні гори знаменитими шосами, які можуть служити хіба до одної цілі: до наступу.

Все таки концентрація військ на піаденних окраїнах СССР дасться оправдати необхідністю забезпеки перед поневоленими народами і сусідами. Але чим пояснити, що у ленінградській округі, яка заселена лише москалями та дрібними фінськими племенами і граничить з дрібними, Богу духа винними балтійськими державами, є більше війська ніж на Україні? Одиноке можливе вияснення це широкі агресивні плани проти Західної Европи: крізь балтійські держави під головний наступ на Німеччину, північна Скандинавія (над якою постійно літають большевицькі літаки) — базою для летунських і морських диверсій на Атлянтійському Океані, проти Західної Европи.

Українська і ленінградська округа спираються на московську, найсильнішу у всьому союзі. Зосереджені там сили мають служити не лише як резерва для окраїнних округ, але і як забезпека уряду проти переворотів та палатних революцій.

Далекосхідня округа, призначена для операцій у Китаю та до оборони проти Японії, сильно тому, що має слабу сполуку з рештою СССР і на випадок війни буде здана на власні сили.

Сільсько-господарська вистава у Празі.

Прага, червень 1937.

Перед кількома днями закінчилася у Празі вистава сільсько-господарських продуктів та промислу. Такі вистави відбуваються тут кожного року. Через це постійний та уважливий відвідувач має добру нагоду прослідити той поступ, що його зазнає сільське господарство Чехословаччини за рік.

Як звичайно, на виставі були найкращі зразки праці хлібороба і промисловця в натурі, діяграмах та в таблицях: стебла, неначе очерет з доброго ставка з колосками, як починок пшениці, жита, ячменю, вівса й інших злаків, що їх родить, приправлений штучними гноями та оброблений добрими машинами і каменстий ґрунт. Тут бачите ріжні сорти гною та всяке сільсько-господарське приладдя і машини: ручні, кінні й парові.

Із запалом людини, в жилах якої тече хліборобська кров, подивляєш досягнення свого більш щасливого сусіда і мимоволі переносишся думками до наших малих господарств, до вузеньких нивок та загонів, які так яскраво свідчать про те, що наш господар ще й дотепер не навчився володіти якслід ані олівцем, ані сіялкою. А без такого знання навіть наша українська земля не вспіє суперничати зі своїми сусідами.

На виставі добре заступлене городництво, садівництво, винарство, тютюновий, лісний і будівельний промисл, годівля домашньої худоби і птиці. Все це поділено на кілька сортів і кляс. До речі, навіть недосвідчене око спостереже, що майже все, що зачислено до першої категорії, походить з Чехії. Словаччина займає щодо якости своїх експонатів друге місце. На третьому місці стоїть Закарпаття. Але коли ми порівняємо сьогорічні закарпатські експонати з тим, що ми бачили на минулорічних виставах то і тут побачимо поступ.

Здається, вперше взяв участь у сільсько-господарській виставі Чехословацький Червоний Хрест. Його відділ про охорону дитини надзвичайно цікавий і повчальний. Псувати лише загальне враження цього відділу, невідомо на що тут вміщені образки, на яких були фотографії, що мали свідчити про щасливе життя родичів і дітей — громадян Совітського Союзу. Само собою зрозуміло, не тих родичів, які перебувають на засланні у Сибірі, на Соловках або на інших „канальських" роботах, і не тих безпритульних дітей, які цілими ватагами, неначе серана, гасають по волоцюгах червоного царя Сталіна, зокрема по Україні...

Такою самою новинкою цьогорічної виставки був павільон комунального господарства більших міст республики з відділами: світло, газ вода, каналізація. При огляді цього павільону бачиш, яка складна і відповідальна це річ комунальне господарство. А статистика і діяграми свідчать, що з поширенням мережі водопроводів і каналів стоку зменшуються серед населення смертні випадки від ріжного роду епідемічних хвороб. Цей павільон притягав велику увагу публики. Тому залишено його відкритим ще на кілька днів.

При павільоні праць сільсько-господарської молоді чимало місця займали плякати і картограми, які мали зясувати сучасний стан кооперації на Закарпатті. Тут також був етнографічний відділ Закарпаття, де були виставлені головним чином ручні вироби: кераміка, вишивки, килими, тощо фірми „Русинка" з Ужгороду. По середині великої салі стоять коросна, коло яких працює кілька дівчат-українок із Закарпаття. Вони тчуть килим. Коли звернетесь до одної з них з будь-яким питанням, у відповідь почуєш: Не знаю, запитайтеся панів, себто розпорядчиків. Зате „пани" дуже радо дають вам пояснення, очевидно — в чужій мові. Вони оповідають, як то вони мусять дбати за чистоту народніх мотивів у місцевих виробах, про конкуренцію, що її ведуть за кордоном мадярські підприємці, кілько коштує та або інша річ. Зате покликуючись на якісь то торговельні й інші секрети, викручуються від відповіди про організацію виробництва на місцях, про платню робітницям і т. п.

Сумлінна праця виробка, оригінальні українські закарпатські народні мотиви, привабляють до цього відділу чужинців, які радо купують килими, кераміку, блюзки, навіть тоді, коли ціни на них не завсіди бувають помірковані. І мимоволі приходить на думку: чому воно так, що з місцевої народньої праці і культури тягнуть зиски чужинці, а не наші люди?

Празька сільсько-господарська вистава була справді цікава і повчальна для нас.

дк.

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 50,
Тел. 260-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх красках
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс. в тубах у всіх красках
ПАСТУ до підлоги „Французька маса" (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біляння помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і біяу — МУХОЛАПКИ. 9 5

Мадрид збомбардований.

Вчора (вівторок) по 20. годині національна артилерія збомбардувала Мадрид; бомбардування тривало 20 мінут. Скількість жертв ще не обрахована; мабуть є їх чимало, бо коли почалося бомбардування, на вулицях було повно людей. Сподіються, що буде яких 100 убитих і 200 ранених. У церкві Сан Хозе вибухла пожежа, та її погасили.

Радіо Рекетес подає зі Саляманки, що на мадридському фронті дійшло до сильного артилерійського двобою, національна артилерія збомбардувала укріплені зовнішні дільниці Мадриду. Після півночі помітили у Мадриді велику пожежу.

НА ЕСПАНСЬКИХ ФРОНТАХ.

Як подає комунікат національного командування, на астурійському фронті червоні втратили 50 убитих в недавному наступі на Ля Естака.

Червоне командування повідомляє, що завзятий національний наступ на відтинку **Караванселя** не пощастив. У **Леоні** червоні трохи поправили свої становища, на **баскійському** фронті дійшло до перестрілки. Летунство було мало активне з огляду на непогоду

АРТИЛЕРІЙСЬКИЙ ДВОБІЙ В ГІБРАЛЬТАРСЬКОМУ ПРОЛИВІ.

По півночі чути було в Гібральтарському проливі сильну канонаду. У темряві запримічено лише, що у Севті погасли світла і що тамошні батерії почали стріляти. У світлі стрілен видно було сильветки двох воєних кораблів, які дали 20 стрілів на Севту, звідкіль їм теж відповіли вогнем

КУБА ПРОТЕСТУЄ?

Кубайський державний секретар відбуде нині розмову з президентом республики на тему збомбардування кубайського консуляту в Мадриді. Мабуть кубайський уряд вишле протестаційну ноту.

ДАЛЬШІ УТІКАЧІ З БІЛЬБАО.

Нині пополудні причалив до пристані Ля Рошель-Палліс корабель „Гавана" з утікачами з Більбао; між ними є 604 дітей.

Спішіть з підписною уділів у

пром-банку

за 1936 р. виплачено уділовцям 5% дивіденди

Львів, ул. Гродзіцьких 1. І. п. Тел. 297-15. П. К. О. 506-778.

Україна на міжнародній виставі

СТУДЕНТСЬКОГО МИСТЕЦТВА І КУЛЬТУРИ В НЕАПОЛІ

Від 10. до 20. IV. ц. р. відбулася в Неаполі Міжнародня Вистава Студентського Мистецтва і Культури, зорганізована заходом Міжнародньої Студентської Конфедерації при нагоді чергового засідання її екзекутиви. Фактичним організатором виставки був ГУФ, центральна організація італійського студентства.

Центральний Союз Українського Студентства, що є членом Конфедерації і постійно бере участь у її конґресах та нарадах, уладив на виставі український відділ. Коли на попередній подібній виставі минулого року в Софії Україна була заступлена тільки у відділі студентської преси, то цього разу, не зважаючи на короткий час, що його мали до диспозиції організатори, встиг ЦеСУС стягнути теж інший матеріял та заступити на виставі, крім преси, також студентське малярство і мистецьку фотографію.

Українське студентство в Конфедерації має однакові права, що і студентські організації інших народів, тож українська участь у виставі була вповні рівноправна. Місцеві італійські чинники виявили багато чемности та доброзичливости супроти українців.

Український відділ, заступлений працями Г. Мазепи та М. Михалевича, хоч скромний щодо кількости експонатів, мав свій рівень і питоме національне обличча, таке своєрідне на тлі сучасного европейського мистецтва.

Теж у відділі преси українське студентство зайняло виключне місце завдяки всесторонній активності в національному житті. Мистецька фотографія була заступлена працями А. Ярославича та Мировича.

Вистава відбулася на тлі італійської студентської виставки, зорганізованої ГУФ-ом у рямцях чергових Літоріялів, тобто річних змагань молоді у всіх ділянках життя. Ці всеіталійські змагання саме відбувалися в Неаполі. Італійське студентство у своїй виставі дало свідоцтво великих аспірацій та розмаху нової італійської духовости. Порівнання творчости італійської та інших націй, заступлених на міжнародній виставі, насуває дуже багато цікавих думок та спостережень: характер сучасного українського мистецтва й успіх, що його мав український відділ, забезпечені духовою суверенністю нашого мистецтва, дають підстави дуже позитивно оцінювати його становище і вигляди на майбутнє.

Це велить нам зробити висновок про справжню потребу належної репрезентації української творчости при нагоді міжнародніх виставок, у розмірах рівних великій нації

Центральний Союз Українського Студентства

—o—

Ревізії й арештування в Бережанщині.

У Бережанщині в четвер, 3. ц. м., більша кількість поліції переводила ревізії й арештування.

В селі Вільховець арештували Михайла Чорного, Івана Свищ, Василя Тимчука, Михайла Лужного, Василя Крижанівського, Маріяна Когута, голову місцевої читальні „Просвіти" та його слугу і двох робітників, що працювали в чього пок будові хати. Всіх перетримали 48 годин у комісаріяті в Бережанах, опісля випустили на волю

Арештування та ревізії відбувалися теж у Дрищеві, Урмані, Поручині, Бишках і Жукові.

АРНОЛЬД КРІҐЕР.

ПІДОЗРІННЯ.

В дома появилася вітрова віспа. Личко малого Данка, що ходив до першої народньої було вкрите червоними цятками. Тому, що він дещо переборщував свою недугу, Іванка сказала вже другого дня:

„Це-ж лише вітрова віспа".

Сказала це не зі злоби, але тому, що була дуже пильна і дуже тим журилася, що через недугу братчика вона не може йти до школи. Данко навпаки, хоч мав скривлену міну, був у суті речі дуже вдоволений, що не йде до школи, а це Іванка вважала великим програшем. До того всього вона мусіла, на час недуги братчика, перенестися до кімнати Марійки.

Була це велика забудькувата дівчина, що помагала мамі у крамниці і при господарстві. Коли Іванка пересувала своє вузьке ліжко до її кімнати, не надіялася нічого доброго, бо знала простакувату поведінку Марійки, але все-ж не сподівалася того, щоб Марійка зробила їй кривду.

Тимчасом зараз першого дня по переносинах, Марійка перекидаючи свої речі, піднесла крик, що їй пропав новий золотий. Спершу Іванка не розуміла, що це до неї було спрямоване і сміло піднесла очі до матері. Щойно, коли помітила, як мамині очі дивно звужуються, пізнала, як страшно тут її понижують. Почервоніла, як страшно тут її понижують. Почервоніла зі сорому за себе, чи за інших — того сама не знала б висказати — а тимчасом Марійка говорила далі: „Іванка дуже любить солодощі і можливе, що хтось видурив від дитини гроші. Їй не йде про того золотого, але це треба прослідити..."

Мати, занята працею, перервала їй, заявляючи, що сама цю річ полагодить.

Іванка стояла мов закам'яніла. Її „ні" звучало спокійно та опановано: більше не могла матері нічого сказати. Мати відправила її зі словами, які вижолобили в її душі глибоку рану: „Красти погано, але брехня ще поганіша."

Іванка відійшла малими кроками раз-у-раз питаючи себе: „Чому мати не вірить мені? Чому не бачить того, що я невинна? Чи це тому, що мати завсіди така запрацьована від ранку до пізньої ночі?" Біль розсаджував її груди.

По вечері мати виняла зі своєї старої мошонки блискучу монету, присунула її до Марійки і сказала: „Тепер буде мабуть уже все в порядку!" Притім зовсім не звернула уваги на благальний погляд дитини.

Чи не потверджувало це остаточно, що вона взяла гроші? Бо що іншого могло спонукати маму до того, щоб дала золотого зі свого марного заробітку?

Марійка хоч не мала великого розуму — помітила, що щось тут не в порядку, і пробурмотіла: „Лишіть, не треба!" Але це була знову така великодушність, що упокорює, і мати рішуче сказала, щоб узяла гроші.

Іванка сиділа мов на ґрани й від тої хвилини почала уникати маминих очей, що могли так помилитися. Спала далі в Марійчиній кімнаті і помітила, що Марійка старалася того золотого, якнайскоріше видати, начеб хотіла позбутися тих грошей. Мабуть доглянула зміну в дитині.

Данко був хворий далі. Мати була для нього дуже ніжна. Йому це подобалося і він відповідав пестощами. Одного разу Іванка почула крізь відчинені двері, як мати приговорювала: „Мій синок маленький." Тоді вона дуже забажала теж бути хворою і лежати в ліжку. Для Данка підносила мати кілька разів на день покришку з горшка, де був пляцок із родзинками. За кожним разом, як Іванка це чула, огортало її почування якогось великого відчуження і мала охоту десь іти, бути поза домом кілька годин, щоб опісля її покарати, бо кара буває ліпша, як те, що її не бачили.

Але короткий, сухий кашель загніздився в її грудях і мати приказала їй сидіти в кімнаті. Іванка не хотіла приспорювати їй жури і слухала, але мучилася та терпіла дуже. Данко, що мав легку гарячку, зачинав зразу поплакувати, як лише залишався сам. Тоді приходила мама і його ученята мимоволі витягалися до пляцка з родзинками, який Іванка то Данко так дуже любили. З Іванкою говорила мати дуже мало і завсіди її голос звучав тоді строго.

Нараз сталося щось несподіване. Одного вчасного ранку ввійшла мати до кімнати збудити Марійку. Іванка вдала, що спить. „Поспішися, сьогодні маємо багато роботи", говорила мати. Її погляд опинився на лиці Іванки. „Возьми чистий фартушок до гостей".

Марійка почала перебирати між своїми фартушками і враз щось дзенькнуло. — Маєш свого золотого, — сказала мати. Збентежена Марійка почала: „Я була б присягла, що я тут його не поклала. Я мусіла хіба бути дуже задумана." — Ти і задумана! — сказала мати, — але що ти найліпшого зробила! — Ні! справді, щось такого! Бідна дитина!"

Чим більше Іванка затискала повіки, тим більше її слух загострювався. Ніколи ще не чула нічого кращого від тих маминих слів. Погляд мами спочив знову на її лиці. — Саме тоді зачав кашель дряпати Іванку і хотів вибухнути, але вона стримала його.

Коли мати вийшла, вискочила з ліжка і скоренько почала вдягатися. За хвилину була вже в другій кімнаті, поважно сказала мамі: „Добрий день!" і з тремтячим серцем чекала, коли мати озветься. Хотіла сказати: „Мамо, не треба нічого говорити, вже все добре", але не сміла. Взагалі, якби не ця її несміливa і скрита вдача, ніколи не було б дійшло між матірю і нею до того непорозуміння.

Мати прасувала далі і все ще нічого не відзивалася. Вкінці прикликала її до себе і казала вважати на заліжко, а сама вийшла до кухні

Великий політичний процес у Львові.

15 МОЛОДИХ УКРАЇНЦІВ (-ОК) ПЕРЕД СУДОМ ПРИСЯГЛИХ.

ТРЕТІЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

В середу 9. ц. м. зізнавало ще цілий день 8-ох підсудних. На салі вже більше людей, ніж минулими днями.

Першого ввели на салю **Миколу Ласійчука.** Заявляє, що до ОУН не належав ні не знає про завдання цієї організації. Зате належав до т-ва українських дозорців „Воля", де пізнав підс. О. Бабяка і там стрічався з Терлецьким. Знає теж І. Масюка, але його не звербував до ОУН. Підсудний був три рази арештований, а в 1938. р. засуджений на 2 роки вязниці за переховування вибухових матеріялів. У вязниці пізнав бл п. В. Мельника, з яким стрічався по виході на волю в 1934. р. тому, що він учив підсудного грати на гітарі. В організаційних цілях з Мельником не стрічався ні він не звірювався підсудному зі своїми плянами. Щож торкається зізнань Бабяка, який обтяжив підсудного, то вони неправдиві. Тому предсідник відчитав частинно зізнання Бабяка, де кажеться, що Ласійчук по вбивстві Мельника заявив Бабякові, що його вбили за те, що Мельник належав до групи „З.ОВ.". Неправдиві теж зізнання підс. Терлецького, будьто би підсудний відбивав на цикльостилі бюлетини „ЗОВ". З Бабяком і Терлецьким ближче не знався. Каже що Мельник просив раз підсудного, щоби при якійсь нагоді купив для нього револьвер і гранати, бо потребує їх до ловлі. Додає, що сидів у таборі в Березі Картуській, бо влада підозрівала його у приналежности до ОУН.

З черги входить на салю **Осип Бабяк,** високий, худощавий, скромно убраний робітник. Признається до приналежности до ОУН, куди звербував його В. Мельник. Від нього дістав теж одного разу револьвер і 100 бльочків на боєвий фонд. Ласійчука знає, але не стрічався з ним в організаційних справах. Каже, що його зізнання у справі гранат та цикльостилю неправдиві. По вбивстві В. Мельника висловився, що „шкода чоловіка". На питання прокуратора чи зізнав у слідстві, що Ласійчук звербував його до ОУН в 1933. р., підсудний відповідає, що не пригадує собі. Потверджує ще раз, що від Мельника дістав бльочок на боєвий фонд, що його відобрав від підсудного п. Кох. Додає, що це правдива особа. Признає, що на цей бльочок зібрав від Вовка 5.40 зол. Мельник говорив підсудному, що треба зреорганізувати ОУН, але не розвивав підсудному плянів про реорганізацію. Підсудному виглядала ця справа підозрілою і рішив виступити з ОУН. Розпитував В. Мельника про вбивство Копача і Ковалюківної, але Мельник не хотів підсудному нічого сказати. Не виясню є, чому зізнав у слідстві, що стрічався з Вовком, Ласійчуком і Дмитерком. Признає, що замовляв цикльостиль, але не пригадує собі, в якій ціли. На дальше питання прокуратора виясню є, що на цикльостилю хотів відбивати візитівки, щоб так заробляти. На питання обор. д-ра Н. Савчака підсудний заявляє, що є нервово хорий. Його зверхником в ОУН був Мельник. Усі прикази виконував на сліпо. Підс. Дмитерка не знає. Підчас переслухування поліція показувала подібного чоловіка до Дмитерка, але ним не був підс. Дмитерко.

Ізидор Масюк заявляє, що до ОУН не належав, але знає про її завдання. О. Бабака знає, бо давав йому читати белетристичні книжки. Про цикльостиль нічого не знає ні від Терлецького його не відбирав. Грошей на „З.О.В." не посилав. Не замовляв теж ніякої сітки на цикльостиль. Додає, що вчив малого брата Терлецького. Заперечує рішуче, щоби при цій нагоді говорив щонебудь про ОУН. На питання обор. д-ра Ст. Шухевича виясню є, що малого Терлецького вчив півтора місяця в 1935. р. Був це цікавий хлопчина.

Степан Терлецький, скромно одягнений, токар. Заявляє, що до ОУН не належав ні не знає з преси про завдання цієї організації. Про цикльостиль нічого не знає. На прохання Масюка згодився зробити касетку, але не робив її тому, що Масюк не заплатив йому. Виясню є, що у слідстві переконували підсудного, що це мала бути скринька, а не касетка. Каже, що показував у т-ві „Воля" страшак, який був потрібний до вистави. На питання прокуратора заявляє, що не годився перед Мельником зробити щонебудь для ОУН.

Омелян Лопушка, високий кремезний, добре збудований мужчина. Заявляє, що до ОУН не належав, але знає про завдання цієї організації. На питання предсідника виясню є, що ОУН виступає в обороні своїх українських земель. До Юнацтва належав, а саме до „військового пристосібления", бо ходив до польської гімназії. Предсідник заводить дискусію з підсудним на тему „Юнацтва" і каже, що має на думці „Юнацтво", яке підготовляло членів до ОУН. Підсудний відповідає, що до такого юнацтва не належав. Герету пізнав на однорічному торговельному курсі у Львові. Гаврилюка знає з гімназії, бо давав йому лекції. Не говорив з ним про ОУН та не втаємничував його в організаційні справи. Тоді предсідник відчитав зізнання того змісту, що підсудний викладав Гаврилюкові про ідеольогію ОУН, 10 заповідей цієї організації та про „Юнацтво". Підсудний виясню є, що 10 заповідей ОУН були друковані у пресі в 1933. р. і тоді міг з преси довідатися про них. Зізнання Стефанюка будьто би підсудний теж говорив йому про ідеольогію ОУН, неправдиві. З черги обор. д-р Західний поставив підсудному цілу низку питань про його студії, матеріяльні умовини його батьків і т. д. Підсудний подав, що матуру склав у жовтні 1933. р. і записався на право у Львові. В гімназії заробляв на прожиток лекціями, бо батьки мають лише 3 морги поля, а підсудний має ще 4 братів і 2 сестри. Одну з них посилав підсудний до гімназії в Тернополі. На питання предсідника виясню є, що в гімназії цікавився теренознавством, бо вчився про це в гімназії. Виясню є, що в гімназії належав лише до самоосвітнього гуртка.

Василь Іваноньо, високий, стрункий мужчина. До ОУН не належить, але з преси знає про завдання цієї організації. Дячишина не знає. На питання предсідника підс. Дячишин виясню є, що в слідстві заявив, що не знає Іваноньо. Щойно на дальші домагання поліції подав, що його знає. Тепер заявляє рішуче, що Іваноньо дійсно не знає. Далі підс. Іваноньо каже, що Теллюка знає з гімназії, але з ним ніколи не стрічався. На питання обор. д-ра Ст. Шухевича виясню є, що читав „Діло" і „Новий Час". На питання прокуратора відповідає, що працював у 1935 р. в адміністрації часопису „Рідний Грунт". Його припинило городське староство у Львові мотивуючи тим, що відповідального редактора не було у Львові.

Льонгин Іван Теллюк, дуже добре збудований, високий мужчина. До ОУН не належав. Скінчив І. рік права і перервав студії, бо мусів заробляти цілий день на прожиток працею т „Центросоюзі". Підс. Дячишина не знає ні не

був ніколи у кравецькій робітні Дідика, де працював Дячишин. На питання предсідника виясню є, що „УССК"— це спортовий клюб. Не знає, чи засуджені Бандера, Шухевич та інші належали до цього клюбу. Не був ніколи на сходинах на замарстинівських горбах з Іваноньком. Виясню є, що служив при війську, де скінчив школу підхорунжих. Про вбивство Копача і Ковалюківної знає з преси. Читав там, що вони скінчили самогубством внаслідок нещасливої любови. На питання предсідника виясню є, що Копача не знав і тому не може вважати його провокатором. Володимири Ковалюківної не знає. Чому вона зізнала, що Копач знав підсудного, теж не знає. Про групу „ЗОВ" в ОУН, до якої мали належати Копач, Ковалюківна і Мельник, підсудному нічого не відомо. На питання обор. д-ра Шухевича виясню є, що 28. липня 1935 р. працював в рідзільні „Центросоюзу" до год. 5.30. Опісля працював у бюрі до год. 6-ої або 6.30 вечором, бо заступав урядовця Сімеонович, який поїхав на відпуст. Того дня працював у бюрі над картотекою. Згадний день пригадує собі тому, що тоді привезли машини його брат.

Вслід входить на салю свідок підсудний **Кость Ярина Березовський,** високий, молодий мужчина, в чорному одінню і чорних рукавичках на руках. До ОУН не належав, але знає про завдання цієї організації. Був обвинувачений вже за приналежність до „Юнацтва", але суд у вільних його від вини. Дячишин мабуть знає, бо він приступив до підсудного в справі Костюшка або пок. вуд. Осолінських. Дячишин згадував тоді, що знає підсудного з реферату. Підсудний додає, що раніше займався культурно-освітньою працею. Другим разом Дячишин приступив до підсудного коло книгарні. Це може потвердити товариш підсудного Боровик, студ. прав. Ніяких організаційних контактів з Дячишином не вдержував. Ні Герети, ні Мерцалів не знає. З ними ніколи не контактувався у справі замахів. Опісля для вияснення у справі листа п. Качмара до підсудного та у справі поезії у прозі, що її акт обвинувачення називає „приказом", а яку підсудний називає невдалою похоронною сонатою. Додає, що її написав під впливом музичної авдиції. Предсідник починає її читати по українськи, опісля хоче прочитати у польському перекладі, але підсудний просить щоб предсідник дозволив йому читати в оригіналі, бо переклад якогось поліційного агента дуже невдалий. Предсідник і публика на салі щиро сміються. Далі підсудний виясню є, що працював у спортовому органі „Готові". На питання прокуратора виясню є, що належав до УССК-у, до кружка „Р. Ш.", до секції студентів зі Львова і до „Просвіти". До УССК-у належали всі студенти, які цікавились спортом. Признає, що до цього клюбу належав Малюца, Мигаль і мабуть Бандера. УССК належав до Українського Спортового Союзу, головою якого є дир. О. Радловський. Опісля предсідник вертається ще раз до його літературного твору кажучи, що думки цього твору крайно націоналістичні. Підсудний виясню є, що написав статтю конструктивного змісту, що її його оборонець відчитає. На питання обор. д-ра К. Паньківського підсудний подає, що цю свою статтю друкував у „Студентському Шляху" під повним іменем і прізвищем. По відповідях підсудного на питання обор. д-ра Шухевича і Старосольського предсідник відложив розправу до пятниці 9 год. рано. В пятницю зізнавати муть уже свідки.

—o—

По хвилині вернулася з великим кусником пляцка з родзинками. Цим разом мати зняла покришку з горшка так тихо, що не було чути: „Ну так, Іванко, а тепер їдь!", сказала. Дитина з любовю поглянула на маму і свобідно побігла до дверей. Але мати прикликала її знову, дивлячися уважно на малу. Нараз Іванці видалося, що мати все-ж їй не довіряє. — Знову гарячі струя крови залила її лице. Погляд матері став знову строгий, коли казала: „Поглянь-но мені в очі", але Іванка спустила очі і не могла їх піднести. Їй здавалося, що припікають її гарячим залізом. „Може ти його там назад поклала?" питала мати далі. Це було понад сили — Іванка вибігла з кімнати. Вслід за нею полетіла строгий приказ, але вона була мов закам'яніла. Вбігла до комірки і притулившися до стіни простояла між старими мішками та порожніми пічками аж до вечора. Терпли їй руки та ноги, але це було ніщо супроти того, що діялося в її серці. Час до часу чула гнівний голос мами, що кликала її, однак не відзивалася, ані не виходила зі свого сховища. Чула, як мати говорила, що треба цю впертість зломати, як Марійка обстоювала за нею і саме це було найгірше.

Вкінці, коли вже майже зовсім було темно, ввійшла тихо до кухні. Пляцок із родзинками держала в руці і поклала його на розі кухонного стола. Мати майже не сварила на неї і сказала: „Нині можеш спати вже з Данком".

Цього Іванка не сподівалася. Стояла мов укопана і нагло вирвалися їй ті слова: „Я-ж цього не зробила, я-ж цього не зробила, мамусю!"

Мати поглянула уважно на малу, а тимчасом Іванка припала до неї, обняла її руками за стан і притиснула голову до її грудей. Мати гладила ніжно розкуйовджану голівку, де містилося стільки бурхливих думок, а Іванка притискала чим раз сильніше голову до мамиших грудей, заливаючися сльозами. Аж мати сказала: „Моя донечка маленька!"

Переклала **Олена Яворівська.**

З ПРИРОДИ І ЖИТТЯ.

Подорожникам у гори.

Маємо літо — пору всяких прогульок, мандрівок і подорожей. У нас аматори прогульок вибираються переважно в наші прегарні гори, Карпати. Подорожування по горах має в собі багато чару, але має й деякі небезпеки, яким часто можна запобігти відповідними засобами, звернувши увагу на гігієну.

Щоб здоровля подорожника не потерпіло шкоди, треба передовсім зробити собі відповідний розклад дня. Подорож у горах є дуже виснажлива, тому коли виступлять прояви сильної перевтоми, треба по трудах добре відпочити. Надмірне „форсування" не лиш не зміцнює мускулятури і нервів, але ще їх ослаблює та надриває. Коли підчас важкої томливої дороги подорожник не відпочиває якслід, наслідком змучення виступають такі прояви як брак апетиту та сну. Ослаблений організм влекшує працю хороботворчих бактерій.

При надмірнім тілесним зусиллю (особливо підчас гірської прогульки) найлекше можна ушкодити найважніший орган нашого тіла — **серце.** Проявами цього є почуття стиску серця, завмирання серця, прискішений та слабенький живчик (пульс). Потім треба довшого часу на те, щоб такий перемучений серцевий мяз привести до здоровля. Коли хтось хоче відбувати довгі та виснажуючі прогульки, повинен спершу зачинати від лекших, щоб дати серцю поволі змогу підготовитись до збільшених зусиль.

Порошок до печення
Цукор ваніліновий

ВІДЖИВА ТУРИСТА.

Дуже велике значіння підчас гірських подорожей має належна віджива. Тут подають лікарі три головні правила. — По-перше, турист мусить споживати багато **білкових** страв (мясива, білок яєць, сири), бо білок служить до відбудови зужиданих надмірно тканей тіла.

Другим важним складником поживи гірського подорожника — це **вуглеводні** (цукрові та мучні страви, як цукор, хліб, чоколяда, цукорки, каша, тощо). Ці страви спалюються в організмі і достачають тканкам тіла, а головно мязам, потрібних запасів енергії.

По-третє не треба багато пити, бо надмірна кількість рідини обтяжує непотрібно серце.

Подорожник — в горах повинен також загартувати шкіру, змиваючи її часто холодною водою. Загартування організму є конечне в горах тому, що, як відомо, у горах буває велика ріжниця температури дня і ночі, отже хто незагартований, у того легко за простуду та всякі прикрі катари.

ВБРАННЯ ТУРИСТА.

Одіж гірського подорожника повинна бути тепла, щоб запобігти надмірній утраті тепла організму; одначе при тім повинна бути і продувна, щоб дати змогу шкірі віддихати.

Одіж повинна бути досить ясна напр. попеляста, бо темний колір нагріває занадто сонце. Австрійські альпіністи поручають на туристичний одяг попелястий стирійський „льоден".

При піших гірських виправах треба вважати, найбільше може, на ноги. Обува повинна бути проста, трохи вільна і вигідна, не сміє бути за тісна. Черевики подорожника мають бути вільно зішновані, щоб не спинювати кровообігу в ногах.

НАПИТКИ ТУРИСТА.

Улюбленим товаришем гірських виправ, особливо у старших туристів є алькоголь. Такий турист, ідучи під гору, раз-у-раз потягає алькоголь, щоб додати собі сил. Одначе алькоголь, як напиток, не повинен входити у склад відживи туриста. Лікарі поручають алькоголь туристам лише як побудливий лік тоді, коли цього справді потреба напр. при наглім ослабленні та омлінні.

Добре також мати підчас гірської подорожі холодну чорну каву чи чай у термосі, що незвичайно скріплюють змученого туриста. Коли є гарячий день, не треба пити забагато **води.** З гірських потічків можна пити воду лише тоді, коли вода є близько джерела; зате ліпше не пити води з потоків, що є близько полонин, де пасеться худоба. Для прохолоди в гарячий день вистане обмити у холодній воді руки та ноги і потягти пару ковтків води

ХТО МОЖЕ ПОДОРОЖУВАТИ В ГОРАХ?

На високі, труднодоступні гірські прогульки можуть вибиратися лише особи зі здоровим серцем і легенями, сильними мязами та нервами і видержливі психічно. Пересічні міщухи, що звичайно бувають нервові, слабовиті фізично зі слабо розвиненими легенями та серцем, що скоро мучаться, повинні радше вибиратися на середньовисокі та легкодоступні верхи.

Подорожування в горах дає людині багато приємности і користи. Турист насолоджує свої очі чудовими краєвидами, зеленю лісів, а пересичені міським димом та пилом легені відчищує чисте гірське повітря, багате в кисень, зате майже позбавлене хороботворчих бактерій. Також великий додатний вплив мають гірські мандрівки на нерви людини, бо чудова гірська природа знаменито їх успокоює та додає нової енергії до життя

Б. Г—й.

Кооп. „БАЗАР" у Львові, Руська 3
продає
панчохи, скарпитки, жіноче і мужеське білля, шалики, краватки, рукавички й інше
Великий вибір. Дешеві ціни.

Штучний вибір полу.

Цікавим питанням, чи можна штучно впливати на вибір полу плоду, що перебуває ще в лоні матері, займався м. ін. доцент ветеринарії у Мінхені Кох. Він подавав вагітній суці-терріерці свіжоспрепарований жіночий половий гормон (себто витяг з жіночих полових залїз т. зв. яїчників). Малі цуценята рідко виказували незначні відхили від правильного розвою, зате характеристичне було те, що у таких сук появлялися малі переважно мужеського роду.

При 21 скиданнях було 57 песиків (54 прц.), а сучок лише 49 (46 прц.); у тих самих теріерок при давніших скиданнях на 142 малих було 65 песиків (45 прц.): 72 сучок (54 прц.), отже відношення самців до самичок як 80:100. Коли ж згаданий учений почав впорскувати вагітним псицям жіночий половий гормон, то відношення змінилося на 116:100 на користь самців. В той спосіб Кох підніс штучно число народин самців на 30 прц.

Ті досліди мають покищо значіння для годівлі собак; часто буває що у деяких породах собак самців цінують вище ніж самичок. У тих випадках годівельники дорогих собак можуть штучно при помочі впорскування жіночого полового гормону вагітним сукам діставати більше число дорожчих самців, ніж це булоб нормальною дорогою.

Тут насувається питання, чи така сама метода не дала би подібних вислідів і в людей. Одначе таких дослідів ще нема, а між псами і людьми всеж є деякі фізіольогічні ріжниці, що не дозволяють дослідів на псах прикладати до людей.

надає цері Пані свіжости і привабів молодости. Є він найпевнішим союзником вроди та успіху.

ПОНУРА ВОРОЖБА НА 2139 РІК

Один молодий англійський статистик обчислив, що в 1859 р. на кожних 525 нормальних людей припадав один умово хорий. У 1897 р. припадав один умово хорий вже лиш на 312 здорових, — в 1926 р. на 150

Колиж процентовий приріст умово хорих та ненормальних поступатиме так далі, то в 2139 р. на нашій землі не буде ні одної нормальної людини.

Правдоподібно тоді нормальну людину уважатимуть ненормальною, умово хорою, і держатимуть у відповіднім заведенні. Добре це схарактеризував один умово хорий на Кульпаркові, який звернувся до прогульки лікарів по тім заведенні зі словами: „Це є квестія, хто є варіят. Нас уважають варіятами лише тому, що нас менше. Але колиб ми були в більшости, то ви сиділи би тут".

Потіхою для одних нехай буде те, що вони правдоподібно до 2139 р. не доживуть, а для інших, що пророцтва опертї на статистичній математиці не все сповнюються

УКРАЇНСЬКА 3356 35—100
СТОЛЯРСЬКА РОБІТНЯ
АЛ. КУШИКА
Львів, вул. Сапєгівська ч. 28.

З КРАЮ І ЗАГРАНИЦІ.

— Населення Польщі в 1937 р. має 34,221,000 осіб, з того в центральних воєвідствах живе 14,339.000, у східних 6,007.000, західних 4,815.000, полудневих 9,060.000 осіб. Натуральний приріст населення був у 1936 р. 12 дітей на 1000 мешканців, в 1935 р. 12,1 (отже зменшення приросту). Про злий стан гігієни в Польщі свідчить те, що в 1936 р. вмерло в Польщі аж 125.772 немовлят.

Приріст населення щодо віроісповідної приналежности був ось який: у православних 15,0 на 1000 мешк., римо-католиків 12,3, **греко-катол.** 10,6 (отже спадок), жидів 9,2, евангеликів 6,6.

— У СССР проголошено 26. VI. 1936 р. (на основі конституції Сталіна) закон, що забороняє жінкам переривати вагітність, а обіцює державну опіку та допомогу жінкам, що мають багато дітей. Наслідком цього мало зрости число народин у Сов. Союзі. В харківській окрузі уряджено додатково 1200 ліжок для породільниць і 1100 ліжок для немовлят. Матерям, що мають багато дітей держава виплатила 5,258.000 рублів.

— В Японії уряд постановив вибудувати в найближчому році 600 нових шпиталів, які мають коштувати 30 міл. ен. Половину суми дає уряд. Нові шпиталі мають служити краєві також як станції боротьби із т. зв. суспільними недугами, головно зі сухотами

— В дні 1. XI. 1936 Польща мала 59.438 км. битих шляхів. В 1936 р. вибудовано 1238 нових шляхів.

— В Голяндії один лікар збудував спец'яльну подушку, яка забезпечує перед морською хоробою. Ця подушка є виповнена повітрям. В середині находяться пружини, що злагіднюють колихання корабля і подорожний сидить як на ресорах.

— В цілім світі як запевняють, є коло 300 міліонів годинників у русі.

— На цілому світі виробили в 1936 р. 5.220 тисяч самоходів. Пересічно що 6 секунд виробляють десь 1 самохід.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Трагічна смерть фільмової зірки.

Часописи принесли коротку вістку, що в Голівуді померла славна фільмова зірка 26-літня Джін Гарльов на удар можу полученій із уремією.

Як багато інших зірок, так теж і Джін Гарльов завдячує своє відкриття і відтак славу, знаменитому режісерові Фльоренсові Зігфельдові. Він узяв цю струнконогу, гарну молоду дівчину до одної зі своїх ревій і вона швидко звернула на себе увагу своєю оригінальною красою. Підчас одної з ревіових вистав побачив її якийсь фільмовий режісер, запропонував їй фільмовий контракт, який вона негайно підписала. Попрощалась із ревією і поїхала до Голівуду. Там пізнала ця 22-літня дівчина, що серед тамошніх умовин тільки новий оригінальний тип може вирнути на верх. Тому теж вона створила новий оригінальний тип: ясноволосого вампа: Один із найкращих фризієрів Голівуду уфарбував її волосся на такий кольор, якого досі ще ніодна жінка не носила.

Під чародійними руками мистця-фризієра стала вона ясноволосим вампом. Одною з перших фільм у якій нова фільмова зірка представила себе публиці була „Білява отрута". Ця фільма мала величезне поводження. Ясноволоса граціозна, трошечки зухвала красуня від разу підбила собі серця мужчин цілого світу. Невідомий досі тип бльондинки став відразу славний і кожна убога дівчина, кожна пані захотіла раптом стати білявкою. В цілих Злучених Державах настали для фрізієрів справжні жнива. Згодом слава Джін Гарльов та її ясно-срібного волосся перейшла до Европи.

Джін Гарльов залишилась вірна типові ясноволосого вампа. Вона все грала жінок, які недуже переймаються моральними правилами і стоять іноді над пропастю. Залюбки носила вона ясно-пестрі сукні.

Велика зміна.

Аж одного дня прийшла несподівано зміна про яку заговорила ціла Америка. Артистка зрозуміла, що тип ясноволосого вампа до цієї міри сповуляризувався, що його вже певна загибіль, бо кожний шабльон мусить вмерти. Вона рішила змінитися. Перш усього закинула вона свою платинову фризуру і велїла своєму волоссю привернути чорний кольор. Одночасно змінила теж фризуру. Зі зовнішною зміною появилась теж внутрішна зміна. Молода зірка захотіла грати раптом ролї поважних жінок які мають серце й душу і ведуть зовсім інше життя.

Це був дуже сміливий експеримент, бо в Голівуді дуже важко якомубудь акторові змінити створений вже тип, який прийнявся і закріпився. Одначе експеримент Джін Гарльов удався. Бо навіть чорноволосу Джін Гарльов у скромній фризурі і скромних, звичайних сукнях подивляли фільмові глядачі дальше.

Три подружжя.

Джін Гарльоф була — як і годиться фільмовій зірці — тричі замужня. Ці подружжя не були конче щасливі, бо незвичайно темпераментна артистка не була постійна у своїх почуваннях. В останніх часах говорили багато в Голівуді про те, що вона хотіла четвертий раз спробувати подружнього щастя. Четвертим щасливим мужом мав імовірно стати Пол Повел з яким вона грала у фільмі „Веселі грішники".

Смерть цієї популярної артистки яка — так сказавши — стояла на порозі нового життя, викликала величезне враження і співчуття серед всіх її товаришів і товаришок.

Пання Гарлен Карпентер Россон.

Коли Грета Гарбо була ідеальним типом ясноволосої жінки, Джін Гарльов створила новий тип платинової бльондинки, який її сильно відріжняв від плеяди інших зірок. Не тільки ясний кольор волосся відріжняв її сильно від ясноволосої шведки, але і її гра.

Зі своїм чорноволосим партнером Кларком Гейблем творила вона прегарну контрастову фільмову пару.

Красуня Джін Гарльов не називалася так завжди. Колись вона називалась як це у її подорожньому паспорті написано Гарлен Карпентер Россон. Коли вона зі сірої юрби малих фільмових акторок пробилася до ряду зірок, вдержала вона ще була своє дівоче ім'я. Але згодом зрозуміла вона, що під своїм появищем не добуде правдивої популярности. Тому вона рішила змінити своє появище, що в Америці не так дуже легко якби здавалося. Тривало не довгий час заки вона могла називатися Джін Гарльов. У зв'язку зі зміною появища мало вона теж чимало клопоту, бо мусіла змінити, чи пак відновлювати всі контракти з продуцентами, агентами і менаджерами. Все ж таки для артистки яка хотіла зробити карієру не було нічого важкого і вона добилася зміни появища.

Фільмовий американський світ стратив у Джін Гарльов визначну мистецьку силу.

—o—

СОБАКА НІЧНОГО СТОРОЖА.

Перед кількома днями знайшли рано на вулиці де ля Републік в Монружі тіло мертвого старця. Коло трупа сидів пес і жалібно вив. При небіжчикові не знайшла комісія ніяких паперів, так, що годі було устійнити його тотожність.

Коли трупа всадили до таксівки, щоб відвезти до трупарні, собака кілька разів взбрехала подивившись на комісаря поліції і побігла відтак хідником. Поліцаї пішли за нею і таким чином пес завів їх до мешкання свого покійного пана. Завізки собаці устійнили, що небіжчик називався Мусар і що він був нічним сторожем.

СТРАТОСФЕРИЧНИЙ ЛІТАК.

В Льондоні закінчили будову стратосферичного літака, призначеного на лети у висоті 15—16 км. Конструкцією нагадує цей літак апарат, що на нім англійський летун Суян піллетів уже минулої осени на висоту 15 км. Новинкою є у стратосферичнім літаку спеціяльний мотор Ролс Ройс із компресорами, який дає змогу вдержуватися довший час у стратосфері.

Конструктори літака надіються, що новий літак буде робити у стратосфері пересічно 700 км. на годину.

ЛІТАК БЕЗ ЛЕТУНА.

З Льондону повідомляють, що на аеродромі в Лімпні скоїлася недавно небувала подія. Механіки пустили в рух пропелер не забезпечивши передтим літака. Літак рушив раптом із місця, покотився по полі і відірвавшись від землі піднявся на висоту 300 м. Літак без летуна перелетів над містами Гайт, Лімпна і Фальксетон та упав під якимись деревами недалеко воєнного летунського майдану в Гавкині, перебувши у повітрі 35 хвилин.

Жертв у людях нема ніяких. Летунів здивував правильний і рівний лет літака без летуна. Можна було думати що за кермою сидить якийсь добрий летун.

—o—

ЛЕТУНИ НА ФІЛЬМІ.

Славний зі свого перелету крізь Атлянтик із коронаційною фільмою Дік Мерієль дістав останніми днями ангажман до одної фільмової фірми в Голівуді. За суму 16.000 долярів згодився він взяти участь як фільмовий акробат у фільмі п. н. „Скок крізь океан". Найбільше знимок робитимуть над морем. Тому теж летун обезпечив себе на життя. Обезпечення т-во зажадало за полісу тільки 2.500 долярів.

Саме тепер ведуть радіотелеграфічні розмови між славною летункою Амелією Ергардт та одним фільмовим заведенням. Згадана летунка мала би взяти участь у фільмі п. з. „Полк жінок". Темою цієї фільми буде апотеоза сучасної жінки, яка може з добрим успіхом командувати навіть летунським полком.

—o—

Великий Театр

Віднова комедії

„Подружжя"

Великий Театр

Історія довгих штанів і зелених фраків.

Члени французької академії „безсмертних" носять зелений фрак із золотими тасьмами. Цей фрак є ідеалом кожного французького письменника ті одночасно був темою найїдкіших дотепів і сатир. Однострій академиків зазнався кілька разів від 300 літ істнування цієї установи.

В 1635 р. кардинал Рішеліє створив Академію з 40 осіб, які мали занятися редагуванням французького словаря.

Члени цієї академії одягались по тодішній моді в короткі штанцята, шовкові панчохи і черевики на клямри. Наполеон мілітаризуючи Академію, велів її членам носити штани, які задержалися до сьогодні. Зате щезли короткі штанцята, панчохи і черевики.

Першим членом Академії, який виступив в довгих штанах до зеленого фраку, був Віктор Гюго.

Короткі штанцята вважали у Франції символом консервативму, зате довгі штани носили якобіни та їх духові наслідники. Віктор Гюго одягнув якобінські штани не тому, щоб заманіфестувати свої політичні переконання, але просто тому, що мав криві лидки. Від цієї пори мода довгих штанів до зеленого фрака принялася і втрималася без змін до сьогодні.

—o—

Лиш ощадністю здобудеш добробут і незалежність!

МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТИ У ЛЬВОВІ

ВУЛ. ВАЛОВА ч. 7 і 9 та її **Відділи** при вул. **Городецькій 60** і вул. Жовківській 75

приймають вклади ощадности почавши від 1 зол.

Щоби дати змогу купцям і **промисловцям** помістити денні торги в касі, урядові години у вкладковім відділі **щодня до год. 19·30.**

За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм майном. 88—?

ВЕСЕЛЕ.

ПОДРУЖЖЯ.

Подружжя сидить вечером при вікні і мріє. Він зідхає:

— Чи ти можеш собі уявити, як уже довго ми є подружжям?

Вона сміється: Зовсім добре. Від цього часу, коли ти купив мені мій останній капелюх.

Живіть наш часопис!

Робітнича молодь до таборів.

Молодь на сонце, на воздух, до таборів! — несеться скрізь по світі, несеться слабенько й у нас. Бо коли добре приглянемось, то побачимо, яка маленька горстка нашої молоді користає з цих добродійств природи.

Але й та невелика горстка — це переважно середньошкільна молодь. Ледви дехто попаде ремісник чи робітник. Бо життя нашої робітничої молоді звязане вже з малку з варстатом і працею. Вогкі підвали каменищ, темні, брудні варстати, круті вулички — це дуже часто цілий світ багатьох тисяч нашої міської молоді. Нема кому вивести її в гори і доли рідного краю. Не може вона позволити собі на дальші прогулькн, на участь у таборах, бо не має на це потрібних засобів.

Розуміючи вагу виховання молоді серед рідної природи, виділ Т-ва українських робітників „Сила" у Львові, постановив повести пропаганду за масовою участю робітничої молоді в таборах і призначив зі своїх засобів оплату на вдержання двох незаможних юнаків-робітників у таборах.

Це рішення виділу Т-ва „Сила" стрінеться напевно з прихильним відгомоном серед усього українського громадянства. Коби тільки ця акція увінчалась якнайкращим успіхом! Нехай наша молодь вийде бодай на часок з темних і вогких мурів! Нехай відірветься від варстатів, до котрих прикувала її доля вже змалку і випростує спину, розправить мязи, відітхне свобідно повними грудьми! Нехай проміряє своїми ногами гори й доли, ліси, полонини й широкі поля, нехай пізнає рідну землю, скріпить любов до неї і зачерпне з широких просторів духа свободи!

За прикладом Т-ва „Сила" повинні піти й інші українські товариства та уможливити українській незаможній молоді бодай короткий побут на лоні природи — в таборовому житті.

Після візити мін. Нойрата в Білгороді.

ОФІЦІЙНИЙ КОМУНІКАТ.

Вчора пополудні міністи закордонних справ: німецький Нойрат і югославянський Стоядінович приняли у Білгороді представників преси та дали їм комунікат такого змісту:

Міністр Нойрат зложив 7. і 8. ц. м. візиту югославянському урядові. Стріча Нойрата зі Стоядіновичем дала змогу точно розглянути всі справи, що цікавлять обі держави. У цій зимині поглядів провивалося щире взаїмне довіря; вона виявила однозгідність поглядів на політичну ситуацію та на доцільність мирної співпраці обох держав. Ці розмови скріпили постанову обох держав служити справі загального мира. Побут Нойрата в Білгороді скріпив переконання, що політика обох країв, змагаючи до тої самої мети, поважно впливає на мир у Европі.

Зміни у проводі совітської армії.

Німецьке інформаційне бюро повідомляє з Москви, що проголошено там урядово низку змін на начальних становищах совітської армії.

Начальника дивізії Єфремова іменували командантом надволжанської військової округи. Як відомо 11. травня ц. р. на це становище призначили були марш. Тугачевського. Одначе він цього становища не обняв. Іменування Єфремова є тільки потвердженням вістох про відсунення Тугачевського.

Дотеперішнього ген. інспектора кавалерії Будьонного іменували начальником московської військової округи.

Начальника армії другого ступня Дибенка іменували начальником ленінградської військової округи. З цієї номінації ясно, що команданта армії Якора, іменованого 11. м. м. начальником ленінградської округи відсунули теж з цього становища. Імовірно Якір теж попав у неласку. Команданта армії Куйбишева іменували начальником військової закавказької округи.

Що хто воліє.

— Волію мати тиф, ніж бути міліонером!

— Чомуж то?

— Бо міліонери вмирають всі, а з хорих на тиф тільки 6 проц.

При каварняним столику стало загально весело. Аргументація п. Володимира дійсно приголомшувала.

— В такому разі я хочу вмерти на мілюн — вигукнула пані Галя і почала оповідати, як улаштує собі життя, коли досягне її смерть, що чигає на міліонерів.

При столику був щораз більший галас. Пан Сидор представляв перед зібраним товариством величезні перспективи, які відкриваються перед міліонером.

— Втиштіть свій запал — перервав раптом Іван. — На жаль лекше Володимирові здійснити свої мрії і заведужати на тиф, ніж нам стати міліонерами. А своєю дорогою — відхнув — шкода, що не можна запастись „мілюном" так само як тифом.

— Велика шкода — притакнула пані Галя. — Це булаб одна всіми побажана епідемія.

— Якої ніхто не поборов би — докинув Іван. — Ехі — відхнув — нічого в того. Все це вебилиці. Напевно ні ми, що так гаряче бажаємо стати міліонерами, ані Влодко, що боїться мілюна більше від тифу — не будемо міліонерами.

— Чому? — перервала пані Марія. — я не трачу надії, що колись буду ще, якщо не міліонеркою, то в кожному разі особою дуже багатою.

— Хіба з твоєї платні змогадиш мілюн — відрубав іронічно Іван.

— Щодо цього то ні. Така пайна я не є, але маю певну підставу надіятись, що буду багата.

— Ага, певно маєш намір вийти заміж за султана.

— Дайте спокій з вашими насмішками. Я за тепер не дивлюсь на життя, щоб покладати надію на султан'в або магарадж. Свої думки та надію на майбутнє кладу на зовсім реальній підставі.

— Чи можеш виявити нам цю тайну? — спитала дуже зацікавлена пані Галя.

— Алеж очевидно. Попросту купила я собі льос до І. класи 39-ої класової льотерії і раджу вам зробити те саме. Я певна, що коли за кілька місяців стрінемось знову при каварняним столику, то будемо мати в нашім колі нового міліонера.

НОВИНКИ.

— **Літнисько — Дора** — Пансіон Ремісничої Фундації Імени І. І. Кокорудзів приймає від 15. червня літників. Достатній, вибагливий харч, ціни приступні, ближчі інформації дає: Управа Ремісничої Фундації, Дорі, Яремчанська 54.

—**Реколекції для пань.** Ігуменат СС. Василіянок у Львові при вул. Потоцького 95, подає до відома, що цьогорічні замкнені реколекції для Пань почнуться дня 27. червня вечором і тривати муть 3 дні. Просимо привезти коник, простирало і подушину. 1058

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., телефон 254-46. Приймаю футра до переховання літом.

— **Твори Марка Черемшини.** Вже появився **перший том** повного видання творів Марка Черемшини, яке виходить у Видавництві „Ізмарагд" у Львові. Буде це перше, повне видання, що міститиме всю літературну творчість Черемшини. Другий том появиться при кінці червня н. р. Ціна повного видання — **в трьох томах** — у передплаті назначена на **9.— золотих.** Передплату надсилати на адресу: Видавництво „Ізмарагд", Львів, вул. Коциюшка 5. Конто ПКО 503,062. 1026 5—10

— **Реферат на тему:** Католицька критика „фройдизму" виголосить о. д-д Скрутень у вівторок 15. червня ц. р. в год. 19. в салі Марійського Товариства Пань, вул. Руська 10. Вступ за добровільними датками на цілі харитативні секції Марійської Дружини Студенток. 1070

— **Проти безпідставних наклепів „І. К. Ц."** Повідомляємо, що дня 9. ц. м. переслали ми за посередництвом нашого правного заступника п. д-ра Михайла Волошина законне спростування до редакції „Ілюстрованого Куріера Щоденного" за безпідставні атаки у відношенні до нашої установи, поміщені в тому часописі з дати 5. ц. м. — **Дирекція Маслосоюзу.**

РІДКА НАГОДА

За безцінь можна дістати журнали зі зліквідованої читальні часописів в „Альфі", Копернika 5 — з ділянок: Архітектура, автомобілеві, графічні, ілюстрації, моди, техніка, реклама, спорт і ін. .078 .-3

— **„В буджацьких степах".** В пятницю 11. ц. м. буде трансмітувати львівська стація відчит в українській мові п. н. „В буджацьких степах". Відчит виголосить редактор Роман Голіян. Авдиція зачнеться в год. 18.30.

— **Державна Коедукаційна Педагогія у Львові.** Подаємо до відома, що подання в справі приняття до Педагогії треба вносити до 19. червня ц. р. просто до Кураторії. До подання залучити: 1) посвідку шкільного або повітового лікаря, 2) свідоцтво зрілости, 3) свідоцтво моральности, якщо була перерва більша, ніж пів року. До Педагогії приймають по матурі. Наука трівае два роки. Така Педагогія буде також у Кремянці.

— **Ліцеї у львівських українських гімназіях.** У головному заведенні при вул. Сапіги будуть відкриті від нового шкільного року два виділи ліцею: гуманістичний і математично-фізичний; на філії при вул. Пекарській: клясичний і природничий.

— **Львівський восвода Білик** перевів люстрацію жовківського повіту, після чого удався на дальшу люстрацію Сокальщини і Равщини.

— **З радія.** В неділю 13. червня в год. 20. львівська радіостація передаватиме мішаний концерт у виконанні українських сил: Галі Левицької — піяністки і Одарки Бандрівської — співачки. В програмі твори українських композиторів: Лисенка, Людкевича, Косенка і Ревуцького.

— **Адвокатські апліканти** у Львові призначили на неділю 13. ц. м. в год. 10. свої загальні збори, які відбудуться без огляду на кількість присутніх у салі Палати Адвокатської.

— **Новий директор міських театрів у Львові** Януш Варнецький підписав уже контракт, яким винаймив театри від міської управи. З днем 1. вересня дир. Варнецький обіймає свої обовязки. Надіються великих змін у персональному складі театру.

— **Іспит зрілости у прив. коед. гімназії ім. І. Франка Р. Ш. в Дрогобичі** відбувся під проводом директора заведення в днях 28. V.—4. VI. При письменнім та устнім іспиті репробовано 8 абітурієнтів (-ок). Іспит зрілости здали: Бабяк Ольга, Бассараб Марія, Беренда-Чайковський Омелян, Гуняк Василь, Драган Ярослава, Захарія Марія, Канда Теодозія, Карманська Лідія, Когут Мирослава, Колодрубець Тарас, Костюк Михайлина, Круцько Ярослава, Лемех Любомир, Мацюрак Теофіля, Мудрик Степанія, Мудрик Ярослава, Низовий Дмитро, Німилович Дарія, Німилович Марія, Німилович Осип, Підгородецька Марія, Соболь Теофіль, Стоцька Ядвига, Чапельська Оксана, Щербанюк Гриць, Добрянський Михайло, Заяць Степан, Михаць Евген і Мицавка Віктор.

— **Матура в жіночій гімназії Р. Ш. в Самборі.** До письменного іспиту зрілости допущено 11 учениць. По письменному іспиті зрілости 1 абсольвентку репробовано. При устному іспиті всі абсольвентки одержали свідоцтво зрілости, а саме: Антонія Духнич, Текля Голойда, Ірина Матійчак Городиська, Ольга Ільницька, Марія Гут Кульчицька, Емілія Мазяр, Ольга Моцьо, Олена Налукова, Ярослава Пірог, Марія Рудко. Предсідником комісії був делегат шкільної кураторії проф. Михайло Тершаковець зі Львова.

— **Ліцей математично-фізичного типу в Дрогобичі.** При гімназії Р. Ш. ім. І. Франка в Дрогобичі, вул. Сніжна 5, буде відкритий побіч гуманістичного також математично-фізичний ліцей. Учні (-енниці), що покінчили гімназію н. у., вибиваються в математиці й фізиці та хотіли би згідно з духом часу присвятитися студіям, що по скінчені ліцею відкривають широкі можливости у виборі вищої школи, повинні зголоситися до дня 23. червня ц. р. в дирекції гімназії. Зазначуємо, що буде це одинокий ліцей такого типу між ліцеями Р. III. Замісцеві знайдуть дешеве приміщення в бурсі при вул. св. Івана ч. 22, чи пак в інституті СС. Василіянок, вул. Конарського ч. 3.

— **Почтова агенція в Ямній** пов. Надвірна буде отворена з днем 15. ц. м. на літній сезон до 30. вересня ц. р.

— **Український журнал в англійській мові в Канаді.** Дістали ми до нашої редакції зразок такого журналу, що називається Ukrainian Rewiew і виходить у Вінніпегу. Великодне (4.) число багато ілюстроване має крім загальних статтей про українську мову, Шевченка та музику, чимало матеріялу з місцевого життя канадійських земляків. Увагу звертають прегарні знимки національного хору д -р П. Маценко і з вистави „Невольник" під орудою Івана Байдака.

— **Україніка.** За останні 2 до 3 роки в чехословацькій науковій і поважній пресі появляються все частіше й частіше основні студії про українські справи: 1935 р. в „Hospodarskem Rozhledu" поміщено статтю, яка охоплювала цілу українську проблему зі становища політичного; в тому-ж часописі 1936 р. зявилися статті про українську промисловість: у „Vestniku Ceskoslovenske Akademie Zemedelske" 1936 р. були вміщені статті про історію індивідуального й колективного господарювання взагалі й на Україні зокрема та про хемізацію українського сільського господарства і т. д. А найновіше число „Vestniku Csl. Akademie Zemedel." (річник XIII., число 4—5), приносить докладну аналізу сільського господарства на східних і західних українських землях аж у двох статтях.

— **Проти додаткових лікарських титулів.** В лікарських палатах виринула справа вживання лікарями додаткових титулів і реклям на вивісках. Багато лікарів уживає титулів, що вказують на давне становище, напр. б. доцент університету, б. асистент, б. секундар шпиталю і т. д. Деякі лікарські палати висловились проти таких додаткових титулів, уважаючи недозволеною реклямою, і заборонили їх. Спір за додатковий титул опреться об головну лікарську владу.

— **Господарські наради повітових лісників із трьох воєвідств.** У Долині відбулася триденна господарська конференція повітових лісників із львівського, станиславівського й тернопільського воєвідства. У конференції взяв теж участь станиславівський воевода ген. Паславський, інспектор мін-ства хліборобства, інспектор охорони лісів львівської Хліборобської Палати, долинський староста й ін. Воевода Паславський отворив конференцію та у промові говорив про значіння лісів у Польщі і конечність вести зорганізовану лісову господарку. Крім того були фахові реферати. У другому та третьому дні учасники конференції відвідали ліси в Мізуні Старім, тартаки фірми „Сільвінія", дубенські ліси й ліси грекокат. львівської Митрополії.

— **Нічні приморозки** навістили Сх. Галичину і спричинили в деяких околицях поважну шкоду. Найбільше потерпіли бараболя, кукурудза, фасоля і весняні засіви. Повідомляють про це м. і. з повітів яворівського та бучацького.

— **Трагічна прогулька за місто.** На лісисте узгіря за Янівською рогачкою у Львові вибрався на прохід 23-літній м-р Стефан Якубовський, урядовець скарбової палати, в товаристві молодої знайомої, панни Салі І. Коли знайшлися на шосі недалеко Клепарівського двірця, вийшов із кущів около 30-літній волоцюга і заатакував обоїх грубою лайкою. Якубовський накричав на нього, але він, відступивши кілька кроків, почав кидати на них камінням, лаючи притім його товаришку. Тоді Якубовський прискочив до бандита і вдарив його в лице. У відповідь на це бандит ударив Якубовського ножем у шию, пробиваючи йому головну артерію. Якубовський впав на землю залитий кровю, а перелякана його товаришка побігла до недалекої залізничої стації і телефонічно покликала з міста рятункове поготівля. Одначе заки приїхав лікар, Якубовський умер від упливу крови. За ножівником шукає поліція. Може тепер влада безпечности зверне більшу увагу на підміські околиці, які опанувало шумовиння і стало пострахом мешканців міста, що вибираються на дальший прохід.

— **Арх. Заремба мусить платити аліменти.** В середу 9. ц. м. скінчився аліментаційний процес проти архитекта Заремби. Суд повірив зізнанням Горгонової, що Заремба є батьком її нешлюбної донечки „Кропельки" і засудив Зарембу на заплату аліментів по 50 зол. місячно від травня 1934 р., а від жовтня 1938 р. по 80 зол.

— **За крадіж збіжа для безробітних.** В коломийським окружнім суді запав присуд у справі кількох з місцевих магазинів збіжа, зібраного для безробітних підчас зимової допомогової акції. Засуджено магістратських візників Василя Рибчука і Мих. Михальчука на півтора року вязниці з припиненням кари, а третього візника Василя Гишку на рік вязниці з припиненням. Крім того засуджено збіжевих купців Гехта, Шенера, Брунвасера та його жінку Клару на грошеві кари від 100 до 300 зол.

— **Пожежі.** В хаті Йосифа Кримовського в Заставцях підгаєцького повіту займилася саджа в комині і спричинила пожежу. Вогонь перекинувся на сусідні будинки, так що згоріло 14 мешкальних домів і 15 господарських будинків на шкоду 15 господарів. Жертвою вогню стало багато інвентару. Пожежу вгасили пожежні сторожі з околичних громад. — В Незвиськах городенського повіту згорів моторово-водний млин на шкоду М. Трусклявської. Втрату обчислюють на 20.000 зол.

— **Юрба хотіла злінчувати танцюристку.** У вівторок 8. ц. м. слідчий суддя Капусцінський переслухував цілих 6 годин танцюристку Марію Рогозінську, яка вбила бл. п. С. Закшевську. Вбивниця оповіла ще раз з усіми подробицями вбивство О. Закшевської. Коли М. Рогозінську вивели з будинку при вул. Пекарській ч. 1а, де приміщуються бюра слідчих суддів і прокуратури, юрба жінок хотіла злінчувати вбивницю. В середу 9. ц. м. в год. 11.20 передполудням почалася двогодинна льокальна візія в помешканні бл. п. О. Закшевської у присутности слідчого судді Капусцінського, прок. Трелі. ком. Тарнавського, де М. Рогозінська ще раз показувала, як убила бл. п. О. Закшевську. Юрба знову прибрала грізну поставу, але сконсигнована поліція не допустила до ніяких виступів.

— **Кравва хроніка.** У Дебеславцях коло Коломиї на сцені аматорської вистави застрілився актор Йосиф Жолобайло. — У Ширці застрілився 27-літній Талей Маруняк, контрактовий урядовець місцевої почти. Причиною самогубства був нервовий розстрій. — В Бистриці Солотвинській втопилася Анна І., жінка начальника Народньої Торговлі в Станиславові. Напередодні напилася якоїсь отрути. Причиною самогубства були родинні невзгодини. — В Майдані станиславівського повіту вибухла граната, знайдена з часів світової війни й ранила тяжко 10-літнього Василя Шулера.

— **Відоме фільмове підприємство** „Юнайтед Артістс Корпорейшен", яке основали тому 18 літ Мері Пікфорд, Чарлі Чаплін і Дагляс Фербенкс, перейшло на днях на власність Самуеля Гольдвина та Олександра Корди за 10 мілонів долярів.

— **Трагічна подія склалася у Вероні.** Одна молода жінка з дитиною на руці проходжувалась над рікою Адигою, ведучи за руку донечку, яка держалась за руки з другою дитиною, а четверта найстарша бігала перед ними. Нараз найстарша дитина впала в ріку. Мати без надуми кинулась у воду й рятувати й потягнула за собою всі діти. З винятком донечки всі втопилися.

— **Катастрофальна посуха** панує в північній Африці. В горах Атласу і Сус втратили всяку надію на бодай найменший збір. Катастрофа заскочила півтора мілюна людей. Коло 500 тисяч мешканців жде голодова смерть, якщо не прийде звідкись допомога харчами. Джерела в оазах на пустині висохли і каравани мусять відвідувати оази на Сагарі. Французький уряд мусить заопікуватися населенням і жнивти його або перенести в інші околиці.

— **Різні вістки.** До острова Фернандо де Норонга причалив грецький корабель „Маріо Статактос", в якому вибухла пожежа. Корабель уважають втраченим. — В Мадярщині розбилися в останньому часі два літаки, причому згинули чотири особи. — До пристані в Буенос Айрес приплив німецький вантажний корабель „Валькірія", на якому вибухла пожежа. Згоріло 1.000 тон кукурудзи. Сам корабель не потерпів від вогню.

Відозви й комунікати.

ПРОГУЛЬКОВИЙ ПОЇЗД НА ВИСТАВУ ДО ЛІСКОВА.

Поїзд, що забиратиме прогульковців з міста Львова і повітів: Львів, Яворів, Перемишляни, Городок і Мостиська, відіде зі Львова не 15. VI., як це було зазначено в оголошеному в „ГКЧ" й окремим плякатом розкладі поїздів до Ліскова, а 19. VI. в 7-ій годині вечором; залізничий білет в обидва кінці коштує не 14.20 зол., а 15.80 зол. Прогульковці можуть всідати до цього поїзду на стаціях: Львів, Зимна Вода, Мшана, Городок, Родатичі, Судова Вишня, Хоросниця, Мостиська, Медика. В справі закупна білетів їзди треба зазделегідь порозумітися з організаторами прогульок до Ліскова при Повітових Виділах.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

Цирк Станевських.

Відомий цирк Станевських загостив до Львова і почав свої виступи у вівторок 8. ц. м. інавгураційною виставою. Програма цирку складається з 20 справді цікавих та емоційних точок. На перше місце між виконавцями вибиваються Франціском Трубка із своїми тресованими тиграми. Ця точка не тільки ефектовна, але одночасно морозить іноді глядачам кров у жилах безпосередність стрічі слабої людини з 7 дикими хижаками. Не тільки веселість, але й захоплення викликував „довгий Еміль" зі своїми тресованими собаками, які пародіювали пописи коней та акробатичних танцюристів. Зокрема заслуговують на увагу каркодомні пописи на високому трапезі без ніякої охоронної сітки Егена Шмідта, продукції на линві Лідії Діяз, еквілібристичні пописи на високій щоглі пари Бреттіних, конторсіоністичних „ламанців" малих сестер Бебі, які роблять враження тіл без костей. Потрійним „сальто мортале" у повітрі популювалась Мері Орляндо, яка, вилітаючи із спеціяльної підойми і перекрутившись тричі у повітрі, падала в обійми одного з партнерів. Зовсім оригінальні були пописи японської пари акробатів Гіномотос, зокрема скоки, чи пак танець на одній руці і вилаз без опори по скісній линві. Гумористичні виступи коміків слабші. До поодиноких точок програми приграє власна циркова орхестра під диригентурою Тадея Гессе.

З кіна.

КІНО „КАСІНО": „ШІСТЬ ЛІТ КОХАННЯ" І „ВІДЕНЬ-ЛЬОНДОН".

Перша з цих фільм це історія молодої, гарної, енергійної жінки, що вийшовши заміж, закохана у своєму чоловіці, проявила незвичайний купецький хист і причинилася до успіху в його бізнесі. Її чоловік — власник великих крамниць і бізнес став головною метою його життя. Він не помічає, що його жінка вкладає свою душу в бізнес з любови для нього, а не тому, що це її цікавить. У міру, як росте бізнес, жінка почувається щораз більше нещаслива. У цій ролі бачимо Кльодет Кольбер першорядну артистку Фільма північно-американська.

У другій фільмі чуємо чудовий голос відомого тенора Ріхарда Таубера, що склав собі сценарій, немовби для ілюстрації своєї оперової карієри.

Дописи.

ЛЮБЛИН.

Сповідь українських шкільних дітей в Любліні відбулася 27. травня (в день лат. Божого Тіла) в 8. год. рано. В 9. год. на Сл. Божій діти й учениці заспівали в церкві св. Йосафата (Зелена 3).

Похорон заточенця. Дня 27. травня п. р. відбувся з Любліна похорон учителя Петра Мульки, який помер тут у шпиталі св. Івана. Після панахиди в костелику при шпиталі уставився великий похоронний похід, в якому взяли участь усі українці м. Люблина (гр.-кат. і правосл.). Українські учениці несли вінці, співав збільшений гр.-кат. хор, за ними ішли 2 священники (гр.-кат. і лат. катехит). Похід перейшов Любартівською вулицею (попри Руську вул.) та Уніятською вул. на уніятський цвинтар в Любліні. Місто аж вирізнялося від гарних українських похоронних пісень, бо давно не чуло українського співу. Над могилою промовляв гр.-кат. священик і від української громади проф. Михайло Кіт, представивши долю українського заточення, який до останньої хвилини життя мріяв про поворот у рідні українські сторони. Пок. Петро Мулька, син селянина з с. Поторица, пов. Сокаль, після укінчення учит. семінарії учителював ще перед світовою війною в с. Ісаях пов. Турка (в сер. Карпатах). В часі війни дістався як заложник до Росії. Вернувся після розпаду Росії і брав участь як підстаршина УГА в сокальській бригаді в українсько-польській війні. В 1920 р. після польського походу на Київ дістався до спеціяльного табору в Стрию, опісля до табору в Тухолі. Вернувся аж 1921 р. до села Ісаї, але його звільнили з посади. Аж по довгих заходах дістав посаду в гарволінському повіті, де працював 15 л.т. Всі його перенесли у родинне село, де причинився до повстання чит. „Просвіти", кружка Р. Ш., кооперативи й ін. та до утворення окремої парохії: побудував тут собі дім і думав на емеритурі прожити. Та не судилось: ні в чотирокутнику смерти, ні тифи, ні табори не добили його, а тут в Любліні якась рашка на нозі. Лишив жінку з 2 синів у гімназії. Помер у 45 році життя.

Панахида по С. Петлюрі. Дня 27. травня відбулася в церкві на правосл. цвинтарі при Липовій вул. панахида в 11. роковини смерти С. Петлюри. В панахиді взяли участь усі українці м. Люблина. Співав міський правосл. хор.

Академія в річницю смерти С. Петлюри. Дня 27. травня після панахиди о 12. год. зійшлися всі українці на академію в честь С. Петлюри в домівці українських еміґрантів (ріг Личової і Краківського Передмістя). Відкрив академію голова світлиці Шілінг і завізав присутних до 1-хвилинної мовчанки для вшанування памяти Покійного. Опісля один з б. професорів української юнацької (кадетської) школи в часі Петлюри оповів цікаво про деякі моменти з публичних виступів С. Петлюри в Україні. Слідували співи хору: „Видиш брате мій“ і „Вже більше літ двісті“. Опісля студ. Шафранський відекламував вірш Ол. Бабія „Вам“. Хор відспівав дві пісні: „Коли ви вмирали“ і „Гамалію“. Могутній гимн „Ще не вмерла Україна“ закінчив академію. Домівка була битком набита. Були б. урядовці українці і б. вояки, були студенти, жіноцтво, діти й учениці. На стіні висів образ пок. Петлюри в рушниках і китці.

Православна парохія в Люблині має 60 моргів грунту (повоєнського) при Унійській вул. в Люблині. Але цією землею безправно користується магістрат.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Гостина хору Котка у Перемишлі. Дня 1. п. м. виступив з концертом у салі Нар. Дому український хор під проводом Д. Котка. Програма концерту різноманітна. До першої і другої частини концерту увійшли твори поважнішого характеру, як Бортнянського „Блаженні люде“, Котів „Дума про зруйнування Січи“, Нижанківського „З окрушків“ та інші. До третьої частини увійшли виключно народні пісні, які в інтерпретації Котка набирають своєрідної краси. Хор виступив у невеличкому складі (заледви 13 співаків), але зате співом дав ще раз довід, які великі цінности можна добути з такої горстки співаків при добрім проводі. Своєю віспіваністю, чистотою інтонації та дикцій, знаменитим опануванням динамікй, хор відразу прикував увагу слухачів, які в свою чергу не жалували йому заслужених оплесків. На жаль, українське громадянство Перемишля лишилось нечисленно і на салі переважала чужа публика, головно жиди.

Читальні в 100-ліття „Русалки Дністрової“. Заходом читальні „Просвіти“ у Валяві відбулось минулої неділі величаве районове свято в 100-ліття „Русалки Дністрової“. Валява — гарне, свідоме село, положене над Сяном, має свою світлу традицію. Колись було воно столицею перемиського епископа Антона Крупецького, першого перемиського убійственого епископа (1610—1652), який тим і похоронений. Програма велика і добре вигадана. В святі взяли участь доокольичні села з три хори: Нижло, Дусівські Халупки і Сосниця (найкращий). Промову виголосив відпоручник філії „Просвіти“ студ. Стахів Евген. Свято відбулося під голим небом. Людей понад 1000 осіб, майже всі у вишиванках. — Тієї самої неділі відбулося заходом читальні „Просвіти“ в Цикові теж свято в нагоди 100-ліття „Русалки Дністрової“. Село Цисів ще трохи закапелюшене, головно серед старшого покоління. Молодь уже національно свідома. Свято почалося Службою Божою в церкві, після якої о. І. Шумелда виголосив проповідь про М. Шашкевича. Пополудні відбулася під голим небом академія при численній участи селянства з доокольичних сіл. На програму складалися: промова, що її виголосив делегат філії „Просвіти“ В. Натайський, пять коротких та змістовних деклямацій і хорові продукції хорів: з Цисова, Яксманич, Селиськ, Нагрибки, Германович та Тишкович під проводом М. Войтовича.

К-и.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Стрийський цвинтар.

Хто з нас, львівських мешканців, не знає стрийського цвинтаря? Не так то ще давно ховали там львовян, а ще менше давно правили там панотці панахиди. Рік тому бачив я ще свіжі квіти на могилках, а місяць тому.. шукав за стрийським цвинтарем і не міг знайти. Зник, як зникають гроші з каси банку, чи з дамської торбинки на Ринку. На його місці зявилася вулиця, алея, кілька домів і ніби якийсь парк.

Хто любить своє місто, той хоче, щоб воно чимраз краще виглядало і радіє кожним розумним проектом магістрацьких урбаністів. Але чи це треба робити також коштом недавно замкненого цвинтаря?! За останні роки місто дуже йшло на руку всім тим, хто причинявся до затирання цвинтарних слідів. Нераз і не два спинялася підмівська фірчина коло цвинтаря, вилазили з неї добрі люди і забирали з місця т. зв. вічного спочинку і т. зв. вічної тиші що попало, або що було треба. Дехто задумав поставити в своїм селі памятничок на гробі свояка, дехто потребував доброго порога до нової хати, а дехто просто для господарських цілей вирискував кусень мармурової плити на „майморки“ до бритви, чи іншого „цизорика“. Ніхто не спиняв доривочної, але постійної діяльности і в той спосіб неодин нагробник розкотився по світі.

Та все таки цвинтар був цвинтарем, бо ніхто не брався до домовин та костей небіщиків, що в тіни старезних дерев спочивали собі в дорого оплачених і ревно оплеканих гробах.

Аж прийшов новий плян прикраси міста і на тім пляні стояло: „Стрийський цвинтар геть!“

Хто вірить у те, що як помре у Львові і поховають його у Львові, то буде там лежати до страшного судища, — нехай піде подивитися на те місце, де колись був Стрийський цвинтар. Ні знаку з могил, зате є знак поспішних розкопок, бо на кожнім кроці можна пошпортатись на кусень домовини. Пардон, але кажу, що нема сліду! Є один: Серед нової дороги стоїть нагробник якогось померлого громадянина, памятник на диво цілий і на диво досі не перенесений. Небіщик лежить там ледви 41 літ і родина видно не дає ницити нагробника. Цікаво, що буде далі, коли дорогою почнуть їздити вози?!...

Стрийський цвинтар усеж таки минувся і вже не вернеться. Не вернеться він ні для померших ні для... залюблених пар, що залюбки відвідували його в тихі весняні вечорі. Краєм цвинтаря ростуть каменици, а на цвинтарі ось-ось появиться кав'ярня з джезом і якийсь „гуляй городець“.

І за яких двацять-тридять літ забудуть люди не тільки назву, але й історію цієї частини великого Львова.

Хіба за якого півстоліття „І. К. Ц.“ вдарить своїх читачів страшним наголовком по головах: „Сліди жорстокого злочину українських терористів“.

А під тим.

„На днях у парку імени (когось там), викрили діти під тонкою верствою піску людський скелет. Це певно якась жертва гайдамаків зпід знаку О. У. Н., на що вказує діра в черепі і виразна болю на лиці“.

Читачі повірять так само, як вірять і тепер у його „буйди“, а історики Львова не будуть спростовувати, бо може це не буде в цім хвилю потрібне.

Галактіон Чіпка.

Спорт.

УКРАЇНА — ГАСМОНЕЯ.

Змагання обох цих дружин мають уже віддавна свою вироблену марку і славу і на таких змаганнях збирається завжди рекордове число глядачів. Обі дружини грають завжди завзято і покищо ніодній з них не вдалося цифрово на гриші виказати свою перевагу. Україна стає цього року до цих змагань з надією добути мистецтво О. Л. Гасмонея з надією здеклясувати собі одно з чолових місць у табелі, значить: мечі буде не менше цікавий і завзятий, як минулими роками. Обі дружини виступлять у своїх найкращих складах. Ці змагання відбудуться в год. 5.30 попол. на грищі Погоні. В год. 8.30 гратимуть у рамках спільної імпрези Погонь І Е — Польонія мечі за мистецтво Окружної Ліги. Ціни білетів звичайні. Члени С. Т. України будуть мати знижки.

БОГУН — ТРИЗУБ

В четвер 10. п. м. відбудуться в год. 11 рано на площі Сокола-Батька змагання у копаному мячі за мистецтво У. С. С. між Богуном і Трилубом. Змагання ці рішатимуть, хто здобуде пьогарічне мистецтво У. С. С.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Проби побиття плавацьких рекордів. Філія К. Л. К. Львів улаштує 10. п. м. внутрішньо-клюбові плавацькі змагання, на яких змагуни будуть старатися побити дотеперішні українські рекорди. Програма цих змагань така: 1.200 м. довільним стилем мужчин, 250 м. довільним стилем юніорів, 100 м. класичним ст. мужчин, 450 м. класичним ст. юніорів, 100 м. довільним ст. мужчин, 100 м. горілиць мужчин. **Гінці:** 3 × 100 м. змішаним ст. мужчин, 3 × 50 м. змішаним ст. юніорів, 4 × 100 м. довільним ст. мужчин, 5 × 50 м. Крім цього відбудеться мечі водного мича Черник — К. Л. К. Ці змагання відбудуться на ставі „Світязь“ при вул. Ісаковича без уваги на погоду. Початок точно в год. 16.

Хто ввійде до чеської Державної Ліги? Вже цієї неділі зачнуться в Чехословаччині мечі за вхід до Державної Ліги. Участь у кваліфікаційному турнірі беруть такі дружини: Д. Ф. Ц. (Прага), Чехія Карлін (Прага), С. К. Пардубіце, Ф. Т. Ц. Фільково (мистець славянської східно-словацької підверпаторуської дивізії) і С. К. Шлеська Острава. Кваліфікаційний турнір скінчиться 15. серпня ц. р.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

NASZ WYRAZ, miesięcznik literacko - artystyczny młodych. Kraków, 25. maja 1937. R. IV. Nr. 2.

URANIA, czasopismo Polskiego T-wa Przyjaciół Astronomii. Lwów, kwiecień 1937. R. XV. Nr. 2.

PION, tygodnik literacko-społeczny. Warszawa. R I. Nr. 22 (191).

PRZEGLĄD SPOŁECZNY. Lwów, kwiecień-maj 1937 R. XI. Nr. IV—V.

POLSKA GOSPODARCZA. Tygodnik. Zeszyt 23. rok XVIII. 1937.

SLOVANSKY PREHLED. Praha, kveten, 1937. R XXIX. Cis. 5.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

ВУЧАЧ:
10. VI. Шаріка.
11. VI. Під журателею.
12. VI. Ніч під Івана Купала.
З Бучача їде театр до Монастириськ, Тисьменниці і Богородчан.

Український Мол. Театр „Заграва“ під арт. пров. В. Блавацького.

СОКАЛЬ:
11. VI. Трафіка пані генералової.
12. VI. Мураші.

УГРИНІВ:
10. VI. Т. Шевченко.

Великий Театр:
Четвер, 10. VI. год. 8. веч. „Подружжя“
Пятниця, 11. VI. год. 8. веч. „Король“.

КІНА.

АПОЛЬО: „Місіонерові примхи“ муз. комедія.

АТЛЯНТИК: „X 27“ з Марлєною Дітріх.

ВАНДА: „Остання серенада“, „Замах у касині“.

ГРАЖИНА: „Королівська любовниця“ „Небезпечний коханець“.

ЕВРОПА: „Панна Петрусь“.

КАСІНО: „Шість літ кохання“; „Відень-Льондон“.

КОПЕРНИК: „Королівство за цілунок“ „Спокусниця“.

МАРУСЕНЬКА: „Ал хет“ („За гріхи“) і „Веселі бідаки“.

МЕТРО: „Білий бунтар“ і „Променада кохання“.

МІРАЖ: „Візьми моє серце“ з Джітою Альпар, „Запросини до вальса“ з Лілліном Гарвей.

МУЗА: „Адміралів сни“.

ПАЛЯС: „Діти вулиці“ з Джекі Купером.

ПАКС: „Буде краще“ з Тоньком і Шепком.

ПАН: „Генерал Суттер“.

РАЙ: „Москва-Шанґай“ із Полею Негрі.

СВІТ: „Малібу“ та ревія.

СТИЛЕВЕ: „Непереможний“ з Ґейрі Купером і ревія.

ТОН: „Антиполіс“, „Подружжя на маївцях“.

УТІХА: „Ворог людства“ та ревія.

ХИМЕРА: „Коли кохати не вільно“ з Мартою Егерт.

ФОТОПЛАСТІКОН.
(пл. Марійська 5).
„Неаполь - Капрі - Сорренто - Венеція“

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 10. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 17.00 Італійська музика 19.20 Моцартівський концерт. 20.10, 21.00 Веселий вечір. БІЛГОРОД (487) 18.15 Співи, 19.50 Орх. концерт, 20.40, 21.00 Гумор. БУДАПЕШТ (550) 12.05 Сальон. музика, 17.00 Циг. музика, 18.30 Форт. 19.00 Співи, 21.40 Танкова музика 22.45 Концерт оп. орх., ВІДЕНЬ (507) 12.00 Розр. концерт. 15.15 Для дітей, 17.25 Форт. і сопран. 19.10, 20.00, 21.00 „Золото Рену“ оп. Вагнера. ДАЙТШЛЯНД. ЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 20.10 Форт., КОШИЦІ (259) 17.10 Співи, 18.00 Для Закарпаття. МІЛЯНО (369) 17.15 Вок. концерт, 19.00 Розр. музика, 21.00 Орх. концерт. 22.00 Солісти: скр., форт., МІНХЕН (405) 16.15 Концерт солістів 19.00, 20.00 „Мікадо“ оп. Солівена, ПРАГА (470) 17.15 Співи, 19.10 Нар. пісні, 20.55 Орх. концерт, РАДІО ПАРІ (1648) 12.15, 13.30 Симф. музика, 18.15, 16.30, 19.45 20.15 Співи, 15.45 Гумор, 17.00, 18.00 „Ля ментер“ ком. Корнелія, 20.30 Камер. музика, 21.00, 22.00 Концерт рум. музики РИМ (421) 17.15 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00 Вечір комедій.

Пятниця, 11. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 14.15 Розр. музика, 17.00 Китиця пісень у вик. солістів, 19.20 Танцові мельодії, 20.10, 21.00 Веселий вечір БІЛГОРОД (487) 18.10, 19.00 Орх. концерт, 20.00 Трансм. із Загребу, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Циг. музика, 17.00 Скрипка, 18.00 Сальон. музика, 19.30 20.00, 21.00, 22.00 „Сімоне Бокканегра“ ВІДЕНЬ (507) 12.00, 13.10 Концерт бажань, 17.00 Для дітей, 17.35 Скрипка форт., 19.25 Легка музика вперед 30 літ пісеньки, 22.20 Орх. концерт, ДАЙТШ. ЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Квартет, 20.20, 21.00 „Фаспект“ муз. поема Р. Штравса, МІЛЯНО (369) 17.15 Форт., 19.40 Розр. музика.

Шкіряні каганці

з ремінці для поїв в найліпшім гатунку, кожна величина по вол. 1.40, линці по 50 сот., гарапи по 1.50 — продає Робітня Римарсько-Галантерійна Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська 2, побіч фірми „Соламандра". 519 16-?

21. 22.00, 23.00 „Хованщина" оп. Римського-Корсакова. МІНХЕН (405) 16.15 Веселі віденські мельодії, 19.00, 20.00 „Чар голосу", орх., сол., сопр., альт, тенор, 21.00 Концерт солістів, ПРАГА (470) 20.05, 21.00 Галевий концерт, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 17.45, 19.45, 19.45 Опів; 14.30, 15.00 Театр. Уявн; 16.00 Камер. музика, 17.30, 18.50 Форт., 20.30 21.00 Вок.-муз. концерт, РІМ (421) 17.15 Камер. концерт, 20.40 Розр. музика, 21.00 22.00 „Танго опівночі" оп. Конвалл.

від зол. 7.— **Щасливі обручки** з 14 кар. золота тільки у Б. ҐРІНБЕРҐА, Сикстуська 4

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 10. червня 1937.

1.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній дениик 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Дітячі пісеньки, сопр. акр., хор, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Офенбах: Увертюра з оп. „Орфей у пеклі", гр. пл., 12.25 Веселі співаки, з гр. пл.; 13.55 Легка музика з гр. пл., 14.50 Спортовий порадник, 14.55 Львівська біржа, 15.00 „На зеленій левади" гр. пл., 15.35 Львівські бікучі вістки, 15.45 Господарські вістки, 16.00 „Мінімінагарні подорожі" гутірка для старших дітей, 16.15 Природа в пісні та музиці: форт., спів, 16.45 Як боротися в обороні салів, 17.00 Салькн. музика, пісеньки, 17.50 Спортовий порадник, 18.05 Суспільна гутірка, 18.0(Від зарнятка до гарних меблів, 18.10 Орк. концерт, з гр. пл., 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Кавалірн гарної Ідальки, весела слонко-муз. авд., Зб. Лічинського і Ю. Тепи. 19.40 Актуальна гутірка. 19.5(Спортові вістки. 20.00 Польські сканти перед Джемборі. 20.45 Вечірній дениик 20.55 Хліборобські вістки. 21.05 Концерт малої орк., 21.45 Огляд виставь, 22.00 Чайковський: Чотири пори року, оп. 57 22.50 Останні вістки веч. дениика. Метеорольог. комунікат. Огляд преси. 23.0(Весела музика в гр. пл.: у перерві в год. 23.10 З тисяча й одної ночі" — мелольог. 23.30 Музика в гр. пл. 24.00—1.00 Орх. концерт.

Субота, 12. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 18.00 Орх. концерт, 19.2(Камер. концерт, 20.10, 21.00 „У гарному городі" муз. вечір; БУДАПЕШТ (550) 12.05, 17.00 Сальон. музика, 22.10 Танк. музика; ВІДЕНЬ (507) 18.00 Нар. музика, 18.25, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00 „Вальсірія" оп. Вагнера; ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 19.00 Концерт учнів муз. консерваторії і рад.-хор, КОШИЦІ (259) 13.30, 18.00 Для Закарпаття; МЮЛЯНО (369) 17.15 Танк. музика, 19.00 Розр. музика, 21.00 „Чорні гори" ком. Черіо та Чельсі; МІНХЕН (405) 16.00 Музика втішає серце, 18.0(Нар. мельодії, 19.00, 20.00 Великий веселий вечір; ПРАГА (470) 18.15 Давня і нова вок. музика 21.00 Орх. концерт, 22.35 Танк. музика; РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 20.15 Опів, 15.30 Сольо на альтівні, 17.30 Танк. музика, 20.30, 21.00, 22.0(Симф. концерт; РІМ (421) 17.15 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00 22.0(23.00 „Хованщина" оп. Римського-Корсакова.

РУКАВИЧКИ шкіряні імітація дуиських шовкові у великім виборі — дуже дешево **ДІМ ВОЛІЧКИ — Львів** Сикстуська 2. — (побіч Брами).

Субота, 12. червня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.3(Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній дениик 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Співаймо пісеньки. 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дениик. 12.15 Сусідські вісти у сільських господарствах. 12.25 Сальонова орхестра. 14.00 Концерт бажань; у перерві в год. 14.50 Наша програма 15.45 Господарські вістки, 16.00 І ми теж уладжуємо концерт — словно-муз. авд у вик. дітей. 16.30 Балади та легенди орх., 17.20 Опів у супр. форт., 17.50 Особливости землі, забутої туристами. 18.0(Відозва Ліги охорони звірят. 18.05 Міша Ловіцький грає, гр. пл., 18.25 Актуальна гутірка. 18.40 Програма на завтра, 18.4(Спортові вістки. 18.50 Актуальна гутірка. 19.00 Кавалірн гарної Ідальки, весела слонко-муз. авд., Зб. Лічинського і Ю. Тепи. 19.40 Актуальна гутірка. 19.5(Спортові вістки. 20.00 Польські сканти перед Джемборі. 20.45 Вечірній дениик 20.55 Хліборобські вістки. 21.05 Концерт малої орк., 21.45 Огляд виставь, 22.00 Чайковський: Чотири пори року, оп. 57 22.50 Останні вістки веч. дениика. Метеорольог. комунікат. Огляд преси. 23.0(Весела музика в гр. пл.: у перерві в год. 23.10 З тисяча й одної ночі" — мелольог. 23.30 Музика в гр. пл. 24.00—1.00 Орх. концерт.

Пятниця, 11. червня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.3(Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній дениик 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: „Літо лісових людей" на оп. М. Роздимчівни, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дениик 12.15 Дженнін: Бретонська сюїта, гр. пл. 12.30 Комунікат львівської хліборобської палати, 12.35 Орх концерт 13.55 Легка музика з гр. пл.; у перерві в год 14.00 Монольог для господинь дому Союзу ККО. 14.25 Молоді таланти: Грає 11-літній піяніст Ст. Скоморовський 14.35 Трохи пісні трохи слова: „Про ляльку, зайчика та ведмедика" та гр. пл., 14.55 Львівська біржа, 15.00 Розр. концерт і гр. пл., 15.35 Львівські бікучі вістки 16.00 Гутірка з коренем, 16.15 Брамс: Цигаиські пісні (подібний нім. шортет у супр. форт.), 16.45 Репортаж: „Нафта нафта..." 17.00 Оперетковс попурі, орх. 17.50 П... дерева: Кедрина, 18.00 Туристичний інформатор, 18.05 Оперова музика з гр. пл., 18.10 Програма на завтра 18.15 Легка музика з гр. пл., **18.30 У будяцьких степах, гутірка, вик. Роман Голінн**, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Концерт солістів: форт., спів 19.50 Спортові вістки, 20.00 Розр. концерт: орх., спів; у перерві в год. 20.45 Вечірній дениик. Гутірка, 21.45 Шлеськ у сучасній поезії, 22.00 З давньої музики, гр. пл., 22.50 Останні вістки веч. дениика, метеорольог. вістки, огляд преси 23.00 Танкова музика в гр. пл., 24.00—1.00 Орх. концерт.

БІРЖА.

Акції.

Банк Польський 101·25, Ліпопон 19·00, Цукор 29·00, 29·0), Вугель 18·75, Норбанк 55·00, Стараховичі 28·25. Тенденція дещо сильніша.

Папери

3 пол. інвест. 1 ем. 63·75, серія неност. 2 ем. 64·75, серія 84·50, 5 конверс 57·00, 6 дол. 54·50, купон 20·65, 4 прем. дол 39·50, 37·75, 7 стабіл. 370·00, купон 26·7, 4 конверс. 52·58, 53·00, два ост. дрібні

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Маслосоюз з приводу вичікуючої тенденції ціи на масло не ставить.

Молоко	14—15
Яйця	2·65—2·75

Тенденція на масло і на яйця удержана, на молоко зниження.

ПТИЦЯ.

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 9. VI п. р. платив своїм достачальникам за 1 кг. живої птиці, дійово полірн птахомісарні „М. С." у Львові (пл. Вільчевського ч. 3) такі ціни:

Курята 1. кл. товсті від 0·65 кг. вгору	1·50 вол.
Курки молоді I. кл. товсті без залнику на ногах в/в 1.50 кг вгору	1·10 вол.

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Дирекція Прив. Коед. Гімназії Р. Ш ім. І. Франка в Дрогобичі подає до відома, що вступні іспити до І. кл. гімн. відбудуться дня 17. VI. до II—IV дня 22. червня. до гуманістичного та математично-фізичного ліцею дня 24. VI. Зголошення з документами треба складати в Дирекції до дня 16. VI. або до дня 21. та 23. VI. Заміснені учні знайдуть дешеве приміщення в Бурсі, а учениці в Інституті СС. Василіянок. 1101 1-2

30-літній матуральний зїзд абітурієнтів української гімназії в Перемишлі (з 1907 року) відбудеться дня 29. червня 1937. Початок о год. 8. рано в гімназійній авлі. Зголошуватися до Петра Зубрицького, ем. судді у Сяйбі над Медиком 1052 2—3

Дирекція Торговельної Школи Т-ва „Рідна Школа" у Львові, відкриває з днем 1937-38 І-шу клясу 4-річної кооперативної торговельної (купецької) гімназії і приймає зголошення до вписів учнів і учениць у віці від 13—17-го року життя. До впису треба представити: 1) свідоцтво покінченої VI. класи вселюдної школи і 2) метрику. Вступний іспит до І-ої класи, що обіймає українську та польську мову, рахунки і природу відбудеться в днях 23. і 24. червня. Вписове 10 зол., місячна оплата за навчання 25 зол. — Інформації дає Дирекція Торговельної Школи Т-ва „Рідна Школа" Львів, вул. Хшановської 9 II. 1032 3-3

Дирекція гімназії Р. Ш. в Чорткові приймає зголошення до кляс I—IV і VIII стар. кляс. типу (до IV. і VIII. кл. за дозволом Куратерії) і до загально-образуючого гуманістичного ліцею до дня 15. червня п. р. Вступні іспити до І. кл відбудуться в днях 17. і 18. червня, до II, III, IV і VIII кл. та до І. кл. ліцею 22. і 23. червня п. р. 1062 2—3

Дирекція прив. коед. гімназії Рідної Школи в Золочеві з приємністю повідомляє, що вступні іспити відбудуться: **до кляси I.:** письменний 17. червня о год 8-ій рано, устний 18. і 19. червня рано; **до кляс II—IV:** письменний 21. червня, устний 22. і 23. червня. **До I. кл. гуманістичного й природничого ліцею:** письменний 24. червня, устний 25. і 26. червня. Дня коед. гімназія Р. Ш. в Золочеві рескриптом Міністерства Віроісповідань і Публ. Освіти з дня 28. V. 1937 ч. II—1340/37 одержала повні права державних шкіл. — **Дирекція** 1088 2—3

В жіночій гімназії Українського Інституту для дівчат у Перемишлі, вул. Татарська 6, вступні іспити відбудуться: до кл. I. — 17. VI. письменний, 18. і 19. VI. устний; до кл II.—IV. — 22. VI. письменний, 23. VI. устний; **до ліцею на відділи: гуманістичний і природничий** 24. VI. письменний, а 25. і 26. VI. устний іспит. Початок іспитів о год. 8-ій рано. Зголошення до днів призначає Дирекція від 17.—22. VI. п. р. При гімназії зразково уладжений інтернат. 1079 2—2

25-літній ювилейний товариський зїзд матуристів, що здали матуру в 1912 р. в українській гімназії в Перемишлі, відбудеться дня 29. червня п. р. в год. 8. рано в гімназії. Просимо всіх товаришів прибути. — За комітет: о. Бачинський Осип. Ярошевич Осип. в Перемишлі — Дворського 5. 1092 2—2

Вступні іспити до І. і II курс Західноукраїнської Семінарії СС. Василіянок у Львові при вул. Потоцького 95 відбудуться дня 22. п. м. о 8 год. — **Управа.** 44 1-2

ПАНСІОНИ

ПАНСІОН „Марія" в Явнім поручає покої з першорядним харчем по цінах конкурентових від 1. червня. 1090 2-5

ПІДЛІСНІВ коло Татарова, пригарна місцевість, вілля п. Мостовських в управі Мирослави Морозової поручає кімнати з пілим удержанням. Харч першорядний. Зголошення. Львів, Ходоровського 11 II від 15. 6. Підлісня. 1085 2-3

ВОРОХТА — Пансіон під „Матірю Божою" під управою Т. Дмитеркової. Просторий город. плинна кабелина кухня 1102 1—5

АНТИКВАРНІ

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ купує по найвищих цінах Книгарня Бардата, Краківська 1. 1073 2—5

19.130 скатальогованих книжок ант. „Міль Книжковий", Львів, Баторія 6. Каталоги на бажання. 1074 1-2

МЕШКАННЯ

З ПОКОЇ кухня бічна Личаківської 1 2 нові кухня, бічна Потоцького, оба повний комфорт, без податку жадне безкоштовно „Трансакція" Даугоша 1. 3—3

ЛИСТУВАННЯ

„ЗАЦІКАВЛЕНА" має листа в Адміністрації. 1—1

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ШУКАЄМО вступників на терені гаданських дистрикт. Вимагана вищість 200 зол. Змога денного заробітку від 7 зол. вгору. Зголошуватися на адресу: Промінь Банк, Львів, Городоцька 11, під „Моцарт". 1100 1—1

КУПНО - ПРОДАЖА

ПАРЦЕЛЮ еволюцину 175 сажнів околиця вул. Грохальського продам. Ціна оказійна. Зголошення до Адміністр. під „Вола" 1064 2—?

КАМЕНИЦЯ нова, без такси готівка 13.000, банк 6.000.

КАМЕНИЦЯ півверхова, нова, без такси, бічна Потоцького, без довгу 25.000.

ДІМ з мансардою, новий, без такси, при трамваю, 25-літній довг 16.000, готівкою 4.000.

ГАРНИЙ дім передвоєнний, город, сад при трамваю. Листопада — 17.000 без довгу.

ВІЛЛЯ з мансардою, комфортова, город, гараж, 23.000 банк, доплата 15.000.

ДВОПОВЕРХОВА повокомфортова на вишіченню бічна Личаківської 90.000.

„ТРАНСАКЦІЯ", Львів, Даугоша ч. 1. 3—?

РІЖНІ

БОН-ТОН вимагає чистої гардероби й комірців із пральні Кульчицького. Личаківська 117. 687 24-?

РЕПАРАЦІЯ годинників, прецизійне виконання, відмагнетизовує іт—фірма РОМ. ВАЖЕВСЬКИЙ. Львів. Академічна 7 (Готель Жоржа). З провінції просимо почтою. 1048 1—8

ЗА ДОБРЕ СВІДОЦТВО добрі годинники, перстені, брансолетки і ін. поручає найдешевше фірма Вандер, Львів, Шайнохи один, там направа годинників і біжутерії. 1089 2—?

ПЕРЕВІЗ МЕБЛІВ, БАГАЖІВ та товарів виконує дешево та солідно українська перевозово-спедиційна кооп. „Перемога", вул. Марш. Фоша, магазин „Депо" тел. 287-05, по 3. год. 200-26 1000 1—1

ОГОЛОШЕННЯ.

КОНКУРС.

Гол. Управа Р. Ш. розписує конкурс на учителів (ок) німецької мови, ручних робіт і рухливих ігор для хлопців. Подання вносити негайно до Гол. Управи Р. Ш в ретинні до 20. червня п. р. 1109

ПЕРША УКРАЇНСЬКА ШВАЛЬНЯ БІЛЬ **ЕМКА** ЛЬВІВ, ЛИЧАКІВСЬКА 14. І. ПОВЕРХ шию з власних і доставлених матеріялів. Великий вибір! Ціни конкуренційні

Електромеханічне заведення **М. Стемпковського** ЛЬВІВ, ВУЛ. СВ. МИХАЙЛА 8 тел. 221-09. Виконує напряму машин і електричних сильників, металевої світла і сили, сигналізація і громовводи, вентилятори, електричні шаї, фірки, машини і сильники на складі

КІР Львів, Усійського 6 Тел. 280-88 Станиславів, 3-го Мая 4 ПЛЯНИ НОШТОРИСИ БУДОВИ

Радимо перед закупом якогобудь білля мужеського, жіночого, дитячого або постелевого оглянути (без обовязку купна) вироби і ціни знаної фабрики білля „П А Я" Львів, ул Сикстуська ч. 1. 3—10

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Субота 10. червня 1937. Ч. 127

ДІЛО

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телефон 229—41.

Хто вбив Копача і Ковалюківну?

Сензаційні зізнання свідків.

Неоправдана тактика.

(Передова стаття).

Тугачевський, Якір та інші совітські ґенерали

стають нині перед судом під замітом шпіонажі.

Конґрес Марійських Дружин у Львові.

Відповідь проф. Ромерові

Горять села, ліси, мости...

Що буде з льв. театром?

Большевики не хотять допустити до замирення.

Національна офензива на Альмерію

СВЯТО ПІСНІ.

Скромний король серед юрби.

Економічний огляд.

Ч. 127 (14.670). Львів, субота 12. червня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 228-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
Бюро Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвартьрічно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Тугачевський, Якір, Путна і тов. стають нині

перед судом під замітом шпіонажі та саботажів.

Як подає ТАСС, у Москві появився комунікат такого змісту:

Слідство у справі Тугачевського, Якіра, Уборевича, Айдемана, Фельдмана, Прімакова і Путни, яких арештували органи комісаріяту внутрішніх справ, покінчилося. Згаданих високих старшин обвинувачено у нарушенні військової присяги і зраді народів СССР, батьківщини та червоної армії.

Як стверднло слідство, згадані обвинувачені **разом з Гамарніком мали звязки з військовим проводом одної з чужих держав, яка веде політику ворожу до СССР та служили розвідці тої держави.**

Вони постійно давали йому шпіонські інформації про стан червоної армії та вели саботажі,

щоб ослабити силу червоної армії та приготовити її невдачу. Цим способом вони хотіли причинитися до того, щоби влада у СССР **перейшла на великих землевласників і капіталістів.**

Нині, 11. червня спеціяльний судовий трибунал найвищого суду розгляне цю справу.

Предсідником трибуналу буде голова найвищого військового суду Ульріх, крім того у склад трибуналу ввійдуть: заступник наркома оборони і шеф повітряних сил Алькніс, маршал Будьонний, маршал Бліхер, шеф генерального штабу Шапошніков, командант білоруської військової округи Вельов, командант ленінградської військової округи Дибенко, командант північнокавказької військової округи Каширін і командант 6. корпуса козацької кінноти ім. Сталіна Горячев.

ТУГАЧЕВСЬКИЙ УЖЕ НЕ ЖИВЕ.

Вчора вечором розійшлись у Парижі поголоски, що Тугачевського убили і що це викликало сильне обурення в червоній армії.

АНГЛИЙСЬКА ПРЕСА І ПОДІЇ В СОВІТАХ.

Англійська преса обширно коментує вістки про переслідування, арешти і розстріли в Совітах. Так дбайливо поширювані Совітами вістки про заведення демократизму, про ліберальну конституцію і т. д. втратили в Англії всю віру. На тему совітських арештів та розстрілів появилися в льондонських часописах дуже влучні карикатури-порівнання, *напр.* (*у „Морнінг Пост"*), що сказалиб англійські громадяни, колиб Болдуін сказав нагло арештувати Мекдональда та поставив його разом з провідником опозиції, майором Етлі, „под стенку"? Тимчасом в Англії парлямент ухвалює провідникові опозиції, замісць „стенки", міністерську платню..

Найновіша вістка, що перелетіла пресу, це телєграма з Москви про усунення корпусного командира, ген. Р. П. Айдемана, з проводу „Осоавіяхіму", пів-військової організації з 6 і пів міліона членами. Припускають, що ген. Айдеман, донедавна ще один з найвищих совітських потентатів, піде також під суд. (Укбюро Льондон.)

ВІЙСЬКОВІ БУНТИ?

Льондонський „Дейлі Міррор" повідомляє, що в кількох містах СССР **вибухли бунти військових залог** проти чистки в червоній армії. Як зачувати, до них приєднується й населення. Бунти вибухли у хвилині, як агенти ГПУ взялися до арештів серед червоних старшин.

СССР ШУКАЄ ПОРОЗУМІННЯ З ГІТЛЄРОМ?

Льондонський „Морнінг Пост" приносить сензаційну вістку, що **Сталін шукає порозуміння з Гітлєром. Пригожий грунт під цей засадничий зворот у своїй політиці підготовляє він чисткою жидів в червоній армії та в адміністрації.**

МАТИ СТАЛІНА ПОМЕРЛА.

У Тифлісі померла на запалення легенів мати Сталіна, 77-літня Катерина Джугашвілі; вона була віруючою християнкою. Може тому саме совітська преса промовчала вістку про смерть матері диктатора, хоча вона померла ще 4. ц. м.

М*С

це охоронний знак смачної повновартісної БРИНДЗІ „Маслосоюзу"

Неоправдана тактика.

Львів, 11. червня 1937.

На вступі свого урядування перед кількома тижнями львівський воєвода п. Білик запрохав до себе представників львівської преси, щоб навязати з нею ближчі особисті взаємини та поінформуватися безпосередньо про її побажання, як вирізника громадянської думки. Від української преси був її речником ред. І. Кедрин, що зясував новоіменованому воєводі становище української преси у Львові з побажаннями під адресою уряду строгої річевости в трактуванні преси і ліберальнішої поведінки урядових цензурних установ. Тільки тоді, коли на пресу не будуть падати невиправдані законно і річево репресії, зможе вона сповнити своє завдання і бути справді одним з найважніших чинників й регуляторів здорового і правильного розвою громадянського життя.

Від цієї конференції минуло ледан кілька тижнів. Було їх доволі, щоб ствердити, що не сповнилися ці побажання та сподівання. Часті білі місця саме в останніх часах на сторінках української львівської преси є проречистим доказом, що у відносинах до неї урядових цензурних чинників ніщо не поправилося — хіба навпаки. І це діється в хвилині найбільше розбриканих протиукраїнських герців польської преси, що вигаданими небезпеками якогось нового страшного українського наїзду на польські позиції цькує явно і славно, без ніяких перепон, польське громадянство до скріпленого походу проти нас.

Особливо дуже важко серед сучасних відносин обговорювати на сторінках преси, і то в чисто річевий спосіб та у пристойній формі, деякі ходи, недотягнення чи перетягнення локальної державної адміністрації, які відчуває так болюче українське громадянство й українські установи. У світлі такого стану стає смішною сама назва „нормалізація", бо теперішніх відносин по двох роках щирої, але даремної спроби українських ріщальних кол і великої більшости самого українського громадянства чейже нормальними годі назвати.

Відома річ, хто складається на польське „кресове" громадянство, відповідальне за хід польсько-українських взаємин: польське урядництво і духовенство. Сьогодні воно незвичайно вразливе на так звані престіжеві справи, чи радше на зовнішні ознаки, і то на кожному кроці та у всіх проявах життя формальної — бо до дійсної дуже далеко — польськости на „кресах". Про такі реальні речі, як парцеляція, шкільництво, тощо, вже й не казати. А те все в сумі згущує атмосферу взаємин і витворює нову мряку, якої на „кресах" не було ще перед двома роками.

Між іншим іде про приневолювання українців у листуванні з урядовими установами вживати назв місцевостей в урядовому вислові — себто по польськи, і то навіть тоді очевидно, коли хто пише по українськи. Що більше! У вересні м. р

Франція відкинула німецькі пропозиції

У СПРАВІ „ЗАХІДНОГО ПАКТУ".

Як говорять у Льондоні, французький уряд передав учора британському амбасадорові відповідь на німецьку ноту з 12. березня у справі переговорів про новий „західний пакт", що має заступити локарненський.

Франція відкидає німецький плян західнього пакту, що не займався би миром у східній Европі та віддавав би компетенцію означити напасника 4-ох великодержавам: Англії, Франції, Італії та Німеччині. Париж хоче зосередити всю арбітражну акцію в Лізі Націй та обняти гарантіями всю Европу.

Як виглядатиме договір про забезпеку кораблів,

ЩО КОНТРОЛЮЮТЬ ЕСПАНСЬКІ БЕРЕГИ?

Аванс подає з Льондому, що проект договору про забезпеку контролюючих кораблів 1) покликується на те, що необхідно запобігти подібним випадкам як з „Дойчляндом"; 2) взиває уряди у Валенсії та в Бургосі, збільшити скількість смуг безпеки; 3) створджує, що напад на воєнний корабель одної з контролюючих держав буде уважатися нападом на всі 4 держави буде уважатися нападом на всі 4 держави буде уважатися нападом на всі 4 держави

були спроби тернопільського староства за підписом тодішнього старости і теперішнього урядуючого віцевоєводи п. Маліцького з 19. вересня 1936. р. ч. В 42/36 накинути всім українським установам у повіті польську назву місцевости в їх фірмах, печатках, вивісках і публичних оголошеннях — під загрозою карних санкцій. Подібні рішення видали тоді і деякі (не всі) старости інших повітів тернопільського воєвідства. Ті рішення і загрози карних санкцій видано тоді з поводу на постанови президентського декрету з 28. жовтня 1934. р. про устійнення назв місцевостей і про нумерацію нерухомостей (В. З. Р. П. ч. 94, поз. 850), хоч цей декрет не ввійшов ще вповні в життя, бо досі Головний Статистичний Уряд не видав урядового „Виказу Місцевостей Річпосполитої Польської". Така вимога є в самому згаданому декреті, а що такий урядовий виказ Головного Статистичного Уряду щодо воєвідств з тереном мовних законів з 31. липня 1924. р. досі ще не появився ,то та вимога, а з нею і карні санкції декрету (ст. 10), законно зовсім неоправдані.

Престіжева і всяка інша підома нам акція бере звичайно початок і розголос у тернопільському воєвідстві. Там видано в Тернопільському Воєвідському Деннику ч. 12. з 9. серпня 1934. р. поз. 111 виказ місцевостей в урядовому вислові, і то ще перед появою президентського декрету з 24. жовтня 1934. р., який єдиний цю справу має право управильновати. Отже згаданий спис назв місцевостей тернопільського воєвідства є законно зовсім нестійний і тимсамим ніякий староста не має права змушувати українські установи чи приватні особи уживати в листуванні чи в письмах до державних установ, на печатках, вивісках, етикетах, афішах і т. д. тільки урядової, себто польської назви місцевого осідку. Загрожені чи вже наложені кари старостинськими карними наказами тимсамим є законно неоправдані.

У цій справі я інтервенював 2. жовтня м. р. у тодішнього тернопільського воєводи п. Білика та в начальника суспільно-політичного виділу п. Белецького і вони, поділяючи мій правний погляд на справу, припинили тоді дальші старостинські репресії з приводу уживання українських назв місцевостей.

Доки ці оба високі урядовці були в Тернополі, справа зі згаданими загрозами і карною адміністраційними репресіями зовсім притихла. Віджила вона наново, коли їх там не стало. По їх відході деякі старости тернопільського воєвідства зачали знову змушувати, а то й карати наших людей за вживання назви місцевости в неурядовому „бжмєню". Зправила оперую публично — зокрема в публіцистиці — фактами, датами і цифрами. І ось у даній справі приклад:

Зборівський віцестароста п. Гавліковський карним наказом з 8. травня 1937. р. ч. К. 160/37/8 покарав згідно із ст. 10 згаданого президентського декрету з 28. жовтня 1934 р. В. З. Р. П. ч 94, поз. 850 гривною в квоті 10 зол. зі заміною на один день арешту м-ра Миколу Стефанишина, адвоката у Зборові і голову тамошнього Комітету УНДО, за те, що в одному письмі, зредагованому ним як адвокатом згідно з постановами закону про мову урядування судів, прокуратури і нотаріяту з 31. липня 1924. р. в українській мові, ужив назви місцевостей Зборів і Поморяни замість „Зборув" і „Поможани". Як неохайно зредаговано цей карний наказ, вказує хочби та обставина, що в ньому означену дату згаданого декрету 24. жовтня 1932. р., замість 28. жовтня 1934. р., бо декрету з поданою в наказі датою і числом Вістника Законів Р. П. і позиції з такої дати взагалі нема.

Покараний м-р М. Стефанишин (а він не один тепер на терені тернопільського воєвідства в подібній справі) вніс спротив, вказуючи зовсім слушно на незаконну підставу наложеної кари у світлі цитованого декрету і дотичного мовного закону.

Помиляю тут інтерпретацію декрету про устійнення назв місцевостей і нумерацію нерухомостей. Зробив я це в окремій статті „Діла" з 4. жовтня 1936. р. ч. 223. і дещо з цього пригадав я тут іще раз. Приклад з м-ром Стефанишином характеристичний ще й тим, що тут суд домагався покарання адвоката за судове письмо, зредаговане адвокатом, за уживання української назви місцевостей і староство це зробило без ніякої законної підстави.

Чи цього роду поведінка людей на урядових становищах причиняється до зміцнення пошани до законів і чи вона має щонебудь спільного із самим поняттям „нормалізації" — відповідати на це не треба.

Д-р Степан Баран.

СВЯТО ПІСНІ.

(З БАТЬКІВСЬКИХ КРУГІВ.)

Добігає добрих уже 15 літ від хвилини, як міністерство освіти затвердило проект „свята пісні" для всіх шкіл у цілій державі. Відбувається воно на весні, або в початках літа.

Яка педагогічна й виховна мета „свята пісні"?

Найперше навчити, призвичаїти дітей тішитися життям, тішитися найкращою порою в році — весною. Радість життя — найбільший скарб людини, отже й дитини. Чогож більше батько й мати може бажати своїй дитині, як не втіхи та радости життя?!

„Свято пісні" має навчити також дітей і молодь полюбити мистецтво, полюбити музику, полюбити пісню, рідну пісню!

„Свято пісні" має призвичаїти молодь до солідарности, дисципліни та вміння спільно виконувати деякі суспільні почини.

В самих початках, коли ще влада була в руках виключно польської народової демократії, зроблено в нас зі „свята пісні" засіб польської прилюдної патріотичної маніфестації й тяжкої образи національних почувань українського народу.

Молодь багатьох шкіл, серед неї чимало українських дітей, збиралася на прилюдних і найбільше людних місцях, декорованих польськими національними кольорами та державними прапорами, — в місті в парках або спортових майданах, а на селі на звичайних громадських майданах чи вигонах — і виспівувала польські патріотичні пісні. Викликало це нану знеохоту в самих дітей, нарікання в їхніх батьків, давало нераз причину до драстичних демонстрацій та судових процесів.

Українське громадянство протестувало проти антипедагогічної й антивиховної форми та змісту „свята пісні". Воно завдавало собі справедливе питання: чому, якщо українська дитина має навчитися любити мистецтво, навчитися любити пісню, не має вона навчитися цієї любови на рідній українській пісні? Чому „свято пісні", день весняної радости дитини, має бути днем її національного понищення й образи?

Тодішня влада побачила, що перетягнула патріотичну струну та зробила деякий тактичний відворот. Найперше наказано відбувати „свято пісні" як шкільне свято на менше прилюдних і людних місцях, потім це свято мало стати індивідуальним святом кожної окремої школи, потім... потім надруковано навіть український підручник Колесси „Співаймо". Появилися навіть писані розпорядки, що на „святі пісні" треба в тих школах, де є українська молодь, вивчити також 2—3 „руські" пісні.

Але з тим підручником Колесси і розпорядками влади про „руські" пісні вийшла якась дивна історія. Учительство знає, що є підручник Колесси „Співаймо", знає, що є розпорядки шкільної влади про „руські" пісні. Але „свята пісні" відбуваються в них так, як відбувалися за добрих часів народової демократії. Український учитель не має відваги виконати й заспівати 2—3 українських пісень, а польський не має обовязку.

„Свято пісні" є прозрачним показчиком тої атмосфери, що панує нині в цілому шкільництві, в цілій системі виховання. Не йде тут про формальні розпорядки влади, бо вони є. Важна та моральна атмосфера, що додалаб українському вчителеві відваги виконати свій виховний обовязок та розбудила в польського вчителя ту свідомість і розуміння, що сповнюючи свій виховний обовязок, він робить також добре державне діло. Бо пошана культурних вартостей національних меншин належить до обовязків і прерогатив всіх органів державної влади.

Ця моральна атмосфера повинна і мусить колись таки запанувати, якщо вся педагогічна діяльність школи не має на дальше залишитися грубо антипедагогічною, якщо шкільне виховання не має бути антивиховним. Український учитель мусить бути певний того, що за чесне сповнення виховного обовязку йому волос з голови не спаде, а польський учитель мусить знову знати, що совісне й чесне сповнювання виховних обовязків належить до перших і найважніших його державних обовязків.

На всіх „святах пісні" повинна в нашім краю свобідно лунати також українська пісня. Тоді шойно „свято пісні" для української молоді стане днем радости, днем весни!

Батько.

До яких висновків може довести

„НАУКОВЕ" УРУДУВАННЯ СТАТИСТИКОЮ:

Відповідь проф. Е. Ромерові.

На основі прилюдного листування у пресі поміж през. інж. Ю. Павликовським та проф. Гломбінським про ролю української кооперації переслав проф. Ромер до редакції „Віку Нового" (і мабуть до інших польських часописів) листа, що його помістив згаданий часопис у ч. 10761 з дати 7. квітня ц. р. під наголовком „Ruskie kooperatywy jako mobilizacja i opodatkowanie". Вже сам наголовок статті вказує на те, що проф. Ромера не переконали вияснення през. Павликовського і він старається дальше „доказати", що українські кооперативи таки не мають нічого спільного з господарським завданням, лише **служать як засіб політичної мобілізації й оподаткування.** Для обосновання цього свого твердження наводить він дані переважно з життя української молочарської кооперації і тому почуваюся на цьому місці до обовязку дати всесторонню і прилюдну відповідь, тимбільше, що проф. Ромер, як людина з фірмою науковця, оперує статистичними даними, які можуть у декого викликати враження непомильности.

Відповідь цю даю в дещо притіненому речинці, бо вимагала вона великого вкладу праці для основного розсліду статистичних даних, а з другого боку мав я на перешкоді навал біжучих праць, звязаних з Загальними Зборами Союзу та ревізією, переводженою Ревізійним Союзом Українських Кооператив і Кооперативною Радою. Всеж таки відповідь ця не тратить через те ані трохи на актуальности, коли зважимо, що напасти на наш Союз ще й досі не вгавають.

Відповідатиму для вичерпання цілости справи не тільки на замітки, поробленні проф. Ромером у названій статті „Віку Нового", але теж у його брошурці, виданій у лютім ц. р. під н. „Polski stan posiadania na południowym wschodzie Rzeczypospolitej".

*

Проф. Ромер опирає всі свої замітки у відношенні до молочарської кооперації на публікації Головного Статистичного Уряду під наголовком „Statystyka spółdzielni związkowych 1928—1933" і звідси робить свої окраментальні висновки. Очевидно, що свою відповідь даю на основі тих самих джерельних матеріялів.

Які-ж то статистичні матеріяли послужили проф. Ромерові до твердження, що українська кооперація оподатковує свою суспільність?

А ось числа статистики. Число працівників в українській молочарській кооперації зросло з 264 осіб у 1929. р аж на 1.572 особи в 1933. р.! Видно, що проф. Ромера не переконують ще вияснення през. Павликовського в цій справі під адресою проф. Гломбінського (які, до речі були опубліковані ще перед появою статті у

„Віку Новім"), де виразно доказано на підставі тої самої статистики, що платні і винагороди в усій українській кооперації були в 1928. р. 2,743.000 зол., а в 1933. р. були мало що вищі, бо всього 2.813.000 зол.!

Не поміг тут теж нічого апель през. Павликовського до наукових дослідників, щоби вдумливо застановилися над такою аномалією, як пятикратне збільшення числа працівників і української кооперації за час 5 літ. при рівночаснім зрості суми збірних поборів на неповних 3%. Виходить, що такі аргументи не промовляли до переконання п. проф. Ромера, тому я постараюся навести ще додаткові докази на цю саму обставину, і то з тої самої публікації, з якої проф. Ромер черпав свої відомости.

У „вступних завагах" до публікації Головного Статистичного Уряду пише п. Б. Москалік між іншим на стороні XXXI. отсе: „W celu uniknięcia błędów w rozumowaniu i zapobiegnięcia mylnych wniosków, tablice zamieszczone w publikacji wymagają równoczesnego posługiwania się uwagami wstępnymi".

Цього роду вимога відноситься передовсім до тих людей, які під науковою фірмою беруться до розгляду статистичних даних. Лише п. проф. Ромера це мабуть не обовязує, бо він собі зовсім свідомо ігнорує такі уступи у вступних завагах, які кожній, навіть невченій людині вияснюють безспірно оцю аномалію пятикратного зросту числа працівників в українській кооперації при рівночасній майже незміненій висоті їх винагороди. У тих саме вступних увагах на стор. XXXII. пише п. Москалік дослівно таке:

„Dane liczbowe dotycznie pracowników należy traktować z dużą ostrożnością i wyłącznie jako orientacyjne. Przyczyną tego jest brak sprecyzowanego w ruchu spółdzielczym pojęcia pracownika".

І зараз на цій самій стороні.

„W r. 1930 w porównaniu z rokiem poprzednim w spółdzielniach rolniczo-spożywczych występuje gwałtowny wzrost liczby pracowników najemnych. Wzrost ten jest wynikiem wyłącznie zmiany pojęcia pracownika najemnego w rocznikach statystycznych Związku Rewizyjnego Spółdzielni Ukraińskich we Lwowie. Wymieniony Związek traktuje obecnie jako pracowników najemnych wszystkich pracowników oraz członków zarządu spółdzielni, otrzymujących chociaż by minimalne wynagrodzenie".

Sapienti sat! Так закінчив проф. Ромер свою статтю у „Віку Новім" і мені приходиться тільки те саме повторити. Для людей доброї волі вистане ще згадати, що це „паперове" збільшення числа працівників у молочарській кооперації було ще виразніше, бо там перегруповано до числа працівників такі особи, як кружлівкарів і доставців молока та сметани, що виконують лише годинну або кількагодинну працю за мінімальною винагородою; тих людей до того часу не ведено в реєстрі працівників. Ось і розвязка цієї глибокої тайни політичної мобілізації. (Далі буде).

Інж. А. Палій.
директор Маслосоюзу.

„Зупинка щастя"

так її звуть ті всі, що в поблизькій „Надії" осягнули багатство та добробут. І на Тебе чекає там фортуна. Тому не гайся, але негайно купи льос I. класи 39 Клясової Льотерії в щасливій Колєктурі

НАДІЯ

ЛЬВІВ, ВУЛ. ЛЄГІОНІВ 11.

Де ля Рок не приступає до „фронту свободи",
бо вірить у недалекий упадок Блюма.

Головна рада „французької суспільної партії" остаточно відкинула пропозицію провідника „народньої партії" Доріо приступити до „фронту свободи". Головна рада „суспільної партії" після наради під проводом полк. де ля Рока умотивувала свою постанову так: вона рахує на те, що „людовий фронт" розлетиться, бо відірвуться від нього патріотичні елементи. Творячи саме тепер „фронт свободи" можна лівицю обєднати. Суспільна партія сподіється мирно зліквідувати експеримент Блюма і не хоче довести до поділу краю на два табори та до вуличних боїв. „Суспільна партія" має 60 прц. робітників, селян і урядовців, тому вона не хоче вязатися з давніми правими елементами, які приступили до „фронту свободи". Всеж таки де ля Рок не відмовляється від співпраці у боротьбі з комуністами.

Доріо на сторінках свого щоденника „Ліберте" заявив, що ця несподівана постанова де ля Рока не годиться з його дотеперішніми прилюдними заявами і що він не доцінює комуністичної небезпеки та переціює власні сили. Доріо думає, до де ля Рок рахує на те, що створиться нова парляментарна більшість, яка перейме спадщину по Блюмі. Однак він не вірить у те, щоби тепер міг у Франції повстати уряд і втриматися при владі без підтримки національно-сконсолідованої суспільности.

Дальші бої з анархістами в Катальонії.

Як подають з Пігсерди, пробоєві частини взялись усувати анархістів, що схоронились у тамошньому тартаку. Анархісти почали стріляти — дійшло до битви, в якій полягло 9 анархістів.

„ЛЮДОВИЙ ФРОНТ" НЕ МОЖЕ ОБІЙТИСЯ БЕЗ АНАРХІСТІВ.

Еспанський „людовий фронт" домагається, щоби уряд відкликав декрет з 25. травня ц. р., що відсуває анархістичну федерацію від участи в „людових трибуналах". Треба — мовляв — узяти під увагу заслуги анархістів у боротьбі проти фашизму.

НАЦІОНАЛЬНА ОФЕНЗИВА НА АЛЬМЕРІЮ?

Як подає московська преса, дві дивізії національних військ з італійськими добровольцями почали наступ здовж середземноморського побережжа на Альмерію.

—o—

ЕВГЕН ГЕЛТОЙ.

СПАДЩИНА.

На жаль, я не мав нічо спільного з цією спадщиною. Хоча справді не знаю, чи жаліти за нею. Я дуже люблю діяманти, а діяманти стрийка Венедикта... але про це аж пізніше. Цієї пригоди я не видумав. Вона трапилася дослівно так, як її описав пан Ікс. Не описав її, щоб видрукувати, але тому, що тепер він наче ворона зимою — кожний гріш для нього добрий. Я мусів довго його переконувати, поки згодився видрукувати свій твір. Я нічого тут не змінив, хоч тут і там я мав охоту сфальшувати правду.

Тепер нехай говорить безіменний оповідач і що потім буде — це вже його річ.

МОЇ ЗАПИСКИ ПРО СТРИЙКА ВЕНЕДИКТА

(В кількох зворушливих і сумних розділах).

Заголовок першого розділу:

ВЕНЕДИКТ ПРИЇЖДЖАЄ.

З цього випливає, що він спершу відїхав. Коли говорю „спершу", то це не означає пять, шість днів, але тридцять літ. Так, Венедикт у 70. роках, коли я побачив денне світло, висмігрував до Америки, де 30 років вів барвисте життя, переповнене ріжними пригодами. Однак на старі літа вернувся домів, щоб тут на лоні дорогої родини по турботах бурхливого життя відпочити й у святому спокою заживати плодів своєї праці. Дорога родина це були ми, себто моя мамуся, старший мій брат Петро, царівна і я. (Мою молодшу сестру Лілі називали ми царівною для її ніжної цери та панських манер). Ми молоді не знали багато про Венедикта, а наша мамуся знала тільки, що Венедикт, який був її двоюрідним братом, спільно з моїм батьком служили в гусарах і що через довги вилетів із служби.

Наша родина здавен-давна була родиною військовою, але ця подія потрясла моїм батьком. З Петра вробився лікар, а з мене такий аматорський учений-книголюб, що всім цікавиться, все починає, але нічого докладно не знає. Жили ми в Будині в одноповерховому жовто-канаркового домі. Цей дім, мабуть якась вілля, це був цілий наш маєток, що нам по батькові залишився. Біля нього ми мали також і землю, на два морги винограду і в добрих роках попивали ми власне вино. Я дуже рідко виходив із дому, але Петро вдень ніколи не бував дома, а ходив до лікарні і до хворих. Жили ми так, мов би нас хтось украв з якогось англійського родинного роману.

Дуже добре памятаю той день, коли стрийко Венедикт до нас неначеб із неба впав. Було це 23. травня 1906 року. Біля плота цвили білим цвітом акації, а посередині саду під шабльоновими шкляними кулями соромливо червонілися перші весняні рожі. В повітрі кружляло понад сто пахощів і до цього причинялися також наші два поважні горіхи.

Було вже коло 6-ої години по обіді. Я сидів у саді під велитенською червоною парасолею, якби під шатром. Перед мною на залізнім, круглім столі з трьома ніжками лежало кілька історичних творів (я займався тоді Марією Антоанеттою). Мамуся працювала в городці за хатою, царівна тихо грала на першім поверсі на фортепіяні.

Раптом цю тишу перервав неприємний скрипіт авта. Не встиг я ще підняти від книжки очі, авто спинилося перед загратованими воротами. Здивований, бо від колиски ніхто до нас не застукав, я побіг до воріт. Тимчасом шофер уже задзвонив і крізь ворота питався мене: — Чи тут, прошу, мешкає овдовіла пані Варнайова?

Замість відповіди я отворив ворота.

З авта вискочили чотири чудні єства: два пани і два великі пси. До панів можна було прикласти приповідку: „Одного прикрий, а другого покажи". Обидва були від пят до голови чорно одягнені, обидва мали довгі руді борідки. Один з них мав навіть і руде волосся, другий, старший, був уже цілковито лисий; червону його борідку злагіднювали численні сиві волоски. Непевними, розгойданими кроками вони підійшли до воріт, очі їм якось чудно блистіли. Шойно пізніше я переконався, що це були оз-

На допомогу студентству.

На Фонд допомоги академічній молоді зложили дальше в Адміністрації „Діла": проф. Яр. Михальчишин, Новий Санч 5.— зол.; д-р Маріян Гардецький, Косів, 5.— зол.; Анна Кулинич, Ходорів, 10.— зол.; Лідія Тустановська, Перемишль, 3.— зол.; інж. Юл. Мудрак, Львів, 5.— зол.; Ольга й Олена Кульчицькі, Перемишль, 5.— зол.; Теодор Мартинець, Станиславів, 5.— зол.; Петро Миговнч, Львів, 5.— зол. Разом виказано нині 43 зол. Досі зложено в Адміністрації „Діла" на Фонд допомоги студентству 348.— зол.

*

У виказі осіб, які зложили жертви на Фонд допомоги академічній молоді, видруковано в „Ділі" з 8. червня 1937 (ч. 124): Марія Ерліхова 1 зол. Має бути: Марія **Ерміхова** 1 зол.

—o—

В перші роковини смерти

о. Михайла Світенького

відправиться

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
З ПАНАХИДОЮ

15. червня ц. р. у Львові, в каплиці Загального державного Шпиталю у Львові (головний будинок, I. пов.), в год. 7.15 рано і в Ладичині в год. 10 рано, на яку запрошує

Дочка.

Відгуки льосування міліона.

Ми вже згадували, що одна з квитків тягла 194217, на яке взяла в останніх днях тягнення четвертої класи гральтьосьмої Класової Льотерії, головна виграна мільон золотих, була власністю бідної вдачини п. **Францішки Цесляк** із збору робітниць одної львівської фабрики.

Вище помішуємо знимку п. Цеслик та одної з її

сільничок п. Марії Мисевської, яка в деякому відсотку

надежить до виграної. Іншу чвертку цього льосу мав п. **Станіслав Шурек**, возний в цукроварні в Хибі в бельському повіті на Шлеську Цешинському. Зі своєї скромної платні мусів п. Шурек не тільки себе удержувати, але також помагати своїй старенькій мамі та незамуж-

ній сестрам. Пан Шурек задумує купити в Хибі нерухомість та отворити собі власний варстат праці. А передусім — одружиться, бо має вже суджену, та брак засобів не дозволяє йому заложити собі родинне огнище. Не потребуємо додавати, що п. Шурек негайно купив льос до першої класи тринадцятої Льотерії, бо тягнення починається вже 22. ц. м.

Найбільшим ворогом для здорового, родинного життя є шинки, що відчужують батьків від родини й рівночасно ослаблюють джерело прожитку. — Я. Дубс.

Перший Конґрес Марійських Дружин

МУЖЕСЬКОЇ СЕРЕДНЬОШКІЛЬНОЇ МОЛОДІ З НАГОДИ 300-ЛІТТЯ СМЕРТИ МИТР. РУТСЬКОГО.

9. і 10. червня ц. р. відбувся у Львові перший на українських землях Конґрес Марійських Дружин мужеської середньошкільної молоді при участи коло 1200 гімназистів, з того понад 420 з трьох львівських українських гімназій, 85 зі Станиславова, по 47 зі Золочева й Перемишля, решта з Тернополя, Стрия, Городка, Жовкви, Бучача, Сокаля, Камінки Струм., Золочева, Теребовлі, Бережан, Товмача, Коломиї, Рави Руської і Яворова. В середу в 7. год. веч. Преосв. Кир Іван Бучко з духовенством відправив архиєрейський молебен у катедрі св. Юра, президент Марійського Т-ва Молоді (якого чомусь з польська титулують „презесом") о. Ірней Назарко ЧСВВ виголосив дуже гарну проповідь, підкреслюючи великі заслуги першого організатора Марійських Дружин, митр. Рутського та великі завдання сучасних Марійських дружинників. Храм св. Юра був повний дружинників.

У четвер, у свято Вознесення, в 8. год. відправив Преосв. Іван архиєрейську Службу Божу у Преображенській церкві і виголосив відповідну проповідь, заохочуючи Марійських дружинників до здійснення їхніх завдань. Понад 1.000 дружинників приняло св. Причастя. Опісля дружинники походом перейшли на площу св. Юра. На чолі походу йшло духовенство з Преосв. Іваном, дальше поодинокі Марійські Дружини з прапорами і табличками. В середині походу йшла дуга оркестра Братства Апостольства Молитви зі Жовкви. Похід замикало 5 священників. Коло 11 год. похід дійшов на подвіря св. Юра. На бальконі митрополичої палати появився ВПреосв. Митрополит Андрей з Преосв. Іваном. Дружинники передефілювали перед ними, опісля уставилися фронтом до балькону, звідки Митрополит уділив їм благословення.

Опісля молодь засіла на першому святоюрському подвірю до спільного сніданку.

В год. 12.30 почались у великій салі Музичного Товариства ім. Лисенка святочні сходини Марійських дружинників, на які прибув м. ін. Преосв. Іван, провідники Марійських дружин і представники преси. Салю заповнила гімназійна молодь. О. през. Назарко запросив до президії о. Плявюка і о. проф. Лещука, на секретарів о. Ждана й уч. Т. Горинкевича. Преосв. Кир Іван привитав конґрес в імені Церкви, опісля проф. П. Ісаїв виголосив реферат на тему „Значіння Марійських Дружин мужеської молоді під сучасну пору". Після дискусії присутні приняли резолюції, що взивають всі Дружини відсвяткувати ті самі подвійні роковини, поглибити й упорядкувати діяльність, передплачувати орган Т-ва (якого останнє число всецїло присвячено конґресові), висилати щороку по кількох членів на замкнені реколекції, творити Марійські Дружини академічної молоді і т. д. Сходини замкнув о. през. Назарко, взиваючи Дружини менше часу витрачувати на організування забав та інших імпрез, а більше на само релігійне життя.

Конґрес закінчила Марійська Академія на подвірі св. Юра, яка зачалася в год. 15.30. Хор Марійської Дружини при Малій Семинарії у Львові під проводом проф. Е. Жарського відспівав Лірина „Хваліте Господа". Проф. Ю. Редько виголосив гарну змістом і формою промову про культ Богородиці на Україні в минулому та вказав на потребу боротьби з большевизмом. Опісля 9 дружинників зі Станиславова відделямувало спільно сильну поему Врхліцького-Чеховича „Христос-громадянин". Марійська Дружина з Яворова відспівала Бортнянського „Услиши Господи" та пісні „Поклін Тобі". Глибоку змістом та зворушливу промову виголосив ВПреосв. Митрополит. Марійський і католицький гимн закінчили Академію.

З нагоди конґресу Марійське Товариство Молоді дістало привіти від Преосв. Чарнецького, о. т-ра Маркевича (першого організатора Марійських Дружин), від „Обнови", „Орлів", Марійських Дружин жінок і дівчат та ін.

Учасники конґресу мали спеціяльну металеву відзнаку.

наки підхмелення. Здавалося, що вони — чужинці, з чого я відгадав, що і пси не нашої породи. І добре я відгадав, бо один собака, понурий, поплястий дог, хотів на мене кинутись. Старший пан копнув його в ребро, притім крикнув по англійськи: — „Поганє стерво, геть до ста чортів!"

Собака, виючи з болю, поплазла до другого, слушного фокстеріера, а чужинець тепер вже по мадярськи промовив до мене так: — „Прошу, скажіть пані Варнайовій, що її двоюрідний брат хотів би з нею побалакати".

Тому що моя мамуся мала тільки одного двоюрідного брата, то цей чужинець не міг бути ніхто інший, як стрийко Венедикт, що зник перед тридцяти роками. І тому я вважав за відповідне, представитись йому: — Я Людвик Варнай, а коли ви стрийко Венедикт, то мамуся і ми всі будемо дуже тішитися.

— Справді ти відгадав, мій сину! — засміявся чужинець. — Я таки Венедикт, Венедек Шмідт Бенні Сміт, як мене там за великим морем називали, а це — доктор Морріс, чистокровний ірландський веселий юнак і добрий приятель, спортсмен і аматор гри в карти.

Моя мамуся — була проста жінка, що не робила багато церемоній. Навіть глини зі себе не стрясла, тільки як зломок грядок встала, так побігла привітати стрийка Венедикта. Цвірінна скористала з нагоди, щоб вичепуритися, а я взяв від мамусі ключ від льоху і до хвилини вер-

нувся з тацею шклянок на вино. Моя мамуся тихо плакала, а стрийко утихомирював її.

— Не плач, моя добра старенька Лавро, — переконував її — ми всі повинні колись заплатити довг смерти, проти поцілунку смерти нема зілля. Але не говорім вже про смерть, розумніше буде, коли дідо нам чогось напитися...

— Людвику, налий стрийкові! — приказала мені мамуся. — А я тимчасом загляну до кухні, залишишся тут на вечерю, щож, Венедикте?

— Моя добра старенька Лавро; я би бажав, щоб ти мене не називала Венедиктом, але Бенні, як там мене називали.

— Але ти в нас залишишся, щож?

— Зі сміху можна тріснути, моя добра старенька Лавро... Я залишусь тут — не тільки на вечерю, але на постійне, на завсіди залишусь у вас, коли звісно приймете бідного, старого Бенні і цих двох милих собак, вірного Джіммі і цнотливу Джессію...

— Це зрозуміла річ! — відповіла на це моя мамуся без тінього вагання, — кімнати майора порожні, можеш переселитись у них... („Майор" — це був небіщик батько. Мамуся ніколи нашим іменем його не згадувала).

По відході мамусі приближився до нас і доктор Морріс, який до цього часу в поважнім віддаленні грався зі собаками. Далі говорили тільки по англійськи.

(Дальше буде).

Економічний огляд.

Після смерти „короля нафти".

ДЖОН РОКФЕЛЄР — ВЕЛИКА ІНДИВІДУАЛЬНІСТЬ.

Смерть 98-літнього старця Джона Рокфелера викликала великий відгомін у пресі цілого світу. Величезне багатство, яке він добув своїм геніяльним хистом, та його небуденна філянтропійна діяльність вписали його імя в реєстр найбільших філянтропів людства.

Історія життя Рокфелєра незвичайно цікава Зродився він у 1839 р. Заробляти на свій хліб почав маючи ледви 14 років. З хлопця до посилок став книговодом з нужденною платнею. Та вроджена йому ощадність дозволила щадити навіть з невеличкого заробітку. Меткий, винтревалий і працьовитий молодець виїхав згодом до Пенсильвенії, яка переживала саме тоді горячку нафти. До цього дорогого і рисковного діла не брався кандидат на майбутнього мільярдера. Він волів заробляти скуповуючи готову ропу, яку рафінував і продавав, збагачуючись усе більше.

В 1870. р. основав Рокфелер Стандард-Ойль-Воркс у Клівленді, а два роки пізніше обеднався з 11 іншими рафінеріями нафти в могутній трест Стандарт-Ойль-Компані. Мав він тоді 33 роки. Від тоді його майно почало рости мов на дріжджах. Здобувши великі тарифові полекші в перевозах нафти залізницею — трест, який фактично був у руках Рокфелера, розправився швидко з конкуренцією, так що врешті 90 прц. американської продукції нафти найшлось під його контролею.

Безоглядність, з якою Рокфелер осягнув престіл „короля нафти", викликала проти нього величезну ненависть. Та могутности його не зміг зломити навіть протитрестовий закон, ухвалений 1890. року, дарма, що був він головно звернений проти Стандарт-Ойль Компанії. Щойно в 11 років пізніше з приходом до президентури Теодора Рузвельта почалась боротьба на добре. Почався процес проти тресту Рокфелера за... 4.220 обманств. Але Рокфелер був якийсь час невловний. Не можна було йому навіть вручити акту обвинувачення. Це очевидно не могло залишитись без впливу на біржевий курс його акцій. Акції почали падати і тоді Рокфелер зголосився перед трибуналом та мусів прияти кару у висоті 29 мільонів долярів. Однак цієї високої грошевої кари він не заплатив. Новий процес 1911. р. довів урешті до розколу тресту на 33 самостійних підприємств, в яких зрештою головним акціонарем залишився Рокфелєр. Але це був уже початок кінця його безприкладного могучого зросту, хоч остаточний удар для його підприємств прийшов щойно від сучасного Рузвельта чи пак від його господарського і соціяльного реформаторства.

Не вважаючи на свою глибоку релігійність та навіть велику, хоч своєрідну мораль, Рокфелєр у своїй хворобливій просто хапчивости за грішми не погорджував ніякими засобами, особливо, коли йшло про те, щоб усувати собі з дороги конкурентів. Його життєписці вказують навіть на суто-кримінальні методи, якими послуговувався „король нафти".

Проте він — хоч визнавав конечність нетичність ходів у розбудові своїх підприємств, він цю неетичність сам добачував і через неї страждав. Мабуть це було джерелом його філянтропії, його щедрости на публичні цілі. Щоправда з ролею Рокфелєра, як філянтропа, не зразу годились його земляки. Одною з найбільших його життєвих невдач — це було відкинення його стотисячної жертви на будову костела. Та білянс його жертвенности переходить усі щедрости меценатів. Рокфелєр видав кругло беручи пів мільярда долярів на суспільні цілі. Між іншим сам університет у Шікаго завдячує Рокфелерові 35 міл. долярів. У 1901. р. основав Рокфелєр інститут у Нью-Йорку для медичних і біольогічних досвідів, а фондації свого імени дав 180 мільонів.

Чи очистив себе Рокфелєр цією величезною жертвенністю з справданих закидів безпощадного грошелюбця, ба навіть обманця? Це питання, на яке так важко відповісти, як на питання, чи знаменитий хемік А. Нобель відкупив своїми віковічними нагородами за найбільшу прислугу для людства в ділянці фізики, хемії, медицини, літератури чи замирення — свій жорстокий винахід динаміту...

Н—вич.

Кооп. „БАЗАР" у Львові, Руська 3

продає

панчохи, скарпитки, жіноче і мужеське білля, шалики, краватки, рукавички й інше

Великий вибір. Дешеві ціни.

ПОЛЬСЬКА ХРОНІКА

ВИСЛАННИК ВАН ЗЕЛЯНДА В ПОЛЬЩІ.

Бельгійський премієр Ван Зеляид, якому англійський і французький уряд поручили акцію підготови нової світової конференції, виспав до ріжних столиць европейських держав свого співробітника Моріса Фрера. Його завданням є видістати думку урядів на можливість **усунення перешкод, які гальмують міжнародній товаровий обмін**

П. Фрер приїхав теж до Варшави, маючи вже за собою **Льондон, Париж, Берлін і Рим**. „Цода. Газета Гандльова" з 6.-7. червня п. р. видрукувала **інтерв'ю** свого співробітника із Мор. Фрером. Та він у розмові виявив велику обережність, не скриваючи, що матеріяли, які він здобув не надаються до оголошення. Та проте дещо цікавого можна довідатись, коли читати його відповіди на питання польського журналіста.

Фрер зазначив, що ніде не висуває конкретних пропозицій. Збирає тільки матеріяли, які доставляє Ван Зеляндові, що на основі їх має зорієнтуватись у ситуації. Після того, коли увесь матеріял буде зібраний і перестудіований, Ван Зеляид виступить із конкретними пропозиціями під адресою урядів Англії і Франції.

Фрер відвідає ще Прагу та Брюссель, а віддавши зібрані досі матеріяли Ван Зеляндові ще перед його виїздом до Америки, відвідає відтак держави центр. Європи і Балкану. На питання про Москву, відповів Фрер, що покищо не проектує виїзду туди, однак коли буде потреба, то **сягне** також по опінію Москви.

Фрер уважає, що теперішня міжнародня господарська ситуація **сприяє** акції Ван Зеляида і він є щодо її висліду оптимістом

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПЛЯН ДЛЯ СХ. ГАЛИЧИНИ.

В Пром.-Торг. Палаті у Львові відбулося засідання комітету для опрацювання інвестиційного пляну Сх. Галичини. В засіданні взяли участь крім президії і радників Палати, що є членами комітету, також делегати зарядів міста Львова, Хліборобської і Ремісничої Палати та Поль. Технічного Т-ва. Виспіди дотеперішніх праць і конференцій представив д-р Вахтель, зазначуючи також постулати, що їх внесено для поміщення в інвестиційній програмі. В дискусії, яка відтак виявилась, підкреслено потребу координації всіх зацікавлених установ і організацій та потребу фінансової реальности при опрацюванню інвестиційного пляну.

СКАРБОВІ БОНИ ЗА НЕСКОНВЕРТОВАНІ ДОЛЯРОВІ ОБЛІГАЦІЇ.

Скарбова влада підготовляє емісію 3-відсоткових скарб. бонів на предявника. Ці боні дістануть пос дачі облігацій долярових позичок, які підлягають конверсії на 4 і пів-відсоткову внутр. позичку в 1937 р., якщо ці посідачі не рішаться на конверсію. Вони будуть виставлені на 20 років і будуть викуплені шляхом льосування або скупу з вільної руки.

СУМНА СТАТИСТИКА.

Головний Статист. Уряд видав саме „Статистику друків за рік 1935". Ось кільна цікавих цифр, які там находимо: середній наклад книжок у Польщі є 2.767 примірників, а тому наукові книжки мають пересічно 610 примірників накладу, красна література — 2.633, підручники — 6.927, попул.-наукові видання — 4.779. Взагалі видано 7.460 книжок у накладі 20.645.700 примірників. На позорх 34 мільони населення сердечно мало!

З нашої кооперації.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ РЕВІЗ. СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ КООПЕРАТИВ.

Цьогорічні Загальні Збори Ревіз. Союзу Українських Кооператив відбудуться, згідно з новим правильником, ухваленим на минулорічних Заг. Зборах комісійним способом і будуть тривати 2 дні, а саме 24 і 25. червня. Пленарні засідання відбудуться у великій салі Музичного Т-ва ім. Лисенка, комісія кооп. для загального закупу і збуту буде працювати в малій салі Муз. Т-ва ім. Лисенка, а всі інші комісії в „Домі української кооперації", де міститься РСУК

ВИСЛІД КОНКУРСУ Ц. С. НА ПРОЄКТ ВЗІРЦЕВОЇ КРАМНИЦІ

Комісія для розгляду проектів взірцевої крамниці на селі, надісланих до конкурсу, розписаного Дирекцією Центросоюзу закінчила вже свої праці і винесла постанову: з надісланих до конкурсу чотирьох проектів ніякому не признати першої нагороди, бо ні один не відповів всім вимогам конкурсу. Другу нагороду в сумі зол. 50.— признати п. Білінському Олексі з Рудна за його проект, що найкраще підійшов до вимог конкурсу. Комісія запропонувала Дирекції Центросоюзу, як ініціяторові цього конкурсу, щоб вона розписала новий конкурс на здоконалення вищого виглиду всіх крамниць кооперації для загального закупу і збуту.

ОКСАНА БУРБЕЛЛО
не дуже вдатний дебют
української співачки
НА КРУЖКАХ „СИРЕНА"

ПЕРШИЙ ТЕЛЕФОНІЧНИЙ АПАРАТ В СІЛЬСЬКІЙ КООПЕРАТИВІ.

Кооператива для закупу і збуту „Єдність" в Ременові запровадила у себе телефонічний апарат. Кооператива ця провадить збут збіжжа через Центросоюз і з зв'язку з тим появилася потреба завести в кооперативі телефонічний апарат, який дає можливість взаємно порозумітися з Центросоюзом в справах торговельних.

РУХ ЧЛЕНІВ В Р. С. У. Н

Дирекція Р. С. У. К. приняла на засіданні 29 квітня п. р. 34 нові кооперативи у свої члени, і видала згоду на зареєстрування в суді 10 новоосновних кооператив.

В. Л.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Скромний король серед юрби.

Недано проминуло 25 літ, як данський король Христіян X. засів на престолі. З нагоди ювилею ввесь нарід святочно витав короля. Один французький журнал згадує з цієї нагоди гумористичні моменти, що тоапилися в житті короля.

Літній відпочинок монарха.

Король постійно виїзджає на літній відпочинок до Скаген у північній Ютландії. Це незвичайно гарна та улюблена місцевість короля, що перебуває там рік-річно разом із рідпею. Нераз можна запримітити короля, що проходжується крізь гарні вулиці місточка та приглядається з зацікавленням їхньому життю. Там приїзджає дуже багато рибалок, що продають свій товар. Дивовижний звичай велить продавати купцям рибу, тільки на ліцитації. Урядовець проголошує ціни пропоновані покупцями та вдаряє молотком, коли припаде комусь товар. Згідно з традицією царить на ліцитації велика тишина.

Монарх на ліцитації оселедців.

Одного разу король зайшов на ліцитацію риб та замішався в юрбу людей. Знайомі дворяни незамітно його приняли. Знову король усміхнувся та кивнув головою. Це запримітив урядовець і швидко вдарив молотком та голосно заявив:

„Стара бочка оселедців переходить на власність короля Христіяна".

Рішучі слова урядовця вдарили на приявних неначе грім з ясного неба. Всі враз глянули на короля, що усміхнений став серед юрби людей. Одначе він уже не заперечив рішення й купив бочку оселедців. Тоді оселедець добув право громадянства в королівському домі. Бо на стіл подавали його в різних видах.

Підслухане.

У 1918 році відбувалися великі маніфестації з приводу прилучення Ютландії до Данії. Скрізь відбувалися походи, святочні академії та різні імпрези. На кожному кроці царив небуденний ластрій, неймовірна радість. Серед юрби людей опинився теж король, що водночас маніфестував із всіми. Біля нього стояли дві німкині й довго гляділи на монарха. Раптом одна голосно промовила:

— Він зовсім не є гарний... Правда?

Король почув ці слова, глянув на незнайому даму та відказав:

— Це можливе, що король не гарний, але за це може похвалитися гарним голосом.

Німкині ледви держалися на ногах, коли одержали спокійну й заразом дотепну відповідь. Вони не думали, щоб до короля добігли їхні слова.

Христіян X. відвідує старушку.

Христіян X. бажав відвідати одну 105-літню старушку з нагоди її уродин. Він завжди заходив до старців, або вбогих, щоб приглянутися їхньому життю. Тоді він з ними різні гутірки, нераз дивовижні та надто веселі.

Ось послухаймо, що діялося в хаті старушки підчас королівських відвідин. Вбога старушка була незвичайно зворушена приявністю короля. Вона не дала віри, що монарх зволив загостити до її вбогої хатчини.

Раптом король спитав старушку:

— Думаю, що кожної днини не гостите в себе королів.

На це сивоволоса бабуня відказала:

— Очевидно! Я незвичайно зворушена що Ваша Високість зволили до мене загостити. Одначе й Ваша Високість не відвідує щодня 105-літньої жінки...

Шкло - Живець

зоєв, львівське. — Купелі сіркові, боровинові, потасово-ультрафіолетові та електр. заходи. Сезон від 15. гравня до кінця вересня. Держ. урядовці 50% знижки.

Привид Конан Дойля.

Льондонський „Таймс" подає таку цікаву вістку з Ню Йорку:

Нюйоркський суддя заборонив урядово духові Конан Дойля показуватися на вулицях міста. Ціла подія виглядає не так сенсаційно, як радше комічно. Її головною особою та геройкою є стара жінка Єлисавета О. Кер, яка запевнює, що уявляє собою на землі духа Конан Дойля.

Кілька днів перед судовим процесом перейшла вона Пятою вулицею з величезним трансперентом, на якому був напис, що закликував містера Денінгера прийти до неї і обговорити разом із духом Конан Дойля всі питання замогильного життя.

Річ у тому, що згаданий Денінгер заявив, що заплатить 2.000 фунтів кожному хто після розмови з духом Конан Дойля повторить десять слів, що їх сказав до Денінгера перед смертю Конан Дойль.

— Тоді я повірю — сказав Денінгер — що дух Конан Дойля справді сходить на землю.

Єлисавету О. Кер добре знають у спіритистичних колах Ню Йорку і вона запевнює, що зможе виконати домагання Денінера — на вулиці ходила не я, але сам дух Конан Дойля — сказала вона на своє оправдання в суді. — Я не могла інакше існувати.

— В такім випадку — сказав суддя — перекажіть духові Конан Дойля, що я прошу його на будуче не викликувати вуличного замішання і не перешкоджати в русі.

Прикмети і хиби доброго мужа.

Один із льондонських тижневиків помістив спис гріхів, що їх найчастіше виконують мужі супроти своїх жінок. По довшім редакційнім вступі поміщено 14 питань до читачів. Коли на 14 питань 9 відповідей буде негативних, буде це доказом, що муж поводиться чесно і ввічливо, та що заслуговує на ім'я доброго і взірцевого мужа. Ці питання такі: 1) Чи читаєш при столі? 2) Чи куриш у ліжку? 3) Чи забуваєш вичистити бритву або жилетку по голенню? 4) Чи називаєш свою жінку другим ім'ям? 5) Чи свою маму даєш як найкращий приклад до наслідування? 6) Чи забуваєш про іменини своєї дружини? 7) Чи запрошуєш гостей до свого дому без порозуміння з жінкою? 8) Чи відмовляєшся вести дітей до церкви? 9) Чи перебиваєш жінці, коли вона щось оповідає? 10) Чи вмієш обходитися з радіовим апаратом? 11) Чи перепінюєш свою вартість? 12) Чи не подивляєш своєї жінки в новій сукні? 13) Чи входиш до мешкання не вичистивши черевиків? 14) Чи опорожнюєш свої кишені у присутності жінки?

Очевидно, що ці, які не курять, не мають радія і голяться у фризієра мають тричі більші дані.

Служба Божа для подруж.

Кожного тижня відправляє парох малої англійської громади Службу Божу для подружніх пар. Подружжя сидять у лавках, співають пісні, які звеличують подружню любов та вірність і вислухують проповіди на цю саму тему. Коли подружжя виходить із церкви вкидають карточку до окремої скриньки. На цій карточці виписують вони всі справи і питання, які турбують їх подружнє життя. Вкинені карточки використовує парох до своєї найближчої проповіді. Богослуження для подруж мають уже своїх постійних відвідувачів — молоді любовні пари і ветерани подружньої любови. Найстарша з подружніх пар дивиться на пятьдесятьлітнє подружжя і саме це скріплює переконання пароха, що подружжя — це найважніше і найтяжче завдання нашого життя в якому так важко витримати. Найкращою підтримкою для подруж є те, що вони бачать, що вони не самітні, тільки є ще багато інших, які цей важкий життєвий тягар дивигають.

КОГУТЯЧІ БОЇ ПРИ СВІТЛІ РЕФЛЕКТОРІВ.

У північних французьких містах Рубо і Турсоан відбуваються когутячі бої на які приходить дуже багато глядачів. Найбільше публики творять англійці. Підчас одної вистави виступає до бою приблизно 40 пар когутів. Кожна боротьба не триває довше як 3 хвилини. Ціни вступу на когутячі бої низькі, за те підчас боїв роблять глядачі високі заклади. Найкращі бойові окази когутів спроваджують із Шотляндії і Бельгії. До ніг когутів прикріплюють сталеві остроги довгі на 3 цм. і тому майже кожна боротьба кінчиться смертю переможеного когута.

Також у північній Англії відбуваються тайні когутячі бої, бо за участь і уладження таких диких видовищ карають там великими грошевими грівнами. Тому когутячі бої відбуваються щойно по заході сонця в якихсь пустих місцях при світлі автомобілевих рефлекторів. Іноді такі когутячі бої тривають майже цілу ніч.

ДІВЧИНА У ПАНЦИРНІЙ КАСІ.

У домі одного англійського мільонера в Льондоні скоїлась недавно трагікомічна подія, яка могла дуже нещасливо скінчитися. Молода 21-літня служниця відчинила велику панцирну касу, щоб сховати якісь родинні дорогоцінности своїх панів. Коли вона ввійшла до каси, раптом автоматичні панцирні двері каси затріснулись і дівчина опинилась у касі, як миш у пастці.

На нещастя власник дому, який один знав таємний знак, яким відчиняв касу виїхав у своїх справах з Льондону і тому мусіли кликати пожежну сторожу. Можна собі уявити яку сенсацію викликала ціла подія. Щойно по довгих годинах важких зусиль пожежників удалося при помочі найновіших апаратів виломити двері скарбниці. Дівчину знайшли непротомну, одначе їй привернули швидко память.

ОПЛАТА ЗА СВІЖИЙ ВОЗДУХ.

Льондон — це найбільше задимлене місто на світі. Статистики обчислили, що льондонські димарі викидають денно 44 тони сажі. А лікарі твердять, що сажа, яка має в собі частинки смоли, є одною з головних причин зависдування на рака. Тому деякі льондонські готелі завели спеціяльні фільтри, що чистять воздух. Кімната з таким фільтром коштує 4 шилінги, значить 8 золотих дорожче від кімнат без фільтру. Вісім золотих за те, щоб віддихати не затрованим воздухом — це таки рішуче задорого.

МІСТО БЕЗ ДИМАРІВ.

Місто Мезон Сіті в стейті Орегон (Злуч. Держ.) є, здається, одиноким, що не має зовсім димарів. Це місто, на 8.000 мешканців, побудували недавно у звязку з будовою там великої електрівні. Всі доми в Мезон огрівані електричним струмом, нема в тому місті ані одної газової кухні, тимменше вуглевої. Електричний струм огріває й освічує місто. Це місто вибудували спеціяльно для дослідів над рентовністю електрівні. Не тільки само місто є електризоване. Завдяки вигідним інсталяційним умовинам і завдяки пропаганді електризовано теж зовсім усі оселі і фарми у найближчій околиці.

ОРЕЛ ВЯЗНЕМ СОБАКИ.

Шведські часописи пишуть, що в одній шведській місцевості гірський орел заатакував недавно великого пса. Пес боронився, як міг, але орел не думав резигнувати зі своєї добичі. Вп'явшися кігтями в пса і це — було для орла катастрофою. Кігтів не міг витягнути з тіла собаки і не міг піднести пса, бо той був затяжкий. На голосне скавуління собаки надбігли селяни і вбили орла.

Ширіть наш часопис!

ВЕСЕЛЕ.

СКІЛЬКИ ЗІР НА НЕБІ?

Один німецький генерал мав звичай заскакувати вояків на варті різними питаннями. І здебільша не діставав відповіди. Одного вечора в липні пішов до перемерзлого вартового і запитався: „Скільки є зір на небі?" Вартовий знав привичку генерала і вирішив завести його в поле. Не надумуючись довго, каже: „Хвилинку, Ексцеленціє. Зараз почислю". І спокійно зачав числити: „Раз, два, три і т. д." Коли дочислив до 100, генерала вже не було. Втік із зимна і лихий, що простий вояк вивів його в поле. На другий день казав подати собі ім'я вартового, що імпонував йому бистротою думки. Чесного вояка вартовий став пізнавати.

Великий політичний процес у Львові.

15 МОЛОДИХ УКРАЇНЦІВ (-ОК) ПЕРЕД СУДОМ ПРИСЯГЛИХ.

Четвертий день розправи.

ЗІЗНАННЯ СВІДКІВ.

В пятницю 11. ц. м. почали вже зізнавати свідки. Між публикою були між іншими три польські студенти теольогії, які з великим зацікавленням прислухувалися розправі.

Перший ввійшов на салю **св. Ян Жак,** поліцай і незаприсяжений зізнав, що з доручення слідчого виділу пішов на Вульку, де вихованки „сирітського захисту" знайшли в ярі течку і два пакунки. Свідок переслухав негайно малих хлопців, які оповідали йому, що знайшли згадану течку і два пакунки. Каже, що в течці були револьвери, вітрівка та інші дрібні предмети, але їх не пригадує собі. В пакунках були бюлетини і книжки, що їх свідок перечислив і записав до свого записника. Опісля оглянув револьвери і бюлетени, що лежать на столі перед суддями присяглих кажучи, що саме ці речі найдено на Вульці. На запит предсідника підс. Мицківна каже, що не знає, чи найдені револьвери ті самі, що їх винесли з її хати.

Св. Адам Байсарович, поліцай, незаприсяжений, оповідає, що дня 23. квітня 1935, 3-ох селян найшли тіла вбитих Копача і Ковалюківної при потічку на сіножати т. зв. „Шибарки" в Рясні Польській. Тіла лежали у віддалені коло 300 м. від останніх хат Білогорщі у західному напрямі. Каже, що рани на тілі вбитих були осмалені. Виходилоб, що стріли віддано до них з дуже близької віддалі. На сіножати не було ніяких слідів ні вбивників ні вбитих. Одну кулю найдено під тілом убитої Ковалюківної в землі. Три кулі найдено теж у землі, побіч тіл. Каже, що попереднього дня бачили селяни мужчину і жінку, які йшли від Рясни Польської у напрямі, де найшли їх тіла.

Св. Володимира Ковалюківна, абсольвентка гімназії, заприсяжена зізнає, що в неділю 21. квітня 1935 р. коло год. 9-ої вечором прийшов Копач до п-ства Ковалюків у Скнилові і говорив, що до нього стріляла мабуть поліція в білогорському лісі. Говорив, що мав стрінутися у білогорському лісі з якимись особами. Здогадувався, що поліція стріляла до нього тому, бо був кількома наворотами арештований. Чергового дня в 9 год. рано пішов зі сестрою до Рудна, щоб забрати свої речі. З бл. п. Марією Ковалюківною пішов мабуть тому, бо боявся, що його поліція арештує. Каже, що Копач часто приходив до хати її батьків. Чого приходив не знає. З ким Копач стрічався не знає. Стрічався ще з її сестрою. Копач оповідав свідкові, що пізнав якогось дуже ідейного хлопця, мабуть члена ОУН. Прізвища його не подав, але назвав його „бережанцем". Про що вони говорили не знає. Копач оповідав, що передав цьому „бережанцеві" револьвери. Навіщо дав ці револьвери — не знає. Чи Копача вважали в ОУН. провокатором — не знає. Копач говорив лише їй, що його знайомий Теллюк при якійсь стрічі з ним на вулиці дуже холодно відносився до нього. Тому предсідник відчитав частинно зізнання свідка, з яких виходить, що Копач говорив їй про організаційні справи, що в ОУН. вважали його провокатором, а навіть його знайомий Теллюк зустрінувшися з Копачем холодно поводився з ним. Далі свідок виясняє, що від своєї сестри бл. п. Марії чула, що була група „З. О. В." в ОУН. і видавала бюлетин „ЗОВ". Хто належав до цієї групи і які її завдання не знає. Не знає теж, чи група „ЗОВ." змагала до захоплення проводу ОУН. у свої руки, щоб вести радикальніше революційну діяльність. Не пригадує собі теж, щоб Копач називав провідників ОУН. „паничиками, боягузами, лінюхами" і т. д., які зі страху не хочуть вести далі революційної діяльности. Тому предсідник відчитав зізнання свідка, зложені у слідстві. Підчас їх відчитування свідок виясняє, що поліція підсунула їй слова, що їх мав сказати один член ОУН. до бл. п. сестри Марії, а саме: „якщо повстане в ОУН. окрема група, то він накаже вистріляти її членів як псів". Подає, що всіх зізнань потвердити тепер не може, бо на поліції зізнавала як підсудна. До того деяких подробиць не пригадує собі. Додає, що Копач заявив їй, що Теллюк не належить до ОУН. Предсідник: Дивна ця конспіративна організація, коли українське громадянство знало про все, що діється в цій організації. Свідок мовчить. З черги прокуратор поставив їй кілька питань. Свідок відповідаючи виясняє, що не говорила про те, що Дмитерко був дуже добрим товаришем Копача і що з ним працював. Хто вбив її сестру та Копача не знає, може навіть поліція. Здогадується, що вбили її на політичному тлі. Прокуратор питає голосно свідка: Чи Герета і Мицківна теж належали до поліції? Адже судова експертиза ствердила, що їх вбили з револьверів „Орґеш", які мав Копач". Свідок мовчить. В кінці кілька питань поставив їй обор. д-р Ст. Шухевич. Свідок заявляє, що її сестра не показувала їй ніколи „бережанця". Каже теж, що була два рази в помешканню Копача в Рудні.

По 5-хвилинній перерві ввійшов на салю батько підс. Ю. Дмитерка, якого підсудний цілує в руку. **Св. Дмитерко,** заприсяжений, зізнає, що в неділю 21. квітня 1935 р. рано прийшло двох мужчин на подвіря і розпитувалися його жінки за Ю. Дмитерком. Далі переповідає подробиці відомі з акту обвинувачення. Підкреслює, що не знає, хто це були ці невідомі мужчини. Приглянувшись підсудним Дячишинові і Миронові заявляє, що не може з цілою рішучістю ствердити, що Дячишин приходив згаданого дня за його сином. Зате рішуче заперечує, щоб Мирон був тим другим мужчиною, який приходив за його сином. Тому предсідник відчитав його зізнання зі слідство. Після того випитувався прокуратор свідка про втечу обох мужчин з його хати дня 21. квітня 1935 р. та про військову книжечку на ім'я Мирон, що її мали відобрати від одного мужчини. Підс. Ю. Дмитерко виясняє, що з військової книжечки ніхто не відчитував на голос у хаті прізвища: Мирона.

Св. Йосиф Будний, поліційний агент зізнає, що по вбивстві Копача переводив ревізію в його помешканню в Рудні. Оповідає, що одного разу перед убивством бачив Копача з Марією та Володимирою Ковалюківною на Янівському цвинтарі, звідкіля відійшли за кілька хвилин до міста. Свідок їх обсервував. Каже, що біля будинку головної почти стрінулися одної неділі Теллюк з Мельником. Далі оповідає, про стрічу Березовського з Дячишином в городі Костюшка і зустріч Дячишина з Павлом Мерцалом при вул. Грунвальдській. Додає, що Дячишин стрічався теж з Зеноном Матлою. З цим останнім стрічався теж І. Масюк. Каже, що арештував В. Герету в помешканню Я. Кіт. Тоді Герета говорив, що підчас мячених змагань розбив собі коліно. Одначе перед вязничим лікарем Герета заявив, що хотів скінчити самогубством з приводу нещасливої любови і тоді ранився в коліно ноги. Опісля свідок переповідає зізнання Герети на поліції. Отже Герета — каже свідок — зізнав, що належав до ОУН. Від „зверхника" дістав приказ сконтактувати з Копачем і Ковалюківною. Як виглядав „зверхник" свідок не пригадує собі. Заявляє, що дістав інформації від одного чоловіка, що Березовський був провідником групи ремісників. На питання обор. д-ра К. Паньківського чи мав конфіденційні вістки про Березовського, чи його сам обсервував, свідок відповів, що його раніше сам обсервував. На питання підс. Березовського, якого характеру були його стрічі з Матлою, свідок мовчить. Березовський виясняє, що Матла був інструктором його сестри.

По півгодинній перерві зізнавала по польськи **св. Теодозія Левицька,** дружина артиста, гр.-кат. незаприсяжена. Спершу просить, щоб предсідник відчитав її зізнання, бо подробиць не пригадує собі. Опісля каже, що одна пані — як пізніше виявилося — Марія Ковалюківна, винаняла в її віллі помешкання для академика. Додає, що Марія Ковалюківна приходила часто до цього академика. Чи ще якась інша жінка приходила до нього, не пригадує собі. До нього прийшов одного передполудня мужчина середнього росту, в рогових окулярах, з румянцями на лиці. Предсідник показує їй дві фотографії Герети, але свідок не може пізнати, чи ним був згаданий мужчина. Каже, що Копач мешкав в її віллі під прізвищем „Міхал Шари". В неділю 21. квітня 1935. Копач вийшов кажучи, що йде на якусь стрічу. Незнайомий мужчина приходив двічі до Копача чергового дня передполуднем.

По кількох питаннях прокуратора й обор. д-ра Ст. Шухевича почав зізнавати по польськи **св. Карло Левицький,** гр.-кат., артист-маляр. Оповідає, що в його віллі мешкав Копач. До нього приходив якийсь мужчина. Оглянувши фотографію Герети заявляє, що він не приходив до Копача. Додає, що незнайомий мужчина мав рогові окуляри, округле лице. Не пригадує собі, в якому плащі й одінні був згаданий незнайомий мужчина. Тому відчитано його зізнання зі слідства. На питання обор. д-ра Ст. Шухевича каже, що не пригадує собі докладно, коли нарисував сильветку цього незнайомого мужчини, який приходив до Копача. В кожному випадку було це кілька днів по гр.-кат. Великодніх святах.

Св. Станіслав Екерт, поліцай, зізнав згідно з актом обвинувачення, що 25. липня 1935. р. обсервував І. Теллюка. Йшов за ним вул. Осолінських аж на вул. Грунвальдську ч. 6., де стрінувся з Дячишином. Каже, що дня 28. липня Теллюк стрінувся знову з Дячишином на мості на Замарстинові, звідкіля пішли у напрямі купальні на горби. Додає, що Дячишин стрінувся 1. серпня на вул. Осолінських з незнаним мужчиною. На питання обор. д-ра Ст. Шухевича каже, що дня 28. липня 1935. р. був в цівільному одінні, коли обсервував Теллюка.

Св. Тадей Кшижак, поліційний агент, зізнав теж про слідкування за підс. Теллюком згідно з актом обвинувачення.

Св. Іван Дідик, гр.-кат. кравець, заприсяжений, зізнає по польськи, що підсудні Павло та Іван Мерцало і Григорій Дячишин працювали в його робітні. Дячишин працював у нього два роки, а Мерцали пів року. Дня 21. квітня 1935. р. Дячишин пішов рано коло 6. або 7. год. до церкви св. Юра до сповіди. Опісля вийшли обаа Мерцали. В неділю вечором вернувся Дячишин. Не пригадує собі, чи Мерцали були в понеділок 22. квітня 1936. р. Не знає, коли вернулися у вівторок чи рано чи пополудні. Тому, що свідок зізнавав дуже неясно предсідник відчитав його зізнання зі слідства. Далі оповідає, що до його робітні вечором приходив якийсь високий мужчина до Дячишина у справі направи сподень. Глянувши на Теллюка каже, що був ростом такий високий, як Теллюк, але позатим зовсім не подібний до нього. Зрештою про це може сказати Дячишин, чи це був Теллюк, чи ні. (На салі сміх.) Тому предсідник знову відчитав частинно зізнання зі слідства.

Св. Владислав Хмяк, поліц. агент зізнає, що переслухував на поліції Мирона і Дячишина у справі намаганого нападу на Дмитерка. Подає подробиці їх зізнань на поліції згідно з актом об-

ВИСОКА ШКОЛА ПОЛІТИЧНИХ НАУК
при
Українському Технічно-Господарському Інституті приймає впис студентів на перший семестр.

Програма Школи складається з восьми таких груп предметів: 1) Загальна політика, 2) Держава і право, 3) Соціяльна політика, 4) Економіка, 5) Соціольогія, 6) Журналістика, 7) Українознавство, 8) Різні предмети загального характеру.

Викладають професори **Української Господарської Академії** та інших українських високих шкіл.

Навчання триває **шість семестрів**. Провадиться **позаочною** (кореспонденційною) методою.

У дійсні **студенти** приймаються особи з закінченою середньою освітою. Особи б-з матури можуть вписуватися до школи, як **курсанти**. Після закінчення школи абсольвенти дістають **диплом**.

Проспекти з умовами студій і таксами за навчання **безплатно**. Звертатися на адресу: Ukrajinský Technicko-Hospodarský Institut. Podebrady, Tchecoslovaquiev, або Товариство „Сільський Господар", Львів, Ринок 10. На першу відповідь прикладати міжнародню поштову марку.

На ту саму адресу надсилати прохання і запити у справі студій на 4-річному Високошкільному **Економічно-Кооперативному Відділі**, 2-річному **Технікумі Сільсько-Господарської Промисловости**, 2-річних курсах **Українознавства**, Вищих Курсах **Громадської Агрономії**, 1-річних курсах **Бухгальтерії** та короткочасових курсах чужих мов, пасічництва, американського промислового пасічництва, садівництва, консервації і переробу овочевини та городини, обробу шкіри, шльосарства, фотографії, радіотехніки, птахівництва та городництва.

винуваченням. Запевняє, що Дячишин при конфронтації назвав Березовського організаційним „зверхником". Каже, що переводив ревізію у пивниці Нагайчуків, де найшов замазані клаптики паперу з фарбою. П. Нагайчук зізнав, що І. Масюк, який в нього мешкав, займався видаванням книжок. Каже, що Мерцали признавався, що їх звербував до організації Дячишин. Він теж зізнав, що Мерцали оповідали йому про побут у Білогорському лісі, щоб слідкувати за одним мужчиною і жінкою. Додає, що Лопунька, Теллюк та Іваннонько не признавалися до приналежности до ОУН. Запевняє на питання прокуратора, що не змушував Мирона до складання зізнань. На кілька питань обор. д-ра Ст. Шухевича свідок заявляє, що нічого не пригадує собі і тому не дав на них відповіди. Не дає теж відповіди на питання обор. д-ра Шевчука та підс. Дячишина. Вкінці обор. д-р Ст. Шухевич звернувся до предсідника, щоб свідок знайшов ці замазані клаптики паперу з друкарською фарбою між предметами, що лежать на столі перед і побіч суддів присяглих. Свідок шукав їх майже 20 хвилин, але не знайшов їх.

Вкінці зізнавав **св. Ян Бабяж**, поліц. агент про зізнання підс. Дячишина на поліції, згідно з актом обвинувачення. Каже, що зверхником Дячишина був Теллюк після Герети. Запевняє, що так зізнав Дячишин. Далі оповідає про стрічу Дячишина і Теллюка з інш. особами на Замарстинівських горбах. При конфронтації з Дячишином і Мироном свідки з Підберезець рішуче стверджували, що оба вони допитувалися за Ю. Дмитерком дня 21. квітня 1935. Далі свідок зізнавав згідно з актом обвинувачення про зізнання на поліції інших підсудних. З черги цілу низку питань поставив свідкові обор. д-р С. Шевчук, але свідок не давав здебільша відповіди кажучи, що подробиць не пригадує собі. На питання обор. д-ра Ст. Шухевича, коли Дячишин зізнав, що стрічався на замарстинівських горбах з Теллюком, свідок відповідає, що щойно після того, як Дячишинові показали фотографії. Вкінці підсудні Іваннонько, Дячишин та Іван Мерцало ставили питання до св. Бабяжа та св. Хімяка, але теж не діставали відповідей. Після того предсідник відложив розправу до суботи, год. 9 рано.

Зі сенату.

Нині відбулося пленарне засідання сенату в присутности членів уряду. Наради почалися від дискусії над урядовим законопроектом про забезпеку праці для учасників боротьби за незалежність Польщі.

Найближче засідання сойму відбудеться в середу.

По широкому світі.

Чехословацький премієр Годжа виїздить на 2-денну офіційну візиту до Букарешту.

Румунський король дав відзначення польському послові у Букарешті Арцішевському, директорові дипльомятичного протоколу Ромєрові, шефові військового кабінету президента ген. Шеллі та президентським адютантам.

Швайцарський уряд постановив визнати анексію Абісинії.

У Злучених Державах страйкові заворушення тривають дальше; поліція мусіла кілька разів інтервеніювати, уживаючи слізних гранатів.

У північній Фінляндії причалив літак, яким керував швед Аренберґ, що не мав дозволу перелітати над Фінляндською територією.

Перувіянські гвардисти напали на пограничне еквадорське місто Зопотіллю.

Бельгійський сенат ухвалив 90-ма голосами проти 64-ох законопроект про амнестію, що його вже ухвалив парлямент.

Франко-турецькі переговори мабуть небавом доведуть до прозуміння.

У Французькій місцевости Левалльоа дійшло до сутички і перестрілки між робітниками, що чистять вози і які частинно працюють, частинно страйкують. Ранено кількох маніфестантів і поліцаїв.

ТРЕБА СПОДІВАТИСЬ АРАБСЬКОГО ПОВСТАННЯ.

Член арабського національного комітету д-р Ізам Таннус заявив у інтерві представникам американської преси, що як жидівська імміграція до Палестини негайно не припиниться, треба сподіватись нового арабського повстання і то куди грізнішого ніж усі дотеперішні заворушення.

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського**, Львів, пл. Капітульна 3. І., телефон 254-46. Приймаю футра до перехованнн літом.

— **У шості роковини смерти Вячеслава Липинського** відбудеться дня 13. червня ц. р. архикатедральній церкві св. Юра Поминальне Богослуження. Початок в год. 12; в год. 12.30 Панахида.

— **Жіноча Реміснича Школа кооп. „Труд"** у Львові вшанує 13. червня ц. р. концертом 100-ліття видання „Русалки Дністрової". Мала сала Лисенка, година 19.30. 1007 1—1

— **Перервали нашу Службу Божу в радіо.** Як відомо, в четвер 10. ц. м. у свято Вознесення передавало львівське радіо нашу Службу Божу з Успенської церкви у Львові Сл. Божа, як і попередніми разами, почалася в год. 10 і мала скінчитись в год. 11.57. Тимчасом перервано її несподівано для всіх в год. 10.30, щоб надати виступ якоїсь школи... Зроблено це не тільки без попереднього порозуміння з кимнебудь, але навіть в останній хвилині не повідомлено про це нікого. Що це має значити?

— **Загальні Збори Окружного Відділу Тов. св. Андрея в Золочеві** відбудуться 14. 6. ц. р. в салі Тов. ім. Маркіяна Шашкевича в Золочеві зі звичайним порядком нарад. Початок в год. 10.30 передпол.

— **Рем.-Пром. Бурсі на виховні цілі.** В неділю 13. ц. м. відбудеться публична збірка на Рем.-Пром. Бурсу у Львові. Установа ця виконує важку харитативно-виховну працю. Поможім їй повести потрібне діло!

— **Філія „Просвіти" ім. М. Шашкевича у Львові** влаштовує дня 13. червня ц. р. в 100-ліття появи „Дністрової Русалки" велике ювилейне свято. В год. 10. рано Служба Божа в церкві св. Петра й Павла при вул. Личаківській; год. 12. пополудне панахида на могилі Маркіяна Шашкевича й зложення вінців на Личаківськім цвинтарі; год. 3. попол. святочна академія на площі Сокола-Батька. Подрібна програма академії в афішах.

— **Загальні Збори Рем.-Пром. Бурси у Львові** відбудуться 27. ц. м. в год. 10. рано в салі Т-ва „Зоря" (вул. Вірменська 25) зі звичайним порядком нарад. — **Рада Товариства.**

— **Управнення гімназії Рідної Школи в Яворові.** Громадянство, батьки й молодь гімназії Р. Ш. в Яворові з приємністю приняли до відома веселу вістку, що міністерство освіти у Варшаві надало гімназії Р. Ш. **повні права державних шкіл** від шк. р. 1937/38 почавши аж до відкликання. Найстарша гімназія Р. Ш. на це відзначення дійсно заслужила. В Яворові буде одинокий на цілий край рідно-шкільний коедукаційний ліцей класичного типу, тому вся молодь, що думає йти на теольогію, повинна зголоситися до цього ліцею. — Р. С.

— **Фахова порадня** Патронату над ремісничою і промисловою молодю у Львові уладжує в суботу, 12. ц. м. і в неділю, 13. ц. м. в год. 10. в салі Промислово-торговельної Палати (вул. Бурляра 5.) для родичів і опікунів інформаційні розмови в справі вибору шкіл і звання для молоді, що кінчить вселюдну школу.

— **Мистецька виставa** львівського Союзу артистів пластиків є відкрита в домівці при вул. Дідушицьких, І. пов. щодень від 10—15 год. в неділі від 10—14. Вистава обіймає: збірку графік З. Ацеданського, різьби Е. Цесляка, малярську графіку Е. Кусьмєржа та олії й рисунки Г. Лянгермана.

— **Весняний салон** Т-ва прихильників мистецтва на площі Сх. Торгів у Львові користується поважною фреквенцією. Звертають увагу праці малярів з Варшави, Ст. Мрожевського, з Льондону, Гіжицької з Кракова, Новаковської зі Львова та инака праць малярів Батовського, Рославовського, Альбіновської, Опольської й ін. Вистава отворена щодень від 10. до 18. год.

— **Кінцевий іспит у Торговельній Школі „Рідної Школи" у Львові** відбувся в днях 26.—29 V. письменний і 8.—9. VI. устний під проводом директора Антона Ковальська як предсідника у присутности голови Рідної Школи дир. Дениса Кореця. Кінцевий іспит зложили: Барабаш Марія Анна, Бернгардт Олекса, Бордун Анна, Качмарський Омелян Зиновій, Клименко Осип, Корж Ольга, Костирко Стефанія, Любак Ольга, Найда Олена, Огородник Методій Михайло, Пальчинський Олекса — з відзначенням, Платків Неоніля Іванна, Руда Евгенія, Скоцень Олекса, Соха Богдана Марта, Стасишин Олена, Сташків Нестор, Шмер Володимир. До кінцевого іспиту не допущено 3 учнів, при іспиті репробовано теж 3 учнів.

— **Державний адміністраційний ліцей** буде відкритий у Львові з новим шкільним роком. Вписи приймає дирекція економічно-торговельної школи у Львові, пл. Стрілецька 8. Третій спеціяльний рік передбачує такі відділи: а) адміністраційно-самоврядний, б) залізничий, в) скарбовий і г) поштовий.

— **Замісць самостійної гімназії паралелька.** Куратория львівської шкільної округи оголосила вписи на новий шкільний рік до мужеського паралельного відділу І. кл. з українською мовою навчання, зорганізованого при ІІІ. державній польській гімназії в Тернополі. Як бачимо, є це нова спроба ревандкації державної української гімназії, розв'язаної в 1930 р., у формі паралельок „под вспульним дахем". Торік ця спроба не вдалася. Характеристичне, що вписи до цієї паралельки в час 1.—16. червня оголошено в газеті „Всход" щойно 10. червня, а вступні іспити на дні 17—19. червня ц. р.

— **Іспит зрілости в дівочій гімназії „Р. Ш." у Станиславові** відбувся під проводом делегата кураторії проф. О. Бойцуна. До іспиту допущено 20 учениць. З них одна відступила від письменного іспиту, 3 перепали, а до устного допущено 16 учениць. При устнім іспиті 14 учениць здало, а 2 репробовано. Іспит зрілости здали: **Богачик** В., Будзуляк Н., Висоцька М., Гавриляк М., Дівнич Д., Кучера А., Кордовська Л., Левицька Л., Литвинович О., Мойсеович Л., Салевич С., Таранчин М., Фліс'як І., Яворська О.

— **Нові священники.** Канадійський епископ Василь Ладика ЧСВВ, що недавно приїхав до Галичини, висвятив 30. травня ц. р. у василіянській церкві в Жовкві сімох скінчених студентів теольогії на священників. Висвячені є: 1) о. Теодот Коцаба родом із Лісок пов. Коломия; 2) о. Григорій Теплий родом із Камінки Струмилової; (оба покінчили студії в папському семинарі в Дубаї); 3) о. Степан Борис родом із Серних Середніх пов. Рогатин; 4) о. Мих. Горошко родом із Дроздович пов. Городок Яг.; 5) Константин Жарський родом із Белза; 6) о. Мирослав Колодій із Клебанівки; 7) о. Евген Міль із Ярчовець пов. Зборів. Останні покінчили богословські студії у Львові. Нововисвячені священники відправили перші Служби Божі в родинних місцевостях і в найближчому часі виїдуть до Канади.

— **Іспит зрілости в коедукаційній гімназії „Рідної Школи" в Тернополі** відбувся в днях від 7.—9. червня ц. р. під проводом п. Лаврентія Мазура, директора держ. гімн. в Збаражі. З допущених до устного іспиту 16 абітурієнтів (ок) склало іспит 14, а саме: Балабан Евстахій, Борковський Григорій, Буданий Всеволод Богдан, Вонс Олег Мирослав, Гірняк Любов Ірина, Добровольська Ольга, Кашуба Марія Оксана, Копачівський Павло, Королюк Богдан, Кучинський Роман, Левицький Петро, Романюк Іван, Сеник Олег Нестор, Юськевич Дарія. При письменному іспиті репробовано 5-ох абітурієнтів (ок).

— **Іспит зрілости** в турчанській коедукаційній гімназії в Турці пройшов гірше, як попередніми роками. На 26 абітурієнтів репробовано при письменній 11, а при устній 5 так що іспит зрілости зложило всього 10 абітурієнтів, між ними 3 українців, а саме: Орест Шеремета, Анатоль Матківський і Ярослав Владичин.

— **Вогні горять.** В Дмитрю коло Щирця львівського повіту вибухла в ночі пожежа і почала швидко поширюватися. Стріхи, висохлі на спеці і деревляні будинки горіли як сірнички. В короткому часі пожежа охопила коло 100 господарств. На місце приїхали довколишні пожежні сторожі і тільки з тяжким трудом припинили пожежу, що могла знищити ціле село. На місце прибули представники місцевої влади, а також львівський воєвода Білик, який виплатив погорільцям тисячу зол. допомоги. Слід зазначити, що таку саму допомогу дістали погорільці села Гнійниць, яворівського повіту. — В Селиськах бобрецького повіту вибухла грізна пожежа в загороді Іги. Цебровського. Вогонь перекинувся на сусідні будинки, наслідком чого згоріло 16 господарств. Причиною пожежі була необережність з вогнем. — Від недокуреного папіроса запався громадський ліс у Станьківцях (Долинщина). Згоріло коло 13 гектарів, решту довколичні селяни уратували. — Також від папіроса запалився міст на Пруті на шляху між Косовом і Коломиєю, але прохожі вгасили пожежу. — Залізничий міст, критий дошками, між Галичем і Підвисоким, запалився від іскри, що вилетіла з льокомотиви. Залізничий сторож погасив вогонь. — У Казимирові (Городенщина) згоріло 100 гектарів ліса.

— **Самогубства.** Симон Сольд, студент берлінської політехніки, вискочив з балькону 2. поверха при вул. Казимирівській 31. і згинув на місці. Від довшого часу жив він у психічній депресії та неслужав ся переслідуючу манією. — 30-літній робітник з Левандівки Йосип Гупало намагався відібрати собі життя і тому напився сільного квасу.

— **Знайшов скарб** у хаті Андрій Тимків у Сівці Войнилівській пов. Калуш, перекопуючи землю у своїй хаті, знайшов дзбанок, повний австрійських золотих і срібних монет. У дзбанку було 17 штук золотих 20-коронівок, 130 штук штук срібних двокоронівок і 110 штук срібних однокоронівок. Як усітйнили доходження, гроші закопала в часі війни жінка Тимкова.

— **Податковий поборець дефравдантом.** У скарбовім уряді в Сарнах викрили зловживання, яких допускався податковий поборець Аркадій Чапський. Він присвоїв собі 3.694 зол., фальшуючи податкові квіти. Гроші програв у карти з іншими урядовцями. Після викриття дефравдації Чапський звернув до каси 3.000 зол. Справою занялася прокураторія.

— **Смерть еміграційного філянтропа.** У Варшаві помер з кінцем травня ц. р. д-р Ф. Нужинський, начальний лікар Еміграційного Синдикату. Померший належав до тих, що свої молоді роки присвятили боротьбі з царським абсолютизмом, переживаючи всі наслідки тієї боротьби, як ревізії, арештування, вязницю і втечу за кордон. У відродженій Польщі присвятив усі свої сили і знання праці лікаря й еміграційного діяча. Був лікарем реемиграційного табору у Гранську, був одним з основників Польського Товариства Еміграційного, лікарем корабельних підприємств і Кольонізаційного Товариства, врешті начальним лікарем Еміграційного Синдикату, у якому зорганізував лікарську службу і безплатні амбулаторії. Не було ніодної еміграційної проблеми, в якій померший не брав би участи як знавець еміграційної проблеми і лікар-суспільник. Людяний, сильно відзивчий на людське горе, завжди бачив в емігрантах, яких зустрічав десятками майже що-днини, людей, що потребують не тільки лікарських оглядин, але й теплого, привітливого слова. Цим зєднував собі людей і за це його всі цінили й високо поважали.

— **Новий німецький кружляк.** В Кільонії спущено на води новий німецький кружляк „Бліхер" з містотою 10.000 тон. Є це один із трьох кружляків, які Німеччина має право побудувати на основі англо-німецької морської умови. Кружляк розвиває швидкість 32 вузлів на годину і має вісім гармат калібру 20.3 цм., кілька протилетунських пушок і кілька торпедових рур.

— **Совітська телефонізація.** На партійному зібранні в Москві оголошено стан телефонізації Совітів, представляючи що ділянку совітської індустріялізації в сумному світлі. Показується, що ціла та справа находилася в руках „шкідників". Пляни телефонізації переведено на — папері і багато місцевостей злучених телефонами, не може ними користуватись. Замість телефонічних дротів ужито кільчастих або звичайних, при чому вжито нездалі ізолятори. Крім того введено таку „систему", що найдальше положені міста, як Владивосток і Одеса, висилають до Москви депеші з проханням прислати два кіля цвяхів або дозволяють побілити стелю і т. п. Зібрання добачило в цьому „руку клясових ворогів".

Відозви й комунікати.

КОМУНІКАТ КОМІСІЇ ВИХОВНИХ ОСЕЛЬ І МАНДРІВОК МОЛОДІ.

Мадрівний табор дівчат по Лемківщині відбудеться від 2. до 16. липня. Оплата 25 зол. Зголошення надсилати на адресу: КВОММ, Львів, вул. Чарнецького ч. 26, найдальше до 15. червня ц. р. Оплату треба зложити найдальше до 23. VI. складанкою П. К. О. на конто КВОММУ в Земельному Банку.

Збірка таборовичок, що виїзджають зі Львова 2. VII., в год. 8.30 у вестибулі головного двірця, в Самборі в год. 11.12, Новому Загірі в год. 13.50, у Щавному на лінії Нове Загіря—Лупків в год. 15.10.

КОМУНІКАТ Ч. 3.

КВОММ подає:

1. **Табор для фахово-працюючої молоді** (жіночий) у **Славську** з причини санітарних **перенесений** зі Славська до **Старяви** к. Хирова і відбудеться в часі від 8.—29. липня ц. р.

2. **Табор для дівчаток від літ 7—9,** заповіджений у **Старяві** в часі від **22. червня до 19. липня,** у згадаському річниці **не відбудеться.** Дівчаток у згаданому віці просимо **зголошувати на табор** у Старяві, який відбудеться в часі **від 1.—27. серпня ц. р.**

3. **Табор для хлопців від літ 7—9 у Старяві,** заповіджений на час від 21. липня до 17. серпня, відбудеться у **Старяві в часі від 1.—27. серпня ц. р.**

Дописи.

КОЛОМИЯ.

Конференція кредитівок коломийського повіту відбулася в неділю 30. травня заходом дирекції „Покутського Союзу". Дир. Яхно зреферував стан кредитових кооператив повіту з днем 31. XII. 1936. Організаційну працю ведено в мин. році тільки в коломийськім повіті, в якім є 17 райфайзенок (всіх, тобто 6 коломийського й сусідніх повітів: надвірнянського, городенського і косівського, було 22). Нових членів прибуло 1042, убуло 134, в кінцем року було 4.703, отже 20.8% приросту (в 1935 р. було 13.3%). Між членами 967 жінок (20.1%). Оборотові фонди дають 178.943.81 зол. На них складаються 1) власні фонди 59.766.45 зол.: 33.3% всіх фондів (1935 — 36.8%), що зросли в цім році на 18.654.38 зол. (22.9%); 2) чужі фонди 119.177.37 зол. (66.7%; 1935 р. 79.108.28 зол. — 63.2%). Відношення власного майна до чужого як 1:2 (1935 р. 1:1.70).Ощадности в райфайзенках зросли на 37.953.47 зол. (36.8%). Ідеї ощадности поширюється; дрібні ощадности дали 3.516.61 зол. (1935 р. — 2.714.64 зол.). Вексельні позички 152.661.94 зол. На 22 райфайзенки 16 закінчило рік 1936 білянсовою надвишкою, 4 нові білансів ще не робили і тільки 2 виказали білянсові втрати через невідповідну господарку. На організаційну працю витратив „Пок. Союз" 60 робучих днів. Головну вагу покладено на боротьбу з демораліза-цією членів-довжників, яка вдерлася в нашу кредитову кооперацію у звязку з віддовжальними законами. На дальше слід звернути увагу на засновування нових райфайзенок, на систематичне організування дрібної ощадности, на розділ районів та одностайну позичкову практику і на творення плавних льокат. Після реферату дир. Пашкевича, в якому він ширше розвинув й умотивував намічену працю й рівночасно звернув увагу на небезпеку нової кризи, про яку вже дискутують в Америці, прийнято голосуванням внесення-директиви: 1) поспішати ощадність звичайну і масову дрібну, 2) бути обережними в даванні позичок, 3) остерігати членів перед обдовженням і стежити за обдовженням мас, 4) збільшувати власні фонди, 5) усувати з кредитівок усяких хитрих конверсантів, 6) наладжувати тісну співпрацю кредитівок між собою і з „Пок. Союзом", 7) перевести Заг. Збори „Покутського Господаря". — Того самого дня (30. V.) і в тім самім часі відбулися Загальні Збори кооп. „Покутський Господар" під проводом голови Нада. Ради рад. д-ра Ковальця. Вшанувавши память померлих членів, між ними члена Надзірної Ради дир. П. Мостовича та прийнявши минулорічний протокол до відома, збори вислухали звідомлень управи за 1936-ий рік. Ревізійне звідомлення д-ра З. Петрова ствердило зріст торгів на 88% та поширення кругу діяльности. З білянсу, відчитаного п. Гаєвою, члени почули, що торги були вищі в порівнянні з торгами 1935 р. на 9.000 зол., що відношення власних капіталів до чужих було як 1:0.35 (на початку кооперативи було воно 1:8.35), чистого зиску було 881.58 зол. З доповнення дир. Бернада довідалися ми, що сума торгів осягнула висоту 66.000 зол. До того введено багатший вибір товарів і кращої якости. Винайнято ще один льокаль, в якому примішено головно кухонне знаряддя, залишивши в давньому льокалю рільниче знаряддя й насіння. Ця розбудова потягнула за собою чималі видатки, а не знову потягає за собою потребу свіжих фондів, які можна добути приєднуванням нових членів. Контрольна Комісія найшла все в найкращому порядку, отже збори після речевої дискусії дали управі абсолюторію. Опісля приділено зиск до власного фонду, прийнято буджет та висоту зобовязань на 1937 рік, затверджено дотеперішній склад Нада Ради з тим, що на місце покд. дир. Мостовича увійшов В. Мельник, і склад дирекції. (Р. Боднар, А. Гаєва, М. Берлад; зast. Б. Яхно, І. Трач). При внесках і запитах обговорювано питання поширення агенд кооператив.

Спорт.

ПРОБА К. Л. К. ВДАЛАСЯ

Фідія К. Л. К. Львів зорганізувала в четвер 10. ц. м. плавецькі змагання, на яких деякі кращі змагуни КЛК намагалися побити дотеперішні плавецькі рекорди. І справді проби вдалися, бо на цих змаганнях впало кілька нових рекордів. Висліди з цих змагань такі:

100 м. вільний: 1) Карпяк 1:50,7 с., 2) Журавський 2:02; 3) Сенчина.

200 м. довільний: 1) Славецький Б. 3:04,7 (новий рекорд, на 14 сек. кращий від старого), 2) Бойко 3:05. Оба змагуни вели парну боротьбу. При кінці Бойко острим фінішом доходить Славецького, але не може йому відібрати перемоги.

50 м. довільний юніорів: 1) Волошин 46,5, 2) Олесь 58,4, 3) Мирон.

100 м. гонитьби: 1) Пелющак 1:36,0, 2) Журавський, 3) Стахів.

3 × 50 м. змінний юніорів: КЛК у складі Трач, Олесь, Волошин: 2:50,5.

100 м. довільний: Славецький 1:10,7 (новий рекорд, на 2 сек. кращий від старого), 2) Михальчишин.

6 × 50 м. довільний: КЛК у складі: Сенчина, Рибачек, Пелющак, Бойко, Славецький — осягнули новий рекорд у часі 3:17,5 (на 8 секунд кращий від старого). Поодинчі 50 м. перейшли: Сенчина у часі 42, Рибачек 44, Пелющак 40, Бойко 39, Славецький 36.

3 × 100 м. змінний: І тут впав рекорд клюбу КЛК у складі Славецький, Карпяк, Бойко осягнули новий рекорд у часі 5:00,0 сек., на 10 сек. кращий від старого.

На закінчення відбулися змагання у водному мячі між КЛК і Черник. Переміг **Черник 4:3.**

ПЕРЕД НЕДІЛЬНИМИ ЗМАГАННЯМИ УКРАЇНИ.

Змагання за мистецтво Окружної Ліги Україна — Гасмонея викликали, як можна було сподіватися, величезне зацікавлення. Грище Погоні запомниться в неділю тисячами глядачів-симпатиків обох дружин. Вогневі симпатики української дружини прийдуть на неділні змагання напевно в рекордовій скількості.

Нема сумніву, що метч Україна — Гасмонея буде справжньою атракцією сезону, бо обі дружини не тільки схочуть добути такі дороті й цінні два пункти, але своєю грою виказати, що їм належиться чолове місце в О. Л. Обі дружини виступлять у своїх найкращих складах, зокрема Україна гратиме в таким самім складі, в якім перемогла високо Чорних і Р. К. С.

Для України цей метч — важна ставка, але і для Гасмонеї має він велике престіжове значіння. Проте змагуни обох дружин не повинні ні на мент забувати, що вони на спортовому гриші. Одночасно від адресою української публики знівий уже раз пригадка. Свою дружину можна заохочувати окликами до гри, можна висказувати й негодування а гри своєї дружини, чи навіть а гри противника, **одначе невдоволення** не сміє ніколи переступати дозволених меж. А вже найгірше став, коли більшість глядачів, не орієнтуючись у приписах, добатує кривду своїй дружині там де її зовсім не було.

Віримо, що Україна доложить усіх зусиль та виложе відповідну дозу амбіції й охоти, потрібної до перемоги. Одначе віримо теж, що так як наша дружина сповнить свої надії на зеленій мураві так теж і укр. Інельна спортова публика буде поводитися справді по спортовому і своїй дружині схоче тільки помогти, а ніколи шкодити.

Неділька імпреза на гриші Погоні складається з двох метчів, а саме в год. 2.30 гратимуть за мистецтво О. Л. Погоні І В — Польонія (Перемишль) і в год. 5.30 Україна — Гасмонея.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Рухливий вечір Сокола IV. відбудеться при сильній участи Сокола-Батька, Сокола III. і Сокола V. дня 13. ц. м. на площі Сокола IV. (вулиця Крупарська) при сутінках референтів в год. 8. веч. Доїзд трамваями 1, 3 і 8 до церкви Петра і Павла.

Станиславівський У. С. К. перемагає. У Львові грала дружина станиславівського УСК-у з Черником, Плаєм і УССК-ом. УСК переміг за одно пополудне у відбиванці Черника 2:1, Плай 2:0 й УССК 2:0. Гравці УСК-у грали д. добре і не видно було на них зовсім утоми з довгої їзди залізницею.

Більбао — Шлеськ 4:3. Баскійська дружина загостилася у своїм турне також до Катовиць і виграла там з репрезентацією Шлеська 4:3. У неділю 13. ц. м. грають баски у Варшаві з репрезентацією Державної Ліги.

Юніори Руси бють. У мистецьких змаганнях юніорів Русь перемогла УКМСЦ 7:0 (1:0). Русь здобула перше місце в мистецтво юніорів.

Русь — Ф. Ц. Немзеті. В неділю 13. ц. м. гостинне ужгородська Русь одну з кращих мадярських дружин, Ф. Ц. Немзеті, яка в мистецтвах заняла 5. місце. До цих змагань виступить уже Русь у новім складі з Бідмоном у проводі.

Рапід програв у Царгороді. Відеиський Рапід виїхав на турне до Туреччини. Перший свій метч у Царгороді програв Рапід з тамошним клюбом Фенер Бахче 2:3.

Тайний професіоналізм у совітському спорті. Як відомо, в Совітах нема приватних спортових клюбів, тільки всі спорт. клюби і товариства є на удержанні держави. Всеж таки виявляється, що в деяких совітських клюбах панує тайний професіоналізм і що в остенніх часах трапляється багато випадків зломання спортових аматорських засад. Між іншими також відомий клюб „Динамо" у Києві постягав добрих футболістів в інших міст до Києва і вони, хоч ніде не працюють, дістають платню як робітники та дістають також нагороди за виграні метчі. Значить: все відбувається так, як у професійних футбольних дружин „гнилої" західної буржуазії, тільки про це ніхто голосно не говорить, а держава, не зважаючи на шумні напрями фізкультури, дивиться на тихий професіоналізм крізь пальці.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

RUCH SŁOWIAŃSKI. Lwów, 1937. R. II. Nr. 5.

UKRAINISCHE KULTURBERICHTE des Ukrainischen Wissenschaftlichen Institutes. Jahrg. IV. Nr. 31. Berlin, 15 Mai 1937.

ШАФКОВІ КУФРИ

валізи, міхи на постіль, коробки на капелюхи та комірці, багажові паси по цінах найнижчих поручає

Робітня римарсько-галантерійна **Н. БАРЕР**

Львів, Сикстуська ч. 2, побіч ф-ми „Саламандра"

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

БУЧАЧ:
12. VI. Ніч над Івана Купала.

МОНАСТИРСЬКА:
14. VI. Циганський барон.
15. VI. Муж двох жінок.
16. VI. Шарада.
17. VI. Довбуш.

ТИСЬМЕНИЦЯ:
18. VI. Циганський барон.
19. VI. Дівча з Маслосоюзу.
20. VI. Довбуш.
21. VI. Шарада.
З Тисьмениці їде театр до Богородчан.

Український Мол. Театр „Загреба" під арт. пров. В. Блавацького.

СОКАЛЬ:
12. VI. Мураші.

Великий Театр:

Субота, 12. VI. год. 8 веч. „Подружжя".

Цирк Станкевських на пл. при вул. Пелінській.

Субота, 12. ц. м. дві вистави: год. 4.30 попол. і 8.30 веч.

КІНА.

АПОЛЬО: „Мільонерові примхи" муз. комедія.
АТЛЯНТИК: „Х 27" з Марлєнною Дітріх.
ВАНДА: „Остання серенада", „Замах у касині".
ГРАЖИНА: „Шепіт кохання", „Кайн і Мабель".
ЕВРОПА: „Детектив Олена Гарфільд".
КАСІНО: „Кохана родинка".
КОПЕРНИК: „Королівство за цілунок" „Спокусниця".
МАРУСЕНЬКА: „Ах хет" („За гріхи") і „Веселі бідаки".
МЕТРО: „Малий бунтар" із Шерлєю Темпль і „Променада кохання".
МІРАЖ: „Візьми моє серце" з Джітою Альпар, „Запросини до вальса" з Лізіанною Гарвей.
МУЗА: „Джентельмен кохає інакше", „Світ залюблений".
НАЛЯС: „Діти вулиці" з Джекі Купером.
ПАКС: „Коронація у Льондоні".
ПАН: „Генерал Суттер".
РАЙ: „Москва-Шанхай" із Полею Негрі.
СВІТ: „Малібу" та ревія.
СТИЛЕВЕ: „Непереможний" з Гейрі Купером і ревія.
ТОН: „Аншаполіс", „Подружжя на мавпячих".
УТІХА: „Ворог людства" та ревія.
ХІМЕРА: „Коли кохати не вільно" з Мартою Егерт.

ФОТОПЛАСТІКОН.

(пл. Марійська 5).

„Неаполь - Капрі - Сорренто - Венеція"

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 12. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 18.00 Орк. концерт, 19.20 Камер. концерт, 20.10, 21.00 „У гарному городі" муз. вечір; БУДАПЕШТ (550) 12.05, 17.00 Сальон. музика, 22.10 Танк. музика; ВІДЕНЬ (507) 15.00 Нар. музика, 18.25, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00 „Валькірія" оп. Вагнера; ДАЛТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 19.00 Концерт учнів муз. консерваторії і рад. хор, КОШИЦІ (259) 13.30, 18.00 Для Закарпаття; МІЛЯНО (360) 17.15 Танк. музика, 19.00 Розр. музика, 21.00 „Чорні гори" ком. Черіо та Челлєс; МІНХЕН (405) 16.00 Музика втішає серце, 18.00 Нар. мелодії, 19.00, 20.00 Великий веселий вечір; ПРАГА (470) 18.15 Дівоча нов. музика, 21.00 Орк. концерт, 22.35 Танк. музика; РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 20.15 Співи, 15.30 Соло на альтівці, 17.20 Танк. музика, 20.30, 21.00, 22.00 Симф. концерт; РІМ (421) 17.15 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Хованщина" оп. Римського-Корсакова.

Неділя, 13. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 12.00, 15.20 Музика; 19.20 Камер. концерт, 20.00, 21.00 „О соль міо" мельодії з Італії. БУДАПЕШТ (550) 12.50 Концерт оп. орк., 18.45 Сюїта; 20.00, 21.00, 22.00 „Олександра" оп. Сірмая. ВІДЕНЬ (507) 11.45 Орк. концерт; 15.20 Квінтет ф-моль Брамса 16.25 Музика, мельодії; 18.55, 19.00, 20.05, 21.05, 22.00 Кавалєр срібної троянди" оп. Р. Штрауса. ДАЛТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 15.30 Пісні та симфонія, 18.40 Гарні мельодії; 20.00, 21.00 Великий концерт. КОШИЦІ (259) 18.00 Приватна нар. музика, хор, балалайки. МІЛЯНО (360) 17.15, 18.00 Трансм. із салі консерваторії Сан Пієтро Маззе в Неаполі: Весінній концерт; 19.50 Сценка; 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Гофманові казки" оп. Офенбаха. МІНХЕН (405) 10.30 Романтичний муз. поранок, 15.30 „Про кохання" квітуча пісень у супр. інстр. і сол., 20.20 21.00 „Улісссе" ком. оп. Брандт-Буса. ПРАГА (470) 11.10 Чеська музика, 12.20 Розр. музика, 16.1. 17.05 Концерт військ. орк.; 17.50 Вок.-муз. концерт. РАДІО ПАРІ (1648) 13.15 15.00, 20.15 Співи, 15.15 Розр. музика. 17.00 Концерт; 19.30 Сценка. РІМ (421) 17.30 Італ. нар. мельодії; 18.15 Розр. музика; 21.00, 22.00 Симф. концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 12. червня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.35 Музика в гр. пл., 7.00 Ранішній денник 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика в гр. пл., 8.00 Аудиція дня шкіл, 11.30 Для шкіл: Співаймо пісеньки. 11.57 Сигнал часу. 12.05 Полуденний денник, 12.15 Сусідські бесіди у сільських господарствах, 12.25 Салонова оркестра, 14.00 Концерт бажань; у перерві в год. 14.58 Наша програма. 15.45 Господарські вістки, 16.00 І ми теж уладжуємо концерт — словно-муз. авд. у вих. дітей, 16.30 Баллади та легенди. орк., 17.20 Спів у супр. форт., 17.50 Особливости землі, забутої туристами, 18.0[illegible] Відозва Ліги охорони эфіру, 18.05 Міні Левіцький грає, гр. пл., 18.25 Актуальна гутірка, 18.40 Програма на завтра, 18.4[illegible] Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Кавалєри гарної Ідальки, весела словно-муз. авд., Зб. Лапчинського і Ю. Тепи. 19.40 Актуальна гутірка, 19.5[illegible] Спортові вістки, 20.00 Польські скавти перед Джемборі, 20.45 Вечірній денник 20.55 Хліборобські вістки, 21.05 Концерт малої орк., 21.45 Огляд видань, 22.00 Чайковський: Чотири пори року, оп. 57 22.50 Останні вістки веч. денника, Метеорольог. комунікат. Огляд преси. 23.0[illegible] Весела музика в гр. пл.; у перерві в год. 23.10 З тисячі й одної ночі" — монольог. 23.30 Музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орк. концерт.

Неділя, 13. червня 1937.

8.00 Сигнал часу, пісня; 8.05 Ранішній денник; 8.15 „Для села: Хліборобська Газетка, Музика з гр. пл., Кооперація на селі; 8.35 Ярмо: лекція з оп. „Христи ясниніша", гр. пл.; 8.45 Про вартість художніх пластів у Ск. Галичині; 9.00 Регіональна трансмісія з Лескова; 11.30 Легка музика з гр. пл.; 11.57 Сигнал часу; 12.03 „Краса лісів в музиці" орк. концерт, співи, форт.; 13.00 Театр. огляд; 13.10 Розр. концерт: орк., вок. квартет, скрипка, форт., 14.40 Арк. Авер'янко: „Наша" гумореска; 15.00 Для села: Огляд ринків рільних продуктів, Промова з нар. Дня мооперації, Музика з гр. пл., Відпочинок; 16.00 День пісні з Лєніна; 16.30 Оперова музика з гр. пл., 17.00 Театр. огляд: „Як опришок Смаль примирився з Господом Богом" Кая. Пшерви-Тетмаєра; 17.30 Репортаж із життя; 18.00 Відпочинок при мікрофоні: орк., реситації, скрипк. баритон, Юрандія хор; у перерві о год. 18.55 Два тижні у бразилійському лагері; **20.00 Мішаний концерт у виконанні Дарії Бєндрівської (сопр.) і Гал Левицької (форт.),** 20.35 Спортові вістки 20.40 Політичний огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 „Воздушні пригоди" муз. авд., 21.40 Спортові вістки, 22.00 Концерт солістів: форт., вйол., 22.50 Останні вістки нед. денника, метеорольог. комунікат, 23.00 Танк. музика з гр. пл.: 23.30 Музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орк. концерт.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

Радіокутик.

РАДІО В ЧАСІ КОРОНАЦІЇ В ЛЬОНДОНІ.

З справоздання з дільности радіо підчас коронації в Льондоні видно, що висліди були надзвичайні. Всі провідники Великої Британії у далеких кольоніях і домівних мали можливість слідкувати за ходом свята. Радіофонія видала мільони фунтів на забезпечення 850 км. кабелю та на приготування апаратури, які могли би відбирати всі цікаві вражіння із свята і переказати їх радіослухачам.

Французькі репортери дали зразок блискучо, вміли заінтересувати цілий світ і давати змістовні інформації, не заглушуючи акустичних вражінь.

Пояснилося, яку важливу ролю сповнює репортер та якою потугою є радіова трансмісія, яка дає нечувані емоціональні вартости: уявіть ужин їх для цілей пропагандових і політичних.

Треба і надалі плекати репортерів та уряджувати конкурси для відшукування нових талантів, бо радіові передусім імпонують шорсткі то більшого значіння.

ТЕЛЕВІЗІЯ ПІДЧАС КОРОНАЦІЇ.

Телевізійні емісії з коронаційних свят у Льондоні дали додатні наслідки. Образи були дуже добре видні у Брайтон віддаленому на 37 миль від льондінської висильної стації. Зібрані в кінотеатрі глядачі в числі 100 осіб були дуже задоволені.

Нічас свят послуговувалися провізоричним телевізійним кабелем. З огляду на те, що наслідки були добрі, рішено через цілий Льондон протягнути телевізійний кабель, який проходив би через всі головні пункти міста і уможливив би в цей спосіб легку назагу образів, бо цілий центр міста і інші віддалені пункти були би обвите заєдно кабелем.

Маючи такі добрі наслідки, англійська радіофонія почала збільшувати час телевізійних програм. Станція працюватиме також і в звичайні дні від год. 12.30 до 13.30. Будуть надавати фільми спеціяльно знову для промислу і торгівлі телевізійними урядженнями.

БІРЖА.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·18, 88·95, Долярн американські 5.28·50, 5.26·00, долярн канад. 5.28·50—5.26·00. Фльорени гол. 291·17—289·45, Франки фр. 23·59—23·45, Франки швайцарські 121·05—120·25 Фунти анга. 26·15—25·99, Гульдени данц 160·2·—99·80, Корони ч. 18·20—17·70. Кордув. 116·74—115·90, Кор. нора. 131·33—132·35, Корони шв. 134·83—133·85, Ліри тал. 23·50—22·60, Марки фінлянд. 11·57—11·25, Марки нім. 131·00 — 129·00, Шиллінги австр. 98·00—97·50, Гель Авія 26·05—25·80, Марки нім. срібні 140, 138.

Лящ.

Банк Польський 101·25, Львівон 12·03, Цукор 29·00, 29·0), Вугель 18·75, Норбанк 55·00, Старахович 28·25, Тенденція дещо сильніша.

Папери

3 пол. інвест. 1 ем. 63·75, серія невот 2 ем. 64·75, серія 54·50, 5 конверс. 57·0, 6 дол. 54·50, купон 20·65, 4 прем. дол. 39·50, 37·75, 7 стабіл. 370·00, купон 20·7, 4 конверс. 52·88, 51·00, два ост. дрібні

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Маслосоюз з приводу в англійської тенденції цін на [illegible] ставить.

Молоко	14—15
Яйця	2·65—2·70

Тенденція на масло і на яйця удержана, на молоко зниження.

П Т И Ц Я.

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 10, V. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, дрібно подаря птахомагазині „М. С." у Львові (пл. Більшевського ч. 3) такі ціни:

Курята 1. кл. товсті від 0·65 кг. вагору	1·50 зол.
Курки молоді 1. кл. товсті без вапняку на ногах від 1.50 кг вагору	1·10 зол.

Слабших сорта від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

М-р Теодор Данилів з Збаража вложив на Рідну Школу 10.— зол.

Дирекція гімн. поед. гімназії Р. Ш. ім. І. Франка в Дрогобичі подає до відома, що вступні іспити до І кл. гімн. відбудуться дня 17. VI. до II—IV дня 22 червня, до гуманістичного та математично-природничого відділу дня 24. VI. Потрібні з документами треба складати в Дирекції до дня 16. VI або до дня 21. та 23. VI. Поправкові умі відбудуть дня 26. VI. Приватні учні в Інституті ОО. Василіян. 1101 2-2

Дирекція дів. гімназії Р. Ш. в Станиславові подає до відома, що вступні іспити до І. кл. гімн. відбудуться дня 17. червня, до II—IV кл. гімн. дня 22. червня, до І. кл. гум. ліцею дня 24 червня. Вложення з документами треба складати в Дирекції до дня 16. VI або до дня 21. та 23. VI. р. 1101 1—3

Державна Технічна Школа у Львові (вул. Снопківська ч. 12) приймує письмені вступні іспити до І. кляси **механічної** і гідротехнічної **електричної** в днях від 17. —19. червня в год. 9—12-ій, до **ліцею** механічного і **ліцею** хімічного у днях від 21. —22. червня, в год. від 9—12-ої. Вложені інформації письмені або устні на місці. 1104 1—3

Вступні іспити на І. і II курс Заочної Реальної Семінарії СС. Василіянок у Львові при вул. Потоцького 95 зачнуться дня 22. ц. м. о 8 год. — **Управа.**

44 2-3

ДАНТИКВАРНІ

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ купує по найвищих цінах Книгарня Бердина Краківська 1. 1073 3—5

ПІДПРИЄМСТВА

КРАМНИЦЯ — папери і косметика до продажі при Зимородка 17. Причину продажі виясню особисто, дорого віддам знижками, каруселі 6.000 — Думаю. 1109 1—2

МЕШКАННЯ

ПОКІЙ кавалєрський до винайму, вул. На Байках 29. м. 12. 1110 1—1

РІЖНІ

ПЕЧАТКИ каучукові та металеві для парохіяльних урядів, читалень, кооператив та ін. виконує найдешевше Макс Глізерман, Львів, Сикстуська 19, телефон 215-09. 800 7-15

ЗА ДОБРЕ СВІДОЦТВО годинник — поручає Розважельний, Львів, Академицька 2 (Готель Жорж). 1018 4—7

ТРИ ГАРНІ, інтелігентні, підприємчивої вдачі дівчата можуть відповідно заробляти. Зголошення з почт. карткою Я. Коваль „МАТ" Рожнятів. 1106 1—2

ОГОЛОШЕННЯ.

II. оголошення.

НАДЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
акціонарів Земельного Банку Гіпотечного, спілки акційної у Львові

відбудуться дня 30. червня 1937 р. в Львові: Банку при вул. Словацького 14 І. в год. 12

Порядок наради:

1) Отворення і вибір предсідника Загальних Зборів.

2) Вибір 12 членів Надзорної Ради і трьох заступників.

3) Внесення на рішення стану інтересів Банку і вибір в тій цілі комісії.

До участи в Загальних Зборах є уповажнені ті акціонарі, котрі по думці § 60 статуту зложать в касі Банку найпізніше 7 днів перед Загальними Зборами свої акції або посвідки предложені законом. Управлінням до вступу на Збори будуть видані заступники. 688

Радимо

перед закупом якогобудь білля мужеського, жіночого, дитячого або постелевого оглянути (без обовязку купна) вироби і ціни знаної фабрики білля **„П А Я"** Львів, ул. Сикстуська ч. 1. 6—10

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . . зол. 0.35
1 мм. одношпальтовий в тексті і поміжках . зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці . зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні і приват. кореспонденція по зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п. . . . . зол. 0.10
шукаючі праці . . . . . зол. 0.05
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . зол. 480.—
Остання сторінка 1/2 . . . . . зол. 250.—
Остання сторінка 1/4 . . . . . зол. 130.—
Остання сторінка 1/8 . . . . . зол. 70.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло" В друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Неділя 13. червня 1937. Ч. 128

ДІЛО

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229—41,

Найпростіший шлях до національної єдности

(Передова стаття).

Міністер. слідча комісія виїхала до Бережан.

За що вбито Ковалюківну?
Дальші сензаційні зізнання свідків.
Один свідок арештований.

Тугачевського і 7-ох ґенералів засудили на смерть.

„Залізний пояс“ довкола Більбао вже в руках нац. військ.

Загроза совітсько-японської війни.

Про що радили соймові комісії?

Редакційний меценат.

(Фейлєтон Галактіона Чіпки).

Осторога до духовенства

Жахливий напад на експрес.

Ч. 128 (14.671). Львів, неділя 13. червня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060. Банку Чеських Легіон. Праці „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Квартальчно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Слідча комісія в Бережанщині.

Повідомляють нас з Бережан, що туди приїхала слідча комісія, зложена з відпоручника міністерства внутрішніх справ у Варшаві та воєвідського начальника уряду безпеки з Тернополя, в справі подій, які зайшли в Урмані, Дрищеві, Вільхівці, Поручині, Лісниках та інших селах бережанського повіту. Комісія була в усіх вичислених селах та переслухувала масово потерпівших селян.

Новий провід КП(б)У.

На недавньому конгресі КП(б)У вибрала новий центральний комітет в такому складі: С. Андрієв, О. Асаткін, М. Блюажвілі, М. Боднаренко, Г. Борщ, М. Василенко, Е. Весер, А. Волков, Гикало, С. Гопнер, І. Дубовий, Д. Євушенко, П. Зученко, В. Затонський, М. Іванов, В. Іванов, І. Ісаєв, К. Карльзон, К. Квяток, С. Косіор, М. Криворучко, С. Кудрявцев, В. Кузьменко, І. Кулик, А. Лепін, І. Лісін, П. Любченко, Н. Марголін, П. Маркітан, П. Масленко, М. Матвєєв, І. Мирошниченко, К. Мойсеєнко, М. Нікітченко, П. Павлішев, О. Пілацька, І. Пелевін, Г. Петровський М. Попов, М. Порайко, Е. Прамнек, І. Просвітнін, Г. Пріядченко, С. Саркісов, А. Свистун, Сідерський і ін.

До політбюра увійшли: Гикало, Затонський, Косіор, Кудрявцев, Любченко, Петровський, Попов, Прамнек, Сухомлін, Хатаєвич, Шелехес.

Секретарями центрального комітету стали: Косіор, Хатаєвич і Попов.

ГАЛИЦЬКА КАСА ОЩАДНОСТИ
НАЙСТАРША ОЩАДНОСТЕВА ІНСТИТУЦІЯ У ЛЬВОВІ ОСНОВАНА В РОЦІ 1843
ОЩАДНОСТЕВІ КНИЖЕЧКИ З ПОРУКОЮ ДЕРЖАВИ
ЗАСЯГ ДІЛАННЯ — ЦІЛА СХІДНА ГАЛИЧИНА
ЗАМІСЦЕВІ ВПЛАТИ П. К. О. 500.198.

1 маршала і 7 генералів засудили на смерть.

ТАСС подає: Після розправи, переведеної вчора при замкнених дверях військова колегія найвищого суду СССР на основі закону з 1. лютого 1934.

засудила на розстріл усіх підсудних, а саме: маршала Тугачевського і генералів: Якіра, Уборовича, Корка, Айдемана, Вільдмана, Прімакова і Путну.

ЗАСУДЖЕНІ — ЦЕ СПРАВЖНЯ ЕЛІТА ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ:

Тугачевський — командував червоною армією підчас війни з Польщею і здавив бунт матросів у Кронштаді та повстання Антонова. Опісля був шефом генерального штабу, віцеміністром війни і членом центрального комітету партії.

Якір — один з найвизначніших большевицьких генералів. Від 1921. р. був комендантом української військової округи та належав до політбюра УССР і ЦК СССР.

Уборович підчас громадянської війни командував військами на Далекому Сході, опісля по черзі військовими округами: кавказькою, московською та білоруською.

Айдеман підчас війни командував дивізією лотишів, опісля був директором военної академії і шефом військової підготови.

Корк командував московською військовою округою, опісля ленінградською.

Прімаков був заступником коменданта київської округи.

Путна командував дивізією підчас большевицько-польської війни, опісля був військовим атташе паризької амбасади.

Фельдман був найближчим співробітником Гамарніка.

НЕПЕВНЕ ПОЛОЖЕННЯ В СССР.

До Льондону доходять слухи, що в большевицькій армії з години на годину росте революційний настрій. Крім того в останній хвилині викрито змову троцькістів на життя Сталіна. З огляду на те Сталін зосередив у Москві коло 100.000 певного війська та змобілізував усі частини ГПУ. **Від 24 годин телєфонічна лучба з Москвою перервана.**

Як говорять, заноситься на **повстання на Кавказі та в Туркестані.**

„Залізний пояс" Більбао вже в національних руках.

Як подає національне командування,

Вчора (пятниця), в годині 23.30 національні війська здобули вже усі оборонні становища довкола Більбао — т. зв. „залізний пояс".

Національні війська зайняли узгіря: Узкуду, 370, Арачебальдаке, 371, Сан Педро, 198, 100, Менторіяхе і Сан Маргін де Хіка. Червоні втратили коло 200 убитих, ще заки покинули 2 лінію укріплень.

Як подає команда пристані Ротефор, пристань Більбао є під обстрілом національної артилерії.

Радіо з Більбао твердить, що червоні відбили дуже завзятий наступ на Більбао, що його національні війська перевели після сильної артилерійської підготови, уживаючи до помочі 35 літаків.

ЧЕРВОНІ НЕ ДУМАЮТЬ РЯТУВАТИ БІЛЬБАО.

Бюро закордонної преси валенсійського уряду заперечує поголоску, немов би б. міністр оборони Прієто заявив представникам чужих пресових агенцій, що півміліонова червона армія розвине офензиву, щоби ратувати Більбао.

ЛЕТУНСТВО НЕ ДАРМУЄ.

Національне летунство зістрілило в Арагонії 2 червоні мисливські літаки і 5 бомбових; на летунському майдані у Ель Карраскамо національна ескадра знищила 4 червоні літаки.

ОЦІНКА ВАРТОСТИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ мешкальних і господарських будинків тепер така низька, що не творить навіть половини дійсної вартости будинків. Тому необхідним доповненням цього обезпечення є асекурація господарських знарядів, хатньої обстанови, паші та збіжжя, що її під найкориснішими умовинами переводить

ТОВАРИСТВІ ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
„Дністер"
у Львові, вул. Руська ч. 20, тел. 205-47.

Центральний Кооперативний Банк
„Краєвий Союз Кредитовий" у Львові,
вул. Третього Мая 15.
приймає вкладки ощадности і як централя кредитова для українських кооператив усіх видів дає кредити на піднесення господарства і промислу

Д-р М. ДЗЕРОВИЧ
виїхав як щорічно
до
ЩАВНИЦІ

Найпростіший шлях до національного обєднання.

Львів, 12. червня 1937.

На сторінках нашого щоденника ведеться від довшого часу цікава дискусія на тему нашого національного обєднання. Дискусія ця по нинішній день незакінчена і мабуть не скоро закінчиться. Питання це для нас дуже важне і кожна нова думка є цінним вкладом для цілої справи.

Ми — недержавна нація. Не маючи до свого розпорядження апарату державної бюрократії та адміністрації, ми не можемо рахувати на жадні механічні засоби та методи нашого національного обєднання. Отже наслідування чужих зразків — німецьких, італійських чи навіть польських — не лише недоцільне, а навіть шкідливе. Поляки мають уже за собою 19 літ державного життя, а тимчасом процес їх національного обєднання находиться щойно в початковій стадії. В нас робили спроби національного обєднання політичні партії. Вели вони це обєднання політично-механічними засобами. Поза Галичину вони ні кроком не рушили та замісць обєднання, маємо ще нині більше, ніж давніше політичних партій, більший ідеольогічний хаос.

Кажучи про національне обєднання, повинні ми мати на думці цілий український нарід у Польщі, на всіх землях — і в Галичині, і на Волині, і на Поліссі, і на Підляшші, і на Холмщині. Всюди там живе український нарід і повинен бути національно обєднаний.

Шлях нашого національного обєднання досі дуже довгий, на майбутнє нелегкий. На ньому мусимо ми відкинути всякі механічні засоби та методи обєднання з тої простої причини, що ми їх не маємо. Але з цього не виходить, що ми не повинні мати в цій справі якогось одностайного пляну, обдуманої тактики. Навпаки, вони необхідні.

Ми мусимо спертн наше національне обєднання на тривких духових вартостях — на кров

КРЕМ АЛЯБАСТРОВИЙ проти ВЕСНЯНОК
АЛЬОЄ

ному спорідненні, на почуванні спільних інтересів, що випливають із спільної історичної традиції та спільних національних цілей.

Ось приходить час вакацій, час відпочинку по цілорічній праці, час фізичної та духової обнови людини. Невдовзі покинемо наші варстати праці і наші домівки та полинемо „в світ за очі", щоб побачити нові околиці, нових людей, пережити нові вражіння. Все це обновляє нас, додає нових сил до життя і праці.

По старій давній звичці виїздять наші люди звичайно в Карпати, думаючи помилково, що тільки гірське повітря, що тільки життя в горах обновляє людину. Це засаднича помилка. Вакаційний відпочинок має обновити не так організм, як духа. А духа обновляють нові вражіння, нові люди, нові околиці.

Чи не пораб нам змінити дещо стару звичку та получити приємне з корисним. Ми знаємо вже Карпати напамять; знаємо кожну гору, кожний потічок, кожну доріжку, кожний майже камінчик. А тимчасом наш рідний край великий, наша рідна земля простора і різноманітна. Багато тут прекрасних і здорових околиць, багато цікавих, рідних людей. Але ми їх не знаємо!

Не знаємо ані скарбів нашої рідної землі, ані дорогих історичних памяток, розсіяних по тій землі. А їх так багато. Не знаємо також людей, що живуть на тій землі. Не знаємо їх звичаїв, як говорять, що роблять, як думають і відчувають. А живуть вони, думають і відчувають мабуть інакше, як ми, бож жили ми довго під впливом різних середовищ, різних культур.

Не знаючи себе взаємно, не знаючи рідного краю, в усіх його різних географічних формах, ми говоримо і пишемо аподиктично про наше національне обеднання. Теоретичний і практичний парадокс, та й тільки! Як можна практично обеднувати людську громаду, коли її навіть теоретично не знаємо.

Пізнаймо себе взаїмно. Пізнаймо свої звичаї, спосіб родинного і громадського життя, мову, погляди, вірування, навіть щоденні різні звички земляків, бо й ці звички грають свою роль в житті народу. Час вакаційного відпочинку найсприятливіший для такої справи. Відпочити гарно та обновитися духово можна і на Волині, і на Поліссі, і на Підляшші, і на Холмщині. Але треба ці землі перейти своїми власними ногами, побувати в окремих хатах, пізнати окремі родини, людей.

У безпосередній зустрічі прийде до гармонії поглядів, зміцняться нитки симпатій між земляками та зросте розуміння їх спільної національної приналежности.

На механічне обеднання, що його хотілиб повести наші партії чи товариства, найдуться все такі самі механічні засоби протиділання, що в самих початках загальмують цілу справу. Але на те, щоб знайомитися з людьми і зживатися з ними, щоб пізнавати міста та села — не треба великих посліків і проти цього нема заборон.

З розмов із земляками поза тою територією, де живемо, можемо пізнавати життя нашого народу в його різних формах, перевіряти власні погляди та успіхи у власній громадській праці. Ніяка книжка ні газета не заступить тої знайомости, яка витворюється при безпосередній зустрічі з людьми. Наша молодь, що вступає у життя, могла би провести неодин місяць приємно і корисно, поставивши собі за мету пізнавати рідний край та своїх земляків на ще невідомих їй просторах.

ЛЕВ ЧУБКО
Заведення Електро - механічне
Львів, ул. Ліндого ч. 6. Телефон: 271-58
полагоджує ремонти, направи всіляких апаратів електро-медичних, як: апарати Рентгена, діятермічні, кавстики, ендоскопії, гальванізації, фарадизації (пантостати), лямпи кварцові і т. д. — Дорабляє складові частини до згаданих апаратів, тубуси до рентгенотерапії на вимагані виміри, видучники ніжні, каблі високого напруття та вінціки до каблів для діятермічних апаратів, електроди до гальванізації. Догляд (консервація) вище виписаних уладжень. Будова трансформаторів. Технічні поради даємо безінтересовно. На бажання виїжджаю на провінцію. Припорученння виконую солідно і по помірковапих цінах. 3—12

До яких висновків може довести

„НАУКОВЕ" ОРУДУВАННЯ СТАТИСТИКОЮ?

Відповідь проф. Е. Ромерові.

(Продовження).

З черги приступаю до опрокинення дальших замітів, що відмовляють українській молочарській кооперації її господарських завдань. Для обґрунтування цього свого твердження послуговується проф. Ромер перш за все таким „науковим" матеріялом, як:

1) **Порівнання пересічної білянсової суми в золотих на одного члена кооперативи** між „Унією Звйонзкуф Спулдзельчих" (під назвою польська кооперація!) та Ревізійним Союзом Українських Кооператив (під назвою „руска" кооперація!). На маргінесі цього порівнання треба звернути передовсім увагу на таку „дрібоньку" наукову нестаність, як підтягання під назву польської кооперації лише кооператив „Унії Зэйонзкув Спулдзельчих", в якій гуртуються майже виключно кооперативи з Познанщини, з території б. німецької займанщини, матеріяльно найсильніші, та промовчування зовсім статистичних даних щодо польських кооператив „Зєдноченя Звйонзкув Спулдзельні Рольничих". Зате під спільною назвою „руских" кооператив помістив проф. Р. збірні висліди українських і русских кооператив, хоча є відомою річю, що ці останні є в занепаді й обнижують загальний господарський рівень у некористь українських кооператив. Такий підхід до справи п. проф. Ромера, видно, допускальний, коли йде про „доказ" політичного наставлення у відношенні до української кооперації.

Але зблизім ці „дрібниці" і займімся тим матеріялом, що його подає сам проф. Ромер на 37. стор. своєї вище названої брошури. Там маємо такі порівнуючі статистичні дані молочарської кооперації про пересіч білянсової суми в золотих на одного члена в поодиноких окоах:

	1928	1929	1930	193.	1932	1933
Унія	287	327	480	450	482	870
РСУК і РРСК	86	106	74	46	42	30

І ці саме цифри мають бути незбитим доказом на вищу господарську справність польських молочарських кооператив (у дійсности кооператив „Унії") у відношенні до української кооперації?!

Не знаю, звідки проф. Ромер витягнув цей „розторощуючий науковий критерій" до оцінки господарської справности кооператив на основі порівнання білянсових сум у відношенні на одного члена. Бо з таким критерієм не стрічався я досі ані в своїх студіях, ані ніде у практиці. Підхід цей піддаю такій критиці:

а) **Кооператива, яка має мало членів, малі власні фонди, а великі довги (зобовязання), має високу пересіч білянсових сум, що припадають на одного члена, але це ще не вказує, що вона є господарсько справна.** Навпаки, **така кооператива може всеж таки працювати з високими дефіцитами, або й зовсім не вести статутової діяльности!** І той самий критерій дає проф. Ромерові підставу твердити про господарську справність, хочби така кооператива — теоретично беручи — була паперовим трупом!

б) Основним завданням кожної кооперативи є зріст власних фондів, які в міру припливу заступають у здорових кооперативах чужі фонди (довги), через те білянсові суми в нормальних умовинах не повинні зростати у перечисленні на одного члена. Ба, що більше, при нагальнім зрості числа членів, які вплачують свої уділові на дрібними ратами, ця білянсова пересіч може за якийсь час навіть зменшуватись, як це саме було в нашій молочарській кооперації по перевороті.

в) Цей факт, що пересіч білянсових сум на одного члена в українській кооперації є така низька, може тільки послужити для здумчивої і неупередженої людини як доказ, що наша кооперація є масовою організацією, яка обеднує неаможних, дуже часто не з власної вини, дрібних хліборобів, але нічого більше!

г) Крім цього кооперативи „Унії" підвищили свої білянсові суми, явивши від 1930 р. т. зв. редукційні фонди, себто резерви на уморення рухомостей і нерухомостей, які в українській кооперації в більшості зовсім не виказувались. В якій мірі вплинуло це на збільшення білянсових сум у пересічі на одного члена в кооперативах „Унії", подаємо отсі дані: в 1930 р. — 10 зол., в 1931 р. — 25 зол., в 1932 р. — 33 зол., а в 1933 р. 36 зол.

Важне для тих, що купують срібло
Фабрика срібних виробів
Д. Л. Нойман — Львів
Тільки **КОХАНОВСЬКОГО 21.** Тел 208-74
звертає увагу заінтересованих, що її взори срібла нею проектовані і засоблені у фабричний знак та напис фабрики, а подібні взори продавані в торгівлі без цього знаку є лише незручними копіями її оригінальних моделів. Дістанете у Львові лише безпосередньо у фабриці та у всіх більших ювілерських крамницях у цілій Польщі.

А наконець запитаю п. проф. Ромера, чому він при своїх дослідах не подав цього самого порівнання польських кооператив „Зєдноченя Звйонзкуф Спулдзельні Рольничих" зі Союзом німецьких кооператив у Польщі?

Я його виручу і подам, з тої самої статистики, пересічі білянсових сум у золотих, що припадають на одного члена в цих двох Союзах:

	1928	1929	1930	1931	1932	1933
„Зєдноченє"	75	89	94	98	98	89
Німецькі кооп.	1150	1354	1432	1271	1437	1496

Чи по такому статистичному порівнанні не задумує п. проф. Ромер витягнути на підставі тих самих льогічних преміс такого висновку, що польські кооперативи „Зєдноченя" переводять політичну мобілізацію, а господарська справність німецьких кооператив є аж 15 разів більша?!

*

На доказ господарської справности і живучости українських кооператив у порівнанні до інших наведу тут інші критерії які вже прийняті в науковому світі:

а) Одним з них є оцінка, **кількоразів оберне якесь підприємство за рік своїм плинним майном.** До плинного майна зачислюємо такі позиції: готівка, належности від торговельних централь, льокати, різні довжники, запаси товарів і сировців і т. зв. різні активи. Коли ці суми поділимо через торги, то дістанемо многократність оборотів плинним майном.

І ця саме статистика, якою послуговувався проф. Ромер, виказує, кількоразів обернули кооперативи поодиноких Союзів своїм плинним майном:

Кооперативи:	1930 р.	1931 р.	1932 р.	1933 р.
„Унія"	18	12	10	8
„Зєдноченя"	12	11	8	6
Українські кооп.	16	13	10	8
Німецькі кооп.	17	18	15	12

З цього зіставлення бачимо, що українські кооперативи перевищують під цим оглядом всі польські кооперативи, а лише у двох останніх роках є рівні з польськими.

б) При оцінці господарської справности, зокрема здорових основ кооператив, послуговуються фахівці порівнанням **відношення власних фондів до чужих.** Коли приймемо власні фонди за „1", то чужі фонди були в молочарських кооперативах поодиноких Союзів у такій пропорції:

	1930 р.	1931 р.	1932 р.	1933 р.
„Унія"	2,96	2,68	2,41	1,79
„Зєдноченя"	1,04	0,92	0,76	071
Українські кооп.	1,32	0,90	0,73	0,44
Німецькі кооп.	1,50	1,43	0,99	0,70

З цього бачимо, що в українській кооперації відношення власних фондів до чужих було постійно найкорисніше, що означає здорові основи нашої кооперації, опертої переважно на власні сили. З другого боку „виказить шило з мішка" про високі білянсові суми в перечисленні на одного члена кооператив „Унії", які працюють з поважними довгами (чужими капіталами).

в) Ще досадніше бачимо це задовження, як безсумнівне мірило господарської справности на отсих статистичних порівнаннях:

„Унія":	1931 р.	1932 р.	1933 р.
а) члени	23.728	24.382	27.276
б) уділи	1.610 тис. зол.	1.608 тис. зол.	1.616 тис. зол.
в) вірителі	5.841 тис. зол.	5.062 тис. зол.	4.903 тис. зол.
„Задпочене":			
а) члени	205.028	199.071	210.579
б) уділи	5.275 тис. зол.	4.972 тис. зол.	4.485 тис. зол.
в) вірителі	6.920 тис. зол.	5.400 тис. зол.	5.024 тис. зол.
Українські кооперативи:			
а) члени	35.390	42.771	61.178
б) уділи	357 тис. зол.	470 тис. зол.	552 тис. зол.
в) вірител.	655 тис. зол.	570 тис. зол.	396 тис. зол.
Німецькі кооперативи:			
а) члени	5.847	5.508	5.962
б) уділи	815 тис. зол.	778 тис. зол.	768 тис. зол.
в) вірителі	4.310 тис. зол.	3.875 тис. зол.	3.561 тис. зол.

З цього зіставлення бачимо наглядно, що в українських кооперативах є найбільший і постійний зріст уділового капіталу при постійнім зменшуванні задовжування. Число членів за тих три роки зросло в українській молочарській кооперації на 73%, при рівночаснім зрості суми на уділах 54,62%. Тимчасом у кооперативах „Унії", які собі бере за приклад проф. Ромер, зросло в тому самому часі число членів на 11%, зате суми на уділах всього на 0,37%.

г) А на закінчення цих виводів про господарську справність і висліди праці поодиноких кооператив нехай мені буде вільно ще навести матеріяльні висліди збірних білянсів окремих груп кооператив за рр. 1928—1933.

В нижче представленій табелі означуємо знаком „плюс" збірну білянсову надвишку, а знаком „мінус" вислідну білянсову втрату, все в тисячах золотих:

	1928	1929	1930	1931	1932	1933	Разом за 6 літ:
„Унія"	+28	—54	—135	—290	—273	—125	—849
„Зєдночене"	+104	—145	—338	—604	—424	—189	—1596
Українські к.	+298	+129	—30	—50	—32	+10	+385
Нім. кооп.	+136	+96	—85	—67	—79	—64	—13

Отже наші молочарські кооперативи, по словам проф. Ромера негосподарні, виказали одиноко за 6 літ збірну білянсову надвишку в сумі 335.000 зол. в тому часі, коли кооперативи „Зєдночення" мали білянсових страт на суму 1,596.000 зол.

Так отже, коли будемо підходити з безсторонього становища й без тенденції та оперувати справжніми науковими критеріями, то мусимо прийти до висновку, що наші молочарські кооперативи не тільки не є господарсько відсталі, але навпаки: вони проявляють велику живучість, оперту на свідомости й ідейности членів.

Інж. А. Палій,
директор Маслосоюзу.
(Докінчення буде).

КОЛИШНЄ НАШЕ МІЩАНСТВО І ТЕПЕРІШНЄ.

Недавню мою статтю в „Ділі" про наше львівське міщанство неоднаково оцінили читачі. Одні казали, що я не повинен був відкривати тієї рани, бо відкриваючи відомі сторінки міщанства, я неприхильно настроюю загал до всіх наших міщан, а багато читачів оцінило мою статтю, як слід, признаючи, що такі рани треба відкривати і радикально лікувати, без огляду на те, чи те лікування принесе хорому оздоровлення чи смерть.

Як приняв загал громадянства мої „реверляції", нехай послужить прикладом такий факт: Минулої неділі був я на одній імпрезі, де промовляв до зібраного гурту приявних громадян один із наших львівських священників: „Читали п-во останнє „Діло" про те, як наше міщанство вирікається своєї віри, як масово покидає наш прегарний обряд, а з ним і націю? Не знаю, хто цю статтю писав, але якби знав, то озолотив би ту людину, що звертає нам увагу на жахливий стан, де наші українські міщани, вступаючи в подружі звязки з чужинками, з легким серцем вирікаються свого та масово покидають свій обряд".

Почувши такі слова признання, хочу сьогодні звернути увагу на те, що я не шукаю популярности, не маю наміру шкодити загалові нашого свідомого і патріотичного міщанства, але рад би запалити серця наших мешканців міст вогнем любови і привязання до своєї віри та нації, отже пятнування кожного прояву байдужости чи явної зради своєї віри не повинні ми вважати сензаційною ревеляцією, а викликом до інтенсивнішої праці над освідомлюванням наших несвідомих міщан, які показуються менше відпорними на спокуси, ніж наші навіть малограмотні селяни.

Трапляються останніми часами і по селах випадки, коли селянин українець переходить на латинський обряд, бо за це має змогу купити кусок землі, якої він так прагне. Але щоб так масово зміняти свій обряд і вирікатися своєї нації, як це роблять наші люди по містах, цього на селах нема.

Тут по наших містах наші люди просто торгують своєю вірою. Знаю одного, хоч і бідного робітника, котрий свій обряд дослівно продає за роботу і то постійно. Був українцем, коли йому обіцяли посаду; перейшов на латинство, коли стратив посаду, вернувсь назад до віри своїх батьків, а коли тут не може знайти роботи, погрожує, що знову перейде на латинство... Взагалі про робітництво, домашню прислугу та інших наших „сірих" людей по містах, якими

Найбільшим ворогом для здорового, родинного життя є шинки, що відчужують батьків від родини й рівночасно ослаблюють джерело прожитку. — Я. Дубс.

ЄВГЕН ГЕЛТОЙ. 2

СПАДЩИНА.

— Не думай, мій хлопче, — сказав стрийко Бенні, — що матимеш зі мною клопіт. Я — простий чоловік, якого життя навчило привикати до невигод... Я хотів би відпочити, а цього відпочинку не бажаю задурно... Щодо заплати, то ані сотик вам не заплачу, але все, що маю, то буде ваше, а що я не голий, як турецький святий, про це може посвідчити мій старий приятель, доктор Морріс...

Доктор Морріс, який до цього часу мовчав, якби мав зашиті уста, коротко засміявся: Бенні, має багато каміниів.

— Особливі камінці! Колірові камінці!

— Блестячі камінці!

Обидва приятелі, сміючись пили.

Коли ми сиділи за вечерею, я знову полюбив стрийка Беннія. Був це цікавий чоловік, так само, як д-р Морріс, особливо для нас, які вели життя зовсім тихе, з ніким ненавязуючи зносин. Про такі пригоди, які нам стрийко Бенні оповідав, читав я досі тільки в романах. Однак оповідання його перевищало їх, бо мало в собі присмак дійсної правди. Д-р Морріс не був такий говірливий, виступав скорше як свідок і потверджував факти. Зате обидва, стрийко і доктор, пили як веселка воду. Десь коло десятої години сам стрийко звернув увагу моєї мамусі:

— Моя добра, старенька Лавро, добре зробиш, коли з дочкою відійдеш. Бачиш, що печінка й легені в мені горять наче вапнярка. Однак твої сини нехай тут залишаться... Коли мамуся відійшла, стрийко моргнув на доктора. Доктор відійшов і приніс з авта перед домом кілька пляшок коняку, вгіски та інших напитків, а також і жменю темнавих американських цигар. Мабуть наше слабе вино їм не смакувало і вони затужили за сильнішим спіртом. Але нові напитки не викликали в них великої зміни. Стрийко та доктор говорили тільки трохи голосніше. Мали мабуть уже порядно висмалені жолудки.

— Морріс, ви тепер їдьте до міста — сказав стрийко — верніться до готелю і завтра привезіть мої речі!

— Гаразд, Бенні, — відповів доктор. — Чи собаки маю взяти зі собою?

— Ні. Собаки залишаться тут. Зрештою, тільки подивіться... Джессі справді щось не дуже добре...

— Море пошкодило їй. Плавба на морі. Не любить моря...

— Ця собака хвора...

І хопив фокстерієра за вуха. Пес скавуліючи положив голову на коліна.

— Тяжко хворий — додав доктор Морріс з глибоким пересвідченням.

— Думаю, що найрозумніше буде, коли його позбудемося.

— Буде найрозумніше, Бенні.

І заки я оглянувся, стрийко Бенні витягнув револьвер і бух! до собаки. Фокстерієр перевернувся, навіть і не гавкнув.

Ця жорстокість приголомшила мене. Петро підскочив і хотів щось сказати, але роздумався. Не мав пречінь права мішатися до приватних справ стрийка. Коли стрийко застрілив собаку, певно мав на це якусь причину. Я тихо сказав:

— Думаю, що вам, стрийку не пошкодить, коли підете спати, бо ви змучені. Ходіть, покажу вам вашу кімнату...

— Так, так — сказав стрийко спокійно, — кажеш правду, ходімо! Тільки доктора відпроваджу до авта. А ти тимчасом принеси якийсь рискаль, щоб я міг закопати нещасливу Джессі

(Далі буде)

майже ніхто не журиться, я тут не хочу говорити, бо це інша тема. Тут хочу ще насвітлити відносини серед заможнішого міщанства.

Колишнє українське міщанство було гордістю і славою української нації та нашої церкви. Колись наші міщани будували храми Божі, і збіжним зусиллям і жертвами одиниць (Успенська церква, вежа Корнякгів), колись наші купці ширили освіту, будили націю до життя, були першими піонірами української ідеї на Галицькій Землі, а сьогодні наші міщани масово покидають свою віру, бо так жінка хоче, або цього вимагає посада чи кліентеля. Не буду голословний, але прошу редакції наших щоденників ствердити, скільки тих наших міщан, котрих ми поміщаємо постійно у списках українських ремісників, купців та інших підприємців, є передплатниками української преси, котра їх реклямує та накликує громадянство до підтримки гасла: „Свій до свого". В кожного з них знайдете в хаті щоденно „Век Нови" або інший „Експрес", але український часопис дуже рідко. Претенсії до громадянства є: „Підтримуйте мене, бо я свій", претенсії до преси теж є: Друкуйте мою фірму, бо я свій", але лише одиниці дають своїй пресі платні оголошення, і то переважно промисловці, а загал міщанства нехтує своєю пресою та українською книжкою.

У попередній статті я звернув увагу на відомі наслідки мішаних подруж, бо завжди, коли наш чоловік одружився з чужинкою, або наша жінка вийде за чужого, то ті люди для нас пропащі. За життя свого ще часом до нас признаються, згодом зовсім відчужуються, а про їх дітей нема що і згадувати, бо вони вже хрещені в чужому обряді. Але-ж бо в нас і таке бувае, що діти свідомих українських батьків змінюють обряд та вирікаються своєї віри...

І на цю саме слабу сторінку нашого навіть „свідомого" міщанства я хотів би ще звернути увагу. Знову наведу приклади, взяті з недавніх спостережень:

На Личакові живе „свідомий" міщанин, багатий каменичник та ще й фільварок має на селі. Син його чи внук одружився з жидівкою і маркотравить з нею майно та свій молодий вік. І то був єдиний син того міщанина. Подібний випадок трапився знову недавно. Син другого міщанина, гарний фізично парень, виступив з греко-кат. церкви лише тому, що його наречена іншого обряду. Знаю таких наших міщан, що своє майно завдячують виключно українському громадянству, а діти їх так виховані, що соромно нам до цього признаватися. Скаже мені дехто: „Ну, це вже годі, щоб винити родичів за поступки дорослих дітей, бо тут і оточення має вплив на молодь і різні обставини", але я скажу, що родичі багато винні. Бо якщо родичі живуть у страсі Божому, якщо родичі тілом і душею вірні своїй нації, якщо в хаті панує українська атмосфера, якщо дитина бачить у свого батька на столі український часопис та українську книжку, тоді така дитина не зміпить своєї традиції. Правда, часом трапиться в найкращій родині виродок, але інша річ, коли відступство від віри й нації ширится — епідемічно.

Як нам боротися з цією епідемією? Чи тушувати такі факти і мовчати про них? Чи йти нам за прикладом жидівської „Хвилі", котра своїх відступників, хочби вони були найвищі достойники, пятнує поіменно, як відступників?

До тих прикладів, які я навів сьогодні та в попередній статті, я додав би ще немало подібних жахливих історій; можу подати точні прізвища та адреси, бо знаю тих людей, говорю з ними... Який хосен нам з таких „українських міщан"? Розумію, в нас тепер скрізь біда, безробіття, але-ж бо я говорю з людьми, які живуть у достатках, які могліб тисячі жертвувати на різні народні цілі, але в дійсности ніколи на них і сотика не дадуть.

Не кажу, що всі наші міщани такі. Є, славити Господа, у нас чимало свідомих міщан, вірних своїй нації; вони самі раді, що хтось врешті порушив ту болючу рану. Саме між тими нашими патріотами-міщанами найлекше буде найти людей з досвідом, які певно найдуть раду, як пригорнути до себе слабих і малодушних, щоб для нас не пропали. **Гр. Мар-ин.**

Купуйте щасливі льоси І. кл.
в популярній колектурі
„ЩАСТЯ"
Львів, Сикстуська ч. 30.

Великий політичний процес у Львові.

13 МОЛОДИХ УКРАЇНЦІВ (-ОК) ПЕРЕД СУДОМ ПРИСЯГЛИХ.

ПЯТИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

ЗІЗНАННЯ СВІДКІВ.

В суботу 12. ц. м. зізнавали далі цілий день свідки. Публики на салі дуже мало.

Перший ввійшов на салю св. **Станислав Миколаєвський,** пол. агент і зізнав, що обсервував підс. Теллюка, який одного разу стрінувся з якимсь молодим чоловіком. Пізніше довідався, що ним був Бенцаль.

Св. **Вінкентій Романовський,** пол. агент зізнавав, що слідкував за підс. Дячишином. Каже, що він зустрічався з Іваноньком.

Св. **Ірина Царівна,** тіточна сестра підс. Дмитерка, гр.кат. заприсяжена, заявляє, що не буде складати зізнань щодо підс. Дмитерка. Знала Володимира Мельника від травня 1935. р. Розмовляла з ним про вбивство Копача і Ковалюківної. Мельник згадав, що їх убили тому, бо вони хотіли реорганізувати ОУН. Мельник рішуче заявив, що поголоски, будто би Копач і Ковалюківна були провокаторами є неправдиві. Додав, що робить заходи, щоб вияснити ці безосновні закиди щодо Копача і Ковалюківної. Одної днини Мельник сказав, що справа з виясненням убийства Ковалюківної є на добрій дорозі. Додав, що Копача не може боронити, бо він довів до розладу в організації і тому переплатив життям. Згадав, що того самого дня має стрінутися з одним чоловіком з організації, щоб остаточно вияснити справу вбивства Ковалюківної. Каже, що звертала увагу Мельникові, щоби був обережним при таких стрічах. Дістала відповідь, що йому нічого не загрожує. Не пригадує собі, чи Мельник говорив свідкові: що якщо в ОУН мають бути такі самі відносини, як дотепер, то краще, щоб ОУН не існувала. Не говорив теж, що суд ОУН повинен був вислухати Копача і Ковалюківну. Підкреслював лише, що справа їх убийства мусить бути вияснена.

Св. **Микола Скрипій,** гр.кат., заприсяжений каже, що працював разом з В. Мельником, він був скритий і деколи розмовляв зі свідком на тему ОУН. Тому здогадувався, що Мельник є членом ОУН, бо знав, що він був арештований. Мельник згадував свідкові, що Ковалюківну вбито тому, бо забагато знала. Мельник говорив, що Копач був поліційним агентом, втягнув Марію Ковалюківну до зла, щоб її поліція вбила. Мельник запевнив свідка, що довідається, хто вбив Марію Ковалюківну.

В перші роковини смерти
о. Михайла Світенького
відправиться
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
з ПАНАХИДОЮ
15. червня ц. р. у Львові, в каплиці Загального державного Шпіталю у Львові головний будинок, І. пов.), в год. 7.15 рано і в Ладичині в год. 10 рано, на яку запрошує
Дочка.

Св. Дмитро Терлецький не явився на розправу.

Св. Маріян Унгурчак, гр. кат., заприсяжений заявляє, що нічого не пригадує собі і тому председатель відчитав його зізнання.

Св. Степан Гаврилюк, гр.кат. заприсяжений каже, що знає підс. Лопуньку, який не розмовляв з ним на теми організації. Одночасно заявляє, що його зізнання, зложені у слідстві, неправдиві. Тому председатель відчитав їх. З черги ставили питання свідкові: підс. Лопунька, чому свідок обтяжив його у слідстві, але не дістав відповіди; далі обор. д-р М. Західний і д-р Ст. Шухевич, якому председатель відхилив кілька питань у справі переслухання цього свідка на поліції. Тому оборонець просить, щоб дозволено йому сконкретизувати питання. Після того питає свідка як дійшло взагалі до його зізнань? Чи вас на полицію привели? Одначе председатель відхилив і це питання. Тоді оборонець відкликався до трибуналу, що по нараді затвердив постанову председателя. Одночасно председатель упімнув оборонця, щоб не ставив подібних питань і не продовжував розправи, бо пристосує до нього законні міри.

Консерватор
Проза Львів
безалкогольний засіб до консервування конфітур, соків, маринат і т. п.
Дістанете у всіх крамницях.

АРЕШТУВАННЯ СВІДКА В СУДІ.

По виході св. Гаврилюка зі салі розправи на коридор поліційні агенти арештували його на приказ прокуратора у звязку з його нищівними зізнаннями.

Св. Роман Степанюк не явився на розправу. Його зізнання зі слідства председатель відчитав.

Св. Іванна Кіт, гр.кат. незаприсяжена, зізнає, що Герета визнання помешкання в її матері. Говорив, що ранив собі ногу на мачевих змаганнях. Мешкав в її матері два дні й опісля його арештувала поліція. Герета приїхав до помешкання її матері з одною панною, кажучи, що це його сестра. Заявляє, що нею не була підс. Мицківна, якої не знає. До Герети не приходив ніякий лікар.

Св. Ян Гірин, поліц. агент переповідав більше ніж годину — згідно з актом обвинувачення — з подробицями зізнання, що їх зложили Герета, Мицківна, Дячишин та І. Мерцало на поліції. На питання обор. д-ра Ст. Шухевича чи була конфронтація між Дячишином і Теллюком та Іваноньком свідок каже, що не пригадує собі. Хто був при конфронтації Дячишина з Іваноньком і чи списано з неї протокол свідок теж не пригадує собі.

Св. Йосиф Дуґелло, комісар поліції, тепер у Тернополі оповідає про ліквідацію ОУН у звязку з відомими арештуваннями в червні 1934. р. Тоді ОУН припинила свою діяльність. Одначе з тим не хотіла погодитися опозиційна група „ЗОВ" під проводом Копача. Далі зізнавав про арештування у звязку з убивством Копача і Ковалюківної та намаганим убивством Ю. Дмитерка, про зізнання Герети, Мицківної, О. Біди, Дячишина, Мерцалів, О. Бабяка і Масюка. Каже, що Герета був одним з вимагаючих членів ОУН, бо Студентська Репрезентація, що є емануцією Українських Студентських Організацій у Польщі та стоїть під сильним впливом ОУН, уладила панахиду після смерти В. Герети. Каже, що у звязку з убивством Володимира Мельника арештовано Карачевського. Виявилось, що Карачевський закупив кілька десять револьверових набоїв. Арештований заявив, що не має зброї, а набої купив для свого товариша, але не пригадує його прізвища. Далі каже, що Копач створив з Байталою в 1931. р. т. зв. „чорну сотню". Додає, що Байталу засуджено у звязку з заприятелюванням Копача з Ковалюківною. Оповідає, що Копач з доручення ОУН виконав атентат на Грушу в 1934. р. у Скнилові, того самого дня, коли вбито Ал. а. ано Бабія. На Гру-

ша видано приказ мабуть тому, що він не виконав якогось приказу. Додає, що поліція арештувала Труша і його засудили за приналежність до ОУН. Крім того ОУН видала теж відповідний приказ щодо Дмитерка, який чимось провинився супроти організації і Копач теж мав покарати його. Але цього приказу Копач не виконав, сповів про все Дмитеркові і після того дійшло між ними до тісної приязни. Вкінці заявляє, що на поліції ніхто не бив підсудних, як про це вичитав у „Ділі" при зізнаннях підсудних Дячишина і Дмитерка. Цей останній заявив, що його дійсно не били, лише тримали у темниці. Після питання обор. д-ра Ст. Шухевича предсідник відложив розправу до понеділка до 9. год. рано

—o—

ЗАБУТА МОГИЛА.

ПОКЛИК КРУЖКА СОЮЗУ УКРАЇНОК НА ЛИЧАКОВІ.

На Личаківському цвинтарі стоїть похилений хрестик на забутій могилі, з ледви вже читким написом: Шмінда. Та могила, мов бідна загублена сирота серед пишних, величавих гробниць, сіріє у своїй драній одежині. Час до часу заходить там товаришка по мистецькому званні з української сцени п. Ганна Юрчакова, злożить китицю скромних цвітів, зросить вдовиною сльозою та пошанує память покійної і зідхне щирою молитвою.

Чи знаєте, чия то осиротіла могилка і кого вона криє? — Криє тлінні останки вельми заслуженої для української сцени і добре знаної та все теплими словами згадуваної артистки українського театру **Антонини Осиповичевої**. Ця артистка збирала бурю оплесків, чарувала мистецькою грою і своїми креаціями залишилася незмірущою у споминах нашого старшого громадянства.

Велику журбу має п. Ганна Юрчакова. Минає 10 літ від смерти бл. п. Осиповичевої, небавком перекопають могилу й усунуть з неї хрест, а товаришка Покійної сама не має засобів, щоб цьому запобігти.

Кружок Союзу Українок Личаківської дільниці у Львові звертається до всього українського громадянства з проханням зложити бодай скромний даток на викуп місця під могилу хоч на 20 літ, де можна би поставити бодай скромний дубовий хрест на могилі бл. п. Осиповичевої, і цим пошанувати память Покійної за її посвяту для української сцени серед злиднів повних 40 літ.

Нехай наш поклик потрапить до сердець старшого громадянства і причиниться хочби до скромних, але масових датків! Хочби найдрібніші жертви слати на адресу голови Кружка Союзу Українок Вп. Пані Іванни Бережанської, Львів, вул. Генінга 38/I.

—o—

РОДОМ ІЗ КРАКОВА

Осторога для Всч. ОО. Парохів.

Ген. Інститут Католицької Акції остерігає Всч. Отців Парохів перед замовлюванням або купованням пропамятних таблиць, виданих з нагоди свята У. М. Х., в іншому джерелі, як тільки через Ген. Інститут К. А., або через кольпортерів, що викажуться відповідними повноважствами від Ген. Інституту. Наші таблиці є виконані в теракоті або камені і коштують по 35 зол. за штуку. На відвороті кожна таблиця матиме охоронний знак — печатку Ген. Інституту К. А.

Всякі інші таблиці, набуті в інших джерелах і виконані з іншого матеріялу, не мають дозволу адміністраційної влади і консерваторського Уряду, а тимсамим їх вмурування може наразити ОО. Парохів на неприємности і зайвий кошт.

Секретаріят Ген. Інституту К. А.

—o—

ЗІ СОЙМОВИХ КОМІСІЙ.

Соймова комісія праці приняла сенатську поправку до законопроєкту про заосмотрення б. учасників боротьби за незалежність Польщі. Також правнича комісія приняла всі поправки, що їх вніс сенат до законопроєкту про ліквідацію майна опущеного.

На комісії контролі державних довгів експерти виголосили реферати.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ

СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ

АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?

ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО НАШОГО ЩОДЕННИКА.

ПРИГОТОВЛЯЮТЬСЯ ДО „МИРНОЇ" РОЗВЯЗКИ ПАЛЕСТИНСЬКОГО ПИТАННЯ.

Військове командування Палестини розміщує по всьому краю, зокрема в гористих околицях (Абу-Гош, Дзамін, Туль-Карім) і на пограниччі Сирії дрібні гарнізони з легкими повозами і скорострілами.

Араби припускають, що королівська комісія не проголосить свого рішення, доки не покінчаться ці військові приготування.

12 бєльських фабрик

доставляє нам свої вироби. — Просимо оглянути наші 3 великі виставові вікна.

РАГЛЯНИ і УБРАННЯ МУЖЕСЬКІ — **ПЛАЩІ І ЖІНОЧІ КОМПЛЄТИ**

Якість і виконання ТІЛЬКИ першорядні

Оригінальні англійські непромакальні плащі.

„Повшехни Склад Одзєжи"

Папуга... і що з цього вийшло?

(Правдива історія.)

Приятелі моїх приятелів мали папугу — гарну папугу, яку кликали Рікі. Мав я це сотворіння трохи в печінках. Доводила вона мене до білої люти, бо дерлася немилосердно, ледви я входив до кімнати: „Сідай"! Не встиг я це завітатися з Івасем і Льолею, а вже птаха-урва повторяла: „Сідай! Сідай! Сідай!"

— Не любиш, бачу вашої Рікі, — сказав потроєсь Івась. — Денервує тебе й чемніть.

— Ні.. ані трохи.

— Не вякнись, Стефане, не любиш Рікі, але не маєш рації — завважила Льоля. — Це таке любе сотворіння. Вивчилися цього „сідай" від нас. Тільки разів чула вона, як просимо гостей: „сідай", і повторяє бідна, вручуючи господарів у чемності.

— Дійсно так, це дуже цікаве — відповідав я, немов зацікавлюючись здібностями Рікі.

Прийшло літо. Я взяв відпустку і хотів поїхати над море. Та сталося інакше. Я мусів відложити свій відїзд на місяць пізніше. Це не поправило мого гумору. І саме в дні невдалого виїзду, нагло приходить Івась з пропозицією, яка могла би спричинити біль голови навіть у флегматичної мами Сиренки-Тузинки. Івась з ентузіязмом запропонував мені не більше ні менше тільки взяти на прожиток Рікі:

— Позавтра виїздимо на три тижні, замикаємо мешкання та не маємо де примістити нашої папужки. Будь такий добрий, і возьми її до себе!

Сталося. Від тоді діставав я товариству парубоцької чедолі. Рікі „осолоджувала" хвилини моєї самоти в муках мого мешкання. Від пятої зранку здячно покрикувала, витаючи мене у безладній мові. В осьмій, коли я вже встав, Рікі з точністю годинника, чи професора руханки, виголошувала короткі афоризми. „Витай — Сідай! — Виграй!" — це був її щоденний репертуар. Найбільше дразнило мене це „виграй". Відки вона це взяла? Хто її навчив слова „виграй" і в якій цілі?

Колиб я не боявся наслідків, то скрутив би голову папузі. Одного дня загіпнотизований вічним „виграй", ішов я до колектури і взяв чвертку льосу.

Усе кінчиться, — скінчилася звістні і гостинь Рікі у мене. Івасі приїхали і забрали папугу. Я просив Івася, щоби внесшив мені новий репертуар Рікі.

— Чула, як Льоля завсіди мене намовляла купити льос Державної Льотерії. „Виграй вже" — повторяла

МІЛІОН!

МОЖНА ВИГРАТИ!

УСІ УКРАЇНЦІ

ГРАЮТЬ І ВИГРАЮТЬ У

„НАДІЇ"

ТЯГНЕННЯ ВЖЕ 22. ЧЕРВНЯ.

КУПОН — Витяти як „друк" за 5 сот. до: **„НАДІЯ", Львів, Легіонів 11.**

Отсим замовляю ____ цілих льосів по зол. 40·—
____ половинок „ „ „ 20·—
____ чвертьок „ „ „ 10·—
які прошу надіслати під нижче вказану адресу. Належитість в сумі зол. ____ заплачу негайно по одержанні льосів складанкою І. КО, які колектура долучить до льосів.

Ім'я і прізвище: ____

Заняття: ____

Місцевість: ____

СМАЧНІ І ПОЖИВНІ

MAGGI 020
ЮШКИ

ОДНА КІСТКА 20 ҐРОШ.
212

ВІДГУКИ ДНЯ.

Редакційний меценат.

Нобель, Карнегі, Рокефелер... Скільки з ними іменами зв'язаних фондацій, дотацій, нагород і тим подібних підмог. Мільонові маєтки, зібрані впродовж цілого життя, не йшли тільки на яхти, віллі, та авта дітей, внуків і правнуків, але й на бібліотеки, музеї, інститути, лічниці та літературні нагороди.

Великі держави — великі богачі, коли б у нас такий шведський Нобель, чи американський Рокефелер, то перевернув би Галичину догори ногами. Міг би назвіть мати величезну хлопську партію, якої перший пункт програми був би: вся земля без викупу для панів.

Нажаль у нас нема мільонерів, бо край вуженький у всіх напрямах і ділянках. Хто має тисячу волотих платні — той магнат, хто зложив пять тисяч — той фінансовий потентат, а хто доробився каменички — той майже автентичний Крез.

Тому не диво, що наші фондації не можуть рівнятися до шведської чи американської, але — коли брати під увагу наші обставини — хто зна чи не перевищують їх.

Час до часу заходить у нашу редакцію громадянин, що ціле життя доставляв людям солодощів, сам ковтаючи нераз і не два гірку слину. Але не згірк від того і, коли до нас зайде, все має гумор та добрі помисли.

Прийшов раз, глянув на стіни, усміхнувся і казав на свій кошт помалювати кімнату. Прийшов другий раз — заложився, що Едвард VIII. виграє і... програв друге снідання.

А коли прийшов утретє і — сів на канапу. Він чоловічок невеликого росту, перцевої ваги, то ми й не остерігали. Але канапа і цього не витримала: запалася так компромітуюче, що наш меценат ноги наставив.

Викарабкався з трудом і змісил виголосив до нас підбурюючу промову:

— Панове! Ви інтелігентні культурні люди, що працюєте для добра нації (між іншим дещо мені в цім не подобається), що в поті чола творите щодня статті, фейлетони, новинки, що даєте нам політичні вказівки (наше становище до еспанського уряду зовсім неправильне), ви терпите в себе таку канапу?!

— А що маємо зробити?

— Дати до відновки!

— На чий кошт?

Меценат тільки хвилину мовчав. Дав вдарився в груди:

— На мій!

— Е-е, ще шукати за тапіцером...

Меценат зжалився:

— Не треба. Обійдеться без вашої помочі. Сам його пошукаю. Поважання!...

І твердим кроком вимашерував з редакції. Другої години канапи зникла як камфора.

— Може й справді?!...

— Напевно!...

— На свій кошт?!...

— Ні, певно на твій!

Третьої, четвертої і пятої днини канапи не було. Панна Нуна ходила в тих днях рідше до кіна, бо че було на чім присістися і переконати картового референта, що вона „направду вже давно не була".

На пятий день відчинилися нароствір двері і в кімнату віхала — канапа. Але яка! Направлена, вимощена і наново покрита. Може тепер на неї сісти стокільограмовий кнізь. Зразу стала найкращим меблем у кімнаті і любимцем всіх гостей.

Не липилося це без наслідків і на каменицю „Просвіти". Канапа, мандруючи на гору, заломила один ступень архічних сходів. Сеніорка наших камениць „узила на амбіт" і вставила не один, а два ступні і ще крім цього виложила кільо метрів підлоги та вибілила кільканацять метрів стіни.

Нині зявився в редакції наш меценат. Був тихий як три жандарми, бо впав на новім, грубо за високім сході, і обббився до свіжого вапна.

Маю вражіння, що „Просвіті" грозять нові сходи і добрий лякер на стінах.

Галактіон Чіпка.

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!

МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТИ У ЛЬВОВІ

ВУЛ. ВАЛОВА ч. 7 і 9 та її Відділи при вул. Городецькій 60 і вул. Жовківській 75

приймають вклади ощадности почавши від 1 зол.
Щоби дати змогу купцям і промисловцям помістити денні торги в касі, урядові години у вкладковім відділі щодня до год. 19·30.
За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм майном. 89—)

10-золотові прогульки на Міжнародню Виставу у Парижі.

Увесь світ з незвичайним ентузіязмом привитав відкриття Світової Виставки Мистецтва і Техніки в Парижі. Ми вітаємо й в тім випадку радісно, що шанувати ній милою нагоду побути бодай кільки дня у столиці світа, яку дотепер мільйони оминали у прогульках польською бюро подорожі.

Серед багатьох пропозицій цих польських бюро подорожі автопорушників, найдешевші є ті прогульки, яких шлях зі Варшави — Берлін — Париж — Марсилія — французька Ривіра — Італійська — Генуа — Мілано — Венеція — Відень — Варшава.

Оплату 10 золотівку, в якій містяться всі кошти подорожі (паспорт, віза, білети, готель, удержання, білет на Виставу і т. п.) приймає кожна контура державної лотереї. Той, хто виграє бодай 300 зол., може вилати до Парижа, видасть тільки 10 зол! Тому ще до контур і то шкідко, бо обмежений пашпортовий контингент за Виставу

Великий Театр | Віднова комедії „Подружжя" | Великий Театр

НА ЕСПАНСЬКИХ ФРОНТАХ.

Як подає „Радіо Рекетес", також на фронті Кордова заняли національні війська дуже важні становища на відтинку Вілля Гарта. Вжа ся акція розвивається на фронті Естремадури. Комунікат національного командування повідомляє, що на арагонському фронті заломилися три наступи червоних: так само на відтинку Пеньярон та Еспіель (південний фронт)

Найкращу вудженину, добре мясо і свіжі товщі
дістанете завжди у мясарських крамницях
„ЦЕНТРОСОЮЗУ"
Ринок 2, Зибликевича 2, На Байки 8,
Личаківська 50, Жовківська 175,
Кентшинського 21, Замарстинівська 36.

Еміґраційні справи.

ДЕВІЗОВІ СПРАВИ

На численні запити в справі побирання оплат за переїзд від чужинців Еміграційний Сидикат повідомляє:

По думці декрету През. Р. П. з дня 26. квітня 1927 чужинцем є фізична або правна особа, що має постійне місце замешкання чи пак осідок за границею, не виключаючи відділів або закордонних філій, інституцій та правних підприємств. До чужинців слід зачислити також польських громадян, що мешкають постійно за границею, а приїздяють до Польщі тільки на короткий час.

Громадянин чужої держави, що постійно мешкає в Польщі, а поїхати девізового закону не є чужинцем має право при виїзді забрати зі собою без огляду Девізової Комісії суму, що не перевищає рівновартість 200 зол. від паспорту; напр. особа, уроджена в Злучених Державах П. Америки, мешкає в Польщі кільки літ одружена і дістала американський паспорт у Варшаві. Ця особа може забрати зі собою без окремого дозволу Девізової Комісії рівновартість 200 зол. від паспорту. В девізових справах рішає не громадянство потента, але місце постійного замешкання.

Заокруглює чужинці повинні всі оплати за переїзд у чужій валюті, а не в польських золотих. Коли чужинець бажає платити за переїзд у польських золотих, мусить на те дістати дозвіл Девізової Комісії.

Девізова Комісія в упорядженнях, що їх дала робітничим товариствам, виразно стверднла, що всі належности в якогонебудь типу від чужинців для корабельн. товариствах повинні бути покривані в дев. зах або чеком в вільного заграничного рахунку, чи пак міжнародним поштовим переказом. Прийняття в таких випадках оплат у золотових банкнотах є заборонене.

Чужинці, як уже вище зазначено, на заплати в польських золотих мусять дістати дозвіл Девізової Комісії. Навіть і в такім випадку, коли мають золотовий рахунок вільний або заблокований у краю. З повищого випливає, що від дозволу Девізової Комісії уволнення набути корабельного білету в золотих в особи замешкалої в Польщі, для особи, що постійно мешкає за границею.

Зворотні на виступлення в Польщі корабельні карти можуть бути переводжені лише в краю.

Читайте „Діло"!

Літературна сторінка.

Чи репортажі належать до літератури?

Щораз частіше читаємо спомини подорожі, які воліємо від повістей або оповідань, коли ця т. зв. „справжня література" нецікава. Після війни поширилися особисті враження учасників небувалих подій і до літератури вдерлися журналісти. Повстав навіть новий термін „репортаж" на означення такого роду вражінь, де автор змальовує дійсні події, живих людей, якесь означене середовище, промовчуючи все те, що йому видається несутнє і прикрашуючи свій опис фантазією для повнішого, „вірнішого" образу.

Як виглядають такі описи — знаємо вже із преси та книжок. Є обходисвіти, великі репортери такі як Альберт Льондон, Кац або Кіш (до них можна додати ще кількадесять добрих імен!), що вибираються у найдальші закутини світа та найнебезпечніші місця, щоб тільки найти там новий, сенсаційний живий матеріял.

Виринає цікаве питання: чи т. зв. репортаж можна поставити поруч інших літературних жанрів, таких як повість або новеля? чи взагалі репортаж є „літературою" чи тільки публіцистикою, а коли це література, то чи є між ним та іншими жанрами яка ріжниця?

В історії літератури знаємо „репортажі", що залишилися довше, ніж „найчистіші" літературні твори. Що таке Ксенофонта „Анабазіс" або Цезара „Про галійську війну", як не звичайні спомини, написані літературно? „Італійська подорож" Ґетого, це теж щось більше як добра повість.

Ясно, що вартість вражінь очевидця залежить від їх якости. Але є такі, які принципіяльно відмовляють вартости вражінням, які взяті безпосередньо з життя і до яких додано так мало, що виринає сумнів: чи можна тут казати про творчість. Непорозуміння тут у тому, що в літературному творі автор буцім-то все „вигадує", а в репортажі списує правдиві події. Читач не знаючи, звідки автор узяв матеріял до своєї повісти — чи виведені в ній герої, події та краєвиди правдиві — може гадати, що все це „чиста творчість".

Маємо повісти, де героями є правдиві постаті (напр. повісти історичні) і де ввесь матеріял запозичений, а проте вони не тратять через те на своїй літературній вартости. Репортажист бере постаті сучасні, живі, часто мало замітні, а тому, що ми знаємо про це — нам видається, що він тільки фотограф. Автім літературний репортаж ріжниться так само від звичайного газетного опису, як повість доброго письменника від тих повістей, якими заповняють великі денники свої відтинки, щоб задовольнити голод сенсації пересічних читачів.

У літературі все залежить від того, як автор обробив свій матеріял. Літературний репортаж так мало ріжниться нераз від повісти, що читач може навіть не знати, чи читає повість. Автори повістей не називають своїх героїв правдивими прізвищами здебільша тому, що не хотять тягатися по судах із змальованими ще живими людьми, яких приватні таємниці можуть дійти до загального відома. У репортажі „дійсність фактів" має подібне значіння, як в історичній повісти, де автор мусить сплатити довг „історичній правді". Нинішній актуальний репортаж за 10 чи 20 літ стає історичним документом. Чи залишається він літературним твором це залежить від таких самих його прикмет, як і в історичному творі: — чи відтворені в ньому події та постаті житимуть так само, як події та постаті великого повістяра.

Спішіть з підпискою уділів у

пром-банку

за 1936 р. виплачено уділовцям 5% дивіденди

Львів, ул. Ґродзіцьких 1. І. п. Тел. 292-15. П. К. О. 506-778.

Українські письменники в болгарській літературі.

II.

Другий болгарський поет — Любен Каравелов переклав з „Кобзаря" лише шість поезій, з яких „Неофіти" так і залишилися в рукописі. Він зробив також пять перекладів з Марка Вовчка. Вся його творчість йшла під впливом Т. Шевченка. У першій збірці творів Л. Каравелова на 191 поезій, 118 є писаних під впливом Шевченка. Критик Величков писав: „Усі вірші Л. Каравелова писані у дусі і по формі віршів українського поета Шевченка, але вже без їх поетичности. Взагалі українські письменники, Шевченко, Марко Вовчок, Основяненко, деспотично впливали на Каравелів белетристичний талант і він ніколи не міг емансипуватись від українських зразків".

Але найглибше і найліпше зрозумів Шевченка третій болгарський письменник зперед визвольної доби Болгарії — П. Славейко. Він вложив багато душі і свого таланту у зболгарщені ним речі з „Кобзаря".

П. Славейко, так як і Шевченко, боровся за волю і добро свого чароду, переймався його болями і кликав повстати і скинути з себе турецьке ярмо.

І Славейко, і Жінзіфов і Каравелов — всі вони були борцями народу, який змагав, як і ми, до волі, до незалежности. Шевченко був їх учителем і взірцем борця і саме тому всім їм так глибоко запав у душу наш славетний „Кобзар". Маючи одну ідею, одні шляхи й одні гасла вони так охоче наподоблювали Шевченка, так залюбки підпадали під його вплив. Особливо П. Славейко, який все своє життя присвятив болгарському народові. Самий зміст свого життя цей болгарський поет вбачав саме в тій боротьбі, яку він тоді болгарський нарід і тому недивним є коли його найліпші поезії є саме ті, які кажуть за ту боротьбу, які будили його нарід, поезії, які так подібні були поезіям Шевченка.

Настало визволення Болгарії. Про Шевченка та інших наших письменників, поволі забувають і в болгарській літературі тепер майже нема слідів взаємин із нашою. Пройшли часи коли в болгарській літературі, як словами сучасного болгарського поета і нашого приятеля Ст. Чілінгірова — „болгарському поетові не зоставалося нічого іншого, як замінити „Україна" на „Болгарію", гетьмана на болгарського царя, Дніпро на Янтру, Дунай чи Вардар, широкі степи і самітні могили на Балкани, москаля на турка".

Коли настали для Болгарії щасливі дні свободи, з болгарської літератури щезають поезії боротьби народу за волю. Запановує вплив російської літератури, змінюються і думки про ідею славянства. Десь у 90-тих роках і пізніше Шевченко знову появляється в перекладній болгарській літературі, але на жаль вже не з оригіналу, а з московських перекладів. Щойно з часом, коли болгарська література визволюється зпід чужих впливів і слабне нахил до „могутньої" Росії, поволі починають оживати старі ідеї славянства.

Десь у 1910—1914 роках, після своєї подорожі до Галичини, вміщує П. Тодоров декілька перекладів Стефаника. В 1914 році нагадує про Т. Шевченка один з найбільших приятелів українського народу професор І. Шишманов і закликає болгарське громадянство вшанувати соті роковини народження українського Кобзаря. Славянська Беседа в Софії улаштовує величаву академію, а потім випускає окремим друком прочитані на тій академії реферати С. Станімірова — біографію і І. Шішманова студію про творчість і вплив Шевченка на болгарських письменників. Один з найбільших знавців Шевченка і найліпший його перекладач, С. Чілінгіров присвячує з тої нагоди Т. Шевченкові гарну поезію.

Пізніше появляються переклади Х. Цанкова-Дерітана з І. Франка і О. Олеся. Пишуть про Україну — проф. І. Шишманов, проф. С. Младенов, Н. Балабанов, І. Іхчієв, Д. Страшимірова та інші. Зацікавлення нашою літературою зростає. Може і настане час, коли кожен культурний болгарин буде знати трохи більше і про наш край і про нашу літературу.

В. Ф-ч.

Хроніка.

З НОВИХ АНГЛІЙСЬКИХ ПОВІСТЕЙ.

Англія, Китай, Ірляндія.

Льорено Геасман дає у своїй повісти „Король Джон і Джінгальо" гостру політичну сатиру на тему вдопотів, які має конституційний король у такій політичній системі як Англія. Герой повісти не симпатична людина, яка перестає бути автоматом тільки завдяки своєму безпосередньому темпераментові, доречі трохи небезпечному. Діяльність короля починається у добі політичної кризи, коли премієр-міністр приготовляє новий закон про банкноти; король орієнтується в інтригах, що мають на меті забезпечити інтереси капіталістів. Маємо тут теж любовну інтригу: любов королівського сина до доньки архієпископа в часі, коли вищі духовники мають дістати нові права. Знаменита сцена повісти, коли премієр-міністр заявляє архієпископові, що його донька не може вийти заміж за наслідника престолу. Повість має багато гумору.

Джон Ван Дайк дає нову повість з китайського життя „Китайська ріка". Побутові картини такі ярмі, що читача не вражає ексцентрична поведінка двох головних героїв. Дженні Давідсон залишається в Китаї без сотника по смерти свого нареченого, вбитого бандитами. Вона працює тяжко на ріжних бідних становищах і находить велику симпатію у двох цікавих типах — бідному китайцеві і лікарев-місіонарові д-р Лі. Праця та філософія д-ра Лі відкриває читачеві частину невідомого Китаю.

Англійська критика прийняла дуже прихильно повість дебютантки Олівії Маннінг „Вітер змінюється", якої дія відбувається у добі відомого англо-ірляндського конфлікту з 1923 р. Авторока не дає, як її попередники, картини політичної та соціяльної боротьби, а головно виводить характери. Психольогія ірляндських модерних жінок відтворена надзвичайно оригінально.

ЧИМ КЕРМУЮТЬСЯ ПОКУПЦІ КНИЖОК?

Данський часопис „Політикен" розписав між своїми читачами таку анкету:

— Чим ви кермуєтесь при купні якогонебудь книжки?

Тридцять вісім відсотків читачів покликуються на голоси критики.

Шістнадцять — на оголошення та часописну рекламу.

Двадцять — на привабливість заголовків.

Девять — на раду приятеля

Чотири — на ім'я автора.

Вісімці 23% читачів не знають, чому купили таку чи іншу книжку. Якщо на очі попалаб була інша книжка — купилиб іншу.

Цікаве, що тільки 4% покликуються на прізвище автора, зн. тільки 4 пр. читачів справді цікавиться літературою.

ДРІБНІ ВІСТКИ.

— Відомий американський письменник Аптон Сінклер написав у книжці „Кінець будучини" історію своєї кандидатури на президента в Каліфорнії, закликаючи причини своєї невдачі.

— Два славні англійські летуни Етертон і Барлов, що перші перелетіли Еверест видали книжку „Слідами переможців", де дають перший огляд успіхів сучасного летунства. Книжку перекладають вже на німецьке.

— Вийшла по англійськи біографія короля Юрія VI. (теж і у франц. перекладі) — Джона Ґарвантіс. Це не похвальна студія, а вірний образ живого чоловіка з ріжними недугами, який умів завдяки сильній волі перемогти всі недуги та труднощі. Поруч нього зазначений великий вплив його жінки, королеви Мері.

— Француа д-р Де Бертранфос разом із бароном Де Маркур написали „Фольґотчну історію Бурбонів", показуючи вплив патальогічних основ цієї династії на всіх нащадків. При кожному члені цього роду знаходять всі його фізичні та психічні недостачі.

— Кльод Фаррер, член Франц. Академії, автор відомих екзотичних повістей, видав книжку „Духові сили Сходу" — про Індію, Китай, Японію та Туреччину.

— Отто Габсбург дождався вже окремої біографії по французьки; написав її Филип Амте.

Тільки освітою, культурою і виховником здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітніх змагань

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Зернятко піску.

ЖАХЛИВИЙ НАПАД НА АМЕРИКАНСЬКИЙ ЕКСПРЕС І ЙОГО НАСЛІДКИ

Недавно закінчився у Злучених Державах незвичайно сенсаційний процес, який навіть серед призвичаєних до грабунків і вбивств американців, викликав величезне зацікавлення. Часописи задруковували цілі шпальти спершу описом нападу а згодом процесу і слідства.

Сміливий напад.

Минув уже майже рік від виконання нападу на експрес, який переїздив побережжям Атлянтійського Океану. План нападу був знаменито обдуманий.

Залізниця залишила вже тунель біля Сіскію й гнала стрілою серед нічної темноти. Раптом машиніст запримітив у віддалі дві червоні ліхтарні, що раз-у-раз сигналізували небезпеку. Це його заскочило, бо зразу ніяк не міг зрозуміти незнайомого світла. Шлях був вільний і на попередній стації йому нічого не заповідали. Одначе блиснула одна думка: „може шлях ушкоджений", „здержати поїзд". Машиніст здержав без надуми поїзд.

В цій хвилині посипався на нього град куль, що забив його й молодого помічника. Ось початок сенсаційного нападу, що счинив багато галасу.

Грабіж напасників.

Незабаром прибув на місце нападу залізничний службовик, що запримітив сильне опізнення поїзду. Напасники його запримітили і застрілили, щоб не було ніяких свідків їхнього вчинку.

Відгомін стрілів зполярмував урядовця почтового амбулянсу. Отже без надуми зачинив сильно двері й приготовився до оборони. Та хитрі бандити продумали й на це спосіб. Вони підложили під поїзд динаміт, що здемолював почтовий амбулянс. В одній моменті вагон ровлетівся тільки урядник чудом врятувався. Напасники не пустили його живого, тільки негайно застрілили біля залізничних рейок.

Розвідчики працюють.

Напасники докладали всіх зусиль, щоб ограбити подорожніх та забрати всі гроші з почтового амбулянсу. Одначе подорожні в пору запримітили небезпеку й розбіглися в нічній темряві. Тоді втекли теж і напасники.

Незабаром прибула на місце поліція та слідча влада, що найшла плащ одного з бандитів. Напасники не лишили більше ніяких слідів. Під час розшуків запримітив поліційний розвідчик у кишені плаща кілька зернят піску, а на плечах товсту пляму й один волосок. Ці дрібниці викрили грізних напасників, що заграбили багато грошей та дорогоцінностей.

Плащ віддали негайно до хемічної аналізи, щоб устійнити деякі інформації розвідчиків. Аналізу перепровадив славний американський учений з університету в Каліфорнії, який називається Едвард Оскар Гайнріх.

Після кількаденних праць він описав вигляд власника плаща. Був це мужчина — як каже Гайнріх — 1.70 м. високий, худий, гладко виголений, має 25 літ, давніше працював у деревнім промислі в північній частині Вашингтону, або в Орегоні. Невідомий увесь час працював лівою рукою.

На сліді.

Всіх зацікавили праці вченого, неодин бажав дізнатися, у який спосіб описав Гайнріх вигляд напасника.

Згодом і про це написали часописи. Товста пляма була з живниці, маленький волосок устійнив вік, відповідний уклад плаща вказував, що напасник працює завжди лівою рукою. Американська поліція працювала невпинно. Негайно розіслали по краю в 50.000 примірниках точні описи злочинця, щоб устійнити місце його побуту.

Цілий слідчий апарат працював з докладністю годинника і своєю сіткою обхоплював усі закутини краю. Праця поліції дала швидко добрі висліди, бо згодом наспіли вісти, що в Атремоні працювали три брати в деревному промислі й один із них був майкутником.

Усі інформації згоджувалися з описом ученого. В згаданому місті працював зовсім подібний чоловік. Незабаром розіслала поліція його знимку та відозву до всіх громадян, щоб помогли спіймати злочинця. Одного дня зголосився до поліції вояк із Филипин та заявив, що перебував з одним особняком, подібним до напасника. Він називався Прічч. Поліція арештувала негайно Прічча та віднайшла його братів. Усі вони признались до вини, тому не засіли на електричнім кріслі. Сьогодні перебувають грізні напасники на американськім острові, що зветься Алькатраз.

—o—

АБСОЛЮТНО ПЕВНОЮ

ОХОРОНОЮ ПЕРЕД ГРОМАМИ

є громозводи

фахово і доцільно виконані українською фірмою

„e-comp" Львів, ул. Сикстуська ч. 29.
Тел. 203—30.

Кошториси й оферти безплатно.

У льондонських переулках.

Льондон це велетенське 8-міліонове місто — це столиця наймогутнішої й найбільшої світової держави Великої Британії та одно з найбільших міст у світі. Та треба ще знати й те, що Льондон — це теж найбільша морська пристань у світі.

У Льондоні, у його доках тисячі кораблів причалює та закидає якір. Вони скидають тут свій вантаж — товари, що їх пізніше пересилають до ріжних торговельних станиць по цілому світі. Треба також згадати, що Льондон є найбільшою товаровою біржою в світі.

Пристанева дільниця Льондону — це справжнє мураховище вуличок. Навіть небагато родовитих мешканців Льондону вміє тут якслід орієнтуватися. Саме в цій дільниці міста менше можна стрінути англійців, зате більше чужинців і саме чужинці надають пристаневій дільниці Льондону окрему закраску.

Лапка на мишї.

Найславнішою морицькою коршмою з пристаневій дільниці Льондону є господа Шарлі Бравна.

Моряки називають її по своєму — „лапка на мишї". Таким прізвищем стали прозивати цю коршму ще з часів великої війни. Тоді коршма Шарлі Бравна була в цілій пристаневій дільниці єдиним місцем, де відбувалися танці. З цього приводу сюди найрадше заходили моряки та всякі дами легкого, а то й зовсім „неважкого" калібру... Між цими дамами було багато німецьких шпигунок. Моряки ставали за чаркою дуже балакучі. Дуже часто траплялося, що мальована танцюристка вміла вивідатися за чаркою від моряків про такі тайни, що їх не видобули би і найкращі шпигуни.

„Дядько" Шарлі.

Якийсь час не зустрічали таємні танцюристки ніяких перешкод у своєму небезпечному завданні. Та власник коршми Шарлі Бравн дуже швидко пронюхав письмо носом і збагнув, що твориться в його „порядному" льокалі. Він повідомив поліцію, відомий Скомленд Ярд.

Одної ночі панове зі Скотленд Ярду влаштували в коршмі облаву й арештували кількадесять дівчат, під'олих у шпигунстві в користь Німеччини.

Ця подія немов зимною водою змила голови легковірних, необережних моряків.

СТОМАТОЛЬОГ-ДЕНТИСТ

Д-р Ст. Дмоховський

ЛЬВІВ, УЛ. СИКСТУСЬКА Ч. 35.

Лябораторія рент.-технічна
год. принять 9—12, 3—6.

Незвичайні памятки

Думати, що коршма дядька Шарлі Бравна, або по морицькому „лапка на мишї", це неособа хайна пристанева „кнайпа", було би великою помилкою. Навпаки. Господа Шарлі Бравна швидше пригадує третьорядний ресторан у якомусь тихому містечку. І господар, син славного Шарлі Бравна, що здемаскував шпигунські тенета — це чепурний, вчений джентельмен. Він залюбки показує гостям свій „музей". Це збірка всяких предметів, що їх привозять відвідувачі цієї господи з ріжних сторін світа. Цю збірку почав організувати ще його батько.

Чого там нема!

Поруч кусників єгипетської мумії лежать там засушені риби з південних морей, японські фігурки зі слонової кости поруч із несамовитими мурінськими різьбами.

На стінах є тут безліч всяких зразків зброї, часто дуже цікавих та цінних. Туди, до господа Бравна, заходять не лише моряки та пристаневі робітники. Туди заходять часом навіть вибагливі товариства чепурних джентельменів та гарних „леді", щоб у тій цікавій атмосфері випити шклянку шямпана.

Китайська дільниця.

Недалеко від господи Бравна є китайська дільниця. Дуже небезпечно ходити по темних закамарках цієї дільниці. Англійська поліція оберігає перед такими прогульками не лише чужинців, але й мешканців Льондону. Колиж хтось хоче конче оглянути цю дільницю, то добре зробить, коли візьме собі до товариства якогось детектива, що добре знає тутешні „ходи" та вміє на випадок потреби дати собі раду з небезпекою.

У китайській дільниці Льондону є безліч малих ресторанів. Більшість із них, це водночас доми гри.

Нагінка на отруту.

Раніш, то неодин із них хована під своєю вивіскою тайну курильню опію, цієї жахливої східної отрути.

Такі курильні опію можна сьогодні там щораз рідше стрінути, бо поліція зуміла їм завдати сильний удар. До цього примусила поліцію ціла низка злочинів, що родилися в таких печерах опію.

Нема сумніву, що й сьогодні напевно є ще такі печери опію, одначе вони оповиті великою тайною та доступні майже виключно для китайців.

РАДА НА ЦИГАНІВ.

Болгарське містечко Туровія було недавно видовищем справді дивної події. Мешканці цього міста жалувалися від довшого часу на ляжу циганів, які не зважаючи на заборону, ночували в парках, садах і навіть у городах положених безпосередно в сусідстві помешкань.

Цигани відповідали на всі перестороги кпинами та заявляли, що дуже радо заміняються місцем під голим небом на нічліг у домах та у вигідних постелях. Обурений постійними кпинами бурмистр рішив покарати циганів.

Одної гарячої червневої ночі уладив він на них облаву. До міських арештів спровадили більше як 40 циганів. На другий день у попудневих годинах у присутності всіх мешканців відбувся суд, а відтак „екзекуція". Чотирьом найстаршим циганам, яких уважали провідниками циганської ватаги обтяли прилюдно волосся. Цій символічній карі приглядалась юрба цікавих, а стрижі за кілька хвилин обсмушили буйні чуприни циганських ватагів.

Після цих демонстраційних пострижин цигани винеслася з містечка, а інші ватаги обминають далеко це негостинне місто.

—o—

ТРИЦЯТЬ ЛІТ БЕЗ СНУ.

В Імтра, в малім італійськім селі в Калябрії живе жінка, яка тому 30 літ породила свого першого й одинокого сина і від того часу терпить на безсонність. Від тієї хвилини хора, яка має нині 53 роки, не заснула ні на чвертьгодини. Лікарі не вміють зняснити цієї дивної недуги. Жінка вже така виснажена, що дими днями мусіли її відвезти до лічниці.

ЗАГРОЗА СОВІТСЬКО-ЯПОНСЬКОЇ ВІЙНИ?

Деякі часописи висловлюють сенсаційне припущення, що Японія вихіснує теперішню внутрішню кризу большевизму і нападе на СССР. На манджурсько-совітському кордоні буцімто зосереджено великі японські військові сили.

НОВИНКИ.

— **Ощадностеві й дешеві** батерійні радіоприймачі: 3-лямповий „НАРОДНІЙ", 4-лямповий 3-обводовий „ГЕТЬМАН", 5-лямпову супергетеродину „ВЕЛИТ" — поручає Українська Виробня Радіоприймачів **„ЕРГОН", Львів,** нова адреса: вул. **Сикстуська ч. 48.** 917 1—2

— **Твори Марка Черемшини.** Вже появився **перший том** повного видання творів Марка Черемшини, яке виходить у Видавництві „Ізмарагд" у Львові. Буде це перше, повне видання, що міститиме всю літературну творчість Черемшини. Другий том появиться при кінці червня ц. р. Ціна повного видання — **в трьох томах** — у передплаті назначена на 9.— **золотих.** Передплату надсилати на адресу: Видавництво „Ізмарагд", Львів, вул. Косцюшка 5. Конто ПКО 503.062. 1026 6—10

НА ФЕРІЇ І ПРОГУЛЬКИ
тільки обувa і панчохи
Del-Ka
ТРЕВАЛІ — ДЕШЕВІ — ПРАКТИЧНІ

— **Ідучи до Львова** заберіть футра до направи або нові замовте у кушніра П. Карпяка, Зиблікевича 4. Кредиту уділяє. 1121 1—1

— **Дипльом інжиніра-архітекта** з добрим поступом на львівській політехніці цими днями одержав Мирослав Данило Німців. — За сім років, це третій українець, що придбав такий дипльом на львівській політехніці. 1115

1 **Питання для наших пань:**

коли сметана мусить мати 23—25 %, товщу?

— **Українська пісня в радіо.** Львівська радіостанція передає в неділю 13. ц. м. від год. 20. мішаний концерт із участю співачки **Дарки Бандрівської** та фортепіяністки **Галі Левицької.** У програмі пісні Лисенка, Косенка, Людкевича, Ревуцького.

— **Львівська радіонадавча стація** передасть у вівторок 15. ц. м. український виклад проф. В. Радзикевича про Івана Франка. Авдиція зачнеться в год. 18.25.

— **Почтові агенції** будуть оруxомлені з днем 19. ц. м. у Новій Веси дрогобицького повіту і з днем 15. червня до 30. вересня ц. р. в Олесеві під Станиславовом.

— **Сільські листоноші** будуть введені з днем 1. липня на терені перемиського повіту. В інших повітах Сх. Галичини уведуть цю поштову іновацію на протязі цього року.

— **Свято кооперації в школах.** Шкільні куратторії поручили школам уладити маніфестації з нагоди свята кооперації, що припадає в дні 13. ц. м. Попереднього дня в школі мають бути гутірки для молоді про значіння кооперації до господарського життя в краю.

— **В приватній коедукаційній гімназії Рідної Школи в Городенці,** відбувся іспит зрілости у днях 31. травня, 1. і 2. червня. До іспиту допущено 14 абітурієнтів та абітурієнток. Здали іспит зрілости: Грималюк Василь, Загайкевич Ірина, Княгиницький Северин, Марюк Василь, Матейко Богомир, Місюра Василь, Павчак Марія, Підвербецький Іван, Савчук Ореста, Сілецька Ольга і Федак Катерина. При письменнім іспиті репробовано одного абітурієнта й одну абітурієнтку, при устнім одну абітурієнтку.

Проти веснянок
КРЕМ І МИЛО
lesznicera
APTJKARZ DRANCZ i SKA BIELSKO

— **Львів потрібує більшої безпеки.** Управа м. Львова вислала до головного комендanta державної поліції, ґен. Заморського, що перебував хвилево у Львові, делегацію, яка зясувала йому брак безпеки у Львові, особливо на периферіях, як свідчать останні кривавi події. Ґен. Заморський обіцяв цьому лихові зарадити. М. і. поліція буде побільшена на 100 постеружкових, а крім того перенесуть до Львова школу поліції з Мостів Великих.

— **Карають...** Повітове староство в Городку карним наказом з 15. травня 1937 ч. 687/36 покарало Миколу Галичанівського, сина Миколи зі Зушиць, за те, що дня 18./4. 1936 ходив з відзнакою У. М. Х., чим мовляв, допустився проступку зі статті 6. Декрету През. Р. П. з дня 2./10. 1935, а то гривною 3 зол. зі заміною на кару 1-денного арешту.

— **До іспиту зрілости в українській приватній гімназії в Рівному** допущено 21 учнів. Іспит здали всі, а саме: Бех Ів., Боднардуч С. Бичковський Все волод, Бухало Евген, Давидович Сергій, Данилюківна Таіса, Демедюківна Катерина, Дзіваківна Валентина, Дзівак Микола, Коренюк Василь, Кульчинський Микола, Любак Григор, Мачушенківна Марія, Повар Петро, Почтівна Валентина, Савчик Олекса, Симончук Андронік, Симончук Володимир, Степанчук Федір, Фридрих Іван і Шехуцький Леонід.

— **Концерт-вечірка в Манчестері в користь українських інвалідів** Українська громада в Манчестері, чисельно невелика, але гарно зорганізована в Українському Клюбі, влаштовує 20. червня ц. р. вечірку, дохід з якої призначено в користь українських інвалідів. Концертова частина буде складатися з пісень і деклямацій в українській та англійській мові. Комітет надіється на численну будеться в домівці клюбу при 48 Чітам Гіл Ровд, будеться в домівці клюбу при 48 ітам Гіл Ровд, Манчестер, в годині 7.30 веч. (Укбюро Льондон.)

2 **Відповідь:**

Тоді, коли походить з більшого молочарського підприємства:

1) що само перевірює сметану щодня у своїй лябораторії;
2) що його перевірювати кожночасно мають можність поіанкані урядові чинники;
3) що своєю довголітньою солідністю дає запоруку повновартности продукту.

— **Пашпортові справи вирішує воєвідство.** Проголосили розпорядок міністерства внутрішніх справ, що уповноважнює воєвод'в признавати полекші в пашпортових оплатах, або й зовсім звільняти від цих оплат. Цим робом управнення міністра внутрішніх справ у справі признавання полекш і звільнювання від пашпортових оплат, передбачені законом про пашпорти з 14. липня 1936 р., переходять на воєвод'в.

— **Ранні і погані жнива з причини спеки.** На думку хліборобів цьогорічні жнива відбудуться кілька тижнів раніше, отже з початком липня. Одначе раніше дозрівання збіжа відбється на його якости, бо з причини спеки і браку дощів колосся буде мале і не повне. Червень це місяць інтенсивного росту і формування зерна, тимчасом посуха все те припинила. Якщо в найближчих двох тижнях не буде дощу, жнива стоять під знаком катастрофи. Не буде ані зерна ані соломи. Одночасно грозить брак паші. Сінокоси заповідаються дуже слабо. Ситуація в садах і городах також не добра. Гусениці нищать завязки овочів, а решту добиває посуха. Марно представляється городовина, найгірше потерпіли калафіори, салати і капуста. Одночасно висихають потоки і ріки. У звязку з посухою зростає скількість пожеж, які з причини браку води до гашення нищать нераз цілі села.

— **Цьогорічна спека і посуха** походить, як стверджують метеорольоги, від сухого і горячого повітря, яке наносять з Росії східні та південно-східні вітри. Польща, подібно як ціла Европа находиться під впливом широкого барометричного вижу, якого осередком є совітська Білорусь. Виж сягає аж до західніх границь Німеччини, де під впливом близькости моря панують катастрофальні бурі. У Відні позамикали деякі театри, бо з причини спеки фреквенція зовсім припинилася. Одночасно метеорольоги стверджують, що від Ісляндії наближається низьке тиснення, яке пересувається до Норвегії, а за кілька днів дасться відчути над Росією. Через те теперішні спеки осягнули свою кульмінаційну точку й у нас пічнеться знову період бурей.

— **Горять села, ліси, торфи, трави.** Ще не згасили як слід пожежі в Дмитрі коло Щирця, а вже жертвою пожежі впало сусідне село Добряни, де згоріло 17 будинків на шкоду 6 господарів. — В Зимній Воді під Львовом вибухла на латинському приходстві пожежа, що поширилась на сусідні господарства і знищила 8 будинків. — В Кутах косівського повіту згоріли три жидівські доми і склад будівельного дерева на шкоду 25.000 зол. — У Струтині пов. Долина згоріло торфовисько на просторі кількасот моргів. — В Монастирці стрийського повіту згоріло 20 моргів висохлої наслідком спеки сіножати. Вогонь повстав від недокуреної папіроски. — Коло Торуня згоріло 300 гектарів державного ліса. До гашення вогню вжито крім міської пожежної сторожі також компанії саперів.

— **Львівська хроніка.** При вул. Калічій 16 поліція запечатала мешкання Марії Губерової, що влаштувала у себе тайний дім розпусти і тягнула з цього грубі зиски. — Судове слідство у справі лікаря д-ра Ігн. Фрідмана, якому задля шантажу закинено неморальний вчинок на малолітній, зреабілітувало його вповні.

— **Присуд на комуністів.** В Замості відбувався великий комуністичний процес проти 48 осіб під закидом належання до комуністичних організацій. Чотирьох обвинуваченых дістало по 5 літ вязниці, 15 по три роки, 20 по два роки, 19 обвинуваченых увільнено.

— **Бандитизм.** У лісі коло Пукачева (Радехівщина) бандити стріляли до двох купців які їхали фірою і вбили одного коня, а другого зранили; опісля втікли, сполошені криком. У Брідщині зловили 2 бандитів з небезпечної шайки, що від минулого року оперували в сусідніх повітах. Місцеве населення не вказало поліції криївки бандитів, бо боялося пімсти. — У Майдані (Станиславівщина) злодії вломилися до церкви і вкрали більшу квоту грошей.

— **За грабіж крамниць під час погрому** у Бересті засудили 9 людей на 6 місяців вязниці зі завішенням на 3 роки. Ніякого відшкодування жертвам грабежі суд не признав.

— **Краєва хроніка.** Окружний суд у Сяноці засудив на вісім місяців вязниці б. інкасента збірної громади в Лютовиськах пов. Ліська, Йосифа Мігаса за спроневірення громадських грошей. — До Ярослава наспіла почтова картка, що мандрувала між Ярославом і Будапештом 40 літ.

3 Таким підприємством є
МАСЛОСОЮЗ

Через свою знамениту якість здобули
ПАПЕРЦІ і ТУТКИ (ПОВИВАТКИ)
„КАЛИНА"
СОТНІ-ТИСЯЧ ВІДБОРЦІВ.

„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 50,
Тел. 26 0-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант“ терп. і воск. у всіх красках
ПАСТУ до взуття „Елегант“ люкс, в тубах у всіх красках
ПАСТУ до підлоги „Французька маса“ (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біляя помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 590

як свідчать почтові печатки. — В лісі Суходіл пов. Долина в часі стинання дерев згинув 37-літній робітник Іван Кравець, придавлений ялицею. — У львівському шпиталі померла селянка з Лозини, Евгенія Езерська, яку на гостинці Янів—Львів переїхало вантажне авто. — У Белзі (Сокальщина) 18-літній С. Бордун убив штилетом свого суперника, 20-літнього В. Мальоха. — Також у Керниці (Городенщина) 26-літній М. Трусьцінський убив свого суперника 20-літнього Івана Іванечка.

— **Міністерство заборонило метч.** До Варшави приїхала репрезентаційна дружина копаного м'яча басків, що мандрують по Европі. Вони грали в середу метч із шлеською репрезентацією в Катовицях і виграли 4:3, а в неділю мали грати з репрезентацією Ліги у Варшаві. М-ство внутр. справ в останній хвилині відмовилось дати дозвіл на метч. Сталося це тому, що баски в Катовицях дали втягнути себе до комуністичної пропаганди. Баскам дали візи на виїзд до СССР. У передпродажі продали на метч з басками білетів за 3.000 зол. Баски мали запевнений гонорар у Катовицях і Варшаві у сумі 14.000 зол. Ліга мусить тепер заплатити 7.000 зол. за метч, що не відбудеться в неділю.

— **Напад на транспорт муки.** В Тучапах Снятинського повіту вбили на дорозі купця зі Снятина Бронислава Козловського, що віз 18 мішків муки до Снятина. Тіло вбитого найшли недалеко шосе, де грабіжники покинули 11 мішків. Решту добичі відвезли до Новоселиці й зложили у Марка Строча, мовлячи, що по муку зголосяться робітники з Городенки.

— **Смерть на дротах.** На Майдані, передмісті Замостя, склалася трагічна подія. 12-літній Ол. Мликарський пописувався перед своїми товаришами, вилазячи на стовп з проводами високої електричної напруги. На вершку стовпа хлопець запутався між дроти і погиб від електричного струму. Спалене на вуголь тіло висіло на дротах майже годину, аж прийшов електромонтер і здійняв його із стовпа.

— **Грабіжницьке вбивство.** На дорозі Обертин-Виноград, біля місцевости Балагурівка коломийського повіту знайшли в ночі тіла двох мужчин. Обох застрілено крісовими кулями, як свідчили гуски з набоїв, знайдені оподалік. Поліція стверднла, що вбитими є 27-літній Герш Айзенштайн і 55-літній Гершон Гайстретер. Оба вони верталися з ярмарку в Заболотові, де продали кілька штук худоби і правдоподібно мали при собі гроші, які їм зграбовано. Душогуби застрілили також коня.

— **Телефонізацію сільських громад** переводить повітовий самоврядний союз у Рівенщині. Восени ц. р. телефонічну злуку одержить 120 громад. Апарати будуть мати перш усього солтиси і школи. Телефонічні розмови в обсязі одної збірної громади будуть безплатні.

— **Жидівський промисл.** В Дукштах на Виленщині серед жидівського населення зорганізовано незвичайну льотерію. Від довшого часу жидівські дівчата не можуть вийти замуж, бо не мають посагів. Один молодий жид уладив льотерію, в якій найбільшою виграю є його особа. Льос коштує 5 зол. а є їх 2.000 Після розпродажі льосів буде льосування. Жидівка, яка виграє щасливий льос, вийде заміж за того молодця, що визначається вродою. Покуп на льоси є великий. Таким чином двоє молодих людей побереться, здобувши поважний капітал.

— **Самоходова катастрофа** склалася на шосі між Шубіном і Кцинею. Наслідком дефекту мотору самохід фірми „Октовін“ наїхав на придорожне дерево, наслідком чого шофер тяжко поранився, а його жінка і дитина погибли. Шофера в безнадійному стані відставили до шпиталю в Шубіні.

— **Що кому вільно.** Окружний суд у Вильні на виїздовій сесії у Свенцянах засудив литовського священника о. Адама Заремби, пароха в Порембі на 6 місяців вязниці без припинення, за фальшування польських прізвищ у метриках тим способом, що надавав їм литовську вимову. Польські ксьондзи на українських землях роблять те з українськими прізвищами безкарно.

— **Ліквідують приватні гімназії.** Виленська шкільна куратерія закрила литовську приватну гімназію у Свенцянах. Відклик проти цього міністерство освіти відкинуло, затверджуючи розпорядок куратерії.

— **Натягають кн. Віндсору.** Один станиславівський лікар, д-р С. звернувся до князя Віндсору з проханням допомогти йому фінансово, бо з матеріяльних причин не може оженитися з нареченою, з якою познайомився підчас студій у Відні. У відповідь на це надійшла на днях до нього грошева пересилка у висоті 100 фунтів. У пересилці зазначено, що це тільки позичка.

— **В Америці ловлять людей дальше.** В Нью-Йорку знову вхопили людину. Цим разом жертвою гангстерів стала жінка богатого промисловця Алісія Пархтос. Коли вона йшла вулицею на прохід, задержалось авто, з якого вийшли два мужчини. Вони вхопили спритно паню Пархтос, затягнули до авта і повезли її кудись. Чоловік її одержав незабаром листовне домагання зложити 25 тисяч долярів окупу.

— **Ріжні вістки.** Із Шангаю повідомляють, що в китайських провінціях навіщених голодом гладають молоді хлопці і дівчата, що служать старшим людям за поживу. — В гірському ланцюзі Турітарі в окрузі Льос Андес (Півд. Америка) відозвався новий вулкан, що викидає масу лави і попелу при одночасному землетрусі. — В Галє згорів до тла центральний двірець з 300 вагонами на шкоду кількох мілюнів, причому погибло пятьох людей

—o—

✝ Посмертні згадки.

Д-Р ТЕОФІЛЬ ГВОЗДЕЦЬКИЙ.

Д-р Теофіль Гвоздецький, лікар-отаман У. Г. А., окружний лікар у Липиці Долішній, б. голова всіх культурно-освітніх товариств Липиці, член-добродій Рідної Школи, член Видавничої Спілки „Діло“, член Українського Лікарського Т-ва, помер 17. червня ц. р. в Липиці Долішній, проживши 67 літ. Похорон відбудеться в Липиці в неділю 13. червня ц. р.

З Покійним зійшов у могилу один з найвизначніших українських лікарів і громадянських діячів. Становище окружного лікаря в Липиці Долішній обняв у 1897 р. і за тих 40 літ не було ділянки суспільного життя, в котрій він не брав би участи. В 1900 р. брав участь як член української делегації на конгресі лікарів у Парижі, в 1904 р. у Празі, діставши тоді похвальну грамоту.

В часі світової війни виконував службу як полковий лікар при тяжкій гірській артилерії на румунському фронті. З повстанням Західної Української Нар. Республики вступив у ряди У. Г. А. і як лікар-отаман був начальником шпиталів у Бережанах, опісля в Бучачі.

По війні осів на постійне в Липиці, де цікавився всіми проявами нашого національного розвитку та займався всіми громадянськими справами. Зокрема відчував глибок долю й недолю нашого сільського населення, котрому приходив з помічю і як лікар і як громадянин.

Рідна земля нехай буде Йому пером!

—o—

Дописи.

КОЛОМИЯ.

Коли діждемося Заг. Зборів Філії „Просвіти“?

І так відбулися загальні збори всіх важніших установ Коломиї. Тільки Заг. Зборів Філії „Просвіти“ годі діждатися. Дня 9. червня минули точно два роки, як відбувся останні заг. збори. Від того часу аґенди Філії залишаються тайною видїлу Філії, якою він не показує охоти ділитися зі своїми членами. Тільки дещо з того доходить до відома ширшого загалу членів у доволі неясній і неладній формі. Про господарку з будинком Філії при вул. Підгаєцьких-Словацького попала вже вістка й до преси, про діяльність урядовців Філії п. Н. ходять усякі непровірені вісти, про роздори деяких членів видїлу Філії по селах (головно пані М.) в цілях далеко непросвітних та про її (трохи чи не взаємні...) конфлікти з „Союзом Українок“ (при повній підтримці голови філії д-ра Н.) тем уже багато приходить із національного становища річей говориться — а філія не спішиться провентилювати ті не зовсім приємні в запаху справи на Заг. Зборах. Здавалося, що ось-ось діждуться їх члени, бо заповіджено їх на 6. п. м.; через якусь таємну перешкоду пересунено їх на 13. п. м. Алеж (чи не зі страху перед 13-кою?) з 13-го пересунено їх на — незначений ближче річниць... Кажуть, що причиною того пересунення є розбіжність між інтерпретаціями Головного Видїлу у Львові і голови коломийської філії щодо права участи в зборах та голосування т. зв. „опомагаючих“ (одноволотових) членів і що якісь там „дрібниці“... Головний Видїл виявив так, а пан голова думає інакше і — не хочеться вірити! — воліє відкликатися в цій справі до „опомагаючих“ (не конче одноволотових) членів на заповіджених ад гок зборах. Значить, як ригористично голова дотримується всяких приписів, не хочемо вірити в організацію диверсії проти Головного Видїлу з низів. Тому ждемо від нього, щоб закликав свою куратеторство в справах загальнонаціональної установи і швидко порядить заг. збори. Колик він того з якихсь там причин не може зробити, апелюємо до централі, щоб помогла філії виконувати свої статутові обовязки.

Видїл Українського Лікарського Товариства
сповіщає про смерть свого члена
д-ра Теофіля Гвоздецького
лікаря в Липиці долішній,
що помер 12. червня ц. р. у 68 році життя. Похорони в понеділок, передполуднем в Липиці долішній.
В. Й. П.

—o—

Спорт.

ПРОГРАМА НЕДІЛЬНИХ ЗМАГАНЬ.

Грище Погоні: год. 3.30 попол. змагання за мистецтво Окружної Ліги: **Погонь І Б — Польонія.** Год. 5.30 змагання за мистецтво О. Л.: **Україна — Гасмонея.**

Грище Цитаделі: год. 9. рано мистецтва Ц-класи: **Степ — П. К. С.**

Площа Сокола IV., вул. Крушельницької, год. 8. веч.: **Руханковий Вечір Сокола IV.**

Янівська рогачка: год. 8. рано старт напівлеґкових до дружинового бігу на трасі 100 км. (Львів-Яворів-Львів) і 50 км. (Львів-Янів-Львів) за мистецтво львівського воєводства. Змагання організує С. Т. Україна, яка виставляє дружини до обох бігів.

—o—

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

НИВА, церковно-суспільний часопис. Ч. 6. Р. XXXII. за червень 1937. Зміст: Редакція: Чи тільки економічні справи? — о. Й. Р.: Справді вже крайня пора ратувати наше парохіяльне духовенство. — Роман Лисько: Слава Преса. Богородиці у наших богослуженнях. — о. Теодор Цегельський: Перед сто роками. — о. Андрій Лепкий: П'ятьдесятниця в річним церковнім уставі нашої Церкви. — о. Юл. Дацерович: Посмертна згадка. — Нові книжки і величко.

КООПЕРАТИВНА РЕСПУБЛИКА, економічно-суспільний місячник. Львів. Рік X, ч. 6 червень 1937. — Зміст: На окраю дня (Актуальні замітки). — В. Тотомінин: В память Людвіґ Людатті. — Хто є винуватником дорожнечі споживчих продуктів. — І. Витановнч: Вишкіл кооперативних працівників. — І. Гурин: Пять літ праці кооператив для закупу і збуту Тернопільщини. — Кооперативна хроніка. — Серед книг. — Господарська хроніка. — З преси і життя. — Додаток: Володимир Січинський: Нариси з історії української промисловости.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

МОНАСТИРСЬКА:
14. VI. Циганський барон
15. VI. Муж двох жінок.
16. VI. Шаріка.
17. VI. Довбуш.

ТИСЬМЕНИЦЯ:
18. VI. Циганський барон.
19. VI. Дівча з Маслосоюзу.
20. VI. Довбуш.
21. VI. Шаріка.

З Тисьменниці їде театр до Богородчан.

Великий Театр:

Неділя, 13. VI. год. 9. веч. „Подружжя“
Понеділок, 14. VI. нечинний.
Вівторок, 15. VI. год. 8. „Подружжя“.

Цирк Станєвських на пл. при вул. Пельчинській.

Неділя, 13. червня дві виставки: в год. 4.30 попол. і в год. 8.30 веч.

Понеділок, 14. червня одно виставлення в год. 8.30 веч.

КІНА.

АПОЛЬО: „Мілліонерові примхи“ муз. комедія.

АТЛЯНТИК: „X 27“ з Марленою Дітріх.

ВАНДА: „Золотоволосий збиточник“, „Румба“.

ҐРАЖИНА: „Шепіт кохання“, „Кари і Мабель“.

ЕВРОПА: „Детектив Олена Гарфільд“.

КАСІНО: „Кохана родника“.

КОПЕРНИК: „Королівство за цілунок“ „Спокусниця“.

МАРУСЕНЬКА: „Ах хет“ („За ґратами“) і „Веселі біляки“.

Жіночі торбинки

течки, портфелі, портмонетки, валізи, несесери, поручає і направляє по найдешевших цінах робітня римарсько-галантерійна Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська ч. 2 побіч фірми Саламандра.

МЕТРО: „Малий бунтар" із Шерлєєм Темпль і „Променада кохання".
МІРАЖ: „Візьми моє серце" з Дженетою Альнар, „Запросини до вальса" з Діліяною Гарвей.
МУЗА: „Джентельмен кохає інакше", „Світ закоханий".
ПАЛЯС: „Діти вулиці" з Джекі Кулером.
ПАКС: „Коронація у Лондоні".
ПАН: „Генерал Суттер".
РАЙ: „Москва-Шангай" із Полею Негрі.
СВІТ: „Малібу" та ревія.
СТИЛЬОВЕ: „Непереможний" з Гейрі Купером і ревія.
ТОН: „Аннаполіс", „Подружжя на мавпячих".
УТІХА: „Ворог людства" та ревія.
ХИМЕРА: „Коли кохати не вільно" з Мартою Егерт.

ФОТОПЛАСТІКОН.
(пл. Марійська 5).
„Неаполь - Капрі - Сорренто - Венеція"

зол. 16·50 ручний годинник Анкер 15 рубін. тільки у **Е. ГР ИБЕРГА** Сикстуська 4. 397

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 13. червня 1937.

БЕРЛІН (857) 12.00, 15.30 Музика; 19.20 Камер. концерт, 20.00, 21.00 „О соле міо" мельодії з Італії. БУДАПЕШТ (550) 12.30 Концерт оп. орх., 18.45 Скрипка; 20.00, 21.00, 22.00 „Олександра" оп. Сірмая. ВІДЕНЬ (507) 11.45 Орх. концерт; 15.20 Квартет ф-моль Брамса, 16.25 Музика, пісеньки; 18.55, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00 „Кавалєр срібної рожі" оп. Р. Штравса. ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 15.30 Пісні та симфонія, 18.00 Гарні мельодії; 20.00, 21.00 Великий розр. концерт. КОШИЦІ (259) 18.00 Прикарпатська нар. музика, хор, балалайки. МІЛЯНС (369) 17.15, 18.00 Трансм. із салі консерваторії Сан Пієтро Маєлла в Неаполі: Вечірний концерт; 19.50 Сценка; 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 22.00 „Гофманові казки" оп. Офенбаха. МІНХЕН (405) 10.30 Романтичний муз. поранок, 15.30 „Про кохання" китиця пісень у супр. мотр. і сол., 20.20 21.00 „Улісес" ком. оп. Брандт-Буттса. ПРАГА (470) 11.10 Чеська музика, 12.20 Розр. музика, 16.10 17.05 Концерт військ. орх.; 17.50 Вок.-муз. концерт. РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 15.00, 20.15 Опів, 15.15 Розр. музика. 17.00 Концерт; 19.30 Сценка. РИМ (421) 17.30 Нар. нар. мельодії; 18.15 Розр. музика; 21.00, 22.00 Симф. концерт.

ПАНЧОХИ
спеціяльно тонкі зол. 3.50
практичні 1.85
625 „ДІМ ВОЛІЧКИ" 9-?
Львів. Сикстуська 2 (побіч брами)

Понеділок, 14. червня 1937.

БЕРЛІН (857) 15.00 Розр. музика, 17.30 Солюти, пісні на сопран, форт., 19.00 Вечірній гомін, 19.25 Дитоф оцінює Шумана, 19.35 Хор, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Сальон. квінтет, 18.20 Нар. пісні у супр. цит. орх., 19.45, 20.00 Військ. орх., 22.30 Опів, реціталь Нансі Новш (норвезько-мадяр. концерт). ВІДЕНЬ (507) 17.20 Штуварт сопран, 19.30, 20.00 Концерт союзу австр. композиторів, 21.25 Симф. творів на дуті інстр., ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 20.10 Концерт квінтету, КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття. ЛЯЙПЦІГ (382) 19.00, 20.00, 21.00, 22.00 „Чарівний флет" оп. Моцарта, МІЛЯНО (369) 17.15 Концерт симф. октету, 19.00 Розр. музика, 21.00 Нар. пісеньки, МІНХЕН (405) 13.15 Розр. концерт, 21.05 Нар. пісні. ПРАГА (470) 17.40 Соната Томашека на форт., 22.20 Р-нл. нар. пісні, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 19.03, 19.30 Опів, 17.00 Симф. музика, 10.45 Форт., 20.30, 21.00, 22.00 „Ее" оп. Івена, РИМ (421) 20.40 Розр. музика, 21.05 Віол. реціталь, 21.50, 22.00 Комедія.

Вівторок, 15. червня 1937.

БЕРЛІН (857) 11.15 Весалі мельодії, 15.00 Розр. концерт, 20.10, 21.00 Китиця вальсів, орх., хор, сопр., форт. БІЛГОРОД (487) 18.05 Нар. пісні, 18.30 Рум. нар. пісні. БУДАПЕШТ (550) 12.05 Балалайкова орх., 17.30 Цит. музика, 20.50, 21.00 Сальон. музика, 22.20 Форт., ВІДЕНЬ (507) 18.00 Бетговенівський концерт, Шмедес сопр., віол., квартет, 19.40 20.00 Вес. муз. анд., 22.20 Орх. концерт, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 17.50, 18.00 Віол. реціталь. КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття. 19.10 Словацькі нар. пісні. МІЛЯНО (369) 17.15 Хор, солісти, 19.00 20.40 Розр. музика, 21.05 Трансм. з Нюйорку: Амер. легка музика, 21.45, 22.00 „А Кальпі ді Люна" оп. Авітабіле, МІНХЕН (405) 13.15 Орх. концерт, 16.15 Музика для пожилого, солісти, 22.20 Вок.-муз. концерт. ПРАГА (470) 15.00 Орх. концерт, 17.25 Сонч. квінтет ес-дур Ондрічека, 18.20 Словацька музика, 19.35, 20.00 Концерт військ. орх., РАДІО ПАРІ (1648) 11.30 Сантиментальні пісні, 13.15, 19.00 Опів 16.15 Гумор, 17.00 Легка музика, РИМ (421) 17.15 Танц. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Гофманові казки" оп. Офенбаха.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 13. червня 1937.

8.00 Сигнал часу, пісня; 8.03 Ранішній денник; 8.15 Для села: Хліборобська Газетка. Музика з гр. пл., Кооперація на селі; 8.35 Ярмо: попурі з оп. „Христя Лісниківна", гр. пл.; 8.45 Про вартість худоби надісланої у Сх. Галичині; 9.00 Регіональна трансмісія з Ліскова; 11.30 Легка музика з гр. пл.; 11.57 Сигнал часу; 12.03 „Краса лєса в музиці" орх. концерт, опів, форт.; 13.00 Театр. огляд; 13.10 Розр. концерт: орх., вок. квартет, скрипка, форт., 14.40 Арк. Аверченко: „Няня" гумореска; 15.00 Для села: Огляд ринків рільних продуктів, Промова з нар. Дня кооперації, Музика з гр. пл., Відчит; 16.00 День лісні з Лєтна; 16.30 Оперова музика з гр. пл., 17.00 Театр У-ява: „Як опришок Смась примирився з Господом Богом" Каз. Пшерви-Тетмаєра; 17.30 Репортаж із життя; 18.00 Відвечірок при мікрофоні: орх., рецитації сопран. баритон, Юрандів хор; у перерві в год. 18.55 Два тижні у бразилійському вагоні; **20.00 Мішаний концерт у виконанні Дарії Бандрівської** (сопр.) **і Гал Левицької (форт.),** 20.35 Спортові вістки: 20.40 Політичний огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 „Незідомі пєсєжє" муз. авд., 21.40 Спортові вістки, 22.00 Концерт солістів: форт., вїол., 22.50 Останні вістки веч. денника, метеорольог. комунікат, 23.00 Танц. музика з гр. пл.; 23.30 Музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орх. концерт.

Понеділок, 14. червня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.30 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Виїмки з „Пана Тадеуша", Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15, 12.25 Легка музика з гр. пл., 12.40 Від варстату до варстату: Шльосарство, 13.55 Легка музика з гр. пл., 14.55 Львівська біржа, 15.00 Польські артисти, з гр. пл., 15.35 Львівські біжучі вістки, 15.45 Господарські вістки, 16.00 Найновіші виналоди: У професора „Міліона атмосфер" 16.15 Розр. концерт у вик. сальон. тріо, 16.15 Пятьсот л-т гостинности, 17.00 Концерт спів. хору, 17.25 Двофорт. французька музика, 17.50 „Тешинянка", природн. гутірка, 18.00 „Аллєя Гербо", 18.10 Великі ансамблі, гр. пл., 18.30 Техн. скринька, 18.40 Програма на завтра 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.40 Плавання — потреба щоденного життя, 19.50 Спортові вістки 20.00 Розр. концерт: орх., Марія Дпур-Залуська, Вітас спів; у перерві коло год. 20.45 Вечірній денник, Актуальна гутірка, 21.45 „Ця третя" гумореска Г. Сенкевича, 22.00 Орх. концерт, 22.50 Останні вістки вечірнього денника, Метеорольог. комунікат, Огляд преси, 23.00 Із спікерового альбуму, 23.30 Музика з гр. пл., 24.00—1.00 Концерт оркестри і трубача.

Вівторок, 15. червня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: „Клопоти промінчика" для старших дітей, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Інформаційна газетка в українській мові, 12.25 Розрихкова оркестра, 13.55 Легка музика з гр. пл., 14.55 Львівська біржа, 15.00 Розрихковий концерт з гр. пл., 15.40 Львівські біжучі вістки, 15.45 Господарські вістки, 16.00 „Підвечірок під липою" авд. для дітей, 16.20 Хор, 16.45 У копальні потасових солей у Калуші, 17.00 „Фестин на дворі Валезія" пісні й танки ренесансу, 17.50 Актуальна туристична гутірка, 18.00 Госп.-фін. огляд 18.10 Б. Губерман грає, гр. пл., **18.25 „Іван Франко" (На службі праці й обов'язку) відч. проф. Радзикевича,** 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 „Шемста", спев, 19.15 Легка музика, 19.35 Гутірка про оперу „Князь Ігор" Бородіна 19.45 Трансм. з Лєнінграду: „Князь Ігор" оп. Ол. Бородіна; у перерві коло год. 21.00 Веч. денник, Хліборобські вістки Спортові вістки, 22.25 „Ця третя" гумореска Г. Сенкевича, 22.40 Гр. пл., 22.50 Останні вістки веч. денника, Метеорол. вістки, Огляд преси, 23.00 Концерт бажань, 23.30 Музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орх. концерт.

ПОДЯКА.

Невідкличка воля Всевишнього рішила покинути цей світ і своїх найближчих — о. МИХАЙЛОВІ БОБОВНИКОВІ парохові Глібовим Великих. По коротній та важкій недузі ненадійно відійшов дня 7. V. у другий світ Найдорожчий Муж, Батько і Дідо, залишивши глибокий жаль у зболілих серцях.

Тому на цьому місці складаємо сердечну подяку всім, що так численно прибули віддати останню прислугу Покійному та потішити нас у важкому горі. В першій мірі найщирішу подяку складаємо Впр. ОО.: крил. Юліянові Дзеровичові, Дек. Евстахію Бартковому і совіщикові Осипові Дяковому, як також й іншим Отцям бобрецького та інших деканатів за відправу численних Служб Божих у намірення Покійного. Найщиріше дякуємо всім Впр. Отцям, які взяли ласкаву участь при перенесі Тління Останків Покійного до церкви, а відтак на місце супочинку, а ме: Впр. ОО. Крил. Ю. Дзеровичові, Дек. Е. Бартковому, Дек. В. Сайкевичеві, Р. Я. Довгому, Р. П. Курчабі, Р. К. Роздольському, Р. О. Гайовському, Р. І. Машкові, Е. Тарнавському, С. Коропкові, К. Стисловському, ОО. рим. обр. й. Каспруковій і І. Клоновському, ОО. бобрецького деканату: Р. О. Дяковому, С. Габрусевичеві, В. Несторовичеві, І. Слободянові, І. Ковалишинові, Л. Дерешеві Р. З. Кузьмовичеві, Т. Чанжикові, М. Добрянському, Н. Содоморі, Л. Вашукові і О. Теліжицькові. Також сердечну подяку складаємо Впр. ОО.: Р. О. Дяковому, Т. Чанжикові і Кр. Ю. Дзеровичові за зворушливі та глибокі прощальні слова при виносі Тління Останків, у церкві та на цвинтарі.

Дякуємо теж найщиріше всім представникам світських організацій та установ за їх щирі, глибокі прощальні слова, а саме: Вп. Панам посл. Д. Великановичеві, ред. Б. Глібовицькому, Д-р І. Вендзягольському, Д-р Н. Дудиченятові, Старості м-р Ф. Кіршнарові, Д-р Вайбородові, О. Мацьковому, А. Худерському, Й. Таралі, І. Паукові, М. Коржеві та посл. д-р К. Троянові.

Також дякуємо всім освітно-культурним та самоврядним Установам Бібрки, Соколівки, Волошини і Глібович Вел. за прегарні вінки, зложені на свіжій дорогій могилі.

Щиро дякуємо теж П. д-р І. Рижівні за щиру волю помогти Покійному та за підтримування хорої вдови в час похорону.

Щиро дякуємо теж всім тим, що причинялися до звеличання похоронних обрядів, а саме хорові зі Отіч та дутій оркестрі з Романова та їх провідникам, що не жалюючи трудів звеличали своїми прегарними співами та звуками цей сумний обряд. Дякуємо теж сердечно місцевому Т-ву „Сокіл", яке з повним поверстуванням дбало за лад у час похорону та на рамени віднесли Тління Останки на місце супочинку.

Нарешті дякуємо всім Гостям та Парохіянам, що так численно явилися віддати Покійному останню прислугу. Вічні Щире Спасибі складаємо всім Вп. Громадянам, які устними чи письменними співами співчуття помогли нам перенести важкий та несподіваний удар та прийти до частинної рівноваги духа.

Неоніля — жінка. о. Евген і Зенон — сини. Ольга, Ірена, Марія — доньки. о. Іван Гураль і о. Василь Лавришин — зяті і внуки.

БІРЖА.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·48, 89·95, Доляри американські 5.29·00, 5.26·50, доляри канад. 5.29·00—5.26·50. Фльорени гол. 291·62—289·90, Франки фр. 23·60—23·46, Франки швайцарські 121·20—120·40, Фунти анґл. 26·16—26·00, Гульдени данц. 100·20—99·80, Корони ч. 18·20—17·70, Кор. дан. 116·79—115·95, Кор. норв. 131·43—130·49, Корони шв. 134·93—133·95, Ліри італ. 23·20—22·60, Марки фінлянд. 11·58—11·25, Марки нім. 131·00 — 129·00, Шилінги австр. 98·00—97·50, Тчь. Авіо 26·05—25·80, Марки нім. срібні 140, 138.

Збіжжя.

Львів, дня 12. червня 1937.

Жито шт. І.	24·50—24·75
Жито шт. ІІ.	24·25—24·50
Ячмінь оди.	23·00—23·25
Ячмінь на ин.	21·50—21·75
Ячмінь паст.	20·50—20·75
Овес шт. І. незад.	24·50—24·75
Овес шт. І. А. легко зад.	23·75—24·00
Овес шт. ІІ. незад.	23·75—24·00
Овес шт. ІІ. А. легко зад.	22·50—23·00

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Маслосоюз з приводу зичкуючої тенденції ціп на масло не ставить.

Молоко	14—15
Яйця	2·65—2·70

Тенденція на масло і на яйця уперта. на молоко зниження

ПТИЦЯ.

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 12. VI п. р. платив своїм достачальм за 1 кг. живої птиці, якою подвіря птахомагаз. ні „М. С." у Львові (пл. Вільчевського ч. 3) такі ціни:

Курята І. кл. товсті від 0·65 кг. вгору	1·50 зол.
Курки молоді І. кл. товсті без запинку на ногах в/в 1.50 кг вгору	1·10 зол.

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Кількох студентів, вийшовши з вязниці потребують конечного побуту в гірській або підгірській околиці для поратування здоровля. Хто з жертвенного П. Т. Громадянства готов принять на вільна тижнів одного з них — звольнить ласкаво зголоситися на адресу: о. Прелат Куницький, парох св. Юра — Львів, площа св. Юра ч. 5. 1—3

На фонд вдів і сиріт по священниках зложено зол. 20.— від П. С. К., Укр. Банку і Філії „С. Г." Складає замісць вінків **на могилу о. Г. Плахцин.**

Вступні іспити в Гімназії і Ліцею Р. Ш. ім. Конарудзів з правами державних шкіл у Львові, вул. Модзелевського 9 відбудуться: До І. кл. 17. червня письменний, 18. і 19. устний; до II., III., IV., VIII. кл. 22. і 23. червня; до І. кл. загально-освітнього ліцею (гуманістичний відділ) 24. червня письменний, 25. і 26. устний. — **Дирекція.** 1112

Дирекція Прив. Коед. Гімназії Р. Ш. ім. І. Франка в Дрогобичі подає до відома, що вступні іспити до І. кл. гімн. почнуться дня 17. VI. до II—IV дня 22. червня, до гуманістичного та математично-фізичного ліцею дня 24. VI. Зголошення з документами треба складати в Дирекції до дня 16. VI. або до дня 21. та 23. VI. Замісцені учні знайдуть дешеве приміщення в Бурсі, а учениці в Інституті СС. Василіянок. 1101 3-1

Дирекція дів. гімназії Р. Ш. в Станиславові подає до відома, що вступні іспити **до І. кл. гімн.** почнуться дня 17. червня, **до II—IV кл. гімн.** дня 22. червня, **до І. кл. гум. ліцею** дня 24. червня. Зголошення з документами треба складати в Дирекції до дня 16. VI. або до дня 21. та 23. VI. п. р. 1104 2—3

Державна Технічна Школа у Львові (вул. Сапіжанська ч. 47) проголошує записи і вступні іспити: до гімназії **механічної** і гімназії **електричної** в днях від 17. —19. червня в год. від 9—12-ої, до **ліцею** механічного і **ліцею** доріг у днях від 21. —22. червня, в год. від 9—12-ої. Ближчі інформації писемні або устні на місці. 1104 2—2

АНТИКВАРНІ

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ купує і платить найвищі ціни „Моль Книжковий" Львів Баторія 6. 1074 2—4

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ купує по найвищих цінах Кантарія Вардаха, Краківська 1. 1073 4—5

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ІНТЕЛІГЕНТНА панна обійме управу домашнього господарства. Адм. „Господарство". 1093 2—2

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ТРИ ГАРНІ, інтелігентні, підприємчивні панни дістануть негайно еклепові посади. Зголошення в почт. марками Я. Коваль „МАТ" Рожнітів. 1106 2—3

ПРОПАГАНДИСТКИ до рекламування спожівчого артикулу по мешканнях шукає новозаснована фабрика. Оферти під „Постійна платня та дієти" до Адміністрації „Діла". 1123 1—2

МЕШКАННЯ

3 СОНЯШНІ покої і кухня — комфорт без податку — Абрагамовичів 6 (бічна Кацпенької). 1118 1—1

ПРИЙМАЮ учеників або студентів на станцію, також в уживанням фортепіяну і німецькою конверсацією. Листопада 29, партер м. 2. 1116 1—1

ПАНСІОНИ

ПІДЛІСНІВ коло Татарова, прегарна місцевість, вілля п. Мостовських в управі Мирослави Морозової поручає кімнати в пільм удержанням. Харч першорядний. Зголошення, Львів, Ходоровського 11/II від 15. 6. Підлісків. 1085 3-3

ВОРОХТА — Пансіон під „Матірю Божою" під управою Т. Дмитеркової. Просторий город, пишна, вибаглива кухня 1102 2—3

РІЖНІ

РЕПАРАЦІЯ годинників, прецизійне виконання, відмагнетизовує їх—фірма РОВ. ВАЖЕВСЬКИЙ, Львів, Академічна 2 (Готель Жоржа). З провінції просимо почтою. 1048 3—7

ЗА ДОБРЕ СВІДОЦТВО добрі годинники, перстенці, бранзолетки і ін. поручає найлєпше фірма Вандер, Львів, Шайнохи один, там заправа годинників і біжутерії. 1069 3—7

БОН-ТОН вимагає чистої гардероби й комірців із пральні Кульчицького, Личаківська 117. 687 25-?

ДЕШЕВО випадму на літнисько дім у гарній гірській місцевості. Петро Гошовський, Ростічни п. Болехів. 1124

Всі українці кулують добрий і дешевий товар, як вовни, шовки, полотна і батисти у фірмі „МАНУФАКТУРА" Львів, пл. Капітульна ч. 3.

Жалюзії склепові всіх родів також **МЕТАЛЕВІ МЕБЛІ** поручає Фабрика „FABROL" Львів, вул. Б. Гольдмана 3. тел. 206-29 Ціни конкуренційні. Цінники на бажання.

Побиваємо рекорд
дешевих цін блаватних товарів
ДЛЯ ПРИКЛАДУ КІЛЬКА ЦІН:

Панама	0.55	Вовна шотська	1.75
Перкаль	0.70	Вовна на комплєт.	4.25
Крепон	0.70	Вовна шир. 1.30	4.75
Муслін коліровий	0.80	Полотно	0.58
Шовк до прання	1.00	Зефір	0.60
Епонж коліровий	1.10	Зефір Пріма	0.90
Епонж десеневий	1.20	Перкалїна колірова	0.70
Кора до прання	1.35	Димка на підшт.	0.70
Тафта	1.50	Шовк сирий	1.10
Монголь коліровий	1.60	Попелина на сорочки	1.25
Монголь десеневий	2.—	Вовп рожевий	1.—
Креп мат кол.	2.25	Пошевки	1.75
Креп мат десен.	2.35	Підпінки ковдр.	4.50
Ацетат на сукні	2.35	Ручники купал.	0.50
Вовна Ангора	1.75	Стирки корчик.	0.40

Галицький Маґазин Новин, Львів, Галицька 15.

УВАГА: При закупні товару від 5 зол. даром білети до першорядних кін. Замовлення з провінції полагоджуємо за післяплатою.
ПРИЙМАЄМО ЧЕКИ ЦЕНТРАЛІ ОБОБОТУ ТОВАРОВОГО

УВАГА! Не дайтесь збити апаратовку при оголошеннях анонімових фірм. Купуючи алярмові пістолети, домагайтеся тільки пістолетів марки **„МУБІС"**, які виробляє перша в краю фабрика алярмових пістолетів **„МУБІС"** Інж. Неполомський і С-ка у Варшаві, що дає повну гарантію на свої вироби. Алярмові пістолети марки **„МУБІС"** в 3-ох різних моделях можна дістати у всіх складах зброї та у всіх складах галянтерії, де можна також дістати страшакові набої 6 мм. по ціні зол. 2.50 за 100 штук.

фабрика металевих виробів
„МУБІС" Інж. Неполомський і С-ка, Спілка з обмеженою відповідальністю.
Варшава, вул. Огородова 50.

ПІДЛЮТЕ

Гірський живець, купелева заведення і літнище в пралісах Горган над рікою Лімницею на висоті 700 м. понад рівень моря.

Мінеральні цілющі води, сірчано-солані боровинові, газові і пінкові купелі.

В купелевому заведенні і пенсіоні електричне світло, водопроводи і центральне огрівання.

Початок сезону: 15. червня.

Курячійної таксн не побирають.

Комунікація: залізницею до стації Брошнів (на лінії Стрий-Станиславів), відтам автовою колійкою (получення до раннших поїздів) на місце. На замовлення гостей, що їдуть на лікування до Підлютого, висилає управа живця до Брошнева авто-дрезину. Їзда авто-дрезиною на місце півтора год. Дорога зі Львова до Підлютого тревае 4 з пів год., зі Стрия 2 і пів год., зі Станиславова 3 год.

Адреса й інформації: до І. линии управа живця Підлютє — **Львів, Клушинська ч. 3, тел. 248-82,** від І. линии: управа живця в Підлютім, поч. Перегінсько.

Найновіші ВІЗКИ дитячі поручає ф-ма Кік, Жовківська 17, ціни конкуренційні 1090 4—5

ВІЧНІ ПЕРА направляє еворо і дешево „Прецизія", брама Андрюлього і Шайнохи один. 948 9—10

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, жиркові, проти усування матиці під гарантією виконує відоме **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА,** Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 99-100

ПЛАЩІ ІМПРЕҐНОВАНІ жіночі, мужеські, дитячі найдешевше джерело: Вербівня „ПАЛЮМ" Львів, Гетьманська 22, побіч Музею. 1120 1-10

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Спеціяліст венеричних та шкірних недуг і лікарської косметики

Д-р ФІШЕР

б. довголітній лікар асистент дерматольог. клініки
у Берліні, Відні та Празі
перенісся і ординує тепер від 9—1 і 3—7
ЛЬВІВ, ВУЛ. КІЛІНСЬКОГО 3.
напр. Віденської кав'ярні
Тел. 251-68. Сепаратові жадальні.

Косметичний Інститут і Лябораторія
д-ра О. Тушицького
Львів, вул. св. Софії ч. 3
усування анонімів цери, бородавок, піг. менту, волосся бізнес, даводів і плям масаж, тривале усування морщин, мішків і відморожень власною методою. Уряджує затверджений 4-місячний косметичний курс з закордонною програмою. 7—10

ОГОЛОШЕННЯ.

Незрівняний в якості пудер і крем **ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ** завдяки якому стає шкіра ОКСАМИТНО-МАТОВА.
Ціна коробки з пушком зол. 1.25.
2910 65—?

Без найменшого труду можете дешево купити **матеріяли** на вбрання — **заждавши** вперед зразків, **висилаємо** їх **даром** до всіх місцевостей у Галичині:

ВИСИЛКОВИЙ ДІМ
Е. Ф. БОРИС
Перемишль, скр. 185.

Блощиці знищить радикально
СВІЧКА С-ҐАЗ
„ЛЮКС", Львів, Кн. Тишкевичів 2.
Всюди можна дістати інформації безплатно.

ПЕРША УКРАЇНСЬКА ШВАЛЬНЯ БІЛ
Е М К А
ЛЬВІВ, ЛИЧАКІВСЬКА 14, І. ПОВЕРХ
шик з власних і доставлених матеріялів
Великий вибір! Цінн конкуренційні

К І Р
Львів, Усійського 6
Тел. 280-88
Станиславів, 3-го Мая 4.
ПЛЯНИ
КОШТОРИСИ
БУДОВИ.

Шукаєте праці? —
Певно найдете її, якщо дасте оголошення до нашого щоденника

Появився четвертий і останній том
Спомнінь О. Пристая
З Трускавця у світ хмародерів
Ціна 2·80 зол.
Всі чотири томи 1.200 сторінок і 38 ілюстрацій **10 зол.**

Ширіть наш часопис!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10

Вівторок 15. червня 1937. Ч. 129

ДІЛО

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229-41.

ШПІОНИ ЧИ ЖЕРТВИ ПСИХОПАТА?

(Передова стаття).

Україна займала особливе місце у змові Тугачевського і тов.

Смерть 8-х ґенералів. - Що про це думає Троцький? -- „Яка вартість большевицької армії?“ - питає Париж.

Сталін важко хорий.

„Українці завзялися і поставили на своєму“

--- пише анґлійський журнал.

3 км. від Більбао.

Українська маніфестація в Берліні.

Фахові ліцеї.

Інж. Добошинський перед судом.

Божевільний погриз цілу родину.

Підслухова стація учнів на даху школи.

Спортова сторінка.

Ч. 129 (14.672). Львів, вівторок 15. червня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. РІК LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
Віденю Чеських Легіон.
Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

„Особливе місце займала Україна..."

ВІДГУКИ РОЗСТРІЛУ СОВІТСЬКИХ ГЕНЕРАЛІВ.

(За київським радіом.)

Радієві авдиції совітських радіостацій здебільша виповнені звідомленнями про відгуки розстрілу марш. Тугачевського і товаришів. З цих звідомлень, в яких повно таких висловів, як: оскаженілі собаки, гади, мерзотники, лазутчики, підлі зрадники, тощо, довідуємося, з яким ніби то вдоволенням приняло населення країни Совітів вістку про розстріл і як воно кленеться ще більше і ще вірніше працювати для могутности СССР, батьківщини пролетаріяту і ще більше піднести „революційну пильність". Численні мітінги з одушевленням одобрюють „собачу смерть лазутчиків іноземної військової розвідки" та стверджують, що суд „виконав волю всього радянського народу".

Київське радіо подало між іншим відзив президента Академії Наук України Богомольця, який ствердив, що Академія Наук приєднує свій голос до загального хору гніву і ненависти проти мерзотників Тугачевського і К-о та витає присуд на фашистівських агентів. Також подано в радіо резолюцію І. зїзду архітектів України, що саме відбувається в Києві, та ухвали численних зборів по цілій Україні. В передовиці „Комуніста" з 14. ц. м., яку відчитано перед мікрофоном, сказано, що Тугачевський та інші розстріляні генерали готовили м. і. розпад СССР і в планах, узгіднених з Німеччиною, особливе — мовляв — місце займала Україна. Але „український нарід" — пише „Комуніст" — пильно стоїть **на варті свого щастя".** Цим щастям є... приналежність до Совітів.

Дальше в київському радію обговорюють відгуки розстрілу за кордоном. З приємністю зазначують большевицькі спікери захоплення еспанської лівої преси з приводу „ліквідації агентів фашизму". Згадують вони теж „войки фашистів у Японії і Німеччині", що — мовляв — дістали вирішний удар. В Японії і Німеччині поширюють вісти, „нібито" в Москві заворушення, мало що не повстання. Та СССР „це не Японія, де група офіцерів у білий день вирізує міністрів"... І так далі в цьому тоні — з рівночасним вихвалюванням величезної сили червоної армії, яку викриття „фашистівської змови" нібито тільки скріпило...

Як подає „Тасс" нар. комісар оборони Ворошилов видав денний наказ до червоної армії про останній процес, у Москві, в якому повідомляє, що нарком. внутрішніх справ викрив „зрадливу військову фашистівську організацію", яка мала на меті розложити червону армію. Ворошилов з ентузіязмом апробує присуд у процесі Тугачевського і його спільників. При цій нагоді він атакує Троцького як „фашиста". У наказі підкреслено, що Тугачевський підготовляв переворот в СССР., терористичні замахи на членів уряду та робив усе, щоби приспішити напад фашистівських держав на СССР. За поміч проти большевиків, Тугачевський і його однодумці **готові були віддати фашистівським державам Україну** й розділити СССР між держави західної Европи.

Московські „Ізвестія" закидують, що **Тугачевський хотів злучитися з ворогами держави: з петлюрівцями на Україні і з націоналістичними елєментами в Азербейджані. Вірменії та у Казакстані.**

8 большевицьких генералів розстріляли.

Офіційний комунікат ТАСС.а стверджує, що усіх 8-ох генералів, засуджених на смерть, розстріляли.

По вістках віденської преси, Тугачевського й сімох товаришів розстріляв віддїл т. зв. фінляндської гвардії. Підчас розстрілу не було ніякого інциденту. Будинок суду стеріг кордон 800 козаків. В хвилині як трибунал відчитував присуд смерти, у всіх фабриках в Москві ГПУ заінсценізувало масові демонстрації, на яких стеротизоване робітництво домагалося розстрілу всіх обвинувачених.

ПРИСУД НА НЕБІЖЧИКІВ?

У Ризі говорять, що Тугачевського і Якіра розстріляли без суду ще кілька днів перед розправою. Щоби заспокоїти обурення серед червоної армії та населення, перевели показовий процес при замкнених дверях.

СТАЛІН ВАЖКО ХОРИЙ?

Як подають з Відня, вчора виїхав з Відня до Москви славний спеціяліст серцевих недуг д-р Еппінгер. Його візвали до Сталіна, який дістав сильний серцевий атак. Стан здоровля Сталіна небезпечний — він має дуже високе тиснення крови, крім того розстроєні нерви.

„Яка вартість большевицької армії"?

ПИТАЮТЬ У ПАРИЖІ.

„Ле Тан", півофіціоз міністерства закордонних справ стверджує, що вістки зі СССР занадто загальникові, щоби можна було зясувати собі, що там властиво діється. Та всеж немає сумніву, що на Кремлі йде борня на життя і смерть. А тому треба собі поставити питання, яка властиво вартість армії, в якій чи радше з якою можливі такі речі.

„Ля Репюблік", офіціоз радикалів, що недавно ще боронив франко-совітського пакту, тепер признає, що СССР цілком пережертий внутрішніми міжусобицями. Франція не може мати нічого спільного з такою державою.

Правий „Журналь де Деба" пише, що розстріл 8-ох генералів в Москві переконує,

що франко-совітська співпраця може Францію пхнути в найгірші небезпеки.

Безпартійний „Матен" пише: З генеральним штабом, який зраджував найтаїнніші документи ворогам — як це твердить совітський уряд — Франція мала навязати тісну співпрацю. Колиб ми вчора були її навязали, то очевидно з Тугачевським, якого оце розстріляли. Колиб ми мали навязати співпрацю завтра, то не знати, що післязавтра станеться з наслідником Тугачевського.

Присилайте передплату!

Нова книжка Бібліотеки „Діла":

САЛЬВАТОРЕ ФАРІНА:

ЛЮБОВ ОПОВИТА БРЕХНЕЮ

повість.

Матільде Серао: „Покинена", опов. у перекладі М. Островерхи. — Антоніо Фогацаро: „Недокінчені ідиллі; Едмондо де Амічіс: „Зустріч" у рекладі П. Карманського. Ціна 2. зол. Порто 30 с.

Шпигуни чи жертви психопата?

Львів, 14. червня 1937.

Не дурно комуністи так гордо відхрещуються від гнилого буржуазного світу — вони єдині вміють втяти таку штуку, якої змиршавілий капіталістичний світ не бачив від часів Джінгісхана чи Івана Грозного. Вислати що кілька місяців по кілька чи кільканацять найбільш заслужених дер жавних достойників у країну вічного супокою — це щось таке, чого вузьколоба буржуазія ніяк не може зрозуміти. Тимто не диво, що вся публична опінія та преса по цей бік руського кордону навіть не може дати ясної інтерпретації смертного присуду на цвіт червоної генераліції. Зпоміж рядків усіх статтей вичитується запит: „Що це все має значити?"

В Европі звичайно не водиться, щоб віцеміністр війни або шеф генерального штабу шукав „побічних заробітків" у розвідці для посторонніх держав, тому европейська преса назагал уважає 8-ох засуджених на смерть генералів невинними жертвами деспотичних амбіцій Сталіна, який по їхніх трупах іде до повної диктатури. Це зрештою ще найкорисніша для СССР інтерпретація, бо вона принайменше відкидає опінію, що верхівка червоної армії є на службі „Гештапо". Якщо ця інтерпретація правдива, акт обвинувачення проти Тугачевського і тов. це недвозначне свідоцтво короткозорости Сталіна, який здескредитував свою державу й армію, заявляючи, що нею кермують шпигуни.

Публіцистика залюбки зараховує СССР до тотальних держав, Сталіна ставить побіч Муссоліні і Гітлера. Низка політичних процесів вказує, наскільки такий погляд неправильний. Тотальний устрій приходить як реакція проти нездорових відносин у країнах, де парляментарно-демократичний устрій підупадає і тратить здібність кермувати долею краю. Організація політично зрілих, здисциплінованих людей перебирає тоді владу від незрілої або здеморалізованої маси і кермує державою, висуваючи як символ одну особу — голову уряду — диктатора. Без досить виробленої та досить численної еліти найздібніший диктатор не покермує успішно складною машиною модерної держави; його диктатура ефемерна і мусить покінчитися з його смертю.

Донедавна можна було вважати всесоюзну комуністичну партію такою саме елітою, вибраною, вихованою, здисциплінованою, зєрархізованою, подібною до фашистівської чи націонал-соціялістичної партії, елітою, для якої обовязок стоїть перед привілеєм, яка вважає державу найвищим добром і підпорядковує їй особисті інтереси не лише своїх співгромадян, але і свої власні. Щойно цьогорічні великі процеси переконали нас, що так воно не є, що большевицька верхівка — це гурт егоїстичних ватажків, що у ладі шу-

кають лише заспокоєння амбіцій або наживи, тому найбільш жорстокими і підлими засобами винищують інших членів верхівки. Оптимістичні вияснення з комуністичних і совітофільських кол, мовляв: і між 12-ма апостолами найшовся Юда, компартія як здоровий організм обчищується від шкідників, які до неї прослизнулися і т. д. — все те не може злагіднити поняття, яке маємо про совітський режім. Кожний здоровий політичний устрій має у собі фільтр, що переводить сувору селекцію, не лише проводу, але й загалу партійної партії. Націонал-соціялістична партія один раз радикально усунула зі свого проводу кілька ворожих одиниць, фашистівська партія взагалі ніколи подібних кріз верхівки не переживала.

Навпаки у компартії бачимо, не як усувають там поодинокі шкідливі одиниці, лише невпинне винищування у самому проводі, яке не залишає ніяких сумнівів щодо вартости того проводу як цілости.

Непрохідний большевицький кордон не дає нам змоги слідкувати за реакцією населення СССР на присуд на 8-ох генералів, не можемо справдити вісток про революційний рух на неросовських землях та в червоній армії. Зате реакція закордону зовсім логічна: на біржі европейської публичної опінії совітські акції падуть в карколомною скорістю. Навіть засліплений у своєму совітофільстві лівий Париж переводить ревізію своєї закордонної політики. Якщо — мовляв — Сталін це психопат, що мордує своїх найщиріших співробітників у нападах хворобливої амбіції та садизму — так щож тоді варта його зобовязання, висловлені у франко-совітському пакті? Коли ж московським міністерством війни і генеральним штабом кермували агенти „Гештапо" — тоді краще просто порозумівати ся зі справжнім керманичем червоної армії, себ то з берлінським генеральним штабом.

(гал.)

Кооп. „БАЗАР" у Львові, Руська 3

продає

панчохи, скарпитки, жіноче і мужеське білля, шалики, краватки, рукавички й інше

Великий вибір. Дешеві ціни.

ФАХОВІ ЛІЦЕЇ.

Ми любимо ходити втертими стежками. Тому, коли шкільна реформа ввела для абсольвентів нових, себто 4-клас. гімназій як продовження студій загально-освітні і фахові ліцеї, наша суспільність вибрала перші і то переважно гуманістичні або клясичні — мабуть тому, щоб по змозі якнайменше віддалюватися від давньої VII. і VIII. кл. гімназій. На фахові ліцеї ми зовсім не звернули уваги і не то не приступили до творення таких ліцеїв, але навіть не використали в належній мірі такої хосенної і, здавалось би, необхідної для хліборобської нації школи, якою є хліборобський ліцей у Чернилі. З цього велика шкода для молоді і тимсамим для будучности всього народу, бо ми не придбаємо собі робітників на господарському полі, без яких економічне піднесення народу неможливе, і сама молодь, не користаючи з науки у фахових ліцеях, тратить спромогу добути собі в розмірно недовгому часі фахове підготування до дохідної праці. Тому ми повинні для загального добра звернути до фахових ліцеїв ту молодь, яка має нахил і талант до практичної праці, як також ту, яка з недостачі засобів не може дозволити собі на довгі студії в загальноосвітніх ліцеях та високих школах.

З новим шкільним роком до нечисленних давніх ліцеїв приходить ціла низка нових, основаних на нових плянах навчання, тож треба нам конче ними покористуватися. Щож вони дають молоді?

Ліцеї підготовляють молодь теоретично і практично до ріжних звань так, що абсольвент-(ка) ліцею зараз по його скінченні може заробляти. Це має велике значіння для нашої переважно незасібної молоді, що вона вже з 20-им роком життя зачне на себе заробляти. Кілько то нашої молоді, покінчивши гімназію, цілими роками працює, поки скінчить студії і зачне заробляти! А кілько їх не скінчить з біди? Далі треба знати, що фахові ліцеї дають крім фахової також загальну освіту, так, що коли абсольвент фахового ліцею забажає далі вчитися, то може перейти до високих шкіл. У військовій і державній службі мають абсольвенти фахових ліцеїв такі самі права, як абсольвенти заг.-осв. ліцеїв, а в деяких галузях державної і самоврядної служби навіть більші можливости добути хліб, ніж абсольвенти загально-освітніх ліцеїв.

Фахові ліцеї призначені для абсольвентів заг. гімназій, одначе вони приймають також абсольвентів дотеперішних фахових шкіл середніх. Ці ліцеї є ріжнородні: хліборобські, механічні, електричні, дорогові, торговельні, адміністраційні і т. п. Є вони мужеські, жіночі і коедукаційні. По їх покінченні можна дістати працю в рільництві, промислі, торговлі, адміністрації (державній і самоврядній), залізниці, почті. Зрештою для нас наука у фахових ліцеях повинна мати за головне завдання: виховати нашу молодь на піонірів господарської праці для рідного народу.

Тому молодь, що має амбіцію стати тими піонірами і бажає працювати самостійно, повинна горнутись до фахових ліцеїв.

Де їх шукати і до яких ліцеїв записувати молодь? Це вкаже кожному, хто до неї звернеться, наша „Порадня для вибору звання" при Рідній Школі у Львові, вул. Сикстуська 46, яка має викази всіх шкіл та дослідивши вроджені прикмети і талант кандидата(-тки), дасть добру пораду, до якого ліцею його (її) вписати. Одначе згори скажемо, що мусимо користуватися також неукраїнськими школами, бо досі є тільки один український фаховий ліцей, а саме вище згаданий **хліборобський ліцей у Чернилі.** Основні інформації про користи покінчення цього ліцею подає журнал „Рідна Школа" ч. 11. з 1. червня 1937 р. Ми скажемо тільки, що тих гарно поставлених шкіл є дуже небагато, тому наша молодь повинна з цього ліцею численно користати.

Другим нашим фаховим ліцеєм має стати **Економічно-Кооперативний Ліцей,** якого заснування підготовлює Рідна Школа. Його завданням буде бодай частинно заспокоїти запотребування нашої кооперації на високо освічених і в кооперативному дусі вихованих співробітників. — Також провінціональні наші осередки, особливо ті, що мають пригожі домівки, повинні взятися до основування фахових ліцеїв. Крайня пора покинути утоптану стежечку та вступати на нові шляхи, якими вже давно йдуть західні народи з таким великим хіснom!

Д. Коренець.

ЕВҐЕН ГЕЛТОЙ. 3

СПАДЩИНА.

Стрийко мабуть дуже совісно закопував Джессі, бо було далеко поза північ, коли вернувся додому. Був в надзвичайно доброму настрої. Випив ще три чарки коняку і поплескав мене по рамени, говорячи:

— Нічого, хлопче, не лякайся! Стрийко Бенні може і чудак, але не злий чоловік. Побачите!...

Я завів його до його кімнати, а він зачинив за собою швидко двері.

Тепер уже можу почати **другий розділ оповідання, де вже діямянти появляться.**

Тієї ночі я дуже зле спав. Лизнув і я американських спиртових напитків стрийка Беннія і мабуть це спричинило мій неспокій. Однак головною причиною моєї безсонниці був сам стрийко. Його несподівана поява і такі незвичайні обставини як приязність доктора Морріса і застрілена Джессі, це все було таке незвичайне, що мій шлунок не вмів усього бистро перетравити. Також спадщина чимало причинилася до мого зворушення. Ми були прості та скромні люди, жили без великих претенсій, а тут нараз чуємо про велику суму грошей, про якісь дорогоцінні камінці.

Правда, тільки задля Лілі ця спадщина мене зворушила. Стрийко Бенні приїхав з Америки і по своїй смерти... По його смерти! Де ми ще від неї були! І я щиро стидався, що відважився вже першого вечора думати про смерть стрийка Бенні.

Не знаю чи була це омана слуху, чи справді скрипіли дверей та шарудіння капців по коридорі, які я був почув. Хотів я встати і подивитись, але якась закамеч ість суставів не дозволяла мені. Коротко: я лежав тієї ночі на дірявій плахті і коли я нарешті по кількох годинах сну отворив вікно своєї кімнати, стрийко Бенні вже сидів в салі за сніданням з моєю мамусею, Петром та царівною. Очевидно, що чудово виспався, бо обличчя аж сяло в нього, очі іскрилися, а його лисина світилася ніжною рожевою барвою.

„Ну!" — поздоровив він мене голосно.

Мимоволі прийшло мені на язик питання, чи добре спалося стрийкові Бенні.

— Чудово, чудово, — звучала відповідь стрийка з якоюсь підозрілою насолодою — я був змучений, бож прецінь щойно вчора приїхав з Відня, ну, а потім випив...

— Це цікаво, — озвалася царівна, — а я булаб поклалася об заклад, що стрийко цілу ніч ані ока не зажмурив!

— А чому-ж? — здивовано запитався стрийко.

— Це зовсім просте, — засміялась царівна. — Вчора ввечір я сама занесла в кімнату стрийка дві свічки, а нині вранці обі свічки були згорілі аж до самого кінця гноту. Це знак, що стрийко довго не спав.

— Саме навпаки, — засміявся стрийко. — Сон мене переміг скоріше, ніж я задув свічки.

Однак його сміх не звучав широ.

— Моя добра, старенька Лавро — почав він майже святочно — і ви, мої милі діти, зужиймо цю хвилину на те, щоб трохи поговорити собі про наші родинні справи. Добре знаєте, якто майор перед 30 роками дав мені гроші, щоб я міг дістатись до Америки і почати там нове життя. Я йому не звернув цих грошей і вже їх не верну.

— Не треба, стрийку Бенні — на це Петро разом зі мною.

— Не говоріть. Не верну, бо дам вам багато більше. Вже в Америці я постановив собі, що те, що нагромаджу собі, буде ваше. А того, що я нагромадив, не мало, хоча готовими грішми маю тільки трохи більше понад сто тисяч доларів. А що в цім мішочку, мене найменше вартість двох мільонів доларів, в мадярських грошах десять мільонів корон.

При цих словах витягнув з кишені штанів шкіряний мішок і положив його на стіл. При згадці десяти мільонів так закрутилась нам голова, що ми взагалі забули на тих сто тисяч доларів готівкою. З невисказаною почестю гляділи ми на стрийка Бенні, який тепер, спокійно усміхаючись, гладив свою бороду і нашим здивуванням, що межувало з приголомшенням, насолоджувався.

— Десять мільонів корон — повторив тріюмфуючи стрийко Бенні. — Коли хочете знати, як може десять мільонів залізти до такого маленького мішка, то і це вам виясню.

І по цих словах висипав те, що було в мішку на стіл.

— Діямянти! — вирвалось нам усім нараз з горла.

— Так, діямянти — сміявся стрийко Бенні — а які діямянти! Нема їх багато, всього двадцять, але ані одного нема нижче триста тисяч корон, а один між ними має ціну півтора мільона.

Ми не відважувались навіть віддихати, тільки вертілось нам всім у головах питання: як вигнанець гусарський надпоручник добув такий величезний скарб? Стрийко Бенні, який відчував, що тут треба подати якесь пояснення, відповів: — Це все, знаєте не впало мені з неба. В цих камінцях спочиває довголітня спадщість; вони є овочем мандрівок, пригод, гіркої праці, змагань. Один-два я сам видобув з землі, копаючи цілі дні в глині, розбиваючи каміння, миючи пісок, другі я виміняв, відкрив, купив, роздобув — — —

Тут стрийко вкусився в язик. — Коротко? Їх здобув. Може вам не треба казати, що таких збірок ані в королівських скарбницях так легко не знайдете. Хто з вас розуміється на діямантах?

(Далі буде).

Як треба шукати числа льотерійного льосу?

Восени минулого року Дирекція Польського Льотерійного Монополю, щоб на запит грачів, де находиться число льосів, які вони шукають, відповісти найскоріше і найдокладніше, ввела нову систему, а саме: запит грача прямує безпосередньо до відповідного колектора, з відповідним порученням зарезервувати число і порозумітись з ним.

Та система дала дуже добрі наслідки, але якщо її додатня сторона для грачів має ділати вповні, то конечно, щоб зі свого боку грач спрямовував запити у такій формі, яка далаб змогу скоро і докладно відповісти. Передовсім запит повинен торкатися дійсного числа, на яке хочемо грати, а не цілої серії, з якої щойно пізніше якийсь один собі вибирає.

Тому, що запити за льоси надходять усі підчас 3—4 тижнів і торкаються великої їх скількости, а крім цього не всі колектури беруть вчасно льоси в Дирекції, в інтересі грачів, що мають намір грати на кілька чисел, лежить, щоб запити ставили у такий спосіб, який давав би змогу Дирекції скоро спрямовувати їх до відповідних колекторів. Отже якщо запити надсилають в листах, треба, щоб кожне число з адресою і прізвищем було написане на окремій картці, якщо пишуть на листівці, щоб листівку ту можна було роздерти і частини переслати колекторам.

До яких висновків може довести

„НАУКОВЕ" ОРУДУВАННЯ СТАТИСТИКОЮ?

Відповідь проф. Е. Ромерові.

(Продоваження).

В дальшому приходиться мені розправитися зі замітом проф. Ромера про „оподаткування" членів в українській молочарській кооперації для вифантазованої політичної мобілізації, що у своїм висліді дає нібито гірші матеріяльні користи для селян, ніж в інших кооперативних обединаннях.

На „доказ" цього свого твердження кидає проф. Ромер у своєму рефераті, виголошеним на „зебраню обивательськім" у Львові 21. лютого ц. р., голословний закид, що кошти (які?) в групі польських молочарських кооператив сягають 26—29 проц., а в українських 57 проц.! (у відношенні до чого?). Усі мої зусилля не могли відкрити генези цих макабричних цифер, звідки вони походять та у відношенні до чого вродилися ці таємничі відсотки, тому не маю змоги на них відповісти. Припускаю, що ці цифри впали в порядку вічевих промов, які у декого не вимагають глибшого узасаднення, але вже роблять потрібне вражіння. На щастя, зафіксовано їх додатково друком у згаданій уже брошурці „Польскі стан посядання"... Мабуть, щоб цю свою „помилку" злагіднити і виступити вже з „доказовим матеріялом", як це лицює в часописній статті, подає проф. Ромер на сторінках „Віку Нового" з 7. квітня ц. р. вже статистичні дані.

На тому місці наводить він таке порівнання „коштів адміністрації кооперативного обороту молоком" (?!):

	1929	1930	1931	1932	1933
„Унія"	3.8	2.2	2.4	3	3
„Зєдноченє"	5.8	6.6	7.3	8	7.1
Укр. кооп.	6.2	20	20	23.3	14.5
Нім. кооп.	3.7	4.3	4.6	5.5	5.6

Справді переконливі цифри навіть для кожної необзнайомленої і незацікавленої людини! Кинувши їх на папір, уважає себе вже проф. Ромер вільним від усяких коментарів, але ми його не можемо від цього звільнити в імя відповідальности за зроблений закид. Читаєш, читаєш і з дива не можеш вийти! Звідки взялася така чудасія? Адже на основі цього виїмкового виказу кошти адміністрації в польських молочарських кооперативах сягають 2—3 проц., найбільше 8 проц., в тому часі, коли ці кошти в українських кооперативах переступають у 1932. р. навіть 23 проц.! Щось тут таки мусить бути не в порядку, бо ще ніхто такого не чував, ані не видав, щоб якінебудь **промислові** підприємства у світі працювали при 2—3 проц. коштів адміністрації. Кожному хоч трохи втаємниченому в економічну працю відомо, що мало є таких навіть **торговельних** підприємств, в яких кошти адміністрації оберталисяб у межах від 2—3 проц., бо чейже самі податки зідають половину з того! А щож говорити про дрібні хліборобські промислові підприємства, в яких є розмірно великий наклад праці людських рук та капіталу, заки той продукт піде до продажі як готовий!

Таким чином повстає загадка, що її не легко розвязати, бо п. проф. Ромер не був ласкав подати ані джерела, звідки він ті відомости черпає, ані теж дефініції, що він під коштами адміністрації розуміє та у відношенні до яких величин він дійшов до таких відсотків. І тому, що загадка ця варта таки труду, коли маємо до діла з цифрами людини з професорським титулом, то справді ми його не пожалували і тому вдалося нам відшифрувати цю тайну. Отже цифри ці походять знову зі статистики Головного Статистичного Уряду. Під поняття коштів адміністрації підтягає проф. Ромер лиш винагороди членів управ та побори персоналу і ці останні видатки обчислює процентово у відношенні до сум, виплачених за молоко (?!).

Так було вигідно п. проф. Ромерові, щоб осягнути згори намічену ціль, тому зпоміж одинадцяти ріжних позицій коштів виробництва вибирає собі тільки дві. При чому з тих самих причин обчислює своє відсоткове відношення до виплачених цін за молоко, а не у відношенні до торгів, як це загально прийнято.

Пригляньмося критично такому ставленню справи:

1) Перш за все не вільно замикати очей на цю обставину, що **в малих ручних молочарнях (якими є українські кооперативи) винагороди для членів управ, зокрема для великого числа робітників, є непомірно високі в порівнанні з механічними молочарнями (кооперативи Унії)**, де людську працю вписують в одному випадку на винагороди персоналу, в другому на кошти руху. Звідси у нас персональні кошти вищі, зате кошти руху нижчі, за які то п. проф. Ромер при своєму порівнанні „забув".

2) Не доглянув теж п. проф. Ромер тої ріжниці, що випливає з аґрарної структури нашого села, з убожества населення та лихих комунікаційних засобів у порівнанні з Познанщиною, які **примушують нас**, для зосередження потрібного сирівця на перерібки, **опановувати великий терен з численними сметанковими збірнями по селах.** Це вимагає великого числа платних кружлівкарів та довозчиків сметани до центральної молочарні, чого зовсім не знають великі парові молочарні Познанщини, до яких довозять самі селяни молоко на власний кошт. А по відомім уже зачисленні цих усіх помічних робітників до групи працівників мусять, річ очевидна, зрости цифри персональних поборів в українській молочарській кооперації.

3) По цих загальникових увагах пригляньмося вартости цієї статистики, коли брати з неї тільки відірвані позиції. Між усіми позиціями тої статистики, що нею користується проф. Ромер, находимо між т. зв. коштами „ведення" (винагороди управи, оплати персоналу, суспільні чинитьби, податки, датки на культ. цілі) ще дві позиції, а саме „інші видатки" та „без поділу", які в інших союзах маркантно виріжняються своїми високими цифрами.

Для прикладу наведу порівнання, якими величинами падають оці незясовані „інші видатки" і „без поділу" на загальні кошти „ведення" в українських кооперативах і на кошти „Унії" в гисячах золотих:

	1928	1929	1930	1931	1932	1933
„Унія", „кошти ведення"	1814	3014	4075	4187	3484	2944
в цьому „інші" і „без поділу"	1356	1846	3325	3477	2889	2412
Укр. кооп., кошти „ведення"	1215	1132	985	1227	1136	1054
в цьому „інші" і „без поділу"	515	563	—	—	—	324

Чистить ґрунтово і не нарушує емалії

ПАСТА ДО ЗУБІВ

Кожний, хто тільки хоче трохи подумати, мусить прийти до висновку, що тут з тим поділом на окремі позиції щось знову не в порядку. Однак, щоб багато не розводитись, залишім слово за п. Б. Москаліком, який у своєму вступі до статистики на стороні XXVIII. каже дослівно таке: „W spółdzielniach posiadających zakłady wytwórcze większość kosztów prowadzenia tych zakładów (poza robocizną) umieszcza się w „innych wydatkach". Do rubryki tej ponadto zaliczono czasami ogólne sumy kosztów prowadzenia tych spółdzielni, **które nie podawały podziału kosztów prowadzenia.** Pozycja „bez podziału" obejmuje sumy, dotyczące tych spółdzielni i związków, **które nie podały zupełnie podziału prowadzenia.**" (Підкреслення моє. А. П.). Чи по такім авторитетнім виясненні можна ще сумніватися, що поодинокі позиції коштів ведення є нестисліі, або неповні? Бо з браку докладного розподілу перетиваю все в два мішки: „інших видатків" і „без поділу".

Щоби всеж таки звести користування статистикою на правильний шлях, подаю тут порівнання збірних коштів „ведення" в молочарнях „Унії" та українських кооперативах у відсотковім відношенні до торгів за набіл.

	1928	1929	1930	1931	1932	1933
„Унія"	12.21	14.82	17.50	19.26	21.73	22.45
Укр. кооп.	21.52	15.32	18.16	21	24.20	23.10

З цього порівнання відсотків треба зовсім виключити, як нереальні цифри українських кооператив за 1928 р., бо тоді ще більшість українських молоч. кооператив була мішаного типу, отже виказані там всі видатки „ведення",

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 50,
Тел. 260-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх краскаx
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх краскаx
ПАСТУ до підлоги „Французька маса" (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до білля помадкову і коровову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 950

разом з відділом споживчим, з відсоткове відношення обчислено тільки до торгів за набіл.

Зате в дальших роках вже того яскравого „оподаткування", якого дошукується проф. Ромер, не видно, бо ця ріжниця хитається заледви від 0.5 проц. до 2.47 проц. (у 1932 р.).

Всеж таки і ця ріжниця вимагає додаткових вияснень, чому то українські кооперативи виказують дещо вищий відсоток завідування:

1) Для цього наводжу **порівнання оплати податків у відсотках до торгів:**

	1928	1929	1930	1931	1932	1933
„Унія"	0.22	0.81	0.37	0.32	0.38	0.41
Укр. кооп.	2.01	1.05	1.08	1.21	1.10	1.15

Нема що казати, українська кооперація все таки солідний платник податків з усіми дальшими висновками. А додаймо ще до того всі додаткові споріднені чинитьби, які поносить примусово передовсім українська кооперація, як кошти всяких комісій санітарних, будівельних, промислових і т. п. Тоді з певністю прийдемо до висновку, що ці дещо більші кошти завідування у нас вже всецілo виправдані.

2) Однак мене це не вдоволяє, я хочу доказати, що наші кооперативи працюють розмірно ще дешевше, ніж ставлені нам за взір проф. Ромером кооперативи „Унії", коли відчислимо від наших видатків ті суми, що їх пожирає у нас додатково і примусово **ведення численних збірень сметани (сметанкарень).**

На підставі наших основних обчислень додаткові видатки в українських кооперативах, звязані з веденням сметанкових збірень, обтя-

жують нам виріб 1 кг. масла пересічно по 15 с. Це дає в українській кооперації у відношенні до торгів за набіл такі відсотки обтяження адміністраційних видатків у поодиноких роках:

1929	1930	1931	1932	1933
2.25	3.08	4.18	5.03	5.34

Відіймім ці відсотки від видатків в українських кооперативах (коли хочемо рівне з рівним зіставляти), то зараз побачимо, наскільки дешевше ми працюємо від молочарень „Уніт".

3) Щоб довше не мучити читача цифрами, прошу собі лиш подумати вищі відсотки в кооперативах „Уніт" з більшого задовження та всякого роду страти, про які вже була передше мова, а які не входять до групи коштів „ведення". Тоді будемо мати ще один причинок до того, де дешевші загальні кошти виробництва.

Інж. А. Палій,
директор Маслосоюзу.

(Докінчення буде).

„Українці завзялися поставити на своєму".

Англійський голос у нашій справі.

У травневому числі „Контемпорари Рошія" (Сучасна Росія) появилася довша стаття під наголовном „Україна і Німеччина". „Багато пишеться й говориться про наміри Німеччини у східній Европі" — пише автор. „Немало з того, що написано, має свій корінь у совітській пропаганді або в давніших асоціяціях — бо „Дранг нах Остен" не є новою фразою. Для того власне треба добре розглянути, як справи маються в дійсності та до якого ступня зачіпають вони інтереси Британії".

Стаття основана головно на документах, офіційних публікаціях та на писаннях офіційних осіб (видання „Форін Офісу", спомини ген. Табуї і ін.), обговорює основно також документи видані недавно в Москві (кореспонденція між австрійською і німецькою владою на Україні та їхніми урядами), старанно виминаючи все що нагадувалоб совітську пропаганду і користуючися тільки незаперечними текстами документів.

Стаття писана головно для англійців. „Ясно, — каже автор, — що українська справа є одною з тих, до яких Велика Британія не може ставитися байдуже, а то вирішуть її і без Британії, бо українці завзялися поставити на своєму, а помагає їм у цьому більше ніж одна держава. Тому годі гаяти час, але треба інформувати британський загал про Україну та висвітлити, до якої міри заінтересована в тій части світа також Велика Британія".

На кінці приходить автор до висновку, що в Европі дотя не буде мира, доки не вирішать української справи. „Вони (себто українці) твердять, і зовсім справедливо, що мають таке саме право до самостійности, як і інші нації, визволені на підставі версайського договору — як Естонія, Латвія, Чехословаччина і Польща".

В цьомуж числі „Контемпорари Рошія" міститься також стаття полк. В. Колосовського („На воротах до Індій") і довша рецензія „Пропамятної Книги" Українського Народнього Союзу Злучених Держав.

(УКБЮРО Льондон).

—o—

Українська маніфестація в Берліні.

З нагоди заснування української православної парафії Ініціятивний Комітет (О. Севрюк, І. Вовненко, д-р Дробатий і проф. В. Масютин), щоб підкреслити національний характер свого почину, запросив українського паризького протоєрея о. І. Бриндзана відправити українську Службу Божу та панахиду за С. Петлюру, того, що символізує нині українську боротьбу за незалежність.

6-го червня у великій салі „Цецілієн-Шуле" (в тій самій, де 11 років тому відправлено першу панахиду по С. Петлюрі), артистично прикрашеній та перебудованій для цієї мети в українську православну церкву, урочисто відбулася в українській мові Служба Божа. Численна українська кольонія, православні та греко-католики, що представляли всі українські групи чи організації, представники німецьких установ, делегації грузин, вірмен, козаків, навіть музулман та інші прийшли численно засвідчити свої симпатії цій релігійно-національній українській маніфестації. Прегарно співав український церковний хор під орудою Ф. Луговенка.

Настрій був піднесений і коли в молитві за Украну та за її визволення всі 200 душ присутніх разом зі священником поклякали, він осягнув свій вершок. Гарна проповідь перед панахидою по українськи та по німецьки о. Бриндзаня, зробила теж гарне враження.

В святочному настрою розходилася обєднана (хоча може, на жаль, лиш на короткий час) українська кольонія та гості. Щасть Боже доброму починові!

Волиняк.

На допомогу студентству.

На фонд допомоги академічній молоді зложили дальше в Адміністрації „Діла": м-р Володимир Максимович, Пулави, 10 зол.; Роман Пиць, Островець Келєцький 10 зол.; Союз Кооператив, Стрий, 50 зол. Нині виказано 70 зол. Разом зложено досі в Адміністрації „Діла" на фонд допомоги академічній молоді 418 зол.

В числі 124 „Діла" з 8. 6. у виказі жертв на „ФДАМ" перекручено моє назвище на Стопа, підчас коли має бути: м-р Роман Шопа, Бидгощ, 15 зол.

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

Моя Пані, прошу Пані...

— А все почалося від того, прошу пані, що я стою при вікні і перу, руки мої зробилися як бані, а тут дивлюся, йде та Станіславова зпід 32-го, вичепурена, в повій сукні в кредешних, напелює з великою рожею, аж мною стрясло. Я кидаю мокрі кусні до балії, хапаю „душу" до прасування і до свого старого таке:

— А ти файтлюно затрачена, розмерта гаво, я тут гарую від рана до вечора і порядної спідниці від неділі не маю, а та лафірнида зпід 32-го на проходи ангем в шовках. А чому? Відомо, мужчину має за чоловіка, а не талого нездару, що грейпара не вміє заробити.

— Я буза би так ще довго говорила, бо дуже не мені лежало на серці, але старий вхопив шапку, та ангетів надвір. Тільки старий укривався, а Янова, як то жона, вже пхає голову та питається, чим я так вібі зденервувалася? Розказую й про свого чоловіка нездару, про свою важку гарівку, про ту Станіславову, а вона до мене:

— Так то ви не знаєте, відки вона має ті кредешпінові лахи? Так її старий виграв на лотерії!

А я у сміх. — Також розказуєте байки. Чи то хто повірить? — А тут Янова до мене з писком:

— Бачив то хто чесному чоловікові завидіти богатьма! — та побігла сказена домів.

Стою перед балією, але праця не йде. Може не і правда? Вичепурена була на останній гудзик, аж очі боліли і як пава на проходи ходить... А й старий як звичайно у пекарні працює. Так думаю собі, що як за ще прання дістану гроші, то може з Яновою мені до спілки купити льос і старому нічого не говорити? Цілий тиждень мене не мучило, і я не видержала, поговорила з Яновою і ми врадили купити до спілки льос. В першій класі не вийшло нічого, в другій нічого, а третій також нічого, але в четвертій вийшло двісті золотих. Радили ми з Яновою, що дальше робити і врадили знову купити льос. Но, і прошу пані, в II. класі вийшло на наш льос 5.000 зол. Врадувала дяку з Яновою до колєктури, беремо по 2.000 золотих і біжимо домів. Імгормула я перед старим цілу форсу, а його аж заткало.

— Пійся Бога жінко, а ти звідки мала таку купу грошей?

— Розказала я йому цілу історію. Но і тепер бачать пані, як гутірки перейшлися ми на партер, діти висилала я на ніде літо на село, та думаю може відчинити яку продальню, бо на мого старого нема що оглядатися...

—o—

ВІДОЗВА

Ради Повітового Союзу Кружків „Рідної Школи" в Чорткові в справі жертв на фонд будови рідношкільної домівки в Чорткові.

Кружок У. П. Т. „Рідна Школа" в Чорткові під теперішню пору веде й утримує в Чорткові селянську бурсу, яка істнує від 1898 р. В бурсі мають приміщення бідні діти українських селян не тільки з чортківського повіту, але також з вісьмох сусідних повітів. Крім того Кружок веде українську приватну кодукаційну гімназію ім. Маркіяна Шашкевича, яка істнує в Чорткові від 1911 р., українську приватну 7-клясову вселюдну школу, яка істнує від 1933 р., а в останніх днях дістав уже концесію на відкриття з початком найближчого шкільного року гуманістичного лицею в Чорткові.

Утримання і ведення цих завдень потягає за собою великі видатки, які переходять матеріяльні спроможности чортківського Кружка УПТ. „Рідна Школа". Щоб уможливити Кружкові УПТ. „Рідна Школа" в Чорткові краще виконувати його статутові і національні обовязки, Повітовий Союз Кружків УПТ „Р. Ш." в Чорткові в порозумінні з чортківським Кружком в весною 1937 р. приступив до будови власної 2-поверхової домівки на власній площі в Чорткові. Домівка ця буде служити культурним потребам Рідної Школи не тільки з чортківського повіту, але також для всіх сусідних повітів, тому ввесь український нарід, у першій мірі уроженці Чорткова і сумежних повітів, повинні причинитися своєю щедрою лептою до покриття коштів будови тої домівки.

Рідношкільна стійка в Чорткові сповняє вік літ і на будуче мусить сповняти дуже важну й відповідальну ролю в справі виховання української дітвори в національному дусі і тому ввесь український нарід повинен щедрими жертвами причинитися до розвою Рідної Школи в Чорткові і запевнення їй власної вигідної домівки.

Апелюючи до щедрих сердець свідомих українців, просимо слати гроші на адресу: Українбанк у Чорткові, на конто: Повітовий Союз Кружків УПТ. „Рідна Школа" в Чорткові (на будову домівки), або чеком ПКО. Варшава ч. 153. 698.

Українські часописи краєві і заграничні просимо передрукувати цю відозву.

За Раду Повітового Союзу Кружків У. П. Т. „Рідна Школа" в Чорткові:

Д-р Володимир Електорович, голова.
Д-р Михайло Росляк, секретар.

З км. від Більбао.

Як подає Авас, національні війська дальше дуже завзято атакували Більбао. Вони краще випосажені, ніж ворог. 60 національних літаків збомбардувало околиці Більбао. Невідомо, скільки людей згинуло. У самому Більбао було вчора 15 летунських алярмів.

Національне командування повідомляє, що національні війська заняли кілька нових гірських вершків і дальше йдуть вперед.

ПОНАД 1000 БРАНЦІВ.

Радіостанція зі Саламанки подає, що опір червоних під Більбао вже зовсім заломаний, національні їх переслідують. Добичі так богато, що годі обчислити. Вчора в 1. год. було вже понад 1000 бранців.

Національні війська зблизилися на 3 км. до Більбао.

БАСКІЙСЬКИЙ УРЯД УТІК?

Як подають з національних джерел, баскійський уряд покинув Більбао і переніся до Сантандеру — отже поза баскійську територію.

50.000 ВОЯКІВ УТРАТИЛИ ЧЕРВОНІ У ТРАВНІ.

Як виходить з офіційних публікацій червоних, за травень червоні втратили коло 50.000 вояків, з того половина припадає на полеглих, половина на ранених. Як подає еспанська національна преса, убитих тому так богато, що червоні мають мало шпиталів, тому

при відступі добивають своїх ранених, щоби вони не дісталися у полон.

Від початку війни згинуло в Еспанії 300.000 до 350.000 людей, з того більша частина це жертви політичних замахів і масових екзекуцій.

Алькоголь виродкує раси й веде до загибелі

З НЕБА

„НАДІЯ“

не впадуть гроші. Треба грати на льотерії, щоб виграти головну вигру. Купи льос І-ої кляси 39. льотерії в незмінно щасливій колєктурі

Львів, вул. Легіонів ч. 11,

— азбогатишся! —

Великий політичний процес у Львові.

15 МОЛОДИХ УКРАЇНЦІВ (-ОК) ПЕРЕД СУДОМ ПРИСЯГЛИХ.

ШЕСТИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

ЗІЗНАННЯ СВІДКІВ.

В понеділок зізнавали ще останні свідки прокуратора й оборони. На салі розправ далі людей не багато.

Першого ввела до салі поліція **св. Дмитра Герлецького,** 16-літнього брата підс. Степана Герлецького, столяра. Зізнає, що підс. Масюка не знає. Нічого не чув ні не знає про цикльостиль. На поліції зізнав інакше тому, бо його били. До того ті, що переслухували його, були пяні. Тому предсідник відчитав його зізнання зі слідства. Вкінці свідкові поставив ще кілька питань підс. Масюк у звязку з його зізнаннями у слідстві.

Св. Яків Фурман, підкомісар поліції, незаприсяжений зізнав, що переводив слідство у звязку з убивством В. Мельника. Каже, що по вбивстві Мельника краєва екзекутива ОУН видала комунікат того змісту, що група „ЗОВ“ не має права вербувати членів, не репрезентує ідеольогії ОУН, а члени групи „ЗОВ“ є на услугах поліції. Один примірник цього комунікату передав предсідникові. Переглянувши зізнання Володимири Ковалюківної дійшов до переконання, що вбивство В. Мельника тісно вяжеться з убивством Копача і Ковалюківної. Далі свідок переповідає зізнання на поліції Герети, Бабяка і Мицківної. На питання прокуратора свідок оповідає про відношення між закордонним і краєвим проводом ОУН та поширенням впливів цієї організації на північно-західні українські землі у Польщі. Переповідає теж виступи ОУН і вбивства на приказ цієї організації після вбивства мін. Перацького. Каже, що ОУН вело теж протижидівську і протипарцеляційну акцію. Цю останню веде ще тепер напр у Сокальщині, де — мовляв — підпалено кількох польських кольоністів. На питання обор. д-ра В. Старосольського чи ОУН підняла конкретно щось такого, щоб відорвати частину від цілости держави, свідок відповів, що конкретно нічого, лише підготовляє маси.

СЕНЗАЦІЙНА ЗАЯВА ПІДС. ДЯЧИШИНА.

По 5-хвилинній перерві встав підс. Дячишин і склав таку заяву: Ми підсудні знаємо, що Герету замордовано в арешті. Хто буде відповідати, пане прокураторе за цей факт? Предсідник заявив, що ця справа не входить до компетенції підсудних, лише прокуратора, упімнув підс. Дячишина за цей виступ і звернув йому увагу, що на випадок подібних виступів пристосує репресії.

Опісля зізнавав **св. Тадей Гвінчак,** пол. агент незаприсяжений, що переслухував Дячишина і переповідав його зізнання на поліції. Переслухував Еву Дмитерко та деяких інших свідків з Підберезець у справі намаганого нападу на Ю. Дмитерка. Вкінці згадав про зізнання Мерцала у слідстві.

Св. **Петро Шевчук** селянський хлопець з Бартатова зізнав, що в неділю 21. квітня 1935. р. був у церкві. Негайно по богослужені пішов за збіркою по селі і тоді бачив на подвірю обох підсудних Мерцалів. Один з них, Павло, кинув на вість гроші до пушки. Пригадує собі, що це була квітна неділя, бо ходив з шуткою.

Св. Микола Островський селянський хлопець з Бартатова зізнав, що ходив у квітну неділю 21. квітня 1935. р. збирати на українські вдови і сироти. Тоді стрінув теж обох підсудних Мерцалів на їх подвірю та розмовляв навіть з ними. Один з них Павло Мерцало позичив собі навіть у свідка 20 сот. і кинув їх до пушки. За кілька днів Павло Мерцало віддав свідкові цих 20 сот. у кооперативі. На питання обор. д-ра Шухевича каже, що це була квітна неділя, бо з церкви вийшов з шуткою. Збірка була дозволена від 14. квітня до 21. квітня 1935. р. Її зорганізував д-р Карачевський з Городка. В неділю 14. квітня не збирав, бо продавав у кооперативі. Каже, що перед польськими святами вільно продавати цілий день. На питання прокуратора каже, що в Бартатові є коло 120 українських та коло 60 польських родин.

Св. Михайло Коздрась не явився.

Св. Карло Граєр, еван., кравець, зізнає, що знає підсудних Мерцалів і з ними співпрацював. Каже, що в суботу 20. квітня 1935. р. в обідну пору прийшов до нього Павло Мерцало. Опісля вечором коло год. 7. приходив до свідка підс. П. Мерцало. В понеділок 22. квітня 1935. р. свідок ходив до помешкання Дідика, де мешкали Мерцали, але не застав їх, лише Дячишина. Йому залишив теж роботу. Заявляє на питання прокуратора, що співпрацював з Мерцалами 3 роки, бо були добрими кравцями. Заявляє, що оба підсудні поводилися поправно, говорили по польськи.

По півгодинній перерві ввійшов на салю св. Михайло Кунцевич, поляк кравець, і зізнав, що не пригадує собі, чи стрічався в 1935. р. в часі Великодніх свят з П. Мерцалом.

Св. Юлія Мерцало, селянка, братова підсудних Мерцалів зізнала, що на польські Великодні свята 1935. р. Іван і Павло Мерцало були в Бартатові. Пригадує собі, що тоді припадала наша квітна неділя. Оба підсудні приїхали зі Львова вже перед Службою Божою і свідок давала їм їсти. Могли приїхати десь коло 9. год. Тому, що свідок зізнавала інакше в слідстві предсідник відчитав її зізнання. На питання прокуратора свідок каже, що коли збірщики прийшли за збіркою, оба підсудні були на подвірю. Було це коло 1-ої год. вполудне. На питання обор. д-ра Ст. Шухевича оповідає, коли їх о. парох з Оброшина відправляє богослуження в церкві у Бартатові.

Св. Софія Мерцало, мати підсудних, не зізнавала.

Св. Наталя Липська зізнала, що на Великодні Свята в 1935. р. вполудне проходжувалася з Березовським вул. Крашевського. На питання обор. д-ра Шухевича каже, що після того Березовський пішов у напрямі св. Юра, бо там мешкає.

Св. о. Богдан Липський не явився і його зізнання відчитано.

Св. Ольга Клим зізнає, що в неділю 28. липня 1935. р. підс. Теллюк працював у Центросоюзі. На питання чому працює ще в неділю підсудний відповів, що заступає одного урядовця і мусить навіть у неділю працювати.

Св. Степан Теллюк, брат підсудного, зізнав, що в неділю 28. липня 1935. р. вполудне вернувся з Янова, де купався і дома застав *свого брата* Льонгина Теллюка.

Подяка.

Найщирішу подяку складають **д-рові О. Філясові** у Львові, вул. Льва Сапіги ч. 21. за надзвичайну опіку і вилікування нашої дитини з по важної недуги — **Скопляки.**

Львів, 14. червня 1937.

Св. Йосиф Блажек, швагер підс. Теллюка, нічого не пригадує собі.

Св. Іванна Блажкова, сестра підс. Теллюка, зізнає по українськи, що її брат Льонгин був у неділю 28. липня 1935. р. вполудне дома.

Св. Роман Теллюк, каже, що в неділю 28. липня 1935. р. його брат Льонгин був вполудне дома. Пригадує собі цей день тому, бо дня 28. липня припадають його уродини. Одночасно обор. д-р Ст. Шухевич предложив витяг метрики св. Романа Теллюка на доказ, що саме 28. липня припадають уродини свідка.

Св. Едвард Сікора, кравецький робітник, поляк, зізнає, що підс. П. Мерцало був у Граєра у Великодню суботу. На питання обор д-ра Ст. Шухевича свідок каже, що не пригадує собі, коли відїхав поїздом до Мшани до своїх батьків.

Св. Катерина Кушнір, сел. дівчина з Бартатова зізнала, що знає Івана Мерцала. Пригадує собі день 21. квітня 1935. р. Чула, що десь тоді забили якогось пана і паню. Пригадує собі, що в неділю 21. квітня 1935. р. — Островський ходив за збіркою по селі. Тої то неділі бачила Мерцалів між год. 1. і 2. В понеділок 22. квітня 1935. р. теж бачила підс. Івана Мерцала, бо він приходив до її хати на розмову.

Предсідник: Прийшов на романс?

Свідок: Так.

Всі щиро сміються.

Св. Василь Дячишин, брат підс. Григорія Дячишина, селянин з Оброшина, зізнав, що в неділю 21. квітня 1935. р. перед полуднем підс. Дячишин прийшов до села. Був на похороні своєї тіточної сестри. Відїхав до Львова зараз у понеділок вранці.

Св. Ева Дячишин, мати підс. Дячишина зізнала, що на польські Великодні Свята в 1935 р. її син прийшов перед полуднем до дому. Ходив того дня на похорон, а в понеділок вранці поїхав до Львова.

Св. Микола Дячишин, селянин, каже, що не пригадує собі, чи підс. Дячишин був на польські Великодні свята. На питання об. д-ра С. Шевчука каже, що тоді був похорон у селі, але сам не ходив.

Св. Богдан Коваль, торговельний помічник з Городка, зізнав, що на польські Великодні свята в 1935 р. припадала наша квітна неділя. Пригадує собі той день тому, бо тоді підс. Дячишин приніс свідкові убрання.

Далі предсідник відчитав протокол зі секції тіла Герети, що він помер на сухоти.

ЗАЯВА ПРОКУРАТОРА.

Після того встав прокуратор і заявив, що притягне підс. Дячишина до відповідальности за поширювання фальшивих вісток про вязничну сторожу у звязку з його заявою на нинішній розправі, що Герету замордовано у вязниці.

Вкінці протоколянт і судді відчитували зізнання цілої низки свідків. Уже в середу буде мабуть промовляти прокуратор. В год. 3-ій предсідник відложив розправу до вівторка год. 9-ої рано.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Олімпійський музей.

Мало хто чув про олімпійський музей і рідко хто його відвідує, а всеж таки цікаво про нього дещо довідатися, бо в ним можна відчитати плани й думки основника музею — барона де Кубертен.

Підчас світової війни переніс Кубертен осідок Міжнароднього Олімпійського Комітету з Парижа до Швайцарії, вибираючи на осідок тиху Льозанну над північним берегом Женевського озера. Місто призначило на ту ціль малий замочок „Мон репос" в парку і тут Кубертен уладив свою святиню. Прикрасив її рідкими творами мистецтва, що були його власністю: голяндськими образами, китайськими бронзами, італійськими меблями й перськими килимами. Один поверх призначив на музей.

Мимоходом варто згадати, що в цьому замку гостив Вольтер, (у тодішнього власника маркіза де Лянгалері) і в парку виставив вперше свою „Заїру". Бюст Вольтера прикрашує сходову клітку.

Олімпійський музей заповнює три кімнати. В більшій приміщена бібліотека, в меншій архів, а одну кімнату призначено на робітню генерального секретаря. Середуща кімната — це почесна саля. На стіні умі́щена таблиця олімпіяд, при чому зазначено дати аж до XXIV. олімпіяди — отже до року 1988. По середині є два столи; на них під шкляними тафлями умі́щено важні листи і підписи. Здалеку звертає увагу велике письмо цісаря Вільгельма II, біля письма короля Юрія I. грецького, і листів великих учених, як французького археольога Гомоля, який м. ін. відкопав Дельфи, поетів, як М. Прево і П. Льоті і ін.

На стіні коло почесної таблиці висить бронзова таблиця, на якій будуть виписані у грецькій мові заслуги Кубертена; під сподом табльотки з його безчисленними приказами і дорученнями. Там повісив Кубертен телеграму німецького Фірера, оправивши її власноручно в рямки і прикрасивши оливною галузкою. Це вже памятки з останньої олімпіяди. Всі кімнати прикрашено образами, що їх дарували ріжні меценати Олімпійському Комітетові. Довкола висять ріжні дипльоми, адреси, плякети і ріжні памяткові предмети.

Історія европейського спорту пробивається з кожного кутика. Є там срібний щит — дар цісаря Вільгельма з 1895 р. (Такий самий щит подарував він німецькому спортові — і це була перша спонука до створення порозуміння між німецьким рухановим союзом і спортовим. З цієї першої спонуки згодом етапами повстав нинішний державний союз). Король Віктор Емануель II- жертвував чудову почесну нагороду, богиню перемоги на золотій кулі. З боку висить образ, що представляє засідання Олімп. Комітету в присутности короля на Капітолю. Грецький король Юрій уфундував „умираючого галійця", російський цар — чашу, Пуанкаре — синю вазу, цісар Франц Йосиф — статую князя Евгена в сріблі. Також і великі спортові союзи є заступлені в статутах. Найстарша нагорода з 1895 р. це дар французького атлетичного союзу (старий галієць із сином — готовим до бою). Англійський футбольний союз дарував срібного кипуна і богиню перемоги, шведський союз вершників — вершника з бронзу. Від німецького руханкового союзу — є дипльом підписаний Гецом (співосновник нім. рух. союзу, від 1895. р. його голова). Памятка з останньої олімпіяди — це олімпійський дзвін у бронзовому відливі, держак до смолоскипу, урядовий ланцюг М. О. К. і німецькі плякети, дипльоми та відзнаки.

Окреме місце займає „вічна мандрівна нагорода" — „олімпійська чаша", що її уфундував М. О. К. в 1906. р. Ця прекрасна нагорода із срібла і кришталу — представляє богиню перемоги.

Куди глянути — всюди памятки історії спорту.

Найбагатший змістом є архів, де зібране ціле листування. Це цікава й ріжнородна збірка. Є там подяка графа Целпеліна за надання олімпійського дипльому (1905); Дис. Ростін, артистичний директор міжнародньої спортової палати в Берліні, повідомляє, що зорганізує Олімпійські Ігрища; повідомлення про засідання німецького олімп. комітету в 1903. році, в якому надрадник Левальд обіцює державну поміч для участи в олімпіяді в 1904.; повідомлення К. Діма з 1912. р. про його іменування на генерального секретаря, в якому він теж обговорює уживання слова „олімпіяда"; телеграма цісаря Вільгельма II. з подякою за перенесення Олімпіяди в 1916. р. і багато інших.

Таким чином лучиться музей, присвячений живому ділові, з подіями часу і є живим памятником відновника Олімпійських Ігрищ — барона де Кубертен.

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!

МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТИ У ЛЬВОВІ

ВУЛ. ВАЛОВА ч. 7 і 9 та її **Відділи** при вул. Городецькій 60 і вул. Жовківській 75

приймають вклади ощадности почавши від 1 зол.

Щоби дати змогу **купцям і промисловцям** помістити денні торги в касі, урядові години у вкладковім відділі **щодня до год. 19·30.**

За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм майном. 90—7

Кіно на світовій виставі в Парижі.

Кінематографія займатиме на паризькій виставі одно із почесних місць. Уже викінчили для неї окремий павільон біля західнього філяру Айфлевої вежі, а під цю пору йдуть гарячкові наради над укладом самої програми.

Французи приготовляють кілька нарочно „виставових" фільм. Жан Маржеріт, найбільше славний французький кінооператор накрутить окремий репортаж що представляє хід праць біля приготування вистави. На окрему завагу заслуговує фільма „Рекорди 1937" в якій її творець Жан Шо, переможець темпа, показує поступ сучасної техніки з особливим натиском на розвій електромеханіки.

Цікава буде лекція географії, ведена при помочі шести великих фільм, що показуватимуть життя старих французьких провінцій. Батько ґінового мистецтва, старенький Люї Лімієр приготовляє справжню редевіцію; велику трьохвимірну фільму у природних барвах.

Найважнішою точкою цієї виставової, кінової програми буде великий конкурс на найкращу французьку фільму, драму або комедію, що має бути готова до 15. вересня ц. р. Участь у конкурсі сильно обмежена, бо щоби допустити фільму до конкурсу, мусить продуцент виказатися французьким громадянством, знимки мусять бути виконувані тільки в краю, сценарист, автор діяльогів, музичний провідник, технічний провідник, декоратор, міксер (той, що записує на плівці звук), — словом усі співробітники фільми мусять бути стовідсотковими французами.

Кидається тут у вічі характеристична прикмета цієї імпрези: фільма має бути виконана накладом мільонового гроша французів та для них тільки й призначена, щоб вигнати чужих продуцентів та фільмових творців, що працюють у французькій кінематографії.

Проте торік цього роду гостра рецепта виявилася у практиці недоцільною. При нагороджуванні найкращої французької фільми не завалифікували такої перли, як „Маєрлінг", лиш тому, що не всі співробітники фільми були родовитими французами.

Інакше було в Америці: там за минулий сезон приканали нагороду за найкращу креацію молодій віденці, Люізі Райнер.

ПІДСЛУХОВА СТАЦІЯ УЧНІВ НА ДАХУ ШКОЛИ.

В одній середній школі в Цетинії відкрили припадково, що учні вже кілька літ підслухували все, що говорилося на учительських засіданнях у конференційних салях.

В Цетинії мають будинки переважно плоскі дахи, на яких теж можна вигідно розложитися. Коли одного дня дочка директора школи вийшла пригадково на дах шкільного будинку, застала там якогось учня, який вигідно сидів і заглядаючи крізь отвір у даху, робив собі якісь записки. Коли дівчина підійшла ближче, запримітила, що учень заглядав крізь отвір до конференційної салі, яка містилась на останньому поверсі і в якій саме під ту пору відбувалась конференція учителів. Учня завели негайно до директора, де він признався, що учні постійно підслухували все, що на вчительських конференціях діялося, а підслуханим ділились з іншими товаришами. Тайна підслухова служба функціонувала дуже справно вже кілька літ.

Коли учні довідались, що має відбутися учительська конференція, вибирали з поміж себе жеребом одного, який мусів займати становище на даху і робити собі докладні записки того всього, що директор, чи вчителі говорили. Опісля вислід підслуху референував даний учень своїм товаришам. Майже 10 літ тривав підслух учнів і ніхто з учителів не звертав уваги на отвір у стелі конференційної салі.

УНІВЕРСАЛЬНИЙ БУДИЛЬНИК.

Один венецький годинникар зладив спеціяльний прилад до будильника, який звернув на себе своєю оригінальною конструкцією увагу широких кол. Голосник будильника так зладжений, що може будити сплячого на 20 ріжних способів. Першого дня будильник дзвонить, другого дня грає якусь пригарну мельодію, третього дня будить сплюха голосним вистрілом, відтак будить шумом літака, собачим лаянням, свистом льокомотиви і т. д. Цей репертуар змінюється під чергу 20 днів і аж 21 дня знову будильник будить дзвонінням.

ЗАВІЩАННЯ ПОДИКТОВАНЕ ДУХАМИ.

Суд полудневоіталійського міста Лече займався недавно дуже оригінальною справою. Ішло про спадщину по багатому купцеві Евгенові Калілі.

Калілі помер перед кількома місяцями. У завіщанні, яке відчинили після його смерти, записав він ціле своє майно єпископові з Лече, щоб він розділив його на ріжні добродійні цілі. Як оправдання свого запису, який залишав всіх кревняків голіруч, подав у завіщанні, що дуже часто вів він розмови з духами своїх двох померших жінок, які теж порадили Калілі записати майно лечеському єпископові.

Годиться додати, що Калілі був загорілим спіритистом і перебував після смерти своєї жінки постійно в товаристві медіюм, так, що міг у кожній хвилині розмовляти за посередництвом медія зі своїми небіжками жінками. Цей розділ у завіщанні, який говорить про розмови з духами та про їх вплив на завіщання став причиною до судової скарги родини, яка домагалася уневажнення завіщання, мовляв, небіжчик не був підчас писання завіщання при повних і здорових глуздах.

Вислід цього сенсаційного процесу вичікували всі з великим зацікавленням. Суд, який кілька днів розглядав скаргу кревняків Калілі, зокрема двох його сестер, видав теж сенсаційне рішення, бо відкинув скаргу мотивуючи свій присуд тим, що людей, які займаються спіритизмом не можна вважати невідповідальними за свої вчинки, іншими словами: суд признав завіщання важним.

ПРОДАНИЙ ОСТРІВ.

В Тульоні відбулась 8. ц. м. лицитація одного з найпоетичніших островів Середземного Моря, Тар-Кро, положеного у віддалі 10 миль від Іера. Цей острів має майже пів тропічну рістню нпр. пальми й евкаліпти. Виклична ціна була 1 мілїон франків, а продали його за 4 мілїони.

„Зачарований острів" — як його дуже часто називали, був давніше власністю маркіза Борегаре, згодом перейшов на власність Мануеля Анрі. Акт власности острову стали оспорювати родини Грот, Маржері та Анрі і почали вести довготривалий процес, який покінчився тим, що суд у Тульоні та апеляційний суд у Екс ан Провансі рішили продати цей острів на лицитації. Лицитація справді відбулась і романтичний острів'янець купила п. Дємаруа, жінка багатого фабриканта цукру, яка дала найвищу ціну.

Читайте „Діло"!

СПОРТОВА СТОРІНКА.

Знову традиційний нерішений вислід.

УКРАЇНА — ГАСМОНЕЯ 3:3 (3:1).

На цих змаганнях ще раз переконалися ми, що Україні недостає у вирішних важних хвилинах найбільшої спортової прикмети, а саме вмілости скопити у найважнішому менті свої нерви в сталеві окови залізної і твердої волі і не піддаватися найгіршому противникові кожної дружини — схвилюванню. Дружина, яка починає хвилюватися, пешиться найменшою дрібницею, незамітною навіть невдачею, незвичайно легко заломлюється психічно і піддається цьому нещасливому настроєві. З черги приходить тоді занепад амбіції і — це мабуть найважніше та найгріше — недовіря у власні сили.

Всі ці замітки можна було скермувати під адресою України підчас недільних змагань із Гасмонеєю. Адже ці змагання мали для української одинадцятки незвичайно велике значіння, бо перемога скріпляла сильно надії на мистецтво О. Л. Крім цього змагання з Гасмонеєю мали ще й інший перчик. Україні вдавалося дрібко навіть у найвищій її формі перемогти жидівську дружину в мистецтвах і видерти їй 2 пункти. Мечі з Гасмонеєю традиційно кінчилися нерішенним висліком. Ця неспокійна традиція спричинила теж може в деякій мірі нервовий настрій грачів України. В кожному разі Україна грала на високу ставку і це вплинуло на цілу дружину. Гасмонея крім морального вдоволення і престіжу не ставила на цих змаганнях властиво нічого і не рискувала теж нічим. З цього не виходить ще, що грачі Гасмонеї не хвилювались. Навпаки, у першій частині першої половини навіть досить сильно хвилювалися, одначе куди швидше й лекше вспіли заспокоїтися, ніж грачі України. Це теж мало найкращу ілюстрацію у ході гри. Спершу обі дружини грали нервово. Напад України був гріхаїшний і щасливший під воротами, тому теж Україна вела вже 3:1. Одначе коли грачі України і в другій половині не перестали хвилюватись, дали собі розмірно легко видерти один пункт, більше врівноваженій і спокійній Гасмонеї.

Проте змагання двох направду чолових дружин О. Л. були гарні і стояли на доволі високому рівні. На першому місці треба поставити напади обох дружин, обі грізні, швидкі, добрі комбінаційно, одначе обі вони йшли до одної мети двома ріжними засобами. Гасмонея грала короткими приземними подачами. Її грачі уставлялися взірцево на позиціях, при тім добре стартували і визначалися доброю фізичною кондицією. Зовсім іншу систему гри показала Україна, зокрема її напад, який засвоїв собі уже до деякої міри не конче скомпліковану, зате дуже успішну систему гри: швидкими півгорішніми подачами вперед! Ця система незвичайно корисна і дає змогу такій дружині, як Україна, „навувати" слабшим противникам чималу скількість воріт; але зі сильним противником вона не завжди успішна. Система півгорішньої гри вимагає перш усього незвичайно високо поставленої техніки, доброї фізичної кондиції, і — найважніше — д. доброго старту. Напад України має неалу техніку (хоч поодинокі змагуни могли би ще багато навчитися, якби ходили сильно на тренінги!), доволі добру (крім Малюхи) фізичну кондицію, зате погано стоїть справа зі стартом. Крім Магоцького, який може під цим оглядом вдоволити, всі інші нападники — без старту. Правда, Скоцень II. іноді ще може почванитись добрим бігом, але його давній швидкий і рішучий старт з місця ще десь без сліду. Те саме можна сказати про Краєвського, з тою ріжницею, що його старт залежить завжди виключно від відваги. Тому теж Краєвський стартує іноді пригарно до майже безнадійних мячів та осягає їх, а іноді не вміє здобутись на рішучий нибіг до найближчих мячів. Хомишинець все ще має давні хиби, хоч вони вже помітно зменшились. Отже бракує йому рухливости і швидкости. Малюха буде напевно добрим грачем, але по довгім і солідним тренінгу та при відповідній змаговій рутині.

Цих кілька критичних завваг про поодиноких нападників України зовсім не обезцінюють їх доброї гри в недільних змаганнях, зокрема у першій половині. Навпаки, цілий напад творив зіграну і дуже небезпечну лінію. Коли діставав мяч від помочі (на жаль, це було доволі рідко!), йшов гостро до переду і завжди виторовав небезпечні ситуації. Цілим квінтетом мудро дирігував Хомишинець, якому ще треба признати, що намагався грати амбітно й видно по ньому, що хоче позбутися своїх хиб. Скоцень завжди грізний своїми бомбами, грав зовсім продуктивно і сімпатично мудро зі своїми партнерами. Те саме можна сказати про Краєвського і Малюху, які теж добре зі собою співграли. Магоцький був добре пильнований, але цесь так час до часу вт'кав і тоді ворота „висіли на волоску".

Та навіть найкращі зусилля нападу розбивалися через слабу гру помочі. У цій лінії, яка стала вже історійною болячкою нашої дружини, навіть Гошовський виграв блідо. Його одразують не тільки наслідки давньої контузії, але й те, що перед собою мав незвичайно грізну трійку Гасмонеї. Пазуняк забув навіть про засадничі речі; лівий крайник Гасмонеї втікав спокійно, коли тільки дістав мяч. Скоцень Г. робив що міг, щоб пильнувати свого крайнива, що йому теж часто вдавалося. Як цілість помічі була зовсім слаба.

Ясно, що слаба гра помочі впливала не тільки на гру нападу, але й на оборону, яка мала дуже важке завдання і назагал виконала його успішно. Правда, трое стрічених воріт промовляють у невиність обох оборонців та воротаря, але годі забувати, що при слабшій грі оборони могло бути куди гірше. Оба оборонці держалися рішуче за близько воріт і тому теж доволі часто витворювалися небезпечні підворітні ситуації, яких, на щастя, напад Гасмонеї не використав якслід. Скрегота хвилювала іноді глядачів своїм непотрібним і небезпечним дрібліигом в околицях власних воріт. Босий мав блискучі менти і деякі дуже нешевні, але прегарна й ефектовна оборона страшної приземної бомби Шляфа і промах, у якому заатакований дозволив собі вибити мяч із рук.

Як цілість Гасмонея була краща від України, зокрема знаменито грала й поміч.

Хід гри: Гру починає Гасмонея і вже у 1. хв. має прегарну нагоду добути ворота, одначе її не використовує. По кількох змінних акціях Магоцький дістає мяч від Хомишинця, подає до середини, а Краєвський стріляє до воріт: 1:0. У 14. хв. Скоцень II. використовує похибку оборонця Гасмонеї і., 2:0. Заноситься на високу перемогу України, одначе поміч не підсилює свого нападу та одночасно не стримує й чужого. Дві хвилини пізніше Гасмонея використовує ріг і Пінус стріляє головкою ворота. Не без вини були тут помічники, які не обставили поодиноких жидівських грачів. Після добутя цих воріт Гасмонея грає чимраз краще і доволі часто загрожує воротам України. Всеж таки напад чорно-червоних грінший і Магоцький пробивається у 25. хв. крізь оборону й поміч, подає до середини, а решту викінчує Хомишинець: 3:1.

Друга половина дає Україні зараз з початку кільканайдеальних нагод підвищити вислід до 4:1 і 5:1, але Малюха не вміє досягнути із кількох кроків, віч на віч із самим воротарем, стрілити до воріт і посилає мяч далеко за бічну лінію! Згодом до голосу приходить Гасмонея, яка осягає перевагу і добуває (не без вини Босого) ворота, а згодом вирівнує.

4.000 глядачів, з цього найменше половина українців, були не конче вдоволені з висліду. Суддюзав п. Саварин справедливо, але за дрібничково.

ІНШІ ВИСЛІДИ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

ЛЬВІВ. **Польонія (Перемишль) — Погонь І Б 2:1 (0:1).** Заслужена перемога Польонії.

ЛЬВІВ. **Лехія — II. Сокіл 1:0 (0:0).** Лехія добуває ворота з карного. Ситуація II. Сокола тепер безнадійна.

ЛЬВІВ. **Чорні — Р. К. С. 1:1 (0:0).**

ПЕРЕМИШЛЬ. **Огнісько (Ярослав) — Чувай 5:4 (3:3)** Суддю цих змагань п. Бика мусіла поліція відвести в гріща.

РЯШІВ. **Ресовія — Корона (Самбір) 1:0 (0:0).** Дуже добра гра Корони і слаба Ресовії. Після цієї програної Корона сильно загрожена деградацією.

ТАБЕЛЯ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

По останніх змаганнях табеля Окружної Ліги виглядає ось-так:

1. Ресовія	19	30:8	51:20
2. Україна	**20**	**29:11**	**72:28**
3. Чорні	20	24:16	51:41
4. Гасмонея	19	23:15	26:19
5. Польонія	19	22:16	31:30
6. Огнісько	19	20:18	30:55
7. Чувай	19	19:19	47:47
8. Погонь І Б	19	18:20	30:44
9. Р. К. С.	19	14:24	27:41
10. Лехія	19	12:26	26:41
11. Корона	19	11:27	23:42
12. II. Сокіл	19	8:30	34:56

СТАНИСЛАВІВЩИНА.

Ревера — Пролом 5:0 (1:0). Ці змагання відбулися ще в четвер 10. ц. м. В Проломі найгірше грав напад.

Ревера (юніори) — Пролом (юніори) 9:0 (5:0).

СТАНИСЛАВІВ. **Ревера — Стшелец-Брошнів 4:2 (2:1).**

Ревера і Гірка мають однакову скількість пунктів тому відбудуться треті вирішні змагання.

ТЕРНОПІЛЬЩИНА.

ТЕРНОПІЛЬ. **Кресы — Яніна 8:4 (6:1).** Кресы здобули мистецтво своєї групи і гратимуть за вхід до О.Л.

Поділля II — Легіон II 4:1 (2:1).

ЗА ВХІД ДО А-КЛЯСИ.

ДРОГОБИЧ. **Ватра — Дністер 0:0.** Елімінаційні змагання двох наших чолових дружин басейну. Гра на низькому рівні і нецікава.

КОЛЕСА РОВЕРИ
найкращої марки
„ДНІСТЕР" „Tour de France" „Birmingham" і інші
поручає перший і єдиний український
склад роверів кооп. „ПЛАСТ"
ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 95
ФІЛІЯ, ЛЬВІВ, РУСЬКА 3

БОРИСЛАВ. **Юнак — Надія 2:1 (1:0).** Вирішні змагання за мист. А-клясн пафт. басейну. Відбудеться ще третя стріча, бо обі дружини мають рівну скількість пунктів.

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

БРОДИ. **ВЦКС — Богун 7:0 (4:0).** Катастрофальна програна української дружини, яка ще донедавна була найсильнішою у Бріщині. У Богуні слабо грає напад.

МОСТИСЬКА. **Скала — Дністер (Самб.р) 4:0 (2:0).** Обі дружини грали в резервовому складі. Ці змагання відбулися ще 10. ц. м.

ЮВИЛЕЙ ВАРТИ.

ПОЗНАНЬ. Вісла — Фортуна 6:2. Варта — ЛКС 5:0, ЛКС — Фортуна 3:0, Варта — Вісла 5:1. Всі ці змагання відбулися в рамках ювилею Варти.

ЧАША МІТРОПИ.

ПРАГА. Славія — Ференцварош 2:2
ВІДЕНЬ. Адмира — Спарта 1:1.
ВІДЕНЬ. Вієнна — Юнгфільозе 2:1.
МІЛЯНО. Австрія — Вольонія 2:1.
БУДАПЕШТ. Гунгарія — Ляціо 1:1.
БУКАРЕШТ. Венус — Уйпешт 6:4.
ЦІРІХ. Грассгоперс — Простейов 4:2.
ЗАГРЕВ. Дженова — Граджанський 3:1.

ЧАША ДЕЙВІСА.

Півфінали.

ПРАГА. Чехословаччина — Югославія 3:2.
БЕРЛІН. Німеччина — Бельгія 5:0.

ФІНАЛ ВИСОКОШКІЛЬНИХ МИСТЕЦТВ У ПРАЗІ

У. В. С. — Мадярський А. К. 2:2 (1:1).

Фінальні змагання обох дружин за високошкільне мистецтво закінчилося нерішенним висліком. У мадярській дружині грали лігові і дивізійні мадярські грачі, одначе українська дружина мала в деяких хвилинах перевагу і вела навіть 1:0 та 2:1, а мадяри щойно вирівняли. На цих змаганнях було багато публики. Перед мечем промовляв голова Високошкільного спорту д-р Смоґляка та представники обох дружин. Ворота для нашої дружини добули Гарасимів та уланів.

ГАРНА ПЕРЕМОГА НАКОЛЕСНИКІВ УКРАЇНИ.

В неділю 13. ц. м. відбулися на шляху Львів — Яворів наколесницькі змагання за дружинове мистецтво львівського воєвідства. Ці дружинові змагання були новинкою. Їх головне завдання привчити змагунів до взаїмної співпрації і помочі. Кожна дружина виставляє 5 змагунів, одначе при загальній клясифікації числиться тільки час 4. змагуна дружини. Підчас їзди змагунам, які їдуть на пльомбованих колесах не вільно по дорозі приймати ніякої поживи ні напитків, за виїмком півмети. Зате вільно собі помагати.

Недільні перегони відбулися у двох категоріях. Біг на 100 км. Львів-Яворів-Львів для ліценціованих змагунів і на трасі Львів-Нових-Львів (50 км.) для неліценціованих.

Дружини стартували що 5 минут. Україна стартує остання і їде спокійно середнім темпом. Щойно за Яновом розвивають змагуни сильне темпо і доходять II. дружину Чорних, яка виїхала 5 хв. скорше. На півметок Україна і Чорні II впадають разом, і мають в ЛТКМ найліпший час. У поворотній дорозі Чорні І. сильно обільшують темпо і надробляють страчених 8 хвилин. ЛТКМ „пухне" так, що мистецтво можуть добути лиш Чорні або Україна і про нього може рішати фініш на останніх кільометрах. На мету впадають Чорні другі по ЛТКМ з часом кращим 3 мін. і є вже певні свого мистецтва. Одначе Україна розвиває на останніх 10 км. скажене темпо і осягає час кращий на 3 хв. від Чорних.

Остаточний вислід на 100 км. такий: 1. С. Т. Україна (в складі: Колтуцький, Бабій, Степанин, Пін., Івасів) час 3 год. 38,16; 2) Чорні І час: 3 год. 40,53; 3) ЛТКМ час: 3 год. 44,21; 4) Чорні II час: 4 год. 01,45.

Крім цього відбулися змагання дружинові на 50 км., в яких стартувало 5 дружин: 2 Стшелец-Рожен, 1 Чорних, 1 ЛТКМ і 1 України. Україна на початку мала перше місце, але у поворотній дорозі не всі видержали темпо, так що Україна остаточно добувала друге місце.

Остаточний вислід на 50 км.: 1) Стшелец-Рожен час: 1 год. 47,8; 2) С. Т. Україна час: 1 год. 51,18 (у складі Буцик, Ганин, Цимбала, Лата і Демчюх); 3) Чорні час: 1 год. 53,17; 4) Стш.-Рожен II. час: 1 год. 54,23; 5) ЛТКМ час: 1 год. 56,42

Змагання організувала Україна і визначалися з цього завдання дуже добре. Зокрема гроза підготовити і висловити цілу подяку українським селянам на трасі Львів-Яворів, які своїм капітуванням підбадьорювали

ваших амагунів і обливали їх водою. Також учні української приватної гімназії у Яворів. організовано зазочували Україну та обливали всіх амагунів водою. Треба підчеркнути, що і на трасі в Яворові обливали водою всіх амагунів, які стартували.

РУХАНКОВИЙ ВЕЧІР С. IV.

У неділю, 13. п. м. відбувся на площі Сокола IV. при вул. Крушпрській, Рухливий вечір Сокола IV, при співучасті рухливих С.-Б., С. III. і С. V. Вечір зачався дефіладою учасників свята, до якої ставило 142 рухливців, з чого 68 побратимів, 46 посестер, 28 учасників. Вечір відкрив голова С. IV. дир. Радловський короткою і бадьорою промовою, після чого відбулися вправи у виконанні всіх чет.

При світлах рефлекторів відбулися вправи на приладах, доліжові вправи, ефектові вправи з обручем і поручами, вільноручні, **пацюкальні танки.** Усі вправи виявили добрі добру підготову та викликували щирий вдяк серед численно зібраної публики. Вечір закінчився в год. 11-ій відспіванням гімну.

—o—

Добошинський перед судом.

Після розправи проти учасників нападу на Мисьленіце почалася нині окрема розправа проти організатора того нападу інж. Адама Добошинського, якого прокуратура вилучила зі загального процесу і поставила перед краківським судом присяжних. На процесі як цивільні позивники виступає генеральна прокураторія та дирекція пошт і телеграфів. Перша домагається 2.600 зол. відшкодування за знищення поліційної станиці, друга — 260 зол. за знищення телефонічних проводів.

Після відчитання акту обвинувачення почав визнавати Добошинський, описуючи свою політичну діяльність.

Добошинському закидує акт обвинувачення провини проти 11-ох статтей карного кодексу. Йому загрожує кара від 5-ох років вязниці до смерти.

———

Світла й тіні опери „Тарас Бульба" у Києві.

Як довідуємося з совітських часописів, рада народніх комісарів Сов. України відзначила „велику творчу роботу всього колективу київського оперового театру над створенням опери „Тарас Бульба", що являє собою один з кращих творів української „клясичної спадщини". Дирекції театру виділено 30 тисяч карбованців „для премійования кращих працівників театру". Крім того премійовано „персонально" (по 5.000) за працю над виведенням „Тараса Бульби" диригента Дранішнікова, композиторів Ревуцького та Лятошинського (з яких перший наново зредагував, другий зінструментував оперу), дальше режисера Лапицкого (3.000) та хормайстера Тараканова (2.000).

Цікаво, чи оба згадані наші композитори зможуть за цілу велику, буцімто, суму гроша купити бодай сякий-такий... нотний папір у раю, а якому проживають?! Про якісь людські черевики, мабуть вже нічого й говорити...

Як бачимо з заміток у совітських часописах, у столичній українській опері, в „державному ордена Леніна академічному театрі опери та балету" (це — офіційний титул) мистецькими провідниками є сьогодні тільки — москалі: Дранішніков, Лапицкий і Тараканов. І „Тараса Бульбу" Лисенка виводять нині у Києві москалі...

Найбільшим ворогом для здорового, родинного життя є шинки, що відчужують батька від родини й рівночасно ослаблюють джерело прожитку. — Я Дубс

Після подій у Бережанщині.

У звязку з недавніми подіями в Бережанщині перебував у Бережанах в мин. тижні посол д-р Ст. Біляк, який переслухав значну скількість пошкодованих селян та інтервеніював у представників адміністраційної влади. Зібраний послом Біляком доказовий матеріял предложила УПР міністерству внутр. справ та головному командантові поліції ген. Заморському з домаганням притягнути винуватих до відповідальности. На основі цього матеріялу внесе посол д-р Біляк як посол бережанської округи на найближчому засіданні сойму в дні 16. ц. м. інтерпеляцію до міністра внутр. справ.

———

Чи будуть з наших дітей мистці і винахідники?

Дошкільний вік дитини — це та частина її життя, коли вона проявляє найінтенсивнішу творчу діяльність, неймовірні зусилля і задуми, що находять свій вислів у простій лякомічній формі. Найлекше оперують діти молодшого віку графічною формою вислову і тому улюбленою іграшкою в їх руках є олівець, фарби і по змозі великий, якнайбільший кусень паперу.

Починаючи від рисок, крапок, кривульок, які у дійсности є покищо чисто руховим процесом руки, дитина звільна переходить у своїм рисунку до свідомого зображування дійсности, яку бачить довкола. А коли така праця-забава виходить з власної ініціятиви, як це буває у дошкільній добі, а не з програмового наказу, тоді дитина виконує її у широму захопленні, цілою душею переживає складну акцію і цим виявляє, хоч технічно дуже примітивну, одначе нераз подивугідну сильну і здорову творчість. Ще більше темпераменту, фантазії, фізичної напруги і досвіду вкладає дитина у працю моделювання в глині та у інші конструктивні заняття, які ведені у збірній формі, дають нераз незвичайно цікаві і несподівані висліди.

Шкода велика, що на творчу роботу дошкільнят здебільша не звертаємо уваги, легковажимо, а то й обезцінюємо її. Хто знає, чи у цій дитячій мазанині, і ліпках, в які вона вкладає таку силу своєї індивідуальности, не проявляють й психічні нахили, особливі здібности, може навіть великий талант?

Треба би лише більше уваги присвятити праці дітей дошкільного віку, збирати цікавіші зразки і шукати, чи крім загальних, дитячій психіці даного віку властивих прикмет, не найдеться у них щось цілком індивідуальне й оригінальне. Дошкільний терен це найбагатше джерело дослідів для психольога, мистця, винахідника і лікаря.

Т-во „Українська Захоронка" у Львові, бажаючи познайомити ближче шире громадянство з педагогічною працею, яку веде у своїх захоронках-дошкіллях, улаштовує **і. виставу дитячої творчости і приладдя занять,** якої відкриття відбудеться **15. червня ц. р. в год. 18.** в кімнатах захоронки при вул. Руській 3. Кожний, хто розуміє велику вагу дошкільного виховання української дитини і хто почувається її правдивим приятелем, повинен відвідати ту цікаву і першу в нас цього роду виставу, яка буде відкрита від 15—19. червня ц. р. в годинах від 9—1. і від 16—19.

НАРЕШТІ!

Панування лаготривалої, всіми знеохаченої кріси врешті скінчилося. І не не тільки конвенціональна фраза професійних оптимістів, але загальна опінія всіх тих, що можуть щонебудь сказати про господарські справи: рільників, промисловців, купців, ремісників, учених економістів.

Це не значить, очевидно, доконано, щоб з дня на день можна було відчути поправу кон'юнктури й кожний мусить бути приготований на те, що нормування умовин буття буде його коштувати ще багато труду. Одним з нас це прийде легше, іншим знову труднійше, але одно ми повинні собі усвідомити: ми самі є ковалями власного щастя й дуже-дуже багато залежатиме від нашої енергії, підприємчивости та хисту використати дотогочасні обставини.

Неодин скаже: маю всі ті потрібні прикмети і на добрій волі мені не збуває, та що мені з цього, як не маю засобів, які дозволили б мені довязати, що вмію?

Дійсно, брак засобів є поважною перешкодою, щоб здійснити задуми, але чиж через те ми повинні їх зарихтувати? Ні. І на це інша, більш успішна рада: попросту треба старатися здобути ці засоби.

В який спосіб? Це залежить від обставин, але один з способів настирливо пасується кожному, хто глядить оком на таблю виграних на Класовій Льотерії.

Він переконується, що що місяця зростає скількість повалених капіталістів, що перед ними не можливости відкрити. Чейже виграв Ікс, виграв Ігнацій, чомуж би то не мав виграти хто інший?

В кожному разі не тільки можна, але і треба спробувати щастя, а нагода є, бо 22. червня ц. р. починається тиждень першої класи тридцять дев'ятої Класової Льотерії.

Тільки треба памятати про те, що в льосах може забракнути, тож краще цю справу негайно полагодити

—o—

„Сталін завдав черв. армії небезпечний удар"

— ТВЕРДИТЬ ТРОЦЬКИЙ.

Троцький заявив представникові Аваса, що **Сталін позбавив партію голови вже давніше, а тепер позбавляє голови армію.**

Він висловився з великим признанням про здібности й заслуги розстріляних генералів, він не вірить в обвинувачення проти них. На його думку причиною присуду було

протиставство між Ворошиловом і Тухачевським.

Троцький припускає, що Ворошилов виявиться на випадок війни зовсім неталярним полководцем. Підложжям останнього процесу був **конфлікт між політбюром і Ворошиловом з одного боку, та найкращими полководцями червоної армії з другого. Сталін завдав червоній армії страшенний удар, який потрясе нею аж до основ.** Інтереси оборони країни пожертвував він, щоби зберегти владу в руках своєї кліки.

Після процесів Зіновєва, Каменєва, Радека, Пятакова, процес Тухачевського й товаришів заповідає початок кінця теперішньої диктатури

Каталюнський міністр війни викликав анархістичну револьту.

З Барселюни повідомляють: Слідство у справі трагічних подій у Каталюнії кинуло підозріння, що

безпосереднім виновником анархістичної револьти в Каталюнії був каталюнський міністр війни, анархіст Ісгляс.

Окрема комісія займеться тією справою. У звязку з цим самим слідством арештували полковника міста Херони.

РОЗСТРІЛЯЛИ 320-ОХ АНАРХІСТІВ.

З еспанських джерел потверджують вістку, що у Мадриді розстріляли 320-ох анархістів. Присуд виконав відділ міжнародньої бригади ім. Димітрова.

НОВА СПРОБА АНАРХІСТИЧНОГО ПЕРЕВОРОТУ.

Анархістичні „контрольні стежі", що їх ліґа наказала роззброїти, намагалися захопити Барсельону. Користаючи з 3-годинного летунського аларму, вони заняли околиці пристані і готовились до наступу, але урядові війська в пору їх розбили.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Адміністрація.

Львівський повіт складає поклін М. Шашкевичеві.

100. роковини появи „Русалки Дністрової" відсвяткувала львівська філія „Просвіти" ім. М. Шашкевича минулої неділі.

Свято почала Служба Божа, яку в 10. годині під церквою св. Петра й Павла на Личакові відправив о. декан. **Мармаш,** парох Зашкова, а о. кан. **Ковалюком**, парохом Скнилова і о. **Дуткевичем,** парохом церкви св. Петра і Павла. Співав мішаний хор з Винник. По Службі Божій присутні перейшли походом на Личаківський цвинтар, де на могилі М. Шашкевича о. дек. **Семків** з 7-а священниками відправив панахиду, підчас якої співав мужеський хор з Винник. На могилі алоджено 27 вінків, з того 26 з повіту, 1 з Личакова.

Пополудні відбулася на площі „Сокола Батька" академія; заповіджена на 15. годину, вона почалася з більше як пів-годинним припізненням, бо публика збиралася дуже поволи. Академія почалася дефілядою хорів і орхестр, опісля ред .В. Глібовицький гарно виголосив глибоку змістовну промову. На решту програми зложилися гагілки у виконанні дівчат та жіноча і мужеська рецитація („Сонце на обрії" Олеся та „Ми ідем" Городенського) та хорові й інструментальні продукції.

Злучені хори з Підбірців, Підберізців, Винник, Чижикова, Гаїв, Глухович, Миклашева, Залитова, Ременова, Кукезова, Товщева, Селиськ, Скнилова, Зашкова, Грибович, Острова, Коросна Ст., Добрян під батутою проф. Богдана Вахняна прегарно виконав „Просвітянський гимн" Ярославенка, „Заспіваймо" Воробкевича, „Боже Великий", „Річеньку" Головацького-Лаврівського та „Цвітка дрібная" Шашкевича-Колесси.

Таке саме враження робили продукції злучених дутих орхестр Жиравки, Рудна, Черепина, Миклашева, Підберізець, Винник, Підбірець і Лисинич та Малехова; диригував В. Глущак; вони відіграли „Гей гук мати, гук" і „Запорожський марш" Кудрика.

Присутніх було коло 2.000 осіб, майже виключно зі сіл. Львівська публика мабуть залякалася хмар і громовиці.

Прикро вражає, що підчас національного гимну богато людей ходить по площі; те саме бачимо що неділі у львівських церквах, коли співають „Боже Великий". Пора на те звернути увагу в проповідниць та по читальнях.

—o—

Не купиш льосу, то виграє хто інший тому негайно купи у нас льос! — Тягнення першої кляси вже 22-го ц. м.
Банковий Дім
Шіц і Хаєс
1—2 Львів, пл. Марійська ч. 6—7. 1129

Вже й гірники страйкують в Америці.

Голова комітету робітничих організацій, Джон Левіс, наказав страйк 9.500 гірників у 17 копальнях. Загального страйку на протест проти поведінки поліції підчас страйку не буде.

Підчас сутички між страйкарями і працюючими робітниками в Джонставні (Пенсильванії) у фабриках сталі трьох робітників ранено. У Ворені робітники перервали залізничу сполуку з фабрикою „Республиканської сталевої компанії", зриваючи рейки на просторі 20 м. та вивантажили 20 возів каміння. Фабрику заосмотрюють у потрібні матеріяли літаками. У стейті Мічіген страйкує 43.000 робітників, найбільше в містах Флінт, Детройт, Понтіяк і Сенгів. Там дійшло до поважних заворушень. Робітники обстрілювали з крісів літак, який віз із Клівленду харчі для робітників. Літак ушкоджений кулями, причалив. У Понтіяку учасники страйку вкинули робітника-страйколома в котел з розтопленим асфальтом.

ВСЯКО БУВАЄ.

Не тямлю добре хто — чи не Шекспір — колись сказав: „В житті всяко буває!..."

Цей і той іпохондрик міг би докинути, що якщо би більше нічого не сказав, то не був би славним Шекспіром. Та як тільки здумаємося глибше у сказане, то без сумніву прийдемо до переконання, що як завжди, так і цим разом геніяльний письменник висказав дуже мудру думку.

Бо подумаймо тільки: чи дійсно в житті не буває так, що по невдачах, по кризі, що — здавалось би — знівечила ввесь наш дорібок, приходить часто надто негло і несподівано, сприятлива пора. Це явище можна помітити не тільки в збірному житті, як наприклад тепер, коли ми двигнулися з дна господарської кризи, але і в житті одиниць.

І вся життєва мудрість обосновується саме на тому, щоб у важних хвилинах не опускати рук, зате в моменті доброї „пасси", що час до часу відвідує навіть найбільших „невдачників", треба вміти використати сприятливу конюнктуру.

А тому, що ніколи не знаємо, коли скінчиться зла „пасса", а коли добра, зробимо наймудріше, як будемо завжди забезпечуватись перед деякими несподіванками, на які можемо наразитись.

Таким забезпеченням буде очевидно, передовсім гра на класовій льотерії і тому кожний, хто вміє думати не тільки про сьогодні, але й завтра, негайно поспішить до Колектури і купить собі льос до першої кляси тридцятьдев'ятої Льотерії.

Тягнення починається невдовзі, бо 22. ц. м. головна виграна в висоті сто тисяч золотих буде вильосована 26. ц. м.

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., телефон 254-46. Приймаю футра до перехов'язання літом.

— **Операція о. ігумена Климентія Шептицького.** Довідуємося, що ігумен оо. Студитів о. Климентій Шептицький, повертаючись із Риму, піддався у Відні операції жовчевих камінів. Оперував проф. Фінстерер. Як зачувати, операція пройшла успішно.

— **Недуга артистки І. Біберовичевої.** З Коломиї повідомляють, що п. Іванна Біберовичева, б. артистка українського театру, одна з найбільших, які знає українська сцена, поважно захворіла. П. Біберовичева находиться у 76 р. життя.

— **В Українськім Науковім Інституті в Берліні** виголосить 15. ц. м. проф. болгарського університету д-р М. Арнавдов виклад на тему: „Україна і Болгарія. Значіння Венеліна, Шевченка і Драгоманова для відродження болгарського духа".

— **Під прапором праці й обовязку.** Літературний нарис під таким наголовком виголосить у львівськім радію проф. Володимир Радзикевич у вівторок 15. ц. м. від год. 18.25—18.40.

— **Вписуйтесь на зільничий курс!** Кооператива „Зелоцентр" розіслала до управ наших шкіл у Львові прохання, щоби проголосити старшим річникам, що для них улаштовується організаційно-зільничий курс (вул. Руська 3) за оплатою 6 зол. від особи. Курс треватиме від 18. ц. м. 5—6 днів. Абсольвенти можуть у своїх місцевостях організувати зільничі секції, збирати місцеву номенклятуру, різні вірування в лічничу силу зілля і т. п., а також закладати зільники, що було би для них милою розривкою, а для нашої науки цінним здобутком.

— **Зміна трамваєвого руху у Львові.** З причини перебудови каналу у вул. Сикстуській від Легіонів до вул. Костюшка трамваєві вози лінії „1" в напрямі Личакова будуть якийсь час курсувати крізь пл. Марійську і Бернардинську, зате вози лінії „4" будуть курсувати з 29. Листопада тільки до початку вул. Сикстуської, а з Вис. Замку тільки до Гетьманських Валів. Продовжувати їзду можливе через пересідання на Гет. Валах і з поч. вул. Сикстуської. До пересідання управнюють нормальні білети.

— **Іспит зрілости у Філії української державної гімназії у Львові** зложили: Бирка Іван, Боюлка Володимир, Валько Антін, Винницький Роман, Воєвідка Ярослав, Вонторський Олександер, Гарух Юрій, Грабович Роман, Демус Пилип, Когут Нестор, Когут Роман, Коваль Борис, Котис Ярослав, Ленько Остап, Макух Евген, Марковський Володимир, Мащак Володимир, Олійник Роман, Паннч Богдан, Пашковський Святослав, Семків Богдан, Сисак Богдан, Стеткевич Роман, Стефанович Лев, Сушко Михайло, Сушко Роман, Третяк Роман, Федак Володимир, Фединський Мирослав, Фільварків Роман, Филипович Тарас, Ширий Роман.

— **Посади для лікарів.** Бюро праці при окружній лікарській палаті у Львові повідомляє, що є до обняття такі лікарські посади: 1) директора шпиталю у Вольштині; 2) хірурга, гінекольога і рентгенольога у шпиталі в суспільній обезпечальні у Пйотркові; 3) асистента шпиталю у Влоцлавку; 4) психіятра шпиталю в Холмі, Люблинці і Рибнику; 4) районового лікаря в Лісній Підляській, Битомю і Деречині на Поліссеї; 5) ляринґольога сусп. обезп. у Влоцлавку; 6) окуліста в Люблині; 7) фізіотерапевта в Холмі; 8) лікаря сусп. обезп. в Млаві, Старосільцях, Нурці, Нешаві, Пшедчу, Люблині; 9) лікарів Рільного Банку у Львові і 10) кілька відпускових заступництв. Ближчі інформації в секретаріяті бюра праці, вул. Конопніцької 3.

— **Слідство у справі „матуральної афери"** покінчилося; урядовець кураторії м-р Ц. Рачек учитель жидівської гімназії у Луцьку м-р І. Мерер та студент політехніки Й. Мерер, які перебувають у слідчому арешті, дістали акт обвинувачення. Слідство проти родичів Мерера і його другого брата уморено. — Міністерство освіти дозволило здавати матуру 71-ом абітурієнтам, яких не допущено до матури у звязку з крадіжю матуральних тем.

— **Львівська хроніка.** Вістка про уступлення президента львівської апеляції Зборовського показалася неправдивою.—До львівського шпиталю привезли тяжко побитого і порізаного Михайла Чуру з Карачинова городецького повіту, якого замасакрували два парубки.

— **Краєва хроніка.** В Ходорові урухомлено цегольню, що була довший час замкнена. Цегольня має запевнений збут продукції. — В Ягольниці і Скородинцях заложено нові винниці. — В Миклашеві під Львовом підчас купелі втопився у ставі 9-літній Волод. Починайко. — В селі Шабе самбірського повіту в часі бійки за дівчину вбили парубка Пилипа Бориса. — В Болеховичах пов. Дрогобич Іван Швець застрілив на полі Івана Іванчишина в часі крадежі конюшини.

— **Нема плямистого тифу на Покутті.** В останніх днях у Коломийщині настав переляк з приводу плямистого тифу, який нібито ширитъся на Покутті і Гуцульщині. Кружляла навіть поголоска, що навіть санітарна влада заборонила купатися в Черемоші і Пруті, бо, мовляв, вода заражена тифом. Тимчасом санітарна влада стверджує, що на Покутті і Гуцульщині нема ніякої небезпеки, бо кілька випадків плямистого тифу зовсім ізольовано і зліквідовано, а літники можуть зовсім безпечно проводити свої ферії в тих сторонах.

— **Велика буря над турчанським повітом** перетягла минулої неділі і спричинила велике знищення в багатьох громадах. Найбільше потерпіло літнище Росточе, в якому буря знищила деякі будинки так сильно, що мешканці мусіли їх покинути. Вода підмулила міст і зірвала таму на потоці та знищила купальне місце. Шкоди в Розточу обчисляють на 30 тисяч зол.

— **Вогні горять.** В Мокрянах самбірського повіту вибухла грізна пожежа, що знищила 10 мешкальних домів і два господарські будинки на шкоду 10.300 зол. Підчас рятування свого майна згинув у вогні Григ. Соломєких, на якого завалилася стеля. В ратунковій акції брали участь пожежні сторожі із Самбора і Підбужа дрогобицького повіту. — Компетентна влада стверднла, що на терені бобрецького повіту пожежі цього року зросли на 100 прц. Староство видало відповідні розпорядки задля боротьби з пожежами.

— **Згорів млин.** В Колі згорів триповерховий млин Гутманів зі всіми запасами збіжа і муки. Шкоди обчисляють на 250 тисяч зол.

— **Школа валиться.** У вересодній школі в Галинові біля Кола завалилася стеля над клясою причому двоє дітей тяжко потовкло. Кількоро інших дітей легко потовклося.

— **В статті дир. Палія** в ч. 128. з 13. ц. м., стор. 3, 1 шпальта, 30 рядок згори має бути „...в тому самому часі число членів зросло на 15 %" (а не 11%).

—o—

‡ Посмертні згадки.

ІВАН ПУКАЧ.

В неділю 13. ц. м. вбито під Старим Самбором на тлі родинних непорозумінь Івана Пукача, визначного громадянина, члена всіх виділів повітових товариств, директора Районової Молочарні, заст. голови Повітового Комітету УНДО, б. старшину Української Армії і т. д. Похорон Покійного відбудеться у вівторок у Стрільбичах в год. 3-ій пополудні. В. Й. П.!

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Направа жіночих торбинок

та продаж найновішої шкіряної галантерії по найнижчих цінах тільки в

Робітні Римарсько-Галантерійній

Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська 2, побіч фірми Саламандра.

Театри.

Український Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького

КАМІНКА СТРУМИЛОВА:
15. VI Графка пан. Генеральова,
16. VI. Т. Шевченко.
17. VI. Голгота.
18. VI. Муравлі.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича

МОНАСТИРСЬКА:
15. VI. Муж двох жінок.
16. VI. Шарада.
17. VI. Довбуш.

Великий Театр:

Вівторок, 15. VI. год. 8. „Подружжя".

Цирк Станєвських на пл. при вул. Пасічинській.

Вівторок, 15. ц. м. дві вистави: о год. 4.30 попол., о год. 8.30 веч.
Середа, 16. ц. м. дві вистави о год. 4.30 попол., о год. 8.30 веч.
Четвер, 17. ц. м. одна вистава о год. 8.30 веч.

КІНО.

АПОЛЬО: „Мілліонерові примхи" муз. комедія.
АТЛЯНТИК: „X 27" з Марлєною Дітріх.
ВАНДА: „Золотоволосий збиточник", „Румба".
ГРАЖІНА: „Шепіт кохання", „Кача і Мабель".
ЄВРОПА: „Цегелтня Олена Гарфільд"
КАСІНО: „Кохана родинка".
КОПЕРНИК: „Королівство за цілунок" „Спокуситиця".
МАРУСЕНЬКА: „Ах тет" („За грізні"), „Веселі бідаки".
МЕТРО: „Малий бунтар" із Шерлєк Темпль і „Променада кохання".
МІРАЖ: „Вільми моя серця" з Джітою Альнар, „Запросини до вальса" з Лілліаном Гарвей.
МУЗА: „Джентельмен кохає інакше", „Світ залюбленний".
НАЛЯС: „Діти вулиці" з Джекі Кугером.
ПАКС: „Коронація у Льондоні".
ПАН: „Генерал Суттер".
РАЙ: „Москва-Шанхай" із Полею Негрі.
СВІТ: „Антін Адверс" і ревія „Весняні недокреслі".
СТИЛЕВЕ: „Непереможний" з Гейрі Купером і ревія.
ТОН: „Аннаполіс", „Подружжя на мавпячих".
УТІХА: „Обвинувачена" з Дольорес дель Ріо і ревія.
ХИМЕРА: „Коли кохати не вільно" з Мартою Егерт.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Маріївська 5).
„Неаполь - Капрі - Сорренто - Венеція"

ВОВНИ — найновіші гатунки і кольори — **ДІМ ВОЛІЧКИ** — Львів, ул. Сикстуська ч. 2 (побіч брами). Безплатна наука, найновіші журнали.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 15. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 11.15 Веселі мельодії. 15.00 Розр. концерт, 20.10, 21.00 Китиця мельодій, орк., хор, солісти, форт. ВІЛГОРОД (487) 18.05 Нар. пісні, 18.30 Рум. нар. пісні. БУДАПЕШТ (550) 12.05 Балалайкова орк., 17.30 Циг. музика, 20.50, 21.00 Сальон. музика, 22.20 Форт., ВІДЕНЬ (507) 18.00 Бетовенівський концерт, Шмелес співр., віол., квартет, 19.40, 20.00 Вес. муз. авд., 22.20 Орк. концерт, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 17.50, 18.00 Вісл. рецитель КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття 19.10 Словацька нар. музика, МІЛАНО (369) 17.15 Хор, солісти, 19.00 20.40 Розр. музика, 21.05 Трансм. з Нюйорку: Амер. легка музика, 21.45, 22.00 „А Кольці ді Люна" оп. Автабіле. МІНХЕН (405) 13.15 Орк. концерт, 16.15 Музика для кожного, солісти, 22.20 Вок.-муз. концерт, ПРАГА (470) 15.00 Орк. концерт, 17.25 Цимпк. квінтет ес-дур Онґричека, 18.2. Словацька музика 19.25, 20.00 Концерт військ. орк., РАДІО ПАРІ (1648) 11.30 Сантиментальні пісні, 13.15, 19.00 Опів. 16.15 Гумор, 17.00 Легка музика, ДЮМ (421) 17.15 Танц. музика, 21.00, 22.00 „Гофманові казки" оп. Офенбаха.

Середа, 16. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 14.15, 19.20 Розривакова музика, 17.00 Румунська музика, солісти, 20.40, 21.00 „Солейдес" ком. оп. Доніцца, БІЛГОРОД (487) 19.50, 20.00 Сербська, БУДАПЕШТ (550) 13.30 Циг. музика, 20.00, 21.00, 22.00 „Фіделіо" оп. Бетовена, ВІДЕНЬ (507) 12.00 Орк. концерт, 15.15 Для дітей, 17.10 Форт., 18.20, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00 „Зигфрид" оп. Вагнера, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Молодь грає і співає, 20.10, 21.00 Філяр. концерт, ЛЯЙПЦІГ (382) 21.00, 22.00 Давня і нова італ. музика, МІЛЯНО (369) 17.15 Спів. ресіталь А. Паріджі, 20.40,21.00 Орк. концерт, МІНХЕН (405) 12.00, 13.15 Орк. концерт, 16.15 Пісні у супр. хвилі, 19.00, 20.00 Концерт класичної музики., 22.20 Танкова музика, ПРАГА (470) 18.15 Імпресії з пивниці, Прохазки, вик. композитор, 21.25 Орк. концерт, РАДІО ПАРІ (1648) 12.00, 12.30 Орк. концерт, 13.15, 15.00 Спів, 14.30 Давня італ. музика 17.00 Концерт симф. музики, 19.45 Скрипка, 20.30, 20.00, 22.00 „Город на Ороято" муз. драма Бешлєта. РІМ (421) 18.30, 19.33 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Джіросоле" ком. Кантінія, 22.15 Сирінкс.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 15. червня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Рухавка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній дениик, 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: „Клопоти промінчика" для старших дітей, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Інформаційна газетка в українській мові, 12.25 Розривакова орхестра, 13.55 Легка музика з гр. пл., 14.55 Львівська біржа, 15.00 Розривковий концерт із гр. пл., 15.40 Львівські біжучі вістки, 15.45 Господарські вістки, 16.00 „Підвечірок над джерелом" авд. для дітей, 16.20 Хор, 16.45 У копальні потасових солей у Калуші, 17.00 „Фестин на дворі Валезія" пісні й танки ренесансу, 17.50 Актуальна туристична гутірка, 18.00 Госп.-фін. огляд, 18.10 Б. Губерман грає, гр. пл., **18.25 „Іван Франко" (На службі праці й обов'язку) відч. проф. Радзиневича,** 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 „Шмєгма", скеч, 19.15 Легка музика, 19.35 Гутірка про оперу „Князь Ігор" Бородина 19.45 Транем. з Льондону: „Князь Ігор" оп. Ол. Бородіна; у перерві коло год. 21.00 Веч. дениик, Хліборобські вістки Спортові вістки, 22.35 „Ца зрети" гумореска Г. Сенкевича, 22.40 Гр. пл., 22.50 Останні вістки веч. дениика, Метеорол. вістки, Огляд преси, 23.00 Концерт бажань, 23.30 Музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орк. концерт.

Середа, 16. червня 1937

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Рухавка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній дениик, 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 „Киш-риболов", для дітей, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Рамський-Корсаков: „Цар Салтан" суїта, гр. пл., 12.25 Орк. мелодій стів, 13.55 Легка музика з гр. пл.; у перерві в год. 14.00 Скеч (реклама Союзів К. К. О.), 14.45 Як звірі хотіли людей наслідувати, гутірка для дітей, 14.58 Львівська біржа, Сучасна балетова музика, з гр. пл., 15.40 Львівські біжучі вістки, 15.45 Господарські вістки, 16.00 Із мого вертату, з'тер. нарис Кор. Макушинського, 16.15 Сальон. музика, 16.45 Приготування молоді до оборони держави, 17.00 Вільович творя у супр. форт., 17.20 Спів. ресіталь Арно Нітофа (баритон) у супр. форт., 17.50 Космічні промені, гутірка інж. Луки Дороша, 18.00 Хвилина бюра ступіїв, 18.10 „Вечір Радія" словно-муз. авд., 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Концерт сальон.-орк., сопран; у перерві куток гумору, 20.00 Веселий фест.вальс, легкий концерт із конферансієркою, хор, гітара, 20.45 Вечірній дениик, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Шопенівський концерт, 21.45 „Ца третя" гумореска Г. Сенкевича, 22.50 Легка і танкова музика у вик. орк., 22.50 Останні вістки веч. дениика, метеорольог. комунікат, огляд преси, 23.00 23.30 Музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орк. концерт.

Всі українці

купують добрий і дешевий товар, як вовни, шовки, полотна і батисти

у фірмі **„МАНУФАКТУРА"** Львів, пл. Капітульна ч. 3.

ОПОВІСТКИ.

30-літній матуральний зїзд абітурієнтів української гімназії в Перемишлі (з 1907 року) відбудеться дня 20. червня 1937. Початок о год. 8. рано в гімназійній авлі. Зголошуватися до Петра Зубрицького, ем. судді у Стрию ад Медика. 1092 3—3

Дирекція дж. гімназії Р. Ш. в Станиславові подає до відома, що вступні іспити **до І. кл. гімн.** відбудуться дня 17. червня, **до II—IV кл. гімн.** дня 22. червня, **до І. кл. гум. ліцею** дня 24. червня. Зголошення з документами треба складати в Дирекції до дня 16 VI. або до дня 21. та 23. VI. п. р. 1104 3—

Пригадка. Загальні Збори Товариства Охорони Воєнних Могил у Львові відбудуться в четвер 17. червня п. р. в салі засідань Земельного Банку Гіпотечного при вул. Словацького 14 І. Початок Загальних Зборів означено на год. 5.30 попол. До участи в Зборах управнені підпоручники Рез., як висилають на своїх 30 членів одного відпоручника, члени-шікуни та звичайні члени. 1132

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

СТАРШИЙ адвокат на провінції шукає способіного апліканта, приймаючи з 2-літньою практикою до самостійного ведення канцелярії. Побажано, щоби вмів писати на машині. Зголошення до Адм. „Діла" під „Самостійний". 1138 1—1

ПІДПРИЄМСТВА

КРАМНИЦЯ — папери і косметика до продажі при Зиморовича 17. Причину продажі вияснію особисто, дохід показу знижками, квартал 6.000 — Думки. 1109 2—2

ПАНСІОНИ

В ЯМНІМ коло станції над Прутом в домі Осипи Лепьорої до винайму від 15. червня сонячні кімнати вряд з повним або частинним утриманням. 1080 4—4

ДВІР Комарівка почта Буршин, Карпати, 700 метрів, ріка Стрий, сонячна кімната, харч — 3.50. 1127 1—8

АНТИКВАРНІ

НАЙБІЛЬША антикварня — найвищі ціни „Міль Книжковий" Львів, Батурого 6. 1074 2—4

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ купує по найвищих цінах Книгарня Вардата, Кравівська 1. 1073 5—5

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ купує по найвищих цінах знана Книгарня Гельцля тепер Батория 32. 1130 1—2

РІЖНІ

ВІЗИТИ ДИТЯЧІ від 15— вол. поручає та направляє робітня візит — Пасаж Миколяша. 986 4—5

ЗА ДОБРЕ СВІДОЦТВО годинник — поручає Рожаєвський, Львів, Академічна 2 (Готель Жоржа). 1048 6—8

ЗА ДОБРЕ СВІДОЦТВО добрі годинники, перстенці, брансолетки і ін. поручає найдешевше фірма Вандер, Львів, Шайнохи один, там направи годинників і бижутерії. 1089 4—7

КОМБІНЕЗОНИ МОТОЦИКЛЕВІ найдешевше джерело Виробів „ПАЛЮМ". — Львів, Гетьманська 22, побіч Музею. 1120 1—10

ХТО має грамофонові кружки з українськими напівдальними піснями: коломийка, коломийка, арівля, катерина, гречинки, журавель, гопак, звізорожень і т. п., звертає подати свою адресу до Адміністрації „Діла". Потрібне до радіової надвиці. 1—1

ОГОЛОШЕННЯ.

Заступники: Вольфрам і Розенранц Львів, Пілсудського 11.

Оригінальні вироби д-ра Етгера, як: порошок будинковий, вапняний або чистий, порошок до печення „Бакін", змішаний ванілевий цукор можна тепер дістати також в українських обжарках.

Незрівняний в якості пудер і крем ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ завдяки якому стає пера **ОКСАМИТНО-МАТОВА.** Ціна коробки з пушком зол. 1.25. 2910 f5—7

Радимо

перед закупом якогобудь білля мужеського, жіночого, дитячого або постелевого оглянути (без обовязку купна) вироби і ціни знаної фабрики білля **„П А В"** Львів, ул. Сикстуська ч. 1. —10

метелик сів на каміниць „Просвіти" бо на місці книгарні „Просвіти" (вул. Руська 1)

І. БУЧКО

ЦУКРОВІ ЗАЛОЖНІ

морозиво, овочі, цукорки.

1084 2—7

КІР

Львів, Усійського 6
Тел. 280-88
Станиславів, 3-го Мая 4.
ПЛЯНИ
НОШТОРИСИ
БУДОВИ

Шукаєте мешкання?

Найдете його і буде воно Вам зовсім відповідати, якщо дасьте оголошення до „Діла".

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.

Середа 16. червня 1937. Ч. 130

ДІЛО

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телефон 229—41.

Військова революта в У. С. С. Р.

ОТВЕРТО І ЯСНО.

(Вступна стаття.)

Валенсія не годиться на перемиря ні на смуги безпеки.

Національні війська у Більбао.

Страйк 600.000 американських гірників.

Рільний страйк.

Французький відгук на совітські арешти. (Кореспонд. з Парижа.)

Епільоґ берест. погрому перед судом.

Правнича сторінка.

Пяні звірята.

Ч. 130 (14.673). Львів, середа 16. червня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
Беззу Чеських Легіон. Праге „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Квартьрічно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Військова революта на совітській Україні.

Як подає льондонський „Сандей Експрес", у місті Прилуках (УССР) збунтувалося 3.000 вояків. Також у Петропавловську вибухла військово-селянська революта проти Сталіна. У Москві положення непевне.

АРЕШТУВАЛИ ТРЬОХ ЗАСТУПНИКІВ НАРКОМІВ.

Як подає Авас, у Москві говорять, що арештовано заступника наркома внутрішніх справ Аргранова, заступника наркома шляхів Прокофева і заступника наркома оборони Михайла Кагановича.

Крім того за решітку попало 20 німецьких комуністів і 80 мадярських

ДАЛЬШІ АРЕШТУВАННЯ СОВІТСЬКИХ СТАРШИН І ДИПЛЬОМАТІВ.

У Москві говорять, що цими днями арештовано генералів: Левандовського і Гекера; цікаве, що на похоронах сестри Леніна Марії Ульянової між генералами не було Блюхера. З дипльоматів арештовані б. амбасадор у Берліні Крестинський, б. амбасадор у Токіо Юренев, б. заступник наркома Карахан, б. посол у Мадриді Карахан; крім того б. нарком. лісового промислу Любімов, начальники московської міліції Валь, Штерн, Цукерман, Міронов і Елява. Їх усіх мабуть обтяжив своїми зізнаннями Радек.

ПОГРОЗИ ДЛЯ НАРКОМУ РІЛЬНИЦТВА.

Контрольна комісія ради нар. комісарів СССР ствердила, що комісаріят рільництва і державних господарств не є приготовані до жнив, рільничі машини не зремонтовані.

З огляду на те контрольна комісія остерігає начальника головної управи тракторно-самоходового промислу та його заступника, що як до 10 днів вони не аліквідують усіх недостач, підуть під суд. Таку саму погрозу дістав начальник головної управи продукції рільничих машин. Нар. комісаріят рільництва дістав „сувору й останню" пересторогу.

Національні війська у Більбао.

Вчора (понеділок) в 22. год. „Радіо Насіональ" оголосило комунікат такого змісту:

На біскайському фронті національні війська скоро йдуть вперед, над богатьома домами у Більбао мають уже національні прапори. Тепер ідуть завзяті бої за дільницю міста, що зоветься Бегона, здається, що небавом ціле місто попаде в руки національних військ.

Чимало баскійських провідників утікло літаками.

Валєнсія не годиться на смугу безпеки ані на перемиря.

Валенсійський міністр закордонних справ Хіраль заявив у інтервю представникові „Дейлі Телеграф", що валенсійський уряд має поважні застереження щодо утворення смуг безпеки в еспанських пристанях, як цього домагаються 4 контролюючі держави. Коли йде про пристані червоних Валенсія не хоче туди допускати німецьких ані італійських кораблів, щоби вони не підглядали. Так само не годиться Валенсія і на смуги безпеки по національних пристанях, мовляв: летунською бомбою вцілити не легко, тому червоні летуни мусіли би стриматися від бомбардування широкої околиці смуги безпеки, де національні війська не могли би свобідно ховатися.

Проти евакуації з Еспанії чужих добровольців Валенсія нічого не має, але уважає, що до цього зовсім не треба перемиря, тому не годиться на нього.

На думку Хіраля контролю повинна виконувати мішана фльота або контролюючі кораблі повинні приймати на чердак невтральних обсерваторів.

ДО ЕСПАНІЇ МАСОВО ПАЧКУЮТЬ ЗБРОЮ.

Як подає „Птіт Парізієн", слідство в брюсельській пачкарській афері Моріса Жуо (сина голови французької „конфедерації праці"), виявило, що Жуо, не зважаючи на митну контролю, зумів перепачкувати до Еспанії 22 повзи, 50.000 російських крісів, 24.000 мавзерів, 12.000 скорострілів Максіма, 100.000 ріжних скорострілів, 20.000 ручних скорострілів та 20 мисливських літаків.

ЕВАКУАЦІЯ МАДРИДУ.

Комендант оборони Мадриду ген. Міяха наказав негайно евакуувати цивільне населення Мадриду. Найперше мають покинути місто мешканці околиць, якими володіють національні війська, опісля мадридці, відтак населення околиць столиці.

Страйк 600.000 американських гірників

МОЖЕ ВИБУХНУТИ В СУБОТУ

Підчас нарад провідників американських робітничих спілок провідник страйкової акції сталевих робітників Ван Бітнер, права рука Джона Левіса, загрозив, що в суботу застрайкує 600.000 гірників, якщо великі фабрики сталі не визнають комітету промислової організації одиноким органом уповноважнених до переговорів зі страйкуючими робітниками металевого промислу.

Перед фабрикою у Джонстоні дійшло до сутички з поліцією. 7 осіб ранено кулями й камінням.

Туреччина ратифікувала договір у справі Алексеандрети.

Як подає Анатолійська Агенція, народні збори після звіту міністра закордонних справ ратифікували турецько-французький договір у справі санджаку Александрети та умову про гарантію турецько-сирійського кордону.

Після експозе премієра про внутрішню та закордонну політику народні збори одноголосно ухвалили урядові вотум довіря і перервали наради до осені.

Нова книжка Бібліотеки „Діла":

САЛЬВАТОРЕ ФАРІНА:

ЛЮБОВ ОПОВИТА БРЕХНЕЮ

повість.

Матільде Серао: „Покинена", опов. у перекладі М. Островерхи. — Антоніо Фогацаро: „Недокінчені ідиллі; Едмондо де Амічіс: „Зустріч" у рекладі П. Карманського. **Ціна 2. зол. Порто 30 с.**

Отверто і ясно.

(З приводу тернопільської гімназії, прав прилюдности і „малих матур").

Львів, 15. червня 1937 р.

В останніх днях сталися деякі події на українському шкільному відтинку, які мають свою незвичайно далекойдучу політичну вимову. З огляду саме на цю вимову піддаємо ці події прилюдній оцінці. Маємо на думці: 1) **оголошення вписів** до рівнобіжного мужеського відділу I. кл. з українською мовою навчання при III. польській державній гімназії в Тернополі; 2) одночасне **відобрання права прилюдности** гімназії нового типу „Рідної Школи" (себто чотирьом клясам) теж у Тернополі; 3) **непризнання** Міністерством Освіти **права прилюдности** гімназіям Р. Шк. в Чорткові, Рогатині і Городенці, хоч львівська Шк. Кураторія внесок на право прилюдности для тих гімназій до Міністерства відослала; 4) **незвичайно гострий, подекуди катастрофальний** для української молоді вислід т. зв. **малої матури** в тих українських гімназіях, де ця матура відбулася.

Оголошення вписів до першої кляси, яка має бути рівнобіжним відділом I. кляси при III. польській державній гімназії в Тернополі, це епільог заходів українського громадянства в Тернополі й Української Парл. Репрезентації, які мали на меті добитися реактивування розвязаної в 1930 р. державної української гімназії в Тернополі. Поруч направлення помилки, зробленої підчас пацифікації 1930 р., реституція розвязаної гімназії мала заповнити просто ненормальну прогалину на відтинку державного середнього шкільництва. **Адже те, що в тернопільському воєвідстві є 13 (тринацять!) державних польських гімназій, а нема ні одної української, ледви чи можна назвати явищем нормальним.** І тому вимога привернути до життя колишню гімназію — була, здається, найскромнішою вимогою, яку можна було поставити на початку доби „нормалізації"...

Не будемо сьогодні докладно переповідати всіх перипетій цих заходів. Є поважні причини, щоб документи, які ілюструють ці заходи, колись, у свому часі, оголосити. Сьогодні пригадаємо коротко найважніше. Минулого року Кураторія Л. Ш. О. оголосила вписи до всіх чотирьох кляс гімназії нового типу в Тернополі, які мали бути всі паралельками з українською мовою навчання при III. польській державній гімназії. Стверджуємо, маючи сьогодні вже всі дані, що всупереч первісній, прийнятій Міністерством Освіти концепції, оголошення вписів до **рівнобіжних** (не самостійних!) українських відділів у Тернополі та непокликання до життя самостійної школи було наслідком перемоги тези Кураторії Л. Ш. О. Ця теза каже, що на українській території домінуючим для українців типом школи, особливо середньої і ідеальної, повин-

жен бути тип школи під одним дахом, отже з українськими і польськими відділами разом та під одною управою. Від цієї концепції можуть — згідно з ціли — творити відхилення лише існуючі вже державні українські середні школи, але ніколи нові, які мали би колинебудь повстати. Льояльно признаємо, що національна приналежність директорів таких середніх шкіл, згідно з цією концепцією, не мала бути засадничою справою. Отже директором такої мішаної школи міг би бути таксамо добре поляк, як і українець.

Залишаємо сьогодні цю концепцію без аналізи. Стверджуємо лише, що тільки вона, а не якісь інші огляди, рішила, чому питання реституції давньої гімназії в Тернополі найшло минулого року свою розв'язку у розписанні вступних іспитів до всіх чотирьох відділів, які мали стати рівнобіжними українськими відділами при державній польській гімназії.

Як відомо, українське громадянство Тернополя та його околиць минулорічні вписи вігнорувало. До 4-ох клас гімназії зголосився лиш один учень. Громадянство зрозуміло, що комбінація рівнобіжних відділів є надто далекойдучим потягненням, щоби з такої легкої та ще й власної руки це громадянство мало причинитися до її здійснювання. Нитки були надто білі, щоб їх не завважити.

Цього року історія повторюється. Розписано зголошення, але лише до одної І. класи, як паралельки. Все то легше знайти кількох завжених урядовців, кількох зневі́рених чи несвідомлених батьків, аніж, як треба було минулого року, кількадесять чи кількасот. Одночасно відібрано право прилюдности тернопільській українській гімназії нового типу Рідної Школи.

Отже коли родичі запишуть дітей до державної паралельки, то: 1) причиняться до перемоги тези Куратерії, яку провідні українські чинники поборюють; 2) ослаблять фреквенцію в приватній гімназії Р. Школи, захитаній відібранням прав, отже причиняться до її можливої самоліквідації.

Ось ця ставка.

Три гімназії Р. Школи, які тягнулися, як то кажеться, з останнього, щоб добитися признання прав від держави — цього признання прав вони не дістали, хоч Куратерія ці права Міністерству запропонувала. Треба тут підкреслити цей річево незрозумілий (однак зрозумілий лише політично) факт, що **Міністерство Освіти перекреслило в цьому випадку внески Куратерії.** Шкільні візитатори поляки добре бачили, що ті школи з напруженням до останніх меж виконували накази Куратерії. Коли одна школа вложила в часі одного року коло 15.000 зол. у свої уладження, друга 6.000 зол., то вона відіймала ці гроші буквально з уст своїх учителів і витискала їх — теж буквально розуміючи! — з родичів. Алже учителі тих гімназій побирають платні, які вагаються між 40—60% теперішніх міверних державних учительських платень! Чи здає собі Міністерство з того справу, що, не даючи школам права прилюдности, бє по найширших масах українського населення, яке чейже своїми оплатами нічого іншого не робить, лише виручує те саме Міністерство? Адже обовязком Міністерства, а не української бідноти, є вдержувати шкільництво!

Теж незвичайно болюче для укрзїнського громадянства покінчилася т. зв. „мала матура". Є це матура, яку складають діти, переважно 16-літні, після покінчення четвертої класи нової гімназії. Приймаючи під увагу молодий вік (раніш здавали матуру у віці найменше 18 років) і незвичайно гострий регулямін (одна недостаточна нота з польської чи української задачі рішає про недопущення до дальшої, устної матури!) — ця матура, хоч „мала", проте вона важча, ніж колишня „велика", яку т. к усі добре маємо в тямці. До самої „малої матури" ще повернемось. Сьогодні можемо тільки написати, що все українське громадянство мусить проти неї підняти гострий протест. Таж це недопускальне, щоб 75%, дітвори падало при іспиті! Цеж відбувається серед глибоких трагедій і до глибин сягаючих психічних потрясень у нічому неповинних дітей! Хід „малих матур", який був просто трагічний (о.ж більш, як катастрофальний!), виказує ясно, що тут вина передовсім шкільна система (шкільна реформа, система навчання, регуляміи і т. д.), а не молодь сама чи школа. Чому робити над дітьми експерименти куди важчі і більш каркольомні, ніж колись роблено їх над молодцями? Чи це має бути поступ, який намічує нова шкільна реформа?

„Мала матура" відбувалася так само фатально в польських приватних школах. Але процентово незвичайно мало тих шкіл і мало їх не має права прилюдности у порівнянні до шкіл українських. Відомо, що „мала матура" відбувається лише в гімназіях без прав прилюдности. Тому висновок з цього трагічного висліду малих матур, у віставленні з попереднім висновком з приводу прав прилюдности для українців той сам: малі матури мають теж свою політичну вимову. **Вони роблять ілюзорічними отворення ліцеїв, на які майже всі українські приватні гімназії дістали концесії.** Бо важко відчиняти ліцеї, коли наслідком „малої матури" пройшло до ліцею, скажім, 7 учнів.

Не зважаючи на все вище подане, ми перестерігаємо наше громадянство перед зневірою і нарікання. Починається уже гра в отверті карти. Кожну гру виграють передовсім нерви. І тому з тим більшим завзяттям слід нам — закусити зуби! Мусимо піддержати всі гімназії, чи мають вони права державних, чи ні. Мусимо отворити ліцеї, хочби лише з 7-ми чи 10-ми учнями. Обединання на шкільному фронті, підтримка моральна і матеріяльна нашого приватного шкільництва — ось одинока відповідь, яку маємо дяти. Ми вже надто дозріли, щоб ставати перед ...малою матурою шкільних експериментів!

До яких висновків може довести

„НАУКОВЕ" ОРУДУВАННЯ СТАТИСТИКОЮ?

Відповідь проф. Е. Ромерові.

(Докінчення).

Правда, цього всього за мало. Доказати, що наші кошти завідування дуже мало ріжняться від інших молочарських кооператив, або виправдувати їх конечність непоборними перешкодами, не вичерпує ще всього порушеного питання. Проф. Ромер „приголомшує" нас другим аргументом: А глядіть, як то українська молочарська кооперація внаслідок своєї „політичної мобілізації разом з оподаткуванням" виплачує лихо доставцям за молоко! І тут-же до помочі привликує собі таку статистику виплат за 1 літру молока в сотиках:

	1929	1931	1933
„Унія"	23.7	14.7	9.6
„Зєдночєнє"	21.1	13.1	9.4
Укр. кооп.	24.2	10.8	8.6
Нім. кооп.	24.3	14.6	9.5

Ніде правди діти, вже тут не така велика ріжниця, як у коштах адміністрації, поданих проф. Ромером (від 2 проц. в „Унії" аж до 23 проц. в українських кооперативах). Але всеж таки ріжниця є і можна виправдати поставу проф. Ромера „в обороні бідного і використовуваного" українського хлібороба. Тільки, що тут усе виходить якесь „але" в цій нещасній статистиці, яке при совісним орудуванні треба постійно розшолопувати:

1) Проф. Ромер знову не звернув уваги на одну маленьку неістність: що кооперативи „Унії" і німецькі кооперативи відбирають від доставців повне молоко і платять справді за літру повного молока, а українські кооперативи відбирають тільки товщ з молока і платять лише за товщ з літри молока, бо пісне молоко збирають собі доставці безплатно назад.

Коли до цін, виплачуваних українськими кооперативами, дочислимо на літрі по 3 сот. за пісне мовоко, (так його в Польщі оцінюють), то побачимо, що виплата за повне молоко в українських кооперативах є таки вища.

2) Мало того. Коли вже хтось оперує статистичними даними, то повинен усі основно перегляпути, щоб не витягати хибних висновків. Маю тут на увазі способи згрошевлення того молока в кооперативах поодиноких союзів. Загально відомою є річчю, що найвищу ціну дістають люди за молоко, коли його продають безпосередньо до консумцій, дещо меншу за молоко перероблене на сири й інші продукти, як казеїна і т. п., а вже найнижчу при переробці на масло. Для орієнтації згадаю, що за молоко в безпосередній продажі до консумцій дістають кооперативи від 4—8 сотиків на літрі більше, ніж за те молоко, що його зужиткуємо на виріб масла.

Тому теж не від речі буде приглянутися цифрам статистики, яке є відсоткове відношення торгів за повне молоко, за масло, за сири і за інші продукти у відношині до загальних торгів двох обговорюваних союзів:

Унія"	1929	1930	1931	1932	1933
молоко	10.6	11.2	9.4	12.6	11.5
масло	79.1	71.7	54.7	52.7	55.8
сири	2.7	2.0	1.0	0.8	1.1
інші продукти	7.6	15.1	34.9	33.9	31.6
Українські кооп.					
молоко	1.3	0.3	0.6	0.7	6.3
масло	64.3	97.3	96.5	96.6	90.8
сири	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
інші продукти	34.3	2.3	2.8	2.6	2.8

З цього бачимо, що в українських кооперативах переробляється (за винятком 1929 р., коли і так виплата українських кооператив за 1 л. молока була найвища зпоміж усіх кооперативів) коло 97 проц. молока на масло, а в кооперативах „Унії" переважно лише коло 55 проц. Отже величезна більшість нашого молока йшла на найдешевшу переробку — на масло.

При цій нагоді може нам хтось зробити закид, що це вже вина організації, коли ми не зуміли агрошевити більшости нашого молока у найбільш рентовній формі. Але, щоб не прийшлось цієї справи ще раз вияснювати, мусимо в місці відповісти, що для збуту консумційного молока треба мати в суседстві великі промислові чи торговельні осередки, привичну суспільність до зорганізованих закупів молока і таку „непоказну" річ, як великі парові міські молочарні. Для переробки молока на інші продукти, крім масла, потрібні фабричні уладження з машиновим устаткуванням. Тим на заході було це все готове переважно ще перед війною. А у нас? Ще мабуть не всі забули, якто навіть безпосередньо по війні продавали у нас масло завинене в платочок, або в капустяний листок; а сьогодні масло від тих самих селян відходить у стандартовому опакуванні поза межі держави. Це все сталося за розмірно недовгий час, до того при відомих утрудненнях, за дрібненький гріш незаможного українського хлібороба і без якоїсь визначнішої матеріяльної помочі з державних банків. Чи в таких злиденних умовинах можна було подумати про якісь великі промислові підприємства? В останніх роках вже і в цьому напрямі виявляється у нас деякий поступ, але якуж то лють викликує у декого саме ця конструктивна робота, що підносить із занепаду господарський рівень нашого селянства і тимсамим приспорює матеріяльні здобутки громадянам та державі!

3) Не можу теж тут поминути того факту, про який була згадка передше при коштах завідування, що виплата за молоко в наших кооперативах поменшується на ті збільшені кошти, що звязані з великим числом наших сметанкарень. Та оплата на основі наших обчислень є пересічно на 15 сот. більша при виробі 1 кг. масла, або 0.6 сот. у перечисленні на 1 літру молока. Не треба забувати, що хоча це є виплив нашого примусового положення, то всеж таки ці гроші для селян безоворотно не пропадають, але в більшості повертаються назад у формі винагороди до тих самих членів кооперативи, які це молоко відсторонюють і довозять сметанку до центральної молочарні. Зате в познанських кооперативах селяни довозять своє молоко на власний кошт і їх дохід з молока фактично на стільки зменшується. Залишаючи на боці всі інші поправки у виплаті за молоко, помічаємо тут тільки ті основні різни-

дю між ціною 1 літри повного молока та сметанкою з 1 літри молока по 3 сот. і ріжницю в коштах сметанкових збірень по 0.6 сотиків і з цими поправками дозволяю собі зреконструювати статистичні висліди, подані проф. Ромером. Щоб не попасти в нестисліcть, з розмислом пропускаю порівнання кооператива „Зеднoчене", бо про ті кооперативи не можу сказати, щоб вони всі виплачували теж лише за повне молоко і деякі з них не мали сметанкових збірень.

Тоді вислід виплати за 1 літру повного молока в тих самих роках, про які згадує проф. Ромер, буде такий:

	1929	1931	1933
„Ушія"	23.7	14.7	9.6
Укр. кооп.	27.8	14.4	12.2
Нім. кооп.	24.3	14.6	9.5

Чи по такому зіставленні можна ще мати якісь сумніви, котрі кооперативи дають більше користи своїм членам?

Маю враження, що п. проф. Ромер, цілячи в українську кооперацію, робить медвежу прислугу своїй таки суспільности, відвертаючи її увагу від дійсного стану річей. Так як колись люди з відомого табору приписляли свою суспільність байками про большевицькі рублі та німецькі марки в українській молочарській кооперації і думали, що самими репресіями можна і треба ідейну та корисну працю зліквідувати, так теж і сьогодні не треба обманюватися, що страшаком про „політичну мобілізацію та оподаткування" можна буде спинити органічний гін до кращої долі українського селянина.

Український нарід пізнав уже, якими шляхами треба прямувати до власного добробуту і з цієї дороги ніколи не зійде. Він теж уміє вже сьогодні оцінити важку й жертвенну працю (дуже часто серед злиденних умовин та перепон) своїх рідних синів.

Інж. А. Палій,
директор Маслосоюзу.

Увага! Увага!

Може бракнути льосів в „Надії"

де в минулій льотерії, на довго перед тягненням І-ої кляси, ввесь запас щасливих льосів був розпроданий. Тому кожний, хто бажає набути льос в „Надії" повинен це негайно зробити, а всіх дотеперішних клієнтів просимо вчасно викуповувати відложені для них льоси. — Тягнення вже 22. ц. м.! Незмінно щаслива колєктура

„НАДІЯ"

ЛЬВІВ — ЛЕҐІОНІВ 11

Французький відгук на совітські арешти.

Париж, 11. червня 1937.

Кожного дня французька телеграфічна агенція „Авас" приносить нові звістки про арештування, суди і розстріли в СССР.

Як убють якогось совітського політика у Москві, тоді паризький відгук на таку подію досить малий, бо до совітських політиків французи не привязують великої ваги, але як увязнять чи розстріляють якого совітського старшину, тоді вся французька публична опінія зосереджує свою увагу.

Совітська пропаганда у Франції представляла завжди совітську армію, як воєнний монолїт. Французький ґенеральний штаб мав знайомства і цінив деяких совітських ґенералів як дуже добрих військових стратеґів і полководців. Нині ці самі совітські ґенерали, цінені французькими військовими колами, під ключем ГПУ, або вже мерці. В додатку урядовий совітський комунікат закидує ще вчора найвищим військовим достойникам СССР зраду супроти режіму і що гірше змову з чужинцями — ворогами. Отже чи всі воєнні тайни совітів є тепер у руках чужинців? — запитують себе французи. Уявіть собі, як то телеграфічні агенції подалиб вістку, що німецький маршал Фон Бльомберґ, чи французький ґенераліссімус Ґамлен, був на послугах якоїсь чужої держави. В Німеччині чи у Франції, така неймовірна подія викликалаб паніку в цілому краю і то зовсім справедливо.

Ще недавно, бо минулого тижня, Літвінов у переїзді через Париж натискав на Дельбоса, щоб Франція у відповідь на подорож ґен. Фон Бльомберґа до Риму підписала воєнний союз з СССР. Дельбос і Блюм рішуче відкинули цю пропозицію совітського комісаря закордонних справ. Нині вся французька преса (з виняткóм комуністичної) пише з приводу увязнення Тугачевського більш-менше ось так (наводимо із військової сторінки щоденника, що має звязки з французьким ґенеральним штабом): „Якщо майже всі совітські вожди є по черзі підозрілі, як зрадники, для уряду СССР — то булоб божевіллям вірити у тривкість і силу совітського війська."

А направду трагі-комічно представляється тепер велитенська картина совітського ґенераль-

Іноді і це потрібне...

Коли хто хоче переконувати нас в чомусь, в чому ми маємо ніякого сумніву і вживає для цього дуже видуманих доказів, кажемо про нього — він намагається виважити отверті двері. Бо дійсно істнує правда така ясна, що — здавалосяб — доказувати її це зайва страта дорогого часу.

А всежтаки життєвий досвід доказує нам, що саме найважче переконати людей, бодай деякої ментальности, про справи, що вже давно розвязані в якомусь означеному напрямі. Нераз найпростіші питання викликують нагальні дискусії, що рідко коли кінчаться урівневним поглядів — вважувати отверті двері є необхідною працею, без огляду на суперечні погляди.

Певне кожному хіба ясно, що коли ми врешті позбулися кошмара економічної кризи, то кожний повинен усіма силами прямувати до того, щоби створити собі власний заробіток праці, добитися незалежного істнування й забезпечити своє майбутнє. Знову друга правда — це факт, що таки найлекше і найпевніше можна дійти до тих цілей завдяки виграні на Державній Льотерії. Але виграти можна тільки тоді, коли маємо льос — і це третя правда, зовсім очевидна.

Все-ж є ще багато таких, що цих ясних правд досі не розуміють і забувають купити льотерійний льос — „паспорт до країни щастя". Нехай же самі себе винуватять за журби і клопоти, що їх собі причиняють.

Та коли отямляться, коли зрозуміють, що й вони мають таке саме право до успіхів у житті, як ті тисячі людей, що вже виграли, або в будучині виграють, то нехай чимскоріше спішать купити льос до першої кляси тридцятьдев'ятої Клясової Льотерії. Тягнення зачинається у вівторок.

ЕВҐЕН ҐЕЛТОЙ. 4

СПАДЩИНА.

Я несміло піднявся маючи деяке знання з історичних творів.

— Ти розумієшся на цьому? — сказав стрийко з малою іронією. — Мабуть ти знаєш усе з наукового словника... Та тут є камені, які я роздобув собі щойно по довгих бійках та сварках. Наприклад той зелений, за який дійшло до гострого непорозуміння між мною і одним факіром. Нещасний факір! Передчасно подякував світові за службу, але ми всі смертельні, прада, моя добра старенька Лавро?

Двацять діямантів усміхалось до нього, двацять казкових замків з безліччю кришталів. Нас осліплював дикий блиск, що радав із середини зелених, синіх і червоних діямантів. Так стрийко Бенні мав і червоний діямант і помаранчево-жовтий діямант, якого ніхто інший не мав.

— А за цей клейнод, — сказав, показуючи на жовтий діямант, — тільки за нього самого, коли схочу, дістану десять міліонів корон, так навіть сто міліонів корон, бо він є „унікум". Походить він з Індії, де від непамятних часів був оком якогось бога. Під ним на статуї було написано: „Він усе бачить". Тільки не бачив тоді, коли вибрали йому око. Не бійтеся,... я не вкрав його. Жреці вкрали його з політичних мотивів...

Тут стрийко Бенні спокійно погладив собі бороду, потім одним зручним рухом кинув його до мішочка і сховав у кишеню. Всі ми свобідніше віддихнули, коли осліпливі камінці зникли. Та досі ми не відважилися сказати ані слова.

— Тепер зрозумієте, — почав знову стрийко, — що з таким скарбом не міг я цілу ніч безпечно на оба очі заснути. В Америці находяться відважні люди, які хотіліб дешевим коштом дістати діямантн, однак платити не золотом за них, а оловом. А багато знало про мої діямантн. Тому я вернувся домів. Мені вистачає малий кутик, для діямантів знайду є вже місце... А коли раз уже перестану дихати, тоді все буде ваше, як я вже сказав. Ще нині зроблю свій заповіт і письменно заручу вам те, що я обіцяв.

— У нас тобі, Венедикте, буде мабуть добре, — сказала зворушена моя мамуся. — Ми не є люди, що воду на своє колесо тягнуть, але зі серця бажаємо тобі, щоб ти якнайдовше тут між нами пробув у святому спокою і був такий щасливий, як ми.

— Постараюся за те, моя добра старенька Лавро, але знову прошу тебе, щоб ти не називала мене Венедиктом, бо це імя остогидло мені. Річ ясна, що вам треба буде помиритися з тим, що ви дістали на шию чоловіка трохи вітром підшитого, ба навіть предивного. Можливе, що зі мною трапиться дещо для вас неясне, або й немиле. Можливо, що я не буду вміти вияснити, чому це так. Але ви не турбуйтесь цим і памятайте тільки, що до вас усміхається десять міліонів корон.

По цих словах стрийко Бенні залишив нас. Ми гляділи одне на одного трохи з усміхом, трохи зі страхом, бо хоч потішила нас думка про спадщину, то знову певне було, що за цілою цією подією скривається щось небезпечне. Петро, що був з нас найбільше тверезий, не таївся з думкою, що шановний стрийко мабуть всілякими обманами та крадежами доробився такого майна, а коли так, то спадщини ми не могли би принятн. Мамуся проти цієї думки протестувала, царівна не мала про це ніякої думки, а я... я рішив докладно за стрийком стежити.

Спершу я хотів переконатись, чи стрийко Бенні справді аж до ранку спав. Я взяв недогарки свічок і вислідив, що наша царівна сильно переборщила, сказавши, що знайшла обі свічки цілковито вигорілі. З одної залишився тільки кусник, але з другої більш як четвертина. Отже з цього випливало, що стрийко відразу не запалив обі свічки, але другу тоді, коли перша вже догоряла. Свічка видержить три години, отже я точно вирахував, що стрийко цілу ніч ані ока не прижмурив.

Що він робив у кімнаті, про це я вже не міг довідатись, але правдоподібно займався своїми діямантами.

Тимчасом я доробився одного: я зловив стрийка на першій брехні. Це тільки скріпило мою постанову уважати та спостерігати.

(Далі буде).

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ:

Як чоловік зійшов на пана

З автобіографією автора і карикатурою Е. Козака.

Веселе оповідання про молодця, що зводить із собою тяжку боротьбу: що вибрати — любов і добру „парію", чи працю для громадянства. Оповідання повне гумору та бадьорости.

Ціна книжки 2 зол. 50 сот.

ного штабу вивішена в павільоні СССР на світовій виставі у Парижі! Скільки там уже нині неживих, чи арештованих генералів сидить біля Сталіна та слухають промови Ворошилова! Доведеться мабуть заліпити чи перемалювати багато голов на тім образі, а виставу, як на злість буде відкрита аж до кінця листопада. Скільки змін ще прийде до того часу!

Юрій Студинський.

—o—

ЧОМУ МАВРИ ВОЮЮТЬ В ЕСПАНСЬКІЙ НАЦІОНАЛЬНІЙ АРМІЇ?

Як виказують мароканські джерела, від початку еспанської війни у національних рядах потягло майже 7.000 маврів. Стаючи під стяг ген. Франка, музулмани уважають, що вони борються в обороні релігійних принципів проти безбожництва, розкладу родини, ненарушности прав власности і т. п.

У ЦАРСТВІ СТАЛІНА.

КАЄТЬСЯ КП(б)У.

„Ізвестія" в 30. V. 1937. подають таку резолюцію КП(б)У: „XIII. зїзд большевиків України засилає ЦК ВКПб і дорогому товаришу Сталінові палкий большевицький привіт. Ми большевики України відчуваємо і розуміємо, яка тяжка вина спадає на нас за те, що ми не виконали ваших, товаришу Сталін, вказівок у боротьбі проти ворога та його нової тактики зради. Троцькістські бандити, фашистівські шпигуни і диверсанти, користаючи з нашого недбальства та лагідности і з політичної сліпоти керманичів окремих областей України пролізли на провідні становища до господарського і партійного апарату, а зокрема міцно усадовилися в київській партійній організації. Вони провадили цілі роки свою шкідницьку роботу в промислі, транспорті, сільському господарстві та на культурному фронті. Фашисти, право-троцькісти і націоналісти в боротьбі проти Совітів звертають особливу увагу на Україну. Ми обіцяємо ужити всі наші сили, щоб викрити та винищити троцькістів і націоналістів, агентів „Гештапо" і польського фашизму"... (Офінор.)

КАЄТЬСЯ І КОМСОМОЛ.

Після урочистого каяття прокуратора Вишинського, Шверника та деяких інших большевицьких достойників виступив з показною декларацією в совітській пресі також і голова комсомольських організацій, Косарев. Представляючи становище Комсомолу дуже темними барвами, він пише між іншим: „Приготування комсомолу до виборів є поважним іспитом для нього. 141. розділ сталінської конституції дає змогу комсомольським організаціям взяти участь у виборах. Це має тим більше значіння, що 40% цілого населення родилось по 1917. р. Але недбальство комсомольців таке велике, що демократичний централізм в багатьох випадках заступлено бюрократичним. Вони не люблять ані критики ані самокритики. Комсомольські статути дуже часто порушують кооптуючи нових членів. В багатьох організаціях виборів не було, або їх відбували формально. В Куйбишівській области вже давно забули, хто має кого вибирати та хто кому давати звіти. В багатьох організаціях бували часті випадки брутального нарушення внутрішньої партійної демократії. Багато організацій ставляться зневажливо до демократичного централізму, це перекидається також і на низові організації. Багато членів перестало займатися політичною діяльністю. Вони урядують найбільш брутальними адміністраційними засобами, догани та карами. Працю загальних зборів та організацій активістів на Україні, в Казакстані та в Узбекістані заступлено балачками, парадами та засіданнями, на яких керманичі підносять взаємно свої заслуги та затирають хиби своєї роботи. В такій атмосфері розвивається недбальство і підлабузництво, які улекшують роботу троцькістів, бухаринців та інших ворогів народу. У проводі комсомолу Озівсько-Чорноморського краю викрили найганебнішого ворога народу. Єфіцького, який там довший час працював і розвалював організації, хорі на політичну сліпоту. Вороги народу, які дісталися до багатьох організацій, використовують комсомол для своєї роботи проти партії. В комсомольських організаціях є ще багато зрадників, які носять камінь за пазухою, готові ударити ним партію. Багато комсомольських опортуністів намагається спинити політичну та виховну роботу робітників. В Горківській области відбулося, наприклад, в 1936. р. 242 зборів, з яких лише 5 занялось політичною пропагандою та вихованням. На Білорусі, в Таджикістані та по інших областях те саме. Маємо 2.000 постійних та 100.000 примагідних пропагандистів і 1.200 інструкторів для сільських районів. Величезні засоби призначені на пропаганду, та їх навіть не використовують. Деякі керманичі комсомолу не провадять ніякої політичної діяльности, бо вони бояться зрадити свою неосвідомленість та анальфабетизм, партійні органи не дбають про те, щоб заступити їх кращими пропагандистами..." (Офінор.)

КОЛИ „ПРАВДА" ЛАЄ „ІЗВЄСТІЯ".

Наказана Кремлем самокритика і критика інших прибрали такі розміри, що полаялись нарешті й самі московські офіціяльні органи. Посварились вони за якогось Селіха, якого одні хотіли викинути з редакційної колегії „Ізвестій", а інші вдержати там. З цього приводу „Правда" пише про „Ізвестія"... „Замість того, щоби амобілізувати колектив редакції і усунути бухарінсько-радеківські решітки та звичаї, якась недосвідчена рука дезорганізує його. В редакційному колективі багато балакають, а мало роблять. В цій пэртійній організації треба зробити лад, в ній зла атмосфера, яку треба відпружити".

(Офінор.)

НЕ ПЛАТЯТЬ ПОДАТКІВ.

Як подає „Економіческая Жизнь", колгоспи не платять податків. Замість 30% стягнено до 1. ц. м. лише 17.5%, а в Грузії та Азербейджані лише 4 до 5.1%. (ПАТ.)

На допомогу студентству.

На фонд допомоги академічній молоді злożили в Адміністрації „Діла" дальше: Дмитро Казимира, Золочів, 10 зол.; Олександер Галан, Глиняни, 1.50 зол.; д-р Тарас Білинський, Збараж, 5 зол.; Нині виказано 16.50 зол. Разом зложено досі в Адміністрації „Діла" на фонд допомоги академічній молоді 434.50 зол.

—o—

Великий політичний процес у Львові.

15 МОЛОДИХ УКРАЇНЦІВ (-ОК) ПЕРЕД СУДОМ ПРИСЯГЛИХ.

СЕМИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

ВНЕСКИ ОБОРОНЦІВ.

У вівторок 15. ц. м. розправа почалася внесками оборонців: д-ра Ст. Шухевича і д-ра Н. Савчака, який їх мотивував виступаючи його кліентів. Отже д-р Ст. Шухевич поставив внесок, щоби трибунал допустив доказ з кількох свідків, а саме: адв. д-ра Карачевського з Городжа на обставину, що він видав сел. Островському з Бартатова повновласть перевести збірку на українські вдови і сироти по полеглих та Василя Крета з Бартатова на обставину, що оба підсудні Мерцали привезли ровер до направи. Крім того оборонець вносить провірити ріст обох Мерцалів, бо Герета міг помилитися щодо їх росту і зажадати поліційної фотографії підс. Іваницька, де він є без окулярів. Без них його тяжко пізнати, бо сам постійно ходить в окулярах. Далі оборонець вносить допустити протокол конфронтації підсудних: Телюка та Іваницька з Дячишином, який їх не пізнав підчас конфронтації. Вкінці оборонець вносить, щоби трибунал відложив розправу на четвер 17. ц. м., бо в середу 16. ц. м. має велику розправу перед апеляційним судом, де ніхто з адвокатів не може заступити підсудних тому, що справа дуже важна.

Одночасно обор. д-р Савчак поставив внесок, щоби підс. О. Бабяка піддати під обсервацію лікарів-психіятрів, бо він нервово хорий і легко підпадає під впливи посторонніх осіб.

Прокурятор спротивився усім внескам як несуттєвим і байдужим для справи, а трибунал по 20-хвилинній нараді відкинув їх.

ВІДЧИТУЮТЬ ЗІЗНАННЯ.

Після того протоколянт і судді присяглі відчитували ввесь час аж до 3-ої год. зізнання повід 60-ох свідків.

НОВІ ВНЕСКИ ОБОРОНЦІВ.

При кінці нинішньої розправи обор. д-р С. Шевчук поставив внесок, щоб трибунал допустив свідків: Анну Задорожну та Анну Дячишин з Оброшина на обставину, що у квітну неділю 21. квітня 1935 р. був у селі похорон Мирослава Котовського. На цьому похороні був теж підс. Григорій Дячишин, отже не міг у тому самому дні бути в Підберізцях, де тої неділі якихось двох невідомих молодців намагалися виконати замах на підс. Ю. Дмитерка. Одночасно предложив витяг з метрики смерти М. Котовського. Крім того обор. д-р Ст. Шухевич поставив внесок, щоби предсідник трибуналу наказав доставити як речеві докази шматки і клаптики паперу, що їх найшла поліція в пивниці п-ства Нагайчуків, де — як каже акт обвинувачення — на цикльостилі друкували деякі підсудні бюлетини „ЗОВ". Одночасно поставив внесок, щоб знавець хемік розслідив цю шматку, бо тоді ствердить, що вона пересякла не фотою (а не друкарською фарбою) тому, що її вживали до чищення. Вкінці поставив ще внесок, щоб трибунал покликав знавця друкарства на обставину, що клаптики паперу не друковані на цикльостилю.

Прокуратор спротивився внескам оборонців. Предсідник відчитав витяг з метрики смерти М. Котовського кажучи, що рішення трибуналу у справі обох внесків оголосить завтра. На цьому відложив розправу до середи 9. год. рано.

Кнут Гамсун:

ПІД ОСІННІМИ ЗОРЯМИ

Повість, стор. 152 + 18 стор. передмови. Переклад Івана Ставничого. З передмовою М. Рудницького. Ціна 2·50 зол., порто 25 сот.

Історія бурлаки — написана одним із найбільших сучасних повістярів — великим психольогом та майстром слова, автором „Голоду", „Пана" та „Вікторії", лавреатом Нобеля".

Дві приповідки.

Часто наводимо латинську приповідку: „bis dat, qui cito dat", що в перекладі значить: „хто дає скоро, дає подвійно". Дате частіше забуваємо про іншу приповідку, якої також любили вживати римляни: „Ferde venientibus ossa", по нашому це звучить: „Хто пізно приходить, сам собі шкодить".

Так, мусимо признати з покорою, що любимо спізнятися, і що не застановляємося над тим, яких через це перед шкід зазнаємо. В нашому житті трапляється нерідко, що одна хвилина рішає про цілу нашу будучність і кожне запізднання, кожне спізнення може нам спричинити кривду, якої не можна направити, наражає нас на необчислені **втрати.**

Возьмім для прикладу гру на Кінових в Львівері, ось маємо довіря до якогось числа і ми хотіли б його купити. Якщо зробимо це негайно, то маємо всякі шанси, що побажане число знайдеться в нашому посіданні, одначе коли виконання наміру зачнемо відкладати з дня на день, то прецінь дуже легко може трапитися, що хтось нас випередить, зовсім або принаймні. Уявім собі наш гумор, коли би це число впало більша виграл

А чейже це не виключене, бо досить часто трапляється, що льосів мігтали забракне, в тім випадку втратимо всяку можливість виграти.

Отже щоб забезпечити собі участь у льосуванні першої класи тридцятьдев'ятої Львівері, не треба гаяти зайве в дразу закупити льос, бо льосування зачинається вже у вівторок 22. червня.

—o—

ПРАВНИЧА СТОРІНКА.

Важливі зміни виконного розпорядку

ДО ПОДАТКОВОЇ ОРДИНАЦІЇ.

II.*)

Виконавчий розпорядок каже, що основою виміру доходового податку і промислового податку від обороту може бути устійнена на підставі оціночних норм **тільки тоді**, якщо є **дійсні труднощі** в устійненні цієї підстави на засаді зібраних **інших, дійсних матеріялів** (книги, зізнання, рахунки, тощо). Оціночні норми засаднично вяжуть вимірну і відкличну владу. Відступлення від них допускається тільки у випадках, узасаднених **спеціяльними** обставинами з тим, що зміна норм на **некористь платника** може наступити **тільки** на основі опінії щонайменше **двох знавців.** Для виміру податку (доходового і промислового) передбачує розпорядок устійнення ось-таких норм: 1) Норми доходовости; 2) норми обороту; 3) норми відписів на зужиття (амортизаційні норми); 4) оціночні норми до біляисів сільських господарств, що ведуть торговельні або господарські книги; 5) норми коштів прохарчування власників дрібних сільських господарств при просторі до 50 га, які ведуть господарські книги упрощеним способом, членів їх родин та особистої служби (норми прожитку); 6) норми грошевої вартости доходів в натурі.

Згадані норми безліч разів провірюють скарбові палати, опрацьовують їх при співучасти знавців, визначених дотичними організаціями господарської самоуправи або вільними професійними організаціями. Опісля опінюють їх відкличні комісії при скарбових палатах і вкінці затверджує заопініовані відкличними комісіями проекти норм міністр скарбу засягнувши наперед опінії компетентних організацій господарської самоуправи. А що оціночні норми творять фахові чинники, тому проти виміру податків на їх основі не випадок недостачі дійсного іншого матеріялу не можна висувати поважніших замітів.

УПРОЩЕНІ ТОРГОВЕЛЬНІ КНИГИ.

Виконавчий розпорядок увів відміни від дотеперішніх постанови щодо упрощених торговельних книг і господарських книг: для власників будинкових нерухомостей, для сільських господарств, а вкінці для осіб вільних звань (адвокатів, лікарів, інжинірів і т. п.). Новий розпорядок **поширив** обсяг осіб, управнених вести торговельні книги, отже **упрощені книги можуть вести всі підприємства, наведені в тарифі. залучник до ст. 23. закону про промисловий податок від обороту крім підприємств обовязних вести книговодство згідно з торговельним кодексом або окремими постановами.**

СПИСУВАННЯ ІНВЕНТАРЯ.

Підприємства, що ведуть упрощені торговельні книги повинні при заложенні книг і при кінці кожного оборотового замкнення зладити інвентар нерухомого і рухомого майна не виключаючи зірительностей і довгів. Підприємства, що мають на складі значну кількість річних товарів, можуть зладити інвентар раз на два роки. Тоді до інвентаря замкнення першого року при двоячім періоді і до інвентаря отворення другого року слід приняти вартість товарів у сумі, поставленій в інвентарі при започатковуванні першого року. Будинки і площі вписується до інвентаря на осн. цін купна або коштів будування зараз з вартістю власних матеріялів, ужитих при будові. Якщо набуто їх шляхом спадку, тоді вартість устійнюється на осн. оцінки принятої за основу до виміру спадщинного податку. Якщо важко оцінити нерухомість на основі згаданих засад, слід оцінку перевести на основі вартости обезпечення (з додатком при будинках — 10% на фундаменти), вживаючи знавців до першої оцінки по вибудуванні або на домагання власника нерухомости. Вартість купленних будинків з площею устійнюють знавці розмірно до ціни купна цілої нерухомости. Уладження, машини та інші речі, що не входять до торговельного обороту, слід вписувати до інвентаря на осн. цін купна або власних коштів продукції. Сирівці, запаси товарів та інші речі, що входять до обороту, слід оцінювати на осн. власн. коштів; якщоб власні кошти були вищі від ринкових цін у дні білянсу, на осн. ринкових цін. Інвентар повинен підписати власник підприємства або його повновласник.

Що до торкається господарських книг власників будинкових нерухомостей — то вони мають складатися: з касової книги і з книги чинш'в, веденої згідно з поодинокими льокалями. Можна вести на випадок потреби також книгу для розрахунку з довжниками і віритслями та книгу векслів. В цих книгах введено далекойдучі упрощення. Дозволено згаданим власникам вести книги інвентаря і не брати під увагу при замиканні книг сподіваних приходів і непонесених коштів, у даному операційному році. Книговодство цієї категорії платників обмежено тільки до приходів і видатків, що їх вони дійсно в даному році отримали чи понесли.

КНИГИ ДЛЯ ОСІБ ВІЛЬНИХ ЗВАНЬ.

Виконний розпорядок каже, що особи вільних звань (адвокати, лікарі, інжиніри і т. д.) повинні вести книгу приходів і розходів та книгу перехідних сум. Книга приходу і розходу повинна обіймати всі приходи в готівці, чеках, векслях, інших цінних паперах та інших предметах титулом гонорару; з другого кошти у звязку з виконуванням звання, а саме: видатки на льокаль, на персонал, телефони, канцелярійне приладдя і т. д.

Книга перехідних сум повинна виказувати з одного боку всі приходи в готівці, чеках, векслях, інших цінних паперах та інших предметах перехідного характеру (на судові кошти на кошти затвердження плянів, приходи на рахунок третіх осіб, до депозиту і т. п.); з другого боку розходи з титулу виплат згаданих перехідних сум.

При кожному вписі слід подати дату і прізвище контрагента. Книги приходу і розходу та перехідних сум замикається з кінцем року.

КНИГИ ВЛАСНИКІВ СІЛЬСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ.

Власники сільських господарств простором до 50 га крім тих, які займаються городництвом або садівництвом на просторі до 2 га, можуть вести упрощені господарські книги, а саме касовий денник приходу і розходу, до якого вписується без загаяння у хронольогічному порядку всі приходи і готівкові розходи господарства і власника.

Власники більших сільських господарств, які не обовязані вести книг згідно з постановами торгов. кодексу, можуть вести книги залежно від розмірів і потреб господарства. В кожному випадку повинні вести книги: касову, довжників і віритслів, реєстр обороту ростинними і тваринними продуктами та живим інвентарем і книгу з інвентарем.

*) Гл. „Діло" ч. 107 в п. р.

Податковий калєндарець

НА МІСЯЦЬ ЧЕРВЕНЬ 1937.

1) **до 15. червня — І. сплата згуртованого промислового податку від обороту** за 1937 р.;

2) **до 15. червня — зачет на промисловий податок від обороту** за І. квартал 1937 р. платниками, які **не ведуть** правильних торговельних книг;

3) **до 15. червня — місячний зачет** на промисловий податок **від обороту за 1937 р.** у висоті податку, що припадає від обороту, осягненого у травні 1937 р. Платять його торговельні підприємства І. і ІІ. категорії і промислові І.—V. категорії, що ведуть правильні торговельні книги або упрощене книговодство, акційні спілки, спілки з обмеж. відповідальністю, кооперативи й інші підприємства, що обовязані публично оголошувати звіт про свої операції;

4) **Крім того платні в червні залеглости** відсунені або розложені на сплати з річницем платности в цьому місяці та **податки,** на які платники дістали **платничі накази** з річницем платности в червні.

Пересунення платности ґрунтового податку.

Як відомо, ґрунтовий податок слід платити у двох рівних сплатах, а саме: до 30. квітня і до 15. листопада. Недавно міністр скарбу розпорядком з 30. квітня ц. р. (Денник Законів з 14. гравня ц. р. ч. 36, поз. 276), пересунув річницю платности першої сплати державного ґрунтового податку за 1937 р. до **30. червня ц. р.** тим платникам, які платять річно не більше ніж 110 зол. податку. Пересунення платности першої сплати ґрунтового податку, торкається теж учасників податкових збірних одиниць.

—o—

Великий Театр	В четвер 17. ц. м. Премієра знаменитої комедії „Б і л а д а м а"	Великий Театр

Нові книжки.

Jan Reis i Leonard Stolzenraldt: ZBIÓR PRZEPISÓW O PAŃSTWOWYM PODATKU GRUNTOWYM. Skład główny' Spółdzielnia wydawnicza „Spólnota Pracy" w Warszawie, ul. Marszałkowska 149. Warszawa 1937.

На днях появилася на книгарських поличках книжка п. н. „Збір постанов про державний ґрунтовий податок", що її опрацював: Ян Рейс, начальник виділу в міністерстві скарбу і Леонард Штольценвальдт, інспектор у міністерстві скарбу. Ця книжка необхідна для всіх платників ґрунтового податку, управ громад і волостей головно тому, бо обіймає всі постанови у справі ґрунтового податку, що їх видала Польща та б. займанницькі держави. Як відомо, декрет президента з 4. листопада 1936 р. про зміну постанов у справі державного ґрунтового податку (Дз. З. ч. 85 поз. 593) унормував суцільно для цілої Польщі обовязок заплати ґрунтового податку та звільнення від нього. Зате залишилася система оподаткування, що існує в поодиноких ділянницях. І так у Галичині з Лемківщиною вимір податку спирається на ґрунтовім катастрі, на північно-західних українських землях залишилася ще репартиційна система. Тому автори подали у своїй книжці не лише згаданий декрет президента з 4. листопада 1936 р. про зміну постанов державного ґрунтового податку і виконний розпорядок міністра скарбу з 31. березня 1937 р. про вимір і стягання ґрунтового податку (Д. З. ч. 32 поз. 250) але також усі постанови б. займанницьких держав, що ще обовязують у справі ґрунтового податку. Крім того книжка обіймає текст податкової ординації з виконним розпорядком до неї, закон про відсотки від залеглостей державних податків та інших публичних данин, закон про сплату податкових залеглостей та оплат, розпорядок міністра скарбу з 18. березня 1937 р. про заплату податків цінними паперами і вкінці розпорядок міністра скарбу з 18. березня 1937 р. про зачислювання на рахунок належитостей за податки довжних скриптів державного скарбу. Доданий подрібний покажчик уможливлює швидку орієнтацію у справах ґрунтового податку всім зацікавленим особам. **м. К.**

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Пяні звірята.

Вчені природники вже здавна знають, що в деяких звірів є замилування до хмільних напитків. Багато тварин, що призвичаїлися до хмільних напитків, таксамо як і людина, піддаються налоговій пристрасті, за що дуже часто платять життям. Нажаль деякі домашні звірята вчаться випиватись від... людини. Напр. собак і коней можна „навчити" пити пиво...

На далекому Сході малпи, собаки й коти є ориклюшниками... опію, тої жахливої скінсь отрути. Коли їхній пан запалює люльку з опієм, вони прибігають до нього й цілими годинами залюбки ковтають отруйний дим. Відомо, що малпи дуже люблять кокаїну. Вони вміють не лише виломати шуфляду, де занюхають кокаїну, але й бушувати по кишенях свого пана, шукаючи за тією отрутою.

Отруйна квітка.

Маємо тут до діла з природним у звірят нахилом до вживання наркотиків. Цей нахил проявляється не тільки між хатніми звірятами, але й між іншими. Коні, корови, вівці залюбки їдять один рід рослини, що її соки мають отруйний алькольоїд, т. зв. спартеїну. Вона діє на серцевий мяз. Вівці дуже люблять листя одної рослини, що її ясно-жовтий цвіт у літній порі покриває великі простори лінебурських пустарів. Лінебурські вівчарі запримітили, що вівці після споживання листя згаданої рослини є моторніші і немов веселіші. Коли переберуть мірку, то попадають у похмілля, безвлад, відлучуються від гурту, а тоді стають легкою добичею хижаків. В Австралії росте квітка, що від її соку випиваються коні й вівці. Ті коні, що ще не закоштували смаку тої квітки, обминають її, наче за підшептом здорового інстинкту. Одначе старші, що вже привикли до неї, не лише самі залюбки споживають її, але ще й приучують молодших.

Індиго.

Отрута майже завжди має однаковий вплив. Спершу звірина подібно як і чоловік, після споживання алькоголю, є „підбальорена". Одначе швидко появляються признаки перевтоми, що повторяються щораз частіше, тривають довше, аж вкінці тварина гине. В південних околицях Північної Америки є рослина, що під її впливом коні не цілі тижні стають немов сказильовані.

В Австралії тваринн, здебільша корови й коні після споживання тої одної рослини з роду індиго вілбиваються від череди й виправляють дикі герці немов пінки-фурінти.

Під впливом соків тієї рослини у звірят робиться привиди. Найдрібніші перешкоди на дорозі, куди вертаються вже по пиному, видаються їм не до поборення. По тверезому вони навіть не звертають уваги на такі перешкоди.

Страх.

Коні, що впилися соком згаданої рослини, бояться перейти через галузку, що лежить на дорозі. Мабуть здається їм тоді, що це не гилячка, а просто велика колода...

Такі пяні коні, запримітивши антенсну руку чоловіка, кидалися зі страхом до втеч, а іноді й зі страху падали мертві.

Не тільки звірі, але й комахи люблять хміль. Деякі хрущі пропадають за соком із деревної кори та впиваються ним до нестями. Не тільки сок із рослин, але й запах деяких квітів упиває комашки. Хрущі на плянтаціях фасолі впиваються квітом цієї рослини.

Найбільшими пияцюгами між комахами є мабуть муравлі, зокрема один їх рід т. зв. термітн. Вони годують у своїх гніздах окремих хрущиків, що виділяють рідину. Ся рідина є великими ласощами термітів. Вони впиваються нпми до такого ступня, що забувають на свою безпеку й легко падуть тоді жертвою своїх рідних ворогів.

Муравлиний коршмар.

У бамбусових гаях на малайських островах живе один рід блощиці, що відограє між мурашками ролю „коршмаря". Згадана блощиця має гніздо в бамбусовій корі. Вона виділює з себе липку рідину, що її тамошні мурашки залюбки пють.

Це течиво впливає на мурашки як горівка на людей. Одурманює.

Коли пяна мурашка впаде з бамбусового дерева на землю, хитра блощиця лізе до неї й висисає її.

Ця блощиця, як це запримітили, дуже розмножується. Вона типовий галапас, що живе на нещасному налозі мурашок, хоч вони й відомі зі своєї господарности та з мудрої організації. Тяким чином наркотики так як і алькоголь нищать звірят і людей, нищать їх найкращі сили та кидають на поталу рідним галапасам-ворогам.

Найшвидші гінці.

Роля голубів у пресовій і почтовій службі.

Недавно причалив був до Европи великий пасажирський корабель із Ню-Йорку. Коли спущено в пристані місток, на чердак вбігло кількох кольпортерів часописів, вимахуючи в руці найновішим примірником щоденника, де м. ін. була поміщена й фотографічна знимка з корабля, зроблена перед годиною, коли корабель ще був на морі.

Яким чином це сталося?

Просто — почтовим голубом перетранспортували фотограф. негативи з корабля до редакційних бюр. В Японії вже від давніх часів уживають голубів до пресової служби; той помисл перейняла вже преса й інших народів. Та передове місце в плеканні почтових голубів віталося всетаки за Японією: є там 80 тисяч вишколених голубів — з того 20 тисяч „служить" при війську, а решта — в поліції, пресі, помагає рибалкам, годівельникам перл, хліборобам, сільським лікарям та приватним аматорам; одна тільки редакція „Токіо Асагі Шімбун" має 300 почтових голубів. Рибалки забирають із собою голубів, щоб при їх помочі повідомити товаришів, чи наплили на лави риб або коли вернуться та як багато зловили. Багато рибалок завдячує голубам рятунок, бо на кораблях, де нема радіовисильні, голуби є єдиною лучбою зі сушею. В деяких сільських округах, де нема телефонічних получень, лікарі забирають із собою голубів як обіздять хворих, щоб по кожних відвідинах відіслати голуба разом із приписаною до його ніжки рецептою додому й так приспішити приготову ліків в їхньої аптеки. Японські селяни вживають голубів і для... запладнення худоби: до руки пов'язують сперму й так пересилають на свою ферму... До досить оригінальних випадків слід зачислити умовну поміж вязницею у Фучу й токійською прокуратурою: ті обидва уряди пересилають собі взаємно всі акти при помочі почтових голубів!

Велику прислугу могли б віддати почтові голуби в часі погоні за злочинцями. Часто буває таке, що поліційне авто в погоні за злочинцями, мусить задержуватися, щоб получитися зі становищем в повідомити, де треба перетяти злочинцям дорогу. За ту хвилину можна легко стратити злочинця із очей. Отже дуже придалисяб почтові голуби, яких можна булоб випустити з самоходу навіть у повнім бігу.

Голубяча витревалість.

Таро Матсуда, доглядач голубників „Токіо Асагі Шімбун", є думки, що голуби даються легко тресувати й уже в віці 7 місяців можуть бути вживані до транспорту рукописів. Голуби доживають до 20 років, але перестають ними послуговуватися звичайно в кінцем 8-го року життя. Голубів можна теж, по довготривалім і докладнім вишколі, вживати до нічних летів; відомі випадки, коли голуб летів безперервно день і ніч. Найдовшою дотеперішньою трасою голуба „Асагі" була рекордова довжина 800 км., один голуб перелетів 290 км. за 390 хвилин. В 1934. р. відбувалися недалеко Токіо військові маневри, підчас яких випущено 1290 почтових голубів із фотографічними негативами й пресовими комунікатами. Хоч був дощ і темрява, то тільки 150 голубів не вернулося на місце, а не через вструбія та тому, бо коли голуб змучений, то легко ставться добичею свого найгрізнішого ворога — вструба.

Широке застосування мають почтові голуби при транспорті фотографічних знимок із полудневих мечів чи інших спортових ігонщ. „Голубиним шляхом" знимки доходять до редакції скоріш ніж самоходом, особливо тоді, коли вулиці загачені в рухливий день. А що при повнолудневих щоденниках велику ролю грають навіть секунди, то видавці японських часописів — а за ними й видавці европейських та американських — часто вживають голубів, цих найшвидших гінців. Раз улаштовано перегони поміж голубом, самоходом, поїздом, перемг голуб різницею 30 секунд.

МАГНЕТИЧНИЙ КЛІЄНТ.

Герґард Мільтон власник малої крамниці з мужеською конфекцією у Копенгагені запримітив дивне явище. Від якогось часу приходив правильно до крамниці якийсь молодий поставний студент і купував за кожним разом дещо з галянтерії та різні дрібнички. Цей факт може й не звернув би ще був уваги купця, якби не те, що кожні відвідини студента притягали до крамниці правдивий наплив нових клієнтів. Це явище постійно повторювалося. Небавом після цього, як молодий студент входив до крамниці, приходило багато пань, які купували для своїх мужів, синів, кревняків краватки, комірці білля і т. д. Цей день, що в ньому дивний клієнт приходив до крамниці, давав у двоє-троє стільки обороту, що в інші дні. Навіть підчас т. зв. огіркового сезону в такі дні були довкола добрі обороти.

Це явище спонукало купця познайомитися ближче з вічно усміхненим студентом. Запросив його до себе і в колі найближчих знайомих почав досліджувати причини такого незвичайного явища, яке йому нагнало гостей до крамниці. Зовсім припадково був тоді між знайомими купця якийсь старий проф. фізики, який без ніяких сумнівів ствердив, що тіло студента має т. зв. магнетичні прикмети. Завдяки незвичайно сильній еманації має воно цю дивну прикмету, що має перевагу над вдачею інших людей і викликує притягання. Це явище є причиною неймовірного зацікавлення прохожих малою незамітною галянтерійною крамницею Герґарда Мільтона. Хоч копенгагенський купець не дуже визнавався на премудрих викладах професора, одначе знав, що магнетичний клієнт наганяє до його крамниці багато клієнтів і що з молодим студентом треба жити в якнайбільшій згоді. Від цієї пори студент відвідує щоденно крамницю Мільтона і стягає все свіжих, так дуже в кожній крамниці бажаних, гостей.

28 РАДІОПРИЙМАЧІВ ЗА ОДНУ ХВИЛИНУ.

Цікаву статистику подали американські радіостації. З цієї статистики ясно, що на 31 мілїон родин, які замешкують Злучені Держави, більше як 24 мілїонів має дома радіоприймач. Члени родини перебувають кожного дня по кілька годин при голоснику. Про велитенський рух у торговлі радіоприймачем найкраще свідчить те, що за одну хвилину продають в Америці 28 радіоприймачів. Промисл і торговля радіоприладдям дає працю 413.000 людям. До цього числа не вчислено інших електротехнічних ділянок, які теж мають величезні користи з радіостацій.

Справді гідна подиву є скількість авт і з прецизно вмонтованими радіоприймачами, бо 4,500.000 особових авт має такі приймачі. Радіовій бранжі присвячені спеціяльні видавництва і часописи, яких тиждневий наклад осягає підчас найкращого сезону, значить у цілі приблизно 17 мілїонів примірників.

КАНАРОК ПЕРЕД РАДІОВИМ ГОЛОСНИКОМ.

Професор-орнітольог університету в Льожі др Кребс, великий знавець і прихильник птиць прийшов по довголітніх дослідах до цікавих висліднв.

Він запримітив, що канарок у його помешкані в різнородний спосіб реагує на радіові авдиції. Години присвячені музиці настроювали маленьку птичку до довгого співу. Підчас говореної авдиції канарок товкся по клітці, немов хотів утікати з кімнати, в якій стоїть радіоприймач. Птиця освоїлася у своїй приязні з музикою своєрідне знання і напр. вміє навіть розріжняти мову, в якій надають виступи поодиноких солістів. Найрадше слухає канарок італійські співочі речитативи і тоді теж виявляє найбільше вдоволення.

СТРАЙК МУЗИК.

Союз паризьких професійних музик, який приймає тільки французів, підготовляє план страйкової акції, яка має стати протестом проти інвазії різних чужонаціональних орхестр як напр. російських, мурівських і циганських та проти інсталяції по кавярнях радіоприймачів. 3.800 членам цього союзу загрожує у найближчій будучині крайна нужда. Управа союзу надіється, що страйк матиме відповідний успіх.

Дитяче міжшкільне листування –

ЕЛЕМЕНТАРНА ОСНОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ КОНСОЛІДАЦІЇ В МАЙБУТНЬОМУ

У вихованні намагається педагогічна теорія і практика наблизити дітей до дійсного життя, фактів і людей. Виходить вона з того твердження, що дитину найбільше цікавить те, що впливає безпосередньо на світ її уяви, почувань. Саме дійсне життя, факти і люди є найкращим матеріялом для дитячих уявних та почуттєвих переживань, отже для світа діточих зацікавлень. Але цей матеріял мусить бути дитині близький, рідний, зрозумілий та походити з її свобідного вибору.

Засоби та методи виховання й навчання наставлені виразно на те, щоб матеріял дійсного життя, фактів і людей зробити основою всебічного розвитку дитини. Серед цих педагогічних засобів вибивається на видне місце дитяче міжшкільне листування. Має воно вужче виховне й освітнє та ширше національне значіння.

Плоягає воно на тому, що діти окремих ближчих чи дальших шкіл навязують із собою знайомства при допомозі індивідуального та збірного листування. Діти мають свій світ замилувань, уявлень та зацікавлень. Все, що вони уявно чи емоціонально переживають, стараються переповісти устно чи письменно іншим людям. Найрадше переповідають діти свої враження, переживання чи зацікавлення іншим дітям. Діти дітей найкраще розуміють. Тут саме головне джерело дитячих трівких симпатій і чистої любови.

Діти переповідають устно або пишуть листи найрадше про те, що їх безпосередньо цікавить, що вони роблять та переживають. Отже пишуть про свою школу, про важніші шкільні події, про своїх товаришів, учителів, про своє місто чи село, про їх історичні памятки. З таких листів, писаних свобідно, по свобідному виборі, без постороннього контролі, промовляє до нас живо духова індивідуальність дитини, гарний літературний стиль, добра мова, розум і льогіка.

Отже дитяче шкільне листування має подвійну вартість: і чисто виховно-навчальну і національну.

Виховно-навчальна вартість полягає в тому, що дитина має у своому листі повну свободу виявити свою індивідуальність, розвинути вільно свій оригінальний стиль, обігатити літературну мову, навчитись обсервувати бистро життя та передавати льогічно свої враження і переживання. На цьому шляху може започаткуватися розвиток неодного гарного літературного таланту в майбутньому.

Педагоги й виховники стверджують це на основі досвіду одностайно та бездискусійно, що шкільні діти найрадше листуються з дітьми того самого народу, того самого рідного краю. Зовсім природне це явище. Вони пишуть до себе рідною, всім дорогою та зрозумілою мовою про справи, всім близькі, знані та дорогі. Свої почування і переживання вони передають на письмі іншим дітям, що переживають і відчувають ті самі духові й естетичні враження. Так навязуються між дітьми того самого народу, того самого рідного краю міцні нитки симпатій, любови та національної солідарности.

В цьому емоціональному моменті саме вся національна вага дитячого міжшкільного листування. В малих дітей зароджуються і розвиваються з природного джерела їх переживань і зацікавлень ті міцні нитки симпатій та одноплемінної любови, що стануть колись нерозривним звеном національної солідарности. А національна солідарність, памятаймо це, стала нині найвимовнішим мотивом внутрішньої та міжнародньої політики держав і народів.

На національне значіння дитячого міжшкільного листування звертаємо увагу українських батьків. Кінчається шкільний рік. Діти покинуть небаром шкільні пороги зі сильними враженнями, звязаними саме із закінченням шкільного року. Ці переживання залишаться ще на довший час промотором їхніх почувань і думок. Ними діляться вони звичайно зі своїми батьками. Але щож?... Батьки не рівня дітям! Вислухають їх спокійно, похитають головами, та й тільки. А діти так бажають спільних акордів переживань і почувань!

Нехай-же українські діти найдуть ці акорди в інших українських дітей! Вони залишаються на час вакацій під опікою батьків. На батьках лежить тепер обовязок допомогти своїм дітям обмінятися з іншими українськими дітьми своїми враженнями та переживаннями. Допоможім нашим дітям навязати листування з українськими дітьми цілого рідного краю! Наші діти повинні листуватися з дітьми Волині, Полісся, Підляшшя, Холмщини. Повинні вони також писати до українських дітей на Буковині, Закарпатті, за океаном, а навіть у... Совітській Україні! На свої листи діставатимуть діти листи. Таким чином діти в своїх почуваннях і думках перебігатимуть безкарно ті адміністраційні й політичні кордони, що розділюють один нарід.

Тем до листування найдуть діти чимало, бо світ їхніх зацікавлень, уявлень і переживань дуже широкий. У своїх листах можуть діти пересилати світлини, картки з малюнками, цвіти й ростинки рідного краю. Так вплизатимуть вони взаїмно на свій розум і серця. В них розвиватиметься любов до рідного краю, до українського народу, розвиватиметься національна свідомість і солідарність, такі необхідні в довголітній консолідаційній акції українського народу.

Іван Ющишин.

НОВИНКИ.

— **Твори Марка Черемшини.** Вже появився **перший том** повного видання творів Марка Черемшини, яке виходить у Видавництві „Ізмарагд" у Львові. Буде це перше, повне видання, що міститиме всю літературну творчість Черемшини. Другий том появиться при кінці червня ц. р. Ціна повного видання — **в трьох томах** — у передплаті назначена на **9.— золотих.** Передплату надсилати на адресу: Видавництво „Ізмарагд", Львів, вул. Косцюшка 5. Конто ПКО 503.062. 1026 7—10

— **Річні пописи елєвів Вищого Музичного Інституту ім. М. Лисенка у Львові,** кляс фортепіяну, скрипки, віольончелі, сольо-співу, хору та орхестри, відбудуться в четвер 17. червня в год. 18ій (б. веч.), нижчі і середні роки, в пятницю 18-го червня в год. 18. (середні і вищі роки) і у вівторок 22. червня в год. 19. (7. вечір) вищі роки, усі три рази в малій салі Муз. Т-ва ім. Лисенка у Львові. Подробиці в програмках. 1134

— **З Живця Черне.** Як довідуємось, цьогорічний весняний сезон у Черні минув з великим успіхом. Напричуд гарна погода сприяла в лікувальних осягах, а наплив гостей перейшов найкращі сподівання. Не диво, що Управа Живця заздалегідь мусіла приготовитись і до чергового, головного сезону, коли то в Черні буває найгамірніше. І так, розбудовано купальню, збільшено вдвоє кількість кабін, поширено газовий, та впроваджено електричний відділ, при тому оборудовано новий, кілька моргівий парк, за дорогою і на джерелах. Відкриття головного сезону 20 ц. м. — саме на самі Зелені Свята. З того приводу заповілось уже багато прогульок з краю та околиці. Саме відкриття пічнеться в суботу 19. ц. м. великими сходинами всіх лікуванців у „Палаці" та дійсно черчанським, пречим темпераменту й гумору, першим дансінгом. Тому, що на початок липня передбачено багацько всяких імпрез, повинні ті, що їм залежить на винаймі салі негайно звернутися до управи „Палатки", щоб забезпечити собі речинець.

— **Потрібні провідниці дитячих садків!** З огляду на те, що більше число громад нашого повіту постановило заснувати у себе дитячі садки, а всіх не можемо обсадити власними повітовими силами, звертаємося до кандидаток з інших повітів, щоби негайно зголошувалися до Повітового Союзу Кружків РШ в Камінці Струмиловій на руки голови д-ра Лемішки Івана лікаря в Камінці Струм., Ринок ч. 26. — **Повітовий Союз Кружків РШ в Камінці Стр.**

— **Небувале.** Цьогорічний іспит зрілости в гімназії Рідної Школи в Рогатині належить до небувалих фактів в історії українського приватного шкільництва. Його поведено так, що на 13 абітурієнтів здало матуру тільки чотирьох! Не менше жахливу масакру переведено там при вступних іспитах до ліцею. На 27 кандидатів, що зголосились до ліцею, майже всіх спалили. Іспити відбувалися не в українській гімназії, але в польській під проводом директора поляка. Вчителі українці, що питали при іспиті, зложили свої мандати й іспити перервано. Що те все має значити?

— **Філія „Союзу Українок" у Бродах** уладжує в неділю 20. ц. м. День Божої Матери. В год. 5. попол. відбудеться соборний молебен у церкві св. Юра, а в год. 8. веч. в салі музичного т-ва святочна академія.

— **Нова автобусова лінія.** Одно приватне підприємство одержало концесію на ведення автобусової комунікації на лінії Львів-Камінка Стр.-Радехів, разом 70 км.

— **Платіть за цвинтарні могили!** Львівський магістрат пригадує про обовязок упорядкувати справу могил і хрестів на личаківськім і янівськім цвинтарі. Хто цього не зробить і не заплатить приписаної такси до 31. серпня ц. р., хрести будуть усунені а могили перекопані.

— **Іспит зрілости в І. держ. гімназії у Стрию** (утракв. відділи), що відбувся в днях 25. травня до 11. червня зложили: 1) Бабяк Клим, 2) Чехут Степан, 3) Держко Теодор, 4) Галів Тимотей, 5) Корда Гринь, 6) Кулачковський Ярослав, 7) Лесейко Лев, 8) Микитка Маркіян, 9) Штайден Юрко, 10) Шиян Мирон, 11) Тишовницький Гнат, 12) Ортинський Любомир, 13) Бендера Василь, 14) Греб Володимир, 15) Яблінський Теодор, 16) Бісик Олекса, 17) Комарницький Володимир, 18) Гузар Маріян.

— **В дівочій гімназії „Люкс" у Стрию** здали матуру: 1) Берегуляк Олександра, 2) Дичко Ольга, 3) Качала Олена, 4) Собчак Олена, 5) Завалинська Олена.

— **Мала матура учениць IV. кл. гімназії Рідної Школи в Стрию** відбулася в мужеській І. державній гімназії. На 16 зголошених учениць здали матуру: Білецька Анастазія, Цурковська Надія, Яцків Анна, Когут Зиновія, Моссора Дарія, Миклясевич Оксана, Площанська Оксана, Струтинська Ярослава.

— **Педагогічний дівочий державний ліцей у Стрию.** Вписи відбудуться від 16—19. червня в II. держ. гімназії дир. Павліка, будинок Української Бурси. Приявні кандидатки мають принести: 1) свідоцтво скінчення IV. кл. гімназ. і 2) метрику. Дня 21. і 22. червня будуть іспити.

— **„Український Інвалід".** Під цим наголовком появилося перше число чвертьрічника Українського Товариства Допомоги Інвалідам у Львові, на якого зміст складаються звідомлення з діяльности централі і філій у краю, виказ жертв за січень-березень 1937, вияснення про Дім Українського Інваліда, інвалідська сторінка, комунікати тощо. Адреса „Українського Інваліда": Львів, вул. Потоцького ч. 48. Часопис висилають безплатно.

— **До смерти дружини дир. Іванця в Станиславові.** Перед кількома днями помістило „Діло" в рубриці „Новинки" вістку про трагічну смерть дружини дир. Іванця, начальника „Нар. Торговлі" в Станиславові. Тому, що в тій нотатці зайшла деяка недокладність, на цьому місці подаємо докладні інформації нашого кореспондента. Отже причиною смерти як ствердили лікарі, був серцевий удар (покійна хворіла від довшого часу на серце), що прийшов, здається, з причини надто сильного ділання сонця. Покійна вигрівалась над Бистрицею і прохожі запримітили, як вона нагло впала до води. Чи покійна передтим зажила отруту, лікарі не ствердили. Подані нами в попередній нотатці за чужими джерелами як причина смерти родинні непорозуміння, минається з правдою, бо в подружжі дир. Іванця з покійною дружиною панувала повна гармонія і навіть зразкова згода.

— **Український Соціольогічний Інститут** у Празі відбув 29. м. м. загальні збори, на яких вибрано: президентом наукової ради проф. д-ра О. Айхельмана, головою Кураторії Н. Григоріїва, заступниками проф. С. Русову та проф. Ф. Шведя, скарбником П. Богацького, секретарем А. Животка.

— **Нові почтові агенції** будуть урухомлені з днем 19. червня в Королівці пов. Коломия, в Янівці пов. Тернопіль, в Бишові пов. Сокаль, в Літні пов. Дрогобич, в Рудаві пов. Ярослав, і з днем 23. ц. м. в Дидятичах пов. Мостиська.

— **Нострифікація закордонних лікарських дипльомів.** На останньому зїзді ректорів вищих шкіл у Варшаві обмірковувано справу нострифікації медичних дипльомів із чужинних університетів. Головна санітарна влада ствердила, що число лікарів у Польщі тепер за мале і тому про відновлення нострифікації мають заявитися лікарські виділи всіх університетів у Польщі. Нострифікацію відновлять у всіх університетах одночасно, при чому в огляді на великий наплив подань у варшавському університеті радять поділити кандидатів між інші університети.

— **Рільний страйк.** На фільварку кн. Чарторийського в Сінявї застрайкували рільні робітники з причини низької винагороди за працю. На місце приїхав ярославський староста з референтом безпеки і при співучасти делегатів рільних робітників підписано збірну умову, якою управа ординації зобовязалася підвищити робітникам нагороду.

— **Арештування громадського секретаря в Заліщиках.** У звязку зі зловживаннями, які викрито в господарці м. Заліщик, арештовано громадського секретаря Максима Красія, якого відставили в розпорядження слїдчого судді в Чорткові.

— **Епільог берестейського погрому.** Нині в год. 9.30 почалася розправа проти жидівського різника Щербовського, що минулого місяця убив у Бересті поліційного агента Кендзьору, викликуючи протижидівський погром. Підсудний оправдується, що не знає що собі, як дійшло до убивства.

— **Скажений пес** нападав на прохожих учора (понеділок) в околиці вулиць Потоцького—Кадетської. Міська управа взиває покусані особи і власників покусаних звірят негайно зголоситись у бюрах міської управи при вул. Бурлярда 2.

— **Самовбивство старушки.** Нині кинулася під поїзд, що їхав зі Львова до Перемишля коло Персенківки 66-літня Марія Войнарівська (вул. Кор. Ядвиги 27.), яка мала крамничку з нафтою, але збанкротувала. Сестра старушки хотіла дати старушці утримання, але вона не хотіла жити на ласкавому хлібі.

— **Жертви громів.** Як повідомляють з Нового Торгу над Підгаллям перейшла велика буря з громами, від яких згинуло кілька осіб. Один грім ударив у шопу і поразив троє дівчат, які там скоронилися. В іншій місцевости грім убив селянку з малолітнім сином. У Шафлярах два громи ударили в костел, де правилася вечірня і поразили троє осіб. — Підчас бурі в селі Завадці ясельського повіту грім убив 17-літнього хлопця, що вертав з поля. — Над громадою Пискоровичі ярославського повіту перейшла громовиця, при чому грім убив Парашку Сюпу і корову, яку вона вела. Крім того грім убив коня Андрія Дудка. — У Волі Добростанській пов. Городок Яг. грім убив 67-літню Анну Войцеховську. — В Лелехівці біля Янова грім спалив господарство Марії Коветковської.

— **Згоріли два монастирі.** Як повідомляють із Ковна, в мужеському монастирі у Вількомирі вибухла пожежа, яка перекинулася на монастир жіночий, опісля на синагогу і на 8 більших домів. 5 осіб, між ними одна черниця, тяжко попеклися.

— **Вогні горять.** Хвиля пожеж хлинула на перемиський повіт. На протязі понеділка згоріли у Вірку два господарства на шкоду 4.000 зол., в Сільниці одно господарство, а в Гутиску Непадівському шість господарських загород. Шкода в останньому випадку доходить до 8.000 зол. — У селі Стани волости Гвоздець (пов. Ніско) пожежа знищила 17 господарств. — Велика пожежа навістила село Новий Двір волковиського повіту, коли мешканці були заняті сінокосами. Згоріло 100 мешкальних домів і коло 800 господарських будинків разом із мертвим і живим інвентарем. Вогонь знищив православне приходство, біжницю, школу з мешканням учителя, лісничівку з цілим майном і т. п. Шкоди обчисляють на кількасот тисяч зол. Воєвода Кіртікліс звернувся до ряшавського уряду за допомогою для погорільців.

— **Хмаролім і град над Розлучем.** Вчора пополудні над Розлучем шаліла жахлива буря з хмароломом і градом. Потік вилив, знищив пів км. гостинця і забрав мости та чимало будівельного матеріялу. Поля покрила півметрова верства граду завбільшки курячого яйця. Шкоди дуже великі.

— **Мордівня на фестині.** В часі фестину у Звенчині ряшівського повіту прийшло до бійки, в якій Бронислав Шаляха застрілив з револьверу Станислава Кручка. Приятелі вбитого напали на Шаляху й один з них розчерепив йому сокирою голову. Крім того Францішка Шося і Владислава Вісньовського поріжали ножами, а Петра Росеня постріляли з револьвера в ногу. Чотирьох тяжко ранених перевезено до шпиталю в Ряшеві.

— **Краєва хроніка.** На фільварку в Терстяні добромильського повіту хтось у ночі стрілив крізь вікно до мешканця деревного купця Натталія Рінгля, що купив недавно цей фільварок до спілки, і вбив його. — Трьох замаскованих бандитів добулося в ночі до мешкання Зигмунта Цеслі в Ласківці березівського повіту, побили домівників колами і зрабували 250 зол.

— **Присуди на душогубів.** У Ряшеві засудили на досмертну вязницю Михайла Матку, що убив свою сусідку Іванну Рибак. — Перед чортківським судом станули Іван, Михайло і Мартин Щербані та Михайло Романюк, які важко побили злодійського злодія Станислава Томашівського і вбили йому в тіло деревляний кілок. Томашівський помер. Івана Щербаня засудили на 2 роки вязниці, інших обвинувачених — по 1 рокові.

— **Варшавська хроніка.** У Великому театрі застрайкувало 33 технічних службовців, домагаючись підвишки плат. — Минулої неділі скажені пси на вулицях міста покусали 6 осіб. Тогодня в часі купелі у Вислі втопилося 7 осіб, а рятункове поготівля дало поміч 64 особам, раненим підчас бійок і ножевих розправ.

— **Монети з часів „Золотої орди".** Колгоспники села Лукашівки винницької области знайшли скарб, що складається із 115 старинних срібних монет. Між ними є монети кримських ханів Хаджі-Ґірея, Мевглі-Ґірея, молдавського воєводи Стефана і інші. Є теж 5 монет із часів „Золотої орди". Цей скарб закопано мабуть в половині 15-го століття.

— **Проти обдовження урядовців.** Литовський уряд рішив увести закон проти задовження урядовців. На будуче урядовці, що на їх пенсії наложено конфіскат, будуть негайно звільнені зі свого становища.

— **Не вільно клясти в італійській армії.** Італійський віцеміністр війни ген. Пароні видав обіжник, яким пригадав заборону клясти при війську і приказав вивісити в казармах написи „Прокляття не приносить чести і військовий гравильник та карний кодекс його забороняють". Крім того військові капелянки мають повчити слідників молодих вояків, особливо в перших днях служби.

— **Де найбільше людей з університетською освітою.** Найбільше число людей з повною університетською освітою мають Швайцарія і Шкотія, знані з того, що побіч скандинавських країв мають найбільшу скількість учених, які походять із селян. У Швайцарії на 387 припадає один чоловік з повною університетською освітою. У Шкотії це відношення дає 1:475, у Франції 1:480, у Швеції 1:543, в Голяндії 1:579, в Німеччині 1:604, в Італії 1:808, в Англії 1:1018. За американською статистикою один чоловік з університетською освітою припадає на 125 людей, однак американський „коледж" не все стоїть на університетському рівні.

— **Різні вістки.** Президент турецької республики Кемаль Ататурк подарував державному скарбові всі свої добра і посілости. — На ріці Янтсе під Шанґаєм підчас перегонів „змочих човнів" завалилася трибуна а кількасот людьми і більшість осіб затонула. — В Москві померла сестра Леніна, Марія Уланова, одна з найстарших членів комуністичної партії, в останньому часі член ради контрольної комісії.

—o—

Відозви й комунікати.

КОМУНІКАТ КВОММ ч. 4.

КВОММ подає:

Збірка і відїзд учасників до таборів першої черги:

1. Косиач — дитячий (2.—23. липня).

2. Брустури — жін. табор під шатрами (2.—23. липня). — Збірка учасників: Львів, вестибуль гол. двірця, год. 6.15 дня 1. VII. Відїзд: год. 7.28.

3. Остодір — хлопячий (2.—29. липня).

4. Сокіл — хлопячий (2.—24. липня). — Збірка учасників: Львів, вестибуль гол. двірця, дня 2. липня, год. 6. рано. — Відїзд: год. 7.15 рано.

5. Старива — жін. для фахово-працюючих (8.—29. липня). — Збірка учасниць: Львів, вестибуль гол. двірця, дня 8. липня, год. 8. рано. Відїзд: год. 9.24.

Ті учасники, що хочуть користати з 66 проц. знижки зі Львова, мусять найдальше три дні перед відїздом повідомити про це Комісію: Львів, вул. Чарнецького 26.

Т-ВО „ВІДРОДЖЕННЯ" ДО ЗБІРКОВИХ КОМІТЕТІВ.

Головна Рада Українського Протиалькогольного Т-ва „Відродження" у Львові подає оцим до прилюдного відома, що не зважаючи на кількаразові просьби та упімнення, не звернули ще збіркових ліст ані не надіслали грошей збіркові комітети з таких повітів: Тернопільське воєвідство: Бережани, Броди, Буськ, Бучач, Глиняни, Гусятин, Заліщики, Камінка Струмилова, Копичинці, Монастириська, Підволочиська, Підгайці, Радехів, Тернопіль, Тлусте. Львівське воєвідство: Бірча, Комарно, Краковець, Мостиська, Перемишль, Рава Руська, Рудки, Старий Самбір, Сокаль, Сянік, Чесанів, Яворів, Угнів, Лежайськ, Любачів. Станиславівське воєвідство: Богородчани, Бурштин, Галич, Городенка, Делятин, Жидачів, Кути, Миколаїв и Дн., Отинія, Солотвина, Ставиславів, Товмач, Печеніжин.

Прохаємо вище названі повіти, як теж ті, що вже прислали частину грошей зі збірки, а не звернули збіркових ліст, щоб у найкоротшому часі це зробили та не наражували Товариства на зайві втрати й неприємности від влади.

Головна Рада Т-ва „Відродження".

З кіна.

Кіно „Палас": „Діти вулиці".

Цікава американська фільма, що протиставляє англійським, навіть загально-европейським методам виховання дітей — своєрідні методи американські. Архітект, що міг би віддати свого малого сина до доброї школи воліє посилати його до звичайної вселюдної школи в Ню Йорку, куди ходять діти з найбідніших шарів населення, діти злодіїв і бандитів. Ці діти мають теж свою мораль: солідарности, дружби і дискреції, яка не дозволяє їм „всипувати" товаришів перед судом, а навіть каже брати на себе вину своїх товаришів. Виявляється, що хлопці, які організують вломи і крадуть чужі речі, роблять це для такої гарної цілі, як потреба поставити на могилі памятник батькові одного із своїх товаришів. Таким робом погані на око вчинки перетворюються в добрі діла, а молодий школяр загартовує свій характер. Три молоді герої грають знаменито.

Кіно „Европа": „Олена Гарфільд — детектив".

Він — денникар, вона теж репортерка. Служать у двох конкуренційних денниках. Закохані — і вона готова вийти за нього заміж, якби не те, що він раз-у-раз вражає її самолюбство глузуючи, що вона воліла би заняти кухнею, а не компромітувати пресу. Трапляється чоловіче душогубство. Закоханий репортер побивається об заклад з Оленою Гарфільд — своєю вибраною, що його матеріял у справі душогубства буде більш ревеляційний. Тут і бачимо, як виглядає в Америці репортерська праця; репортер має вільний вступ скрізь і випереджує слідчих суддів і поліцію з такою швидкістю, з якою появляються щоразу-то нові видання газет. Сенсація на сенсації іде і гонінням заголовком поганяє. Ці перегони мають теж свій гумор.

Кіно „Коперник": „Королівство за цілунок" і „Спокусниця".

Перша з цих фільма — цікавіша оповідає історію, як Наполеон бажаючи продати Люізіяну Злученим Державам вислав до Америки як свого представника свого молодшого брата Ґіероніма. Ґіероніма хотів він оженити з княжною віртемберською для політичних користей. Ґіеронім закохується в Америці в дівчині одного вищого урядовця, до якого хати дістається як учитель французької мови. Бачимо тут сцени з американського побуту, ліричні сцени закоханої пари і знаменитий тип Наполеона у креації Кльода Рейнса. Меріон Дейвіс грає свою ролю оригінально.

Бет Дейвіс з Франшо Тоном показує у фільмі „Спокусниця", як жінка вміє руйнувати мужчин.

Дописи.

ЛЬВІВ.

Поклін „Трудівник" — „Русалці Дністровій". В неділю 13. червня ц. р. учениці ремісничої школи кооперативи „Труд" у Львові відзначували 100-ліття „Русалки Дністрової". Всі точки концерту виконали молоді дівчата бездоганно і — що важніше — було видно, що вони розуміють і глибоко відчувають вагу цього свята. Та — на жаль — публіки назбиралось чомусь дуже мало! А всім на будуче повинні на імпрези учениць „Труду" приходити масово члени „Дорі". Міщ. Братства, Союзу Купців і працівників кооперативних централь. Старші повинні спонукувати молодших де учаться в тих імпрезах жіночого промислового дорослу. Прошу вдуматися, що неодна з тих щойних кандидаток промислу стане дружиною кооператора, купця промисловця. Тому треба молодих людей зближувати до себе в ідейній праці — тоді не буде прикрих наслідків мішаних подруж. **Д-р Ол. Барнлик.**

Свято Матері в Рідній Школі ин. Льва на Личакові Громадянство Личакова мало нагоду 30. м. м. перебути кілька годин у милій атмосфері серед своїх найменших та налюбуватися їх співом і деклямаціями. Діти школи ин. Льва вже деякі ширшим кругам львівського громадянства зі своїх по мистецьки виконуваних імпрез на сцені театру Різнородностей. Імпрези цієї школи є сонячним промінням дитячих душ, а недавня Свято Матері то таки барвиста веселка і мов промінь травневого ранку чарували глядачів. Всі точки свята, і співи і деклямації, вивчені учит. зборок при безінтересовній допомозі Кружка С. У. на Личакові, були виконані по мистецьки й загороджені рясними оплесками та обдаровані сльозами радости і малих і батьків. Велике признання належиться дир. П. Гаврашукові за співи, що їх виведено зразково. Загальну увагу глядачів звернула інсценізація вірша „Поклін Тобі Мати", виведена учит. IV. кл. п. Запорожанов з дітьми дійсно по мистецьки. П. Запорожанов здобула собі повне признання за труд і працю від батьків учнів. Громадянство покидало домівку читальні виповні вдоволене.

ЛЬВІВЩИНА.

Посвячення будинку Районової Молочарні у Сторонятині. Невелике і бідне підльвівське село Сторонятин спромоглося в короткому часі вже на другий кооперативний дім. Пять років тому селяни побудували заходом тодішнього меткого о. завідателя М. Пашківського гарний Народній Дім, а вже в 1936 р. вибудували новий будинок для місцевої Районової Молочарні, згідно з усіми вимогами молочарської техніки. Саме в неділю 13. ц. м. відбулося посвячення нового дому. Це радісне свято почалося торжественною Службою Божою, що її відправив місцевий парох о. М. Ходачек. В церкві співав пречарно добре зіспіваний мішаний хор в Куликова під управою п. Крупника. По Службі Божій місцеві селяни і з довколишніх сіл, делегати центральних установ зі Львова і Кооперативних станиць зі сусідних сіл пішли з процесією на край села до нового дому, де о. парох довершив акту посвячення. В процесію йшли теж луговики і луговички та дута орхестра з Чижикова, яка приграваля релігійні пісні. Після посвячення о. парох виголосив привітну промову і привітав делегатів та гостей. З черги склали представники центральних установ, а саме: д-р Р. Лехницький від Маслосоюзу, проф. Ластовецький від Повітового Союзу Кружків Р. Ш., п-ні Домбчевська від „Сільського Господаря", п. Ст. Курдидик від Матірного Т-ва „Просвіта", п. Кудрик від Центросоюзу, дир. І. Фур від Районової Молочарні та всіх культурно-освітніх і господарських товариств Ременова, п. М. Сенця від кооператив у Запитові та м-р М. Хомяк, який взивав молодь до постійної праці над собою. Крім того засипали письменні привіти від РСУК і Районової Молочарні з Грядк. Трикратним окликом „слава" захоплені і підбадьорені селяни подякували делегатам за їх участь у цьому радісному для них святі. Одночасно дута орхестра відограла пісню „Боже великий" та національний гимн. Заповіджена академія не відбулася, бо влада заборонила. Після того делегати оглянули новий дім з уладженням, захоплюючись басеном з холодною водою у цементовій долівці на холодження молока. До басену прилив постійно свіжа джерельна вода зі сумежної криниці. Пополудні відбувся на громадській площі фестин, на якому виступали з виправами луговики і луговички зі Сторонятина, Підлісок Малих і Запитова. Луговики і луговички передефілювали перед членом Старшини „Великого Лугу" ред. Р. Голіяном і делегатами „В. Лугу", яким теж провідники згаданих трьох Лугів склали звіт. Найкраще подобались присутнім ритмічні вправи луговичок, яких прикмі щиро оплескували. По вправах молодь з довколишніх сіл весело забавлялася до вечора. Ввесь час на фестині і до вправ приграваля дута орхестра з Чижикова.

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

Спорт.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Чи Сян увійде до О. Л.? Як відомо, Сян здобув уже мистецтво перемисьної групиА-класи і йде на висліди в інших групах. У львівській групі мистецтво здобув Білий Орел, у тернопільській Кресн. Зате в дрогобицькій групі ситуація неясна. Юнак і Кадіма мають однакову скільність пунктів, одначе Юнак висунувся кращим відношенням воріт на перше місце. Імовірно справу вирішить третій матч обох дружин. Із мистцем дрогобицької групи гратиме Сян, який теж повинен вийти переможцем і щойно тоді гратиме фінальні змагання з переможцем змагань Білий Орел — Кресн. Тому, що Білий Орел мабуть виграє з Кресами, можна надіятися, що небавом побачимо Сян у Львові у кваліфікаційних розгривках за вхід до Окружної Ліги, а восени у рядах цієї Ліги, чого теж нашій симпатичній дружині з Перемишля щиро бажаємо.

Баски гратимуть ще раз на Шлеську? Шлеський Окружний Союз звернувся до шлеського воєвідства з проханням дозволити йому уладити ще одні змагання з репрезентацією Більбао. Покищо не знати, чи влада дасть на цю імпрезу дозвіл. Шлеськ, який законтрактував собі на лиху годину дружину басків, про яку деякі газети пишуть, що це комуністична репрезентація Еспанії, побивається тому так за дозволом, бо на підставі умови мусить еспанській дружині заплатити умовлених 8.000.

Немзеті Ф. Ц. — Русь (Ужгород) 3:0 (2:0). В Ужгороді відбулися товариські змагання між дружиною Руси, яка виступила з 4 запасними грачами і мадярською дружиною Немзеті, яка в мадярській лізі займає 5-е місце. На цих змаганнях було всього 1000 глядачів.

Бокшай у дружині „Львинят". У середу 16. ц. м. відбудеться у Празі метч між запасною дружиною Чехословаччини т. зв. „Львинятами" і німецькою дружиною Дрезднер С. Ц. На воротах у „Львинятах" гратиме цим разом Бокшай, зате в нападі не буде грати Крнк.

Несподіванки у турнірі за вхід до Чеської Ліги. Перші кваліфікаційні метчі за вхід до чеської Державної Ліги, які відбулися у Празі, закінчилися справді сенсаційно, а саме німецька дружина Д. Ф. Ц. — Прага програла на своїм гриші з чеською провінціональною дружиною С. К. Пардубіце 1:2 (0:1). Другою несподіванкою була програна празької Чехії Карлін з мистцем підкарпаторуської дивізії, мадярською дружиною Ф. Ц. Філіково 1:3 (1:1).

Данія — Норвегія 5:1 (2:1). Футбольні змагання цих двох репрезентацій відбулися в Копенгагені у присутності 20.000 видців. Данська дружина мала ввесь час перевагу і виграла зовсім заслужено.

Фінальні змагання за часу Дейвіса в европейській групі відбудуться між Чехословаччиною і Німеччиною. Імовірно переможцем вийде Німеччина, яку деякі знавці тенісового спорту вже тепер бачать цьогорічним переможцем турніру.

Хто з першої рунди Мітропи перейде далі? Вислід минулої неділі були майже всі несподіваними. Найбільшою була перемога Австрії 2:1 над мистцем Італії Больонією на горячім італійськім грунті. У відплатних змаганнях у Відні виставе Австрії вже навіть перший виклід. Гірша справа з двома іншими віденськими дружинами. Вієнна з тяжким трудом виграла з швайцарською Юнг Фельовс 2:1. Ледви, чи відплатні змагання вдасться їй виграти лішним відношенням воріт. Адміра, мистець Австрії, ледви зремісувала 1:1 на своїм гриші і так ніби вже вивільнювала себе від дальших гор, бо годі надіятися, щоб вона у Празі зі Спортою виграла. Така сама доля жде і Славію, яка не рішила гри (2:2) на своїм гриші з Ф. Т. Ц. Будапешт. Така сама доля жде теж і мистця Мадярщини Гунгарію, яка в Будапешті осягнула з римською Лянціо 1:1. Швайцарський Грассгоперо виграв ледви 4:3 в себе дома з Простейовом, що теж дає мало надій швайцарцям на дальші успіхи. Найцікавіше те, що майже всі мистці поодиноких держав зремісували свої гри, а Больонія навіть програла. Імовірно по відплатних змаганнях до дальших гор перейдуть такі дружини: Австрія, Юнг Фельовс, Спарта, Ф. Т. Ц. Лянціо, Простейов і Уйпешт.

КОМУНІКАТИ

В днях 19., 20. і 21. ц. м. відбудуться у Львові на площі Сокола-Батька окружні легко-атлетичні змагання в такою програмою:

Жінки: Біги на: 60, 100, 200, 800 м. Гінці: 4 × 60 м., 200 + 100 + 75 + 60 м. Скоки: увисочінь, удовжінь, з місци і з розбігу. Мети: диском, кулею і ратищем.

Мужчини: Біги на: 100, 200, 400, 800, 5000 м. Гінці: 4 × 1500 м., 400 + 300 + 200 + 100 м. Скоки: увисочінь, удовжінь, з жердиною і трискок. Мети: диском, кулею і ратищем.

Початок змагань у суботу в год. 15.30, в неділю і понеділок у год. 9. рано. Збірка змагунів годину скорше. Зголошення треба посилати на адресу: У. С. С., Підвалля 7, до 17. ц. м. год. 19.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ. Р. X., ч. 6 (117) за червень 1937. Вміст: Відозва до українського народу з приводу 70-ліття „Просвіти". — Василь Пачовський: Видубицький монастир (4 обр.). — Микола Бажалук: Нурт. — Йосип Шемлей: Кирило Стеврвецький про шляхту та селянство. — Е. Жарський: Ховрашок — боярин української степів (1 обр. і малюнка). — Ярослав Рудницький: Про назву „словянин". — В. В.: З приводу виставки української книги та преси в Белзі (1 обр.). — Павло Ковалик: Олександер Архипенко — у пядесятьліття народин великого земляка (1 порт.) — вв.: 15-ліття Української Господарської Академії в Подебрадах. — Дмитро Гуртбач: Вибухові речовини (4 обр.). — Калістрат Добрянський: Лісові звірята в українських народніх віруваннях. — Г. Бобяк: Дівчина (1 обр.). — Богдан Гаєвичук: Організація дипльоматичної служби. — Віктор Андрієвський: Люди і тварини (2 обр.). — Я. М. Береза: Гей, соб круторогі! (1 обр.). — Франц Коковський: Ярмарок на дівчата. — Володимир Савченко: Тактика та стратегія. — вв.: Памятник на могилі д-ра Івана Ліпи Винниках. — а-ко: Кілько громів бе кожного дня на земну кулю? — П. Франко: Ультрацентрофуги (2 обр.). — Василь Окунь-Бережанський: Дещо про общество ім. М. Качковського. — вв.: Українські наукові зїзди. — ех.: Вовняні матерії прати в картоплі. — В. Подвірський: Дещо про новітні житла (4 обр.). — Петро Дужий: Про парадокси. — Д.: Величезні квіти. — В. Богданович: Дещо з історії годинника (4 обр.). — хе.: Посуд із соломи. — хе.: Купальний одяг із дерева. — Д.: Сомак у комах. — Х. Дудко: Цікаві цифри (про величину кольоній европейських держав). — Ті, що від нас відійшли. — Бібліографія. — Нові журнали, ноти та книжки.

ВІСТНИК МАРІЯСЬКИХ ТОВАРИСТВ, тримісячник, орган Управи Марійського Т-ва Молоді. Рік III. ч. 4 за квітень і червень. Зміст ювилейного числа з 300 роковини смерти митр. Й. Рутського: 1637—1937 (присвята). — Митр. Й. Рутський (знимка). — Андрей Митрополит: Минуло 300 літ. — Григорій Бл.: В минішних часах. — Йосафат Бл.: З приводу Зїзду. — о. Ірней Назарко, ЧСВВ.: Людина й програма. — о. д-р Й. Скрутень, ЧСВВ: Справжня причина Руських Торжеств. — о. Роман Лукань, ЧСВВ: Перші українські Марійські Дружини. — о. Осип Лещук: Дружинництво щодня. — о. Р. Лукань, ЧСВВ: З цьогорічних торжеств у честь митр. Рутського. — Рецензії і вістки.

РІДНА ШКОЛА, ілюстрований часопис для всіх. Львів, 1. червня 1937. Р. VI. Ч. 11. Зміст: Лев Ясінчук: Дві основні справи. — Петро Франко: Іван Франко зблизька. — Спомини. — Лінеї: Низка актуальних інформацій. — Олекса Мороз: „Книжки для новонароджених дітей". — Пос. Дмитро Великанович: За заміну „лекс Грабскі". — Чверть століття на виховній позиції. — Ювилей Кружка і шкіл Р. Ш. ім. Б. Грінченка. — Михайло Таранько: Після Листопадових Днів. Спомин. — І. Г.: Нарада в справі середніх шкіл. — Педагогічна виставка. — З життя Рідної Школи. — Бібліографія. — Різні вісти. — Додаток: Д-р Яким Ярема: Українська духовість в її культурно-історичних виявах.

КООПЕРАТИВНЕ МОЛОЧАРСТВО, ілюстрований місячник, орган „Маслосоюзу". Львів, червень 1937. — Р. XII, ч. 6.

НАША ШКОЛА. Педагогічний часопис. Ужгород. Річник III, число 5 за травень 1937 р.

ТРИЗУБ. Парнж. Тижневик ч. 21-22. Рік вид. XIII. 30. травня 1937 р.

УКРАЇНСЬКИЙ ВІСТНИК. Орган Українського Національного Обединання. Берлін, червень 1937 р. Ч. 5. На правах рукопису.

ДИТЯЧА ЗІРКА. Часопис І. і ІІ. кляси української реальної гімназії у Ржевницях ЧСР. 1937. Ч. 2.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ. Місячник місіонарів Чинє Найєв. Ізбавителя, виходить у Йорктоні Саск. у Канаді. Рік 9. ч. 6. Червень 1937 р.

НАШ ПРИЯТЕЛЬ. Львів, червень 1937, ч. 20.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

КАМІНКА СТРУМИЛОВА:
16. VI. Т. Шевченко.
17. VI. Голгота.
18. VI. Муравлі.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

МОНАСТИРИСЬКА:
16. VI. Шаріка.
17. VI. Довбуш.
ТИСЬМЕНИЦЯ:
18. VI. Циганський барон.
19. VI. Дівча з Маслосоюзу.
20. VI. Довбуш.
21. VI. Шаріка.
З Тисьмениці йде театр до Богородчан.

Великий Театр:

Середа, 16. VI. год. 8. веч. „Подружжя"
Четвер, 17. VI. год. 8. веч. премієра „Біла жінка" комедія А. Венедетія і В. Зоргія.
Пятниця, 18. VI. год. 8. веч. „Біла жінка".
Субота, 19. VI. год. 8. веч. „Біла жінка".
Неділя, 20. VI. год. 8. веч. „Біла жінка".

Цирк Станєвських на пл. при вул. Пельчинській.

Середа, 16. ц. м. дві вистави в год. 4.30 попол., в год. 8.30 веч.
Четвер, 17. ц. м. одна вистава в год. 8.30 веч.
Пятниця, 18. ц. м. одна вистава в год. 8.30 веч.

КІНА.

АПОЛЬО: „Міліонерові примхи" муз. комедія.
АТЛЯНТИК: „X 27" з Марленою Дітріх.
ВАНДА: „Золотоволосий збиточник", „Румба".
ГРАЖИНА: „Шепіт кохання", „Кать і Мабель".
ЕВРОПА: „Детектив Олена Гарфільд".
КАСІНО: „Кохана родинка".
КОПЕРНИК: „Під твоїм чаром" Лоренс Тібет.
МАРУСЕНЬКА: „Ал хет" („За ґрізи") і „Веселі бідаки".
МЕТРО: „Зов крови", „Хлопці з Плящі Зброї".
МІРАЖ: „Украдена дитина", „Боротьба з пачкарями".
МУЗА: „Джентельмен кохає інакше" „Світ залюблений".
ПАЛЯС: „Діти вулиці" з Джекі Купером.
ЦАКС: „Коронація у Льондоні".

Шкіряні каганці

і ремінці для поїв в найліпшім гатунку, ширина величина по вол. 1.40, лінва по 90 сот., гарапи по 1.50 — продає **Робітня Римарсько-Галянтерійна Н. БАРЕР**, Львів, Сикстуська 2, побіч фірми „Саламандра". 519 17-?

ПАН: „Генерал Суттер".
РАЙ: „Москва-Шанхай" із Полею Негрі.
СВІТ: „Антін Адверс" і ревія „песнячі недоскрепі".
СТИЛЕВЕ: „Клинаки та кінт." і ревія.
ТОН: „Багате бідпятко" (Шерлі Темпль) і додаток: Кінець шк. року.
УТІХА: „Обвинувачена" з Дольорес дель Ріо і ревія.
ХІМЕРА: „Кохання в масці" з Лілія-вою Гайд.

ФОТОПЛАСТІКОН.
(пл. Марійська 5).
„Неаполь - Капрі - Сорсито - Венеція"

ЗА МАТУРУ
LONGINES, OMEGA, TISSOT, DOXA, CYMA
найдешевше тільки
уб. ҐРІНБЕРҐА Сикстуська ч. 4.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 16. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 14.15, 19.20 Розривкова музика, 17.00 Румунська музика, вісті, 20.40, 21.00 „Солнайдес" ком. оп. Доніцц, БІЛГОРОД (437) 19.50, 20.00 Скрипка, БУДАПЕШТ (550) 13.30 Цик. музика, 20.00, 21.00, 22.00 „Фіделіо" оп. Бетовена, ВІДЕНЬ (507) 12.00 Орк. концерт, 15.15 Для дітей, 17.10 Форт., 18.25, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00 „Зігфрід" оп. Вагнера, ДАЙТШЛЯНД-ЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Молодь грає і співає, 20.10, 21.00 Фільг. концерт, ЛЯЙПЦІҐ (382) 21.00, 22.00 Давня і нова італ. музика, МІЛЯНО (369) 17.15 Спів. реціталь А. Паріді, 20.40-21.00 Орк. концерт, МІНХЕН (405) 12.00, 13.15 Орк. концерт, 16.15 Пісні у супр. лютні, 19.00, 20.00 Концерт клясичної музики., 22.20 Танкова музика, ПРАҐА (470) 18.15 Імпресії з пашня, Прокасни, вик. композитор, 21.25 Орк. концерт, РАДІО ПАРІ (1648) 12.00, 12.30 Орк. концерт, 13.15, 15.00 Спів, 14.30 Давня італ. музика 17.00 Концерт симф. музики, 19.45 Скрипка, 20.30, 20.00, 22.00 „Город на Ореанто" муз. драма Бальстя, РІМ (421) 18.30, 19.33 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Джірасоле" ком. Кантінія, 22.15 Скрипка.

Четвер, 17. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 10.00 Нар. пісні, 17.00 Концерт солістів, 19.20 Камер. музика, БУДАПЕШТ (550) 12.0 Сальон. музика, 17.30 Форт., 18.30, 19.00 Цик. музика, 22.00 Танк. музика, ВІДЕНЬ (507) 12.00 Концерт бажань, 17.20 Сучасна австрійська музика, 21.00 Богослужба, ес-дур Г. Мілера, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571, 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Форт., КОШІЦІ (250) 13.30, 18.00 Дан Закарпаття, 19.30 20.00, 21.00, 22.00 „Лібуша" оп. Сметани, МІЛЯНО (369) 17.15 Вокальний концерт, 20.45 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Федора" оп. Джордана; МІНХЕН (405) 8.30, 9.00 Веселі мельодії, 15.00 Вок. аріяпія, 16.15 Концерт квартету, 17.15, 18.00 Концерт із Байрайту: орк., баритон, форт. дует, 19.00, 20.00 Оперетькові мельодії, ПРАҐА (470) 17.15 Соната Борковця на альтівку, 18.00 Клясичпові суїти, 19.25 Концерт сальон. квартету, РАДІО ПАРІ (1648) 12.30, 13.45 Орк. концерт, 19.15, 15.45, 19.45 Спів, 16.45, 18.00 „Скупар" ком. Моліера; 20.30, 21.00, 22.00 Симф. концерт, РІМ (421) 17.15 Танк. музика, 20.45 Розр. музика, 21.00, 22.00 Симф. концерт, 22.15 Весел. мельодії

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 16. червня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 „Киця-риболов", для дітей, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Римський-Корсаков: „Цар Салтан" суїта, гр. пл., 12.25 Орк. мандолінистів 13.55 Легка музика з гр. пл.; у перерві о год. 14.00 Сигн. (реклама Союзу К. К. О.), 14.45 Як зміг хотіли людей шкідувати, гутірка для дітей, 14.58 Львівська біржа. Сучасна балетова музика, з гр. пл., 15.40 Львівські біжучі вісті, 15.45 Господарські вісті, 16.00 Із мого вертограду, літер. нарис Кор. Макушинського, 16.15 Сальон. музика, 16.45 Приготування молоді до оборони держави, 17.00 Віольонч. твори у супр. форт., 17.20 Спів, реціталь Арно Нітофа (баритон) у супр. форт., 17.50 Космічні промені, гутірка інж. Луки Дороша, 18.00 Хвилина бюра студій, 18.10 „Вечір Радія" словпо-муз. авд., 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вісті, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Концерт сальон.-орк., сопран; у перерві кутюк гумору, 20.00 Веселий фестиваль, легкий концерт із конферансієрком, хор, гітара, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Шопенівський концерт, 21.45 „Ци третя" гумореска Г. Сенкевича, 22.00 Легка і танкова музика у вик. орк., 22.50 Останні вісті веч. денника, метеорольог. комунікат, огляд преси, 23.00, 23.30 Музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орк. концерт.

Четвер, 17. червня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Музичний поранок для молоді вселюдних шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Про одні цікаві заходи у хліборобстві, 12.25 Популярна музика у вик. дутої орк., 13.55 Легка музика з гр. пл., 14.55 Львівська біржа, 15.00 Концерт солістів із гр. пл., 15.30 Спортовий порадник, 15.35 Львівські біжучі вісті, 15.45 Господарські вісті, 16.00 Серок із рисками, оповід. для старших дітей, 16.15 Оркестри та хори, гр. пл., 16.45 Коли шістують і достигають яблока, фейл., 17.00 Концерт солістів: Іван Березницький форт., Од. Беляпов форт., 17.50 Спортовий порадник, 18.00 Львів від сторони офіпіи, 18.10 Гарні голоси, з гр. пл., 18.30 Загальна скришька Юрія Тепи, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вісті, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Уяви: „Заблуканий поїзд" Нит. Зехентера, 19.30 Резерва, 19.40 Актуальна гутірка, 19.50 Спортові вісті, 20.00 Розривковий концерт у вик. орк., 20.45 Вечірній денник, 20.55 Господарські вісті, 21.05 Танкова музика, 21.45 „Ци третя" гумореска Г. Сенкевича (доківчення), 22.00 Грігові пісні у вик. Наїс: Нос, 22.30 Гріг: Соната г-дур оп. 13 на скр. і форт., 22.50 Останні вісті веч. денника, метеорольог. комунікат, огляд преси, 23.00, 23.30 Музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орк. концерт.

Радіокутик.

РАДІОВИЙ ВІДБІР ЛІТОМ.

Всім відомо, що літом відбір радія слабше і погіршується. Найголовнішою причиною цього явища є велике пригушування радіових хвиль атмосферою через сильне промінювання сонця. Радіові хвилі [illegible] майже на великі віддалі через відбивання від вищих верств атмосфери, званих йоносферою, яка літом має більш електричних задушків і замість відбивати радіові хвилі, починає їх в себе вбирати.

Другою причиною слабшого відбору літом є те, що більше вомкають радіові хвилі у землю, яка літом висихає і стає через те гіршим провідником.

Вреші причиною погіршення відбору літом, особливо на довгих хвилях, є атмосферичні тріски. Одиак зріст напружения трісків не є сам по собі такий великий, але через гірші загальні умовини відбору музимо збільшувати зміцнення апарату, а через це збільшуємо на некористь відношення напруження трісків до сили ужиточного відбору.

Одним словом: — радіові хвилі приходять ослаблені, а тріски є трохи сильніші і внаслідок цього авдиція погіршується. Треба, таким чином, часом відмовлятися від великої сили відбору, коли не хочемо водночас чути голосних трісків і шумів.

Ослабити атмосферичні тріски можна подекуди через відповідну регуляцію тону. Коли поставимо регулятор тону на низькі звуки, то тимсамим атмосферичні тріски будуть значно зменшені, бо вони складаються головно зі звуків дуже високих. Але в той час наступить певна деформація авдиції, позбавлено високих тонів, та це є менше прикре, ніж слухання неприємних трісків.

Коли приймач не має регулятора тону то треба його купити в радіовій крамниці (це є звичайний опорник) і включити його до гнізд, призначених для додаткового голосника, або коли таких гнізд нема, треба получити кінцівки регулятора тону з затисками готовими в крамничці, тобто рівнобіжно до голосника.

Літом буває часто актуальним спрятати [illegible] антен вид. до літа або у рокаді. Коли антена має служити на літній сезон, треба її ізолювати дещо дбайливіше, нар. вбиваючи на городі високу жердину і долучаючи до вінця дріт та віддалений від самої жердини одним антеновим ізолятором.

З такої жердини можуть користати кільканайсіб. На антену можна взяти який-будь дріт, навіть залізний, тільки не слід його міцно натягати, бо жердина хитатиметься від вітру і антену може легко вірвати.

Антену спеціально для поїздок можна зробити з кількапядесят метрів електричної лінки (мідяної), до якої на одному кінці прикласти подовжений кавалок дерева. Цей предмет має служити для закидування антени на галузі дерева. Зі закидувати таку антену нема жадних трудностів.

Слід додати, що приймачі для поїздок (валізкові) мають у цій валізці сухі батерії для підсилювання анод і до жарення ламп. Такі приймачі часто мають рамові антени, інсталовані в самій валізці. Спеціальні самоходові приймачі підключаються одним великим акумулятором, який заїдують при помочі самоходового мотору.

З огляду на безпеку провізоричпа антена мусить бути забезпечена громовідводом.

БІРЖА.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·43, 89·60, Долярн американські 5·29·00, 5.26·50, долярн канад. 5.29·00—5.26·10, Фльорени гол. 291·57—289·85, Франки фр. 25·57—25·43 Франки швайцарські 121·45—120·65, Фунти англ. 26·16—26·00, Гульдени данц. 100·20—99·80, Корони ч. 18·50—17·80, Кор. дан. 116·79—115·95, Кор. норв 131·45—130·45, Корони шв. 134·88—133·90, Ліри італ. 23·10—22·60, Марки фінляпд. 11·57—11·25, Марки нім. 131·50 — 129·50, Шилінги австр. 98·00—90·00, Тель Авів 26·10—25·85, Марки нім. срібні 143, 141.

Акції.

Банк Польський 101·25, 101·50, Вугель 10·00, Лісьпов 11·75, Стараховичі 28·00. Тенденція неодностайна.

Папери.

3 пов. інвест. і ем. 63·25, 2 ем. 64·25, серія невот., 6 дол. 22·51, стабіл. 170·00, купон 29·06, консолід. 52·75, 52, 52·50, два ост. дрібні.

Збіжжя.

Львів, дня 15. червня 1937.

Пшениця одностайна черв.	29·25—29·50
Пшениця збірна червона	28·25—28·50
Пшениця одностайна біла	29·00—29·25
Пшениця збірна біла	28·25—28·50
Жито шт. І.	23·50—23·75
Жито шт. ІІ.	23·25—23·50
Ячмінь одн.	24·50—24·75
Ячмінь на кл.	23·00—23·25
Ячмінь пасг.	22·00—22·25
Овес шт. І. назад.	23·50—23·75
Овес шт. І. А. дещо зад.	24·75—25·00
Овес шт. ІІ. назад.	24·75—25·00
Овес шт. ІІ. А. дещо зад.	23·50—24·00
Мука пшен. разова до 0·95 %	31·75—32·25
Висівки житні	15·75—16·00
Висівки пшеничні грубі	14·50—14·75

(інші курси незмінені.

ОПОВІСТКИ.

Запросини до Товариського Зїзду у Станиславові. Зїзд з приводу десятиліття першої матури в гімназії Р. Ш. в Станиславові відбудеться в Станиславові 29. червня п. р. Збірка в 11. год. рано в нашій „осьмій" класі. Наших професорів що під цю пору перебувають пова Станиславовом, а саме п. проф. д-ра Семеновича, Джердака, Шарую й Тофана дуже просимо прибути на Зїзд. Не сумніваємося, що Ві. товариші, всі прибудете. — **Орися Білинкевич-Гошоватюк, Дарка Макогон-Полотнюк.** 1-?

Управа Театру ім. Тобілевича складає сердечну подяку паном Хвальним Установам, що прийшли Театрови з незвичайною грошевою допомогою: Кооп. „Будучність" Теребовля, П. С. У. К. Теребовля, Українбанк Теребовля, П. С. У. К. Українбанк і Філія Просвіти в Підгайцях, П. С. У. К. і Українбанк у Бучачі. Управа просить теж инші Установи не забувати на Театр ім. Тобілевича і цим дати йому змогу втримуватися на відповідній висоті. — Управа Театру ім. Тобілевича: І. Рубчак, М. Бенцаль, Е. Шіпк.

Заручини. Вважаємо Ве. Іванів Олексинів, скарбника Союзу Діячів Українського Театрального Мистецтва до остаточного розрахунку для передачі каси новому скарбникові Ю. др. О. Левицькому найдальше до дня 1. липня п. р. — Львів 15. червня 1937. — **Главацький Володимир, Іван Гірняк.** 1135

АНТИКВАРНІ

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ купує по найвищих цінах знана Книгарня Гельша тепер Батория 32. 1130 2—

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

ПАННА гарна, мила, господарна, поваг. родина, пайде даму до мужчину з вищими студіями на становищі. 32—44 лет. Перемишль — Поште-рестанте „Зірка". 1126

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ПРОПАҐАНДИСТКИ до рекламування споживчого артикулу по мешканнях шукає поважна фабрика. Оферти під „Постійна платня та дієта" до Адміністрації „Діла". 1123 2—?

ПАНСІОНИ

ДІЛОК — Мікулинці — пропонує вигідні, комплети з утриманням дешево поручає Гумешюкова. 1—?

І. Лісьневичева веде пансіон „Олена" в Ямпілі коло Яремча. 1140 1—5

МЕШКАННЯ

ДО ВИНАЙМУ фабричні льохалі по фірмі „Луна", продовжуємо час вислання оферт до дня 24. ц. м. до Видїлу тит. „Просвіта" Львів-Богданівка, Церковна 2. 1137 1—1

ЛИСТУВАННЯ

НЕПОРОЗУМІННЯ — Перемишль — Цукорня 4-го. Листи сповнені. Поште рестанте звернуло листа. Прошу адресу.

РІЖНІ

ВІЧНІ ПЕРА направляє скоро і дешево „Прецизія", брама Андрогського і Шайнохи один. 943 10-10

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, чорні, жіркові, проти усування матиці під гарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 18. 2945 60-100

БОН-ТОН вимагає чистої гардероби в комірців із пральні Кульчицького. Личаківська 117. 627 26-?

РЕПАРАЦІЯ годинників, предметів вживання, відмагнетизовує із—фірма РОЗ. ВАЖЕВСЬКИЙ, Львів, Академічна „: (Готель Жорж). З провінції пересилає почтою. 1048 4—7

ЗА ДОБРЕ СВІДОЦТВО добрі годинники, перстенці, брансолетки і ін. поручає найдешевше фірма Вандер, Львів, Шайнохи один, там направа годинників і біжутерії. 1089 3—3

ХТО має грамофонові кружки з українськими національними піснями: козачок, коломийки, арапи катерина, гречаники, журавель, гопак, замороженець і т. п., зволить подати свою адресу до Адміністрації „Діла". Потрібне до радіової авдиції. 2—2

ОГОЛОШЕННЯ.

Ресторан „Палатка" в Черчі.

З відкриття головного сезону т. є. від 19. червня, що дня концерти музики під час обідів та вечер. Після вечері — дансінг. Окремий бріджовий клюб, великий вибір часописів, дешевий смачний буфет, мінімальні ціни. 1136 1—4

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	вол. 0.25
1 мм одношпальтовий в тексті і новинках .	вол. 0.60
1 мм одношпальтовий на першій сторінці .	вол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і привят. кореспонденція по	вол. 0.15
купно, продаж. винаем і т. п.	вол. 0.10
шукаючі праці	вол. 0.05

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	вол. 480.—
Остання сторінка 1/2	вол. 250.—
Остання сторінка 1/4	вол. 130.—
Остання сторінка 1/8	вол. 70.—

За редакцію відповідає Олександер Костик Видає Видавнича Спілка „Діло" З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10

Четвер 17. червня 1937. Ч. 131

ДІЛО

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229—41.

Акорди і дисонанси на консолідаційній арені. (Передова стаття).

Українсько-польські взаємини
в освітленні німецького офіціозу.

Всеукраїнська Академія Наук
перестала займатись українізацією.

Тайна розправа
у процесі проти 15-ох молодих українців.
Сензаційні зізнання Ґерети.

Перед реконструкцією австр. кабінету.

Які пляни видав Тугачевський Німеччині?

БІЛЬБАО ЗВІДУСІЛЬ ОКРУЖЕНЕ.

Сензаційна подорож шефа німецького ґенер. штабу до Парижа і Льондону.

На метчу. (Фейлєтон Г. Чіпки.)

Болгарія радіє престолонаслідником.
Сензаційна заява Добошинського.

Ч. 131 (14.674). Львів, четвер 17. червня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 228-41
Телефон Друкарні 225-28
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.000.
„ Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не вертають.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячне . . . . . 5.00 зол.
Чвартьрічне . . . . 15.00 „
Піврічне . . . . . 30.00 „
Річне . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Українсько-польські взаємини

В НАСВІТЛЕННІ НІМЕЦЬКОГО ОФІЦІОЗУ.

Під наголовком „Польсько-українське напруження. Польонізація як розв'язка української справи" містить „Фелькішер Беобахтер" з 13. ц. м. довший допис свого варшавського кореспондента. Навязуючи до політичного процесу, що тепер іде у Львові, автор переходить українські та польські взаємні обвинувачення. Українці — мовляв — жалуються, що уряд не виконав нормалізаційних обіцянок зперед 3-ьох літ, не утворив університету, не дає кредитів кооперації, не дає змоги українському рільничому пролетаріятові придбати собі землю.

Навпаки, поляки підносять алярм проти розбудови української кооперації, зросту українства по містах та доходять до висновку, що українська справа для Польщі небезпечна, і лише скора польонізація її зліквідує.

Всеукраїнська Академія Наук перестала займатись українізацією.

„Вісти" з 11. ц. м. подають звіт зі зборів активу Академії. Акад. Шліхтер заявив, що в Академії довший час працювала „ватага троцькістівських бандитів". Як виходить з дискусії, Академія звертає мало уваги на справу української мови та на розвиток української культури. Треба витворити кадри культурних діячів, бо президія Академії перестала займатись українськими питаннями. Дальше дискутанти жалувалися на злу організацію праці, на недбайливе редагування видань і т. д.

НОВИЙ ЧЛЕН КИЇВСЬКОГО УРЯДУ.

Президія центрального виконавчого комітету УССР заіменувала Михайла Копельовича заступником наркома освіти.

Більбао звідусіль окружене.

Французький консуль з Більбао, який приїхав до Сан Жан де Люз, заявив, що національні війська зовсім окружили Більбао. Баски ще бороняться на кількох горбках під сильним артилерійським обстрілом, та їхній опір безнадійний. Місто не потерпіло від боїв, лише деякі вулиці є під скорострільним вогнем. Населення здезорганізоване, в роспуці.

НАЦІОНАЛЬНІ ВІЙСЬКА ЗДОБУЛИ ҐАЛЬДАКАНО Й АРЧАНДІЮ.

Авас подає з Віттодії, що минулої ночі національні війська заняли Ґальдакано, одну з найсильніше укріплених позицій „залізного пояса" та поважний промисловий осередок, що м. ін. має фабрику муніції. До міста увійшли національні війська сильно укріпленим і високо положеним передмістям.

Рівночасно здобули вони місто Арчандію та ввесь простір між місцевістю Мервіон та рікою Пленсія. Три національні відділи зблизилися до Більбао на кількасот метрів і чекають, аж інші частини здобудуть визначені позиції, щоби згідно з приказом рівночасно увійти до Більбао.

Вчора пополудні національні війська осадили місцевости: Ітхеду, Юрре і Ападіо, положені на шляху Міранда — Ґальдакано. Баски, що боронилися завзято, потерпіли чималі втрати в людях і матеріялах.

Комунікат національного командування стверджує, що національні війська опанували місцевости Манурі, Урізар де Лемоніс Горліз та Пленейо.

10.000 ПОЛОНЕНИХ

Як подає національна радіостація з Віторії, на узгірях Санто Домінго 4.000 червоних міліціонерів попало в неволю. Полонених що раз то більше, бо червоні піддаються масово. Від коли проломано „залізний пояс", у полон попало понад 10.000 червоних.

Новина! Новина!

ЦІНА ЖИТТЯ.

Збірка лікарських нарисів, якої автором є лікарка-письменниця д-р Софія Парфанович. Нова небуденна тематика, важливі проблеми народин, життя і смерти в мистецькій літературній обрібці й вибагливому зовнішньому оформленні — прикмети книжки, що становить рідку появу на нашому книгарському ринку.

Окладинку і численні ілюстрації тексту виконав арт.-мал. М. Бутович. Книжка друкована на прегарному папері, має 250 стор. 8-ки і коштує 3.— зол. Набувати у всіх книгарнях.

3.000 УБИТИХ.

Комунікат валенсійського уряду повідомляє, що від летунських бомб у баскійській країні згинуло у квітні 2.965 цивільних, ранено 2.451. У Дуранго згинуло 520 осіб, у Ґерніці 1.654.

Від двох днів не доходить зі СССР пошта.

Зі совітського пограниччя повідомляють, що уряд СССР зірвав поштовий звязок з Польщею. Переговори, що відбулися у Столицях, не дали ніякого висліду. Вже другий день з СССР нема ні листів ні часописів. Правдоподібно в СССР на зірвають якісь надзвичайні події, яких тамошня преса, не зважаючи на цензуру, не може цілком промовчати.

ГІЄНИ.

Латвійська преса приносить ось-які подробиці про розстріл Тугачевського та інших генералів. Засуджених розстріляли досвіта 12. ц. м. на стрільниці коло Срібного Бору під Москвою. Трупи кинули в спільну яму, могилу зрівняли з землею, а опісля пустили відділ кінноти, щоби копитами стратувала те місце

НА ДНІ

Льондонський „Дейлі Мейль" довідується, що Тугачевського зрадила якась шпигунка, що попала в руки агентів ГПУ. Також жінки Тугачевського й Путни, на розправі як свідки, дуже обтяжили своїх чоловіків, зі страху за долю своїх дітей.

МОЖЕТЕ СПОКІЙНО ЗАЛИШИТИ БЕЗ ОПІКИ СВОЄ МЕШКАННЯ, якщо Ви обезпечили домашнє уряджения від крадежі-влому в Товаристві Взаїмних Обезпечень

„ДНІСТЕР"

у Львові, вул. Руська ч. 20, тел. 205-47.

Акорди і дисонанси на консолідаційній клявіятурі...

Варшава, 15. червня 1937.

У Варшаві тепер — спека, на дворі і в політиці. На вулицях міста прохожі показуються нерадо, бо по-перше — нестерпна жара, по-друге — на кожному перехресті вулиць стрічає вас пригода з поліцаєм і кара за це, що не вміете переходити автостраду.

В політиці подібно, як на вулиці — рух завмер, атаки на міністрів закінчились, публична опінія пішла на судову салю приглядатися новій серії кримінально-політичних процесів, у штабі О. З. Н. зайшли нові зміни і внутрішня перебудова, словом — політика немов пішла в холодок.

За кілька днів, коли до Варшави прибуде з ревізитою румунський король Карло, щоб продовжувати симпатичні розмови про можливий балтійсько-чорноморський блок, актуалізований останніми московськими пострілами, у столиці буде знов на кілька днів гамірно і буде про що говорити. А так, у часі нечуваної спеки, всюди чути лиш одну оклепану тему: про всепольську консолідацію.

Це така широка, цікава (ще й захоплива!) тема, що той і цей, санатор і ендек, радикал і соціяліст, не згадуючи вже монархістів та всіх інших консерватистів, не перестають ні на мить про неї писати, розмовляти, дискутувати і суперечатися. Немов би нічого і нікого іншого в державі не було.

Недільний зїзд „зажевяків" у Львові з новими „ревеляціями" проф. Ромера знову схвилював мозки й серця бажаннями всенаціональної консолідації. І не дивно — „консолідація" — це модне тепер гасло, і нам не вадило би прислухатися до його змісту.

Нема сумніву, що консолідаційні, національні, чисто польські гасла народньої і „народової" консолідації здобули та здобувають повну апробату польського громадянства. І не лише громадянства. Чейже відомий маніфест полк. Коца вийшов безсумнівно з урядових чи надурядових кол, чейже маршал Сьмігли добровільно відвідав представників польського студентства на комерсі „Аркоиї", а преса всіх політичних напрямків висилає своїх представників на місячні інформаційні пресові конференції О. З. Н., хоча не всі пресові орґани та їх партії заохочували своїх читачів і прихильників до участи у виборах до законодатних установ.

Нема двох слів, що психіка поодиноких польських політичних груп за останні місяці перейшла широку салю перемін, перемін у напрямі націоналізації, вірніше... „польонізації", як слушно і щиро висловився шеф штабу „озонової" концепції — полк. Ковалевський. Деякі польські публіцисти, критикуючи тактику ріжних польських політичних партій, залюбки прирівнюють „фортепіян" до партійної чи міжпартійної гри. Але це слово можна ще ідеальніше віднести до порівняння з сучасним внутрішнім польським життям. Цілу оту ферментацію серед польського громадянства можна би назвати великою грою на політичному поле

ському фортепіяні, грою, в якій поруч згармонізованих акордів не бракує і гострих, неприємних дисонансів. Найбільший з них це — ендеція. Очевидно, не вся і не під кожним оглядом. Властиво можна сьогодні сказати, що ендеція не має політичної тактики, не має її тому, що не має активних, талановитих, віддамих їй людей. А без людей і без політичної тактики, яка часами вимагає деяких уступок і хисту до актуальности, найбільш атракційні гасла можна замарнувати.

Польські старі ендеки зробили вже раз властиво дурницю: поганьбили участь польської, таки „народової" молоді на осінніх військових святах. Потім прийшла невдала блокада, що мала стати „смолоскипом" молодоендецької консолідації. І ось характеристичне явище: уряд здавна блокаду силою, а всеж більшість польської молоді сьогодні — з армією. Коли ендеція хотіла надолужити свої помилки протиукраїнською батьківщиною, їй показали, що не тільки вона про українців памятає. Зіжмакані та цифри сенсаційних дівчин про дійсні поступки польонізації підчас лучького процесу — стали за найкращий доказ. А врешті нетакт у роді виключення кількох ендеків за розмови з маршалом в „Арконі" спричинив навіть у самій організації польської ендеції розпорошення, яке — хто зна — як покінчиться. Не знаємо, чи дійде тут до консолідації навіть тоді, коли у проводі партії стане адвокат Ковальський в Лодзі, якого найновіша журналістична вістка призначає на це становище.

Як ми згадали, поруч дисонансів є й акорди і тих є значно більше. От хочби справа донедавна найнепопулярнішого міністра — Свєнтославського. Буря проминула, мін. Свєнтославський відкрив наново замкнені академічні товариства, добре вивязався зі свого важкого (з огляду на різнобіжну візиту президента в Букарешті), завдання на Мадярщині і сьогодні вже заслужив на неабияку місію — поїде як представник уряду на Міжнародній Католицький Конгрес у Познані. Такий зворот у політиці мусить навіть замкнути говірливі уста смілому ред. Мацкевичеві з Вильна.

За гармонійний акорд можна було теж уважати закінчення справи, з якої хотіли зробити скандал, а яка полягала на тому, що на свято 20-ліття польської армії у Франції організатори не запросили ген. Галера, що, рятуючи престіж, мусів нагвалт улаштовувати самотужки своє свято в містечку Стшельні. Галера не було у Варшаві, зате прибула більшість його жовнірів, сучасні вожді армії та народу і якось по Галерові довго не плакали. Це була відповідь на поведінку ендеції і ту відповідь польське громадянство прийняло без протесту.

Є ще один клявіш, в який залюбки ударяють на консолідаційному фортепіяні — це антисемітизм. Голос того клявіша сильний, особливо тепер, коли вже не тільки частина опінії народу, але й мотиви присуду виданого державним судом вважають за спричинника стрілу чи штовхнення ножем не жидка Хаскелевича чи Щербовського, але таки частину цілої жидівської суспільности.

І жили вірчують, що на них прийшов дійсно скрутний час. З братньої, солідарної заяви П. П. С. — для них мала потіха, коли інакше вже думає... уряд.

І тому вони шукають уже нових сильних союзників і тому докладніше й пильніше починають читати українську пресу, з холодними покищо (як це напр. зробив д-р Клайнбавм у „Гайнті" з 3. червня) натяками на конечність відновити українсько-жидівську співпрацю. Жиди мають почуття реальних інтересів і мають рацію, доцінюючи силу української маси.

Тим більше мусимо ту силу відповідно оцінити самі ми і не оглядаючись на нікого, негайно й одностайно розпочати нашу українську національну консолідацію, яка з огляду на події у нас в краю і за совітським кордоном повинна стати бодай — домаганням.

К. Т. В.

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!

МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТИ У ЛЬВОВІ

ВУЛ. ВАЛОВА ч. 7 і 9 та її **Відділи** при вул. Городецькій 60 і вул. Жовківській 75

приймають вклади ощадности почавши від 1 зол.
Щоби дати змогу **купцям і промисловцям** помістити денні торги в касі, урядові години у вкладковім відділі **щодня до год. 19·30**.
За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм **майном**. 91—?

Кріза Льондонського Комітету і небезпека війни.

Женева, 10. червня 1937.

Найбільший і найбільш поширений французький тижневик „Грегуар" писав у своїм числі з 4. ц. м. „Коли б існував найменший сумнів щодо вірогідности нападу на „Дойчланд", то відомости, які ми тут подаємо виставили б, щоб його розвіяти. Совітські воєнні ескадри, що мають свою базу у Валенсії, не належать фактично від воєнної еспанської команди; вони цілком автономні. Ними командує совітський офіцер — полковник Василь Тігров. Дня 28. травня полковник Тігров дістав шифровану телеграму з Москви. Це було в п'ятницю напередодні нападу двох московських літаків на „Дойчланд". Дістявши цю телеграму він скликав нараду, на якій було присутніх 18 старшин. По нараді дістали шість совітських літаків типу ТБ 3 наказ триматися напоготівлі для спеціяльного завдання. Дня 29. м. м. вони виконали численні лети вздовж берега парами. Вони не дали еспанській воєнній команді ніякого справоздання про свою чинність. Увечір два з цих літаків напали на „Дойчланд". Першим з цих літаків проводив поручник-шеф Василь Шмід, другим капітан Антон Пригорін". Той самий тижневик подає незвичайно докладні відомости про комуністичну конференцію, що відбулась в Амстердамі у днях 16, 17, і 18. м. м. під проводом представника Москви, Смєлянського, на якій устійнено плян ближчої акції в Еспанії та Франції.

Деякі деталі цього пляну подають „Ізвестія" з 2. ц. м. з Парижа, де комуністична партія домагалась скликати спільну конференцію комуністичної та соціялістичної партії, щоб обговорити міжнародне становище у звязку з збомбардуванням Альмерії; по ній оголошено комунікат, де кажеться, що „Еспанія, член Ліги Націй, впала жертвою очевидного нападу, наслідком чого треба здійснити засаду взаємної допомоги..." Разом з тим Дель Вайо звернувся з нотою до секретаря Ліги жадаючи негайного надзвичайного скликання Ради Ліги. На цю ноту в Женеві ніхто не звернув ніякої уваги, бо її провокаційний характер був надто очевидний. Не більше уваги викликала і промова Літвінова на засіданні Бюра конференції розброєння, коли він між іншим заявив, що треба дбати не так про майбутнє, як про сучасне, „яке вимагає, щоб деякі уряди зрозуміли, що не треба посилати військових відділів до чужих держав, що воєнні літаки не повинні сипати бомби на чужі держави, що воєнна фльота існує не для того, щоби бомбардувати порти і неукріплені міста..." Для Літвінова і уряду, який він заступає, незвичайно характеристичне, що він не насмілився вказати виразно проти яких держав спрямована ця провокаційна заява. Але від цієї московської тактики в Женеві ріжниться дуже небагато тактика московської делегації в Льондонськім Комітеті неінтервенції.

Коли в Женеві Літвінов ховається пова авторитет Ліги Націй, то в Льондоні московська дипльоматія ховається за спину французького уряду. Римська „Трибуна" цілком слушно означує зміст кріви Льондонського Комітету, що повстала через виступлення з нього німецької та італійської делегацій, пишучи, що справа контролі еспанського побережжя не є ані юридична, ані технічна, а політична. Нема сумніву, що наслідки нападу московських літаків на німецький панцирник та німецьких репресій за цей напад, властиво протилежні до тих, яких в Москві сподівались. Репресії проти країни, що дала захист

для московських літаків, можуть бути незвичайно повчальні і для інших держав, що дозволяють заложити свою територію для московських летунських баз. Значіння цих репресій тим більше, що вони не викликали найменшого формального протесту якоїсь держави чи міждержавної установи. Замість причинитися до безпосереднього наближення вимріяної в Москві европейської війни, москво-еспанська провокація та німецька відповідь на неї послужили для Европи поважною осторогою перед воєнною небезпекою. Не пощастило Москві пересварити національні держави з одного та Англію і Францію з другого боку. Московський уряд помітив зайчо, що попав у пастку власної демагогії, відмовившись свого часу брати участь в контролі еспанського побережжя. Справа забезпеки фльоти, що переводить цю контролю, є цілком слушно справою держав, що в ній беруть участь, отже до нарад чотирьох великих держав московського уряду природно не запрошено, як і урядів інших держав. Наради ці були на добрій дорозі до устійнення гарантій морської контролі. В Льондоні були тої думки, що ніяких непереможних перешкод до повороту Німеччини та Італії до Комітету неінтервенції нема, але в Москві тримаються того досить слушного погляду, що „без нас, значить проти нас".

Московська преса очинила крик, що нарада чотирьох держав провадять просто до пакту чотирьох держав, запропонованого свого часу Мусолінієм. Заспокоєння французького уряду нічого не помогли. В Парижі змобілізували комуністи цілий дипльоматичний апарат політичного нацизку. Наслідком цього від французів вийшли трохи инші пропозиції передати рішення про забезпечення кораблів цілому Комітетові, притягти до участи в морській контролі всіх 27 держав, з яких деякі взагалі ніякої фльоти не мають, та ще інші пропозиції, що мали на собі очевидну марку московської агітації. Московські зусилля урятували те, що викликає велике невдоволення в Льондоні, де існує щире змагання відбудувати попередній стан та зменшити небезпеку можливого поширення еспанського збройного конфлікту на інші держави.

Московський натиск на Париж ставить французький уряд вже раз перед альтернативою — Льондон чи Москва. Вибір цей тепер тим тяжчий, що становище доміній, за винятком соціялістичної Нової Зеландії, на імперській конференції не дозволяє Ідену йти дуже далеко назустріч французькому урядові. Переважна більшість доміній противиться всякому поширенню англійських зобовязань в Европі. Вони підкреслюють свою вірність Лізі Націй, але жадають її реформи в напрямі протилежнім до французько-московських проектів; „неподільність миру" вони вважають „примарою, що може бути дуже небезпечна".

Ібіца та Альмерія показали виразно небезпеку, яка загрожує европейському миру, хоч вони змобілізували при цьому і протимосковські сили Европи для оборони цього миру. На перешкоді до полагоди кріви в Комітеті неінтервенції стоїть московська інтервенція в еспанських і европейських справах. Це відносин між Льондоном та Москвою у всякому разі не поліпшить, а буде поважним кроком уперед до ізоляції Московщини. Приєднатися до цієї ізоляції Франція ледви чи зможе.

М. Данько.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.
Адміністрація.

Економічна диктатура у Франції.

УРЯД ДІСТАВ ПОВНОВЛАСТИ.

Як подає Авас, після нарад, що тривали цілу ніч, палата послів ухвалила 340-ма голосами проти 247-ох фінансові повновласти для французького уряду для направи державних фінансів та відбудови ощадности валюти і кредиту. На основі цих повновластей, важних на півтора місяця, уряд могтиме видавати декрети, які парлямент буде мусіти ратифікувати найдальше до 3-ох місяців.

Як говорять у кулюарах парляменту, на основі цих повновластей уряд хоче:

1) підвищити податок від доходів понад 60.000 фр. річно,
2) спадковий податок,
3) мита,
4) оплати від сірників, тютюну й алькоголю,
5) залізничу й поштову тарифу та оплати за газ і електрику.

Крім того уряд думає піддати банки під сувору контролю, щоб унеможливити спекуляцію. Це мало би принести державі 5 міліярдів фр. Зрештою уряд хоче заінкасувати цю квоту відразу, у формі позички від державного банку.

ОПОЗИЦІЯ.

Проти повноластей висловилася правиця та помірковані радикали. Вони закидують, що уряд домагається диктаторської влади, яку зможе ужити, щоби ввести девізові обмеження і навіть девалюацію. У домаганні повновластей бачить опозиція повну невдачу фінанс. політики уряду. Зокрема сильна опозиція проти повновластей у сенаті.

БЛЮМ У МАСЦІ?

Припускають, що радикали свідомо довели Блюмові на настільки небезпечний крок як домагання повновластей, щоби повалити його у догідних умовинах. Тепер дуже добра нагода повалити уряд, не викликуючи робітничих заворушень; раз — робітники невдоволені, що уряд декрети піднесуть кошти прожитку, друге — з огляду на виставу всі верстви населення заінтересовані в тому, щоби не відстрашувати туристів.

—o—

Справа поділу Палестини.

Високого комісаря Палестини завізвали до Льондону, де він має служити своїми радами при редагуванні звіту королівської комісії та її порад для уряду, щодо Палестини. Він виїде до Льондону завтра, вернеться щойно в початках липня.

Сподіються, що справою поділу Палестини на жидівську республику й арабську монархію займеться Ліга Націй 31. липня ц. р.

Щоби ти не жалував, що виграв хто інший

купи ще нині льос І-ої кляси
в славній зі щастя Колєктурі

„Руно", Равіч і С-ка

ЛЬВІВ, пл. МАРІЙСЬКА 4

де завжди падуть великі вигри.

Головна вигра 1,000.000 золотих

і низка виг по: 100.000 зол.,
75.000 „
50.000 „
30.000 „
20.000 „ і т. д.

Тягнення І-ої кляси починається 22-го ц. м.

Чому ми мали слабий вплив на наше міщанство?

В ч. 122. з 5. червня ц. р. був. голова СУКІП-у п. Гр. Марусин чорними, але вірними барвами змалював лихий моральний стан під оглядом національного почуття, нашого міщанства у Львові, накликуючи до зарадчих санаційних засобів.

Як син міщанина, який довгі літа працював у місті, можу тільки потвердити вірність чорного образу, змальованого п. Гр. Мар. Одначе хочу цій справі присвятити дещо більше уваги, призадуматись над причинами сумного стану нашого міщанства та вказати на засоби оборони на тому відтинку нашого національного життя.

Справам міста, нашому міщанству, не посвятили ми багато уваги. Наші історики щойно в новіших часах дали короткі розвідки про наше міщанство, наша публіцистика містам присвячує мало уваги. Наша Парляментарна Репрезентація в давній Австрії — не вміла знайти компромісу між потребами міста та інтересами села. Міста, де були теж українці, заступали і боронили майже справила чужі посли. Це й не диво. Наша шляхта і міщанство не встоялись в боротьбі з противником, який інакше розуміючи їх ролю та значіння в національному житті, напирав на них більше та сильніше, ніж на села. Денаціоналізація захопила передовсім шляхту та міщанство, яких не міг та не хотів підтримати український селянин, бо не розумів ролі міста, не знав суті та єства новочасної нації.

„Хлоп і піп" — очевидно сільський — це була донедавна українська нація. Селянин став не складовою частиною нації, а її фетишем. Ціла наша політика була і нині є ще спрямована головно на село. Нічого дивного, що психіки міста не розуміла наша патріотична інтелігенція — діти селян та сільських священників. Прийшовши до міста, усіми фібрами своєї душі звязані зі селом, вони почувались в місті не на своєму грунті, не знали психіки його мешканців, не могли для нього працювати так, як цього вимагали інтереси міщан, їх потреби та змагання. Наше міщанство шукало заспокоєння тих потреб у чужинців, які вміли і мали моральні та матеріяльні засоби для їх заспокоєння.

Всі інституції по містах, головно економічні створені переважно для селян.

До нашої літератури ввів у нас міський елемент щойно Франко, та й то перші його твори з міського життя появились перше по польськи. І сам Франко, так само як і пізніше неодин з моїх товаришів-міщухів, шукав нераз заспокоєння своїх духових змагань, а то й енергій у праці серед польського та жидівського елементу міста. Манила нас туди не тільки сама їх вища культура, але й той їх полет духа, високі пориви, тоді коли в нас панував не консерватизм, а ретроградний сервілізм.

Міщанством та робітництвом майже ніхто не цікавився, або донедавна зовсім мало, та й то невідповідними засобами.

Велика частина вини за національний занепад нашого міщанства, паде на нашу церковну єрархію. До міст посилала вона на парохів дуже часто людей невідповідних, не діяльних, національно нераз індиферентних, москвофілів, або звичайних сервілістів. Адже донедавна на жовківському передмісті у Львові був напів поляк, ще на початку цього століття протоколи засідань церковного братства при церкві на Личакові списувано по польськи, сотрудником церкви на вул. Руській був священник, який дома з жінкою говорив по польськи. Так було у Львові. Не ліпше було на провінції. Про столицю Поділля — Тернопіль лишили нам свої спомини пок. Олександер Барвінський та Евген Олесницький, які не дуже рожево змалювали стан тамошнього міщанства в рр. 50—80. м. ст.

Історик польської революційної конспірації Краєвський у своїй книжці: „Тайне звйонзкі в Галіцій" каже виразно, що їх організатором в Тернополі був міщанин Дмитро Чубатий, Єзуїти на добре польонізували тернопільських міщан, а один з них став навіть органістом.

Не ліпше було і в мому родинному місті — Бережанах. Парохами були тут москвофіли Павликови (батько й син), сотрудниками польські конспіратори Кирило Слоневський та Дезидерій Гречанський, опісля в 60—70. роках прийшла обрядовщина з її мертвечиною, а за моїх часів пароxом майже пів століття була людина, яка, як

Спішіть в підписковою уділів у

пром-банку

за 1936 р. виплачено уділовцям 5% дивіденди

Львів, ул. Ґродзіцьких 1. І. п. Тел. 292-15. п. К. О. 506-778.

Кінець британської імперіяльної конференції.

У вівторок рано закінчилася в Льондоні конференція премієрів британської імперії. Представники доміній одноголосно ухвалили чолобитню королеві, опісля відчитано їм королівську подяку. Відтак промовив голова індійської делегації, який ствердив м. ін., що наради конференції доказали понад усякий сумнів, наскільки мир є провідною засадою в політиці британської імперії.

Найбільший ворог і найліпший приятель.

Часто задаємо собі питання: як не діється, що одним сприяє щастя, інших переслідує невдача? Чому одні навіть у часі господарської скрути зуміли доробитися маєтків, інші навіть нині, коли вже скрута щасливо промінула, бють біду?

Або напр.: як пояснити собі явище, що є такі, які вже кільна разів виграли на Класовій Льотерії, а інші мусять ще ждати на свою чергу?

Щодо останнього питання, то не повинні ми забувати, що у грі в льотерію рішає припадок і тому повинні явища треба вважати як природні; кожний грач мусить приготовитися на те. З другого боку треба витягнути деяку науку з психічної наставови осіб, що з успіхом грають. Великий вплив на це має та обставина, що вони ніколи не знеохочувалися до гри на льотерії, без огляду на висліди.

Їм траплялося, що нічого не виграли і нерідко завелика їх надія, але ці тимчасові невдачі не змогли захитати їх віри, що чейже прийде час, коли щастя й до них всміхнеться. Грали витревало дальше і вкінці діждалися своєї черги.

З цього, що ми сказали, видно, що найбільшим ворогом нашим є невіра, а найліпшим приятелем — впертість і віра. Не тільки на льотерії, а взагалі в життєвім змаганні не добуде успіху той, хто легко зневіряється, завсіди хапає за щось нового та заєдно проклинає свій „лех". Перемагають витревалі люди, що не відступають перед будьякими труднощами, але їх поборюють і вперто йдуть до наміченої мети.

Нехай тямлять про це всі, що їм дотепер не вдалося виграти на льотерії. Може саме в тягненню першої класи тридцятьдевятої Класової Льотерії, що почнається у вівторок прийде на них черга.

Треба тільки тямити, щоби негайно купити льос.

це стверджує поляк Вішневський за часів української влади не хотіла благословити українського війська, яка національно не піднесла нашого міщанства ані на крок; воно було „руське" тільки обрядово, а національно несвідоме.

А рівночасно в тих часах були в Бережанах парохами арх. Теодорович, в якого костелі неразвідбувались поминальні польські маніфестації, на яких він огненними словами запалював польський патріотизм, — римо-кат. парохом був повстанець Солецький, який поклав багато тихої муравлиної праці над організацією польського ремісництва та міщанства.

Тямлю, що за моїх студентських часів у Бережанах були українські крамниці (Власюк, Шкірпан, Ювичинський) та їх ніхто не підтримував, ніхто не скликував міщан на нараду, щоб представити їм вагу своєї торговлі. А кілько таких нарад відбув польський парох Солецький, або організатор польського міщанства Ст. Вішневський! Фінансові інтереси міщанства обслуговувала у нас довгі літа єдина польська „Каса Залічкова".

До міщан не вмів навіть ніхто підійти з української інтелігенції, бо вони були тільки грекокатолики і тільки вміла праця пароха могла їх наверпути до нашої нації як свідомих її членів. Та на жаль цього не було.

Я сам з дому виніс тільки почуття, що я „русин", в гімназії захопився романтикою козаччини, та суть нації, практичну реалізацію її змагань та їх завершення в національній державі, її необхідність та конечність відчув я стрічаючись з патріотичними маніфестаціями моїх польських ровесників та товаришів, які нераз тягнули мене між себе до костела пароха, теперішнього арх. Теодоровича. Польські професори і польська інтелігенція ширили серед міщанства польський патріотизм.

Тямлю, що за моїх часів цехмістром шевців був українець Огоновський; його донькі і сини ходили до нашої читальні, але й рівночасно належали до польських пожежників та їх музики, а цех був польський.

Те саме було і з ковалями та різниками. Та ними ніхто ближче не цікавився зпоміж нашої духовної, а то й світської інтелігенції.

А навіть ми, гімназисти-міщухи, перші кроки нашої національної роботи клали на селі (Лісники, Рай, Лапшин, Вербів, Жуків, Гиновичі, Поручин) і щойно опісля — д-р Бачинський Володимир, я і мої товариші Микола і Богдан Чайківські, згодом Осип Зелик почали працю серед бережанського робітництва та міщанства, а зрештою всю свою працю посвятили тільки селу, хоча жили у місті.

Не диво, що праця ведена доривочно, несистематично, серед перепон чужих, а ще більше своїх, не могла дати сподіваних овочів.

Деморалізації міщанства не можна було побороти. З повною свідомістю та з жалем мушу нині ствердити, що церква не була в нашому місті заборолом нашої нації і що не тільки міщанством, але й нами — гімназистами — міщанськими дітьми, ніхто, а ніже найменше наш парох не цікавився. Що більше, наш парох нераз, як це було при виборах 1907. р., ставув проти нас та цілого нашого національного колективу, ідучи за кандидатом Ради Народової д-ром Думбою.

Прикрі ці спомини, але правдиві. З наслідками тої байдужости представників церкви до національного життя в моєму родинному місті важко бореться ще й нині теперішній парох, людина, що інакше розуміє свої громадські та національні обовязки як парох міської церкви.

Таке саме становище парохів до міщанства як у Бережанах чи у Львові, було певно і в інших містах. А решту доконали польсько-жидівські магістрати, уряди, польські священники, мішані подружжа тощо. Богато нині дітей міщан колишніх греко-католиків пропало для нашої нації, багато їх вийшло на видні та провідні становища серед польської суспільности.

Що так сталося — спричинили обставини нашого національного життя, багато в нім винні і ми самі.

Та як там і не було, міста для нашої нації потрібні, бо це є нерв та мозок модерної нації та держави.

Праця для міста складна, вона вимагає більшого знання, прецизії, методики, скажім — голосно — кладучи точку над „і" — й більшої культури, бо тут супериичить з нами інтерес, традиція та культура державного народу.

А. Чернецький.

„В обороні польського стану посідання у Львові".

На недавнім зібранню „Зєдноченя Поляків Червенської Землі", що відбулось під проводом проф. Макаревича, вложив проф. Грабський звідомлення про дотеперішню діяльність. Реферат про польську торговлю і промисл у Львові виголосив др Блешинський.

Після дискусії ухвалено резолюцію, яка вказує управу „Зєдноченя" „щоби в порозумінні з иншими польськими організаціями у Львові створила „д'альшиві комітети господарської солідарности й оборони польського стану посідання у Львові".

Добре для всіх.

Нема майже місяця в рок, щоб не припадали іменини когось з наших приятелів, або своїків. Зокрема травень і червень мають багато солєнізантів, яким ми раді би зложити не тільки щиросердні побажання, але також дати щось більш реального і практичного в дарунку.

І в цім місці саме починаються поважні клопоти: що вибрати, щоб відгадати бажання особи, якій хочемо зложити дарунок. Звичайно в такій ситуації вибираємося на довший прохід по місті, оглядаємо вистави крамниць надіючись, що побачимо щось відповідного, що буде досить ефектовно виглядати, а не дуже то надрушить наш бюджет. Однак такий прохід звичайно кінчиться однаково: купуємо щось, що солєнізантові зовсім непотрібне, а багато коштує. Вийшло з того не є вдоволений — ані той, що дарує, ані той, що дістав.

А чийже є такий простий, а відповідний вихід в ситуації: дарувати дещо на Класову Льотерію. Видиток не дуже великий, а вартість для того, кому його дарують, може бути величезна, в огляду на виграну одної з більших сум, передбачених у плані.

У вівторок починається тягненим першої класи тридцятьдевятої Льотерії, — тривається добра нагода. Тільки без надуми скористати.

—o—

ЕВГЕН ГЕЛТОЙ.

СПАДЩИНА.

А тепер приступаю до третього розділу п. з.

ДОКТОР МОРРІС.

Правда, що доктор Морріс вже вчора прибув ,але в повній „параді" щойно нині показався. Привіз із готелю клунки стрийка Бенні. Не було на них нічого особливого. Були це два куфри жовтавомясної барви, і з них стрийко власноручно виймав речі, не хотячи ані чути, щоб хтось з нас помагав йому. Розпаковував усе тільки у приявності доктора Морріса. Оба товариші майже півтора години в кімнаті стрийка розмовляли про щось, про що хіба небеса знають. Коли доктор Морріс знову появився, клав страшенне, але тихенько. Але коли мене побачив, відразу усміхнувся і якби оправдуючися, сказав: — Старий нині гнівний як сто чортів. Не знаю, яка муха сіла йому на ніс?

— Чи ви зірвали товариські зносини? — спитав я невинно.

— Але звідки, я і зривати зносини?!

Але все свідчило, що бреше. Між обома товаришами, — трохи я не написав: між обома злочинцями трапилося щось таке, що було для доктора Морріса таке приємне, якби хтось тягнув його за волосся. Доктор Морріс, який ще вчора мені не дуже подобався, нараз став для мене більш ніж підозрілий; я відчував і знав, що всякі пута вяжуть його з моїм шановним стрийком. Хто властиво був цей рудоволосий і рудобородий американець? Стрийко про це нам нічого не говорив, а ми не відважувались питати.

У тій хвилині прибіг стрийко Бенні цілком схвильований, але по приятельськи усміхнений і поводився, як чоловік, що хотів би помиритись. Взяв доктора попід руку, проходжувався з ним сюди-туди між грядками цвітів, повсюючи йому щось потихеньки, але при тім махаючи живо руками. В першій хвилині я хотів залишити їх самих, але тому, що вони не звертали уваги на мене, я сидів з книжкою в руках.

— Дурниця! Зверніться до Америки! — сказав стрийко. Доктор станув і замість відповіді, засміявся йому в очі.

Потім відійшли, а коли на закруті знову приблизились до мене, я почув, як доктор переконує мого стрийка: — Мусите це зробити! Це буде найпростіше рішення.

Стрийко змахнувши раменами, байдуже відповів: — Хай і так буде! Попробую, але за нищо не ручу...

Більше я вже не чув, але думаю, що після цього вони заключили, коли не мир, то принаймні перемиря.

Після цього за три тижні не сталося нічого, про що варта було би згадати. Цілий цей час пережили ми спокійно. Доктор Морріс бував щоденним нашим гостем і затер перше зле враження.

Доктор Морріс був лікар. Довгі літа перебував в Індії; але коли вибухнула війна між Еспанією та Америкою, вибрався на побоєвища доглядати закажених чумою. По заключенні миру переселився до Нового Йорку. Був уже тоді багатий і обходився без лікарської заплати. Грошей багато не мав, але зате мав два діямянти, які придбав досить дешево. Привіз їх з Індії, з Мадрасу і думав продати їх в Ню Йорку. Але з якихось причин це не так легко можна було зробити. Тут він познайомився з Бенні Смітом, який уже тоді мав відому торговлю діямантами. Стрийко Бенні не відкупив від нього діямантів, але запропонував йому за них спілку в торговлі. Доктор Морріс пропозицію прийняв і від того часу вони спільно стежили за діямантами. Оба були з Колочави, а коли доктор визначався незвичайним нюхом вислідкування діямантів, стрийко Бенні був незглибимий у видумуванні плянів, як їх здобути. Вони не були дурними іванами, щоб самі за діямантами копати землю, ні. Вони шукали тільки таких каштанів, які вже інші витягнули з вогню. Таким способом за 10 літ розробили значну кількість діямантів і торговля їх сильно розвивалася. Але перед кількома місяцями стрийкові Бенні ця праця переїлася, торговельна фірма, ніколи до реєстру незаписана, розійшлася. Дрібніші камінці порозпродували, а дорогоцінніші діямянти, яких не можна було зразу продати, взяли з собою до Европи.

З тридцяти таких діямантів належало 10 доторові, стрийкові Бенні тих двацять, що їх нам вже показав. За них дійшло між спільниками до якогось непорозуміння. Доктор Морріс хотів продати всі тридцять кусників, а з вторгованої суми хотів дістати за третину готівку, але стрийко Бенні не хотів продавати, бо діямянти або гроші — це, мовляв, одно і те саме. Доктор згодився і на це.

Доктор Морріс звірився нам теж, що дуже радо хотів би поселитись в Будапешті, що після що у світі до Америки вже не вернеться, що Будапешт подобається йому, бо видається йому живим та багатим містом, де можна працювати. Але про гроші йому байдуже, бо він має їх більше, ніж зможе їх видати. Зате радо сів би до карети і зробив би щасливою чесну дівчину, розумну, ніжну дівчину, якій міг би сказати: „Бавимося дома, де є чотири кути і пів пята".

Подружі плями доктора Морріса якось дивно діяли на нас. Підчас цих трьох тихих та спокійних тижнів доктор Морріс щось дуже крутився довкола Лві. Ми в цім не бачили нічого иншого, ніж звичайну чемність, а тільки пізніше почали ми поважно на це глядіти, коли почули натяки доктора на одруження.

(Далі буде).

З ПРИРОДИ І ЖИТТЯ.

Світло і життя.

Одним із найважніших чинників, що впливають на наше життя — це світло. Світло стало причиною інстинктовного поділу людського життя на дві частини життя вдень і життя вночі. З браком світла — темрявою, ночі, звикла людина свій відпочинок і сон, а людський організм від просвітку людства звязав своє активне, свідоме життя зі світлом.

Зокрема ріжні відтінки світла мають ріжний вплив на тіло і психіку людини. Так напр. увечір радо відпочиваємо в затишному кутку при світлі малої рожевої лямпочки, знову-ж при умовій праці ввечір чи уночі найкраще працювати при зеленій чи синій лямпочці. Також кожна жінка знає з досвіду, що вона виглядає більш принадьо при дискретнім світлі червоної лямпочки, ніж у яскравім деннім світлі.

Щоб вияснити таємний вплив ріжних родів світла, учені робили на людях, звірятах та росли ріжні досліди, що дали цікаві висліди.

Життя в червонім та синім світлі.

Ці досліди виказали зокрема, що на життя живих істот має могутній вплив синє та червоне освітлення. В однім швайцарськім інституті досліджували учені вплив світла на муравлях. Ось коли напр. над гніздом муравлів завісили синю шкляну плиту, що освітлювала муравлище синім світлом, показалось, що муравлі не можуть витримати того світла. Вони переставали будувати гніздо і втікали з того місця.

Зате коли найшлися в червонім освітленні почувалися там дуже добре і залюбки поселювалися там. Відомо теж, що у споживчих крамницях часто стрічаємо сині шиби, бо купці з практичного досвіду помітили, що сине світло проганяє мухи.

Дальше учені ділили групу досліджуваних звірят на дві частини, з яких одну виховували у синім світлі, другу-ж у червонім. Показалося, що ці останні росли і розвивалися багато ліпше, ніж перші.

Подібний вплив як на звірят, має сине і червоне світло і на людей; воно діє головно на напруження мязів.

У віденській неврольогічній клініці дослідники поручали людині із завязаними очима підносити випростовані перед грудьми руки здолини вгору. Коли при тім освітлювали з боку лице і шию даної людини червоним світлом, то руки при руху інстинктовно збочували в сторону джерела червоного світла; колиж те саме робили зі синім світлом, то руки збочують у протилежний бік, неначе тікають від синього світла.

Світло і рослини.

Зате цілком протилежний вплив має світло на рослини. Вони розвиваються добре, а то й надмірно під впливом синього світла, а нидіють, навіть завмирають в червонім світлі. Можна про те легко переконатися, обсервуючи напр. ровій та ріст сочевиці під впливом поодиноких світел

Вітаміни, гормони, шкіра — і світло.

Прикладом впливу синього і червоного світла на вітаміни — є вітаміна Д (що є в трані). Вона повстає при насвітлюванні товщевої сполуки т. зв. ерготерини промінями синіми або позафіолетними, що діють ще сильніше, ніж сині. Тої ерготерини багато у шкірі людини, в якій також твориться вітаміна Д під впливом позафіолетних промінів сонця. Тимто кривуха дітей (англійська хороба) виступає головно в зимі, коли мало сонця і взагалі у дітей, що живуть у безсонячних помешканнях.

Зовсім інакше як сине або фіолетне світло впливає на вітаміну „Д" червоне світло; воно нищить лікувальний вплив цієї вітаміни; зате коли поражену червоним світлом вітаміну „Д" знову насвітлити позафіолетними променями вона відзискує знову свою лікувальну міць.

Інакше буває напр. при насвітлюванні грудної молочної залози в жінок. При насвітлюванні її червоним світлом, вона виділює більше молока, що вчені пояснюють зростом еротичної вражливости під впливом червоного світла взагалі.

Шкідливий вплив довготревалого перебування у червоному світлі ствердили у фабриках фотографічних плит та болон, де можна працювати лише при червоному світлі. Тамошні робітники та робітниці попадають часто у стан хоробливого нервового подразнення і мусять покидати свою працю. Цей стан уступає скоро, коли робітники працюють при синім або зеленім освітленні, бо зелене світло діє подібно як сине.

Крім цього учені ствердили ще сильний вплив ріжних родів світла на цілий ряд гормонів (інсуліна, ріжні солі, хемікалії), що змінюють свої прикмети під впливом світла

Світло — ліком.

Червоні промені, як противники позафіолетних, злагіднюють запалення шкіри (наслідком сонця. Досліди виказали, що насвітлюванням червоним світлом можна приспішити і збільшити ріст дітей при дитячих формах недорозвою, головно побуджуючи ним діяння залоз, що виділяють до крови гормони, які нормують правильний ріст та розвій організму. Інші роди світла, що стоять посередині веселки як помаранчеве, жовте, зелене, блакитне, не мають такого сильного діяння як два бігунові і антагоністичні роди світла — червоне і сине або фіолетне. Головно ці два роди світла мають важний та могутній вплив на розвій та життя людини, а джерелом їх є головно сонце та менше далекі зорі. І це є ще одним доказом, що людина є залежна від могутніх сил всесвіту і живе з ним одним, нерозривним життям.

Богдан Галібей.

Чехословаччина

Країна романтики і відпочинку!
Країна цілющих джерел і природної краси!
Країна мистецтва та монументальних памяток!
Країна добрих краєвих доріг і залізничих получень!
Інформації подає кожне бюро подорожей, зокрема Чехословацьке Інформаційне Бюро, д-р інж. Й. Вальдміллер, Варшава, Алеи Єрозолімська 17.

Кактуси.

Кактуси в народній медицині.

Кактус — це кожному знана вазонкова рослина, звичайно з колючими кільцями, росте в теплих краях не у вазонках, але як великі кущі і дерева. Кактуси у своїй батьківщині є для тубильців невичерпаним джерелом овочів та відсвіжливого соку, з яких виробляють напитки та природні ліки.

У ріжних сторонах світу уживає простолюдя кактусів, як ліку на всякі недуги. Ось напр. мешканці Мексику втирають сок кактуса, знаного під назвою „королева ночі" в шкіру і лікують тим ревматичні болі. В останніх часах витягу з того самого кактуса уживають і лікарі як насердевого ліку, що підносить тиск крови. Із самих бил роблять мексиканці сухі тріски до розпалювання, бо вони дуже насичені легкопальним оліем. Зі соку іншого роду того кактуса т. зв. кактус геометрізанс роблять у Бразилії сильний сечогінний та протигарячковий лік.

На т. зв. опунціях — кактусах, що ростуть головно на Канарійських островах, годують кошенілі, які виробляють натуральний кармін. Інші кактуси-опунції родять овочі мах т. зв. кошенілі, які виробляють натуральний кармін. Інші кактуси-опунції родять овочі бігунки. Цього ліку вживають залюбки вояки Чужоземної Легії, бо він дуже лагідний і приємний.

Пейотль — святий кактус індіян.

На степових та скалистих височинах Мексику росте з вигляду скромний, кулистий, сіро-зелений кактус пейотль (Ехінокактус Вілліямсії). Цей сірий скромний кактус — це свята рослина індіян від непамятних часів, ще коли Америка не знала білих людей, а червоношкірі мали свої величаві держави ацтеків, маїв та ін., по яких лишилися нині лиш величаві міста-палати у пралісах.

Свій божеський культ завдячує пейотль своїм наркотичним прикметам. Коли людина зажне витяг зі свіжої чи засушеної рослини, тоді попадає у стан подібний до півсну, одначе звичайно без утрати притомности при звільненім віддиханні та акції серця. Людина, що зажила пейотль видить перед очима чудові барвні візії, що змінюються, чує чудову музику, одним словом попадає у стан невимовного щастя. Зажівають пейотль індіяни головно підчас своїх релігійних обрядів серед недоступних скель Мексику. Цей звичай тревае від непамятних часів і його застав уже Колюмб.

Індіяни, убравшись у відповідні строї після святого обряду, йдуть шукати божеської рослини, яка в їх мові зоветься „гіккурі". Найбільше цих опянливих кактусів росте в безплодних пустинях Мапімі і Сієрра Мадре

ЗАТРОЄННЯ ЧИ ТАЄМНА ПСИХОЗА?

У славнім промисловім місті Ліль у Франції трапився неавно випадок, що зацікавив усіх своєю таємничістю. Ото в одній рафінерії нафти появилися серед робітниць прояви якогось таємного масового захоріння. Почалось тим, що одну з робітниць нагло запаморочило, небавком теж інші жінки почали падати на землю і вони корчились в конвульсіях, викрикали безладні слова і дерли собі нігтями лице та одіж.

Візвані лікарі зробили аналізу повітря у фабричній галі, щоб переконатися, чи причиною цієї масової недуги не є часом шкідливі гази, що повстають при очищуванні нафтової ропи.

Вечором того самого дня згадана недуга виступила і в інших галях фабрики, при чому хорі були лиш жінки і малолітні хлопці, зате недуга майже не ткнула мужчин. У всіх відділах картина була та сама: хорі кидалися в конвульсіях, качались по землі, викрикували і дерли собі тіло та одіж.

Професори медичного виділу в Ліль перевели в хорих аналізу крови, щоб розслідити, чи нема в крови яких слідів отрути, але в крові не найшли нічого. Тому видали опінію, що у фабриці шаліє масова психоза (психоза — це рід нападового божевілля; воно може проявлятися також тим, що здорові психічно наслідують психічно недужих під впливом контакту з ними).

На їх думку цю діягнозу потверджує теж факт, що коли коло робітниць, що стояли наверх фабрики, переносили хорих робітниць, то здорові діставали такі самі прояви. Правдоподібно ця недуга є проявом масової істеорії у легкопобудливих жінок.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Сталева вязниця

Жахливі хвилини у підводнім човні.

Різні буденні справи, важні політичні події та підготова до коронаційних парад так зааб сорбували англійські урядові кола, що вони мали дуже мало часу займатися трагедією підводного човна „Позейдон". І може ціла ця трагічна подія булаб пішла в забуття, якби не пригадалась вона знову мешканцям британського острову.

Англійський король надав командантові „Позейдона", лінійному сотникові Джонові Вілісон великий хрест ордену Вікторії. Всі підчинені сотника, що вийшли з катастрофи ціло, дістали вищу рангу, а 18 жертвам катастрофи поставили памятник. Бо вони згинули як герої за славу й могутність Англії.

Морські маневри на Далекому Сході.

„Позейдон" — човен містоти 1.500 тон був одним з найкращих і наймодерніших підводних кораблів англійської фльоти. Разом з іншими морськими одиницями висилали цей підводний човен на води Тихого Океану, де він мав брати участь у маневрах фльоти на Жовтому Морі.

„Позейдон" покинув кореанську пристань Гаяну і взяв курс до збірної точки віддаленої 350 морських миль, де мав він прилучитися до цілої фльоти.

Недалеко пристані Вейгавей скоїлася катастрофа. „Позейдон" їхав з причини бурхливої погоди частинно під водою, так що тільки пів командантської вежі і перископ виставав із води. Високі хвилі били по сталевій вежі й окутували її хвилями піни. Капітан оглядав крізь перископ околицю. Була 6. година рано, коли на горизонті вирнула раптом смуга диму. Як пізніше виявилося, цей дим ішов із комінів китайського перевозового пароплаву „Юта". По пів годині оба кораблі наблизилися до себе на віддаль не більшу як 100 ярдів. Капітан дав наказ виплисти на верх. Підводний човен спрямувався на право, щоб вимінути пароплав. Невідомо з яких причин, мабуть через непорозуміння „Юта" змінив також напрям. Він скрутив на ліво і їхав із найбільшою швидкістю просто на „Позейдона". Від удару розірвалася сталева стіна човна і вода стала вдиратися до середини. Човен став поволі тонути. Командант дав наказ покидати загрожений човен. Крізь перископ бачив він ще, як пароплав спустив рятункові човни, які почали виловлювати з води моряків. Відтак перископ закрила вода й темнота.

Відрізані від світа.

„Позейдон" спадав усе нижче й нижче та вкінці затримався на якійсь скелі у глибині 70 метрів від поверхні води. У сталевій вязниці було ще замкнених 24 моряків. Але тільки 5 моряків було у безпосередній близькости капітана. При ударі сталева стіна загородила дорогу до галі акумуляторів.

Командант стояв із своїми людьми у машиновій галі. Вода почала чимраз більше наливати. Шістьох людей робило надлюдські зусилля, щоб стримати приплив води та відсунути від себе небезпеку смерти хоч на годину. Найбільше клопоту мав капітан з молодим 13-літнім китайським стюардом Аг-Гай, який щойно від кількох днів працював на підводному човні. Разу-раз гладив його капітан по голові намагаючись успокоїти малого китайця.

А вода підійшла за той час вже до колін. Вкінці вдалося морякам з важким трудом якось забезпечити ушкоджену стіну і стримати наплив води. Покищо відсунули вони від себе небезпеку затоплення, зате станули перед маревом смерти з причини недостачі воздуху. Важко дихаючи і купаючися у власному поті тиснулись моряки коло останнього запасного збірника кисня. Малий Аг-Гай лежав без сил в раменах команданта. Небавом не стане вже і цієї дрібки кисня...

Раптом із зовні хтось застукав до сталевих стін затопленої лодки. Сигнали азбуки Морзе! Нурець заповідав увязненим у сталевій домовині морякам рятунок. Ще короткий час мусять вони видержати. Капітан гірко усміхнувся. До цього часу вони всі подушаться. Про рятунок інших то варишів уже годі було й думати.

Не залишалося нічого іншого, як спробувати видобутися з підводного човна. Поволи перейшли моряки крізь темні коридори до зачиненого віконця вежі командата. Всі вложили свої модерні плавацькі однострої. На щастя ці останні рятункові прилади були недалеко. Могутній натиск і панцирні двері вежі, лежачої боком лодки, стануть отвором. Раптовний наплив води кинув капітана своєю силою кілька кроків узад. Він притиснув ще сильніше малого хлопця до себе. Чотири пари моряцьких рук випхали його з лодки. Капітан Джон Віліс почав у думці числити. По кольорі води пізнавав він, що підходить чимраз вище на поверхню води. Відтак зробилось ясно довкола. Він почув, що його схопили чиїсь руки і тоді стратив память.

Також 5 інших моряків, включно з тринацятьлітнім китайцем вийшли живі зі сталевої вязниці. Тільки 18 моряків, яких катастрофа заскочила у безпосередній близькости місця зудару не могли рятуватися. Бо вже по кількох хвилинах після катастрофи вони згинули. Їх тіла добули разом із підводною лодкою і поховали відтак з усіми моряцькими почестями.

Скарб у шлунку морської потвори.

У боротьбі під Абукіром, Нельзон розбив французьку фльоту, що перевезла армію Наполеона до Єгипту. Вона теж мала держати постійну комунікацію з батьківщиною. Тоді затопили корабель „Оріент"

Затоплені скарби.

Уже давно кружляли поголоски, що на чердаку затопленого корабля було дуже багато срібла й золота. Всі дорогоцінности переховували в деревляних скринях. Великі скарби, що спочивали на дні моря, зацікавили багато людей. Не забракло теж сміливців, що докладали всіх зусиль, щоб провірити тайни глибокого моря. Одначе ніхто не прослідив місця, де лежать скарби. В останніх часах зацікавився живо скарбом англійський полковник Понсоб. Він призначив усі свої асигнаджені гроші на досліджування скарбу. До тяжкої й рискованої праці заангажував двох славних нурців. Тепер увесь час робив горячкові приготування до сміливого діла.

На дні моря

В хроніці відчитали місце затоплення корабля „Оріент". Експедиція не гавла ні одної хвилини. В означений день опустили на дно моря нурця Брандона. Десять мінут Брандон не давав ніяких знаків. Раптом пробіг нервовий сигнал: „витягати на поверхню". Служба видобула негайно нурця, що розказував усім свої вражіння. Брандон запримітив останки корабля, а на його чердаку найшов золоту монету, що правдоподібно належить до великого скарбу. Тоді зустріла нурця неймовірна пригода. В часі розшуків появилася грізна потвора, що плила в сторону Брандона.

Одначе він упору запримітив велику потвору й негайно сховався в кораблі.

Працюють.

Чергового дня занурився в море другий нурець, що звався Саерс. Він теж розказав усім про велику потвору. Тоді почали працювати рівчасно оба славні нурці. Один із них держав у руці гострий ніж, щоб кожної хвилини забити грізну потвору, а другий знову шукав великого скарбу.

Одначе праця енергійних нурців не дала бажаних успіхів.

Бо нараз напала на Брандона потвора й не дозволила шукати скарбу. В цей менг зручний нурець пробив ножем грізного ворога.

Тоді сміливих нурців видобули на поверхню моря. Вони рішуче заявили, що дальше не продовжатимуть праці.

Скарб у шлунку потвори.

Понсоб прохав, щоб нурці докінчили розпочату працю. Вони на це ніяк не хотіли погодитися.

Раптом на поверню моря виплила мертва потвора. Тоді на чердаку корабля розпороли велику звірюку. Якеж було всіх здивування, коли в шлунку потвори найшли дорогоцінний скарб. Понсоб продав його за кілька міліонів золотих.

СТОМАТОЛЬОГ-ДЕНТИСТ

Д-р Ст. Дмоховський

ЛЬВІВ. УЛ. СИКСТУСЬКА Ч. 35.

Лябораторія рент.-технічна
год. принять 9—12, 3—6.

НАКОЛЕСНИК ІЗ ДОВГОЮ БОРОДОЮ.

Довга борода, яку колись уважали найбільшою прикрасою мужчини, сьогодні зовсім непотрібна і стала радше якимсь рідким іноді дивним явищем. Іноді ще й чимало клопотів спричинює борода. Найкращим доказом є подія, яка недавно скоїлась коло Копенгагену.

Дорогою, яка вела до Копенгагену, їхав незвичайно швидко якийсь добродій з дуже довгою бородою. Підчас їзди трапився йому якийсь дефект. Бородач почав направляти ровер, одначе так занявся своєю роботою, що зовсім не звернув уваги на те, що борода почала замотуватися у шприхи коліс. Коли бородач запримітив це, було вже запізно, бо волосся так сильно замоталося, що бідолаха не міг його ніяким чудом відмотати. Радше-рад почав просити помочі в інших наколесників. Та й вони не могли нічого вдіяти. Не було іншої ради, як відтяти бороду. Покликали негайно з найближчого села стрижія, який обстриг нещасливому наколесникові бороду зовсім коротко і таким чином звільнив його від прикрого примусового положення

Дрозд Львів

Консерватор

безконкуренційний засіб до консервування конфітур, соків, маринат і т. п.

Дістанете у всіх крамницях.

НОВА РАДА НА ДЕМОНСТРАНТІВ.

У Злучених Державах вибух був недавно страйк пристанових робітників. Страйк був полученний із заворушеннями підчас яких інтервенювала безуспішно американська поліція. Бо робітники заздалегідь ушкодили водотягові рури. Газові бомби також не викликували ніякого ефекту, бо морське вогке повітря невтралізувало слізні гази.

Тоді поліція почала вживати інших засобів, а саме закупила багато якогось порошку, що викликує сверблячку. Сконденсований у малих бомбах порошок вже кілька хвилин після вибуху такої бомби розганяв цілу юрбу страйкарів.

Всі втікали до воріт, до домів. Багато демонстрантів покоравилось болюче, бо так сильно всі пхались, що про дальші демонстрації не було навіть мови. Цей засіб був такий успішний, що страйкарі після довших пертрактацій погодилися і вернулися до праці.

—o—

МОЛОДИЙ ГЕНІЙ.

У Злучених Державах Північної Америки, в місцевості Граніт Фейлс, живе 13-літній хлопець, що його прозивають „молодий Едісон". Без уваги на його молодий вік, він є інжинієром електрики. Його батьки улаштували йому в гаражі варстат, де молоденький інжинір сам запровадив електричне світло і уладив усі потрібні прилади. Найцікавішим таким приладом є нектромагнет, що може притягати тягар ваги 50 кільограмів. Все приладдя у варстаті „молодого Едісона" є зладжене зі старого заліза.

Франклін Лей, так називається цей геніяльний хлопець, маючи 10 літ збудував свій перший електричний мотор. У томуж гаражі є теж його велика книгозбірня з ділянки електротехніки. Усі ті книжки малий Франклін знає майже напамять. Знавці кажуть, що „Молодий Едісон", добув таке знання, що його міг би йому заздрити не один молодий інжинір-технік.

—o—

ЖИВИЙ ІЛЮСТРОВАНИЙ ЖУРНАЛ

У Сідней (Австралія) помер чоловік, якого називали „живим ілюстрованим журналом".

Цей чоловік називався Джон Беннем. Ціле його тіло було татуоване й покрите найріжнороднішими малюнками. Прапори, кораблі, риби, метелики і т. д. були зовсім виразні і цими малюнками на своїй шкірі Джон Бенель дуже гордився. Одначе найцікавіше те, що Беннем сам був власником інституту татуування і його найкращою реклямою був він сам. На недостачу клієнтів не міг він ніколи нарікати.

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

На допомогу студентству.

На фонд допомоги українській академічній молоді зложили в Адміністрації „Діла": д-р Дмитро Левицький, Львів, 30 зол. Досі зложено у нас на допомогу студентству 464.50 зол.

Коли властиво кінець року?

З кругів батьків шкільних дітей довідуємося, що свідоцтва в народніх школах з датою 21. червня 1937. мають бути роздані у вівторок 22. червня ц. р. Це, мовляв, тому, що дня 21. червня (понеділок) — греко-католицьке свято (Зелені Свята). Не можемо того розуміти, чому свідоцтва в народніх школах мають мати дату 21. червня (велике греко-кат. свято!), а не, скажім, 19. червня (субота) і чому не можнаб їх роздати вже в суботу? Адже з уваги на два чергові святочні дні це булоб великою полекшею і для шк. дітей, і для вчителів і для батьків, тому роздачу свідоцтв у суботу прийняліб напевно всі з найбільшим вдоволенням.

Одночасно, як бачимо хочби з новинки в „Ділі" (ч. 130), на день 21. ц. м. заповіджено іспити до ліцеїв (м. ін. у Стрию). Як це можливо, щоб компетентні чинники не запримітили, що 21. червня — велике греко-кат. свято і що в тому дні всі шк. діти у Сх. Галичині святкують?

Просимо українські компетентні чинники, зокрема львівський Ординаріят, вглянути в цю аномалію і поробити негайно там, де слід відповідні заходи. Чейже не можемо терпіти, щоб у наше велике свято наші діти йшли по свідоцтва, або сідали до іспитів!

—o—

Великий політичний процес у Львові.

15 МОЛОДИХ УКРАЇНЦІВ (-ОК) ПЕРЕД СУДОМ ПРИСЯГЛИХ.

(Осьмий день розправи.)

ВІДЧИТУВАННЯ ЗІЗНАНЬ І ПРОТОКОЛІВ.

В середу 16. ц. м. минув ще цілий день на відчитуванні зізнань свідків і бл. п. В. Герети та протоколів зі секцій тіла убитих: Копача, Ковалюківної і Мельника. Щойно в четвер 17. ц. м. буде промовляти прокуратор і оборонці.

СЕНЗАЦІЙНІ ЗІЗНАННЯ ГЕРЕТИ.

На початку розправи предсідник заявив, що трибунал відкинув внески обор. д-ра С. Шевчука і частинно внески обор. д-ра Ст. Шухевича. Зате трибунал згодився, щоб віднайдену ганчірку і клаптики паперу, що їх — як каже акт обвинувачення — поліція найшла при ревізії у пивниці п. Нагайчуків. Між іншим відчитано теж обширні зізнання зі слідства бл. п. В. Герети. З цих зізнань виходить, що його батьком є боднар з Козови пов. Бережани і має 3 морги поля. Мати померла йому в 65 р. життя. Там теж виховувався і скінчив народню школу. Опісля ходив до гімназій в Бережанах, де скінчив VI клас. До VII. і VIII. кл. ходив до Тернополя, де теж здав іспит зрілости в 1932. р. і вернувся до Козови. У батька перебував аж до жовтня 1934. р. і двома наворотами вносив прохання, щоб його приняли на богословські студії, але прохання відкинено з недостачі місця. В 1933. р. записався на право у Любліні, але не міг студіювати, бо не мав матеріяльних засобів. Побут у Козові, важкі матеріяльні умовини, неможливість продовжувати студії та важка недуга очей змінили його психічно так, що в 1933. р. вступив до ОУН. Спершу Герета не хотів виявити, хто його звербував до ОУН. Пізніше зізнав, що в літі 1933. р. стрінувся у Бережанах з Богданом Пашківським, з яким ходив раніше до гімназії. В розмові на політичні теми Пашківський запропонував вступити до ОУН тому, що кожний свідомий українець повинен бути членом цієї організації. Герета висловив свою згоду поданням руки і словом чести кажучи, що від цієї хвилини буде вважати себе карним членом ОУН. З Пашківським стрічався ще кілька разів у Бережанах і від нього дістав теж бюлетин ОУН, але по його прочитанні знищив, щоб не попав у руки поліції. Підкреслив, що на терені Бережанщини не проявляв ніякої діяльности, бо в тому часі нездужав на очі. В осени 1934. р. Пашківського Б. забрали до табору у Березі Картуській і тоді зголосився до Герети в Козовій невідомий мужчина, подав організаційне гасло і заявив, що від того дня організаційне гасло, отримане від Пашківського, не існує і подав Гереті інше гасло, а саме „Зелений Клин" та відповідь „Зазуля". Одночасно додав, що хто звернеться до Герети з тим гаслом, має виконати його доручення. З кінцем жовтня 1934. р. Герета приїхав до Львова і записався на однорічний торговельний курс „Р. Ш." З кінцем листопада або з початком грудня 1934. р. викликав його зі школи один молодий мужчина і заявив йому, що відтепер Герета підлягатиме йому організаційно. З ним Герета стрінувся ще кілька разів і тоді довідався від нього, чому ОУН припинила свою діяльність. Далі зізнав про свої стрічі з Ковалюківною і Копачем, який переконував його, що в ОУН дуже погані відносини. На думку Копача найактивніший елемент вирешетований, а на волі залишився непродуктивний елемент, самі „паничі". Їм не хочеться нічого робити, чи теж бояться і як могив свого неробства покликуються на умовини, кажучи, що в інтересі організації залишити покищо свою діяльність. Так далі не може бути — додав Копач і заявив, що правдиві революціонери згуртували ся у групі „ЗОВ". Тому Герета зажадав вияснень від свого зверхника, який теж дав їх йому при черговій стрічі. Він признав, що Копач і Ковалюківна є старшими членами ОУН, по виході з в'язниці зорганізували опозицію в ОУН і видали навіть летючки, що їх розкинули в жовківському повіті. Зміст цих летючок, говорив зверхник Гереті, плиткий. В цих дуже недбало виданих летючках Копач і Ковалюківна повідомляли, що зорганізували опозицію в ОУН. Саме зміст цих летючок, заявив зверхник Гереті, є найкращим доказом, що сам Копач і Ковалюківна є невідповідальними людьми, не мають здорового погляду на організаційні справи і не можуть вести нарід до революції та бути командантами. Одночасно зверхник доручив Гереті далі втримувати з Копачем і Ковалюківною контакт і видобути від них зброю та літературу. Саме тому пояснив зверхник, сконтактовано Герету з Копачем, бо ОУН навмисне контактує своїх членів з ними, щоби мати в „ЗОВ" якнайбільше своїх людей.

Далі Герета зізнав, що при дальших стрічах з Копачем вдавав його гарячого прихильника. Тому Копач розкрив йому пляни групи „ЗОВ", що їх наші читачі знають уже з акту обвинувачення. Герета запропонував Копачеві, що зорганізує експропріяційний напад у бережанському повіті, щоб лише витягнути від нього зброю. Виєднавши згоду Копача на передання зброї і літератури в одному пакунку Герета повідомив про це при найближчій стрічі свого зверхника. Він при найближчій стрічі подав Гереті гасло і відповідь та доручив сконтактуватися при їх допомозі зі своєю товаришкою з курсів Марією Мицківною. Коли Герета звернувся до неї називаючи подане гасло, вона зробила дивну міну, відвернулася, відійшла та не хотіла з ним говорити. При найближчій стрічі зверхник вияснив Гереті що гасло було фальшиве, тому подав нове гасло, при допомозі якого Герета сконтактувався з Мицківною і вона на його доручення відобрала пересланну зброю від Копача. Далі Герета зізнав про свій побут у помешканні Копача у Рудні, про дальші стрічі зі зверхником, про побут у білогорському лісі і відвідини в хаті Копача дня 21. квітня 1935. р. При кінці своїх зізнань Герета заявив, що не знає ні Костя Березовського, ні Ю. Дмитерка, ні Г. Дячишина, ні І. Мирона ні обох Мерцалів. Заявив рішучо, що не видавав приказу вбити ні Ковалюківної ні Копача.

ТАЙНА РОЗПРАВА.

На кілька хвилин предсідник трибуналу наказав публиці вийти зі салі розправ, щоб відчитати при замкнених дверях якийсь комунікат ОУН.

Вкінці предсідник на внесок обор. д-ра Н. Савчака відчитав зі „Студентського Шляху" за 1934 р. ч. 9-10 статтю „Молодь, праця і характер", підписану іменем „Арпад" на обставину, що підс. Кость Арпад Березовський підписував друковані статті повним своїм іменем та у згаданій статті є речником конструктивних ідей.

18 ПИТАНЬ ДЛЯ СУДДІВ ПРИСЯГЛИХ.

По вичерпанні доказів протоколянт відчитав 18 питань трибуналу для суддів присяглих, а саме: 15 питань про вину підсудних за злочин державної зради по думці статті 97 § 1 к. к. (за приналежність до ОУН), два питання щодо вини підсудних Мерцалів за злочин намаганого вбивства по думці ст. 23 і 225 § 1 к. к. та одно питання щодо підс. О. Бабяка у напрямі зменшеної відповідальности.

ЕВЕНТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОБОРОНЦІВ.

Після того обор. д-р **М. Західний** зголосив іменем оборони внесок, щоб трибунал поставив ще 15 евентуальних питань для присяглих суддів по думці ст. 166 к. к. (участь в організації, що змагає до проступку). Прокуратор спротивився, а тоді обор. д-р **В. Старосольський** виголосив репліку та подав основні мотиви, які з юридичного боку промовляють за поставленням цих 15 евентуальних питань. Хоч знаємо прихильне становище Найвищого Суду — говорив оборонець, — але воно може бути змінене й оборонці, ці лицарі права, вважають за свій обовязок боротися за його зміну. Найвищий Суд станув на становищі, що якщо порозуміння має на меті злочин державної зради, тоді таке порозуміння є злочином зі ст. 97 § 1 к. к. Одначе оборона стоїть на становищі, що порозуміння з метою головної зради є тільки тоді злочином зі ст. 97 § 1 к. к., якщо намір державної зради має форму „спроби", про яку мова у статтях: 93, 94 і 95 к. к. Як це сказано у ст. 97 § 1 к. к. конкретно приналежність до ОУН була би тільки тоді злочином зі ст. 97 § 1 к. к., якби діяльність ОУН була звернена безпосередньо до відорвання частини території від державної цілости. Таку інтерпретацію подає між іншим співтворець теперішнього карного кодексу проф. Ю. Макаревич. Тимчасом є загально відомою річю і ствердженою свідками в цій розправі (свідок. Фурман і ком. Дугелло), що теперішня діяльність ОУН має на меті тільки підготову до державної зради в майбутньости, а не є „спробою" державної зради по думці ст. 93 і 23. к. к. Наслідком того приналежність до ОУН може бути тільки вчинком по думці ст. 166 к. к. Слушність такої інтерпретації була підтверджена авторитативно самим законом. У постановах, що вводили кодекс карної процедури сказано, що вчинок зі ст. 166 к. к., якщо його предметом є головна зрада, належить до компетенції присяглих суддів. Таким чином закон виразно признав, що організація з метою державної зради може бути вчинком зі ст. 166 к. к. Справді пізніше справленням друкарської помилки скреслено згадану постанову, але, як слушно каже у своїм коментарі Могильницький, те скреслення має тільки процедуральне значіння, що мовляв вчинок зі ст. 166 к. к. не належить до суду присяглих. Автентичної законної інтерпретації, що про неї вище сказано, те скреслення не може заперечити.

Своє становище в цій справі трибунал займе завтра, бо предсідник відложив розправу до год. 9-ої рано.

НІМЕЧЧИНА ТА ІТАЛІЯ КОНТРОЛЮВАТИМУТЬ ДАЛІ БЕРЕГИ ЕСПАНІЇ.

ЛЬОНДОН, 16. 6. ПАТ. Спільний комунікат німецької та італійської амбасади у Льондоні стверджує, що амбасадори Німеччини та Італії поінформували голову комітету неінтервенції, що оба уряди рішили згідно з договором з 12. ц. м. відновити співпрацю з комітетом неінтервенції і переводити контролю на еспанських водах.

КНЯЖНА ЮЛІЯННА СПОДІЄТЬСЯ ПОТОМКА.

АМСТЕРДАМ, 16. 6. ПАТ. Княжна наслідниця престолу Юліянна сподіється в найкоротшому часі потомка. Вчора сказала через радіо, що „з нагоди щасливої причини здорової натури" не могтиме взяти участи в прилюдних святах.

Перед зближенням Франції і Німеччини.

Сензаційна подорож шефа німецького генерального штабу до Парижа і до Льондону.

Велике враження в політичних колах Європи викликала вістка про подорож шефа німецького генерального штабу ген. Бека до Парижа, де відбуде нараду з ген. Гамеленом. Кружляють поголоски, що Німеччина намагається відтягнути Францію від СССР і з тією метою запропонувала Франції договір про ненапад.

Авас повідомляє, що ген. Бек по кількаденнім побуті у Франції відїде до Льондону.

Одночасно до Льондону виїздить мін. Нойрат, де відбуде нараду з мін. Іденом про положення в Еспанії.

При кінці червня п. р. марш. фон Бльомберг виїздить на тиждень до Будапешту. Німеччина хоче допомогти Мадярщині розбудувати свою правильну армію та увільнитися від військових клявзуль договору у Тріянон. Німеччина доставила би Мадярщині необхідні військові матеріяли

СЕНЗАЦІЙНА ЗАЯВА ДОБОШИНСЬКОГО.

У краківському процесі проти інж. Добошинського за „заязд" на Мисленіце трибунал на внесок оборони від розправу при замкнених дверях. Тоді підс. Добошинський склав зізнання у справі своєї військової служби. Коли підсудний заявив, що жиди мають у Кракові цивільну і військову владу і подав прізвище д-ра Каліцького та ген. Монда, предсідник гостро зганьбив підсудного звертаючи йому увагу, що оба згадані є католиками.

Далі підсудний заявив, що на нього зробила велике враження стаття в „І. К. Ц." п. н. „Ми згубили нарід". Ця стаття разом зі статтею про інспектора праці завважила в його рішенні про напад на Мисленіце. Вкінці заявив, що прийшов на нього момент, коли не бачив можливости легальної праці.

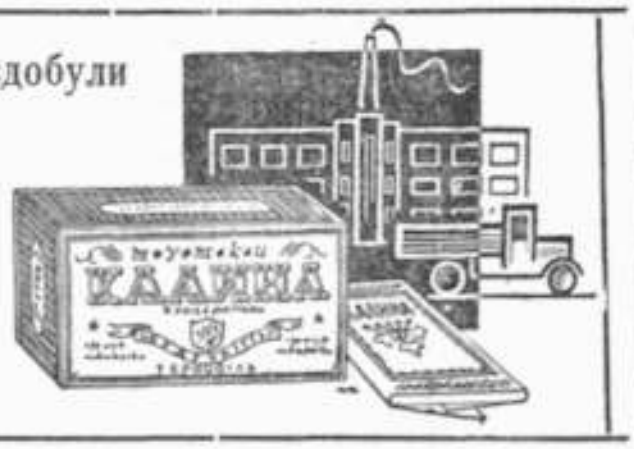
Читайте „Діло"!

Через свою знамениту якість здобули

ПАПЕРЦІ і ТУТКИ (ПОВНОВАТКИ)

„КАЛИНА"

СОТНІ ТИСЯЧ ВІДБОРЦІВ.

Засідання сойму.

Гострий виступ проти жидів. — Становище українців до фонду „народової культури".

На засіданні сойму в середу 16. ц. м. при розгляді проекту закону про фонд „народової культури" обговорювали жидівські справи. Пос. ген. Желіговський заявив, що з фонду „народової культури" повинні передовсім користати поляки, а також славянські меншини, дотично яких цієї справи не брали надто ригористично. Зате не слід допустити до участи в цьому фонді жидів, бо вони мають власні капітали, а в ділянці культури їм теж добре. Жиди хочуть накинути свою культуру иншим народам. Жидівську справу можна розвязати так, щоб вони вибралися з Польщі. Над цим повинні роздумати оба народи.

Опісля промовляв пос. **Кузьмович**, який заявив, що українці з уваги на вагу закону, основуються на цьому, що мета закону, який торкається культури і науки Польщі, є надто широка, щоби її можна звести лише до народової польської культури. Українці предложили, щоби в уступі четвертому, який згадує про засоби фонду, була згадка і про підтримку інших націй. Будемо голосувати проти поправки, що її предложив ген. Желіговський, бо її ухвала була би небезпечним прецедензом. Не могло би творити прецеденс, що в уступі першому конституції, який каже, що Польща є спільним добром всіх її громадян, скреслять слово „всіх" і вставлять слова „лише деяких народів", а це було би національною дискримінацією. Українці будуть голосувати за цілістю закону, одначе це голосування роблять залежним від відкинення поправки ген. Желіговського. Инакше голосувати будуть проти закону. — По промовах пос. Зомерштайна і Вагнера, почалось голосування, при чому становище сенату, щоби вилучити національні меншини від участи в фонді, вперлось.

ЯКУ ЗРАДУ ЗАКИДАЛИ МАРШ. ТУГАЧЕВСЬКОМУ?

Льондонський „Інінг Стандарт" повідомляє, нібито маршал Тугачевський видав Німеччині чехословацькі мобілізаційні плани на випадок війни у середущій Европі. Плани ті виявив Тугачевському чехословацький штаб підчас його гостини в Празі, куди він приїхав був, щоб заключити пакт із Чехословаччиною

РЕКОНСТРУКЦІЯ АВСТРІЙСЬКОГО КАБІНЕТУ?

Відєнський кореспондент белградської „Правди" звідомляє, що невдовзі прийде до важних змін у складі австрійського уряду.

БОЛГАРІЯ ДІСТАЛА НАСЛІДНИКА ПРЕСТОЛУ.

СОФІЯ, 16. 6. ПАТ. Болгарська королева привела на світ сина — наслідника престолу. Королева і королевич зовсім здорові.

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., телефон 254.46. Приймаю футра до перехования літом.

— **Літнисько — Дора** — Пансіон Ремісничої Фундації Імени І. І. Кокорудзів приймає від 15. червня літників. Достатній, вибагливий харч, ціни приступні, ближчі інформації дає: Управа Ремісничої Фундації, „Дора", Яремчанська 54.

— **Найкраще проведете літо в Камені Довбуша** біля Яремча. **„Зелена Палятка"** — під кермою п. С. Олесницької — поручає гарні кімнати з першорядним, на бажання дієтичним харчем. 115 1—2

— **Приймаю пацієнтів** у мому заведенні Львів, вул. Сикстуська 17., тел. 265-73 від 9—1 і від 3—6.30, в неділю і свята за попереднім замовленням. Пльомби, золоті, платинові і емальовані корони, штучні зуби в золоті кавчуку і нержавіючій сталі. Регуляція зубів, що криво ростуть. Полекші в сплатах. **Насс.**

— **В Українськім Лікарськім Т-ві** чергові сходини членів у пятницю, дня 18. ц. м. в год. 7. веч. На сходинах виголосить д-р Т. Е. Бурачинський відчит п. н. „Гігієнічно-лікарські досвіди з абісинської війни". 1143

— **Залізничі полекші для збірних прогульок.** Залізничі дирекції подали до відома кас по залізничих дворцях з нагоди збільшеного туристичного руху, що право до полекш підчас переїзду прислугує всяким суспільним організаціям. З цих полекш можуть користати групи, зложені щонайменше з 15 осіб. При групах понад 60 осіб залізнична знижка є 50 пр.

— **Пошо та крутанина?** Недавно вирнула була вістка про уступлення президента львівського апеляційного суду Зборовського зі свого становища. Вістку цю урядово здементовано. Тимчасом це дементі не відповідало правді, бо п. Зборовський таки уступив і минулого вівторка передав урядування віцепрезидентові Гертманові.

— **Везуть їх на показ.** До Варшави вибирається найближчої неділі прогулька загонової шляхти з під Підкарпаття коштом відомої польської організації, що пробує розбити єдність українського народу під новим класовим гаслом. Справді варто їх побачити!

— **Як устерегтися перед плямистим тифом.** Хоча санітарно-адміністраційна влада розвинула широку акцію в боротьбі з плямистим тифом, все-таки появляються денеде нові випадки цієї пошести. Кожний літник і турист, що вибирається на віддих на село, мусить з цією небезпекою числитися. Можна вправді устерегтися перед нею способами, які диктує загальна гігієна, отже не стикаючись з місцевим населенням і т.п., однак це не дається так легко перевести, як шляхом безпосередньої відпорности проти цієї недуги. Таку відпорність проти плямистого тифу можна набути при помочі охоронного щіплення вакциною проф. Вайгля. Цю щіплянку проти плямистого тифу можна дістати в аптиці або в заведенні біольогії львівського університету при вул. св. Миколая 4. Ціна 8 зол. за комплет (три ампулки), потрібний до відпорнення одної особи проти плямистого тифу. Щіплення може перевести кожний лікар, причому защіплений чоловік може вчасі щіплення, яке обіймає підшкірні іньекції, виконувати обовязки свого звання.

— **Українці на чужинних виставах.** Олекса Грищенко виставляє тепер свої малюнки в Парижі у палаті „Пті Палє" на виставі „Сучасного мистецтва" і в т. зв. токійській палаті на терені сучасної всесвітньої вистави у секції „Види Парижа".

— **Вбивство під Чорногорою.** При будові метеорольогічної стації й астрономічної обсерваторії на верху Піп Іван у Чорногорі був занятий будівничий Антін Манугевич, що вибрався був 5. ц. м. до Косова і пропав без сліду. Коли по двох днях він не вернувся, один робітник пішов за ним. Він стверднв, що Манугевич 7. ц. м. заночував у Дземброні і на другий день пішов у напрямі гори Піп Іван. Коли до 11. ц. м. Манугевич ще не вернувся, почала шукати за ним поліція. На днях знайшли його тіло в ярі під верхом гори Смотрич. Хтось його вбив, ограбив з грошей та вбрання і кинув у яругу. Осторога для туристів і літників.

— **Коли для божевільних нема місця в Кульпарковій.** Божевільний жид Кісіль Меркач напав на мешкання Л. Законника в Золочеві і сильно побив та покусав його жінку і в дітей. Хоча Меркач відомий як небезпечний фурієт, який ще давніше відкусив жінці ніс і теші лице, його випустили з кульпарківського заведення на волю, бо не було кому за нього платити.

— **Жертва грому.** В часі бурі ударив грім у хату Ілли Василини у Манаєві зборівського повіту. Василина погиб на місці, а хата згоріла.

—**Грім убив цілу родину.** Над дрогобицьким повітом перетягнула в ночі на 14. ц. м. велика буря з громами. Один грім ударив у хату Миколи Круцая в Добрівлянах. Наслідки були трагічні. Грім убив господаря, його жінку, 5-літню доненку і 3-літнього сина. Крім того грім ударив у хату Мих. Вижника і спалив цілу загороду.

— **Краєва хроніка.** В Річці косівського повіту арештовано Миколу Кищука за вбивство снятинського купця, що їхав у ночі з 18 мішками муки. Кищук признався до злочину. — В Заруді пов. Зборів 48-літній селянин Василь Кучмик розбирав на подвірі знайдене в полі артилерійське стрільно, яке вибухло і розірвало його на кусні. — З ріки Стрипи під Бучачем добули 16-літню топільницю Розалію Яновер, яку якась дівчина стримула з берега у воду. Топільниця не давала вже знаків життя і щойно при помочі штучного віддихування вдалось її відратувати. — До бюра державного надзірництва в Надвірній вломився злодій, розбив огнетривалу касу і забрали 1.500 зол. — Трьох селян із Станимира пов. Перемишляни вибралося фірою в поле косити конюшину. Один із них держав косу так незручно, що одного 24-літнього чоловіка зарізала на смерть.

— **Кара смерти за вбивство Кендзьорки.** В Берестю відбулася судова розправа проти 16-літнього Вельвеля Щербовського за вбивство жовєм поліцая Стефана Кендзьорки, що сконфіскував масо з нелєгального заріву. Цей випадок викликав відомий жидівський погром у місті. Вельвеля Щербовського засуджено на кару смерти, позбавлення громадянських прав і на заплату 1 зол. для цивільної позивниці. Оборона засудженого заповіла апеляцію.

„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 50.
Тел. 260-04. ПКО 503.831.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант“ терп. і воск. у всіх краскаx
ПАСТУ до взуття „Елегант“ люкс, в тубах у всіх краскаx
ПАСТУ до підлоги „Французька маса“ (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до білля помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 950

Чехословаччина край живців і мінеральних джерел

Чехословаччина є краєм живців, яких більшість має світову славу, а щодо своєї лікувальної сили безконкуренційною. В околицях, вивізуваних в багатолюдних лікувальних джерел повстали купелеві живці такої міри, як: Карльсбад — Карльове Вари. Лікувальне ділання 16 джерел в таке різнорідне та успішне, що цей живець притягає десятки тисяч людей річно з усіх країв для лікування. Marianske Lázné — мають сильні джерела з гляберською сіллю, природні вимні і засадові мінеральні води, залізні мінеральні джерела. Frantiskovy Lázne — мають джерела вуглеванітної породи, мінеральні джерела пересичені вуглевим квасом, що містять залізо і гляберську сіль. Близько цих живців находиться світовий живець Яхимів. Він має найбільш радіоактивні води на світі. Лікувальні їх прикмети як рад і гаа радо-активний є чудесні і тому нині Яхимів зі своїм славним „Радіюм Палясе Готелем“ є джерелом здоровля. Ординує тут ряд лікарів-спеціялістів. Лікують тут ревматизм, іохіяс, недуги переміни матерії, нервові недуги, злобні новотвори, девкемію. Яхимів як також згадані тут живці, мають безпосередню залізничу комунікацію, як також дуже вигідні сполуки летунськими лініями — „Air de France“, які ледви в 3 годинах перевозять лікувальців із Варшави. Також світової слави заживає Gräfenberk, завдяки лікувальній методі — Priessenitza, звідки і пішла також назва відомої санаторії Priessenitza-Luhaczovice мають 5 природних лікувальних шавів альгалічно-соляцковик, багатих у йоди бром і бор, купелі, квасовуглеві і боровинові.

Trencianské Teplice — є живцем, який з року на рік постійно розростається і завдяки своїм джерелам з температурою 36° і 42° та джерел води до пиття 38°, які з успіхом лікують хронічний ревматизм суглобів і мязів, схорілий отетон, суглобницю та іохіяс. Вони мають найбільш новочасно вивізувані заведення для фізикального лікування. Піщани мають гарячі сульфатичні гірні сірководові джерела, мінеральну сірковую радіо-активну боровину, болотні купелі, фізикальне лічництво та пиття вод із джерел. Багатство найріжнородніших чехословацьких живців, що відповідають усім головним приписам лічництва живців, кліматичні умовини, є найліпшою гарантією і рекламою їх столітньої традиції. До Чехословаччини виїзд на лікування є на підставі рекомендаційних умов з Польщею злегшений. Паспорти видають без трудностів, як також і акредитиви. Ближчі в цій справі інформації дає безплатно Чехословацьке Інформаційне Бюро, Варшава, Ал. Єрозолімські 17. тел. 9-30-31

Д-р інж. Й. Вальдміллер.

Кнут Гамсун:

ПІД ОСІННІМИ ЗОРЯМИ

Повість, стор. 152 + 18 стор. передмови. Переклад Івана Ставничого. З передмовою М. Рудницького. Ціна 2·50 зол., порто 25 сот.

Історія бурлаки — написана одним із найбільших сучасних повістярів — великим психольогом та майстром слова, автором „Голоду“, „Пана“ та „Вікторії“, лавреатом Нобеля“.

ВІДГУКИ ДНЯ.

НА МЕТЧУ.

Не ходив я на мячеві змагання вже більше як рік. Здавалося мені, що приношу нашим „пеха“, бо коли не прийшов — наші набрали. Але читаючи висліди „України“: 8:3, 5:1, а навіть 12:0, подумав я собі, що хіба вже тепер можу безпечно йти.

І пішов.

Метч: „Україна“ — „Гасмонея“.

Грище „Погоні“, бо ми маємо тільки найкращий майдан, але грище покищо „під псом“!

Отже — грище „Погоні“...

Другий партер (найдешевший) майже в цілости греко-католицький, з милою домішкою православних і римо-католиків. Перший партер пів на пів, трибуна майже ціла мойсеєвої віри, тільки десь-не-десь український директор (членська знижка) і редактор (редакційна карта). Рівне як стіл грище витягається лінево, всміхається до ясної синяви неба, жмурить очі до червневого сонця. Ждє байдужо на двацять-двох молодців, що за хвилину вбіжать на його зелений хребет і почнуть баталію. Нині ставка нерівна: „Україна“ бореться за мистецтво Окружної Ліги, „Гасмонея“ тільки за третє місце.

— Jak pan myśli? — питає коло мене сусід сусіда.

— Nu, co jest? Ja nic nie myślę.

— Co znaczy nic? Przecież...

— Trzy na jeden!

— Dla kogo?

— Co znaczy dla kogo?! Dla „Ukrainy“.

— Dlaczego?

— Be jeżeli takowa wygrała wysokocyfrowo z „Ogniskiem“, tudzież z „Czarnymi“, to „Hasmonea“ niema widoków.

— To niech pan łaskawie zrzuci kapelusz, bo ja także nie będę miał widoku.

— Co sie pan irytuje?! Czy ja temu winien, że „Ukraina“ lepiej gra, a pan jest taki purcel!...

З другої сторони чую українську мову:

— Ви як кажете?

— Що маю квазати! Побачу.

— Не штука потім, але тепер?

— Три на один.

— Для кого?

— Для „Гасмонеї“.

— Цікаво чому?

— Бо я є „пехман“. Коли прийду на змагання — наші мусять програти.

— То чого йдете загалом?!

Подивився брат на брата як на вовка і вже мав на устах терпке слово, але не було часу вимовити.

На лівім крилі трибуни вирнула, здається, якась поважніша ріжниця думок, бо майнула в воздусі чиясь рука і роздався голосний ляпас.

Здушений голос зашипів гадюкою:

— Uj! Szanowny pan sie bije! Ja pana oddam i w pysk i do policji,

Але не виконав ні одної грозьби, бо в тій самій хвилині вбігла на площу одинадцятка „Гасмонеї“ і рука, приготована до удару, мусіла бити браво.

Друга трибуна зареагувала протяжним: У-у-у-у! і свистами.

(Як запевняють мене деякі бувальці метчів — це страшно депримує ворога, а підбадьорує своїх!)

За „Гасмонеєю“ вибігла одинадцятка „України“. Буря оплесків і — треба признатися — ніодного жидівського свисту.

(Це останнє трохи здепримувало мене!)

Почалася гра.

Один „візкує“, другий „кіксує“, третій „фавлює“, четвертий „кивае“, пятий „тікає“ підїжджає під ворота, центрує, „бомба“ і — баняк! 1:0 для „України“.

Хто не читав Купера, Карла Мая, чи інших пригод Буфальо Біля, той не відчує краси того реву радости, що вибухає на партерах і в кількох місцях трибуни.

— Є-е-ге-ге-ге!!

Більша частина трибуни і трохи першого партеру за той час ковтає сльози. 0:1 для „України“!

Потім ще одні ворота для „України“ і ще один рев:

— Є-е-ге-ге!!

Найважнішою особою на грищі — суддя, а найнещасливішою — суддя.

Покарає одну сторону: часть публики оплескує, а часть:

— Сендзя кальонік.

Покарає другу — оплески від тих, що перше кричали і:

— Сендзя, плюскви ласкотаць! — від тих, що перше оплескували.

Кінцевий вислід — 3:3.

Публика розходиться невдоволена, бо... „ще трохи, ще один „голь“ і булоб 4:3!“

Але одні і другі поправді тішаться, що так вийшло.

— Panie szanowny, ręczy panu, że mogło być gorżej...

— Кажу вам, я ввесь час тремтів...

Галактіон Чіпка.

Нові книжки й журнали.

Сівач, місячник, присвячений проповіди і катехизі. Львів, червень 1937. Р. П. Ч. 6. Зміст: о. д-р Й. Застирець: Пропов. на нед. про сліпородженого. — о. П. Дзедзик: Ідеал проповідника. — о. Ом. Горчинський: Проповідь на Празн. Вознесення І. Хр. — о. П. Дз.: Пропов. на нед. св. Отців. — о. П. Мригляд: Проповідь на зісл. св. Духа. — о. П. Дз.: Катехизи на червень. — о. М. Угорчак: Пропов. на Празн. Пресв. Трійці. — о. А. Галандюк: Про високе завдання учителя релігії. — о. П. Дзедзик: Чи і як стосувати методу „школи праці“ при навчанні релігії? — о. Вол. Рабій: Пропов. на нед. Всіх Святих. — о. П. Дзедзик: Хр. Церква в обороні робітництва. — У відповідь мудрогелям і недовіркам. — Рецензії.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Мол. Театр „Заграва“ під арт. пров. В. Блавацького.

КАМІНКА СТРУМИЛОВА:

17. VI. Голгота.
18. VI. Мураллі.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

МОНАСТИРИСЬКА:

17. VI. Довбуш.

ГИСЬМЕНИЦЯ:

18. VI. Циганський барон.
19. VI. Дівча з Маслосоюзу.
20. VI. Довбуш.
21. VI. Шаріка.

З Гисьмениці йде театр до Богородчан.

Великий Театр:

Четвер, 17. VI. год. 8. веч. премієра „Біла жінка“ комедія А. Бенедетта і В. Зорзія.
Пятниця, 18. VI. год. 8. веч. „Біла жінка“.
Субота, 19. VI. год. 8. веч. „Біла жінка“.
Неділя, 20. VI. год. 8. веч. „Біла жінка“

Цирк Станєвських на пл. при вул. Пельчинській.

Четвер, 17. п. м. одна вистава в год. 8.30 веч.
Пятниця, 18. п. м. одна вистава в год. 8.30 веч.
В суботу 19. п. м. і в неділю 20. п. м. по 2 вистави в год. 4.30 попол. і 8.30 веч.
В суботу попол. ціни додатково зниженні.

КІНА.

АПОЛЬО: „Місто Авантюр“ на основі повісти Келєрмана.
АТЛЯНТИК: „Х 27“ з Марленою Дітріх.
ВАНДА: „Золотоволосий збиточник“, „Румба“.
ГРАЖИНА: „Шепіт кохання“, „Кати і Мабель“.
ЕВРОПА: „Мій пан чоловік“.
КАСІНО: „Кохана родзинка“.
КОПЕРНИК: „Під твоїм чаром“ Лльоренс Тібет.
МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці“.
МЕТРО: „Зов крови“. „Хлопці з Площі Згоди“.
МІРАЖ: „Украдена дитина“, „Боротьба з пачарями“.
МУЗА: „Джентельмен кохає інакше“, „Світ велюблений“.
ПАЛЯС: „Прокажена“, „Ординат Міхоровський“.
ПАКС: „Коронація у Льондоні“.
ПАН: „Генерал Суттер“.
РАЙ: „Москва-Шанхай“ із Полем Негрі.
СВІТ: „Антін Адвера“ і ревія „Весняні надокреші“.
СТИЛЕВЕ: „Кишеньки та вітри“ і ревія.
ТОН: „Багате бідлятко“ (Шерлі Темпль) і додаток: Кінець тж. року.
УТІХА: „Обезнущачена“ з Дольорес дель Ріо і ревія.
ХІМЕРА: „Кохання з масці“ з Ліліян Гайш.

ШАФКОВІ КУФРИ

залізні, міхи на постіль, коробки на капелюхи та комірці, багажові шасі по цінах найнижчих поручає

Робітня римарсько-галантерійна **Н. БАРЕР**

Львів, Сикстуська ч. 2, побіч ф-ми „Салямандра"

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5).

„Неаполь - Капрі - Сорренто - Венеція"

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 17. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 10.00 Нар. пісні, 17.00 Концерт солістів, 19.20 Камер. музика, БУДАПЕШТ (550) 12.0 Сальон. музика, 17.30 Форт., 18.30, 19.00 Циг. музика, 22.00 Танк. музика, ВІДЕНЬ (507) 12.00 Концерт бажань, 17.20 Сучасна австрійська музика, 21.00 Богослужба, ес-дур Г. Мізера, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Форт., КОШИЦІ (259) 18.30, 18.00 Для Закарпаття, 19.30 20.00, 21.00, 22.00 „Любуша" оп. Сметани, МІЛЯНО (369) 17.15 Вокальний концерт, 20.45 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Федора" оп. Джордана; МІНХЕН (405) 8.30, 9.00 Веселі мельоді, 15.00 Нов. авдиція, 16.15 Концерт квартету, 17.15, 18.00 Концерт із Байрейту: орх., баритон, форт. дует, 19.00, 20.00 Оперетові мельоді. ПРАГА (470) 17.15 Соната Борковця на альтівку, 18.00 Клявесинова сюїта, 19.25 Концерт сальон. квартету, РАДІО ПАРІ (1648) 12.30, 13.45 Орх. концерт, 13.15, 15.45, 19.45 Сніп, 16.45, 18.00 „Скупар" ком. Мольєра; 20.30, 21.00, 22.00 Симф. концерт. РІМ (421) 17.15 Танк. музика, 20.45 Розр. музика, 21.00, 22.00 Симф. концерт, 22.15 Весел. мельоді.

БЕЗКОНКУРЕНЦІЙНО!

„Charmes" — жатов. РЕФОРМИ **3·55**

„Milanes" — тривалі „ **1·85**

„ДІМ ВОЛІЧКИ 9—7

Львів, Сикстуська 2 (побіч брами)

Пятниця, 18. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 11.15 Ввесь мельодій, 17.00 Пісні, 19.00 Вечірній гомін, 21.00 Концерт фльт., 22.30 Легка й танкова музика, БЕЛГОРОД (437) 18.10 Оркестр. концерт, 20.00, 21.00, 22.00 Опера, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Орх. концерт, 13.40 Форт., 17.15 Вок. концерт (норвеськомадярський), 18.15 Сальон. музика, 19.40 Циг. музика, 20.50, 21.00 Концерт оп. орх., ВІДЕНЬ (507) 17.00 Для дітей, 17.30 Солісти, 19.25 Година музики Ед. Айзлера, 22.20 Концерт симф. орх., ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Солісти, два форт., вок. дует. КОШИЦІ (259) 16.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.15 Сніп, 19.00 Розр. музика, 22.10 Камер. музика, МІНХЕН (405) 8.30, 9.00 Веселі мельоді, 20.00, 21.00 Вечір німецької музики, ПРАГА (470) 16.10 Віденьова орх., 20.25, 21.00 „Багато галасу ввечері" ком. Шекспіра, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 19.15 Сніп, 14.30, 16.00 Театр Уяви, 16.00 Камер. музика, 17.30 Скрипка, 19.00 Форт., 19.30 Сонати від Лекльєра до Мільода, форт., РІМ (421) 17.15 Квартет пятристів, 20.30 Музика, 21.00, 22.00 „Візіарена" оп. Вільнера і Вешапського.

Шукаєте мешкання?

Найдете його і буде воно Вам зовсім відповідати, якщо дасьте оголошення до „Діла".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 17. червня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.36 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Музичний поранок для молоді всеядних шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Про ощадні заходи у хліборобстві, 12.25 Популярна музика у вик. дуетів орх., 13.55 Легка музика з гр. пл., 14.58 Львівська біржа, 15.00 Концерт солістів із гр. пл., 15.30 Спортовий порадник, 15.35 Львівські бажучі вістки, 15.45 Господарські вістки, 16.00 Сорок із рисками, опов. для старших дітей, 16.15 Оркестри та хори, гр. пл., 16.45 Коли шитуть і достягають зб. ж., фейл., 17.00 Концерт солістів: Іван Березинський форт., Од. Безкова форт., 17.50 Спортовий порадник, 18.00 „Львів від сторони офіцин, 18.10 Горлові голоси, з гр. пл., 18.30 Загальна сарашка Юрія Тенн, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Уяви: „Загублений поїзд" Вит. Зекентера, 19.30 Реперая, 19.40 Актуальна гутірка, 19.50 Спортові вістки, 20.00 Розривковий конперт у вик. орх., 20.45 Вечірній денник, 20.55 Господарські вістки, 21.05 Танцова музика, 21.45 „Ці треті" гумореска Г. Сенкевича (докінчення), 22.00 Грігові пісні у вик. Нансі Нюс, 22.30 Гр-г: Соната г-дур оп. 13 на скр. і форт., 22.50 Остання вістки веч. денника, метеорольог. комунікат, огляд преси, 23.00, 23.30 Музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орх. концерт.

Пятниця, 18. червня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка 6.36 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: „Веселих вакацій" словно-муз. авд., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Івен Штравс: Пісні з оп. „Танцюристка Фанні Айслер", 12.20 Комунікат львівської Хліборобської Палати, 12.25 Легка музика з у вик. орх., 12.55 Легка музика з гр. пл.; у перерві з год. 14.03 Гутірка Союзу ККО, 14.35 Трохи пісні, трохи слова (Сернинька для дітей), 14.55 Львівська біржа, 15.00 Популярні орх. твори, з гр. пл., 15.35 Львівські бажучі вістки, 15.45 Господарські вістки, 16.00 Гутірка з хорими, 16.15 „Шпиталовський на Підгайці" словно-муз. авд., форт., скрипка, 16.45 Із нафтового басейну, 17.00 Твори Брамса у вик. сольового квартету та форт., 17.50 Наші дерева: Бук і граб, 18.00 Туристичний інформатор, 18.05 Оперова музика з грам. плит, 18.30 Три знаки запиту, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Пляти для знавців: А. Вружнер: Симфонія ч. 7. е-дур, 20.00 Спортові вістки, 20.10 Легкий розривковий концерт, орх., сопран, тенор, устна гармонійка, 21.45 Варшава в поезії, 22.00 Камеральний концерт: у програмі італійська музика у вик. Евгенії Зарицької мецосопран і квартет, 22.50 Останні вістки веч. денника, метеорольог. вістки, огляд преси, Танк. музика з гр. пл., 23.15 Танцова музика у вик. орх., 24.00—1.00 Орх. концерт.

БІРЖА.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·43, 89·00, Долари американські 5.29·00, 5.26·50, долари канад. 5.29·00—5.26·50. Фльорени гол. 291·40—289·70, Франки фр. 23·60—23·46. Франки швайцарські 121·40—120·60, Фунти анга. 26·17—26·01, Гульдени данц. 100·20—99·80, Корони ч. 18·50—17·80, Кор. дан. 116·79—115·95, Кор. нор. 131·43—130·45, Корони шв. 134·88—133·90, Ліри італ. 23·20—22·60, Марки фінлянд. 11·67—11·25, Марки нім. 131·50 — 129·50, Шіллінги австр. 98·00—90·00, Тель Авів 26·10—25·85, Марки нім. срібні 143, 141.

Яиць.

Банк Польський 101·25, 101·50, Вугель 19·00, Ліґьйон 11·75, Старахович 28·00. Тенденція неодностайна.

Папери.

3 пов. інвест. 1 вм. 63·25, 2 вм. 64·75, серія ненот., 6 дол. 54·50, стабіл. 370·00, купон 29·33, консоліз. 53·50, 52, 52·50, два ост. дрібні.

Збіжжя.

Львів, дня 16. червня 1937.

Ячмінь одн.	25·00—25·25
Ячмінь на мл.	23·50—23·75
Ячмінь паст.	22·50—22·75
Овес шт. І. нейзд.	26·00—26·25
Овес шт. І. А. дегло зад.	25·25—25·50
Овес шт. ІІ. нейзд.	25·25—25·50
Овес шт. ІІ. А. дегло зад.	24·00—24·50
Кукурудза краква	21·50—22·00
Висівки житні	16·00—16·25
Висівки пшеничні грубі	14·75—15·00
Висівки пшеничні середні	14·55—14·50
Висівки пшеничні мілкі	13·00—13·25

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Маслосоюз з приводу вичікуючої тенденції цін на масло не отмінять.

Молоко	14—15
Яйця	2·65—2·70

Тенденція на масло і на яйця удержана, на молоко зниженна.

ОПОВІСТКИ.

Кільнох студентів, вийшовши з вакацій потребують конечного побуту в гірській або підгірській околиці для поратування здоровля. Хто в жертвенности П. Т. Громадянства готов прийняти на кілька тижнів одного з них — звернеться ласкаво з голошенням на адресу: о. Ігнат Куницький, парох св. Юра — Львів площа св. Юра ч. 5. 2—3

Співробітники Т-ва Обезп. „Карпатія" зложили підчас гутірки по Загальних Зборах Т-ва зол. 20 на „Рідну Школу" через Повітовий Союз Кружків „Р. Ш." у Львові. Повітовий Союз Кр. Р. Ш. складає сердечну щиру подяку.

Всі українці

купують добірний і дешевий товар, як вовни, шовки, полотна і батисти

у фірмі

„МАНУФАКТУРА"

Львів, пл. Катедральна ч. 3.

За упокій душ померших Директорів „Дністра" бл. п.

Д-ра Яросл. КУЛАЧКОВСЬКОГО і д-ра Степана ФЕДАКА

відправиться

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

в суботу 19. ц.м. в год. 8. рано в церкві Успення Пресв. Богородиці на яке запрошує

Дирекція „Дністра".

Подяка.

Завдячуючи сьогодні моє загоєння важкою недугою життя — поза ласкою Всевишнього — тільки дбайливій у лікарському досвіді й безінтересовній помочі Впов. Пана Д-ра Маріяна Лапчишина і також повній безінтересованого лікарського поверстування кільканадцятьмісячній опіці Впов. Пані Д-ра Теодозії Тун-Надраги, я просто не в силі звичайними словами висловити обоїм ту найширшу подяку, на яку вони в мене безумовно заслужили. Нетайлежність з оцією моєю заявою зволять ласкаво прийняти до відома, що я до кінця мого життя збережу в моєму серці не лиш безмежну вдячність для них, але й невідлучну від неї найвищу пошану. Жалую, що на більше мене не стати.

С. Северина Ч. С. В. В.

КУПНО - ПРОДАЖА

В БРОДАХ гарне двоморгове господарство себто дім під бляхою, всім убікацій, електрика, криниця, пивниця, господарські будинки, город, лука, сад, рибні роки, можлива пасіка. Ціна всім тисяч. Довгу нема. Зголошення: Войниловський, Броди, вул. Конюшковська 12, за замком. 1156 1—1

ПРОДАМ У ДРОГОБИЧІ комфортову реальність, два морги поля. Добринський, Львів, Коперника 32. 1147 1—1

НАУКА

ЛЕКЦІЇ німецького дає родовита німка. Зголошення до Адмін. „Діла" під „Німка". 1148 1—2

ЛИСТУВАННЯ

ЛЕВИЦЬКИЙ ЛЕВ просить театрального адміністратора п. Степана Орача подати свою адресу. Бучач — поште-рестанте. 1152 1—1

АНТИКВАРНІ

19.130 скатальогованих книжок ма „Міль Книжковий", Львів, Ватрія 6. Каталоги на бажання. 1074 2—3

МЕШКАННЯ

ПОКІЙ кавалерський, сонячний до винайму, Байки 28, м. 12. 1150 1—1

ПАНСІОНИ

І. Лісьневичева веде пансіон „Олена" в Ямному коло Яремча. 1140 2—3

ДВІР Комарники почта Ворохта, Карпати, 700 метрів ріка Стрий, сонячна кімната, харч — 3.50. 1127 2—3

ПАНСІОН „Марія" в Ямному поручає покої з першорядним харчем по цінах конкурренційних від 1. червня. 1009 4—5

РІЖНІ

РОБОЧІ УБРАННЯ І ПЛАЩІ найдешевше джерело перебиття „ПАЛЮМ", Львів, Гетьманська 22, побіч Музею. 1120 1—10

ТАПЧАНИ новозладні, меблі тапіцерова., ін., ліжка дитячі, матраци, дротяні вкладки поручає найдешевше Урік, Сокола 6. 1145 1—6

ХТО має грамофонові кружки з українськими національними піснями: коляди, колумийки, арії, катерини, гречкосії, журавель, гопак, запорожець і т. п., зволить подати свою адресу до Адміністрації „Діла". Потрібне до радіової авдиції. 1—3

ЗА ДОБРЕ СВІДОЦТВО добрі годинники, перстені, брансолетки і ін. поручає найдешевше фірма Вайдер, Львів, Шайнохи один. там направи годинників і біжутерії. 1089 6—7

ЗА ДОБРЕ СВІДОЦТВО годинник — поручає Романжевський, Львів, Академічна 2 (Готель Жоржа). 1045 7—8

ОГОЛОШЕННЯ.

ПЕРША УКРАЇНСЬКА ШВАЛЬНЯ БІЛИ

Е М К А

ЛЬВІВ, ЛИЧАКІВСЬКА 14, І. ПОВЕРХ.

шию з власних і доставлених матеріялів. Великий вибір! Ціни конкуренційні.

Появився четвертий і останній том

Спомнінь О. Пристая

З Трускавця у світ хмародерів

Ціна 2·80 зол.

Всі чотири томи 1.200 сторінок і 38 ілюстрацій **10 зол.**

Радимо

перед закупом якогобудь білля мужеського, жіночого, дитячого або постелевого огляньтеся (без обовязку купна) виробів і ціни знаної фабрики білля **„П А Я"** Львів, ул. Сикстуська ч. 1. 8—10

КІР

Львів, Уйського 6

Тел. 280-88

Станиславів, 3-го Мая 4.

ПЛЯНИ

НОШТОРИСИ

БУДОВИ

метелик сів на каміниці „Просвіти" бо на тій книгарні „Просвіти" (вул. Руська 1)

І. БУЧКО

ЦУКРОВИЙ ЗАЛОЖНИК

морозиво, овочі, цукорки.

1084 3—5

КОСІВ Пансіон „Анна"

на Москалівці, у стіп „Міхалка", близько ліс і купіль, поручає сонячні кімнати з удержанням від 15. червня. 1156 1—3

ХТО?!

хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідніших

ПЕРФУМЕРІЇ

С. ФЕДЕРА

Львів СИКСТУСЬКА 7

Філія КОПЕРНИКА 18а

Кожний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діла" дістане ЗАДУРНО гарний дарунок.

Ширіть наш часопис!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Пятниця 18. червня 1937. Ч. 132

ДІЛО

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телефон 229-41.

Під вітрилами польського націоналістичного тоталізму.
(Передова стаття).

Відкликані вписи до паралєльки в Тернополі

Пятьгодинна промова прокуратора у процесі ОУН.

Недоля українського студенства перед соймом.

Інтерпеляція пос. Біляка про події в Бережанщині.

У Москві розстрілляли Белю Куна.

Хто буде президентом Апеляційного Суду у Львові?

Бунти на воєнному кораблі.

Інцидент з марш. Пристором.

Жіноча сторінка.

Ч. 132 (14.675). Львів, пятниця 18. червня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060, Банку Чеських Легіон. Праге „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Відкликані вписи до паралельки в Тернополі.

Кураторія Львівської Шкільної Округи доручила дирекції третьої польської державної гімназії (давнїше реальної школи) в Тернополі розписати вписи до першої кляси, як паралельки з українською мовою навчання гімназії нового типу, при чому відобрано рівночасно право прилюдности на рік 1937/38 місцевій коедукаційній гімназії Рідної Школи нового типу. Цілу цю справу мав перевести сам куратор п. Гадомський, [illegible] що домагається реактивування розвязаної в 1930. р. української державної гімназії в Тернополі, [illegible] у формі українських паралєльок при польській державній гімназії. Був він послїдовно противний тому, щоб у Тернополі повстала самостійна державна загальноосвітня гімназія з українською мовою навчання і то в місці, де істнує пять державних польських гімназій. [illegible] принайменше так говорили представникам Української Парляментарної Репрезентації в міністерстві віроісповідань та освіти.

Як відомо, минулого року п. Гадомський був на місці в Тернополі і конферував при цій нагоді з відпоручниками виділу місцевого Кружка Рідної Школи, як концесіонаром гімназії, після чого дав доручення дирекції третьої польської державної гімназії в Тернополі розписати і перевести вписи до трьох кляс (від I. до III. включно) паралельних з українською мовою навчання. Оголошено вписи та зголосився тільки один кандидат, тому вписи відкликано.

Подібна історія повторилась і цього року. Відповідний зазив оголосила дирекція III. державної гімназії у місцевому тижневику „Głos Polski", але і цей зазив нічого не поміг. Зголосилося тепер тільки двох кандидатів до I. кляси і тому Кураторія і в цьому році мусіла відкликати вписи. Отже української паралельки при згаданій гімназії не буде.

Бунти на воєнному кораблі

ЧЕРВОНОЇ ФЛЬОТИ.

Як подає „Пті Парізієн", залога червоного торпедовця „Сіскар", який привіз стокількадесятьох утікачів з Більбао до французької пристані Ля Рошель, збунтувалися — старшини мусіли висісти на беріг. Коли до Рошель приплив французький торпедовець „Одасіе", „Сіскар" звернув на нього гарматні дула.

Збунтовані моряки не хотіли випустити на беріг утікачів. Щойно після інтервенції представника французької влади вони висадили на беріг спершу самих нездатних до військової служби, опісля й інших, затримуючи лиш одного кревного члена баскійського уряду, якого буцімто ген. Франко хоче затримати як заручника.

Баски ще бороняться в деяких дільницях Більбао.

До Мадриду наспіли вістки, що баскійські війська ще бороняться у північних і західних дільницях міста; говорять там, що баски перевели успішний протинаступ на північний захід, здовж морського берега. Під Санта Маріна і Сан Рок червоні відступили, не зважаючи на завзятий національний наступ. Баскійська армія має 50.000 війська (?) і рішена боронитись до останньої каплі крови.

КЕЙПО ДЕ ЛЛЯНО ДОРАДЖУЄ ТЕРПЕЛИВІСТЬ.

У своїй вчорашній промові Кейпо де Лляно звернувся до „нетерпеливих", які не можуть дочекатися остаточного упадку Більбао. Він пояснює, що національні війська дуже багато часу зуживають на очищування терену. Щодо упадку Більбао нема вже ніякого сумніву. Національні війська стоять уже на передмістях і можуть кожночасно заняти решту міста, як лише дістануть приказ.

НАЦІОНАЛЬНІ ВІЙСЬКА ЙДУТЬ ВПЕРЕД.

„Радіо Рекетес" подає, що національні кольони заняли на фронті Пленсія місцевости Альборцас і Ляс Аренас, де червоні перед відступом опалили церкву. Хоча астурійці знищили всі шляхи до Більбао, за вчорашній день національні війська посунулись на тому відтинку на 12 км. вперед. На відтинку Гальдакано національні війська заняли Сан Мігуель де Базайн та пішли вперед на південь від Більбао.

З вязниць у Більбао втікло чимало вязнів, які разом з іншими утікачами схоронилися на бік національних військ.

Кейпо де Лляно повідомив, що національні війська заняли місцевости: Менголя, Сан Рок, Мохіяс, Легона, Ляррета, Аррігоріяга й ін. На південному відтинку у полон попало 1.700 червоних.

На фронті Гуески відбито наступ червоних на відтинку Аерде.

Sygn. VI. 1 Pr. 121/37. — Wyciąg z protokółu wspólnego. — Sąd Okręgowy Wydział VI. karny we Lwowie w składzie Wiceprz. S. O. Ł. Malicki, Sędziowie: S. O. J. Niementowski i Dr. J. Locker, w sprawie konfiskaty Nr. 123 czasopisma pt. „Діло" z daty Lwów, dnia 6 czerwca 1937 r. do Sygn. VI. 1 Pr. 121/37 na posiedzeniu niejawnem w dniu 11 czerwca 1937 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu Okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 6 czerwca 1937 przez Starostwo grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma pt. „Діло" Nr. 123 z daty Lwów, dnia 6 czerwca 1937 zawierającego w artykule pt. „Parcelacja i duszochwatstwo" a) w ustępie od słów „Tut ślid" do słów „Istnujuczoho stanu", b) w ustępie od słów „Chocz tut" do słów „nema zowsim", c) w ustępie od między słowami słów „polskych" a słowami „hromadśkych czynnykiw", d) w ustępie od słów „U parcelacyjnomu" do słów „cinu hotiwkoju", e) w ustępie między słowami „czasto ti" a słowami „czynnyky", f) w ustępie między słowami „u harmonii" i za słowem „hromadśkymy" znamiona występku z art. 170. k. k. zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl §. 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w §. 21 ust. druk. z 17/12 1862 Dapp. Nr. 6 ex. 1863 tj. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 złotych. — Uzasadnienie: Ogłoszenie drukiem wymienionego wyżej artykułu ma na celu tendencyjne szerzenie fałszywych wiadomości o rzekomej akcji kolonizacyjnej na ziemiach Małopolski Wschodniej, co może wywołać niepokój publiczny. Według §§. 36 il 37 ust. pras jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. — Przewodniczący: Malicki w. r. Protokólant: Mr. M. Barabolak w. r. Za zgodność: Kierownik Sekretariatu: (підпис нечитний).

—o—

Нова книжка Бібліотеки „Діла":

САЛЬВАТОРЕ ФАРІНА:

ЛЮБОВ ОПОВИТА БРЕХНЕЮ

повість.

Матільде Серао: „Покинена", опов. у перекладі М. Островерхи. — Антоніо Фогацаро: „Недокінчені ідиллі; Едмондо де Амічіс: „Зустріч" у рекладі П. Карманського. Ціна 2. зол. Порто 30 с.

Фінал боротьби за два слова.

Варшава, 16. червня 1937.

Боротьба за два слова, про яку ми писали в 120. ч. „Діла", покінчилася... їх скресленням". Сьогоднішній сойм ухвалив закон про „Фундуш Культури Народовей" ім. Й. Пілсудського без сакраментальної статті, в якій були слова, що Фонд для виповнення своїх завдань буде брати під увагу культурні потреби „інших народів, які входять у склад Річпосполитої".

Не будемо подрібно пригадувати ще раз усіх подробиць, які боротьба за ці два слова мала. Вона розігралась аж на шести законодатних етапах: дві соймові комісії, одна сенатська й одно пленум сойму було за їх збереженням, одно пленум сенату і сьогоднішнє пленум сойму — проти. Законодатний шлях покінчений, закон увійде в життя з днем оголошення.

Зате варто спинитися кількома словами над ходом сьогоднішнього засідання. З хвилиною, коли після промови референтки, п. Пельчинської, маршал сойму сказав „до слова ніхто не зголосився", здавалося, що „два слова" переможуть. Однак у туж мить попросив слова генерал Желіговський. Сенс його промови: не є він проти меншин славянських, зате є проти того, щоб „Ф. К. Народовей" піддержував культуру жидівську. Польща не має великої меншинової політики, як атракції для славянських народів, не має теж і політики у відношенні до жидів. Ці останні мусять Польщу покинути в інтересі власнім і польськім. Тому пропонує скреслити статтю, де мова взагалі про меншини.., До голосу записався з місця українець і жид. Пос. В. Кузьмович іменем УПР заявився проти внеску ген. Желіговського зі засадничих причин: льогічно — ухвала цього внеску буде прецеденсом для ухвали зміни конституції Польщі: адже „інші народности" в законі про „Фундуш Культури Народовей"! — це те саме, що слово „вшистких" у першій статті цієї конституції, де сказано, що польська держава є спільним добром усіх громадян. Виступив теж пос. Зомерштайн, який запротестував проти поділу меншин на дві кляси, упривілеєні славянські і поза законом — жидівську.

За відкиненням поправки сенату, себто за збереженням статті закону зі сакраментальними словами „інші народи", голосувало 58 послів, проти 70. Цікаве, що за перекресленням змогли користати українцям з фонду, себто з установи, яка матеріяльно опреться на податки, голосували й деякі (не всі!) східно-галицькі польські посли, отже посли, вибрані українськими голосами...

Було би найвищою застановлятися поважно над аргументами, що їх видвигали польські промовці для узасаднення свого становища. Ані те, що, мовляв, воля пок. марш. Пілсудського була така, щоб фонд опікувався культурою польською, ані те, що культурою меншин займається і без

того міністерство освіти, ані врешті те, що поляки мають право з мільярдового буджету кинути мільончик на свою власну культуру — не є істотною рацією, чому сенатська і соймова більшість перекреслила право меншин до Фонду. Слова ген. Желіговського (зрештою людини дуже чесної, але політично незорієнтованої і в цьому випадку орудля інших рук) були так само пустою деклямацією, як і слова б. премієра Я. Єнджеєвича в сенаті, що високий протекторат (Президента Річпосполитої, обох маршалів: сойму і сенату та премієра) над Фондом буде гарантією справедливого розділу засобів Фонду. Це деклямація, яка тільки закриває серпанком менше або більше вручної фрази — правду. А саме цю правду, що польські націоналісти підняли вітрила і ведуть польський державний корабель у напрямі національного тоталізму. Безперечно, дискусія і рішення про тотальність польської культури — це лише вступ, за яким підуть дальші важніші і більш далекосяжні державні акти, що їх метою буде витворити національну однородність держави. Ці перші вітри у тотальні вітрила для нас може покищо не дуже шкідливі. Бо напір вітрів *бе* покищо у жидівські скелі. Та проте ясно, що він розбиватиме потім інші, які ще залишаться. Затє не може для нас бути байдужим те, що закони політики не знають виїмків. Коли знають, то лиш такі, які їх підтверджують. Реверанс ген. Желіговського у бік славянських меншин — це саме той виїмок, який підтверджує льогіку розвитку сьогоднішньої польської політичної дійсности. Її треба бачити такою, якою вона є. Не можна датися вколисувати приманливим словам про великі цілі братніх славянських народів. Бо в тих великих цілях передбачена для українського народу маленька роля: бути німою, хоч твердою відбивною для сусідів.

Референтка закону, п. Пелчинська для підкріплення тези про потребу „постійного перемир'я з братніми народами, які замешкують Польщу" і хотять з нею розбудовувати західну культуру, покликалася на бл. п. Голувка. „Вірю, казала, що той сойм, в якім живе дух бл. п. Т. Голувка, буде голосувати проти поправки сенату". Духа бл. п. Голувка прогнав зі сойму найближчий товариш „кресової" посолки з Вільна п. Пелчинської, посол (теж з Вильна) генерал Желіговський. „Не кличте мого імени надаремне" — скаже зі засвітів дух бл. п. Голувка після голосування. Але те саме повинен сказати ще хтось: дух того, чиїм іменем охрещено „Фундуш Культури Народовей". Дух творця походу на Київ...

В. К.

МОРШИН-ЖИВЕЦЬ

Д-р Ол. Рибачевський

ординує у внутрішніх і жіночих недугах

у віллі „Стефанія"

Українське студентство на міжнародньому форумі.

Праця українського студентства на міжнародній арені та його плани на майбутнє.

Центральний Союз Українського Студентства (ЦеСУС), який обединує під цю пору 34 студ. організацій в краю і еміграції (европейській, американській, та азійській) здобув рівнорядне місце серед міжнародніх студентських організацій державних народів. У своїй діяльности ЦеСУС кладе головний натиск на закордонний терен, заступаючи українське студентство перед міжнародніми студентськими чинниками, пропагуючи українську визвольну справу серед інших народів. У тому напрямі ЦеСУС веде працю в двох площинах. Перше: він як ціліть працює в міжнародніх студентських організаціях, а саме: CIE (Міжнародн. Студ. Ліга для перебудови Европи) та ім. Друге: обединені в ЦеСУС-і товариства працюють у поодиноких державах та при поодиноких національних студентських союзах. З одного боку ЦеСУС бере участь у всіх міжнародніх студ. зїздах та імпрезах нарівні з державними нашими, що дає великі пропагандивні можливости. В останній каденції ЦеСУС принив участь у трьох конгресах CIE, в одному ICC, в одному ICЛ, у двох міжнародніх виставах студ. преси і в міжнар. виставі студентського мистецтва і культури (Неаполь 2—9. вересня ц. р., куди ЦеСУС вислав 150 творів молодих українських мистців). Дотепер не використано ще міжнародніх студ. спортових ігрищ, які відбуваються що два роки. Великий успіх мали би теж виставки українського народнього мистецтва, народні пісні і танці, але ЦеСУС не має до цього матеріяльних засобів.

З другого боку в поодиноких державах ЦеСУС має своїх заступників, приділених до поодиноких національних центральних студ. союзів; вони працюють в першу чергу над культурним зближенням: улаштовують при помочі місцевої української студ. організації реферати, концерти, вечірки тощо; особисті знайомства і зустрічі в такій праці відограють теж не малу ролю. ЦеСУС має своїх заступників у Римі, Берліні, Парижі, Брюселі, Відні, Празі, Загребі, Ковні, Софії, Харбіні, Ню Йорку та Едмонтоні.

Завдання й можливости праці серед чужинецької молоді на закордонному терені великі. Кожну нагоду можна використати, скапіталізувати й тим робом закріпити українську справу у свідомости людей, що може незадовго будуть мати вплив на ріжні великі міжнародні події. Найбільшою перешкодою в тій праці є недостача матеріяльних засобів. Одним зі засобів, без яких годі обійтись у праці серед чужинців, це література про Україну в чужих мовах. І в нас взагалі обмаль. Видання ЦеСУС-а вичерпалися, а нових нема за що видавати. До недавнього часу ЦеСУС видавав інформативний бюлетин в англійській і французській мові, тепер прийшлось припинити. Накалом хвилини будоб відчинити ЦеСУСові відповідну репрезентативну канцелярію в якомусь европейському осередку та дальше продовжувати видання бюлетину.

Фінансові справи — це найболючіша сторінка життя та діяльности ЦеСУСа. Кошти всієї роботи покривав він виключно членськими вкладками, студентських товариств. Доки студентські організації (головно на еміграції) були численніші та фінансово сильніші — ЦеСУС не мав великих матеріяльних трудностів у праці на міжнародньому полі. Але організоване студентське життя в краю руйнується, а студентські організації на еміграції маліють, тому й фінансовий стан ЦеСУСа стає майже катастрофальний. Видатки великі: вистарчить згадати високі членські вкладки до міжнародніх студ. централь, участь у зїздах, кореспонденція, видання і т. п.

Цього року відбудеться в літі низка міжнародніх студентських імпрез. Українське зорганізоване студентство, що добуло собі вже здомене місце у міжнародньому студентському житті, від літ присвячує пильну увагу саме таким офіціяльним, публичним маніфестаціям, які не лише дають найкращу нагоду бути у безпосередньому контакті з рівними провідними студентськими чинниками, але є теж дуже добрим полем для пропаганди української визвольної справи. Це тим важливіше, що від цю пору це, нажаль, єдине офіційне міжнародне форум, де українці можуть виступати під власним іменем і прапором. ЦеСУС рішив вислати своїх делегатів на конгрес CIE, що відбудеться 7—19. серпня в Парижі та на конгрес ICC, що відбудеться 23. липня — 7. серпня у Ніцці. Крім того в днях 21—29. серпня ц. р. CIE влаштовує в Парижі міжнародні студентські спортові літні ігрища. Туди ЦеСУС задумує вперше вислати дружину копаного м'яча, зложену з українських студентів з Праги.

ЕВГЕН ГЕЛТОФ. 6

СПАДЩИНА.

Але ми ще й самі не знали, як стоїть справа, поки у це не вмішався і стрийко Бенні. Одного дополудня, коли доктор сидів в Лілі біля фортепіяну, стрийко Бенні так сказав: — Знаєш добре, мій хлопче, що ти найближчий моєму серцю, тобі найбільше довіряю, тому також відкриваю тобі першому те, що вже від якогось часу хвилює мене. Як тобі подобається доктор Морріс?

Цього питання я не очікував, тому теж моя відповідь нагадувала загикування: — Не знаю, стрийку Бенні,... щоб щиро сказати...

— Щоб ти щиро сказав, що?

— Не дуже подобається мені. Чому не вмів би я сказати, можливо — тому, що я несправедливий...

— А інші? Твоя мамуся, Петро?

— Думаю, що й вони такого переконання, як і я.

Стрийко Бенні витріщив на мене очі.

— А що Лілі? — запитався мене майже зі страхом.

— Коли знаю, то Лілі не є виняток.

— Шкода — пробурмотів стрийко Бенні — справді шкода. Що думаєш, яку відповідь дістав би доктор, коли б попросив руку царівни?

— На це я не вмію відповісти.

Стрийко Бенні коротко суперечався зі мною, але потім признав мені слушність. Найкраще буде, коли запитаємось про це саму Лілі.

— Ну, нехай! Отже з питаємось Лілі. Якось ця справа мусить полагодитися, тому подумаймо, що треба зробити.

Я хвалився вислідити цю справу, тому я запитав: — Ви, стрийку, тішились би з цього шлюбу?

Хвилину начеб роздумував, а потім трохи вагаючись відповів: — Ну, нехай!

— Чому?

— Чому? Чому? — повторяв стрийко дивлячись на мене допитливо, начеб хотів дійти до причини моєї цікавости. Іспит мабуть удався для мене корисно, бо тепер бистро рішившись, сказав: — Буду з тобою щирий. Коли здійсниться цей шлюб, спаде мені з грудей величезний камінь. Булоб це найпростіше і найгладше вирівнання дуже замотаної неприємної справи.

— Чи ви знаєте доктора Морріса як людину, якій можна спокійно довірити долю молодої дівчини?

— Доктор Морріс не гірший ніж інші. Допускаю, що він не гусарський старшина, про якого снять молоді дівчата... Але я, я був гусарським старшиною і що з того маю? Доктор Морріс багато світа побачив, багато витерпів, не людина вихована, мужніх чеснот, а одночасно і хиб. Але головно, що він багатий, дуже багатий, мільонер як і я...

— А чи в його минувшині нема нічого підозрілого?

Я висказав це страшне питання, бо воно натякало і на минувшину стрийка Бенні. Але він двозначно усміхнувся і байдуже стягнувши раменами сказав: — Чи в його минувшині нема нічого підозрілого? А що властиво підозріле? В Европі багато дій уважають підозрілими, а в Америці та Африці це законне. Можливо ти назвеш підозрілим те, що доктор Морріс за діямант, який має ціну півмільона корон, привітливому кафрові дав всього сто лібер та виношений циліндер? Онові в Арізоні, де, мовляв, мало діямантів, в дійсности є їх саме стільки, що і в полудневій Африці, копало шестеро загартованих мужів на покинутім діямантовім полі. Постановили, що те, що знайдуть, буде всім спільне. Один з них знайшов чудовий діямант і чесно віддав його до спільної скарбниці. Останні подивились один на одного і цим поглядом виявили, що такий малий діямант трохи за малий на шість осіб і вийть було їх тільки пять, бо чесного знахідника застрілили. Потім самі почали битись. І скоріше, ніж доктор Морріс і я, що дивилися на цю подію сховані за кущем, прийшли на криваву сцену, вже тільки трое людей билось за діямант. Ми кинулись на цих забійців, перемогли їх, повязали і чотири милі їхали з ними, щоб передати їх поліції. Чи і це підозріле, що ми залишили собі той діямант замість того, щоб ми віддали його шерифові, в руках якого напевно пропав би?

Я на це ані слова. Оповідання стрийка відкрило передомною пропасть. Кілько злочинів, кілько крови на цих діямантах находиться! На-вітъ волосся встало мені на голові при думці, що ми колись маємо дістати ці камені в спадщину!

— На такі речі не сміємо сентиментально дивитись — сказав стрийко, начеб відгадав мої думки. — Військо є військо! Байдуже, чи борється за кусник землі два народи чи за діямант двоє людей.

Я знову ані звука. Але за хвилинку зацікавився: — А яка це ламотана, неприємна справа, яку передтим ви згадали?

Стрийко зморщив чоло, але я від свого не відступив. — Перед хвилиною ви казали, що цей шлюб був би найпростішою розвязкою якоїсь справи. Якої?

(Далі буде).

Ще один

большевицький достойник відібрав собі життя.

Голова центрального виконного комітету совітської Білоруси Червяков відібрав собі вчора (в середу) життя. Офіційні джерела твердять, що причини самогубства були особистого й родинного характеру. (ПАТ.)

НАСЛІДНИК ГАМАРНІКА.

Армійського комісаря II. ранги Смірнова заменували начальником політичної управи червоної армії на місце Гамарніка. (АТЕ.)

„КОЖНИЙ МУСИТЬ БУТИ ЧЕКІСТОМ".

На вічах, що відбулися після присуду на 8 генералів, лунали часто такі заклики: „Кожний партійний і безпартійний большевик мусить бути чекістом і мусить помагати наркомові внутріш-ніх справ (теперішня назва для ГПУ) виловлювати решткн шкідників і наємників фашизму". Говорять, що тепер до московських урядів напливають маси денунціяцій на „зрадників". (АТЕ.)

ІРЛЯНДСЬКА БРИГАДА ПОКИНЕ ЕСПАНІЮ.

Найближчого тижня відчалить з Ліссабони ірляндська бригада, що бореться в національних рядах. До неї належить 670 добровольців

Ціла Польща грає і виграє

- Там, де в кожній льотерії виплачують міліони золотих
- Там, де тисячі родин осягають щастя і добробут
- Там, де від літ паде постійно маса вигр ———
- Там, де справджується право неперервної серії щастя

отже в незмінно щасливій колєктурі

= „НАДІЯ" =

Львів, ул. Леґіонів ч. 11.

Тягнення І-ої кляси вже 22. ц. м.

НЕБУВАЛІ ЗМАГАННЯ.

Головна Управа Рідної Школи проголошує **змагання Кружків РШ. у приєднанні нових членів Рідній Школі.** Змагання тревають у червні й липні 1937. р. Як винагороду за добрий осяг змагань установляє Головна Управа РШ. **сім (7) комплєтів нових бібліотек з добірних книжок.** Одна бібліотека загальної вартости 100 зол., 1 на 50 зол. і 5 по 20 зол.

УМОВИНИ ЗМАГАНЬ.

1. Участь у змаганнях може і навіть повинен брати кожний Кружок РШ. (сільський, чи міський).

2. Приєднаних нових членів треба списати у двох примірниках чітким письмом на приписаних друках і переслати в часі змагань (себто найдальше до кінця липня 1937) до Головної Управи РШ. через Повітовий Союз Кружків РШ. чи Повітовий Кружок РШ., який має списки провірити. Друків можна зажадати або в повітовій рідношкільній організації, або просто в Гол. Управі.

3. Приймати у члени можна тільки зі своєї місцевости і тільки таких громадян, що безспірно визнають національний світогляд.

4. Приняття членів має Старшина дотичного Кружка РШ. вписати у свій протокол засідань.

5. Неповнолітні члени (14—18 літ) мають виказатися дозволом батьків чи опікунів. Ці дозволи вписати у протокол засідань і найкраще побрати від члена писемну заяву, потверджену одним з батьків чи опікуном.

6. При цих змаганнях не входять у рахубу давніше вписані члени.

7. Списи дотеперішніх членів мають бути впорядковані. Якщо вони ще невпорядковані, то списати й зазначити окремо давніх членів та окремо нових. При давніх членах конечно зазначувати дату затвердження Головною Управою РШ.

8. Кожний новоприйнятий член має вложити членську вкладку до кінця адм. року, отже до 31. серпня 1937. Дорослі члени мають зложити по 50 сот., неповнолітні (доріст) по 25 сот. Цим разом буде та квота почислена за повну вкладку.

9. Згідно з рішенням останнього Заг. Зїзду РШ. половина першої вплаченої вкладки припадає в цілості до розпорядження Головної Управи РШ. Тому враз зі списом членів перешлють Кружки РШ. до Гол. Управи РШ. чеком 1) половина чл. вкладки за..... повнолітніх членів, 2) половина чл. вкладки за..... доріст.

10. Тільки ті Кружки РШ. можуть рахувати на бібліотеку, що виповнять усі подані тут умовини в повній основі.

11. Не треба рахуватися з тим, що може хтрийсь з Кружків РШ. буде мати невелике число нових членів, бо інші можуть мати ще менше.

Для тих громадян, що їх Старшина Кружка РШ. з найбільшим числом нових членів виказе як таких, що головно їх заслугою поширився Кружок РШ. нагороджене число нових членів, вишле Гол. Управа РШ. артистично виконану похвальну грамоту, яка надається до прикраси найпочеснішого місця у вітальній кімнаті.

В цих змаганнях повинні взяти участь безумовно всі Кружки РШ., не саме тому, щоби здобути нагороду, але щоби скріпити наше Товариство, щоб виявити в цьому ділі свою добру волю й розуміння тієї високої діяльности, що її виконує Рідна Школа.

Ніякий Кружок РШ. не повинен відкладати на „пізніше" заходів за приєднанням нових членів, але взятися до того зараз. Також не треба передержувати списів членів у надії, що ще вишлються інші. Списи треба пересилати негайно, щоб у Головній Управі не було великої затримки з виготовою членських виказок. Списи дальших кандидатів можна буде надсилати додатково (до кінця липня 1937).

Здається, не треба щойно переконувати, що участю в цих змаганнях віддамо народові далеко більшу вартість, ніж усякими іншими змаганнями.

Пригадуємо, що член Рідної Школи має такі управнення: 1. його ім'я буде поміщене у списі між найідейнішими українськими громадянами; 2. буде мати виказку Рідної Школи як видимий знак своєї вищости; 3. має право користати зі свідчень рідношкільних установ; 4. буде мати право стати делєгатом на Загальні Збори Повітового Союзу Кружків РШ. і на Загальний Зїзд РШ.; 6. загалом рішати своїм голосом у таких основних національних справах, як справа виховання.

ГОЛОВНА УПРАВА РІДНОЇ ШКОЛИ:

Денис Коренець вр., голова. Д-р Мирон Коновалець, секретар.

Засідання сойму.

З ПРОМОВИ ПОСЛА Д. ВЕЛИКАНОВИЧА ПРО НЕДОЛЮ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА.

Пополудневе засідання сойму в дні 16. ц. м. присвячене було справам новелі до закону про академічні школи. Новелю референував посол Дрозд-Геримський. Після його реферату промовляв міністр Свєнтославський, який при кінці своєї промови жалувався, що стрінувся з недовірям та що його особу заатакували саме ті, для яких він найбільше працював.

Дискусія тривала до пізного вечора. Підчас дискусії генерівський посол Бакон поставив формальний внесок, щоб новелю відіслати знову до освітньої комісії, одначе цей внесок відкинули.

У дальшій дискусії промовляв посол **Дмитро Великанович,** який торкнувся таких справ: університетської самоуправи, студентських товариств та українського університету. На вступі своєї промови заявив посол Великанович, що університетська влада не оцінює якслід українського становища за повною університетською самоуправою, за свободою науки і за повними правами для професорів. Їх відношення до української молоді, зокрема у львівському університеті, крайньо негативне. „Політика університетської влади —казав промовець — зовсім нас не вдоволяє, а якщо час до часу є якісь поліпшення, то є вони радше з ініціятиви уряду, або міністерства освіти, але не від професорських колегій. Найбільше труднощів роблять нашій молоді при вписах на студії, зокрема на професійні виділи. Малу фреквенцію нашої молоді спричинюють не тільки лихі матеріяльні умовини, але в першу чергу неприхильне становище поодиноких виділів підчас вписів до високих шкіл".

Відсоток студентів українців, що їх приймають до львівського університету сильно спадає; він дуже далекий від процентового відношення українського населення. Вистане тільки згадати, що в 1936. р. приняли на медичний виділ львівського університету всього 10 українців на 140, а на фармацевтичний виділ усього 2 українців на 120. Ці дані найкраще ілюструють політику університетських виділів до української молоді при вписах.

Українська молодь студіює в незвичайно важких умовинах, куди важчих від умовин польської молоді. Українська високошкільна молодь — це діти селян і робітників та в малій скількости діти української працюючої інтелігенції. Родичі не мають фондів на удержання цієї молоді в міських осередках і тому молодь крім студій мусить ще дбати про своє фізичне істнування. Адже знаємо — говорив бесідник — випадки, що студенти високих шкіл їшли навіть двічі в тижні по 100 км. з дому до Львова, щоб не пропустити семинарів. Є студенти, які жили тим, що заробляли по 2 зол. за ніч при вивозі снігу зі Львова. Інші удержувалися з розвоження молока і т. д. Тому ця молодь заслуговує вповні на поміч університетської влади й уряду.

Одначе професорські колегії дуже часто складають негативні внески у справі помочі для цієї молоді і не кермуються почуттям справедливости. Із кредитів, відкладення і звільнювання з оплат та зі стипендій українська молодь користає в дуже незамітній скількости.

Справа студентських товариств забрала багато часу на освітній комісії. Студентські товариства мають величезне значіння для молоді, одначе українська високошкільна молодь має в цім випадку незвичайно багато перешкод. Були випадки, що університетська влада відмовляла дозволу оснувати студентську організацію тільки тому, що вона називалась українською. Промовець звертається до міністра з домаганням, щоб він узяв під увагу справедливі домагання української молоді та дав їй змогу організуватись у власних організаціях.

При кінці своєї промови заявив посол Великанович, що українські посли при кожній нагоді говоритимуть про справу високих шкіл з українською викладовою мовою, зокрема **завжди будуть домагатись українського університету у**

Львові, який згідно з ухвалою сойму в 1922. р. мав бути оснований уже до 1924. р. На жаль, цієї ухвали уряд до сьогодні не виконав.

Пан референт — говорив промовець — підкреслив, що треба зміни психольогічного підложжа для зміни настроїв молоді. Зовсім з цим погоджуюсь, але додам ще, що куди більше цієї зміни психольогічного підложжа треба в польському громадянстві у відношенні до українського народу, щоб направити те важке наше положення, в якому ми під цю пору опинились. Одначе ухвала у справі закону „Фонду Народової Культури" викликала у нас глибоке занепокоєння, що всеж таки польське громадянство та його еліта в особах членів парляменту ще далекі від зміни цього психольогічного підложжа, хоч воно для обох народів конечне.

З меншинних послів говорив ще жидівський пос. рабін Рубінштайн, якому польські посли перервали часто промову окликами. Головною думкою його промови було те, щоб запевнити безпеку у високих школах.

Йому відповідав референт пос. Дроздовський, називаючи Рубінштайна „творцем польського антисемітизму".

Після дискусії проект новелі про високі школи ухвалив сойм із малими змінами. Всі поправки меншин відкинено.

Масові ревізії й арештування серед комуністів у Варшаві.

Ніччю на середу політична поліція перевела масові ревізії й арештування серед комуністів. Поліція ліквідувала т. зв. комуністичний „актив" союзу молоді. Є це дуже активний відділ комуністів, т. зв. „сталінівців". У висліді ревізій поліція арештувала коло 80 осіб.

Варшавська преса подає, що підчас переслухування арештованих комуністів виявилося, що вони зїхалися до Варшави, щоб відбути довірочне зібрання, на якому мали обговорювати справу останніх подій в СССР. Серед забраних підчас ревізій матеріялів найдено відозви й обіжники, що торкаються розстрілу Тугачевського й тов.

З НІЧОГО — НІЩО.

Тільки в байках є випадки, що людям удається створити щось з нічого. А проте ми є свідками таких фактів, що навіть інтелігентні люди, коли є в якійсь потребі, мріють про якесь еюре її авантюрництва. Мріють про щось нездійснене, щось навіть чудесне.

Отже придивляються напр. по вулицях, чи не лежить де згублений розтріпаним мільонером добре виглядаючий капшук, шукають по газетах вістки про смерть в Америці багатого вуйка, якого ніколи не було, студіюють оголошення матримоніяльні, чи часом якась дівчина не шукає в той спосіб товариства, якого умови якраз відповідали би умовам, якими розпоряджає кандидат до її посагу — і так дальше, без кінця.

Очевидно, що те все є лише стратою часу, а в цілих випадках звичайно буває цілковите душевне заломання. З нічого — ніщо, це непорушна засада і найвищий час, щоби кожний з нас це собі добре освідомив і витягнув відповідні консеквенції.

Чоловік розсудливий не літає поміж небеса, не змагає до цілей нездійснених, але старається здобути практичний вихід з трудного становища.

Хто, напр., купить лісок до першої клясн тридцятьдев'ятої Льотерії Клясової, той може мати слушну надію, що вже у вівторок 22. червня, в яким починається тягнення, виграє більшу суму і в одній хвилинці позбудеться всіх турбот. Та хто сподівається виграти не маючи лісу, той мусить бути вдесятеро приготований на розчарування, бо: з нічого — ніщо.

Архиєпархіяльні вісти.

Радником Митрополичої Консисторії іменований: о. Глодзінський Іван, парох Руди Сілецької струмилокамінецького деканату.

Крилошанськими відзнаками наділені: 1. о. Цинтилин Григорій, парох Гологір унівського деканату. 2. о. Ярошевич Микола, капелян заведення для умово неповносильних у Львові.

Канонічну інституцію дістали: 1. о. Волинський Володимир, архикатедральний сотрудник, на Рокитно, унівського деканату. 2. о. Бородайко Евстахій, парох Сервир сокальського деканату, на Дмитрів радехівського деканату. 3. о. Бутринський Микола, завідатель Хащування тухлинського деканату, на Вільховець бережанського деканату. 4. о. Волинець Михайло, парох Загірочна ходорівського деканату, на Вовки винницького деканату. 5. о. Гавриляк Михайло, ректор церкви в Старих Бродах брідського деканату, на Глинянн-Замістя глинянського деканату. 6. о. Дмитрик Михайло, парох Вівся жовківського деканату, на Бірки Малі грималівського деканату. 7. о. Домбович Василь, завідатель Пасіки зборівського деканату, на Плоничку буського деканату. 8. о. Задорожний Микола, завідатель Суходолів брідського деканату, на Ярівці озірнянського деканату. 9. о. Іванчук Семен, парох Коссин коломийського деканату, на Коваїв тогож деканату. 10. о. Квадрат Іван, завідатель Кудобинець зборівського деканату, на Кудобинці. 11. о. Косович Микола, парох Помоляти ходорівського деканату, на Бишки поморянського деканату. 12. о. Летяни Богдан, парох Побуже любінецького деканату на Залісці ходорівського деканату. 13. о. Манишевський Михайло, сотрудник у Довгім теребовельського деканату, в Плетеничі перемишлянського деканату. 14. о. Пайкуш Іван, завідатель Богутина поморянського деканату, на Чалиш буського деканату. 15. о. Романишин Михайло, парох Суходолу бобрецького деканату, на Милятин Старий милятинського деканату. 16. о. Романчукевич Іван, парох Лапшина бережанського деканату, на Підбрід. яричівського деканату. 17. о. Собчак Ілля, парох Ходовиц стрийського деканату, на Довгу войнилівського деканату. 18. о. Школьник Ярослав, завідатель Чижикова винницького деканату, на Германів тогож деканату.

Завідательства дістали: 1. о. Андрушко Володимир, сотрудник у Білій тернопільського деканату, в Городищу озірнянського деканату. 2. о. Бойнарчук Михайло, неспросвітер, у Сморжу тухлянського деканату. 3. о. Бучко Антін, завідатель Вільхівця бережанського деканату, в Богутині поморянського деканату. 4. о. Гайдучевич Йосиф, завідатель Угринова Середнього калуського деканату, в Красній перегінського деканату. 5. о. Гашинський Іван, завідатель Чижикова буського деканату, в Фалиші стрийського деканату. 6. о. Ганкевич Володимир, ректор Уша, золочівського деканату, в Котузові жовківського деканату. 7. о. Горинь Мирослав, завідатель Ковалова вовківського деканату, в Старім Збаражі збаразького деканату. 8. о. Гринкан Йосиф, завідатель Плетеничі перемишлянського деканату, у Вісю жовківського деканату. 9. о. Гушкевич Гнат, неспросвітер, у Камені рожнятівського деканату. 10. о. Давидюк Теодор, сотрудник з пр. упр. в Стільську миколаївського деканату, в Стільську. 11. о. Іваник Омелян, завідатель Довгої Войнилівської войнилівського деканату, в Ходовичах стрийського деканату. 12. о. Кременецький Степан, сотрудник у Вербівцях рогатинського деканату, в Пуститинцях тогож деканату. 13. о. Кудик Дмитро, завідатель Германова винницького деканату, в Чижикові тогож деканату. 14. о. Кучабський Володимир, завідатель Підборець яричівського деканату, в Чорнутовичах винницького деканату. 15. о. Левицький Евген, завідатель Манаєва олівського деканату, в Лопушанах тогож деканату. 16. о. Маркевич Микола, сотрудник у Коросні брідського деканату, в Коросні. 17. о. Мисевич Роман, завідатель Рокитна яворівського деканату, в Лапшині бережанського деканату. 18. о. Нагаєвський Іандор, ректор Забави теребовельського деканату, в Беранні брідського деканату. 19. о. Наумів Іван, завідатель Поломичної буського деканату, у Суходолах брідського деканату. 20. о. Нетільський Іван, завідатель Дубравки журавненського деканату, у Вибудові бережанського деканату. 21. о. Новаківський Зиновій, завідатель Кутищів залозецького деканату, в Вижені тогож деканату. 22. о. Нуд Богдан, завідатель Вовкова винницького деканату, в Загірочку ходорівського деканату. 23. о. Перепічка Микола, завідатель Красної перегінського деканату, в Угринові Середньому калуського деканату. 24. о. Пересунин Петро, сотрудник у Добротворі струмилокамінецького деканату, в Берилові лопатинського деканату. 25. о. Семстун Петро, завідатель Вакомарів олесько деканату, в Нушу олівського деканату. 26. о. Скульський Йосиф, завідатель Бишок поморянського деканату, в Помоляті ходорівського деканату. 27. о. Степанюк Іван, завідатель Нуша олівського деканату, в Закомарі олеського деканату. 28. о. Теліжин Йосиф, завідатель Залісець ходорівського деканату, в Суходолі бобрецького деканату. 29. о. Чернійш Степан, завідатель Жупанн тухлянського деканату, в Побужі любінецького деканату. 30. о. Шуст Ярослав, завідатель Дмитрова радехівського деканату, в Середніцьких радехівського деканату.

Доїздживочими завідателями назначені: 1. о. Неспаківський Володимир, парох Білковець озірнянського деканату, в Серварах тогож деканату. 2. о. Себат Олександер, парох Навар і ширецького деканату в Шустомитах тогож деканату. 3. о. Цицькевич Олександер, завідатель Пальчинець новосільського деканату, в Кутищах залозецького деканату.

Кнут Гамсун:

ПІД ОСІННІМИ ЗОРЯМИ

Повість, стор. 152 + 16 стор. передмови. Переклад Івана Ставничого. З передмовою М. Рудницького. Ціна 2·50 зол., порто 25 сот.

Історія бурлаки — написана одним із найбільших сучасних повістярів — великим психольогом та майстром слова, автором „Голоду", „Пана" та „Вікторії", лавреатом Нобеля"

Ректорами церков іменовані: 1. о. Воробець Степан, завідатель Солуква долинського деканату, в Ярковичах яричівського деканату. 2. о. Іван Мирон, неспресвітер, у Забойках вовківського деканату. 3. о. Сав Степан, завідатель Котузова жовківського деканату призначений на завідателя Сморжа тухлянського деканату, в Уші, золочівського деканату.

Сотрудниками з правом управи назначені: 1. о. Горинь Мирослав, завідатель Старого Збаража збаразького деканату, в Кобиловолоках теребовельського деканату. 2. о. Кордуба Еммануїл, сотрудник у Бурштині, в Колюшках рогатинського деканату.

Сотрудниками назначені: 1. о. Алексієвич Евген, неспресвітер, у Білій тернопільського деканату. 2. о. Білецький Роман, завідатель Бірок Малих грималівського деканату, в Доброводах збаразького деканату. 3. о. Гевринч Богдан, неспресвітер, в Остапю грималівського деканату. 4. о. Гураль Михайло, неспресвітер, у Конюхах поморянського деканату. 5. о. Дочилю Мирон, сотрудник у Войнилові, в Болехові. 6. о. Збарацький Іван, неспресвітер, у Довгім теребовельського деканату. 7. о. Клюс Іван, сотрудник в Олеську, архикатедральним сотрудником у Львові. 8. о. Левицький Володимир, завідатель Глинян Замістя, в Перегонові глинянського деканату. 9. о. Любович Іван, неспресвітер, у Журові бурштинського деканату а осідком у Підмихайлівцях. 10. о. Романишин Петро, завідатель Милятина Старого милятинського деканату, в Терновиці. 11. о. Сюшевський Володимир, архикатедральний сотрудник у Львові, в Олеську. 12. о. Семик Ярослав, сотрудник у Конюхах поморянського деканату, архикатедральним сотрудником у Львові. 13. о. Троян Роман, сотрудник у Конюшках рогатинського деканату, в Сорочках яричівського деканату. 14. о. Штурмай Петро, завідатель Середнополець радехівського деканату, у Хмільні лопатинського деканату.

Доїздживочими сотрудниками назначені: 1. о. Кочик Василь, сотрудник у Томашівцях войнилівського деканату, в Кропивнику калуського деканату. 2. о. Хлопанка Василь, сотрудник у Пірки любінецького деканату, у Волі Довголуцькій тогож деканату.

Рукоположені: 1. Алексієвич Евген. 2. Войнарчук Михайло. 3. Гевринч Богдан. 4. Гушкевич Гнат. 5. Гураль Михайло. 6. Іван Мирон.

Померли: 1. о. Гошовський Микола, поч. радник Митр. Консисторії, довголітній парох Корсова брідського деканату і член посмертного фонду, емеритт, номер 20 лютого у 86. році життя і 61. священства. 2. о. д-р Юрик Степан, тамбелян, радник Митр. Консисторії, парох Золочева й декан, б. префект Дух. Семинарії, кат. служ. катехит V-ої гімназії та член посмертного фонду, номер 24. лютого в 73. році життя і 50. священства. 3. о. Чайковський Михайло, парох Зашкова залозецького деканату і член посмертного фонду, номер 8. березня в 47. році життя і 15. священства. 4. о. Дідушак Микола, завідатель Барилова лопатинського деканату і член посмертного фонду, номер 9. березня у 50. році життя і 24. священства. 7. о. Пшель Теодор, висл. катехит. зам. у Львові, номер 25. березня у 49. році життя і 23. священства. 8. о. Карпинський Платон, парох Острівця теребовельського деканату і член посмертного фонду, номер 19. квітня у 64. році життя і 39. священства. 9. о. Плавида Григорій, парох Старого Скалату, скалатського деканату і член посмертного фонду, номер 19. квітня у 59. році життя і 30. священства. 10. о. Бобовник Михайло, поч. радник Митр. Консисторії, довголітній парох Глібович Великих і бобрецький декан та член посмертного фонду, номер 7. травня в 61. році життя і 37. священства. 11. о. Летецький Володимир, висл. довголітній парох Повітна городецького деканату, емеритт та член посмертного фонду, номер 20. травня в 66. році життя і 41. священства.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Адміністрація

ЖІНОЧА СТОРІНКА.

Хочемо добре відпочити.

Кінець шкільного року, а з ним початок літнього відпочинку. В родинах, де є діти, що вже ходять до школи, понесеться чи то радісне чи сумне зідхання — залежно від того, як випало шкільне свідоцтво. Може десь і сльози падатимуть, може і не скрізь вибиратиметься мама з дітьми з легким серцем на відпочинок, але хто хоче дійсно добре відпочати і набратись сил та здоровля на майбутню зиму, той повинен усі турботи залишити в місті і на якийсь час забути про міські щоденні клопоти.

Відпочивати треба вміти так само добре, як і працювати, а на добрий відпочинок, бодай раз на рік, має таке саме право мати родина чи господиня дому, як і ті, що працюють у бюрах. Але на жаль дуже мало хто знає, що таке відпочинкове мистецтво.

Мама родини, що вивозить своїх пташенят десь на село чи то до бабці чи діда, чи до найманої хати мусить памятати одно, що тут для неї важна не тільки зміна повітря та більша кількість сонця, але передовсім зміна її щоденних занять. Мусить памятати теж, що ця засада потрібна і її дітям. Отже з першого дня мусить уладити своє життя так, щоб не мусіла вона вічно дітей спиняти, сварити, нагадувати їм засади доброго тону. Добре вихована дитина навіть тоді, коли дати їй трохи більше волі, не забуде тих засад, що мама вщіплювала помалу і систематично цілий рік та не перейде деяких меж, а трохи свободи і можливости виявити свою ініціятиву дитині не пошкодить. Отже менше догляду над „пристойною" поведінкою дітей.

Не примушуватиме розумна мама і виявляти перед бабцею, вуйками, тетами, дядем чи просто літніми знайомими дитини, щоб вона „пописувалась" ріжними своїми здібностями та надбаним за зиму знанням. Не принижуватиме вона теж дитини в новому оточенні пригадками її зимових невдач, злого шкільного свідоцтва тощо. Є досить зла засада деяких мамів псувати собі і дітям з першого дня вакацій тим, що забирають на літнисько всі шкільні підручники і примушують дітей по кілька годин денно „кути" те, що було занедбане в часі шкільного року, особливо з тих предметів, з яких була гірша нота в свідоцтві, а починаються ці тортури звичайно з першого дня по приїзді на відпочинок. Добре дати навіть лінивій дитині бодай два тижні цілковитого відпочинку, а вже потім розділити її час так, щоб та праця припадала на ті години, коли дитина має найменше спокус до розваг, а для її тіла це найменш втомно. Тоді і вислідки будуть добрі і собі й дитині не псуватимемо відпочинку заввагами та нагадуванням. Літній відпочинок може мама найліпше використати на зближення зі своєю дитиною, щоб пізнавати її хист та зацікавлення. Розмови на цікаві і доступні теми для дитини, на які може і маємо тільки час на феріях, можуть далеко більше зробити, ніж безліч розумних книжок, які підсуватимемо дитині до читання — вони можуть зробити з мами й дитини товаришів, що не матимуть перед собою тайн і допоможуть мамі кермувати духовим життям дитини.

Господиня дому постарається улаштувати свій літній відпочинок так, щоб залишити всі господарські турботи і праці у місті, а на селі про них цілковито забути. Нехай не так смачно дають нам у літі зісти, нехай порядки не будуть такі докладні, зате зміна у вашому занятті допоможе вам обновити розтрачені на ці клопоти в місті сили. Не затроюйте собі гарячих, соняшних годин, що ви могли б провести коло води чи в лісі сидячи коло кухні, заварюванням ріжних соків, конфітур чи якимись іншими господарськими роботами, що їх виконуєте цілий рік. Нехай то зробить хтось інший, що тої праці має в зимі менше. Не забирайте з собою на літнисько сотні панчіх та скарпиток до цирування чи іншої якої латанини.

Пані з бюра, фабрики, торговельного чи якого іншого підприємства, нехай не затроюють свого літнього відпочинку дороблюючи те, що занедбали чи то в писанні листів чи інших ділових справах.

Добрий відпочинок залежить не тільки від зміни місця, повітря та оточення, але від зміни щоденних вражінь та занять, ріжноманітности не тільки фізичних переживань, але головно в переживаннях духових. Тільки змінивши основно бодай на місяць наші заняття і забувши про щоденні цілорічні клопоти можемо бути певні, що ми відсвіжили в літі свої сили і дійсно добре відпочили.

ко.-тя.

Перший жіночий парлямент.

Мають його естонки. Невеличка Естонія, що щойно по світовій війні стала знову самостійною державою, по девятнацяти роках свого істнування взялась до основного упорядкування своєї конституції та перебудови державного і громадського життя. Вислідом тих ріжних реформ було повстання окремого „Жіночого парляменту", що має кермувати жіночим життям, особливо у родинній та господарській ділянці. До компетенцій того парляменту належить нагляд над домашнім господарством — тобто над всім тим, що лучиться з домом і його веденням, як контроля над вихованням дітей, відповідний їх відживі і цілої родини, гігіеною хати, урядженням помешкання, кухнею і тим подібним. Парлямент організує курси, школи, а передусім перевіряє ринкові ціни на всі потрібні в господарстві продукти.

Важну ролю відограє цей „Жіночий парламент" для контролі жіночої найманої праці в усіх ділянках, де тільки жінки працюють. Має право цей парлямент робити відповідні внески до законодатних та самоврядних органів та домагатись ріжних змін, коли вони шкідливі для працюючих жінок.

Члени цього парляменту виявили вже велику активність та ініціятиву. Першою председницею „Жіночого парляменту" є пані Лінда Еенпалу, дружина теперішнього премієра Естонії. Вибори до парляменту відбувались за посередництвом двох центральних жіночих організацій: „Естонського Жіночого Союзу" та „Центрального Союзу Сільських Господинь". Входять також до парляменту і 10 членів жінок-фаховичок з ділянок, які підлягають компетенції парляменту.

Естонські жінки мають широкі права у справах своїх організацій і взагалі у всіх ділянках державного і громадського життя. Та вони цікавляться не тільки працею жінок в рідному краю, але часто беруть також участь і в ріжних міжнародніх жіночих організаціях і хто з українок мав нагоду бувати на ріжних міжнародніх конгресах напевно пригадує собі ці скромні і спокійні жінки, що ось дали доказ такого доброго організаційного хисту

—o—

Балачки про моду.

ЩО ВІЗЬМЕМО З СОБОЮ НА ЛІТНИСЬКО.

Щоб наш відпочинок був приємний і щоб не клопотати собі вічно голови, у що убратись при тій чи іншій нагоді в часі літнього відпочинку та щоб ота думка про наш одяг не затроювала нам існування, варто собі ще перед виїздом добре розміркувати, що нам придасться з наших суконок на літнисько, а що спокійно можемо залишити в місті та не мяти його і не нищити по валізках.

Передовсім куди ми їдемо? Якщо ми вибираємось до якоїсь купелевої місцевости чи модного літниська, де сподіваємось бути постійно в товаристві, ходитимемо на концерти, до кавярні на бріджі-дансінги, чи які інші забави то тоді наша гардероба мусить бути відповідно до тих обставин пристосована. Візьмемо з собою одну-дві спортові передполудневі суконки, або комплетик чи спідничку з кількома блюзочками, а на полудне неменш двох пополудневих шовкових, чи з якогось легкого, але коштовнішого матеріялу суконок та бодай одну літню вечорову суконку. Для цих останніх найліпше вибирати модне тепер „емпіре" у квітисті взори. Добре доповнити свою гардеробу полотняним комплетом вишитим або й гладким, бо його можна убрати і дополудня і навіть пополудне в деяких випадках. Елегантна пані матиме також спеціяльний костюм на прогульки, спортового крою із спортовими блюзочками з бавовняного матеріялу, щоб легко можна було прати. Придадуться на холодніші вечори і вовняні суконки, а одну вовняну таки необхідно взяти з собою. Черевиків треба мати найменш чотири пари. Одні напівспортові, або й зовсім спортові на ранок, другі до пополудневих суконок з вищим обцасом, трет до вечорової суконки, а четверті міцні прогулькові. Плащ треба мати один такий, щоб надавався до пополудневих і вечорової суконки, а другий спортовий, або просто імпрегнований порохівник на дощ. Капелюхи (якщо їх носитимемо) мусять відповідати фасонові та матеріялові суконок

Як бачимо убрання таке пане, що ідо до дорожніх купелевих місцевостей вимагатиме значних видатків та більших валізок, бо до того всього прийдуть ще й ріжні дрібнички, без яких елегантна пані не обійдеться при своїй туалеті.

Легша справа з тими з нас щасливішими, що їдемо на літнисько тільки для відпочинку, хочемо позбутися міської метушні і забути на час про товариські форми та побути бодай кілька тижнів самі собою. Кількох та ще й великих валізок нам із собою брати не потрібно. Наші літні суконки багато місця не забирають. Дві суконочки з батисту чи вуалю (а в них матер ялах тепер такий великий вибір і такі чарівні взори), повстяний комплетик найліпше з двома жакетиками — одним коротшим обтисліим, а другим „тричвертевим", який можемо вбирати і до наших взорчастих суконок, одну лїпшу суконочку для неділі до церкви чи на якусь імпрезу, одну вовняну суконку, або спідничку та светер, до того теплий плащик. Для прогульок вистачить полотняна або вовняна спідничка з спортовими блюзочками, а до того імпрегнований порохівник. Одні легчі черевики, а одні міцні спортові. На голову білий полотняний капелюх або незмінну беретку чи просто легку хустинку або й ширшу стяжку, палицю в руки — і наш вирад готовий. Ще тільки до тої рецепти додати доброго гумору і наше літо напевно не буде менш вдале, ніж тих, що можуть собі дозволити на коштовніші літніськові місцевости та вибагливіші розваги й ширше товариство, а також і на більшу кількість туалет, що їх ціна може дорівнює тій сумі, яку ми можемо взагалі з цілою родиною видати на наш літній відпочинок.

Рита.

З нашої хроніки.

У п'ятницю 4. червня ц. р. відбулась у салі „Бесіди" жіноча господарсько-кооперативна анкета для жінок львівського повіту. Хоч був це незручний для сільського жіноцтва час (полеві роботи) прибуло на анкету досить жінок — представниць „Секцій Господинь" при Кружках „Сільського Господаря" та деяких Кружків Союзу Українок, так що були представниці майже всіх сіл, де ведеться рухливіша праця в господарській ділянці. Інші Секції Господинь оправдали свою неприсутність.

По рефератах пані інж. Дучимінської та п-і І. Домбчевської виявалась дискусія, в якій забирали голос сільські господині звертаючи увагу на ріжні добрі наслідки переведеної в зимі праці та висловлюючи ріжні побажання. Взагалі помічається більша активність сільського жіноцтва у дискусії та охота до праці над собою.

З клюбового життя. Поміж учнів проф. Лесі Кривіцької попередив вечір української поезії в клюбі „Нової Хати". Вечір цей був присвячений поезії в останньому році. Обговорила її п. Ірина Пеленська. Наперед згрупувала всі мистецькі дебюти, напрямні 1936 і з початком 1937. Більше часу присвятила рефератка збіркам І. Антонича, Св. Гординського, Наталі Лівицької-Холодної, Юрія Косача та Юрія Клена. Для живої передачі творів виступила відома вже школі проф. Лесі Кривіцької. П. Кривіцька привела гуртом своїх учнів, що задемонстрували свій хист перед слухачами. Міра Дрогомирецька прочитала твердо „Софію" Ю. Клена і дещо з „Співів на вимених" Гординського. Металевий голос Лени Ріпель може був не супроний для „Сім літер" Наталі Холодної. Краще може був би віддав Ю. Клена „Прокляті роки". Катря Зарицька, що читала цю поему, вивязалася з цього над сподівання добре, дарма, що читала її вперше. Найменше щастя мали поезії І. Наріжної. Леся Цибрух і Нат. Шухевич передавали їх трохи протяжно й через те пропадав тихий їх, ніжний чар. На закінчення Ю. Савицький прочитав І. Антонича „Книга Лева". Ожвила присутніх рецитація пародій і шаржів Федя Тринідада, з яких деякі дуже вдалі.

—o—

Зі світа.

Жінка командантом летунського майдану. Очевидно, що в Америці тільки такі посади на денному порядку. Є тим командантом молода двадцятипятьлітня дівчина панна Марія Дюланей. Займає вона те високе становище в місті Брістолі, в стейті Вірджінія. Місто має 10.000 мешканців. Панна Дюланей зустрічає і направляє поштові і комунікаційні літаки, озброєна рушницею переносить до літаків пошту, приймає і висилає радіові телеграми, подає метеорольогічні завідомлення тощо. Сама панна Дюланей є пільотом вже шість років і то пільотом дуже добрим, з першорядними свідоцтвами

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Фондації, з яких ніхто не користає.

Американські часописи широко розписувалися про незвичайну історію зі скальпом фармера Джона Олкокса з північної Дакоти. (Скальп, це шкіра з волоссям знята, значить відрізана з голови. Давно, ще як тільки европейські емігранти стали поселюватися в Америці, та добувати від індіянів їхню землю, індіяни відрізували вбитим заволокам шкіру з голови й хвали як военну добичу).

Отже згаданого фармера оскальпував якийсь індіянин, по всіх правилах цієї штуки. Тепер уже індіянів дуже мало, бо їх винубили білі, та й вони вже не здирають скальпів. Тимто й випадок із фармером був великою сенсацією. Раптом виявилося, що ця несамовита операція нічого не пошкодила самому фармерові. Це була очевидно добровільна операція, бо індіянин зняв шкіру фармерові на його просьбу й одержав за свою роботу 1000 долярів.

Не вдалося..

Всі не виходили із дива, навіщо цей фармер дав собі зняти скальп і навіть стали підозрівати, що цей фармер збожеволів і з глузду зїхав... Одначе швидко виявилося, що фармер зовсім здоровий.

Він став домагатися, щоб йому виплатили великі гроші з фонда́ції, що її встановив бурмістр міста Ст. Люіс, Байрон Моллнфі для американців, що їх оскальпували індіяни.

Як відомо, індіяни вже добрих кількадесять літ кинули скальпувати білих і з того приводу фундація цього бурмістра постійно більшала, завляки відсоткам. Сьогодні вона дає круглю один мілїон долярів... Бурмістр Байрон виразно застеріг, що цих грошей не можна буде вжити на іншу ціль. Про цю фунашю-запис довідався фармер і велів собі зняти скальп. Та хитрий фармер мабуть перерахувався, бо суд щось не дуже схильний до того, щоб йому виплатити гроші. (Головно в уваги на те, що фармер добровільно дав собі зняти скальп).

Остання пристань.

Згадана фондація не є єдиною. Є ще й інші такі диковинні фондації, записи, що надаремне дожидають на своїх вілборців.

1803-го року помер у Менгетен капітан Роберд Ріхард Рендел. Він залишив по собі 7.000 долярів і 100 гектарів грунту. Із доходів, що їх приносив цей запис, повстала „Остання пристань", тобто захист для моряків, що заняті на вітрильних кораблях. Капітан Рендел не передбачив поступу техніки, не передбачив, що видумають парові кораблі, пароплави...

Єдиний мешканець.

І так у гарному домі „Останньої пристані" живе сьогодні один тільки чоловік, а майно цієї фондації зросло до висоти 30-ти мілїонів долярів... Воно приносить річно кругло один мілїон доходу...

Там, де була фарма старого капітана Рендели, є тепер хмародери Ню-Йорку, а дорога, що йшла через його поля, є тепер славною вулицею „Фіфт Евню". Тисячі старих моряків ледви животіють у злиднях, голодують та з цієї фондації Їм не можна допомогти, бо вони працювали на пароплавах, а не на вітрильниках.

Залізничі катастрофи.

Джон Едвар Темсон, генеральний директор пенсильвенських залізничних шляхів, уфундував у шістдесятих роках минулого століття більшу суму грошей у користь дочок, сиріт по полягших у залізничих катастрофах батьках.

У тому часі згадані залізничі лінії до речі — одноторові, були найкращими й на них часто траплялися катастрофи. Сьогодні, це дуже вигідна і безпечна лінія й нема ні одної дівчини, що її батько згинув би в залізничій катастрофі на цій лінії. А тимчасом фондація зростає й дає вже десять мілїонів долярів...

Американські комедії.

Таких некорисних мертвих фондацій є в Америці щось кількадесять. Обчислюють, що ввесь рухомий капітал цих фондацій дає від триста до чотириста мілїона долярів. Щораз більше прилюдна думка домагається, щоб ужити цих безкорисних фондацій на суспільні потреби.

Покищо суди повинуються ще волі покійних фундаторів і не дозволяють нарушувати її. Все-таки можна надіятися, що голоси прилюдної думки таки переможуть.

Павля Веселі і Вальтер Мілєр.

Відома фільмова зірка Павля Веселі дістала недавно анонімного листа з домаганням виплатити 50.000 шилінгів. Якщо акторка відмовилась би заплатити згадану суму, тоді автор аноніму грозив їй... прокавою.

— Я вже знайду спосіб, щоб заразити вас цією недугою — писав він.

Павля Веселі віддала анонім поліції, яка арештувала шантажиста. Виявився ним 14-літній возьний якоїсь контори Вальтер Мілєр. Підчас ревізії в його мешканні знайшли пробівки з рідною, яка виявилась культурою прокази.

Підчас слідства Мілєр зізнав, що він не хотів користуватися грішми Павлі Веселі. Він буцімто залюбився в артистці і хотів добитись тільки того, щоб вона його пригнала. Не зважаючи на таке вияснення, Мілєра віддали судові під замітом примушення під загрозою смерти. Мілєрові грозять безречницеві примусові роботи.

—o—

Чотироніжні актори екрану.

Треба направду мистця-режисера, який зумів би видобути із звірини всі можливости, які криє в собі такий шляхотний, чотироніжний актор. Усеж таки фільмові продуценти зрозуміли вже, що аматори кіна дуже сильно цікавляться звірем-актором і тому теж кормлять їх якоюнебудь тандитою: виставе, мовляв, показати на полотні коня, пса, мавпу або й оленя, оглядач і так вже буде в семім небі.

Між такими режисерами трапляються іноді такі, яким пощастить показати нам неодну штуку, якої не побачилиб ми у звичайнім житті. Такий режисер уміє використати у звірини охоту пописуватися скоками, стрімголовними погонями, й боротьбами на життя й смерть при помочі кліа та кігтів. Звірі роблять це „на замовлення" до фільми дуже радо. Зіте гірше вже виходять загрушливі сцени, коли напр. собака мусить проштрикнути з ентузіязмом, коли треба хапатися по руках та ногах. Звірина має прожену чутливість, але не вміє цього виявити назовні.

У Голівуді є такі „лябораторії", де звірят виховують разом з безпосередньої близькости, щоб їх до себе приучати. Це справді ефектовне явище, коли кінь не може обійтися без приятеля-котюги а голова без думи. Інша річ і зоно треба працювати незвичайно довго, щоб таку незвичайну пару зєднати, погодити зі собою та перемогти вроджену ненависть одного до другого, як це ми бачили на фільмі „Секвоя". Найважніше те, що до такого ефекту треба кілька пар, щоби представити окремі фази розвитку звірини, напр. спершу мале пумятко та доненьку серни, відтак дозріду пуму та молодого оленя, а згодом сильні, дорослі звірі.

Ми бачили у фільмі „Тарзанова втеча", як симпатична малпа „Чіта" робила правдиву конкуренцію Джонові Вайсмілерові. Її вияви радости, смутку, комбінаційний хист та інтелігенція просто приневолювали застановитися. Пригадуємо собі, як Чіта бідкається над долею молодого серняка, яке необережно стручене до води, має за хвилинку стати жертвою крокодила, що скоро плине до нього, та радіє невимовно, коли Тарзан рятує оленятко, хто зна чи не більше, як — скажім — Мірлена Дітріх, якій удалося віднайти любка...

Старі кінові бувальці напевне памятають вівчурка Рін-Тин-Тіна, який кілька літ тому чудував усіх на екрані своєю простою та проте мистецько-звірячою грою. Гарне враження робить теж білий араб, кінь Кен Мейнарда, який грає так, як і його пан: зводить до купи закохану пару, увільнює з неволі свого пана та спроваджує поміч війська, коли плем'я індіян нападає на поселенців.

ЛИСТИ НА ПЛИТАХ.

Колись писали люди різні письма на шкірі не тому, щоб цей артикул був дешевший від паперу, але просто тому, що взагалі паперу не було. Від цього теж і пішли слова „писати на воловій шкірі". Згодом папір став ідеальним засобом порозуміння між поодинокими людьми, віддаленими від себе на цілі милї. При помочі телефона можна порозумітися і чути взаємно голос. Одначе незвичайно цікаву новинку ввела голяндська почта, яка дає змогу своїм клієнтам пересилати говорені плити і чути голос своїх друзів без телефону і радія.

У всіх більших почтових урядах Амстердаму заінсталювали недавно автомати, які доставляють грамофонові плити. Щоб дістати таку почтову грамофонову плиту, треба вкинути відповідну монету до автомату і сказати потрібний текст листа до мікрофону. Мікрофон передає цей текст, що не може мати більше як 150 слів на плиту, яка відтак опакована відповідною почтовою опаскою, вискакує з автомату.

Цю новинку заінсталювали розмірно дешевим коштом і не за дорогі гроші дали змогу користуватися цими голосовими листами найширшим колам голяндського громадянства, бо на відвороткій стороні плит умішено реклями найбільших голяндських фірм. Очевидно, всі фірми незвичайно радо користують із цього нового засобу реклями і дають свої оголошення, певні, що всі адресати їх прочитають, чи пак відограють, та що таким чином сильно збільшиться торговельний рух.

Нові „голосні листи" доступні навіть для найнижчих шарів громадянства, яке виказало теж багато зацікавлення для інціятиви голяндської почти. Рух кореспонденційними плитами став відразу сильний. Найбільше плит іде до кольоній. Новомодні листи призначені теж на різні побажання.

ПІМСТА ФІГУРКИ ЧОРТА.

Один із варшавських торговців мистецькими товарами мав справді дивну манію колекціонерства.

Цей збирач, який недавно умер серед таємничих умовин, міг почванитись найбільшою й одночасно найдивнішою збіркою: рисунків, образів, фігур і статуеток, які представляли чортів у найріжнороднішіх формах. Зокрема постать чорта із різних північних країв викликувала в нього велике зацікавлення. Цей збирач відбував постійні подорожі, мандрував іноді з одної місцевости до другої, щоб тільки збогатити свою збірку. Підчас одної такої подорожі повелося йому роздобути дуже оригінальну фігуру чорта, високу на 2 м., і привезти її до дому. Новою добиччю цей ніякоман незвичайно тішився. Фігура походила з тих часів, коли різні секти покланялися чортиці. Інтервенція влади розігнала секту, а фігуру покинули давні двеличники в повному забутті. Хоч збирач вірив, що чортяча фігура принесе йому щастя, сталося зовсім інакше. Одного дня знайшли торговця витиканим в його кімнаті мертвого. Висока на 2 м. фігура впала на купця і вбила його на місці. Точніших подробиць цієї дивної події, поліції не вдалося вичесати.

—o—

ЗАПРОШЕННЯ ЗІ ЗОЛОТА.

Американським мілїонерам справді дивні та неімовірні плани стрілюють іноді до голови. Просто багато з них не знає, що робити з грішми і хоч можна булоб їх відповідно використати для своїх ближніх, ріжним американським багатієм, королям міді, заліза, смальцю, мустардн і т. п. бе дур до голови і вони з нудів видумують найріжнороднішні способи, як викидати гроші.

Недавно один із таких багатіїв, король мармоляди з Сінсінаті Вілїям Брови святкував своє золоте подружжя. З цієї нагоди уладив він величавий бенкет на який запросив 400 осіб. Одначе запрошення не були друковані на білому, чи іншому хочби найдорожчому папері. Відповідно до грошей і маєтку мілїонера мусіли теж виглядати запрошення. Тому мармоляндний король велів виготовити запрошення на своє золоте весілля з найширшого золота. На золоті пластівки наложено верству білої емалії і виграверовано текст запрошень. До цієї роботи зужили 8 кг. золота. На одно запрошення йшла плитка ваги 20 грамів.

Ширіть наш часопис!

Великий політичний процес у Львові.

15 МОЛОДИХ УКРАЇНЦІВ (-ОК) ПЕРЕД СУДОМ ПРИСЯГЛИХ.

Девятий день розправи.

ПЯТЬГОДИННА ПРОМОВА ПРОКУРАТОРА.

В четвер 17. ц. м. промовляв уже прокурат. пр. промова тревала повних пять годин. На початку розправи председник заявив, що трибунал відкинув усі питання оборонців і подав мотиви, чому трибунал їх відкинув. Після того прийшов до голосу прок. Лашкевич, який промовляв аж до 3-ої год. пополудні з малими перервами. На початку своєї промови прокуратор спинився над найденими на Вульці револьверами і літературою та обговорив ширше діяльність ОУН. Пригадав терористичні й ескпропріяційні виступи цієї організації від її початків аж дотепер. Торкаючися справи убийства Ковалюківної і Копача спинився теж над розломом в ОУН. в 1934. р., що виявився створенням опозиційної групи „З. О. В." під проводом Копача. Опісля обговорював вину кожного підсудного зокрема підтримуючи всі закиди акту обвинувачення проти них. Згадуючи про підс. Мицківну прокуратор підкреслив, що вона призналася до закинених їй вчинків і ее змінила своїх зізнань ні у слідстві ні на розправі, — бо це особа з характером. Довше спинився над закидами проти Дячишина і Мирона та обох Мерцалів. Заявив, що вони брали участь у закинених їм злочинах. Висловив сумніви щодо достовірности свідків, які зізнали, що Дячишин був у неділю 21. квітня 1935. р. в родинному селі Оброшині, а оба Мерцали від неділі 21. до вівторка 23. квітня 1935. р. у своєму родинному селі Бартатові. Підкреслив, що оба Мерцали брали також участь у допомозі до вбийства Копача і Ковалюківної. Каже, що тим зверхником, який видавав прикази до вбийства Копача, Ковалюківної, Мельника та у справі Дмитерка був підс. Березовський. Обговоривши вину всіх підсудних прокуратор згадав ще раз про непорозуміння в ОУН., про братовбивчу боротьбу за владу і дійшов до висновку, що краєвий провід ОУН. опинився в руках дітваків-підсудних, з яких деякі повинні сидіти на університетській лавці, деякі при варстатах праці або на доповняючих курсах. Свою промову закінчив прокуратор патріотичним покликом до присяглих суддів, щоби виконали свій обовязок. Після того председник відложив розправу до пятниці 9 год. рано. В пятницю будуть промовляти мабуть цілий день оборонці так, що присуду слід сподіватися щойно в суботу.

ПИТАННЯ НА ЧАСІ.

Воєнні знаки на небі і на землі вказують на те, що врешті вийшли ми з довготривалого господарського застою, тої кризи, яка наробила стільки шкоди. Хоча ремінісценції недавньої минувшини довго будуть даватись нам в знаки, то вже тепер ми стали більше бадьорі і маємо більшу охоту до праці.

Найширше поле діяльности стоїть перед нами, отеже, перед тими, які розпоряджають більшими засобами, ті можуть взяти діяльну участь в будівельнім руху, сотворити нові підприємства або розбудовувати ті що вже існують, вкінці робити це все, що відповідає їх індивідуальним приметам.

Зате в труднішій ситуації находяться ті, що посідаючи достатне фахове знання та засіб енергії, натрапляють на трудні до побореня перешкоди, як брак капіталу і кредиту. Тому вони мусять примушувати передовсім до того, щоб збільшити свій стан посідання, бо це єдина дорога, яка дозволить їм сотворити власні варстати праці і дати волю своєму темпераментові.

Ту ціль можна осягнути найпевніше, розуміється, завдяки усильній праці і ощадности, а з другої сторони, завдяки грі на Класовій Льотерії можна її приспішити. Отже треба памятати, щоб засобитись у льос до першої кляси тридцятьдевятої Льотерії, щоб могти взяти участь вже в тягненні, яке починається у вівторок. Хто знає, чи щастя нам саме не допише?

Українські інтерпеляції в соймі.

Три інтерпеляції послів д-ра Ст. Барана і д-ра Ст. Біляка.

На пленарному засіданні сойму в середу 16. п. м. внесено три українські інтерпеляції, що фактами насвітлюють теперішній стан на наших землях. Порушені в інтерпеляції справи відносяться до сучасної земельної політики чи пак парцеляції, до мовної ділянки, врешті до недавніх подій у Бережанщині. А саме внесено інтерпеляції:

I. **Інтерпеляція посла д-ра Степана Барана** до голови ради міністрів і міністра внутрішніх справ та міністра хліборобства й земельних реформ у справі приневолювання на терені воєвідств тернопільського і львівського кандидатів на набувців парцеляційних наділів до зміни грекo-кат. обряду на римо-католицький та ліквідації їх завкваліфікування і недопущення кандидатів на набувців української народности до набуття парцеляційних наділів. Інтерпелянт обговорює обширно теперішню парцеляційну політику на терені двох згаданих воєвідств (станиславівське воєвідство з причини браку земельного запасу в парцеляції практично не входить у рахунок), що або цілковито усуває місцеве українське населення від набуття землі при парцеляції, або призначує для нього тільки незначні відсотки з парцельованого обшару. В останньому випадку перед вимагають крім цього міродайні чинники від українських кандидатів на набувців парцеляційних наділів зміни обряду, що в галицьких відносинах є рівнозначне з зміною народности, при чому інтерпелянт наводить факти. Врешті пос. д-р Степан Беран питає: 1) чи п. президентові ради міністрів і п. міністрам відома теперішня парцеляційна політика дотичних державних органів з недопусканням кандидатів на набувців української народности до набуття парцеляційних наділів на терені воєвідств львівського і тернопільського; 2) чи відоме їм приневолювання тих кандидатів до зміни грекo-католицького обряду на римо-католицький за ціну їх завкваліфікування і 3) чи й які намірюють вони повибити заходи для усунення поданої тактики як неморальної та незгідної з обовязуючим правом і чи та в якій мірі місцеве українське населення буде допущене до участи в парцеляції маєтків більшої власности згідно з обовязуючими в цій справі законами.

II. **Інтерпеляція посла д-ра Степана Барана** до міністра внутрішніх справ у справі карання карно-адміністраційним шляхом осіб української народности на терені тернопільського воєвідства за вживання у листуванні з державними урядами та судами назв місцевостей в українському вислові, як теж приневолювання тих осіб та установ і кооператив до вживання у своїй фірмі, в печатках та в оголошеннях назви місцевости виключно в польському вислові. Інтерпелянт, подаючи факти з Тернопільщини і Зборівщини (між ін. і останній факт покарання м-ра М. Стефанишина, адвоката в Зборові), питає п. міністра внутрішніх справ: 1) чи йому відомо, що в деяких повітах тернопільського воєвідства власти державної політичної адміністрації приневолюють безправно фізичні та правні особи української народности, що мають право вживати публично української мови в листуванні з державними й самоуправними властями та судами згідно з постановами мовних законів з 31. липня 1924 р., до вживання в листуванні, редагованому в українській мові, у своїх фірмах, печатках, шильдах, афішах і публичних оголошеннях назви місцевости виключно в польському вислові, хоч не оголошено досі Головним Статистичним Урядом назв місцевостей на терені тернопільського воєвідства, і навіть безправно накладають кари з покликом на ст. 10 президентського розпорядку з 24. жовтня 1934 р. В. З. Р. П. ч. 94, поз. 850 і 2) чи п. міністр схоче видати відповідні поучення до підчинених його владі органів державної загальної адміністрації, що досі Головний Статистичний Уряд не видав виказу місцевостей щодо південно-східних воєвідств, що наложені на основі ст. 10 през. розпорядку з 24. жовтня 1934 р. В. З. Р. П. ч. 94 поз. 850 кари за вживання назв місцевостей в українському вислові є безправні та що слід з уряду відкликати всі повищі кари та загрози як правно неуосновані.

III. **Інтерпеляція посла д-ра Степана Біляка** до голови ради міністрів і міністра внутрішніх справ у справі подій в Бережанщині. Інтерпелянт пос. д-р Ст. Білик описує точно події у Вільхівці, Поручині Урмані, Пеняках і в Козівці бережанського повіту з перших днів червня ц. р. та подавши те все до відома голови ради міністрів і міністра внутрішніх справ, просить їх вияснити подані факти і дати вияснення щодо намірених і зроблених заряджень у цій справі, зокрема

Не купиш льосу, то виграє хто інший тому негайно купи у нас льос! — Тягнення першої кляси вже 22-го ц. м.
Банковий Дім
Шіц і Хаєс
2—2 Львів, пл. Марійська ч. 6—7. 1129

щодо потягнення до відповідальности поліційних органів та признання відшкодування населенню громад за спричинені йому матеріяльні шкоди.

Маршал сойму Цар приняв усі три інтерпеляції та заявив, що відразу їх передасть дотичним міністрам.

—o—

Розстріляли Белю Куна у Москві.

РИМ, 17. 6. ПАТ. До Букарешту надійшли вістки, що б. комуністичного диктатора на Мадярщині Белю Куна розстріляли у Москві за акцію проти Сталіна.

—o—

БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ ОБІД У ЧЕСТЬ ЛОТИСЬКОГО МІНІСТРА.

МОСКВА, 17. 6. ПАТ. Як повідомляє ТАСС, комісар Літвінов видав учора обід у честь лотиського міністра закордонних справ Мунтерса. На обіді обмінювалися тостами. Міністра Мунтерса прийняв опісля голова ради народніх комісарів Молотов, який після розмови приймав лотиського гостя сніданням. Між присутніми на сніданні були: Сталін, маршал Ворошилов, комісар Літвінов і інші большевицькі достойники.

—o—

У ВАЛЄНСІЇ ПОЗАМИКАЛИ РОЗРИВКОВІ ЛЬОКАЛІ.

На приказ дирекції публичної безпеки замкнули вчора у Валєнсії всі дансінги, кабарети і мюзік-голі.

НОВИНКИ.

— **Приймаю пацієнтів у мому заведенні Львів, вул. Сикстуська 17, тел. 265-73 від 9—1 і від 3—6.30, в неділю і свята за попереднім замовленням. Пльомби, золоті, платинові і емальовані корони, штучні зуби в золоті, кавчуку і нержавіючій сталі. Регуляція зубів, що криво ростуть. Полекші в сплатах. Насс.**
1146 2—1

— **Комунікат Нар. Організації.** Взиваємо всіх наших Вп. Членів (-ок) взяти участь у традиційному поході на Янівський та Личаківський цвинтар у днях 20. і 21. червня ц. р. Пригадуємо, що Вп. Члени Народньої Організації Українців м. Львова мусять дати приклад іншим громадянам у зорганізованості, пошані до наших Борців за волю та в обовязках громадянина-українця. До і підчас походу підчинятися вказівкам впорядників. — **Президія Н. О.**

— **Українська педагогічна виставa.** Комітет Педагогічної Вистави при Рідній Школі подає до відома, що вже покінчив підготовні праці і прохає П. Т. товариства, установи, школи, поодинокі особи, і ті, що вже зголосилися взяти участь у виставі, щоб уже тепер присилали експонати. Статистичні дані шкіл прохаємо закінчити на шк. рік 1936/37. Кінцевий речинець присилки визначено до 15. жовтня 1937. р. Експонати пересилати на адресу: Львів, Рідна Школа, Сикстуська 46. Докладні інформації про виставу були викруковані в журн. „Рідна Школа" за рік 1936, ч. 9 і 12; на бажання Комітет перешле інформаційну брошурку. — **Комітет Педагогічної Вистави.**

— **Українські господарські авдиції в радіо.** В цьому році Т-во „Сільський Господар" у порозумінні з Хліборобською Палатою у Львові розпочало з днем 27. квітня 1937 р. радієві авдиції про господарські справи у Львівському Радіо, після узгіднення її з українськими економічними і кооперативними установами. Радієві авдиції зачинав голова Т-ва „Сільський Господар" п. Мирон Луцький 27. квітня ц. р. в год. 12.50 рефератом п. н.: „Освітня праця „Сільського Господаря". Дня 22. V. ц. р. виголосив реферат інж. А. Палій: „Збільшення консумції молока — інтересом села і міста". Про значіння хліборба в експорті яець говорив дир. І. Матюк 2. VI. ц. р. в год. 12.15. Інж. М. Боровський виголосив 3. VI. ц. р. в год. 12.15 реферат п. н.: „Значіння матки та трутнів у плеканні бджіл". Вітак будуть виголошені такі реферати:

д-р Роман Мармаш: Забезпека нашого майна від елементарних нещасть (на лижі); 4. VII. год. 8.45 інж. Романенко: Як прийти до однородного збіжжа?, 15. VII. год. 12,25 Петро Кіт: Кооперативний збут городовини й садовини; 1. VIII. год. 8,45 інж. Зелений П.: Додаткове придбання паш на зиму; 19. VIII. год. 12,25 інж. М. Творидло: Збуваймо рільні продукти тільки зорганізовано; 5. IX. год. 8,45 інж. Лапчук І.: Переводім меліорації господарським способом; 16. IX. год. 12,25 Др. К. Коберський: Раціоналізація сільського господарства і кооперації; 3. X. год. 8,45 Др. О. Степанів: Дбаймо за здоровля селян (про кооперативи здоровля); 21. X. год. 12,45 інж. Р. Голод.: Контроля молочности у дрібних господарствах. Зазначуємо, що можуть зайти непередбачені тепер зміни, тому просимо читати радієві програми в наших часописах.

— **В Українськім Науковім Т-ві в Берліні** відбудеться 18 ц.м. український виклад д-ра М. Мацюкевича на тему „Белєтристика в Совітській Україні".

— **Допоможіть погорільцям!** Двічі в останніх двох тижнях навістила пожежа село Дмитря, львівського повіту. — Перший раз в ночі 28. травня ц. р. знищив вогонь 7 господарств (20 будинків), другий раз 11. ц. м. рано, коли майже всі люди пішли в поле, згоріло 29 господарств (90 будинків), разом 36 господарств (110 будинків) пішло з димом, а наслідком того кількасот людей з дітьми опинилися без даху над головою, без найконечнішої одежі та що найважніше, на переднівку без кусника хліба. Скликаний комітет допомоги нещасним жертвам пожежі звертається цією дорогою до українського громадянства з гарячим проханням допомогти погорільцям чим хто може чи то грішми, чи жертвами в натурі, чи хоч би якою проношеною одіжжю. Не відтручуйте від себе простягненої руки нещасного селянина, не будьте тверді на плач невинних малих дітей! Жертви прохаємо слати на адресу: **о. Іван Миронюк,** Дмитря, п. Черкаси. Дмитря, 13. червня 1937 р. За Комітет допомоги погорільцям: **о. Іван Миронюк,** голова. — **Олекса Мицько,** секретар. Всі українські часописи прохаємо передрукувати цей поклик.

— **Масакра.** Від дирекції української приватної коедук. гімназії в Рогатині одержуємо таке спростування: В 130. числі „Діла" з 16. червня ц. р. появилася нотатка про висліди іспиту зрілости і т. зв. малої матури в гімназії Р. Ш. в Рогатині, яка подає невірний вислід тих іспитів. Дирекція гімназії Р. Ш. в Рогатині спростовує це і подає урядовий вислід тих іспитів.Іспит зрілости відбувся під проводом візитатора куратори п. Ж. Герстмана. До іспиту приступило 9 абітурієнтів цьогорічних і 4 тогорічних. Іспит зложило 5 абітурієнтів (цьогорічних): Баслядинський Мирослав, Макарушка Мирон, Рудко Михайло, Соловій Микола, Юрчук Маркіян. При письменнім іспиті репробовано 6, при устнім 1, відступив від іспиту 1. До іспиту укінчення гімназії т. зв. малої матури допущено 21 учнів (учениць). Приступило до іспиту 20. При письменнім іспиті репробовано 11, при устнім 1 учня, здало іспит 8 учнів. Іспит на основі регулямину міністерства освіти відбувся в польській державній гімназії в Рогатині під проводом директора тоїж гімназії В. Дасевського. Іспитова комісія була мішана: 4 учителів з української гімназії, 4 з польської державної гімназії.

— **Матуральна афера перед судом.** Винуватці голосної матуральної афери, м-р Казимир Рачек, урядовець куратерії львівської округи, і два браги, м-р Сімон Мерер та Йосиф Мерер, яких арештували в цій справі, одержали вже акт обвинувачення і в найближчому часі відбудеться судова розправа. М-р Рачек відповідає під закидом надужиття урядової влади із ст. 286. к. з., бо виняв із коша в кабінеті візитатора д-ра Полянського кальку, з якої відчитав матуральні теми, а в кабінеті нач. Л. Юса підробленим ключем отворив шуфляду, з якої забрав матуральні теми, якнайменше мав вісім формулярів залізничих легітимацій. Під закидом намови і співучасти в цьому зловживанні урядової влади стоять оба брати Мерери. Розправа заповідається сенсаційно, бо крім урядовців і візитаторів будуть визнавати також матуристи і матуристки, вмішані в цю аферу.

— **Новий директор львівського радія.** Дирекцію львівського радія знову обняв Юлій Петрі, що прибув з рівнорядного становища у Вильні.

— **Хто буде президентом апеляційного суду у Львові?** Минулого тижня през. Зборовський попрощався з урядовцями і чергового дня передав агенди віцепрезидентові Ґерстманові. Одначе тому, що віцепрез. Герстман виїзджає на відпустку, агенди виконуватиме віцепреа. Оняк. Хто буде новим президентом, покищо не відомо. Кружляють поголоски, що на це становище прийде прокуратор апеляційного суду у Львові Дембіцький. Тоді апеляційним прокуратором став би прокуратор окружного суду Хіровський, а на його місце прийшов би прок. Ліпш з Познання. Далі кандидатом на нового президента називають одного із суддів Найвищого Суду у Варшаві. Одначе хто обійме це становище, важко сказати, бо рішення в цій справі залежить виключно від Варшави.

— **Знижкова трамвайова їзда шкільної молоді в часі ферій.** Дирекція трамваїв повідомляє, що в часі літніх ферій шкільна молодь на основі дотеперішніх легітимацій, що управнюють до знижкових переїздів трамваями, може набувати одноразові знижкові білети по ціні 15 і 20 с. (а пересідкою). Шкільних абонаментових білетів в місяцях липні і серпні не будуть видавати.

— **Хто має якібудь відомости** про застрілення Юзефа Лінтнера у Львові, вул. Пястів, у листопаді 1918 р., а також про застрілення Міхоньских у Львові, вул. Жовківська, теж у листопаді 1918 р., зволить подати свою адресу адвокатові **д-рові Шевчукові Семенові,** Львів, вул. Гродзіцьких ч. 2.

— **Сензаційний інцидент з марш. Пристором.** У Кракові відбулося засідання польської Академії Наук при участи мін. Свентославського та маршала сенату Пристора. Звіт з діяльности Академії складав генеральний секретар ректор Кутшеба. Згадав справу біографічного словаря. Ректор Кутшеба торкнувшись справи передплати словаря зазначив, що зпоміж послів і сенаторів ніхто не передплачує словаря. Негайно після цих слів марш. Пристор вийшов зі салі. По звіті президент Академії проф. Ст. Врублєвський старався залагодити інцидент. Одночасно до марш. Пристора пішов у цій справі мін. Свентославський. Одначе марш. Пристор заявив, що членів потрактовано невідповідно і що единою сатисфакцією була би димісія генерального секретаря Академії. Тоді през. Врублєвський заявив, що відповідає за все і якщо хтонебудь мав би уступити, то хіба він. Ось так перегоовори не довели до нічого і марш. Пристор покинув Краків.

— **Самогубство в суді.** В городському суді у Львові 32-літній Володимир Ізишин і його два товариші відповідали за залізничі крадежі на Клепарові і інших львівських двірцях. Ізишин попросив, щоби йому позволили вийти з поліцаєм і тоді вискочив крізь вікно на другому поверсі. Йому заломився череп і непритомного взяли до шпиталю.

— **Трагічна смерть палія.** В селі Оріхівчику, брідського повіту вибухла пожежа одночасно в трьох загородах: Андрія Поповича, Анни Матіяс і Івана Поповича. Всі три загороди згоріли з усім живим і мертвим інвентарем на шкоду 4.000 зол. Поліційні доходження стверднли, що вогонь підпалив син пошкодованого Івана Поповича Василь, з особистої пімсти. Палій утік до зборівського повіту і в селі Підберезя біля Залозець повісився в лісі.

— **Комуністичний процес у Перемишлі** скінчився. Всіх 16 обвинуваченних признали винуватими і засудили: Мошка Бавха і Івана Романа на кару по 15 літ вязниці, Семе Бергера, Р. Драйфінгера і Міріям Гольде Міру по 13, д-ра Макса Розенблята і Гадале Ліхтбаха по 12, інших 10 обвинуваченних на кари від 8 до 2 літ вязниці.

— **Польські юнацькі дружини на Гуцульщині.** На Гуцульщині розташувалися чотири табори польських юнацьких дружин, що приступили вже до літніх праць. Юнаки зложили присягу в присутності представників влади з головним командантом юнацьких дружин, полк. Кунцом.

— **Красва хроніка.** До мешкання Герша Доделя у Волковатичах брідського повіту добувся в ночі кількох замаскованих бандитів і пострілявши тяжко його доньку, зграбували 26 зол. і ріжні товари. — Під потяг, що їхав із Стрия до Лавочного, кинувся 60-літній Стефан Винницький, умово хорий, що вже кілька разів пробував відобрати собі життя. — До слідчого арешту городського суду в Сокалі привезли гасвого Яна Піска, що в Поздимирі застрелив Петра Сімку за те, що косив траву в лісі. — На хату Мехли Шварцфельда напало ніччю двох бандитів, побили мешканців і забрали 250 долярів у золоті і малу готівку в польських золотих. — У Каддубиських лов. Броди найшли в стодолі тіло 52-літнього Йосифа Ольхового, повішене на бельці. Тому, що на лиці Ольхового та на постелі найшли сліди крови, можливо, що це не було самогубство.

— **Чию дитину вкрали цигани?** В Любартові на Холмщині підчас контролі циганського обозу найшли 7-дівчинку Анюту (Анну), яку тому 6 літ вкрали цигани в одним селі на сході. Вона має 9 літ, стружа, лице подовгасте, сильно опалене, шатинка, очі сині. Дівчинка не памятає села, звідки походить.

Зі судової салі.

ТЕЛЄФОНІЧНА РОЗМОВА ЯК АЛІБІ.

Дня 4. ц. м. закінчилася перед апеляційним карним судом у Львові розправа проти **Юрія Луцького,** залізничого службовика в Надієві коло Долини, обвинуваченого за тяжке побиття залізничника Василя Бойчука, також з Надієва. В січні 1934. р. на залізничім шляху між Долиною і Рахіном напали вечором на Василя Бойчука два типи, які побили Бойчука до непритомности, при чому сокирою розбили йому щоку. Покривджений Бойчук вказав на Юрія Луцького і Йосифа Зайду, як справників його побиття. Обвинувачені подали на свою оборону дві обставини, а саме, що нападу на Бойчука доконано з намови любовника його жінки і дальше вказували свої алібі, при чому підс. Луцький твердив, що у критичному часі полагоджував телєфонічно справи, звязані з його службою. Підс. Зайда в ході карного процесу збожеволів, так, що апеляційний суд чалучив його справу. В ході процесу переслухано більше як 70 свідків і зі зізнань тих свідків виходили суперечности. І так здогадний любовник Бойчукової зізнав, що вона намовляла його до вбивства чоловіка. З другого боку Бойчукова під присягою подала, що ніколи згаданого типа не знала і ніколи з ним ніяких зносин не мала. Окружний суд у Стрию після переведення доказів уневинив підсудних від закинених їм учинків. Після того справа опинилася перед апеляційним судом у Львові ,який відхилив присуд окружного суду і засудив підсудних на кару вязниці по два роки й заплату коштів. Внаслідок касації підсудних Найвищий Суд у Варшаві відхилив присуд апеляційного суду у Львові і переказав справу цьомуж судові до нового вирішення. Після того відбулися дві розправи в березні і червні ц. р. перед апеляційним судом у Львові, який видав новий присуд, **засуджуючий п'дс. Юрія Луцького на кару трилітньої вязниці** з пристосуванням амнестії щодо половини кари. Ось так покінчилася згадана сенсаційна справа в II. інстанції новим засудом. Председником апеляційного трибуналу був суддя Джевський, обвинуачував прок. д-р Гриневецький, покривдженого заступав адв. д-р Ол. Марітчак і д-р Гологурський, а підсудного боронив д-р Перацький.

Дописи.

СТАНИСЛАВІВ.

Концерт у честь Івана Франка, уладжений мужеським хором „Думка", відбувся 10. червня ц. р. в салі Сокола. Хор виконав чотири хорові пісні: Лисенка „Вічний революціонер", Січинського „Даремне шісне" і „Непереглядною курбою" та Колесси „Пісня Січових Стрільців". Виконання пісень було назагал добре. Хор „Думка", хоч утратив деяких давніх співаків, але не втратив своєї доброї „марки" і дисциплінованого та зіспіваного хору — прикмет таких дуже потрібних кожному хорові. Хоч голосово хор досить зрівноважений, то все таки сильнійший перший тенор та другий бас надав би йому повноти та кращої барви. Свою добру славу завдячує хор у великій мірі знайомому диригентові м-рові Л. Крушельницькому. Дальші точки програми виконували Балтага Світа на скрипку й фортепіян у виконанні проф. І. Свінкевича (скрипка) та Гендель-Гальворсена Пасакалія на скрипку (І. Свінкевич) і тєло (дир. Недільський). Оба твори виведено у Станиславові вправно і виконано бездоганно і під

Добрі часи.

Гага вже звичай, що коли хто згадує давні часи, то осіннє їх завжди як добрі із сильною наворушенцю. Одним здається, що цей звичай лишає, коли не безповоротно, то бодай на довший час. Бо чи дійсно найшовся би хтось, кому було тужно до ситуації з останніх кільких літ, коли панувала всесвітня економічна криза, висмоктуючи з людства всі соки? Напевно, кожний з нас витає з радістю нову еру, в якій зможемо віддатись цілковитій праці для добра власного і суспільного і пустить цілком інше, ніж по дрібній житті.

Отже може колись, в далекому майбутньому, коли будемо згадувати нинішню добу, висловимось за неї, що це були добрі часи. Може... Але направду будуть вони для нас добрі тільки тоді, якщо зуміємо використати поправу кон'юнктури, якщо обтрусимось із кріпких звичок і заберемось енергійно до продукційної праці. Не легковажимо труднощів, але також не вражаймося ними і шукаймо доріг, які вивели би нам завдання.

Одною з таких доріг є безсумнівно гра на класовій лотерії, яка дає змогу здобути грошеві засоби, такі необхідні для всіх починів на більшу скалю. Треба тільки засобитись у лісе до першої клєси тридцять-девятої Лотерії, а вже у вересні можна стати мільонером.

оглядом інтерпретації і під оглядом техніки. Виконавці: учителі філії Музичного Інституту ім. Лисенка. Деклямація п-ни Ліди Каратницької (вступне слово п. Хомицької) виголошена дуже гарно та промовець цей реферат про Франка м-ра М. Кушніра, дуже добірно опрацьований, доповнювали програму концерту. До культурного рівня концерту причинилася також стилева декорація великого портрету Франка на сцені колосками жита та цвітучими маками.

Поліси учнів філії Музичного Інституту ім. М. Лисенка в нагоди закінчення шк. року відбулися в неділю 13. ц. м. в салі Сокола. Перший поліс, що обіймав нижчі роки фортепіяну та скрипки, відбувся передполуднем, другий, середніх років, вечором. Загалом було 19 точок фортепіяну (виноси шп. Д. Колессівної і С. Криманівської), 8 точок скрипки (класа І. Сенкевича) й одна точка челя (кл. дир. Неділського), а також дві точки смичкового квартету (кл. І. Сенкевича). І добір творів і виконання їх дали доказ високого рівня науки в Інституті. Між учнями є дійсно талановиті й музикальні одиниці, котрі при дальшій науці дійдуть до мистецтва у грі на своїх інструментах. Симпатичним зразком був смичковий квартет учеників, що виконав серенаду Моцарта та дві частини з 9. квартету Гайдна. Публики на салі дуже мало; не видно було навіть усіх батьків і виділових Музичного Інституту. **О. З.**

КОЛОМИЯ.

Т-во „Будучність" у Коломиї, яке гуртує українські (гр.-кат.) робітниці, відсвяткувало 6. ц. м. память Т. Шевченка симпатичним концертом, на який зложився вступне слово (А. Лаштарчук), три деклямації (І. Захарко: „Полуботок", К. Смеречавська: „Лічу в неволі", Гуралюк: „На що мені чорні брови"), виголошені справді інтелігентно (за вказівками п. Хомицької), хори під батутою молодої п. Я. Мельницької, сольоспіви при баядурі п. Пшепюрського, які зробили на всіх дуже миле враження (співав „Ой Морозе" і „Бють пороги") та А. Пушкарів (співала „На що мені чорні брови"). Нечисленні гості вийшли з салі вдоволені. Це вже друге Тарасове свято, уладжене згаданим товариством, заходом широ відданої справам товариства п. Якимової, яка вкладає справді багато енергії, щоб поставити його на висоті. А воно дуже важне: зорганізувати той напливовий елемент з села (робітниці та слуги), звичайно найменше просвічений і свідомий, освідомити його, навчити грамоти, привчити читати книжки і часописи (в першу чергу популярні жіночі) та зробити його відпірним на лихі впливи міського життя. Коли взяти на увагу, що в Коломиї є до три тисячі таких робітниць і слуг, які постійно тут перебувають, то число членів „Будучности" дуже мале. Тяжко втягнути масу до того стенового товариства. Їх д. багато, вони майже вільовані і сильно заражені на небезпеки. Конче треба виділові „Будучности" в порозумінні з іншими місцевими товариствами подумати над пляновою акцією задля втягнення того елементу в організовані рамки. Організація українців м. Коломиї позвиває можливо про це подумати.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Діти Маркіянової Шашкевичівні. В 100-літні роковини появи „Русалки Дністрової" зложили в неділю 6. червня ц. р. діти народньої школи ім. М. Шашкевича поклін Пробудителеві українського народу в Галичині. Свято це почалося в катедральному храмі Службою Божою, яку в год. 9. відправив о. мітрат Пинило в окруженні двох діяконів. Співав дитячий шкільний хор під управою проф. Пушкара. У Службі Божій взяло численну участь українське громадянство та всі українські школи. Зворушливу проповідь виголосив катехит о. Ю. Мягкий. Друга частина свята відбулася перед шкільним будинком, де зібралися діти цієї школи, делегації школи св. о. Миколая із Внесінна, дівочої та мужеської гімназій, представники духовенства й установ. Ця частина свята була призначена відкриттю пропам'ятної таблиці, артистично виконаної, поміщеної в порядорі будинку, уфундованої дрібними жертвами шкільної дітвори та помічю громадянства. Від кружка батьків прегарну промову виголосив голова кружка рад. В. Подлуський, що м. ін. подав історичний нарис школи ім. М. Шашкевича. Першу українську народню школу по довгих лихоліттях заложило в 1910 р. Братство св. о. Миколая на Засянні, одначе будинок, в якому школа була примішена, скоро показався за малий. Отже треба було оглядатись за відповіднішим будинком. У 1911 р. з помічю Братству походить дуже сидома міщанка Харитина Міртова, що жертвує дуже гарну й обширну парцелю зараз із великим домом при вул. Смольки ч. 10. В р. 1912 Братство зараз з Р. Ш. починає в Українській Щадниці 40.000 корон і забирається до будови шкільного будинку, в якому сьогодні примішена школа ім. М. Шашкевича. Той двоповерховий дім сьогодні вже рішучо за малий. Показується, що в Перемишлі треба принайменше ще двох таких будинків і дещо вигіднішої. Виділ ради, Подлуський, відкривши пропам'ятну таблицю, віддав її в опіку шкільній дітворі, взиваючи її, щоб ідеї Маркіяни Шашкевича переняла та поширювала їх. Від Р. Ш. промовляли опісля голова Пов. Кр. Р. Ш. д-р Рибак; вечером відбув в салі Народнього Дому відбувся третя частина свята, на яку зложились хорові продукції шкільного хору під управою проф. А. Пушкара, промови учнів та деклямації.

40-ліття читальні „Просвіти" в Нижанковичах. В неділю 6-го червня п. р. читальня „Просвіти" в Нижанковичах святкувала 40-ліття свого істнування. Ювилей розпочався торжественною Службою Божою, яку відправили в парохіяльній церкві: о. декан Маринович з Войська, о. декан Сендзік з Дроздовичі, о. д-р Мельник та о. Коміль з Нижанкович. По Службі Божій відправлено панахиду за померших членів читальні. Вполудне на площі біля церкви відбулася святочна академія, в якій взяло участь поверх 3.000 селянства з довколишніх сіл. Академію, по відспіванні просвітянського гимну, відкрив голова читальні д-р Йойко, витаючи представників установ та зібраних гостей. Дальше промовляли: від Матірного Т-ва і філії голова перемиської філії д-р М. Хробак, від філії в Добромилі і добромильського громадянства о. декан Маринович, від кооперації Перемищини дир. ОСУК інж. Станимір, від відділу Р. Ш. в Нижанковичах о. Коміль, від читальні в Борщевичах И. Скрипчук, від читальні в Медині А. Смішкевич. Історичний нарис читальні виголосив о. д-р М. Мельник. На дальшу програму зложились хорові продукції читальняних хорів з Пикулич, Боршевич, Пацькович, Дроздович, Корманич, Трушевич (п. Добромиль) і Нижанкович та деклямації. Вечером відбувся фестин і забава. — З приводу цього ювилею слід згадати, що просвітянська праця читальні в Нижанковичах отрівала дуже багато перепон, і то з різних боків. Нижанковичі — це містечко в більшости жидівське, колись ще й закапелщене. Сьогодні вже нема тут і сліду з капелиства. Читальня має гарний поверховий будинок, праця в ній іде гарно. **К-к.**

На сторожі нашого сну

Що діється в устній ямі підчас нашого сну? Цілі армії бактерій там розвиваються і нищать здоровля наших зубів. Треба конче їм перешкодити. Успішним засобом до їх поборення є ХЛЬОРОДОНТ, ужитий перед сном. Подібно як відділ війська поборює ворога, таксамо ХЛЬОРОДОНТ нищить ворожі нам бактерії. Над здоровлям наших зубів сторожить ХЛЬОРОДОНТ.

ТЕРНОПІЛЬ.

Загальні Збори філії Т-ва „Просвіта". При участи к. 300 членів і представників читалень відкрив 5. ц. м. Збори філії голова проф. І. Брикович та проводив нарадами. Д-р Олійник поставив внесення, щоб не відчитувати протоколу з попередніх зборів та вибрати для звіту верифікаційну комісію. Підійся голос, щоб з протоколу відчитати бодай внесення для провірки, чи і як виконано їх. Більшістю ухвалено внесення д-ра Олійника. Звідомлення з діяльности здав урядовець філії д-р Мелінишин. Звідомлення було добірно опрацьоване і виказало широку просвітянську роботу в повіті. Але в звітовому році число членів значно зменшилося в порівнянні до попередніх літ, особливо до р. 1928 (це був рік партійного наступу). Касовий звіт відчитав д-р Ладика й іменем Контрольної Комісії проф. Бодиар поставив внесення на признання абсолюторії уступаючому виділові. Председник проголосив відкриття дискусії над звітами. Тишина — здавалося, дискусії не буде. Д-р Ладика запропонував вибрати комісію-матку для поставлення кандидатів до нового виділу. Вибрано комісію в 5 осіб. Тепер забрав голос у дискусії В. Семчишин. Дискусія річева — важніші заміти: 1) Відчитане звідомлення з діяльности — це не діяльність виділу, а освітнього референта-урядовця. Виділові не проявляли просвітянської праці в такій мірі, в якій можна би й від них вимагати. 2) Нельояльність виділу філії супроти Головного Виділу, має поганий вплив на низи, бо підриває в них всякий авторитет. 3) Цілковите занедбання просвітянської праці в самому місті. Свої заміти мотивував дискутант обширно. Перший відповідав голова та брав вину на себе, якщо заміт нельояльности відноситься до ювилею філії. Д-р Ладика доволі різко полемізував з дискутантом, заявляючи, що мабуть самі читальняні виділи не хочуть, щоб часто до них приїздити, коли за рік зложили на адміністрацію філії ледви поверх 300 зол. Д-р Лисий відповідав досить вкрутними аргументами. Дальша дискусія обертелася головно довкола заміта п. Семчишина. Поватним дискусія йшла на порушену тему партійної нетерпимости, яка проявляється там, що не допускають немилі товариства чи організації до користування домівками читалень. Згадувано навіть кілька кривавих інцидентів, головно Настасів. Один з бесідників вказував, що причиною того робота соц.-радикалів. У тій хвилині счинився крик. Не чути голосу председника. Вже станули два табори проти себе. Хтось крикнув: „От і Естонія". Остаточно втихомирюється і промовець зачав дальше говорити, але знов гамір. Інші бесідники говорили про згоду і т. д. Один з промовців питнував „Громадський Голос" за його виступи проти Гол. Виділу „Просвіти". Нова хвиля крику, протестів та лайок. Один з промовців кинув виділові заміт з приводу невідповідальних

книжок у бібліотеці, але по відповіді бібліотекаря не вмів подати, які ці книжки, бо сам їх не читав. Дискусія закінчилась. Комісія-матка покінчила народи та уставми свого предтсобника проголосила листу кандидатів при рівночасній заяві, що це такий склад осіб, щоб не було між членами непорозумінь. Листа кандидатів така: проф. І. Брикович, д-р Яким Ярема, д-р Ладика, д-р Олійник, д-р Лисий, д-р Онуферко й о. К. Весна — це повний склад попереднього виділу. З імені ставили пропозиції: на місце д-ра Ладики і д-ра Онуферка пропонували В. Семчишина і От. Кутового. І. Посмітюх пропонував голосувати на листу комісії-матки en bloc. Деякі члени протестували. Знов метушня. На заміт председника, кого пропонує комісія на голову, представник запропонував проф. І. Брикевича. Більшістю вибрано І. Брикевича головою. Дальше голосування — і перейшла листа комісії-матки. Зацікавлення остигло саля стола опорожнюватись. Так остаточно покінчилися в Тернополі збори філії „Просвіти". **Очевидець.**

—o—

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Софія Парфанович: ЦІНА ЖИТТЯ. Нариси. Львів 1937. Накладом П. Волчука. Обгортка й ілюстрації М. Бутовича. Стор. 250. Ціна 3 зол.

О. О. Пристай: З ТРУСКАВЦЯ У СВІТ ХМАРОДЕРІВ. Спомини з минулого й сучасного. Обгортка д-ра Івана Івасіва. З ілюстраціями в тексті. Том IV. Львів—Нью Йорк 1937. Стор. 316, вел. 8°. Ціна 2.80 зол.

Цим четвертим великим томом замкнув о. М. Пристай свої незвичайно цікаві спомини зі старого краю та з довголітнього побуту за океаном, що обіймають разом понад 1200 сторінок друку великої 8-ки. Згідно з волею автора дістане Рідна Школа 25 проц. чистого прибутку з розпродажі цих споминів.

О. Д-р Лев Глинка: РОДИНА І ДЕРЖАВА В СВІТЛІ ХРИСТІЯНСЬКОЇ НАУКИ. (Відбитка з „Дзвонів"). Львів 1936. Стор. 21, ф. 8°.

Евген Рудий: УКРАЇНА В КІГТЯХ МОСКОВСЬКОГО БОЛЬШЕВИЗМУ. Трагедія в трьох діях, вложена на основі документів. Накладом В-ва „Чмелик". Самбір-Перемишль-Львів 1937. Стор. 16, вел. 8°.

ЖУРНАЛИ.

НАША КУЛЬТУРА, науково-літературний місячник. Р-к III., книжка 4 (24) за квітень 1937. — Зміст: † Проф. Ол. Барвінський: П. Куліш та І. Пулюй, як перекладчики св. Письма (з портретом покійного автора). — Проф. В. Щербаківський: Українська протоісторія: X. Понтійське мистецтво, XI. Галли в Україні, XII. Готи в Україні. — Ол. Чернова: Поетична творчість у Совєтській Україні: М. Семенко, В. Сосюра, М. Доленго. — Проф. Д-р Ів. Свенціцький: Пушкін і Україна, І. Характеристика творчости Пушкіна. — М-р В. Решетуха: Без вимог і без приписів. З психології поетичної творчости. — Проф. д-р К. Студинський: Остап Нижанківський у моїх спогадах: IV. Концерт у Рогатині, V. Репертуар хору, вязки з Україною. — Проф. д-р С. Наріжний: Я. М. Шульгин і його наукова праця. — Д-р Л. Кобилянський: Українська музика. — Проф. д-р І. Огієнко: З чеського мовознавства, рецензії й огляди. — Рецензії й огляди. Ол. Чернова: „Оповідання про Надюсю" М. Кремінярівської. Проф. Ол. Мицюк: Карпатіяна.

ТОРГОВЛЯ І ПРОМИСЛ, ч. 12 з 1:. червня ц. р. — Зміст: Дім Українського Купця і Промисловця у Львові (відозва). — Спільні крамниці. — Купецькі гуртівні і їх спілкова форма. — Окрайова секція СУК. — Записки (Польське духовенство і польське купецтво. Наші буковинці „на пропомі". Сільське купецтво в Сокальщині. Суть кооперації). — Заробляймо, але мудро. — Варто взяти скуп шкіри в наші руки. — Порозуміння і непорозуміння. — В паперовому промислі (Плян будови фабрики паперу у Ск. Галичині або на Волині). — Хто такий п. Гавриляк? — Різні вісти. — Нові видання. — Дописи з Дрогобича, Буська і Товмача. — Хто є зобовязаний сплачувати зізнання (д-р І. Грицай). — Ринок і ціни.

ВІСТИ УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ В БЕРЛІНІ. Р. V., ч. 3 (37). Берлін, 25. травня 1937.

СЛУЖБОВИК, орган „Супруга". Львів, червень 1937. Р. XIV. Ч. 6.

НОТИ:

Я. Ярославенко: В РОЖЕВИХ БЛИСКАХ. 10 пісень на жіночий хор до слів Уляни Кравченко. Музична наукова „Торбан", Львів. Ціна 1 зол.

Жіночі торбинки

течки, портфелі, портмонетки, валізи, несесери, поручає і направляє по найдешевших цінах робітня ремарсько-галантерійна Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська ч. 2 побіч фірми Саламандра.

Театри.

Український Мол. Театр „Загравa" під арт. пров. В. Блавацького.

КАМІНКА СТРУМИЛОВА:
18. VI. Мураккі.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

ТИСЬМЕНИЦЯ.
18. VI. Цигановський барон.
19. VI. Дівчи. з Маслосоюзу.
20. VI. Довбуш.
21. VI. Шаріва.
З Тисьменици йде театр до Вовгородчан.

Великий Театр:

Пятниця, 18. VI. год. 8. веч. „Вілла жінка".
Субота, 19. VI. год. 8. веч. „Вілла жінка".
Неділя, 20. VI. год. 8. веч. „Вілла жінка".

Цирк Станявських на пл. пр. вул. Пельчинській.

Пятниця, 18. в. м. одна виставa в год. 8.30 веч.

В суботу 19. в. м. і в неділю 20. в. м. по 2 вистави в год. 4.30 попол. і 8.30 веч. В суботу попол. цини додатково знижені.

За матуру — сигнети

14 карат. золота від **10·—** зол.
тільки у **Б. Грінберга**
вул. Сикстуська ч. 4.

КІНА.

АПОЛЬО: „Місто Авантюр" на основі повісти Кедерманна.
АТЛЯНТИК: „X 27" з Марлєнною Дітріх.
ВАНДА: „Малий моряк", „Пекло з Китаю".
ГРАЖИНА: „Шепіт кохання", „Кати і Мабель".
ЕВРОПА: „Мій пан чоловік".
КАСІНО: „Кохана родинка".
КОПЕРНИК: „Під твоїм чаром" Лоренцо Тібет.
МАРУСЕНЬКА: „Юдоль грає на скрипці".
МЕТРО: „Зов крови", „Хлопці з Площі Зборів".
МІРАЖ: „Украдена дитина", „Боротьба з пачкарями".
МУЗА: „Напитковала", „Герой дня" із Мор. Шевальє.
ПАЛЯС: „Провалена", „Орднват Міхоровський".
ПАКС: „Коронація у Льондоні".
ПАН: „Генерал Суттер".
РАЙ: „Москва-Шанхай" із Полею Негрі.
СВІТ: „Антін Адмера" і ревія „Весняні недокреці".
СТИЛЕВЕ: „Капкани та хітці" і ревія.
ТОН: „Багате бідництво" (Шерлі Темпль) і додаток: Кінець шк. року.
УТІХА: „Обвинувачена" з Дольорес дель Ріо і ревія.
ХИМЕРА: „Кохання в мюзік" з Лілією Гайд.

ФОТОПЛАСТІКОН.

(пл. Марійська 5).
„Неаполь - Капрі - Сорренто - Венеція"

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 18. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 11.15 Весела мельодія, 17.00 Пісні, 19.00 Вечірній гомін, 21.00 Концерт фільг., 22.30 Легка й танкова музика, БІЛГОРОД (487) 18.10 Оркестр-концерт, 20.00, 21.00, 22.00 Опера, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Орк. концерт, 18.40 Форт., 17.15 Вок. концерт (норвезько-мадярський), 18.15 Салон. музика, 19.40 Циг. музика, 20.50, 21.00 Концерт оп. орх., ВІДЕНЬ (507) 17.00 Дім дітей, 17.30 Солісти, 19.25 Година музики Ед. Айнерт, 22.20 Концерт симф. орх., ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Солісти, два форт., вок. дует. КОШИЦІ (259) 16.00 Дім Заморайтів. МІЛЯНО (369) 17.15 Співи, 19.00 Розр. музика, 22.10 Камер. музика, МІНХЕН (405) 8.30, 9.00 Веселі мельодії, 20.00, 21.00 Вечір німецької музики, ПРАГА (470) 16.15 Військова орх., 20.25, 21.00 „Багато галасу нащечам" ком. Шекспіра, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 19.15 Співи, 14.30, 15.00 Театр Ужин, 16.00 Камер. музика, 17.30 Скрипка, 19.00 Форт., 19.30 Сонати від Люклера до Мільода, форт., РІМ (421) 17.15 Квартет цитристів, 20.30 Музика, 21.00, 22.00 „Зінгареша" оп. Вільнера і Бенацького.

Субота, 19. червня 1937.

БЕРЛІН (857) 19.00 Вечірній гомін, 19.20 Солісти, 22.30 Танк. музика, БІЛГОРОД (487) 18.30 Концерт дуету Аранджелович, 19.50, 20.00 Нар. пісні, 21.40 Гавайська мельодія, БУДАПЕШТ (550) 12.05, 21.30, 22.00 Циг. музика, 18.45 Салон. музика, 22.15 Орх. концерт, ВІДЕНЬ (507) 12.00, 18.10 Орх. концерт, 15.15 Хор, 17.55, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00 22.00, 23.00 „Сумери богів" оп. Вагнера, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 16.00 Музика, 20.10, 21.00 Великий концерт військ. музики, КОШИЦІ (259) 18.30 Для Заморайтів. 18.00 Хор, МІЛЯНО (369) 17.15 Танк. музика, 19.00 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Тайс" ком. Ніводеля, МІНХЕН (405) 15.20 Концерт тріо, 18.00 Китиця мельодій у вик. солістів, 21.00, 22.00, 23.00 Вечір танку, ПРАГА (470) 18.00 „Діягноза й кохання" оп. Герца, РАДІО ПАРІ (1648) 16.15 Анд. для найменших, 16.40 Анд. для дітей, 17.00 Симф. музика, 19.00, 19.45 Співи, 20.30, 21.00 Романтична музика, 21.45, 22.00 Російська музика, РІМ (421) 17.15 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Федора" оп. Джордана

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 18. червня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: „Веселих вакацій" словно-муз. авд., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Іван Штраус: Пісні в оп. „Танцюристка Фанні Айкзер", 12.20 Комунікат львівської Хліборобської Палати, 12.25 Легка музика з у вик. орх., 13.55 Легка музика з гр. пл.; у перерві з год. 14.03 Гутірна Союзів ККО, 14.35 Трохи пісні, трохи єлова (Скринька для дітей), 14.55 Львівська бірва, 15.00 Популярн. орх. твори, з гр. пл., 15.35 Львівські бажучі вістки, 15.45 Господарські вістки, 16.00 Гутірна з хорими, 16.15 „Шпаковський на Підгаллі" словно-муз. авд., форт., скрипка, 16.45 Із нафтового басейну, 17.00 Твори Брамса у вик. сольового квартету та форт., 17.50 Наші дерева: Бук і граб, 18.00 Туристичний інформатор, 18.05 Оперова музика з грам. плит, 18.30 Три хвилі змісту, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Плита для знавців: А. Брукнер: Симфонія ч. 7. е-дур, 20.00 Спортові вістки, 20.10 Лісний розривковий концерт, орх. естрад, тенор, устна гармоніка, 21.45 Варшава в поезії, 22.00 Камеральний концерт: у програмі італійська музика у вик. Василя Зарицької мецосопран і квартет, 22.50 Останні вістки веч. денника, метеорольог. вістки, огляд преси, Танк. музика з гр. пл., 23.15 Танкова музика у вик. орх. 24.00—1.00 Орх. концерт.

Субота, 19. червня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Операльні пісеньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Які поступи зробила ми в годівлі каракулів, 12.25 Капеля 14.00, 15.00 Концерт бажань, 14.56 Наша програма, 15.45 Господарські вістки, 16.00 Театр Ужин для д-тей: Казка про Імперку царівну та спритного шевчика Вел. Герца, 16.50 Концертові танки у вик. орх., 17.20 Шлеські нар. пісні у вик. мішаного хору, 17.50 У тролькому артилерії, 18.00 Суспільна гутірка, 18.05 Комедіки Гармоніете, гр. пл., 18.10 Програма на завтра, 18.15 Джазові антики, гр. пл., 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Оркестра, 19.40 Актуальна гутірка, 19.50 Спортові вістки, 20.00 Пісні про нашу землю, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Лісові новини, 21.05 Із різних сторін світа, орх., 21.45 Літературні новини, 22.00 Співи, рецталь А. Шлемінської у супр. фортепіяну, 22.20 Травнем. в конгресу Молодого села, 22.50 Останні вістки веч. денника, метеорольог. комунікат, огляд преси, 23.00 Танкова музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орх. концерт.

Радіокутик.

КОНЦЕРТ УКРАЇНСЬКОГО ХОРУ.

Користаючи із загального прибуття, український хор. ім. Лисенка виступить перед мікрофоном 21. червня в год. 16.15 під дир. С. Сологуба.

В програмі творів Нижанк всього, Лесютовича, Козицця і Нішписького.

НІМЕЦЬКА ТЕЛЕВІЗІЯ НА СВІТОВІЙ ВИСТАВІ.

Німецька пошта яка є німецьким телевізійним промислом удалася на Всесвітній Виставі в Парижі показ теперішнього стану телевізії в Німеччині. Цей показ обіймає надавання телевізій при помочі новочасних напайлників і приймачів, що працюють на 375 лініях з 50 образами на секунду. Надають і фільмові знимки, і безпосередньо рухні сцени. Телевізійна камера, уміщена на даху може приймати також і инші вистави з гори. Телевізійні образи можуть бути перекладані на великий екран — для показу перед більшою кількістю публики.

Заінтересовано також показові телефонічно-телевізійні уладження, що лучать із собою 2 пункти німецького павільону. Публика може водночас бачити в телевізійних апаратах особи, як розмовляють через телефон. У цьому уладженні застосовано механічну епіаскопу образу, а саме — 180-лінійний аналізатор а сочевиками, при чому освітлення насвітлюючі фото-електричні комірки в 20—30 разів більше, ніж при нормальному шитті Нішкова.

БІРЖА.

Купно-продажа: Бельги безьг. 89·43, 89·63. Доляри американські 5.29·00, 5.26·50, доляри канад. 5.29·00—5.26·50. Фльорени год. 291·42—289·70, Франки фр. 23·60—23·46. Франки швайцарські 121·40—120·60. Фунти анга. 26·17—26·01, Гульдени голл. 100·20—99·80, Корони ч. 18·30—17·80, Кор. дан. 116·79—115·99, Кор. норв. 131·43—13?·43, Корони шв. 134·85—133·90, Ліри італ. 23·20—22·60, Марки фінлянд. 11·57—11·25, Марки нім. 131·50 — 129·50, Шилінги австр. 98·00—90·00, Тель Авів 26·10—25·85, Марки нім. срібні 143, 141.

Акцій.

Банк Польський 101·25, 101·50, Вугель 19·00, Ліліпон 11·75, Стараховичі 28·00. Тенденція неодностайна.

Папери

3 пов. інвест. і ем. 63·25, 2 ем. 64·75, серія неавт., 6 дол. 54·50, стабіл. 370·00, купон 29·33, консолід. 53·50, 52, 52·50, два ост. дрібні.

Збіжжя.

Львів, дня 17. червня 1937.

Ячмінь озим.	25·75—26·00
Ячмінь ярий	24·25—24·50
Ячмінь паст	23·25—23·50
Овес шт. І. низад.	27·00—27·25
Овес шт. І. А. дещо вад.	26·25—26·50
Овес шт. II. низад.	25·25—25·50
Овес шт. II. А. дещо вад.	25·00—25·50
Лубін синій	16·75—17·25

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Маслосоюз з приводу вичікуючої тенденції цін на масло не стоворть.

Молоко	14—15
Яйця	2·60—2·70

Тенденція на масло і на яйця удержана, на молоко зниження.

ОПОВІСТКИ.

Конкурс на прийняття кандидатів до Гр.-Кат. Духовної Семінарії у Львові на акад. рік 1937-38. Подання вносити до Митрополичого Ординаріату у Львові до 20. серпня 1937 і долучити: свідоцтво хрещення і миропомазання, свідоцтво зрілости і всі гімназійні свідоцтва, свідоцтво моральности від Уряду Парохіяльного або Деканального, точний опис життя. В поданні завважити, чи кандидат місця застереженого для женатого чи безженного священника і чи готов приспособитися місійній праці. За друк і на відповідь долучити 2 зол. поштовими марками і подати свою адресу. 1160

До всіх членів УТТ. Збірка членів УТТ. перед походом на шевський цвинтар в неділю 20. в. м. на подвір'ю храму св. Юра в год. 14.45. В понеділок похід на личаківський цвинтар — збірка в год. 14.45 в домівці УТТ. — Президія.

Запросини до Товаришського Зїзду у Станиславові. Зїзд з приводу десятиліття першої матури в гімназії Р. Ш. в Ст. відбудеться в Станиславові 20. червня в р. Зїзд в 11. год. рано в салі „Сокільні" клюб. Панів професорів що пяв цю пору перебувають поза Станиславовом, а саме п. проф. д-ра Соневицького, Джерджа, Щарую й Тофана дуже просимо приїхати на Зїзд. Не гуманність, до В. товариства, всі прибудете. — **Орися Бачинська-Гошовати, Дарка Макогон-Пулетина.**

НАУКА

ЛЕКЦІЇ німецького дає родовита пані. Зголошення до Адмін. „Діла" під „Німецька". 1145 3—3

ПАНСІОНИ

ДІЛЮК — Микулинці — прегарна околиця, комнати з утриманням дешево пропонує Гуменюкова. 3—3

І. Ліськівичева веде пансіон „Олена" в Ямному коло Яремча. 1140 3—3

РІЖНІ

РЕПАРАЦІЯ годинників, предметів мистецтва, відмагнетизовує їх—фірма РОМ. ВАЖЕВСЬКИЙ. Львів, Академічна 3 (Готель Жоржа). З провінції просимо почтою. 1048 5—7

НАЙНОВІШІ моделі корсетів, корсельєтів — вагрудники. Салон корсетів Рынок 12а в брамі 1156 1—4

ШУКАЮ опікуна, найрадше емеритованого вчителя, до будови новозасновано дому на готовій вже дирилі при вул. II. своїй, з капіталом 20 000 зол. Листи до Адм. „Діла" під „Учитель". 1162 1-2

ТАПЧАНИ новочасні, ліжка тапіцерові, матраци, дротяні вкладки, подушки найдешевше Уріх. Сокола 6 1145 2—6

ОГОЛОШЕННЯ.

Ресторан „Палатка" в Черчі.

З відкриття головного сезону т. є. від 19. червня, що дня концерти музики під час обідів та вечер. Після вечері — дансінг. Окремий бріджовий клюб, великий вибір часописів, дешевий смакований буфет, мінімальні ціни. 1138 2—3

КОСІВ Пансіон „Анна"

на Москанівці, у стіп „Міхалка", близько ліс і купіль, поручає сонішні кімнати з удержанням від 15. червня. 1156 2—3

ПІТ

НІГ, РУК, ПАХВИН

і т. п. зникне при вживанні спеціяльного певного і нешкідливого патент пудру „CSAVE" **50 сот.**

Пробний пакет **Перфумерія**

С. ФЕДЕРА

ЛЬВІВ, ВУЛ. СИКСТУСЬКА 7.
Філія: КОПЕРНИКА 15 а.

Шукаєте мешкання?

Найдете його і буде воно Вам зовсім відповідати, якщо дасьте оголошення до „Діла".

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	вол. 0.55
1 мм. одношпальтовий в тексті і новинках	вол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці	вол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	вол. 0.15
купно, продаж, винаїм і т. п.	вол. 0.10
шукаючі праці	вол. 0.05

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	вол. 480.—
Остання сторінка 1/2	вол. 250.—
Остання сторінка 1/4	вол. 130.—
Остання сторінка 1/8	вол. 70.—

За редакцію відповідає Олександер Костин. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Товариство Український Фонд Воєнних Вдовиць і Сиріт
Львів, Потоцького 48.

Оголошуючи поданий тут виказ жертводавців, Управа Т-ва „Український Фонд Воєнних Вдовиць і Сиріт" хоче не тільки зложити прилюдний розрахунок з одержаних жертв, але й подякувати тим способом усім нашим Шановним Жертводавцям, що співчуваючи незавидній долі вдів та сиріт відгукнулися щирим серцем на поклик нашого Товариства.

Управа Т-ва почуває теж своїм милим обовязком на цьому місці зложити сердешну подяку всім Високоповажаним Громадянам та Громадянкам, а в першу чергу тим Хвальним Філіям Союзу Українок, що не пожаліли трудів та помогли нашому Т-ву зорганізувати й перевести весняну збірку у всіх повітах нашого краю.

Оголошені тут жертви дали нашому Т-ву в сумі зол. 14.193·66 та дозволили Управі на якийсь час дати хоч скромну поміч воєнним вдовам та родичам поляглих стрільців У. Г. Армії та забезпечити науку декілька сиротам.

У нашому Т-ві є вже зареєстрованих 418 вдів, сиріт та батьків по полеглих наших стрільцях. Вдови, а ще більше родичі постарілися й потребують більшої чим дотепер помочі. Це взяла Управа Т-ва під увагу й рішила платити родичам, що втратили одинокого сина та вдовам, що покінчили 55 рік життя — постійні місячні підмоги по 5—10 зл. Іншим батькам та вдовам, що заслуговують на поміч рішено виплачувати 4 рази в році — на Різдвяні, Великодні й Зелені Свята та в листопаді по 5-10 зл.

Позатим Т-во оплачує науку за 10 сиріт, що вчаться в школах, або й ремесла.

На ці підмоги-ренти вдовам та сиротам на науку потребує Т-во около 20.000 зл. річно.

Одначе така мала поміч тим найбіднішим вже не вистарчає й Управа робить старання, щоби придбати більше фондів на краще забезпечення вдів, сиріт та батьків поляглих борців Українського Війська. Управа знає скільки наше громадянство жертвує на ріжні інші теж потрібні національні потреби й тому задумала не обтяжуючи надто самого громадянства добути потрібні фонди. В тій цілі в грудні м. р. та в січні ц. р. наше Т-во звернулося до всіх кооператив з проханням вступати в члени нашого Т-ва з річною вкладкою 6 зл. (50 грошів місячно). Колиб усі кооперативи вплатили річно 6 зл. Т-во дісталоби певну означену суму, яку можна булоби вжити на допомогу вдовам та сиротам.

Цією дорогою звертається Управа до тих кооператив, що дотепер не прислали ще чл. вкладки та просить їх зробити це негайно. Зреалізуймо клич: Громада по ниточці - бідному сорочка!

Жертви й членські вкладки просимо пересилати прямо на адресу Т-ва або поштовою складанкою на конто ПКО. ч. 148.655.

Всіх жертводавців, що їх імена і назвиська не подано в сьому виказі жертв за час від 1. січня до 30. квітня ц. р., прохається подати факт поминення їх у виказі до відома Управі, щоб могти провірити та вияснити причини того евентуального поминення їх у виказі жертв.

УПРАВА

ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКИЙ ФОНД ВОЕННИХ ВДОВИЦЬ І СИРІТ

Львів, Потоцького 48.

Львів, у червні 1937 р.

ВИКАЗ ЖЕРТВ

на воєнних вдів і сиріт по поляглих членах УГА.

зложених в часі від 1. січня до 30. квітня 1937 р. (в золотих)

БЕРЕЖАНИ: [illegible] 1.—, Бучковський, зб. в повіті 142.62, М. Ярошик, Р. Кравцунів з А. Пришляк зелен., Бабин Гр. 2, Бучковська Стефанія І. 1.50, Вишньо, Гр. Гостар 10.40, Вовк, М. Мацюківська 5.40, Вигнанці, С. Рубан 2.52, Вербівці, А. Бендрат 13.07, Вільхівці, Ст. Лесета 1, Гвоздовці, Ст. Калинівський 7.84, Дворці, І. Кушнір 2.75, Дебеще, У. Боринський 2.66, Дешно, П. Підгаєцький Й. 90, Жуків, Гр. Лесів 12.58, Жовтанська, А. Хомяк 8.08, Колтівці, І. Горохольський 2.85, Кокошківці, П. Домбровський 26.31, Комарівці, І. Бабюк 4.82, Конюхи, М. В. Семенів 4.37, Конюхи В. Мриглод 5.11, Криве, С. Сапка 17.61, Куровичники, М. Тарновський 1.55, Курилів, Г. Рихлевич 4.04, Кальнів, М. Дяківський 0.20, Липівки, А. Кавара 18.46, Красноїлецька, Ф. Коцуг 4.61, Гайок-Липівський, І. Дяковичі 5.15, Лісники, Т. Ковальський 16.10, Мечищів, В. Федик 3.45, Нараїв м. і Бан 12.65, Нараїв с., Б. Свидельський 3.11, Нараїв-Шамбірка, П. Дяків 1.25, Надорожня, М. Комарницький 3.40, Олесько, М. Оліярчик 4.28, Плотича, Гр. Сидовий 6.47, Петрів, Ст. Гаврилюк 11.54, Підгуща Вел., П. Лесів 19.68, Підгуща Мала, о. М. Юхимович 10, Поточище, М. Чорний 2.15, Посухів, І. Видрович 2.14, Потутори, Ф. Стасюк 7, Рибники, І. Демків 4.20, Сарамчуків І. Ковальчук, Іван 2.35, Слобода-Лісецька, А. Тупись 7.14, Стригальщ, о. І. Гарматій 6.50, Урмань, В. Когут 14.47, Шибалин, П. Волощин 1.50, Шумлянці, П. Федор 1, Гошиці, М. Бабин 6.75, Курчин, Надія 2, Вербів, о. В. Кушнір 2, Корчів, О. С. Івовичі [illegible], Листвин, Ждимерщ. 15, Антоніщ, Вигода 5.

БІБРКА: Л. Людвикович[illegible], зб. в повіті 278.51, до кущів 9.50, Склад ПК 2, Бонарщ, Дм. Скрута 4.80, Бертешин, І. Франків 6.04, Брошні-Заґірні, О. Пачовська 2.08, Бортники, пар. ур. 4.24, Будилів, М. Передала 11.40, Вибранівка, А. Стрижевський 1.50, Волошин, о. І. Гурань 9.59, Волощина, Ст. Атанасієвський 9.27, Гвоздець, Вел., А. Пашковська 2.30, Гайдовичі, Вел., Дм. Ірчак 2.80, Городиславичі, Гр. Бурий 8.18, Грошів, М. Лашків 4.32, Дем'янівка, П. Кушнірович 14.51, Дуліби, о. Т. Цьонка 5, Іванівка, П. Гарасів і Ф. Лацко 2.44, Калинівка, М. Іванів 4.14, Кокорів 5.41, Лани, М. Сапран 4.25, Лопушна 4.17, Любешів, І. Шевченко 6, Миколаїв, І. Шибчинський 5.74, К. Кочерга І. Орнатовичі, К. Гринь 2.50, Пужниківці, П. Кошталь 2.88, Підгороддя, І. Дрогань 17.9, Підлісся, І. Дяків 6.42, Підгірки, М. Іванів 17.7, Підлісецький 4.20, пар. ур. 1.20, Рогачів, В. Цьонка 1.20, Кокорів 28.61, Сербська Сл. Любінський 2.95, Сілець, М. Гаврилюк 2.21, Серники, М. Мацьків 5., Комарівка 4.52, о. Кульчинці 0.50, Сільце, Конюхи 1.—2, Сілець-Гута, І. Красівський 4.41, Старе Село, А. Гуналь 11, Стрілківська вовч, М. Сапран 2.40, Ходорівці, С. Гаврилишин 2, Ходорів, Т. Ковальський 1.50, А. Кудинич 5, І. Фещин 1, Чинадієво, В. Іванків 1.51, Ятвяги М. Гуркан 4.52, Грузятичі, О. Шелюхівська 2.

БОРЩІВ: М. Я. Дрогобицький, зб. в повіті 430.71, місто 36.50, Бережанка, О. Бучок 2.80, Більче Золоте, Л. Угланин 7.70, Варшавщиз, В. Свидельський 2.85, І. Ангелюк 4.65, Бурдяківці, М. Шкуль 16.11, І. Величенко 11.20, Волчківці, парк. ур. 15, Вербівка, Л. Нагарук 4, Вислока, В. Святий 2.19, Верхнячівці, І. Стус 2, Вільхівець, П. Петренко 0.15, Гущини, В. Пушенцівно 14.80, Германівка, М. Кулик 15.55, Дубівка, І. Величко 3.02, Колодруби, П. Мальцев 14.01, Кадинці, Г. Кодрина 41.30, Залуже, П. Дубик 10.95, Г. Козак 1.10, Івано-Пусте, К. Крилошанський 4.30, Іванків, П. Івасечко 1.20, О. Корольова 21.13, Лагодів, І. Шведюк 15.87, І. Задорожний 19.16, Нагірна, Дм. Гаєвський 1.70, Озеряни, П. Чекурда 1.51, М. Трач 2.65, Мушкатівка, В. Пилипець 2.30, В. Пилипець 1.44, Михайлівка, Н. Тарасевич 2.50, Михалків, Гр. Дзьонин 1.90, П. Гр., пар. ур. 10, Підгірська о. Ів. Бонарівський 1, Підгірці, пар. ур. 2.50, Підлісся, Дм. Гаєвська 1.05, Пилипець, М. Сидорів і Пилипець В. і Любінь 2.50, Підфільці, В. [illegible] 6.70, Клинів, Прокоп 11.27, Слобідка Мушкатівська, І. [illegible] 2.—, Дм. Бучок 2.17, Слобідка-Турківська, М. Дерлиця 1.52, Сопошин, А. Дяків 17.87, Стрілківці, І. Дяків 9.51, Тарнавці, У. Нагірний 2.56, пар. ур. 1, М. Трач 4.20, Трушевичі, О. Мацьків 3.26, Шутятичі, І. [illegible] 1.19, М. Вовчківська 5.50, Якубовичі, М. Рогачівська 1.—2, М. Бережанка 1.—, Устя-Вовчківське, П. Гарасів 10.15, Дм. Бучок 1.10, Шибалин, Гр. Кокошків 5.12, Конюхи Горішні, о. Нагірянський 5.

БРОДИ: Гай Старобродський, пар. ур. 6.90, Гай Дзвонківський, пар. ур. 2, Пеняки, о. В. Чернівецький 4.75.

БУЧАЧ: Е. Петрикевичева, зб. в повіті 355.—, Ф. Ю. зб. 45.91, Гарасюк М. Дудара 4.35, Ст. Панчук 1.20, Гарбовтин, В. Квасниця 2.70, О. Пукільський 8.50, Зелена, О. Зеленівський 1.70, Жалобниця, Гуляк Ст. 14.31, і М. Васьків 1.17, Залізниця Мал., Ст. Галавай 11.91, і Ст. Гадзюк 3.36, Золотий Потік, Ст. Кушнір 4.25, і М. Кузевич 2.65, Ковалівка, М. Пох. 3.15, Курдибанівка, І. Дрогомирецький 4.20, Лишнір, Т. Шевчук 1.45, Медведівці, І. Федьків 1.80, і Л. Бабяк 1.80, Монастириська 53.25, Нагірянка, М. Лущак 12.65 і Т. Легкий 4.70, Новосілка Язловецька, Вал. Мальованого 4.21 і І. Дацьків 2.70, Осінці, Тупа І. 22.83, І. Мостовський 0.50, Перевозівка, М. Лучка і Амвросій К. 11.53, Помірці, О. Бандусяк і М. Іванишкін 3.37, Пожарі, Гр. Православний 1.98 і І. Харишин 1.39, Перегінсько Ягл., І. Бойчук 6.40, Пилява, А. Алексієвич 1.50, Пилипець, Гр. Комарницький 5.20, Петликівці Старі, В. Титусь 1.85 і А. Зима 1.48, Рівнівці, Гринюк Ев. вдова Лисевич М. 6.13, Рукомичі, А. Матвіїв і Ст. Хаврів 7.67, Скомороші, В. Турчак і П. Цьомик 14.12, Ст. Скала, Ст. Рожак 9.74, Сопошин, М. Лазунюк і М. Чиж 11.27, Трибухівці, Ст. Леськів 7.40, Ст. Хомицький 2.—, Цебрівський 11.25, Чехи, Д. Гацько і М. Бойко 3.—, Шляхова, А. Корольовський 6.16 і В. Воронецький 5.—, Ягольниця, ур. пар. 3.10, Космерів, ур. пар. 11.50.

ГОРОДЕНКА: Фінів Ярослав, зб. в повіті 168.55, П. С. К. 25, Мищ. Рудник і Гр. Пирващук 2, Х. Пасічна 10.50, Вербівці, М. Якуб 4.50, Волиця, В. Кобилянський 1.35, М. Крупа 1.77, Гаврилів, І. Ребець 7.20, Говилівка-Копичинська, І. Лаврів 6.97, Л. Петрашин 1.70, М. Тимарів 1.70, Городенка-Галич, І. Бачинський 4.22, М. Гамула 0.70, Городенка-Фільвар., М. Цимбалюк 7, Гвоздець, М. Герасюк 8.50, Городниця, Жидачівська 2, І. Гаврисяк 6.68, Коланки, Л. Зубрей 5.60, Ожева Кор., А. Яковишин 3.50, В. Лучинський 2.67, Переходи, М. Прийма 1.51, Потоківська, П. Дзівчак 1.27, М. Миколяка 4.78, Семенів 7.51, Підвербці, Гр. Пилипів 4.65, М. Бовк 1.75, І. Шлемкевич 6.22, Ганнів, Я. Гаврилюк 1.20, Серафинці Волиці., Гр. Бережанський 0.25, Стрілківці, о. А. Стрільчак 3. 3. Поповичі, І. Стефанівці Мишк. акт. Онишків 14.30, Тишківці, Г. Білодзурка 1.50, Л. Пищак 4.75, М. Гринюків 6.55, П. Гафтунів 4.92, І. Угрин 6.75, Торговиця, В. Гаєвська 10.55, Н. Лівчук 9.75, В. Стефанів 12.95, Ясенів, Т. Герик 6.60, Чернелиця, В. Семів 5, Ім. Хелєбрда 2.75.

ГОРОДОК: адв. К. Карачевський, зб. в повіті 1.644, К. Хоткевич 7.50, М. Шан 1.90, І. Тучин 1.—, Гр. Кіндзь 1.—, Дм. Телюк 5.55, Галичанин, І. Кртилик 2.65, Артанів, Морель Ів. 2.10, Бартатів, Базарнів П. 2.80, і П. Острівський 5.91, Цунів, В. Василів 4.68, Ст. Федорович 1.21, о. М. Думанський 2.45, Домжарів, о. П. Александрович 3.—, Волтухів, Укр. пар. 529, Великополе, Ст. Гуляк 2.02, Добрівки, М. Хома 2.16, Жорнівська, О. Гонята 2.40, Кропивів, Торопа 3.55, Лісневичі, І. Дяківський 5.02, Любінь Малий, І. Сосоловський 17.—, Любінь Вел., М. Глотишівський 4.04, П. Магоцький 7.65 і Др. Чмертишівський 1.—, Мальованка, П. Кушнірівський 1.60, Малаховичі, І. Шведра 2.15 і В. Дуляс 8.36, Мишків в Львівщ., Т. Рудий 5.50, Ст. Пач 4.18, Порохівці, І. Крель 2.87, Повітно, І. Грицак 0.80, Путятичі, Т. Митюк 4.17, Річичани, М. Германович 1.85, Сторонь, І. Федина 2.47, Суховоли, Ст. Сливак 4.53, І. Гаврилишин 1.55, і Гр. Данко 5.14, Угерці незаб., І. Федорович 1.—, М. Гредзь під Волю 5.15, і Ст. Вавринів 2.55, Вовк, Добровлянська, П. Рак 2.—, Запаловичі, В. Малар 1.90, Ст. Гнатів 4.15, і І. Филипів 2.44, Завадовичі, Шерхів, І. 4.15, Зашків, І. Мормиль 2.72, Обертинці, В. Кінах 2.20, Кавсенобрід, о. Гр. Шуст 4.15, Лопушна, Укр. пар. 1.90, Ясенська, зб. в повіті 2.—, Малашівці, Ст. Іванець 8.05.

ДОБРОМИЛЬ: Др. В. Пасславський, зб. в повіті 2[illegible].—, Др. Вітошка 2.—, І. Симотюк 2, В. Мегеш 2.—, І. Красівський др.—, І. Гусар 11.—, Арланів, І. Гераге 1.70, Бориничі, М. Кострик 7.69, Вівсь[illegible], І. Тисовський 5.40, І. Сливківська колонія 10.—, Т. Бистрівка 10.15, Волчухи, Дм. П. Крук 3.06, Губичі, М. Пришляк 2.22, Городище, П. Шевчук 1.26, Гущинки, П. Цебенко 5, Княжполь, І. Кедзір 1.95, Корчмо, М. Пришляк 5.72, П. Мацьків 3.42, Кропивник, В. Ставко 1.24, Ласківці

ДОЛИНА: В. Луців зб. в повіті 261.42, вол. зб. 47.25, Мр. Оксидач 5.—, Анастас Левицька 2.—, А. Боронович 10.70, А. Галицька 10.90, Белелів, М. Новошицька 13.77, А. Петрушка 12.68, Брошнів, І. Мощенович 2, конц. відмість 15, Вендзів, М. Свідрак 16.70, Гошів, пар. ур. 10, Дубів А. Мирославська 2, Івачів, пар. ур. 5.30, Красилівка, пар. ур. 5, Княгинівка, пар. ур. 19, Лолин, В. Шкудор 5.31, Липівщина, о. Е. Король 2, Людвинівка, П. Скроба 1, Мізунь, Ст. Прокоп 13.78, Е. Костів 23.16, Максимівка, М. Турківська 4.70, Новоселиця, П. Кабо і М. Мельник 8.02, Надія, М. Вещьків 11.16, М. Бачинська 2, Новошин, вдова Пилипів 1, Тютюнів, О. Дяківщина і О. Долішня 13.67, Тура Мала, К. Дідоха 0.40, Пшеничник, М. Тарас 8.20, Підцюки, М. Мельник 11.45, Перегінсько, о. П. Петрушка 4, Рахнів, Г. Оглядач 15.71, А. Рудинська 9.25, Рожа, 80, Кривцин 10.10, І. Андрейків 4.62, Ремет, Любов К. Рождіїв, Гапанович О. 1.50, Слобода Дол., В. Білецький 1.80, Сидорчин, І. Миндюк 1, Суходіл, пар. ур. 3, Цьонка В. Гаврилів 1.50, Чистівщ. о. Зубрицький 1, Якубів, А. Коваль 2.22, А. Дяків 6.22, Яворів, Г. Вовчків 1.

ДРОГОБИЧ: Ст. Дашівка, зб. в повіті 206.07, тих зб. 93.21, І. Миколаївський 1.10, Борислав, М. Івасюк 55.20, М. Кушнірівка 6.70, о. Крохмальницький 0.75, Бистриця, о. І. Стецький 1, Воля Якубова, В. Блашкевич 5.41, Воронівчик, А. Сливка 23, Гай Вел., А. Свирида 12.05, Губичі, Ст. Гарасим 0.60, Добрівлянка, А. Дуліб 1.60, Добрівлянка, Н. Бакай 1.60, Дорге в Кам. о. 11 Бенцун 12.17, Горуцько, Ягода 2.50, Івачів, Р. Тустановський 1.50, Кропивник Старий, М. Жук 1.20, Лолин, А. Дворянець 1.10, Мразниця, Т. Іванців 2.50, Мудринчі, Н. Мартинівська 10, Модрич, М. Фещин 2.15, Мшана Шкільна, О. Шкільний І. Івасик, вдовиця 1.50, Опака, Г. Сухонецька 3, Опорє, І. Дубик 6, Попелі, К. Кушнір 7.61, Мр. Яремович І. Стебник, А. Кулик 36.60, Сидорчик, М. Журавчак 7.35, Тустановичі, Н. Терлецька 21.50, О. Зарицька 21, Тустановичі[illegible], Гукова Гора, О. Гаврилишина 22.15, Трускавець, А. Лачкевич 12.20, А. Бобосова 5.50, Ранківці, 8.3 Назимівна 6.38, Урич, К. Макар 13.19.

ЖИДАЧІВ: А. Юрків, зб. в повіті 116.58, Народний Дім 25, Бережанщ Кор., А. Вайда 4.23, Волощів, К. Варив 3.65, Деметка Лєся, М. Маркевич 5.57, Держ. Хабак Василь 0.60, Гаївщ. 6.02 Гніздичів, О. Пушак 8.58, Заболотщ 2.85, Жидачів 34.24, Іванівці 10.65, Лівчиці 11.02, Миколаїв, С. У. 23, Мелерівщ, Наша Надія 10, Федів К. 20.55, Молодинче, Надія 2, Облазниця, пар. ур. 1.80, о. Я. Хомяк 1, Покровщ 0.70, Рогатин, П. Кокут 2.81, Тутилів, В. Кицкало 6.50,

ЖОВКВА: Дир. В. Зарицький, зб. в повіті 101.20, Мостищ. І. 24.61, П. Борис 7.06, О. О. Василіяни 10, М. Малиновська 1.50, Артасів, А. Вовкун 7.60, Бутинів, О. Хасишин 2.80, М. Рапець 1.25, Я. Мушка с. Іванів 6.90, Волк Васюцька, А. Гринович 6.38, Гавеська, С. Хорошич 0.25, Дорогиня Малин, Вр. Марицин 2, Дайрик Пінська, О. Вітошиць 1.50, [illegible], о. І. Пастернак 2, [illegible], А. Гарасів 2.15, с. Турківщина 1.80, Жолдзів, І. Куриха 1.04, І. Курилів 1.75, Колодно, О. Левицька, Ю. Кульчицький, І. Кантор[illegible], Кульчин, О. Сенсор 4.24, Мостів Вел., І. Бурдяк[illegible], І. Гошівський 2, Ст. [illegible], І. Гошівський 1, Л. Балко 0.60, [illegible], Мощанин, Ф. Кокодинський, Маляник, М. Корчма 7.45, Нагірні, П. Пастернак, Пружинин, о. Данилів зб. 6.14, Суходіл, пар. ур. 1, Ф. Шевчук, Кам'янопіль, Гр. Вавілківський 2.10, М. Кремінь, Гринівщ[illegible], Дубрувин, І. Шарикевич[illegible]

ЗАЛІЩИКИ: М. Баранцкова, зб. в повіті 242.74, пар. ур. 22.42, Народний Дім 8, Блищанка, А. Сталюк 5.32, М. Гошовська 11.75, Бердихівці, В. Миронюк і М. Савицька 9.58, Вишатинці, Е. Мереничук 8.40, Проси 8.30, Городок, К. Українець і М. Курилюк 7.21, Голігради, М. Кристюк 0.40, Добровляни, А. Костюник 10.92, М. Кічак 12.80, А. Кузьмик 11.60, Дзвиняч, П. Дуліа 5.21, М. Найдан 10.78, Дунів, Візнюк Г. 5.10, Дениська, Мельник 1.50, Желава, Н. Жук 4.29, Ст. Левинська 3.33, Каспер'яці, А. Куцинрик 11.37, П. Шнобрик 7.60, Колодрівка, М. Бабяк 7.13, А. Боднарук 9.41, Костильники, П. Мотрук 3.46, П. Березевич 3.37, Кузалівці, Проси 3.58, Минків, Проси 9.76, Мивівці, Проси 21.11, Лисівці, о. Атаманюк 2, Новосілка Кост., Д. Боднар 0.80, Печерна, М. Шевчук 2.90, П. Молич 4.40, Садки, А. Стасюк 2.12, Синьків, о. В. Мандрусяк, зб. 8.93, З. Курівець 7.70, Угринківці, М. Мельник 3.28, М. Шеремета 9.86, Шитівці, М. Мандзюк 6.98, М. Рибух 6.35, Шипівці, Гр. Матвійчук 2, Торське, Б. Вишньовський 4.04, Українець А. 1.

ЗБОРІВ: К. Куликова, зб. в повіті 165.70, о. В. Кулик 1, О. Кіндрат, зб. 17.45, Е. Малиновнич, зб. 23.40, К. Радиховська 3.50, Богутин, Т. Древотний 1.95, Будучність 4.87, Данилівці, П. Боднар 13.08, Бзовиця, Сел. Поміч 3, Вірлів, П. Мельник 4.03, Білоголови, Т. Рава 1.85, Зарудди, О. Довбуш 7, Івачів, о. Городиловський 4, Красна, М. Бендюга 3.90, Коршилів, Ст. Мочук 5.35, Кукобинці Грабківці, Семен Володимир 11.71, Кальне, пар. ур. 3.20, Махнівці, І. Рак 8.40, Михівка 1, Мишна 1, Мартынів 4.99, Ніще, Я. Олійник 7.86, Озерянка, П. Балицька 11.50, Погрібці, Ст. Сенківська 4.75, Пляшник, о. В. Домкович 5, Пресівці, пар. ур. 3, Підгайчики, О. Яблонська 1, Ратище, зб. в церкві 4.07, о. М. Ковальчук 1, Серники, Л. Демчуківна 5.07, Славна, М. Нагоренська 6.15, Торгів, Т. Гуменюк 4, Травотлока, С. Боднар 3.10, Цецора, І. Кучер 1.22, Якківці, Л. Демчуківна 7.02, Серетець, І. Волинюк 5.70.

ЗБАРАЖ: Тарашукова О., зб. в повіті 180, пар. ур. 5, Мр. Р. Білинський 2, Іванчани, Зоря 5, Нове Село, Проси 7.27.

ЗОЛОЧІВ: Ожидів, пар. ур. 3, Підлисе, пар. ур. 10, Рихів, Сел. Труд 5, Утинків, Правда 15, Соколівка, Самопомич 1.

КАЛУШ: М. Тисовська, зб. в повіті 250.73, вул. зб. 49.70, П. С. К. 30, М. Рубчак і М. і О. Мікули 2, Бабин Середній, Воля 10, Голинь, Ст. Салдат 0.50, Крушельник, о. Дякон, зб. 3.50, Кадовбки, пар. ур. 4.50, Новиця, Підгірська Марійка 5, Станькова, Ю. Гумницович 5, Студінка, пар. ур. 4.50, Хотінь, Укр. Одноднсть 5, Цьвітова, Нове Життя 1.50, Бережниця Н. Мельничук 2.88, Берлоги, М. Дмитрів 1.90, Верхня, Лисюра 1.45, Грабівка, В. Давидюк 0.90, Голинь, О. Гуриняк 6.42, Завій, В. Бойко 1.50, Котятичі, М. Яріа 0.75, Загіре-Калуш, К. Гасій 4.25, А. Келебай 5, Кропивник, З. Посацька 2.50, Копанки, А. Гумен 1.12, Мостище, Н. Чолоневська 32.05, Новиця, К. Кучерак 3.08, Підмихайле, М. Кучерак 2, Підгорки, А. Пицак 9.87, Станькова, П. Шавець 6.70, Угринів Старий, Ю. Іванюк 10.37, Тужилів, І. Струтинський 5.33, Хотінь, Н. Куцик 5.30, А. Кіндюк 8.20, Войнилів, Дуда Нед. 12.01, П. Попович 14, Долготів, П. Сліпінська 8.80, М. Павлишин 7.14, Кадовбне, М. Фединич 2.34, Студінка, Малюнука М. 3.81.

КАМІНКА СТГУМ.: В. Литвин, зб. 23.86, М. Гоцька 3, Буськ к. Льв., Е. Михайлин 3.40, В. Вороновський 28.78, Банюнин, зб. в церк. 5, Гумницька, Г. Дацків 4.50, Полєничка, В. Білевич 2, Журатин, о. Міхур 3.70, Якимів, І. Кук 6.96.

КОЛОМИЯ: М. Мельникова, зб. в повіті 535.50, О. Якимова 8, Т. Жук 3.25, Р. Рубінгер 3, О. Печерська 8.75, К. Томчукова 8.90, М. Білозорова 5.50, О. Павловська 4.60, Др. Ганківський 3, Акрешори, М. Бойчук 2.85, Белинці, Рай. Молоч. 5, Надія 10, Бань Береза, П. Гарасюнок 2.50, І. Лозовчук 5.17, Березів, о. Данилович 2, Березів Вижн., Урбанович Н. 2.40, Воскресінці, пар. ур. 5, І. Стефанців 12.66, Гвоздець Малий, М. Палійчук 15.04, Гвоздець місто, Н. Палійчук 7.55, Гвоздець Старий, Шевчук Л. 11, Годи, Ст. Костюк 15.50, Джюрків, Д. Сенків 6.25, Добровідка, Ф. Люхнич 7.67, Замулинці, І. Гуменюк 6.50, Залуче, о. Г. Гопнюк 1, Жукотин, Ст. Івасютин 6.02, Камінки малі, Ю. Стасюк 9.35, Камінки Великі, В. Дячук 6.24, Княждвір Горішний, Ст. Слободян 3.84, Княждвір Дол., Ю. Годовинець 25.86, Ковалівка, В. Чужур 8.25, Ключів Вел., Ю. Гавний 1.80, пар. ур. 16.70, Королівка, І. Дутчак 11.96, Космач рущ., Н. Лахманюк 20, Космач Плауч., П. Дзвінчук 11.90, Ю. Лищюк 14.85, Дм. Варзарук 1.10, Коршів, Др. З. Левицький 5, Ф. Дутчак 20, Корнич, В. Лаврух 4.70, пар. ур. 10, Ключів Милий, І. Явдошняк 20.25, Казанів, М. і Гр. Кацаби 3.25, Іспас, І. Смотюк 3.54, Лючки, В. Дяченко 1.40, Люча, І. Ковалишин 7.50, М. Бійонська 2, Марківки, В. Андрусяк 4.40, Матіївці, В. Балабан 5.54, Молодятин, М. Андрусяк 8.80, Ліски, Н. Прокопів 6.80, Острівець, Д. Семенюк 6.87, Печеніжин, Ю. Кузменко 10.92, Перерів, пар. ур. 1.60, Пакия, Розвій 2, Раківці, В. Попадюк 4.35, Рунгури, П. Василишин 3.50, Рочин, Н. Борисевич 11.19, Слобода Рунг., П. Олексин 3.01, Слобода Ліська, Китик Із. 7.78, Слобідка Шльна, Н. Мицюк с. Леся 10.50, Сідлиська, Ю. Кінцн 1.57, Стопчатів, П. Ключевський 16, Турка, Н. Максимюк 5.15, Шепарівці, О. Гальчук 2.71, Черемхів, Д. Скарпчевський с. Никори 26.92, Уторопи, П. Лановик 1, Хвалибога, П. Палійчук 3.26, Яблонів, Згода 2, Власна Поміч 1, Ясенів, о. Березюк 7.17.

КОПИЧИНЦІ: Ст. Червонюкова, зб. в повіті 111.66, Шедлівці, о. М. Бутківський 5, Тудорів, о. Т. Синевірський 3.

КОСІВ: Др. Р. Розділ, зб. в повіті 125.79, М. Процюк 4, А. Шемельовський 22, Б. Никорак 19, М. Кіпшук 11.85, Брустури, о. М. Кейван 4, Жабе, М. Тимків 3, Криворівня, о. Л. Дзьоба 2, Кобаки, -о, М. Терлецький 4.32, Прокурова, зб. 3.20, Москалівка, о. М. Могильник 22, Ростоки, о. Гр. Гнатів 3, Рожнів, Др. Дільницький 3, Др. Савочка Ст. Пістинь 35, Чертанівка Волиця, Ленкалюк В. 2.71, Шепори, М. Якібчук і М. Фелецук 6.75, Із. Якібчук с. Петра 1.35, Яворів, пар. ур. 5.85, Ясенів — Гор., о. М. Березюк 3.92.

ЛЬВІВ—місто: М. Антонів 1.50, М. Балакин 2, І. Барабан, Знес. 2, інж. Р. Барвінський 2, М. Вороспець 2, Із. Громницький 2, Др. Я. Гнилевич 5, Т-во Дністер 25, Др. М. Дзеронич 5, Др. Е. Дурделло 6, Збірка до пушок 351.58, Я. Ільницький 1, К. Кузьмицький 5, Мр. Кривокульський 1.50, А. Іванницький 3, Вол. Клімко 2, Т-во Карпатія 25, Ол. Кінцикевич 2, судля О. Мартинюк 5, Нове Село 2, В. Онуфрик 2, Суспільний Промисл 15, Супруга 5, о. Др. Рудь 5, Проси. Богданівка, зб. 17.10, Службовики ЦС з нагоди імнин Дир. Шепаровича 100, Центросоюз 250, Др. Дж. Чубатий 3.

ЛЬВІВ—повіт: Борщовичі, перк. каса 4, Бродки, А. Хомицький 0.20, Винники, Дамазор Ф. 1.50, В. Коростіль 38.75, Гаї к. Львова, І. Дмитрик 13.48, А. Кіцко 1.75, Рай, Молоч. 6, Германів, Гузь Дм. 4.02, Грибовичі, І. Дропа 6.55, Горбачі, І. Рак 5.68, Гуменець, Гр. Пароли 2.50, Дмитре, В. Мишко 7.93, о. Д. Бобелях 2.27, Дмитровичі, о. П. Пелехатий 4, Дорифельд, І. Угрин 2, Добрянн, І. Коваль 4.90, Журавники, Т. Гладун 3.10, Запитів, В. Хомяк 7.67, М. Стахур 6.75, Зарудці, О. Тарновський 14.68, Зашків, М. Кухар 10.50, Дм. Дрозда 8.70, Нар. Дім 15, Єдність 10, Казимопіль, І. Дзюбик 2.90, Кукизів, П. Ладика 1.15, Лани, П. Горинь 7.43, Лисевичі, Ю. Цицала 5.65, Лісневичі, Рай. Молоч. 12.11, В. Басса 9.55, Карник С. 3, Лишки Мур., о. Райтарівський, зб. 7.50, Із. Квіятюк 5.50, Малехів, І. Бубес 3, О. Малина 8.90, Мижлацін, о. І. Іванець 22.30, Містки, Гр. Штангрет 3.81, Острів, Рибак П. 16.50, Підберізці, М. Чинило 17.58, Од. Москва і М. Гуль 26.95, Піски, В. Стшенський і Гр. Мандзюк 19.48, Попелини, М.Ворхолюк 3.55, Гр. Фітьо 6.18, Полина, о. Березюк 4, І. Верхівський 7.75, Пустомити, М. Кохановський 12.60, Ременів, І. Сушко і А. Процін 25.26, Рісня Руська, О. Мигась 10, Рудно, Дм. Коваль 10, Селиська, М. Подвірний 8.30, Синяхів, М. Файда 6.95, Сердиця, М. Міцько 4.07, Солонка, В. Копач 17.27, Сороки Львівські, о. Райтарівський, зб. 9.50, Ст. Михальчишин 5.60, Дм. Писецький 7.70, Хоросно Старе, о. Ст. Дорик 25, Черепин, П. Дацко 8.10, Чижиків, пар. ур. 5, Згода 6, Черкаси, І. Сенюта 8.10, Ширець, П. Рибак 6.40, Френалівка, П. Лещишин 6, Яричів Ст., Ткач Я. 0.50.

ЛІСКО: Т. Будзьковський, зб. в повіті 131.82, Нар. Дім 10, Кріль А. і Др. Яросевич О., зб. в місті 21.60, Береска, І. Мадейчик 1.55, І. Пішок 3.05, Балигород, П. Антоніщак 11.35, М. Гамай 1, Мр. Осідач 3, о. Дм. Панасевич 3, Бальвищя, М. Сусик 1, Ст. Сеньків 4.30, Безміхова, М. Дикий 2.74, М. Баран 1.07, Брелинів, Ст. Солончина 0.70, Воля Тат., Ю. Мадей 2, Воля Міх., Ст. Сорока 5.70, І. Лішак с. Петра 3.20, Ванькова, І. Брелик 2.60, Гічва, о. Т. Комарчевський, зб. 2, Дзюрдзів, М. Гуліш 2, Глинище, А. Мисько 1.70, Єв. Кузьо 0.35, Манів, М. Сопик 4.80, Монастирець, П. Маркович 0.50, Сопірка З. о. Стеронка 3.05, Згода 10, Луковє, А. Іванісік 5.30, М. Іванісік 8.63, Кальниця, о. Гр. Савик 1, Ліщовате, пар. ур. 8, Постолів, І. Цар 2, М. Пилипчат 2.75, Рабе, П. Цеслінський 1.74, пар. ур. 2, Радева, Петрічко П. 5.32, Райське, о. І. Яросевич 2, пар. ур. 2.50, Смільник, М. Косик 5.20, М. Мицейко 1.55, В. Копко 1.10, Стежниця, Пицик І. 9.97, А. Осташ 6.97, Янківці, М. Вовк 2.46, О. Перефенько 2.58, Стефкова, о. І. Кіт 8, Телешниця Сянна, о. Цепинський 3, Устрики-село, Лецега Із., зл. вес. у сел. Хлиста 7.

ЛЮБАЧІВ: О. Мисикова, зб. в повіті 82, Дахнів 4, Залуже 3, о. М. Черкавський 1.50, Запалів, І. Шалай 2.27, Коровиця, пар. ур. 6, Плазів, пар. укр. 2, Улазів, Т. Скоб 2, Старе Село, Проси. з конц. 2.50.

МОСТИСЬКА: Др. В. Ломінський, зб. в повіті 130.78, Годині, В. Федевич 1, Бортятин, о. В. Антонович 3, Мислятичі, Зоря 3.20, Радвинчі, Яр. Олесницький 3, Лишки Явор., о. А. Слонський 3.95, Малинівська Воля, Базар 5, Соколя, пар. ур. 4.60.

НАДВІРНА: Гон. Лиликова, зб. в повіті 200.94, зб. з пушок 71.83, Волосів 5.08, Камінне 22.58, Молоський 4, Пнівне 21.55, о. Р. Жулкевич, зб. в церк. 11.36, Назимів 15.35, Перерісль 20.28, Фитьків 2, Стремба 18.42, Тарновиця 19.60, Микулинці, В. Домашерський І, Саджавка, пар. укр. 7.20.

ПЕРЕМИШЛЬ: Е. Зитикова, зб. в повіті 360.84, місто 170.10, Бакой Вол. 2, М. Пашак 1, В. Гуда 5, Мр. І. Костюк 2.50, Бушковичі 17.50, П. Генгало, місто вінка на могилу своєї мами 23, Башковичи 7.60, Болестраниці 11.60, Валява 15, Вільшани 9.15, Горохівці 3.30, Дуньковичи 3.93, Коровники 13.05, Корманичі 5, Крегівці 3.70, -М-[illegible]бці 17.40, Медика 12.33, Мигьнів, пар. ур. 9.18, Вишатичі, пар. ур. 6, Єдність 5, Негрибка 8.10, Ніжанковичі 19.36, Оріхівці 8.13, Острів, пар. ур. 4, Перекопана 14.55, Селиська 5.10, Станіславчик 4.45, Торки 7.32, Якманичі 4.17, Уйковичі, І. Сороківка 2, Бела, Ф. С. У. 5.

ПЕРЕМИШЛЯНИ: Е. Сахнова, зб. в повіті 265.03, Бачів, інж. Коритовський 2, Біле, Згода 12.35, Лагодів, пар. ур. 18.12, Словіта, Кр. Р. Ш. 1.50, Свірж, пар. ур. 1.50.

ПІДГАЙЦІ: О. Стецюкова, зб. в повіті 186.05, Завалів, Зазука 2, Маркова, Добро 2.50, Литвинів, М. Осадца 4.80, Вербів, Я. Лапчак, зб. 26, Славятин, Е. Гайовський, зб. 11.35.

РАВА РУСЬКА: Я. Богачевська, зб. в повіті 285.49, О. Богачевська 21, М. Осідачівна 10, Укр. Кооп. Банк Віра 3.53, І. Божичівна 7, Васильків Вел., Т. Бойко 9.33, Вербиця, І. Наврота 6.89, Т. Мисько 13.30, Вербиця-Борки 2.20, Вороблячин, Дм. Барна 3.51, Вілки Маз., Я. Сідельник 0.90, М. Голка 14.65, Вілка-Чер., В. Покідка 5.64, Забіря, Ю. Іванищький 8.15, Н. Пристула 5.49, Гупа-Люб., І. Дідух 1.24, Голе-Рав., Д. Чорній 3.18, Гайче, Я. Кузьма 2.10, Дениська, Т. Хахуля 2.40, Девятир 4, Любича-Кугаївці, І. Сиган 3.59, Любича-Груш., І. Дембіцький 0.75, Махнів, М. Гершобач 2.27, Ст. Вовк 2.30, Магерів, М. Борис 7.88, Лазарків-Кінті, С. Конопи 1.33, Любича-Кияї, І. Сапіга 4.82 Любича-Пакт., М. Сасынка 2.60, Любича-Сент., Е. Скьба 3.94, Любича-Кизер., Н. Козюпівна 17.15, Остобіж, Гр. Салиха 3.55, Карів, І. Дужий 2.55, Корні, М. Кетер 1.95, Кревиця, А. Дмитерко 7.30, Кизина-Бобрецан, А. Демчівна 6.51, Потелич, Д. Лелик 6.36, В. Іваць 2.70, Тенетиська, І. Рварик 3.50, пар. ур. 4.40, Погорилсько-Зуб., Д. Лопата 2.35, Підлубні, Ст. Зінко 24.23, Разруж, о. Д. Гучко 2, В. Кінас 1.63, Т. Дравус 4.95, Річки, Ст. Зимера 1.15, Салиші, о. Я. Мартынюк 1, пар. ур. 1.50, Станьковичі, Г. Корицька 3.76, Хлівчани, І. Дудик 9.52, Угнів, Д. Гузовська 15.40, Угнів-Затаве, Ст. Шляхта 10, Ульвівек, Д. Барна 8.68, Гр. Капуста 6.97, Немирів зб. Г. Смолин 1, Корчмин, пар. ур. 3, Таглів, Проси. 7.06.

РАДЕХІВ: Н. Селезінкова зб. в повіті 297.02, місто 25, Т. Шарек 2, Бабичі, А. Моравецька 5.04, Барилів, А. Мацькін 4, Волиця-Бар. О. Додик 7.57, Витків-Новий Ю. Манько 6, Витків-Стар. В. Крива 10.22, Дмитрів, Т. Федарусь 17.71, А. Тарновська 4.54, Завидче, Я. Мартынюк 16.16, Миколаїв, Л. Данилюк 35.36, Мукане, К. Мотлюк 7.54, Лопатин, К. Манкевич 6.16, о. І. Стадник 3, Ганчинів, О. Олійникова 1.60, Куликів, А. Боярчук 8.11, Кустин, А. Романюк 4.50, Немилів, К. Мельничук 10.34, Нивиці, М. Олійник 6.27, Оглядів, Н. Шумська 5.30, Оліщько, Шумська А. 3.80, Оборотів, Ю. Обух, 8.94, Срдів, А. Тимчук 4.51, Ператин, М. Макітра 10.94, Половє, Е. Дідух 7.77, Руденко-Руське, М. Боярчук 3.16, Руденко-Лящке, К. Шеремета 4.32, Середопільці, А. Стефанюк 3.39, Станин, М. Табака 6.60, Сушно, П. Іщук 5.45, К. Головчукова 2.30, Холоїв, С. Кушнівська 5.85, Хмільно, О. Накопечна, 13.49, Тетевчиці, Т. Гурська 11.02, Туре, О. Сагин 10.03, Криве 8.28.

РОГАТИН: З. Потишник-Воробець зб. в повіті 615.54, о. Кудрик 7, С. У. 5, М. Потишних, С. Лялька, П. Пиріг і Гарбачевська зб. в місті 28.85, Бабинці-Гор. Я. Пастух 13.22, Бабинці-Дол. М. Покришка 5.73, Безьківці, П. Рибак 1.50, Бабухів, М. Сас, П. Головка 11.77, Библо, В. Бойко 3.62, Буратин, Ст. Фельків, Ю. Ховищівна, інж. К. Мулькевич і Мр. Федунків зб. 31.40, Васючин, Грутак 4, С. Сайкевич, Є. Сеньшин і М. Левицька зб. 25.26, Вербилівці, М. Щербанюк 5.70, Вільхова, В. Гнип 5.85, Витань, П. Наритник 1.53, Вишнів, Ю. Фенин 7.20, Воскресінці, Ю. Кланко 6.77, Ганівці-Прибобер. О. Бродин 3.91, Данильче, М. Падучак 5.18, Дегова, М. Гелета і Т. Курпіта 15.42, Демників, Ст. Федунків 4, Дібрнин, К. Застинна і Д. Мельник 17.56, Дитятин, Д. Перепічка і М. Печигайло 8.25, Динки, П. Занович 17.53, Долинини, пар. ур. 1, Желибори, М. Петрик і М. Сидорик 6.89, Жовчів, І. Гаракевич і Гр. Макогін 6.30, Журавенко, П. Танчин 5.80, Журів, Г. Беркій, Ф. Крижівська 6.61, Заланів, Д. Цапар 0.56, Залуже, Д. Воробець 7, Залинє, М.-Камівська 5.40, Клііцівна, А. Белей 10, Княгиничі, С. Бойко 14.80, Козара, С. Демчук 5, Колоколин, Г. Семківська 3.35, В. Кравців 0.20, Конюшки, пар. ур. 1.50, П. Михайлик 9.75, Коростовичі, І. Довгий 16.90, Кутці, М. Боднарчук 3.60, Липини-Дол. І. Скульська і І. Семесен 15.22, Липиця-Гор. Ф. Довга і Жирак М. 9.08, Лучинці, К. Підхапна і К. Іванців 12.10, Мелна, В. Багрій 6.25, Озерянн, М. Таврог 1.21, Підбірє, В. Дума 4.10, Підвинє, Газуга М. 4.90, Підгородзя, Н. Гладун 19.41, Підкамінь, М. Боднар 2.95, Підмихайлівці, Т. Федерків і М. Вульчин 7.72, Помонята, Х. Гарматюк 13.13, Потік, М. Янків, А. Оберишин і К. Соколовська зб. 8.65, Пукін, А. Бандура і Д. Пазій 31.28, Путятинці, М. Сина 12.37, Єдність 10, Руда, П. Стечак 5.48, Свистільники, П. Стельних, Д. Найда і Гр. Дуда зб. 13.72, Скоморохи-Старі В. Магас 7.75, Стратин, Романів К., К. Тичківська і О. Дубанович зб. 8.74, Угад, М. Романишин і Мозолівська Ст. 4.65, Фералів, А. Верстин і Гр. Пилів 3.35, Фраг, Ст. Телішевська 18.98, Хоховів, І. Перепічка 5.34, Черепи, Н. Гвоздецька 19.86, Черче, П. Стех, К. Панків, М. Тицький і А. Чолій зб. 30.38, Чесники, Г. Шеремета і К. Костюк 7.55, церк. Братство 8, Юнашків, Гр. Федоришин 5.91, Яблонів, О. Сухоребський 4.85, Др. В. Муравич 1, Явче, С. Левицька 10.10, Ясдуш, П. Войтович 1.30, Серники-Дол. Гр. Романків 3.30, Серники-Середні, Праця 10, Мартинів-Новий, Рибакова Ст. 1, Стасева Воля, А. Пилипів 15, Галич, Розд. О. С. К. 20.73.

РУДКИ: Др. В. Климишин зб. в повіті 106.92, місто 20.50, Бенякова вишня 4.60, Болозів 5.75, Вавилонячі 5.63, Вощанці 6.02, Вістовичі 4.43, Гошани 2.60, Костильники 3.90, Конюшки Сів. 1.40, Коропуж 11.65, Колбаєвичі, О. і Е. Смішкевичі 5, Підгайчики 4.95, Погорді пар. ур. 1, Підлісці пар. ур. 7.80, Загіря 5.57, Шульмишичі 10.50, Хишевичі 9.84, Угерці Вел. 3.45.

САМБІР: М. Кононенко, зб. в пошті 24561, Л. Рабець 1870, Л. Кононенко 845, проф. І. Филипець 1, І. Тушевич 1756, М. Константинівська 2, Укр. мова. Бань 70, Бабинец, Еф. Сорока 317, Берегів, М. Сидір 1025, Пелишок Іл. 420, Білий Вел. 11, Подгородецький 2, Яцьолович, о. Пилипів 2, Кінець 6, Волощук, о. Вентрилівка 6, Самборівська 5, Вишня, М. Я. Пилипишин 616, Городище, В. Кандрюхівський 4, Грицак 210, Зарайська, І. Ворох 5, Дорожів, Бойда В. 130, о. П. Підлисецький 1, Ф. Дячкин 1234, Корнелюкович А. Пінь 425, Кулинич, Рост. М. Кочерга 1500, М. Сапарчик 600, Лесневський 80, Фоліс 1847, Мужиловський, П. Мацків 570, Новицький, К. Стефанишин 580, Гаталяк, М. Навчинська 120, Клюмпа Вел. І. Терешкевич 197, Гончарів Мала 230, Цуцик В. Мостиська 945, Ільник 43, Мацьків 207, Радехівська, К. Стефанишин 570, Кононенко Ф. 90 Ільник 690, Таганович А. Бродівський 730, А. Фоліс 975, Ст. Самбір, Р. Дрогобицький 296, М. Марківська 2570, Гр. Сенява 620, Др. І. Стебницький, І. Стрілецький, А. І. Кононенко 2, 11, Мацьків 1, 80, Сенява, Т. Григорів 530, Фельштин І. Ходорів 180, Білий Гор. І. Підгорецький 230, Шумськ, о. Ст. Білий 2, Волянський, М. Мацьків 2, Тисьмя, В. Сенява 1, Ланів, Мостиський, Ст. Сенява, Ів. Стрілецький, Ів. Кононенко 1, Мацьків 2.

СКАЛАТ: З. Федорів, зб. в пошті 22537, ст. Жовтень 1365, Б. Хрещ 502, Е. Мартинів 1230, Богданівка В. Комарів 465, М. Барановський 775, Бецький, А. Хрущак 586, Кінець І. Мостиський 630, Л. Токарчук 476, Городище, Гр. Шептуха 1761, Глибів, Гр. Кисіль 1155, І. Хоптян 845, Жеребків-Кор. Гр. Забрівський 134, Жеребків-Шлях, П. Дуда 425, Загубинці, П. Берлі 5, Лозина, К. Вецал 1147, М. Волощук 580, Дніпро, с. Камінки, Баран 963, Коршівська, М. Капельки 415, Крине, В. Стебельський 1 27, Кутенет, Д. Швець 430, Кут, І. Лисин 521, Конюшиці, Ст. Мечищі 430, Красне, П. Бабій 135, Мостиська, П. Вовк 110, М. Дацьо 675, Новосілка-Сільс. І. Хрещ 329, І. Ковальчук 565, Лука-Мала, П. Бережів 751, Мончилівка, Ф. Кульбаба 170, Прохонець, І. Пилипів 385, Остап, М. Сарабун 107, П. Вовк, Прошів 454, Рава 6, Ст. Кушнір 477, Рожанська, пар. ур. 2, В. Кудлик 311, Рогатинська, П. Мамчур 435, Сілець-Ст. І. Василишин 485, А. Шевчик 450, Старомишина, В. Пилипів 629, В. Яцук 967, Тисьмя, Ст. Хоростківські 650, Текутська, І. Стадник 460, Фащівці, А. Пантелеймонівці 920, Хмільська, А. Масло 280, Черниця, Т. Воробець 714, Т. Тис 672, Підгорецька, Сільці, О. С. К. 5 ліс, Перемильське 1075, Сваричів, Латинець 650, Магдалівка, В. Салмандра 130.

СКОЛЕ: Н. Денищівська, зб. в пошті 18501, В. Кадлубовський, О. Іванькова і Р. Васильків, зб. від цегельні 1965, Вовчинець, А. Гринів, с. Петрів 1110, Вижлів 89, Костів 290, Гребенів, Гр. Бандурівські 580, Р. Гетьманська-Мишанич, В. Калинівка 446, О. Мацьків 439, Гаталяків, М. Сапачів 227, Жукотин, І. Мостицький 265, Кінець, Ст. Сенява 210, Кальне, В. Бурштинський 680, І. Федьків 127, Корчів, М. Жолобівці 1 3, Жалізці 1 8, Дзвінка, І. Гурків 430, В. Мартинів 565, Мельгородок, Гр. Іванів 255, Бережани, о. Гр. Вовківці, зб. в пошті 770, Нижів, М. Ковальська 221, Новосілки, В. Шкляри 475, Нова Вигнанка, П. Грабовецьке 2, Іванів 1147, Лозина, с. Гр. Вовківці 2, Волянський, М. Мацьків 2, Тисьмя, В. Сенява 1, Ланів, Мостиський, Ст. Сенява, Ів. Стрілецький, Ів. Кононенко 1,

Субота 19. червня 1937. Ч. 133

ДІЛО

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229—41.

Пропаща грамота.

(Передова стаття).

Увільнюючий присуд на священника.

Промови оборонців у процесі 15-ох.

Відкинули прохання Лебедя і Гнатківської.

Уряд Бургосу домагається, щоб його визнати.

Смерть б. президента Франції.

Чому Червяков наложив на себе руку?

Інвестиційні роботи у Львові.

Загрожена позиція.

Анкета в справі будови школи Р. Ш. на Жовківськім.

Школа всекраєвого значіння.

Загадковий вибух на червоному кружляку.

Один вуж счинив переполох.

Ч. 133 (14.676). Львів, субота 19. червня 1937 Оплата рахунком вільна готівка. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Квартально . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

ЗЕЛЕНОСВЯТОЧНІ ПОХОДИ.

КОМУНІКАТ.

Повідомляю, що процесійні зеленосвяточні походи на львівські цвинтарі відбудуться в днях 20-го і 21-го червня.

Першого дня, в неділю 20-го червня ц. р., всі процесії йдуть на Янівський цвинтар та виходять зі своїх церков так, щоб уже в год. 4-тій були на Янівській вулиці.

Другого дня, себто в понеділок 21. 6., збираються процесії біля церкви св. Спаса при вул. Краківській і в год. 3-ій підуть спільним походом на Личаківський цвинтар.

На обох цвинтарях відбудеться спільна панахида і проповідь, спершу на военних могилах, пізніше на гробах чільних, заслужених громадян і врешті на інших гробах.

Вінки складати просто на цвинтарі.

Просимо придержуватись точно вказівок упорядників, не задержуватись на хідниках та йти всім у рядах.

Просимо зберегти повагу хвилини

Закликаю, щоб учасники зеленосвяточних обходів не дали себе нічим спровокувати, зокрема, щоб цілковито знехтували летючки, якщо такі евентуально появляться.

Львів, 17. червня 1937.

о. Антін Каштанюк,
голова Філії Т. О. В. М.

За кулісами нового самовбивства.

Самогубство голови центрального виконавчого комітету совєтської Білоруси Червякова зробило таке вражіння, як самогубство Гамарніка. В офіц. пояснення, немовби він покінчив зі собою з родинних причин, ніхто не вірить. Загально дошукуються звязку між цим самогубством і справою Уборевіча та Голодеда, а також арештом білоруського народнього комісаря хліборобства Бенека та народнього комісаря освіти Дякова, яких преса назвала „найзапеклішими ворогами народу та шпигунами". Крім того на теперішньому зїзді компартії Білоруси кількох секретарів окружних комітетів виступило з обвинуваченнями проти Червякова, який утратив був контакт з масами та недобачував небезпеки троцькізму. Врешті Червякову поставлено закид, що він передав якісь військові винаходи Уборевічові.

Психоза підозрінь та обвинувачень помітна і на зїзді білоруської компартії, де гострій критиці піддають всіх і вся за винятком б. секретаря центрального комітету партії Гікала, якого недавно перенесли на Україну. (ПАТ).

Загадковий вибух на червоному кружляку.

Валенсійське міністерство національної оборони подає: в год. 15.25 на червоному кружляку „Хаїме І." дійшло до сильного вибуху, після чого вогонь обняв увесь корабель. 18-ох матросів згинуло, понад 100 раненних.

ЩЕ ОДНА ШПИГУНСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ В БАРСЕЛЬОНІ.

Барсельонська поліція викрила велику шпигунську організацію, арештуючи чимало чужинців та катальонців, членів політичних партій. Офіційний комунікат потверджує цю вістку.

Опанування промислового району довкола Більбао становитиме поважний господарський успіх. З політичного погляду упадок Більбао буде поважним ударом для Валенсії, а для баскійського сепаратизму — смертним ударом.

Під Більбао.

Кореспондент Авіса зпід Більбао подає, що на південь від міста національні війська заняли шляхи до Сан Севастіяну і Сандоміно. Тепер з цього боку національні війська зблизились на 700 метрів до перших домів Більбао.

В год. 16.30 національні війська заняли місточко Ляс Аренас. Національна артилерія знищила скорострільні червоних, які обстрілювали національні війська з Португалете, по другому боці ріки Нервіону.

Взагалі національна артилерія була дуже активна: ціле вчорашнє пополудне вона обстрілювала завзято узгіря на південь від Арчанди. Опісля літаки очищували стрілецькі рови на гірських склонах, де баски боронились, як могли. Під вечір було чути в Більбао сильні вибухи.

Національне командування подає, що на баскійському фронті національні війська йшли вперед. Бригада „чорних стріл" заняла місцевости: Артаза, Ляс Аренас, Агече, Аспе і Деізеота. Тепер ця кольона зовсім панує над правим берегом ріки Нервіон. Інша кольона заняла узгіря Озагара, Уртізізага, Орозко і Мальмезін. Чимало червоних вояків перейшло під командою своїх старшин до національних військ.

Підчас наступу національні війська увільнили з вязниць червоних 22-ох старшин і 258 цивільних осіб.

Пресове бюро баскійського уряду подає, що минулої ночі летунські бомби вбили й ранили кількасот мешканців Більбао. Червоні боронять кожної пяди землі. Національні війська вистрілили 100.000 стрілен на гору Арчанда, але не здобули її.

НА ІНШИХ ФРОНТАХ.

Національні війська відбили ворожі наступи на Торрата (арагонський фронт) і під Сіерра Агіля (фронт Кордови), де полягло коло 100 червоних.

Національні літаки бомбардували ворожі становища в околицях Гуески

Польсько-італійський фінансовий договір.

Вчора (в четвер) пополудні мін. Чіяно та польський шарже д' афер Завіша з економічним радником Вшеляком підписали польсько-італійський фінансовий договір, що з нинішнім днем входить у життя. Цей договір наладнує по кінець 1938. р. суми публичних і приватних зобовязань між двома державами та ліквідацію італійських сум, заморожених у Польщі. Цей договір разом з попередніми, заключеними 7. ц. м. та 18. травня ц. р. регулюють всі торговельні взаємини між Італією та Польщею.

Нова книжка Бібліотеки „Діла":

САЛЬВАТОРЕ ФАРІНА:

ЛЮБОВ ОПОВИТА БРЕХНЕЮ

повість.

Матільде Серао: „Покинена", опов. у перекладі М. Островерхи. — Антоніо Фогацаро: „Недокінчені ідиллі; Едмондо де Амічіс: „Зустріч" у перекладі П. Карманського. Ціна 2. зол. Порто 30 с.

Пропаща грамота.

Львів, 18. червня 1937.

Цими днями минає рівно сім літ, як вперше скликали Передсоборне Зібрання на підставі декрету Президента з 1. червня 1930 р., що заповідав зібрання Собору Православної Церкви у Польщі.

Декрет Президента як відомо, святочно відчитали тоді в прияві міністра освіти та інших високих урядових осіб у митрополичій катедральній церкві у Варшаві на святочнім богослуженні, а одночасно це саме відбулось по всіх православних церквах у Польщі. Не менш святочно пройшли і перші організаційні засідання Передсоборного Зібрання. Промовляв міністр освіти та віроісповідань Червінський, йому відповідав митрополит Діонізій. Після того відбувся парадний бенкет в одному першорядному ресторані Варшави, на якому були міністр освіти, вища церковна ерархія та члени Передсоборного Зібрання у числі 30 осіб. Словом, у святочно-радісній формі відбулись перші акти, що звязані були зі справою скликання церковного собору.

Цій формі як мога краще відповідав і зміст декрету Президента, що хотів навязати до найсвітлішої події в православно-церковному житті з часів давньої Польщі — до Пинської Конгрегації. Адже Пинська Конгрегація здійснювала три основні ідеї — соборноправність в устрої Церкви, її автокефалію, себто відділення від Московської Церкви та рівноправність з Католицьким Костелом щодо становища в державі.

Великі надії збудив декрет Президента. Здавалось, настає переломова доба у житті Православної Церкви, різко відмінна від попередніх тяжких років.

Минуло сім років. З шістьох комісій Передсоборного Зібрання дві бодай чи не найважніші **ще ні разу не зібрались**, а саме: друга комісія, що мала розглянути та опрацювати статут внутрішнього устрою Православної Церкви, та третя комісія, що мала вирішити справи майна церковного та справу правного становища Церкви у державі. Інші передсоборні комісії теж не скінчили своїх праць: їх скликали лише по одному разу; отже вони ледви розпочали свою працю. За сім літ вмерло кількох членів Передсоборного Зібрання, дехто зі священників, що репрезентували окремі ерархії, перейшли до інших епархій і тому їх у Передсоборному Зібранні замінили іншими особами. Митрополит Діонізій зовсім безпідставно позбавив прав члена Передсоборного Зібрання відомого культурного діяча проф. д-ра І. Огієнка, дарма, що він був представником українців у Президії Передсоборного Зібрання і председником четвертої (шкільної) комісії, членом п'ятої комісії та автором ріжних рефератів у цих комісіях. Реферати залишились у Передсоборному Зібранні, за сім літ в неодному постарілись у церковно-шкільних справах: за той час прий-

шла реформа середнього шкільництва при міністрі освіти Енджеевичеві.

Передсоборного Зібрання далі не скликали, хоч властиво воно мало підготовити матеріял для майбутнього Собору. Адже у склад Передсоборного Зібрання входили представники епископату, духовенства та світських кол, отже представники трьох чинників, що мають грати ролю у церковному житті та організації. Передсоборне Зібрання стало мертвим органом і його доля свідчить про наругу над принципом соборности у церковному житті.

Адже замість Передсоборного Зібрання всю підготовну працю до Собору веде інший орган, заложений на підставі зовсім іншого принципу. Це т. зв. мішана комісія, у склад якої входять митрополит Діонізій та архієпископи пінський Олександер і волинський Олексій від Православ. Церкви та три (пізніше чотири) представники уряду: директор департаменту віроісповідань Потоцький, начальник меншинного відділу у міністерстві внутрішніх справ, воєвода волинський Юзефський, що заступив собою покійного Голувка, та донедавна віце-міністр справедливости Сечковський (і він уже уступив). Ця комісія повстала значно пізніше від Передсоборного Зібрання, та про неї ні словечком не згадує декрет Президента про скликання Собору. Первісно здавалось, що це лише тимчасовий орган, що мав би облегшити працю для третьої передсоборної комісії, яка саме мала вирішити питання майна Православної Церкви (ним, як відомо, покищо, але постійно адмініструє світська влада) та справу правного положення Церкви в державі. Тимчасові приписи про відношення Церкви до держави (ціна, за яку перший митрополит Юрій дав згоду на автокефалію) шезли, бо їх основно змінила практика.

Але мішана комісія з участю представників уряду, що єдина могла займатись лише цими справами, перебрала на себе несподівано всю ролю Передсоборного Зібрання і почала розглядати справи внутрішньо-канонічного устрою Православної Церкви. Хоч колись у грецькій церкві византійські імператори брали участь у засіданнях Соборів, то проте це була лише репрезентаційна роля. Так само, у російській синодальній церкві у підготовчих працях до Собору (у 1905 і 1906 р.) не брав участи представник царського уряду. Цар чи византійський імператор виступав як Помазанник Божий, що мав грати таку саму ролю, яку у старому завіті грав жидівський цар поруч з первосвященником та пророками. Згадаймо, що византійський імператор чи російський цар були люди тої самої православної віри.

Нині праці і рішення майбутнього Собору Православної Церкви у Польщі підготовляє комісія, в склад якої у половині входять люди іншого віроісповідання, того самого, що досі в очах православних все виступало, як протилежна сторона. В комісії є 3 епископи, а 2 з них москалі, що нічого спільного не мають з українською чи білоруською православною громадою та її церковною традицією і культурою. Вони саме не хотіли допустити до скликання Собору, коли це ще було можливе.

Так закінчилася підготовча роля до майбутнього Собору Православної Церкви у Польщі. За сім літ ніщо не зьлишилось із декрету Президента держави з 1. червня 1930 року.

Цей декрет — начеб пропаща грамота.

Французький уряд найбільше хвалить Анґлія.

У РОКОВИНИ КАБІНЕТУ БЛЮМА.

Париж, 12. червня 1937.

I.

В перші роковини уряду „людового фронту" — Блюм заповів був соціялістам, що має намір святкувати і двоміття свого кабінету — англійська преса, в тому й англійські консервативні органи — написали дитирамби в честь Леона Блюма. Не переборщуючи можна твердити, що сучасний французький премієр дістає більше англійських похвал, ніж французьких. Причина може і в тому, що „людовий фронт" не має за собою — хоч яке це дивне, але правдиве — добрих голосів великої преси.

З винятком цікавого і добре редагованого „Лєвру" — радикального щоденника із сильно лівим напрямком, „Ле Попілер" — орган соціялістів є найнудніщою газетою Франції, а комуністична „Ліманіте", хоч цікаво редагована, але як кожна комуністична газета, стає по якімсь часі грамофоновим кружком, що вигриває одну і ту саму мельодію.

І тому по волі чи неволі, пересічний лівонастроєний французький громадянин купує для заспокоєння своєї цікавости знаменитий, цікавий, міщанський щоденник „Пті Парізєн".

II.

Ми вже нераз підкреслювали, що успіх чи невдача господарської спроби французького уряду залежатиме від ритму французького виробництва. Темпо, себто скількість французької продукції не може зменшуватися, а навпаки, мусить збільшуватися, бо з тим є безпосередньо зв'язаний курс кревних цін і торговельний бі-ланс. Очевидячки, всі багаті країни мають постійний дефіцитовий торговельний білянс, а бідні держави додатній торговельний білянс. Бо бідні держави обмежують до безглуздя свою купівлю за кордоном. Якщо судити по торговельнім біляисі держав, то найбагатішими були б балканські держави, а найбіднішими Англія і Франція. Маленький приклад на це такий: якщо паризькі люксусові ресторани закуплять за триста мілїонів франків німецького пива чи російського кавіяру, то в торговельнім біляисі залишиться пасивна сума триста мілїонів, — дати зарібок тих ресторанів подвійної або і потрійний не входить уже до державного торговельного біляису.

Сорок годинний тиждень праці у Франції може викликати поважну знижку виробництва, тимпаче, що тут усі працюють тільки вісім годин на пять днів, а два дні відпочивають. Тепер ідє акція щоб залишаючи 40-годинний тиждень праці ввести при помочі заступств і шостий день праці, бо машини не потребують для свого здоровля стояти нечинно цілі два дні. Тоді і безробіття зменшиться, бо формула 8×5 (вісім годин на пять днів) не зменшує безробіття, а підприємства, замкнені два дні в тижні, не вимагають додаткових робучих сил.

III.

Уряд Блюма має поважні фінансові клопоти. „Як Франція видає два мілїярди, то дістає тільки один" — сказав Блюм. Але і ті самі видатки матиме і кожний новий уряд. Воєнна морська фльота, літаки, всякого роду воєнні машини старіються, при сучаснім швидкім технічнім поступі, дуже скоро. А саме ті збройня проковтують щораз нові мілїярди. Багатій Франції далеко лекше це робити, ніж іншим державам. Але ця фраза не зменшує і фінансових клопотів кожного французького уряду.

IV.

Комуністи дістали тепер новий титул у Франції: „Камрад а сі су" — „Товариш за шість су". Родовід цієї назви ось такий: всі щоденники у Франції підвищили ціну продажі газети з 30 на 40 сантимів. Ми сказали „всі", але треба зробити виняток для комуністичного щоденника „Ліманіте", що продається ще і нині за 30 сантимів себто за шість су (шість разів по пять сантимів), бо як твердить французька національна преса, комуністам на грошах від читачів не залежить.

Цю назву „товариш за шість су" причіпили комуністам французькі соціялісти, бо хоч тут довгий час ходили і ходять слухи про злуку соціялістів і комуністів в одну пролетарську партію, то більших ворогів, як є комуністи і соціялісти, мабуть важко знайти. Не треба хіба додавати, що французька соціялістична верхівка почувається дуже добре в II-ому Інтернаціоналі, де вона є дуже впливова, і замінити II-ий на III-ий Інтернаціонал не є така легка справа для французьких соціялістів.

Передучора видрукувала теж „Ліманіте" заклик III. Інтернаціоналу до робітників усього світу, а передовсім до французьких і англійських робітників, щоб вони натискали на уряди Франції та Англії, щоб ті чинно інтервенювали в користь еспанського уряду з Валенсії. Не треба вже нам повторяти, бо ми це постійно підкреслюємо, що соціялістична Франція йде в еспанській справі рука-в-руку з консервативною Англією. Італія і Німеччина — хоч і які вони сильні, якщо будуть злучені — все-ж нині ще за слабі на Середземному Морі, щоб накинути Еспанії уряд, який повинувався би приказам Берліну і Риму.

Льондон і Париж до того не допустять, а краще сказати, що до того вже не допустили. Ген. Франко з своїм шумним гаслом „Арріба Еспанія" — „Встань Еспанє" — ми не хочемо заперечувати його доброї волі — нині вже позаперечувати його доброї волі — нині вже положив Еспанію на дві лопатки. Хтонебудь з есложив Еспанію на дві лопатки. Хтонебудь з еспанців обійме політичну керму по тій громадянсько-чужинецькій війні — той не буде на кількасесять років небезпечний для своїх сусідів. Еспанія є нині вже зруйнованим і ослабленим краєм, а сильна Еспанія не є в інтересі Франції та Англії.

V.

Підчас того, як твориться національний і протикомуністичний „Фронт свободи", коли Даладіє висловлюється в імені радикалів проти всякої диктатури ліві і правої, коли Жуо гвердить (це було пізніше заперечене), що конференція праці не допустить до упадку уряду — перші роковини влади Блюма припадають на час нечуваного люксусу і блеску, зарібку і міжнародньої виставки. Єлізейські Поля в ночі, Монмартр і Монпарнас стають наче абіговищем усіх мілїонерів Америки і Англії та тих „двісті французьких родин". Ця буржуазія якось дуже добре тут себе почуває. Всі кораблі, що припливають до берегів Франції з Америки і Англії — повні. Бо про Францію „людового фронту" добре пише англо-саксонська преса, погано німецька і найгірше італійська.

Юрій Студинський.

Їдемо на вакації.

КІЛЬКА СЛІВ ПРО ВАКАЦІЙНУ ОСЕЛЮ НА НЕДАЛЕКОМУ ПІДГІРІ.

Вже крайня пора вирішити, куди їдемо на вакації, а ми ніяк не можемо вибрати відповідної місцевости. Тут за дорого, там за багато людей приїздить... тут добре для дітвори, зате нема товариства старших... Там тільки бавляться, відпочити ніколи, а там дуже пані строяться, треба й собі набирати якогось лахміття. Хотілось би найти літнище, що задовольнило б усіх. А так трудно його найти!

Але не так то дуже далеко від нас, не за горами, не за лісами, а у стіп Магури, на недалекому Підгірі, є саме таке містечко, якого Вам треба. Бачу, що Ваша мина невдоволена. „Ет, їхати з міста до міста" — не має ціни!" Та повірте, що це ніяке містечко, а так тільки чомусь називається. Колись, як каже хроніка, було воно більше, мало славні ярмарки, а тепер хіба тільки назва залишилась тай кілька жидівських крамничок, кілька українських, лікарі (аж два), адвокати (теж два, може і три), кавальчик якогось там суду (но, ново, бо щож мали би робити адвокати?), одноповерховий дім латинського парохіяльного уряду, широкі брами старосвітського українського приходства тай гарна церква, свіжо відмальована артистом Демковичем, маленький читальняний будиночок і прегарна алея, що нею кожного вечора відбуваються променади панянок і панічів, а кожної неділі і свята статочних газдів і газдинь. І ще одна особливість є в цьому невеликому містечку, а це славні на всю околицю прегарні водопади... Правда, вони штучні, але не менш привабливо виглядають і повинні би заманити всіх тих, які ворожать, що ціле літо буде таке саме гаряче, як цьогорічна весна.

Ви ще не вгадали, що це за містечко? — отже Підбуж. А в тому Підбужі є... для нас дуже цікаві два обекти. Над рікою під лісом далека замітна при самому вїзді через міст прегарна вілля „ОЛЬГА" (названа так у честь п. Ольги Стефанович зі Самбора). Немов у стіп вілли по другому боці річки будинок Вакаційної Оселі для дітей. Оба ці обекти — це власність Української Захоронки для сиріт з Дрогобича.

От, і коли Ви рішитесь їхати у цей Підбуж, то не тільки матимете нагоду пізнати наше прекрасне Підгір'я, з його чудовими потічками, лісами й іншими прекрасними „закамарками", а ще й зробите добре діло, бо довволите Українській Захоронці придбати трохи фондів на утримання сиріт.

Товариство „Українська Захоронка" в Дрогобичі вже із невтомним, цілою душею відданим справі директором Горницьким давнішими роками старалося на літо виманити літовищ з дрогобицької захоронки кудись на село, де трапилась нагода дістати за дозволом інспектора школу. Одначе така процедура була дуже

тяжка. Не завжди вдавалось дістати школу і не завжди відповідне було місце. І от у голові п. дир. Горницького виринула очайдушна думка: купити якийсь дім для вигоди дітвори. Думка, здавалось би, зовсім неосяжна. Але директор вложив стільки запалу в ту справу, так ходив, переконував наших визначніших громадян, що літня оселя для захоронки необхідна, що врешті найшлись добродії і допомогли здійснити цю думку. Захоронка купила дім, куди тепер рік-річно з'їзджають не тільки сироти з Дрогобича, але й багато сторонньої дітвори, щоб під проводом учителів провести мило і пожиточно вакації. Опіку мають діти надзичайну, харч дуже добрий і багато приємностей. Тим дітям, що вже там бували, скажу на вухо, що крім каруселі, цього року уліпшеної, жде їх ще одна мила несподіванка, а саме прегарні пави, про які подбав виділ захоронки.

Сумно було дрогобичанам без дітвори, тому подумали собі члени виділу: от, добре було би, якби так ми (себто старші) могли також перебути літо в Підбужі!

І от уже за два роки стає на протилежному боці ріки прегарна вілля до вжитку батьків дітвори, що перебуває в оселі, а то й окремих гостей. Мало цього, п. Борковська зі Самбора закуповує для захоронки сусідню парцелю, за 700 зол., а п. Марія Білецька зі Львова жертвує цього року значну суму, бо 1200 зол., на будову нового дому для літників.

Тепер на нас усіх черга: допоможім захоронці у гарному почині нашою численною присутністю на вакаціях у Підбужі, допоможім довести гарно зачате діло до кінця!

Я сама особисто можу засвідчити, яка це велика вигода мешкати у віллі „Ольга" і діти мати в оселі, недалечко себе; а всеж вони трохи більш самостійні, під опікою досвідних учителів. Коли хочете відпочити і раді би близько діточок мати, маєте добру нагоду, не витрачаючи ні сотика більше, ще й стаєте добродієм захоронки.

І ще одне: минулого року тому, що не заголосилося досить своїх гостей, виділ був приневолений винаймати поодинокі кімнати теж неукраїнцям, а це страшенне прикро. Тож до Оселі для дітей приїхало більше чужої дітвори, ніж своєї (прислала дрогобицька Каса Хорих). Тому подбаймо конче, щоб цього року було інакше!

По докладніші інформації слід звертатись на адресу: Українська Захоронка, Дрогобич, вул. Чесного Хреста 49. Минулого року утримання в оселі коштувало по 30 зол. від дитини.

Дора В.

Туристам на феріях
велині послуги віддають:
зупи в кістках
грибковий сос в кістках
буліонові кістки
(в туристичнім опакуванні по 12 шт.)
горохівки в рольках
Knorr

Загрожена позиція.

ШКОЛА ІМ. КОРОЛЯ ДАНИЛА У ЛЬВОВІ ПЕРЕД МАРЕВОМ ЛІКВІДАЦІЇ.

В четвер 17. ц. м. з ініціятиви Пов. Союзу Кружків Р. Ш. у Львові в домівці чит. „Просвіти" на Жовківськім відбулася анкета, присвячена справі школи Р. Ш. ім. Короля Данила, яка опинилась перед маревом ліквідації. Анкетою проводив голова П. С. К. проф. Ластовецький, який запросив до президії делегатку Головної Управи Р. Ш. пню Блянку Баранову. Справу школи зреферував у своїм вступнім слові проф. Ластовецький, окремий реферат виголосив п. Аг. Добрянський. Справа мається так, що новий власник каменіці при вул. Жовківській 62, який купив цю каменицю від Т-ва „Українська Захоронка", вимовив школі льокаль і має вже правосильний присуд суду. З днем 1. липня ц. р. всенародня б-клясова школа Р. Ш. на Жовківськім, яка саме цього року святкує 25-ліття свого істнування, опиниться на вулиці і перед маревом ліквідації. Правда, кружок Р. Ш. на Жовківськім поробив був усі заходи, щоб підшукати іншу домівку, що йому теж удалося, одначе комісія з Кураторії не признала цієї нової домівки придатною на потреби школи.

По довшій дискусії, в якій забирали слово: о. Каштанюк Антін, о. Мирослав Харина, о. Вол. Харина, п. Боюлка, п. Коржан, др Яримович І., ред. Сливка Р., дир. Манько й інші присутні на анкеті рішили вжити всіх заходів, щоб удержати школу Р. Ш. ім. Короля Данила в чинному стані. Засобами до осягнення цієї мети повинні стати: окремий комітет будови школи, внеднання ще до осени ц. р. у церковної влади частини площі під будову шкільного будинку, де були приміщені й інші установи. Крім цього рішили сходини упросити Впрп. оо. парохів та ігуменат оо. Василіян на Жовківськім поробити заходи до змобілізування капіталу товариств, обєднаних при церквах та зужити цей капітал з відповідним правним оформленням на будову. Рішено теж урухомити комітет імпрез і комітет збірок, щоб придбати фонди на будову школи. Крім цього присутні рішили звернутися до української преси з проханням порушити справу будови школи на сторінках преси і поробити заходи в управі міста Львова, щоб на рік 1938-39 вставлено відповідну суму на будову української школи на Жовківській дільниці.

Найважніше завдання спадає тепер на окремий комітет, який разом із кружком Р. Ш. та батьківським кружком має занятися винаймом та оплатою тимчасового приміщення школи. Провід над цілою акцією переняв Повіт. Союз Кружків Р. Ш.

При кінці вибрано окремі комітети у такому складі: голова комітету будови: о. **Василь Лончина**, голова Збіркового комітету і внеднання площі під будову **о. Антін Каштанюк**, голова пресової акції **м-р Роман Сливка**, Комітет винайму та оплати тимчасового приміщення, Батьківський Комітет і п. Манькова. Провід мобілізації капіталів товариств при церквах передано оо. парохам двох церков та Ігуменату оо. Василіян.

—o—

ВИСОКА ШКОЛА ПОЛІТИЧНИХ НАУК
при
Українському Технічно-Господарському Інституті
приймає вписи студентів на перший семестр.

Програма Школи складається з восьми таких груп предметів: 1) Загальна політика, 2) Держава і право, 3) Соціяльна політика, 4) Економіка, 5) Соціольогія, 6) Журналістика, 7) Українознавство, 8) Різні предмети загального характеру.

Викладають професори **Української Господарської Академії** та інших українських високих шкіл.

Навчання тривае **шість семестрів**. Провадиться **позаочною** (кореспонденційною) методою.

У дійсні **студенти** приймаються особи з закінченою середньою освітою. Особи б-з матури можуть вписуватися до школи, як **курсанти**. Після закінчення школи абсольвенти дістають **диплом**.

Проспекти з умовами студій і таксами за навчання **безплатно**. Звертатися на адресу: Ukrajinský Technicko-Hospodarský Institut. Podebrady, Tchecoslovaquie, або Товариство „Ольжьский Господар", Львів, Ринок 10. На ширшу відповідь прикладати міжнародню поштову марку.

На ту саму адресу надсилати прохання і запити у справі студій на 4-річному Високошкільному **Економічно-Кооперативному Відділі**, 2-річному **Технічному Сільсько-Господарської Промисловости**, 2-річних курсах **Українознавства**, Високих Курсах **Громадської Агрономії**, 1-річних курсах **Бухгальтерії** та короткочасових курсах чужих мов, пасічництва, американського промислового пасічництва, садівництва, консервації і переробу садовини та городини, обробу шкіри, миловарства, фотографії, радіотехніки, птахівництва та городництва.

ЄВГЕН ГЕЛТОЙ. 7

СПАДЩИНА.

— І це можу тобі сказати — сказав стрийко, який попав у щирість. — Можу це сказати, але тільки тобі, а вважай, щоб ти все це не розтрубив! Як знаєш, між мною і доктором Моррісом повстали якісь непорозуміння щодо розділу діямантів. Доктор твердить, що я обманув його. Але це неправда. Ясно, що діямянти не можна так точно і на волосочок розділити на три частини, як готові гроші. Але доктор дістав приблизно те, що йому належиться. Однак він не задовольнився тим, хоче більше. Як тільки довідався, що діямянти дістануться вам у спадщині, скоро виступив із пропозицією, що він зречеться всіх претенсій, коли дістане Лілі за жінку... Тоді діямянти залишилися би в родині. Спочатку я не хотів про це ані чути і заявив, щоб на мою підтримку не надіявся. Радив я йому, щоб вернувся до Америки. Але його не можна було позбутися. Для святого спокою я дав свою згоду і мені здається, що властиво цей шлюб не є така зла думка... А ти що про це думаєш?

— Все залежить від царівни — відповів я. — Коли вона хотітиме вийти заміж за доктора, ми не можемо їй заборонювати. Але щоб ми її примушували вийти заміж за нього, Боже борони! — перервав мені стрийко. — Ніхто її примушувати не буде...

Замовк. Але його лють ще більше зросла, коли побачив захмурене обличчя доктора Морріса. Бо в цій хвилині вийшов сам доктор з хати, підійшовши до нас і злісно на стрийка Бенні кинув: — Щось іншого видумайте, бо з цього нічого не вийде!

Стрийко Бенні поглянув на мене. Ми порозумілись. Тепер уже було зайве, питатись Лілі, бо доктор — мабуть — сам за нас це зробив. Дістав гарбуза від Лілі, бо інакше не могло й бути. Хоча цього я не сказав стрийкові Бенні, але в глибині серця ані на хвилиночку я не сумнівався, що царівна ніколи не буде докторовою дружиною. Це не був чоловік, якого ми бажали для Лілі.

Доктор Морріс коротко і досить холодно розлучився з нами.

А тепер можу почати четверту главу своєї історії про те, як

ДЖІММІ ГУБИТЬСЯ.

Досі про пса Джіммі не було багато мови. Стрийко Бенні немилосерно застрілив Джессі, злого, попелястого дога, якого дуже любив. Ця любов проявлялася головно в тім, що стрийко Бенні не тільки сам завсіди своїми очима дбав за поживу, але і власноручно подавав її собаці. Вихования Джіммі свідчило про військову дисципліну. Коли, наприклад, ми подавали йому навіть і найкращі ласощі, Джіммі холодно відкидав усе те, що не було з руки його пана. Завсіди був біля свого господаря, вночі спав у кімнаті стрийка, будучи його вірним та надійним сторожем. В кімнатах не перешкоджав, завсіди вигрівався на сонці, час від-часу ловив необережні мухи. Як німий свідок бував при всіх розмовах і безперечно знав про свого пана багато більше, ніж ми про те колись довідаємось.

По відході доктора Морріса стрийко Бенні безрадно поглянув на мене: — Ми мусимо щось видумати! Але що видумати?

Скоріше, ніж я міг відповісти, появилася царівна. Була вона сильно роздратована і напів з плачем, напів із сміхом нам сказала те, про що ми вже й так знали, що доктор Морріс освідчився їй, але вона йому дала гарбуза. Трохи смішно для неї було те, що докторові Моррісові щось подібного могло влізти в голову. Доктор Морріс аж до останньої хвилини тримався в межах чемности, тільки звертав їй увагу, що вона повинна би змудріти і сповнити бажання стрийка Бенні, бо десять мільонів — це не грейцар і т. д., і т. д.

Коли стрийко Бенні це почув, сильно розгнівався. Зі алости та гніву сильно почервонів і кричав, начеб його ножами різав. — Добре ти зробила, що ти підсунула йому під ніс гарбуза. Нехай ані ноги тут не покаже! Викину його, злодюгу! Виломлю ним, падлюкою, двері!

І погрожував затисненим кулаком в ту сторону, куди відійшов доктор Морріс.

Доктор неначеб відчував, що його чекає — кілька днів ані не показувався. Але це стрийка Бенні не заспокоювало, а ще більше наповнювало його голову павутинням.

Але і через те того вечора не мав він спокою. За вечерою лив у себе неначе в бочку, мабуть, щоб в алькоголі втопити свої турботи.

— Послухайте, стрийку — сказав я йому, — коли ви мене справді любите, чому ви мені з усього не звіритесь? Чи я не міг би вам в дечому помогти?

Однак він покрутив головою. — Ні, ні! Мені не можна помогти!

— Алеж — настоював я на своїм — нехай Бог буде свідком, бачу, що ви нервуєтесь та мучитесь через того доктора Морріса. Може і небезпека загрожує вам. Чому не маєте до мене довіря?

(Далі буде).

На допомогу студентству.

На фонд допомоги академічній молоді зложили в Адміністрації „Діла" дальше: Осип Андрійович, Печеніжин, зол 3.—; о. Єронім Моравський, Орове, 5.— зол.; д-р М. Дзерович, лікар, 10.— зол.; Володимир Калинович-Бобрецький, Львів, 5.— зол.; Мих. Палідович, Стрий, 5.— зол. Нині виказуємо 28 зол. Разом зложено досі в Адміністрації „Діла" на фонд допомоги українській академічній молоді 492.50 зол.

ОПІКА НАД МОГИЛАМИ ПОЛЯГЛИХ.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Т-ВА ОХОРОНИ ВОЄННИХ МОГИЛ У ЛЬВОВІ.

В четвер 17. ц. м. відбулися у приміщенні Земельного Банку Іпотечного у Львові VII. Загальні Збори Т-ва Охорони Воєнних Могил (збори по статуту відбуваються що два роки). На Зборах явилося мінімальне число членів і всього два делегати з краю: від філій у Стрию і Скольому.

Збори відкрив голова Т-ва дир. **д-р Павло Кривуцький,** покликаючи на секретаря зборів прок. Олександра Карпінського. Зі звіту, що його склав голова Т-ва та секретар О. Карпінський, виходить, що всіх філій зареєстровано 33; чинних є 29 філій. Разом обеднує Т-во 1.704 членів, диспонує готівкою 16.103 зол. та опікується 4.250 зареєстрованими могилами.

Філії Т-ва можна поділити з уваги на стан опіки над могилами на три групи: I. філії, що в своєму районі покінчили роботи в цьому напрямі; II. філії, що з різних, незалежних від них причин не можуть реалізувати намічених статутом завдань; III. філії, що тепер упорядковують могили.

Найкраще упорядковані воєнні могили у Львові. Т-во щорічно займається призбиранням відповідних фондів та організацією походів у Зелені Свята.

Справа викупу Маківки покищо на мертвій точці, бо бар. Гредлі не хотять погодитися на відступлення гори; в цій справі скільська філія веде далі переговори, як це виявив представник цієї філії на Зборах п. Володимир Бичкович. Крім Маківки має ця філія намір відкупити від селян гору Ключ (цвинтар УСС), защо селяни-власники домагаються 400 зол. Філія піклується ще двома могилами у Скольому та могилою четаря УСС Суха на горі коло Вижлоза.

Делегат стрийської філії Т-ва п. Микола Пристай заявив, що стрийська філія упорядкувала 192 могили на тамошньому т. зв. новому цвинтарі та займається щорічною організацією зеленосвяточних походів. Тепер філія підготовляє будову цементових хрестів, відповідної огорожі і памятника.

Загальні Збори прийняли поодинокі звіти та затвердили рахунковий білянс Т-ва признаючи абсолюторію уступаючій Раді.

Опісля Збори вибрали головою Т-ва **д-ра П. Кривущького** і Раду в такому складі: д-р І. Німчук, прок. Ол. Карпінський, М. Бонковський, д-р В. Лициняк, В. Весоловський, Я. Гузар, **д-р** Р. Мармаш, дир. І. Мартюк, о. А. Каштанюк; заступники: Ол. Черник, лік. Р. Рак, інж. М. Раковський. — До Контрольної Комісії ввійшли: інж. Рудик, дир. І. Охримович і дир. П. Постолюк.

Наприкінці подав секретар до відома, що Т-во дістало дозвіл на збірку в часі Зелених Свят і на спільний похід на Янівський та Личаківський цвинтар. Громадянство повинно зберегти якнайбільшу повагу, порядок і спокій.

У часі Зборів приявні оглянули проекти памятників арт. Коверка і Павлуся. Проект цього останнього був використаний при будові памятника полеглим на Янівському цвинтарі.

Два господарсько-кооперативні зїзди.

(Допис з Лемківщини).

В Сяноці та Устріках Долішніх відбулися величаві господарсько-кооперативні зїзди. Перший відбувся в суботу 12. ц. м., другий у неділю 13. ц. м. Учасників було більше в Устріках Дол., бо до 500 осіб, але і в Сяноці було понад 200. В одному і другому місті були делегати читалень „Просвіти" і кооператив навіть з дуже далеких сіл, бо і 100 км. віддалених від Сянока й Устрік Дол. Крім господарських і кооперативних справ уладжено для учасників зїзду показ української книжки: Просвіти, Черв. Калини, Українського Наукового інституту, „Діла", „Української Преси", „Світу Дитини", „Рекорду", „Дешевої Книжки", Католицької Акції, книгозбірні „Вістника", „Самоосвіти", Наук. Т-ва ім. Шевченка, видань РСУК, „Сільського Господаря", Рідної Школи, Енциклопедії, Українського Видавничого Інституту та инших видавництв.

Відповідні реферати виголосили: ред. Юрко Шкрумеляк „Про значіння книжки і преси", пос. Зин. Пеленський: „Про дрібну ощадність і наші змагання на господарському полі взагалі", м-р Ірина Гладка: „Про значіння жінки в організації господарського життя". Всі реферати приковували увагу слухачів, хоч кожний тревав повід годину. Останній реферат (п. Гладкої) був небувалою на цих західних окраїнах подією. Висліком спільних переживань референтів і слухачів були ось-такі одноду шно прийняті на обох зїздах резолюції:

1. Зїзд одноголосно отверджує, що долю українського народу можуть полагоджувати тільки громадяни освічені, чесні, дїльні та зорганізовані у читальнях „Просвіти", кружках Р. Шк. і Сільського Господаря, в кооперативах та самоосвітніх організаціях і взагалі в установах, що вчать спільно змагати до одної цїли та удосконалюють характери одиниць і співжиття загалу.

2. Зїзд одноголосно отверджує, що найкращою підготовою до сповнення завдань, що їх ставить перед громадянами життя, є свої добра книжка і здорова преса та раднає всїх добувати відомості і моральне здоровля зі скарбниці друкованого слова в пору відпочинку по праці, чи у святочні дні: голосним читанням книжок у своїй родині, в читальнях та організаціях, а також дома та підчас меншої господарської праці, як напр. на пасовиськах. Сучасна хвилина вимагає, щоб кожне без виняткy українське господарство передплачувало якийсь український національний часопис та купувало бодай кілька книжок річно, на що навіть у найбідніших знайдуться фонди, якщо зникнеться непотрібні і шкідливі для здоровля привички. Кожне середнє і заможніше господарство повинно закладати свої родинні бібліотеки, що завдячанням перетворилиб в батьків на дітей. А вже не повинно бути ні одного села, що в ньому не було би більшої бібліотеки всїх наших морально здорових видавництв з багатством книжок для молоді. Для придбання фахових відомостей треба масово купувати, передплачувати та масово читати сільсько-господарські й кооперативні видання. Для дітей купувати книжки дитячих видавництв і всюди рішуче домагатися їх („Світ Дитини") у кожній шкільній бібліотеці.

4. Зїзд одноголосно отверджує, що до тої пори не буде повного успіху нашим організаційним змаганням, доки до них не прилучиться свідома, завзята, на кожному кроці життя дїльна українка-жінка, особливо селянка-патріотка. Зїзд взиває всї громади сільського, сяноцького і сумежних повітів освідомлювати жіноцтво про народні обовязки та притягати всюди жінок до постійної і видатної праці в освітніх, родинно-виховних, кооперативних і сільсько-господарських органах чи.

Нехай гряде у нас мудре, дошкільне, далекосяглеє жіноче співволодіння нашими думами й серцями для добробуту і на славу українського народу!

Після прийняття цих резолюцій та по спільній фотографії, учасники зїздів розходилися під дьорем. Живими, довготревалими оплесками дякували учасники зїзду аранжерам, а саме часним виділів та організаторам філій „Просвіти" у Сяноці й Устріках, дирекціям „Лемківського Кооперативного Союзу" в Сяноці, „Народнього Дому" й Українського Кооперативного Банку в Устріках.

Зїздом проводив у Сяноці д-р Василь Бавянський, в Устріках о. дек. Микола Мілянич.

Значіння міста Більбао.

На сторінках „Джіорнале д' Італія" стверджує Вірджінію Гайда, що недалекий упадок Більбао матиме потрійне значіння: військове, господарське та політичне.

Під військовим оглядом дуже важне проломання „залізного поясу" фортифікацій, що дає змогу розвинути офензиву на Сантандер — куди втік баскійський уряд — і на Хіхон — базу астурійських гірників. Таким способом національні війська мабуть будуть намагатися ліквідувати домашню війну в північній Еспанії.

УРЯД НА СЕЛІ.

Як подає баскійське пресове бюро, баскійський уряд з президентом Агіре перенісся до одного з недалеких сіл. У Більбао лишилась лише делегація, зложена з 4-ох радників, які становлять „раду оборони". Уряд відбув минулої ночі нараду, щоби розглянути положення. Міністр торговлі поїхав до Сантандеру, щоби зорганізувати прохарчування басків, які туди втікли.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ

СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ

АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?

ДАЙТЕ ОГОЛОШЕННЯ ДО НАШОГО ЩОДЕННИКА.

ПОТРЕБИ ЖИТТЯ.

Переживаємо часи незвичайно складні. Чи то на терені міжнародньої політики чи в господарській дїяльності — скрізь, дехтодь завважимося, бачимо, що суспільність у титанічних змаганнях шукає нових доріг і форм істнування, бо теперішні відносини вже їй не вистачають.

В мешканім засягу переживає це саме пересічна людина, яка має ще й особисті журби та клопоти, від яких нїяка людина, навіть на найвищому становищі, не є вільна. А які тяжкі відносини тих, що лише з трудом здобувають засоби, необхідні до підтримання істнування і марнують свої сили в боротьбі за „право до місця під сонцем" для себе і своїх близьких...

Нові форми суспільного ладу — це ціль наших спільних змагань. Вона ще дуже віддалена і не знаємо навіть, які форми вона прибере. Але кожний з нас зокрема мусить памятати про потреби щоденного життя, про те, що вже нині, або в найближчій майбутности мати повинен, якщо вправді має істнувати.

Чимале його тягне, виснажлива праця, а полегшити її можуть тільки певні засоби, а яких можна би в трудних хвилинах поратуватися. Отже природний гін кожної людини у тому, щоб витворити собі такі засоби і тому більше підприємчиві одиниці використовують кожну нагоду, як наприклад гру на класовій льотерії, щоб розв'язати цю проблему.

Трапляється ця нагода і тепер, бо тягнення першої класи тридцятьдев'ятої Льотерії потягається вже у вівторок. Тому треба не гаючись купити лос.

Економічний огляд.

Школа всекраєвого значіння.

(ЗВІДОМЛЕННЯ ДИРЕКЦІЇ 3-ЛІТНЬОЇ КОЕДУКАЦІЙНОЇ ТОРГОВЕЛЬНОЇ ШКОЛИ Т-ВА „Р. Ш." У ЛЬВОВІ ЗА 1936-7 ШКІЛЬНИЙ РІК.)

У звідомленні, що саме появилось під наголовком, як подано вище, поміщена цікава замітка. Представляє вона **походження учнів** Торг. Школи у Львові в 1936-7. р. З неї довідуємось, що в цій школі вчиться молодь не тільки з усіх українських етнографічних земель у Польщі, але теж із Закарпаття, Буковини і Басарабії. Є в ній теж уроженці СССР і Австрії. Через те — як слушно зазначено у передмові до „Звідомлення" — школа має **ширший характер національно-господарської установи.**

Реорганізація професійного шкільництва в Польщі вносить поважні зміни також у львівській „Торг. Школі Р. Ш.". Вона з нового шк. року стає **торговельною (купецькою) гімназією.** Та на цьому не кінчиться її розбудова. Є надія ще й на торговельний ліцей і на одноріч ну школу торговельного вишколу І. і ІІ. ступня, крім Одноріч ного Торговельного Курсу для Абітурієнтів, що ввесь час був при школі. Для такої розбудови школи витворились сприятливі обставини завдяки тому, що Торг. Школа здобула гарне і просторе приміщення в „Академічному Домі" при вул. Супінського.

З великим вдоволенням треба зазначити цей факт, що наша центральна господарсько-виховна установа дістає врешті змогу розгорнути ширше свою діяльність, що в наших теперішніх змаганнях до господарського відродження має незвичайно велике значіння. Щоправда —ввесь час сповняла вона по змозі гідно своє завдання. І заслуги представить у цілій повноті **„Альманах"**, що його підготовляє Торг. Школа з нагоди 25-літнього ювілею, який у злиденних обставинах не можна було якслід відсвяткувати мин. шкільного року. Але саме ці злиденні обставини, в яких на першому місці стояв брак відповідного приміщення, не дозволяли розгорнути господарсько- педагогічної діяльности в такій ширині, яка є необхідна в добі нашого господарського ренесансу.

Цьогорічне „Звідомлення" Т. Ш. є з черги пяте. І добре зробила Дирекція Школи, що подбала за його видання. Цінне воно не тільки діловими інформаціями і статистикою, але також тим, що позволяє родичам і молоді познайомитись із **фахово-педагогічною партією школи,** яка завдяки цій своїй вартости здобула не тільки заслужену славу серед своїх, але теж признання міродайних урядових чинників.

Торговля в сьогоднішньому Мадриді.

Мадридський кореспондент „Газети Польської", представляючи життя в безупинно загроженій столиці Еспанії, подає цікаві подробиці про торговлю в Мадриді. Уривок його допису подаємо тут у перекладі.

Деякі крамниці відчинені. Поміщені перед дверми і пустими виставовими вікнами мішки з піском для охорони перед кусками стрілен, немов остерігають покупців. Входжу до одної, другої крамниці. Купую якісь дрібниці, а головно хочу ствердити, як у таких анормальних і небезпечних умовинах можна полагоджувати якінебудь інтереси. Більші крамниці ведуть самі працівники на власний рахунок. Таксамо кав'ярні ведуть кельнери. Власника нема, а якщо є, то сповняє обовязки книговода, дістаючи винагороду за свою працю, так, як і інші. Виглядає немов би тут не признавали приватної власности. Але не так воно є. Як запевнює мене один із працівників, з яким можу договоритись — приватна власність істнує. Якщо напр. крамницю провадив власник з родиною, то її дальше собі веде. Що іншого в великих підприємствах, де власника нема, або якщо є — то хотів би охотно зачинити свою крамницю. Тоді крамницю займають, бо вона мусить істнувати дальше для загального добра. Власникові визначують тоді якусь квоту, яку він дістає, чи пак дістане після війни. **Так є з крамницями, кав'ярнями, фабриками, камяницями і ріжного роду підприємствами** та взагалі з інституціями публичного вжитку. Малі підприємства, яких не заняла анархістична, комуністична чи соціялістична партія, є під контролею.

Хто рішає, яка партія має занати дотичне підприємство?

Дописувач відповідає:

Це залежить, до якої партії належать працівники цього підприємства і від того, хто перший перевів окупацію. Мій інформатор обяснює мені дальше, що така опіка підприємством забезпечує перед звишкою цін. Завдяки нам — каже він — **ціни залишились такі, як перед війною.** Ми їх не підносимо, не творимо военної спекуляції, що в іншім випадку булоб на денному порядку.

І дописувач „Г. П." пише дальше:

Дійсно, ціни не є високі. Більш-менш такі, як у Польщі, з цією ріжницею, що курс пезети доволі низький в відношенні до інших валют. Через те закупи можна тут робити дешевше ніж закордоном.

У звязку з цим пригадався мені випадок підчас мого побуту в Валенсії. Пізно в ночі прийшов до переповненої гостинниці „Вікторія" один із французських журналістів, шукаючи нічлігу. Розуміючи важке положення свого товариша, приняли ми його на четвертого до нашої кімнати. Товариш-журналіст мав при собі тільки щіточку до зубів і жилетку. Був в одному одязі, так, що треба було йому позичати піжаму. Я думав, що свою валізу з річами залишив на двірці або на стації літаків. Запитав я його про це. Здивувався. Навіщо забирати з собою річи, коли тут усе дешевше, ніж у Франції. На місці купує валізу та багато всячини і що кілька тижнів вискакує до Франції, щоби знову повернути зі щіточкою до зубів у кишені... Отож **випродаж Еспанії іде швидким темпом...**

Не дивно, що в таких умовинах люксусові крамниці тішаться фрекавенцією, якої досі ніколи не мали. В величезний перфумерії рух із ранку до ночі. Персонал паде з умучення, але сповняє свої обовязки, бо хоче теж заробити. Дорогі французькі перфуми, пахучі води, люксусові мила і ріжні тоалетові дрібниці дістаються до рук людей, що досі ніколи ними не послугувались, а яким треба би радше доставити безплатно і то в великій кількости соди та сірого мила...

Стільки дописувач про торговлю, вясовуючи в дальшому інші сторінки дивовижного життя в сьогоднішньому Мадриді.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ДІМ УКРАЇНСЬКОГО КУПЦЯ І ПРОМИСЛОВЦЯ У ЛЬВОВІ.

„Торговля і Промисл" з 15. червня п. р. принесла відозву Ради Союзу Українських Купців у Львові і Комітету про необхідність будови Дому Українського Купця і Промисловця у Львові. Відозва кінчиться словами: Збудуймо дім, де буде кресатись вічний вогонь перемоги українського купця і промисловця над господарською відсталістю українців! Поставмо тріваний памятник, що пригадуватиме майбутнім поколінням **нашу господарську рухливість, станову єдність і національну свідомість!**

ПОЛЬСЬКА ХРОНІКА.

ПРЕДСТАВНИК АМЕРИКАНСЬКОГО УРЯДУ В ПОЛЬЩІ.

До Польщі приїхав начальник виділу внутрішньої торговлі в міністерстві торговлі в Вашингтоні **д-р Станислав Кендзерський.** Є він уродженцем Америки з родичів поляків. До Польщі приїхав не тільки на те, щоби пізнати землю батьків, але також, щоби приглянутись можливостям тіснішої торговельної співпраці Польщі й Америки.

РОЗБІЖНІСТЬ В ОЦІНЦІ ГОСПОД. КОНЮНКТУРИ В ПОЛЬЩІ.

Під наголовком „Світла й тіни конюнктури в Польщі" „Цодз. Газета Гандльова" помістила передову, в якій зазначує, що *оптимізм*, який основується на зростаючих індексах продукції, затруднення безробітних, тощо, приспане темні плями новому „просперіті" Польщі. Індекси дійсно зростають. Напр. індекс продукції в березні п. р. є 77 (1928 рік — 100), тоді, коли в березні мин. року був тільки 63. Поступ є на 22 проц. (14 пунктів). Поводіме, та проте зростає стан затруднення. Індекс підвівся від березня 1936 до березня 1937 р. з 73.5 на 82, себто на 12 проц. Зросли також залізничі перевози, обороти з закордоном, скарбові доходи, тощо. Але всі ті осяги з малими виїмками — це наслідок кращого використання істнуючих продукційних верстатів і уряджень. Дійсний двигун конюнктури й основа майбутнього виробництва — це **інвестиційний рух** у промислі, **а він у Польщі не істнує.** Щораз швидше зближається момент, коли запотребування ринку зупиниться перед непроходимим муром, спереду уповні використаною, зате не збільшеною виробничою спроможністю промислу.

Мусить бути повернена **засада рентовности** у виробництві, бо інакше актуальним буде питання: як довго польська господарка користатиме з доброї конюнктури в тісних рамцях своєї сучасної виробничої здібности...

Немов запереченням цих слів є промова міністра **Квятковського** на зїзді „Зажеся" у Львові. Він заявив у ній м. і. „За останніх 10 місяців індекс продукційних добр зріс тільки на 8 проц. А індекс виробничих, інвестиційних дібр зріс на 27 проц. Виразно Польщу **загосподаровуємо.** Прибуло нам у згаданому часі около 20 проц. авт. місячно зростає їх кількість на 1.000 штук.

В оцінні господарської конюнктури в Польщі заризувались — як бачимо — **поважна розбіжність.** Ця розбіжність появляє в одній з пізніших своїх статтей згадана вище „Ц. Газ. Г." („Дві міри") тим, що вице-премієр покликується на цифри, що знаходять **на кількостеву конюнктуру,** тоді коли господарські кола розглядають конюнктуру під кутом **рентовности і виробничої спроможности в майбутности.**

ПОДАТКОВІ ПОЛЕКШІ В ВИПАДКАХ ЛИХОГО СТАНУ ОЗИМИНИ.

Елементарне нещастя, що в багатьох околицях зустрічає хліборобів через лихий стан озимини, дає право старатись про податкові полекші. Згідно з приписами, треба повідомити властивий скарбовий уряд про факт заістнування цього елементарного нещастя. Рівночасно треба просити за признання податкової полекші, подаючи докладно обшар, на якому озимина не вдалась, як також загальну поверхню посіданого грунту з поділом на поодинокі жнитви. Скарбовий уряд після того, коли таке повідомлення дістане, обовязаний прослідити справу через спеціяльну комісію, або має доручити зробити це громадському урядові.

Полекші будуть признані, якщо втрати, спричинені лихим станом озимини переходять 15 проц. загального приходу. Форми полекш будуть ось такі: розложення податку на рати, відрочення платности або скреслення частини чи цілости грунтового податку.

З нашої кооперації.

УКОНСТИТУУВАННЯ НОВОЇ НАДЗІРНОЇ РАДИ ЦЕНТРОБАНКУ.

В дні 4. червня п. р. відбулося засідання Надзірної Ради Центробанку, на якому уконституувалася Надзірна Рада та вибрала поновно своїм председником д-ра Михайла Волошина, першим заступником председника дир. Миколу Заячківського і другим заступником председника: дир. Андрія Мудрика; дир. д-ра Івана Гижу секретарем і дир. д-ра Степана Біляна заступником секретаря. До Контрольного Виділу вибрано: пп. дир. Дениса Коренця і дир. Романа Харамбуру.

КООПЕРАТИВНІ ПРОГУЛЬКИ У ЛЬВОВІ.

Українська кооперація започаткувала в останньому часі гарний і корисний звичай збірних прогульок українських кооператорів з провінції до Львова. Мета цих прогульок: ласочно познайомити їх учасників з життям та діяльністю українських економічних і культурно-осьвітних установ у Львові та з культурними та історичними памятками Львова. В останніх днях відбідзю Львів знову дві такі прогульки, а саме в днях 15. і 16. п. м. прогулька, зорганізована Пов. Союзом Кооператив у Рави Руській і в днях 16. і 17. п. м. прогулька, зорганізована П. С. К. в Ярославі. З першою прогулькою відвідало Львів 46 кооператорів та кооператорок Равщини, а другого 86 кооператорів та кооператорок Ярославщини. Учасники прогульок майже виключно селяни. Програму прогульок у Львові організує Рев. Союз Українських Кооператив у Львові. Вечором 15. і 16. приймає РСУК обі прогульки скромною вечерою, в якій взяли участь також представники усіх централь. Учасники обох прогульок, відповідаючи на привіти та промови представників установ, широ дякували за сердечну опіку та висказували свое захоплення прогулькою.

АРЕШТУВАННЯ КООПЕРАТОРІВ.

В Сільці, пов. Станиславів, хтось зробив обиск у трьох жидів-крамарів в ночі з 29. на 30. травня п. р. Зараз 1. червня поліція зарешетувала цілу управу кооперативи „Власна Поміч" в Сільці і крамаря та ще трьох громадян. Всіх заарештованих переведено до арештів городського суду в Галичі. Рівночасно влада зарядила, щоби від тої події громада виставила вартівників біля мешкань пошкодованих жидів. Віримо в те, що в цій роботі провід кооперативи був непричасний.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Віщий сон.

У болгарському містечку Всесвиця трапилася недавно подія, що своїм змістом надається не тільки на фільмовий сценар, але могла б теж стати дуже доброю темою сенсаційної повісти.

Мале болгарське містечко Всесвиця, мало не багато мешканців, зате мало старий ратуш не старого ще та мудрого бурмистра, якого ціле містечко любило і поважало. Одначе між радними мав бурмистр опозицію, якою проводив радний Ганула. Лідер опозиції леліяв в серці надію, що хоч бурмистр Карлов виконує совісно свої обовязки і покищо не думає уступати, воєжтаки трапиться якась подія, яка поможе Ганулі перемогти свого суперника і самому висунутись на провідне в місті становище. І справді така нагода небавом трапилася.

Сон.

Одного дня бурмистр Карлов був сильно стомлений цілоденною працею і сам навіть не счувся, як засівши у вигідному фотелі, заснув. Бурмистрові снилося, що до ратуша прийшов якийсь незнайомий старий добродій у старовинному одязі і кивнувши мовчки на бурмистра рукою велів йому йти за собою. Бурмистр пішов послушно за давнім незнайомим, який почав сходити до пивниці. Перед ними відчинялись всі двері і вони входили до таких закутків у пивниці, де вже від давна мабуть ніхто не ходив. В одній кімнаті старець станув і показав рукою долівку. Счудований бурмистр побачив глибоко в мурі якийсь давний скарб. Бурмистр зігнувся, щоб досягнути скарб рукою і., в цій хвилині збудився, впавши на коліна з фотелика. Хоч бурмистр відразу зорієнтувався, що все те йому снилось, одначе думка про скарб у підземеллях не покидала його ні на хвилину і він був свято в думці переконаний, що його сон був віщий.

Димісія бурмистра.

Найближчого дня на засіданні міської ради бурмистр оповів свій віщий сон. Всі вибрані лавники і члени ради сильно счудувалися і по довшій надумі почали над справою сну дискусію, яка згодом стала незвичайно бурхлива. Деякі радні вірили у вищість бурмистрового сну, одначе більшість виступила проти проекту бурмистра, який переконував радних про потребу розшуків у підземеллях старого ратуша. Таку незвичайну нагоду, в якій міг бурмистра скомпромітувати рішив негайно використати лідер опозиції Ганула. Він забрав голос у дискусії і накинувся на відолашнього бурмистра мокрим рядном, кажучи, що на підставі сну булоб злочином наражати місто на непотрібні видатки, рубувати мури і фундаменти та шукати за уроєним скарбом. Крім цього заявив він, що виступ бурмистра з таким дивним проектом виглядав радше на клини з громадян і радних і підкопує повагу й престіж міської ради. При кінці своєї промови домагався він не тільки відкинення проекту, але й димісії бурмистра.

Лідерові опозиції, який вмів незвичайно переконливо говорити, вдався плян. Рада проект відкинула, а бурмистрові не залишалося нічого іншого до роботи, як зголосити свою димісію, яку рада негайно приняла. Бурмистр, який на початку засідання вірив у свій успіх, ледви вспів переконати радних та випросити в них ухвалу, що йому дозволили на власний кошт почати розшуки у підземеллях ратуша.

Два табори.

Чергового дня ціле містечко довідалося про хід засідання міської ради та про дивну справу, яка закінчилася димісією бурмистра і відразу поділилося на два табори. В місті настало таке схвилювання, що мало що не счинилися бучі. На становище бурмистра покликала рада Ганулю, якого в місті майже всі не любили. Карлов, який не тратив віри у свій віщий сон приступив негайно до важкої праці над розшуками у підземеллях ратуша. Найняв робітників, купив прилади й почав працю над розкопами фундаментів. Важка праця тривала повних два тижні. Щойно по двох тижнях натрапили робітники у глибині 3 м. під поверхнею землі на якусь скриню.

У сних.

Негайно почали всі робітники під проводом Карлова добувати важку скриню на верх. Коли відтак її відчинили всі мало не танцювали з радости, бо виявилось, що у скрині є правдивий скарб золотих предметів, дорогоцінностей, грошей і т. д. які походять із XVII. ст. Вартість знайденого скарбу оцінили на мілюн левів. З ініціятиви міської корпорації відбулося негайно засідання міської ради і віче мешканців цілого міста, на якому привселюдно перепросили Карлова за недовіря та рішили віддати йому уряд бурмистра до смерти. Опозиціонера Ганулю, який інтригами висунувся на провідне становище, приневолили зректися не тільки становища бурмистра, але й радного.

Карлов використав скарб як слід, бо негайно приступив до будови нового ратуша, поправи доріг і що найважніше полагодив громадський буджет і тимсамим підніс добробут цілого міста, завдяки віщому снові.

—o—

Розділення опадів на землі.

Від опадів залежить життя на землі рослин і звірят до риб включно. Брак опадів спричинює посуху і остаточно замінює великі простори в пустині. Кількість опадів обчислюємо в центиметрах. Проф. Майнардус обчислив, що на всій землі паде на рік пересічно 100 цм. опадів. Але розділені ті опади зовсім нерівномірно. На моря — там де того властиво не треба, паде 133 цм., на суші 67. На північній півкулі паде 83, на південній 76 цм. Найбільше опадів випадає на підрівникову полосу, бо аж 186 цм. (аж по 10° ширини). Між 10—20° спадає кількість опадів до 80—90°. В полярних околицях опадів мало, ледви 20 цм. В кожній полосі помітні великі різниці, залежні від розділення суші й моря, поземої будови суші, від воздушних та морських течій. Субтропічні полоси багатші в опади на східних, поміркувані на західних берегах континентів.

Очевидно, що кільо опадів опадає, тільки-ж і випаровує. Отже 100 цм. опадів це 511.111 куб кільометрів води. Із континентів випаровує всього 42 цм., решта води спливає із моря випаровує річно сім разів більше як з континентів.

Ф.

Один вуж счинив переполох.

Чи пасажирський корабель може перевозити отруйні гадюки? Оце питання, розглянуть на процесі за відшкодування, що його веде 200 пасажирів проти власника корабля „Сіті оф Рейвіл".

Небезпечний вантаж.

Не була справді фантастична подорож, т. відбув корабель „Сіті оф Рейвіл" із Калькути (Східні Індії) до Нойорку. На цей корабель навантажили без відома подорожних ще й чималу скількість інших подорожних, а саме „гостей з джунглів". Було це півтора тисячі мавп, тридцять кошів із сімдесяти вужами питонами, дві клітки з медведями, чотири чорні пантери, шість кангурів і три слони. Все те примістили на споді корабля.

Капітан „Сіті оф Рейвіл" Артур П. Кронейн видав наказ, щоб пасажирам нічого не згадувати про неокінче приладне „товариство" на споді корабля. Він не хотів, щоб пасажири зайво турбувалися з того приводу.

Питон.

Та не так воно склалося, як гадалося. Одного гарного вечора переходила через передній чердак корабля дружина норвеського архітекта. В одній хвилині вона малощо не наступила ногою на велетенського вужа-гадюку питона. Вона крикнула й зі страху зомліла. Її крик не лише поставив на ноги всіх приманих на кораблі, але й сполошив питона, що в невиясненій спосіб вийшов був зі свого кошa.

Сполох.

Налякний питон дуже швидко попова перед себе, пересунувся через поміст і шез з очей приманих, що вистіли в підземному жилищі. Ще підчас того, як питон повзав по помості, з усіх боків чутно було жахливі крики. Перелякані пасажири розбігалися на всі сторони. Двері від кабін передтим раз-у-раз лопали, жінки мліли зі страху, а корабельний електротехник похопившися, впав і розбив собі голову. Такий счинився страшний переполох.

16 днів неспокою.

Деякі подорожні хотіли зі страху просто скакати в море. Щоб заспокоювати переполох, капітан велів, щоби трубили корабельні сирени. Тимчасом питон наче під землю запався. Шістнадцять днів безупинно шукали за ним. Перекидали все до гори ногами й надаремно. Аж кидали все до гори ногами й надаремно. Аж урешті найшли „небезпечну згубу".

Питон спав собі преспокійно в одному затишньому корабельному закамарку. При допомозі електричної печі стягнули його назад до його клітки — кошa.

—o—

ВІДКРИТТЯ ВИСТАВИ ПРИ ЗВУКАХ 100 ГОДИННИКІВ.

У льондонськім музеї диваглядів відкриють у вересні міжнародню виставу годинників. У хвилині в якій відкриють цей історичний огляд годинникарського мистецтва, відізветься 100 годинників, які почнуть виголошувати цілі гами різних звуків.

Льондонська виставa викликала велике зацікавлення фахівців, бо на цій виставі будуть виставлені експонати з 19 держав цілого світа. У салях музею будуть зібрані експонати-збірки, що походять з XVI. ст. або навіть і ще давніших часів. Деякі годинники мають справді багату історію. Очевидно, що на цій виставі будуть виставлені і найстарші сонячні годинники і новітні хронометри, які час одної секунди вимірюють просто з неймовірною прецизністю. Між іншими державами Швайцарія виставить прегарні годинники, які показують докладно місяці, зміни сонця та важні історичні річниці.

—o—

ДУШЕВНА ВТОМА.

Втома при умовій праці являє для фізіольогів повну таємницю. Найточніші вимірювання перемін матерії при напружений умовій праці довели до висліду, що ця праця мусіла би найменше втомлювати. Щоби вирівняти енергію зужиту по одній годині напруженого думання, вистане напр. один лісковий горіх або маленький кусничок банана. Домашня господиня зужиє стільки-ж кальорій, що вчений за годину, за три хвилини приготовання або миття посуду. Отже біохемія усе ще не рішила чому мізкова матерія так легко втомлюється. При тих дослідах показалося, що заг. поширений погляд буцімто багата фосфором пожива, напр. риби, мізкові котлети і т. п. особливо корисна для умових робітників, зовсім неоправданий.

Ф.

—o—

КІННА ПОЛІЦІЯ У СТОКГОЛЬМІ

Від першої половини червня появилися на вулицях Стокгольму кінні поліцісти, бо команда поліції у Стокгольмі створила окремий відділ кінної поліції. До цього відділу приймають шведів, які мають найменше 190 цм. висоти. Крім цього всі поліцаї вершники є вільного стану і мусять мати гімназійну освіту. Не зважаючи на ці дуже гострі умовини, команді все таки вдалося скомплетувати 45-особовий відділ. Поява поліційних вершників у прегарних одностроях викликала в Стокгольмі величезне захоплення.

СУЧАСНІ КОРАБЛІ.

Велику частину кораблів заступили тепер „теплоплави", на яких працюють звичайно дізелеві мотори з нафтовим або мазутовим погоном. Питання „солодкої" води ще до недавна було на пароплавах доволі важне і пароплави мусіли набирати великий запас питної води. Тепер почали переробляти морську воду на солодку, що робиться або дестиляцією або при помочи електродіялізи. Одержана вода така чиста, що вживають її і до пиття і до кітлів з високим тиском, що вимагають особливо чистої води.

Ф.

ВЕСЕЛЕ.

ЯКОСЬ ПРОСТІРНІЩЕ.

Гість: Оа ти шось схуд, чоловіче — якось дуже просторно стало в тебе в кімнаті.

Господар: ???

РАДА.

— Він не знає мене майже і хоче зі мною одружитися.

— **Іди на нього.. може ще він тебе візьме.**

Лугове Свято і Зїзд лугових відпоручників.

В неділю 4. липня відбудеться у Львові Лугове Свято, що на нього адм. влада дала вже свій дозвіл. У рямках цього Свята відбудеться полева Служба Божа з проповіддю в Луговому Городі, похід Лугів вулицями Львова, дефілядa і попис у Луговому Городі.

Це свято відбудеться без огляду на погоду. Вечором в год. 9. буде спільна вечеря для луговичок і луговиків, які зголосяться на цю вечерю.

В понеділок 5. липня відбудеться у великій залі Народнього Дому зїзд відпоручників Лугів.

Учасники Свята і зїзду користатимуть з залізничих знижок, яких висота ще покищо не означена.

Зачинаймо від початку.

Англійці, що з багато причин можуть всім іншим людям служити за зразок, повторюють нераз цю фразу: „Шонебудь робиш, зачинай від початку".

В тім вислові міститься глибока думка: кожну працю треба виконати солідно, бо тільки в цей спосіб осягаємо дійсно вартісні висліди. А що англійці вміють не лише говорити, але прикладати виголошені засади у практиці, тому їх вироби признані на цілім світі за найліпші. Хто хоче захвалити свій товар, той твердить, що він „справдивий англійський".

Чим частіше в якнайширшім обсягу будемо тримати цієї засади, тим буде нам лїпше. І так неприклад велику помилку роблять ті льотерійні грачі, що вдивлені в дійсно величезні шанси, які дає четверта класа, легковажать те, що можуть осягнути в перших трьох класах. Бо хоча головні вигри перших трьох клас, у висоті сто тисяч золотих кожна, є вдесятеро менші від головної вигри четвертої класи, себто мілїона, вже вони багато більші від зера, яке щонайбільше може осягнути той, що не грає.

Пошо тратити шанси вигр у перших класах, коли починаючи гру в дальших класах, треба і так платити за всі попередні класи? Це протиставиться здоровому розумові і приносить грачам неповоротні шкоди.

Тому послухаймо англійців і починаймо завжди грати від початку, себто від першої класи. Саме тепнення цієї класи тридцятьдев'ятої Льотерії пічнеться у вівторок, отже спішім засобитись у лос.

Французький сенат не хоче сліпо давати Блюмові повновластей.

Вчора уряд предложив сенатові законопроект про фінансові повновласти, що його вже ухвалив парлямент. У фінансовій комісії сенату виступила дуже сильно опозиція, яка домагається, щоб уряд предложив сенатові текст декретів, що їх хоче оголосити на основі повновластей.

Міністр скарбу Оріоль говорив на цю тему зі журналістами з дуже великою резервою, але натяknув, що уряд на це не може погодитися, щоб не остерігти спекулянтів.

—o—

Великий політичний процес у Львові.

15 МОЛОДИХ УКРАЇНЦІВ (-ОК) ПЕРЕД СУДОМ ПРИСЯГЛИХ.

(Десятий день розправи.)

ПРОМОВИ ОБОРОНЦІВ.

У пятницю 18. ц. м. промовляли цілий день оборонці.

ПРОМОВА ОБОР. Д-РА М. ЗАХІДНОГО.

Перший виголосив гарну промову формою і змістом **обор. д-р М. Західний,** починаючи її поетичним вступом про чудову природу Бережан та околиці, звідкіля походить і де вчився підс. О. Лапунька. Обговорив його молоді шкільні літа та середовище, в якім виростав Лапунька. Пригадує, що Лапунька ставав перед судом присяглих у Бережанах у жовтні 1934. р. і тоді його звільнили від вини і кари за приналежність до ОУН. Після того Лапунька виїхав до Львова на однорічний торговельний курс, щоби присвятитися правничому званню у банку. І лише тому, що підс. Лапуньку записано до картотеки поліційно-слїдчого виділу в Бережанах опинився тепер на лаві підсудних. Уже сам прокуратор підкреслив учора, що Лапунька не має нїчого спільного з цією справою. Опинився на лаві лише тому, що св. Гаврилюк і Степаняк зізнали, що підс. Лапунька викладав їм про ідеольогію ОУН. Одночасно прокуратор звернувся до суддів присяглих, щоб осудили самі, чи зізнання цих обох свідків правдиві.

Далі оборонець основно проаналізував зізнання Степаняка і Гаврилюка, з яких перший відкликав свої зізнання у слїдстві, другий на розправі. Оборонець не сумнівається, що зізнання цих свідків на розправі є правдиві. Але тоді теж оборона підсудного Лапуньки є правдива, що не брав участи в діяльности ОУН. Дійсно Лапуньку дочіплено до цього процесу як пяте колесо до воза. І тому вносить, щоби судді присяглі заперечили вину підс. Лапуньки та увільнили його від вини і кари.

ПРОМОВА ОБОР. Д-РА К. ПАНЬКІВСЬКОГО.

По одногодинній промові першого оборонця прийшов до голосу **обор. д-р К. Паньківський.** Пригадав важкі слова прокуратора під адресою підс. Березовського, що він видав приказ до вбивства Ковалюківної, Копача, Мельника і Ю. Дмитерка. Це дійсно важкі слова прокуратора, бо виходило б з них, що Березовський був політичним провідником. Тому оборонець основно проаналізував закиди прокуратора проти Березовського, що спираються на: 1) слїдкуванні поліційних агентів, 2) конфіденціональних вістках, 3) членстві Українського Студентського Спортового Клюбу, 4) зізнаннях В. Герети, 5) зізнаннях підс. Дячишина і 6) за написання т. зв. „приказу". Проаналізувавши зізнання свідків, поліційних агентів, оборонець ствердив, що ні інвігіляція ні конфіденціональні вістки не дали ніякого доказу про приналежність цього підсудного до ОУН. Насунули лише деякі підозріння, але вони датуються щодо нього ще від 1932. р. А вже смішно було би говорити, що саме членство в УССК-у може бути основою важкого закиду.

Оборонець пригадав, що цей Український Студентський Спортовий Клюб істнує легально до нині, обеднує студентів і з університету і з політехніки, які займаються спортом. І якби згадуваний клюб займався чим іншим ніж спортом, влада напевно вже давно його зліквідувала би. А сам факт, що до УССК-у належав і Бандера і Малюца і Мигаль та інші студенти, що опісля їх засудили, не може бути ніякою основою до закидів проти підс. Березовського. Пригадав теж зізнання В. Герети і ствердив, що він ні словечком не згадав про Березовського, що він був зверхником. Зате довше спинився на зізнаннях підс. Дячишина. Пригадав методи переслухування на поліції, де цілими годинами переслухують арештованих поліційні агенти, які часто змінюються, переслухуваний постійно сидить і не змінюється. Не дивно, що вичерпаний до краю зізнає в таких моментах усе, щоб лише звільнили його на хвилину і дали змогу відпочати. Але і цей підс. Дячишин, людина з мізлим вироблєнням і низькою освітою, склав зовсім протилежні зізнання у справі Березовського. Раз зізнав, що його хто інший втягнув до ОУН. і з ним теж опісля організаційно стрічався. Іншим разом казав, що Березовський втягнув його до ОУН і з ним організаційно стрічався. Для ілюстрації оборонець пригадує зізнання свідків поліційних агентів про конфронтацію між Дячишином і Березовським, які про цю конфронтацію говорили зовсім щось протилежного. Тому на зізнаннях підс. Дячишина не можна спирати важких закидів проти Березовського і не можна казати, що зізнання підс. Дячишина щодо Березовського є правдиві, на якім то становищі стоїть прокуратор, але до дальших зізнань цього підсудного ставиться з недовірям. Якщо прокуратор — каже оборонець — вірить зізнанням Дячишина, який признався до намаганого вбивства Ю. Дмитерка, то повинен його був притягнути до відповідальности за намагане вбивство. Отже на зізнаннях підс. Дячишина рішуче не можна спирати важких закидів проти Березовського. А вже зовсім не може сперти закиду та т. зв. „приказі", себто статті найдений у третьої особи з підписом „Арпад". Чому? Бо або Березовський був конспіративним зверхником, тоді не підписував би цього „приказу", а він дійсно був би відбитий бодай на цикльостилю і розкинений, або ним не був. І так дійсно було. Найкращим доказом те, що цей „приказ" найдено в редакційному бюрку. Тому оборонець вірить, що присяглі судді заперечать вину щодо підс. Березовського.

ПРОМОВА ОБОР. Д-РА В. СТАРОСОЛЬСЬКОГО.

По півгодинній перерві обор. д-р **В. Старосольський** виголосив промову, не тільки прегарну формою і змістом, але і цінну зі соціольогічного боку. Не диво, що всі слухали її з запертим віддихом.

Заведено надія, нерозвязане одно питання — говорив оборонець. — Це питання зродилося в укр. суспільности, як падали українці з рук українців. Яка історія того, які мотиви тих безперечно трагічних вчинків? Ті речі не були предметом слїдства і про ці речі ми чули тільки у фрагментах. Були здогади, міркування, але сутті цих подій ми не знаємо. Загальна відповідь: конспірація. Вона означає тільки недугу, страхіття народу. **На жаль не в наших руках впливати на нашу молодь. І це є болюча рана нашої суспільности. Дайте нам університет, школи і т. д., щоб українська молодь могла жити повним життям тоді українська суспільність може впливати на життя своєї молоді. Якщо згадую про ці речі, то тільки тому, щоб зрозуміти це страшне положення української молоді, що живе в ненормальних умовинах.** А тимчасом життя укр. молоді минає у конспірації: морі чи озері, не знаємо. Не знаємо правди, бо те, що конспірація викидає з того моря чи озера є тільки здогадами. Два рази позеленіли 4 могили від часу, як зродилося те питання, що його оборонець поставив на початку.

Опісля оборонець обговорив по черзі справи своїх чотирьох клієнтів: Ю. Дмитерка, О. Біди, М. Мицківної та І. Мирона. Перший з них Ю. Дмитерко, це трагічна постать не тільки цього процесу, але того трагізму, що охопив українську молодь. Можемо рішуче заперечити, що Дмитерко не належав до групи „ЗОВ". Прізвища Мирона не назвав Дмитерко, лише хто інший. За щож тоді сидить Ю. Дмитерко, питає оборонець, як питав теж на початку цієї розправи один зі суддів присяглих.

З черги оборонець обговорив основно справу О. Біди, яка знайшлася на лаві підсудних зовсім припадково. Спинився над незавидними умовинами її життя. Саме прізвище Біда означає щось трагічне. Бо подумати лише. Один її брат гине трагічно, другий її брат засуджений на смерть, бо чесно взяв на себе вину. Залишилася вона одна з матірю. Оборонець

звертається до суддів присяглих, щоби відобрали цю трагічну закраску її прізвища „Біда".

Вкінці спинився над справами Мицківної і Мирона, які признались до приналежности до ОУН. Проте прошу на хвилину вдуматися, — говорив оборонець, — що Мицківна мусіла пережити за тих 2 тижні, коли була немов колісцятком у машині. А опісля ситуація в неї дома. Терета ранений. Вона зрозуміла велику загрозу. Чи зрозуміємо, що вона тоді пережила? Ці переживання були вже карою для неї і тому оборонець сподівається, що присяглі судді відповідять на поставлене питання щодо Мицківної — ні!

Про Мирона знаємо тільки те, що він сказав у слідчого судді. Два місяці тревала його приналежність до ОУН і навчився на память ледви декальог. Чи можна йому закинути, що він належав до організації в тому розумінні, як каже закон, щоби відірвати частину від Польщі. Знову невиконання доручення є найкращим доказом перекреслення своєї заяви при приступленні до організації. Отже хоч Мирон признався до приналежности, оборонець вірить, що присяглі судді заперечать вину теж щодо нього, памятаючи на засаду: „Iustitia sine misericordia non est iustitia, sed crudelitas".

КОРОТКІ ПРОМОВИ ДВОХ ОБОРОНЦІВ.

Опісля промовляв **обор. д-р Н. Савчак** у справі О. Бабяка, підкреслюючи, що це сірий рядовик і характерна людина.

Знову обор. **м-р Е. Жизневський** обговорював справу підс. Ласійчука, який є сиротою і важко пробивається крізь тверде життя. Підкреслив, що ніхто не міг друкувати бюлетинів, бо Терлецький зізнав, що не зробив скриньки на цикльостиль.

ПРОМОВА ОБОР. Д-РА С. ШЕВЧУКА.

Після того **обор. д-р С. Шевчук** основно проаналізував зізнання підс. Дячишина, викавуючи, що вони на 99 прц. є фантазією. В них повно суперечностей. Тому прокуратор не вірить його зізнанням, бо приписав слідство проти нього за намагане вбивство Ю. Дмитерка. Приписав тому, бо не вірить, щоб Дячишин був у Підберізцях. Адже Дмитерко і не зацікавлені в цій справі свідки з Підберізець зізнали, що один з тих, що хотіли вбити Дмитерка, мав рудаве волосся і неінтелігентне лице. Тимчасом Дячишин має ясне волосся і міну пристійного філістра. Тут на салі впали слова, що такого мужчини з рудавим волоссям важко найти, бо такого волосся ніхто не має. А ось подивіться на лавки для публики, де у третій чи четвертій лавці праворуч сидить один мужчина з таким самим волоссям. Всі глянули в цей бік і почали сміятися, бо там саме сидів поліційний агент. Слід підкреслити, що ціла промова була переплітана такими зворотами, що викликували сміх і в суддів і публики і між підсудними. Хтож намагався убити Дмитерка? Оборонець твердить, що Дмитерка хотів убити якийсь поліційний конфідент, який є одночасно членом ОУН. Найкращим доказом є той факт, що замаховці мали поліційну фотографію. Тепер насувається питання, чому Дячишин „всипав" стільки осіб? Є речі, каже оборонець, що їх годі вияснити і зрозуміти. Ось хочби кинути оком на Схід, де найбільші большевицькі достойники попризнавалися до найбільших злочинів, що їх напевно не допустилися. Ось хоч би взяти такого Тугачевського, великого російського патріота, якому закидають шпіонажу. Чи хтонебудь повірить на хвилину, що Тугачевський був шпіоном Гітлєра? Ні! Чомуж ці большевицькі достойники признавалися до закинених їм злочинів? Отже відповідь — зі страху. Але якщо признаються такі достойники зі страху, то щож тоді говорити про такого Дячишина. Може поліція обіцяла йому, що швидко вийде на волю, якщо зізнає так, як цього вона бажала собі? Адже не було би ніодного політичного процесу, якби не було таких Дячишинів. Тому оборонець вірить, що присяглі судді заперечать питання щодо Дячишина. Вкінці коротко проаналізував зізнання щодо підс. Степана Терлецького, вказав на його повну непричасність до цього процесу і просив, щоб судді присяглі заперечили вину щодо нього та пустили його назад до столярського варстату праці.

Після того в год. 3.30 пополудні председник відложив розправу до год. 6.45 вечором, щоби виголосив ще промову останній оборонець, а саме д-р Ст. Шухевич.

ГАСТОН ДУМЕРҐ ПОМЕР.

Нині рано помер у 74. році життя б. президент Франції Гастон Думерґ, один з найвизначніших французьких державних мужів.

УРЯД З БУРГОСУ ДОМАГАЄТЬСЯ, ЩОБ ЙОГО ВИЗНАТИ.

Ген. Франко зложив на руки британського амбасадора в Анделї ноту до британськ. уряду з домаганням, щоби признати урядові з Бургосу права воюючої сторони.

—o—

КРОВАВІ ЗАВОРУШЕННЯ В ІНДІЇ.

В індійському місті Амрістер мусулмани напали на похорон одного сіка (індійське плем'я) і убили одного з учасників похорону. Дійшло до сутички, в якій ранено 32 особи. У британському гарнізоні проголошено гостре поготівля.

—o—

НОВИНКИ.

— **Найближче, зеленосвяточне число „Діла" появиться в суботу вечором у подвійному обемі. Число це присвячене Українській Армії з приводу її 20-ліття і міститиме дуже цінні статті й матеріяли пера різних визначних військових фахівців та творитиме своєрідну заокруглену цілість. Не зважаючи на збільшений обем газети і тимсамим збільшені кошти друку, ціна того числа „Діла" залишається незмінена, себто 20 сотиків.**

— **Приймаю пацієнтів у мому заведенні Львів, вул. Сикстуська 17, тел. 265-73 від 9—1 і від 3—6.30, в неділю і свята за попереднім замовленням. Пльомби, золоті, платинові і емальовані корони, штучні зуби в золоті, кавчуку і нержавіючій сталі. Регуляція зубів, що криво ростуть. Полекші в сплатах. Насс.**

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Гаушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., телефон 254.46. Приймаю футра до переховання літом.

— **Твори Марка Черемшини.** Вже появився **перший том** повного видання творів Марка Черемшини, яке виходить у Видавництві „Ізмарагд" у Львові. Буде це перше, повне видання, що міститиме всю літературну творчість Черемшини. Другий том появиться при кінці червня ц. р. Ціна повного видання — **в трьох томах** — у передплаті назначена на **9.— золотих.** Передплату надсилати на адресу: Видавництво „Ізмарагд", Львів, вул. Косцюшка 5. Конто ПКО 503.062. 1026 8—10

— **ВСІ УКРАЇНЦІ** купують льоси лише в единій українській колектурі державної льотерії, яку веде „Українська Захоронка", Дрогобич, ул. Чесного Хреста ч. 49. 1169

— **Річні пописи елевів Вищого Музичного Інституту ім. М. Лисенка у Львові,** кляс фортепіяну, скрипки, віольончелі, сольо-співу, хору та орхестри, відбудуться у вівторок 22. червня в год. 19. (7. вечір) вищі роки, в малій салі Муз. Т-ва ім. Лисенка у Львові. Подробиці в програмках. 1131

— **Замкнені реколекції** для студиток високих шкіл та абітурієнток середніх шкіл, відбудуться цього року в монастирі СС. Василіянок у Підмихайлівцях в перших днях липня. Оплата за реколекції 9 зол. (без дороги, білет залізничний зі Львова до стації Журавно-Новосілці 4.20 зол., на студентську знижку 2.50). Зголошення до 26. червня приймає і інформацій уділяє Ярослава Процїв, Львів, св. Марка 20, І. п.

— **„Вистава дитячої творчости" продовжена.** З огляду на велике зацікавлення старшого й молодшого громадянства І. виставою дитячої творчости, яку влаштувало Товариство „Українська Захоронка" у Львові в кімнатах захоронки при вул. Руській 3, **продовжено** її до середи 23. ц. м. включно в годинах від 9—1 і від 4—7.

— **Заборона оснувати читальні в Підгаєччині.** Підгаєцьке староство заборонило оснувати читальні „Просвіти" в селах Бокові і Мужилові. Свою заборону мотивує тим, що в Бокові до виділу новоосновапої читальні увійшли б. виділові розвязаної в 1930 році читальні. Щож торкається оснування читальні в Мужилові, то як причину заборони подано те, що два члени виділу були карані адміністраційною владою. В обох випадках внесено рекурс до воєвідства.

— **Повітовий Народній Зїзд** членів УНДО в Тернополі відбудеться в середу 23. червня ц. р. в год. 10.30 передполудням у льокалі Повітової Народньої Канцелярії УНДО в Тернополі (дім Українбанку), вул. Міцкевича ч. 3.

— **Концерт „Богеми" в Золочеві.** Відомий жіночий вокальний квартет „Богема" виступить гостинно з одним концертом у Золочеві дня 20. ц. м. в салі Т-ва Шашкевича.

— **Нові поштові агенції** будуть відкриті з днем 23. ц. м. в Рихтичах дрогобицького повіту, в Чернієві станиславівського повіту і Новосілці золочівського повіту.

— **На увагу землякам, що їдуть до Парижа.** На світову виставу в Парижі зїздяться люди звідусіль. Чимало збирається й наших земляків з різного краю та з еміграції. Тим, що прибудуть до Парижа, слід памятати, що у великому чужому місті є українське культурне огнище: Українська Бібліотека ім. Симона Петлюри в Парижі. Адреса: 41, Rue de la Tour d'Auvergne. Paris 9e tel. Trudaine 53-36.

— **Відкинули прохання Лебедя і Гнатківської.** Оборона засуджених у процесі за вбивство пп. Перацького, Лебедя і Гнатківської кілька разів робила заходи, щоби влада дозволила їм побачитися в тюрмі. Як відомо, Лебедь засуджений на досмертну тюрму, Гнатківська на 15-літ тюрми. Після засуду взяли вони шлюб у тюремній канцелярії. Кару відбувають вони в окремих карних заведеннях. Бажаючи побачитися, звернулися вони в цій справі до своїх оборонців. Влада відкинула прохання оборони в цій справі.

— **Хліб подорожів.** Львівські пекарі в порозумінні з магістратом підвищили від 18. ц. м. подрібну ціну пшенично-житнього печива на 3 сот. 1 кг. того хліба коштує тепер 45 сот., хліба т. зв. куликівського 48 сот.

— **Інвестиційні роботи у Львові.** Міська рада у Львові рішила призначити додатково один мілїон зол. на інвестиційні роботи. Побільшені фонди уможливлять затруднити теперішнє число робітників на протязі цілого літа. Тепер є занятих при публичних роботах 2.900 осіб денно.

— **Податкові ревізії в адвокатських канцеляріях.** Наслідком протестів адвокатського самоврядування центральна скарбова влада видала обіжник, що забороняє податкові ревізії в канцеляріях адвокатів. Міністерство скарбу визнало підчиненим урядам, що приписи податкової ординації не уповажнюють скарбової влади до таких ревізій, а позволяють тільки оглянути адвокатську канцелярію, її уладження, скількість персоналу і т. п. Рішучо не вільно переглядати акти справ, які ведуть адвокати, щоби переконатися про висоту обороту і доходу.

— **Бреше і цькує.** В краківськім „І. К. Ц." з 5. VI. ц. р. поміщено допис про „страшний" кривавий напад членів „Лугу" в Бариші пов. Бучач на „спокійну молодь" польської і руської народности. У звязку з цим дописом дістаємо отсі рядки: Дня 22. травня ц. р. верталася група хлопців у Бариші, між якими були поляки й українці, з вечерниць домів. На цю групу хлопців напали в лісі інші хлопці, між якими були також українці і поляки, й почалася бійка. Арештовані члени „Лугу" в Бариші, про яких згадує „І. К. Ц.", були в тім гуртку хлопців, які були нападені, і самі не нападали, лише боронилися перед ножами й палками напасників. Підчас цієї парубоцької бійки зранено тяжко ножем одного з напасників і також інші учасники бійки взаїмно себе поранили чи то ножами чи то палицями. Бійка мала чисто приватний характер і повстала на тлі особистих порахунків між поодинокими хлопцями, але деякі польські чинники, як також „І. К. Ц." хотіли би зробити з цієї парубоцької авантури політичну аферу. Найліпшим доказом, що бійка не мала ніякого політичного підкладу, є факт, що з одної і з другої сторони брали в ній участь українці й поляки, про що „Курєрок" ані словом не згадує, бо для нього вистачає, що було там і трьох луговиків, які на нікого не нападали, лише боронилися. Характеристичне тут і те, що місцевий постерунок приарештував другого дня лиш самих українців, а поляків, які також брали участь в тій бійці, навіть не переслухував.

— **Невдатна втеча вязня.** Йосиф Кансодський, якого перед 2-ма роками засудили на 15 літ вязниці за те, що він порозкручував рейки коло Білогорського ліску, наслідком чого експрес вискочив з рейок — намагався втечи з Бригідок через комин, але це йому не пощастило, бо у комині є крати. Заалярмована сторожа зловила вязня.

— **Зловили душогуба.** Нарешті вдалося львівській поліції арештувати опришка, що тому тиждень убив ножем м-ра Станислава Якубовського у клепарівському лісі. Не тільки дівчина, з якою він проходжувався подала докладний опис опришка, знайшлися й ін. свідки, які бачили його перед і по нападі на молоду пару. На підставі опису тих свідків поліція арештувала 26-літнього безробітного шльосаря Станислава Пйонтковського, що мешкав при вул. Гольдмана. Арештований запирається вини і пробує вказати своє алібі, але без успіху. Душогуба не мине заслужена кара.

— **Вогні горять.** У Вербові бережанського повіту хтось підпалив загороду господаря Гриця Іванцева, що згоріла до тла. Вогонь знищив також хату Насті Федчишин. — В Дунаєві перемишлянського повіту згоріло господарство М. Бліха з живим і мертвим інвентарем. — В Журавницях згоріли будинки Костя Загородного. — Над Яворівщиною перетягла громовиця. В селі Молошковичах від удару грому згоріло 13 го-

сподарських будинків. В Новосільцях пов. Сянік згоріло 15 господарств з інвентарем. — В Дитятині рогатинського повіту вибухла в полудне пожежа і знищила 9 господарств з мертвим інвентарем. Пожежу спричинив 7-літній хлопець, що бавився сірниками і підпалив стопу. — В загороді Л. Свентоневського в Стефанівці калуського повіту вибухла пожежа, що знищила мешкальний дім та інші господарські будинки. В стайні згоріла корова, дріб і живий інвентар. Вогонь повстав в підпалу. — В Креховичах пов. Долина у лісі Вл. Терлецького згоріло 6 моргів молодих деревець. Вогонь повстав від папіроски, киненої в суху траву. — У Туркотині пов. Перемишляни згоріла хата Михайла Стельмаха та хата і будинки двох сусідніх господарів.

— З Польщі. В Ірені, передмісті Дембліна згоріло 33 мешкальні доми і 50 господарських будинків, так що 125 родин осталось без даху над головою. — В Ястові під Краковом застрілився гімназійний абітурієнт Войцех Зброя, не здавши матури.

— Ґрета Ґарбо хоче писати спомини. Славна фільмова артистка Ґрета Ґарбо звернулася до своїх знайомих, що живуть в Італії, щоби вишукали їй якусь віллю, яку хотіла би купити, щоби провести довший час у цьому краю. В часі своєї відпустки в Італії хоче написати свої спомини, які видасть одна американська накладня одночасно в пятьох мовах.

— Зістрілили військовий літак. Над середущим Евфратом місцеве населення зістрілило військовий літак, причому погибла залога. Підчас рятункової акції напасники стріляли дальше, ранячи одного старшину. Населення невдоволене пацифікаційною акцією місцевої влади та будовою портів.

— Різні вістки. Біля Марсею в південній Франції згоріло 600 гектарів соснового ліса і багато домів. Пожежа тревае дальше. — Біля Багдаду потяг наїхав на вантажний самохід, причому загинуло 18 робітників а трьох є тяжко ранених.

— Новина для смакунів. Недорогі і легко приладжувані страви можуть бути дуже смачні, про що свідчить такий прилис на скорі клюсочки, які смаком притадують найліпші пульпети з мяса: **Додатки на 4 тарелі зупи:** 1 яйце, 1 мала цибулька, петрушка, 1 ложка масла, дрібки перцю, 1/2 булїонової кістки КНОРР, 3—4 столові ложки вівсяних платків КНОРР. (2 булїонові кістки КНОРР розпустити в 3/4 л. води і в тім варити клюсочки). — Дрібно покраяну цибульку і петрушку душити на маслі. В мисочці розбити яйце, додати решту додатків (повкришити платки), все вимішати і уформовані ложечкою малі клюсочки додати до кипячого булїону. У кількох секундах появляться клюсочки наверху, а це значить, що вони готові.

—o—

Відозви й комунікати.

ДО ВСІХ МОЛОДИХ ЛЮДЕЙ!

В незнаній околиці поможе Вам мапа й компас або провідник. У житті багато клопоту заощадить Вам добрий, досвідчений приятель.

Розважте самі!

Тепер кінчите школу, а що будете робити опісля? Чи й для Вас не булоб добре довідатися завчасу, який фах вибрати, які є можливости, які є школи та умовини навчання і т. п?

Одна людна не дасть Вам відповіди на всі питання, але легко зробить це окрема установа, яка має перегляд усіх шкіл, усіх статистик і поміч широкого гурта різних фахівців. Та установа — це Порадня для вибору звання (при „Рідній Школі", Львів, Сикстуська 46).

За два роки видала вона поверх 1.000 порад. З охотою послужить і Вам. Зголосіться — найрадше особисто — між 10—15 годиною! До писемних запитів просимо долучувати марку за 1 зол. на відповідь.

Очікуємо Вас, приходіть завчасу! Порадня урядує лише до 10. липня, по феріях щойно від 10. серпня.

ЗА УПРАВУ ПОРАДНІ:

Інж. С. Пастернак. Д-р В. Метельський.

—o—

Зі судової салі.

Б. СЕНАТОРА О. ТАТОМИРА ЗВІЛЬНИЛИ.

Самбірський суд засудив свого часу б. сенатора о. Ю. Татомира на 8 місяців вязниці і 500 зол. гривни за те, що буцімто він на луговому святі у своїй парохії побив палицею по голові якогось Солничука. О. Татомир зробив відклик до львівського апеляційного суду, який нині увільнив його від кари, ухилюючи присуд самбірського суду та уморюючи поступування. Боронив д-р С. Шухевич.

З театру.

ВЕЛИКИЙ ТЕАТР: „БІЛА ДАМА", комедія на 3 дії Бенедетті і Цорці.

У гарному великому готелі, серед чудових гір, де зіхалося добірне, ріжноманітне товариство від якогось часу вночі блукає по коридорах біла дама. Вона заходить раз до одної кімнати, раз до другої — мужчин, що мешкають у цьому готелі. Уже всі знають про це і ніхто не може її вистежити. До готелю приїзджає молода подружа пара; він — страшний легкодух і бабій, — його гарна, молода жінка закохана в ньому, вибачає йому всі його провини. І ось саме того вітрогона зараз першого дня відвідує вночі — таємнича дама. На другий день — дискретність чоловіків не є велика! — виявляється, що попередньої ночі мав такі самі відвідини поважний, старший урядовець міністерства, саме той, який рішив віддавна вистежити таємничу нічну гостю. І він теж не вміє про неї нічого сказати. Глядачі на салі йдуть за здогадами, так само, як готелеві гості: на кожну жінку в цьому готелі паде підозріння — аж до кінця песи.

Песа тримає глядачів у напрузі і має деякі дуже добрі сцени, а проте автори не вміли до кінця розвинути сюжету так, щоб останне вражіння відповідало сильному зацікавленню першої половини песи. Знаменитий тип розсіяного вітрогона створив у І. дії Слівінський; його гра була наскрізь оригінальна та свобідна. Маляновіч, як завсіди, дуже совісна, дала симпатичну креацію.

м. р.

Дописи.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Відділ Маслосоюзу в новій домівці. В перших днях місяця червня ц. р. відділ М. С. переніс своє бюра і складницю з дотеперішнього тісного та невигідного льокалю до нового в домі Українбанку „Віра", поб. Пілсудського 1. В новій домівці, в якій донедавна містилися бюра Українбанку „Віра", відділ М. С. займає 6 гарних, просторих кімнат на партері, гарно в українському стилі відмальованих та пристосованих до потреб підприємства і вимог публики. Крім того займає ще в сутеринах кілька кімнат, в яких приміщено складницю молочарського приладдя і магазин масла. Перенесення відділу М. С. до нового просторого льокалю свідчить про гарний розвій відділу та Маслосоюзу взагалі. Ще не дуже то давно, бо всього 7 літ тому, відділ М. С. приміщений був у цьому самому домі „Віри" в двох кімнатах у сутеринах, а начальник сам формував масло. В р. 1930 відділ перенісся до просторішого льокалю, але й цей небавком показався за малий. У новій домівці бажаємо відділові Маслосоюзу якнайкращих успіхів та ще більшого розвою!

ГОРОДЕЧЧИНА.

Приміція о. Михайла Горошка в Дроздовичах. В неділю 6. ц. м. відбулося в Дроздовичах городецького повіту незвичайне свято. Того дня відправив свою першу Службу Божу новопосвячений о. Михайло Горошко, уроженець Дроздович. На цю врочистість прибуло дуже багато людей з Городка та сусідніх сіл, явилися також делегати повітових освітніх та економічних установ. Службу Божу відправляв новопосвячений душпастир в асисті о. дек. Е. Роздольського, о. Демчука, о. Стасишина та о. Шуста й о. Грединя як діяконів. Співав хор під упр. В. Яворського. Проповідь виголосив о. Омелян Кійт, що уложив новому священикові побажання успіхів у праці для добра церкви й народу. По відправі відбувся святочний обряд отписання голов. По богослуженні зложили в читальні „Просвіти" своєму односельчанинові побажання представники товариств Дроздович і привітали делегати з Городка. — О. Михайло Горошко вже як ученик городецької гімназії цікавився суспільним життям та проявляв живу діяльність у Марійській Дружині гімназистів. Як студент Богословської Академії ввесь вільний від наук час присвячував освітній праці і в своєму селі Дроздовичах і в Городку і по селах, куди часто виїзджав з рефератами. Довший час був він головою відчитово-освітньої секції при філії „Просвіти" в Городку. Рукоположення дістав з рук канадійського епископа Ладики 30. травня п. р. і тепер виїздить як місіонар до Канади, щоб працювати серед наших переселенців. На тяжкій дорозі життя, яку собі вибрав, бажаємо о. Горошкові якнайкращих успіхів у праці.

Посвячення домівки біля церкви св. Івана на Черлянському передмісті в Городку. Як уже „Діло" подавало, біля церкви св. Івана куплено від жидів площу з домом. Дім після ремонту має дати приміщення для читальні, дитячого садка і товариств. Дня 6. червня п. р. після вечірні посвятив відреставровану домівку о. Е. Роздольський з о. Квітом. Опісля відбулася в ній спільне святене громадян з передмістя Черлянського і Скітинка та запрошених осіб з міста.

Бібліотека амат. гуртка при читальні „Просвіти" Городеи-Застав'ське. Читальня „Просвіта" із Заставського передмістя проявляє останніми часами помітну діяльність, яка проявляється головно в аматорських виставах. У неділю 6. ц. м. з'єдтрав аматорський гурток читальні комічну оперетку в 3 діях з співами й танцями „Зачарований скарб" Вачевича. Аматори виявилися добре зі своїх ролей. Головні ролі крутили: Бунь (Кішко Василь), Вацько (Вигрищо Степан), Лакець (Возняк Андрій), Шпець (Сорій Гумецький — режисер), Галя (Бльок Катря), Груня (Возницька Софія). Хорові точки в оркестрою виконали добре. Загально беручи, виліть з гумористичними сценами робила цілком вражіння. Аматорський гуртом при цій читальні при пильній дальшій праці може добитись на передове місце в Городку.

Спорт.

СПОРТОВІ НОВИНКИ

Соколські легко-атлетичні змагання у Львові. У вівторок 15 ц. м. відбулися змагання учасників Сокола-Ватіка. Виклади, як на молодих адептів легкої атлетики, досягли добрі. Велику несподіванку зробила змагунка Гатум, яка в скоці увисочінь осягнула 134 см., значить, осяг кращий від вих.-українського рекорду. Цей осяг не може бути признаний за рекорд з причин формальних. Виклади змагань: 100 м.: 1) Тихоліз 13.1; 2) Гасюк 13.3, 3) Думанський 13.5. Кулі: 1) Кузик 9.34, 2) Тихоліз 9.25, 3) Гаура, 4) Хроновят. Скок увисочінь: 1) Тихоліз 148, 2) Панчук, 3) Біленький. Скок удовжінь: 1) Тихоліз 4.85, 2) Думанський 4.68, 3) Скородинський. 800 м.: 1) Панчук, 2) Тихоліз.

Юніори України на другім місці. Дружина юніорів України заняла в цьогорічних мистецтвах друге місце у своїй групі за Лехією. Друге місце треба вважати успіхом молоденьких змагунів, які мусіли відступити першенство минулорічному мистцеві юніорів львів. округи, Лехії.

Найближчі мечі України. Свої два останні мечі зі мистецтво О. Л. розіграє Україна 27. і 29. червня. 27. ц. м. грає Україна з Погонею І Б, 29. ц. м. з Лехією.

Ревера мистцем, Пролом на останнім місці. Мистецтво станиславівської А-клясн здобула Ревера, яка мала з Гіркою рівну скількість пунктів, зате краще відношення порт. Третіх вирішних змагань між обома дружинами не буде так, що остаточно мистецтво здобула Ревера. Пролом, який минулого року давав великий кращі надії, опинився на останньому місці табел. На щастя, Пролом залишається далі в А-клясі, бо ц. р. ніхто у Станиславівщині не спадає до Б-кл.

ПРАГА. **Львинята — Дрезднер С. Ц. 3:3 (1:2).** У дружині Львинят грав воротар Руси Бокшай. Дружина Львинят була гірша від німців.

Сензаційна афера в Мітропі. Букарештенський клюб Венус підозріває свого воротаря Бурдана в саботажі. Венус він уже 4:2, а всетаки дістав ще 4 ворт і програв 4:3. У Будапешті ґратиме вже підчас відплатних змагань на воротах інший воротар, Пордалеску.

Західна Европа — Середуща Европа. Сензаційний метч двох найкращих футбольних репрезентацій Европи відбудеться в неділю 20. ц. м. в Амстердамі. У Середущій Европі ґратимуть грачі Австрії, Чехословаччини, Італії та Мадярщини, а дружину західної Европи творитимуть грачі Німеччини, Голяндії, Бельгії і Франції.

Чехословаччина — Італія 2:0. Такий висліл з першого дня ситківкового метчу за чашу Середущої Европи. Менцель переміг Пальмієрія 6:4, 7:5, 6:1. В дебли виграла чеська пара Менцель-Гект з італійською парою Таронні-Квінтавале 6:4, 6:2, 4:6, 6:1.

ПРОГРАМА ОКРУЖНИХ ЛЕГКОАТЛЕТИЧНИХ ЗМАГАНЬ ЛЬВІВЩИНИ.

Субота, 19. ц. м. год. 16: 1) передбіг 100 м. мужчин, 2) передбіг 60 м. жінок, 3) стусан кулею мужчин, 4) скок увисочінь мужчин, 5) стусан кулею жінок, 6) півфінал 100 м. мужчин, 7) півфінал 60 м. жінок, 8) 800 м. мужчин, 9) скок вдовжінь в місці жінок, 10) фінал 100 м мужчин, 11) фінал 60 м. жінок, 12) передбіг 400 + 800 + 200 + 100 м. мужчин, 13) передбіг 200 + 100 + 75 + 60 м. жінок.

Неділя, 20. ц. м. год. 9: 1) передбіг 200 м. мужчин 2) передбіг 200 м. жінок, 3) гінці 4 × 1500 м. мужчин. 4) фінал 4 × 60 м. жінок, 5) скок з жердиною, 6) мет диском жінок, 7) фінал 200 м. мужчин, 8) мет диском мужчин, 9) фінал 200 м. жінок, 10) скок вдовжінь мужчин, 11) скок увисочінь жінок, 12) фінал 100 + 800 + 200 + 100 м. мужчин, 13) передбіг 200+100+75+60 м. жінок.

Понеділок, 21. ц. м. год. 9: 1) передбіг 400 м. мужчин. 2) передбіг 100 м. жінок, 3) мет ратишем мужчин, 4) 800 м. жінок, 5) 500 м. мужчин, 6) скок удовжінь жінок, 7) півфінал 400 м. мужчин, 8) фінал 100 м. жінок, 9) трискок, 10) мет ратишем жінок, 11) фінал 400 м. мужчин, 12) фінал 200 + 100 + 75 + 60 м. жінок.

—o—

Нові книжки й журнали.

„MORZE", орган Ліги Морської і Кольоніяльної ч-б за червень п. р.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

ТИСЬМЕНИЦЯ:
19. VI. Дівча з Маслосоюзу.
20. VI. Довбуш.
21. VI. Шарівка.
З Тисьмениці. Із театр до Богородчан.

Великий Театр:

Субота, 19. VI. год. 8. веч. „Біла вишня".

Неділя, 20. VI. год. 8. веч. „Біла вишня".

Цирк Станєвських на пл. при вул. Пелчинській.

В суботу ім. п. м. і в неділю 20. п. м. по 2 виставі в год. 4.30 попол. і 8.30 веч. В суботу попол. ціни додатково занижені.

Понеділок 21. п. м. дві вистави: в год. 4.30 попол. і 8.30 веч.

Вівторок, 22. п. м. останній день побуту. 2 вистави: в год. 4.30 попол. і 8.30 веч. і замінення цирку.

КІНА.

АПОЛЬО: „Місто Амаголь" на основі повісти Кельрмана.

АТЛАНТИК: „X 27" з Марлєнною Дітріх.

ВАНДА: „Малий моряк", „Пекло в Китаю".

ГРАЖИНА: „Шеснт кохання", „Катя з Мабель".

ЕВРОПА: „Мій лан чоловік".

КАСІНО: „Дівча з Пратеру", „Наречена з Відня".

КОПЕРНИК: „Під твоїм чаром" з Іврен Тібет.

МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці".

МЕТРО: „Зов крови", „Хлопці з Площі Збрей".

МІРАЖ: „Украдена дитина", „Боротьба з пачкарями".

МУЗА: „Нашпигована", „Герой дня" із Мор. Шевальє.

ПАЛЯС: „Пригожанка", „Орднват Міхоровський".

ПАКС: „Коронація у Лондоні".

ПАН: „Генерал Суттер"

РАЯ: „Сем Додсворт".

СВІТ: „Антін Адверс" і ревія „Веселі недокреші".

СТИЛЬОВЕ: „Клявзи та кінг." і ревія.

ТОН: „Багате бідатько" (Шерлі Темпль) і додаток: Кінець шк. року.

УТІХА: „Обвинуважена" з Дольорес дель Ріо і ревія.

ХИМЕРА: „Кохання в маскі" з Лілією Гайд.

ФОТОПЛЯСТІКОН
(пл. Марійська 5).
„Неаполь - Капрі - Сорренто - Венеція"

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 19. червня 1937.

ВЕРЛІН (857) 19.00 Вечірня гомін. 19.20 Солісти. 22.30 Танк. музика. БІЛГОРОД (437) 18.30 Концерт дуету Аранджелович. 19.50, 20.00 Нар. пісні. 21.40 Гавайські мельодії. БУДАПЕШТ (550) 12.05, 21.30, 22.00 Циг. музика. 18.45 Сальон. музика. 22.35 Орх. концерт. ВІДЕНЬ (507) 12.00, 18.10 Орх. концерт. 15.15 Хор. 17.55, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00 22.00, 23.00 „Сумерк богів" оп. Вагнера. ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.0. 18.00 Музика. 20.10, 21.00 Великий концерт військ. музики. КОШИЦІ (259) 18.30 Для Заварятти. 18.00 Хор. МІЛЯНО (369) 17.15 Танк. музика. 19.00 Розр. музика. 21.00, 22.00 „Тайль" ком. Ніколеміні. МІНХЕН (405) 15.20 Концерт трйо. 18.00 Китиця мельодій у вик. солістів. 21.00, 22.00, 23.00 Вечір танку. ПРАГА (470) 18.00 „Дівчина й кохання" оп. Герца. РАДІО ПАРІ (1648) 16.15 Авд. для найм. молодших. 16.40 Авд. для дітей. 17.00 Симф. музика. 19.00, 19.45 Співи. 20.30, 21.00 Романтична музика. 21.45, 22.00 Російська музика. РІМ (421) 17.15 Танк. музика. 20.40 Розр. музика. 21.00, 22.00, 23.00 „Федора" оп. Джордана.

Неділя, 20. червня 1937.

БЕРЛІН (857) 12.00 Військ. орк., 19.20 Квартет. 20.00, 21.00 Орх. концерт. БУДАПЕШТ (550) 15.50 Концерт військ. орк., 17.00 Нар. пісні, циг. орк., 18.30 Два форт., 19.20 Опів, 22.10 Сальон. музика. ВІДЕНЬ (507) 11.45, 12.00 Догадкин теорн, 15.55 Давня музика на давніх інстр., 19.35, 20.00, 21.00 „Гриник" оп. Целєра. ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 11.30 Фантазія на органах Вірлщера. 14.00, 16.00 Музика, 19.30 Пісні й танки нім. кольоністів. 20.00, 21.00 Розр. концерт. КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття. МІЛЯНО (369) 17.50 Пісонька, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 Вечір опер: „Ія фата малерба" муз. каліа, Гн. „Ія Джара" балет Калеї я. МІНХЕН (405) 9.30 Сербська, форт., 18.00, 19.00 Веселий концерт солістів. 20.00, 21.00 „Са жизнь" оп. Римського-Корсакова. ПРАГА (470) 19.05 Сальон. квартет. 19.30, 20.00, 21.00 „Султанова наречена" оп. Вайса. РАДІО ПАРІ (1648) 17.00, 18.00 Орх. концерт. 20.15 Спів. РІМ (421) 17.30, 18.00, 19.00 Травом. із неап. консерваторії: Весняний концерт, 21.00 Орх. концерт. 22.15 Два фортепіяни.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 19. червня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.35 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Аддація для шкіл, 11.30 Для шкіл: Співаймо пісеньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Які поступи зробили ми в годівлі каракулів, 12.25 Каделя 14.00, 15.00 Концерт бажань, 14.58 Наша програма. 15.45 Господарські вістки. 16.00 Театр Умки для дітей: Казка про хижмерну парипну та спритного шевчика Вен. Герца, 16.30 Концертові танки у вик. орк., 17.20 Шлеськ нар. пісні у вик. мішаного хору, 17.50 У троїцькому архиделігу, 18.00 Суспільна гутірка, 18.05 Комедійна Гармонійсте, гр. пл., 18.10 Програма на завтра, 18.15 Джазові китиці, гр. пл., 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Оркестра, 19.40 Актуальна гутірка 19.50 Спортові вістки, 20.00 Пісня про нашу землю, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Лісом новини, 21.05 Із рідних сторін світа, орх., 21.45 Літературні новини, 22.00 Спів. рецітяль А. Шлемєнської у супр. фортепіяну, 22.20 Травом. з конгресу Молодого села. 22.50 Останні вістки вечірнього денника, метеорольог. комунікат, огляд преси, 23.00 Танкова музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орх. концерт.

Неділя, 20. червня 1937.

8.00 Сигнал часу, пісня 8.03 Ранішній денник, 8.15 Для села. Хліборобська газетка, Нар. пісні з гр. пл. Яка рільнича в організації сільського господарства великої посілости. 9.00 У 18. роковини повороту IV. дивізії Желєховського, 10.00 Фрагмент із зізду Союзу Молодого Села, 11.57 Сигнал часу, 12.00 „Татуя" орк. концерт, Мелодійний спів, 13.00 Із історії мандрівного театру, 13.10 Розривковий концерт, оркестр. орк., пісеньки 14.40 „Партія вістя у п. мандатара" фрагм. з пов. Вал. Лопатинського „Західний двір" 15.00 Для села: Огляд рільних продуктів. Як заінтересувати їх продажі. Спорт і фізичне виховання на селі, 16.00 Мазурські мельодії і танки, 16.30 Розр. концерт, гр. пл., 17.00 Театр Умки: „Спиридійська пятниця" ком. Підгайської, 17.30 Репортаж із життя, 18.0. Кава при мікрофоні: оркестра, солістки у перерві коло год. 18.55 „У дельті Дунаю", 20.00 Концерт солістів: фортепіяна, 20.35 Спортові вістки, 20.40 Політичний огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 Концерт на Галлщині. Волинська Залуга, 21.30 Резерва, 21.40, 21.41 Спортові вістки. 22.00 Концерт солістів: скрипка, спів, форт., 22.50 Останні вістки вечірнього денника, Метеорольог. комунікат огляд преси, 23.00 Танкова музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орх. концерт.

БІРЖА.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89.48, 89.93. Доляри американські 3.29.00, 3.26.50, доляри канад. 3.29.00—3.26.20. Фльорени голл. 2.16.00—2.99.90, Франки фр 23.61—23.47 Франки швайцарські 12.50—12.70, Фунти анга. 26.16—26.02, Гульдени данц. 100.20—99.80, Корони ч. 18.30—17.80, Кор. дан. 116.64—116.00, Кор. норв. 131.40—132.90, Корони шв. 133.93—133.40, Ліри італ. 23.10—.26, Марки фінлянд. 11.68—11.25, Марки нім. 132.90 — 131.30, Шилінги австр. 98.80—98.00, Леї Авія 26.10—25.60, Марки нім. срібні 143, 141.

Акції.

Ban: Польський 100.25, 101.50, Бугель 19.00, Дальон 12.00, Стараховичі 28.00. Тенденція втрнмана.

Папери.

3 пол. інвест. 1 ем 63.50, 2 ем. 64.75, серія неког, 6 дол. 55.00, стабіл. 170.00, купон 23.43, консоля 32.75, 3%, 32.25, два ост. зрібні.

Збіжжя.

Львів дня 18. червня 1937.

Пшениця одностайна черв.	30.00—30.25
Пшениця зборна червона	29.00—29.25
Пшениця одностайна біла	29.75—30.00
Пшениця зборна біла	29.00—29.25
Жито шт. І.	23.85—26.00
Жито шт. II.	23.50—25.75
Ячмінь оди.	26.00—26.25
Ячмінь на нд.	24.50—.4.75
Ячмінь пасг	23.50—.3.75
Овес шт. І. незад.	27.50—27.75
Овес шт. І. А. дещо зад	26.75—27.00
Овес шт. II. незад.	26.75—27.00
Овес шт. II. А. дещо зад.	25.50—26.00
Кукурудза краяна	25.50—27.00
Гречка на вдмін	29.00—29.50
Мука пшен. рільова до 0.95 %	31.50—32.00.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ"

Маслосоюз з приводу нинішньої тенденції цін на масло не ставить.

Молоко	14—15
Яйця	2.65—2.75

Тенденція на масло і на яйця удержана, на молоко занижена.

Подяка.

По вказі смерти, після смерти нашого незабутнього мужа й батька Д-РА КЛЯВДІЯ БЕЛІНСЬКОГО, особисто складати всім тим, що у хвилинах нашого найтяжчого горя підавали нам помічну руку й щире слово, цінну дорогою складаємо гарячу подяку. Передовсім дякуємо д-рові Лавріївському в Бережанах за дбайливу та безкорисну лікарську опіку. Дякуємо теж щиро Всеч. Духовенству під проводом Всч. о. каноніка К. Вачинського за участь у похоронах, далі всім приятелям, що згадали теплим словом Покійного, представникам наших установ, торові та всьому громадянству, що віддало останню прислугу Дорогому зниному Покійникові. А всім, що устно чи письменно подали нам слова потіхи, щире Спасибі.

Жінка та сини.

ОПОВІСТКИ.

ФІЛІЯ „ПРОСВІТИ" В ТЕРНОПОЛІ прийме від 1. вересня 1937 двох практикантів до освітніх інструкторів. Прохання посилати на адресу Філії „Просвіти" в Тернополі, вул. Шашкевича ч. 9 — до 15. серпня 1937. Видія Філії „Просвіти". 1170 1—1

ЛИСТУВАННЯ

НЕЗАБУДЬКА просить, щоб друг Мальвіна подав до „Діла" докладну свою адресу. На анонами не відповідаю. 1166

ПАНСІОНИ

ДВІР Комарівка почта Борщів. Карпати, 700 метрів, ріка Стрий, сонячна кімната, харч — 3.50. 1127 3—3

І. Ліськевичева веде пансіон „Оленка" в Ямниці коло Яворова. 1140 4—4

НАУКА

З ПЕРШОРЯДНОЮ РУТИНОЮ і методою у всіх предметах вийду на помічі найкраще до матуристів або інших клас. Зголошення від „Філософія" Адм. „Діла" 1167 1—2

РІЖНІ

...ЧАТКИ кавчуки та металеві для ... рожаїльних урядів, читалень, кооперативів та ін. виконує найдешевше Малі Гандерман, Львів, Сикстуська 19, телефон 215-03. 800 8—15

ЗА ДОБРЕ СВІДОЦТВО годиннин — поручає Романевський, Львів, Академічна 2 (Готель Жорж). 1048 6—6

ТАЛЧАНИ новочасні, меблі тапіцерован., дашка дитячі, матраци, дротяні вкладки поручає найдешевше Урих, Соколів 6. 1145 3—6

НАЙНОВІШІ модні корсети, корсетти — натрудники. Сальон корсетів Ринок 12а в брамі 1158 2—2

ОГОЛОШЕННЯ.

Радимо

перед закупом якогобудь білля мужеського, жіночого, дитячого або постелевого оглянути (без обовязку купна) виробн і ціни знаної фабрики білля „П А В" Львів, ул. Сикстуська ч. 1. 9—10

КОСІВ Пансіон „Анна"

на Мосталівці, у стін „Міхалка", близько ліс і купіль, поручає сонішні кімнати з удержанням від 15. червня. 1156 3—3

БРИТВИ

найліпші, гварантовані, світових марок продає по найнижчих цінах оказійно фірма

С. ФЕДЕР

ЛЬВІВ, Сикстуська ч. 7 Копернина ч. 15 а

Ширіть наш часопис!

Присилайте передплату!

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопнсу: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	вол. 0.35
1 мм. одношпальтовий в тексті і повинках	вол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці	вол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по кущно, продаж, винаїм і т. п.	вол. 0.15
шукаючі праці	вол. 0.10
слова товстим друком подвійно.	вол. 0.05

Остання сторінка 1/1	вол. 480.—
Остання сторінка 1/2	вол. 250.—
Остання сторінка 1/4	вол. 130.—
Остання сторінка 1/8	вол. 70.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Це число має 20 сторінок.

Неділя 20. червня 1937. Ч. 134

ДІЛО

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229—41.

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Б. Лепкий: Напис на стрілецьких гробах (вірш)
І. Кедрин: Поклін української нації
Початки української збройної сили
Марко Безручко: Чому ми програли?
Волод. Сальський: З минулим досвідом до світлого майбутнього
М. Черемшина: Зрадник (Фейлєтон)
Михайло Рудницький: Німецька повість про Петлюру
В. Кущ: Світла й тіні боєвих чинів
П. Кармансъкий: Жертва (вірш)
В. Змієнко: Позитивні й негативні сторінки отаманії
Р. Купчинський: На смерть товариша (вірш)
Ю. Шкрумеляк: Поляглим (вірш)
Спонтанний протест проти русифікації Підкарпаття
Як прийняли українські поети вибух світової війни?
Галактіон Чіпка: Мрії і дійсність. (Відгуки дня.)
14 засуджених у львівському процесі О. У. Н.
Протест проти русифікації Закарпаття.
Заворушення в У. С. Р. Р.
Похвала для італійських добровольців в Еспанії.

Ч. 134 (14.677). Львів, неділя 20. червня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060. Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

БОГДАН ЛЕПКИЙ.

НАПИС НА СТРІЛЕЦЬКИХ ГРОБАХ.

ЛЕЖИМО У ГРОБАХ ПРИ ДОРОЗІ,
ДЕ БОРОЛИСЬ ЗА СПРАВУ І ВПАЛИ.
ЗНАЙТЕ БРАТТЯ, ЩО МИ НЕ В ТРІВОЗІ,
А СПОКІЙНО І ГОРДО КОНАЛИ.

ЗНАЙТЕ БРАТТЯ, ЩО МИ НЕ ПРОСИЛИ
АНІ ЛАСКИ В КОГО НІ ПОЩАДИ.
ЛИШ БОРОЛИСЬ, ПОКИ СТАЛО СИЛИ, —
ЦЕ ГОВОРИМО ВАМ ДЛЯ РОЗРАДИ.

І НЕ ЖАЛЬ НАМ ЖИТТЯ МОЛОДОГО,
ЩО МОВ КВІТТЯ БУЙНЕ НЕ ДОЦВИЛО.
ДОВГО ЖИТИ, А МАРНО — ЩО З ТОГО?
СКОРО Й СЛАВНО УМЕРТИ — ЯК МИЛО!

ТОЖ НЕ ЖАЛУЙТЕ НАС, НЕ РИДАЙТЕ,
НАС ОПЛАКУЮТЬ РОСИ У ЛУЗІ.
ВИ ЧИМСКОРШЕ ДО ПРАЦІ СТАВАЙТЕ,
ЩОБ ЛЕМІШ НЕ ЗАРЖАВІВ ПРИ ПЛУЗІ.

ЩОБ ШЛЯХИ НЕ ПОКРИЛИСЬ ТЕРНАМИ,
І ЩОБ СТІНИ ДОРЕШТИ НЕ ВПАЛИ,
ЩОБ НЕ ГЛУМИВСЯ ВОРОГ НАД НАМИ,
ЩО МИ ДАРОМ ТАК СЛАВНО ВМИРАЛИ.

1916.

Поклін Української Армії.

Львів, 19. червня 1937.

Цим разом відступаємо від щорічної традиції: поклоняючись тіням героїв, яких память святкована у нас на Зелені Свята, не обмежуємось до згадки про символи того червневого дня, в якому пишний розквіт життя сполучений з маєстатом смерти. Ми рішили виявити цим разом наш пієтизм для недавнього славного українського минулого — низкою статтей, присвячених Українській Армії. Адже це саме 20-ті роковини, коли на Наддніпрянській Україні вперше від часу розгрому Запорожської Січи та втілення козацьких розбитків до російської армії, щоб зробити з них яничарів на послугах російського великодержавницького імперіялізму, коли вперше від того часу відродилась українська військова сила. Адже саме 20 літ тому, — пізною весною і раннім літом 1917. року почались на Наддніпрянській Україні перші спроби організації власної боєвої сили, спершу ще під формальною російською зверхністю, швидко потім зовсім еманципуючись зпід тієї зверхности, на те, щоб згідно з льогікою історії Сходу Европи — остаточно звернутись проти Москви, як найбільшого ворога всякої української окремішности.

Щож інше може так яскраво маніфестувати національну окремішність, як не власне рідне військо?! Право, сила і гроші, або: законодавство, армія і фінанси — це ті три елементи, які — поруч із територією та нацією — складають-ся на поняття держави. Це ті підвалини, без яких не може істнувати держава. Коли ж держава щойно повстає, коли ані її територіяльні границі неозначені, ані скількість і склад населення невідомі, — армія стає найпершим із усіх інших фундаментальних чинників: армія висборює границі, армія надає реальну вартість законам, від успіхів армії залежить у практиці вартість молодої валюти.

Цих правд ми, українці, раніш не знали: галичани почали вчитись їх щойно у 1918. році, перед війною взагалі з призирством глядючи на військовий мундур, як ознаку нижчого стану; а наддніпрянці бачили у тому мундурі ще й символ власного поневолення, безпосередній найбрутальніший засіб денаціоналізації. Справді, з таким чуттевим підходом до збройної сили, з такою психольогічною підготовою трудно було вимагати і від провідників і тим паче від мас чогось іншого, як тільки захоплення вселюдським гуманітаризмом та пацифістичними гаслами, як найлекшим, найправильнішим, квітами встеленим шляхом до волі, до власної держави. Народня міліція як ідеал, чи може найдальша уступка „реакціонерам-мілітаристам", у провідників Центральної Ради, та віра у справедливість антантських місій в урядових колах ЗУНР, — це природні, зрозумілі, льогічні прояви того психольогічного підходу, що легковажив собі силу, силу, і ще раз силу, — єдиний критерій успіху і пошани у переломових історичних хвилинах.

Не диво, що нація, яка не мала зрозуміння для того критерія, мусіла прогавити, втратити й запропастити ту переломову історичну хвилину, яка була для неї великою нагодою радикально змінити свою ситуацію. Мусіло це статися тоді, коли саме найближчі сусіди мали почуття свідомости, що таке збройна сила, та вміли нею орудувати. Не весною 1917, а ще зимою 1918/19 ріжні Шинкарі, Зелені й Данченки, безумовно свідомі українці, — люди меткі й відважні та добрі організатори, — боролися з вітряками української „реакційности" та розвалювали молоду українську армію: у той час нові московські правителі висилювали всю свою енергію, щоб на руїнах старої російської армії створити мерщій нову, сильно здисциплінована та пройняту фанатичним духом червону армію; в той час у західних сусідів керму перейняла людина, яка довгі роки раніш підготовляла себе до ролі військового провідника, організувала збройну силу та зуміла ввесь свій нарід надхнути пієтизмом для збройної сили. Чи серед такої обстанови український нарід міг з позитивним вислідом використати нагоду, що її давала йому всміхнена доля?!

А проте український нарід виказав, що таки має здоровий інстинкт, той інстинкт, який зберігає націю від самогубства та штовхає до діл, що документують право на екзистенцію, рівну екзистенції інших культурних націй світа. Не був український нарід психольогічно підготований до того, щоб увесь великим зорганізованим збройним рухом виборотн й оборонити свободу. А проте той збройний рух був. А проте таки була українська армія. А проте роки тривала збройна кривава війна, тисячі борців склали свої голови на полях слави та погинули від нужди й хвороб підчас вояцької служби у рідній армії. І навязалась знову нитка, увірвана поверх двісті літ тому на полях Полтави та несміливо підтримувана згодом хіба одиницями українського походження у російських революційних організаціях. І викувалась у роках 1917/21 геройська традиція, новітня українська традиція, яка з кожним роком кріпшає, щораз глибше закоріняючись у душах всіх українців на землі сущих та творючи з них новий тип, тип членів модерної нації.

Саме тому, що з моря інтернаціональних доктрин, з революційного хаосу, який шалів довкола та серед загальної байдужности, нерозуміння, а то й активної ворожости таки повстала українська зорганізована збройна сила; саме тому, що всупереч систематичному поверх 200-літньому винищуванню колишнього козацького боєвого духа українського народу і що всупереч неперебірливій ворожій демагогії від перших днів революції 17-го року не тільки повстала регулярна українська армія, але й чинами своїми, своїм геройським завзяттям, впертістю своєї боротьби відродила у масах — хоч і пізно — того колишнього духа; саме тому, що хоч придавлене українство не могло в російській армії нічим проявлятись, всетаки в українській армії зібрався поважний кадр свідомих старшин-українців, між ними чимало одиниць з найвищими фахово-військовими кваліфікаціями, — саме тому історичне значіння відродженої Української Армії таке величезне і саме тому та Українська Армія заслуговує на виїмковий пієтизм сучасного і грядучих українських поколінь.

„Діло" дає цим числом маленький доказ того свого пієтизму. Коли ми присвячували окреме побільшене число роковинам російської революції, як переломовій події і в історії України, коли ми присвятили таке саме окреме число Центральній Раді, як — доброму чи злому — але українському революційному парляментові, то 20-ті роковини відродження Української Армії вимагають неначе автоматично окремого й почесного пресового відзначення. Коли ми вяжемо ті роковини зі святом Зелених Свят, не тримаючись ригористично історичної дати, (вона припадає на другу половину травня), то робимо це в тім глибокім переконанні, що нема приємнішої і достойнішої розмови для Тих, на могилах яких сьогодні, в Зелені Свята, засвічуємо традиційні свічечки, як розмова про Українську Армію: не у панегіричному тоні безкритичної хвальби, але поважної, річевої, з великою міркою аналітичного критицизму, але з любовю і пошаною.

Очевидно, як і при попередніх згаданих нагодах, щоденний часопис не може мати претенсій вичерпувати якусь тему ані давати готові твори наукової вартости. Може дати тільки кілька фрагментаричних нарисів на кілька тем,

Важне для тих, що купують срібло
Фабрика срібних виробів
Д. Л. Нойман — Львів
Тільки **КОХАНОВСЬКОГО 21.** Тел. 206-74.
звертає увагу заінтересованих, що її взори срібла нею проектовані і засобдені у фабричний знак та назву фабрики, а подібні взори продавані в торговлі без цього знаку є лише неручними копіями й оригінальних виробів. Дістанете у Львові лише безпосередньо у фабриці та у всіх більших ювелірських крамницях у цілій Польщі.

звязаних з історією Української Армії. Тому, що тут іде про роковини Армії У. Н. Р. — нема у цьому числі статтей про У. Г. А., який присвячимо у свій час окрему широку увагу. Нема теж статтей про окремі частини Української Армії, бо всіх їх брати під увагу булоб неможливо, а виріжнювати деякі — кривда для інших. Брак окремої статті про київських Січових Стрільців, до яких усі ми галичани, без огляду чи служили у них чи ні, маємо спеціяльний сентимент і пошану, надолужить поява у цих днях на книгарських полицях довгожданної історії СС-ів („Золоті Ворота"). Хто знає редакційну працю у щоденнику, той зрештою знає, що це просто „а пріорі" виключена річ на 100 проц. перевести первісно задуманий план такого спеціяльного числа. Хай це буде маленьким виправданням сьомних висліпів. Всеж, Редакція „Діла", стрінувши для своєї ініціятиви велику доброзичливість у Военно-Історичному Товаристві у Варшаві, дістала від кількох його членів, чільних старшин Української Армії низку цінних, ніде ще недрукованих статтей, які творять стрижень цього числа, присвяченого роковинам Української Армії.

Низький поклін Українській Армії!

І. Кедрин.

Початки організації української збройної сили.

Виготовлено на підставі матеріялів Военно-Історичного Товариства у Варшаві.

Творити українську збройну силу розпочала по-правді галицька вітка українського народу, формуючи за Австрії відділи Українських Січових Стрільців з ясно окресленим політичним напрямком — проти Москви. Зате на теренах російської держави, через тогочасну нагінку адміністраційного державного апарату на все українське, виключена була можливість творити навіть територіяльні „малоросійські" частини промосковського напрямку, як це бувало давніш за тяжких для Росії часів.

ОСВІДОМЛЮВАННЯ УКРАЇНЦІВ-ВОЯКІВ У РОСІЙСЬКІЙ АРМІЇ.

Автім, підчас війни йшов на південно-західному фронті процес знайомлення українського вояцтва в російській уніформі з життям галицьких українців, з їхніми шкільними підручниками в українській мові, з галицькими повними виданнями „Кобзаря", що негайно опинилися по кишенях „москалів" з українською душею. В запіллі українські вояки в російській армії знайомились з біжанцями або „неблагонадійним" українським елементом з Галичини, евакуованим російською окупаційною владою; стрічалися з полоненими австрійцями, українцями по національности, які не марнували часу і густо-часто знайомили наддніпрянців з їх власною історією, яку глибоко заховала від них московська влада. Все це у звязку з підсвідомим привязанням широких українських мас до своєї національности, окремої від московської, та з отими бацилями самовизначення народів, що неслись уже у воздусі, зроджувало й підсилювало національну свідомість в українцях-вояках російської армії. А проте ті їхні настрої, як і настрої широких мас, з огляду на існуючий режім, загострений военним часом, не мали змоги назверх проявитися та щойно чекали слушного часу. Але коли той слушний час прийшов, коли через вибух російської революції змінилися обставини, тоді й український придавлений голос залунав, домагаючись належного місця у зорганізованій сімї народів. Очевидно, українські вимоги та амбіції мусіли простягнутись і на військову ділянку.

ПОМИЛКИ ПРОВІДНИКІВ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ.

Не сталося це відразу й у таких розмірах, як — глядючи з сьогоднішньої перспективи — для добра українського державного будівництва повинно би було статися. Річ у тім, що українська інтеліґенція, що взяла провід визвольного українського руху, запозичила від російської демократії певну максиму, що **право вище сили** та що сила є лиш на послугах права, як його знаряддя. Такий підхід, зрештою цілком правильний за час мирного державного життя, був негідний для російської демократії і як тактичний засіб, бо творив вихідну правну точку у боротьбі проти насильницького державного устрою. Зате та засада, стосована у час творення власної держави, є наскрізь помилкова і шкідлива, бо тоді **сила кує право.** Запозичили були також українські проводирі у модних тоді соціялістичних теорій негативний погляд на постійну армію, яка в їх очах була підпорою ненависного режіму, і погляд про необхідність заміняти армію народовою міліцією.

Мабуть це було джерелом того у перших часах революції негативного становища до творення української збройної сили, що його ми бачили напр. у Винниченка й Грушевського; можливо також, що діячі Центральної Ради, намічаючи собі першим етапом автономію України, не хотіли зачіпати військових справ, які до обсягу автономії не належать, щоб не викликувати репресій москалів. Можливо теж, що брак широко знаних українських фахових військовиків, зокрема їх відсутність у Центральній Раді, яка перебрала військову справу до своїх рук, примусила відсунути на задній план питання про творення української збройної сили. Однак треба ствердити, що ці теорії дороблювано згодом, при аналізі поодиноких періодів і явищ української революції, бо фактично брак документальних даних, чому становище Ц. Ради було таке, а не інакше.

М. МІХНОВСЬКИЙ, 1-ИЙ ПОЛК, 1-ИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ЗІЗД.

У всякому разі треба ствердити, що ініціятива творити українську збройну силу вийшла від групи вояків на чолі з колишнім адвокатом, пор. М. Міхновським, давнім самостійником. Заснований ними „Український військовий клюб ім. гетьмана Павла Полуботка" розпочав працю над творенням українських **добровольчих** частин усіх родів зброї. Першим таким полком був „1-ий український охочекомонний ім гетьмана Богдана Хмельницького полк", і день 22. травня н. ст. (9. V. ст. ст.) — слід уважати днем відродження української збройної сили.

Перші відозви цього клюбу до українців-вояків закликали до обєднання в українські військові громади та навязування звязків з клюбом. Ті відозви стали сигналом, щоб розпочати військово-організаційну працю, і на наслідки не прийшлось довго чекати: повстав Український Військовий Клюб у Москві, Фронтова Українська Рада у Мінську, Українська Військова Рада в Одесі і ціла низка інших організацій, меншого значіння.

Оформленням і неначе залегалізуванням українського руху в російській армії були постанови 1-го Українського Військового Зїзду, що відбувся 18. V. 1917 і виділив з себе вже спеціяльний орган — Український Військовий Генеральний Комітет — для дальшого переведення організаційної праці та творення українських військових частин. Директиви 1-го Військового Зїзду щодо відомремлення українських вояків у російській армії в окремі національні частини вказували вже певні військово-організаційні цілі, при чому цілі цілком зрозумілі для вояцької маси: бо в той час у російській армії вже існували чеські окремі сотні, з яких пізніше творились чеські легіони, розпочиналось формування польських частин, були вже сформовані та билися на північному фронті латишські стрілецькі баталіони.

ПЕРЕШКОДИ Й УСПІХИ УКРАЇНІЗАЦІЇ РОСІЙСЬКОЇ АРМІЇ.

Оскільки до того часу вся робота в ділянці українізації армії обмежувалась здебільша до сходин і культурно-освітньої праці та залежала від місцевих обставин і здібности провідників, то тепер ішла вже планова праця над виділюванням вояків-українців в окремі сотні, курені, полки. Нема ніякого сумніву, що російською силою, яка казала вояцьким масам охоче приймати ці заходи, була або українська національна свідомість, або принаймні збережена нехіть українців до „кацапів". Однак та акція стрінула відразу перешкоди і від російського командного складу і від органів російської демократії, різного роду революційних військових комітетів; особливо ці останні ставились вороже до українізації армії шляхом відділення українців-вояків, і з ними прийшло вкінці до отверстого розриву. Політичний підхід обох тих ворожих нам чинників був однаковий: острах, що акція творення національних армій небезпечна для „єдіної неділимої"; зате у своїх практичних міркуваннях революційні комітети й командний склад ріжнилися: перші лякалися нахилу „хахлів" до правопорядку та гляділи на них, як на контрреволюціонерів, що могли стати небезпечні для самої екзистенції отих комітетів, зате російські старшини саме у цій точці симпатизували з українцями. Аргумент, що „українізація штика" пошкодить боєздатности армії — показався цілком нестійний: підчас наступу Керенського в липні 1917 року, перед яким голова Українського Військового Генерального Комітету С. В. Петлюра видав відозву до вояків-українців з покликом „боронити Україну", — показалося, що саме корпуси, до яких скермовано українське поповнення, були найбільш боєздатні. Видалось це в очі головно на тлі пасивности московської вояцької маси, яка густо-часто просто відмовлялась наступати. Російське командування змінило свій погляд на доцільність українізації армії, само виступало з пропозицією українізувати частини (34-ий корпус) і видало розпорядження українізації не перешкаджати. Одночасно воно пішло назустріч вимогам Українського Військ. Ген. Комітету щодо підготови кадрів для зукраїнізованих частин, даючи згоду на українську школу прапорщиків у Києві та запасові (резервові) частини для ріжних родів зброї. Ясна річ, що ті заходи посилили український рух у російській армії; багато українців, здисциплінованих старшин і козаків у рос. армії, дістало змогу легально перейти до українських частин.

СТАТИСТИКА УКРАЇНСЬКИХ ЧАСТИН НА ФРОНТІ Й У ЗАПІЛЛІ.

З матеріялів, які досі зібрані та які далеко неповні, у вересні 1917 р. находились на европейському театрі російської армії такі зукраїнізовані боєві одиниці, не рахуючи сотень та куренів, не зведених у вищі одиниці, як також таких частин, як дружини, окремі артилерійські дивізіони, бронепоїздні відділи і т. п.:

Північний фронт: 136 піша дивізія, 3 піша осібна див., 21 арм. корпус, 49 арм. корпус, 14 кінна дивізія (частинно); Західний фронт: курені, кулеметні к-ди в полках, 1 полк 8-ої туркестанської стріл. дивізії; Південно-західний фронт: 39 корпус, 6 арм. корпус (пізніший 2 Січовий), 34 арм. корпус (пізніше 1-ий український корпус); Румунський фронт: 26 арм. корп., 10 арм. корп., 4 стріл. див., 12 кінна дивізія. Щодо кавказького фронту, то відомо, що й там були зукраїнізовані частини (одна кулеметна команда прибула навіть з Трапезонду до Катеринослава), але докладніших даних не маємо. Після приходу до влади в Росії большевиків зукраїнізувалися навіть штаби південно-західнього і румунського фронту та ціла низка дальших частин, але ту українізацію слід уважати радше як признання української **державної** влади, а не як **національне** самовизначення.

Ось так творено на фронті, в обличчі ворога, українську збройну силу, якої завданням було боронити українську територію з заходу.

Ясна річ, що відозва Клюбу ім. Полуботка викликала більший відгомін в запіллі, де творилася нова політична організація цілого краю. Отож по всіх залогах на Україні почали творитись військові Громади, які виділяли полкові чи залогові українські військові Ради, як органи військового представництва, пропаганди та організації. Так само на терені Московщини, де тільки в запасових частинах були українці, розпочався військово-організаційний рух. Українізація запасових частин російської армії, в яких були українці, розпочиналась від заснування гуртка, організації, хору, вояцької театральної трупи, доходила до творення полкової ради та кінчалася щонайменше висилкою українських маршевих сотень до українських боєвих відділів на фронті. На здивування москалів ті сотні не розлітались по дорозі, а доїздили до місць призначення та підсилювали українські боєві

звязаних з історією Української Армії. Тому, що тут іде про роковини Армії У. Н. Р. — нема у цьому числі статтей про У. Г. А., якій присвячимо у свій час окрему широку увагу. Нема теж статтей про окремі частини Української Армії, бо всіх їх брати під увагу булоб неможливо, а виріжнювати деякі — кривда для інших. Брак окремої статті про київських Січових Стрільців, до яких усі ми галичани, без огляду чи служили у них чи ні, маємо спеціяльний сентимент і пошану, вздовжить поява у цих днях на книгарських полицях довгожданної історії СС-ів („Золоті Ворота"). Хто знає редакційну працю у щоденнику, той зрештою знає, що це просто „а пріорі" виключена річ на 100 проц. перевести первісно задуманий план такого спеціяльного числа. Хай це буде маленьким виправданням скромних вислідів. Всеж, Редакція „Діла", стрінувши для своєї ініціятиви велику доброзичливість у Военно-Історичному Товаристві у Варшаві, дістала від кількох його членів, чільних старшин Української Армії низку цінних, ніде ще недрукованих статтей, які творять стрижень цього числа, присвяченого роковинам Української Армії.

Низький поклін Української Армії!

І. Кедрин.

Важне для тих що купують срібло
Фабрична срібних виробів
Д. Л. Нойман — Львів
Тільки КОХАНОВСЬКОГО 21. Тел 208-74
звертає увагу заінтересованих що її взори срібла неперевершені і виконані у фабричній знаки та якість фабрики, а подібні взори продавані в торгівлі без цього знаку є лише незручними копіями її оригінальних моделів. Існуєте у Львові лише безпосередньо у фабриці та у всіх більших виробничих крамницях у цій Польщі.

Початки організації української збройної сили.

Виготовлено на підставі матеріялів Военно-Історичного Товариства у Варшаві.

Творити українську збройну силу розпочала по-правді галицька вітка українського народу, формуючи за Австрії відділи Українських Січових Стрільців з ясно окресленим політичним напрямком — проти Москви. Зате на теренах російської держави, через тогочасну нагінку адміністраційного державного апарату на все українське, виключена була можливість творити навіть територіяльні „малоросійські" частини промосковського напрямку, як це бувало давніш за тяжких для Росії часів.

ОСВІДОМЛЮВАННЯ УКРАЇНЦІВ-ВОЯКІВ У РОСІЙСЬКІЙ АРМІЇ.

Автом, підчас війни пішов на південно-західному фронті процес знайомлення українського вояцтва в російській уніформі з життям галицьких українців, з їхніми шкільними підручниками в українській мові, з галицькими повними виданнями „Кобзаря", що негайно опинилися по кишенях „москалів" з українською душею. В запіллі українські вояки в російській армії знайомились з біженцями або „неблагонадійним" українським елементом з Галичини, евакуованим російською окупаційною владою; стрічалися з полоненими австрійцями, українцями по національности, які не марнували часу і густо-часто знайомили наддніпрянців з їх власною історією, яку глибоко заховала від них московська влада. Все це у звязку з підсвідомим привязанням широких українських мас до своєї національности, окремої від московської, та з отими бацилями самовизначення народів, що неслись уже у воздусі, зроджувало й підсилювало національну свідомість в українцях-воїнах російської армії. А проте ті їхні настрої, як і настрої широких мас, з огляду на існуючий режім, загострений воєнним часом, не мали змоги назверх проявитися та щойно чекали слушного часу. Але коли той слушний час прийшов, коли через вибух російської революції змінилися обставини, тоді й український придавлений голос залунав, домагаючись належного місця у зорганізованій сімї народів. Очевидно, українські вимоги та амбіції мусіли простягнутись і на військову ділянку.

ПОМИЛКИ ПРОВІДНИКІВ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ.

Не сталося це відразу й у таких розмірах, як — глядючи з сьогоднішньої перспективи — для добра українського державного будівництва повинно би було статися. Річ у тім, що українську інтелігенцію, що взяла провід визвольного українського руху, запозичила від російської демократії певну максиму, що **право вище сили** та що сила є лише на послугах права, як його знаряддя. Такий підхід, зрештою цілком правильний за час мирного державного життя, був вигідний для російської демократії і як тактичний засіб, бо творив вихідну правну точку у боротьбі проти насильницького державного устрою. Зате та засада, стосована у час творення власної держави, є наскрізь помилкова і шкідлива, бо тоді **сила кує право.** Запозичили були також українські проводирі у модних тоді соціялістичних теорій нетактичний погляд на постійну армію, яка в їх очах була підпорою визискового ладу, і погляд про необхідність заміни армії народньою міліцією.

Мабуть це було джерелом того у перших часах революції негативного становища до творення української збройної сили, що його ми бачили напр. у Винниченка й Грушевського; і можливо також, що дівчі Центральної Ради, намічаючи собі першим етапом автономію України, не хотіли зачіпати військових справ, які до обсягу автономії не належать, щоб не викликувати репресій москалів. Можливо теж, що брак широко знаних українських фахових військовиків, зокрема їх відсутність у Центральній Раді, яка перебрала військову справу до своїх рук, примусила відсунути ці задній план питання про творення української збройної сили. Однак треба стверднти, що ці теорії дороблювано згодом, при аналізі поодиноких періодів і явищ української революції, бо фактично брак документальних даних, чому становище Ц. Ради було таке, а не інакше.

М. МІХНОВСЬКИЙ, 1-ИЙ ПОЛК, 1-ИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ЗІЗД.

У всякому разі треба стверднти, що ініціятива творити українську збройну силу вийшла від групи вояків на чолі з колишнім адвокатом, пор. М. Міхновським, давнім самостійником. Заснований ними „Український військовий клюб ім. гетьмана Павла Полуботка" розпочав працю над творенням українських **добровольчих** частин усіх родів зброї. Першим таким полком був „1-ий український охочекомонний ім гетьмана Богдана Хмельницького полк", і день 22. травня н. ст. (9. V. ст. ст.) — слід уважати днем відродження української збройної сили.

Перші відозви цього клюбу до українців-вояків закликали до обєднання в українські військові громади та нав'язування звязків з клюбом. Ті відозви стали сигналом, щоб розпочати військово-організаційну працю, і на наслідки не прийшлось довго чекати: повстав Український Військовий Клюб у Москві, Фронтова Українська Рада у Мінську, Українська Військова Рада в Одесі і ціла низка інших організацій, меншого значіння.

Оформленням і неначе залегалізуванням українського руху в російській армії були постанови 1-го Українського Військового Зізду, що відбувся 18. V. 1917 і виділив з себе вже спеціяльний орган — Український Військовий Генеральний Комітет — для дальшого переведення організаційної праці та творення українських військових частин. Директиви 1-го Військового Зізду щодо відокремлення українських вояків у російській армії в окремі національні частини вказували вже певні військово-організаційні цілі, при чому ціли цілком зрозумілі для воєнної маси: бо в той час у російській армії вже існували чеські окремі сотні, з яких пізніше творились чеські легіони, розпочиналось формування польських частин, були вже сформовані ті билися на північному фронті латишські стрілецькі батальони.

ПЕРЕШКОДИ Й УСПІХИ УКРАЇНІЗАЦІЇ РОСІЙСЬКОЇ АРМІЇ.

Оскільки до того часу вся робота в ділянці українізації армії обмежувалась здебільша до згодин і культурно-освітньої праці та залежала від місцевих обставин і здібности провідників, то тепер ішла вже планова праця над виділюванням вояків-українців в окремі сотні, курені, полки. Нема ніякого сумніву, що рушійною силою, яка казала воїнським масам охоче приймати ці заходи, була [illegible] українська національна свідомість, [illegible] збереження нехіть у українців до [illegible] та вони стрінули відразу перешкоди і від російського командного складу і від органів російської демократії, зокрема того роду революційних військових комітетів: особливо ці останні ставились вороже до українізації і цілим відділенням українців-вояків, і з ними поийшло вкінці до отвертого розриву. Політичний підхід обох цих ворожих нам чинників був однаковий: острах, що акція творення національних армій небезпечна для „єдиної неділимої", зате у своїх практичних міркуваннях революційні комітети й командний склад ріжнились: перші дивились на хилу „хахлів" до правопорядку та гляділи на них, як на контрреволюціонерів, що могли стати небезпечні для самої екзистенції отих комітетів, зате російські старшини саме у цій точці симпатизували з українцями. Аргумент, що „українізація штика" позбудеться боєздатности армії — показався цілком нестійний: підчас наступу Керенського в липні 1917 року, перед яким голова Українського Військового Генерального Комітету С. В. Петлюра видав відозву до вояків-українців з покликом „боронити Україну", — показалося, що саме корпуси, до яких скермовано українське поповнення, були найбільш боєздатні. Виходило це в очі головно на тлі пасивности московської воїнської маси, яка густо-часто просто відмовлялась наступати. Російське командування змінило свій погляд на доцільність українізації армії, само виступало з проповіддю українізувати частини (34-ий корпус) і видало розпорядження українізації не перешкаджати. Одночасно всюди пішло назустріч вимогам Українського Військ. Ген. Комітету щодо підготови кадрів для зукраїнізованих частин, даючи згоду на українську школу прапорщиків у Києві та запасові (резервові) частини для рівних родів зброї. Ясна річ, що ті заходи посилили український рух у російській армії; багато українців, вдисциплінованих старшин і козаків у рос. армії, дістало змогу легально перейти до українських частин.

СТАТИСТИКА УКРАЇНСЬКИХ ЧАСТИН НА ФРОНТІ Й У ЗАПІЛЛІ.

З матеріялів, які досі зібрані та які далеко неповні, у вересні 1917 р. находились на європейському театрі російської армії такі зукраїнізовані бойові одиниці, не рахуючи сотень та куренів, не зведених у вищі одиниці, як також таких частин, як дружини, окремі артилерійські дивізіони, броньовані відділи і т. п.:

Північний фронт: 136 піша дивізія, 3 піша особна див., 21 арм. корпус, 49 арм. корпус, 14 кінна дивізія (частинно); Західний фронт: курені, кулеметні к-ди в полках, 1 полк 8-ої туркестанської стріл. дивізії; Південно-західний фронт: 39 корпус, 6 арм. корпус (пізніший 2 Січовий), 34 арм. корпус (пізніше 1-ий український корпус); Румунський фронт: 26 арм. корп., 10 арм. корп., 4 стріл. див., 12 кінна дивізія. Щодо кавказького фронту, то відомо, що й там були зукраїнізовані частини (одна кулеметна команда прибула навіть з Трапезонду до Катеринослава), але докладніших даних не маємо. Після приходу до влади в Росії большевиків зукраїнізувалися навіть штаби південно-західнього і румунського фронту та ціла низка дальших частин, але ту українізацію слід уважати радше як признання української **державної** влади, а не як **національне** самовизначення.

Ось так творено на фронті, в обличчі ворога, українську збройну силу, якої завданням було боронити українську територію з заходу.

Ясна річ, що відозва Клюбу ім. Полуботка викликала більший відгомін в запіллі, де творилася нова політична організація цілого краю. Отож по всіх залогах на Україні почали творитись військові Громади, які виділяли полкові чи залогові українські військові Ради, як органи військового представництва, пропаганди та організації. Так само на терені Московщини, де тільки в запасових частинах були українці, розпочався військово-організаційний рух. Українізація запасових частин російської армії, в яких були українці, розпочиналась від заснування гуртка, організації, хору, воїнської театральної трупи, доходила до творення полкової ради та кінчалася щонайменше висилкою українських маршевих сотень до українських боєвих відділів на фронті. На здивування москалів ті сотні не розлітались по дорозі, а доїздили до місць призначення та підсилювали українські боєві

одиниці. У найкращих випадках запасовий полк цілковито українізувався і перетворювався в дієву українську частину. У тих частинах, де українці творили меншість, виділювались сотні чи курінь, який всіми силами старався перейти до української одиниці або переїхати з неукраїнської території на Україну.

Таким робом у вересні 1917 року українські частини виявились у таких українських та неукраїнських містах: Москва — 1 український запоріжський полк; Орел-Курськ — запасова бригада, що пішла на фронт; Пенза, Казань, Царицин, Саратов — український ім. І. Мазепи полк; Ростов над Доном — український полк ім. гетьмана Полуботка; Павлоград, Бахмут, Харків — український полк і автопанцирний дивізіон; Чернигів — полк; Єкатеринбург — курінь; Ташкент — сотня; Тифліс, Петергоф, Оранієнбаум — кулеметні сотні; Керч — артилерійський курінь; Севастополь — курінь; Одеса — гайдамацька дивізія; Катеринослав — 228 і 271 запасні полки; Олександрівськ, Кременчуг, Умань — 14 зап. полк ім. Гонти, Київ — 8 полків та окремі частини; крім того — Черкаси, Миколаїв і і. З усіх тих частин найкраще тримались ті частини, що перебували серед чужого оточення; з переїздом на Україну, в осередок внутрішньо-революційних подій — постепенно розкладались.

Найбільш боєздатною виявила себе залога Києва, Одеси та Катеринослава з Олександрівським, — зрештою про всі місцевости нема точних відомостей.

СІЧОВІ СТРІЛЬЦІ, ВІЛЬНЕ КОЗАЦТВО, ГАЙДАМАКИ, ОРГАНІЗАЦІЯ ПОЛОНЕНИХ.

Треба признати, що хоч шлях українізації російських запасових частин був найлекший і найскорше давав „успіхи" у постаті українських військових відділів, проте у тих умовинах він був доцільний тільки на коротку мету. Ті зукраїнізовані частини виконали здебільша покладене на них завдання піддержати порядок в їх місцевости. А проте стати справжніми боєвими відділами з ясним національним обличчям вони не могли з причин органічного характеру. Річ у тім, що запасові частини російської армії були погані вже підчас війни, а з вибухом революції вони нагадували радше етапні пункти, ніж регулярні військові відділи. Зробити їх знову здисциплінованими військовими частинами, здатними до боєвих дій, було дуже важко і з огляду на загальні настрої і на брак українського фахового командного складу і на большевицьку пропаганду. Треба було мати глибоку національну свідомість та вкорінений рідний державницький патріотизм, щоб серед ворожого чужонаціонального населення міст, розбурханого революційними гаслами, втриматись як здисциплінований військо. Колиж повстав у Харкові „український робітниче-селянський уряд" та повів розкладову пропаганду покликами до братерства всіх вояків, — та демагогія промовляла зукраїнізованим частинам більш до переконання, ніж поклики української влади — готовитись до нової війни проти нових ворогів. Втомлене війною фронтове вояцтво, а ще швидше вояцтво тилове, що ввесь час оминало фронт, охоче йшло за „мировими" гаслами й само демобілізувалось, себто просто розбігалось. Встоятись могли тільки або ідейно підготовлені дієві частини, або військові частини, вложені з патріотичної молдої. Такою формацією були Січові Стрільці, як охотничий легіон свідомих молодих українців, здебільша полонених австрійської армії, — а далі відділи Вільного Козацтва чи Гайдамаків: але для боротьби з регулярною червоною армією і большевицькими експозитурами на місцях було їх замало.

Були ще спроби підсилити українську збройну силу, організуючи її поза межами Росії й України. Організувалось полонених українців із російської армії по таборах в Австрії і Німеччині. Однак ті формації не взяли участи у перших боях з большевиками при кінці 1917 і з початком 1918 року. Дві т. зв. сині дивізії, сформовані в Німеччині після берестейського миру впали жертвою політики і взагалі на сторінках визвольних змагань не вписані. Дивізія „сірих" вписала свою світлу сторінку до нашої військової історії, але щойно багато пізніше

„В ОГНІ ОКРАДЕНУ ЗБУДИЛИ"..

Велика скількість зукраїнізованих та чисто українських військових відділів не була тотожня з сильною національною армією і не стала нею, так само, як велика скількість учасників повені революційних віч і зборів на Україні не означала ще патріотичного, свідомого своїх цілей і національної чести національного колективу. „В огні окрадену збудили..." Окрадена з національної свідомости народня маса, втомлена 3-літньою війною, піддавалась спокусі відпочити, взяти участь у поділі земельки та зажити спокійним життям споживачів хліба, без турботи про якісь там ідеали, які вимагали нових жертв крови і поту. Треба було аж випробувати на власній шкурі вартість большевицьких гасел і чужинецького московсько-большевицького панування, щоб зрозуміти, що „своя правда" і „своя воля" може бути тільки у „своїй хаті" та що ту свою хату треба вміти не тільки збудувати, але й оборонити.

МАРКО БЕЗРУЧКО
ген. штабу генерал-хорунжий.

Чому ми програли?

На цю статтю складаються „Загальні уваги" й „Загальні висновки", остання частина брошури Шав. Автора „Січові Стрільці в боротьбі за державність", Каліш 1932. — **Прим. Ред.**

Велика російська революція, порвавши ланцюги російського царату, разом із тим пробудила й усі неросійські народи до самостійного незалежного життя. Першим, що став до боротьби за свою самостійність, був нарід український, в особі своєї інтелігенції й незначних мас народу та півінтелігенції. Московські большевики розвинули велику агітацію серед населення України, захопили маси своїми соціяльними гаслами. Російський елемент населення, що взагалі вороже ставився до української державности, давав москвинам велику допомогу в цьому, працюючи на шкоду Україні й українцям. Щодо нашого, так би мовити, міжнародного становища, то ми в своїй боротьбі залишилися зовсім ізольованими. Виснажуючись у боротьбі, ми ні звідкіля не могли дістати хоч будьякої допомоги. В 1919 році ми ведемо боротьбу на два фронти: проти поляків і проти москвинів. Це була основна й може найбільша причина наших невдач. Держава, що тільки народилася та ще не зорганізувалася й не мала ще своєї сталої армії, не повинна була й не могла воювати на всі боки. Коли звернутись до того, який фронт слід було зліквідувати, то, на нашу думку, легше й доцільніше було ліквідувати фронт польський. Поляки були слабші від москвинів і через те з ними легше було договоритися. Ми мали б Галичину, як глибокий тил, з населенням, свідомим своїх національних завдань, здисциплінованим. Змобілізувавши його на час боротьби, мали б ми добре зорганізовані військові частини, які могли б послужити кістяком для всієї армії. Та це, на жаль, не сталося.

Українська армія організується й формується без усякого пляну й без усяких підстав (це відноситься не лише до періоду після і передгетьманського). Формують частини активніші особи, які, зібравши певний гурток людей навколо себе, отримують пізніше санкцію уряду й стають N-ою частиною. Вивключенням із цього був лише Запорожський корпус і загін Січових Стрільців (після протигетьманського перевороту — корпус Січових Стрільців).

Через те підрахунок сил і управління ними були часто не під силу вищому командуванню. Сваволя й „отаманія" у війську часто зводила на нівець усякі пляни командування. До того ще змагання кожного політичного угрупування мати свою частину, — викликало остаточний розбрат у війську. Кінець такому порядкові покладено тільки у червні 1919 року, і це дало добрі висліди. Українська Армія ніколи не могла довести частин назіть до половини правдивого складу. Ні одна мобілізація їй не вдається, а те, що змобілізоване, після перших боїв дезертирує. Всю боротьбу виносять ідейні елементи, що взяли тягар на свої плечі ще в 1917—1918 році. Армія воює піхотою та артилерією. Кінноти, за малим виключенням, навіть для розвідки їй не вистарчає. Найширші пляни для створення кінних бригад — по одній на дивізію — не могли бути виконані за браком: поперше відповідних кінних начальників, подруге з браку коней і кінського знаряддя. Технічних і інших помічних військ — теж немає. Мости лагодить піхота. Звязок тримає теж вона. Ті незначні команди звязку, що їх мали штаби частин, були настільки малі, що коли траплялося попадати в місцевості, де не було місцевих телеграфічних ліній, то не було й звязку між військами. В такому положенні управління військом, особливо при тому сильно рухомому характері війни, якою була війна України з Московщиною в 1919 році, було надзвичайно трудним, а часом просто неможливим. Коли до всього цього додати ще постійний брак муніції, зброї, одягу та взуття — через ізольованість України від світу, а продуктів харчування — через слабо зорганізовані апарати постачання з одного боку, та місцевої влади з другого — то будуть зрозумілі й усі невдачі армії У. Н. Р.

З тактичного боку цікаво відмітити, що до червня українське військо тримається так званої „залізничої тактики" у веденні війни. Полягала вона в тому, що війська, які не мали обозів, трималися залізниць і пересовувалися ешелонами. Вступає частина в бій — вилазить із вагонів.

„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 50.
Тел. 260-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант“ тепо. і воск. у всіх кольорах
ПАСТУ до взуття „Елегант“ люкс, в тубах у всіх кольорах
ПАСТУ до підлоги „Французька мода“ (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до білля помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ.

ВОЛОДИМИР САЛЬСЬКИЙ
ген. штабу генерал-хорунжий.

З минулим досвідом до світлого майбутнього.

(З НАГОДИ 20-ИХ РОКОВИН ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСЬКА).

Святкуючи роковини недавно минулої визвольної війни в часі, коли сподіваємось недалеко віднови збройної боротьби, коли ціла наша істота проймута надіями на майбутнє, не можемо не розглядати цього минулого в аспекті вигляднів прийдешнього зудару. Мусимо витягати з пережитого досвіду науку на майбутнє, потрібну для завершення недовершеного.

ЧОГО ТРЕБА СПОДІВАТИСЯ У НЕДАЛЕКІЙ БУДУЧЧИНІ?

Прийдешня боротьба відбудеться в обставинах в значній мірі подібних до минулих, але й у дечому відмінних. Внутрішній розклад сучасного совітсько-московського режиму шораз збільшується і не підлягає вже ніякому сумнівові. Невідхильним висліком цього розкладу буде внутрішній зрив, хоч не можна знати, з якої безпосередньої причини і це саме зачнеться. Можливо, що зовнішня війна прискішить, чи може навіть викличе ту революцію. Як у минулому, так і тепер та революція на теренах України набере характеру національно-українського, тільки значно яскравішого і глибшого, ніж у минулому. Можемо бути певні, що момент національно-державний пануватиме над усіми іншими, бож тяжка досвідна школа московсько-совітського панування на Україні помогла нації викристалізуватись.

Разом з тим ненависть до сучасного окупантського режиму, кривди заподіяні ним українському народові в цілому, селянству та робітництву зокрема, спричиняться до того, що революція на початку набере безумовно характеру жорстокої помсти і нищення всього, що так чи инакше репрезентує окупанта. Можна припускати, що появиться сила різних повстанських ватаг і загонів, а з ними ватажків-отаманів. Треба лякатися поворотної хвилі неладу і хаосу. У совітському війську, що підляже тому самому процесові розкладу, почнуть творитися ті ж то вже було, українські відділи як і російські, що між собою ворогуватимуть. Не бачимо в пустелі політично-громадського життя, що її створив окупант, сил і людей, які могли би ці революційні процеси сконсолідувати і скермувати в державно-творче річище.

Уряд української Народньої Республики мусить бути готовий виконати це завдання, спираючись на всі місцеві державно-творчі елементи, та головно — організуючи військо. **Тільки якнайскорше зорганізоване військо дасть змогу опанувати всі анархічні елементи і провадити державний лад.** Тому відразу повстане у всій своїй ширині питання військово-організаційного характеру.

КОПІЮВАННЯ ЧУЖИХ ЗРАЗКІВ ТА ЕКСПЕРИМЕНТІВ.

В цьому відношенні маємо за собою великий досвід, в якому найбільше місця займає з одного боку **сліпе копіювання російських зразків** та з другого **дивачні експерименти.** Уже мало було власної питомої творчости, сперті на відвічних правдах воєнної штуки та пристосування до своєрідних реальних потреб нашої дійсности.

Наприклад починаючи з 1917 р. міністерство військових справ було організоване точно по російському зразку. В царській Росії військові центральні установи уявляли собою тяжку бюрократичну машину, яка впродовж 19-го століття розвивалась шляхом ступневої добудови і надбудови різних установ. Вся ця складна будова, оперта на безлічі російських законів, була відтворена в молодій Українській Державі.

12 бєльських фабрик
доставляє нам свої вироби. — Просимо оглянути наші 3 великі виставові вікна.
РАГЛЯНИ І УБРАННЯ МУЖЕСЬКІ
ПЛАЩІ І ЖІНОЧІ КОМПЛЕТИ
Якість і виконання ТІЛЬКИ першорядні
Оригінальні англійські непромакальні плащі.
„Повшехни Склад Одзєжи”

МАРКО ЧЕРЕМШИНА.

ЗРАДНИК.*)

I.

Осіння днина палає, аж на березині лист жовтіє і трубкою точиться.

Муха січе і кривавить маржину та спиває Ільзови з великих чорних очей.

Аби сльози не падали в пороси.

Птаха під крильми упріває і отвореним дзюбом собі холод робить.

На царинці половик убиває жайворона.

Ліс листом спиває сонце, бо сили потребує.

Аби студінь перезимувати, аби рости у весні, аби вітрові не датися та й аби війну перебути.

Бо війна корчує ліси, корчує села і озером сльози збирає, життя топить.

Зпід цього ліса дивиться на село Василева хата та й потерпає.

Бо назад плечей Ільфронт учинився.

Під самим лісом з другого боку до сходу сонця.

А за тими шанцями неприятель зарився в землю і надслухає.

Ворожила Василеві покійничка неня, що прийде рік падучий на птаху і гадля, — то аби син сокотився, бо то чорний гід.

Село дух із себе, дух у себе.

II.

Муха так утяла Василеву чорну корову, що корова звиріла. Виломила собі рог, бовтаючи головою по ялах, урвала курмей і побігла лісом настрічголов через військо, через шанці одні й другі, через дріт геть на Попадюківський верх.

Через час став неприятель метати гранати в самі шанці противника.

Командант кається. Скликає підстаршин і вояків та сварить за то, що не сперли чорної корови та перепустили зраду...

Чорна корова то був знак для неприятеля — кричить командант, а жовнірня біситься.

Зрада, зрада...

Паде бефель: знайти зрадника і повісити.

Біжить патруля просто на Василеву хату...

III

Гармати бють — горами хитають.

Василь косить коло хати отаву тай вгадує, що чорнейка забігла вже десь до жіночої нені у темну стайню.

Василиха сидить на отаві і плекає дитину.

Василь усміхається до дитини і питається подруги, чи їх жовнір не кидається від гарматних стрілів, — а Василиха плеще і цілує дитину та й хвалиться, що Ільфірко не страшків син, гармат не боїться.

Кидає Василь косу і гоцкає хлопця та радіє, що таке воно тверде, таке запечене, таке волохате.

— Хлопець, гей вовче, вивроку!

Входить патруля.

— Твоя чорна корова? — ломлють собі язик до Василя і справляють руками, як корова бігла.

— Так то моя корова, вона збишкалася, бо спека велика, муха тне, побігла в темну стайню до жіночої нені, або що?

Жовніри засміялися до себе і амить скували руки Василеві та й розглянувшися, схопили його гей зрубане дерево і несли під явір наперед хати.

Василь зразу думав, що жовніри на збитки його страшуть і для того не боронився, лиш усміхався та допитувався, що вони від нього хочуть.

Жовніри сміялися і показували на своїх шиях, що хочуть його повісити.

Тоді Василь зумівався і жахався та цілував неньці слова.

Василиха вп'ялила зір у жовніра і войкнула несамовито. Дитина на її грудях розплакалася.

Чорна як ніч гадка вдарила Василиху в голову.

— І ей, світку ти мій нещасливий, ви хочете його збити!

Василь глянув на подругу і на дитину мокрими очима.

Чорний туск сціпив його серце.

— Дай ко-ста, Марічко, дитину, най Ільприголублю.

Марічка ліворуч несла сина, а праворуч відривала мужа злюмезан жовніра.

Жовніри відтручували Ільштохаючи по соромах, а Василеві очі як ватра розсипали іскри.

— Мой бре, не поштуркуйте челядину.

Жовніри били його прикладами по голові аж кров чюріла, а Маріка гей вірниця боронила, кайлила, запаскою кров обтираючи.

Жовніра лють черленила, а Василя кров поченила.

Небіжка неня йому приндівася.

— Не бійтеси, нене, я з цего вийду.

Неня тримала його гарячу голову в студених руках і холодила сина.

Жовніри закинули курмей на явір та й заштморгнули Василеву шию...

Марійка мліється...

Одні його підносять, другі тягнуть посторонок.

*) Це оповідання, першим хотом незнане, найде до цього тому збірних творів М. Черемшини, який саме друкується у В-ві „Ізмарагд“.

ГОСПОДАРСЬКЕ ЗНАРЯДДЯ, ПАША, ЗБІЖЖЯ І СВЯТОЧНА ОДІЖ це велике майно кожного господаря, тому безумовно треба обезпечити його від огню та від крадежі-влому в

ТОВАРИСТВІ ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„Дністер"

у Львові, вул. Руська ч. 20, тел. 205-47.

Лише щойно на початку 1920 р. зроблено спробу цю машину упростити і простосувати до обставин. Але це була вже внутрішня революція, бо треба було змінювати встановлений порядок та рахуватися з амбіціями осіб, що займали певні становища. Приходилося годитись на ріжні компроміси, що мали дуже мало спільного з міркуванням доцільности. Рівнож так само, як у старих державах, речником інтересів збройної боротьби в уряді був міністр військових справ нарівні з міністрами інших ресортів, себто цілий комплекс військових інтересів, як певний ресорт, був залежний від згоди представників інших рівнорядних ресортів. Представникові військового ресорту, найчастіше військовій людині, далекій від усяких партійних комбінацій, було дуже тяжко, а часом і неможливо ставити в раді міністрів на належне місце потреби свого ресорту. Бувало, що навіть авторитет Говоли Держави, коли він цілковито згоджувався з міністром військових справ і підтримував його, був не всилі відповідно вплинути на рішення. Кожний з міністрів в першу чергу дбає про інтереси свого ресорту, крім того трапляються ріжні суперечки і недобрі персональні відносини. В таких обставинах доходило до трагікомічних випадків. Наприклад: а) літом 1919. року нічого не зроблено для забезпеки Дієвої Армії теплим одягом на зиму. Коли прийшли холоди, то почали шляхом насильних реквізицій вбирати з населення одяг. Було це запізно і дало мінімальні наслідки. Зате українська кооперація, у міжчасі дістала від уряду кількасот мільонів карбованців і могла в осені запропонувати Армії повила, крупи і т. п.; б) при обговоренні внеску міністра військових справ про виділення зі всіх прибутків державної скарбниці 95 прц. на „Воєнний Фонд", тобто на ведення визвольної боротьби, один з міністрів висунув контрпропозицію: „краще ці гроші, або половину їх, пустити на народню освіту, бо тоді для народу хоч щось корисного лишиться, а міністр військових справ всі ці гроші вистріляє в повітря".

ЯКА ПОВИННА БУТИ ОРГАНІЗАЦІЯ ВИЩОГО ВІЙСЬКОВОГО УПРАВЛІННЯ?

Тимчасом підчас збройної боротьби ціла діяльність уряду, всіх його ресортів та цілого державного апарату повинна бути підпорядкована **виключно інтересам збройної боротьби.** Уряд міністра військових справ мусить бути обєднаний з проводом у кабінеті, для підкреслення ваги військових справ; комплекс потреб збройної боротьби мусить бути не одним з ресортів, а фактичним і формальним, не декларативним тільки, обовязком цілої ради міністрів і кожного її члена; обовязком цілої ради міністрів має бути достарчити все необхідне для ведення збройної боротьби і створити для цього якнайкращі умовини політичні та економічні.

Крім того до компетенції голови ради міністрів, міністра військових справ (це був би його повний титул) належалиб справи військового законодатні і воєнного фонду.

Командуючий Армією мав би завдання, уживаючи всі дані йому живі і матеріяльні засоби, відповідно їх організувати; до його компетенції належалиб усі справи військово-адміністраційні та організаційні й оперативні. В початковому періоді збройної боротьби це є конечне і хто нає, чи досвід не вкаже за доцільне таку організацію залишити і далі на час боротьби та організації Держави. Командарм відповідав би перед Головою Держави за доцільне використання всіх засобів боротьби. Його відношення до голови ради міністрів міністра військових справ полягав би на реферуванні йому потреб Армії для задоволення.

Таким чином, нагорі повинні бути лише 2 відповідальні виконавчі чинники, що безпосередньо підлягалиб Голові Держави, який координував би їх діяльність. Для полекшення Голові Держави виконати ці функції мусіла би бути Рада Визвольної Боротьби, в якій він був би головою. Рада Визвольної Боротьби розглядала би і розвязувала основні проблеми визвольної боротьби під оглядом військовим, політичним і економічним, бож боротьба провадиться на фронтах: військовому, політичному й економічному. Командарм провадив би операції на власну руку по думці прийнятих спільно стратегічних рішень, що булоб найкращим здійсненням „симбіози" політики і стратегії.

Не будемо вдаватись у детальні подробиці, зазначимо тільки, що простий і ясний поділ функцій вгорі забезпечить справність апарату аж до самого низу. Взагалі мусимо у своїй організації виходити з реальних потреб ситуації, дбаючи про її простоту, справність і доцільність, а не користати з готових шабльонів, як це було хоч би з організацією військового міністерства. Необхідно теж організаційно повязати між собою армію і мін-ства, що працюватимуть на потреби армії. Це може бути здійснене через приділення до міністерств делегацій від командарма чи від служб армії — звязку, інтендантської, артилерійської, санітарної і т. п.

ВІЙСЬКОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПОМИЛКИ МИНУЛОГО.

Щодо організації військових відділів (самого війська), то минулий, надзвичайно ріжноманітний досвід спонукує теж до поважних рефлексій. Почалося у нас від самочинної організації в Києві з добровольців Богданівського і Полуботківського полку, українізації російських відділів та Вільного Козацтва. (Січові Стрільці — це окрема сторінка.) Не змогли вони оборонити України від першої московської навали (кінець 1917. і початок 1918. р. р.). Сталося це тому, що в бурхливих обставинах революції не були вони відповідно школені і ведені, як цього вимагають суворі регуляміни регулярного війська. Внутрішнє життя частин далеке було від норм, по яких живе справжне військо. Від самої гори до низу на це не звертали уваги, не вживали для цього ніяких засобів, все покладали на добру волю і революційний запал. Вищий командний склад з фахового боку не відповідав своєму призначенню і заокруг був загіпнотизований розвалом російської армії. Суд та екзекутива

ГАЛИЦЬКА КАСА ОЩАДНОСТИ

НАЙСТАРША ОЩАДНОСТЕВА ІНСТИТУЦІЯ — У ЛЬВОВІ — ОСНОВАНА В РОЦІ 1843

ОЩАДНОСТЕВІ КНИЖЕЧКИ З ПОРУКОЮ ДЕРЖАВИ

ЗАСЯГ ДІЛАННЯ — ЦІЛА СХІДНА ГАЛИЧИНА

ЗАМІСЦЕВІ ВПЛАТИ П. К. О. 500.193.

Василь вже під галузею гойдається, — вже лице синіє.

Але галузь ломиться і з Василем паде на землю.

Він схоплюється на коліна, відриває з шиї зашморг і паде лицем.

Під зеленим явориним гіллям плаче та синіє дитина.

Василеві світ темніє.

Отік-би велика плита на нього впала і йому голову розторощила.

Отік-би тверда кремінниця роздавила його Марічку і його дитину.

А от зпід кремінної плити видко Марійчину голову...

І діточе, мохнате тімя біля неї...

Все висовується зпід плити і діточі очі, гей дві чічці, усміхаються.

— Ти жиеш, опришку мій любий?

Він збирає всю силу, аби кремінну плиту з Марійчиної голови на бік відкотити

— Гей, Марічко любко!

Підоймався і рвався з землі, якби ланцами прикований.

То гора на ньому розсілася, все пропало...

Глипав білком на Марійку і дитину.

Пізнав Марічину твар і заревів ревом.

Маріка пробудилася в болю.

Дитина усміхалася.

Та усмішка підлітала, як біленька пташка і сідала на кутиках його уст і на його лиці костеніла.

Жовніри дали собі знак і обступили його лискучою крицею.

Тільки голих ножів

Роздався жіночий плач, що здрігав селом.

— Васильку мій, куда тебе ведуть?.

IV.

Видерли його з гнізда і провадили селом під острими багнетами.

Аби при дорозі на дужчій галузі задавити, аби не урвався.

Йшов кроком рівно з жовнірами і усміхався усмішкою, що замерзає і морозить життя.

Отави вяли на сонці, а військо селом холодів шукало.

Село німіло.

За ним ішла Марійка в рантусі білому.

Ні, то не рантух, — то її твар як біль біла, а на її грудях великий вінок.

Вона йде до шлюбу в кожусі білому, в киптарі вовнистому, в жовтих чоботях, палає на сонці позлітка.

Чому її вінок упав на груди, чому?

А може то лишень тінь її?

Коби йшла, коби цих дружбів не скидалася.

Йому ялося таких дружбів мати.

Такі пави навкруг нього.

А може він її зуритився?

Ні вона деревце на грудях несе.

— Марічко, а ти нащо поклала деревце в биcаги?

Сміх морозив дорогу.

А Марічка тулила до грудей дитину і голосила:

— А куди-ж я тебе виряжаю, Васильчику любий?

— За що берете мені газду з хати, нашо дитині дедю відбираєте?

— Хтож мені тепер талан приобріе, хто дитину приголубит?

— Ой ви гори кремінисті, чіму не лупаетеси?

— Ой ви гооми швидконогі, деж ви похована?

— Ой головко моя бідна, чіму не розсипаешси?

— Дитино моя люба, Андрійку мій маленький, ану йди на руки дедеви.

— Не пізнає тебе дедя, небоже, аби ї так дитина не пізнала.

— Таже це твій Андрійко, дитина твоя, наша надія, Васильчику, мій соколе любий.

Підносив сковані руки і намагався спіймати ту білу пташку, що йому на тварі сиділа.

Але та пташка перемінилася в його дитину, злопотіла крильцями і полетіла наперед нього.

З білих крильців стікала кров на дорогу.

Ввесь задрижав і скочив наперед як ранений лев.

Біг і скованими руками ловив дитину.

Вояки розступилися в один ряд, вхопили крісси на груди і цілили просто в нього. Карабіни гримнули, Марійка зойкнула, гори то повторили, а Василь повалився насеред дороги такий усміхнений, гейби пестив свою дитину.

Гейби кинув косу на косовиці і ліг на спочинок...

— Чіму не говориш, Васильку, чи я тобі надоїла?

— Чи я тобі світок загаїла?

— Чи може ти тісареві хлібець перев?

Андрійко досягнув дедю ручками і накрив його рани пальчиками, як прутчиками квітів.

А з делі чюріла посока і дитині ніжки красила.

Най цвіт у керві бродить, най сонце в керві свій образ видить.

Марійчині плачі розлетілися зозулями понад село і сіяли тривогу.

Але вояцькі кулі їх доганяли і наскрізь пробивали.

Центральний Кооперативний Банк
„Краєвий Союз Кредитовий" у Львові,
вул. Третього Мая 15.
приймає вклади ощадности і як централя кредитова для українських кооператив усіх видів дає кредити на піднесення господарства і промислу

повсім не діяли, ніякої контролі згори не було. Але всеж з невеликих решток тих частин, що складалися з досвідчених вояків дійсно доброї волі і патріотично настроєних, витворилися кадри — зав'язки частин Запоріжської дивізії, потім корпусу, в 1919. р. оперативної групи і в 1920. р. знову дивізії. З того самого часу походить кадра Січового корпусу. Зукраїнізовані російські відділи зникли без сліду. Як бачимо, перетривали лише відділи, при формуванні яких рішали моменти: національний і фаховий.

Період гетьманату загальмував природний розвиток українського національного війська до рівня регулярної армії. Дві сині дивізії були розформовані, сіра дивізія демобілізацією здесятикована. Запорожцям і Січовим Стрільцям унеможливлено розвиток і доведено їх до стану животіння. Це був злочин ген. Скоропадського, який можна поставити нарівні з національною зрадою, що її допустився в листопаді 1918. р. актом про скасування суверенної української державности.

У сформованих за гетьманату кадрах 8-ми корпусів і Сердюцькій дивізії в Києві командуючий склад не був національно-український. На першому місці поставлено фаховість і тим самим усунено рушійну силу для розвитку тих частин — національний ентузіязм. Наслідком того було те, що в часі 2-ої української революції (повстання Директорії) ці кадри зникли, а козаки Сердюцької дивізії перейшли здебільша в склад Січового Корпусу.

З повищого бачимо, що: а) занедбання спершу військово-фахового моменту та засад правильної організації війська привело до небоєздатности війська, але всеж національний ентузіязм зберіг бодай кадри для розвитку частин, що перетривали ввесь час боротьби; б) занедбання в організації війська національного моменту було злочином і мало найшкідливіші наслідки. Ясно, що правда полягає в рівновазі, в гармонійній сполуці тих обох моментів. Властиво дальший розвиток нашого війська уявляє собою боротьбу тих двох моментів та тенденції добути гармонійну сполуку.

На початку періоду Директорії пережили ми потурання стихійному процесові творення з ініціятиви окремих людей найріжноманітніших відділів, з яких частина раніше чи пізніше зникала, частина сталава знаряддям в руках амбітників отаманів, які мали на увазі тільки власні аспірації зі шкодою для держави. Далі, приблизно з квітня-травня 1919. р., бачимо схоплення того процесу в певні організаційні рямці, все зростаючий поступ, хоч з деяким часовим відхиленням, в утривалені засад національної **регулярної армії.** Наслідком того поступу було те, що до примусової переви у збройній боротьбі склалися вже міцні відділи, зі своїми традиціями та індивідуальними рисами. Навіть тепер, по 17-ти роках еміграції, наш вояк дорожить своєю приналежністю до тої чи іншої частини.

ТІЛЬКИ НАЦІОНАЛЬНА РЕГУЛЯРНА АРМІЯ!

Здобутий в минулому досвід яскраво вказує, що коли прийде слушний час, мусимо зясувати собі цілком ясно, що будемо творити **національну регулярну армію,** в рамах передбачених певним пляном, твердо дотримуючись засад, що їх усі народи виробили у збройних зударах. Ніякі експерименти, ніякі ідеї, що не звязані з виробленим пляном, не можуть мати місця. Всякі повстанчі загони повинні знайти місце у зорганізованих рамах Української Армії. Організація окремих відділів може лише відбуватися з волі і під контролею командування армії, а не з приватної ініціятиви, або з ініціятиви якихбудь інших державних чинників.

Всякі свавілля мусять бути ліквідовані силою. Бажаним булоб, щоби розвиток армії відбувався органічно з основних наших кадрів. Хоч обставини на Україні під оглядом зросту національної свідомости без порівнання тепер більш сприятливі ніж у 1917. р., але сумнівно, щоб зукраїнізовані частини совітської армії відіграли поважнішу ролю, ніж у недавному минулому зукраїнізовані російські відділи. У всякому разі, для цього потрібні будуть спеціяльні адміністраційно-організаційні заходи. Ввесь контингент українських старшин і підстаршин совітської армії, що прийде до нас, мусить бути використаний по певному пляні.

Треба сподіватися, що в акції злютування ріжних контингентів в одноманітну регулярну армію не забракне випробованих кадрів. Тут знайдуть собі місце не тільки ветерани б. Армії УНР, а так само з б. УГА. Ті ріжниці, що ділили обидві армії і довели до трагічних подій в листопаді 1919. р., тепер — через еволюцію всеукраїнської політичної думки — в значній мірі затерлися.

СТОМАТОЛЬОГ-ДЕНТИСТ
Д-р Ст. Дмоховський
ЛЬВІВ, УЛ. СИКСТУСЬКА Ч. 35.
Лябораторія рент.-технічна
год. приймання 9—12, 3—6.

БРАК ЗАСОБІВ БОРОТЬБИ ТА ЗОРГАНІЗОВАНОГО ЗАПІЛЛЯ.

Характеристичною рисою минулого був брак найелементарніших засобів боротьби. Після вичерпання прифронтових запасів російської армії в часі великої війни, не було припливу цих засобів зовні при цілковитій відсутности продукції їх на своєму терені. Засоблення війська в найпотрібніші речі, не тільки для того, щоби битися, а навіть для життя — було Ахіллесовою п'ятою. Як окремий вояк, так і ціла армія часом були подібні до пса, який якось собі мусить давати раду і мусить знайти собі їжу та схоронище. Гасло „якось воно буде" повинно зникнути. Наша майбутня армія мусить бути не тільки вивінована в усі потрібні засоби модерної техніки для боротьби, але мусить бути забезпечений безперервний приплив для неї всіх цих засобів зовні і налагоджена можлива продукція на своїй території. Це повинно бути одно з найперших, найпильніших завдань цілої нашої політики і дипльоматії. Позитивна розв'язка цього завдання вимагатиме великих фінансово-економічних жертв від України, але вони ніколи не будуть завеликі в порівнанні з важливістю належної забезпеки Армії для визвольної боротьби.

Характерною рисою в минулому була також відсутність адміністративно-військової організації запілля. І тут сліпо йшлося за російським прикладом і не було власної творчости до весни 1920. р. Тоді міністр військових справ в передбаченні можливостей, що відчинялися у звязку з переговорами з польським урядом, почав здійснювати розроблений на початку 1920. р. план організації запілля. В основу покладено систему, що мала місце в Німеччині, у Франції, Японії та в інших краях: це організація військово-територіяльних одиниць, повязаних з частинами Дієвої Армії, т. зв. запасові бригади. До менту заломан-

---

МИХ. РУДНИЦЬКИЙ.

Німецька повість про Петлюру.

(Heinrich Koitz: „STILLES LICHT — GELIEBTES LAND..." Roman. Paul Neff Verlag, Berlin. Стор. 366).

Маємо перед собою повість німецького автора про геройський порив Симона Петлюри. На реклямовій паперовій перев'язці видавництво так інформує читача про зміст цієї книжки: „Поет змальовує незвичайно драматичну боротьбу, яку вели чоловіки та жінки України від 1917 до 1920 р. за волю свого народу. Але вона залишається їм тихим світлом далекого суєіря. Провідник повстань — у свій час пристрасно оспорюваний, нині вже легендарна індивідуальність, зростає завдяки безупинним пригодам серед смерти та любови до великої людини, що у безнадійности ще живе надією і переможений починає своє діло наново."

Кинете оком на обгортку, глянете на внутрішню її вистілку — з мапами України і схнете з туги: коли це ми зуміємо видати з таким мистецьким хистом звичайну повість?! Не маєте ніякого сумніву щодо намірів її автора. Гайнріх Койтц — дослідник европейського Сходу пише про історичні події, які знає. Чи він був їх свідком чи тільки використав матеріяли — невідомо. Та відчуваєте з перших сторінок, що побував на Україні і знає її географію.

Це перша його повість. Повість — історична, бо автор ставить собі передовсім за завдання змальовати боротьбу народу серед реальних, відомих подій, ствердженних історією. У повісти скрізь відомі нам прізвища, Юнаков, Сальський, Ткаченко, Швець, Макаренко, дарма що не всі відповідають дійсним особам. Для українського читача це перша мала несподіванка. Симон Петлюра називається в повісти Симон Безручко; зате інші члени Директорії мають власні прізвища. Опанас Андрієвський це вчений професор, який їде боронити справи самостійности України в Париж; — такого, як відомо, не було. Такі прізвища як Михайло Лозинський або Вітик мають особи зовсім інші, ніж ті, які нам відомі. Наші військові зможуть сами перевірити, чи те, що робить Павленко, Петро Бубела або Марко Болбочан відповідає більш-менше історичній правді. Для читача повісти, передовсім німця — це зовсім байдуже. Він не помітить теж, що один із наших старшин має на прізвище тільки „Федь".

Нелегко сказати кількома простими словами про враження після такої повісти. Читаючи її ввесь час відчуваєш, що писала її людина щиро захоплена нашими поривами і жертвами. Автор хотів триматися яко мога близько дійсних фактів і змальовує поодинокі етапи наступу та відступу українського війська у боротьбі з большевиками. Його головна увага зосереджена на особі головного отамана і головна дія заведена до боротьби за Київ. Оповідання пливе спокійно, картини передані совісно з тою німецькою докладністю, яка розбуджує в нас подив у наукових працях.

Ось військо йде вперед, далі підготовляється до бою, чути гармати, — вже і сам бій... та все це більше оповіджене, як змальоване. Крім назв місцевостей, прізвищ і кількох технічних слів — дуже мало тут в описах побуту української землі, її запаху, її своєрідної краси. Ще менше української психольогії мають виведені дієві особи. Чи вони справді дієві? — і в цьому починаємо сумніватись. Великі трагічні чи радісні події чергуються занадто механічно, — не бачимо поза ними тих пружин, що справді рішали про успіхи та невдачі української армії. Німецький читач не довідається з такої повісти нічого про справжні причини визвольного зриву; — мусить повірити авторові на слово, що такого-то місяця такого-то року Україна рішила скинути вікове московське ярмо.

Сам Петлюра не має ясно зазначеної індивідуальности, дарма що автор силкувався наділяти його якнайкращими прикметами характеру та ума. Він, як і інші наші земляки, фільософує в думках чи на словах занадто по німецьки. Ось зразок такої фільософії:

„Симон поринав в усіх суперечностях, що походять із наболілої глибини нездійсненних бажань народу. З законів світа ніхто не може перемогти, — мусів би знищити сам світ. Закони? Основним законом усього життя є той, що у світі мусить панувати лад. Лад із середини. І серед терпінь. Чи тому, що довкола кожного простягнувся обруч темряви, чи тому, що єдиним обовязком стає пробити мур сумнівів? А шлях, що веде у царство щораз вищого ладу?

„Кожна дитина у блаженному тілі виходить від первопочинів із нестримною швидкістю, щоб перейти всі зупинки природи..."

І тут приходить на цілу сторінку не дуже вдале порівнання розвитку дитини з розвитком народу, що відкриває „таємницю істнування" мусить призбирати „всі речі", щоб запанувати лад часом.

Наші діячі та вояки фільософували багато, може більше, як німці на своїх ділових засіданнях і на полях бою, але саме цієї фільософії не схопив Гайнріх Койтц ні на одній сторінці своєї довгої повісти.

Здавалось би, що ця повість написана в дусі модної т. зв. die neue Sachlichkeit, де проста, ясна аналіза фактів та осіб заступає гру уяви. Та — ні; історичні факти заохочують автора до ліричних пасажів, дієві особи — замрячені, всі подібні одна до одної.

Маємо тут спробу загально вживану повістярами, щоб оживити сюжет: поруч головного отамана виринає часто жіноча постать молодої дівчини — Дарії Мартос. Вона щось ніби шеф контрозвідки, при цьому — учасник нарад у штабі, опікунчий янгол отамана — особа, видно, таємнича, але вона не робить нічого таємничого, ні — як на такі обставини та таку ролю! — нічого незвичайного. Навіть її кохання та терпіння якесь примеркле, замазане.

Чи чули Ви вже

найновіші мельодії Івана Сайка та його хору на кружках „СИРЕНА“?

ня фронту на Україні під ударами Будьонного сформовано 6 запасових бригад, через які й мала бути переведена мобілізація. По виході за Збруч ці бригади, розташовані в запіллі, мали закінчити свою організацію і підготовитись до виконання властивих своїх завдань по повороті на Велику Україну. Однак наслідком жалюгідної кампанії одної політичної партії (Н.-Р.), яка вела демагогічну політику з особистими амбіціями, ті запасові бригади були „для добра Діевої Армії“ розформовані. Після успішного переходу нашої армії разом з польською в наступ 14. IV. 1920, була змога гнати розбитого, здеморалізованого ворога скільки хотілося, але командарм припинив наступ перед осягненням районів, що були охоплені повстанням, бо при продовжуванні наступу позаду лишилась би велика територія, нічим не занята і сама Діева Армія не всилі була би перепровадити мобілізації. Тимчасом 6 остаточно зорганізованих запасових бригад, розділених по цілій території, уявлялоб собою широкий мобілізаційний апарат, що дав би змогу Д. Армії звернути свою увагу виключно на фронтові операції. З певністю можна сказати, що навіть на тому фронті, на якому тоді спинила свій наступ наша армія, події не набрали би такого катастрофального обороту, якби в запіллі стояли ті самі 6 запасових бригад.

Нездійснений тоді план організації запілля в засаді залишається актуальний і для майбутньої боротьби і мусить бути реалізований з самого початку.

Наведений приклад надзвичайно характеристичний для відносин, в яких внутрішні партійні комбінації відбивалися на чисто технічних військових справах. Покійний Головний Отаман у своїй статті у 1-му числі „Табору“ окреслив це як „практику політично-охльократичних впливів в справі персональних змін військового управління“. При поданій вище схемі організації вищого керівництва визвольної боротьби, такі явища булиб виключені.

У тактично-оперативному відношенні нашу Армію характеризують здібність до маневру, руху і діяння на широких просторах. Ця прикметність мусить бути в майбутньому захована і розвинена. Можна бути певним, що при належній забезпеці технічними засобами та організації, про яку ми казали вище, цінні прикмети українського війська виявляться ще яскравіше та дозволять Українській Армії добути остаточну світлу перемогу.

У травні 1937. р.

В. КУЩ, Ген. Штабу, Генерал-Хорунжий.

П. КАРМАНСЬКИЙ.

ЖЕРТВА.

ТИ ЙДЕШ, МІЙ СИНУ? ЩОЖ? ІДИ ЗДОРОВ.
ТЕБЕ СПИНИТИ Я НЕ МАЮ ПРАВА.
ДАРЕМНИЙ ЖАЛЬ, ЯК СЛУШНА КЛИЧЕ СПРАВА,
ЯК З УКРАЇНИ ВОРОГ ТОЧИТЬ КРОВ.

ТВІЙ БАТЬКО ВІК СВІЙ СКОРОТАВ В ЯРМІ
І ВМЕР, НЕ ЧУВШИ ПОКЛИКУ: ДО ЗБРОЇ!
А НИНІ ЗВІДКИСЬ ВЗЯЛИСЯ ГЕРОЇ
І РВУТЬСЯ ПУТА В ВІКОВІЙ ТЮРМІ.

З МОГИЛ ВІЙНУВ ЛИЦАРСЬКИЙ ДАВНИЙ ДУХ,
ВОСКРЕСЛИ СОТНІ, ЛОПОТЯТЬ ПРАПОРИ
І ПІСНЯ ВІРИ ВЄТЬСЯ ПОНАД БОРИ;
ГОРИТЬ ЗАВЗЯТТЯМ ДАВНІЙ СЛАБОДУХ.

ІДЕШ ВЖЕ СИНУ? ЩОЖ... ІДИ ЗДОРОВ!
Я РАДУЮСЬ, ХОЧ СЕРДЕНЬКО ЗРАНЕНЕ,
ТА ТЯМ СОБІ, ЩО ТИ ОДИН У МЕНЕ...
А ЗРЕШТОЮ... ПРЕЧИСТА ТВІЙ ПОКРОВ.

ЦІЛУНОК НЕНІ ВЗЯВ І БЕЗМІР ПІЛЬ
ВХОПИВ ЙОГО, ЯК ЧОВЕН МОРСЬКІ ХВИЛІ,
А МАТИ ВПАЛА У НІМІМ БЕЗСИЛЛІ
І ПРИГОРНУЛА Д' СЕРЦЮ ЛЮТИЙ БІЛЬ.

1915.

Світла й тіні боєвих чинів.

(КОРОТКИЙ СХЕМАТИЧНИЙ НАРИС ХОДУ ВОЄННИХ ПОДІЙ).

Події 4-літнього останнього періоду боротьби за визволення (1917—1921 рр.) ще не знайшли свого історика, що в повній суцільності та можливій обєктивности*) подав би нащадкам цілий хід героїчного чину нації. Тому, щоб зясувати світла й тіни боєвих чинів, необхідно устійнити насамперед загальний малюнок (схему) тих чинів і на ньому відшукати ясні і темні місця. Але мусимо ще перед тим встано-

*) Покоління, що творять історію, не можуть про неї писати, бо не втихомирились ще в них пристрасти близького чину“ (Г. Ле. Бон — Enseignements psychologiques de la Guerre Europeenne“, Paris.)

Виринає питання: чи варт булоб цю повість перекласти на нашу мову? У перекладі в нас може вона моглаб стати патріотичною лектурою, і то не дуже цікавою; при цьому читач мусів би забути про правдиві прізвища, якими автор поохрещував інших людей. Барвистої картини та воєнної динаміки повість не дає. Тужиш над нею за Вальтер Скотом. А коли згадаш бувім-то „нову речевість“ — тужиш за Фльобером, може ще більше за Стендалем — з його простим, ясним стилем, що передає виразні обриси предметів і вчинків.

Такі близькі нам події краще булоб змальовувати у формі репортажів. Наївний малюнок революційних подій на Україні в 1919 р., зроблений братами Таро, які кажуть нашим козакам співати „Стєнку Разіна“ таки цікавіший, живіший, більше привабливий. Французький метткий репортер, що не знав ні краю ні його мови, а має відкриті очі та вухо — вміє завсіди написати цікавішу повість, ніж німецький учений на підставі кабінетних матеріялів. Маємо враження, що Гайнріх Койтц не мав при праці над своєю повістю дорадника-українця, що був би йому звернув увагу на деякі неточности, а то й просто постачив відповідний матеріял: саме ті подробиці, з яких мов з мозаїки складається образ, що грає ріжними колірами.

Найприкріше вражає сам заголовок книжки. Шевченкові слова „Світе тихий, краю милий...“ Койтц зрозумів так, що „світ“ це світло (мабуть з московської) і на цьому навіть побудував деякі свої ліричні місця про далеке світло — волі. Так само недоладно причіплена цитата із Сковороди до Петлюри і неодна назва місцевости перекручена...

Зате можемо радуватись, що чужинці починають писати повісти з нашої історії. На жаль усе ще пригадується нам доба, коли Україна була звязана в европейській літературі з модним Мазепою чи пак його „татарським (!) конем“.

вити нашу думку про питання, щодо яких існують тепер два протилежні погляди. Маємо на увазі т. зв. обставини.

ТУГА ЗА УКРАЇНСЬКИМ НАПОЛЄОНОМ.

Наполеон, синтезуючи досвід воєнного мистецтва з найдавніших часів, ствердив, що „на війні панує обстанова“. Тому, пильно уважаючи на неї, він дав зразкові операції. Цілком зрозуміло, що його невдачі (війни в Еспанії та Росії) викликані були якраз занедбанням того принципу. Тепер доводиться чути (частіше — від молодшого покоління), що забагато говоримо про „несприятливі обставини“, бо „обставини“ (себто „обстанову“ в розумінні військовому) повинні ми були самі творити, та що причиною того, що ми в рр. 1917—21. не вибороли собі власної держави, був брак українського Наполеона (дехто має на думці Мусоліні або Гітлера). Багатовіковий досвід історії стверджує, що великі люди всіх часів і народів (Олександер Македонський, Ганнібаль, Юлій Цезар, Наполеон) приходили тоді, коли була відповідна обстанова для вияву їх генія. Тож і Наполеон прийшов до влади не в 1789. р. (як і Мусоліні та Гітлєр — не у 1918. р.), а вже тоді, коли мав якесь ім'я, військо за собою і втому суспільства від страхіть революції. Великі люди влучно використовували обстанову, усуваючи невигідні її моменти та побільшуючи скількість корисних для себе умовин, але вони не творили цієї обстанови із первісного хаосу, бо здібний творити це тільки — Всемогучий. Тому глибоко віримо, що в свій час прийде й український Наполеон, але не з числа тих, хто має лише безмежну амбіцію, а з тих, хто цілою своєю діяльністю (зосібна на чолі бою) докаже, що йому це належить. Щож-до вождя сучасного періоду, як Мусоліні та Гітлєр, то, гадаємо, шкода сил і часу прагнути до того, бо кожний нарід має окрему вдачу, будову й традиції, та копіювання чужих зразків — справа безнадійна.

ВІД ГРУДНЯ 1917 ДО ПРИХОДУ У. Г. А. НА НАДДНІПРЯНЩИНУ.

Початок збройної боротьби за визволення датуємо груднем 1917. р., коли большевики захопили Харків, а далі Полтаву й Чернигів. Ворожа навала ступнево опановувала Лівобережжям і бій 29. січня 1918. р. під Крутами, де шлях до Києва заступила ворогові горстка молоді високих та середніх шкіл, став першою болючою поразкою визвольної боротьби. Облога й здобуття київського арсеналу (1—4. лютого 18 р.) під безпосередньою командою бл. п. С. Петлюри (тоді — к—ра Гайдамацького Коша Слобідської України) була першою блискучою перемогою над переважним у силах ворогом, що боронаться в справжній стародавній фортеці-арсеналі, яку, три місяці тому, не могла здобути від повстанців 10-тисячна російська залога Києва.

9. лютого, після 10-денних боїв, військо разом із У. Ц. Радою залишає Київ. Ще перед тим, до 15. січня, большевики займають Катеринослав й Олександрівськ (Запоріжжя); ціле Лівобережжя знаходиться під владою ворога. В цьому періоді боротьби існували лише зародки українського війська, що, роскидані на великому просторі Лівобережжя, не могли оборонити його перед ворожою навалою, попередженою розкладовими гаслами комунізму. Підчас відвороту до Житомира й негайно після повороту до Києва (28. лютого) частини переорганізувалися і з них повстали: Запорожська дивізія (пізніше корпус) і полк Січових Стрільців; на Волині закінчувалося формування двох Синіх**) та одної Сірої дивізії. Запорожці займають Лівобережжя і Крим; Чорноморська фльота 29. квітня підняла український прапор.

Підчас гетьманату — перерви визвольної боротьби — розпочали організацію армії на нормальну міру. Створили кадри 8 корпусних округ, що розпорошились в часі національного повстання проти гетьмана, коли той оголосив федерацію із білою Москвою. Це був жорстокий удар для справи організації армії, але удар конечний, без якого сьогодні сама ідея визвольної боротьби стала би, можливо, напівзабутою легендою.

Тому Армія У. Н. Р., після повалення гетьманату, складалася з численних відділів різнонаціонального складу. Розпочинається переорганізування її. Обставини — війна на всіх кордонах: на півночі та сході — москвини, на півдні Махно та Григоріїв, на заході війна з Польщею. Большевики, що ще підчас пересправ у Києві за гетьманату робили збройні напади на північному кордоні, відразу скористали з відходу німців і в кінці листопада 1918. р. посунули на Лівобережжя. Розкидані вздовж кордону

**) Були обезброєні німцями у квітні.

При впертих запорах полекшу всім, що терплять принесе „H O M O L“, парафіновий лікувальний олій, краєвий препарат.

Найкращу вудженину, добре мясо і свіжі товщі
дістанете завжди у мясарських крамницях
„ЦЕНТРОСОЮЗУ"
Ринок 2, Зибликевича 2, На Байки 8.
Личаківська 50, Жовківська 175,
Кентшинського 21, Замарстинівська 36.
ВОВИ 34—50

залоги Сірої див. та корпусів Січових Стрільців і Запорожського вперто оборонялись, але головна зброя большевиків — комуністичні вибухи в запіллі та лиха робота Махна і Григор'єва — унеможливлювала оборону. Розпочався період війни „по залізницях", коли великі простори примушували вести оборону, ввесь час залізницями пересовуючи залоги з одного місця в інше, більш загрожене. Набирає величезного значіння боротьба за залізничі вузли, за які тижнями йдуть вперті бої. На поміч ворогам приходять внутрішні вибухи — в березні Волох намагається зруйнувати Запорожський корпус, пізніш повстання Оскілка руйнує Північний фронт. Ввесь розлогий фронт боротьби охоплюється з півночі й півдня, з заходу натискають поляки й північна запекла боротьба має ніби закінчитися у Збруча, де перехрещується з півдня Наддніпрянської й Галицької Армії; на щастя прибуває з Румунії, хоч і без зброї, Запорожський корпус.

КАТАСТРОФА ТА ЗИМОВИЙ ПОХІД

В цій критичній ситуації розпочинають наступ на Проскурів Запорожці і Січові Стрільці, на Бар — 2-а дивізія (Січ.) і на Могилів — 3 див., поширюючи район для приходу Галицької Армії. Джерела постачання зброї й вогнеприпасу — те, що здобувається боєм. Далі, разом із Галицькою Армією, наступ продовжується вже на Київ. Ворог вперто боронить Жмеринку — його центральний вузол для перегрупування військ. Вкінці зламано й цей опір, здобуто Жмеринку, Вінницю й Житомир — шлях до Києва відкритий. Ціла операція забезпечується боями 3. див. і Волинської групи у Вапнярки —Рудниці—Козими — головний шлях відвороту большевиків від Чорного моря. 30. серпня здобуваємо Київ, але підступний напад денікінського війська й небажання командування защити столицю боєм в ній, примушують нас залишити Київ і повернути фронт на південь — проти нового ворога, що, спираючися на Антанту, хотів лише використати наступ нашого війська на Київ, не визнаючи самостійности України. В міжчасі південна большевицька група використовує розкиданість київців у Голованівська й відкриває собі шлях на Христинівку й далі на північ у коридор, що повстає між українським і денікінським військом. Виснажена Вапнярська група вже не всилі затримувати ворога, але підходять Запорожці й розпочинають наступ на Балту. Успішний спершу наступ заламується, не витримують бригада У. С. С. і київці на Бузі; починаються знову вперті бої за Вапнярку. Відчувається брак активности з боку Галицької Армії, и ступає новий внутрішній вибух — У. Г. А. переходить на бік Денікіна. Сильний тиф десяткує Армію, позбавлену ліків і теплої одежі, морози серединя листопада збільшують втрати. Відворот на Могилів і Проскурів: арієргард — 3 порожці. Новий внутрішній вибух-повстання Волоха — знову зменшує боєву силу Армії, що після останнього вперого бою у Староконстантинова, досягає трьохкутника Н. Миропіль—Люб р—Шепетівка. Знову критичний момент, як і в трав і-черв ні, але Армія ще раз дає доказ безприкладної відпорности — починається нова сторінка її історії — Зимовий Похід.

6-го грудня, доказ чуючи підчас руху переорганізування, Армія вилається в коридор між червоними й білими москвинами й виходить в запілля білих. Пять місяців оперує вона на ворожих тилах, перерізуючи Правобережжя з Волині до Херсонщини, переходить і на лівий берег Дніпра — на Полтавщину. Вона руйнує запілля Денікіна, що починає котитися до моря, підносить дух населення та відпорність його проти червоних, організує на місцях владу У. Н. Р. і своєю чинністю стверджує, що Народ Український не визнає ані червоних, ані білих окупантів і не припиняє з ними боротьби.

Вже всім відомі ті жертви, що понесло військо, яке оперувало без бази, тримаючи при собі все, що чинній армії необхідне, здобуваючи зброю та вогнеприпас від ворога й возячи при собі ранених та хворих. Найбільший з боїв — за Вознесенське, що дав війську переправу через Буг і базу із зброєю та матеріялами та відкривав шлях до Одеси, але командування, маючи відомості про угрупування нашого війська в районі Могилева і про намір Галицької Армії відірватися від спілки з червоними, повертає на північ. Після впертих боїв у Вапнярки й Мясківки Армія зеднується 5. травня 1920. р. у Ольшанки-Писарівки з частинами 3-ої дивізії. Після 152 діб перебування в боєвій готовості (з них — 50 днів боїв) Армія готова продовжувати боротьбу.

ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ НАСТУП І ВІДСТУП.

Ще перед тим (25 квітня) розпочався наступ польських армій разом із 6-ою та 3-ою дивізією. Заскочені цим наступом, москалі не ставили впертого опору, залишаючи силу майна та полонених. 7. травня зайнято Київ; спільний фронт проходить від Ярута (на Дністрі) на Липовець, Сквиру, Білу Церкву до Трипілля й далі Дніпром до Прип'яті з передмостовою заслоною в Дарниці. Напружено працює військове міністерство над організацією армії, що має мінші 6 стрілецьких, 1 кулеметну й 1 окрему кінну дивізію, та над її поповненням (6 запасових бригад).

7 червня червона кінnота, після трьохденного бою, прориває польський фронт на південь від Сквири й наступає на Бердичів. Починається відворот від Києва. 6-а дивізія діє в складі 3-ої пол. армії і між 20. і 31. серпня боронить Замостя. Діюча Армія затримує ворога на берегах річок Русава, Мурафа, Лозова, Збруч, Серет і Стрипа. В ніч з 3. на 4. липня червона кінnота прориваеться через фронт 12 пол. див. і простує на Проскурів. Під Чорним Островом потяг 1-го ген. квартирмайстра оточений ворогами. Полк. Мишківський організує оборону й відбиває напад, але, ранений кулею, вмирає в Тернополі.

Кінnота Будінного в дальшому наступі простує на Львів. Відділи її 18—19. серпня перерізають залізницю зі Львова на Станиславів і Стрий. Діюча Армія тратить боєвий звязок з армією польською і відходить, згідно з директивою, за Дністер, по якому й займає фронт 24. серпня. До Армії повертається 6-а стр. дивізія. Намічається плян виходу на лінію середнього Буга з оволодінням Вінниці, Жмеринки й Вапнярки.

В ніч з 14. на 15. вересня форсуємо Дністер в районах Городенки, Нижнева та Езуполя й розпочинаємо наступ: праве крило — вздовж Дністра, ліве — на Проскурів-Вінницю. Ввесь час домимо ліве крило ворога, що змушує його до хуткого відвороту. Лише на лінії Кам'янець-Проскурів він починає ставити вперший опір. На 19. жовтня Армія виходить на фронт Ярута, Шаргород-Лідинка, де й зупиняється примусово — бо приходить польсько-совітське завішення зброї.

В тилу Армії йде гарячкова праця: мобілізація, закуп коней, урухомлюються фабрика й шкіряні робітні, реперуеться зброя. Гостро відчувається брак рушниць і набоїв (американські рушниці прибувають до Волочиська напередодні відвороту за Збруч)

Наступ намічається на 1., але відкладено на 11. листопада. Армія поділена на 3 групи на фронті й армійську резерву. 1-го листопада між 7 і 8. годиною ранку, червона піхота прориває фронт правої групи (3-а залізна й 1-ша кулем. дивізія) в районі Березовиця, а кінnота простує на Могилів і Лучинець. Після кількох контр-наступів частини Правої й Середньої груп відходять до одного переходу. На другий день переходять частини Середньої групи, армійська резерва і Ліва група. 5 діб точаться вперті бої, збивають ворога, захоплюють полонених і здобич, але 15. листопада ворог прориваеться й у Держанці. Резерви вичерпано. Намічено відхід на лінію Сатанів—Чорний Острів—Миколаїв, на якій Армія й осереджується 20. листопада. Ворога затримано, але він прориваеться через звільнену польським військом демаркаційну смугу в районі Миколаєва; кінnота його простує на Волочиська. В таких умовинах Армія примушена перейти за ріку Збруч, що й сталося 21. листопада під захистом кінних частин, що ввесь день відбивають напасти ворожої кінноти. 12-добова листопадова операція закінчується...

Кампанію 20. року, що вселяла була спільно з польським військом на підставі активної умо-

Дрозд Львів
Консерватор
безконкурсовий засіб до консервування конфітур, соків, маринат і т. п.
Дістанете у всіх крамницях

ви, Армія У. Н. Р. розпочала зараз по закінченню Зимового Походу. В часі відвороту вона стримала наступ лівого ворожого крила і дезорганізувала його контрнаступами, а потім — наступом від Дністра. Але залишена на власні сили, не могла зробити неможливого — подолати ворога, в багато разів сильнішого числом і матеріяльними засобами. Своїми чинами вона ще раз ствердила волю свого Народу до незалежности й залишила рідну землю, не схиляючися перед окупантом. Бо, як висловився Данте, „Ліпше під голим небом думати про вищі правди, ніж без чести повернутись до Батьківщини"...

НЕМА ЛІНІЇ МІЖ УСПІХАМИ Й НЕВДАЧАМИ.

З цього схематичного нарису про хід подій визвольної боротьби можна лише приблизно уявити собі той багато разів перехрещений тернистий шлях Армії У. Н. Р., який перейшла вона, намагаючись вибороти власну державу. Рясно вкритий лицарськими могилами цей шлях до волі. Зробити в газетній короткій статті поділ подій на найбільші перемоги та найбільші поразки, себто тих подій, що більша частина їх ще не досліджена науково, покищо дуже важко та й ризиковно, бо інколи дуже ефектовні успіхи з вищкового погляду менше вартні від ніби незамітних; бувають теж невдачі, при яких всетаки великою славою вкривається армія.

Українська Армія ввесь час мусіла організуватися підчас боїв або маршів, мусіла здобувати собі боєм зброю, муніцію, ліки, одяг. Без віри в перемогу вона булаб розторощилася ще в літі 1919 року, коли її притиснули — з двох боків — до Збруча, або восени — в Любарського трьохкутника. Армія, що майже цілий 1919 рік (11 місяців) мала або бої або марші (відпочинок за цей час на кілька день був максімумом того, що мали частини) найшла сили для нового напруження — 6-місячного Зимового походу, а зараз після нього — для кампанії 1920. року. Тому та Армія дала все, що може дати військо. Тому, беручи ще під увагу, що на боєвих чинах ввесь час заважували два чинники: моральний — комуністична зараза та авантурницькі виступи, що були часто безпосередньою причиною руйнації фронту, та причина матеріяльна — брак відповідного забезпечення війська, годі переводити точну лінію між поразками й перемогами. Коли взяти, наприклад, за найбільшу поразку — листопадову операцію 20. року, то треба отверто признати, що Армія, в її ситуації в дні 10. листопада, була призначена на загибіль і це вже випадок, що перший прорив був зроблений на фронті правої групи І чи не було фатальним, що прорив напав якраз на фронті 3-ої залізної дивізії, що на цьому напрямку в 1919 році ввесь час била ворога аж до Вапнярки-Рибниці, а в 20. році після вдалого прориву з Городенки пройшла переможно вздовж Дніпра до Мурафи? А в 19 році похід Запорожців на Проскурів, Вінницю й Київ чи не залежав також від бойових чинників сусідів (корпусу Січових Стрільців і Галицької Армії, Київських повстанців у Жмеринки й 3-ої дивізії у Вапнярки-Рибниці)? А невдачі Запорожців 19. р. під Проскуровом або під Балтою чи не були залежні від невдач інших частин, а дальший відворот від Вапнярки — від виходу з гри галицьких корпусів? Тому можна стверджувати, що в тих випадках, коли „обставина, що панує на лінії", булаб для нас не найкращою, а мала й корисні умовини, то перемога приходила на бік нашого війська, а тому не нам, учасникам боротьби, кваліфікувати, які з них були найбільші. Залишимо це обективним дослідувачам майбутнього й будемо вірити, що коли стануть до бою за волю молоді борці, хай зустрінуть вони на своєму шляху більш сприятливі умовини. Тоді, коли вони вживлять не меншій ступінь зусиль в майбутній боротьбі, ніж борці 1917—21. р. р., то конечна перемога нашого війська буде забезпечена й відпаде потреба шукати поразок та їх причини, бо переможця не судять".

17. травня 1937 р.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У Г.А.!

В. ЗМІЄНКО,
ген. штабу ген.-хор.

Позитивні й негативні сторінки отаманії.

У нашій визвольній боротьбі чималу ролю грали т. зв. „отамани", чи то як проводирі народніх мас, чи просто як командири створених ними таки партизантських військових відділів.

Ріжні були ці отамани, ріжні мали політичні погляди та підготову, ріжну національну саідомість, ріжну кваліфікацію військову, ріжні адміністраційні таланти та більшу чи меншу популярність серед населення.

Одначе треба безсторонно признати, що „отамани" своєю партизантською діяльністю залили багато сала за шкуру московським большевикам, яким спричинили чимало страт та попсули багато плянів. І хоч остаточно большевики перемогли їх і силою і всякими хитрощами, то проте „отамани" часто-густо полишили по собі в народніх масах добру память оборонців народніх прав.

Було їх чимало та гуляли вони по цілій Україні. І був час, коли окупанти большевики сиділи лише по містах, навколо яких бурлила селянська стихія під проводом ріжних отаманів Був момент у травні 1919. р. коли большевики опинилися перед загрозою втрати цілої полудневої України і то завдяки акції отаманів та їхніх організацій, бо Армія УНР, яку вони (Григоріїв, Тютюнник і ін.) зрадили перейшовши до большевиків, — в той час переорганізовувалася в Галичині до нового наступу.

РІЖНИЙ ПІДХІД ДО ОТАМАНІВ І ОТАМАНІЇ.

Така мішанина сумних і славних чинів народила і в нашому громадянстві ріжноманітний підхід до отаманів. З одного боку чуємо захоплення їхніми геройськими подвигами, з другого — різке їх осудження, як елементу деструктивного, навіть погірдливе окреслення їхньої діяльности назвою „отаманії", як ніби то якоїсь хвороби. І ця назва „отаманія" широко спопулярнувалася серед нашого громадянства та набрала поняття немов психічної недуги, яка розкладала молодий український державний організм, та якої представниками були люди, що навіть часто нічого спільного з військом не мали і не мають. Ця недуга проявлялася (така загальна думка) в небажанні підпорядковуватися наказам згори чи загальним постановам, через бажання за всяку ціну самому проводити й наказувати, без огляду на об'єктивні дані. Словом, амбіція, жажда влади і признання самого себе найцінніщою одиницею, яка одна тільки може знайти відповідну розвязку в даній ситуації.

Мимохіть виринає думка, що й у невійськовому українському житті, серед громадянства-цивілів находимо познаки тої самої отаманії та отаманів; виходило б, що заразки цієї недуги належать немов органічно до української вдачі. Ріжниця між цивільними та військовими нашими отаманами хіба у тому, що військові отамани всеж уміли поривати народні маси до збройних виступів, наражували самі своє життя та накладали головою і хоч часом виламувались з послуху, чим псули оперативні задуми, то проте часто-густо переводили блискучі партизантські операції.

Розглядаючи діяльність отаманів та ціле явище отаманії під кутом зору регулярного військовика, звиклого до певної військової системи, до дисципліни, до виконування наказів згори, свідомого, що вояк у військовій машині є лише шрубкою, від якої інколи залежить функціонування цілої машини, — з цього погляду отаманію мусимо — очевидно — осуджувати, як небезпечну хоробу військового організму. Бо „отаман" був сам для себе і для підлеглих найвищою владою і ніяких наказів, хоч би і від Головного Отамана не виконував, оскільки вони не відповідали його замірам та переконанням. Отаманія як заперечення дисципліни, основної підвалини регулярної армії, це в історії українського війська найсумніша сторінка.

Зате, коли розглянемо отаманію 1917/21. рр. в розумінні ширшому, скажемо в розумінні певної суспільно-організаційної праці отаманів поміж населенням, активізації того населення, збройних зривів у ворожому запіллі, призвичаювання села до зброї та активного спротиву окупантові, то тут мусимо ставитись з належним признанням до їхньої праці на цім полі.

МАХНО І ГРИГОРІЇВ.

Пригадаймо хоч би діяльність таких, без сумніву негативних, з погляду визвольної боротьби типів, як отамани: Махно та Григорів. Перший мав цілу літературу, присвячену його методам боротьби, організації його військових відділів, введенню нових тактичних ходів і т. п. А вже щодо його хисту зривати маси проти їх гнобителів чи то червоних чи то білих москалів, чи окупантів німців — про це не може бути суперечок.

Другий отаман Григорів, зумів зорганізувати в південних волостях кілька полків, з якими лякав навіть війська переможної антанти і дуже причинився до залишення ними Одеси в 1919. р.

Інша річ, що його військова організація була побудована на гнилих моральних засадах (кожний вояк мав право везти до дому здобич у вигляді мануфактури чи грошей і навіть сам Григоріїв роздавав селянам „зареквірову" по приватних крамницях мануфактуру) і тому вона не могла ставити довшого спротиву в боях, в імя якихось ідеальних цінностей, що їх ніяк не можна було виміняти на дзвінку монету чи мануфактуру. Обидва ті отамани не мали на оці національного визволення України. Махно мріяв про соціяльну перебудову на засадах анархізму, Григоріїв не мав ніякої державницької програми. Однак, як свідчать деякі нові воєнно-історичні матеріяли, вони були не від того, щоб стати першими особами і в українській державі. Були типовими представниками отаманії, від якої нарешті й загинули.

Але пригадаймо також і таких отаманів-патріотів, які крім соціяльної перебудови України мріяли і про національне її визволення, як ось Зелений на Канівщині, Волинець на Гайсинщині, Заболотний на південному Поділлі, Шепель на Летичівщині, Чучупака на Холодним Яру, Соколовський та його сестра на Радомищлянщині і т. д. і т. д. І мусимо їм признати — навіть Зеленому, який іноді збочував з національно-незалежницької лінії, — що всі вони вміли внести фермент в маси, вміли й опановувати розбурхану нар. стихію даного району і скермувати її на збройні виступи проти москалів, відтягаючи цими своїми виступами багато ворожих сил, які інакше були б спрямовані на фронт проти Армії УНР. У цьому їхня безперечна заслуга.

УКРАЇНСЬКІ ПОВСТАНЦІ ТА ДОНСЬКІ І КУБАНСЬКІ.

Часто закидають отаманам, що вони не поступали так, як повстанці — донські та кубанські, які повстаючи, лучилися в сотні, полки, а потім на приказ Військового Отамана зводилися в дивізії і навіть корпуси. Кажуть, що коли б усі отамани на Україні так лучилися, то Армія УНР. вже на початку 1919. р. могла би викинути большевиків поза границі України. Всі ці закиди належать до сфери побожних бажань і мають наскрізь теоретичний характер, бо поминають основний момент: уклад життя кавказьких козаків та корінного українського населення. Козаки мали у своїх станицях змілітаризований уклад життя, мали військово-адміністраційну самоуправу, цілі їх покоління відбували військову службу в одному чи двох тих самих **козачих** полках. Повстаючи, вони збиралися в сотні, дивізіони, творили **свої давні** полки, в яких старі

ГАЙНРІХ КОЙТЦ.

НАСТУП.

(Фрагмент із німецької повісти „Світе тихий, краю милий...").

На півдні загострився бій. Росіяни стягнули до Канева відділ добровольців. Аж до пополудня вели відділи залізничників, що мали наступати на Київ, завзяту боротьбу серед великих втрат по обох боках. Генерал Юнаков, що сам приїхав обговорити становище з отаманом, спрямував остаточно Ткаченкових козаків на південний фронт і стягнув поквапно новоутворені частини стрільців, що ще два дні тому стояли під Рокитном. У 4-ій пополудне становище на півдні все ще було неясне і день кінчався.

На щастя бій на середущих фронтових відтинках затихав, росіяни відступали аж до околиці міста і копали запопадливо окопи; добровольці-селяни очищували передмістя, за яке пішов бій, хата за хатою і підготовлялися до сну. Генерал Юнаков уважав за можливе два полки стрільців, які підтримували звязок з північчю, стягнути із фронту і кинути їх на південь. Панцирні авта грюхотіли, вантажні авта мчали в темряву з примарним гуком. Між димом і мрякою здіймались на обрію яскраво червоні полумяні язики. Отаман наказав своїй сотні сісти на коня і вони почвалали навпрямки на загрожений південний відтинок.

Щораз ближче чути було гомін боротьби. Полковник Бубела виїхав наперед і поринів тої-вожний звіт. Росіяни боронилися завзято, щораз сильніше напирали на українські позиції, залізничники мали великі втрати. Від крилового удару російських добровольців, яких стягнули зпід Канева, — три сотні щезли, якби зжаті, — девять скорострілів пропало.

Саме тут Ткаченкові козаки зупинили наступ. Але була ще й інша небезпека: московські київські добровольці на чудових конях щезли нараз, якби сутінки їх проглинули. Позад Дніпром ішов якийсь таємничий бій. Українці не могли там бути, але сам Ткаченко признавав, що там щось не в порядку. На темнавому східньому небі видко було на кілька миль заграву від хат, що горіли і над рікою гуділи вряди-годи сальви кріесових вистрілів.

Коли отаман приїхав до полковника Ткаченка, що розтаборився серед обстріляної гущавини, ішли саме ново приїжді українські стрільці до наступу широким фронтом. При світлі кишенькової лямпи пояснив полковник отаманові кількома словами загальне становище. Найгірше було те, що відділи залізничників майже були непридатні до бою. Росіяни засіли міцно в селі, два гнізда скорострілів прикривали їх крила і була небезпека, що всякий наступ перемінився в непотрібну криваву купіль. Ткаченко був проти того, щоб стрілецькі відділи наступали, але людей не можна було стримати. Симон Безручко хотів видати наказ спинити наступ, але було запізно. Вже цокотіли з чіткою докладністю московські скорострілки. Стрільці, що досі тихо посувалися облогом, кинулися туди і відкрили вогонь. Крики й войки злилися із збройним гамом. Одну хвилину вагувався отаман, чи не припинити бою, але-ж завтрішній день міг тільки погіршити положення. Не було ради, сотні мусіли пробити собі дорогу.

Без шелесту посувалися Отаманові козаки вперед, три ручні гранати за поясом, четверта вготові в спущеній руці. Петро Бубела провадив перший десяток. Та ось стрілецька розстрільна, козаки попадали на землю. Шепотом розпитував Петро стрілецького поручника Василя Сопотницького про становище скорострілів. Василь дав відповідь, показав своєю здоровою лівою рукою околицю і сам поповз із ним якийсь кусок уперед. Праворуч простягалося село, звідки москалі безупинно стріляли на стрільців. Так просто здіймалися у невиразному вечірньому світлі замазані обриси розбитого млина. „Недалеко відтіля", думав Василь, „кучкують скорострільні в неглибокій котловині". Ворога не було видно.

Захований за кущем ліщини, якої останні листки сухо шелестіли, Бубела випростувався і вдихнув зір в підсутінки. Нічого. Обережно поповз двадцять кроків набік і вистрілив навмання. Зараз почали цокотіти скорострільні, кулі пролітали недалеко понад ним. Дуже поволі продирався десяток крізь сніг. Перед селом стрілянина стала знову нагальніша, московські скорострільні на другому боці села скажено працювали. Отаманові козаки наготовилися. „Три скоки вперед", „назад" і „бий!", передавали один одному дальше. Важко віддихаючи чекали знаку.

Петро засвистав перед себе — молну воєн-

Через свою знамениту якість здобули

ПАПЕРЦІ і ТУТКИ ПОВНОВАТКУ

„КАЛИНА“

СОТНІ-ТИСЯЧ ВІДБОРЦІВ.

підстаршини мали авторитет військовий, наслінений ще родовим та станичним. Мали вони вже не від дитинства та з роду в рід почуття доцільности дисципліни. До того ж знали один одного і в військової служби і як земляки-станичники, мали під рукою підстаршинський командний склад, а часом навіть і старшинський. Мали військову рутину, військового духа військові прикмети.

Зовсім інакше виглядав уклад життя українського населення після 200 літньої праці москалів над деформацією його духових питомостей. Військова служба в російській армії під національним оглядом була чужою школою, куди „погнали“ і яка калічила навіть його мову; в неї він не мав „своїх“ частин, після перебування в неї ніколи він зовсім русифікувався. І цьому населенню більш зрозумілі були соціяльні вимоги від національних, а пробуджена в час революції свідомість не була ще настільки міцною, щоб перекреслювати межі волости чи в найліпшому випадку — повіту. Підняти цю масу до зброї можна було лише гаслами соціяльними під національним соусом і то на короткий час, а скермувати найбільше проти повітового міста і звідки йшли всі скорпіони на село у вигляді податків, реквізицій і т. п., та проти тих військових відділів, що безпосередньо реквірували, бешкетували та арештували.

Тому то військова організація отаманів мала своєрідний характер. Назагал беручи вона складалася з отамана зі штабом, і кадри, до якої належали найбільш войовничі свідомі та вільні від праці елементи. Часто-густо цей відділ мав свою сховинку в лісах чи багнах, розкинувши розвідчу сітку по цілій окрузі. Решта населення займалася своїми щоденними справами аж до часу небезпеки, коли все воно або частина скликалось на місце збірки, озброювалось, спішно ділилось на сотні, курені чи навіть полки, яких командирами ставали люди з отаманської кадри і йшло на відсіч чи в наскок на ворога. Після переведеної операції, знищивши ворога або викинувши його поза границі своєї округи, це імпровізоване військо знову розходилося. Лише після кількох успішних операцій народжувалося почуття „нашої“ сотні, „нашого“ куреня. Тільки тоді отаман авансував зі становища ватажка юрби на щабель командира частини чи навіть одиниці, зложеної з кількох родів зброї. Але таких випадків було мало.

У районах, охоплених організацією Вільного Козацтва, як на Звенигородщині, Черкащині, почасти на Єлисаветщині, як рівнож у Зеленого, ця організація виглядала трохи краще, але назагал можна її окреслити як початкову військово-міліційну систему, пристосовану до оборони своєї округи.

І не дивниця, що отаман, організувавши оборону даної округи, залишався в ній, вичікуючи підходу Армії УНР, бо як свідчать факти, кидаючи свою округу та залишаючи її без оборони, він втрачав на своє значіння проводиря і наражався на дезерцію своїх підлеглих, яких національна свідомість ще не виходила поза оборону власних хат.

І коли всетаки український нарід виявив таку подиву гідну войовничість в обороні своїх пра і землі, то це треба приписати тому підсвідомому, що він одідичив від прадідів та ось тим отаманам — енергійним, відважним одиницям, які його будили, організовували та провадили до бою.

ПРОМИНАЮЧЕ ЯВИЩЕ ОТАМАНІЯ.

Укінці 1918. і в першу половину 1919. р. багато було на Україні самозванних отаманів, але постепенно якось вони щезали: одні ввійшли в рямки регулярної військової боротьби, інші загинули. І вже в 1921. і 22. рр., коли армія УНР опинилася за кордонами батьківщини, всі отамани самостійно провадять боротьбу з московськими окупантами та своїми зрадниками.

Отже, коли слушний є строгий осуд таких отаманів як Махно, Григоріїв, Божко, Волох, що або зраджували ідею національного визволення для особистих амбіцій або для соціяльних доктрин, чи своїми сепаратними виступами руйнували молодий організм Армії УНР, — остільки теж мусимо шанувати тих отаманів-патріотів, які в ім'я незалежности України виконували помічну ролю для армій.

Вони були самородками, висувальцями українського народу, виявом його живлової сили, і коли робили помилки, то не зраджували своєї нації та накладали головою у боях з ворогом національний. Червоні москалі назвали шлях отаманів „шляхом зрадництва і авантур“. Вбачаємо в цьому найліпше свідоцтво того, що отамани патріоти добре прислужилися національній справі.

В травні 1937.

РОМАН КУПЧИНСЬКИЙ.

На смерть товариша.

І ЗНОВУ: КРОВ, ГАРЯЧА КРОВ
ЗРОСИЛА РІДНИЙ КРАЙ.
ВЕСЕЛИЙ ВЧОРА ЩЕ, ЗДОРОВ.
А НИНІ — УМИРАЙ.

ЩЕ ВЧОРА ЛИВСЯ, МОВ РІЧКА ТА,
БАДЬОРИЙ ГОРДИЙ СПІВ,
А НИНІ ЗСИНІЛИ УСТА
І ГОЛОС ЗАНІМІВ.

ЩЕ ВЧОРА СЕРЦЕ БИЛО В НІМ,
ЛЕТІЛИ РОЇ ДУМ,
ДЕ РІДНІ ЛЮДИ, РІДНИЙ ДІМ.
ПОЩО? ХІБА НА ГЛУМ!

ЩЕ ВЧОРА МРІЇ ЗОЛОТІ
СНУВАЛИСЬ В ГОЛОВІ,
А НИНІ, НИНІ — МРІЇ ТІ
ЛЕЖАТЬ ОТТУТ, В РОВІ...

ПРОЩАЙ, ТОВАРИШУ! ПРОЩАЙ!
ТИ ЗГИНУВ ЯК ГЕРОЇ,
ПРИЙМЕ ТЕБЕ ТВІЙ РІДНИЙ КРАЙ
НА „ВІЧНИЙ УПОКОЙ“.

1915

ну пісеньку. „Бий!“ — крикнув він раптом, всі одинадцять підскочили, три хвилини пізніше шугнув угору тріскотливий сніп вогню і погас. Прилягли до снігу і чекали. Ціла вічність. Тепер. „Так-так“, відізвався якийсь скоростріл близько перед ними. Раз. Бубела засіпнув з затиснутими зубами. „Оце штука“, муркнув. Рамя кровавило. У тій самій хвилині відізвався другий скоростріл, козак біля полковника простягнувся і зідхнув востаннє. Найвища пора на другий відступ. Москалі мовчали. Зайдкілясь доходив важкий стукіт. Стріляючи і з лайкою рванули стрільці попри отаманових козаків, поручник Василь докладно уважав. Минули. З одним убитим і пораненим полковником повернулися всі девять до Ткаченкового гущавника. Довкола млина розгорівся нагальний крісовий огонь.

Коли пів години пізніше другий відділ Отаманових козаків наступав на інше скорострільне гніздо, попали вони в пастку. Праворуч і ліворуч рова підсунулися московські стрільці. З того десятка людей Бубели ні один не вернувся. Не вважаючи на жахливий біль в рамени полковник зараз кинувся за ним.

І тепер теж щось бракувало, але ввесь фронт заметушився. Від млина напирали тепер стрільці аж до краю села. Петро Бубела придивлявся з похмурим вдоволенням, як москалі були приневолені через цей наступ відтягнути своїх найкращих стрільців і скорострільні. Він хотів наступити їм на пяти, але москалі були обережні. Полковник ще раз утратив чотирьох козаків і зараз після цього наказ Ткаченка відкликав його та його людей.

Бій на південному фронті Києва тягнувся до пізна вночі. Десь по одинадцятій годині виринув на обрії місяць. Москалі боронили кожної хати. Коли вони дістали підмогу з міста, вони зважилися навіть на випад; полковник Ткаченко мусів якось могу швидко опорожнити гущавину. Поза рікою було тихо від кількох годин.

Петро Бубела робив божевільні пропозиції. Він накипів люттю. Найрадше він кинувся би із своїми козаками в ріку, щоб обійти село. Він мусів послухати наказу Ткаченка і бурмотів. Досить крови. Полковник наказ стягнув лінію перед зруйнованим від обстрілу млином.

— Дві години спокою, трохи холодної крови, мої панове. Місяць світить іще в четвертій теж.

Під бідненькою повіткою сидів Отаман із своїми двома полковниками на концах стягнених з коней, на снігу. Ніч була спокійна і хоч небо було прозоре — не було дуже холодно. Ткаченко підспівував. Петро Бубела щось бурмотів під носом і рисував у своєму записнику один нарис за другим. Вряди-годи постогнував і рвав перевязку. Отаман думав про запорожців, линув назустріч завтрішньому дневі і здригався від холоду та вичікування. Тут і там блимнула папіроска, вояки проходили мимо шепочучи.

Коло другої години вночі село ожило. Полковник Бубела підскочив і побіг уперед. Двадцять хвилин пізніше вернувся він без віддиху: „Москалі відступають!“ Усі бігли вперед, за одну хвилину фронт рухався, стрільці та залізничники перерізували поле з наїженими багнетами. Ні стрілу. Добігли до краю села. Ні стрілу. Напроти за селом, там, де на київському шляху, яким відступало військо, розсипалися останні хатини, заклекотіла скажена стрілянина, урвалась і знову вибухнула з новою силою.

— Це не на нас — сказав Ткаченко.

Сотня козаків стояла збитою лавою при вході до села довкола Отамана. Огонь замовк так само несподівано, як вибухнув. Сільською вулицею мчав самотній верхівець і вимахував крісом. Полковник Бубела підніс пістолю.

На десять кроків перед отамановими козаками зупинився кінь.

— Свій — чути було голос. Жінка. Козаки мимохіть розступились. Отаман виїхав незнайомій жінці назустріч. Він пізнав її якстій, випрямився на сідлі і поздоровкався.

— Дарія Мартос — сказав теплий альт. — З вісімдесяти жінками, з Полтавщини.

Симон Безручко мусів сміятися. Чи москалі знали про те, що вони втекли перед вісімдесяти жінками, після того, як дві сотні залізничників, стрільці, навіть отаманові козаки майже скупалися у крові при наступі на них? Він простягнув руку і стиснув сильно дрібні, дужі пальці Дарії.

При місячному сяйві вона виглядала дуже бліда і нервово відкинула взад свою ясноволосу голову.

Перекл. о. б.

Літературна сторінка.

Як прийняли українські поети

ВИБУХ СВІТОВОЇ ВІЙНИ?

Вибух світової війни не був для українців ніякою несподіванкою, одначе її проголошення в літі 1914 р. застало українську суспільність розгублену. Оця розгубленість, скріплена ще переможним походом російської армії на Галичину і неждійною поразкою німців над Марною, є одною з найхарактерніших рис української поезії в початках війни. Удар був засильний, і поети подались під його тягарем. Друга характеристична риса — це воєнний зміст тих поезій. Властиво є тут тільки спроба дати воєнну тематику, але це в цілому вийшло зовсім невдатне. Із воєнного змісту виросла теж окрема ідеольогія: в Австрії — українська з виразними і маніфестаційними симпатіями для осередніх держав та ненавистю до Росії, в Росії — подекуди з російською орієнтацією. В тому було багато офіціяльної, урядової фразеольогії, але не забуваймо, що напр. з Австрією були звязані теж деякі українські пляни на майбутнє. Воєнна тематика повинна була створити окремий поетичний стиль. Але тут особливо не дописали українські поети. Маючи за собою доволі розвинену поетичну форму і трафаретну вже фразеольогію для виразу устійненої і вже трафаретної ідеольогії, вони не творили на тій основі нічого нового, але піддались традиціональній формі та фразі і тільки долучили до них зовсім механічно новий воєнний зміст.

Передова роля в тій воєнній поезії припала поетам із „Молодої Музи" та „Української Хати". Як вони самі почували себе в ролі воєнних поетів, це посвідчають найкраще слова одного з них, П. Карманського: „Наш творчий дух... не міг, покищо, зважитись на вислів пережитого та відчутого і тільки непевними пробами проявляв свою реакцію на нові події... Ба, навіть ще й нині, по упливі року нечуваних потрясень, які переживає особливо українська душа, наша творча думка не зазначила свого існування нічим замітнішим, не скажу вже епохальним. Або за слаба вона на такий подвиг, або... покищо, не всилі обняти величі нових подій і в них вжитися та їх відчути. А зрештою — з виїмком одного О. Маковея, що бере участь в кампанії, ані один з наших письменників не мав нагоди заглянути жаху нинішньої катастрофи в очі."

А „хатянець" Григорій Чупринка так реагує на воєнні події в поезії з багатомовним написом „Без злости":

„Скрізь бурі і крики на площах гучних,
Всі славлять і Марса й Мамону,
А в мене так тихо! На струнах моїх
нема відгомону."

Отже — втеча від життя і шукання абстрактної, в дійсності пустомельної краси поза людиною. Так кінчиться шумна фразеольогія, без життєвої правди. А це життя йшло і — яка трагедія! — смертю самого Чупринки заперечило таку поезію (його пізніше розстріляли большевики). Другий визначний поет із гуртка „Української Хати", О. Олесь, відчуває виразно, що воєнна хуртовина несе новий час, але не має відваги назвати воєнних подій властивим імям („Кохайтесь в шумі чарівнім") та кінчить безсилим: „І ждіть ясної долі" з перестарілим дефетистичним образом України („Так і ти, Україно, лежиш у труні"). Не помогло Олесеві й те, що він сягнув до добре випробованих засобів своєї творчости зперед війни, стилізуючи під народню пісню поезійку „На чужині". Вірш поплив гладкий і звучний, але вражав своїм розніженням і закинутою вже лексикою здрібнілих слів.

Подібно, як ті два, співають теж інші придніпрянські поети, напр. Ів. Шоходько, або Олена Журлива і Людмила Старицька-Черняхівська — обі поетки розпачливого суму.

Дещо ширше підходять до воєнної справи галицькі поети „Молодої Муси". Петро Карманський реагує живо на воєнні події. В його поезіях велика різнородність воєнних мотивів. У пребагатому калейдоскопі вмів він відтворити воєнні події. Поетовий задум і чині вражає своїм багатством. Одначе поетичний вираз, спираючись зовсім на розроблених уже зразках, не вмів відновитись — і воєнна поезія Карманського не викликує глибшого враження. Диспропорція між великою темою і неспівмірними поетичними засобами розбила навіть такого визначного поета, яким є без сумніву Карманський. Його вироблений вірш вистачає для змалювання сумних настроїв, але для нових воєнних подій він навіть не може знайти своєї власної форми і позичає її у Франка, коли напр. у циклі „Кривавим шляхом" хоче передати шостистопним ямбом Франкових „Каменярів" бурхливі воєнні події. Всі ті поезії пронизує ненависть до Москви — словний гнів, що переходить у трафарет. Поет подекуди тратив міру і ставав у фальшиву позу, що вадить його поезію, напр.:

„І лев збудився, встав, згадав минулу славу
І, задивившись в даль, грізну прибрав поставу..."

Рідко вдаються йому воєві образки, бо автор мовби спиняв дієву силу, знаходячи на нові події старі фрази або стилізуючи їх під стару мову — замість творити нову мову.

Богдан Лепкий стає ще в серпні 1914 р. виразником тих бадьорих настроїв, що опанували галицьких та буковинських письменників у перших воєнних днях. Тоді він творить поезію „Два голоси" з початковою фразою:

„Чи чуєте підземний стон?
Ломіть кордон, ломіть кордон!" —

що стала навіть улюбленим гаслом; тоді він пророчив захоплено, що „кордонів жадних не буде" і кликав:

„Через кордони, ген над Дін...
Веди, веди нас, Слово!.." („Голос надії.")

Але коли Лепкий опинився в ролі втікача-емігранта, він повертається на свої давні позиції. Він ще й далі залишається майстром у сумовитих згадках про родинні свята, йому вдаються поетичні парафрази Шевченкових слів, його поезія знаходить себе у розспіваній строфі, повній звучних ефектів:

„Спіть, хлопці, спіть! Спіть, хлопці, спіть!
Про долю-волю тихо сніть,
Про долю-волю вітчини —
Чи можуть бути кращі сни?!"
(„Тим, що упали".)

Але такій пісні годі було схопити істоту воєнних подій, як це завважив уже Василь Сімович. Мягка, гуманна вдача Лепкого не могла достроїтись до брутальної війни — ненависть до ворога звучить у Лепкого чужими йому тонами. Це тільки тимчасова поза. Лепкий воліє втекти у свій смуток, — туди теж тягне молодомузець Степан Чарнецький.

І може тільки один із поетів „Молодої Музи", Василь Пачовський, приймив війну органічно. В поезії „Січовим Стрільцям" говорить він просто, без зайвих фраз:

„А на себе буду плакать
Рясними сльозами.
З жалю, чом я був, Герої,
З Вами, не між Вами!"

Інше враження викликують вірші фронтовиків. Їх старше покоління репрезентує Осип Маковей, офіцер у фронтовому постачанні. Його погідна вдача, перенизана гумором, помогла йому задержати ту духову рівновагу, що позволяє навіть хаотичні події бистро обсервувати і передати їх простим вояцьким словом. Один із перших пізнав він у фронтовому ворозі, в російському салдаті — рідного брата — в ім'я високого ідеалу: соборности України („Брати"). Та скоро заглушує Маковей ті починки вояцької поезії вигідним квієтизмом. Із наймолодших фронтовиків Андрій Волощак, що осліп у бою під Люблином 1914 р., дає воєнну поезію, — може ще не високу, зате щиру і безпретенсіональну („З поезій осліпленого"). Та й він переходить на мотив бездільности.

Зате поезія Романа Купчинського „Нова пісня Українських Січових Стрільців" старається віддати енергійніший маршово-боєвий ритм:

„Ізза синіх Карпат
Чути ревіт гармат" —

та згодом розпливається у співній ліричці більше мелянхолійного жаху, ніж енергії. В його поезійці „Стрілецький гріб" відчувається стилізація під лад Лепкого — не скрізь чути тут запаху окопів.

Друкувались усі згадані тут поезії по українських часописах зразу в Галичині і на Буковині, опісля на еміграції у Відні від серпня 1914 по 1915 р.

Українська поезія у початках світової війни не відповіла своїм завданням — навпаки, насильна конфронтація з брутальним життям показала відразу нежиттездатність чільних її елементів: розпливаного смутку та розмріяного естетизму. З воєнною стихією не вміла ця поезія дійти до ладу. Зате проза зуміла затримати свій рівень; висувається тут на перше місце воєнний репортаж, нераз із справжніми літературними прикметами.

Д-р Ярослав Гординський.

Повне видання творів Черемшини.

Марко Черемшина, Твори, повне видання за редакцією д-ра Євгена Ю. Пеленського, Том І., Видавництво „Ізмарагд", Коштом кооперативи „Будучність" в Тернополі.

Перед нами перший том повного видання творів нового співця Гуцульщини, видання, на яке здавна чекали всі, що цікавляться гарним письменством. З цього погляду Черемшина в нас щастя не мав ніколи. Перша збірка його новель, що появилася 1901. р. в Чернівцях, давно стала бібліографічною рідкістю, два томики його оповідань, що їх видав у Києві (1929) М. Зеров, для ширшої громади було мало доступне вже спочатку, а тепер уже загалом його ніде не дістанеш. Дотого, це видання було тільки вибором творів Черемшини, та ще й наслідком цензурних умов на Совєтщині має воно свій окремий характер. Видавцеві доводилось рахуватися з тими умовами, тимто деякі образки втратили багато з тієї свіжости й того кольориту, які такі притаманні творам Черемшини, й які додають їм своєрідної краси. Таким чином видання „Ізмарагду" буде першим повним виданням Черемшининих новель, і вже в тому велика заслуга видавництва, що взялося за цю роботу.

Видавці розрахували все видання на три томи — і тут трималися більш-менш хронольогічного порядку, не в тому розумінні, як автор писав свої твори (він майже ніколи дати написання твору не давав), а за часом видання. Таким чином до першого тому, який саме маємо в руках, увійшли всі новелі із збірки „Карби", а далі: найдавніші проби пера Черемшини: оповідання „Керманич" та „Нечаяна смерть", і збірка т. зв. поезій у прозі п. заг. „Листки" та дитячі оповідання.

До другого тому призначені післявоєнні новелі, до третього ввійдуть фрагменти ніде недрукованих ще писань та декілька літературно-критичних статтей про Черемшинину творчість.

Вже тепер можна сказати, що видання дуже дбайливе і гарне. Не тільки з наверхнього боку (папір, черенки, друк), але й із погляду чисто редакційного. Редактор видання, д-р Є. Ю. Пеленський, старався позаводити деяку одностайність у тексті, позводивши для своїх потреб перводруки, й навіть використовуючи, в міру потреби, рукописи автора. Для необзнайомлених із гуцульським говором пододавав пояснення слів — то власні, то на основі етнографічних матеріялів, а то й утягнув ті пояснення, що їх пододавали чи редактори Черемшининих творів, чи сам Черемшина, який робив їх на просьбу редакторів (сам він цього не робив, уважаючи, що це річ зайва, що читач повинен би знати й ту українську мову, що її вживають гуцули). Пояснення, здебільша добрі. Коли ж нераз вони не докладні, то це тому, що, здається, редактор не знає гуцульського говору від самих гуцулів, а з — книжок (бірувати — могти; скорнетися — рум. слово — встати, не тільки будити зі сну; попереч — кривий, не — хребет; трачка — тартак, не тартакові роботи й т. д.). Відомо, що в гуцульській лексиці є багато румунських (потрохи й мадярських) слів, і для пояснень треба знати цю мову, бо тут важний кожний відтінок слова („плови" йдуть — сильні тучі нависають, сильний дощ іде; путеря — не так сила, як міць, нераз — амога, могота, пазити — доглядати, нераз: стерегти; пацити — потерпіти і т. д.). Деякі слова пояснено більше разів (напр., бірувати, путеря, вакатиси), хоч це не вадить; куди прикріше вражає в переписуванні гуцульських форм: копилле (треба копиле, бо гуцули не знають довгих приголосівок у таких випадках, і так тут **ніде** довших не бувае), але — дьидик, то знов — чесок, жель і т. д. це неконсеквенція, й то зовсім непотрібна, бо з фонетичних поглядів — не виправдана.

Та все це не вменшує вартости книжки й редакційної роботи. Коли ми це тут згадуємо, то тільки на те, що у другому томі такі дрібниці можна легко виправити.

Книжку прикрашує дуже гарна обкладинка М. Бутовича, виконана в гуцульському стилі.

В. Сімович.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Клюб розкаяних злочинців.

Повстав він, очевидно, в Америці, в країні різних, найбільше чудернацьких клюбів та незамовитих товариств. Ку-Клюкс-Клянів і братств неспівіваної смерти. Клюб, що про нього розписуються тепер всі американські часописи, поставив собі таку девізу: „Кожний злочинець може опинитись у таких умовинах, що дозволить йому сплатити довг та направити лихо, де його незавинили досягає карний кодекс".

ДОБРОДІЙ ПЕЙ.

Стюарт Джон Пей, австралійський генерал, що заложив й проводить цьому клюбові, заложив свої філії по всіх стейтах Нового Світа, а члени його організації називаються від його назвища — пейстами. Осідком клюбу є Сан Франціско.

Різні раси, стани та дезастерії людського роду переслуваються кожного дня крізь канцелярію на Вашінгтон-Стріт, де вісімдесяти-літній старець дає свої поради та вказівки.

ЗЛОЧИНЦІ ЗНЕРЕД 10 ЛІТ.

Притоком до зацікавлення американської преси цим незвичайним клюбом стала історія у звязку із злочином, який тому 10 літ порушив був цілу Америку.

В аргентинському місті Баїя Бланка мешкав тесля Михайло Короба, що 1926 р. дістав радісну вістку: він виграв на лотерії 24.000 доларів. Банк у Буенос Айрес запитав щасливця, чи гроші йому прислати, чи може сам він по них зголоситься. Короба повідомив дирекцію банку, що невдовзі сам приїде по гроші.

ЖАХЛИВИЙ УДАР.

Коли за чотири дні майбутній багатій зголосився до банку по виграш, довідався з жахом, що хтось уже зайнкасував гроші, виказуючись листом та документом на ім'я Михайла Короби. Виявилося, що лист, який мав Короба, був підроблений. Годі було допукатися винуватця, тимбільше, що Короба усім знайомим показував свій лист в останніх днях, радуючись виграю. Знеохочений та огірчений тесля, який мав у школах двох синів та доньку, так перейнявся нещастям, що відобрав собі життя.

З того часу на хату Короби стало находити нещасне лихо: жінка померла з туги за чоловіком, донька набралася в школі зарадливої недуги і також невдовзі померла, а син згинув у корабельній катастрофі. Другий син, що по скінченні університетських студій, відчинив собі адвокатську канцелярію, теж не міг кінців повязати.

НЕНАДІЙНА СПАДЩИНА.

Нарал наступив у його житті зворот. Якась Мавд Спаллі, про яку молодий Короба навіть не чув досі, померла на Фльориді та залишила йому в завіщанні 400.000 доларів. Якеж було счудування розрадуваного адвоката, коли за вісім місяців пізніше відомий політик зі стану Джоджія, Джемс Джексей, записав йому 600.000 доларів!

„ПЕЇСТИ".

Влада поцікавилась цією справою й тоді виявилося, що Мавд Спаллі й Джемс Джексей були „пеістами", яких завданням було по думці статуту призначувати гроші на цілі, вказані організацією. Тому, що горе, яке так важко навістило було рідню Короби, спричинив якийсь Кайль, пізніший „пеіст", члени організації, які солідарно відповідають за провину свого члена, так щедро обдарували Коробу. Сам Кайль, що колись украв був лист у Михайла Короби та підложив йому підроблену відбитку, теж задумував увесь свій маєток записати молодому адвокатові.

Коли в цій справі переслухали генерала Пея, він розказав ясно, що дав таку раду розкаяному грішникові направити лихо, яке сам він заподіяв.

АВТОМАТИ ЩАСТЯ.

Світ механізується й автоматизується в головокружному темпі. Щораз більше удосконалені машини, автомати „роботи" проникають до всіх майже ділянок техніки й життя. Машина до чистення заступає працю ума, патьофони людський голос, радіово-магнетичні хвилі порушують мотори, механічні одиниці заступають людей, автомати-буфети, автомати з білетами, цигарами, почтовими марками і т. п. перестали вже нас навіть дивувати.

В Японії заінстальовано недавно автомати, що заступають даму установу сватів: вони продають за певною оплатою, адреси молодих людей, що бажають вступити в подружий стан. Може дочекаємося ще часів, коли в автоматі буде можна знайти адресу посади. Та зараз показується так: автомати, коли комусь праця не дає достаточних заробків або коли хто без праці, треба радити собі інакше. Треба шукати щастя.

Легко його знайти в колектурах Державної Льотерії, що істнують на цілім терені Польщі. „Вкидається" до них як до автомату тільки 10 зол., а може „викрячити" навіть 500.000 золотих! Але треба рішитися на тих 10 золотих і треба памятати про те, що можна скінчитися по власне щастя.

Чи знаєте те прикре почуття, коли ви цитеся на побід, а в автоматі вибране білетів? Гірше коли в „автоматі" Льотерії вибране білету, що може запевнити спокій і добробут на ціле життя.

—o—

КАПЛЯ ВОДИ ПРИЧИНОЮ СМЕРТИ.

У шванцарському місті Тестель помер у 95. році життя селянин Вільгельм Шульц. Від найранішої молодости привик він їсти страви тільки зі свіжою, чистою сметаною. Коли постарався і мусів покинути господарку, замешкав у своєї тонькі в Пестель і там теж із найбільшою доскалістю вважав, щоб у щоденній поживі не випити більше як капля води.

Дуже часто говорив він до своїх знайомих і приятелів, що тільки молоко і його перерібки є найкращою запорукою доброго здоровля. Цікаве, що Вільгельм Шульц помер саме того дня, коли лікар велів йому випити більшу скількість води, бо кілька хвилин пізніше серце перестало бити.

ТУНЕЛІ ЗАМІСЦЬ ВУЛИЦЬ.

Група паризьких інжинерів під проводом відомого урбаніста Гастона Бардена виступила з фантастичним проектом. Згадана група проектує заложити в Парижі підземні вулиці. Цей проект мав би оберігати мешканців міста на випадок наступу ворожих літаків перед павінкою і задухою у малих протигазових схонах. Конторис, що його випрацювала згадана група інжинерів передбачує видатки у висоті 30 мілярдів франків.

Будова підземних вулиць при сильній напрузі тривала би приблизно 4 роки. Підземні вулиці пішли би в глибині к. 30 м. під поверхнею землі. Щоб викалати практичність свого плану, інжинірн готові почати будову підземних тунелів спершу в одній із менших дільниць міста.

Беручи під увагу, що Гастон Барде є одним із найкращих паризьких техніків та урбаністів, можна надіятися, що міська влада дасть свою згоду на реалізацію цього справді дивного і фантастичного плану.

СПОМИНИ ҐРЕТИ ҐАРБО.

До Неаполю приїхала славна фільмова зірка Ґрета Ґарбо, щоб під сонячним небом Італії перебути свої ферії та відпочати. При цій нагоді писатиме вона — як повідомляє один римський часопис — свої спомини. Ці спомини не будуть мати тільки особисті переживання, але насвітлюватимуть також куліси фільмової столиці Голівуду. Зірка заявила редакторові „Кореспонденца", що ці спомини не будуть мати ніяких романтичних моментів. Особисті переживання будуть спертї тільки на фактах і подіях із професійної праці. Будуть там теж і докази під адресою фільмових продуцентів. Спомини появляться відразу у 5 мовах.

—o—

РУХАНКОВІ ВПРАВИ ПЕРЕД ПАРИСЬКОЮ БІРЖЕЮ.

Паризька биржа, яка була завжди незвичайно чутливим фінансовим барометром, стала тепер терепом не тільки маклерських рухів, але і звичайних прорухів. Кожної неділі рано перед будинком біржі збираються члени паризького спортового клюбу „Геракль". Свої одяги заступають учасники вправ в офіцинах біржі і вбігають на площу тільки в штанцятах.

На свист провідника уставляються на площі всі в один ряд і тоді вправляють. На вправи складаються: гри й забави та шведська руханка. Вправи відбуваються при звуках музики. Міська влада дала свій дозвіл на ці вправи тому, що членами клюбу є рівні високо поставлені особи з торговельного світа.

Користайте з нагоди!

Велика знижка наших видань.

	ціна	знижк.
Д-р Кость Левицький: **Українські політики**	1·25	зол.
Д-р Василь Маковський: **Гнізд**	1·40	„
Др. Е. Олесницький: **Сторінки з мого життя I.—II.**	2·00	„
Мих. Галущинський: **З Українськими Січ. Стрільцями**	1·30	„
Е. Чикаленко: **Спогади, том II.—III.**	2·20	„
Валерія О'Коннор Вілінська: **Лисенки й Старицькі**	0·80	„
Ірина Вільде: **Химерне серце**	1·20	„
Василь Софронів: **Липкева отрута**	1·00	„
М. Рудницький: **Між ідеєю і формою**	1·20	„
Проспер Мериме: **Блакитна кімната**	1·20	„
Володимир Устровський: **Сміх землі**	0·50	„
Микола Матіїв Мельник: **Крізь дим і згар**	0·40	„
Гордій Брасюк: **Безпутні**	0·40	„
Михайло Возняк: **Шевченко і книжка Рапкіна**	0·50	„
Михайло Возняк: **Белей і Конаський**	0·40	„
Др. Ст. Баран: **Новий самоправний закон**	0·40	„
М. Рудницький: **Від Мирного до Хвильового**	4·00	„
Остап Грицай: **Відень**	0·60	„
Іван Чернява: **На Сході Ми**	1·25	„
Ів. Брилинський: **Сіль одностроїї**	2·00	„
Д. Лукіянович: **Я з більшістю**	1·30	„
Улас Самчук: **Відкайденький рай**	1·60	„
І. Яблонська: **З краєвин олію і рижу**	2·00	„
Д'Оревіллі: **Чортиці**	2·00	„
Он. Бальзак: **Чародійна шкіра**	2·00	„
В. Масютин: **Два з одного, том I.—II.**	3·60	„
О. Кобилянська: **Апостол черні том I.—II.**	3·60	„

Кожний, хто вплатить згори зол. 30, дістане всі ці книжки.

Одинока нагода доповнити свою бібліотеку.

Замовлятн: „Д і л о", Льва в. Ринок 10 II. пов.

РУХАНКОВІ ВПРАВИ ПЕРЕД ПАРИСЬКОЮ БІРЖЕЮ.

Паризька биржа, яка була завжди незвичайно чутливим фінансовим барометром, стала тепер терепом не тільки маклерських рухів, але і звичайних прорухів. Кожної неділі рано перед будинком біржі збираються члени паризького спортового клюбу „Геракль". Свої одяги заступають учасники вправ в офіцинах біржі і вбігають на площу тільки в штанцятах.

На свист провідника уставляються на площі всі в один ряд і тоді вправляють. На вправи складаються: гри й забави та шведська руханка. Вправи відбуваються при звуках музики. Міська влада дала свій дозвіл на ці вправи тому, що членами клюбу є рівні високо поставлені особи з торговельного світа.

При змінї адреси просимо подавати й стару адресу.

Адм. Інїстрація

Великий політичний процес у Львові.

15 МОЛОДИХ УКРАЇНЦІВ (-ОК) ПЕРЕД СУДОМ ПРИСЯГЛИХ

ДЕСЯТИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ. ПРОМОВА ОБОР. Д-РА СТ. ШУХЕВИЧА.

Останній промовляв у пятницю 18. ц. м. вечором обор. д-р **Ст. Шухевич**. Свою промову почав пригадкою відомої засади, що обовязує у цивільних і карних процесах, а саме: переведення доказів, на яких має спиратися присуд. Пригадав, що є особові докази (напр. свідки) і річеві (напр. предмети провини і т. д.). Криміналісти стверджують, що до особових доказів слід ставитися з великим недовірям, бо величезний відсоток свідків говорить неправду. Щоб засудити людину, треба перевести докази на 100 проц. і не можна спирати його на здогадах. Спиняючися над закидами проти своїх клієнтів: Телюка, Іваноньска, Масюка, та обох Мерцалів — оборонець ствердив, що ці закиди спираються лише на зізнаннях, чи пак на виясненнях підс. Дячишина. Тому обговорив основно супречности у виясненнях цього підсудного та в зізнаннях свідків, поліційних агентів і вказував, що підс. Телюк та Іваноньско не тільки що не знали Дячишина, але з ним теж ніколи не стрічалися. Телюк не приходив до Дячишина ні до робітні у справі направи сподень, як це зізнавав Дідик, ні не ходив на сходини на замарстинівські горби дня 28. липня 1935 р., бо тоді був у хаті на уродинах свого брата. Його „алібі" того дня понад усякий сумнів виказали свідки: брати і сестри. Але прокуратор не вірить тим свідкам саме тому, що це рідня Телюка. Одначе в такому випадку ніодин чесний громадянин, що перебуває в хаті, не міг би виказати свого „алібі" зізнаннями своїх найближчих. Зате пяниці і картярі, які постійно пересиджують по шинках, мали би лише достовірних свідків. Те саме торкається теж підс. Іваноньска і тому оборонець вірить, що присяглі судді заперечать вину — і Телюка та Іваноньска. Далі оборонець виказував на основі зізнань св. Дмитра Терлецького, що підс. Масюк не міг друкувати бюлетинів „ЗОВ." на цикльостилю у пивниці. Дивно теж, що десь заділася ганчірка і клаптик паперу, що на них мав бути слід друкарської фарби з цикльостилю. Тому вірить, що судді присяглі заперечать вину і щодо цього підсудного.

По короткій перерві оборонець основно розглянув закиди щодо обох Мерцалів. Пригадав, що знов акт обвинувачення щодо них спирається на виясненнях лише Дячишина. Одначе вони основно ріжняться зі зізнаннями св. В. Ковалюківної та В. Герети. Оборонець наводить зізнання Герети про стрічу з двома мужчинами біля фабрики „Луна" на Богданівці. З цих зізнань виходить, що оба ці мужчини ріжнилися між собою ростом на цілу голову. Тимчасом оба Мерцали ростом майже рівні. До того один з цих мужчин мав мати у білогорському лісі окуляри, а ні Павло ні Іван Мерцало не носять окулярів. Оба Мерцали не брали ніякої участи в убивстві Копача і Ковалюківної, бо від 21. до 23. квітня 1935 р. були в родинному селі у Бартатові. Це виказали понад усякий сумнів свідки з Бартатова. Тому присяглі судді повинні заперечити вину обох Мерцалів.

По 2 і пів год. промові председник відложив розправу в год. 9.50 вечором до суботи год. 9-ої рано.

ОДИНАЦЯТИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

В суботу 19. ц. м. закінчилася двотижнева розправа проти 15 молодих українців (-ок).

Розправа останнього дня почалася в год. 9.15 рано. Тому, що прокуратор не реплікував, а підсудні не скористали з останнього слова, председник пояснив суддям присяглим відповідні постанови закону і судді присяглі пішли в год. 9.25 на нараду.

ВЕРДИКТ СУДДІВ ПРИСЯГЛИХ.

По півторагодинній нараді провідник лави суддів присяглих відчитав в год. 10.55 вердикт, яким присяглі судді потвердили вину 14-ох підсудних за злочин державної зради із ст. 97 § 1, к. к. (за приналежність до ОУН), а саме щодо **1) Ольги Біди — 11 голосами так, 1 — ні; 2) Марії Мицківної — 12 так; 3) Григорія Дячишина — 12 так; 4) Івана Мирона — 12 так; 5) Костя Березовського — 10 так, 2 ні; 6) Павла Мерцала — 10 так, 2 ні; 7) Івана Мерцала — 11 так, 1 ні; 8) Юліяна Дмитерка — 8 так, 4 ні; 9) Льонгина Теллюка — 8 так, 4 ні; 10) Василя Іваноньска — 8 так, 4 ні; 11) Осипа Бабяка — 12 так; 12) Миколу Ласійчука — 10 так, 2 ні; 13) Ізидора Масюка — 8 так, 4 ні; 14) Омеляна Лопуньку — 8 так, 4 ні;** зате заперечили вину лише щодо **підс. Степана Терлецького — 7 голосами ні, 5 так.** Крім того присяглі судді заперечили вину обох Мерцалів у справі допомоги в убивстві Копача і Ковалюківної, а саме щодо **Павла Мерцала — 6 голосами так, 6 ні**, а щодо **Івана Мерцала** — 5 голосами так, 7 ні. Вкінці щодо **Осипа Бабяка потвердили зменшену відповідальність 7 голосами так,** 5 ні.

Після того прокуратор домагався, щоб трибунал вимірив кару 14 підсудним згідно зі законом. Усі оборонці просили, щоби трибунал при вимірі кари, беручи на увагу всі злагіднюючі обставини, пристосував до них амнестійний закон і припинив виконання кари. Крім того обор. д-р Ст. Шухевич просив в імени цілої лави оборонців щоби трибунал тримався низької межі законних постанов при вимірі кари.

П Р И С У Д

По півторагодинній нараді трибуналу председник оголосив в год. 1-ій вполудне такий присуд: 1) Григорія Дячишина і 2) Мик. Ласійчука по 9 років вязниці, але на основі амнестійного закону зменшив їм трибунал кару до 6-ох років; 3) Костя Березовського на 8 років вязниці

Іванна Шмериковська-Приймова

від вересня б. р. даватиме лекції співу та фортепіяну. — В обсяг науки входять теж теоретичні предмети, які обняла

д-р Стефанія Туркевич.

Адреса:

вул. Личаківська 37 а, І. п. — Тел. 261-50.

ЖВИР, пісок, камінь
ЦЕМЕНТ, вапно, гіпс,
ПАПА ДАХОВА, смола, асфальт,
ДАХІВКА, цегла, дрени,
МАТЕРІЯЛИ шамотові,
КАФЛІ, рури бетонові,
ІЗОЛЯЦІЯ, мати суфітові, заправа і тинк камінний „Terrabona" і „Terrazzo"
МАРМУРИ мелені
та інші буд. матеріяли
ПОРУЧАЄ гуртом і в роздріб 1—3
„БУДІВЕЦЬ", достава матеріялів будівельних
Львів, вул. Кохановського 12. Телєфон 262-27.

ФІЛЯРЕТ КОЛЕССА.

Великий Співанник Червоної Калини.

Збірник пісень стрілецьких, історичних (козацьких), побутових, обрядових, жартівливих, в опрацюванні для хорів — мішаного, мужеського й жіночого в capella. Видавнича Кооператива „Червона Калина", Львів 1937, 4°, ст. 319 (ноти) + XXII (тексти).

Мельодії українських народніх пісень, що здобули собі широку популярність і навіть славу своєю оригінальною красою та багатством мотивів, мали великий вплив на оживлення й розвиток української артистичної музики. І коли приходиться говорити про теперішній розцвіт української хорової творчости, то тут-же треба зазначити, що вона в добрій половині спирається таки на народній пісні.

Дорогу в цьому напрямку промостив іще **М. Лисенко**, що гармонічне освітлення українських народніх пісень старався вповні доспособити до їх мельодичного характеру: не нагинаючи свого укладу ані в бік строгого діягонізму (як це робив напр. Рубець за російськими зразками), ані не обтяжуючи українську народню мельодію надмірною хроматикою чи скомплікованою гармонізацією, що не відповідалаб її природі. Словом — Лисенко створив свій окремий стиль, спираючись на довголітній музично-етнографічній праці, на докладному дослідженні народньої мельодики й голосоведення у т. зв. „підголосках" (зразках „народньої поліфонії"). Виявляючи велике поміркування в користуванні засобами новітньої гармонії, Лисенко полишив нам незрівняні зразки високо-мистецьких обрібок українських народніх пісень, що й досі не сходять із концертової естради та гідно репрезентують українську пісню перед Европою („Quodlibet" I і II[1]), „Обрядові пісні", особливо „Колядки" і „Веснянки" I і II, „Десятки" — 12 випусків і т. ін.)

Під впливом Лисенка, подекуди може й за чеськими взірцями, появляються й у нас у Галичині в 1880-х рр. хорові обрібки народніх пісень, як показують збірники **„Боян"** та **„Кобзар"** (1885) із гармонізаціями Н. Вахнянина, В. Матюка, П. Бажанського й самогож Лисенка (в „Кобзарі").

Заснован**е** в 1891 р. співацьке товариство **„Львівський Боян"** поставило собі за головну ціль — плекати українську народню пісню та поклало в цьому напрямку дійсно великі заслуги, видаючи у своїй „Підручній Бібліотеці" цілу низку нових збірок і гармонізацій народніх пісень в укладі Н. Вахнянина, Г. Топольницького, Д. Січинського, І. Биликовського, Ф. Колесси, передруковуючи твори Лисенка та ставлячи на високому мистецькому рівні хорове виконування українських нар. пісень — що згадаємо незабутні часи дириґентури Ост. Нижанківського із школи Лисенка вийшла на Великій Україні ціла група молодших українських композиторів, що пильну увагу присвячували мистецькому опрацьовуванню українських народніх пісень: **К. Стеценко, О. Кошиць, В. Ступницький** та ін., але на перше місце вибивається між ними **М. Леонтович.** Його гармонізації, все ще дуже прості й доспособлені якнайкраще до характеру української народньої пісні, в порівнянні з Лисенковими визначаються вже більшою складністю й багатством; до того ж перекомпоновуючи цілу пісню в оригінальний твір, Леонтович дає тематичні опрацювання народніх мельодій, виявляючи притім самостійну творчість із тонким почуттям народнього стилю.

З приводу виступів Українського Національного Хору під проводом Ол. Кошиця в Празі висловився знаний чеський музичний критик, проф. **Зд. Неєдлі**, з великим признанням для українських композиторів: що їх опрацювання народніх пісень мають високу мистецьку вартість і підносяться понад рівень звичайних гармонізацій до значіння оригінальних творів[2])

Найновіший етап у розвитку хорового опрацювання українських нар. пісень творить плеяда молодших і наймолодших українських композиторів, що, будуючи далі на підвалинах, покладених Лисенком і Леонтовичем, у гармонічному освітлюванні й тематичному обробляванні народніх мельодій використовують нові засоби й осяги модерної музики. У нас у Галичині перехід до цієї нової фази в розвитку хорової творчости підготовили ще деякі старші композитори, особливо **С. Людкевич** цілою низкою дуже вдатних опрацювань українських нар. пісень, що їм треба признати значіння оригінальних творів („Чорна ріля", „Петрусь", „Бондарівна", „Ой Морозе", „Щедрівка" і т. ін.).

На Великій Україні новий напрямок знайшов собі чільних представників в особах **П. Козицького й М. Вериківського,** що їх твори виконував нераз „Львівський Боян".

Гарячими прихильниками та пропагаторами цього напрямку є у нас вихованці празької музичної консерваторії, із старших В. Барвінський та **Н. Нижанківський** (що передтим відбув музичні студії у Відні), з молодших **З. Лисько, Микола Колесса, Р. Сімович.** Будучи на українській музичній традиції (Лисенко, Леонтович), вони оглядаються й на взірці передових чеських композиторів, як напр. В. Новакові знамениті опрацювання словацьких народніх пісень. І не випадок це, але пророчистий знак теперішнього часу, теперішньої фази в розвитку української музики, що редактором „Великого Співанника" стає саме **д-р Зенон Лисько**, який виконує свою працю при допомозі головно молодших композиторів, згуртованих у „Союзі Українських Професійних Музик".

З правдивою радістю витаємо появу цього Співанника, що в нашій хоровій літературі і зокрема в ділянці мистецького опрацювання укра-

[1]) Видав уперше Ост. Нижанківський у „Бібліотеці Музикальній" у Львов. 1886 і 1887 р.

[2]) „Виникає цілком своєрідна хорова література, яка скромно називає себе „аранжировкою" народніх пісень для хору. В дійсности-ж не є мистецтво, а дещо особливе, оригінальне, а при тому велике мистецтво, яке високо підіймається над обрібками народніх пісень у інших націй, зокрема у нас" (чехів). „Українська пісня за кордоном". Париж 1929. ст. 51.

з тим, що на основі амнестійного закону трибунал зменшив йому кару до 5 років і 8-ох місяців; 4) Івана Мирона, 5) Павла Мерцала і 6) Льонгина Телюка по 7 років вязниці з тим, що на основі амнестійного закону трибунал зменшив кару до 4-ох років і 8-ох місяців вязниці; 7) Івана Мерцала та 8) Василя Іваноньку по 5 років вязниці з тим, що на основі амнестійного закону зменшено до 2 і пів року вязниці; 9) Ізидора Масюка та 10) Омеляна Лопуньку по 4 роки вязниці з тим, що на основі амнестії зменшено до 2-ох років вязниці; 11) Ольгу Біду, 12) Марію Мицківну, 13) Осипа Бабяка та 14) Юліяна Дмитерка по 2 роки вязниці з тим, що на основі амнестійного закону трибунал дарував їм цілу кару і вони негайно вийшли на волю. Вкінці трибунал увільнив від вини і кари Степана Терлецького.

Слід згадати, що трибунал зачислив усім засудженим слідчий арешт, так, що засуджені на менші кари, а саме О. Лопунька, І. Масюк, В. Іваноньку та І. Мерцало вийдуть теж незадовго на волю.

Останні літні новини в шовках і вовнах по посезонових цінах продає фірма:
Спеціял. відділ церковних матеріялів.
АДОЛЬФ АВЕРБАХ
ЛЬВІВ, РИНОК 20.

Українське Громадянство!

Ось знову Зелені Свята!

Хто з нас не має особливощого сантименту до цих Свят, що від часів стали для нас символом збірної пошани та пієтизму для померших.

Як щороку, так і тепер підуть тисячі наших громадян на міські та сільські цвинтарі, щоби помянути у могилах тіні своїх найдорожчих померших. Але між цими могилами, що криють найдорожчі останки, є такі, що в першу чергу заслуговують на особливу пошану.

Це могили небуденні, незабутні тому, що вони стрілецькі!

Їхній зміст — наша гордість, наші національні Святощі!

Це місця збірних прощ, це історія недавного минулого, це джерела сили й віри в наше завтрашнє.

А могил цих на наших землях — безліч!

І ось вони, хоч мовчазні, голосно домагаються від нас памяти та опіки, щоби стати вічним памятником для грядучих поколінь.

Найкращим виявом нашої памяти та пошани для них буде наша безнастанна жертвенність, що допоможе впорядкувати ці дорогі нам усім стрілецькі могили та забезпечить їх від передчасного знищення.

Але в парі з тим мусимо памятати й про живих борців. Ці живі борці це наші герої-інваліди У. Г. А.

Вони з року на рік стають щораз більше немічні й потребують щораз більше опіки від нашого громадянства. А право на цю опіку мають, бож на неї заробили собі чесно своєю кровю, своїми ранами, своїм каліцтвом.

Сьогодні вони, колишні борці за краще завтра, животіють в дуже злиденних обставинах, а їхні потреби більшають з року на рік.

Тому з нагоди Зелених Свят кожний з нас, кому не байдужа судьба наших борців — тепер немічників, хай постійно памятає і про цих живих, жертвуючи хочби й найменшу лепту на їхнє забезпечення.

Хай кожний з нас заохочує до жертв своїх знайомих і таких, що може досі були байдужі!

Кожна, хай найменша жертва, злożена в дарі померших і живим героям, буде доказом нашого гарячого патріотизму й великого культу для наших національних Святощів, з котрих по вині ми все бути горді!

Цього домагаються не лише ці тисячі стрілецьких могил та калік, але й наша національна честь та обовязок сплати довгу, затягненого супроти померших і живих борців!

Жертви слати на адресу: УКТОДІ, ЛЬВІВ, ПОТОЦЬКОГО 48.

У Львові, в червні 1937. р.

УКРАЇНСЬКЕ Т-ВО ДОПОМОГИ ІНВАЛІДАМ
Т-ВО ОХОРОНИ ВОЄННИХ МОГИЛ

ЮРА ШКРУМЕЛЯК.

ПОЛЯГЛИМ.

ПИТАЄТЬСЯ ВІТЕР СМЕРТИ,
КОМУ ТРЕБА НИНІ ВМЕРТИ...

ТРЕБА ВМЕРТИ МОЛОДЦЕВІ,
УКРАЇНСЬКОМУ СТРІЛЬЦЕВІ.

ТРЕБА ВМЕРТИ, СПОЧИВАТИ
ВОСКРЕСЕННЯ ВОЛІ ЖДАТИ...

1916.

За спокій душ Борців за волю.

Як щороку, відбулося в суботу 19. ц. м. в архикатедральнім храмі св. Юра Заупокійне Богослуження за Полеглих. Явився на ньому б. Нач. Вожд У. Г. А. ген. Мирон Тарнавський, членн Генер. Секретаріяту з б. премієром д-ром Костем Левицьким на чолі, представники всіх наших установ і б. члени У. Г. А., що перебувають у Львові.

Службу Божу відправив о. митрат д-р Йосиф Сліпий в асисті священників та питомців Дух. Академії.

Після Служби Божої станули до панахиди 12 священників з оо. митр. Й. Сліпим, прал. Пясецьким, прал. Л. Куницьким та канц. Галяґом. Уряд стінув по одній стороні чудово прибраної могили, по другій б. комбатанти, перед могилою навколішках ген. Тарнавський. Почетну сторожу повнили коло могили б. пластуни.

Не зважаючи на робучий день, храм св. Юра був виповнений вщерть. Разило знов і цього року тільки те, що деякі представники товариств не вважали своїм обовязком прийти на Богослуження, а деякі зісіли на несвоїх місцях. Час би вже привикати до порядку на великих, всенаціональних святах!

Зрештою свято випало надзвичайно поважно і лишило незатерте вражіння.

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

...ніських нар. пісень приносить так багато нового і цінного та дає вкінці підсумок дотеперішніх осягів української музики в цьому напрямку.

Відповідно до змісту й характеру пісень увесь матеріял Співанника поділяється на 10 груп: 1. Стрілецькі пісні, 2. Історичні (козацькі), 3. Чумацькі, Бурлацькі, Рекрутські, Парубоцькі, 4. Любовні, 5. Побутові, 6. Колядки, колядки, щедрівки, 7. Веснянки, гаївки, купальні, 8. Обжинкові, 9. Заручальні, весільні, хрестильні, 10. Жартівливі.

Основну частину збірника творять **стрілецькі пісні** (зібрані всі разом, крім одної — „Ой та чи журились", — поминеної з цензурних оглядів), що складаються на епопею визвольних змагань і подвигів Української Армії; як цінна і дорога памятка цих змагань — вони тим цінніші для народу, що в значній частині склали їх самі учасники походів і боїв, під свіжим вражінням подій.

Увійшло тут чимало народніх пісень, доспособлених до воєнного життя та співаних У. С. Стрільцями при різних нагодах; **але найцінніша** їх частина — це твори нашого стрілецького рапсода, відомого композитора **М. Гайворонського** та поетів, вивінуваних визначними музичними здібностями — **Р. Купчинського** та **Л. Лепкого**, що як УСС. перебули цілу воєнну кампанію та свої вражіння й переживання передивили в пісню. Деякі з тих пісень, зложені зовсім у дусі української народньої поезії і музики, мають високу мистецьку вартість і здобули собі вже тривале місце в устній традиції та мають усі дані на те, щоб (перейшовши ще асимілюючий процес) стати справжніми народніми піснями, на взірець історичних козацьких пісень (Напр.: „Ой вигнався дуб високий", „Ой впав стрілець" — Гайворонського; „Журавлі", „Гей видно село"; „Колись дівчино мила" — Л. Лепкого; „Засумуй, трембіто", „Заквітчали дівчатонька", „Ой могли ти зажурився" — Купчинського).

Всі пісні стрілецькі, переважно в зовсім простій триголосій гармонізації, доспособленій до співу вояків У. Г. А., отже так сказати, в сирій формі (за виїмкою деяких краще оброблених пісень Гайворонського), появилися в збірнику **„Сурма"**, який у головному виготовив Гайворонський. Тепер вони появляються (подекуди злегка ретушовані) в новій, четвертій одежі, у вибагливій гармонізації наших передових музик — С. Людкевича, В. Барвінського, Н. Нижанківського, З. Лиська, М. Колесси, А. Рудницького, Б. Кудрика, Р. Сімовича — приспособлені до концертових продукцій.

Також в інших розділах Співанника заступлена головно **найменша генерація українських композиторів:** із старших подибуємо тільки Лисенка та дещо із складань Стеценка й Леонтовича[*]). Колиж у виборі з давніших, знаних уже обробок українських народніх пісень вийшли такі пропуски, то можнаб це оправдати похвальною тенденцією редактора — дати якнайбільше свіжого матеріялу й уділити як найбільше місця новому напрямкові в гармонічному освітлюванні українських мельодій. (Автім, деякі з давніших складань, що перебули найтяжчу пробу, бо пробу часу, не потребують уже спеціяльної рекомендації).

Зате **Співанник у своїх двох третинах приносить матеріял новий, свіжий, придбаний нарочно для цього видання, ніде не невиконуваний багатий хоровий репертуар**[*]). Очевидно, у тих нових гармонізаціях різних авторів годі було б пошукувати якогось одного стилю: та всі вони, — чи намагають на діятонізм (як деякі укладі Лиська), чи на хроматизм, — навіть **новими ідеями музичними, подихом модерної музики**, що виявляється у сміливих ходах голосових і гармонічних, у самостійному співучому голосоведенні, яке розвивається з неабиякою послідовністю, що подекуди межує з вигадливою рафінованістю. Чи все те устоїться з хоровою практиці, — покаже щойно час. Не місце тут на те, щоби входити в характеристику поодиноких авторів, чи в детальний розбір пісень, коли збірник приносить коло 150 нових складань! Отже обмежимося тільки до зазначення, **що є між ними твори високої мистецької вартости, правдиві перлини композиторського уміння й таланту,** які можуть бути окрасою хочби якої вибагливої концертової програми.

Тут годиться відмітити дуже влучну характеристику гумору, зазначену вже самим укладом напр. Н. Нижанківського-Лепкого „Казала дівчина" (Нр. 58), Лиська-Купчинського „Ірчик" (Нр. 59), М. Колесси-Л. Лепкого „Бо війна війною" і т. ін.

Та чи можна тут усе перечислити, що з того чи иншого погляду заслуговує на признання?

„Великий Співанник" приносить взагалі дуже багатий і різнородний матеріял (між іншим є тут лемківські, волинські і навіть поліські пісні): є з чого вибрати для всякої нагоди. Автори бажаб такі, що по них найменче можнаб було цього надіятися (Лисько, Рудницький), старалися дати переважно **легкий і приступний уклад**; до того причиняється й мельодійність голосоведення, на яку покладено таку велику вагу.

Та при своїй легкости й доступности подані у Співаннику гармонізації у своїй великій більшости задовольняють навіть вибагливий смак, загострений на творах модерної музики.

„Великий Співанник Червоної Калини" приносить **незвичайно цінний вклад у скарбницю української хорової літератури, знаменує дійсно обнову нашого хорового репертуару** і тому повинен би знайтися всюди, де тільки існує хоровий гурток, де є хочби тільки один любитель української народньої пісні.

Вкінці годиться зазначити, що й зовнішня форма цього збірника визначається дуже добірним викінченням і смаком: **великий, вигідний формат, виразний читкий розпис нот, артистична вінета М. Бутовича — усе те підносить вартість видання.**

---

[*]) Шкода тільки, що при поодиноких піснях не подано джерела, звідки узято їх мельодії, а подекуди й гармонізацію; це утруднює відріжнення нового матеріялу від вже знаного вже з давніших видань.

[*]) Шкода, що не подано спису пісень за авторами, щоб можна було відразу орієнтуватися у їхній вартості.

О. КОБЕЦЬ.

БРАТОВІ.

ТЕПЕР І Я ВЖЕ, БРАТЕ ДОРОГИЙ,
ПРОЙШОВ ТОЙ ЧОРНИЙ ШЛЯХ (ЯК ЗВЕТЬСЯ?),
КУДИ ЛЮДСТВА ЗАКЛЯТІ ВОРОГИ
ЗГАНЯЮТЬ ВСЕ, ЩО З ТЕМРЯВОЮ БЄТЬСЯ.

ЗАКОВАНІ І Я ВЖЕ РУКИ МАВ
В КАЙДАНИ СТАЛЕВІ, ІРЖАВІ,
ОСІННІЙ ВІТЕР МІЙ ПІВТРУП ГОЙДАВ
КОЛО СТОВПА КУЛЬТУРНОЇ ДЕРЖАВИ.

ТА ПРИКРА РІЖНИЦЯ ОДНА
МЕНЕ ВІД ТЕБЕ НАГЛО ВІДДІЛИЛА
І В ТІМ — ТРАҐЕДІЯ СТРАШНА:
ТОДІ — В ТВОЇЙ БОРНІ З ДУШІ СВІТИЛА
ІДЕЯ ЯСНАЯ ЗОРЯ,
А Я... „ЗА БАТЮШКУ-ЦАРЯ!"

1915.

Спонтанний протест проти русифікації Підкарпаття.

В неділю 13. ц. м. відбулося в Ужгороді велике протестаційне віче, яке відбулось заходами батьківського шкільного комітету в Ужгороді, письменників і журналістів, культурно-освітніх товариств і українських політичних партій. Це віче скликано тому, щоб запротестувати проти русифікації шкіл на Закарпатті. Віче відбулось у великій салі „Народнього Дому Просвіти" і на ньому зібралось **1500 делегатів із найдальших околиць Закарпаття від Ясіння по Кошиці. Масово явились на зборах представники селянства і учительства.** Зборами проводив д-р Юлій Бращайко, голова Батьківського Комітету при ужгородській гімназії, який зясувавши присутнім сучасне положення мовної справи, привитав делегатів та відчитав привітні листи, які прислали: губ. Грабар, заст. губ. Мезнік, шк. референт Хмелярж, посол Ю. Ревай, та привіт із тих місцевостей, які не могли прислати своїх делегатів.

З черги реферат виголосив ред. С. Клочурак. Секретар зборів Гренджа-Донський відчитав протестаційні резолюції. Після дискусії над резолюціями, в якій забирали слово представники з цілого Закарпаття (одному з них, який зголосив внесок, щоб ухвалити недовіря міністрові освіти, представник влади відібрав голос), резолюції ухвалено одноголосно.

Збори, які були справжньою маніфестацією українського елементу та спонтанним протестом проти кацапських зазіхань, закінчились відспіванням закарпатського гимну.

УКРАЇНСЬКА ЩАДНИЦЯ

в Перемишлі Косцюшка ч. 5,

це єдина

Українська Каса Ощадности,

якої ощадностеві книжечки мають право пупілярности.

Провадить всі банкові чинности.
Чекове конто **П. К. О. 144.755.** 1—4

Ліквідаційне засідання

МІСЬКОГО КОМІТЕТУ ЗИМОВОЇ ПОМОЧІ У ЛЬВОВІ.

В пятницю 18. ц. м. відбулося в салі засідань львівського магістрату ліквідаційне засідання Міського Громадянського Комітету Зимової Помочі. Проводив засіданням през. Островський. Звідомлення з діяльности подав голова Комітету ред. Б. Лясковіцький, який підчеркнув, що найбільшу жертвенність виказали кола умових і фізичних робітників та урядовців, зате великі й багаті підприємства куди гірше вивязувалися зі своїх зобовязань. Комітет видав за ввесь час 609.065 зол. Відтак складали ще звідомлення: п-і Островська з акції дохарчовування дітей, д-р Новіцький з праць лікарської серкції і Р. Янелі звіт ревізійної комісії. При кінці ред. Лясковіцький зголосив внесок на ліквідацію Комітету. Опісля през. Островський замкнув ліквідаційне засідання Комітету.

Найвищий час

купити лос І. кляси Польської Державної Льотерії у відомій з незмінного щастя колєктурі

„НАДІЯ"

ЛЬВІВ, ЛЄҐІОНІВ 11

де постійно падуть головні і великі вигри, де в кожній льотерії виплачуємо міліони зол. де нікого ще не завело щастя!

Головна вигра 1,000.000 золотих

Тягнення І. кляси починається вже 22 ц. м.

В 20-ліття Ярослава Весоловського.

21. ц. м. минає 20 літ від смерти нашого відомого журналіста Ярослава Весоловського, одного з редакторів „Діла". Помер він підчас великої війни на еміґрації у Відні, де проявляв до останньої хвилини свого життя незвичайно живу діяльність, як публіцист і політик. Я. Весоловський мав небуденний хист журналіста, чутливого на всі актуальні питання, невтомного у призбируванні новин. Як політик була це людина з великим реальним змислом, щира, безпосередня та чесна.

Як нас повідомляють з Відня, його могила на тамошньому центральному цвинтарі — забута та занедбана. Такою буває доля неодного заслуженого земляка, що вмирає на чужині далеко від своїх. У краю про його могилу напевне не забули би в Зелені Свята други, що живуть, ні його знайомі, ні товариші з тої самої професії. У Відні ще й досі живуть земляки, згуртовані в кількох товариствах; може хто з них міг би дати почин, щоб бодай зберегти місце з могилою Ярослава Весоловського — нехай би її не зрівняли із землею.

Вислід літературного конкурсу „Діла".

6-го червня подали ми спис авторів, які дістали нагороди за найкращі новелі, поміщені цього року в фейлетонах „Діла". Тепер, коли нам уже відомі правдиві їх прізвища, подаємо їх ще раз. І. нагорода: Степан Риндик: „Герой революції — Тарадайка". II. нагорода: Леся Кривіцька: „Моя перша поважна роля". III. нагорода: Любов Гуменюк-Луців: „Батькові імяниии". IV. нагорода: Тарас Кульчицький: „Хлоня". V. нагорода: Ірина Вільде: „Хлопчик із захисту". VI. нагорода: Ілля Чолган: „Гуцульська Венера". VII. нагорода: Федь Триндик: „Історія одного плягіяту".

На допомогу студентству.

На фонд допомоги академічній молоді зложили в Адміністрації „Діла" дальше: о. Іван Коцик, Цапівці, 5.— зол.; о. Теодор Салагуб, Лемохів, 5.— зол.; д-р Осип Залужний, Золочів, 10.— зол.; Василь Кузів, єпископ Української Еванг.-Реф. Церкви, Коломия, 10. —зол.; Олександер Костик, Львів, 5.— зол. Нині виказуємо 35 зол. Разом зложено досі в Адміністрації „Діла" на фонд допомоги українській академічній молоді 527.50 зол.

ПАРИЖ В АНЕКДОТІ.

Нині на устах всіх Париж. Мільони людей перейде через те місто підчас Світової Вистави, та певно всі вийдуть з Парижа зі жалем, що довше не могли там залишитися. „Париж є найславнішим містом у світі" — певне таку думку буде мати кожний про столицю Франції. Не від нині тішиться такою славою наддекванська столиця. Так і в анекдотах здавних давен славили Париж.

Карло V прибув до Парижа в 1540 р. дорогою на Пуатіє і Орлеан. Франц I спитав його, що думає про ті міста. „Пуатіє" — відповів Карло — „є найгарнішим селом у світі, а Орлеан найгарнішим містом". — „А що думаєте про Париж?" — Париж не є містом: це цілий світ".

Коли цар Петро Великий прибув до Парижа, питаючи його, як подобається йому столиця Франції. „Коли би в моїй країні була подібна столиця" — казав цар — „я хіба казав би підпалити її зі страху, щоб не затьмила решти мого царства".

Князь Генрик, брат прусського короля, приїхав до Парижа в 1784 р. Прощаючись із графом Н. сказав: „Дорогий графе, більша частина мого життя минула на бажанні побачити Париж, решта проминє в тузі за ним".

Фридрик II спитав одного разу своїх гостей: „Скажіть мені, панове, що зробив би кожний з вас, якби був королем Пруси?" Всі намагалися відповісти жартівливо і підлесно. Коли прийшла черга на маркіза Д'Аржан, він відповів: „Я продав би королівство, щоб за ті гроші жити в Парижі".

Одна дуже славна жінка, приятелька знаної пані Де Сталь, сказала про Париж, що це єдине місце на світі, де можна цілком обійтися без щастя".

Кажуть про Париж, що він чистилищем для мужчин і раєм для жінок. Чи так є дійсно? Нічого лекшого як самому про це переконатися, що говорили і говорять про Париж. Цьогорічна Світова Вистава в Парижі дає небуденну нагоду оглянути його. Вистава тревае до грудня, а до того часу кожний буде мати пільнократно нагоду роздобути гроші на цю прецікаву подорож: купім ще нині лос на Клясову Льотерію, а зпоміж тисячі вигр, одна дуже легко може впасти на наше число. Тягнення першої кляси починається позавтра.

ЗАВОРУШЕННЯ В УССР.

Паризький „Журналь" подає за японською пресою, що в УССР та на Сибірі дійшло до поважних військових заворушень після смертного присуду на Якіра. Арештовано чимало совітських німців та інших громадян, що мали звязки з чужинцями.

НАШІ СХІДНІ ОКРАЇНИ В РУКАХ ВОРОГІВ НАРОДУ!

На недавній конференції Озівсько-Чорноморського краю російської совітської республики (Кубанщина й Донщина) стверджено, що більшою частиною тамошніх партійних і державних організацій кермували від довгих літ „вороги народу", троцькісти та шпигуни. Троцькісти утворили блюк з правицею, з ким співпрацюють в північно-донській окрузі ще й есери. Протисовітські елементи дістались всюди: до професійних спілок, комсомолу, освіти, комунікації, рільництва — навіть до преси.

Не зважаючи на давніші чистки, щойно тепер ГПУ дісталося до самого осередка „контрреволюції". Вони опанували були бюро краєвого партійного комітету та намагались відірвати комсомол від партії.

М. ін. арештовано також „шпигунів та деверсантів", що вбивали робітників і спричиновали пожежі і катастрофи.

Партійні організації в озівсько-чорноморському краю були мало активні: у шахтинському районі: на 143 організації зле працювало 117, у Таганрозі — на 118 — 113, у Ростові на 331 — 248 і т. д. Саме в цих районах найсильніше розвинулась „контрреволюція".

ПОДАТКОВІ УРЯДОВЦІ ОШУКУЮТЬ УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН.

Нині кінчиться процес проти управи сараєвського району одеської округи, який звинувачують самоволю при стягненні податків. Підсудним загрожує смертна кара.

З цієї нагоди „Комуністическая Жизнь" признається, що податкові надужиття трапляються часто. Викрили їх недавно на півночі, в татарській республиці, у краях західно-сибірському і горковському та курському і перш за все на українських землях: в округах харківській, таганрізькій, вінницькій, дніпропетровській і ін.

—o—

Будови електричних уладжень
Інсталяції світла і моторів
Достави електричних машин
Направи моторів та інших електричних злагод

COMP

Виконує дбайливо — та дешево — **„e-comp"** Львів, Сикстуська 29. Тел. 203-30.

Що діється з Белею Куном?

Як подає Авас з Москви, там заперечують вістку, що Беля Кун був арештований і помер неприродною смертю. У мадярському посольстві заявляють, що їм нічого в цій справі невідомо.

У Москві заперечують також поголоску про самовбивство жінки ген. Єгорова

Страйкові заворушення в Тунісі.

Вчора дійшло до кровавого зудару між поліцією і китайськими носіями, які стріляли до поліції та до війська, що його поліція завізвала на підмогу. 27-ох поліцаїв ранено стрільнами та камінням. Страйкарів ранено 12-ох.

БУДІВЕЛЬНИЙ СТРАЙК У БУДАПЕШТІ.

У Будапешті покинуло працю 5.000 будівельних робітників, які застрайкували, домагачися підвишки платень.

—o—

КРЕМ АЛЯБАСТРОВИЙ проти ВЕСНЯНОК АЛЬОЕ

Значіння дрібних справ.

Говорять, що життя людей складається з дрібниць. Очевидно, що в тім висказі є багато прибільшення, адже приходиться нам брати активну або хоч пасивну участь у справах направду великих; одначе є фактом, що і дрібні справи можуть впливати на долю чоловіка.

Діється це звичайно на дуже загалу, а свідки таких подій кивають головами і говорять: „Хто був би того сподівався..." На тому полягає власне підґрунтє, що не дооцінюємо ми значіння тої „дрібниці", не розумаємо, які вона може мати наслідки та й порою їм не запобігаємо, якщо це очевидно буває потрібне і можливе.

Подумаємо, як це виглядає в приладі.

Кожний хоче погодитися з тим, що заробитися в льосе на Лотерію Клясову направду дрібниця. Не треба до цього ані великого зусилля, ані багато грошей, а проте ця велику зміну в нашому дотеперішньому житті може викликати те, що маємо льос. Тож неразом читаємо автентичні описи фактів, як виграли пожаданіші суми люди, що тяжко заробляють на хліб насущний, а бували безробітні. Не вони з бідавів, які недодають з дня на день, стали заможними власниками вартісних праць і те власне завдяки... тій, на око маловажній „дрібниці".

Не забуваймо і тепер про ту „дрібницю", купуючи найскорше льос до першої кляси тридцятьдев'ятої Лотерії, тягнення зачинається вже післязавтра у вівторок 22. червня і тревати буде пять днів

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!

МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТИ У ЛЬВОВІ

ВУЛ. ВАЛОВА ч. 7 і 9 та її **Відділи** при вул. Городецькій 60 і вул. Жовківській 75

приймають вклади ощадности почавши від 1 зол. Щоби дати змогу **купцям і промисловцям** помістити денні торги в касі, урядові години у вкладковім відділі **щодня до год. 19·30.**

За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм майном. 92—7

У 20 роковини смерти
бл. п.
Ярослава Весоловського
редактора „Діла"
відбудеться в середу 23 ц. м.
в год. 8 рано
Заупокійне Богослуження
в Успенській Церкві.

НОВИНКИ.

— **Приймаю пацієнтів у мому заведенні** Львів, вул. Сикстуська 17, тел. 263-73 від 9—1 і від 3—6.30, в неділю і свята за попереднім замовленням. Пльомби, золоті, платинові і емальовані корони, штучні зуби в золоті, кавчуку і нержавіючій сталі. Регуляція зубів, що криво ростуть. Полекші в сплатах. Насс.

— **Найкраще** проведете літо в Камені Довбуша біля Яремча. „Зелена Палятка" — під кермою п. С. Олесницької — поручає гарні кімнати з першорядним, на бажання дієтичним харчем.

— **Вже нарешті** можемо похвалитись своїм єдиним українським ресторацією **„Око", де все** дістанемо, що душа запрагне. Вина, лікери, красні та заграничні. На сніданя з буфету різні перекуски. Добре живецьке пиво. Обіди та вечері смачні, дешеві. Запрошує усіх П. Т. Гостей зі Львова та провінції Нова Управа „Око", **Львів, Костюшка 3.** 1—3 1182

— **На кредит** роблю нові футра, а старі модернізую і направляю. **Карпин, Зиблікевича 4.** 1—5 1177

— **Останнє слово** радіотехніки це „Велит", 5-лямпова супергетеродина української Вирібні Радіоприймачів **„Ергон", Львів, нова адреса: вул. Сикстуська ч. 48.** 2—2 317

— **Чи Всечесні Отці** знають, що найкраще місце для духовних на відпочинок у горах це пансіон „Ремісничої Фундації" в Дорі. Новозбудована власна церковця. Зголошення слати: Управа Фундації, Дора, Яремчанська 54. 1178

— **Треба хоронитися перед громами.** В останніх тижнях, зокрема в часі весняних бур, трапляється багато випадків пожежі церков та інших будинків від громів. Цього року небезпека є тим більша, що метеорольоги запові́дають гаряче літо з частими і великими бурями. Найпевнішою охороною перед громами є добре виконана інсталяція громозводів. Тому, якщо Ваша церква не має ще заложених громозводів, було би дуже вказане в найближчому часі це зробити. Цієї відповідальної роботи не можна довіряти блихарям чи іншим ремісникам, лише передати фаховій, електротехнічній фірмі, яка має в цій ділянці досвід, фахівців, та випробовані матеріяли. На українському ринку є лише одна того роду фірма, що виконує інсталяції громозводів вміло, дощільно і дбайливо, та при цьому дешево. Є це електр. спілка **„E—COMP", Львів, вул. Сикстуська 29.** Кошториси і оферти даром.

— **Волинські посли у міністерстві внутрішніх справ.** Віцеміністр внутрішніх справ Ю. Пацьорковський прийняв 18. ц. м. на авдієнції Українську Волинську Парляментарну Репрезентацію у складі: пос. Тимошенко, пос. о. Волків, пос. Бурий і сен. Маслов.

— **Безробітних інжинірів-механіків** у віці до 30 літ і механіків з укінченою середньою механічною школою у віці до 25 літ просять негайно зголоситись особисто або листовно у посла В. Целевича (Народня Канцелярія, Львів, Підвалля ч. 7., III. п.).

— **Етнографічний Музей Підкарпатської Руси.** Так називається музей, який відкривав в неділю 20. ц. м. Етнографічне Т-во Підкарпатської Руси в будинку ремісничої школи в Мукачеві.

— **Нові почтові агенції** будуть підкриті з днем 23 ц. м. в Негівцях пов. Калуш, в Горуцьку пов. Дрогобич і в Сосниці пов. Ярослав.

— **Літні однострої для поліції** вводить головна команда державної поліції. Однострої нового типу мають зеленкувату краску (кгакі) з жовтавими випустками і дистинкціями.

— **Нострифікація заграничних лікарських дипльомів.** Згідно з рішенням університетської влади розпочалася знову нострифікація лікарських дипльомів заграничних університетів у всіх польських університетах. В останніх днях лікарський відділ варшавського університету затвердив листу нострифікантів, що обіймає 300 кандидатів, яких повідомлено про речинець нострифікації. Речинці розложені на 5 літ, т. зн. до акад. року 1941/42. Перша група нострифікантів

числом 50 осіб може складати іспити в новім акад. році 1937/8.

— **Податок для сублькаторів.** Міністерство скарбу приготовляє спеціяльний податок для сублькаторів. Стверджено в багатьох випадках, що сублькатори не винаймають великих мешкань тільки тому, щоб затаїти свій маєтковий стан. Як сублькатори вони не платять податків, а не маючи нерухомостей, не бояться ліцитації. Висота нового податку буде означена на основі декларації головного льокатора, який повідомляє скарбовий уряд про своїх сублькаторів. Податок буде обовязувати від нового року. Як обчислено, в самій Варшаві є коло 130.000 сублькаторів, що можуть дати скарбові 2 міл. зол. річно.

— **Недбальство при публичних роботах.** Львівський воєвода п. Альфред Білик перевів 16. ц. м. люстрацію староств у Рудках, Самборі і Дрогобичі. Воєвода звернув м. ін. увагу на випадки плямистого тифу в Самбірщині. Щоби протидіяти тій пошесті, до якої причинюється головно занедбання основних вимог гігієни, поручив побудувати по селах купільні заведення, з яких користали би ширші маси. Крім того воєвода стверднв, що робітники, заняті при публичних роботах працюють невидатно і недбало. Тому наказав управі робіт наглядати більше над роботами, щоби гроші, призначені на ті роботи, не марнувалися.

— **Як польонізують край.** В Телячім пов. Підгайці повстала нова польська оселя на розпарцельованих грунтах кн. Пузини. Парцеляційний банк виділив палату з парку для „Т-ва Школи Людовей" на школи, а частину грунту і матеріял із двох господарських будинків на костел. Таким чином у чисто українському селі вирине в короткому часі польська місцевість із школою і костелом.

— **Чи шляхта мусить бути польська?** В Турці к Стр. відбувалася 29. травня ц. р. військова бранка молоді з громади Комарники. А що це шляхотське село, постерункова комісія мала багато клопоту при списуванні генералій. Найбільше клопоту завдав їй поборовий А. М. абсольвент приватної польської гімназії в Турці. На запит, якої він національности, відповів, що української. Це викликало велике здивування у комісії, а поодинокі її члени вдалися навіть в історичну дискусію з поборовим, мовлячи м. ін., як може інтелігент твердити, що є якась українська шляхта. Вкінці один із членів комісії поінтований сказав: „І тен пан хце здаць матуре!" Одначе поборовий А. М. не злякався тієї погрози і дня 3. червня ц. р. здав іспит зрілости. Може би компетентні чинники повчили кого слід, що асентерункові комісії не сміють бавитися в шовіністичну агітацію та ображувати національні почування тих, що жертвують свою кров для держави.

— **Знову страшать митрополитом Шептицьким.** В місці, де стикаються три воєвідства: волинське, поліське і люблинське, лежить велике озеро Сьвітезь з поверхнею 28 кв. кільометрів. Серед польського громадянства в Люблинщині кружляє в останніх часах сензаційна вістка, що власник цього озера дир. Козьмінський рішив продати його — *митрополитові Шептицькому*, який хоче створити там осередок українського тероплавства... Так бодай повідомляє варшавський щоденник „А. Б. Ц." Нема сумніву, що це черговий трік з метою підбити ціну озера, яке його власник рад би добре продати. Отже спішіться, польські капіталісти, бо вже митр. Шептицький сягає до кишені! Для більшої трівоги „А Б. Ц." завначує, що озеро має стратегічне значіння.

— **Кари на тих, що безправно вживають радіових апаратів.** Устійнено висоту грошевих кар, які будуть стягати від осіб, що користуються безправно радіофонічними уладженнями. Відшкодування в користь почти рівнається 6-місячній радієвій оплаті. Таким чином власники лямпових апаратів крім звичайної оплати мають заплатити 18 зол, відшкодування а власники детекторових апаратів 6 зол.

— **Пожежі.** В мешканні Вольфа Галенштайна в Турці під Коломиєю вибухла пожежа, що перекинулася на інші будинки і знищила 20 господарств. На місце пожежі приїхав староста полк. Вімер і зорганізував рятункову акцію в користь погорільців, що дістануть допомогу в грошах і натуралях. — В Кавську стрийського повіту згоріло 11 домів і 13 господарських будинків з інвентарем. Шкоди великі. — В Ягодові пов. Бучач вибухла пожежа, що знищила 9 мешкальних домів і 14 господарських будинків. Тільки частина будинків була обезпечена. Причиною пожежі була необережність з вогнем.

Анархісти затопили червоний кружляк?

Національна радіостація зі Саламанки перервовила радіотелеграму валєнсійськ. уряду, що наказує припинити музичні авдиції з огляду на катастрофу кружляка „Хаїме І." Червона радіостація висловила припущення, що експльозію на чердаку „Хаїме І." спричинили анархо-синдикалісти.

50-ОХ УБИТИХ.

Вчора (в пятницю) пополудні похоронили у Картахені 50 жертв вибуху на „Хаїме І." Решта залоги, яка лишилась у живих, передефілювала перед домовинами.

ЧИ ВЖЕ РАЗ ЗЛІКВІДУЮТЬ ЧЕРВОНІ МІЛІЦІЇ?

Після засідання валєнсійської ради міністрів, що тривало 5 годин, міністр освіти Гернандєз заявив, що тепер всі автономні міліції прилучать до червоної армії.

Крім того рада міністрів ухвалила кілька постанов, що торкаються Каталюнії.

Бої на передмістях Більбао.

Авас повідомляє, що 6. бригада з Навари заняла узгіря Сан Барнабо, останні перед Більбао, не стрічаючи поважнішого спротиву. Затепередмістя Більбао Сан Естебан опанували національні війська після завзятих боїв. Вчора виявилося, що баски мають замало артилерії.

БАРИКАДИ НА ВУЛИЦЯХ.

Як подає кореспондент Аваса, з оповідань полонених можна вносити, що баски хотять боронитись на вулицях Більбао. Всі мости підмінувані, на вулицях будують барикади.

—o—

Похвала для італійських добровольців у Еспанії.

В органі Мусолінія „Пополь д' Італія" появилася стаття, що висловлює похвалу для італійських легіонерів, які брали участь у бою на мадридському фронті від 8. до 18. березня. Секретар фашистівської партії наказав вивісити цю статтю по всіх фашистівських домівках, а шеф штабу фашистівських міліцій ген. Росо в окремому приказі звернув увагу на статтю з „Пополь д' Італія", наказуючи обговорити її нині в усіх відділах.

ВАЛЄНСІЙСЬКИЙ УРЯД АРЕШТУЄ ЛІВИХ ДІЯЧІВ.

До Мадриду перевезли на переслухання провідника „робітничої партії марксівського об'єднання" Андрія Ніка, що його недавно арештували в Барсельоні разом з іншими партійними товаришами.

Причиною арештування є якісь компромітуючі документи, що їх найшли підчас ревізії у перувіянському консуляті.

У Мадриді відкрили змову проти червоного уряду.

МАДРИД ІДЕ СЛІДАМИ МОСКВИ.

Мадрид позавидував сумної слави Москві, бо як повідомляє комуністична „Ліманіте" на підставі інформацій свого мадридського кореспондента Юрія Сорії, в Мадриді викрили величезну змову проти уряду. У змові брали участь провідники П. О. У. М. (Робітничої Партії Марксістівської Злуки). Арештували вже там більше, як 200 осіб.

Уявлені документи перевищають своїм змістом усе, що можна собі уявити. Устійнено теж без ніяких сумнівів звязок між провідниками П. О. У. М., які сидять тепер у вязниці і фашистами з кольони. Сітка змовників була поширилася на цілій території, яка ще досі є в руках червоного уряду. Серед арештованих є багато старшин штабу, деяких бригад і старшини інтендантури.

П. О. У. М., яка стояла на послугах нац. генералів інформувала з кількох місць червоної території генеральний повстанчий штаб про подробиці військових операцій, про рухи військ, узброєння і т. д.

Стільки подає комуністичний французький часопис. Скільки в цьому правди годі вірити, бо ціла афера нагадує дуже сферу московських червоних генералів Тухачевського й інших, які буцімто були у змові з Німеччиною.

НОВИЙ ІНЦИДЕНТ НА ЕСПАНСЬКИХ ВОДАХ.

З Берліна повідомляють, що 15. і 18. ц. м. підводні лодки валєнсійського уряду заатакували торпедами німецький кружляк „Ляйпціг" на півночі від пристані Оран. Кружляк вийшов без шкоди. Напрям вистрілів докладно оглядали з кораблів.

Німецький уряд доручив своєму лондонському амбасадорові Рібентропові звернутися до представників трьох великодержав і повідомити їх про напад і звернути увагу на небезпеку, що на неї все ще виставлені німецькі кораблі. „Ляйпціг" обстрілював підводну лодку, згідно з заповіддю, що її був дав недавно німецький уряд.

— **Страшенний визиск людської праці.** У Головецьку і Либохорі у Скільщині вибух страйк лісових робітників. Підприємці, що виступають під фірмою Гредлів, зменшили робітникам винагороду, або підвищили час праці (15 і пів години денно). Робітники годилися тільки на 12-годинну працю і пішли до роботи. Коли знайшлися страйколоми і робітники почали їх зганяти, прийшла поліція. Остаточно робітники згодилися на 13-годинну працю, але ще не полагоджено інших їхніх постулятів, спокою нема.

— **На досмертну вязницю** засудив суд присяжних у Стрию Івана Танасова за те, що в січні ц. р. напав на мешкання Клінгерів у Солукові долинського повіту і вбив Давида Клінгера а його жінку Гітлю тяжко ранив. Наляканий криком доньок він утік, не забравши нічого. Миколу Кудибина, що стояв на чатах, увільнено.

— **Крадіж через закратоване вікно.** В ночі з пятниці на суботу минулого тижня якісь невідомі злодії повитягали через відчинене закратоване вікно спальні Католицької Ремісничої Бурси в Перемишлі при вул. Шашкевича 7 гардеробу замешкалих там ремісників вартости понад 300 зол., 2 годинники і дещо готівки. Рано управитель бурси зг. Гачак заголосив цю крадіж у комісаріяті поліції. Кілька годин пізніше агенти, перешукавши закамарки сусідньої цегольні, гардеробу винайшли. Гроші та годинники пропали.

— **Краєва хроніка.** У Львові арештовано комірника з Борщева, що втік у звязку з люстрацією, яка ствердила брак готівки в його касі на суму 4.000 зол. — З наказу прокуратора у Станиславові арештовано урядовця старостава Б. під закидом зловживання урядової влади. — Іван Райхер з Париіца станиславівського повіту повідомив поліцію, що з його млина вкрав хтось 8 сотнарів жита і трансмісійний ремінь, пробуючи притому млин підпалити. — В Ясені калуського повіту двох озброєних людей добулось у ночі до дому Мехля Шварцфельда, дали два стріли на острах, побили мешканців і зрабували 250 долярів, схованих у ліжку. — На Петра Брустуряка, що вертався з роботи в Микуличині, напали біля Березова Вижного коломийського повіту Мик. Геник і Мих. Дрогомирецький, оба з Березова Нижнього, побили і забрали йому 31 зол. — В Тішатині Вел. на фільварку Дрогоївського розярений бик ударив рогом так сильно в голову робітника Антона Карабського, що той помер у шпиталі.

— **Засудили ошуканця.** В калуському повіті вештався свого часу агент одної косметичної фірми зі Львова, Іван Павлишин і продавав людям різні препарати як лікарства, а навіть брався лікувати людей. Наслідком доносження пошкодованих Павлишина арештували і городський суд у Калуші засудив його на днях на кару 2-літної вязниці.

— **Згоріло ціле містечко,** а саме Клецк коло Баранович. За одну годину пожежа обняла всі забудування — містечко зовсім знищене. 500 родин стратило все майно і залишилося без даху над головою.

— **Залізна руда на Волині.** На терені громади Березне костопільського повіту відкрили в глибині пів до 5 метрів багаті поклади залізної руди. Аналіза ствердила 45.5 проц. заліза.

Спішіть з підписною уділів у

ПРОМ-БАНКУ

за 1936 р. виплачено уділовцям 5% дивіденди

Львів, ул. Гродзіцьких 1. І. п. Тел. 292-15. П. К. О. 506-778.

ВІДГУКИ ДНЯ

Мрії і дійсність.

Серпень 1914. Війна вже виповіджена, військо співаючи йде на границю, настрої бадьорі як по побіді, лиця веселі як на Великдень.

Війна...

„Настав вже час, прийшла пора,
Ура у бій, ура, ура!"

І гриміло те „ура" по всіх містах та місточках до Золочева включно, заглушуючи лемент жінок по селах.

Розмови про війну витиснули всяку іншу тему. В кожній хаті родився бодай один штабовець і вів побідні баталії з москалями, обовязково по тім боці границі, заганяючи москалів у козячий ріг, а що найменше над Дон.

— Уявляю собі, як то наші будуть прати їх.

— Де-де їм до модерної війни! Вже на японській війні показалося. Кольос на глиняних ногах.

Одинокі більші горби — Вороняки — давали тему до стратегічних плянів:

— Маю враження, що заки наші підуть на Україну — втягнуть москалів у засідку. Я сам бачив, як учора закопувався на підлиській горі великий відділ піхоти. Впустять їх на доли, а тоді лявіною на них. Вибють, виловлять, а щойно потім гайда на Радивилів аж до Києва.

Я ладився до Стрільців і заздалегідь обмірковував, як комунікуватися з родиною. Десь хтось доповів, що не можна писати про все, що діється, бо це булаб арада військової тайни. Тому разом з тіточними сестрами з Белзця уложив штудерну шифру, якої не відшифрував би найліпший розвідчий відділ найліпшого генерального штабу.

Коли ми будемо йти вперед, то я мав написати: „дороги надзвичайно добрі", коли (на всякий випадок!) прийшлось би дещо податися назад (хіба зі стратегічних оглядів, бо хіба австрійців москалі не примусять!), то стоялоб: „Дороги трохи попсувалися". Коли треба буде мені гроший, тоді на картці стоятиме: „Грошей маємо досить" — і місцевість та почта, коли забракне білля, то „ходимо вбрані як пави" і знов місцевість та почта. Про здобуття більшого міста: „Вчора я зїв велике яблуко", а на випадок, колиб котрийсь москаль добре стрілив і ранив мене, то: „Маю трохи ревматизм" і — часть тіла, де поцілила куля (що за диковижі могли з цього вийти!).

І ще багато-багато інших висловів уложили ми та списали те все в двох примірниках, щоби мати ключ до шифри.

Після того вже майже ніщо не стояло на перешкоді до побідного маршу на Київ, хіба ще два-три розгроми ворожої армії, але це було таке легке і самозрозуміле, що не варт було над тим застановлятися.

Одної гарної днини відїхав я з іншими добровольцями до Золочева, день або два дні пізніше прибігли перші розбитки зпід Олїєва, за три дні ми відїхали до Львова, а за місяць я опинився далеко-далеко від рідного села.

Це пів біди, а ціла біда, що не в Києві, чи в якімсь там Святошині під Києвом, а в Городні під Мукачевом.

Не придалася мені і наша штудерна шифра. Не було просто до кого писати, бо в запіллі ніхто не мав ключа до шифри, а ключ був глибоко під „розгромленими" москалями.

— — — — — — — —

Мрії і дійсність!... Скільки разів вони сваряться між собою гірш як львівські перекупки. Посварилися вони в 1914 р. сварилися ще потім нераз, сваряться часто і тепер.

Бували і після чотирнацятого року мрії, що вели нас так легко, без труду, до якогось Києва, а дійсність заводила з тяжким трудом до якоїсь Городні.

Та вірю, що прийде час, коли мрії і дійсність таки врешті покриються і може як не мені, то бодай комусь ще придасться моя стара шифра.

Галактіон Чіпка.

— **Громи і пожежі.** В селі Хітар стрийського повіту грім ударив у хату Олекси Грицева і спалив всі його будинки. Тяжко пораженого Грицева перевезено до стрийського шпиталю. — У Гаїздці станиславівського повіту грім спалив стодолу Василя Кобещука, при чому згоріли сусідні будинки. — В часі бурі над Полянцею Поповичіаською надвірнянського повіту грім запалив державний ліс, одначе зливний дощ згасив пожежу.

— **І бандити вживають тортур.** На загороду Ант. Буржинського під Калішем напали бандити і заставши в хаті тільки його жінку, почали припікати їй стопи розпеченим залізом, щоби сказала, де сховані гроші. Крім того зломили їй кілька ребер. Під впливом тортур вона сказала правду. Бандити забрали 300 зол. і втікли.

— **Арештування 80 комуністів.** Варшавська поліція перевела поверх 130 ревізій у мешканнях комуністичних діячів та в організаціях, на які паде підозріння, що займаються нелегальною роботою. Придержано 80 осіб. Підчас ревізій знайшли нелегальні брошури та видавництва, а в кількох мешканнях шифровану кореспонденцію з партійною владою в Москві. Викрили теж тайну друкарню, в якій відбивано аґітаційні летючки. Арештованих відставили до слідчої вязниці. Поліція глядала за однопартійцями Сталіна, які приїхали потайки з Москви, щоб обговорити з польськими комуністами останні події в Совітах.

— **Присуд на безбожника.** В селі Скулині ковельського повіту підчас вінчання в місцевій православній церкві прийшов до святині 19-літній Іван Дятель, не скинувши шапки, чим допустився зневаги Божого місця. Безбожник станув за те недавно перед судом, який засудив його на 6 місяців вязниці і заплату судових коштів.

— **Катастрофальна посуха панує в Литві і Латвії.** Жито так змарніло, що декуди рільники скосили його на солому, а 50 місцевостях горіли ліси. В самому Ковні було 86 пожеж.

— **Засуд на комуніста.** Військ. суд у Ризі засудив на 4 роки тяжкої вязниці комуністичного діяча Іванова.

— **Безбожники дістануть зброю.** Совітський комісаріят для внутрішніх справ позволив членам союзу безбожників носити пальну зброю, яку негайно їм видано. Зброю, як стверджує офіційний комунікат, мають уживати проти духовників, оскільки вони загрожували би життю безбожників, або на випадок такої ситуації, коли безбожники мусіли би боронити основ комунізму

Зі судової салі.

ЗА ОБРАЗУ ЧЕСТИ Б. ЗАСТУПНИКА АПОСТ. АДМІНІСТРАТОРА ЛЕМКІВЩИНИ.

Дня 15. червня ц. р. відбулася перед окр. судом у Сяноці, карна розправа проти відповід. редактора двотижневика „Наш Лемко" п. *Михайла Таранька* за проступок з арт. 255 і 256 карн. зак. за образу чести о. Івана Полянського, б. заст. апост. адміністратора Лемківщини. На розправу покликано цілий гурт свідків, головно з священичих кругів. Зізвання деяких свідків, головно о. дек. Вахнянина Володимира та о. Жеплинського Михайла, маркантно насвітлили ті відносини внутрі апостольської адміністрації, які заістнували безпосередньо по смерти бл. п. о. Василя Масцюха.

Тому, що деякі свідки не явилися, рішив суд переслухати всіх неприявних свідків при помочі реквізиції і з тої причини відложив дальший хід розправи аж до остаточного переслухання всіх поданих ред. Таранько свідків доказових.

Обвинуваченний ред. Таранько явився на розправі особисто. Боронив його адв. *д-р Василь Баввацький.*

Спорт.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Україна — Лехія. Відплатні змагання обох цих дружин за мистецтво Окружної Ліги відбудуться не у вівторок 29. ц. м., як було визначено жеребом, але вже в середу 23. ц. м. в год. 5.30 на Погулянці. Цю зміну наказав Видія гри і дисциплїни у Львові тому, що мистецтва Окружної Ліги мусять бути закінчені до 27. ц. м., а мистець люблинської округи не погодився на відложення решнтя змагань за вхід до Державної Ліги на пізніше. Справа мистецтв у Львівській Окрузі ще не вирішена, бо Ресовія й Україна мають ще змогу його здобути. З цієї теж причини обі кандидати на мистця вже в найближчу середу мусять грати зі своїми противниками, а саме Україна з Лехією у Львові і Ресовія з Огнісьом у Ярославі. Якщо Україна виграє обі останні змагання, а Ресовія стратить у 3 метчах бодай 3 пункти, тоді мистецтво здобуде Україна.

Ревера — Гірка 2:0 (0:0). Трет вирішні змагання між цими обома дружинами таки відбулися в четвер 17. д. м. Цим разом Ревера здобула мистецтво станиславівської округи вже не тільки відношенням голів, але у вирішних змаганнях перемогла Гірку 2:0.

Русь — Бочкай. Русь спроваджує до Ужгороду другу з черги мадярську лїгову дружину, з якою розіграє товариські змагання.

Чехословаччина — Італія 4:1. Після закінчення ситківкових змагань за чашу середущої Европи Чехословаччина веде вже 4:1. Цейнар переміг Романові 7:5, 9:7, 6:3, а в деблі чеська пара Цейнар Цаєка перемогла італійську пару Де Стефані-Качіалє 7:5 4:6 6:3 6:4. Італія здобула один пункт із гри Стефані, який переміг Цаєку.

Швеція — Фінляндія 4:0 (0:0). Інавгурація світових мистецтв коп. мяча відбулася у Стокгольмі, де Швеція в елїмінаційнім метчі перемогла у присутності 20.000 глядачів Фінляндію 4:0.

Замора поїхав за море шукати щастя. Славний еспанський воротар Рікардо Замора, який після вибуху повстання в Еспанії виїхав до Франції, тепер пускається шукати щастя за морем у Полудневій Америці, звідки (з Арґентини) дістав дуже корисну оферту.

Велика Британія — Европейський Суходіл. Змагання Західної і Середущої Европи в Амстердамі будуть генеральною пробою перед сенсаційним метчом Вел. Британія — Суходіл, який імовірно відбудеться вже в короткому часі.

Нові зміни у футбольних правилах. Міжнародній Футбольний Союз рішив на своїм недавнім засіданні ввести нові зміни у грі в копаний мяч. Уведено 2 зміни, а саме: вагу мяча збільшено з 369 грамів на 425 гр., або з 397 гр. на 453 гр. Друга зміна торкається виконання вільного викопу проти атакуючої сторони, а саме мяч мусить грач виконати в поле, а не може подавати своєму воротареві. Ці зміни обовязуватимуть імовірно вже з осени ц. р.

ПЕРШІ ЛЕГКО-АТЛЕТИЧНІ ЗМАГАННЯ В ТЕРНО. ПОЛІ

Врешті й тернопільське громадянство мало нагоду пригадатися в дні 13. ц. м. „королевій спорту" — легкій атлетиці у скромному виданні: 103 змагунів із трьох сокільських гнізд: Збараж, Тернополя і Чернихова. Брак відповідного грунта приневолив тернопільських соколів пристосувати свою площу (80×30 м.) до біґів (горбковата біжня). Хоч у програмі легко-атлетичних змагань було більше конкуренцій, організатори мусіли відкинути деякі з них, з огляду на велику спеку й полудневе свято та вкінці на число стартуючих.

Сокіл-Тернопіль виступив до старту в числі 24 мужчин і 23 жінок, Сокіл-Збараж дав 18 змагунок і 15 змагунів, село Чернихів-Сокіл 16 мужчин і 7 жінок. Разом 103 змагунів.

У висліді: мужчини (стартувало 51): біг на 60 м. У фіналі: 1. Керничний С. (Сокіл-Тернопіль) 8,0; 2. Адамович С. (С-Збараж) 8,3; 3. Підушок І. (С-Чернихів). Жінки: 50 м. (стартувало 38) біг. У фіналі: 1. Фалендиш Л. (С-Тернопіль) 7,9; 2. Хміль М. (С-Тернопіль) 8,0; 3. Ковальчук М. (С-Збараж). Мужчини: стусан кулею (участь 18): 1. Данилевич В. (С-Збараж) 9.77 м. 2. Керничний С. 3. Нестайко В. (С-Тернопіль). Жінки: скок удовжінь (стартувало 16). 1. Хміль М. (С-Тернопіль) 3,95 м.; 2. Змірочок Я. (С-Тернопіль) 3,75; 3. Луковнч О. (С-Тернопіль).

Гуртковий біг з перешкодами. Мужчини: 350 м. з 14 перешкодами (старт. 13 гуртків): 1. Тернопіль І. (Керничний С., Когут Я., Мур й Р.) 2.18.0; 2. Збараж II. (Шмігельський В., Адамович С., Додик І.) 2.21.0; 3. Збараж II. (Лисий С., Сукар Е., Кнох І.) 2.32.6; жінки: 200 м. з 8 перешкодами (старт. 7 гуртків): 1. Збараж І. (Ґрегорівська Е., Качоровська О., Бученська І) 1.47.6; 2. Збараж II. (Фетух Е., Ковальчук М. Лесюк С.) 1.47.7; 3. Тернопіль І. (Брикович Ольга, Змірочок Я., Хміль М.) 1,53.0. Поза конкурсом: Тернопіль IV. (Паращук І., Паращук С., Копаз Я.) 1.38.0.

Відбиванка: Ольдбої Калина — Ольдбої Польський Союз Кооператив (2:0). Члени (Сокіл-Тернопіль) — Учасники (Сокіл-Тернопіль) (0:2).

Біги з перешкодами найшли належне зрозуміння між сокільством, чого доказом 20 стартуючих гуртків. Дуже відрадним явищем було майже різнородне число жінок на старті (понад 40), чого може позавидувати навіть Львів. Тернопільський „Сокіл" повинен тепер за всяку ціну постаратися за поправу біжні і на новій біжні поправити осяги. Більше залрави до легкоатлетики також не завподилоб, тимбільше, що майже всі конкуренції можуть соколи справляти на своїй площі.

Добре виявлявся зі свого завдання також суддейська колегія в складі: проф. Ковальський Т., інстр. С.Б В. Тихоліз і м-р Луговий Артим. **В. Тихоліз.**

Нові книжки й журнали.

МОЛИТВИ ЩОДЕННІ в українській мові — часи до Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії. Накладом монаха жебручого закону І. Л. Строгона Лаврентія. Львів-Знесіння. Стор. 8, ф. 16°.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Направа жіночих торбинок

та продаж найновішої шкіряної галантерії по найнижчих цінах тільки в

Робітні Римарсько-Галантерійній

Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська 2, побіч фірми Саламандра.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

ТИСЬМЕНИЦЯ.

20. VI. Довбуш.

21. VI. Шаріка.

З Тисьмениці їде театр до Богородчан.

Великий Театр:

Неділя, 20. VI. год. 8. веч. „Біла дама".

Неділя, 20. VI. год. 8. веч. „Біла дама", Понеділок, 21. VI. театр нечинний.

Цирк Станєвських на пл. при вул. Пельчинській.

Неділя, 20. ц. м. дві вистави: 4.30 попол. і 8.30 веч.

Понеділок 21. ц. м. дві вистави: в год. 4.30 попол. і 8.30 веч.

Вівторок, 22. ц. м. останній день побуту. 2 вистави: в год. 4.30 попол. і 8.30 веч. і замкнення цирку.

ВОВНИ — наймодніші гатунки і кольори — ДІМ ВОЛІЧКІВ - Львів, ул. Сикстуська ч. 2 (побіч брами). Безплатна наука, найновіші журнали.

Кіно.

АПОЛЬО: „Місто Анатоль" на основі повісти Келермана.

АТЛЯНТИК: „X 27" з Марленою Дітріх.

ЗАНДА: „Малий моряк", „Пекло в Китаю".

ГРАЖИНА: „Шепіт кохання", „Кеті і Мабель".

ЄВРОПА: „Мій пан чоловік".

КАСІНО: „Дівча з Пратеру", „Нареченя з Відня".

КОПЕРНИК: „Під твоїм чаром" Лоренс Тібет.

МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці".

МЕТРО: „Зов крови", „Хлопці з Плоті Зброї".

МІРАЖ: „Герої Сибіру".

МУЗА: „Напятнована", „Герой дня" з Мор. Шевальє.

ПАЛЯС: „Прокажена", „Ординат Міхоровський".

ПАКС: „Коронація у Лондоні".

ПАН: „Генерал Суттер".

РАЙ: „Сем Додсворт".

СВІТ: „Антін Адвера" і ревія „Весняні недискреції".

СТИЛЕВЕ: „Кливаки та кігті" і ревія.

ТОН: „Багате біднятко" (Шерлі Темпль) і додаток: Кінець шк. року.

УТІХА: „Обвинувачена" з Дольорес дель Ріо і ревія.

ХИМЕРА: „Кохання в масці" з Лілією Гайд.

ФОТОПЛАСТІКОН.

(пл. Марійська 5).

„Неаполь - Капрі - Сорєнто - Венеція"

Для пансіонів

24 шт. столового накриття правдивої альпаки 17 зл.

пише у **Б. ҐРІНБЕРҐА, Сикстуська 4**

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 20. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 12.00 Військ. орк., 19.20 Квартет, 20.00, 21.00 Орх. концерт; БУДАПЕШТ (550) 15.50 Концерт військ. орк., 17.00 Нар. пісні, циг. орк., 18.30 Два форт., 19.20 Сніп, 22.10 Сальон. музика, ВІДЕНЬ (507) 11.45, 12.00 Догасівні твори, 15.55 Давня музика на давніх інстр., 19.35, 20.00, 21.00 „Гірник" оп. Целєра, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 11.30 Фантазії на органах Вірліцера, 14.00, 16.00 Музика, 19.30 Пісні й танки нім. кольективів, 20.00, 21.00 Розр. концерт, КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.30 Пісеньки, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 Вечір опер: „Ля фата малєрба" муз. казка, ГП. „Ля Джара" балет Казелля, МІНХЕН (405) 9.30 Скрипка, форт., 18.00, 19.00 Веселий концерт солістів, 20.00, 21.00 „Сн жинка" оп. Римського-Корсакова, ПРАҐА (470) 10.05 Сальон. квартет, 19.50, 20.00, 21.00 „Султанова наречена" оп. Вайса, РАДІО ПАРІ (1648) 17.00, 18.00 Орх. концерт, 20.15 Сніп, РИМ (421) 17.30, 18.00, 19.00 Разом із неап. консерваторії: Весняний концерт, 21.00 Орх. концерт, 22.15 Два фортепіяни.

Понеділок, 21. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 14.15 Розр. музика, 16.30 Вокальна авдиція, 19.00 Вечірній гомін, 20.00, 21.00, 22.00 „Богема" оп. Пуччіні, БУДАПЕШТ (550) 21.00 Концерт оп. орх.; 22.20 Циг. музика, ВІДЕНЬ (507) 17.45 Форт., 19.25 Концерт, 20.05, 21.00 Концерт лавреатів міжнар. конкурсу співу, скрипкової та віол. гри, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Нар. мельодії та пісні, 20.10 Квартет, КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.15 Сніп, 20.40 Розр. музика, 22.10 Комедія, МІНХЕН (405) 15.00 Дівчата співають і оповідають, 16.15, 22.20 Солісти, ПРАҐА (470) 17.40 Сучасні франц. пісні, 21.20 Секстет, 22.20 Лотиські пісні, РАДІО ПАРІ (1648) 12.00, 12.30 Легка музика, 13.15, 19.05 Сніп, 19.30 Форт., 20.30, 21.00, 22.00 „Поліцмейстерова тайна" муз. комедія Вольфа, РИМ (421) 17.15 Розр. музика, 22.10 Розр. мельодії.

Вівторок, 22. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 11.15 Веселі мельодії, 20.10, 21.00 У країні оперетки, орх., солісти, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Симф. концерт, 13.30 Солісти, 17.00 Циг. музика, 18.00 Форт., 19.00 Сальон. музика, 22.40 Орх. концерт, ВІДЕНЬ (507) 15.15 Розр. концерт для дітей, 16.05 Віденські мельодії, 17.35 Сучасні пісні, Урбах баритон, 17.50 Форт. твори Ліста, 19.40 Віденські пісеньки, 20.00, 21.00 Голяндсько-австр. концерт, 22.20, 23.00 Сучасна австр. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.40 Болгарські пісні, мексиканські танки, 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 „Аїда" оп. Верді, КОШИЦІ (259) 12.35 Військ. орх., 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.15 Камер. концерт, 21.00, 22.00 Орх. концерт, МІНХЕН (405) 12.00 Розр. концерт, 16.15 Весела музика й анекдоти, 19.30, 20.00 „Мінна фон Барнгельм" ком. Лесінга, 21.10 Танк. музика, 22.20 Німанові твори й пісні, ПРАҐА (470) 18.15 Реп-гійна музика в вик. хору, РАДІО ПАРІ (1648) 11.30 Штравсові твори, 13.15, 19.00 Сніп, 20.15, 21.00, 22.00, 23.00 „Штукар із Нотр Даму" оп. Масенета, опісля „Ле буржоа де Толедо" оп. Тірієра, РИМ (421) 17.15 Танк. музика, 21.00, 22.00, 23.00 Вечір опер.

Середа, 23. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 15.00 Розр. музика, 17.00 Нар. пісні й танки, 19.00 Вечірній гомін, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Сальон. музика, 18.40 Хор, 19.45 Циг. музика, ВІДЕНЬ (507) 12.00, 13.10 Концерт, 15.15 Для дітей, 15.40 Гренляндські легенди, 17.30 18.00 Сопран і фортепіян, 19.30 Сніп, 19.45 Скрипка, 19.25 Розр. музика, 20.05, 21.00 Другий концерт лавреатів вок.-інстр. конкурсу, співу, скрипка, віол., ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 10.30 Для дітей, 14.00 16.00 Музика, 18.00 Форт., МІЛЯНО (369) 17.15 Танк. музика, 21.00 Розр. концерт, 22.30 Веселі мельодії, МІНХЕН (405) 16.15 Солісти, 17.15 Веселе муз. пополудне, 20.00 Нар. музика, 21.10 Сучасна віол. орх. музика, ПРАҐА (470) 19.20 Військ. орх., 20.15 Орх. концерт, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 15.45, 19.30 Сніп, 14.20 Твори Доніцетія, 18.45 Діяльоги, 19.45 Скрипка, 21.00 Сучасна музика, 22.00 „Місостіс" оп. Шантрієра, РИМ (421) 17.15 Камер. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Комедія. 22.15 Скр. ресіталь Е. Каспайолі.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 20. червня 1937.

8.00 Сигнал часу, пісня 8.03 Ранішній денник, 8.15 Для села. Хліборобська газетка, Нар. пісні з гр. пл., Яка різниця в організації сільського господарства та великої посілости. 9.06 У 18. роковини повороту IV. дивізії Желіговського, 10.00 Фрагмент із зїзду Союзу Молодого Села, 11.57 Сигнал часу, 12.03 „Татри" орх. концерт, Моцартівський спів, 13.00 Із історії мандрівного театру, 13.10 Розривковий концерт, сальон. орх., пісеньки, 14.40 „Партія віста у п. мандатара" фрагм. із поп. пал. Лозінського „Заклятий двір" 15.00 Для села: Огляд ранніх рільних продуктів, Як виплекаєш, так продаш, Спорт і фізичне виховання на селі, 16.00 Мазурські мельодії і танки, 16.30 Розр. концерт, гр. пл., 17.00 Театр Уявш: „Сицилійські пятрини" ком. Пірандєля, 17.30 Репортаж із життя, 18.00 Кава при мікрофоні: оркестра, солісти; у перерві коло год. 18.55 „У дельті Дунаю", 20.00 Концерт солістів: форт.,скрипка, 20.35 Спортові вісти, 20.40 Політичний огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 Конкурс на Галляпагос, Віленська Газуля, 21.30 Ревербл. 21.40, 21.41 Спортові вісти, 22.00 Концерт солістів: скрипка, спів, форт., 22.50 Останні вісти вечірнього денника, Метеорольог. комунікат, огляд преси, 23.00 Танкова музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орх. концерт

Понеділок, 21. червня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з гр. пл. 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Досталь: „Сервус, Відне", мопурі, гр. пл.; 12.25 „В Еспанії" гр. пл., 12.40 Від варстату до варстату: Музичні інструменти, 13.55 Легка музика з гр. пл., 14.55 Львівська бірка, 15.00 Орхестра берлінської опери, гр. пл., 15.35 Львівські біжучі вісти, 15.45 Господарські вісти, 16.00 „Казки" рецитація для дітей, **16.15 Національний Хор ім. Лисенка під дир. С. Сологуба,** 16.45 Загадкові люди: Кемпелен і його автоматичний шахіст, 17.00 Концерт солістів: спів, М. Шпріве 15-літній піяніст, форт., 17.50 Що діється в нашому городі, 18.00 Чар Парижа, 18.15 Фортепіянові рес-таль Ст. Гольдгамерівни (львівські композитори, у програмі **В. Барвінський: Прелюдія ч. 1),** 18.30 Радіотехнічні актуалії, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вісти, 18.50 Репортаж із гданських торгів, 19.00 Воєнська авдиція, 19.40 Пропагуємо науку плавання, 19.50 Спортові вісти, 20.00 Колейдоскоп, муз. авд., 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Чотири речі у Польщі славні, муз.-літер. авд., 21.45 Початок „Пана Тадея" решитує Юр. Лєщинський, 21.55 Концерт орхестри, співів, 22.50 Останні вісти вечоденника, метеорольог. комунікат, огляд преси, 23.00 Остап Ортвін (літер. профіль) вир. д-р Т. Терлецький, 23.15 Із сліперового альбума, 24.00—1.00 Орх. концерт.

Вівторок, 22. червня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Інформаційна газетка в українській мові, 12.25 Музика з гр. пл., 13.55 Розр. музика з гр. пл., 14.55 Львівська бірка, 15.00 Пуччіні: II. дія із „Богеми" з гр. пл., 15.40 Львівські біжучі вісти, 15.45 Господарські вісти, 16.00 Цікаві речі з 5-х частей світа, авд. для старших дітей, 16.20 Г. Форе: Соната оп. 13. А-дур форт., скрипка, 16.45 Винники — місто тютюну, 17.00 Орх. концерт, 17.50 Актуальна туристична гутірка, 18.00 Огляд жін.-госп. актуальностей, 18.10 Опереткові фрагменти з гр. пл., 18.25 Літер. хвилини: Перемога Анн. Каледон, новеля, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вісти, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 „Спадщина" сяеч, 19.15 Форт. ресіталь, 19.50 Спортові вісти, 20.00 Легка й танк. музика, орх., ревелєрси, 21.45 „Стасева пригода" опов. Бол. Пруса, 22.00 Арії та пісні у вик. Вал. Валевської сопр. у супр. форт., 22.20 Райн. Глір: Смичк. квартет ре-дур ч. 2., 22.50 Останні вісти веч. денника, огляд преси, метеорольог. комунікат, 23.00 Концерт бажань, 23.30 Танкова музика, 24.00—1.00 Орх. концерт

Середа, 23. червня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Рухацка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Мавербер: „Африканка" фантазія з гр. пл., 12.25 Концерт військ. орх., 13.55 Легка музика з гр. пл., 14.45 Із нашої бібліотечки: „Перша справа", 14.55 Львівська бірка, 15.00 Із давніх оперет, гр. пл., 15.40 Львівські біжучі вісти, 15.45 Господарські вісти, 16.00 У літературнім музеї особливостей, 16.15 Пісні у вик. мін. хору, 16.45 Спогади вояків, 17.00 Концерт хору, пісеньки, 17.50 Парові авта й літаки, 18.00 Хвилина бюра студій, 18.10 Пісеньки з різних країн: мецосопр., тенор, форт., 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вісти, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Свято сіна, словномуз. авд., 19.50 Спортові вісти, 20.00 На Святоіванській собітці, хори, капеля, сопісти, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Шопенівський концерт, 21.45 „Стасева пригода" (II) Бол. Пруса, 22.00 Концерт квартету, 22.50 Останні вісти веч. денника, метеорольог. комунікат, огляд преси, 23.00 Танкова музика з гр. пл., 24.00—1.00 Концерт орхестри.

БІРЖА.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·48, 89·05, Доляри американські 5.29·00, 5.26·50, доляри канад. 5.29·00—5.26·50. Фльорени гол. 291·57—289·85, Франки фр. 23·60—23·46, Франки швайцарські 121·50—120·70, Фунти англ. 26·18—26·02, Гульдени данц. 100·80—99·80. Корони ч. 18·90—17·80, Кор. дан. 116·89—116·05, Кор. норв. 131·48—130·50, Корони шв. 134·98—134·00, Ліри італ. 23·20—22·60, Марки фінлянд. 11·58—11·25, Марки нім. 132·50 — 131·50, Шилінги австр. 98·80—98·00, Тель Авів 26·10—25·85, Марки нім. срібні 143, 141.

Яйця.

Банк Польський 100·00, Вугель 19·00, Норблін 58·00. Островець 22·75, Старяховичі 28·00. Тенденція втримана.

Папери.

3 поз. інвест. 1 ем. 63·25, 2 ем. 64·50, серія другої 85·00, конверс 19·00, 6 дол. 55·50, купон 23·75, 4 прем дол. 39·40, стабіл. 370·00, купон 31·04, консолід. 52·75, 51·75, три ост. дрібні.

Збіжжя.

Львів, дня 19. червня 1937

Ячмінь одн.	26·50—26·75
Ячмінь на мл.	23·00—23·15
Ячмінь паст.	24·00—24·25

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Маслосоюз устійнив ціни масла за час від 1. VI. — 6. VI.

За 1 кг. масла бльок.	2·35
„ „ бочк.	2·40
„ „ експорт. дає звичет	2·40

від 7. VI.—10 VI.

За 1 кг. масла бльок.	2·35
„ бочк.	2·40
„ експорт звичет	2·40

від 11. VI.—18. VI.

За 1 кг. масла бльок.	2·15
„ „ бочк.	2·20
„ „ експорт. звичет	2·20

в дні 19. VI.

За 1 кг. масла бльок	2·35
„ бочк.	2·40
„ експорт. звичет	2·40
Молоко	14—15
Яйця	2·75

Тенденція на масло звишкова, на молоко і яйця удержана.

ОПОВІСТКИ.

Пасічники! Загальні збори кооп. „Рій" у Львові при вул. Руській 20 відбудуться в суботу 26 ц. м. в год. 10-ій в домівці Міщанського Братства при вул. Руській 3, І. Важність нарад вимагає приявности всіх заінтересованих. 1181

Кільнох студентів, вийшовши з вязниці потребують конечного побуту в гірській або підгірській околиці для поратування здоровля. Хто з жертвенного П. Т. Громадянства готов прияти на кільна тижнів одного з них — звертать ласкаво зголоситися на адресу: о. Прелат Куницький, парох св. Юра — Львів, площа св. Юра ч. 5. 2—3

ПАНСІОНИ

ВОРОХТА — Пансіон під „Матірю Божою" під управою Т. Дмитерикової. Простірний город, плянка, вибагливa кухня. 1162 2—7

ДІЛОК — Микуличин — прегарна околиця, кімнати з утриманням дешево поручає Гузенюкова. 3—3

І. Ліськевичева веде пансіон „Олена" в Ямні коло Яремча. 1140 5—7

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

З ПЕРШОРЯДНОЮ РУТИНОЮ і методою у всіх предметах виїду на вакації найрадше до матуристи або вищих кляс. Зголошення під „Фільософія" Адм. „Діла". 1167 1—3

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

ПІЗНАЮ мужчину на становищі. Поштерестанте, Дубляни к. Самбора 2. 1174

СЕМИНАРИСТКА, уявчева, літ 27, шатинка, маючи хату з городом вартости до зол. 7.000 і готівки понад зол. 1.000 пізнає знайомство з учителем або державним урядовцем. Неанонімові листи прошу до Адміністрації під „Брат". 1172 1—3

ІНЖИНІР — прист., мастний, на посаді, пізнає панну репрезентаційну, інтеліг., освічену, не бідну до літ 28. Адміністрація „Діло" під „Шлеськ". 1173 1-3

МЕШКАННЯ

ЛЬОКАЛЬ склеповий Сапіги 5 до винайму. Сторож покаже. 1165 1—1

АНТИКВАРНІ

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ купує і платить найвищі ціни „Міль Книжковий" Львів Баторія 6. 1074 3—4

КУПНО - ПРОДАЖА

ПОВЕРХОВА, комфортова вілля, два чотирокімнатові мешкання, город, гарна дільниця, побіч трамвайної зупинки, дуже корисне купно „Трансакція", Длугоша один.

НОВА каменниця, 15 вільних літ, без такси, крамниця, готівка 24.000, банк 6.000 „Трансакція" Длугоша один.

ПОЛОВИНА каменниці, трипокоєве вільне мешкання комфорт, 12.000 (бічна Коллонтаєвського) „Трансакція" Длугоша 1.

ЛІВ каменниці двоповерхової, побіч Ринку, 2 крамниці, ресторан, 40.000 „Трансакція" Длугоша один.

ДВОПОВЕРХОВА каменниця початок Потоцького, комірне 7.000, ціна 65.000 вол. „Трансакція" Длугоша 1. 1164 1-1

КОМФОРТОВА, нова каменниця, гараж город, околиця Потоцького, банк 9, готівка 25.000 „Трансакція" Длугоша один.

КІЛЬКА НОВИХ каменниць на замовлення від 40—150.000 „Трансакція" Длугоша 1.

НОВА каменниця комфортова, з 3 мешканнями, город, 15 вільних літ, без такси, бічна Потоцького, без довгу, ціна 25.000 „Трансакція" Львів, Длугоша 1. 1164 1—1

ПРОДАМ МЕХАНІЧНУ пекарню новітню, з машинами, інвентарем, вироблена клієнтелі, денний торг около 700 золотих за 15.000. „Трансакція" Длугоша 1. 1164 1—1

ПОВЕРХОВИЙ дім, 600 сяжнів городу, десять хвилин ходу від Руської вулиці, 17.000 „Трансакція" Длугоша 1. 1164 1—1

РІЖНІ

Найновіші ВІЗКИ дитячі поручає ф-ма Кік, Жовківська 17, ціни конкуренційні. 1000 5—5

ПЛАЩІ ІМПРЕГНОВАНІ жіночі, мужеські, дитячі найдешевше джерело: Виробня „ПАЛЬТОМ" Львів, Гетьманська 22, побіч Музею. 1120 2-10

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, аркові, проти усування матиці від гарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 61-100

ЗА ДОБРЕ СВІДОЦТВО добрі годинники, перстенці, брансолетки і ін. поручає найдешевше фірма Вандер, Львів, Шайнохи один, там направа годинників і біжутерії. 1089 2—3

РЕПАРАЦІЯ годинників, прецизійне виконання, відмагнетизовує їх—фірма РОЗ. ВАЖЕВСЬКИЙ, Львів, Академічна 1 (Готель Жоржа). В провінції просимо почтою. 1048 6—7

ШУКАЮ спільника, найрадше священика або вчителя, до будови поверхового дому на готовій вже парцелі при вул. Шевській, з капіталом 20.000 вол. Листи до Адм. „Діла" під „Учитель". 1162 2-7

БОН-ТОН вимагає чистої гардероби й комірців із пральні Кульчицького, Личаківська 117. 687 2—5

НАЙНОВІШІ моделі корсетів, корселетів — нагрудників. Сальон корсетів Ринок 12а в брамі. 1158 3—7

Всі українці

купують добірний і дешевий товар, як вовни, шовки, полотна і батисти

у фірмі **„МАНУФАКТУРА"**

Львів, пл. Капітульна ч. 3.

Жалюзії склепові всіх родів

також МЕТАЛЕВІ МЕБЛІ

поручає Фабрика „FABROL" Львів, вул. Б. Гольдмана 3. тел. 206-29

Ціни конкуренційні. Цінники на бажання.

УВАГА! Не дайтесь збити зпантеличку при оголошеннях анонімових фірм. Купуючи алярмові пістолети, домагайтесь тільки пістолетів марки **„МУБІС"**, які виробляє перша в краю фабрика алярмових пістолетів **„МУБІС"** Інж. Неполомський і С-ка у Варшаві, що дає повну гарантію за свої вироби. Алярмові пістолети марки **„МУБІС"** в 5-ох різних моделях можна дістати у всіх складах зброї та у всіх складах галянтерії, де можна також дістати стрілкові набої 6 мм. по ціні зол. 2.50 за 100 штук.

фабрика металевих виробів

„МУБІС" Інж. Неполомський і С-ка, Спілка з обмеженою відповідальністю.

Варшава, вул. Огородова 50.

Побиваємо рекорд

дешевих цін блаватних товарів

ДЛЯ ПРИКЛАДУ КІЛЬКА ЦІН:

Панама	0.55	Вовна шкотська	1.75
Перкаль	0.70	Вовна на комплет.	4.25
Крепон	0.70	Вовна шир. 1.30	4.75
Муслін кольоровий	0.80	Полотно	0.58
Шовк до прання	1.00	Зефір	0.60
Епонж кольоровий	1.10	Зефір Пріма	0.90
Епонж десеневий	1.20	Перкаліна кольорова	0.70
Кора до прання	1.35	Димка на підшт	0.70
Тафта	1.50	Шовк сирий	1.10
Монголь кольоровий	1.60	Полотнина на сорочки	1.25
Монголь десеневий	2.—	Вовн. рожевий	1.—
Креп мат кол.	2.25	Пошевки	1.75
Креп мат десен.	2.35	Підпинки ковдр.	4.50
Ацетат на сукні	2.35	Ручники кулеп.	0.50
Вовна Ангора	1.75	Стирки корчин.	0.40

Галицький Маґазин Новин, Львів, Галицька 15

УВАГА: При закупні товару від 5 зол. даром білєти до першорядних кін. Замовлення з провінції полагоджуємо за післяплатою.

ПРИЙМАЄМО ЧЕКИ ЦЕНТРАЛІ ОБОБОТУ ТОВАРОВОГО

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Спеціяліст венеричних та шкірних недуг і лікарської косметики

Д-р ФІШЕР

б. довголітній лікар асистент дерматолог. клініки

у Берліні, Відні та Празі

переїхав і ординує тепер від 9—1 і 3—7

ЛЬВІВ, ВУЛ. КІЛІНСЬКОГО 3.

напр. Віденської каварні

Тел. 251-68. Сепаратові жадальні.

Косметичний Інститут і Лябораторія

д-ра О. Тушицького

Львів, вул. св. Софії ч. 3

усування аномалій цери, бородавок, пігменту, волосся, близн, дзюбів і плям, масажі, тривале усування морщин, жилляків і відмороження власною методою. Урядово затверджений 4-місячний косметичний курс з закордонною програмою. 807 8—10

Ширіть наш часопис!

ОГОЛОШЕННЯ.

Блощиці нищить радикально

СВІЧКА С-ҐАЗ

„САНОС", Львів, Кн. Танської 3.

Всюди можна дістати інформації безплатно.

ХТО?!

хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідніщій

ПЕРФУМЕРІЇ

С. ФЕДЕРА

Львів СИКСТУСЬКА 7 Філія КОПЕРНИКА 18а

Кожний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діла" дістане ЗАДУРНО гарний дарунок.

Заява.

Отсим заявляю, що з комунізмом не маю нічого спільного і вважаю комунізм за шкідливий для українського народу

Львів, 18. VI. 1937.

Іван Паньків.

Незрівняний в якості пудер і крем

ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ

завдяки якому стає цера

ОКСАМИТНО-МАТОВА.

Ціна коробки з пушком вол. 1.25.

2910 10—7

Появився четвертий і останній том

Спомини О. Пристая

З Трускавця у світ хмародерів

Ціна 2·80 вол.

Всі чотири томи 1.200 сторінок і 38 ілюстрацій **10 зол.**

КІР

Львів, Уйського 6

Тел. 260-88

Станиславів, 3-го Мая 4.

ПЛЯНИ

КОШТОРИСИ

БУДОВИ.

метелик сів на каменяці „Просвіти" бо на місці книгарні „Просвіти" (вул. Руська 1)

І. БУЧКО

ЦУКОРНЮ ЗАЛОЖИВ

морозиво, овочі, цукорки.

1084 5—5

В гори — на літнища треба відповідного вбрання; просимо жадати безплатних зразків і цінників; висилаємо відворотно.

ВИСИЛКОВИЙ ДІМ

Е. Ф. БОРИС

Перемишль, скр. 185.

Ресторан „Палатка" в Черчі.

З відкриття головного сезону т. є. від 19. червня, що дня концерти музики під час обідів та вечер. Після вечері — дансінг. Окремий бріджовий клюб, великий вибір часописів, дешевий смашний буфет, мінімальні ціни. 1136 3—3

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	вол. 0.35	Дрібні оголошення від слова: матримоніяльні і приват. кореспонденції по	вол. 0.15
1 мм. одношпальтовий в тексті і новинках	вол. 0.60	купно, продаж, винаєм і т. п.	вол. 0.10
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці	вол. 0.80	шукаючі праці	вол. 0.05
		слова товстим друком подвійно.	

Остання сторінка 1/1	вол. 480.—
Остання сторінка 1/2	вол. 250.—
Остання сторінка 1/4	вол. 130.—
Остання сторінка 1/8	вол. 70.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 135 (14.678). Львів, середа 23. червня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.000.
„ Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не вертають.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Квартально . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Комітет неінтервенції захитаний.

НЕПОРОЗУМІННЯ У ЗВЯЗКУ З НАПАДОМ НА „ЛЯЙПЦІГ".

Після нападу червоних підводних човнів на німецький кружляк „Ляйпціг" зібрались — згідно з недавно прийнятими постановами — представники 4-ох великодержав, що ведуть контролю еспанських берегів. Як це стверджує офіційний комунікат,

2-годинні наради не увінчались ніяким успіхом,

тому амбасадори ще раз звернуться до своїх урядів по інформації. Нині пополудні відбудеться друге засідання 4-ох амбасадорів.

Півофіційно інформують, що

вигляди на порозуміння невеликі.

Німеччина вважала демонстрації 4-ох фльот коло Валенсії та запропонувала, щоби жадати від валенсійського уряду, щоб він піддав під контролю 4-ох великодержав усі свої підводні судна. Німеччина зобовязалась би в такому випадку вплинути на уряд з Бургосу, щоб і він піддав свої підводні судна під таку контролю.

Політичні кола Льондону сумніваються, щоби могло дійти до порозуміння, бо німецькі пропозиції годі прийняти. Крім того англійці бояться, що коли не дійде до порозуміння у справі „Ляйпцігу",

Італія і Німеччина уважатимуть, що мають вільні руки і переведуть репресії самостійно, зриваючи цим способом договір неінтервенції.

ГЕБЕЛЬС ІРОНІЗУЄ.

З нагоди „Свята Сонця" мін. Гебельс виголосив на олімпійському майдані у Берліні промову, в якій торкнувся релігійних справ та нападів червоних кораблів на німецькі. Здавалося, — заявив Гебельс — що німецька осторога після нападу на „Дойчлянд" вистарчить, тимчасом німецькі кораблі стали ціллю для вправ підводних суден і у стрілянині торпедами. Ми льояльно звернулися до комітету неінтервенції та сподіємося, що він не покличе підкомітету, який — згідно з методами Ліги Націй — вибере ще один підкомітет, який радитиме, чи не трапилося щось, що треба би розглянути. Сподіємося, що так воно не буде. Мусимо боронитися проти провокацій червоних. Німеччина є нині могутньою великодержавою і хоче, щоб її якслід трактували. Вона хоче лише мира, а його найпевніше втримаємо, коли приведемо до порядку тих, що хотять нарушити мир."

ВАЛЄНСІЯ ВИПИРАЄТЬСЯ.

Шарже д'афер валенсійського уряду передав мін. Іденові ноту, яка заперечує вістку про напад на „Ляйпціг" та пропонує, щоби британський уряд перевів слідство

Напруження між Берліном і Льондоном.

ВІЗИТА МІН. НОЙРАТА ВІДКЛИКАНА

Німецький міністр закорд. справ Нойрат мав виїхати цього тижня до Льондону. В цій візиті навіть добачували поважне зближення між обома державами. Тимчасом інцидент з „Ляйпцігом" довів до прикрого дисонансу. Німецьке Інформаційне Бюро оголосило такий комунікат: Тому, що ситуація, витворена новими нападами на німецькі военні кораблі, не дозволяє на виїзд міністра закорд. справ з Берліна, поїздку до Льондону відложено. Це має безпосередній звязок з нападом на кружляк „Ляйпціг". Мін. Нойрат видвигнув у суботу перед комітетом неінтервенції домагання збірного виступу чотирьох великодержав у Валенсії, щоби республіканський уряд дав гарантію, що такі напади вже не повторяться. По нарадах Ідена з амбасадорами Франції, Італії й Німеччини відложено справу на понеділок. У понеділок фон Рібентроп повідомив свій уряд, що британський уряд перед тим, заки приступить до спільного виступу в цій справі хоче перевести слідство, яке стверднло би, чи справді підводні судна напали на „Ляйпціг" і хто за те відповідає.

На це Гітлер постановив, що мін. Нойрат не поїде до Льондону, заки справа не буде позитивно полагоджена

Спільний фронт II. і III. Інтернаціоналу

В ЕСПАНСЬКІЙ СПРАВІ.

У місцевости Анемас стрінулися провідники II. Інтернаціоналу (предсідник де Брукер і ген. секретар Адлер) та III. Інтернаціоналу (Кашен, Бонт, Гальо, Далєн і Чека).

У 2 і пів-годинній нараді згадані ліві діячі обмінялись поглядами на питання, як найліпше помагати червоній Еспанії всюди, де це можливе без зайвих непорозумінь

Виявилося, що II. і III. Інтернаціонал ведуть супроти Еспанії таку саму політику

та що домагаються скасування бльокади і приступування пакту Ліги Націй. Обі сторони рішили небавом знову стрінутися, щоби зовсім конкретно розглянути засоби матеріяльної та моральної помочі для червоної Еспанії.

Національні війська заняли ціле Більбао

І ЙДУТЬ ДАЛЬШЕ ВПЕРЕД.

В суботу пополудні національні війська заняли ціле Більбао, відрізнчися до міста з пів-денного сходу. Переможні війська увільнили 1.400 політичних вязнів, що їх червоні не вспіли евакуювати.

На баскійському фронті національні війська зробили дальші поступи, займаючи Кердо, Окендоседо, Садібур, Пенаблянкас та узгіря положені на схід від Респальдіци.

ЧИ СПРАВДІ ЗГІДНО З ПЛЯНОМ?

Комунікат валенсійського уряду твердить, що червоні покинули Більбао на основі приказу на становища згори передбачені. Тимчасом ген. Кеіпо де Ллано заявив, що ніякого пляпового відвороту червоних не було, бо з міста викинули їх силоміць національні війська. Дальше генерал згадав, що Більбао вертається до нормального життя.

Нова книжка Бібліотеки „Діла":

САЛЬВАТОРЕ ФАРІНА:

ЛЮБОВ ОПОВИТА БРЕХНЕЮ

повість

Матільде Серао: „Покинена", опов. у перекладі М. Островерхи. — Антоніо Фоґацаро: „Недокінчені ідиллі; Едмондо де Амічіс: „Зустріч" у рекладі П. Карманського. Ціна 2. зол. Порто 30 с.

Важний обіжник

про купно парцельованої землі.

Львів, 22. червня 1937.

Найбільше пекуча справа для нашого селянства це земельна, зокрема звязана з нею парцеляція, яку переводять на основі закону про виконання земельної реформи з 28. грудня 1925 р. а тепер ще й закону про обмеження в обороті землею з парцеляції з 14. квітня ц. р. Граничні повіти мають ще окремі обмеження в трансакціях нерухомостями, що випливають зі закону про границі держави з 9. липня 1936 р.

Та закони законами, а практика практикою. Практичне переведення земельних законів, продиктоване відомою сучасною польською національною політикою на „кресах", не тільки не відповідає інтересам нашого хліборобського малоземельного і безземельного стану, але навпаки, ті інтереси підважує з [illegible] цілого нашого народу в межах Польщі.

Тепер переводять парцеляцію у значно прискореним темпі, при чому аперше застосували у Східній Галичині примусову парцеляцію, яку ведуть державні органи себто земельні комісарі при староствах. До компетенції цих комісарів належить теж закваліфікування набувців, отже рішення хто зі зголошених кандидатів може придбати землю з парцельованого обєкту. Все те переводиться під наглядом хліборобського виділу і земельних реформ воєвідського уряду і самого воєводи. Вони вирішують теж засадниче питання, скільки землі має припасти з примусової парцеляції на поселенчу, а скільки на сусідську парцеляцію і визначують процентовий ключ щодо скількости землі, яку можуть придбати українські кандидати. При цьому часто наших людей не допускають до купна, намовляють на латинський обряд і взагалі роблять труднощі при купні землі.

Таке буває теж при добровільній парцеляції, і тут остаточно означення відсоткової норми і закваліфілування кандидатів на купців належить до органів державної земельної влади, яка [illegible] умови власникові парцельованого маєтку.

Із трьох східногалицьких воєвідств нема майже зовсім парцеляції в станиславівському воєвідстві з причини браку вільного земельного запасу, нема теж її в польських повітах за Сяном львівського воєвідства, на території якого переводиться тепер парцеляцію головно в Сокальщині і Равщині. Зате парцелюють дуже інтенсивно тернопільське воєвідство (Поділля) і то поселенцями зі західних польських повітів львівськ. воєвідства, хоч саме Поділля є дуже перенаселене і на селі панує тут нечуваний голод землі. Така політика уряду у розвязці земельного питання на парцельованих обшарах витворює трагічне положення для наших селян

Присилайте передплату!

На практиці управильнюють цю справу обіжниками та інструкціями воєводів, що не доходять до відома нашого заінтересованого загалу. Такий обіжник видав тернопільський (сьогодні львівський) воєвода п. Альфред Білик з датою 17. лютого 1937 р. до N. R. U V/24 в справі добору властивих кандидатів на набувців землі з парцеляції. З огляду на його практичну вагу подаю його в цілости в українському перекладі. Він звучить дослівно так:

„Ведена у великому розмірю обсязі на терені воєвідства парцеляція грунтів власниками більшої посілости вимагає, щоб звернути окрему увагу на вибір властивих набувців парцельованих грунтів. З огляду на знане загально явище перелюднення села при одночасному дрібному розмірно запасі землі до парцеляції, питання найбільше доцільного розподілу парцельованих грунтів є незвичайно важне; усю парцельовану землю треба вжити на самостійні життєздатні наділи і на доповнення нежиттєздатних господарств. Творячи у цей спосіб можливо найбільше число самостійних хліборобських варстатів та доповнюючи вже існуючі, але нежиттєздатні, можна буде бодай частинно розвантажити перелюднене село.

„Щоб акція властивих набувців була доцільна, треба покликати до неї усі чинники, що можуть мати на неї вплив меншим чи більшим зв'язком зі сільським населенням. Треба би передовсім усвідомити це населення про найважніші вимоги, які ставимо кандидатам на набувців землі з парцеляції. Усвідомлювати треба при кожній нагоді чи зустрічі зі заінтересованим у парцеляції сільським населенням і з одної сторони треба інформувати його про існуючі можливости придбання землі з приватної парцеляції, а з другої сторони вияснювати, яким вимогам повинні відповідати набувці, одночасно зазначуючи, що не можуть рахувати на увагу кандидати, які не відповідають цим вимогам.

„Засадничою вимогою, щоб ця інформаційна акція дала намірені виглядн є та, щоб якслід узгіднити почин у цьому ділі і всіх чинників, що її підіймають, а зокрема, щоб інформації і вияснення, які дістає населення, були однодільні, себто не мали в собі суперечностей і нєясностей, бо тоді замість властивого усвідомлення витворилось би радше шкідливе баламуття.

„У тій цілі сформульовано тут головні вимоги, яким повинні відповідати кандидати на набувців землі з парцеляції.

„1) Кандидат повинен бути безумовно хліборобом і особисто господарювати на набутому наділі; крім цього хліборобство повинно творити вже досі його головне заняття.

„2) Кандидат на самостійний наділ повинен досі посідані грунти продати в покликані руки між малоземельних сусідів, при чому слід зазначити, що сам мусить бути очевидно теж малоземельний, то значить мати нежиттєздатне господарство, де нембжливо було утриматися з родиною. Кандидатом може бути природно і безземельний; зате слід виключити випадки, щоб повноземельний господар, який має велике життєздатне рільне господарство, позбувався його, а сам набував наділ з парцеляції. Явища цього роду були б не тільки господарсько безцільні, але навіть і шкідливі, бо поширювали би спекуляцію землею.

„3) Кандидат на додатковий наділ себто такий, що не продає свого дотеперішнього господарства, а лише доповнює земельний наділ з парцеляції поблизької маєтности, щоб доповнити своє господарство, повинен теж бути малоземельний, бо повнорільне господарство не вимагає доповнення. Крім цього його власне господарство не може лежати у більшому віддаленні від набуваного додаткового наділу, бо тоді раціональна господарка на цьому булаб неможлива.

„4) Кандидат на самостійний наділ так повинен скалькулювати фінансово свої заміри, щоб перебираючи в посідання придбаний наділ розпоряджав певними засобами на загосподарювання і прожиток з родиною у перших початках. Злегковаження цього моменту не дозволило набувцеві розпочати раціональну господарку і від самого початку звелоб її на бездорожжя неправильности і бездоходовости.

„Це булиб ті елементарні вимоги, яким повинні відповідати набувці землі з парцеляції. Кандидатів, що не відповідають тим вимогам, не повинні брати на увагу вже ті самі, що парцелюють землю, бо тоді їх не затвердила би влада. Отже щоб оминути прикрих, а може навіть матеріяльно шкідливих починів, кандидати, що не відповідають тим вимогам, не повинні взагалі робити заходів, щоб дістовати наділи з парцеляції.

„Для загальної орієнтації слід ще устійнити норму щодо життєздатности і нежиттєздатности малих господарств. Можна загально прийняти, що у південних і середущих повітах воєвідства селянське господарство з обшаром від пяти гектарів вгору є, чи повинно бути життєздатне; у північних повітах за життєздатне можна прийняти господарство з обшаром від семи гектарів вгору".

Це є повний і дослівний текст обіжника воєводи Білика, які доручено зі зазивом пристосовування: повітовим хліборобським інструкторам, повітовим союзам осадників і війтам збірних громад та подано до відома делегатурі Малопольського Рільничого Товариства в Тернополі і делегатурі Львівської Хліборобської Палати в Тернополі.

Українське хліборобське населення, що є найбільше заінтересоване в цій справі повинно би знати про всі наведені вимоги.

Зайве тут подрібно аналізувати цей обіжник з нашого національно-політичного становища.

Д-р Степан Баран.

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 50.
Тел. 260-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх краєках
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх краєках
ПАСТУ до підлоги „Французька маса" (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біляння помаранчу і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ.

Найбільш слушний осуд кривавих подій у Москві дає німецька преса. „Фелькішер Беобахтер" гадає, що подібні події можуть мати місце лише в оточенні гангстерів, та що обвинувачення Тугачевського у шпигунстві на користь Німеччини не заслуговує навіть спростування. Той сам часопис повідомляє, що між майбутніми жертвами дальших процесів згадують імя і самого Ворошилова. Інші органи німецької преси вважають московську масакру звичайним висліком боротьби в межах панівної московської кліки та висловлюють жаль, що Англія та Франція втратили цілі роки цінні для миру, не зрозумівши дійсної сути большевизму.

Дуже слушні думки про большевицьку армію висловлює італійська преса, вказуючи на те, що армія, керманичів якої розстрілюють, існувати довго не може. Разом з тим преса ця протестує проти того, що західні демократії допомагають укріплятися на побережжі Середземного Моря державі, де панують такі варварські звичаї.

Розстріл большевицьких генералів лише наблизив Европу до справжнього зрозуміння Московщини, але не дав ще його. Деякі навіть поважні дениики порівнюють знов СССР із Францією в добі великої революції, де одна серія терористів винищувала другу. Порівняння це наскрізь хибне, бо у Франції, державі національній, відбувалась боротьба ідей, тоді як у межах СССР за 20 років зростала лише „ідея" московського хижацтва на землях поневолених націй, яка наскрізь адеморалізувала і самих московських хижаків. По цілковитім моральнім занепаді московської цивільної бюрократії прийшла черга і на армію. Військо уживане весь час для окупації більшої частини „власної" держави, для карних експедицій проти безборонного населення, щоб вирвати останній шматок хліба з уст засудженого на голодову смерть чужонаціонального селянина, не могло вдержати прикмет модерного регулярного війська. Спільна небезпека і спільна готовість вмерти викликає товариську солідарність не лише в кожному національному війську, а між воїками армій, ріжних держав. Організації комбатантів, що бачили всі страхіття модерної війни, творять тепер одну з найсолідніших основ европейського миру, не зменшуючи ні трохи готовість кожної національної армії боронити свою батьківщину. Большевицька армія вихована на хижацькому поневоленні чужонаціональної більшости СССР та в постійній готовості до уживання його наради на „буржуазну" Европу чих прикмет европейських армій цілком природно мати не може.

Ординарний розстріл кількох вояків в Европі не самий факт розстрілу кількох вояків; военні бунти бувають і по інших державах і коштують часом тим менше жертв, чим більш рішуче їх здушують у самім зародку. Але ганебне видовище творять ці „маршали" Буденні, Блюхери та інші, які зі страху чи для власної користи, з наказу Сталіна чи Ворошилова організують комедію військового суду над власними товаришами зброї, знаючи, що обвинувачення їх у шпигунстві, постачанні відомостей чужій державі, зраді тощо — наскрізь безглузді. Специяльна ворожість Тухачевського до Німеччини та плани знищення Европи, придумувані цим справжнім представником здегенерованої московської шляхти були загально відомі.

Прихильники відбудови единодержавної московської деспотії із Сталіном на чолі, можуть захоплюватися його здібністю усувати своїх дійсних чи здогадних противників та тримається тої думки, що для осягнення доброї мети всі засоби добрі. Але ці московські і чужинецькі мрійники будуть незабаром очевидно дуже розчаровані. Московська олігархія могла існувати два десятки років ховаючись за гасла інтернаціонального комунізму; її сучасний перехід до деспотизму надибує поважні трудноші. Утриматися довго сталінська монархія в сучасній Европі, в державі з поневоленою чужонаціональною більшістю населення, ні в якому разі не зможе.

М. Данько.

Европейська думка про генеральську масакру в Москві.

Женева, 15. червня 1937.

Вчорашня недільна преса принесла кілька цікавих звісток: про пролом фронту оборони Більбао, про порозуміння великих держав у Льондоні, про страчення вісьмох большевицьких генералів, про рішучу перемогу національних партій женевського кантону у голосуванні щодо заборони „обєднань небезпечних для держави, а передовсім комуністичної партії".

Всі ці звістки говорять про поразки московської акції в Европі, повязані лише посередньо між собою. Але тутешні знавці місцевих настроїв звертають увагу на те, що повідомлення про розстріли совітських генералів дуже пригнобили тутешніх комуністів та їх соціялістичних союзників і причинилися теж до їх поразки на плебісциті. Подібне враження викликала генеральська масакра в Москві на московських прихильників очевидно і в цілій Европі. Особливо гострий осуд останнього юридичного душегубства в Москві висловила англійська соціялістична преса, що провадить в останнім часі жваву полеміку з московськими можновладцями, не лякаючись московських лайок, якими її засипають „Ізвестія" та „Правда". Але і з французької соціялістичної преси лише одна „Ліманіте" зважилась без застережень хвалити новий кривавий злочин Сталіна. Навіть дуже прихильна до Москви „Л' Евр" писала: „Франція підписала пакт взаємної допомоги з СССР. Чого варта ця допомога, коли визначні керманичі цієї армії чи через ненависть до Сталіна чи з інших причин готові грати гру Німеччини?" Відомий Пєр Доменік писав у „Репіблік": „Або присуд слушний і Росія зігнила, або він хибний, тоді режим страшний. В обох випадках ми не можемо простягнути руки таким людям". Осуд національної французької преси не виключаючи „Ле Тан" гостро-критичний і неприхильний. Масакра совітських генералів причинилась очевидно в значній мірі до дальшого розвитку кризи франко-московських відносин. В минулому році, як відомо, Тугачевського приймали дуже урочисто в Парижі і не крилися перед ним з найновішими технічними здобутками французького озброєння та з величезними французькими укріпленнями. Хоч у Франції, розуміється не вірять, що Тугачевський був німецьким шпіоном, але сам факт, що його розстріляли ніби за цей злочин, викликає у Франції метушню, обурення проти уряду та домагання триматися на майбутнє далі від московського уряду.

Московська масакра генералів та численних інших старшин, не без зайвої судової комедії, для Льондону така несамовита, що преса просто відмовляється її розуміти, „Івнінг Стандард" приходить просто до висновку, що в Москві все можливе, що не треба буде дивуватися, коли Сталін оскаржить самого себе, визнає слушність всіх обвинувачень, засудить себе самого на кару смерти і сам переведе над собою екзекуцію. Можливе також, що Леніна оскаржать у колишньому намірі віддати Сибір Японії, викинуть з Кремля і поховають у священій землі

Проти русифікації Підкарпаття.

Бурхливе протестаційне віче українського громадянства Підкарпаття в Ужгороді.

Ужгород, 17. червня 1937.

Нова хвиля злобної русифікації українців Підкарпаття, яка проявилася у швидкому запевнюванні одного за другим московських підручників для українських шкіл Підкарпаття, викликала велике обурення серед усього українського громадянства і те обурення вилилося у могутній протест на маніфестаційному вічу в неділю 13. ц. м. у великій салі Народнього Дому „Просвіти" в Ужгороді. Збори ці скликано за почином батьківського союзу при державній гімназії в Ужгороді, Товариства „Просвіта", Т-ва українських письменників і журналістів та інших українських громадських, культурних і суспільних організацій.

Хід Зборів був бурхливий, хоч і святочно поважний, виявивши не лише зростаючу українську національну свідомість, але й зріст громадсько-політичної активности всього українського громадянства Підкарпаття, і то не лише з міст, але — що найважніше — і з сіл.

Збори відкрив **д-р Юлій Бращайко,** як голова батьківського союзу, вияснивши ціль зборів, як відруховго протесту проти намаганої русифікації. Він висловив радість, що збори, які мали бути протестом ужгородської округи, обернулися у могутні збори делегатів цілого краю, які прибули навіть із далекої Пряшівщини та з іще дальшої Гуцульщини. Промовець представив методи і шляхи русифікації, як на маркантний приклад вказуючи на граматику „русскаво", себто русофільського діяча Сабова, яка в дійсности є твором московського професора Гріґоріева з Варшави. На салі панувало таке напруження, що д-р Ю. Бращайко просив, щоб присутні поводилися якнайспокійніше і не дали поліції притоки розпустити збори. Він подав далі до відома зборів, що губернатор Грабар надіслав Комітетові листа, в якому заявив, що не може явитися на збори, бо на той самий день і годину мусить витати в Чопі премієра-міністра Годжу, одначе пересилає зборам привіт і просить переслати йому резолюції, щоб він міг їх розглянути і представити компетентним чинникам. Подібний лист президія прочитала і від віцепрезидента краю Мезніка. На окліки зборів, чи є лист і від єпископа Стойки, д-р Бращайко відповів, що єпископа комітет не запрошував, бо єпископ є прихильником „третього напряму" (русинізму), на що збори відповіли голосними протестами: „Видно, що ми не маємо свого єпископа!"

До президії зборів запрошено **о. Волошина, д-ра Михайла Бращайка, Федора Ревая, Миколу Вайду, ред. Клочурака, старого селянина Івана Ґригу і письменника Гренджу-Донського.**

Головним референтом був **ред. Клочурак,** який, представивши цілу справу, заявив між іншим: „Ми не маємо нічого проти того, щоб великоруська мова була у вищих школах у нас, бо ми не маємо нічого проти того, щоб черпати з русского культурного джерела", але ми є рішуче проти того, щоб вона була викладовою мовою наших шкіл, бо та мова має стати русифікаційним і денаціоналізаційним засобом у скаженій боротьбі явних і таємних агентів різношерстних ворогів нашого народу взагалі і нашого національного відродження на Підкарпатті зокрема.

Референт зазначив далі, що є між тутешніми чехами такі, що кажуть, нібито боротьба за мову непотрібна, маючи притім очевидно свої розрахунки — коли не чехізацію нашого народу, то в кожному разі ослаблення його, знаючи, що несвідомого національно краще обдурити. „Ми є льояльними громадянами держави", сказав ред. Клочурак, „і як треба буде, ми будемо її боронити зі зброєю в руках", „але добро нашого народу є для нас першим і ми будем боронити його перш усього всіми можливими засобами" (оплески). Русифікаційні спроби скрахували, не зважаючи на великий інвестований у них капітал. У сусідній нам братній Галичині скрахували, так само і на Великій Україні, після кількасотлітнього гноблення могутньої російської імперії, отже тим більше мусять скрахувати вони у нас, де є можливости свобідного національного розвитку, який забезпечує нам не лише конституція ЧСР, але й мирові договори. У них ніде не говорять про „русскій народ", бо у французькім тексті ужито виразно терміну на означення нашого народу „рітен", що означає „українцями" (Довгі, бурхливі оплески). Ми, яким діється наявна кривда, ніде не їздимо за границю і ні в Женеві, ні в Америці нікого не підбурюємо проти нашої держави, як це роблять наші „русофіли", але тим більше маємо право жадати, щоб держава, себто чехи, які недавно самі боролися за свої права, шанували наше найбільше народне право, право рідної мови не лише вдома, але також у школі та в усіх наших урядах".

Д-р Юлій Бращайко читає **листа посла Юлія Ревая,** в якому він повідомляє, що справді перешкоджений і не може явитись на ці збори, одначе заявив д-рові Бращайкові, що справу цю в найближчих днях поставить у парляментській комісії, а потім і на пленумі парляменту та сподівається прихильного вирішення нашої справи.

Адв. **д-р Долинський** промовляв як батько дітей, які ходять до ужгородської гімназії і оповідає зборам свій біль та образу, що їх зазнає через те, що дітей його калічать у школі вчителі-неуки, вживаючи таких фраз, як „мій кобила"; тож нема дива, що діти виходять із школи без належного знання. Він зазначив, що така неприхильна нам меншість, як жиди, дістають навіть гімназії з викладовою мовою гебрайською, що школи у своїй мові дістають навіть цигани, але нам, українцям, у цих правах роблять найріжнороднішні перешкоди. Обговоривши справу як правник з погляду істнуючих законів, жалував, що при владі нема одної сильної людини, яка, побачивши правду, стукнула би кулаком у Празі і не допустила би до шкідливих нам махінацій ріжних партійних політикачів.

Федір Ревай дуже слушно зазначив, що наше добре серце і поблажливість переходить іноді нормальні межі. Ми часто прощаємо тим, які на це ніколи не заслужили, як це було із недавнім краєвим інспектором шкіл Вондрачком, що десять літ русифікував і нищив наше шкільництво, а відїзджаючи прийшов між нас на учительський з'їзд, замість чеського слова „школьствї" сказав „шкільництво" і ми за це вже всі плескали йому замість висловити йому нашу погорду і ненависть за діла, які ніколи не прощаються. Багато винні ми самі, що не даємо своїй дитині відповідного національного виховання вже дома, бо коли би наша дитина це виховання мала, то не далаб собі відібрати граматику рідної мови і не взялаб замість неї якихось русотяпських листків. Кацапня і дехто з інших наших ворогів кричіть, що український народній рух на Підкарпатті ширять українські емігранти і жадають викинення їх із ЧСР, як ворохобників спокійного співжиття. Але ми сміливо скажемо їм, що наше національне відродження ведемо ми самі, а тим українським емігрантам, які нам у цьому допомогли — честь і слава; вони у нас мають право почуватися, як на своїй рідній землі, в кожнім разі більше, як ті чужинці, які прийшли до нас Бог зна звідки і не хотячи нам нічого дати, хотіли би від нас брати не лише наші матеріяльні скарби, але навіть скарби духові.

О. Волошин: „Чехи заявляють, що вони хотять бути демократами і через те мусять льояльно ставитись до обох чи більше істнуючих у нас народніх напрямків, кажучи, що природніше само наїнець переможе. Але є це велика хитрість, а головно нещирість, бо коли таке саме робили з чехами німці (Морава — моравяки, Шлеськ — шлезаки) то чехи проти того рішуче протестували. Коли в 1929 році була у міністерстві анкета у справі середніх шкіл і я представив дійсний стан мовної справи наших шкіл, то всі референти не лише дивувалися можливости істнування такого хаосу у школах в якімнебудь закутку Европи, але і щиро сміялися, кажучи, що якщо наші діти це витримують, то вони очевидно є найздібнішими дітьми на світі, які можуть учитися уже з першої кляси народньої школи у трьох викладових мовах..."

Учитель Вайда закликав, щоб ми не терпіли між собою тих, які з нами говорять по українськи і навіть виступають як патріоти, а вдома між собою і навіть до дітей говорять по мадярськи.

Гнат Василь, селянин з Гаті, пригадав, що мадяри голосили цілому світові, що нас „уже нема, але ми, як казав наш Шевченко, добре знаємо, „хто ми і чиї ми діти". Промовець вірить у те, що в боротьбі за наші права і Бог нам поможе.

Іван Ігнатко, селянин з Білок, сказав, що пора нам не оглядатись на деяких наших панів, які є московськими підлизнями і будапештенська грязь, а сильною рукою взятися за нашу народню справу; тоді всі зрадники-москвофіли згинуть, наче роса на сонці.

О. Желтвай навів з будапештенського журналу „Голос нашої доби" погляд одного видатного мадярського вченого про те, що „якщо підкарпатський нарід стане свідомим українським народом, то тоді ми (мадяри) Підкарпаття раз на все стратили..." Ось чому, додав о. Желтвай, мадяроні наділи на себе русскую маску і всі стали русофілами.

Андрій Ворон домагався усунути всіх тих учителів із наших шкіл, які не знають нашої мови, та перевірити це, де треба, на спеціяльних суворих іспитах.

Д-р Бандусяк з огірченням стверджує, що чотирнацять років ми заявляємо свою льояльність до ЧСР, і чотирнацять років ми протестуємо проти русифікації, але й ведуть і дальше, щоб здержати наш розвій, прикриваючи це все демократичним плащиком. І на знак нашого обурення пропонує не лише запротестувати перед владою, але заявити наше недовіря міністрові шкільництва Франке. (Комісар поліції не дозволяє промовцеві цього продовжувати і голова зборів втихомирює промовця).

Василь Щадей з Нижнього Студеного заявляє зборам, що тисячі верховинців із далекої Волівщини уповажнили його, щоб він в їх імені в столиці краю запротестував проти русифікації нашого народу при помочі ріжних московських підручників і заявляє, що вся Верховина буде боротися проти московщини з відвагою верховинців разом з іншими околицями Підкарпаття.

Василь Клемпуш, селянський представник Гуцульщини, каже, що ми маємо три справи, що їх мусимо боронити: це українська мова, українська національна назва, український прапор. Він вказав, що добре пізнав наших ворогів і противників, які радше готові відписати нам усі податки, ніж погодитися, щоб ми назвали себе українцями. Одначе ми із свого не сміємо попустити навіть одного слова.

Іван Ґрига (член делегації, що прилучувала Підкарпаття до ЧСР) пригадує зборам, що він сам особисто говорив свого часу з президентом Масариком, і през. Масарик виразно й рішуче сказав, що нам належиться наша школа з нашою народньою викладовою мовою. Тому за неї мусимо сміло боротися — аж до перемоги!

Інсп. Пазуханич сказав з огірченням, що дирекції наших учительських семінарій ідуть за протекційною системою, приймаючи синів і доньок ріжних мадяронів, головно священників, які мадяронами і залишаються надалі, розмовляючи пізніше вже як учителі між собою по мадярськи. Тож треба приймати в першу чергу наших селянських синів і творити нову інтеліґенцію.

Іван Яремчук теж висловлює міністрові Франке недовіря, але комісар поліції не дає йому говорити.

Представник села **Куштина** взиває, боротися не лиш проти русофільства, але також проти третього напряму, т. зв. русинізму, яким хотять стримати наш природній національний розвиток.

Голова читальні з **Нового Давидкова** представив зборам жалюгідний стан: наші діти на селі сваряться і б'ються між собою, закидуючи одне одному, що не вміє говорити, бо один учитель вчить так, а другий цілком інакше, кажучи, що той другий учитель не вміє.

Селянин **Миханець,** представник тячівської округи, вказує на те, що хто хоче знищити нарід, той відбирає йому віру і його мову. Але ми присягаємо, що ми побем усіх наших противнародніх ворогів.

Д-р Михайло Бращайко зазначив ще, що москвофіли в 1922 році вихвалювалися, що швидко знищать нас, українців, бо нас є лиш

СТЕФАН ФЕДІВ
вислуж. дир. гімн.
помер 21. VI. ц. р.
Похорон 23. VI. в 4. год. попол. з криптн Вірменської Архикатедри.

кількох: Волошин, Бращайки, Ревай і ще пару, з якими вони легко збиралися дати собі раду. Але нині вони вже самі бачать, що нас уже є не сотки і тисячі, але сотки тисяч, які черпають свою силу в боротьбі за свої права з нашої Української Землі, з великої і сильної культури усього українського народу. Швидко вже настане той час, коли наша сила зросте в таку велику, що ми зметемо всіх ворогів нашого національного відродження і гордо понесемо прапор нашої національної свідомости. Краща будучність — перед нами!

Крім згаданих промовців говорило ще чимало, яких тут за недостачею місця не поданемо.

На кінці збори, в яких взяло участь понад 1500 осіб зі 175 місцевостей, ухвалили відповідні резолюції, де не лише запротестували проти русифікації наших шкіл при помочі московських підручників, але зажадали завести у всіх наших школах одноцільний фонетичний правопис і т. д. Ці резолюції ухвалено переслати спеціяльними делегаціями губернаторові Підкарпаття К. Грабарові, всім краєвим урядам (шкільним і політичним), а передовсім міністерству шкільництва, як теж президентові держави д-рові Е. Бенешові і б. президентові Масарикові. Зібрані розійшлися в незвичайно піднесеному настрою із співом гимну підкарпатських русинів („Я русин був"..), „Ще не вмерли" та інших національних пісень, щоб розїхавшись по всьому Підкарпатті, понести дальше збірний голос протесту. К-кт.

Від Редакції: Цей пізний допис дістали ми в зеленосвяточну суботу, одначе через лавал матеріалу м'ясто його цілий ранні.

Намагаються зліквідувати американський страйк.

Президент Рузвельт на прохання арбітражного комітету, що займається ліквідацією страйку у сталевому промислі, попросив директорів сталевих фабрик у Джанставні, щоби вони нині не отвирали своїх фабрик.

Голови сталевих фірм рішуче відмовилися від переговорів з предсідником комітету промислової організації (центральна робітнича організація) Левісом.

Дівочий педагогічний ліцей у Львові.

Довідуємося, що Міністерство Освіти зарядило в останніх днях відкриття **жіночого педагогічного ліцею у Львові при вул. Охоронок.** Це незвичайно важне для абсольвенток теперішніх 4-літніх гімназій, тимбільше, що, як досі, мав бути тільки один жіночий ліцей у Стрию. Абсольвентки наших 4-літніх гімназій повинні з цього скористати.

Пригадуємо, що наука в цьому ліцеї тревatиме 3 роки і що є велика правдоподібність одержання посади після покінчення цього ліцею.

Одначе довідуємося, що **дворічна педагогія у Львові,** до якої мають право вступати абсольвенти давньої 8-ої кляси гімназій, матиме **тільки мужеські відділи.**

Всі досі внесені прохання дівчат Кураторія зверне. Щодо українських відділів педагогії та ліцею довідуємося, що ця справа ще не вирішена. Покищо шкільна влада приймає прохання на педагогію і поляків і українців. Пригадуємо, що прохання треба вносити просто до Кураторії, бо справа управи педагогій ще не вирішена.

Уряд Блюма упав, радикал Шотан - новим премієром.

Конфлікт між французьким урядом і сенатом довів до рішучої розгривки. В суботу вечором сенат відкинув 188-ма голосами проти 52-ох урядовий законопроект про фінансові повновласти та ухвалив 238-ма голосами проти 52-ох власний законопроект, що обмежує повновласти для уряду до боротьби з валютовою спекуляцією.

Цілу неділю йшли наради сенату та сенатської фінансової комісії над компромісовим сформулюванням тексту законопроекту, але до згоди не дійшло. З огляду на те Блюм скликав попередньої ночі на засідання ради міністрів представників партій „людового фронту". По нараді з міністрами Блюм заявив, що негайно піде до президента держави зложити димісію уряду.

Журналістам Блюм виявив причини димісії. Він висловив подяку більшости парляменту і прихильникам уряду в сенаті й візвав своїх політичних прихильників до повного спокою.

У президента республики явився Блюм разом з усіми міністрами. Президент приняв димісію й доручив Блюмові тимчасово виконувати обовязки премієра.

Президент республики візвав Каміля Шотана, відомого радикального діяча й доручив йому утворити новий кабінет. Шотан прийняв цю місію і негайно почав з представниками партій дотеперішньої більшости переговори.

ЗАВОРУШЕННЯ В ПАРИЖІ.

У паризькому Люнапарку відбулося соціялістичне віче, опісля 3.000 вічевиків вирушило маніфестаційним походом до міста. На алеї Великої Армії дійшло до сутички з поліцією, яка намагалася розігнати маніфестантів, які знову зібралися на площі Зорі та помашерували на **Єлізейські Поля. Щойно там розігнала їх поліція.** Коло півночі привернено спокій.

Маніфестаційні зїзди у Варшаві і на Шлеську.

ПЕРЕД УСТІЙНЕННЯМ ПОЛІТИЧНОЇ ЛІНІЇ „ОЗН" СУПРОТИ МОЛОДІ.

В неділю 20. ц. м. відбувся у Варшаві конгрес „Центрального Звйонзку Млодей Всі" при участи 3.000 сільської молоді з цілої Польщі, між якою була теж збаламучена наша молодь з північно-західніх земель і з Лемківщини.

На конгрес приїхав марш. Сьміґли-Ридз, якого витали овацийно прем. Славой-Складковський з членами уряду і прихильні. По полевім богослуженні і проповіді кс. Маверсбергер посвятив прапор, якого хресними батьками був марш. Сьміґли-Ридз та А. Коєнжопольська, голова організації „кул господинь вейскіх". Після того марш. Сьміґли-Ридз виголосив коротку промову і передав прапор голові „Звйонзку Млодей Всі" Ґератові, який прирік на цей прапор, що „буде працювати для Польщі підчас миру і війни". З черги голова Ґерат виголосив промову і відчитав ідеольогічну заяву „Звйонзку Млодей Всі", що покривається з програмою „Обозу Зєднюня Народового". В 4. статті цієї заяви говориться про відношення „Звйонзку Млодей Всі" до національних меншин і тому подаємо буквальний переклад: „Осуджуючи всякі брутальні насильства, що викривлюють душу польського народу, стверджуємо, що в переподненій Польщі еміґрація мусить охопити передовсім жидівську масу, як елемент чужий польському народові і шкідливий для господарського життя Польщі. Змагаємо до братерства зі славянськими меншинами Польщі, опертого на основах патріотичної селянської ідеольогії. Цілу внутрішню енергію спрямовуємо на національно мішаних теренах на піднесення культури і цивілізації та вирівнання рівня з західними і центральними землями Поль-

ЕВГЕН ГЕЛТОЙ. 8

СПАДЩИНА.

— Але яка небезпека! Тільки не перебільшуйте! — сказав стрийко Бенні з вимушеною усмішкою. — З доктором порахуюсь, коли дійде до того.

— До того моглоб дійти?

— Людина ніколи не знає, нащо такий „хлоп" здатний.

— Вибачте, дорогий стрийку, ви не були до мене цілковито щирі. Крім того, що ви мені сказали і доктор Морріс, мусить ще щось бути, певно щось є, що вас разом вяже. Відчуваю, що ви мені не показали найважнішого та найсильнішого кольцяти вашого приятельського ланцюга.

Стрийко Бенні глибоко зідхнув. Можливо ще відтягувався сказати мені, яке це кольце, але вже не заперечував. А коли я далі настоював на своїм, тоді він наче в гарячці все виявив.

— Я находжусь у руках злодіїв — гірко сказав. — Тільки писнути, а я — жебрак! Тільки шепнути, а я — небіщик! Так далеко сягають їх руки!

— Їхні руки?

— Тихше! Вже на кораблі я це замітив. Були три. Індійці. Можливо, що на свою руку переслідували мене, але дуже легко може бути, що доктор Морріс заняв їх на те, щоб мене з очей не спускали.

— Але чому-ж?

— Чому? Причина — це діяманти, яких домагаються, бо більшість з них походить з Індій, з тамошніх пагод, монастирів та скарбниць раджів... з ними взялиб теж інші. Але в Гамбургу пощастилося мені зануздати їх так, що вони згубили мій слід, коли доктор Морріс не зрадить їм, де я здержуюсь — — —

— Але-ж прецінь доктор Морріс також багато причинився при здобуванні цих діямантів.

— Ну, так, але чи він на це глядить? Взагалі ні. Злодюга дуже радо хотів би заволодіти моїми діямантами, моїми чудовими, дорогоцінними діямантами, яким способом і за яку ціну, — це для нього все одно.

Стрийко Бенні трохи не плакав.

— Чому-ж не помиритесь з ним, стрийку Бенні? — питався я. — Мабете їх прецінь досить, киньте йому кілька і будете мати святий спокій.

— А що ви? Щоб я вас стратив?

— Не журіться за нас!

Трохи не вирвалось мені з уст, що ця спадщина не може принести нам благословенства і що на мою думку ми не сміємо приняти цієї спадщини. Але я не хотів його образити, тому я вкусився в язик.

— Ти думаєш, — почав стрийко, — що доктор Морріс задоволиться кількома кусниками? Він хоче всі двацять і не перестане, поки..., але я не боюся. Не дістане ані одного діямантy. Я дав йому чесно його частину. Трицять років я старався роздобути діямати, а тепер я мав би дозволити вирвати собі їх? Скоріше згину!

І стрийко тепер весело засміявся. Але ввечір наче стрінувся з німим Іваном, сидів за плетені канапі заглиблений у думках.

По пятогодинній упертій мовчанці якесь рішення надало нагло стрийкоаким рисам обличчя твердий вираз. Погладив Джіммі і скоріше усміхаючись, ніж спочутливо, пробурмотів: — Ця собака хвора, дуже хвора. Думаю, що довго жити не буде.

Потім свиснув на неї та коротко сказавши „добраніч", відійшов із Джіммі до своєї кімнати.

Слова стрийка, що собака хвора, зробили мені величезну несподіванку. Стрийко знав так само добре як і я, що собаці нічого не бракує. Я пригадав собі Джессі, фокстерієра, якого стрийко того вечора, коли приїхав, з жорстокою холоднокровністю застрілив. Тепер блиснуло мені в голові, що мабуть обидва пси в цій пригоді грають якусь ролю. Певне було, що між доктором Моррісом, діямантами та псами був якийсь звязок. Але який?

Довкола було тихо як у церкві. І вікно в кімнаті стрийка Бенні було темне, в домі всі спали, тільки я ще не спав увесь зворушений. Накінець моє зворушення дійшло до такого ступня, що я схопився, побіг до воріт, отворив їх і виглянув на вулицю. Там було як у могилі, за плотом ні живої душі. Але в місячнім світлі в далечіні здавалось мені, що по стежечках пробігають якісь тіні. Все тривало хвилину, потім тіні зникли, і я вже нічого не бачив.

Зрозуміло, що від цього моє зворушення ще більше зросло. В тій хвилині я пригадав собі те, що стрийко Бенні сказав мені про трьох індійців: про переслідувачів, яким з очей зникнув у Гамбургу. А колиб це вони були?!

(Далі буде).

ші. Означуючи своє відношення до релігії чергова стаття підкреслює, що „Звйонзек" ставиться до релігії з найбільшою пошаною з тим застереженням, щоби віроісповідні союзи не мішалися до політичного організування громадянства. Зно ву індивідуальну власність при можливо повній, пляновій організації продукції і вимінн та збереження кооперативних форм признано основою го сподарського відродження села, яке запевнить обронність і великодержавницький розвиток Польщі.

Слід згадати, що на конгресі виступав з привітом від селянської румунської молоді п. Анджелеску. По дефіляді перед марш. Сьмігли-Ридзом учасники конгресу пішли з мокотівського поля вулицями Варшави до могили невідомого вояка, а після того до Бельведеру, де склали вінки. Вечором відбувся у салі Великого Театру попис танців і концерт пісень.

Одночасно в Пекарах на Шлеську відбулися великі маніфестації у 15-ті роковини вмашерування польського війська на Шлеськ та обединання цієї найважнішої для господарського розвитку землі з Польщею по 600 літнім розєднанні і неволі. Полеве богослуження відправив і виголосив проповідь полевий єпископ Гавліна. Опісля посвятив копець освободження на памятку обединання Шлеська з Польщею. З черги виголосив промову шлеський воєвода д-р Гражинський і віцепрем. Квятковський. На святі не було лише головного організатора повстання та довголітнього провідника на Шлеську Корфантого.

Незалежно від того відбулися у кількох містах у Галичині і корінній Польщі організаційні зїзди ОЗН та великий зїзд сільського сектора ОЗН у Торуні, де провідник цього сектора сен. ген. Галіца виголосив велику програмову промову.

Одночасно кружляють поголоски, що промовця полк. Коца до радіо у вівторок 22. ц. м. кине світло на нові потягнення ОЗН супроти академічної молоді, яку мають зорганізувати в окремій організації під назвою „Звйонзек Młodej Polski" Тому то уступив зі становища шефа пропаганди ОЗН полк. Рудніцький зі своїм заступником ред. Джевецьким. На місце цього останнього прийде мабуть прок. Тадей Женьчиковський.

Величаві зеленосвяточні поминки у Львові і в краю.

Як кожного року, так теж і цього українці Львова в обох днях Зелених Свят віддали поклін памяті Тих, що не жалували життя й поклали його на жертівнику Батьківщини.

Першого дня Зелених Свят відбувся похід на Янівський цвинтар. У поході взяли участь процесії всіх міських і підміських церков під проводом своїх священників. Всі процесії злучилися на Янівській вулиці разом. У поході йшли поодинокі львівські товариства й установи, студентство, „Молода Громада" та непрогляднї маси народу. Вінці складали делегації окремо на цвинтарі, або несли їх у поодиноких процесіях.

Похід першого дня отвирала процесія церкви св. Пятниць, за нею йшли процесії церков: вознесінської, зашестинівської (каплиці), оо. Василіян і Преображенської. За процесією цієї церкви йшло т-во „Зоря", „Воля", „Сила", хор „Бандурист", відтак процесії церкви Успення, св. Петра і Павла, церкви при вул. Зибликевича, св. Юра, Міщанське Братство, хор богословів, українське студентство, „Молода Громада" і маси народу.

На цвинтарі панахиду в асисті багатьох священників відправив о. пралат Леонтій Куницький. Відповідну до хвилини проповідь виголосив о. Іван Клюс. Підчас панахиди співав хор питомців і „Бандурист" під проводом дир. Плешкевича. Після панахиди всі присутні відмовили спільно тричі „Отче Наш" і „Богородице Діво".

Похід на Личаківський цвинтар відбувся в понеділок у подібному порядку. Треба підкреслити, що в обох днях панував взірцевий лад і порядок, що його вдержували окремі впорядчики. Всі учасники походу у числі понад 10.000 йшли здисциплінованою чвірками.

На Личакові перед цвинтариком українських полеглих відправив панахиду також о. пралат Леонтій Куницький. Палку патріотичну проповідь виголосив о. Осип Годунько. Після великої панахиди відбулися також панахиди на могилі Маркіяна Шашкевича, Володимира Барвінського, Івана Франка, Адама Коцка, Омеляна Огоновського, о. Теодозія Лежогубського, Іллі Кокорудза. Ол. Новаківського й инших.

У панахидах обох могил полеглих узяв участь ген. Тарнавський, през. д-р Кость Левицький та багато наших чільних громадян. У загальному в обох днях перейшло через обидва львівські цвинтарі кількадесять тисяч українців.

ЗЕЛЕНОСВЯТОЧНІ ПОМИНКИ В СТАНИСЛАВОВІ.

Цьогорічні зеленосвяточні поминки зачались, як щороку, панахидою в суботу вечором у катедрі. З приємністю треба зазначити, що такої панахиди вже давно не було: кільканацятьох священників, биток набита катедра — переконувати кожного, що культ Героїв стоїть дуже високо в нашому місті. Проповідь на панахиді виголосив о. І. Горняткевич. Співав муж. хор „Думка".

В неділю в год. 12. в салі „Сокола" відбулася святочна академія в честь Незнаного Стрільця. На програму зложилися дві пісні у виконанні муж. хору „Думка" („Народнім лицарам" і „Коли Ви вмірали"), промова д-ра Чорненка та інсценізація „Останні" у виконанні драм. гуртка „Сфінкс". Саля „Сокола" була переповнена, багато осіб мусіло зпід „Сокола" відійти, бо вже місця не було. Академія зробила помітне вражіння, особливо врочиста була хвилина мовчанки, підчас якої лиця всіх зраджували, що кожний у тому моменті перенісся в 1918. роки.

Кульмінаційною точкою врочистостей, як щороку, був похід зпід катедри на міський цвинтар. Того дня Станиславів уже зранку був під вражінням походу. Вози з селянами, піші з вінками раненько почали зїздитись до міста. В год. 14. коло катедри була вже багатотисячна маса. Похід зачався в год. 14.45, останні зпід катедри вирушили в год. 16.35. Похід супроводжало численно зібране духовенство з о. шамб. Луцівом та о. сен. Р. Лободичем на чолі. Не забракло процесій з усіх церков. Підчас походу пригравали три дуті орхестри та співали три мужеські хори (Вовчинець, Чернів і „Думка"). Вінків цього року було 341. Учасників походу нарахували ми до 10 тисяч, а коли взяти під увагу, що маси міського, як і селянського населення приглядались йому чи то йшли хідником (чому не в зорганізованих рядах?!), то сміливо можна сказати, що в святі взяло участь кільканацять тисяч осіб. На цвинтарі виголосив високопатріотичну проповідь о. кан. Р. Лободин, підчас якої якісь червоні типи хотіли спровокувати авантуру. Одначе на місці була поліція і тому провокація скінчилась без масакри тих большевицьких найманців. Панахиду на цвинтарі співав знову муж. хор „Думка". Хор відспівав теж дві стрілецькі пісні, а „Зоря" відіграла жалібні пісні й на закінчення національний гимн.

Цьогорічний похід дав ще один доказ, що українське свідоме громадянство Станиславівщини з належною пошаною й пієтизмом святкує память найкращих Синів Народу. Б. Л.

ЗЕЛЕНОСВЯТОЧНИЙ ОБХІД У КОЛОМИЇ.

В неділю 20. ц. м. в год. 12. вполудне відбулася в „Манастирку" торжественна Служба Божа за Полеглих та в намірення українського народу. Пів години пізніше відправлено, як щорічно, торжественну панахиду. В понеділок 21. червня ц. р., не зважаючи на зливу, перейшов довжезний похід на гр.-кат. цвинтар. Там відбулася торжественна відправа, що при світлі лискавиць, гуку громів та в потоках зливного дощу мала в собі щось цілком незвичайне та символічне. Під хрестом героїв зложено вінці і цвіти.

ЗЕЛЕНОСВЯТОЧНИЙ ОБХІД У СТРИЮ.

Зеленосвяточні поминки відбулися у Стрию величаво. Першого дня вирушили на цвинтар процесії з обох стрийських церков з усім місцевим духовенством та маси селян, що зійшлись і зїхались з повіту. У поході несли коло 120 вінків з міста та з околиці, дальше йшло чвірками стрийське та дооколичне громадянство. Не зважаючи на дуже велику скількість учасників похід відбувся у взірцевому порядку. Приграваля сокільська орхестра. Над стрілецькими могилами завідатель міської парохії о. сов. Гавришкин виголосив прегарну промову.

Міжнародній Конґрес Христа-Царя в Познані.

Пятий з черги міжнародній Конґрес Христа-Царя з припоручення св. Отця відбудеться в Познані у днях 25.—29. червня ц. р. На цей Конґрес, що йде під гаслом боротьби з безбожництвом, звернені сьогодні очі цілого католицького світа. По двох останніх енцикліках св. Отця про комунізм і гітлеризм доцільність його ясна.

Безбожництво змагається і в багатьох випадках знискує цей ворожий правдивій культурі й добру людства рух державну санкцію. Тоді він стає страшний, маючи змогу систематичного ділання в рямах організації.

В природі людській лежить потреба віри в абсолютне добро; коли буде знищена правдива релігія, мусить її місце заняти ідолопоклонство. Чи це буде пролетаріят, чи раса — все буде виступати як міра вартостей, як правда, яка не стерпить побіч себе ніякої іншої правди. Звідси завзята боротьба комунізму і гітлеризму з кожною релігією. передовсім з християнсько-католицькою.

Конґрес цей припадає на часи найбільшого насилення большевицької пропаганди, на часи скріплених погроз Коміптерну, коли секретар Коміптерну Димітров і вождь совітських безбожників Ярославський заповіли, що небавом вогонь знищить церкви цілого світа. Щоб дати безбожницькій пропаганді гідну відповідь, цьогорічний Конґрес має своєю величавістю перевищити всі дотеперішні міжнародні Конґреси, має бути великою міжнародньою маніфестацією в честь Христа-Царя.

Конґрес буде присвячений дослідам джерел і причин пропаганди у світі безбожницького руху, опрацюванню метод і програми протиділання цьому рухові. На закінчення Конґресу буде велика міжнародня маніфестація для віддання чести Христу-Цареві.

Конґрес заповідається величаво. З ріжних країв прибуде понад 80 єпископів і численні паломництва. На закінчення Конґресу в днях 28. і 29. ц. м. відбудеться 17-ий католицький загальний зїзд, присвячений нарадам боротьби з безбожництвом і реалізації Христового Царства.

В нарадах міжнародного Конґресу возьмуть участь представники всіх дієцезальних Інститутів Католицької Акції та інтелігенція цілої Польщі. На цім Конґресі не буде бракувати й українського представництва. Не зважаючи на труднощі, які стрічаємо на цій дорозі, повинні в нім взяти участь представники українського духовенства й української інтелігенції. Найперше тому, щоб разом з представниками усього католицького світа віддати честь Христу-Цареві, якого культ у гр.-катол. Церкві такий давній, як літургія Церкви. А по друге з огляду на те, що цьогорічний Конґрес присвячений дослідам боротьби з безбожництвом, з тою найбільшою язвою наших часів, яка найтяжче діткнула український нарід знищенням його культурних надбань, релігійних і національних цінностей та загрожує не тільки розвиткові, але й самому істнуванню української нації. Тому присутність українського представництва, як членів Христової Церкви й Української Нації, конечна й обовязкова, особливо там, де чільні представники катол. світа радитимуть над тим, як боротися з безбожництвом. Не сміє бракувати українського представництва там, де бють дзвони на тривогу, де католицький світ мобілізує свої сили до рішучої розправи з большевицьким рухом, найгрізнішим ворогом нашої Церкви і Нації.

Е. Тишинська

*

1) Карту вступу на Конґрес за ціну 10 зол. і залізничу індивідуальну знижку можна набути в Начальнім Інституті Католицької Акції в Познані (Познань, Алеї Марцінковського 22), як теж у відділах „Орбісу". Кватири для приїздних на Конґрес заповнені і масові (в школах) і індивідуальні у приватних домах. Ціна індивідуальних кватир устійнена: одноособові від 2—4 зол., двоособові від 3—5.50 зол

—o—

Сенат приняв новелю про високі школи.

Минулого понеділка сенат приняв новелю до закону про високі школи в усіми поправками комісії. Замикаючи засідання марш. Пристор підкреслив, що сенат полагодив усі законопроекти, що їх дістав зі сойму.

—o—

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Недокладна королівська адреса

ПРИЧИНОЮ БАГАТСТВА.

Льондонські королівські паради звернули увагу цілого світа на Англію і її монарха, короля Юрія VI. З усіх сторін напливали гратуляційні телеграми, що на деякі з них ще й досі королівська канцелярія висилає письменні подяки.

Серед цілої маси найріжнородніших телеграм опинилось також і привітне письмо Теодора Євтіча з Коцали в Югославії. Молодий хлопчина так захопився описом коронаційних парад, що про їх підготову начитався він по часописах, що вислав також привіт до англійського короля. Одначе через поспіх заадресував він милью коперту, а саме: „Його королівська Величність Юрій IV, король Великої Британії, цісар Індії та володар заморських доміній".

Так заадресований лист сприяв чимало клопоту льондонській пошті. Англійські почтові урядовці славні з точного й совісного виконування своїх обовязків ломили собі голову, кому доставити лист. Лист мандрував з одного уряду до другого. В кожнім почтовім уряді прибивали на коперті відповідні печатки, найчастіше печатку „адресат невідомий". По двох тижнях такої мандрівки лист вернувся до надавця.

Засумований хлопець написав негайно нову телеграму в якій оправдувався зі спізнення і подав уже докладну адресу короля Юрія VI. Одначе сум молодого Євтіча не тривав довго, бо зголосився до нього одного дня філятеліст Мартен, який за оригінальну й цінну коперту прикрашену 15 печатками заплатив 22.000 динарів.

Як повідомляє югословянська преса, американський філятелістичний клюб веде вже листування у справі відкупна цієї памяткової коперти.

—o—

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!

МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТИ У ЛЬВОВІ

ВУЛ. ВАЛОВА ч. 7 і 9 та II **Відділи** при вул. Городецькій 60 і вул. Жовківській 73

приймають вклади ощадности почавши від 1 зол. Щоби дати змогу **купцям і промисловцям** помістити денні торги в касі, урядові години у вкладковім відділі **щодня до год. 19·30.**

За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм м. ном. 92—7

Наслідник Джін Гарльов.

Несподівана і передчасна смерть славної фільмової зірки Джін Гарльов перервала працю над фільмою „Саратога" що в ній покійна зірка грала головну ролю. Фірма, яка цю фільму накручує видала вже на неї величезні гроші,

Знимки „Саратоги" доведені майже до кінця, одначе залишилось до викінчення ще кілька важних кінцевих сцен в яких повинна була виступати героїня. Найрадикальнішим засобом булоб почати накручування фільми від початку з іншою артисткою. Та при тім підприємство стратилоб на тім 10 міліонів франків вложених у цю фільму. Щоб рятувати фільму і гроші, дирекція фірми рішила віддати виконання останніх сцен артистці Ріті Джонсон, незвичайно подібній із лиця й постави до покійної зірки Джін Гарльов. Фірма не хоче обманювати глядачів і тому, коли Джін Гарльов появиться на екрані в останній сцені зробленій при її участи, Ляйонель Барімор скаже кілька слів, і пояснить, що з причини смерти артистки, останні сцени дограла інша артистка.

Така поведінка не має ще прецеденсу в історії фільми і тому реж покищо дирекція вагається.

Американські часописи подають описи похоронів Джін Гарльов.

Її поховали по обряді „крістіян саянс" релігійної секти незвичайно поширеної в Америці, до якої покійна належала.

Джанет Мекдональд і Нельсон Едді співали арії з фільмів, що їх покійна найбільше любила. Тіла Джін Гарльов не спалили, як спершу часописи повідомляли.

Ще один американський рекорд.

Нюйорський розводовий суд побив перед кількома тижнями рекорд швидкости у полагодженні розводових справ. За час 8-годинного урядування розглянув суд і позитивно вирішив 60 розводових справ. Переведені процеси виказали, що тільки в 8. випадках вина була по стороні мужів.

Одночасно повідомляють із Джонстави про ще один, цим разом справді гарний рекорд. Підчас заворушень, які вибухли в цьому місці на терені сталевих заведень Бетліма не стало поліційних сил, які моглиб виконувати службу в місті і регулювати вуличний рух. Цілий міський відділ поліції був занятий успокоюванням юрби та припиненням заворушень під згаданою фабрикою. Цілу ситуацію зрозумів один емеритований поліціянт, який видячи безлад у місті, одягнувся у свій поліційний однострій і пішов до служби.

Від год. 9. рано до год. 9. вечором виконував службу на перехресті вулиць з цілою справністю і молодечою енергією кермував вуличним рухом. Про службу 58-літнього емерита говорило на другий день ціле місто. Поліц. команда удекорувала старого емерита спеціяльною відзнакою за вірну службу.

Амулєт у 28 мовах.

Студенти американського університету Гарварда приготовляють в нагоди вінчання сина президента Рузвельта оригінальний дарунок. Знаючи добре замилування молодого Рузвельта до оригінальности, студенти рішили подарувати йому амулет щастя.

Одному індіянинові різьбареві доручили вирізати з дерева гарний амулет. Цей амулет, який мав вид серця, матиме тільки один напис: „любов".

Найцікавіше те, що цей напис буде вирізьблений у 23 мовах. Індійський різьбар дістав доручення вирізьбити його в ріжних формах і барвах.

Плавник замість морської ліхтарні.

Англійський часопис „Дейлі Мейль" подає ревеляційний опис застосування плавника (бої) замість морських ліхтарень. Студент ліверпульської політехніки 24-літній Едвард Бєрон винайшов по довгих і важких експериментах плавник-бою, яка на повнім морі заступає знаменито морську ліхтарню і одночасно є показником для трансокеанічних каблів.

Конструкція нового ідеального плавника проста, бо складається з кількох електричних батерій і кільканацять плиток спеціяльного металю, до яких впадає крізь окремі отвори денне світло. Під впливом денного світла плитки корчаться і тоді гасне автоматично запальна жарівка. В ночі, коли скрізь темно, плитки таємничого металю розширюються і тоді запалюються сильним ясним світлом жарівки приміщені на вершку плавника-бої.

Молодий винахідник веде тепер переговори з технічною управою одної фабричної лабораторії, яка імовірно закупить патент на продукцію нового типу морського плавника-бої.

Винахід молодого студента має — на думку авторитетних наукових кол — усі дані до найкращого успіху.

ОРИГІНАЛЬНИЙ КОНЦЕРТ.

У Кремоні відбувся оригінальний концерт, 50 солістів скрипаків грало в орхестральній дружині на славних скрипках Страдіварія і Гарнері, виповічених з міжнародньої виставки музичних інструментів у Кремоні.

Концерт викликав правдиве захоплення публики. Негайно після концерту дорогоцінні інструменти вернулись знову до виставових габльоток.

ЯЙЦЯ З ПЕРЕД МІЛІОНА ЛІТ.

Наукова експедиція, яка вела в Китаю досліди, натрапила в часі розкопів у земі на скам'янілі струсині яйця довгі на 15 цм. Цікаравона яйця груба на 3 мм. Яйце знайшли в геольогічних зложах, які находяться з перед міліона літ. Вчені кажуть, що ці яйця походять від породи струсів сильно більших від струсів що тепер живуть.

РЕФОРМИ У ГОЛІВУДІ.

Диктатор голівудської кіноматографії Хеї зладив спис 10 тисяч фільмових діячів, які мають право домагатись, щоб їх імена появлялися на екрані. Всі вони творять провідну, так сказатиб, аристократичну верству фільмової столиці. Завданням цього спису є чистка Голівуду від ріжних підозрілих авантурників та аферистів, від яких там аж роїться. Хеа завів ще одну революційну реформу: ніхто із записаних на листу 10 тисяч, не може довше залишатися в одній фірмі, як один рік, щоб таким чином зменшити конкуренцію між великими фірмами

—o—

НАЙКРАЩИЙ МОТОР.

Таким найкращим мотором є людське серце Хоч вага цього малого мотору не більша як 30 грамів — цей моторок працює безупину 70—80 літ. Видайність його праці справді незвичайна, бо серце корчиться 60—80 разів на мінуту, що дає 100.000 рухів на день і 40 міліонів на рік. За 70 літ життя бється серце 3 міліярди разів. За кожним рухом серце витискає одну десяту літри крови, що дає 7 л. на мінуту, 420 на годину, 10.000 літрів денно, 3,5 міл. л. за рік і 250 міл. літрів за 70 літ життя.

—o—

370.000 ФРАНКІВ ЗА ОБРАЗ.

На ліцитації в готелі Друта в Парижі найвищу ціну здобув образ „Молода жінка при фортепіяні". Твір славного французького імпресіоніста Реноара продали за 370.000 фр.

—o—

МІЖНАРОДНІЙ ФІЛЬМОВИЙ КОНГРЕС.

У половині липня н. р. відбудеться в Парижі міжнародній фільмовий конгрес. Темою нарад конгресу будуть питання звязані з популяризацією звукової фільми серед сільського населення. Досвід виказав, що фільма є незвичайно рідким явищем по селах. Коли фільмовим фірмам вдалось би завоювати для фільми села, тоді збільшилась би сильно фільмова продукція.

Покликана перед двома роками на берлінським міжнародним конгресі Фільмова Палата пропагує теж сильно справу кольорових фільм і фільм з гуманітарною тенденцією.

—o—

ВЕСЕЛЕ.

ОПРАВДАВСЯ.

На великій гостині у п-ства Бербеничків п-і Огірочок сварить на чоловіка:

— Петре, бійся Бога, що ти робиш? Уже четвертий раз вертаєшся з буфету з повним тарелем. Що ті люди собі подумають про тебе.

— Заспокійся, моя кохана — відповідає чоловік — Я говорив за кожним разом, що беру для тебе.

НЕПОРОЗУМІННЯ.

— Кілько людей працює у вашому біорі?

— Шість, крім начальника.

— Він нічого не робить?

Останні вісти.

НАД ДНІСТРОМ.

Совітські літаки обстрілювали в околиці Тирасполя румунський літак, яким летів директор двох румунських часописів, голова ліги рум. летунів Керсін. Одна куля продірявила збірник бензини, так що літак лише з трудом причалив.

—o—

ЯКИЙ БУДЕ СКЛАД ФРАНЦУСЬКОГО УРЯДУ?

Щоденник „Евр" припускає, що в уряді Шотана залишаться дотеперішні міністри за винятком ресорту справедливости, який обійме Ріокар, маринарки — Кампінші, внутр. справи — Дормуа, скарбу — Пальмад або Бонне, праці — Леба або Дросар, здоровля — Дезарнольд.

—o—

ХОТЯТЬ ВІДІБРАТИ ПІДВОДНІ СУДНА ОБОМ ЕСПАНСЬКИМ ФЛЬОТАМ.

Як подають з поінформованих джерел, німецький представник зажадав на конференції 4 амбасадорів, щоби сконфіскували всі підводні човни обох еспанських фльот, а то в інший спосіб неможливо запевнити безпеку контролюючим кораблям. Італія підтримала німецький внесок, Англія та Франція спротивилася.

—o—

КОМУНІСТИЧНА ПРОПАГАНДА В ЖИДІВСЬКІЙ ШКОЛІ.

Аргентинська поліція перевела ревізію в тільканадцятьох жидівських народніх школах, в місті та у провінції Буенос Айрес. Виявилося, що у великій частині тих шкіл дітям впоювали комуністичні ідеї. У шкільних домівках було чимало комуністичних летючок і книжок. 11 шкіл замкнули.

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., телефон 254.46. Приймаю футра до перехования літом.

— **Твори Марка Черемшини.** Вже появився **перший том** повного видання творів Марка Черемшини, яке виходить у Видавництві „Ізмарагд" у Львові. Буде це перше, повне видання, що міститиме всю літературну творчість Черемшини. Другий том появиться при кінці червня ц. р. Ціна повного виданя — **в трьох томах** — у передплаті назначена на **9.— золотих.** Передплату надсилати на адресу: Видавництво „Ізмарагд", Львів, вул. Косцюшка 5. Конто ПКО 503.062.

1026 9—10

— **Тяжка операція адв. д-ра Л. Ганкевича.** Відомий наш оборонець адв. д-р Лев Ганкевич мусів піддатися важкій операції нирок. Лікарі урольоги перевели вже щасливо цю операцію у вівторок 22. ц. м. рано в санаторії Червоного Хреста при вул. Реваковича. Недужому бажаємо якнайшвидшого повороту до здоровля.

— **Українське Фотографічне Товариство** на продовження фотографічного курсу уладжує такі виклади: четвер 24. VI.: Портрети і групи; пятниця 25. VI.: Краєвид, архітектура і мертва природа; субота 26. VI. Фотографія як мистецтво. Реферати на згадані теми виголосить Роман Совяковський в год. 6.30 у домівці Муз. Т-ва Лисенка, Шашкевича 5.

— **У списі абсольвентів філії державної гімназії** з українською мовою навчання у Львові („Діло", ч. 129) помилково видруковано Когут Роман, має бути: Кохот Роман.

— **Подяка студентів-холмщан** за статтю в „Ділі". Довідуємося, що студенти-холмщани варшавського університету висловили листовно подяку п. В. Островському за статтю: „Трагедія молоді північно-західних земель", уміщену в ч. 116. „Діла".

— **Матуральний зїзд Бережанців з** р. 1902. відбудеться в Бережанах дня 3. і 4. липня ц. р. Зголошення на руки тов. Олександра Свистуна, судді Окружного Суду в Бережанах. 1187 1—2

— **Засідання Бібліографічної Комісії** при Н. Т. Ш. у суботу 26. ц. м. год. 6. веч. у салі бібліотеки Н. Т. Ш.

— **В Українськім Лікарськім Товаристві** Чергові сходини членів у пятницю 25. ц. м. в год. 7. вечір. На сходинах виголосить д-р Софія Парфанович виклад п. н. „Colpitis викликає Trichomonas vaginalis".

— **Начальник К. Загаєвський пішов на емеритуру.** В неділю 19. ц. м. попрощали представники львівських фахових шкіл і делегати Станиславівщини, Перемишля та Ярослава довголітнього візитатора, а в останніх роках начальника фахового шкільництва у льв. Кураторії, д-ра Карла Загаєвського. В прощанні, що відбулось у ресторані Шковрона, взяли участь також представники нашої Торг. Школи в особах дир. А. Ковалиська і В. Несторовича. Треба підкреслити, що нач. Загаєвський ввесь час **дуже зичливо** ставився до української Торговельної Школи „Р. Ш." у Львові і залишає по собі під кожним оглядом якнайкращу память. Можемо собі тільки бажати, щоби у відділі фахового шкільництва львівської Кураторії залишився дальше дух строгої об'єктивности і діловитости, який був увесь час урядування нач. Загаєвського.

— **Головою Ремісничої Палати** вибрали одноголосно радника цієї палати інж. Тадея Тировича.

— **Офіційну візиту** львівському воєводі А. Біликові склав 21. ц. м. протоігумен оо. Василіян о. Градюк.

— **Новий залізничий двірець у Снятині** рішило побудувати міністерство шляхів. Львівська дирекція одержить незабаром відповідні кредити, так, що ще цього року будинок буде витягнений під дах.

— **Нема тифу у Скільщині.** Як відомо, якісь люди поширюють неправдиву вістку, нібито на Гуцульщині і Бойківщині панує пошесть черевного чи плямистого тифу. Вістка має очевидно на меті відстрашити туристів і літників від цих партій краю і спрямувати їх у західні Карпати. Хто її поширює, легко догадатись. У звязку з тим бурмістр м. Сколього оголосив прилюдне повідомлення, в якому ствердив, що ніде у Скільщині нема тифу та що він потягне до судової відповідальности кожного, хто поширює неправдиві вісти.

— **Пожежа в кооперативі.** В селі Турка пов. Коломия вибухла минулого тижня пожежа в будинку Б. Валенштайна. Вогонь перекинувся на сусідні доми і згорів будинок кооп. „Вільна Спілка" з крамницею та 20 господарств. Шкода дуже велика. Причина пожежі невідома.

— **Крадіж у церкві.** Невідомі злодії вломилися до церкви у Вишенці Малій, де розбили дві скрині, оковані бляхою і забрали 157 зол. Тієї самої ночі невідомі справники вломилися до крамниці Івана Дроцика в Милятині, звідкіля забрали 200 зол. готівкою і папіросок та тютюну на 50 зол.

— **Львівська хроніка.** На рятункову стацію зголосився 43-літній механік І. Гардолінський кажучи, що отруївся невідомою отрутою. Подав, що всипав її до кави замість кістки цукру. — В Нових Кривчицях Сікоровця тяжко зранив сокирою 23-літню жінку Анелю. Поліція веде слідство.

— **Краєва хроніка.** Зі судових арештів у Глиняних втікло двох арештантів: О. Дзюба та Ванкевич, вибивши діру в мурі. — Окружний суд у Стрию засудив І.Танасова зі Солуківа пов.Долина на досмертну вязницю за грабунковий напад на Давида Клімбера. Його помічника М. Кудибина увільнив від вини і кари. — У Волі Добростанській грім убив Анну Войтіховську, яка під час бурі стануда біля дерева при дорозі. — Недалеко Малехова під Львовом померла на возі Ваврищакова, яку віз її чоловік Михайло до шпиталю у Львові. Ваврищакова напилася перед двома тижнями сідьного квасу і по тяжких муках померла. — У Сулієві рогатинського по-

ВІДГУКИ ДНЯ.

Gruppe 84, Reihe 33, Nr. 67.

Розкидала історична заверюха наших людей по всіх усюдах великого, широкого світа. Несла їх як несе осінний вихор листя з дерев і закидала в ріжні кути, застеляла ріжні шляхи, засипала ріжні рови. Де не лежать оті наші рідні листки!..

Були між ними дрібні, ледви замітні на нашім дереві, але й були такі, що колись прикрашували це дерево. Одних і других зірвав вітер, одних і других закинув у далекі краї.

Закинені листки спочили на чужині і не по одному усякий слід загинув. На чужих кладовищах позападалися рідні гроби, змуршавіли дешеві хрестики, затерся сердечний напис.

Група 84, ряд 33, ч. 67... На віденськім кладовищі під тими числами скривається могила Ярослава Весоловського. Був колись комітет, був колись фонд на будову памятника — нині ні комітету, ні фонду. Комітет розвязався, фонд здевалювався — лишилася книжечка ч. 10.500 і — один сотик.

І лишилася память, про небуденну людину, доброго громадянина та талановитого редактора — великий, гарний листок українського дерева, закинений у далекий Відень.

Не знав я Ярослава Весоловського, чув тільки багато про нього. Чув про його щире серце, чув про його бистрий ум, про його громадянську чесноту. В піввіковім „Ділі" жива ще слава про ідеального головного редактора.

Але недавно ось почув я на нього один закид. — Ярослав Весоловський — казав один громадянин — мав як редактор одну велику хибу: не розумів ваги політичних статтей.

— Не розумів?! Як то?

— А так. Одного разу прибіг до друкарні і вже з машини викинув якусь політичну нотатку, щоби на її місце всадити опис першого лету „Цепеліна".

— І ви це вважаєте за хибу?

— А ви ні?!

— Думаю, що не тільки я. Цеж першої кляси прикмета! Почуття актуальности — це дуже рідке зілля на журналістичнім полі.

Громадянин не міг зрозуміти мене, я його, але Богу дякувати, що вже є багато таких, які розуміють Весоловського.

Двадцять літ минуло з тієї хвилини, як не стало Ярослава Весоловського. За той час багато води проплило в наших ріках, багато бур пронеслося над нашими головами. Забулася мала могилка на віденськім цвинтарі.

Та не забувся той, що в тій могилці лежить.

Не диво. Майже нема дня, щоби в редакції „Діла" не згадували його при всяких нагодах.

Найліпша ознака, що Ярослав Весоловський — оцей закинений вихром листок, був колись окрасою нашого дерева і що варт він як не повороту на рідну землю, то бодай памятника на тому місці, де впав.

Галактіон Чіпка.

За кару перенесли до Кремянця.

З Варшави перенесли несподівано до Кремянця на Волині дотеперішнього заступника керманича політичної поліції у Варшаві Броґовського. Слід згадати, що Броґовський на своєму становищі енергійно поборював ОНР і нелегальну „Штафету". Польська преса пише, що причиною перенесення є вислід процесу проти одного з провідників ОНР адв. Росьцішевського, обвинуваченого за шукання нелєгальних контактів з поліцією. Суд уневинив адв. Росьцішевського обтяжуючи тимсамим винною за ті контакти противну сторону, себто доглянув у цьому поведенні спробу провокації.

—o—

Криваві протижидівські заворушення в Ченстохові.

Минулої суботи жид Й. Пендрак убив польського робітника Ст. Барана. На вістку про це вбивство польське населення уладило криваві протижидівські заворушення. Юрба нищила жидівські крамниці, повибивала всі вікна у жидівських домах на передмістях і підпалювала жидівські доми, вдерлася до синагоги і дому молитви при вул. Меровського, звідкіля повикидала на вулицю молитовні книги та подерла їх. В одній фабриці кинув хтось бомбу, що вибухла. Підчас заворушень, що тягнулися до 11. год. вночі, ранили 21 жидів. Зміцнена поліція інтервеніювала і тепер занята втриманням ладу. Сильні настрої проти жидів не втихли. Слід згадати, що жінка вбивника Пендракова покинула своє помешкання з дітьми негайно по вбивстві і сховалася у невідомій дотепер закутині.

Причини вбивства дотепер ще не вияснені. Польська преса пише, що Пендрак убив Ст. Барана за ненависть до жидів. Зате жидівська преса запевняє, що Ст. Баран був звичайним злодієм і прийшов красти з товаришами до складу заліза. Коли власник складу заліза пронаяв злодіїв, Баран хотів убити господаря. Тоді жид Й. Пендрак стрілив в обороні власника складу і в обороні власного життя убив Ст. Барана.

віту управитель крамниці „Кулка Рольнічого" Антін Прендкі, що є теж повітовим презесом „Віці" присвоїв собі 606 зол. із крамничної каси. — 22-літній С. Кавалец з Городка попротинав собі жили, перевезли його до львівського шпиталю. — 27-літня Марія Шенгорн зажила 30 порошків „когутиків", щоби відібрати собі життя.

— **Проф. Дм. Дорошенко їде до Канади.** В половині липня ц. р. приїде до Канади відомий український історик проф. Дмитро Дорошенко. В Канаді проф. Д. Дорошенко уладить курс лекцій з історії України та з історії української культури.

— **Українець скінчив університет у Тексасі.** У Далляс, Тексас, скінчив лікарські студії на медичному факультеті університету Бейльор, українець Константин Олійник, родом з Волині. До Америки приїхав молодим хлопцем тому 10 років після скінчення середніх шкіл у старому краю. Тут студіював у кількох університетах, між ін. теж у Філядельфії. Пізніше виїхав на студії до Тексас. Бідний, талановитий студент, заробляючи на життя, скінчив студії. Тепер хоче поселитися в місті, де є більша українська громада, щоб серед неї працювати.

— **Міжнародні високошкільні торговельні курси у Високій Школі для Світової Торговлі у Відні.** Висока Школа для Світової Торговлі уладжує знову цього року в часі від 5. липня до 11. вересня 1937. р.: „Міжнародні Високошкільні Торговельні Курси" під протекторатом міністра для торговлі і лучби проф. унів. д-ра Вільгельма Тавхера з передбаченою такою програмою: 1) Високошкільно-торговельний тиждень — від 5. до 10. липня. (Виклади в німецькій мові про актуальні економічні питання.) 2) Прогулька автобусами „Здовж через Австрію" — від 11. до 17. липня. 3) Курси про німецьку господарську мову, враз з опроваджуванням по модерно улаштованих підприємствах — від 19. липня до 14. серпня, та від 16. серпня до 11. вересня. Зголошення до поодиноких імпрез можуть відбуватися відділью. Вписові оплати по змозі низькі. Йдуть заходи, щб П Т. Курсантам забезпечити дешевше приміщення та удержання. Докладнішої інформації подає: Висока Школа для Світової Торговлі у Відні, вул. Франц Кляйн-гассе I.

— **Хто виграв на льотерії?** В нинішнім тягнені Державної Клясової Льотерії впали такі виграні: 5.000 зол. на чч. 66117, 121850; 1.000 зол. на ч. 110035; 500 зол. на ч. 65155, 100022, 114505, 136646; 400 зол на чч. 8530, 9674, 7430, 89636, 99930; 200 зол. на чч. 11825, 16245, 23066 27970, 31294, 35283, 36568, 149978, 190891, 164641.

— **Гостре стріляння** на Замарстинові відбудеться в днях: 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12; 13; 14, 15, 16, 17, 19, 21, 22, 24, 26, 28; 29. і 31. липня ц. р. Небезпечне місце буде обставлене стійковими.

— **Стяв косою конекрадові голову.** В Кобилі Городку новосанчівського повіту господар Владислав Клемпа приловив у ночі у своїй стайні знаного конекрада Йосифа Сромка, що хотів вивести його коня. Обурений Клемпа вхопив косу, що висіла у стайні, й одним замахом стяв злодієві голову.

— **За 12.000 долярів** продало обезпеченеве товариство неспалені частини повітреплава „Гінденбург".

— **Рій бджіл покусав 90 осіб.** Недалеко Ковна рій бджіл викликав переполох між прогульковцями. Боротьба з ними була безуспішна так довго, доки пожежна сторожа обливала бджоли струями води з гидрантів. Щойно пасічник опанував положення і забрав рій бджіл до вулика. У шпиталі перебуває 90 осіб.

— **Два нові танці.** На міжнародній виставі в Парижі зорганізували конкурс танців, в якому візьмуть участь представники різних народів. Цей конкурс увів два нові модні танці „Свінг степ", який створила і відтанцювала місс Брадлей з Льондону, заступниця голови „Імперіяльного Т-ва. Другий танець нововідкритий у Костаріці зветься тамборіто; він нагадує польку з 18. віку.

— **Голівуд бореться за самостійність.** Цей центр фільмової продукції є досі передмістям Льос Анджелес. Голівуд розріс за останні роки так поважно, що хоче стати окремим містом. Але поруч нього є ще друге передмістя Льос Анджелес Кальовер Сіті, де находиться технічне устаткування більшости фільмових фірм, і саме це передмістя протестує також проти Голівуду. Бурмістри тих частин вислали до губернатора Каліфорнії ріжні свої домагання і прохання.

— **Двійнички хотять бути ріжні.** Двійнички з Шікаго Бетті і Мері Яртнер зовсім подібні одна до одної так, що і відріжнити їх важко. За кождим разом, коли вони виходили окремо — траплялися непорозуміння, бо чудову Мері переплутували з красунею Бетті. Обидві мали наречених і бувало, що обидва наречені звертались не до тої, до якої повинні. Нарешті сестри рішили піти до славного лікаря-косметика і дати себе зоперувати так, щоб виглядали неподібні. Беттї дістала з плоского носа — грецький профіль, а Мері інший підборідок та уста. Чи обидва їх наречені задоволені з такої зміни — покищо не знаємо. Не виключене, що завтра виникне на цьому якийсь сенсаційний процес за відшкодування.

— **Смерть англійського письменника.** У Льондоні у 77 р. життя помер визначний письменник Джеймс Баррі. У 30-ім р. життя він звернув на себе увагу повістю „Моя пані Нікотина", в якій описував насолоду тютюневого диму, хоч сам не курив. Ціла Англія знає його з його книжки для дітей „Петер Пану. У Льондоні в Кенсіґтонському парку стоїть навіть памятник цієї легендарної постаті. Баррі написав багато пес, які мали великий успіх.

— **Обсунулася гора** в мексиканському стейті Міноакан і присипала 200 мешкальних домів у місті Тіяльтухалуа. Згинуло коло 100 людей, шкоди обраховують на 300.000 долярів.

— **Ріжні вістки.** Американський уряд звернувся до всіх морських держав з пропозицією обмежити калібр гармат на лінійних кораблях. — 18. червня відкрили нову повітряну лінію Прага-Ясси-Москва. — Турецький уряд призначив 50 міл. тур. лір на будову залізниці від Діярбекіра до кордону Ірака та Ірану. — Цими днями відкрили в Парижі міжнародню філятелістичну виставу, до якої підготовлялись півтретя року; на виставі є 535 ріжних марок. — Між Берліном і Токіо встановили постійні повітряні перелети. — Німецький міністр внутрішніх справ оголосив декрет із забороною називати малих дітей „Гітлер". — Британська торговельна палата обрахувала, що за 1936 р. англійські жінки видали коло 20 міл. фунтів шт. на шовкові панчішки. — Союз власників гостинниць і ресторанів в англійських літницях шукає кельнерок, бо їх дуже важко дістати і більшість дівчат працює тепер у военних фабриках. — Англійський експорт за перших 5 місяців цього року мав на 207 тисяч фунтів більше доходу, ніж за той час у минулому році.

— **Демократизація культу краси.** Естетика вигляду жінки, чистота і свіжість цери є рішальним моментом успіху в житті, чи приватнім чи професійнім, додає самопевности, становить дорогоцінний скарб. Тому в нинішних часах за здоровля, красу і чистоту дбають не лише багаті, але й найширші кола, що розуміють вартість цього. Скільки ж то журби і прикрощів спричинюють веснянки, плями, прищів і нечистоти цери. Між цими препаратами на перше місце вибивається виріб відомої в краю фірми Антинар Драич і Ска в Бельську „Крем і мило Лешніцера", які можемо дістати у всіх аптиках і дрогеріях. Крем і мило „Лешніцера" находимо всюди, в будуарі вибагливої пані, в торбинці уряднички, в наплечнику туристки і саме вони віддають неоцінену послугу і дають змогу підзагатися без страху добродійному ділянню сонячних купелів.

✝ Посмертні згадки.

СТЕФАН ФЕДІВ.

Стефан Федів, вислужений директор гімназії, що виховав цілі покоління української молоді, помер по довгій недузі 21. червня ц. р. у Львові в 75. році життя. Похорон відбудеться. в середу 23. ц. м. в год. 4. попол. з криптн вірменської катедри на Личаківський цвинтар.

Стефан Федів уродився 21. серпня 1862 р. у Скваряві, пов. Золочів. Від 1876—1883 р. ходив до гімназії в Золочеві, яку скінчив іспитом зрілости в 1883. р. В 1884 р. записався до львівського університету, де студіював головно клясичні науки. Університет скінчив у 1890. р. Від 1890—1892 р. учителював у гімназії оо. Василіян у Бучачі, від 1892—1898 р. в Коломиї, від 1898—1900 р. в Станиславові, від 1900—1902 р. в Перемишлі, від 1902—1927 р. у Львові. В 1925 р. іменовано його управителем філії акад. гімназії у Львові. В 1927 р. на власне бажання перейшов на емеритуру. Від 1928—1930 р. вів директуру в українській гімназії Р. Ш. в Городенці, після чого переїхав до Львова, де вже доживав свого віку.

Вічна память заслуженому педагогові і громадянинові!

Нові книжки й журнали.

Шлях Молодзі. Вільна. май. 1937. Год. IX. Ч. 5.

Дописи.

ТЕРНОПІЛЬ.

Сокільське свято в Тернополі. В неділю 13. червня ц. р. сокільське гніздо в Тернополі улаштувало на своїй площі намічене планом праці С.-Б. Сокільське свято при співучасти гнізд зі Збаража і Чернихова. Хоча свято було належно розреклямоване і погода знаменита (день хмарний без спеки), то людей було обмаль. Як перша точка програми відбувся звіт, до якого стануло 182 рухівників і рухівничок з трьох вище згаданих сокільських гнізд. Відтак відбулася дефілада перед Старшиною округи і відпоручником Сокола-Батька зі Львова. Після дефілади стануло до двох вправ „Зрин" укл. М. Тріля 36 соколів. Виправляючим (без генеральної проби) бракувало належного виївчення, на що поодинокі гнізда в будучому повинні звернути більше уваги. Багато більшу справність і зрозуміння виказали посестри, які в числі 36 виконали дві вправи зі збірки укл. В. Тиходіза „У лісі дігом". 18 побратимів та учасників тернопільського гнізда під проводом інструктора С.-Б. виказали, який життєрадісний і життєво конечний є 10-хвилинний щоденний прорух. Відпала з програми одна точка, а саме вправи дручком учасників, бо їх без генеральної проби ніяк не можна було впровадити з огляду на виступ чужих гнізд. Вина тут не в організації Свята, а в оркестрі Мішанського Братства, яка зовсім зле відіграла попереднє вправи посестер і побратимів. Оркестра М. Браптзи (до речі: одинока українська в Тернополі) розуміється, що ніхто не буде самовільно чужої оркестри і диктувати їй, що хоче і чого не хоче грати, а вже найгірше вражає те, що оркестранти диктують дириґентові, що має робити (чи грати). Не диво, що в такій „оркестральній дисципліні" вийшло таке, що „Сокіл" не м г у пізнати перевести ані одної проби, бо оркестра на виявлялася на час або відмовляла, що з огляду на обід не буде дальше грати. Треба, щоб провід оркестри чи управа Мішанського Братства подбали про те, щоб замовлений оркестру не були змушувані в останнім моменті шукати по Тернополі за іншою оркестрою або реагнувати зовсім з услуг „одинокої української оркестри". — Яке було здивування присутніх, коли дехто перерні побачили, що й жіноцтво може вправляти на приладах! Приладівка була рівночасна: побратими (Тернопіль) на дручнику (нижчий ступінь), посестри (Тернопіль) на високо-виявських поручах (середній ступінь) виказали багато грації і їх вправи найбільше припали публиці до вподоби; учасники (Тернопіль) попрацювали ся на високому коні (вперше в Тернополі) перескоками, закінченими ефектовним салтом, а учасниці (Тернопіль) справилися на приладах, щоб дістати пружні м'язи, швидку орієнтацію та зручність. Опісля учасниці гнізда Чернихів справляли ритмічні вправи до лірничих стрілецьких пісень. Негармонійний уклад і підібрані плавним мельодії зовсім не захопили глядачів і вдруге не повинні вже бути повторювані. Крім цього в програму вийшли: танок тернопільських посестер „Віночок" і веселі долівкові вправи учасників та побратимів. Свято взагалі вийшло добре. Правда, гніздо має матеріяльні втрати, одначе не повинно цим зражуватися і дальше енергійно працювати. Перед полуднем того самого дня відбулися легкоатлетичні змагання, про які пишемо на окремому місці. **В. Т.**

ПЕРЕМИШЛЬ.

Загальні Збори „Відродження". По кількалітній перерві Філії Т-ва „Відродження" відбулися в суботу 12. червня ц. р. Загальні Збори при співучасти к. 35 осіб, переважно студентської молоді. В склад нового Виділу увійшли: д-р Несторович Роман, голова, студ. Козак Богдан, заст. голови, студ. Павлишин Волод., секретар, студ. Маслякнк Одекса, скарбник, Сорочак Евгенія, Любович Ірена, студ. Павлик Волод.

З відчитової салі. В четвер 10. червня ц. р. вполудне в салі Нар. Дому виголосив захолом філії „Т-ва охорони дітей та опіки над молодю" в Перемишлі Микола Кузьмович реферат п. н. „Чому добрі родичі посилають свої діти до літніх таборів?". Реферат д-ра М. Кузьмовича був дуже актуальний, та на превеликий жаль вислухала його лише горстка людей. По рефераті м-р Ю. Дорош виявив фільму з життя в літньому таборі на Соколі.

Фільмові репортажі. минулого тижня три дні висвітлював м-р Ю. Дорош свої фільмові репортажі зі актуалі. Висвітлив фабрику „Девдра". „Елеганг" та репортажі з Гуцульщини. Правда, що деякі знимки ще слабенькі і неясні, та всеж таки м-р Ю. Дорош є на добрій дорозі і своєю працею причиниться до створення українського фільмового підприємства. Дуже влучні та гарні були кольорові знимки з **Гуцульщини.**

Дитяча ревія. В неділю 13. червня ц. р. влаштували діти з української захоронки ім. св. о. Миколая при „Т-ві охорони дітей та опіки над молодю" дитячу ревію. На програму ревії зложилися: 1) „Що ми робимо в школі", 2) „Катерина" — танок, 3) „Мати дому" — інтерпретація, 4) „Гуцулка" — танок, 5) „Капуста, капуста" — оперетка, 6) „Матроси" — інсценізація 7) Арабський танок, при гарних декораціях. Маленькі діти свої продукції вивели дуже гарно. Зібрана публіка провела час весело. **К-н.**

—o—

СПОРТОВА СТОРІНКА.

ОКРУЖНІ ЛЕГКОАТЛЄТИЧНІ ЗМАГАННЯ.

Львів, 19., 20. і 21. VI. 1937.

Цьогорічні окружні змагання у Львові закінчились успіхом, і то не тільки щодо численности, але й якости, зокрема порівнавши їх з минулорічними, коли поодинокі конкуренції відпадали через брак змагунів (ок). До найкращих осягів змагань в першу чергу треба зачислити вислід бігу 800 м., в якому **Гаврилюк** (Черник) установив новий рекорд — **2:05,8**, далі в гінцях 4 × 1500 м. **УССК** у складі: **Питляр, Залізняк, Варцаба, Соколовський І** установили **рекорд 18:08,7, Ниж**анковська (КЛК) побиває вкінці рекорд в диску (від кількох літ непорушний!) **осягом 27,30 м.**, а молоденька жіноча дружина „Плаю" в складі: Унька, Ліда, Олена, Марта **вирівнує рекорд в гінцях 4 × 50 м. в часі 36,5.** Сильно був загрожений теж рекорд скоку вдовжінь мужчин бо дуже добрий змагун **Озерів** (УССК) **осягнув 6,34 м.** (на 2 цм. нижче від рекорду), зате слабі осяги в жіночих і мужеських спринтах, та в скоці взисочінь.

Із змагунів — крім **Гаврилюка і Озерова** — треба вирізнити: **Залізняка** (УССК), що зробив несподіванку, перемагаючи Гаврилюка в бігу на 400 м. в часі 56,0; **Банаха (УССК)** не за 100 м. (12,3) чи 200 м. (25,0), але задше за 300 м. у шведських гінцях, де біг дуже добре. **Гнатейко** (КЛК) своїм осягом в диску — 34.15 м., і в ратиці — 44.22 та **Круль в кулі — 11.85,5 м.** — не вийшли поза пересічну норму. **Рак** (Черник) — **всесторонній скакун** — перше місце вгору 1.58,5 м., друге місце удовжінь: 6 м., в трискоку — 11.92 м. та в жердиною 2.65 м. Хоч він ще не є в повній формі, осяги назагал добрі і вказують, що цього року він готов знову заблиснути. **Сліпко** (Черник) — цим разом знайшов свою конкуренцію — скок їв жердиною, в якому зайняв перше місце осягом 2,65 м. **Варцаба** (УССК) — безконкуренційний в бігу 5000 м. — 16:55,8 (перед Соколовським — 17,25,8), осяг ненайліпший і мабуть цей рік ліпшого не буде шкодливий.

Довгі дистанси — це тепер домена УССК-у. **Соколовський, Питляр, Мацілинський, Матвійчук** — мають перед собою великі можливости. Зі спринтерів — **Падик** (УССК), Горинкевич (Богун) чи Крушка (Черник) — мусять ще попрацювати над собом.

З жінок цим разом **дуже добра в метах Ніжанковська: диск 27,30**, ратище — 22,81, куля — 8,52.

В бігах осягнули змагунки доволі слабі часи, зате **єдиний** був скок удовжінь, в якому перше місце зайняла **Опарівська — 4,20.** Загально стартувало доволі багато жінок, зокрема з Плаю. Та це ще радше добрий матеріял, над яким треба працювати.

Клюбово найкраще представляється **УССК**, що й виграв точкування — сильною перевагою **49**, **Черник**, що має тепер тільки 4-ох змагунів (!) здобуває 29 т., 3) **КЛК — 15 т.**, 4) Богун — 4 т., 5 Плай — 2.

В жіночому клюбовому точкуванні **УССК і Плай** здобули по 31 точок, але завдяки більшій скількості здобутих перших місць у поод. конкуренціях, перше місце припало Плаєві перед УССК-ом, 3) КЛК — 22 т. На повне признання заслуговує Плай, що виставив дружину в молодих змагунок, в яких більшість перший рік стартувала. Дуже добрий матеріял, що за рік-два дасть знаменитих змагунок.

Вислід у поодиноких конкуренціях:

Мужчини: 100 м.: 1) Ванах — 12,3; 2) Горинкевич 12,4; 3) Падик — 12,4; 4) Онуферко — 12,4.

200 м.: 1) Ванах — 25,0; 2) Горинкевич, 3) Крупка.

400 м.: 1) Залізняк — 56,0; 2) Гаврилюк о грудь, 3) Сліпко.

800 м.: 1) Гаврилюк — **2:05,8 (рекорд)**, 2) Залізняк, 3) Соколовський о грудь. Стартувало 7 змагунів.

5000 м.: 1) Варцаба — 16:55,8; 2) Соколовський — 17:25,8; 3) Мацілинський (Питляр на третьому місці дискваліфікований).

Гінці 4 × 1500 м.: 1) УССК І. — **18:08,7 (рекорд)**; 2) УССК ІІ. 18:42,5; 3) Черник; 4) Плай.

Гінці 400 + 300 + 200 + 100 м.: 1) УССК — 2:14 (Соколовський, Ванах, Падик. Будзиновський); 2) Черник — 2:15,6; 3) Плай.

Скок увисочінь: 1) Рак 156,5; 2) Варцаба 154,5; 3) Крупка 154,5.

Скок удовжінь: 1) Озерів 6,34 м., 2) Рак 6.00; 3) Шерстило 5.81.

Скок із жердиною: 1) Сліпко 2,65 м.; 2) Рак 2.65; 3) Березовський 4.45.

Трискок: 1) Озерів 11,96 м. 2) Рак 11,92 м. 3) Шерстило — 11,89; 4) Ванах 11,795.

Мет диском: 1) Гнатейко (КЛК) 34,15, 2) Круль — 30.96; 3) **Рак 30,54.**

Мет ратищем: 1) Гнатейко 44.22; 2) Березовський 43.90; 3) Крушка 39.05.

Стусан кулею: 1) Круль 11.85,5 м. 2) Гнатейко 11,51; 3) Сліпко 9.75; 4) Онуферко.

Жінки:

80 м.: 1) Цьонка 9.00; 2) Марта 9,1; 3) Фірман 9,3; 4) Щирба 9,4.

100 м.: 1) Марта 15.7 2) Опарівська 15.4 3) Цьонка 4) Щирба; 5) Адріянович.

200 м.: 1) Опарівська 31,9; 2) Адріянович; 3) Цьонка.

800 м.: 1) Адріянович 3:00,9; 2) Сорока; 3) Пальчишин — всі з УССК-у.

Гінці 4 × 60: 1) Плай 36,5 (зрівняний рекорд) (Унька, Ліза, Оленка, Марта); 2) УССК; 3) КЛК.

Гінці 200 + 100 + 75 + 60: 1) Плай 1:07,3 (склад як вище); 2) КЛК, 3) УССК.

Скок увисочінь: 1) Нуся (Плай) 116,5; 2) Міка (Плай) 116.5; 3) Сорока 116.5.

Скок удовжінь з місця: 1) Унька 2.18,5 м.; 2) Адріянович 2.05; 3) Опарівська 1.98 м.

Скок удовжінь з розбігом: 1) Опарівська 4.20; 2) Унька 4.12; 3) Марта 3.91.

Мет диском: 1) Ніжанковська 27.30 м. (рекорд), 2) Опарівська 22.70; 3) інж. Колтунюк 20,99; 4) Ліда (Плай) 18.06 м.

Мет ратищем: 1) Ніжанковська 22,81 м. 2) Станка (УССК) 17.46,5; 3) Щирба.

Стусан кулею: 1) Ніжанковська 8.52 м., 2) Оленка (Плай) 6.00; 3) Ліда (Плай) 6.58; 4) Фірман (УССК) 6.38.

(Д. Б.)

ОКРУЖНІ ЛЕГКОАТЛЄТИЧНІ ЗМАГАННЯ В СТРИЮ.

Окружні легкоатлетичні змагання в Стрию відбулися при участи 46 змагунів (ок) із клюбів: Плай-Стрий, Підгіря-Дрогобич, Дністер-Миколаїв, Скоб-Нижів, Стрілець-Дулібн і сокільські гнізда: Стрий, Бережниця, Завадів, Олесичі й Гірне.

Вислід поодиноких конкуренцій

Мужчини:

100 м.: 1) Куровицький 12,0; 2) Чехут 12,4; 3) Марчак 12,6.

200 м.: 1) Вітик 28,0; 2) Миклашевич 28,8; 3) Кушак — 28.8.

400 м.: 1) Шпит 1:06,8; 2) Вітик 1:04.

800 м.: 1) Савчак 2:10,9; 2) Мелинович 2:17,8; 3) Шпит 2:20.

3000 м.: 1) Савчак 10:07,2; 2) Лободич 10:23,3; 3) Соколик 10:26.

Гінці 4 × 100 м.: 1) Плай-Стрий 50,0; 2) Скоб-Нижів 53,4. 3) Підгіря-Дрогобич 55,0.

Мет диском: 1) Синтинський 32.48; 2) Куровицький 31.07; 3) Кончаківський 29.37.

Мет ратищем: 1) Чехут 49.86, 2) Синтинський 46.97; 3) Голіян 45.13.

Стусан кулею: 1) Синтинський 11.29; 2) Куровицький 10.27; 3) Кончаківський 9.82.

Скок удовжінь: 1) Куровицький 5.55 м.; 2) Чехут 5.35; 3) Синтинський 5.35.

Скок увисочінь: 1) Чехут 1.57; 2) Синтинський 1.52; 3) Кончаківський 1.47.

Скок із жердиною: 1) Кончаківський (Дністер-Миколаїв 2.75; 2) Чехут 2.55; 3) Ференц 2.42.

Осяги в бігах слабші, зате в метах дуже добрі та деякі у скоках. У клюбовому точкуванні перемагає Плай-Стрий 49 т., 2) Скоб-Нижів 14 т., 3) Дністер-Миколаїв 6 т., 4) Підгіря-Дрогобич 4 т., 5) Сокіл-Стрий 3 т. 6) Сокіл-Бережниця.

До жіночих конкуренцій стартувало мало змагунок і осяги доволі слабі. В бігу 100 м. перше місце займає Пиць Ст. 15,5; 2) Синківна 16.8; 3) Василина 17.0. — 60 м.: 1) Пиць 9,2; 2) Василина 10,2; 3) Косаренко 10,3. — 800 м.: 1) Пиць 3:25,0; 2) Держко 3:36,8. — Скок удовжінь: 1) Пиць 4,03 м.; 2) Качала 3.92; 3) Держко.

В клюбовому точкуванні виграє Плай 14 т. перед Соколом 5 т. і Стрілою 4 т.

МИСТЕЦТВА ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

ЛЬВІВ. **II. Сокіл — Корона 3:0 (1:0).** При стані 3:0 для Сокола суддя п. Земан перервав матч, бо на грищі очинилася бійка між грачами.

ЛЬВІВ. **Чувай — Р. К. С. 5:1 (5:1).** Р. К. С. грав дуже слабо і програв високо на своїм власнім грищі.

РЯШІВ. **Ресовія — Погонь І Б 6:1 (2:0).** Ресовія сильно скріпила свою позицію на першім місці. На двоє змагань, які їй залишилось, вистане їй тільки одні виграти, щоб здобути мистецтво

ТЕРНОПІЛЬЩИНА.

ТЕРНОПІЛЬ. **Легіон — Креси 4:1.**

МІЯКМІСТОВІ ЗМАГАННЯ.

ЛЬВІВ. **Станиславів — Львів 2:1 (2:0).** Львівська репрезентація програла з причини д. слабої гри нападу, хоч мала майже ввесь час перевагу.

КАТОВИЦІ. **Шлезьк — Кельци 4:0.**

БІЛОСТОК. **Варшава — Білостік 5:3.**

ЛУЦЬК. **Волинь — Люблин 2:1.**

БЕРЕСТЕ. **Вильно — Полісся 5:3.**

Всі ці змагання були елімінацією за часу президента.

КРАКІВ. **Берлін — Краків 3:1.** Німецька дружина грала д. амбітно і виграла заслужено.

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

ЛЬВІВ. **Ренорд — Білий Орел 3:0 (1:0)** Мистець А. Кляєн програв ненадійно з жидівською дружиною.

СТРИЙ. **Погонь (ліга) — Погонь (Стрий) 4:1 (1:0).** Львівська дружина Погоні перемогла заслужено стрийську дружину.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Рух — Полонія 4:1 (0.0).** В Перемишлі грала мистецька дружина Руху і перемогла заслужено.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Сян — Гагібор 3:0 (2:0).** Сян розгромив свого А-класового партнера.

БРОДИ. **Комета (Радивилів) — Ж. Т. Г. 2:1 (1:1).** Ж. Т. Г. хотів конче виграти знорку і тому спровадив дружину Комети, яка зовсім несподівано перемогла жид. дружину.

ЗАКОРДОННІ ВИСПІДИ.

АМСТЕРДАМ. **Середущя Европа — Західна Европа 3:1.** Як було до передбачення перемогла дружина Середущої Европи.

ЧАША МІТРОПА.

БУДАПЕШТ. **Уйпешт — Венус (Букарешт) 4:1 (2:0)**

ЗАГРЕБ. **Дженова — Градянський С. К. 3:0 (3.0).**

ПРОСТЕЙОВ. **Простейов — Грасгоперс 2:2 (1:1).**

Після цих змагань від дальших гір відпали такі дружини: Простейов, Градянський і Венус.

УЖГОРОД. **Русь — Бочнай (Дебречин) 4:4 (2:2).**

Товариські змагання обох дружин, на яких було 1.000 осіб, відсував слабий судя Паштор. Русь повинна була перемогти.

В СЕРЕДУ НЕ БУДЕ ЗМАГАНЬ УКРАЇНА — ЛЕХІЯ.

Як довідуємось, в середу не буде змагань Україна — Лехія, бо львівський Футб. Союз рішив, на прохання Лехії, що в середу грається тільки Ресовія в Ярославі з Огніском. Якщо Ресовія програє або зремісує, тоді негайно в четвер 24. п. м. відбудуться змагання України з Лехією. Якщо Ресовія виграє, тоді матч України з Лехією відбудеться в давнім речинці, значить у вівторок 29. п. м.

КРАЄВІ ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ

в днях 26., 27. і 28. червня улаштовує на приручення У. С. С. Карпатський Лещетарський Клюб. Змагання відбудуться на ставі „Сьвітязь". Початок змагань в усі дні в год. 16. Зголошення слати на адресу Уі С. С. — Львів, Підвалля 7 до дня 25. VI. Змагання відбудуться без огляду на погоду. Програму змагань подамо пізніше.

КОЛЕСА РОВЕРИ
найкращої марки
„ДНІСТЕР" „Tour de France" „Birmingham" і інші
поручає перший і єдиний український
склад роверів кооп. „ПЛАСТ"
ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 95
ФІЛІЯ, ЛЬВІВ, РУСЬКА 3

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

Найбільша і тому найдешевша українська кооперативна
ДРУКАРНЯ „ДІЛО"
виконує в найкоротшому часі твори, брошури, афіші та всілені інші друки. — Ціни дуже низькі.
АДРЕСА **Львів, Ринок 10.**

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Шкіряні каганці

і ремінці для псів в найліпшім гатунку, кожна величина по зол. 1.40, лінки по 60 сот., гарапи по 1.50 — продає Робітня Римарсько-Галантерійна Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська 2, побіч фірми „Саламандра". 519 18-?

Театри.

Великий Театр:

Середа, 23. VI. год. 8. веч. „Біла Дама"
Четвер 24. VI. год. 8. веч. „Біла Дама"
Пятниця 25.VI. год. 8. веч. „Біла Дама"

КІНА.

АПОЛЬО: „Місто Анатоль" на основі повісти Келермана.
АТЛЯНТИК: „X 27" з Марленою Дітріх.
ВАНДА: „Малий моряк", „Пекло в Китаю".
ГРАЖИНА: „Шепіт кохання", „Кати Мабель".
ЕВРОПА: „Мій пан чоловік".
КАСІНО: „Дівча з Пратеру", „Наречена з Відня".
КОПЕРНИК: Під твоїм чаром", „У джунглі чигає смерть".
МАРУСЕНЬКА: „Закам'янілий ... діс" „Позірне подружжя".
МЕТРО: „Ритмайстер фон Верфен", „Сінг-Сінг".
МІРАЖ: „Герої Сибіру".
МУЗА: „Напятнована", „Герой дня" із Мор. Шевальє.
ПАЛЯС: „Прокажена", „Ординат Міхоровський".
ПАЙС: нечинний.
ПАН: „Генерал Суттер".
РАЙ: „Сем Додсворт".
СВІТ: „Жінки та тореадор" і ревія.
СТИЛЬОВЕ: „Чар молодости" і ревія.
ТОН: „Багате бідняткo" (Шерлі Темпль) і додаток: Кінець шк. року.
УТІХА: „Рік 2000" і ревія.
ХИМЕРА: „Так кінчиться кохання".

ФОТОПЛАСТІКОН.
(пл. Марійська 5).
„Неаполь - Капрі - Сорренто - Венеція".

ГОДИННИКИ Longines
Omega, Doxa, Cyma
по найнижчих цінах
у Б. ГРІНБЕРҐА Сикстуська ч. 4.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 23. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 15.00 Розр. музика, 17.00 Нар. пісні й танки, 19.00 Вечірній гомін, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Сальон. музика, 13.40 Хор, 19.45 Циг. музика, ВІДЕНЬ (507) 12.00, 13.10 Концерт, 15.15 Для дітей, 15.40 Гренландські легенди, 17.30 18.00 Сопран і фортепіян, 19.30 Спів, 19.45 Скрипка, 19.25 Розр. музика, 20.05, 21.00 Другий концерт лавреатів вок.-інстр. конкурсу, спів, скрипка, віол. ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 10.30 Для дітей, 14.00 16.00 Музика, 18.00 Форт., МІЛЯНО (389) 17.15 Танк. музика, 21.00 Розр. концерт, 22.30 Веселі мельодії, МІНХЕН (405) 16.15 Солісти, 17.15 Веселе муз. полудне, 20.00 Нар. музика, 21.10 Сучасна італ. орх. музика, ПРАГА (470) 19.20 Військ. орх., 20.15 Орх. концерт, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 15.45, 19.30 Спів, 14.30 Твори Доніцетія, 18.45 Дівльоги, 19.45 Скрипка, 21.00 Сучасна музика, 22.00 „Міозотіс" оп. Шантрієра, РИМ (421) 17.15 Камер. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Комедія, 22.15 Скр. ресіталь Е. Кампайолі.

Четвер, 24. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 14.15, 15.00 Розривкова музика, 19.20 Романтична вечірня музика, БРАТИСЛАВА (299) 18.15 Нар. пісні, 19.10 Словацькі нар. пісні, БУДАПЕШТ (550) 12.05, 22.20 Циг. музика, 13.45 Скрипка, 18.00 Сальон. музика, ВІДЕНЬ (507) 10.50 Нар. музика, 17.25 Спів, 17.40 Шопенівський концерт, 21.15 Сольо на арфу й гітару, 22.20 Соната на віол. і форт. с-моль Рахманінова, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР ((1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Нар. пісні Шумана та Брамса-Цільхера, 18.20 Муж. і жін. хор, 20.10 Веч. музика, БОШНИЦІ (259) 13.30, 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (389) 19.00 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „У країні легенди" оп. Пьодовіка Роки, МІНХЕН (405) 15.00 Казки, 19.00, 20.00 „Аверль" муз. комедія, 22.20 Концерт солістів, ПРАГА (470) 21.00 Симф. концерт, 22.20 Квінтет ф-моль Брамса, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 19.30, 20.30 Спів, 16.45, 18.00 Театр Уяви, 19.03, Форт., 19.45 Скрипка, 21.00, 22.00 Шопенівський концерт, РИМ (421) 17.15 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00 Пісні в день св. Івана, 22.00 Симф. концерт.

Всі українці у фірмі
купують добірний і дешевий товар, **„МАНУФАКТУРА"**
як вовни, шовки, полотна і батисти Львів, пл. Капітульна ч. 3.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 23. червня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній дениик, 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Маєрбер: „Африканка" фантазія з гр. пл., 12.25 Концерт військ. орх., 13.55 Легка музика з гр. пл., 14.45 Із нашої бібліотечки: „Перша справа", 14.55 Львівська біржа, 15.00 Із деяких оперет, гр. пл., 15.40 Львівські біжучі вістки, 15.45 Господарські вістки, 16.00 У літературнім музеї особливостей, 16.15 Пісні у вик. жін. хору, 16.45 Спогади волів, 17.00 Концерт хору, пісоньки, 17.50 Парові авта й літаки, 18.00 Хвилина бюра студій, 18.10 Пісеньки з ріжних країн: мецосопр., тенор, форт., 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Свято сіна, словесно-муз. авд., 19.50 Спортові вістки, 20.00 На Святоіванській сопітці, хори, капеля, солісти, 20.45 Вечірній дениик, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Шопенівський концерт, 21.45 „Отасева пригода" (II) Бол. Пруса, 22.00 Концерт квартету, 22.50 Останні вістки веч. дениика, метеорольог. комунікат, огляд преси, 23.00 Танкова музика з гр. пл., 24.00—1.00 Концерт оркестри.

Четвер, 24. червня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній дениик, 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дениик, 12.15 Неаполь співає, гр. пл., 12.25 Сальон. орх., 13.55 Розр. музика з гр. пл., 14.50 Спортовий порадник, 14.55 Львівська біржа, 15.00 Сен-Санс і Берліоз, із гр. пл., 15.35 Львівські біжучі вістки, 15.45 Господарські вістки, 16.00 Із Европи до Америки через бігуи, гутірка для старших дітей, 16.15 Пісні із Галя і Б. Валек-Валевського, муж. хор, 16.45 Вакації працюючої матері, 17.00 Концерт солістів: спів, форт., 17.50 Наколесницькі перегони довкола Польщі, гутірка, 18.00 Із ост. престоричних відкрить, 18.05 Сусп. гутірка, 18.10 Концерт, 18.30 Загальна скринька, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Уяви: „Розвід" комедія Аліси Ремсей, 19.40 Актуальна гутірка, 19.50 Спортові вістки, 20.00 „Для Іванок і Івасів" легка й танк. музика, спів, 20.45 Вечірній дениик, Хліборобські вістки, 21.45 „Отасеві пригоди" (III) опов. Б. Пруса, 22.00 Концерт солістів, форт., Ол. Карпатський баритон, віол., 22.50 Останні вістки веч. дениика, огляд преси, метеорольог. комунікат, 23.00 „В гори, з гори, любий брате" вес. фейл. Раорта, 23.15 Танк. музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орх. концерт.

Радіокутик.

ОПЕРА БУАЛЬДІЄ „БІЛА ДАМА".

„Польське Радіо" заповіло на літній сезон кілька дуже цікавих оперових авдицій, серед них оперу Буальдіє „Біла Дама". Цей плян радіо реалізує вже на початку сезону, 25. червня в год. 20.00 буде надано цю оперу (в скороченні) в першорядному виконанні оркестри і хору „Польського Радія" при участи звапих солістів.

Акція опери переносить нас до Шотляндії XVIII ст. На майдані дома Діксова, де власне відбувається обряд хрещення його сина, зявляється англійський старшина Бровн і тут довідується про істнування якоїсь таємничої Білої Дами, що зявляється час від часу в палаті Авеваль, положеній на вершині гори. Зацікавлений Бровн дістається ночю до палати, де мешкає старий колишній управитель палати зі своєю вихованкою Ганною. Вночі зявляється Ганна під виглядом легендарної „Білої Дами", оповідає старшині про його поранення колись на війні та про молоду дівчину, яка нім опікувалася. Вінці наказує йому стисло виконати всі свої накази.

На другий день відбувається ліцитація палати. Згідно з отриманим від „Білої Дами" наказом, Бровн переліцитовує старого управителя, хоча й не має жадного на це покриття. Однак у критичний хвилині зявляється „Біла Дама" — тобто Ганна, яка доручає Бровнові довірені їй колись померлою графинею документи і родинні дорогоцінності. З документів виникає, що Бровн є управляючим господарем палати, а пона Ганна, єдиною молодою дівчиною, яка опікувалася молодим старшиною.

Цей твір видатного французького композитора, як високо вартісний хоч рідко його виконують, мавбути збудить загальне зацікавлення серед радіослухачів.

БІРЖА.

Купно-продажа: Бельґія бельг. 89·58, 89·15, Доляри американські 5.29·50, 5.27·00, доляри канад. 5.29·50—5.27·00. Фльорени гол. 291·60—289·90, Франки фр. 23·65—23·50, Франки швайцарські 121·55—120·75, Фунти анґл. 26·20—26·04, Гульдени данп. 100·20—99·80, Корони ч. 18·50—17·80, Кор. дан. 116·94—116·10, Кор. норв. 131·58—130·60, Корони шв. 135·13—134·15, Ліри італ. 23·20—22·60, Марки фінлянд. 11·59—11·25, Марки нім. 132·50 — 133·50, Шилінги австр. 98·80—98·60, Тель Авів 26·10—25·85, Марки нім. срібні 143, 141.

Акції.

Банк Польський 100·75, 100·50, 100·75 Цукор 28·00, Вуголь 19·15, Ліпьопи 3·00 Старахоничі не платять, 28 без купону Тенденція сильніша.

Папери.

3 поз. інвест. 1 ем. 63·25, 64·50 серія невот., 5 конверс. 59·00, 6 дол. 55·75, купон 25·69, 4 прем. дол. 39·25, стабіл. 370·00, купон 32·31, консолід. 53·00—53·25, 52·00 і 52·38, дві ост. дрібні.

Збіжжя.

Львів, дня 22. червня 1937.

Пшениця одностайна черв.	30·25—30·50
Пшениця збірна червона	29·25—29·50
Пшениця одностайна біла	30·00—30·25
Пшениця збірна біла	29·25—29·50
Жито шт. I.	26·50—26·75
Жито шт. II.	26·25—26·50
Ячмінь одн.	27·25—27·50
Ячмінь на яд.	25·75—26·00
Ячмінь паст.	24·75—25·00
Овес шт. I. незад.	28·25—28·50
Овес шт. II. А. легко зад.	27·50—27·75
Овес шт. II. незад.	27·50—27·75
Овес шт. II. А. легко зад	26·25—26·75
Гречка на млино	30·00—30·50
Крупи греч.	50·00—52·00
Мука пшен. разова до 0·95 %	32·75—33·25
Висівки житні	16·50—16·75
Висівки пшеничні грубі	15·25—15·50
Висівки пшеничні середні	14·75—15·00
Висівки пшеничні ніякі	15·50—15·75

Інші курси незмінені.

ОПОВІСТКИ.

З днем 25. VI. 1937 р. отворена для вжитку членів Т-ва Оселя товариства „ВПУВ" в Черчі. Комнати одно- дво. і трьохособові. Власна кухня. Першенство на оселю мають звичайні і надзвичайні члени Товариства. Спомагаючих членів з місячною складкою по 50 сот. трактуємо нарівні із звичайними членами в міру вільних місць. Зголошуватися на побут в Дирекції „ВПУВ" — Львів, вул. Якуба Сташиця 11/I. Оселя отворена до останнього купелевого сезону в Жаві „Черче". — **Дирекція Т-ва ВПУВ.** 1-3

АНТИКВАРНІ

НАЙБІЛЬША антикварня — найнижчі ціни „Міль Книжковий" Львів, Баторого 6. 1074 3-4

ПАНСІОНИ

В ЯМНІМ коло стації над Прутом в домі Осипи Леньової до зайняму від 15. червня сонячні кімнати враз з цілоденним або частинним утриманням. 1080 3-4

КУПНО - ПРОДАЖА

ВУЛИЦЯ ЯЗЛОВЕЦЬКИХ УЛАНІВ 330 до продажі дім з вільної руки, 8 убікацій, вільні роки. Оглядати від години 2—4. 1185 1—2

Ширіть наш часопис!

РІЖНІ

ВІЗКИ ДИТЯЧІ від 15.— зол. поручає та направляє робітня візків — Пасаж Миколяша. 986 5—?

ТАПЧАНИ новочасні, меблі таніцерована, лежанка дитячі, матраци, дротяні вклади поручає найдешевше Уріх, Соколя 6. 1145 4—6

КОМБІНЕЗОНИ МОТОЦИКЛЕВІ найдешевше джерело Виробів „ПАЛЮМ", — Львів, Гетьманська 22, побіч Музею. 1120 2—10

НАЙКРАЩІ ЖІНОЧІ ПЛАЩІ та костюми з причини кінця сезону продаємо тепер за безцінь ФІРМА ПОСАМЕНТ, Львів Академічна 2 (готель Жоржа). 1189 1-?

SZACH ВАРШАВА.
Незрівняний в якості пудер і крем
ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ
завдяки якому стає цера
ОКСАМИТНО-МАТОВА.
Ціна коробки з пушком зол. 1.25.
2910 71—?

Радимо
перед закупом якогобудь білля мужеського, жіночого, дитячого або постелевого оглянути (без обовязку купна) вироби і ціни знаної фабрики білля „П А В" Львів, ул. Сикстуська ч. 1. 10—10

ПІТ
НІГ, РУК, ПАХВИН
і т. п. зникне при вживанні спеціяльного певного і нешкідливого патент пудру „CSAVE" 50 сот.
Пробний пакет. Перфумерія
С. ФЕДЕРА
ЛЬВІВ, ВУЛ. СИКСТУСЬКА 7.
Філія: КОПЕРНИКА 15 а.

КІР
Львів, Уйського 6
Тел. 280-88
Станиславів, 3-го Мая 4.
ПЛЯНИ
КОШТОРИСИ
БУДОВИ.

ЖВИР, пісок, камінь,
ЦЕМЕНТ, вапно, гіпс,
ПАПА ДАХОВА, смола, асфальт,
ДАХІВКА, цегла, дрени,
МАТЕРІЯЛИ шамотові, ...
КАФЛІ, рури бетонові,
ІЗОЛЯЦІЯ, мати суфітові, заправа і т.-п. камінний
Terrabona і Terrazzo
МАРМУРИ мелені
та ін. буд. матеріяли
ПОРУЧАЄ гуртом і в роздріб „БУДІВЕЦЬ", достава матеріялів будів. Львів, Кохановського 12. Телеф. 262-27

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видав Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.

Ч. 136 (14.679). Львів, четвер 24. червня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
Віденку Чеських Легіон. Праце „Діло".
Рукописів не вертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Квартальчно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

„На Україні приготовлювали повстання проти влади в Москві".

До Льондону наспіли дальші вістки про кріваві події в Совітах, м. ін. також про те, що на Україні три полки відмовили послуху і треба було їх силою розброїти. Про те пише „Сандей Експрес" з 12. ц. м. таке:

„Марево страху налягло на весь СССР. Мільони совітських громадян шепчуть про дальші, більш жорстокі чистки та про наглі суди. Цілий СССР облетіла вістка, що розброїли й арештували 900 вояків з київського та 300 з харківського гарнізону, на Україні. Вояки двох київських полків піхоти і одного кінноти почали голосно протестувати проти арештування і розстрілу їхнього улюбленого (!) команданта генерала Якіра. Зібравшись у своїх бараках, вояки жадали випущення Якіра на волю. Команданти потратили голови не знаючи що робити, і врешті телефоном звернулись до Москви по інструкції. Врешті завізвали жовнірів з інших полків, і арештували демонстрантів та під багнетами доставили до вязниці. Збунтовані полки розброєно і вояків розкинено між полки розміщені на Сибірі..."

„Сандей Експрес" подає далі, що у звязку з цим пятнацятьох старшин відібрало собі життя в страху перед наслідками. „На Україні — пише кореспондент „Сандей Експресу", — приготовлювали повстання проти влади в Москві."

ЛІТВІНОВ АРЕШТОВАНИЙ?

Японська преса подає за певними приватними джерелами вістку, немовби Літвінова арештовано.

НЕВЖЕ ПРИЙШЛА ЧЕРГА НА ЖИДІВ?

Під таким заголовком містить „Морнінг Пост" з дня 16. ц. м. цікаві спостереження дотично подій у Совітах: „Розміри антисемітської політики Сталіна і його дорадників, можна уявити собі порівнюючи число тих жидівських комісарів, партійних і військових провідників, старшин і урядовців, яких в останніх часах звільнено з посад, деградовано, заслано, арештовано, або розстріляно. У Москві повстала правдива паніка між жидами перед переслідуваннями. Більша частина, безуспішних зрештою, прохань на дозвіл виїзду до Парижа на світову виставу, внесли жиди, які хотіли втічи зі СССР. Аркадієва, директора московського театру і Літовського, голову літературного відділу театру, обох жидів, арештовано за те, що старалися пропхати до трупи, яка має виступати на виставі в Парижі, своїх жидівських приятелів, щоб улегчити їм втечу з Совітів..."

„Морнінг Пост" вичислює довгий ряд осіб жидівського походження, які занимали високі посади і яких останніми днями розстріляно.

(УКБЮРО, Льондон).

ДАЛЬШІ АРЕШТУВАННЯ.

„Морнінг Пост" з 16. ц. м. подає, що за останніх 48 годин арештовано поверх 200 старшин червоної армії; деяких арештовано на особистий приказ Ворошилова.

„Дейлі Телеграф" з 18. ц. м. вичислює дальшу лісту арештованих совітських достойників: між ними є теж Шеболдаєв, секретар компартії в Ростові н. Доном. Ледви чи буде хто жалувати за Шеболдаєвим, — пише кореспондент „Дейлі Телеграфу"; він був тим, що в найбільш брутальний спосіб здавив підчас великого голоду в 1933. році, невдоволених колективізацією кубанських козаків." На місце Шеболдаєва назначено з Москви Єадокімова. Колотілін, голова компартії в Ростові, відібрав собі життя. Шеболдаєв був знаний зі своєї жорстокости; він вислав населення з 17 козацьких повітів, разом з дітьми й жінками.

(УКБЮРО, Льондон)

ЧИСТКА НА БІЛЬШУ СКАЛЮ.

Масові арештування на Совітській Білорусі тривають дальше. Арештовано м. ін. шефа пресового виділу центрального комітету білоруської компартії Мінкіна, під замітом троцькізму. Усунено зі становищ теж 24-ох редакторів районових часописів, богатьох з них арештовано. 367-ох „ворогів народу" викрито в рільничих трестах, у радгоспах і в машиново-тракторних стаціях. Усунено зі становища 140 провідників місцевих партійних комітетів та 150 директорів держ. підприємств, як „ворогів народу". Арештовано як „шкідника" члена плянової комісії Білорусі Пйотровіча. Є теж чутки про арештування директора білоруського лісового тресту Шапіра та інших урядовців білоруських народніх комісаріятів.

З Москви повідомляють про арештування білоруського нар. комісаря рільництва Бенека, нар. комісаря освіти Дякова. Вони признались буцімто в слідстві, що були „шпигунами і шкідниками". Арештований начальник білоруських залізниць Владімірський признався в слідстві, що виконав цілий ряд диверсійних актів та м. ін. спричинив катастрофу військового поїзду на стації Гомель.

Перед судом стануть незабаром б. голова білоруської компартії Гікало та б. голова ради народніх комісарів Білорусі Голодедов. Їх обвинувачують у тому, що підвладні їм власти сконфіскували неправно майно селян.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„Д Н І С Т Е Р"

У ЛЬВОВІ, ВУЛ. РУСЬКА ч. 20, ТЕЛ. 205-47

приймає до обезпечення:

а) від огню: хатні й господарські рухомости, худобу, пашу, збіжжя, товари, як теж будинки вільні від примусу обезпечення,

б) від крадежі-вламу: домашне урядження, товари в крамницях і складах, готівку, векслі, вартісні папери, урядження церков,

в) від рабунку: готівку при її переношенні і перевожені.

АНТИСЕМІТИЗМ — інтереси і сентименти.

З приводу жидівських голосів в українській справі.

Варшава, 20. червня 1937.

Антисемітизм став сьогодні найкрикливішим гаслом польського суспільства, що вже звикло звязувати з ним головні проблеми внутрішньої державної політики, добачуючи у ньому нераз „головний і важний двигун національно-державного польського життя".

Ще донедавна гасла протижидівського змісту монополізували у себе як своєрідний пропагандивно-агітаційний специфік виключно польські праві „народові" кола, але це було давно.

Змінилися часи, гравітували у протилежний бік настрої; тепер рідко стрінете поляка, який не був би антисемітом, або в найкращому випадку не похвалював ідеї боротьби з жидівством.

І не дивно, що загальна опінія переміннилась так виразно на некористь жидів, бо чиж може бути инакше, коли вже навіть субсидіована урядовими чинниками преса кишить від протижидівських заголовків, статтей, енунціяцій і колючок.

Стихія загального зоольогічного антисемітизму давно вже викотилась почерез університетські мури і розіллялась широким руслом по цілому краю, сягнула навіть у деяких моментах до нашого села.

Жиди розуміють вагу істор. для них моменту. Шукаючи для себе захисту та оборони, зрозуміло натискають усі краєві та закордонні пружини, яких їм не бракує, алярмуючи опінію цілого жидівського і не лише жидівського світу та призиваючи її на поміч.

Не важко помітити, що жиди від цього наступу на них стали більше завзяті, більш не примирні і сторожкі, вперлися видержати наступ.

Але жиди, як прекрасні визнавці політики передовсім власного інтересу, не забувають за змобілізування всіх своїх природніх союзників у спільному фронті, щоб улекшити собі оборону.

І тому після матеріяльної помочі закордонних має жидівського „Джойнту", після інтерпеляції в англійському парляменті, після обединання польської лівиці (П. П. С. — Бунд) в одну

Перед італійсько-німецькою збройною інтервенцію в Еспанії?

ПЕРЕГОВОРИ РОЗБИЛИСЯ.

Райтер повідомляє, що переговори амбасадорів 4 держав, які контролюють еспанські води у справі інциденту з „Ляйпціґом" зірвано. По нараді мін. Ідена з амбасадорами Франції, Німеччини та Італії опубліковано комунікат, який стверджує, що не вдалось осягнути порозуміння. Представники Франції та Англії домагаються перед реакцією за замах на „Ляйпціґ" слідства, щоби устійнити обставини остаточного інциденту з „Ляйпціґом". Зновуж представники Німеччини та Італії станули на становищі, що ці обставини вже устійнені й домагалися негайних постанов, щоби цього роду інциденти не повторювались у майбутньому. Не дійшло до порозуміння і в справі німецької пропозиції спільної морської демонстрації 4 держав перед Валенсією. Хоча переговори в справі інциденту з „Ляйпціґом" розбились, англійські кола мають надію, що до говору у справі консультації держав у подібних подіях не виповідять.

Тепер усе залежить від того, чи Німеччина почне якусь односторонну акцію, як відплату за напад на „Ляйпціґ".

„НІМЕЧЧИНА МАЄ ТЕПЕР ВІЛЬНУ РУКУ".

Німецькі політичні кола не робили собі великих надій на корисне для Німеччини полагодження інциденту з „Ляйпціґом" на нараді представників 4 великодержав. Все таки всіми розчаровані британською відповідю.

Півурядово заявляють, що **Німеччина має тепер вільну руку й витягне всі можливі консеквенції з замаху на „Ляйпціґ".** Вона не дозволить нарушувати честь свого прапору. Загально думають, що Німеччина вишле до Валенсії ультімат з конкретними домаганнями, або почне блокаду одної з пристаней, що підлягає червоним.

лаву з жидівським оборонним фронтом, жиди не забули теж за політичну велику силу, яку репрезентує в польській державі українська національна маса зі своїми політичними провідниками. І власне на днях впали в нашу сторону жидівські, безпосередньо або посередньо кинені, рукавиці миру з виразною, хоча назверх замаскованою пропозицією співпраці.

Тим загальниковим, більш критичним, ніж привабливим жидівським голосам варто ближче приглянутись.

3. червня ц. р. сіоністичний „Гайнт" помістив передовицю пера д-р М. Кляйнблама (про що ми вже коротко згадували в попередній статті), відомого сіоністичного діяча, публіциста та політика. Стаття редактора „Стеру" написана, як можна з її аналізи вичути, на підставі відомостей зачерпнутих зі статтей і пресових оглядів „Бюлетину Польсько-Українського" і тому — можливо — дещо вузенька своїм українським простудіованим матеріялом, але це не перешкодило їй авторові поробити свої оригінальні, далекойдучі висновки.

Тема статті: „В українському таборі", зміст — треба конче хоч трохи переповісти:

Автор стверджує на вступі, що „заключена перед двома роками українсько-польська „угода", яка мала довести до нормалізації відносин між обома народами кінчає свою вегетацію". Як доказ — наводить д-р Кляйбавм в великих винятках статтю ред. І. Кедрина п. з. „Український антикомуністичний і польський антиукраїнський фронт" з „Б. П.-У.", додавши до того такий коментар від себе:

„Після двох років „нормалізації" мусять **найбільш уступливі опортуністи**, як напр. п. Кедрин, дійти до висновку, що **польсько-українське порозуміння взагалі неосяжне.** Якщо так пише заприсяжений польонофіл у польському „Бюлетині", легко собі уявити тон такого „Діла".

А далі:

„Одночасно помічуємо в українській пресі **ознаки отверезіння** (підкреслення наші) з орієнтації на 3-ій Райх, як визвольника народів поневолених на румовищах СССР народів. І надалі українці повторяють, що ceterum censeo... — Москва мусить бути зруйнована, але **починають розуміти**, що Гітлер не має на думці добра українського народу. Агітаційні брошури Гітлєра та Гебельса у російському перекладі, поширювані серед галицьких українців — викликали бурю в пресі.

Холодне стало відношення до ендеко-санації, охололо відношення до гітлерівської Німеччини, **через це саме** **огрілись** дещо відносини до жидів".

Оце головний хід думок сіоністичного публіциста, якому вірно секундує і допомагає соціялістична польська преса, що поміщує великі статті під характерними заголовками (напр. „після жидів — черга на нас, кричать українці" і т. ін.), намагаючись скритикувати дотеперішню українську політику та заманити її тишкомишком, ніби зовсім нехотя, до... себе.

За вказаним трафаретом у підході до сучасного українського питання в Польщі пішли теж інші жидівські газети, виказуючи часами абсолютну неграмотність в українських справах. Для прикладу наведемо цілком приватну, але характерну розмову.

Недавно стрінув я в театральному фоае рецензента жидівського „Нашого Пшеґльонду". Слово по слові зговорились ми про актуальні новини на українсько-жидівському відтинку. Питаю:

— Чи ви читали вже голоси української преси в нашій справі?

Зжахнувся.

— А ви про які голоси? Може О. У. Н.?

— Ви, певно, помиляєтесь... Саме тепер відбувається у Львові процес О.У.Н.-у — отже ви певно помилуєтесь через якусь асоціяцію...

— Українці для нас усі однакові від О.У.Н. до У.Н.Д.А!

— Прикро мені, що ви не читали українських голосів у тій справі. Ми вами більше цікавимось. Моє поважання!

— Може ще поговоримо на перерві?

Але на другу перерву жидівський журналіст уже не підійшов до мене.

Жиди — подекуди — переживають психозу загального пригноблення і готові всіх, хто не з ними, вважати ворогами. Але у відношенні і підході до нас — вони роблять суттєву і тактичну помилку, яка їм не принесе користи і не спопуляризує їхніх ідей і потреб серед української маси.

В чому суть тої помилки?

Перечитавши останні жидівські заяви — сказати неважко.

Передовсім жидам час уже булоб устійнити свій погляд на українське питання і перестати його за взорами, скажім, „ендеко-санація" — вважати залежним від інтриг чи політичних концепцій німецького міністерства пропаганди і в парі з тим зрозуміти, що відношення українців до жидів не зміняє ступня своєї температури залежно від такої чи іншої орієнтації, на Москву чи Німеччину.

Ми, українці як нарід культурний і здібний до незалежних політичних акцій — звикли трактувати жидів як рівнорядну, в рямах польської держави, національну меншину гідно і толерантно, шануючи її права і культурні окремішности та релігійно-національні своєрідні риси. Якщо траплялись на українському селі спорадичні випадки антисемітизму, то вони — як виняток — лише й потверджували правило, що українська національна прилюдна опінія завжди гостро боролася з негуманними антижидівськими відрухами.

Жиди тепер в гіршому положенні від нас. Ми це знаємо навіть без характеристичних заяв ген. Желіговського, як і знаємо, що жидам залежить на співпраці, а бодай перемирі з нами, як з народом, що належить до автохтонного, політично скристалізованого елементу в державі.

Але жиди простягаючи нам руку згоди, не мусять цього робити просто для спекуляції, і тому тільки, що — мовляв — не випадає йти до когось, залишивши на ньому всі нитки сухими, тим більше, що тому комусь (отже в даному випадку — українцям) можна закинути і опортунізм (!) і „угодовщину", а навіть відгребати стару легенду про орієнтацію на Берлін.(!)

Українська політика це політика майже третьої частини населення в державі і вона має повне право ходити своїми незалежними дорогами, не оглядаючись навіть на жидів, яким ніхто не забороняє її критикувати на підставі поважних, обоснованих, документальних даних.

Не є виключене — що після жидів прийде черга на нас і ми про це відлавна знаємо, але жиди, будучи саме на черзі, не повинні пригадуватись українцям дорогою окружною, штучною, теоретично викомбінованою.

Українське становище було і є ясне: рахуємо передовсім на себе, до жидів ідемо з чисто політичного вирахування та культурної гуманности, як до природнього союзника в існуючих обставинах, поборюємо всі методи зоологічного антисемітизму, як насильства, не відкидаючи нашої чесної економічної боротьби, висловлюємо наш жаль з приводу лихоліття жидівського народу; боронитимемось перед отрутою комунізму, яку несуть на наше село — таки — жиди, але ставимося до жидівської справи, як до поважної національної проблеми і від жидів жадаємо так само ясного становища до нашої справи.

КТВ.

Алькоголь і тютюн спиншують умовий розвиток людини.

БЛЮМ НА ЛОПАТКАХ.

ПІДСУМКИ ОДНОГО СОЦІЯЛІСТИЧНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ

Політичне положення у Франції за Блюмового премієрства було складне, таке саме складне, як і особа премієра — великого вождя соціялістів і не меншого капіталіста.

За останній рік, від минулих виборів, Блюм мав дуже гарні і дуже широкі пляни, Комінтерн мав необмежені можливости праці, скарб мав грандіозні дефіцити, а грубші та дрібніші капіталісти мали цього всього досить. Коли ж не зважаючи на це, Блюм утримав більше як рік владу над країною рентіерів, то здається, лише тому, що він зумів затримати рівновагу серед складних елементів французької внутрішньої політики, так як деякі птиці утримуються у повітрі, не рухаючи крилами і вихоповуючи лише повітряні струї.

Французький bon homme знає двох демонів: Німеччину і фашизм. Тому він толерував большевицьку орієнтацію в закордонній політиці та замикав очі навіть тоді, коли ця орієнтація продиралася на внутрішнє французьке подвірячко; тому він толерував і протифашистівський людовий фронт з комуністичним босяцтвом.

Грубший капіталіст мав ще й інші причини, щоб підтримати уряд Блюма. Він сподівався (зрештою, як виявилося, безосновно), що розагітовані робітничі маси ще найскоріше слухатимуть свого трибуна, який здавна годував їх помадками рожевих обіцянок та сильних фраз. Зрештою щоб інтереси йшли, треба було охоронити державу від постійних урядових криз, дати їй уряд оснований на поважній більшости. А правиця мала за мало умандатованих представників та за мало політичної еластичности, щоб утворити надійний блюк.

Що воно не робиться для святого спокою? Добродушний французький міщанин припинав червону стрічку, в неділю навіть вирікався подібної дрімки і ходив на збори товариства приятелів СССР і т. д. — а спокою таки не мав. Блюм, якого рахували до категорії „соціялістів, що вміють ходити в рукавичках", завів надії. Виявилося, що він не має кваліфікацій на доброго закличача вужів, а є лише малопонятливим „учеником чорнокнижника", який розбудив темні сили і не вміє їх опанувати: окупаційні страйки стали модною розривкою.

Щоби рятувати від них національну продукцію, Блюм... обтяжив її такими суспільними тягарами, що вона стала „безконкуренційною", себто нездібною до суперництва з чужими державами не лише на чужих ринках, але й на французькому. Продукція впала на третину, державні довги збільшилися, вінок з девалюації минувся, капітали почали втікати з Франції. Перед Блюмом стануло питання: Що дальше? Суспільні реформи убили курку, що несла золоті яйця — треба було шукати нових джерел доходу, не лишалося нічого іншого, як сягнути по сам державний і приватний капітал Франції.

Тому Блюм зажадав дуже широких фінансових повновластей, просто господарської диктатури, переконуючи законодатні палати, що цієї гармати треба йому проти горобця — проти спекулянтів, які буцімто є одинюким винновником, що величаві реформи геніяльного Блюма дали не дуже то величаві висліди.

Вексель ін бянко можна підписати лише людині, що має велике довіря, а Блюмові господарсько-суспільні реформи могли викликати довіря хіба у тих, що чекають скоропостижної смерти капіталістичного устрою. І тому не дивно, що французький сенат, який гуртує в собі дещо консервативніші елементи, сказав своє рішуче: „Досить того!" Блюм уступив, залишаючи своє діло незавершеним: французи ще не пішли з торбами.

Все таки зробив він за рік свого володіння багато: Франція стала „улюбленою дочкою Комінтерну", як це казали — зрештою ще перед приходом Блюма — деякі гострі язики, переіначуючи титул „улюбленої дочки церкви", що його давали давному французькому королівству. В ім'я чого це сталося? В ім'я чого французьке господарство пішло на предмет марксівських експериментів, французькі маси — на жир розкладової агітації?

„В ім'я оборони східного кордону перед німецькою інвазією" — відповідає Блюм, а пропаратор найвищого трибуналу СССР мов на гасло називає вождів большевицької армії — тої армії, що мала боронити Францію від німецької інвазії ...агентами німецької розвідки.

„В ім'я оборони демократичних вольностей — відповідає Блюм і сам таки розвязує „фашистівські ліги", приготовлює намордник для правої преси, толерує окупаційні страйки і т. д. Шо? — хто хоче, може це називати практичним застосуванням демократичної свободи слова, преси, власности... Це справа термінольогії.

Коли відкинемо фіговий листок оборони демократії, рік Блюмового уряду представляється нам як спроба реформи пануючого тепер устрою по лінії соціялістичної доктрини. Спроба — яку

ди правди діти — невдатна і виявила, що в атмосфері страйків та під натиском розагітованого робітництва успішна реформа неможлива, що коли й капіталістичний устрій пережитий і несправедливий, то поправити його можна хіба творчою співпрацею всіх станів, як це старається робити Італія або Німеччина.

За своє однорічне володіння Блюм успів доказати, що боротьба класс — це перестаріла, небезпечна хірургічна метода, яка загрожує пацієнтові комуністичною інфекцією та іншими небезпечними комплікаціями. Чи не була це лебедина пісня II. Інтернаціоналу? (гал.)

—o—

Препарат вироблюваний у краю.

На порозі вакацій.

МОЛОДЬ РВЕТЬСЯ ДО ТАБОРІВ ТА ОСЕЛЬ.

Після трудів зими, за сірим виснаженим життям із балястом його щоденних турбот і обов'язків, мусить прийти кілька радісних днів сонячного літа. На те й є літо, щоб його в цілу ширину використати для здоровля. Але те літо таке коротеньке, так хутко минає, що коли хочемо мати в нього хосен, то треба його використати **розумно та пляново.**

Людина неначе той акумулятор мусить за цей короткий час літнього дозвілля наладувати своє фізичне та духове „я" такими засобами нової свіжої енергії, щоб вистали їй на довгі місяці її звичайного життя.

А це звичайне життя в наші будні це не „коржик із медом", але важкий щоденний змаг за істнування, за право до життя, за першенство у ньому, — це справжня безоглядна боротьба із супротивностями долі, що вимагає великого гарту духа та волі, що слабих, кволих і нездорових кидає під ноги сильних.

Таке воно те життя теперішнє. До нього треба прийти **приготованим, здоровим і сильним, щоб узяти його міцно в руки,** бо інакше то воно людину розчавить, і кине на смітник життя.

Це торкається поодиноких людей і людських збірнот, народів і його поколінь.

Ось літо і пора подумати про молодь. Ці два поняття, поставлені побіч себе, набирають не тільки живих румянців актуальности, але й характеру **важливого виховного питання.**

Яке літо дати нашій молоді, щоб вона не тільки набрала здоровля і сил на етап цілорічної праці, але щоб згодом **це молоде покоління загартувалося до боротьби** гуртового життя?

Люди що думають, про національну збірноту, мусять найти питання на таку відповідь, так, як батьки мусять подумати, щоб їх бліді, ослаблені діти набрали сил до школярського життя.

Коли йде про наших найменших, то для них прегарні перспективи фізичного та духового розвою дає півоселька садівнича акція Р. Ш.

В дитячих садках виростуть не тільки поодинокі сильні та наскрізь здорові одиниці, але там виростає наше наймолодше покоління з цінними завдатками громадянських прикмет. Велику ролю та незаступне виховне значіння мають дитячі садки по селах. **Матір і дитячий садок** — це ті дві перші сили, що шліфують душу дитини, що наливають у ці молоденькі істоти першу, святу любов до рідного, що дають їм перші засади життя.

Дитячі садки для наших селян, часто неосвічених — велика поміч і вирука. Дитячі садки при цьому ще найкращий спосіб провести літо — для наших найменших, передовсім дітей селян і робітників. Все на повітрі і на сонці, завжди в чистій сорочечці з чистим радісним личком, серед сміху та іграшок ровесників — це хіба досить для фізичної і психічної гігієни.

А всеж загрозливий здоровний стан нашої дітвори вимагає, щоб кількість наших дитячих садків бодай подвоїлась.

Окрему, до речі одну з перших сторінок нашого національного життя творить справа шкільної і дорастаючої молоді. Школа й дім це середовища, які повинні би виховувати, але в дійсности вони є тільки тереном, на якому молодь у зустрічі зі щораз то новими днями життя сама виробляє собі погляди, самотужки формує свою особовість. У психіці дорастаючих людей є виразний елемент спротиву, опозиції до старших людей, які навіть хотіли би виховувати та нагинати світогляд молоді до своїх, може й найкращих планів. Цей психічний момент недовіря та протиставлення не є ніякою тайною для сучасної **експериментальної психольогії** і з ним кожна виховна система мусить числитись.

Ще донедавна вихованням молоді займалася така в нас важна та незаступна організація, як Український Пластовий Улад, що своєю формою, змістом і підходом до справи найбільше відповідав трудним вимогам виховної справи.

У пласті сама молодь держала себе в руках і твердими, добровільно прийнятими пластовими законами визначувала шлях свого розвою. Пласт перший зумів раціонально використати роки фізичного розвою, для громадського вишколу молодого покоління. Пластові табори та літні оселі для молоді ставали не тільки місцем радісного відпочинку та молодечих забав, але виховним середовищем, — **школою характерів.**

Розвязано пласт. На місце пластових таборів явились у нас вакаційні оселі та табори молоді, що їх по кільканацять організує щорік „Т-во охорони дітей і опіки над молодю". В останньому часі оцінили теж виховне значіння таборів для молоді такі католицькі організації як КАУМ і „Орли". Найближче літо принесе нам цілий ряд таборів для шкільної і ремісничої молоді обох полів і різного віку. Будуть теж мандрівні студентські табори.

На лоні природи, серед зелені Карпат, у сонці, повітрі та над срібними водами гірських потоків заживуть небавом молоді люди повним чару і привабливости життям сильних і здорових людей. Гуртове життя з його таборовою дисципліною, яку молодь приймає з радістю, вщіплює в молоді душі цінні риси характеру, а притім учить їх бути активними, пожиточними й обовязковими членами спільноти, вироблює із неоформленого матеріялу вартісних членів модерної нації.

І коли сьогодні час подумати про літнє дозвілля нашого молодого покоління і зробити плян для його найближчих вакацій, то насувається ясний висновок, що вся українська молодь повинна бодай на кілька тижнів найтись у вакаційних таборах. Туди повинні вислати батьки своїх дітей!

Не від речі додати про велику вартість таборів молоді для її здоровного стану й фізичного розвою. Табори та оселі мають своїх лікарів, що уважно слідкують за життям учасників і стараються, щоб їх побут у горах приніс їм якнайбільший хосен.

Замість кволого безділля та літньої апатії, що їх ніяк не можна назвати відпочинком, маємо в таборі живий, повний руху та змісту, розумно розпланований день, де все має свій час і своє місце. Замість кволих Вертерів і блідоликих юнаків із „вельтшмерцами" — найдете в таборах розсміяні брунатні лиця сильних і здорових людей з відважним поглядом.

Наша молодь рветься в мандри, рветься до таборів і осель.

Треба її туди післати. Нехай літо, що прийде, причиниться до розвою і гарту нашого молодого покоління!

Богдан Олесницький.

ЕВГЕН ГЕЛТОЙ. 8

СПАДЩИНА.

Я ледви дочекався ранку і зразу постукав у двері стрийка.

Не треба було його будити зі сну, він ще не спав.

— Згаси свічку — сказав, показуючи на свічку, з якою я прийшов. — Мудріше буде, коли зістанемось в пітьмі...

Стрийко, якого очі привикли до темноти, замкнув двері і зловивши мене за руку, повів мене до вікна.

— Що хочеш? — спитався без здивування та без цікавости.

Але на мене ані не глянув. Дивився через вікно, неначеб там чогось шукав.

— Стрийку, не знаю, чи я добре бачив... — почав я якось нерішучо.

— Ти бачив трьох чоловіків? — прошептав різко стрийко.

— Так, ...три тіні... Отже я не помилявся, коли і ви бачили.

— Це були три індійці... Так за домом чигали. Ще тепер не відважувалися ввійти до дому, але завтра, позавтра. Хто знає?

Мороз пішов мені по спині. Коло вікна було досить ясно, місяць світив. В місячнім світлі бліде обличчя стрийка Бенні виглядало як мертвецьке. Перед ним на вікні лежали два револьвери, які я тепер помітив. Я спитався боязко: — Стрийку, лякаєтесь, що нападуть на вас?

— Сам не знаю, чого лякаюсь — відповів на це стрийко. — Тільки одно певне, що я не смію марнувати часу, але мушу щось робити. Ледви чи нині вернуться, але завтра... Завтра діяманти будуть у безпеці.

— Чи не булоб добре повідомити поліцію?

— Це нічо не помоглоб. Тут треба окремого „тріку"... Тимчасом іди спати, Вранці підеш до Пешту...

Стрийко Бенні дав мені кусник паперу.

— Що це таке, стрийку Бенні?

— Текст оголошення завтра раненько подаш до газет. Це не тайна, можеш перечитати.

— Що, Джіммі згубився? — дивувався я. — Прецінь з вами відійшов.

— А всеж згубився. Чи ти бачив його десь? Коли я ввійшов до кімнати, згубився, без сліду згубився. А я виплачу дві тисячі корон тому, хто віднайде мені знову Джіммі...

І стрийко знову засміявся. Я не відважився спитатись про причину його сміху, але я тільки побажав йому доброї ночі. Вранці я даремне шукав за Джіммі, собаки не було. Пішов я до Пешту і віддав оголошення до газет. Появилося вже у вечірніх виданнях на передній сторінці грубими буквами видруковане:

„Згубився попелястий данський дог. Відзивається на імя Джіммі, але розуміє тільки по англійськи. Чесний знахідник дістане 2000 корон нагороди від п. Г. Б., власника собаки. Можна зголоситися в адміністрації газети яка подасть точну адресу."

Всі губляться.

Вечором, так коло шостої годині, зявився у нас доктор Морріс. Коли стрийко побачив його, шепнув мені: — Залишися з нами!

Доктор Морріс подивився на мене, начеб хотів сказати, що я тут зайвий, а також ані не таївся з бажанням, що хотів би поговорити з стрийком Бенні в чотири очі.

— Мій сестрінник знає вже все, — на це відповів стрийко, — можемо спокійно говорити в його присутности.

Доктор Морріс знизив плечима: — Коли для вас це не має значіння, для мене тимбільше. Востаннє питаюся вас, чи хочете вирахуватись по доброму?

— Докторе Морріce, не маємо з чого вираховуватися. Ви дістали свої гроші, дістали всі свої діяманти...

— Але не всі. Ви дасьте мені ще тих пять діямантів... У такому випадку зобовязуюся вернутись до Америки, і віколи вже не показатись.

— А як ці індійці?

Доктор Морріс зморщив брови: — Три індійці? Вони в Гамбурку згубили наш слід...

— Але в Будапешті знову знайшли його. Нині довкола нашого дому вони кружляли. Ви мене зрадили, докторе Морріce, але багато радости з цієї зради ви не будете мати...

— Не зрадив я вас, Сміте, — говорив доктор. — Прецінь тут іде і про мою шкіру, ми-ж спільно викрали ті діяманти...

Нагло замовк. Стрийко Бенні розгнівався, також і докторові було по цім „признанні" якось ніяково. Але мені — бігме! — впав камінь зі серця. Було крадене майно, Богу дякувати, можна було цю спадщину просто відкинути.

— Ну, так ,ми їх вкрали, — бухнула злісно зі стрийка Бенні. — Ми викували скарбницю до-

23.—24. ЧЕРВНЯ 1917 РОКУ.

СПОМИН ЗПЕРЕД 20-И ЛІТ.

Мабуть по всій Україні не було 24. червня року 1917. людини, яка байдуже читалаб газету, якою мовою не надруковано би тої газети. Бо трапилася 23. червня величезна подія, яка своїм значінням неймовірно перевищувала всі такі часті події тих бурхливих часів, подія, яку зустріли одні з почуттям національних гордощів і національного щастя, инші з почуттям жаху, переляку, ненависти.

23 червня 1917. р. Українська Центральна Рада, досі так би мовити, тільки платонічний осередок українства, зробила рішучий і безповоротний крок до реставрації історичного минулого, до утворення нової сучасности України... Того дня Українська Центральна Рада, у відповідь на замах петербурського уряду, щоб приборкати стихійне зростання українського національно-визвольного руху, кинула на цілий світ горді слова:

„Хай буде Україна вільною!"

„Хай нарід український на своїй землі має право порядкувати своїм життям!"

„Від нині ми самі будемо творити наше життя!!" Підкреслила тоді Українська Центральна Рада, що вона не може залишити свого краю на поталу анархії. Зазначила вона, що право розпоряжатись українською землею може належати тільки Україні...

І не були це тільки голосні революційні слова! Ні, Центральна Рада наказувала українській периферії негайно вступити в найтіснійший контакт з нею, наказувала перебирати адміністрацію, якщо вона вороже ставиться до українства, наказувала українському народові самооподаткуватися на народню українську справу.

І слухаючи цього гордого універсалу на Софійській площі, всі, що відчували у своїх жилах українську кров, ставали вже зовсім іншими людьми, ніж то було вчора. Етнографічних українців цей універсал різної влади перетворював уже на українців громадян з усіма правами та обовязками, може ще й не цілком викристалізованими, може ще й не цілком ясними, але вже відчутими.

І до почуття радощів приєднувалося вже почуття неспокою, якоїсь відповідальности — треба вже працювати не для якоїсь абстрактної російської держави, а для зовсім конкретної своєї батьківщини, України.

Як солодко бреніла тоді ця назва в вухах...

Чимало разів серце в житті біється, хвилюється, переживає; повстають часом у ньому такі великі й могутні почуття, що ніби спалюють минуле, заслонюють майбутнє, примушують жити тільки сучасним... Але чомусь то ніколи, не зважаючи на такі переживання, не можемо ми забути нашого першого молодого почуття, може невдалого, може слабенького з пізнішого погляду, але сильного тоді, незабутнього тепер саме тому, що було воно перше.

І таке то перше почуття виникло тоді, в червні року 1917, до першого українського уряду, до першого українського генерального секретаріяту, до першого свого, власного уряду.

І чи декларація першого премієра, першого українського уряду (як то час може перемолоти, покалічити моральну постать людини!) не відбивала думок українців, не відповідала їхнім бажанням!?

— До Петербурга ми ставимося цілком байдуже, бо маємо власну, свою владу... Українська Цитральна Рада не може вже обмежуватись тільки самими національно-політичними вимогами, а мусить стати національним соймом... Її виконавчий орган, її уряд мусить охопити всі потреби українського народу!...

І перше почуття виникло тоді в українських правників щодо створеного секретаріяту в судових справах з п. Валентином Садовським на чолі. А невтомний, експансивний член Київського Окружного Суду п. Вовкушівський з усією своєю відданістю українській справі почав агітувати, щоб усі київські судові установи привітали генерального секретаря в судових справах. Зрозуміло, спроба ця потерпіла невдачу, бо на загальних зборах окружного суду мабуть і десяти рук на яких 300 присутніх не піднеслося на цю пропозицію...

Завданням секретаріяту мала бути підготова судових уставів на Україні до тих форм і до того стану, в яких вони повинні бути в автономній Україні. Робота ця мала підготовити справу українізації і демократизації суду та виробити потрібні законопроекти, що мали би либо форми суду, які відповідалиб автономному українському ладові.

І Українське Правниче Товариство вважало за свій обовязок, вітаючи першого керманича юстиції на Україні, обіцяти йому свою всебічну підтримку, може навіть добре і не уявляючи собі, яких конкретних форм може вона набрати.

Та сталося дещо інакше. Влітку 1917. року російський тимчасовий уряд не визнав секретаріяту в судових справах, і він мусів припинити юридично своє недовге існування...

В російсько-українській боротьбі українцям довелося поступитись деякими позиціями, відступити, але це була скоріше тактична поразка, а стратегічно ми мали тоді велику перемогу. Російський тимчасовий уряд примушений був узаконити невідомі до цього часу для російської державности розуміння: Україна, Центральна Рада.

А Українське Правниче Товариство видало з себе Краєвий Український Правничий Комітет, який перебрав на себе функції секретаріяту в судових справах до часу, поки той секретаріят не став працювати знову самостійно.

Гліб Лазаревський.

мійського раджі. Але я рискував своїм життям, а бізнес це бізнес. Вам належиться з крадіжі третина, ви вже її дістали, а тепер ви щезніть як сіль у воді.

Доктор Морріс встав і спокійно казав: — Пожалуете, Сміте, цього кроку.

— Нічого не буду жалувати. Діяманти добре сховані, не дістанете їх, навіть ані тоді, коли б мене вбили.

— Ви сховали діяманти?

— Сховав.

Доктор Морріс розглянувся довкола допитливо, начеб шукав їх.

— Де подівся Джіммі? — питався здивовано. — Не бачу собаки.

— Що-ж, ви не читали газети? Ви ще не знаєте цього?

— Що?

— Нещасний Джіммі згубився. Вчора ввечір трохи розхорівся, а вночі пропав з дому.

— Або ви самі його якось позбулися, — відповів на це доктор гостро. — Я вам, Бенні Сміте, не вірю, ви брешете, аж з носа вам курить ся. За цим псом повне якесь шахрайство скривається.

— Пес згубився, справді згубився, — повторив стрийко. — В газетах я опублікував, що дам дві тисячі корон нагороди тому, хто його знайде. Замість того, щоб ви зі мною сварилися, помовіть, мені знайти пса. Як знайдете його, то дам вам сто тисяч корон.

Доктор побілів: — Говорите поважно?

— Зовсім поважно!

(Докінчення буде).

На допомогу студентству.

На фонд допомоги академічній молоді зложили в Адміністрації „Діла" дальше: Марія Тимяків, Жабе, 2.— зол. (жертва за червень); О. Моровик, Жабе, 1.— зол. (жертва за червень); о. Омелян Кормош, Перемишль, 3.— зол.; о. офіціял Пясецький, Львів, 5.— зол.; дир. Лесь Кульчицький, Львів, 20.— зол.; А. Мировичева, Дуба, 4.— зол.; д-р Зенон Левицький, Коршів, 50.— зол. Нині виказуємо 85 зол. — Разом зложено досі в Адміністрації „Діла" на фонд допомоги українській академічній молоді 612.50 зол.

Делєґація з Бережанщини й Підгаєччини

У ПРЕМІЄРА ПОЛЬЩІ

Президент Ради Міністрів ген. Славой-Складковський прийняв делєґацію польського громадянства з Бережанщини й Підгаєччини з послом Відацьким у проводі.

Німецька й італійська фльота зосереджуються на еспанських водах,

ЩОБИ ЗАДЕМОНСТРУВАТИ ПЕРЕД ВАЛЄНСІЄЮ.

Англійська преса припускає, що німецька й італійська фльота переведуть демонстрацію перед Валєнсією. Німецький кружляк „Кельн" з 3-ма контрторпедовцями причалив до Альхесірасу, кружляк „Ляйпціґ" є близько Севти, панцирник „Адмірал Шер" відплив з Танжеру на північ.

Правдоподібно завтра рано ці кораблі з 2—3-ма італійськими контрторпедовцями зосередяться перед Валєнсією. Вони переведуть демонстрацію в бойовому ладі, з нарядженими гарматами, але не будуть стріляти.

Італія висилає військо до Еспанії?

„Юнайтед Прес" подає з достовірних джерел, що Мусоліні підготовляє буцімто скріплену інтервенцію в Еспанії. Пороблено вже підготову до висилки регулярної армії під командою одного генерала; **15.000 війська в повному воєнному виряді стоїть у поготівлі в Чівіта Векія, щоби кожної хвилини відчалити.**

ТРІВОГА У ПАРИЖІ.

Французькі політичні кола спершу спокійно оцінювали інцидент з „Ляйпціґом", залишаючи цю справу дипльоматії. Щойно останні вістки, які наспіли до Парижа з Берліна, викликали поважну тривогу. Наради Гітлера зі зверхниками збройних сил уважають у Франції заповіддю, що **у німецьких урядових колах перемогли скрайні течії і що від Німеччини грозить тепер якась безпосередня акція.** У французьких політичних колах бояться, чи Німеччина не схоче скористати з французької кризи й ослаблення Совітів, щоб узяти активну участь в еспанській домашній війні.

Заяву Ідена, який сказав правдиво, що В. Британія не візьме участи в ніякій демонстрації фльот при еспанських берегах, приняли в Парижі прихильно.

Новий французький уряд.

Минулої ночі оголошено в Парижі остаточний склад нового уряду. Премієр: Шотан, віцепремієр без теки Блюм, державні міністри: Фор, Сарро і Віолєт; народня оборона — Далядіє, закорд. справи — Дельбос, справедливість — Оріоль, внутр. справи — Дормуа, фінанси — Бонне, морські справи — Камбінкі, летунство — Кот, освіта — Зех, публичні роботи — Сен Кей, торговля і промисл — Шаптель, рільництво — Моне, кольонії — Муте, праця — Феаріє, емеритури і ренти — Рівіер, пошта й телеграфи — Лєба, здоровля — Рюкар.

Найважніші теки, звязані з господарськими справами, обняли радикали. Соціялісти приняли кілька тек завдяки інтервенції Блюма, який їх запевнив, що Шотан це лояльний член „Людового фронту".

Повстання в турецькому Курдистані.

Авас подає зі Стамбулу, що в окрузі Тунджелі Дерсім вибухло повстання курдів. На місце виїхав турецький премєр, шеф генерального штабу і багато вищих турецьких старшин. Турецькій пресі заборонено містити якінебудь вістки про це.

Присилайте передплату!

З ПРИРОДИ І ЖИТТЯ.

Промінь кинений у закамарки душі.

Одним з найм*одніших* способів лікування деяких проявів психічного розладдя та недуг (напр. істерія) у людей є т. зв. **психоаналіза.** Психоаналіза дослівно це розслід душі пацієнта психіятром. Лікар бажає видобути із закамарків душі пацієнта заховані там і придушені забуттям давні переживання, які там не пропали, але перейшли до підсвідомости людини і з неї впливають на психіку даної одиниці, звичайно відемно, спричиняючи різні захоріння на істеричному тлі.

Ці притаєні у підсвідомости давні вражіння і переживання людини, які людина у свій час хотіла забути, знівечити, скинені у підземелля підсвідомости, це головно якісь принизливі, соромязливі переживання, що до них даним особам булоб прикро признатися не лиш перед кимось іншим, але навіть перед самим собою.

Такі особи терплять менше, коли усунуть їх зі своєї свідомости, дадуть їм проявитися. Психіятри називають такі виперті зі свідомости вражіння комплексами. Як приклади таких комплексів подає психольог Вітвіцький напр. затрачений спомин хвилини, коли дана особа занедбала напр. умираючого батька і почулася через те причиною його смерти, або коли наш молодечий порив, запал, почування висміяла особа нами звеличувана. Дуже велика частина таких зіпхнених до підсвідомости комплексів — це всякі вражіння та переживання на любовно-сексуальному тлі; особливо такі переживання повстають у вчасній молодости, коли бажання, мрії та природні нахили не можуть проявитися свобідно наверх.

Багато вчених думає, що через насильно пригнічені у свідомости та стручені до підсвідомости комплекси можуть повставати різні фізичні схоріння як напр. усякі корчі мязів, несвідомі дивні рухи та відруки, розладдя травлення, головно пораження деяких нервових центрів. Тимто психіятри стараються усувати ті прояви, помагаючи хорому, щоб він пригадав собі такі психічні призабуті стани, що десь дрімають на дні його душі, розповів про них все щиро і позбувся їх, усвідомивши собі їх спонуки підчас оповідання лікареві. Коли хорий оповість такий витягнений з закамарків підсвідомости комплекс, тоді давні прикрі вражіння та переживання, що стали притаєним „болючим місцем" неначе розвиваються, а комплекси, зложені з несповнених мрій неначе сповняються. Коли хорий так позбудеться зі своєї підсвідомости тих комплексів, що приковані там держали дану людину під своєю несвідомою для неї владою, тоді часто її здоровля поправляється, а то й вона зовсім видоровлює. Характеристичне, що більшість таких комплексів твориться в дитячих літах та у віці полового довріння.

Всі ці заходи лікаря, щоб видобути сховані у підсвідомости хорого прояви назверх і так уздоровити його — це саме ціль психоаналізи. Серед психіятрів є й багато таких, що сумніваються у вартости цієї методи, але всеж фактом є, що вона часто дає незвичайно добрі висліди.

Б. Г—й.

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 50.
Тел. 260-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх краскаx
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх краскаx
ПАСТУ до піллоги „Французька маса" (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біляя помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ.

При тім добре, як рівночасно друга особа допомагає „віддихові" хорого в той спосіб, що при „видиху" притискає його руки до його боків, а при „вдиху" підносить їх луком до позиції „руки догори".

Так треба робити якнайдовше, хочби і кілька годин, поки не появиться самостійний віддих жертви води і ознака притомности.

Ознакою повороту до життя вважаємо появу биття серця, віддихання, рухи, а щойно потім появляється притомність.

Підчас штучного віддихання добре є тертя шкіру фляненькою, шерстким ручником чи щіткою, щоби побудити кровобіг та піднести теплоту тіла.

НЕСАМОВИТА РОСЛИНА.

В Нікарагуї, країні положеній у Середній Америці, росте дико незвичайна рослина, що має магнетичну силу. Ця рослина належить до родини „Папіліонацее". Коли діткнутись її била, то повстає таке саме явище, як при розряджению електричности. Вже у віддалі 3 до 4 метрів магнетні стрілки тремтять від неї; чим ближче до рослини, тим більше колихається магнетна стрілка. Коли поставити магнетну стрілку в кущі рослини, то стрілка попадає у стан скорого обороту коло своєї оси. Інтензивність цього таємного явища змінюється в різних порах дня; уночі магнетична сила рослини є значно слабша, ледви земітна. Найсильніше проявляється магнетична сила цієї загадочної рослини коло 14 год. вполудне. Коли на дворі бурхлива погода, магнетична сила рослини помітно зростає, а зникає по доші. Птахи і комахи тих околиць, де росте ця рослина, знають з прикрого досвіду про магнетично-електричні прикмети цієї рослини, тому й оминають її якомога, щоб її не торкнутися.

„ПАНТОФЕЛЬКИ" І ВАГІТНІСТЬ.

Московський учений у СССР Кусталлов подав до відома свою нову методу вчасного розпізнавання вагітности в жінок. Вона полягає на впливі сечі вагітних жінок на один з гатунків маленьких живин з родини вимочків т. зв. „пантофельків". Коли до краплі води, в якій плавають пантофельки додати краплю сечі вагітної жінки, то під її впливом ці ворушкі живини зараз перестають рухатися. Цілий той процес видно, натурально, лише під мікроскопом. Ця метода має таку перевагу над іншими методами вчасного розпізнання вагітности, що можна її скоро і дешево перевести.

ВЕСЕЛЕ ЗІ СВІТА МЕДИЦИНИ.

Славний німецький професор медицини Вірхоф чув велику нехіть до дармових лікарських порад, яких домагались його знайомі при всяких нагодах.

Одна дама спитала професора раз: „Пане професоре, як зачинається тиф?"

— Буквою „Т", ласкава пані — відповів славний лікар.

*

„На жаль, дорогий пане" — сказав лікар по консультації хорої жінки до її чоловіка" — „тепер мусите приготовитися на найгірше".

— Змилуйтеся, пане докторе — закликав перестрашений муж, — „хіба не візьмете від мене більше, як 20 золотих?"

*

Лікар поручає пані, що хоче схуднути:

— Повних три місяці маєте їсти салату, сушений хліб, та попивати яблочником, а побачите, як схуднете!"

— Вибачте — каже кандидатка на стрункість — чи те все маю їсти перед обідом, чи по обіді?

*

Батько до сина лікаря:

— Послухай мене і отвори собі дентистичний кабінет!

Син: Алеж я виспеціялізувався в очних недугах.

Батько: Алеж ти дурний! Пацієнт має лиш двоє очей, а зубів аж 32!

Через свою знамениту якість здобули
ПАПЕРЦІ і ТУТКИ (повноватки)
„КАЛИНА"
СОТНІ-ТИСЯЧ ВІДБОРЦІВ.

На поміч! Хтось потапає...

Настало літо, повне гарячих днів, коли всі люди, великі і малі, старші й молодші, залюбки шукають прохолоди в холодних обіймах води рік, ставів, озер. Приємність купелі має свою і темну сторінку, бо коли лише почнуться купелі, зараз у пресі появляються часті вістки про жертви води — потопельників.

Велику частину тих потопельників можна булоб врятувати, якби ті, що рятують, знали як треба помагати жертвам води. Певно, що всяка поміч для потопаючого, що пішов на дно і лежав там доти, доки його вода не винесла угору, є спізнена і непотрібна. Але часто буває, що вдається потопельника зараз витягнути з води. Тоді треба взятися до першої помочі самому, заки прийде лікар, якого конче треба якнайскоріше спровадити.

Коли лиш потопаючого винесуть на беріг і положать на землі, треба очистити йому рот, ніс та горло з води, піску та всякого намулу. Потім треба пробувати оживити віддих, подражнюючи слизну болону носа,, підсуваючи під ніс жертві кольонську воду, яку часом мають на пляжі пані, — горівку від якогось старшого пана, амоняк, етер тощо.

Можна скроплювати лице і груди непритомного холодною водою.

По тих пробах треба почати т. зв. штучне віддихання. Штучне віддихання полягає на тім, щоб впровадити мязи грудної клітки в рух і таким робом впускати до легенів повітря, а при утиску на груди змушувати повітря опускати легені. Таким чином наслідуємо природний процес віддихання в людини.

В кожнім випадку утоплення треба взятися до штучного віддихання, бо бувало таке, що часом по 8 і більше годинах штучного віддихання топельник вертався до життя. Людське життя є варте того, щоб його вернути хочби коштом кількагодинної праці кількох людей.

Часом бувало, що штучним віддиханням вдалось врятувати людей, що були під водою пів години або й більше, і всі уважали їх вже потопельниками.

Штучне віддихання.

Само штучне віддихання для людини, яка потапала, виглядає ось-як: кладемо її лицем до землі. Під груди підкладаємо подушку, чи скручену в валок одіж. В той спосіб може лекше вийти всяке занечищення (мул, пісок, вода) з рота і носа. Потім кладемо її на спину і ритмічно натискаємо долішню частину грудної клітки (видих) і пускаємо вільно; так робимо в десять разів на мінуту.

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!
МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТИ У ЛЬВОВІ
ВУЛ. ВАЛОВА ч. 7 і 9 та її Відділи при вул. Городецькій 60 і вул. Жовківській 75
приймають вклади ощадности почавши від 1 зол.
Щоби дати змогу купцям і промисловцям помістити денні торги в касі, урядові години у вкладковім відділі щодня до год. 19·30.
За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм майном. 94—7

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

„Руританія“ край хабарництва.

Англійський міністр Дафф Купер, відомий в того що „не бавиться в дипльоматію“, але „сипле, що влізеться“. Він часто говорить відкрито й явно й славно, те що інші скривають в дипльоматичних актах, між урядовими тайнами. Через те він не дуже радо бачений у британськім кабінеті в Льондоні. Люді бояться його.

Отже цей Дафф Купер, ще доволі молода людина, йому всього 47 років, промовляв 26. V. у парляменті в Льондоні, й сказав таке:

— Я готовий признати що роблять квестію про ріжні справи, і навіть, що британські фарми платили хабарі (підкуплювали). Та ми живемо в зіпсутому світі. Певна річ, що інші держави (нації) в крайно продажні, і що був час, що й уряд нашого краю був зіпсутий. Британська фірма не могла б дістати контракту — скажім у Руританії — коли б вона не заплатила доброго хабаря нечесним державним мужам. Цей контракт може дати працю народові цього краю. Кажуть, що зле робити гроші на потребі народу. Але на чім можете заробити гроші, як не на речах, яких нарід потребує?

— Кажуть нам що англійських жовнірів убивали англійські кулі. Але для вбитих це мала ріжниця, відки кулі походили.

Найважніше у словах Даффа Купера — це те, що він запевнює англійську націю, що інші нації та їх уряди є крайно зіпсуті й продажні, так, що треба добре підкуплювати їх, щоб дістати контракти. А дістати їх, — каже — треба, щоб добути хліба для англійських робітників. Що відтак кулі можуть вбивати тих, що їх виробляли, або їхніх синів, це — на його думку — мала ріжниця.

Деж саме ці зіпсуті й продажні нації?

Де ці уряди, що англійські фабриканти зброї мусять давати їм грубі хабарі, щоб дістати замовлення?

Де ця, як її Купер обережно назвав, Руританія?

Англійський воєнний міністр говорив, але не договорив. При кінці полапався, що може пошкодити англійським фірмам, які виробляють і продають зброю й муніцію. Тому не назвав держава, а тільки згадав їх видуманою назвою „Руританія“, мовляв, хто хоче, хай далі догадується.

Дехто міг би взяти перші букви і догадуватися, що Дафф Купер мав на гадці — Русія, Румунія — Росію (Совіти) й Румунію. Відомо з царських часів, що Росія справді була крайно продажна, а тепер знову знаємо із щораз частіших розстрілів у Совітах, що там пішло до ще гіршого; ті, що мали пильнувати інших, щоб не крали й не грабували, як Генрик Ягода, у крадіжах і грабунках всіх перевищив. А те саме, хоч на меншу скалю, відомо і про Румунію що теж бодай вчасти перебула московську школу.

Правда дехто підносить такі заміти до Польщі й до Югославії, одначе хоч в обох державах нема сумніву, що трапляється чимало випадків хабарництва і грабіжности, то це до деякої міри має своє оправдання. Нема такої продажности як у Совітах, але бо й треба мати таку широку московську вдачу, щоб не мати міри у хабарництві і продажности. Давня царська Росія залишила своє пятно на народах, які колись були під рукою царя батюшки.

Давня Конґресівка належала до Московщини й перебула московську школу, а Югославія саме тепер переповнена московськими „вищими урядовцями“ й пересичена московським „духом“.

Крім цих держав найдуться ще й інші „Руританії“...

*

Англія з гордістю може сказати що вона вже тепер не продажня, хоч із докором каже, що буцімто мусить платити хабарі, тому, що інші нації — крайно зіпсуті. Нема сумніву, що й багато інших держав із гордістю можуть сказати, що в них нема продажности.

На вгад кожний у світі скаже, що між ними на першім місці певно буде Фінляндія. А за нею напевне Данія, Голяндія, Швеція, Норвегія, Німеччина і Швайцарія. Ми українці дуже бажали би, щоб Україна була поруч Фінляндії.

—o—

Спішіть з підписною уділів у

пром-банку

за 1936 р. виплачено уділовцям 5% дивіденди

Львів, ул. Ґродзіцьких 1. І. п. Тел. 292-15. П. К. О. 506-778.

Історичні документи Америки.

Є три найважніші державні документи Злучених Держав: 1) Заява Незалежности — 4. липня 1776; 2) Конституція Злучених Держав — 17. вересня 1787; 3) Прощальна промова Вашинґтона — 17. вересня 1796.

Всі три документи звязані з Філядельфією, а два останні також з Юріем Вашинґтоном. Америка вміє цінити ті й інші важні документи нації.

Тому у Вашинґтоні вибудували за 10 міліонів дол. величаву стилеву будівлю при Конституційній евені, яка називається: Національний Будинок Архівів. Туди мають перенести ті три найважніші документи 30. квітня, 1939, значить у 150-літні роковини великої події в історії Америки, коли то Юрій Вашинґтон обняв в Ню Йорку владу, як перший президент Злучених Держав. Там, ті і багато-багато інших документів, будуть безпечно збережені й охоронені перед знищенням.

Америка вміє шанувати свої історичні документи, які, хоч вони мертвий папір — мають велике життеве значіння для нації та її майбутнього. Вони містять у собі живі основні закони народу, що живуть разом із ним і є символом їхньої державности.

Колись і українці вміткмуть так цінити свої державні документи, а покищо могли б багато навчитися від молодої американської нації, але демократії з довгою традицією.

Викрути американських міліонерів

ПЕРЕД ПОДАТКАМИ

Президент Рузвельт звернувся до Конґресу у Вашинґтоні, щоб призначив окрему розслідну комісію, яка має перевірити ріжні викрути міліонерів від плачення федеральних податків. Він подав приклади, які зібрав секретар скарбу Моргентав про те, як міліонери викручуються від плачення податків. Наприклад деякі міліонери організують закордоном свої особисті спілки, які мають уділи американських спілок, або як одна міліонерка платила платню своєму чоловікові за управу на його великій посілости й відтягала це як видаток.

Ці викрути коштують владу 400 міліонів долярів страти у прибутках федерального бюджету. Слідство мало би розкрити погані практики приблизно 100 американських міліонерів.

Сенат негайно приняв резолюцію про створення нової слідчої комісії з 12 членів, а саме 6 сенаторів і 6 послів, щоб така комісія негайно почала свою розслідну працю.

Резолюцію поставив сенатор Геррісон, а палата приняла її однодушно. Виява тих викрутів президентом Рузвельтом зробила велике вражіння у Вашинґтоні, а певні що й серед міліонерів викликала стривоження.

—o—

ПОЛЮВАННЯ МАЙБУТНЬОГО.

Замісць крісом у майбутньому можна буде полювати приголомшуючим або отруйним газом. На велику віддаль можна навіть найгрубшу звірину (медведя, льва чи слона) заголомшити газовим патроном, а тоді спокійно звязати чи всадити до клітки. Ф.

СТОМАТОЛЬОГ-ДЕНТИСТ

Д-р Ст. Дмоховський

ЛЬВІВ. УЛ. СИКСТУСЬКА Ч. 35.

Лябораторія рент.-технічна

год. принять 9—12, 3—6.

ВОЗЬНИЙ КОМПОЗИТОРОМ І АВТОРОМ ОПЕРЕТКИ.

Атенський театр виставив у другій половині червня веселу оперетку „Грецький памятник“. Творцем прегарної мельодії відомої оперетки „Пташник з Тиролю“ був урядовець у віденськім міністерстві освіти Целлер. Мельодію до нової грецької оперетки, що її приняла театрально-музична критика дуже прихильно, скомпонував возьний атенської хліборобської палати Скіндрас.

Лібретто написав на підставі регіональних легенд товариш Скіндраса, молодий возьний з міністерства хліборобства, Любікас. На прем'єр публика домагалася, щоб на сцену вийшли оба возьні, автори оперетки, які стали тепер найпопулярнішими людьми у столиці Греції. Нова оперетка має величезний успіх і кожного вечора заповнює атенський театр по береги глядачами.

Дроздовський Львів

Консерватор

безконкуренційний засіб до консервування конфітур, соків, маринат і т. п.

Дістанете у всіх крамницях.

КОХАННЯ І АДЕПТИ ФІЛЬМОВОГО МИСТЕЦТВА.

Популярний перед кількома роками фільмовий актор Волес мек Дональд заложив у Голівуді школу, якої завданням є вивчити молодих кандидатів на фільмових сценах виявляти свої любовні почування на екрані. Існування своєї школи оправдує він тим, що актори чимраз менше природно і вірно відтворюють ролі чутливих і закоханих людей та викликують серед глядачів невдоволення. Тому відкрив він школу з дуже гострою програмою. Хоч тема лекцій незвичайно чутлива і вимагає пластичного виявлення, молодим кандидатам на акторів не вільно цілуватися. Наука відбувається на підставі теоретичних і психольоґічних міркувань. Найважніша засобом навчання для досвідченого учителя є повільно висвітлювана фільма. На фільмі представлені сцени й уривки сцен, в яких гол. ролі грають такі славні зірки срібного екрану як Рудольф Валентіно, Поля Негрі, Ґрета Гарбо й інші.

Після фільмового сеансу наступає прелекція, в якій учитель подає докладну аналізу чутливого і щирого цілунку.

—o—

КОМФОРТ НА ГИДРОПЛЯНАХ.

Незвичайно цікаву новинку завели недавно у велитенських водолітаках, які обслуговують лінію Бермуди-Ню Йорк. Тою новинкою є „рятункові крісла“ для пасажирів. Кожний фотель у цих літаках є одночасно знаменитим рятунковим поясом, який може навіть найтяжчу людину вдержати довший час на поверхні моря. Просто вистане привязати себе до фотеля і разом із ним скочити до води підчас несподіваного нещастя. Очевидно йде про такий випадок, коли літак з причини дефекту мусить сідати на воді і грозить йому небезпека, що він вивернеться і перекинеться на великих хвилях.

—o—

ЖІНКИ, ЯКІ ДИВУЮТЬ СВІТ.

Перед 25 роками, значить у 1912 р. протектор летунства у Франції де Ратманоф уфундував три золоті медалі для тих пань, що перелетять літаком найбільшу віддаль, як... пасажирки. Сьогодні, в добі славних летів Амелії Ергардт і пані Молісон, такий „рекорд“ зовсім нікого не дивує.

Жінки перейшли за 25 літ шлях, який дорівнює великому шляхові розвитку, що його перебуло само летунство.

—o—

НАЙБІЛЬШИЙ МІСТ НА СВІТІ В ДАНІЇ.

В Данії розпочали будову двох найбільших містів на світі. Один із містів буде над великим Белтом і получить острів Фінен із Зеляндією. Довжінь мосту є на 16 км. Крім залізничих рейок крізь міст вестиме ще теж і трамвай. Другий міст получить Копенгаген понад Ересунд дом із полудневою Швецією.

Премієр Складковський подався до димісії.

ВАРШАВА, 23. 6. ПАТ. Нині пополудні президент держави прийняв премієра ради міністрів ген. Славой-Складковського, який злożив президентові подання в справі димісії. Подання шефа уряду в справі димісії має такий зміст: „До Пана Президента Річипосполитої. Зайшов факт невиконання волі Пана Президента Річипосполитої польським громадянином у справі культу для маршала Пілсудського. Факт цей, що є образою маєстату Річипосполитої заістнував підчас мого урядування як премієра уряду й фактові цьому я не зміг перешкодити. Прошу слухняно Пана Президента негайно дати мені димісію зі становища шефа уряду. Ґен. див. Славой-Складковський."

Причиною, яка викликала це подання до димісії, є лист митрополита Сапіги з 22. червня ц. р. до президента держави. У цьому листі митрополит заявляє, що не може пристосуватися до бажання президента держави в справі переховування домовини маршала Пілсудського. Президент Мосціцький димісії не прийняв.

Загальні Збори Товариства
„Музей Визвольної Боротьби України" у Празі.

(Комунікат).

31. травня ц. р. відбулися річні збори Т-ва „Музей Визвольної Боротьби України" у Празі під проводом голови Т-ва акад. проф. д-ра С. Смаль-Стоцького при участи 33 членів Т-ва.

Відкриваючи збори, голова Т-ва згадав теплим словом померлих у звітовім році: члена-фундатора Т-ва проф. Федора Щербину, члена-фундатора й довголітнього члена Ревізійної Комісії Т-ва Івана Мірного та жертводавця-добродія Українського Дому у Празі Дениса Евстафієвича. Збори вшанували память цих померлих повстанням.

Після затвердження протоколу минулорічних заг. зборів секр. Т-ва проф. С. Сіпополко подав звіт про діяльність Управи за час від 30. квітня 1936 р. по 31. травня 1937 р.

Зі звіту Управи дізнаємося, що по 31. травня 1937 р. в Т-ві було 124 членів. У звітному році Управа відбула 8 засідань.

Головніші справи, якими займалася Управа у звітному році, були такі:

Управа робила всі можливі заходи, щоб осягнути позитивне вирішення її прохання перед магістратом гол. м. Праги про призначення землі під будову Українського Дому у Празі. З тою метою між іншими відвідала спеціяльна делегація Управи на чолі з головою Т-ва як пріматора м. Праги д-ра Баксу, так і його заступників д-ра Штулу та п. Кельнера. Хоч пріматор і його заступники поставилися прихильно до прохання Т-ва, але міська рада на засіданні 5. березня 1937 р. відмовила кусника землі в Дейвіцях (ч. 15 бльоку 125) з тої причини, що магістрат потребує того кусника для обміну. Наслідком такого рішення міської ради Управа на засіданні 11. березня 1937 р. визнала бажаним купити кусок землі або будинок, більш-менш відповідний для Музею. Від того часу Управа займається підшуканням відповідної парцелі чи будинку для приміщення в ньому Музею. Управа сподівається, що Т-ву вдасться в 20-і роковини проголошення самостійности України забезпечити Музей власною домівкою.

Тому, що помешкання Музею та гаражі при ньому настільки переповнені річами, що далі не було де приміщувати нові збірки, Управа винайняла від 1. жовтня 1936 р. кватиру з 3-х кімнат поруч з помешканням Музею за 3.000 кч. річно, при чому за користування одною кімнатою для засідань Української Наукової Асоціяції дістає від згаданої Асоціяції 750 кч. річної орендної платні.

Для інтенсифікації збіркової акції на Український Дім у Празі Управа визнала бажаним вислати голову Т-ва на весні 1937 р. до Злучених Держав Америки та просити члена-фундатора Т-ва і довголітнього члена Управи проф. Д. Дорошенка прийняти на себе представництво Т-ва в Канаді, куди його запрошено на літні вакації ц. р. для виголошення наукових викладів для тамошнього українського громадянства. На жаль, стан здоровля голови Т-ва проф. С. Смаль-Стоцького не дозволяє йому поїхати до Америки в справах Т-ва цієї весни, а проф. Д. Дорошенко листовно повідомив Управу Т-ва про свою згоду взяти на себе представництво Т-ва для поширення відомостей про Музей серед канадійських земляків та акції на користь Музею.

У звітному році Управа видала друком три числа „Вістей" та на цикльостилі три числа „Бюлетеню" Музею виключно для редакцій українських часописів.

Скарбник Є. Вировий подав фінансове звідомлення за 1936 р., з якого видно, що в 1936 р. прибуло жертв на Український Дім у Празі 46.927 кч. 20 г.; залишалося в касі з 1935 р. — 160.803 кч. 19 г., проц. приплило 4.811 к., 90 г.; разом на 1. січня 1937 р. було прибутку 212.542 кч. 29 г.; з цієї суми видано в 1936 р. 14.575 кч. 80 г. На 1. січня 1937 р. фонд Українського Дому у Празі складав суму 197.966 кч. 49 г.

На Музей прийшло жертв, членських внесків і звороти видатків — 3.091 кч. 15 г., залишалося в касі з р. 1935 — 1.112 кч., витрачено 11.821 кч. 80 г. (тимчасова позичка 7.618 кч. 66 г. на платню за помешкання до отримання грошей від жертводавця п. К. Лисюка).

Голова Комісії Українського Дому у Празі подав у звіті Комісії відомости про те, як розподіляються жертви звітного року на Український Дім у Празі по окремих країнах: Америк. Злучені Держави 20.276 кч. 35 г., Галичина 7.399 кч. 10 г., ЧСР 6.153 кч. 30 г., Польща, Волинь, Холмщина 2.658 кч. 40 г., Румунія і Буковина 1.621 кч., Франція 1.383 кч. 80 г., Бразилія 532 кч., Бельгія 268 кч. 55 г., інші країни 6.544 кч. 70.

Член Управи архітект А. Курнійчук подав інформації про справу підшукання для купівлі Т-вом парцелі під будову Українського Дому у Празі або вже готового будинку для приміщення в ньому Музею.

Директор Музею проф. Д. Антонович у своєму звіті вказав, що у звітному році було 2289 чисел річами. Відділ часописів має тепер 1426 українських часописів та 284 часописів українців. Значно побільшилися й інші відділи Музею, особливо бібліотечний, завдяки жертві проф. д-ра С. Смаль-Стоцького своєї бібліотеки в кількости до 3.000 томів. У звітнім році утворено декілька нових відділів і колекцій, а саме Шевченківський відділ, який уже має 28 різних видань „Кобзаря"; відділ Підкарпаття; збірку посмертних оголошень і стрічок з вінків; збірку портретів українських учених, письменників і політично-громадських діячів; збірку печаток українських установ та організацій.

Ревізійна Комісія для переведення ревізії грошевих оборотів Т-ва ствердила у своєму акті, що всі записи в книгах скарбника відповідають оправдуючим документам, а цифрові дані річного звіту відповідають записам у книгах; висловила декілька побажань, у числі їх побажання прискорити та активізувати збіркову акцію, бо затягнення її на довший час щодалі даватиме менші результати і віддалить конечну мету збірки — будування дому.

Ревізійна Комісія для ревізії збірок Музею ствердила, що з найняттям від 1. травня 1936 р. ще 3-х кімнат для Музею умовини впорядкування і збереження збірок значно покращали, але матеріялів прибуває так багато до Музею, що нема змоги детально розібрати всі речі та зробити їх приступнішими для наукових працівників.

Після затвердження звітів Управи та її органів загальні збори ухвалили абсолюторію і подяку Управі, Ревіз. Комісії та дирекції Музею, а також висловили подяку почесному членові Т-ва Каленикові Лисюкові за те, що своїм коштом оплачує помешкання Музею, американським землякам за їх щедру допомогу Т-ву та взагалі всім жертводавцям на Український Дім у Празі, всім установам, організаціям та особам, що своїми жертвами річей причинилися для Т-ва та українським періодичним органам за їх прихильне ставлення до Т-ва взагалі та до збіркової акції зокрема.

На голову Т-ва збори через аклямацію одноголосно вибрали проф. д-ра С. Смаль-Стоцького, на членів Управи проф. А. Яковлева (заступник голови), проф. С. Сіпополка (секретар), Є. Вирового (скарбник), д-ра І. Борковського, арх. А. Корнійчука і З. Мірну. До Ревізійної Комісії увійшли: доц. Г. Кабачків, проф. Б. Мартос, д-р В. Орелецький, проф. В. Гармашів, проф. В. Садовський та М. Россіневич.

На предложення Управи збори прийняли до складу Т-ва 11 нових членів.

Розмір членської вкладки на 1937 р. встановлено в сумі 10 кч. річно.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ЦЕНТРОСОЮЗУ.

В середу 23. ц. м. відбулися в салі „Бесіди" Загальні Збори „Центросоюзу", що їх відкрив в год. 11.15. голова сен. **О. Луцький**. Він теж привитав представників 28-ох Окружних Кооперативних Союзів, 58-ох членів „Ц. С.", представників преси і наших центральних, економічно-господарських установ та гостей. На секретаря покликав п. **Гомотюка** (О. К. С. з Борщева). Тому, що на внесок дир. Новосельського (Дрогобич) Збори рішили, щоб не відчитувати протоколу з попередніх Заг. Зборів- і передати його верифікацію президії, голова забрав слово і згадав теплими словами про смерть великого, відомого нашого письменника В. Стефаника, память якого присутні вшанували повстанням з місць. Опісля зясував в довшій промові умовини, серед яких приходиться працювати „Центросоюзові". Спинився над поправою міжнародньої господарської кононктури і зокрема над економічною ситуацією в Польщі. Її характеризує господарська офензива. Всеж таки не можна забувати, що оживлення господарського життя у світі і в Польщі є у великій мірі наслідком велитенських збройень і має кононктуральний характер. Не слід теж забувати, що в Польщі відбувається консолідація польського громадянства на всіх ділянках життя, а саме: господарській, суспільній і політичній. Пригадав теж, що господарське положення на селі мало що поправилося. Невеличкі приходи йдуть на поправу господарського реманенту. І хоч є надія, що ціни на збіжжа будуть вдержані, але страшна посуха доводить до того, що в горах уже випродують селяни масово худобу. Одначе найбільшою загрозою нашого худоби. Одначе найбільшою загрозою нашого господарського життя є швидка кольонізаційно-осаднича акція на перелюднених до краю наших землях. Ця акція, на жаль, зустрічається з дуже слабим відпором нашого громадянства. Вкінці не слід забувати, що повна консолідація польського громадянства на українських землях у Польщі є вже доконаним фактом. Все це треба нам взяти під увагу при оцінці праці „Центросоюзу".

Далі голова подав загальні пояснення до статистичного звіту з діяльности „Центросоюзу" за 1936. р., стверджуючи прегарний розвиток, зокрема в наладнанні і поглибленні збуту сільсько-господарських продуктів. Не подаємо тут цифрових даних про розвиток „Центросоюзу" тому, що ми подали їх уже в „Ділі" (ч. 46) у звіті з пресової конференції в „Центросоюзі" про працю в 1936. р.

Слід лише підкреслити, що збут сільсько-господарських продуктів „Центросоюзу" у 1936. р. зріс на **140.24 прц.** Збільшився головно збут збіжжа, бо наша кооперативна організація зі своєю централею „Центросоюзом" вишколила в останніх трьох роках відповідний фаховий персонал, розбудувала магазини та пізнала ринки збуту. По такій основній підготові наша кооперативна організація перепродала вже через „Центросоюз" головно на львівській товаровій біржі у 1936. р. 21.534 тон збіжжа за 3,835.423 зол. Наші селяни масово продають тепер своє збіжжа Окружним Повітовим Союзам, бо дістають на місцях найвищу ринкову ціну. Знову О. К. Союзи і „Центросоюз" можуть платити найвищу ринкову ціну тому, що по основнім відчищенні збіжжа на різних млинках і тріерах у своїх магазинах на біржі дістають за нього таку саму ціну, як за однорідне двірське збіжжа. Одночасно наш селянин зрозумів вагу агрономічної праці „Сільського Господаря" та починає купувати добірне насіння, на яке зростає попит з року на рік. Збут живини аріс у 1936. р. на **19.67 прц.**, якщо йде про вагу і на 60.92 прц., якщо йде про отриману за них квоту; збут мила на 35.12 прц. кількістю і 57.25 прц вартістю. Одначе якщо взяти під увагу величезні можливости збуту сільсько-господарських продуктів з нашого села, то побачимо, що в порівнанні напр. до оборотів львівської біржі (239.615 тон річно) збут „Центросоюзу" осягнув лише 8 прц. оборотів тими самими продуктами на біржі. Зате осягнув 8½ прц. у грошах за ці продукти і це найкращий доказ, що на біржі плачено за кооперативні достави кращі ціни. Отже збут сільсько-господарських продуктів через наші кооперативні організації мінімальний і перед ними велика ще праця.

З черги повідшов до слова начальний дир.

Ю. Шепарович, підкреслив щораз то кращий розвиток „Центросоюзу" і вказав на ті моральні цінности українського народу, що на них спирається гарний розвиток „Центросоюзу" і цілої нашої кооперації. Вони допоможуть теж „Центросоюзові" і всій українській кооперації пережити важкі умовини теперішнього нашого життя та ще більше зміцнять „Центросоюз" і цілу українську кооперацію. Опісля відчитав низку резолюцій з проханням від дирекції, щоб Заг. Збори їх приняли.

Далі дир. **І. Кузів** склав звіт в імени Контрольної Комісії та поставив внесок приняти абсолюторію Н. Раді і Дирекції „Центросоюзу" з їх діяльности.

Знову дир. **Грабар** обговорив завідомлення Ревізійного Союзу Українських Кооператив з переведеної ревізії в „Центросоюзі", а дир. **Гомотюк** відчитав ревізійне письмо РСК. Дир. Грабар підкреслив, що „Центросоюз" дійсно гарно розвивається. Згадав, що лише мясарський відділ закінчив бізнесовий рік втратою 44.000 зол. та обговорив основно її причини.

ДИСКУСІЯ.

По одногодинній перерві на обід ділову дискусію започаткував дир. **І. Кузів** (Стрий). Стверджив, що мясарський відділ закінчив діловий 1936 рік поважною втратою (44.000 зол.) Склалося на це кілька причин. Вели його нефахові люди і тому Дирекція мусіла змінити основно ввесь персонал. Не було теж добре вишколеного адміністраційного апарату. Щоб мясарський відділ був рентовний, його крамниці мусять мати пересічно 6.000 зол. торгу місячно. Дальшою причиною було те, що Окружні Союзи Кооператив купували менше ніж 50 пр. мясарських виробів так, що обороти були за малі. Одначе Дирекція зробила все, щоби мясарський відділ був рентовний і підшукала вже відповідних фахівців. Підкреслив, що збільшення оборотів і розвиток „Центросоюзу" будуть ще кращі, якщо менші кооперативні Союзи виявуватимуться зі своїх завдань. Торкнувся деяких недомагань Окружних Кооперативних Союзів та закликав, щоб вони інформували точно свою централю про всі справи. Згадав про справу виховання фахівців. Зазначив, що Окружний Кооперативний Союз у Стрию дійшов уже до того, що дбає не лише про здоровля худібки селянина. Тепер починає теж дбати про здоровля своїх членів. Дуже корисну місію сповняє часопис „Народне Здоровля" і тому слід його передплачувати. Радить Союзам заняття широко збутом масового продукту, яким є залізне начиння. Вкінці закликав до консолідації українське громадянство.

Дир. **Олексюк** (Тернопіль) торкається неналадженої як слід справи постачання нафти. „Польмін", де „Центросоюз" закупповує нафту, але обслуговує наші кооперативи і дає за низький опуст. Необхідно наладнати збут вугілля і дерева. Каже, що вишкіл персоналу завеликий. Погано, що управні органи по низових кооперативах за часто змінюються.

Дир. **Баглай** (Борщів) торкнувся організаційних справ кооперації та ворожого наступу на українську кооперацію, що йому слід протиставити таку саму сконсолідовану силу. Цей наступ відчувається головно на східних окраїнах Галичини, де енергійно працюють „порозумівачі комітети" і призначують з цією метою великі фонди на розбудову (псевдокооператив). Вони для нас дуже грізні, бо замаскуються їх з політичних оглядів і звернені проти нас. Тому мусимо змінити нашу організацію.

Село приняло з захопленням наладнання збутової акції збіжжа. Мусимо співпрацювати й „Сільським Господарем", бо наслідок агрономічної праці кращає якість сільських продуктів, але вимагаємо від „С. Г." ще більш інтенсивної акції. Перестерігає перед небезпекою бюрократії в кооперації, де не сміє бути урядовців, але громадяни-кооператори. **Інж. Пиндус** (Станиславів) обговорював справу фабрикації мила Ц. С., готовий його якости. Жаліється на девізові обмеження, внаслідок чого не можна спровадити відповідних тонщів до фабрикації мила. Підкреслює, що продукти української кооперації мусять бути першої якости, а тоді ніяка конкуренція не побореться наших продуктів. Вкінці закликає до консолідації українське громадянство. **Дир. Новосельський** (Дрогобич) торкається справи втрат мясарського відділу та обговорює справу вишколу фахівців з цієї ділянки. Підтверджує, що достава нафти „Польмінові" погана. Слід теж поставити на здорових основах діяльність текстильних матеріялів. Просить, щоби Ц. С. внедрив більші контингенти томасини. Вкінці обговорював справу збуту сільсько-господарських продуктів, зокрема зорганізування достави муки і круп. **Інж. І. Лончук** (Львів) пригадує, що у відповідь на наші здобутки польські союзи агрономів рішають на своїх з'їздах, щоб не продати ні пяди землі в чужі руки. Одначе ми мусимо накладнати продукцію під оглядом якости та кількости. Отже, слід зачати працю від основ, від виховання хлібороба. Опісля основно обговорив незавидне положення інжинірів агрономів. **Дир. Стрийський** (Ковель) обговорював важкі умовини праці українських кооператив на Волині, де з понад 700 кооператив залишилося ледви 200. Одначе вони живуть і добре розвиваються зі своїм єдиним Повітовим Кооперативним Сбюзом у Ковлі. Просить, щоб „Центросоюз" призначив фонди на будову кооперативної гімназії і на ліцей. Промовця нагородили присутні голосними оплесками. Сел. Навгольник з Лопушної торкнувся справи консолідації між укр. установами. Опісля дир. **Ю. Шепарович** давав основні вияснення промовцям.

РЕЗОЛЮЦІЇ І АБСОЛЮТОРІЯ.

Після цього голова піддав під голосування резолюції, що їх приняли у вівторок 22 п. м. на анкеті представники Окружних Союзів і Загальні Збори приняли ці резолюції голосними оплесками. Дальше прийнято оплесками внесок Контрольної Комісії у справі признання абсолюторії Дирекції та Надзірній Раді Центросоюзу з окремою подякою за дотеперішню інтенсивну працю голові Надзірної Ради сен. О. Луцькому. Дальше Збори затвердили баланс і розділили надвишку „Ц. С." з 1936 р. у квоті **124.301 зол.** таким: призначили 114.301 зол. до запасного фонду, а 10.000 зол. на доброчинні цілі.

ВИБІР НОВИХ ЧЛЕНІВ ДО Н. РАДИ.

На внесок **дир. Поритка** Збори одноголосно без комісії-матки, вибрали на місце уступаючих 3-х членів Надзірної Ради наново тих самих членів, а саме: **дир. О. Луцького, о. Кашубинського** (Сокаль) і **дир. д-ра Чумака** (Тернопіль), на заступників членів Н. Ради **дир. Дороту** (Коломия), **дир. Поморинського** (Копичинці), **дир. Берлада** (Коломия), **дир. Білецького** (Самбір), **дир. Макуха** (Рава Руська).

Дальше приняли одноголосно найвищу суму зобовязань „Ц. С." у квоті 2.500.000 зол., а найвищий кредит для члена „Ц. С." 200.000 зол. Таксамо одноголосно приняли предложений Дирекцією і Н. Р. буджет на 1937 р. у висоті: 442.375 зол. доходів і 371.573.52 зол. розходів. Преліміновану надвишку 70.801.41 зол.

Вкінці забирали ще слово дир. **Новосельський**, дир. **Білевич** і дир. **Бойко**.

Ці ділові й річеві Загальні Збори закінчив короткою промовою голова сен. О. Луцький в год. 6-ій вечором.

—o—

Італія та Німеччина виступили з контролі.

ЛЬОНДОН, 23. 6. ПАТ. Амбасадор Гранді зложив на руки мін. Ідена ноту, що повідомляє, що Італія уступає з плану контролі.

РИМ, 23. 6. ПАТ. Агенція Стефані повідомляє. Після ствердження висліду останніх лондонських розмов між представниками 4-х великих держав, що нема конечної солідарности у спільній акції дотично інцидентів, які приключилися у зв'язку із виконуванням міжнародньої контролі, італійський уряд поручив амбасадорові в Лондоні Гранді повідомити комітет неінтервенції, що Італія оконечно виступає з контролі.

ЛЬОНДОН, 23. 6. ПАТ. Німецька нота повідомляє: Тому, що англійський і французький уряд не хотіли прийняти навіть найменшого домагання, а саме морської демонстрації 4-ох держав, щоб висловити очевидну солідарну й остовну пересторогу, німецький уряд із жалем заявляє, що між державами, які виконують контролю, нема духа солідарности, цього духа, який є конечною умовиною виконування спільного міжнароднього завдання. Наслідком того німецький уряд постановив оконечно виступити з контролі.

ВІДГОМІН В АНГЛІЇ.

ЛЬОНДОН, 23. 6. ПАТ. Рейтер повідомляє, що нині пополудні мін. Іден зложить у палаті громад заяву у справі виступлення Італії та Німеччини з морської контролі.

Виконуючий комітет Лейбур Парті, генеральна рада професійних союзів і президія парляментарної групи Лейбур Парті зберуться нині вечором на спільну нараду, щоб обговорити положення в Еспанії і останні події на міжнародньому терені, що є його висліду.

ЗАСІДАННЯ НІМЕЦЬКОЇ РАДИ МІНІСТРІВ ПРИ УЧАСТИ КОМАНДАНТІВ АРМІЇ ТА ФЛЬОТИ.

БЕРЛІН, 23. 6. ПАТ. Нині передполудням почалося засідання ради міністрів під проводом канцлера Гітлера. В засіданні взяли участь усі міністри, а також комендант сухопутніх збройних сил ген. фон Фріч і командант військової маринарки адмірал Редер.

ПЕРЕД ГОСТИНОЮ РУМУНСЬКОГО КОРОЛЯ.

ВАРШАВА, 23 6. ПАТ. У лазенківській палаті роблять останні приготування в апартаментах, що їх займе румунський король Карло і князь Михайло.

НОВИНКИ.

— **Матуральний зїзд Бережанців** з р. 1902 відбудеться в Бережанах дня 3. і 4. липня ц. р. Зголошення на руки пан. Олександра Сікстуна, судді Окружного Суду в Бережанах. 1187 2—2

— **На кредит** роблю нові футра, а старі модернізую і направляю. **Карпюк, Зибликевича 4.**

— **Вакаційний курс крою і шиття жіночих одягів,** призначений для учительок улаштовує Кооператива „Труд", Львів, Ринок 39, в часі від 5—31. липня 1937. Крім практичної, курс матиме також розривкову частину. Клюб „Нової Хати" і „Труду" подбає про те, щоб учасниці курсу могли познайомитися з найновішими добутками нашої культури дорогою відвідин театрів, товариських прогульок і відвідин наших музеїв і культурних та промислових установ. Ближчі інформації, також і в справі помешкань, подає „Труд", Львів — Ринок 39. 1195 1—2.

— **Якщо їхати** на відпочинок в гори, то тільки до Гребенова. В пансіоні **„Зеленім" у Гребенові** найкраще можна відпочити. 1192 1—1

— **Ті пп. фотографи, що робили знимки на цьогорічному Святі Молоді Р. Ш. у Львові,** зволять негайно передати Головній Управі Рідної Школи (вул. Сикстуська ч. 46) зразки їхніх світлин, бо майгарнищі з них хоче Гол. Управа Р. Ш. помістити в найближчому числі журналу „Рідна Школа".

— **Присуд за Маківку.** У зв'язку з минулорічними заворушеннями на Маківці в часі масового свята у честь героїв, відбувався у Стрию карний розправа проти Петра Дмитришина, Теодора Галеми й Василя Ключника з Синевідська Вижнього. Розправою перед трибуналом присяглих проводив с. Видра, обвинувачував прок. Яскульський. У висліді розправи трибунал засудив підсудних на кару вязниці по 3 роки з позбавленням громадянських прав на 5 літ.

— **Закрили криту плавальню** у Львові при вул. Яблоновських на час від 23. до 30. червня з причини реконструкції.

— **Львівський воєвода А Бінк** виїхав у службових справах до Варшави й вернеться набуть аж у п'ятницю 25. ц. м.

— **Хто виграв на льотерії?** В нинішнім тязі Державної Класової Льотерії впали такі виграні: 5.000 зол. на ч. 145155; 1.000 зол. на ч. 6132, 112016, 157349; 500 зол. на ч. 27331, 54502 60157, 63001, 113484, 145405, 173528, 192500; 400 зол. на ч. 23381, 37372, 123062, 150372; 200 зол. на ч. 23087, 26701, 33274, 65813, 80399, 89345, 94433, 107596, 135537, 173297, 178132, 179007, 186314.

— **Львівська хроніка.** На пл. Сольських вісім невідомі авантурники билися **ножами в підчас бійки поранили ножем** Михайлину Романовську яка випадково туди переходила. Рану забрало поготівля. — Під заміром **влому до мешкання** Ст. Солоцького (Лісна 7) арештували місцевого заводія М. Цюцюру. — **Не мав теж щастя** Ст. Дрозд, якого **арештували у хвилині, коли** витягав золоте перо з кишені А. Вишковського зі Стрия. — При будові **каналу на вул. Валовій** велика **груда** землі впала на голову робітника Йєтра Шмаха і потовкла його. **Першу поміч** подало йому поготівля. — Марія Шемброун (Льва 4) зїла мільядесять „когутиків" у самовбивчих замірах. Її відвезли до шпиталю.

— **Мурин Лові знокаутував Бреддока.** З Шкого повідомляють, що 24-літній мурин'ський боксер Лові знокаутував б. мистця світа Бреддока і зді був тим самим мистецтво світа. На цім боксерськім матчу було всього 50.000 видців. Мурин переміг Бреддока аж в 8 рунді.

Нова книжка Бібліотеки „Діла":

САЛЬВАТОРЕ ФАРІНА:

ЛЮБОВ ОПОВИТА БРЕХНЕЮ

повість.

Матільде Серао: „Покинена", опов. у перекладі М. Островерхи. — Антоніо Фоґацаро: „Недокінчені ідиллі; Едмондо де Амічіс: „Зустріч" у рекладі П. Карманського. **Ціна 2. зол. Порто 30 с.**

Дописи.

ЛУЦЬК.

Заг. збори будівельної кооп. „Український Народній Дім" у Луцьку. Дня 13. червня ц. р. відбулися в Луцьку річні загальні збори кооперативи „Український Народній Дім". До президії ввійшли: В. Островський (голова), м-р М. Зарицька (заступник голови) і О. Лукса (секретар). Ця кооператива з причини різних труднощів уже була в стані ліквідації. Відчувши її некучу потребу, члени поправили помилку колишніх органів управління і по цілорічних заходах кооперативу привернули до життя. Зацікавлення кооперативою видне з того, що вона має к. 120 членів, з яких кількадесять сплатили по 5, 10 і навіть по 20 пятизолотових уділів. Збори затвердили білянс за 1936 р. і признали органам управління абсолюторію. Через зміни в статуті, які розширюють компетенцію надзірної ради, дотеперішня надзірна рада подалася до димісії і нову раду обрано в такому складі: голова В. Островський (вдруге), заступник голови інж. Т. Плющ, секретар О. Сакаль і члени: К. Вишневецький, С. Вентрук, С. Найдко й Т. Скирпа. Безпосередньо по закінченні зборів нова надзірна рада обрала управу в попередньому складі: Р. Клос, Ів. Личик та інж. М. Няшний. **Присутній.**

КОЛОМИЯ.

Річне свято молоді Р. Ш. відбулося в четвер 10. червня. Було це друге в черги свято, на якім рідношкільна молодь коломийського повіту виказала свої досягнення в ділянці тілесної культури й організованости. Прекрасна погода уможливила участь навіть подальшим гуртам. Свято почалося богослуженням у коломийській монастирській церкві (тому, що в парохіяльній укладають плиткову долівку), після чого молодь почала напливати на площу 49. п. п. на генеральну пробу та залишалася там уже до год. 15, тобто до початку свята. При переповненій трибуні та великому числі видців, розміщених здовж барієр площі з трьох боків (в цілости понад 2.000 осіб), під звуки печеніжинської орхестри увійшла стрійними чвірками молодь на площу до дефілади в рідношкільним прапором народньої школи ім. Ів. Франка на переді (був це одинокий прапор, який, приміщений на президіяльній льожі трибуни, декорував свято; інших — національних — прапорів управа площі виявити не дозволила!). Молодь уставилась на середині перед трибуною. А було тісі молоді (шкільної й дорослу) ось скільки: народня школа ім. І. Франка і гімназія Р. Ш. в Коломиї в комплекті; крім того Балинці вислали 10 дівчат і 17 хлопців, Добровідка 18 дівчат і 17 хл., Камінка Велика 6 дівч. і 12 хл., Княждвір 18 д. і 8 хл., Марківка 12 д. і 20 хл., Жукотин 16 хл., Корнич 20 д. і 20 хл., Коршів 16 хл., Слобідка Лісна 8 д. і 12 хл., Печеніжин 19 д. і 10 хл., Турка 7 д. і 10 хл., Воскресинці 16 д., Товмачик 12 д., Черемхів 8 д. і 12 хл., Хлібичин 16 хл., Вербіж Нижний 15 хл. — разом 149 дівч., 201 хл.; всіх заанґажованих 350, разом із місцевими коло 550. До неї промовив від Ради Повіт. Союзу Кружків адв. Ів. Могильницький, що підчеркнув радісний характер цього погідного свята, яке має виказати справність, тугість та дисциплінованість молоді — не радість учителів, батьків і всього громадянства, свідомого значіння рідношкільного виховання молоді. Пригадав дві правди: 1) молодь — цвіт народу, його майбутнє; 2) правдиве виховання молоді, оперте на рідну національну традицію і на рідні ідеали, може дати тільки Рідна Школа, ведена в рідній мові і в національнім дусі. Вкінці повитав молодь від Пов. Союзу Кружків Р. Ш. в Коломиї. Після промови молодь відспівала рідношкільний гимн і під гучні оплески глядачів передефілювала перед трибуною. Після того почалися окремі точки програми. Гарно випали вправи червоними маками й зеленими галузками, виконані головно молодю коломийських шкіл і Печеніжина; дещо слабше (в ритмічного боку) вільноручні вправи молоді Р. Ш. коломийського повіту. В цих вправах брали участь: Балинці 27 дітей, Вербіж Нижний 12. Воскресинці 16, Жукотин 16, Камінка Велика 18. Корнич 40 (хлопці, числом 20, поприсувалися ще й окремо помисловими і вправно виконаними вежами), Коршів 16 і Марківка 20 дівчата з Марківки не виправилися). Може найбільше враження зробила дитяча забавна групами. Але найсильніше захопила всіх молитва „Боже великий", виконана ученицями гімназії, уставленими в букви Р. Ш., звязані в одним символічний знак. За рухами цієї молитви слідкувала авдиторія стоячи. Антракти виповнили перегони союзів Коломиї та Вербіжа (гінці олімпійські, шведські і гінці 8 по 1000 м.), які дещо відбігали від стилю шкільного свята. Свято закінчено національним гимном. Залишило воно гарне враження, як висліл праці учителів Р. Ш., головно пп.: Лушпинської (гімназія), Гриньовського Зенона (школа Франка), Сливинського Осипа (дорість) і дальше Копильцева Василя (голова Кружка Р. Ш. в Марківці), управи гімназії та школи Франка. Слід теж підчеркнути лад і порядок на святі, здержуваний студентами, як і організаційну справність канцелярії Пов. Союзу Кр. Р. Ш. Побажане булоб тільки, щоб вожне дальше річне свято молоді Р. Ш. стягало все більшу скількість того дорогого цвіту народу. **Д. Н.**

Спортові новинки.

Ф. Ц. Шальке „04" мистцем Німеччини. На олімпійськім стадіоні в Берліні відбувся фінальний метч за мистецтво Німеччини між Ф. Ц. Шальке „04" і І. Ф. Ц. Нірнберг, який закінчився перемогою дружини Шальке 2:0, яка тим здобула титул мистецтво Німеччини. На цих змаганнях було 100.000 глядачів.

Змагання за чашу Гордон Бенета, які почалися в неділю у Брісселі вже покінчилися, одначе нема ще офіційних висліджів. Імовірно переможцем вийде польський бальон Польонія II з сотником Янушом, який долетів аж до Латвії, або бальон „Бельгіка", що про нього ще нема докладних вістей. На дальших місцях опинилися такі бальони: Ціріх III (Швайцарія), злетів у Польщі к. Гостиня, 880 м., ЛОПП — Польща 800 км., Варшава II к. 800 км., Бріссель (Бельгія) 700 км., Гільдебранд та на ще дальших місцях бальони французькі, німецькі і бельгійські.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Василь Королів-Старий: **ЧАРІВНЕ НАМИСТО.** Світові казки про дівчат. Рисунки Петра Андрусева. Бібліотека „Нашого Приятеля", випуск 12. Львів 1937. Стор. 71, 8°.

Інж. Василь Баричко: **ГОДІВЛЯ КРІЛИКІВ.** „Рідне Слово", бібліотека „Нар. Справи". Львів 1937. Стор. 32, 16°.

Іван Огієнко: **РАЗ ДОБРОМ НАЛИТЕ СЕРЦЕ.** Світлій памяті Д. Д. Огієнкової. Відбитка з кн. 5 (25) „Нашої Культури" стор. 24, вел. 8°.

о. Осип Годунько: **ДО ФАХОВИХ ШКІЛ.** (Короткі інформації про нові фахові школи). Львів 1937. Накладом автора. Стор. 16, 16°.

Ю. Верховинець: **ПОМІЧ У НЕЩАСТІ** (Як Олекса забезпечив свою рідню). Оповідання. Львів 1937. Накладом Т-ва взаємних обезпечень на життя „Карпатія" у Львові. Стор. 16, 16°.

О. Юрій Кінта: **З ІСТОРІЇ ЯРОСЛАВСЬКИХ ЦЕРКОВ.** Ярослав 1937. Стор. 32, 16°. Ціна 30 сот.

Петро Мерчук: **ДУМА ЗНАД ДНІПРА.** Сценічний образок із большевицької дійсности 1936 р. на 4 дії. — Стрий 1937. Стор. 31, 8°.

ЗВІДОМЛЕННЯ Дирекції 3-літньої поведукац. Торговельної Школи Т-ва „Рідна Школа" у Львові за 1936-7 шкільний рік. Львів 1937. Стор. 24, вел. 8°.

ЗВІДОМЛЕННЯ приватної поведукац. гімназії Т-ва „Рідна Школа" з українською мовою навчання в Тернополі за шкільний рік 1936-37. Тернопіль 1937. Стор. 31. 8°.

ЗВІДОМЛЕННЯ управи приватної поведук. гімназії ім. кн. Володимира Великого Т-ва „Рідна Школа" в Рогатині за шкільний рік 1936-37. Стор. 46 вел. 8°.

ЗВІДОМЛЕННЯ ЦЕНТРОСОЮЗУ, Союзу Кооперативних Союзів, Кооперативи з відповідальністю удільми у Львові з діяльности за 1936 р. Львів 1937. Стор. 40. 4°.

АТЛАНТ ЗЄДИНЕННЯ. Йосиф Велямин Рутський митрополит київський та усієї Руси-України. Ювілейна збірка у тристаліття смерти 1637—1937. Видання „Научного Товарищства богословів української католицької духовної семинарії". Стор. 72, 8°. Зміст: Улина Кравченко: На 300-ліття смерти Митрополита Йосифа Велямина Рутського. — Іван Тетерка, богослов: Митрополит Йосиф Велямин Рутський. — О. крил. Василь Гринюк: Рутський — дороговказ українців-католиків. — Заповіт митр. Рутського (переклад). — Улина Кравченко: Заповіт митр. Й. Рутського (вірш).

УКРАЇНІ. Ювилейна памятка з нагоди 25-літньої праці Василя Сяця для українського музичного мистецтва. Торонто. Стор. 24, 4°.

ХЛОПЦІ-Ж БО ТО, ХЛОПЦІ, ЯК СОКОЛИ! (Співаник). Бібліотека для молоді „Рапок", ч. 6. Львів червень 1937. Видає І. Тиктор. Стор. 32, 16°.

ЖУРНАЛИ.

УКРАЇНСЬКА МУЗИКА, місячник. Р. І., ч. 3. за травень 1937. Зміст: Д-р Ф. Стешко: З історії української музики XVIII стол. — Д-р Е. Цегельський: Музичне життя Праги. — Ев. Чабаненко: Барселюна, Більбао, Овіедо. — Д-р З. Лисько: З музичної термінольогії. — М. Антонович: Недостачі наших хорів. — В. Барвінський, Р. Савицький: Хроніка й рецензії. — З Великої України. — Дописи з краю. — Д-р Е. Цегельський: Музичні події у світі. — Прес. фонд „У. М.".

УКРАЇНСЬКА МУЗИКА. Р. І. Червень 1937. Ч. 4. — Зміст: Д-р Ф. Стешко: З історії української музики XVIII ст. — Д-р В. Витвицький: Музика в програмі Радія. — Д-р Е. Цегельський: Музичне життя Праги. — Д-р В. Витвицький: Ще про українську Фільгармонію. — М. Мариняк: Організація і праця хору. — В. Барвінський, Р. Савицький: Хроніка й рецензії. — З Великої України. — Дописи з краю. — Д-р Е. Цегельський: Музичні події в світі. — Комунікат композиторської секції „Супрому". — Прессовий фонд „У. М.".

СВІТЛО Й ТІНЬ. Р. V, ч. 5 (40) на травень 1937. — Зміст: Степан Гайдучок: Заслужили на згадку. — Г. Шмідт: Вплив виявлення на традицію. — О. Кей: Добра світлина. — С. Крашів: Спеціяльні „вирівнювальні" виявники. — З нашого досвіду. — Що читати? — Новини з фотопромислу. — Українське Фотографічне Т-во в 1936 р.

СОКІЛЬСЬКІ ВІСТИ. Річник X, ч. 6. за червень 1937. Зміст: О. Семків: У Зеленім Свята. — З діяльности українського сокільства за кордоном. — І. Г.: 10% проп. точок. — Зі сокільського життя. — Звідомлення з Заг. Зборів Т-ва Сокіл-Батько. — Сторінка учасників: Славко: ***. — Орест Тор: Урич. — Легенда про тризуб. — Збиточник: Ви не маєте набоїв. — Степан Гасюк: Рідна мова. — С. Гайдучок: 100 століття сокільських видань. — Народні ігри й забави.

ВІСТИ З ЛУГУ. Р. XII. ч. 6 за червень 1937. Зміст: Наше прапорове свято. — 12 літ. — Стрілецька артилерія корпусу київських Січових Стрільців. — З життя Лугової Організації.

УЧИТЕЛЬСЬКИЙ ГОЛОС. Ч. 6, Орган Т-ва „Учительська Громада" в Ужгороді. Річник VIII. 1937. за червень.

УКРАЇНСЬКИЙ ІНВАЛІД, квартальник Українського Товариства Допомоги Інвалідам у Львові. Ч. 1. Р. І. Львів, червень 1937.

ВІДРОДЖЕННЯ. Ілюстрований журнал українського протиалькогольного й протинікотинного руху. Льв-в. Ч. 6. — червень 1937.

ЛИЦАРСТВО ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ. Львів 1937. Р. II., ч. 6-7.

НА СЛІДІ, журнал молоді. Ч. 2. Львів, червень 1937. Рік І.

УКРАЇНСЬКЕ ЮНАЦТВО, журнал української молоді. Червень ч. 6. 1937.

СПОРТ, часопис Українського Спорт. Союзу. Р. П. ч. 8 (23) і 9 (24) з 1. і 15. червня 1937.

ЗМАГ, спортовий тижневик. Львів. Р. І., ч. 17, 18, 19 і 20.

КАМЕНЯРІ. Львів. Р. VI., ч. 12 з 15. червня 1937.

ДЗВІНОЧОК, ч. 60-70 за липень-серпень 1937.

На будову шпиталю

ІМ. МИТРОПОЛ. АНДРЕЯ

Виказ жертв LIV.

Зложили: 268 зол. П.Воєвідкова у виконанні волі мужа бл. п. д-ра Льва; 200 зол. д-р З. Левицький Коршів; 150 зол. д-р К. Воєвідка Станиславів; 65 зол. з продажі календарів „Увія"; по 50 зол.: М. Тимнянів Жабє і Повіт. Виділ Львів, 40 зол. С. У. К. Підгайці, 38 зол. пар. ур. Романів; по 20 зол.: М. Піковська, Я. Маркова, Н. Середна Львів, кооп. „Єдність" Підбірці і „Віра" Руда; по 15 зол.: Адм. „Неділі" і кооп. Городанка; по 10 зол.: о. А. Бачинський Козівка, кооп. Нар. Дім Лісько. О. Добровлянський Отрий, кооп. „Ощадність" Щирець, „Єдність" Реклин і О. Лисяк Львів, 8 зол. пар. ур. Збараж, 6 зол. кооп. „Згода" Чижників; по 5 зол.: о. Бінкевич Радехів, д-р Молодовець, В. Кавуля, Ф. Гальперн і Вільбермин Львів; по 3 зол.: Ю. Мудрак, д-р Карпов, М. Романюк, ф. Газер, ф. Рісман і ф. Гаммер; по 2 зол.: І. Волинів, Р. Колтунюк, д-р Тененбавм, м-р Жизневський, С. Гладишовський, Фах. жін. Школа, „Гром. Голос"; ф. Шерцер, ф. Готліб, ф. Плящтов, ф. Кац Львів; по 1 зол.: Адм. „Свободи", ф. Дунльоп, Т. Моров, д-р Бабій і ф. Самосій Львів.

По 10 чеських кор.: С. Савченко й О. Морос, Ужгород.

На **памятковий лінгва** пложили по 500 зол.: IV. Тов. УКТОДІ, X. Українське Лікарське Т-во Львів і філія Українського Гіг. Т-ва Теребовля VIII; 1000 зол. кооп. „Будучність" Тернопіль IX.

Всім Жертводавцям складає подяку Управа Ліги.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

ШАФКОВІ КУФРИ

нашім, жінки на послугах, коробки на капелюхи та комірці, багажові паски по цінах найнижчих поручає

Робітня ремарсельєрська галантерійна **Н. БАРЕР**

Львів, Сикстуська ч. 2, побіч ф-ми „Селянська"

Всі українці

купують добрий і дешевий товар, як вовни, шовки, полотна і батисти

у фірмі **„МАНУФАКТУРА"** Львів, пл. Кардинала Гульдена ч. 3.

Театри.

Великий Театр.

Четвер 24. VI. год. 8. веч. „Біла Дама"
П'ятниця 25.VI. год. 8. веч. „Біла Дама"

КІНА.

АПОЛЛО: „Місто Анатоль" на основі повісти Бекерманна.
АТЛАНТИК: „А 27" з Маріанною Дорріх.
ВАНДА: „Малий моряк", „Пекло в Китаю".
ГРАЖИНА: „Шепіт кохання", „Кеті і Мабель".
ДНІПРО: „Мій пан чоловік".
КАСІНО: „Дівчина з Пратеру", „Наречена в Відні".
КОЛЕРИЙ: „Під твоїм чаром", „У двадцять чотири години".
МАРУСЯНКА: „Закоханий „дід" „Найкраще подружжя".
МЕТРО: „Регімент фон Нерфен", „Дім-Сінг".
МІРАЖ: „Герой Сєдану".
МУЗА: „Напівтонація", „Герой дня" з Мор. Шевальє.
ПАЛЯС: „Пригажена", „Орднат Михорівський".
ПАНС: неділя.
ПАН: „Генерал Суттер"
РАЙ: „Сем Додсворт".
СВІТ: „Жінки та тореадор" і реяк.
СТИЛЬОН: „Чар молодости" і реяк.
ТОН: „Мотивій вальсь" і додаток.
УТІХА: „Рік 2000" і реяк.
ХІМЕРА: „Так починається кохання".

БЕЗКОНКУРЕНЦІЙНО!
„Charmes" — жакет РЕФОРМИ **3·55**
„Milanes" — тришкі . **1·85**
„ДІМ ВОЛІЧКИ 10.
Львів, Сикстуська 2 (побіч брами)

ФОТОПЛАСТІКОН.
(пл. Марійська 5).
„Неаполь - Капрі - Сорренто - Венеція"

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 24. червня 1937

БЕРЛІН (357) 14.15, 15.00 Розривкова музика, 19.20 Романтична вечірня музика, БРАТИСЛАВА (268) 18.15 Нар. пісні, 19.10 Словацькі нар. пісні, БУДАПЕШТ (550) 12.05, 22.20 Цит. музика, 13.45 Сербська, 18.00 Сальон. музика, ВІДЕНЬ (507) 10.50 Нар. музика, 17.25 Соліст, 17.40 Шопенівський концерт, 21.15 Соло на арфу й оперу, 22.20 Сонати на віол. і форт. - мовь Разумовська, ДАЙТШЛЯНДЛЯНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Нар. пісні Шумана та Брамса-Шльоцера, 19.20 Муж. і жін. хор, 20.10 Вечір. музика, КОШИЦЬ (269) 18.30, 19.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 19.00 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „У країні легенди" ор. Львівська Рада, МІНХЕН (405) 15.00 Кавк. 19.00, 20.00 „Аверль" муз. комедія, 22.20 Концерт солістів, ПРАГА (470) 21.00 Симф. концерт, 22.20 Квінтет ф-моні Брамов, РАДІО ПАРІ (1648) 18.15, 19.30 до 20.30 Сяйв., 16.45, 18.00 Театр Умів., 19.00, 20.00 Форт., 19.45 Сяйвна, 21.00, 22.00 Шопенівський концерт, РІМ (421) 17.15 Танц. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00 Пісня в день св. Івана, 22.00 Симф. концерт.

П'ятниця, 25. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 11.15 Весела мелодія, 17.40 Соната на скрипку та форт. ре-дур Р. Штрауса, 19.00 Розр. музика, 22.45, 23.00 Концерт приємної танцювальної музики, БУДАПЕШТ (550) 17.30 Форт. муз., 19.15 Цит. музика, 20.30 Сальон. музика, ВІДЕНЬ (507) 17.00 Гутірка для дітей, 19.25 Атлетична нар. музика, 22.20 Розр. музика, ДАЙТШЛЯНДЛЯНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.40 Для дітей, 19.00 Танц. музика, форт., 20.10 Орк. концерт, КОШИЦЬ (269) 19.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 19.00 Розр. музика, 21.00 Дует, МІНХЕН (405) 16.15 Весел. мелодії, 20.10, 21.00 Вечір нім. музики, ПРАГА (470) 14.00 Форт., 19.10 Легка музика, 20.40, 21.00 Бетховенська Симфонія ч. 1в, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 17.45, 19.30, 20.30 Сяйв., 16.00 Камер. музика, 19.00 Арфа, 19.45 Форт., 21.00, 22.00 „На паризький лад" муз. вад., РІМ (421) 17.15 Розр. музика, 22.00 Камер. музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 24. червня 1937

6.15 Ранішня пісня, 6.16 Руханка, 6.35 Музика в гр. пл., 7.00 Ранішній дзенник, 7.10 Музика в гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика в гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.08 Полудневий дзенник, 12.15 Невідомі співи, гр. пл., 12.25 Сальон. орк., 13.58 Розр. музика в гр. пл., 14.30 Спортивий порадник, 14.55 Львівська біржа, 15.00 Сен.-Санс і Бер'оз, ів гр. пл., 15.35 Львівські бджучі вістки, 15.45 Господарські вістки, 16.00 Із Європи до Америки через Ірландію, 16.15 Шоп. із Галя і В. Нелех-Надсяцької, муз. хор, 16.45 Вільні і працюючі матері, 17.00 Концерт солістів: скрип. форт., 17.50 Наслідувальні перегони до-вколо Польщі, гутірка, 18.00 Із ост. преторіяних відкрить, 18.05 Сусп. гутірка 18.10 Концерт, 19.30 Загальна сигнальна, 19.40 Програма на завтра, 19.45 Спортові вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Уліси: „Розія" комедія Алексія Ремізова, 19.40 Актуальна гутірка, 19.50 Спортові вістки, 20.00 „Для Іванок і Іванів" доспа 2 тайк. музика, співи, 20.45 Вечірній дзенник, Хлоборобські вістки, 21.45 „Описом пригоди" (III) опов. В. Пруса 22.00 Концерт солістів, форт., Ол. Карпатський баритон, вокал., 22.50 (Останні вістки, огляд преси, метеорольог. комунікат), 23.30 „Ь горі, в горі, любий брате" вед. фейл. Рафрта 23.15 Танц. музика в гр. пл., 24.00—1.00 Орк. концерт.

П'ятниця, 25. червня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.16 Руханка, 6.35 Музика в гр. пл., 7.00 Ранішній дзенник, 7.10 Музика в гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика в гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.08 Полудневий дзенник, 12.15 Нар. пісеньки в гр. пл., 12.20 Комунікат львівської хлоборобської палати, 12.25 Відень. оркестра, 13.35 Розривкова музика в гр. пл. і у перерві о год. 14.05 Гутірка сокола ЮЮ, 14.35 Троки пісні, троки слова 14.56 Львівська біржа, 15.00 Молоді таланти: 10-літня піяністка А. Лавандрідер грає Моцарта Сонату а-дур 15.15 Музика в гр. пл., 15.35 Львівські бджучі вістки, 15.45 Господарські вістки, 16.00 „Дофін" твори Кл. Гріна у вик. молодіжтів, 16.45 Із нафтового басейну: Будучність нафти, 17.00 Музика в гр. пл., 17.15 Трансм. з Познані: Фрагменти із Міжнар. Конгресу Христа Царя, 17.50 Наші дерева „Дуб", 18.00 Туристичний інформатор, 18.05 Малим в гр. пл., 18.15 Конкурсова гутірка, 18.20 Твори Альб. Кетелбі, гр. пп., 18.50 Українські закутки дав. нар. Юрія Петровича, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Вечірні серенади, орк., Бем тевор, 19.50 Спорт. вістки, 20.00 „Вона жінка" фрагм. з оп. Фр. Бенда, с. орк., хор, солісти: у перерві: Вечірній дзенник, Актуальна гутірка, 21.45 „Описом пригоди" оп. В. Пруса (закінчення), 22.00 Танц. музика в гр. пл., 22.50 Останні вістки, огляд преси, метеорольог. вістки, 23.00 Джемпт. солісти, гр. пл. 23.15 Танц. музика, 24.00—1.00 Орк. концерт.

Радіокутик.

ТЕЛЕВІЗІЙНА ПРОГРАМА АНГЛІЙСЬКОЇ РАДІОФОНІЇ

Недавно програма телевізійна англійського радіофонію змінила свій дотичасовий вигляд. Замість звичайних трьох або чотирьох коротких 15—20 хвилинних рамових точок надали були одну цілу. Що тривала 75 хвилин. Проба виявилась вдалою і здобула прихильність в тих, що — в теперішньому стані техніки — фаворизують ревізію програму.

З огляду на зростаюче число телевізорів, висувається питання, як треба складати телевізійні програми, щоб у них завжди помістити програму цілу і різноманітну.

Тепер розглядається питання надавання телевізійних трансмісій з аеропланів і моторівок.

З перше 3 години надано окремі фрагменти, які тепер будуть час до часу повторюватися.

ВЕЛИКИЙ ТЕЛЕВІЗІЙНИЙ ПРОЖЕКТОР В АМЕРИЦІ

Американський інститут Радіових інженірів недавно святкував 25-літні ст. існування. Святкований з цієї нагоди конгрес в Бінгамтоні з цілого світу. Спеціяльне зацікавлення викликала демонстрація великого електронового телевізійного проєктора, який збільшує відбрані образи в 2.000 разів, даючи образ на екрані розмірів 2 м. на 3 м.

При такому побільшенні втрачає деталь не сітка образу, але при достаточній відлегл. від екрану образ робить досконале враження. При розмірах 0.5 на 1.2 м. образ розуміється мають більшу гостроту.

Коли в звичайних телевізійних приймачах кут, під яким дивляться на образ, в дуже великій ролі, — у згаданому проєкторі це є цілком байдуже. Образ має правда дещо зеленкуватий колір, але це безумовно можна буде усунути при дальшому удосконаленні апарату.

Новий телевізійний проєктор більший від нормального кінового проєктора і є складніший.

БІРЖА.

Купно-продажа: Бельги безкг. 89.61 89.70, Долари американські 5.29·50, 5.27·00, долари канад. 5.29·10—5.27·10. Фльорени голл. 291·67—289·93, Франки фр. 27·66—23·57, Франки швайцарські 121·55—120·75, Фунти англ. 26·23—26.07, Гульдени данц. 100·20—99·80, Корони ч. 18·30—17·31, Кор. дан. 117·09—116·55, Кор. норв. 131·73—131·75, Корони шв. 135·23—134·25, Ліри італ. 23·10—22·60, Марки фінлянд. 11·60—11·55, Марки нім. 131·50 — 131·50, Шилінги австр. 98·80—98·50, Гедь Авія 28·10—28·05, Марки нім. срібні 143, 141.

Акції.

Банк Польський 101·00, 100·50, 100·75. Цукор 18·00, Вугель 19·15, Лісьпол 46·00, з тарантовим не платять, 28 без купону. Тенденція сильна.

Папери

3 пол. інвест. 1 ем 65·75, 64·50 серія немол., 3 конверс 39·50, 6 дол. 55·85, купон 25·00, 4 прем дол 31·75, стабіл 170·00, купон 53·00, комсолід. 51·61—52·75, 51·75 і 52·25, дві ост. дрібні.

Збіжжя.

Львів, дня 23 червня 1937.

Жито шт. I.	26·75—27·00
Жито шт. II	26·50—26·75
Гречка на місці	31·00—31·50
Весняки жито	16·75—17·00
Весняки пшениця: грубі	13·50—13·75
Весняки пшеничні середні	13·50—13·25
Весняки пшеничні малі	13·75—16·00

(інші курси незмінені)

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 23 VI н. р. платив своїм доставцям за 1 кг.

1 кг. масла десер.	2·31 зол.
1 кг. масла бочкового	2·40 зол.
експорт вачет	2·40 зол.
молоко	14—15 сот.
яйця	2·75—2·81 зол.

Тенденція сильна на масло і яйця, здержана на молоко

АНТИКВАРНІ

Ул 130 скатальнозавана книжка зол. „Моя Книжечка". Львів, Ватерля 6. Ка... на знижки 1074 3-4

ПАНСІОНИ

ЗДОРОВІ вакації у прегарним гірським дитинці для панночок (10—15 літ) в Шодниці. Материнська опіка. Здоровий харч. Мирослава Підгаєцька в. Татарова, Вілля п. Мостовських 1191 1—3

РІЖНІ

РОБОЧІ УБРАННЯ І ПЛАЩІ найдешевше джерело: Верблян „ПАНАМ", Львів Гетьманська 22, побіч Музею. 1120 2-16

БОН-ТОН вимагає чистої гардероби в пом'ірши із праль. Кулачківського, Львівська 117. 637 3—3

РЕПАРАЦІЯ годинників, прецизійне вимірювання, відмагнетизування — фірма ІОСІФ ВАЖЕВСЬКИЙ, Львів, Академічна 2. (Готель Жорж). З провінції просимо доптом. 1048 7—7

ТАПЧАНИ новозалізні, меблі тапіцерова, ін., ліжка дитячі, матраци, другий вклади порушає найдешевше Ярославська 6 1145 3—6

НАЙКРАЩІ ЖІНОЧІ ПЛАЩІ та костюми з причини кінця сезону продаємо тепер за бемпи ФІРМА ПОСАМЕНТ, Львів Академічна 2 (готель Жорж). 1159 3-3

ЗОЛОТО — срібло — бріллянти — куплю платить найбільше Рудей, Сикстуська 35. 1198 1—6

ОГОЛОШЕННЯ.

ЖВИР, пісок, камінь,
ЦЕМЕНТ, вапно, гіпс,
ПАПА ДАХОВА, смола, асфальт,
ДАХІВКА, цегла, дрени,
МАТЕРІЯЛИ шамотові, 1—1
КАФЛІ, рури бетонові
ІЗОЛЯЦІЯ, мати суфітові,
заправа і т.-н камінний
Terrabona і Terrakko
МАРМУРИ мелені
та ін. буд. матеріяли
ПОРУЧАЄ гуртом і в роздріб „БУДІВЕЦЬ", достава матеріялів будів Львів. Кохановського 12. Телеф 262-27

БРИТВИ

найліпші, гарантовані, світових марок продає по найнижчих цінах оказійно фірма

С. ФЕДЕР

ЛЬВІВ, Сикстуська ч. 7, Коперника ч. 15 а

КІР

Львів, Усійського 6
Тел. 280-88
Станиславів, 3-го Мая 4
ПЛЯНИ
НОШТОРИСИ
БУДОВИ

Ширіть наш часопис!

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти

1 мм. одношпальтової або його місце в рубриці оголошень	зол. 0.35
1 мм. одношпальтової в тексті і вонівах	зол. 0.60
1 мм. одношпальтової на другій сторінці	зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденції по	зол. 0.15
купно продаж. вимін і т. п.	зол. 0.10
шукаючі праці	зол. 0.05

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	зол. 480.—
Остання сторінка 1/2	зол. 250.—
Остання сторінка 1/4	зол. 130.—
Остання сторінка 1/8	зол. 70.—

За редакцію відповідає Олександр Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 137 (14.680). Львів, пятниця 25. червня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячне . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

ІНЦИДЕНТ З КРАКІВСЬКИМ АРХІЄПИСКОПОМ САПІГОЮ.

Вчора згадали ми коротко про інцидент, що під його впливом прем. Складковський подався до димісії. Дещо світла на цю справу кидає комунікат комітету вшанування памяти марш. Пілсудського, що його оголосив ПАТ:

„17. ц. м. — стверджує комунікат — краківський архиепископ Сапіга вислав до виконавчого виділу комітету вшанування памяти марш. Пілсудського письмо з повідомленням, що він рішив перенести домовину з тілом марш. Пілсудського з криптн св. Леонарда до криптн під вежею срібних дзвонів.

Виконавчий виділ комітету, діставши це письмо, звернувся до арх. Сапіги з проханням не робити цього, бо саркофаг під вежею срібних дзвонів ще не викінчений, тому прийшлось би переносити домовину кілька разів.

На письмо вик. виділу комітету, арх. Сапіга відповів листом з 20. ц. м., що не змінить своєї постанови у справі перенесення домовини марш. Пілсудського.

З огляду на те виконавчий виділ комітету звернувся до президента держави, який погодився з думкою виділу і написав листа до арх. Сапіги, прохаючи залишити домовину марш. Пілсудського у криптн св. Леонарда, але арх. Сапіга відмовив.

У звязку з цією подією й неможністю вплинути якнебудь на рішення арх. Сапіги, виділ стверджує з усією повагою і притиском, що відповідальність за перенесення тлінних останків марш. Пілсудського паде виключно на арх. Сапігу та подає це до публичного відома.

Краківський консистор заявив, що арх. Сапіга брав лише під увагу, що криптa св. Леонарда вогка і що тіло марш. Пілсудського там добре не законсервується. Це вияснення не успокоїло польської публичної опінії — треба рахуватися з можливістю уступлення арх. Сапіги та інших ускладнень.

Німецькі сили на еспанських водах.

Вчора вечором появилась урядова вістка, що панцирник „Граф Шпе" відплив до Еспанії, „щоби боронити німецькі інтереси".

Крім того є в Еспанії ще один німецький панцирник: „Адміраль Шер", 4 кружляки, 9 контрторпедовців, 4 підводні судна та чимало рибацьких суден, спеціяльно приготованих до контрольної служби.

Німецька ескадра причалила до пристані Лягос.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ НЕ ВИСТУПЛЯТЬ ПРОТИ НІМЕЧЧИНИ Й ІТАЛІЇ.

Вашингтонський департамент заявив, що становище уряду не зміниться, він не пристосує закону про невтральність до ніяких інших держав за винятком обох еспанських воюючих сторін. Закону про невтральність не пристосують до Німеччини ані до Італії, бо ці дві держави не інтервеніюють в Еспанії. Факт, що Італія й Німеччина залишаються в комітеті неінтервенції, зробив добре враження в Америці

Напад на палату бельгійського короля.

ГРІЗНІ ЗАВОРУШЕННЯ У БРЮССЕЛІ.

Бельгійський парлямент ухвалив недавно амнестію для т. зв. фламандських активістів, що підчас німецької окупації 1914—18. рр. під німецьким впливом змагали до того, щоби відірвати Фляндрію від Бельгії. Бельгійські бувші комбатанти уладили вчора (середа) по полудні у Брюсселі велику маніфестацію, протестуючи проти амнестії. Маніфестація у формі „походу на Брюссель" стала грізною, населення Брюсселі з великою симпатією витало тисячі комбатантів, що несли транспаренти з написами: „Бельгія з бельгійцями", „Смерть зрадникам" і т. п. Комбатанти проломили поліційно-жандармський кордон, що боронив доступу до парляменту і королівської палати. Жандарми шаржували юрбу, але безуспішно. Комбатанти вдерлися до королівської палати, домагаючись авдієнції у короля, що їх принив. (Згідно з іншою версією вийшов великий маршал двору і заявив, що король виїхав над море). Делегація заждала, щоби король розвязав парлямент і дав димісію Ван Зеляндові. Опісля делегація комбатантів покинула палату і вернулася до походу.

Підчас сутичок з б. комбатантами, в яких брала участь також пожежна сторожа, ранено кількох жандармів та кілька цивільних осіб.

ВАН ЗЕЛЯНД У РУЗВЕЛЬТА.

Бельгійський премієр Ван Зелянд приїхав вчора пополудні до „білого дому", де принявший його през. Рузвельт, що вечором видав у честь Ван Зелянда бенкет.

ДАЛЬШИЙ ФЕРМЕНТ СЕРЕД „РЕКСИСТІВ".

Як подає брюссельська преса, сен. полк. Вінерон відмовився дальше повнити обовязки шефа гвардії рексистів.

Криваві страйкові заворушення.

Райтер подає, що у Порт Еспань на острові Тринідад (коло Південної Америки) дійшло до страйкових заворушень, в яких

убито 14 осіб і ранено 44.

Страйк обняв більшу частину цукрових плянтацій та копалень нафти. Провідники страйкарів не хотять переговорювати з працедавцями і не приймають посередництва.

Ладу береже кольоніяльна піхота і залога кружляка „Аякс". Другий кружляк має нині причалити.

У ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

10.000 робітників у Ворреи почало страйк на протест проти постанови трибуналу, зверненої проти страйку. Провідники страйку сподівалися, що вчора до вечора застрайкують робітники 20-х фабрик, тимчасом унерухомлено лише 5 фабрик.

Присилайте передплату!

ВОЛОДИМИР БІРЧАК:

Золота скрипка

Нова збірка оповідань відомого письменника

Обсервація, нові теми,
гумор і дотеп

Можна дістати в Адміністрації „Діла"
Ціна 2 зол., поштова пересилка 30 сот.

„МАЛА МАТУРА".

Львів, 24 червня 1937.

Ніде правди діти: про останні кінцеві іспити в чотирорічних гімназіях, т. зв. малі матури, писати спокійно навіть сьогодні важко. Хоч минає вже два, а то й більше тижнів від часу, коли ці матури покінчилися, то проте годі найти розумне оправдання, чому саме їх переведено так, як їх переведено. Не погоджуюся з автором статті „Отверто і ясно" в „Ділі" з 16. червня ц. р., щоб вістря цих іспитів було політичне. Не погоджуюся тому, бо не можу — на холодну — припустити, щоб шкільні рішальні чинники хапались уже аж таких засобів у своїй національно-шкільній політиці, як трагічні експерименти над дітьми. Уважаю „малі матури" просто трагічною помилкою, яку винотили при своїх зелених столиках шкільні бюрократи, що про справжнє шкільне життя не мають зеленого поняття. Цю помилку можна було зробити лише в ненормальних умовинах плавкости і хаосу, в якому сьогодні шкільництво в Польщі опинилося. І справді. Коли до сьогодні родичам не відомо, про що їх діти будуть учитися в ліцеях уже після ферій, коли в справі ліцеальних програм відбувалася щойно 18. травня ц. р. конференція делегатів програмового виділу Міністерства Освіти з делегатами польського Товариства Учителів Середніх і Вищих Шкіл, коли міністерство оголосило в Деннику Львівської Шкільної Кураторії з початком квітня, що у Львові буде державна коедукаційна Педагогія і це оголошення (щодо коедукації відкликало внутрішнім розпорядком у першій половині червня ц. р., себто після того, коли вже сотні дівчат внесли прохання в справі приняття до Педагогії, коли перша відомість про регулямін „малих матур" дійшла до шкіл з початком квітня і термін письменних іспитів, себто іспитів, що **в такому виді відбуваються уперше, від коли взагалі існує середня школа на наших землях і в Польщі**, назначують приблизно в місяць (24. травня) потім — то, здається, можливість такого винаходу, яким є „малі матури", не треба аж пояснювати політичними моментами. Це щось більше як абсурд — це трагічна помилка.

В Міністерстві Освіти ще кілька місяців тому не було устійнено, чим, яким зовнішнім актом має покінчитися теперішня чотирорічна гімназія. Розважувано різні можливости. Між іншими найповажніше розважувано проєкт лише якогось кінцевого попису. І тому є підстава твердити, що регулямін „малих матур" заскочив усіх. Він у засаді без порівнання гостріший від регуляміну „великих" матур. Кожний батько, кожний педагог не може найти просто слів обурення, як міг найтися „педагог", який міг щось таке видумати. Для дітей у віці дозрівання, психічного перевразливення, незвичайної фізичної абсорбції і невидержливости, душевного перечулення, в добі, де навіть легкі зовнішні потрясення чи настрої можуть викликати катастрофу у дитини, себто просто знівечення цілої її будуччини, — для таких дітей призначувати регулямін гостріший від регуляміну для молоді, що вже перебула свій час пертурбацій — це педагогічне чудовище, що його не знає історія

педагогії. Одинадцять предметів при „малій матурі", коли навіть матура для екстерністів знає їх лише 8, а давніша „велика" матура допускала, при можливости звільнень, лише 2, 3, а то й один предмет! До устних іспитів „малої матури" не допускають тоді, коли при письмовій була лише одна недостаточна нота, лише з одного предмету, а саме з польської мови або лише з української мови (в українських гімназіях)! Тимчасом при письмовій „великій" матурі можна було мати дві ноти „недостаточні", в тому і з польської і з української задачі, і все таки можна було дійти до устного іспиту зрілости! Свідоцтво зрілости можна було при „великій" матурі дістати навіть з недостаточною нотою з одного предмету (при деяких умовинах), зате при „малій матурі" це виключене! Навіть в університеті, при магістерських іспитах, розкладають теж 11 предметів на роки, а тут дитина, в найнебезпечнішій добі свого життя, мусіла здавати теж 11 предметів одної днини!

Практика довела цей і без того абсурдально-гострий регулямін просто до меж, де кінчається всякий глузд. Знаємо випадок, де одну дитину підлягали впродовж чотирьох годин (!) тортурам устного іспиту, замість, як це передбачує регулямін, двох і пів години! Підкреслюємо: в тому випадку питали лише одну дитину, бо предсідник не призначив другого учня для зміни. На практиці, в українських матурах, § 8 регулямину виглядав на кпини. Цей § каже: „Ухвали екзаминаційної комісії западають звичайною більшістю голосів приявних членів, упрівнених до голосування в даній справі. При рівности голосів рішає предсідник." Тимчасом предсідники ніде не допускали до голосування! Регулямін „малих матур" каже, що іспит не повинен „обмежувітися до памятевої репродукції та до обговорювання подробиць". На ділі всюди питали переважно лише подробиці. Вимагали знання змісту читанок від I—IV. кляси, хоч не всі читанки були перероблені, питали лектури з усіх кляс, історію старовинну, середньовічну і новітню, так само питання з фізики, хемії, географії і біольогії були стисло памятеві. Тимчасом серед ненормальних умовин, у яких жила середня школа, не було часу повторити матеріялу з I. і II. кляси, не було часу навіть вичерпати того, який був призначений на IV. клясу. Адже „мала матура" почалася цього року майже на півтора місяця перед звичайним покінченням шкільного року. Додаймо, що деякі школи мали напр. на науку про сучасну Польщу (в тому цілий устрій Польщі!) не цілі два місяці. Так підручник до цього предмету має 180 сторінок! Та проте питання з цього предмету не були легкі. Як вам, шан. читачі, подобаються напр. питання: „Що таке конституція?"; „Що розумієте під словом: „стани"?"; „Що таке Ліга Народів?" Або напр. теми задач: „Na podstawie poznanych dzieł i czytanek wykazać, jakie hasła głosili pisarze z epoki pozytywizmu". Або: „Społeczeństwo polskie w XVIII. w." Або українською: „Ідеал людини в творах І. Франка." Математична тема доводила (пригадаймо атмосферу іспиту, де діти незвичні до холодної науки) до нерозв'язального рівнання 4-го, чи пак третього ступня. Щоб у цьому не заплутатися і дійти до нормальної розв'язки, треба було відразу вжити, як кажуть учні, „фінти", доступної для добре вправлених головачів. Не забуваймо, що того всього вимагали від 16-літніх недолітків, яких чотири роки не вчили, лише робили над ними досліди, — робила шкільна реформа і шкільні програми, — з якими згоди безліч часу, особливо в українських гімназіях, де досі нема всіх не то підручників для нових гімназій, але навіть програм, де молодь згідно з новим „духом" середньої школи більше резонувала й оглядала, більше слухала, а найменше вчилася, себто добуте знання в памяті утревалювала. Ось до так підготованої молоді, яка до того не здавала собі справи з поваги і значіння іспитів, бо це є до чих з природи річи ні психічно, ні фізіольогічно здібна — пристосовано найгострішій іспитовий регулямін, який, мабуть, може шкільна практика. Хто відповість за ті потрясення, заломання, розчарування, зневіру до школи, що їх перекинули сотні наших дітей, їхніх родичів, громади та учительів? Кому потрібно було розбурхувати до глибин і без того трагічний український шкільний відтинок?

Не дивниця, що вислід іспитів був фатальний. В одній українській приватній гімназії на 21 допущених до матури здало 7, у другій теж на 21 — 8, у третій на 22 здало 7. Та були наші гімназії, де на 14 допущених здало 7, або на 16 здало 11. В одній львівській польській гімназії здало 5 на 21 допущених, а в одній на провінції на 20 допущених до матури уже при письмовій упало 12. Безперечно, ці жахливі вислідн б'ють передовсім у саму систему навчання нових гімназій і в систему „малих матур", які зовсім не відповідає програмі навчання поміх гімназій. Вони зовсім інакше стараються збудити зацікавлення і вщіплювати знання у молодь, ніж це робили давніші старі гімназії. У світлі сказаного „мала матура" — це якась страхітлива „елефантіязіс" старої „великої" матури. Всі недостачі колишньої „великої", все те, що в ній сварилося зі засадами гуманности (не кажу не педагогіки!), те, що психольогія дитини поборювала й осудила, все те в „малій", отже „модерній" матурі виросло до велитенських розмірів... карикатури. Колишню охрестили згірдливим словом „Eselsbrücke". Почекаймо, яку назву дістане теперішня. Ця назва напевно не принесе лаврів тим, що „малу матуру" видумали...

Поруч тих, так би мовити, педагогічно космополітичних наслідків, які б'ють однаково в польську й українську молодь, є ще й специфічні наслідки „малих матур", які українське громадянство мусить якнайгостріше поборювати. Маю на думці те, що „малі матури" відбуваються в чужому середовищі (переважно в польських державних гімназіях) і що дітей питають переважно чужі вчителі. Звичайно чужі гімназії і чужі директори — це на провінції конкуренційні школи для українських приватних. Знаємо випадки, де в комісіях були всі до одного (навіть катехит!) чужі екзаміватори. Не протестуємо проти контролі Кураторії. Але протестуємо проти „опіки", яка з природи річи не може в ніякому разі бути обективна, протестуємо проти того, щоб наші діти підлягали ще дальшим непотрібним тортурам, які кожна дитина відчуває, коли в чужому середовищі має перед собою чужого, незнаного їй екзаміватора. Досить уже експериментів шкільної „реформи", досить незрозумілого для нікого батька і педагога ригоризму регуляміну „малих матур".

Кінець травня і початок червня 1937 р. матиме свою сторінку в історії українського приватного шкільництва. Мусимо змагати з усіх сил, щоб вона не була трагічна ані для цього шкільництва ані для молоді. Маємо відомости з деяких гімназій про гідну і достойну (по-над вік!) поведінку нашої молоді і ці відомости викликують у нас бадьору віру, що українська молодь лихоліття „малих матур" перебуде. Зате поведінка родичів викликує занепокоєння. Зневіра у школу на місці, чи пошуканки іншої лише поглиблюють витворений прикрий стан. Коли сьогодніший наше положення вимагає жертви і на цьому відтинку, то обовязком родичів цю жертву принести: дітей зі шкіл не забирати і ліцеї відчинити за всяку ціну там, де є на них концесії.

В. Кузьмович.

СОЮЗНИКИ З ОБІЦЯНКАМИ ТА ЗАЯВАМИ.

Знов наради Малої Антанти.

Букарешт, 20. червня.

Представники малоантантських держав стрічаються часто; задля потреби взаємно провірити, чи виконані союзницькі зобовязання або для вдоволення себе все новими формулами збірної безпеки.

В цьому змисті можна відзначити останні відвідини чеського премієра у Букарешті. Ці відвідини припали якнайгірше у відповідну пору, бо цінність та поміч чеської союзниці значно потерпіла, не так через постійні невдачі чеських політичних та економічних претенсій в середущій Европі, як через занепад тої видутої велич. військової союзниці та її покровительки — Совітської Росії. І тому скромне принятя, яке приготовив румунський уряд Годжі — його не заскочило. Навпаки, чеський премієр удавав всюди безмежного оптиміста, навіть там, де виривали старі та нові недомагання чеських закордонних представників.

Передовсім треба було направити те прикре вражіння, яке залишив по собі п. Шеба, колишній чеський посол у Букарешті. Як відомо Шеба вславився своєю діяльністю в користь Совітів та спричинив румунському урядові неодну неприємність — а своєму особистому приятелеві Титулескові майже унеможливив дальшу політичну карієру в краю. Він виявив у своїм „історичнім говорі" до того часу затаєний проект військового договору: Франція — Чехословаччина — Румунія — Сов. Росія.

Ледви відкликали п. Шебу до Праги, трапився знову подібний випадок. Один п. Фіяла, представник фабрик Шкоди у Букарешті зробив „тактичні похибки", і викликав обурення не тільки уряду, але й опозиційних кол. В останньому часі перевів румунський уряд ріжні замовлення військового матеріялу. І при тій нагоді користувався не тільки чеськими офертами (Шкоди), але й французькими, польськими та ін.

Це невдоволило Фіяту тим більше, що він бачив, як румунський военний промисл уцивілізовується від Чехословаччини. І на такім тлі виросло — скажім — „мале непорозуміння", яке п. Годжа мав полагодити. Але чеський премієр бував у Букарешті не тільки задля направи того злого чеського імени, яке не вміли піднести ні Шеба ні Фіяла — а приїхав сюди, аби на місці оцінити значіння тих частих польсько-румунських стріч.

Чеський уряд мав уже раз прикру несподіванку: нагле італьо-мадярсько-югославянське порозуміння. А тепер боїться другої такої.

Коли Югославія самочинно порозумілася із своїми давніми ворогами-ревізіоністами, то й Румунія виявляла в останньому році забагато демонстративних стріч, які певно не захоплювали Прагу. Побоювання чеського уряду зрозумілі — коли брати на увагу виключну ставку чеських політиків на ославлений договір із Совітами та незглибну грошеву допомогу Франції.

І цей незавидний стан закордонної чеської політики відбивався і на останніх нарадах у Букарешті. Ліберальний уряд п. Татареска, не вийшов у нові, Прагою вимірені, зобовязання військового та економічного характеру. Коли під цим оглядом не здійснилися надії Годжі — то все ж цей оптиміям не змінився і залишив їх здійсненим майбутньому урядові.

Надії чеського уряду звернені на найбільшу опозиційну румунську партію: націонал-християнів та на „досі ще не розброєного Титулеска". Аби виявити свою вдячність тому, що вміє створити „великий пакт Сходу" — проголошено Титулеска почесним доктором брат славського університету.

Надіями на кращу будучність та урадовими запевненнями Антонеска, „що закордонна політика залишилася назавжди на тих самих основах" — з такими трофеями вибрався Годжа на Дунай на прогульку. Супроводжали його стрінані господар. пп. Татареску та Антонеску, а потім стрінулись вони із п. Стоядиновичем.

Ця стріча „на тихому Дунаю" мала символічне значіння, бо відбулася на сербському березі, у м. Кладові, де саме зачато будову мосту, що лучитиме Югославію з Румунією.

Така символіка очевидно потрібна там, де не дописує дійсність.

Бо із т. зв. пляну Годжі, „економічної співпраці придунайських держав" досі не видно хочби одноразової теоретичної підготови. Не дивно, бо й напрямні економіки малоантантських держав були досі все лише розбіжні.

Побут Шахта у Білгороді і заповіджена візита Кота у Букарешті вистачають, щоб доповнити образ безвиглядних заходів Праги „порозумітись економічно" з Віднем та Будапештом. Розбіжність навіть чисто економічних інтересів занадто вина, аби її закрити хочби узгідненими заявами. Очевидно, в цій частині Східної Европи вміло попрацювали висланники Німеччини та Італії.

Обличчя давнього „вільного поля", де рішав французький капітал тепер змінилось. Югославія відстала перша; придобрила собі своїх „відвічних" ворогів, чи то військовим договором (Італія), чи митним союзом (Болгарія) чи торговельним порозумінням (Мадярщина). В Югославії залишився тільки один досі невиначений болюк: Хорватія. Зате Чехословаччина не тільки не здійснила за 15 літ проголошеної невдячної „автономії, але ще менше може почванитись успіхами наверху, в неї панує постійно „німецько-мадярсько-польська загроза".

Сталось так, що чехи є у цю пору не тільки нерівним, але й невигідним контрагентом. Це горкалось би передовсім Румунії, якій чеська зрікязь не виключає аби хоч частинно закрити нарево мадярського ревізіонізму. Зате та приязнь уже нераз зіпсула нагоду до порозуміння Румунії та Італією, Німеччиною та Польщею. Ще

й нині жаліються провідні румунські політики що їх уряди не вуміли завчасу унезалежнитись від докучливих впливів „чеської анекси французького капіталу". Навпаки ті уряди прийняли в заміну такий дарунок сумнівної вартости як союз із Совітами!

„Румунія — нарікають ті критики — в порівнанні до обидвох своїх союзниць залишилася завсіди единою правовірною союзницею, бо занадто шанувала фіктивні зобовязання, яких інші оминали".

І мабуть через оцю прямолінійність, Румунія втратила можливість використати далекосяглі звязки з Італією (виступ Тітулеска на одній нараді у справі абісинських санкцій) та рідку нагоду масового вивозу фопи для армії ґен. Франка. Чи дотримає румунський уряд своєї вихваленої прямолінійности супроти Німеччини — не знати.

Покищо заявлено в офіціяльній відозві, виданій по відвідинах Годжі, що „всі три представники Малого Порозуміння були однозгідні у всіх заторкнених справах".

В якій мірі це так, про це знає найліпше сам п. Годжа.

др-оч.

ПОВАЖНА НАЦІОНАЛЬНА УСТАНОВА.

(„ВЗАІМНА ПОМІЧ УКРАЇНСЬКОГО ВЧИТЕЛЬСТВА".)

Професійна організація нашого народнього вчительства є остільки реальною і позитивною позицією в загальному білянсі наших національно-організаційних досягнень, що її не можна переочувати та промовчувати в загальному підрахунку національних конструктивних сил.

У дні 26. червня ц. р. (в суботу) має відбутися XXXII-ий Звичайний Загальний Збір відпоручників і членів цього Товариства. Появилося вже друковане звідомлення організації в 1936. році*) та окремо ще додаткові пояснення до цього звідомлення**).

В останьому році настало в цьому Т-ві роздвоєння поглядів між членами на господарку майном, внутрішню організацію адміністрації та персональний склад завідуючих органів. На цій темі відбувалася досить жива, подекуди навіть прикра вимінa поглядів між двома гуртами членів. Дискусія ця відбилася навіть деяким відгомоном і на сторінках нашої політичної преси.

Ми не входимо на цьому місці в оцінку ріжниць поглядів. Уважаємо, що члени зможуть самі розвязати справу на своєму Загальному Зборі. З журналістичного обовязку поінформуємо громадянство про успіхи діяльности цієї організації, бо змагання її реальні, а досягнення конкретні й позитивні.

Ціль ВПУВ обєднувати українське народне вчительство в Польщі для взаїмної матеріяльної, духової та моральної допомоги.

До управнених органів Т-ва належить: Заг. Збір, Гол. Управа та її Дирекція, Гол. Контрольна Комісія, Гол. Мировий Суд та Управи й Контрольні Комісії Відділів. Як дорадчо-консультивні органи при Гол. Управі працювали дві комісії: комісія допомог на закладання варстатів праці та редакційна комісія.

По минулорічному Загальному Зборі перевела Гол. Управа необхідні зміни в дотеперішньому складі Дирекції та поповнила й усправнила працю канцелярійного персоналу. Зміни ці впливали позитивно на якість і скількість організаційної праці Т-ва.

Діяльність ВПУВ в 1936. році охоплювала пять ділянок: I. організаційну, II. харитативну, III. господарську, IV. правну пораду й оборону, V. культурно-освітню.

I) В дні 31. грудня 1936. року мало Т-во 1.935 членів, а саме 1918 звичайних, 4 надзвичайних і 14 спомагаючих. Вчислено тут тільки тих, що в дні 31. XII. 1936. не залягали з вплатами членських вкладок довше ніж 3 місяці. Якщо до цього числа додати коло 150 членів, що можуть кожної хвилини поповнити свої членські вкладки і стати повноправними статутовими членами та 127 членів, що прибули організації в часі від 1. січня по 31. травня ц. р., то можна сміло прийняти, що Т-во має нині 2.212 членів. Ці члени зорганізовані в 39 відділах. На Волині мало Т-во 12 членів, у західних повітах держави 189.

II) Харитативна діяльність Т-ва висловлювалася в чотирьох фондах, постійних та одноразових допомог, посмертних допомог, допомог на закладання варстатів праці та стипендійних допомог; і в двох установах: мешкальнім приюті у Львові та випочинковій оселі у Ворохті. Сюди прибула ще в 1937. р. лічнича оселя в Черчі.

На рахунок постійних та одноразових допомог вплинуло в 1936. р. 6.006 зол., виплачено 9.862 зол. На рахунок посмертних допомог вплинуло 27.978 зол., виплачено 19.475.60 зол. На рахунок допомог на закладання варстатів праці вплинуло 14,757.60 зол., видано 12.100 зол. Кожний фонд має свій запас. У випадку, коли Т-во мусіло вичерпати повний запас котрогось фонду, тоді Гол. Управа признавала або окрему дотацію якомусь фондові, або припиновала зовсім діяльність даного фонду. Зі стипендійного фонду, що мав у 1935. р. 10.947.50 зол., виплатило Т-во 570 зол. стипендійних допомог.

Для повноти образу діяльности окремих фондів можна завважити, що на рахунок фонду посмертних допомог за ввесь час його істнування (від 1. січня 1928. до 31. грудня 1936. р.) вплинуло безпосередньо й посередньо готівки 349.387.20 зол., а видатковано з цього фонду 285.190.67 зол. Отже цей фонд має майна 64.196.50 зол.

На рахунок фонду варстатів праці від 1934. р. по 31. грудня 1936. вплинуло безпосередньо і посередньо 31.787.82 зол., видатковано дотепер з цього фонду 28.255.50 зол. Майно цього фонду є 27.679.22 зол.

З мічлїгового приюту у Львові, з випочинкової оселі у Ворохті та лічничої оселі в Черчі користають члени Т-ва за дуже низькими оплатами.

III) До господарських надбань організації належать нерухомости: дві каменици у Львові та дві оселі: випочинкова у Ворохті та лічнича в Черчі. Білянсова вартість нерухомостей Т-ва висловлюється цифрою 214.051.91 зол. Чисте майно 189.664.68 зол. Оборотовий рахунок організації за звітовий 1936 рік висловлюється по стороні прибутків і видатків цифрою 348.476.78 зол.

IV. Правна порада й оборона охоплювала в 1936. р. такі справи: 1) перенесення, 2) дисциплінарні розправи, 3) перенесення на емеритуру, 4) покликання перед лікарські комісії, 5) злука розділених службово подруж., 6) втрати управительства, 7) звільнення зі служби, 8) учительські посади, 9) службові аванси, 10) мешканеві додатки, 11) відклики до вищих інстанцій, 12) кошти перенесень і службових поїздок, 13) зміни службового місця, 14) додатки за управительство, 15) вдовині пенсії, 16) сирітські ренти, 17) посмертний квартал, 18)

*) „Учительське Слово", Рік XXV, Львів, травень 1937, ч. 5.

**) „Учительське Слово", рік XXV, Львів, червень; 1937. ч. 6.

ЕВГЕН ГЕЛТОЙ. 9

СПАДЩИНА.

(Докінчення.)

По цих словах стрийко звернувся до мене з проханням, щоб я приніс йому вечірні газети, де появилося оголошення. Думаю, що хотів тільки, щоб я віддалився, бо, коли я вернувся з газетами, доктора Морріса я вже не застав, але стрийко був у доброму настрою і тихо усміхався.

— Шукай пса, — говорив мабуть сам до себе, — шукай і діямантів!

Побачивши мене зразу споважнів.

— Сідай! — сказав тихо. — Мушу подати тобі кілька вияснень...

Я з цікавости трохи не згорів. Я сів і терпеливо чекав, коли стрийко Бенні пічне. Аж за хвилину почав:

— Цей осел Морріс виплескав, що ми вкрали діямянти. Не попробую оправдуватися, бо ви й так не вмієте зрозуміти, навіть ані ти, хоча маєш більше розуму в пяті, ніж твої други в голові. Даремне я тобі пояснював би, що не сміємо европейським мірилом міряти те, що діється в Азії. Ти не зможеш зрозуміти, що те, що ми зробили, було скоріше геройство, ніж крадіж, це була перемога відваги, терпеливости та хитрости над боязливістю та глупотою. Десять років ми приготовлялися на цей великий чин і виконали ми його без того, щоб ми скривдили когось на волосочок на голові. Раджа аж по півроці замітив, що діямантів нема. Тоді почалось переслідування, але було вже запізно. Ми поплили до Европи. І колиб той Соломонів осел — Морріс — заволоділся був тим, що дістав, ми могли би були тепер у спокою та мирі уживати овочів своєї сміливої праці...

Стрийко Бенні замовк, а я зразу поспішив спитатись:

— Стрийку! Цієї спадщини ми не могли б і так прияти і тому найрозумніше буде, якби ви тих пять діямантів дали докторові і...

Але стрийко перервав. — Так я собі думав! Ви досить глупі! Зле виховання, відраза до „практичного життя"... Нехай! ваша шкода, не моя. Щодо діямантів, то це вже залиши мені. Двацять діямантів — моїх, я нікому їх не дам, ані докторові Моррісові, ані індійцям, яким він мабуть наговорив, що я узяв собі все те, що вкрадено.

Стрийко усміхнувся. — В Азії та в Африці нема нічого особливого, коли чоловік не закопує в землю самоцвітів, але дає їх проковтувати звірятам — струсам і верблюдам.

— Джессі! — вирвалось мені з уст.

— Так, Джессі, — потвердив стрийко Бенні. — Ми порозумілися з доктором Моррісом, що дамо проковтнути діямянти Джессі. Приготовили ми щось подібне до кульок із мяса, вложили до кожної кульки по одному каменеві, разом тридцять таких кульок. Коли я підробляв імітації, які ми дали вложити до раджової скарбниці замість правдивих діямантів, я приготовив з кожного каменя по два кусники. Але про це доктор Морріс не знав і я дав Джессі проковтнути імітації, а не правдиві діямянти...

— Отже ті діямянти, що ви нам показували...

— Всі були фальшиві, мій сину! Правдиві діямянти я залишив в Америці в безпечному місці. Туди тепер понесу і ці...

По цих словах витягнув стрийко відомий уже капшук та розгорнув його. В ньому заграло всіми дуговими барвами десять чудових діямантів.

— Діямянти доктора Морріса — сказав стрийко з свіжим гумором. — Чи не казав я тобі, що цей чоловік з курячим мізком? Він дав проковтнути Джессі правдиві діямянти! тієї ночі, коли я застрілив нещасну собаку, я дозволив собі вимінятн правдиві діямянти на фальшиві. А тепер доктор Морріс боязко сторожить їх... Але скажи мені зі щирого серця, чи цей злодюга не заслуговує на таку науку?

Нехотячи я мусів притакнути стрийкові. Не таюся, що я зі зливуванням глядів на цього рухливого злодюгу, що все-ж був для мене симпатичний.

— Тепер я скінчив грати свою комедію, — сказав стрийко. — Не гнівайтеся на мене за неприємність, яку я вам спричинив. За пять хвилин буду вже далеко. З ніким не прощаюсь, хіба з тобою. Супроводиш мене, підемо тільки так легко, без усяких пакунків, неначеб ми хотіли трохи перейтися. Візьми собі капелюх, а по дорозі скажу тобі те, що треба...

Пять хвилин пізніше ми йшли до Пешту. Настрій стрийко був незвичайний.

— Доктор Морріс прийде до вас — сказав весело — або сам або у товаристві індійців. Скажеш йому, що я пішов на поліцію спитати чи не знайшли Джіммі. Опісля скажеш, що шкода, що я кудись пішов, бо тимчасом знайшовся Джіммі. Пів години по моїм відході привів його поліцай. Пса знайдеш у моїй кімнаті,... завтра буде вже по нім. Доктор Морріс схоче пса взяти з собою, ніби-то треба його лікувати. Отже, нехай собі його відбере. Не протився цьому! В шлунку пса він знайде фаль-

новички і заочні, 19) платні, емеритури, 20) зачислення літ служби і 21) інші справи.

Незалежно від постійного референта Т-ва працювала в цій ділянці також наша УПР, що часто інтервенювала в різних органів влади, вносила інтерпеляції, заголошувала відповідні законопроекти, виголошувала промови в соймі і сенаті.

V) Культурно-освітня ділянка праці Т-ва виходила часто поза вузькі межі професійних зацікавлень самого тільки вчительства та мала часто ширший національний характер.

Ця ділянка праці Т-ва мала різні форми, як у централі, так і на місцях. У централі організації треба згадати: а) видавництва, б.) Центральну Педагогічну Бібліотеку, в.) Архів, г) Педагогічний Музей і Педагогічну Порадню. У відділах Т-ва репрезентували цю працю бібліотеки, відчити і реферати на педагогічно-виховні теми.

Товариство в міру своєї спроможности підмагало інші педагогічні видавництва, що їх ведуть інші культурно-освітні установи. В 1936. р. признала ВПУВ „Рідній Школі" 500 зол. на видання пропамятної книги Першого Українського Педагогічного Зїзду, 580 зол. на видання букваря, на видання історії української літератури 380 зол., і Повітовому Союзові Кружків Р. Ш. у Львові на його виховну діяльність 200 зол. та багато інших допомог на національно-культурні цілі.

З власних видавництв Т-ва слід згадати: а) „Учительське Слово", професійний місячник, б) „Методику і шкільну практику", місячний додаток до „Учительського Слова", в) „Шлях виховання і навчання" — одинокий на заселених українських землях по цей бік Збруча місячник, присвячений теорії виховання і споріднених дисциплінам. В 1936. р. започатковано ще третє періодичне педагогічне видавництво „Педагогічно-Методичну Бібліотеку". Це, як дотепер, передруки важніших нарисів або з „Методики і шкільної практики", або зі „Шляху виховання і навчання". В 1936. вийшли такі книжки: „Діти говорять", „Школа Успенського Братства у Львові", „Поміж сімнадцять і двадцять"; тепер є в друку: „Письмені вправи в народній школі" та „Історія освіти на Україні".

Цей коротенький огляд праці ВПУВ переконує нас наглядно, що це Т-во не є лише вузько-професійною організацією вчительства, але намагається охоплювати ширші ділянки національно-суспільної та культурної праці, що лежать у її статутових та ідеольогічних компетенціях. Цей огляд повинен також розвіяти поширені погляди про те, що ВПУВ стала, мовляв, засібним крамарем і дбає тільки про матеріяльні потреби своїх членів.

При зовсім несприятливих зовнішніх умовинах, при різних невдачах чи звичайних недоглядах, ВПУВ розвивається все таки дальше. Віримо ,що вона ще довго попрацює на загальну користь українського вчительства та посередньо й народу.

У ЦАРСТВІ СТАЛІНА.

ЛЮДИ, ЩО НЕ ХОТЯТЬ СТРИГТИСЯ — ЦЕ ТРОЦЬКИСТИ...

В одній совітській фабриці у Керчі (Крим) арештували заступника директора Прохорова під закидом „троцькізму". Прохоров наказав обстригти робітників фабрики, які мешкали в бараках, і заявив, що робітники, які не схочуть обстригти собі волосся, будуть трактовані як „троцькісти", що саботують накази влади і що за те підуть під суд. Секретар партійного комітету фабрики став по стороні робітників і звернувся в цій справі до районового секретаря в Сталінську, Койдаєва. Секретар Койдаєв покликався на 130. статтю конституції про дисципліну в фабриках і обовязок послуху супроти директора фабрики. Застрашені робітники обстригли собі голови, щоби їх не вважали „троцькістами". Та деякі робітники всеж не остриглись, нарадувочись на репресії: самі зібрали їм ліжка. Робітники почали доносити на Прохорова і його арештували як „троцькіста", який переслідує робітників, наказуючи їм стригти голови. (ПАТ).

ФІЛЬМОВА ПРОДУКЦІЯ НЕ ЙДЕ.

Як подають „Ізвестія" з 21. ц. м., совітське кіно переживає кризу. На 60 проектованих фільмів виконали лише 17. Росія виконала плян фільмової продукції лиш на 13 проц. Україна — на 9. Головною причиною такого стану є хаос у продукції: на домагання цензури приходиться раз-у-раз переробляти сценарії. (РО).

РОБІТНИЧИЙ РАЙ.

Совітська преса подає, що трести лучби та плятування міст на Далекім Сході не виплачують робітникам платні; трест лучби винен робітникам 145.000 рублів. За те на Далекім Сході арештували директорів тресту, Сельцова і Брільґа, яким закидають „троцькізм". (ПАТ).

По широкому світі.

Альбанський генеральний прокуратор домагається для 6-ох організаторів комуністичної революти, яка вибухла 16. травня, кари смерти, для інших учасників революти — довгої вязниці.

Японська військова влада опрацювала 5-літній плян промислової мобілізації, що передбачує *построєння* продукційної спроможности японського збройового промислу в рр. 1938—42

ЗЕЛЕНОСВЯТОЧНІ ПОМИНКИ.

ЖАЛІБНИЙ ПОХІД НА СТРІЛЕЦЬКІ МОГИЛИ В ТЕРНОПОЛІ.

Як у минулих роках, так і цього року зїхалося численне українське громадянство, щоби взяти участь в жалібному зеленосвяточному поході, щоб похилити голови над могилою найкращих синів, які своє життя віддали, коли цього потреба вимагала. Всі зійшлись біля церкви, а звуки церковних дзвонів проголосили жалібний похід. Стають у ряди всі товариства й установи, стають і селяни, які численно прибули зі сіл, стають і родичі тих синів, що полягли десь далеко і ніхто над ними не править панахид. 30 вінців попереджує похід. За вінцями йде духовенство й хори, а за духовенством численні чвірки жалібного походу, який поспішав головними вулицями Тернополя. Оркестра Міщанського Братства грала ввесь час жалібні пісні. По півтора годині дійшов похід до могил, які покрились повністю вінців, так що виросла нова могила вінців, а над нею видніє лиш 2-метровий стовп чи пак відземок з вінця.

ДО ЗЕЛЕНОСВЯТОЧНИХ ПОМИНКІВ У ЛЬВОВІ.

У звідомленні зі зеленосвяточних поминків у Львові пропущено між іншими церковними процесіями процесію церкви св. о. Николая, яка взяла в обох днях під проводом свого пароха о. В. Лончини участь у поході. Першого дня (в неділю) ця процесія отворила похід, другого дня разом з іншими йшла у взірцевому ладі на Личаківський цвинтер.

В. Шановних Авторів і Дописувачів просимо завжди памятати, що рукописи треба писати тільки на одній сторінці, чітко й виразно, залишати між рядками відступ (т. зв. інтерлінію) і вживати паперу, на якому чорнило не заливає. Рукописи, що не відповідають цим вимогам, Редакція може використати тільки з трудом.

шині діямянти. Очі його сміятимуться, він думатиме, що нарешті зловив мене, як чайку на гнізді. Скоро щезне з Будапешту неначе звідси. Коли він пізнає, що всі тринять діямантів фальшиві, я вже буду на краю світа.

І стрийко Бенні махнув рукою в напрямі парляменту, який вирвнув перед нашими очима. Я обіцяв стрийкові Бенні, що кожне його бажання точно виконаю. Біля мосту Маргарети, до якого я його супроводжав, ми прощались.

— Вже про мене не почуєте, — сказав стрийко якось сумно. — Жалую, що мені не тощастило краще, бо колиб не було Морріса, то вже байдуже! І нічо не журився мною! Тепер вже ніхто від мене діямантів не відбере. Ви не домагалися спадщини, а я не міг її стратити біля вас... і тому думаю, що візьму її з собою в могилу!

Це були його останні слова. Стиснув мені руку і відійшов.

Не оглянувся. Легко я міг слідити за його маленькою фігурою у вечірніх сутінках, в юрбі людей. За короткий хвилину зникнув мені з очей.

Другого дня появився у нас доктор Морріс. Я відограв комедію так, як я обіцяв стрийкові. Доктор з великою радістю в звів нас з собою; сказав, що мусить вагло І на несподіваний час відїхати. Далі про нього я не чув, ані про трійку індійців. Про стрийка Бенні чув я ще тільки один раз. По чотирьох роках прийшла до нас вістка з Мельбурна про його смерть. Умер у повній нужді. Австро-мадярський консулят мусів уділити йому поховання за власні гроші. Зовсім певно, що він на смертельнім ложі проклинав усі свої тринять діямантів.

З мадярського переклав

Беркут.

В справі гімназії Р. Ш. в Тернополі.

Інтерпеляція пос. д-ра Ст. Барана.

На пленарному засіданні сойму в середу 23. червня ц. р. посол д-р Степан Баран зголосив обширну інтерпеляцію до міністра віроісповідань та освіти в справі відобрання права державних шкіл приватній загально-освітній коедукаційній гімназії нового типу Товариства Рідна Школа з українською мовою навчання в Тернополі.

Засідання тривало всього к. 10 хвилин і президія сойму не могла зазнайомитися зі змістом цілої низки інтерпеляцій — між іншими і зі змістом інтерпеляції посла д-ра Барана та одної польської інтерпеляції в справі останніх подій у підгаєцькому повіті. Маршал сойму Царнецький відчитав наголовки інтерпеляцій, зі змістом яких не мав часу передтим зазнайомитися, заявив, що цілість на найближчому пленарному засіданні сойму подасть палаті до публичного відома, які зі зголошених інтерпеляцій приймає і пересилає у відповіді дотичним міністрам.

Почалася будова церкви СС. Василіянок у Львові.

Будова церкви СС. Василіянок під покр. св. Івана Богослова у Львові при вул. Потоцького ч. 95 розпочалася 22. червня торжественним богослуженням, яке відслужив о. крил. Ю. Дзерович при численній участи парохіян, членів Комітету та робітників під проводом інженірів КІР-у. Підчас богослуження співали СС. Василіянки під проводом матері-ігумені Віри Слободян.

По Службі Божій в каплиці монастиря пішла процесія на будівельну площу, де під голим небом, при гарно зеленими прикрашеному престолі відслужив о. Дзерович в окруженні оо. О. Бучацького і Ж. Слижа молебен до Пр. Діви Марії. Хор СС. Василіянок лунав гепетливо далеко поза вулецькі ухиря, звіщаючи всім, що, як казав о. Дзерович у своїй промові: „Сей день, егоже сотвори Господь, возрадуємся і возвеселімся в онь". В очах присутніх були замітні були сльози радости, що по роках „хождений по муках" дочекалася врешті вулецька дільниця дозволу на будову Божого храму, що буде зведений під кермою нашого КІР-у, дасть Бог, ще цього року. Очевидно, буде виконана цього року не ціла церква, лише будуть витягнені сирі мури під дах.

Торжественне посвячення угольного каменя відбудеться аж у вересні при участи цілого Львова. Але роботи під умілою рукою КІР-у вже в повному розгарі і ще заки листя почне падати з дерев, могтимуть мешканці Львова оглядати монументальний храм при вул. Потоцького 95. А тепер черга за нашими жертволюбивим громадянством. Поможіть кождий одною цеглою, бо церква при вул. Потоцького — це не лише парохіяльна церква для вулецької дільниці, але це буде прикраса цілого Львова, прикраса цілого краю.

ЖІНОЧА СТОРІНКА.

Розумний фемінізм чи абсурд?

Жінка президента Американських Злучених Держав виступила недавно з цікавим проєктом, що викликує в пресі цілого світу чимало дебат і коментарів. Проєкт той не є вже такою новиною, бо на ту тему вже давненько ведуть в різних країнах голосніші чи тихіші суперечки. Пропонує пані Рузвельт, щоб чоловік платив жінці, що занята тільки своїм домашнім господарством та веденням дому і виховою дітей, якусь платню. Феміністки, прихильниці пані Рузвельт та які вже давніше той проєкт в різних країнах висували, стоять на тому становищі, що жінка присвячуючи всі свої сили і час домашньому огнищу не має змоги заробити собі на свої щоденні видатки, є у всіх дрібницях залежна від чоловіка, а також не маючи змоги відложити якийсь гріш на старші літа часто по смерти чоловіка, який може записати свій маєток кому іншому, лишається покривджена та незабезпечена. Вважають ці феміністки, що домашня праця є не якша від інших робіт, які виконують жінки по різних підприємствах чи в бюрах, а тому за неї належиться також оплата, яка жінку усамостійнювала би та давала їй почуття рівноправного з чоловіком члена родини у відношенні маєтковім.

Поруч з питанням оплати праці господині дому та матері родини випливає ще й інше питання, а саме: за який час праці має чоловік платити жінці. І тут пані Рузвельт виступає з проєктом восьмигодинного робочого дня для жінки. У себе в хаті зобовязана жінка працювати вісім годин денно так, як і в інших підприємствах.

Є ще кілька дрібніших уступів того „законопроєкту", яких на жаль, не можемо докладно обговорити, бо сам той законопроєкт преса покищо подає недокладно, додаючи до нього більше власних коментарів, аніж подаючи його цілість.

Можна до цього виступу жінки американського президента ставитись різно і різно можна розглядати саму суть такого закону та мотиви, які були причиною його народження. Певне лише одне, що не треба ні одній стороні ні другій впадати в крайности та не треба забувати і про людську гідність, яка крім матеріяльної сторони повинна тут прийти під увагу.

Очевидно, що матеріяльна незалежність заміжньої жінки повинна бути якось унормована, що ті жінки, що ведуть власний дім і виконують усю роботу своїми силами та часто рискують своїм здоровлям, а навіть життям при виконанні тих домашніх робіт, повинні би мати може більше признання для своєї праці та заслуговують на пошану за неї, а не на призирливе відношення як до менш вартісних членів родини, лише тому, що не приносять до хати зароблений десь на стороні готовий гріш. Але рівночасно не можна зводити становища матері родини і господині дому до становища якоїсь найманої слуги, яка в своїй родині виконує всі ті праці і обовязки не з почуттям відповідальности перед своїми дітьми та чоловіком, з якими вона звязана морально, а з почуттям платної робочої сили, яка ту працю виконувати мусить, а не робить її добровільно. Тут буде дуже тяжко найти якусь відповідну межу і форму, яка не руйнувала би тісного родинного звязку де підставою є взаємне довіря, пошана та солідарна відповідальність перед дітьми та одного перед одним. Закон той замість упорядкувати родинні відносини і становище жінки в родині може принести більше деморалізації і приниження жінки, бо все даватиме можливість чоловікові трактувати жінку не як товаришку життя, а як найману силу, що зле виконує свої обовязки. Тут не можна рахувати тільки на ідеальну сторінку людських характерів, бо тоді зрештою непотрібно булоб цих речей нормувати законами, але треба передусім рахуватись саме з тими злими сторінками людської вдачі, які спонукали жінок ставити справу аж в таку крайню площину. А чи примусом тут пощастить щось зробити? — сумнівна річ.

Проєкт 8-годинного робочого дня для жінки, що веде власний дім, є матірю родини та несе всі ті обовязки з повною відповідальністю за своє високе призначення виховниці молодого здорового тілом і душею покоління є мабуть вже зовсім неосяжний, а в тій формі, в якій подає про нього щоденна міжнар. преса, заносить вже деякою несмачністю та абсурдом. Нехай спробує дбайлива мати, навіть коли вона американка обмежити свої обовязки на вісім годин денної праці, нехай спробує дбайлива господиня дому працю свою перервати, бо скінчилось приписаних їй 8 годин праці!

Розуміється, що необхідно унормувати працю жінки у власній хаті, але мабуть виходячи трохи з іншого становища, ніж матеріяльне забезпечення. Суспільність мусить звернути увагу на те, що жінка часто працює в своїй родині понад сили, за те трактують її працю без належного признання. Жінка мусить також бути забезпечена відповідними законами на випадок хвороби чи старости маєтково і коли чоловік цього не зробить добровільно, то на це треба знайти якусь примусову форму, але не у формі місячної, тижневої чи може й щоденної платні. Дивно, що саме проєкт такого закону повстає в Америці, де взагалі 80 відсотків всього грошевого обороту переходить через руки жінок та де жінка вже є майже гостем у своїй хаті і родині. Але може саме це і є причиною таких родинних взаємин, які вимагають аж таких законів.

Для нас такі законопроєкти невідповідні. Нам мабуть треба шукати іншого виходу з тої досить складної ситуації, в якій опинились також деякі наші родини наслідком повоєнного розладдя. На такі ексцентричности як Америка ми собі дозволити не можемо, бо це доведе до остаточного родинного розладдя, а ми мусимо памятати, що саме міцна родина є основною клітиною національного та державного життя. У нас мабуть традиція, взаємне порозуміння, пошанування один одного та любов зроблять більше, ніж законне унормування родинних взаємин. На жаль саме ті прикмети нашого родинного життя, які цементували його, чомусь останніми часами слабнуть і ось над цим нам слід би задуматись та пошукати причин тої недуги і способів її лікування.

Х. К.

Ще про літній відпочинок.

На сторінці з минулого тижня порушено вже справу літнього відпочинку для господинь дому та матерей родин, а тепер хочемо сказати ще кілька слів як повинна би відпочивати та жінка, яка дітей не має, хатнє господарство може кожної хвилини припинити і виїхати куди їй хочеться на відпочинок, бо має на це засоби.

Говоримо тут про жінок заміжніх, а цікавить нас питання: як ліпше відпочивати, чи в товаристві чоловіка, чи самій, щоб він поїхав кудись самостійно до купелів на лікування, чи до родичів на село, чи просто до якогось пансіону в літниськову місцевість, а може і в дальшу подорож за кордон.

Тема не нова. Про неї пишуть майже кожного літа, як тільки наближаються ферії. Зате кожного року набувають люди в тій справі деякого досвіду, а тому не шкодить до неї вертатись час до часу.

Аргументи „за" відпочинок кожного з подружів окремо: життя щоденне складається з дрібниць, які нераз викликають значні непорозуміння та втомлюють обох подружів. Таке відлучення на короткий час одно від одного затирають ті дрібнички, даючи можливість на відділ скласти про них більш обективний осуд. Відчувається брак тих добрих прикмет подруга, які облегчували і прикрашували спільне щоденне життя — чоловік оцінює прищитий своєчасно гудзик чи випрасовану краватку, або просто вложену до кишені чисту хустину, про що тепер мусить дбати сам. Жінка відчуває в деяких моментах брак поради, товариської опіки, або просто охоронного супроводу на вечірній прогульці. Так повстає туга одного за одним, а з тим і відновлення присипаних щоденним порохом почувань, а це по кількох роках подружжя дуже корисне.

Аргументи „проти" такого відокремленого відпочинку: життя нарізно є дорожче (хоч не все), є можливости для одної чи другої сторони зустрічі когось цікавого і небезпека захоплення та відчуження від подруга, особливо коли були якісь поважніші непорозуміння чи невдоволення, а це може мати й катастрофальні наслідки. Часом за рік життя складалось так, що обоє були дуже зайняті, що й говорити докладно про поважніші речі не було їм коли і спільний відпочинок був би для них дуже корисний.

Отже ні дрібнички варта взяти під увагу виїздаючи на літній відпочинок тим, що мають можливість вирішувати те питання так чи інакше. З своєї сторони радимо нашим панам залишити їх „тиранам" можливість трохи побувати на свободі, а самим також трохи побути далеко від них та набратись сил, щоб потім могти терпеливо відшукати загублені гудзики від комірців, цирувати скарпетки та стирати попіл з цигарет із меблів і підлоги.

Нора.

Перед виїздом на літниську!

Пані, які виїзджають на літниську, звичайно залишають помешкання під опікою свого чоловіка або служниці чи врешті доброзичливого сусідя. Одначе ця опіка є дуже поверховна і не можна на неї зовсім здаватись, тільки треба вчасу забезпечити мешкання перед несподіванками та подбати про такі речі:

1) Забезпечитись перед найбільшим шкідником вовняних річей — молем. Тому не жалуймо нафталіни, тільки рідкою верствою покриваймо дивани, накривала, футра, зимові одяги і т. п. речі. Це все гарно позвивати і те, що можливе, поховати до шаф, а те, що не дасться, просто лишити на землі в осібнім покою (коли є кілька покоїв).

2) Меблі позасувати в якнайбільше затінений куток, щоб охоронити їх перед сонячним промінням, яке дуже їх нищить та понакривати якимись старими рядюнами або газетами перед порохом.

3) Наскільки скидування образів представляє велику трудність — то лишім їх завішених а тільки накриймо газетами.

4) Фіранки найліпше позділймати, бо тоді вони найменше нищаться.

5) Коли помешкання є зовсім полудневе, то добре є спустити стори на цілий час нашої неприсутности. Щоби у покоях не витворювалась духота — можна вгорі відчинити вікно і так залишити.

6) Коли в хаті є цвіти, то позносім їх в одно місце, не тільки для вигоди того, що буде їх підливати, але також, щоб ми мали ту певність, що всі цвіти будуть підлиті.

7) В деяких мешканнях є так багато тарканів (шпабів), що годі від них обігнатись — тому найліпшим засобом на них буде це — коли шпарт в кухні, себто ті місця, де їх найбільше, позасипуємо спеціяльною трутков на тарканів.

8) Коли маємо в хаті більш вартісні речі — як срібло, футра тощо, то даймо їх переховати до банку, або спеціяльної переховальні.

9) Найліпше забезпечте собі спокій на літниську, коли своє мешкання перед злодіями, заасекуруєте в котримсь з українських асекураційних товариств.

Да—лі

Жіночий щоденник.

Один з французьких щоденників оголосив недавно анкету серед жінок-читачок у справі видавання жіночого щоденника.

Вислід був негативний. Майже всі жінки висловились проти видавання окремого щоденника для жінок. У відповіддях було й чимало гумористичного елементу, так наприклад одна пані відповіла, що вона нічого не мала б проти окремого жіночого щоденника, але в тому лише випадку, коби той щоденник редагували і дописували до нього мужчини.

Але крім таких мало поважних відповідей були й голоси, на які слід звернути увагу. Дуже багато жінок вважають недоцільним видавати окремий жіночий щоденник, бож про справи загально-політичні чи соціяльні, або про якісь світові події можуть жінки довідатись і з щоденників призначених для всіх разом, мужчин та жінок, але думають, що є окремі питання поза тими, що порушуються звичайно в кожному щоденнику на „жіночих сторінках", де до голосу слід би допустити жінок. Тут пропонують додати до складу редакцій щоденників одну-дві жінки, які трактували би деякі справи економічного та соціяльного життя з погляду жіночого.

Багато з тих анкетних відповідних чути варіянів, що жінки загалом замало цікавляться щоденною пресою, а говорять про різні події і питання з уст других, не маючи про них своєї думки.

Добре, що ми не найгірші — то може бути єдиною нашою потіхою, бо на жаль, наше жіноцтво таки щоденної преси читає замало, а як і читає, то дуже неуважно, починаючи з останньої сторінки.

12-літня дівчинка в Данії — панна Соренсен осягла найбільший плавацький рекорд. За вісім хвилин і дві секунди проплила вона 500 метрів. Ця дівчинка звернула вже на себе увагу спортовців цілого Олімпіяди в Берліні.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Чужинець у Парижі.

ПЕРШІ ОБСЕРВАЦІЇ.

Чи цього року багато наших знайомих виїде до Парижа — сумніваємось. Настав час, коли кількість людей, як можуть виїхати за кордон, уряди міряють кількістю вивезеного чешь, масла, консервів або інших потрібніших річей, ніж подорожників. А всеж, коли комусь вдалося поглянути на міжнародню виставу в Парижі, то нехай знає, що всі чудацтва на ній не вигадали французи тільки оттак собі, а попросту вони є там тому, що Париж і так робить чужинцям багато несподіванок.

Ось недавно вернувся з Парижа один віденець — Теодор Брун і у своєму записнику списав усе те небуденне, що помітив у буденному житті парижан. Він звертає увагу на ці дрібниці своїх земляків, щоб не дивувались і щоб знали як поводитись.

ПЕРШЕ ВРАЖІННЯ.

Перше враження таке, що люди в Парижі не ночують дома, тільки в готелі, не їдять дома, тільки в кавярні. І справді: ніде місто у світі не має так багато готелів і кавярень, як Париж. Чужинці, що приїжджають, не мешкають приватно, французи не впускають до своєї хати чужинця, — усі мешкають у готелях і там найвигідніше. В готелі може гість робити, що хоче, кричати і танцювати по півночі так, щоб сусід не міг спати, а в кавярні — полагоджувати всі інтереси і зустрічатися з усіма знайомими. Це і дешевше, ніж приймати гостей дома.

СВОБОДА.

Гасло паризького життя: — свобода. Це помітню і на вулиці Можете на вулицю вийти зранку в піжамі, навіть у сорочці, босо і ходити по ній до полудня — мало хто здивується. Подумає дехто: „Божевільний, або геніяльний учений" і пройде мимо, навіть не всмотрівшись. Поліція не буде турбувати чудака. Чудаком може бути припадком велика людина — можна осміятись.

Може здивує вас те, коли побачите на вулиці кошики з довженними паличями. Це не палиця, а хліб, чи пак булки. Паряани не їдять звичайно темного хліба, тільки булки, які печуть на метри. Один хліб буває завдовжки стопа — тоненький і довгенький. Чи його вигідніше пекти чи їсти? — не знаємо, але така вже традиція.

ПРИВІЛЕЇ СЛУЖНИЦЬ.

Булку їдять усі, навіть домашня служба. Служниці в Парижі мають свої привілеї: крім того самого харчу, що господарі, мусять діставати літру вина денно і мати окрему кімнатку не при помешканні господарів. Там вони сплять і приймають собі, кого хотять, коли скінчать роботу. Їх приватне життя нікого не обходить. Це загальний принцип усього паризького життя, моралі, навіть поліції. Служниця має привілей — дістає провізію від крамниць, де купує харчі для господарів. Коли пані сама ходить на базар, тоді мусить підвищити служниці відповідно платню. Коли служниця виповідає пані службу — стягає фартушок і кладе його пані перед ніс. Це законна заява, що покидає місце.

ОБІД, ВЕЧЕРА І ШНУРОК.

Коли ви маєте звичку їсти обід і вечеру, пам'ятайте, що в Парижі є на це означений час. Коли не пообідаєте між 12-ою і 2-ою і не повечеряєте між 6-ою і 8-ою в ресторані, мусите добре шукати ресторанів, які хотілиб нагодувати вас поза програмою. За це заплатите подвійно і потрійно. Обід і вечера для французів — святочні хвилини. Вони їдять з насолодою і нема ніякої справи ні подій, які могліб їх відтягти від цього обряду. Кажуть, що в порі обіду та вечері ніколи в Парижі не може вибухнути революція.

Може трапитися вам, що вночі хочете вийти з хати на вулицю. Ключа від брами ніхто вам не дасть — мусите дзвонити. Але сторож не встає до вас. Ви проходите повз його кімнатку при самій брамі, де є віконце над його ліжком і там кричите „Кордон сіль ви плє!" Це значить: „Будь ласка, потягніть за шнурок!" Сторож тягне за шнурок, коли хоче — глянне на того, хто внизу дзвонить і брама автоматично відчиняється.

ПІДЗЕМЕЛЬНА ЗАЛІЗНИЦЯ ТА АВТОБУСИ.

Коли входите до підземельної залізниці тямте, що там є перша і друга клясa. Коли купите білет до II-ої і вийдете до I-ої, а контролюр побачить білет II-ої — доплатите тільки різницю, не кару. Коли в II-ій клясі повно, то й так без доплати маєте право вийти до I-ої.

Автобуси, що заступають трамваї — мають ті самі ціни, що підземельна залізниця. Але вони дуже повні. Щоб не пхатися надаремне, відмічаєте при зупинці, куди підїджає автобус — білетик для означення черги і коли не попали на один автобус, попадете напевно на другий або третій, бо ніхто вас не випередить, хоч би не знати як бливько стояв на переді: ваше число буде найменше. І тут так само, коли купили білет до II-ої кляси, а нема в ній місця, користаєте з I-ої. Зате не вільно в автобусі стояти, як у нас у трамваях і не може там бути більше осіб, як означене.

КІНО.

Аматори кіна можуть іти на програму вже перед обідом і сидіти там так довго, аж їм обридне. У Німеччині є місця з числами за білетами і люди ходять на програму, а не підчас сеансу. У Парижі, як у нас, можна вийти в кожний порі і — курити. Може через те ніхто не може в салі витримати довше, як один сеанс. Цікаве, що в год. 6-ій вечора звичайно кіна змінюють програму. Отже правдиві кіномани йдуть до кіна в год. 4-ій і від 6-ої можуть оглядати ще одну нову програму за ті самі гроші.

Майже в кожному ресторані та кавярні є автомат, на якому моє на рулетці можна пробувати щастя за 25 сентимів. Хто має щастя, може відбити собі кошти обіду чи „чорної кави". Але статистика стверджує, що паряани щоденно програють на таких автоматах 150.000 франків.

Є в Парижі один льокаль, де при вході висить така осторога: „Заки сюди ввійдеш, надумайся добре, чи грошї, які тут видаш, не будеш потребувати завтра на щось важнїшого".

НЕ СУДИ ЗВЕРХА.

Не оцінюй паряан на підставі їх легкої поведінки в товаристві та гумору. Вони працюють дуже інтенсивно та багато. Вже діти у школах учаться вдвоє стільки, що в наших краях і мають двічі денно школу, повполудне теж. Зате крім неділі, мають вільний четвер.

Не пробуй скласти французові дома візиту, не попередивши його. Домашнє огнище для француза — святе місце, куди сторонні не мають вступу. Він сам перший мусить тебе запросити до хати і це доказ великої чести для чужинця. Позатим усі зустрічаються в кавярні або ресторані.

Користь з акул.

Уряд Куби рішив створити нову галузь промислу. Як відомо, проливи Куби аж рояться від акул (рекінів). Лови на цих морських хижаків, масово зорганізовані, могліб причинитися не тільки до зменшення скількости цих морських хижаків, але й дати змогу мешканцям острова добре заробити. Правильно розвинена акула довга на 5 м. дає більше як 1 кг. плавців з яких китайські і американські вуховари приладжують дуже смачні страви. Крім цього деяку вартість мають теж зуби, яких акула має 150—200. Крім цього добре платять за товщ, а мясо солять або сушать.

—o—

Колишній небіжчик процесується

ЗА СПАДЩИНУ

Лондон має тепер небувалу сенсацію. На таємним засіданні апеляційного суду розглядали дивну справу. Цілий процес викликав подорожній убогий індус, який твердить, що він син маджі, князь Рамендра Нараян Рай і спадкоємець багатства, яке дає 60.000 фунтів доходів на рік.

Цей дивний убогий „старець" оповідає, що його отруїли ще в 1909 р. і він попав тоді в летарг, який всі признали смертю. Тіло його мали спалити, але під цю саме пору, коли його поклали на костер, зірвалась сильна буря, так, що слуги, які його принесли, втекли. По якомусь часі найшла група йогів і привернула „небіжчика" до життя.

Довгі роки перебував сим радже зі „святими" і сам став теж „убогим". У 1921 р. почав він судовий процес за свої права до спадщини. Процес тривав 2 роки і при цій нагоді переслухали більше як 2.000 свідків. Суд признав його права до титулу і маєтку. Одначе з причини апеляції не може ще покищо сим радже принять свого маєтку і тому він звернувся до тайної ради в Льондоні, яка має видати остаточне рішення у цій несамовитій справі.

—o—

ПЕРЕГОНИ ЛЮДИНИ З МАШИНОЮ.

Переможець маратонського бігу на останній Олімпіяді грек Карімідіс побив недавно, з нагоди подорожі короля Юрія II. до Пельопонезу оригінальний рекорд. Від місцевости Вела до Коконі на трасі 40 км. біг цей славний змагун рівно з поїздом, яким їхав король. На стації в Коконі король дістав з рук „маратонця" китицю полевих квітів, що їх по дорозі назривав.

Правда, королівський поїзд їхав повільним темпом, щоб дати змогу тамошньому населенню побачити короля, який підчас цілої подорожі стояв у вікні, всеж таки змагун осягнув швидкість приблизно 25 км. на годину.

—o—

БАНДИТ У ЛІКАРСЬКІМ КАБІНЕТІ.

В Парижі сьогілась подія, яка дивує навіть парижан, що привикли бачити у своїй метрополії найбільш неймовірні речі.

В суботу 19. ц. м. вечором до кімнати паризького лікаря Люї Ляплява, при вул. Шуазі ч. 36, увійшов високий брунет полудневого типу який говорив характеристичним наголосом:

— Я до вас за порадою, докторе.

Лікар обернувся, щоб вимити руки. Тоді „пацієнт" вийняв револьвер і скермувавши його на лікаря, зажадав грошей.

Коли дістав портфель лікаря, в якому було 2.500 франків і ріжні документи, бандит посадив свою жертву на кріслі, завязав їй руки й ноги простиралом й полотенцями і виявивши своє невдоволення, що в кабінеті нема хльороформу, вийшов.

У ждальні лікаря сиділи тимчасом пацієнти, які ждали своєї черги, хвилювались і нічого не догадувались. Бандит спокійно вийшов з кімнати, зіхав виглядом на долину, сів до таксівки, яка на нього ждала і спокійно відїхав.

—o—

ВЕСЕЛЕ.

МОВОЗНАВЕЦЬ.

— Я вже відбув три лекції англійської мови.

— Ну, і як тобі йде?

— Знаменито! Вже можу говорити з англійцем, який відбув 3 лекції української мови.

ПІМСТА.

Вломивши у студентському мешканні:

— Все те, що тут бачу, не варте навіть щоб його вкрасти. Але знаю, що зроблю, наставлю цьому драбузі будильник на третю годину рано.

ДОБРИЙ МУЖ.

— Моя жінка може на пальцях завжди домагатися від мене чого тільки захоче.

— О то ій справді добре! Цікаво, чого вона домагалась останнім разом?

— А-а... останніх 9 літ все одного й того самого — каракулового футра.

ХТО ВИТРИМАЄ.

Підчас процесу один із членів трибуналу заснув. Оборонець, який саме тоді виголошував промову, звертається до предсідника:

— Пане предсідниче, вибачте, але я з останнім словом зачекаю аж пан суддя збудиться.

— А може він саме чекає з пробудженням, аж ви скінчите? — відповідає предсідник.

САЛЬВАТОРЕ ФАРІНА:

ЛЮБОВ ОПОВИТА БРЕХНЕЮ

повість

Матільде Серао: „Покинена", опов. у перекладі М. Островерхи. — Антоніо Фогаццаро: „Недомисель". — Едмондо де Амічіс: „Зустріч" у перекладі П. Карманського. Ціна 2. зол. Порто 30 с.

Папський нунцій цікавиться справою

МИТР. САПІГИ.

ВАРШАВА, 24. ПАТ. 23. ц. м. міністр закордонних справ Бек приняв монс. Кортозія, апостольського нунція у Варшаві. Як довідується ПАТ розмова торкалася факту, що краківський митрополит Сапіга не пристосувався до бажання президента держави у справі перехования домовини з тілом маршала Пілсудського.

Замкнення сесії сойму та сенату.

ВАРШАВА, 24. 6. ПАТ. Розпорядком із 24. ц. м. президент держави замкнув надзвичайну сесію сойму та сенату. Розпорядок про замкнення сесії вручив нині маршалам сенату та сойму директор пресового бюра у президії ради міністрів В. Пачоський.

Кіно Атлянтік.

Нова единця найкращої фільми, яку досі створила кінематографія

„КОРОЛЬ ПРОШАКІВ"

НИНІ ПРЕМІЄРА! в головних уолях Жанет Мекдональд, Деніс Кінг.

ПОЛЬСЬКЕ ШКІЛЬНИЦТВО

в 1935-6 р.

ЦІКАВІ СТАТИСТИЧНІ ДАНІ ПРО ПОЛЬСЬКІ ШКОЛИ.

Головний Статистичний Уряд оголосив цікаві статистичні дані про розвиток польських шкіл. Тому не завадить навести ці статистичні дані, щоб наше громадянство могло зясувати собі розвиток польського шкільництва на наших землях.

НАРОДНІ ШКОЛИ.

В цілій Польщі було в 1935/36 р. 5,100.704 дітей у шкільному віці, себто від 7 до 13 р. життя. З того на львівське воєвідство припадає 406.195 дітей, на станиславівське 193.955 дітей, на тернопільське воєвідство 198.723 дітей. В 1933/34 р. у львівському воєвідстві було 411.807 дітей у шкільному віці, у станиславівському 194.668, у тернопільському 205.280; в 1934/35 у львівському воєвідстві 410.281 дітей у шкільному віці, у станиславівському 195.096, у тернопільському 201.603.

В цілій Польщі до школи ходило в 1933/34 р. 4,461.505 дітей або 90,2% у 1934/35 р. 4,496.856 або 89,4%; в 1935/36 — 4,542.100 або 89%. З того у львівськім воєвідстві ходило до шкіл: у 1933/34 — 382.788 дітей (93%); у 1934/35 — 378.540 (92,3%); у 1935/36 — 371.453 (91,4%). У станиславівському воєвідстві: у 1933/34 — 173.488 (89,1%); у 1934/35 — 170.263 (87,3%); у 1935/36 — 166.894 (86%). У тернопільському воєвідстві: у 1933/34 — 187.801 (91,5%); у1934/35 — 185.572 (92,1%); у 1935/36 — 182.328 (91,7%).

Ці цифри говорять до нас проречистою мовою, що на наших землях школи не охоплюють усіх дітей у шкільному віці. Далі вони вказують, що число дітей у шкільному віці постійно зростає, а відсоток дітей, які повинні ходити до школи, постійно меншає, головно здовж Підкарпаття. Одночасно не слід забувати, що всі народні школи на наших землях є фактично польськими школами, бо вчать у них майже виключно польські вчителі, які не вміють української мови. Дотого українську мову викладають як предмет. Народніх державних шкіл з українською мовою навчання нема вже навіть 200

ВИСОКІ ШКОЛИ.

У 1935/36 число студентів далі меншає. І так 1933/34 студіювало у високих школах у Польщі 49.599 осіб, з того 35.537 мужчин і 14.062 жінок. У 1934/35 студіювало 48.071 осіб (34.628 мужчин і 13.443 жінок), у 1935/36 студіювало вже лише 47.161 осіб (34.498 мужчин і 12.663 жінок).

В університеті у Львові студіювало 5.404 осіб, у політехніці — 2.603, в Академії Ветеринарійної Медицини — 445. У високих приватних школах студіювало 7.903 осіб. **На загальне число 47.161 студентів (-ок) у 1935/36 р.** — 36.731 осіб було римо-католицького обряду, **1.422 греко-католицького обряду**, 1.343 православних 1.315 евангеликів, 6.207 жидів і 143 інших. Відсоток слухачів-жидів дав у 1935/36 р. 13.03%.

У 1934/35 осягнуло дипльоми нижчих наукових ступнів і докторські дипльоми 6.118 осіб (в 1932/33 р. — 6.482; в 1933/34 р. — 5.809), з того 4.373 мужчин і 1.745 жінок, а між ними 1.146 жидів. Докторські дипльоми згідно з новими постановами осягнули в 1934/35 р. 148 осіб, з того 134 мужчин і 14 жінок, між ними 28 жидів. У 1934/35 р. нострифіковано 110 закордонних дипльомів, з того 96 мужчин і 14 жінок, між ними 69 жидів, себто 62,63%. Якщо взяти під увагу давніші роки, бачимо, що число видаваних дипльомів упало.

Про професійне і середнє шкільництво напишемо окремо.

Наради парляменту українських кооператорів.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ РЕВІЗІЙНОГО СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ КООПЕРАТИВ.

В четвер 24. ц. м. почалися Загальні Збори Ревізійного Союзу Українських Кооператив і треватимуть два дні. Пленарні засідання цього парляменту українських кооператорів відбуваються у великій салі Т-ва Лисенка. Збори почалися кооперативним гимном, що його відспівав мішаний хор з Лагодова під орудою п. **Остапшевського**. На естраді видніє прапор РСУК. Після того Заг. Збори відкрив голова РСУК **сен. інж. Ю. Павликовський** в год. 10.15 стверджуючи їх правосильність та обняв провід Зборами. На секретарів покликав **Миколу Дьоньку** з Іванкова і дир. **Олексюка** (Тернопіль) Ствердив, що на салі є присутні делегати від 403 кооператив. Подав до відома правильник Заг. Зборів підкреслюючи, що між пленарними засіданнями буде працювати 5 комісій, під проводом делегатів Ради РСУК. Привитав теж делегатів кооператив, представників наших центральних установ та зокрема представників української преси. Згадав про смерть 7 кооператорів ,відомого нашого письменника В. Стефаника, відомого вченого-статистика проф. Щербину та суспільного діяча д-ра Ст. Федака, память яких присутні вшанували повстанням з місць.

ДИПЛЬОМИ ЗА ЗРАЗКОВУ ПРАЦЮ.

З черги начальний директор РСУК **сен. О. Луцький** відчитав спис кооператив та окружних Кооперативних Союзів, яким РСУК признав дипльоми за найкращі успіхи у праці. Ось їх список:

Закупочні кооперативи:

1) „Розвій" — Матіївці, 2) „Єдність" — Коршів, 3) Господарсько-Торговельна Спілка" — Сопів, усі в районі Коломиї; 4) „Єдність" — Добряни, 5) „Нове Життя" — Старе Село; 6) „Згода" — Сукіль; 7) „Бескид" — Ямниця, всі в районі Стрий; 8) „Народний Дім" — Тулова в районі Заболотова; 9) „Згода" — Мостище в районі Калуша; 10) „Любов" — Річиці, 11) „Народна Торговля" — Голе Равське в районі Рава Руська; 12) „Згода" — Голотки в районі Збараж; 13) „Єдність" — Буківна, 14) „Згода" — Королівка, 15) „Єдність" — Тязів, усі в районі Станиславів; 16) „Будучність" — Лагодів, 17) „Єдність" — Дмитровичі, 18) „Єдність" — Кудерявці, 19) „Народній Дім" — Зашків, усі з району Львів, 20) „Єдність" — Ваневичі з району Самбора, 21) „Сила" — Доброгостів з району Дрогобич, 22) „Надія" — Шнирів з району Золочева. Окружні осередки: 23) ПСК — Бучач, 24) ПСК — Борщів, 25) ПСК Городенка, 26) ОСК — Збараж, 27) СУК — Теребовля, 28) Под. С. К. — Тернопіль. **Міcько-Споживчі кооперативи:** 29) „Згода" — Турка н. Стр., 30) „Власна Поміч" — Мости Великі. **Промислові кооперативи:** 31) „Гарбарня" — Яворів; **Молочарські кооперативи:** 32) Р. М. Підгайці, 33) Р. М. — Ходорів, 34) Р. М. — Коршів, 35) Р. М. — Боянець. **Українські Райфайзенки:** 36) „Поміч" — Раків з району Калуш; 37) „Ощадність" — Библо з району Перемишль; 38) „Самопоміч" — Грусятичі з району Ходорів; 39) „Маківка" — Печеніжин; 40) „Ощадність" — Черемхів з району Коломия, 41) „Праця" — Добрівляни, 42) „Ощадність" — Сторонка з району Дрогобича.

Відзначення кооператив та Окружних Кооперативних Союзів приняли присутні голосними оплесками. Тому що на внесок о. Віторинського (ЧСВВ.) передано протокол з попередніх Заг. Зборів окремій верифікаційній комісії, — **дир. О. Луцький** подав у довшій промові пояснення до друкованого звіту з діяльности РСУК. за 1936. р. та доповнив його деякими новішими статистичними даними, користуючися увесь час відповідними діяграмами. Отже з днем 15. червня ц. р. РСУК обединував уже 3.194 кооперативи, себто стан обединених кооператив зрівнався вже зі станом кооператив у 1933. р. Як відомо, три роки тому відібрано РСУК. понад 400 кооператив на північно-західних українських землях, та на Лемківщині. Одначе РСУК. не зневірився тим ударом та взявся до інтенсивної праці на обмеженому терені, себто у Сх. Галичині. І нині може вже почванитися значними успіхами. З кінцем 1936 р. 2.983 кооперативи мали 536.508 членів (476.476 хліборобів), з того 83.931 жінок. Число членів збільшилося у звітовому році на 44.439 осіб, себто на 9 проц. Слід згадати, що перед війною українські кооперативи обединували лише 180.000 членів. Якщо взяти під увагу ще родини членів кооператив, то український кооперативний рух обединує у нас уже коло 2 мільони людей. Оборотові власні капітали в кооперативах постійно зростають. Торги товарових кооператив усіх типів і ступнів дійшли в 1935 р. до 89,808.628 зол., себто зросли в порівнанні з 1934 р. на 10 проц. Причина зросту торгів у тому, що кооперативи взялися до інтенсивної закупочно-збутової праці сільсько-господарських продуктів. Збут цих продуктів у 1936 р. сягає 118 проц. Наше село дістало в 1936 р. за збут сільсько-господарських продуктів около 10 мільонів зол. прибутку. Підкреслив радісне явище, а саме успішність віддовженевої акції у кооперативах. Згадав, що обороти кредитових кооператив „Україн-

КАТАСТРОФА ПЕРЕД ВІДХОДОМ НА ЕМЕРИТУРУ.

МОНТРЕАЛЬ, 24. 6. ПАТ. Згідно зі звичаєм, який панує у Канаді, яких 300 осіб із оркестрою, прапорами та цвітами ждало на стації в Сарнії (Онтеріо) на поїзд, що його провадив востаннє після 35 літ праці машиніст Дж. М. Норвуд, який іде на емеритуру. Свято це було тим величавіше, що за ввесь час своєї служби не мав цей ветеран ніодного випадку. Нещастя хотіло, що на останній милі перед стацією машина вїхала на розколену шину і поїзд вискочив зі шин. Тому що катастрофа скінчилася лише легким пораненням кількох осіб, хоч вагони поперевертались та поспадали з насипу, свято відбулося дещо пізніше в домі ветерана, який із тієї своєї першої катастрофи на останній милі вийшов ціло.

—o—

НІЧНІ МОРСЬКІ МАНЕВРИ.

ПАРИЖ, 24. 6. ПАТ. Із Бон (французька Південна Африка) звідомляють, що там відбулися нічні маневри, сполучені із вправами батерій охорони побережжа. В маневрах узяли участь два кружляки, два контрторпедовці та пять підводних човнів.

—o—

НЕВДАЛИЙ ЛЕТ МІС ЕРГАРДТ

БАТАВІЯ, 24. 6. ПАТ. Летунка Ергардт відлетіла з Барденгу до Купангу, одначе осіла в Сурабаї. (Купанг є на острові Тімор, а Сурабая на Яві).

банків зі своєю централею „Центробанком" постійно зростають. „Центробанк" фінансує теж збутову акцію. Поважно зменшилася сума позичок, зате зростають дрібні щоденні вклади. Збільшаються теж торги Окружних Кооперативних Союзів з року на рік і в 1936 р. дійшли знову до висоти 26 мил. зол. Нодин з них не має вже страти. Торги централі закупно-збутової кооперації „Центросоюзу" дійшли в 1936 р. до 16 мил. зол. Ще в 1933 р. сумарний білянс українських кооператив був пасивний, а в 1935 р. збірний білянс замкнено вже надвишкою понад 230.000 зол. Щоби осягнути всі ці гарні висліди, треба було великої і здисциплінованої організаційної праці. Спинився теж над пропагандивною і видавничою акцією РСУК. та підсиленням кооперативного навчання. З радістю підкреслив, що 1936 р. є дійсно роком інтенсивної, поглибленої та успішної праці не тільки РСУК., але і цілої української кооперації. Опісля обговорив план праці на 1937/38 р. та резолюції, що їх предложила Дирекція РСУК. Зог. Зборам. Майже двогодинну промову дир. О. Лупького присутні нагородили бурхливими оплесками.

Далі складав звіт **дир. І. Филипович.** Згадав, що РСУК замкнув свій білянс за 1936 р. надвишкою 3.550.39 зол. Найважнішим видатком для РСУК і для союзної кооперації в ділловому році був видаток на нерухомість, що її куплено в серпні 1936 р. при вул. Технічній. В новокупленім будинку примістяться уже бюра РСУК. Тепер коопер. КІР вибудує ще в цьому будинку надбудову II. пов.

Знову **дир. І. Мартюк** відчитав звіт Контрольної Комісії з провірки діяльности і рахунків РСУК та поставив внесок, щоби Заг. Збори признали абсолюторію Дирекції і Ради РСУК. за їх діяльність.

Вкінці **д-р Свістель** в імені мандатової комісії склав звіт з провірки мандатів 306-ох делегатів, які мають на Заг. Зборах 667 голосів.

ВИБІР КОМІСІЙ-МАТОК.

З черги на внесок дир. Ю. Шепаровича присутні вибрали одноголосно 9-членну комісію-матку у складі: **дир. Мудрик (М. С.), дир. Поритко (Рогатин), дир. Колодницький (Стрий) п. Стек (Черче), п. Іщук (Сушно), дир. Радловський (Теребовля), дир. Харамбура (Яворів), п. Кантимир (Красноставці) і о. кан. Міланич (Устрики Долішні).**

Закриваючи в год. 1.30 попередні перше пленарне засідання голова вказав делегатів до інтенсивної ділової праці, в комісіях памятаючи, що українська кооперація є спільними національними цінностями. Перестерігав перед викликуванням непорозумінь на тлі своїх партійних переконань, звертаючи увагу, що вони сконсолідувалися вже на українських землях у Польщі проти нас. Тому і нам треба консолідації, а не розбиття.

НАРАДИ КОМІСІЙ.

В 3-ій год. пополудні почалися наради в поодиноких комісіях. В Кооперативному Домі радять такі комісії: 1) молочарських, 2) міськоспоживчих, 3) кредитових та 4) різних кооператив і 5) буджетова. Нарадами комісії **молочарських кооператив** проводить **дир. А. Мудрик,** референт інж. Зибецько. В нарадах цієї комісії бере участь коло 40 делегатів. Нарадами **комісії міського-споживчих кооператив** проводить **д-р А. Стронціцький,** референт рев. Д. Квасниця. На сал коло 20 делегатів. Нарадами комісії **кредитових кооператив** проводить **през. д-р К. Левицький,** референт **інж. І. Ольховий.** Бере участь в цих нарадах понад 30 осіб. Нарадами **комісії для різних кооператив** проводить **дир. Л. Ясінчук** референт інж. Раковський. В нарадах бере участь понад 15 делегатів. **Буджетова комісія** теж почала вже наради над рефератом **дир. І. Филиповича** при участи коло 20-ох делегатів.

Одначе найчисленніше обійдена **комісія кооператив для загального закупу і збуту,** що радить при вщерть виповненій салі Лисенка. Нарадам проводить **дир. І. Мартюк,** референт дир. Грабар. В нарадах бере участь понад 160 делегатів. Над основними рефератами розвинулася ожив. дискусія в усіх комісіях і тому наради тягнулися до пізного вечора.

В пятницю 25. ц. м. в год. 10-ій відбудеться друге пленарне засідання у великій салі Лисенка.

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ

Як чоловік зійшов на пана

З автобіографією автора і карикатурою Е. Козака.

Веселе оповідання про молодця що вміє з собою тяжку боротьбу, що вибрати — добро і добру „партію", чи працю для громадянства. Оповідання повне гумору та бадьорости.

Ціна книжки 2 зол. 50 сат.

Великий Театр | Останні вистави комедії А. Де Бенедетти **„Б і л а д а м а"** по найнижчих цінах. | Великий Театр

Баскійські війська влучили до астурійських.

САНТАНДЕР, 24. 6. ПАТ. Баскійські війська влучили до астурійських. Команду над влученими військами обняв Гомез Урібарі.

Пресове бюро баскійського уряду звідомляє, що баскійські війська ставлять спротив на території копальні. Завзяті бої ідуть біля міста Ля Арболіда. Національні війська мають велику перевагу в летунстві й обстрілюють скоростр. гами з літаків усе дорогу. Баски відбили м. І. Ідубельца біля шосе, що веде з Арсієнга до Горденуеля. Місцевости Баракальда та Португа лета є під сильним обстрілом. Комунікат запевняє, що пів. армія реорганізується та невдовзі піде до протинаступу.

Розвязали „Дайтше фолькскірхе".

БЕРЛІН, 24. 6 ПАТ. Німецьке Інформаційне Бюро повідомляє, що поліція розвязала релігійну організацію „Дайтше Фолькскірхе", яка старалася погодити християнські ідеї з національно-соціалістичною ідеєю. Організацію заборонили в усій Німеччині.

Організацію ці були затвердили тому 8 днів, а тепер розвязали її як шкідливу з огляду на безпеку держави.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

Вбили команданта „Стшельца".

Аг. Всхуд повідомляє, що онодї вечором убито в Тавроні (пов. Бережани) команданта відділу Стшелецького союзу Адольфа Чубу. До хати Чуби ввійшло кілька осіб, що віддали до нього кілька револьверових стрілів. Убивники втекли під охороною темної ночі. Адольф Чуба небаром помер. На місце прибули відділ поліції, представники слідчої влади із поліційними собаками та бережанський староста Войцеховський, який на місці керував вступними слідствами. Поліція увалила погоню. Згадана агенція додає, що тому кілька днів убили в загадочний спосіб польського кольоніста Томасика в кольонії Стадники на границі бережанського та підгаєцького повіту. Вбивників досі не викрили.

Вкінці агенція Всхуд повідомляє, що онодї вернулася з Варшави до Бережан делегація бережанського повіту, яка звязувала премієрові Складковському домагання у національних справах і в справі відносин безпеки у Бережанщині. Факт застрілення Чуби подала делегація до відома премієра.

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., телефон 254-46. Приймаю футра до перехования літом.

— **Живець Черче, вілла „Найя"** — першорядний пансіон поручає комфортові кімнати, зам. ешний харч. Просимо приїжджих не слухати мешканців агентів, начебто не було у нас вільних кімнат. 1198 1—5

— **Вже нарешті** можемо похвалитись своїм єдиним українським рестораном **„Око",** де все дістанемо, що душа запрагне. Вина, лікери, крайові та заграничні. На снідання з буфету ріжні перекуски. Добре живецьке пиво. Обіди та вечері смачні, дешеві. Запрошує усіх П. Т. Гостей зі Львова та провінції Нова Управа **„Око", Львів, Костюшка 3.** 1182 2—3

— **На кредит** роблю нові футра, а старі модернізую і направляю. **Карпяк, Зибликевича 4,** 3—5 1177

— **Вдоволення** з відпочинку дасть тільки побут в „Зеленім" в Гребенові. 1192

— **Засідання Фільольогічної Секції** Наукового Товариства ім. Шевченка відбудеться в понеділок 28. червня ц. р. в кімнаті бібліотеки в год. 18. з таким порядком: 1) д-р І. Свєнціцький: „Плани студій над Карпатщиною" 2) Поточні справи.

— **Ще у справі нашого літературного конкурсу.** У звязку з оголошеними нами прізвищами авторів нашого конкурсу на новелю, дістаємо листа від п. Ірини Вільде, яка повідомляє нас, що авторкою цієї новели є не вона, а молоденька гімназійна абсольвентка п. Ірина Вінчар. Помилка вийшла через неточний критеріон.

— **Відчит в берлінськім Українськім Науковім Інституті.** В пятницю 25. ц. м. відбудеться в салі Українського Наукового Інституту у Берліні виклад д-ра М. Антоновича на тему „Данцігські архівальні матеріяли до історії України в XVI. ст." Початок відчиту в год. 8. вечором.

— **Особисті вісти.** Дня 17. ц. м. в округлій залі львівського університету дістала титул доктора **Марія Кобринська,** магістер філософії і права з Коломиї. П. М. Кобринська є загалом першою українкою, що зложила докторат права (канонічного). Рівночасно є вона другою зовсім усього жіноцтва, що дотепер у львівськім університеті здобули докторат права.

— **До ювилею 40-ліття читальні „Просвіти" в Нижанковичах** пишуть нам з Нижанковичин: В 132. ч. „Діла" подано звіт з ювилею в 40-ліття читальні „Просвіти" в Нижанковичах. На просвітнє диво, поміж промовцями, що складали привіти, пропущено (через недогляд, чи з розмислом?) визвище **д-ра Володимира Загайкевича,** якого привіт-промова (побіч промови о. дек. Мариновича) зробила найбільше вражіння. **Присутній.**

— **Хто виграв на льотерії?** В нинішнім тяганні Класової Льотерії впали такі більші виграні: 15.000 зол. на ч. 63519; 5.000 зол. на ч. 187453; 2.000 зол. на ч. 136462; 1.000 зол. на ч. 110080, 145045 182220; 500 зол. на ч.: 53031, 128992, 170657; 400 зол. на ч.: 78420, 164330; 200 зол. на ч.: 18091, 23178, 24074, 54758, 75960, 106343, 121122, 158859, 182278.

— **Обіжник до Суспільних Обезпечалень у справі запомог.** Централя Суспільної Обезпечальні видала обіжник, у якому пригадує, що всі обезпечальні мусять швидко і справно полагоджувати справи виплати пологових допомог. Обіжник централі стверджує, що деякі обезпечальні виплачують такі запомоги зі сильним спізненням (шире пояснення), що обнижує значіння допомоги. Хоробову виплату повинна ложінниця дістати тоді, коли вона не має правильних засобів до життя. Пологова запомога є 75 зол.

— **Додаткові іспити з латини.** Справу вписів до нових кляс класичного і гуманістичного типу, абсольвентів загально-освітніх гімназій, в яких латини не вчили, устійнено в такий спосіб, що ці кандидати мусітимуть здавати доповняючі іспити з латини перед державними іспитовими комісіями.

— **Нова почтова агенція.** У місцевості Олеша пов. Товмач урухомлять від 25. ц. м. почтово-телекомунікаційну агенцію під назвою Олеша с. Товмача. Відділ телекомунікаційний буде поручено в цій агенції нечинний.

— **Помер б. президент апеляційного суду у Львові.** 24. ц. м. помер бувший президент апеляційного суду у Львові Черлянський. Покійний, син греко-католицького священика, був одним із найздібніших правників у Галичині та стояв безсторонно на сторожі права.

— **Львівська хроніка.** Іванна Жмурова (Перацького 10) повідомила поліцію, що її син Зенон вийшов перед 2 днями з дому й досі не вернувся. — 67-літня Марія Вербовецька (Кайтона 6) упала з драбини і зломила руку. — Едварда Клосінського (без мешкання) притримали та Стрілецькій площі з прикладами до вдому. — Мирон Бегінський гойдався на гойдалці так необережно, що випав з неї, потовкся на цілім тілі і стрес собі мозок. — 23-літня Ріта Вісельтір мала таку гарячу приятельку, що вона з великої любови потрясла їй болюче руку. — Санітарна бригада слідчого відділу арештувала акушерку Анну Стець під замітом недозволених заходів. Акушерка брала на половину вищі ціни від лікарів. — На вул. Академічній невідомі спровоковані напали вечером на спортовця Генрика Зигера з вул. Казимирівської і сильно його побили. — Еміль Лембіцький, мулер, упав з рушторання І. п. при вул. Городецькій і важко потовкся на цілім тілі. — Яків Готерфрід (Жовківська 33) повідомив поліцію, що його 40-літня донька Ева, умово недужа, втікла з дому. — У костелі

СС. Кларисок при вул. Личаківській 2 підкинула якась жінка дитину. Покидька взяв під опіку міський дільницевий уряд, а за матірю почали шукати. — Сторож Олекса Кравців (Софії 2) повісився в корчах при вул. Турецькій зі страху перед ексмісією, яка йому грозила на підставі судового вироку.

— За чиї гроші мандрує „шляхта загродова"? Дня 15. ц. м. зі зал. ст. Турка н. Стрием виїхала прогулька загумінкової шляхти з повіту Турка в числі 70 людей. Мета прогульки: відвідати Гдиню — через Краків, Познань, з поворотом на Варшаву і т. д. Прогулька має тривати 7 днів. Кошти подорожі й удержання від 1 особи за ввесь час 10 зол. Прогульку веде війт волости Турка відомий Ян Яворський і Зубрицький. Патронує в дорозі сен. Пульнарович. На залізн. стації в Турці провадив прогульку турчанський староста п. Вагнер і інші. Між прогульковцями було коло 15 жінок. Всі прогульковці мали на грудях кокарди з написами: „З. С. З. в Турце н. Стрием" (Звйонзек Шляхти Загродовей). Це дурниця, що хтось поїхав на цю прогульку і що урядові особи їй патронами. Та цікаво, хто покриває кошти цієї прогульки, — „Коло шляхецке" на це фондів не має. Значить кошти покривають з публичних грошей, до яких кожний з нас має право, бо платить податок! Цікаво теж знати, чи бодай 50 проц. запомоги дістане знищене градом село Ростоки (Розлуч), саме під цю пору, коли ця прогулька дістала напевно 95 проц. підмогти. Поживемо, — побачимо.

— Знову припинили коморника в урядуванні. Коморника в Олеську пов. Золочів Збігнева Мілера припинили в урядуванні. Урядові аґенди цього коморника перейняв на підставі окремого доручення коморник І. району в Золочеві Петро Варецький.

— Горить торфовище. В Держові п. Жидачів вибухла на 5-морговім просторі пожежа сіножаті, на терені з торфовим підкладом. Щоб пожежа не поширилась цілий простір оборали, бо була небезпека, що пожежа перекинеться на сусідні сіножаті й на ліс. Слідство виявило, що пожежа вибухла через підпал 9 копиць сіна, які були власністю Дмитра Бойка з Тесарова. Сіножаті є власністю д-ра Вільгельма Кшиштоня з Держова. Пожежу дуже важко вгасити тому, що горить торфовище. Поліція шукає за Петром Беняком з Тейсарова, якого підозрівають у підпалі.

— Краєва хроніка. В Оброшині біля Городка Анна Кузьма вбила рискалем свого 33-літнього чоловіка що спав біля будівельного матеріялу свого дому який будував. — У Княжолуці пов. Долина вбили невідомі вбивники Якимова Дмитра. — УКоросні згорів лен наслідком розігрітого вальця в фабриці „Лен-Коросно". Шкоди є на 6.500 зол. — Урядовець фірми Гредль у Сколім їхав візочком лісової залізнички з Коростова до Демні і заїхавши на залізничну рампу випав із візка та сильно потовкся. — Бязничий сторож Леопольд Круль зі Стрия наїхав мотоциклем на 60-літню Еву Воробець зі Сихова, яка намагалася в останній хвилині перебігти дорогу. Старушка згинула на місці. Круль і його сестра, яка їхала разом із ним, поранились так важко, що їх відвезли до Стрия до шпиталю.

— Бандити в одностроях поліцаїв. Недалеко села Бжозівка, якийсь чоловік у поліцейнім однострою із іще кількома людьми, з яких два були заковані в кайданки, зупинив п'ятьох купців із Ротничць, що їхали на торг до Дембіци, нібито тому, що вони перепачковують сахарину. Коли один із купців хотів ставити спротив „поліцай" загрозив йому револьвером. У висліді ревізії забрали купцям 330 зол., після чого під загрозою револьверів приказали купцям їхати далі, а самі пропали в лісі. Поліція повела слідство та приарештувала Йосифа Петшака, Володислава Мальського і Володислава Чуя, як підозрілих у нападі.

— Процес жида Пендрака, який убив у Ченстохові робітника Стефана Барана, що стало приводом протижидівських заворушень, визначено вже на 1. липня ц. р. Підсудному грозить кара смерти. Оборонці Пендрака заповідають, що зголосять зажалення проти такого швидкого визначення розправи, тому, що карна процедура передбачує 2 тижні, щоб акт обвинувачення став правосильний.

— Після протижидівських заворушень у Ченстохові. Варшавська преса подає ріжні подробиці про заворушення в Ченстохові. На вул. Костюшка в місці, де був дім убивника Пендрака видніє на хіднику напис: „Ту мешкав Йосек Пендрак". Дім його зовсім знищений. Взагалі підчас протижидівських заворушень знищено у Ченстохові 90 менших жидівських крамниць, бо багатші крамниці вспіла поліція забезпечити. До Ченстохови спровадили спершу катовицьку поліцію, але згодом її відіслали і спровадили поліцію варшавську та келецьку.

— Черевний тиф у Варшаві. У Варшаві виступила цього року скорше як минулими роками пошесть черевного тифу. Лікарі пояснюють що пошесть тим, що люди пють підчас теперішньої спеки забагато холодільних напитків.

— Таємничий випадок у поїзді. Недалеко Варшави знайшли на залізничих рейках трупа емеритованого отамана Бронислава Систневського. Він їхав поспішним поїздом і невідомо, чи він випав із поїзду припадково, чи хтось його вигрутив. Влада веде слідство, що виясинть цю таємничу справу. При покійному знайшли дипльоматичний пашпорт до Еспанії.

— Фабрику фальшивих грошей зорганізовану за велику скалю викрили у Вильні в мешканні Рубіна Каца. Крім цього переведено ревізію в ріжних місцях міста і городах, що їх винаймав Кац, де теж скривав він фальшивий більон. При цій нагоді поліція арештувала 15 осіб замішаних до цієї справи.

— Присуд смерти на злодія. Перед апеляційним судом у Познані відбувся процес проти шевця з Острова Яна Ткача, провідника злодійської банди, яка викликала багато вломів, крадіжей і нападів. М. ін. у грудні м. р. Ткач убив вистрілом із револьверу підчас нападу безробітного Новицького. Апеляційний суд затвердив присуд О. С. в Острові і засудив злодія на кару смерти а його спільника на 15 літ вязниці.

— По 54 роках вийшов із вязниці. Недавно вернувся до Міляно по 54 роках прожиття у вязниці 79-літній Антоніо Буратті, якого засудили були в 1883. р. на досмертну вязницю за вбивство зі заздрости. Перших 10 літ був Буратті скований за ногу зі своїм співвязнем. За добру поведінку щойно по 54 роках старого вязня, який майже дві третини життя перебув у вязниці, з ласки звільнили.

— Цікавий похорон. В англійськ. портовому місті Плімут відбувся цими днями цікавий похорон моряка Томаса Спрай. Він висловив бажання у заповіті, щоб спалений попіл з його тіла всипати до моря. Священник після похоронного обряду виконав це бажання. Багато із приятелів моряка та приявних на похороні заявили, що теж зілишать такий заповіт.

— Чеські летуни приневолили німецький бальон причалити. Німецьке інформаційне бюро повідомляє, що німецькі бальони, які брали участь у змаганнях Гордон-Бенета, мусіли причалити в Чехословаччині, бо їх приневолили до цього чеські летуни. Під ту пору коли літак „Хемніц" опинився коло Праги, чеський летун погрожував скорострілом і револьвером і приневолив німецький літак перервати лет. Після причалення мав він сказати німецькому летунові, що дістав приказ перешкодити німецьким бальонам і недозволити їм докінчити лет. Нетакт чеських летунів і чеської влади викликав у цілій Бельгії величезне огірчення і негодування.

— Запалося 200 домів. У мексиканськім стейті Міговкан обсунулася земля і при тому запалося 200 мешкальних домів у містечку Тіяльйд Ягуа, яке має 10.000 мешканців. Число вбитих доходить до сотні. Шкоду обчислюють на 300.000 дол.

— Дорогий радіовий апарат навіть, як упевняють, найдорожчий у світі має магараджа з Патіяля. Він замовив собі таких техніків, що поставлять йому апарат, який ловитиме без шуму всі стації у світі. Скринька буде по мистецьки різьблена, гудзики із слонової кости викладані самоцвітами. Цей апарат має перевищити споруду зроблену для англійського короля.

— Відважний бандитський напад на поїзд. З Буенос Айрес повідомляють: Пятьох замаскованих бандитів напало на пасажирський поїзд недалеко залізн. стації Ґанчедо на території Шако. Бандити стероризували обслугу, викинули з почтового воза касу і всі вартісні посилки і відтак приневоливши одного з кондукторів стримати біг поїзду, вискочили і втекли. Погоня не дала ніяких вислідів. Бандити заграбили к. 50.000 пезетів.

Відозви й комунікати.

КОМУНІКАТ КВОММ-у Ч. 5.

Речинець гуцульського мандрівного табору, назначений на день 5. липня ц. р. **пересунений на день 27. липня.** — Час: від 27. липня до 9. серпня ц. р. Збірка: „Сокіл" к. Підлютого 27. липня, год. 12. Долучитися до табору можна теж 29. липня в Яремчі біля залізн. мосту (віядукт), год. 12. Оплата: 25 зол. Відїзд: учасників на збірку на „Сокіл" 27. липня, год. 0.15. Оплата білету 3.50 зол. за попереднім принайменше тиждневим повідомленням Комісії: Львів, вул. Чарнецького 26.

З кіна.

КІНО „КАСІНО": НАРЕЧЕНА З ВІДНЯ".

Ми бачили вже Марту Егерт у ролі дівчини з Пратеру; тепер вона продовжує цю ролю в інших ситуаціях. Менше тут співу, як звичайно, більше тих своєрідно віденських сценок, де гумор переплітається з сентиментом. Любов від першого погляду, малі непорозуміння щодо особи, кілька віденських типів — щось ніби погідна оперетка, де все смачне, як ковбаски і пиво у Пратері.

КІНО „АПОЛЬО": „МІСТО АНАТОЛЬ".

Після Келерманового „Тунелю" зробили фільму з його нової повісти. Є це історія про молодого енергійного інжиніра, що в якійсь глухій закутині на Кавказі викриває сліди нафти. Ніхто йому не вірить, але він уже відкупити на власний риск кусень землі від місцевого багача і зацікавити експльоатацією нафти велику міжнародню нафтову фірму у Константинополі. Водночас він закохується в молодій багатій міщанській дівчині, що має власне господарство і живе самостійно. Історія заплутується через знайомство з другою молодою аристократкою, яка захопилася перспективою мільонів, що можуть бухнути з теренів, де стоїть її гарна вілля. У фільмі дуже гарно зображений момент, як із землі вибухає ропа. Може зворушувати сцена, як горить новопобудоване місто, хоч вона є слабшою відбиткою землетрусу у відомій американській фільмі „Сан Франціско". Найкраще вийшли брутальні сцени. У головній ролі Ґустав Фреліх.

КІНО „ЕВРОПА": „МІЙ ПАН ЧОЛОВІК".

Погідна сатира на американських скоробагатьків, що доробившися грошей не знають, якими примхами виповнити свою нудьгу. Якийсь багатий старший молодець з найкращої рідні втратив майно і коли пробував покінчити самогубством опинився серед нуждарів, що живуть на смітниці. Тут він почав нове злиденне життя. Нечайна примха мільонерки добуває його з цього сміття і він стає льокаєм у домі мільонера. Дві доньки мільонера і служниця закохуються в ньому. Дім, де він виконує свої обовязки із спокоєм фільософа — справжне паноптікум. Фільма повна гумору з дуже добрими типами. Головні артисти — Вілїм Повел і Каролина Льомбард.

✝ Посмертні згадки.

ЛЕОНТИНА ДУБЛЯНИЦЯ, емер. учителька народньої школи, померла 13. червня ц. р. в Добчі, пов. Ярослав, у 52. році життя. Похорон на місцевий цвинтар відбувся 15. червня при великій участи місцевих громадян. В. їй П!

Спорт.

УКРАЇНА — ЛЕХІЯ 2:0 (2:0)

Гра тверда і гостра. Голи для України стрілили Скоцень і самообвачий. Видів було к. 1500, у тому більшість українців. Гра з великою перевагою України, яка в другій половині обмежилась з уваги на брутальну гру противника до вдержання висліду, що їй теж удалось. Судля п. Вжуховський стратив у другій половині голову і зробив неодну помилку (м. ін. не признав одного гола, стріленого Україною). Мірилом гостроти змагань є обставина, що українська 11-ка зійшла з грища під охороною.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

ЯРОСЛАВ. **Огниско — Ресовія 4:4 (1:2).** Змагання які мали відбутись вже 29. ц. м. на доручення львівського союзу відбулися в середу в Ярославі. Гра була дуже завзята і хоч Ресовія провадила вже у другій половині 4:2. Огниско вирівняло. Ворота для Ресовії добули Врубель 2, Гогендорф і Варан, для Огниска Дитко 2, Міхалік і Тишерський. Суддював п. Стшелецький.

ВАРШАВА. **Польща — Швеція 3:1 (2:0).** У міжнародніх футболевих змаганнях перемогла Польща, яка добре заграла в першій половині. Ворота для Польщі добули Водак, Шйоцтек і Вілімовський. На цих змаганнях було 22.000 видів. На цих змаганнях був теж присутній маршал Ридз Сьмігли.

Змагання за чашу Гордон Бенета. На підставі приблизних обчислень перше місце в бальонових змаганнях за чашу Гордон Бенета здобув бальон „Бельгік" який перелетів к. 14000 км.

Нові книжки й журнали.

ЗВІДОМЛЕННЯ управи приватної неодуканційної гімназії ім. О. Маковея „Рідної Школи" УПТ — з правами державних шкіл в Яворові за шк. рік 1936-37. Яворів 1937. Накладом власного фонду. Стор. 24, 8°.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Жіночі торбинки

течки, портфелі, портмонетки, валізи, мешери, поручні і направлені по найдешевших цінах робітня римарсько-галантерійна Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська ч. 2 побіч фірми Саламандра.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

БОГОРОДЧАНИ:
25. VI. Шарада.
26. VI. Муж двох жінок.
27. VI. Довбуш.
28. VI. Під курателею.
З Богородчан їде театр до Надвірної.

Молодий Український Театр „Заграва"

КРАСНЕ:
25. VI. Графська пані генеральової.
26. VI. Голгота.

ГОЛИНЯНИ:
27. VI. Графська пані генеральової.
28. VI. Земля — В. Стефаника.
29. VI. Голгота.
30. VI. Мураль.
1. VII. Тарас Шевченко.

Управа театру приймє три молоді панночки. Зголошення з фотографією і коротким описом життя слати на вище подану адресу.

Великий Театр:

Пятниця 25. VI. год. 8 веч. „Біла Дама"
Субота, 26. VI. год. 8 веч. „Біла дама".
Неділя 27. VI. год. 3.30 попол. дьосована вистава „Подружжя", год. 8 веч. „Біла Дама".
Понеділок, 28. VI. год. 8 веч. вистава дьосована „Пісочка".
Второк 29. VI. год. 8 веч. „Біла Дама".
Середа 30. VI. год. 8 веч. вистава дьосована „Подружжя".

КІНА.

АПОЛЬО: „Королівський вальс" із Віллі Фрістом.
АТЛЯНТИК: „Король прощання"
ВАНДА: „Малий морик", „Пекло в Китаю".
ГРАЖИНА: „Шепіт кохання", „Кага і Мабель".
ЕЛЬФА: „Мій пан чоловік".
КАСІНО: „Дівча з Пратеру", „Нарцена в Відні".
КОПЕРНИК: Під твоїм чаром", „У джунглях чигає смерть".
МАРУСЕНЬКА: „Заховання „Дє" „Покрите подружжя".
МЕТРО: „Ротмайстер фон Верфен", „Сінг-Сінг".
МІРАЖ: „Герої Себастополю"
МУЗА: „Тиждень перед шлюбом", „Веселий донжуан".
ПАЛЯС: „Проклята", „Ординат Міхоровський".
ПАНС: печінкий.
ПАН: „Генерал Суттер".
РАЙ: „Сем Дедсворт".
СВІТ: „Жінки та гравітор" і ревія.
СТИЛЬВЕ: „Чар молодости" і ревія.
ТОН: „Містний їздець" і додатки.
УТІХА: „Рік 2000" ревія.
ХИМЕРА: „Так кінчиться кохання".

ФОТОПЛАСТІКОН
(вул. Марійська 7)
„Неаполь - Капрі - Сорренто - Венеція"

від 6·50 ЗОЛОТІ ПЕРСТЕНІ
з 14 кар. золота тільки у Б. ҐРІНБЕРҐА, (вступ ул.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО

Пятниця, 25. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 11.15 Весела мелодії, 17.00 Соната на скрипку та форт. в-дур Р. Штрауса, 18.00 Розр. музика, 20.45 21.00 Концерт присвячений творам Чайковського. ВІДЕНЬ (550) 17.20 Форт 18.15 Цит. музика, 20.30 Сальон. музика ВІДЕНЬ (550) 17.00 Гутірка для дітей 19.25 Альпейська пар. музика, 22.20 Розр. музика. ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика. ЮМІНІЦІ (250) 18.00 Для Заварпаття. МІЛЯНО (309) 19.00 Розр. музика. 21.00 Джез. МЮНХЕН (405) 16.15 Весел. мелодії 20.10, 21.00 Вечір пим. музики. ПРАГА (470) 14.00 Форт., 19.10 Легка музика. 20.40, 21.00 Бетовенівська Симфонія ч. 19. РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 17.45, 19.30, 20.30 Оп'єта 16.00 Камер. музика. 19.00 Арфа. 19.45 Форт., 21.00, 22.00 „На паризький лад!" муз. авд. РІМ (421) 17.15 Розр. музика. 22.00 Камер. музика.

Субота, 26. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 18.00 Розр. музика, БУДАПЕШТ (550) 18.25, 19.00 Сальон. музика, 22.20 Орк. концерт. ВІДЕНЬ (507) 10.50 Сільська музика, 20.05, 21.00 „150 от віденського вальса" орк. кор. Бокор співає, форт. 21.55 Форт. твори Дефосіа. 22.20 Поети танц. музика. ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, ЮМІНІЦІ (250) 13.30, 18.00 Для Заварпаття. МІЛЯНО (309) 17.15 Танц. музика. 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Паріж" комедія Аламія, опісля Бесіда мелодії. ПРАГА (470) 12.35 Сальон квартет. 16.05 Орк. концерт. 17.55, 18.00 „Недокуваний папінка" оп. Гінека. 19.15 Патріотичні пісні. 21.30 22.10 Романтичні твори на скр. форт. Дворжака. РАДІО ПАРІ (1648) 17.07, 19.31 Орк. концерт. 13.15, 15.30, 19.35 19.50 Сальон. 16.15 „Для дітей. 17.00, 21.45 Орк. концерт 20.30, 21.00 Камер. музика. РІМ (421) 17.15 Танц. музика. 21.00, 22.00, 23.00 „У країні легенди" оп. Леодорова Ріккі.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 25. червня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика в гр. пл., 7.00 Ранішній дзвінок, 7.10 Музика в гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика в гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.00 Полудневий дзвінок, 12.15 Нар. пісеньки в гр. пл., 12.20 Комунікат львівської хліборобської палати, 12.22 Вісті з краю, 12.35 Різноманітна музика в гр. пл., у перерві о год. 14.00 Гутірка сільська 14.20, 14.35 Грона пісні, грона слова, 14.55 „Львівська брама, 15.00 Молоді таланти: 10-літня піяністка А. Дмитрівер грає Моцарта Сонату в-дур, 15.15 Музика в гр. пл., 15.35 Львівські вісти, 15.45 Господарські вісти, 16.00 Др бн. твори Едв. Ґріга у вик. малдолиств. 16.45 Із нафтового басейну. Будучність нафти, 17.00 Музика в гр. пл., 17.15 Трансм. з Познані. Фрагмент із Міжнар. Конгресу Христ. Царя, 17.50 Наші дерева: Дуб, 18.00 Туристичний п. форматор, 18.05 Мелодії в гр. пл., 18.15 Конкурсова гутірка, 18.20 Твори Альб. Кетельбі, гр. пл., 18.30 Українські задушні дні вик. Юрій Петрович, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вісти, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Вечірні серенади, орк., Бем тенор, 19.50 Спорт. вістки, 20.00 „Біла жінка" фрагм. з оп. Фр. Буальє, орк., кор. солісти: у перерві Вечірній дзвінок, Актуальна гутірка, 21.45 „Спасова пригода" оп. В. Пруса (закінчення), 22.00 Танц. музика з гр. пл., 22.50 Останні вісти, огляд преси, метеорольог. вістки, 23.00 Джезові солісти, гр. пл., 23.15 Танц. музика, 24.00—1.00 Орк. концерт.

Субота, 26. червня 1937

6.15 Ранішня зарядка, 6.18 Руханка, 6.38 Музика в гр. пл., 7.00 Ранішній дзвінок, 7.10 Музика в гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика в гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.00 Полудневий дзвінок, 12.15 Чи бажання молочних корів покращає для годівельних цілей, 12.25 Інст. пл., 14.00, 15.00 Концерт бажань, 14.50 Наша програма, 15.45 Господарські вісти, 16.00 Театр Уяви для молодших дітей: Промінчикові пригоди, 16.30 Орк. концерт, 17.20 Камер. концерт, 17.50 Шлеськ на красивавчій терен, 18.00 Сумнівська гутірка, 18.05 Вірандта хор. та гр. пл., 18.25, 18.50 Актуальна гутірка, 18.45 Спортові вісти, 19.00 Легка музика, 19.40 Актуальна гутірка, 19.50 Спортові вісти, 20.00 Хвиля від Балтику, 20.45 Вечірній дзвінок, 20.55 Огляд хліборобської преси, 21.05 Фабіян Тимольський — львівський Штраус, муз. авд., орк., гутірка, 21.45 Огляд видань, 22.00 Популярний концерт у вик. орк., 22.50 Останні вісти вечірнього дзвінка, огляд преси, метеорольог. комунікат, 23.00 Танц. музика з гр. пл., 23.10 Родина Гадів, монольог, 23.20 Танц. музика з гр. пл. 24.00—1.00 Орк. концерт.

БІРЖА.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89.51, 89.90. Долари американські 5.29·00, 5.26·50, долари канад. 5.29·50—5.26·50. Фльорени голл. 171.32—289.63, Франки фр. 21.62—21.48 Франки швайцарські 121.45—122.65, Фунти англ. 26.20—26.04, Гульдени данц. 99.72—99.80, Корони ч. 18.10—17.40, Корони дан. 116.94—116.10, пор. корони 131.63—130.65, Корони шв. 133.05—134.13, Лірети 27.30—27.—, Марки фінлянд. 11.59—11.50, Марки нім. 132.00 — 133.00, Шилінги австр. 99.20—98.50, Тель Авів 26.20—25.95, Марки нім. срібні 141, 141.

Акції.

Банк Польський 101·00, 100·50, 100·75, Цукор 18·50, Путівл 19·50, Лісьнов 46·00. Стараховичі 28.

Тенденція здержлива

Папери.

3 пол. інвест. 1 ем. 63.67, серія ленот. 6 дол. 39.25, 39.25 39.50, 39.13, купон 21.29, 4 проц. 39, стабіл. 170·00, купон 11.46, консолід. 31.88, 31.50, 32.00, всі в дрібних.

ОПОВІСТКИ.

До відома тим, що вибираються на товариський Зіїд до Станиславова. З ог. ляду на те, що н. дир. Данків не може ма 26 ц. м. бути в Станиславові, решта нашу перенесено на 30. ц. м. в тій самій годині. і в тою самою програмою.

Дарка Макогон.

КУПНО - ПРОДАЖА

...ЛИЦЯ ЯЗЛОВЕЦЬКИХ УЛАНІВ 330 ...продажі дім в відмінній руїні, в убика. ...в. вільні ріки. Оглядати від години 2—4 1185 1—2

ПАНСІОНИ

ЗДОРОВІ вакації у прегарнім гірськім літовищі для панночок (10—15 лят) в П-д...лисці. Материнська опіка, здорові харч Морозова. Під сама к. Татарова. Вілла п. Мостовського. 1191 2—3

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

ДВІ ГАРНІ — гарний прикмет панни, у...кінчені студії, шукають товариша життя мужчини на становищі (вища освіта), характерних. Дискреція запевнена. Перемишль, Пошт. рестанте „Білянка" і „Чорнинка". 1190 1—1

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

БУВША УЧИТЕЛЬКА — молода вдова з 5-літнім сином займеться домом за найменшою винагородою. Листи до Ад. міністрації під „Солідна". 1197 1—2

МЕШКАННЯ

...НІМНАТИ з кухнею, повний комфорт, ...ходом до окремому вул. Казимирівській ...б Остав. (Личаківській) 1196 1—2

КОМФОРТОВЕ 6-кімнатне мешкання на І. поверсі вул. Потоцького 49 до найдешевшу. 5 ІІІ.ІІ. тел. 252-14. 1200 1—3

ПОКІЙ з повною свободою, спокійний для старшого поважного пана від 1. або 15. Глібова ч. 3/8. Оглядати 12—1. 1201

РІЖНІ

НАЙКРАЩІ ЖІНОЧІ ПЛАЩІ та костюми з приходом нового сезону продаємо тепер за бесцінь ФІРМА ПОСАМЕНТ, Львів Академічна 2 (готель Жорж). 1189 1—2

ОГОЛОШЕННЯ.

ПРОТОКОЛ

ревізійної комісії Бурси ім. С. Петлюри для дітей емігрантів у Перемишлі.

Дня 25. і 26. травня 1937 р. ревізійна комісія в складі голови Головної Ревізійної Комісії У. Ц. К. в Польщі інж. Д. Клевцовського і голови ревізійної комісії Відділу У. Ц. К. в Перемишлі п. П. Процевка, в присутности голови Управи Відділу У. Ц. К. в Перемишлі п. П. Шкурата, перевела контролю касової книжки і грошевої рахунковости будови Бурси ім. С. Петлюри в Перемишлі. Всі записи приходу і розходу в касовій книжці виправдані належними документами і рахунковість знайдена правильною та в повному порядку.

На будову бурси вложили жертви на суму 21.196 зол. 78 сот., а саме:

І. жертви українського галицького громадянства	4.250 зол.
ІІ. жертви української політичної еміграції	11.372 зол.
ІІІ. допомога „Фонду" Навсена	3.423 зол.
IV. доходи з імпрез і зборок	2.151.78

На закупно церкві ІВО салм. і на будову поверхового мурованого будинку на 7 кімнат видано 21.192 зол. 32 сот., залишилося готівкою в касі 3 зол. 61 сот. Квадратна бургана будинок не обтяжений. Ревізійна комісія стверджує, що Бурса ім. С. Петлюри в Перемишлі збудована жертвенністю українського галицького громадянства, української політичної еміграції та закордоном і неоціненою працею інспектора цієї будови п. Петра Шкурата.

Д. Клевцовський (вр.) П. Процевко (вр.)

ЗА ПОЧЕСНИЙ КОМІТЕТ:
О. Цілановська вр. Д-р В. Загайкевич вр.

ХТО?!

хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідній

ПЕРФУМЕРІЇ

С. ФЕДЕРА

Львів СИКСТУСЬКА 7
Філія КОПЕРНИКА 18а

Кожний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діла" дістане ЗАДУРНО гарний дарунок.

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	вол. 0.35
1 мм. одношпальтовий в тексті і вонцівках	вол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці	вол. 0.50

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	вол. 0.15
купно, продаж. вимам і т. п.	вол. 0.10
шукаючі праці	вол. 0.05

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	вол. 480.—
Остання сторінка 1/2	вол. 250.—
Остання сторінка 1/4	вол. 130.—
Остання сторінка 1/8	вол. 70.—

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 138 (14.681). Львів, субота 26. червня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.000.
„ Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Півріччно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

НАСЛІДНИК ЯКІРА.

Нарком оборони СССР заміновував на місце розстріляного Якіра командантом київської військової округи, Федька, командантом II. ранги та членом окружної військової ради.

Федько має 40 літ; він родився у селянській родині у селі Хмелів роменської округи; по званню він столяр. 1917. р. вступив Федько до компартії, 1922. р. покінчив военну академію та став членом центрального виконавчого комітету СССР. 1919. р. він командував 58. совітською дивізією, що атакувала українські війська з Миколаївщини по Хвастів і Київ.

(ВУ).

Перед упадком Сантандеру.

Національне командування повідомляє, що Сантандер у безнадійному положенні. Дотепер уся область обсаджена червоними над Атлянтійським Океяном, живинами і харчами, закупленими за мінеральні богатства з околиць Більбао. Тепер червоні не мають за що купити харчів, а тимчасом запотребування на харчі збільшилося, бо до Сантандеру втікло понад 400.000 басків. Тому Сантандер може боронитися лише дуже коротко.

Як говорять, капітуляція Сантандеру вже вирішена. У Валенсії та в Барсельоні про це знають, але не можуть помогти.

БАСКИ ДАЛЬШЕ ВІДСТУПАЮТЬ.

Як подає національне командування, національні війська, не зважаючи на непогоду йдуть дальше вперед у біскайській провінції: вони заняли на заході узбіччя гір Абра й узгір'я Пунта Мосеро, Ляена, Сервантес, Сіеррано і Сеано. Місто Португалете впало без опору, Баракальдо здобули з боями.

При тій нагоді національні війська взяли в полон коло 500 вояків і здобули 1,270.000 літрів бензини, 4.000 летунських бомб (50—80 кілевих) та чимало іншого военного матеріялу, якого ще не було часу обрахувати. У провінції Леон червоні втратили у невдатному наступі 4 курені.

Вчора пізним вечором національні війська обсадили Сієрвано — останню місцевість на лівому березі Нервіону, не стрічаючи поважнішого опору, та дві позиції над рікою Уррієнан, що пливе рівнобіжно до Нервіону. Тепер вони займають лінію фортифікацій, подібну до „залізного пояса" під Більбао і вона звернена проти Сантандеру.

УРЯД БАСКІВ КАПІТУЛЮЄ?

Як подає паризька „Ліберте", баскійський уряд, що перенісся до Сантандеру, рішив капітулювати і повідомив про це Валенсію та Барсельону, які зрештою в цій справі нічого не зробили.

Також Авас повідомляє, що баскійські війська здеморалізовані, масово піддаються. Богато баскійських частин веде переговори з національним командуванням у справі капітуляції, деякі рішуче відмовилися злучитися з астурійськими військами.

Напад невідомого военного корабля на катальонських водах.

Військовий комендант Херони (Каталонія) подав пресі комунікат такого змісту: Коло год. 18.30 6 миль від берегу на висоті мосту де ля Селька якийсь военний корабель, помальований на біло, заплив гарматніми стрільнями торговельний вітрильник, забираючи залогу в полон та скоро відплив на південь. Французького судна, що плило разом із еспанським вітрильником, білий корабель не зачіпав.

Всі торговельні, нафтові і сторожеві кораблі схоронилися до пристані Кадак.

НАЦІОНАЛЬНІ ВІЙСЬКА ЗОСЕРЕДЖУЮТЬСЯ ПІД МАДРИДОМ.

Авас подає з Мадриду, що кожного дня доходять вістки про великі перегрупування національних військ над рікою Харамою. Червона артилерія обстрілює їх, щоби до цього не допустити, та вона не зуміли припинити транспорти національних резерв і припасів военного матеріялу.

Без сумніву обі сторони мають широкі пляни і небавом перейдуть до активних операцій.

Переговори з американськими страйкарями розбилися.

Федеральний арбітражний комітет повідомив, що всі зусилля у напрямі ліквідації страйку в сталевому промислі не пощастили.

4-ох членів сталевих фірм, вчора негайно покинули засідання арбітражного комітету і заявили, що комітет промислової організації не шанує закону та намагається накинути їм свою волю; у майбутньому вони ніколи не братимуть участи в таких засіданнях.

Після засідання Кюррей, права рука Левіса, заявив: „Будемо дальше боротись і мусимо перемогти". Він публично попросить през. Рузвельта, щоби підявся посередництво.

Арбітражний комітет не тратить надії, що ще вдасться навязати нові переговори.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

Флямандські націоналісти зірвали з „Рексом".

Як подає брюссельський щоденник „Ле 20. сіекль", провідник флямандських націоналістів Деклерк повідомив Дегреля, що він завішує порозуміння між обома партіями до часу, аж їхне становище зовсім виясниться. Причиною є становище „Рекса" супроти амнестії для флямандських активістів і підчас маніфестації комбатантів.

Дегрель погодився на завішення порозуміння.

Перед приїздом румунського короля.

Завтра переїде через Східну Галичину до Варшави румунський король з наслідником престола. З цієї нагоди удекорували залізничі стації, через які буде переїздити королівський поїзд, м. ін. у Львові.

ПРИГАДКА.

Пригадуємо Вп. Членам Народньої Торговлі, що Загальні Збори Уповажнених Народньої Торговлі відбудуться у вівторок, дня 29. червня 1937. р., година 10-та вранці в салі „Сокола Батька" при вул. Руській ч. 20.

Того самого дня година 8-ма вранці відбудеться в церкві св. Спаса (Преображенській) при вул. Краківській

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

за померших членів Народньої Торговлі. 1204

Після замкнення надзвичайної сесії сойму і сенату.

Варшава, 24. червня 1937.

Сьогодні директор пресового бюра у президії ради міністрів В. Пачоський вручив маршалам сойму і сенату розпорядок президента держави з нинішньої дати про замкнення надзвичайної сесії сойму і сенату, яку скликано 18. травня ц. р. президентським розпорядком а означеною там програмою нарад, поширеною відтак додатковим розпорядком з 1. червня ц. р. Програма обіймала здебільша ратифікацію рівних міжнародніх договорів і попри низку менше важних справ найважніщими у цій сесії були новелізаційні проекти про академічні школи і „Фонд Національної Культури", не згадуючи дрібної новелізації про Польську Академію Літератури, якою число академиків підвищено з 15 на 21. По думці постанов польської конституції і регулямінів нарад сойму та сенату не можна дебатувати про справи, необняті президентською програмою, чим виключається в цілости не лише посольська законодавча ініціятива, але теж і законодавча ініціятива уряду. Посольська діяльність у надзвичайній сесії (сенатори не мають законодавчої ініціятиви) обмежується тільки до дебат і внесків, звязаних з означеним предметом нарад, а надто посли і сенатори можуть вносити інтерпеляції до уряду, якого то управління не надто надужовлюють. Виняток творить посолка Пристарова — відома ініціяторка голосного минулого року у жидівському світі проекту закону про ритуальний заріз худоби; вона має звичай вносити часто інтерпеляції навіть у зовсім дрібних льокальних справах.

Зголошені в розпорядку президента проекти полагоджено, з виняткам одного, що його відкинено. Ратифікації перейшли без дискусії, інакше, як було в попередній каденції, коли ратифікаційні проекти використовував нераз б. посол д-р Станіслав Стронський, попісуючись виключно своїм знанням дипльоматії та міжнародніх договорів при насвітлюванні їх юрід. вишехпольську призму. Інтелектуальний рівень теперішнього сойму є куди нижчий від попереднього — нема там напр. ні одного професора академічної школи — через відсутність партійно-політичного угрупування по польському бощ кожний польський посол співає з власних нот, вирізнюючись часто-густо як Пилип з конопель і збільшуючи тим какофонію у соймовій салі.

З зголошених проектів обходили нас зокрема два — новеля до закону про академічні школи і новеля до закону про „Фонд Національної (Народової) Культури" ім. Йосифа Пілсудського. Про обі справи писало вже обширно „Діло". Новеля про академічні школи поширює значно автономію професорських колегій та у великій

міру увільнюване професорів від немилих їм несподіванок з міністерства віроісповідань та освіти, що на практиці найчастіше виїде на нашу шкоду, якщо взяти під увагу протиукраїнські настрої серед більшости польської професури. Ліберальніше, як досі, буде і трактування академічної молоді. Тут можна сказати, що страйки, бешкети і бльокади, організовані вишкольськими корпорантами в часі цілого шкільного року майже безперервно, зробили своє і на цьому уступок настало нині успокоєння. Очевидно, не у відношенні суворости жидів, бо сьогодні загал польського громадянства включно з проурядовою партією „Овону" машерує збитими лавами протижидівським шляхом.

Але не тільки протижидівським, бо часто цей загал вирушає і на протиукраїнську дорогу, виноходячи всюди загрозу для польського стану посідання, а то просто й великанську небезпеку для польщі і Польщі від наступаючого українства. Польська націоналістична нетерпимість та екскльозивність, взорована у великій частині на гітлерівці, перейшла нині більшість польського громадянства й оформлюється нині у вигляді „Овону", якої шеф полк. Коц передав формацію новостворюваного сектора польської молоді під керму 24-літнього, недавнього коменданта одного з крайніх націоналістичних крил радикально-народового табору (ОРН) — Рутковського. Не дивно, що серед такої панівної атмосфери перетягли в сеймі українські поправки, щоб у законі про „Фонд Національної Культури" вставлено вирвний додаток, що й національні меншини мають право користати з цього фонду.

Від Української Парляментарної Репрезентації вголошено у щойно закінченій сесії кілька інтерпеляцій до уряду у важних під що пору справах, що торкаються близько нашого теперішнього нерожевого положення в Польщі і є його наглядною ілюстрацією. Торкались вони теперішніх відносин у Бережанщині, переводжу ваної у Східній Галичині земельної реформи, мовних справ і врешті відобрання права при людности найбільший з сеймський різновіркальній гімназії в Тернополі. І про це була вже широка згадка на сторінках „Діла".

Польське громадянство мало взагалі присвячує уваги своєму парляментові. Цікавиться воно радше своїми внутрішніми справами. Обсервує (бо небагато ще співділає) акцію полк. Коца в його „Овоном", виступи маршалка Сьмігло-Ридза, між ними недавно незвичайно характеристичний на зібранні вишехпольських корпорантів „Арконії", та в останніх днях голосний нині інцидент з краківським римо-кат. митрополитом Сапігою, що велів перенести тлінні останки маршалка Пілсудського з дотеперішньої крипти у крипту під вежею срібних дзвонів та не відклікав свого зарядження, не зважаючи на інтервенцію президента держави Мосцицького.

В офіційній внутрішній польській політиці — вовремя в таборі „Овону" — слідний тепер поворот на право та своєрідне конституювання не тільки старих ендеків, але і нового молодого радикального наріжку. Були голоси, щоб ендецію лишити на боці, а навязати ближчі зв'язки з людовцями й соціялістами, себто зробити виразний поворот на ліво. Та ті голоси не знайшли сьогодні послуху у рішальних чинників. З уваги на такий стан на польському політичному ринку аналіз польських відносин твердять, що консолідаційна акція „Овону" не вдасться й остаточно скрахує через негативне становище польського села і польського робітництва. Тоді може лише вернутися на чинну політичну арену та до керми в урядах давні люди — нині в тіні і тихій опозиції — між ними полк. Славек і демісіонований міцеміністр внутрішніх справ Кавецький.

Полковник Славек, розпочавши з початком цієї соймової каденції створений ним Безпартійний Блок співпраці з урядом, усунувся цілковито в тінь, надіючи, що таке своє спокійне. В сеймі показувався дуже рідко, а якщо і знаходився у соймовій салі на короткий час, то демонстраційно сідав самітно у найвищій останній лавці. Зійшов він у сеймі і вчора, але вже засів у перших лавках на фронті і живо розмовляв з давніщими своїми співтоваришами праці. Його поява і поведення викликали вчора загальне зацікавлення в сеймі. Не бракувало очевидно коментарів, навіть на сторінках преси. Дехто вворожить, що після правдоподібної невдачі Коца з його „Овоном" прийде черга на Славека і створиться добра нагода до його повороту в ряди чинних провідних польських політиків. Особливу рекламу в пресі робить полковникові Славекові генерал-

ВИСОКА ШКОЛА ПОЛІТИЧНИХ НАУК
при
Українському Технічно-Господарському Інституті
приймає вільних студентів на перший семестр.

Програма Школи складається з восьми головних предметів: 1) Загальна політика, 2) Держава і право, 3) Соціяльна політика, 4) Економіка, 5) Соціологія, 6) Журналістика, 7) Українознавство, 8) Рівні предмети загального характеру.

Викладають професори **Української Господарської Академії** та інших українських високих шкіл.

Навчання триває **шість семестрів**. Провадиться воно **позаочно** (кореспондеційним) методою.

У Школі **студенти** приймаються особи з закінченою середньою освітою. Особи без матури можуть вступати до школи, як **куранти**. По закінченню школи абсольвенти дістають **диплом**.

Просвіта в умовах студій і таксах за навчання **безплатно**. Звертатися на адресу: Українську Технічно-Господарську Інституту Подебради Чехословаччина, — або Товариство „Сільський Господар", Львів, Ринок 10. На цю адресу відповідь прикладати міжнародну поштову марку.

На ту саму адресу надсилати прошання і вимагати у справі студій як 6-річному Вищошкільному **Економічно-Кооперативному Відділі**, 2-річному **Технікумі Сільсько-Господарської Промисловости**, 2-річних курсах **Українознавства**, Вечірніх Курсах **Громадської Агрономії**, 1-річних курсах **Бухгальтерії** та короткотривалих курсах чужих мов, пасічництва, американського промислового шевництва, садівництва, консервації і переробу садовини та городини, обробу шкіри, мляварства, фотографії, радіотехніки, птахівництва та городництва.

ний секретар Союзу Резервістів посол Валасьський, що має ближчі зв'язки з міністром Зигмунтом-Косцьлковським і бувшим міністром генералом Гурецьким. Як остаточно уложаться відносини у внутрішній польській політиці, покищо в подробицях годі передбачити, сподіватися лише треба змін, які можуть прийти вже у найближчій майбутности.

В половині липня ц. р. буде скликана нова надзвичайна сесія сойму і сенату у зв'язку з виконанням так званої женевської конвенції з 15. травня 1922. р. між Польщею і Німеччиною в справі Горішнього Шлеська. Має тоді бути піршена ратифікація кількох міжнародніх договорів та проекти законів, які мусять бути у зв'язку з причини браку женевської конвенції.

Теперішня сесія мала слабу фреквенцію. Не лекше буде і з новою, тим більше, що припаде вона на головний вакаційний сезон.

Д-р Степан Барн.

ДАРКА МАКОГОН.

Нехай нам здається, що ми вже не живемо.

(З ПРИВОДУ 10-ЛІТТЯ ПЕРШОЇ МАТУРИ Р. Ш. В СТАНИСЛАВОВІ).

Інакше без слова нашого неіснування, не можнаб написати спогаду про живих осіб. Осіб, з якими ще тому десять літ ділилося кожного дня свого життя. Хвалити своїх професорів? Але ж ще робимо тільки по їх смерти. Тоді вже не жаліємо ні ні цвіту, ні гарних слів. Згадувати у газетному фейлетоні товаришок по лавищу та імені? Це теж належить до посмертних реліквій. Тому, дорогі товаришки та шановні панове професори, уклім собі, що ми вже не живемо, бо мені хочеться з приводу нашої першої матури трошки... недоказано розбалакатись про вас і про нас.

*

Було це на переломі часу, коли державна, шкільна влада перестала була толерувати дівчат приватисток по мужеських гімназіях. Треба було або зректися науки в гімназії зовсім або заложити свою „власну" дівочу гімназію. Але, що це був може саме найкращий розмір у тій добі, коли жінки не вміли реалізувати — заложено першу дівочу гімназію У. П. Т. в Станиславові. Ні, напрадну це гімназія в перших роках нагадувала більше, дуже більше подружжя, що побралося з любови. Ні відповідного примищення („мутиком" у попередніх годинах зрі мужеської гімназії) ні відповідного виряду, ні фізикальних кабінетів, ні... Можна сказати „ні нічого", крім доброї волі професорів, батьків та ентузіязму самих учениць.

В той час, як я прибула до цієї гімназії, містилася вона вже в окремому будинку і доробилася була вже до того всього, що при можній „порядній" середній школі повинно бути. Ні, ще не так. Наша гімназія в той час мала все те, що інші, а крім того ще й те принадьське, сердечне відношення між ученицями й учителями, що його так рідко де можна зустріти. Я, що прийшла з напів зрумунізованої школи, оберталася тут, як в якомусь зачарованому світі. Мені просто не хотіло поміститися в голові, вірити, що є десь такі учителі, що хочуть, стараються помогти ученици, що директор не ее втілення страху, а сама справедливість і вибачливість, що її можна хіба ще у різних батьків зустріти. Я, хоч мала вже пяту скінчену, а прийшла в Станиславові тільки до четвертої виказувала такі різниці в кожнім предметі (на мою некористь), що справді тільки велике вирозуміння могло мене не зразити до цієї нової школи та її метод навчання. Нпр. по польськи я говорила так, що д-р Кость Кисілевський волів задовольнитись самими моїми писемними доказами знання цієї мови, щоб не впровадженати класи в надто непогамований веселий настрій, як я устно відповідатиму. І дивне. Здали ми першу матуру, уступив наш директор із свого становища(як часто чули ми „поза кулісами": „Я ще так довго буду на своєму становищі доки „мої" дівчата не здадуть матури"). І так дуже змінився настрій в школі. Це вже не наша заслуга. Це тих, що по нас прийшли, які ще й тепер часом зустрічають нас з докором:

— Ніхто з нас, нідоми ученик не був уже такий протегований, як ви... Ви мали щастя.

Так, не сьогодні потвердить кожна з нашої вісімнадцятки, ми мали щастя мати за свого директора проф. Н. Данища.

(Вибачення. Пане Директоре, що так отверто про ці справи пишу, але я й тому дала назву цьому фейлетонові „Нехай нам здається, що ми вже не живемо").

Завсіди елегантний, завсіди уважливий до своїх учениць наш директор у майстерний спосіб вмів годити з собою авторитет „влади", дженгельменство старшого мужчини до підростаючих „дам" і батьківське серце до „своїх" дівчат.

Пригадую собі в осені такому-то наша гімназія втратила право приходности. Нещасливий збіг обставин так хотів, що цей критичний момент збігся саме з занедужанням нашого директора. Між батьками повстала чиста паніка. Декілька учениць з нижчих клас позаписувалося до польської гімназії, бо наша вже „не була нічого варта". Ми, що стояли найбільше матури, якими загрожувала матура з десятьох предметів, держалися. Не розгубилися, але... збунтувались в нутрі і почали відмовляти послуху всім і вся. Нашого директора не було. Куратория відмовилася від контролі над нами. Матуру всеодно треба було здавати на правах екстерністів, що могли ми стратити? Доходило до того, що ми потрапили собі якусь годину демонстративно просидіти на дворі під акацією. Чому? Я і тепер ще не знаю. Сподіваюся, що мої товаришки також, але тоді, двадцять літ тому, певно такий страйк мусів мати якусь ціль.

Така поведінка не давала доброго приклалу для нижчих клас. Для „успокоєння" збунтованої класи прийшов промовити до нас головою Кружка Р. Ш. Але це не дало бажаних висліджів. Ми нпр. пускалися на такі „софізми", як:

— Найвища класа в гімназії є восьма.

— Ми є найвища класа в нашій гімназії.

— Отже ми є восьма класа й тому не будемо переробляти матеріялу з підручників для шостої класи.

Аж хтось — не пригадую собі хто — з учителів вже картаючи раз нас за самовілю ужив таких простих слів:

— Пан директор поїхав лікуватися... вірить вам, а ви тут таке виправляєте. Утішиться, як повідомимо його, як ви тут поводитесь.

І це помогло. Дійсно помогло. Ми несвідомо може навіть для себе самих хотіли бути зразком, шоб „наш" директор був гордий із нас, як вернеться. І здається мені, що ми не розчарували його після його повнороту.

„Країна, яку можна було взяти".

„Львовскі Дзенник Народови" з 20. ц. м. помістив враження В. Фільоховського з мандрівки по Закарпатті. „Гарна країна. Дивна країна" — вачинає автор. Представивши „тверду руку" мадярів, що до війни володіли Закарпаттям, покірне ношення ярма його населенням, сталі недостатки, до яких вони привикло, національну несвідомість, („тутешні"), Фільоховський згадує відтак перехід російських військ для здавлення мадярського повстання, агітацію царе- і православія, драконську пімсту мадярів, тощо. В часі розвалу Австрії населення „здуріло", не знало, куди йти. Колиб — мовляв — військову контролю мав там тоді Уругвай і уругвайський офіцир казав населенню голосувати за приєднанням до Уругваю, то такий був би теж висліл плебісциту (?).

Про українські війська, про початкове добровільне обєднання Закарпаття з Зах.-Українською Республикою авторові мабуть нічого не відомо. Бодай не згадує про це нічого. Переходить він відразу до злуки з чехами, зазначивши хитання населення, чи — мовляв — не обєднатися з Москвою (?!).

Але нехай буде чех. „Хтось чейже мусить володіти і панувати". А чех сказав, що обєднання з ним хоче сам „американський цісар, найбільший і найсильніший з усіх цісарів"...

Мадярів усе ще населення боялось (чи не повернуться?). Але їх обіцянки дотично автономії вказували, що з ними зле. Отож прийшли чехи і взяли цю країну. Бо вона чекала, щоби хтось її забрав.

—o—

ДЛЯ ДІТЕЙ
НАЙЛІПШІ
КАРМЕЛЬКИ

коробка 10 сотиків

ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА У ЛЬВОВІ
гарнізоновою.

Чим схвилювався „Русскій Голос"? — Перенесений парох і другий нагло призначений. — Роля митрополита Діонізія.

Православна парохія Львова схвильована: при кінці травня церква св. Юрія на Францішканській вулиці стала військовою і православна парохія лишилась без церкви. Невідомо ще, що станеться зі самою парохією, чи стане вона церковно-правною одиницею. А відомо, що з львівською парохією тісно звязана була досі доля православних церковних одиниць на Лемківщині: тамошні православні парохії були філіями львівської. Отже є чого хвилюватись „Рускому Голосові" вже привиджується розвал і ліквідація львівської парохії, що булоб „важким ударом для всього православного життя краю".

Самий перехід церкви св. Юрія на Францішканській вул. у володіння військово-церковної влади „Русскій Голос" описує так:

Одного дня звявилась друком брошура ославленого „професора" Вячеслава Заїкина, де він закидав тодішньому парохові львівської церкви, архимандритові Веніямиинові ні більше ні менше — тільки симпатії до большевизму. Митрополит Діонизій не вмів оборонити ні в чому невинного священника та своїм звичаєм уступив — переніс о. Веніямина до Варшави, а на його місце парохом львівської церкви з її лемківськими філіями призначив був о. мітрата Лісицького. Але заки старий парох успів передати новому парохію, сталася несподівана подія. О. арх. Веніямин вернувся з Варшави з вісткою про призначення парохом о. мітрата Лісицького 27. травня та у Львові застав уже „іншого пароха, про якого нічого не чув від митрополита Діонизія. Цим парохом, якого не призначав митрополит Діонизій, був військовий православний священник о. Семашко. Він 26. травня вечором в асисті двох урядовців воєвідства і В. Заїкина звявився в парохіяльному домі на Францішканській вулиці, забрав ключі від церкви та покликуючись на наказ своєї військової влади, проголосив себе господарем цієї церкви. Так зродився новий парох церкви на Францішканській вул., про якого тоді не знав іще сам митрополит Діонизій.

Митрополит, як тільки його повідомили про цю подію, „сгаряча" телеграфічно засуспендував був о. Семашка, але в кілька годин пізніше так само телеграфічно відкликав своє рішення. І від того часу парохом церкви на Францішканській вул. є військовий священник о. Семашко. Згодом прислав митрополит Діонизій одного старенького черця з Почаєва о. Нектарія начеб на поміч о. Семашкові. Але яка юридично й яка роля, це покищо лишилось невияснене.

Братство попередньої православної парохії у Львові проголосило бойкот о. Семашка і до церкви не ходить. Орган львівських москвофільських кол „Русскій Голос" усю вину за події на Францішканській вул. звалив на о. Семашка і помістив був досить образливу проти нього статтю, за яку о. Семашко потягнув редакцію до судової відповідальности. Отже епільог цієї справи з кінця травня відбудеться у судовій салі.

Щоб читачам була більш зрозуміла історія православної львівської церкви, треба зясувать першу, важливішу її частину. Як відомо, православна церква на Францішканській вул. була перед світовою війною власністю буковинської православної митрополії. Після війни варшавський митрополит Діонизій, якому стала підлягати православна парохія у Львові, несподівано почав процесуватись за право власности над тією церквою з румунським патріярхатом. Чим кермувався митрополит Діонизій? Адже він як голова тієї частини православної російської церкви, що опинилась в межах Польщі, не мав ніякого права до церкви, що належала до іншої автокефальної православної церкви. Його обовязком хіба було вийти в порозуміння з тією другою посестрою і мирно вирішити справу про церковний обєкт на Францішканській вул. Кажуть, що румунський патріярхат тільки „про форма" жадав відшкодування від варшавської митрополії за передачу їй на власність церкви на Францішканській вул. У кожному разі сума цього відшкодування була менша від коштів судового процесу. Та не про самі лише матеріяльні справи йшло тут. Хіба можна було допустити до видовища, що між собою судяться у світському та чужому віроісповідно суді за церкву дві автокефальні православні церкви? Це було принуження самої православної ідеольогії про соборницько-автокефальну організацію поодиноких православних церков у різних краях.

Але нікому не повинно здаватися, що наш директор ніколи нас не карав. О, часом навіть за строго. Раз, уже навіть в осьмій клясі, мій найкращій товаришці (Леська, я не кажу, як тобі на прізвище!) за те, що щось там помилилася при діленні десяточних чисел, казав забиратися до дому і більше до школи не приходити. Це був удар для цілої кляси. Бідна Леська сплакалася на нитку. Річ була досить поважно закроена, бо директор казав мамі прийти.

— Але може це мене урятує,... бо директор ходив з моєю мамою на танці і навіть раз купив був їй букет...

Памятаю, це було в суботу. Мама Леськи мала до канцелярії прийти в понеділок. Леська прийшла ще в неділю на екзорту. Виглядала марно. Напевно цілу ніч не спала. Директор зараз запримітив її і закликав набік. Ледви ми дочекалися, щоб та конференція скінчилася.

— І що? І що, Леську?

— Та нічого... — сварив мене директор, що так зле виглядаю і так легко убрана прийшла на екзорту.

Леськи мама в понеділок не була в канцелярії. Не треба вже було протекції студентського букету на танцях.

Загалом ми мали такий добір учителів, як мабуть ніодна кляса по нас. Якщо були між нами й учителями які конфлікти, то тільки з молодими. Здавалосяб, що мала ріжниця літ повинна була саме нас зближити до себе, тимчасом річ малася навпаки. Молоді учителі наші (небагато їх було, але з кожним була якась „приключка") намагалися бути дуже „гострі", дуже неприступні, дуже професорські, а ми собі знову калькулювали, що якби на те пішло, то вони могли ще нашими чоловіками бути і хотіли з ними більш по товариськи жити, а з тих хотіли з ними більш по товариськи жити, а з тих сіди кінчились в найвищім трибуналі — директоровій канцелярії.

Раз котрийсь із старших учителів поздоровив був перший котрусь з наших товаришок у сьомій, чи восьмій клясі. Ох! нас якби хто запалив. Зробили зараз на павзі мітинг і вирішили, що як може такий поважний, старший професор здоровити, то може „перший" здоровити нас і молодий професор від фізики. Було вже нам з тим першенством! Тому увага товаришки-педагоги! Не так гостро, не так по професорськи, не так безкомпромісово із своїми ученицями!

Три четверті кляси „обожало" (лапки не квестіонують змісту цього слова, а сам вислів) професора української мови... Нехай заризикую! Всі ми тепер на десять літ старші! Отже професора... Ліськевича. Наш кут називав Вас, Пане Професоре з російська (Ви знаєте, що між нами була одна „росіянка") „кузиреи".

Найбільше щастя було для тої, до котрої Ви звернулись на годині. Ох, не згадувати вже про ті ласки, як Ви інколи на коридорі запитали:

— Що тепер читаєте? — Чи були ви вчора в театрі?

А часом Ви ніби забували про неодну з тих, що Вас обожала і не добачували на годині. Це так боліло, Пане Професоре! Тоді вже краще золіли ми вашу догану, докір, ніж отаке „недобачування". Тепер може буде для Вас ясно, чому одна ученица часто так неуважно буцім-то поводилась на Вашій годині. Це-ж був тільки маневр на те, щоб Ви сказали своїм голосом на її адресу:

„Споійно там у задній лавці, Макогон, вас не інтересує те, що я викладаю?

Наші товаришки були стократ цікавіші від тих дівчат, що їх зустрічаємо в повістях з гімназійних часів. Безперечно їх перевага над тими з повісти передовсім у тім, що це живі люди.

Ви добре пригадуєте собі, дівчата, Ірку В.? Носила цвікер і було щось спокусливе в її лінивих, рухах молодої пантери. Пригадуєте з якою погордою висказувала вона свої погляди на подружжя?

— Ох, прати пелюшки і церувати скарпитки? Ні, дякую красно це не для мене! — і сміялася при тім довго й так, що нас бентежило це. А потім, — ох, химерне жіноче серце! — перша зробила вилім і перша почала прати білі, фланелеві пелюшки. Але інж. Шох, нікуди правди діти, варта цього „заломання".

А Іра М.? Та дівчина з голубиним серцем, що не могла „ідеально" залюбитися, бо... той вимріяний їв би так само, як всі люди, був би такий, як всі. Ви знаєте, що вона зробила? Зараз за Ірою В. „поспацерувала" за суддю і кінчить медицину). (Пошлюбна подорож перервала на якийсь час студії).

А Вірка Л.? Пригадуєте собі, як за нею бігало пів мужеської гімназії і як вона нераз енергійно товкла кулачком до лавки на наших класових спорах? О. ця не розминулася зі званням. Це була перша жінка українка, що її вписано на листу адвокатських кандидатів. Була навіть її світлина в „Новім Часі".

Ольга Вол., прозвана нашим „кутом" — „Психе"? Пригадуєте собі. Як ця дівчина з очима, ніби два чорні діямянти мала відвагу сказати „Я не диспонована сьогодні відповідати". Це була відвага, що?

Ще одна заввага. Пригадуєте собі, як нам перед кінцем року у восьмій клясі дали виповнити „квестіонар", що задумуємо студіювати. І чи пригадуєте собі, як Ви всі сміялися з фільософії, з „бельферольогії"? Тільки нас дві, я і Люба Білобрам мали відвагу записати, що хочемо студіювати фільософію. А сьогодні... Любка магістер фармакольогії, я опинилася за редакційним столом, а одна третина з Вас покінчила „бельферольогію".

Правда, що не варто зарікатися, дівчатка?

Чи ви бачите, чи ви чуєте, яка я балакуча зробилася в редакції? Отже — до побачення на 29. ц. м.! — **Ваша Дарка.**

—o—

Д-Р АДОЛЬФ З ЧЕРВІНСЬКА
ЧЕРВІНСЬКИЙ
емер. президент Апеляц. Суду
по довгих і тяжких терпіннях прийнявши св. Тайни упокоївся 24. червня 1937 р., прожившим 85 літ.

Похорон відбудеться в суботу 26. червня ц. р. в год. 5-ій попол. з хрипти костела ОО. Бернардинів на Личаківський цвинтар до родинної гробниці, на який запрошує Кревних, Товаришів, Приятелів і Знайомих бл. п. Померлого прибиті важким горем
Брат з Родиною.

Проте процес у суді почався. Митрополит Діонизій імовірно заступав на ньому погляд, що майно православної церковної організації належить до держави, отже той самий погляд, що його застосував уряд щодо майна всієї Православної Церкви. Адже ніякої іншої юридичної підстави для процесу митрополит Діонизій не мав. Небезпечна була це дорога, на яку він був вступив. Чи не здавав він собі справи з наслідків тієї тези, що майно православної церковної організації належить до держави та що ним має право розпоряджатись уряд?

Але митрополит Діонизій почував себе чужинцем серед своєї православної пастви та не думав шукати у неї підтримку для себе. Крім цього він, як передвоєнний православний російський єпископ, був заражений тією смертельною недугою, на яку хворіла ціла Православна Церква у б. Росії. Була це орієнтація на світську владу. Ось чому митрополит Діонизій у своїй церковній політиці погодився так легко з таким становищем і на цьому тлі так легко міг зрозуміти процес за львівську церкву перед судом.

Митрополит Діонизій судовий процес програв. Тоді між польським та румунським урядом дійшло до трансакції: польська держава передала румунській якийсь свій обект на території Румунії, а взамін за це право власности на львівську православну церкву при Францішканській вулиці перейшло до польської держави.

Тому, коли нині польський уряд відібрав від дотеперішньої православної парохії церкву при Францішканській вул. та передав її військовому священникові, зробив це як власник цієї церкви. У всій історії з львівською православною церквою є момент, на який свідомо не звернули уваги москвофільські православні кола Львова. Це — роля митрополита Діонизія. Не о. Семашко причинився до того, що церква на Францішканській вул. перейшла до військово-церковної влади. О. Семашко тільки пішов слідами свого архипастиря.

Москвофільські кола свідомо тушують цей найважніший момент у справі та висувають на перший плян інші речі, що правда, примірі, але другорядні. Вони ображені, що — мовляв — при передачі церкви треба було порозумітись заздалегідь з митр. Діонізієм. Певно, що можна було. Але це по суті мало змінилоб справу. Щодо прикростей, які зазнав митрополит Діонизій, то це тільки наслідок його дотеперішньої тактики.

Хто йде за вітром — мусить часом і скидатись.

По широкому світі.

Перед німецьким судом у Берліні стануло група католицьких черців під замітом пачкування дівіц.

У Мексику удержавили залізниці, що дотепер здебільша належали до акційних спілок з закордонним капіталом.

Про французький франк говорять у Лондоні, що його мають злевалювати до найнижчого курсу, який предбачує закон.

Бельгійський премієр Ван Зеланд перевів розмови з американським державним секретарем і дійшов з ним то порозуміння в найважніших справах.

ВОЛОДИМИР БІРЧАК:
Золота скрипка
Нова збірка оповідань відомого письменника
Обсервація, нові теми,
гумор і дотеп
Можна дістати в Адміністрації „Діла"
Ціна 2 зол., поштова пересилка 30 сот.

Свято Преєв. Евхаристії.

В неділю 4. липня ц. р. у свято Преєв. Евхаристії відправиться в церкві Преображення св. Спаса у Львові соборна співана Служба Божа, яка зачнеться в год. 8.30 рано. По заамвонній молитві (по год. 9.45) відбудеться торжественний похід на Ринок до чотирьох прикрашених престолів.

Парохіяльний Уряд при церкві Преображення Св. Спаса запрошує отсим на це свято всі П. Т. Товариства, Установи й Організації, а також усіх вірних міста Львова.

Читайте „Діло"!

Неурядова номенклятура причиною заборони вистави.

(Допис зі Зборівщини).

Читальня „Просвіти" в Цецівці над Заруддя, повіт Зборів, внесла подання до староства у Зборові в справі дозволу на відіграння драми І. Франка: „Украдене щастя", що мала відбутися 21. червня ц. р. Повітове староство в Зборові звернуло подання читальні „Просвіти" з домаганням вияснення, чи в тій виставі буде брати чинну участь шкільна дітвора.

Тому, що таке домагання доручено читальні „Просвіти" дуже пізно, з огляду на речинець вистави інтервеніював у старості голова Філії „Просвіти" д-р Макух і просив видати такий дозвіл на 21. червня, вияснюючи, що шкільна дітвора участи у виставі брати не буде. На це заявив староста Кульпінський, що не може видати дозволу на виставу з тої причини, що вперто уживається дальше неурядової номенклятури назв місцевостей у поданнях до урядів. Дотепер покарало староство в Зборові цілий гурт осіб, деяких уже по кілька разів, грошевою гривною за уживання назв місцевостей Зборівщини в письмах до урядів у „мужеколюбивому" бажено".

На внесені відклики староство ще не відступило досі справ до полагодження Окружному Судові в Золочеві, але, як виходить з вище описаного інциденту, старається урядово приневолити українські установи до вживання назв місцевостей в урядовій (себто: польській) номенклятурі.

Апелюємо до Парламентарної Репрезентації, щоб остаточно авторитетно вияснено, чи маємо уживати назви „Зборів", чи „Зборув".

Підпис.

Розкопали наші могили в Коршеві...

Пишуть нам з Коломийщини:

Недавно була згадка в „Ділі", що в Коршеві задумують знищити воєнний цвинтарик. Цвинтарик стоїв біля стації, а він сполучали борці сітової війни, найбільше з України. Двадцять літ над тими могилами шептали зелені смерічки тихі молитви за тих, що тут лягли за чужу владу, за чужі ідеї.

Ті борці тепер вже нікому не заважали.

Та не зважаючи на інтервенції посла й дописи в „Ділі" та всякі прохання, приїхав дня 9. червня ц. р. якийсь урядовець з воєвідства і казав розкопати ті могили і кості забрати на громадський цвинтар.

З правдивим жалем дорікають тепер люди собі і нарікають на всіх і вся... Тішиться лиш війт, а жид гладить бороду...

В цім році очевидно не вийшов уже нарід з процесіями на цвинтарик зложити поклін на могилах неманих полеглих. Тепер по розритих могилах лиш вітер свище...

Скріпім працю над вихованням сільської молоді.

ЗІЗД ПРЕДСТАВНИКІВ ХЛІБОРОБСЬКОГО ВИШКОЛУ МОЛОДІ „СІЛ. ГОСПОДАРЯ".

Дня 24. червня ц. р. відбулися у Львові другі з черги Загальні Сходини Головної Секції Хліборобського Вишколу Молоді „Сільського Господаря". Є це зізд делегатів Філіяльних Секцій Х. В. М., які є повітовими, а також і окружними організаціями нашої сільської молоді, що її гуртує для навчання хліборобської справи „Сільський Господар". Як відомо, що молодечу організацію започаткував „Сільський Господар" ще в 1933. році та веде її згідно з точно укладеним планом навчання, який обіймає 4 роки науки та дуже основну практику з ділянки управи ріллі й рослин, годівлі, городництва і т. д. Словом, ця організація молоді заступає у нас бракуючі хліборобські школи.

На сходинах було присутніх 29 делегатів з 17 Філіяльних Секцій Х. В. М., що заступали близько 8.000 зорганізованої при „Сільському Господарі" молоді.

Сходини відкрив голова Гол. Секції Х. В. М. д-р Евген Храплинний, секретарював інж. Скоробогатий. Зі звідомлення голови Х. В. М. взмітні такі справи: Гол. Секція ХВМ. видала досі 14 окремих методичних підручників для молоді з обсягу сіл. господарства, вже 4-ий рік видає місячник „Хліборобська Молодь" (тепер поверх 5.000 передплатників), видала відповідні друки, потрібні при навчанні, уладила окремий курс для підготови інструкторів та інструкторок Х. В. М., що його покінчило 70 осіб (більшість працює вже в терені), уладила окремий зізд агрономів для спр. Х. В. М., що по 3-денних нарадах устійнив методику праці і т. д. Словом, уся праця йшла на належну підготову інструкторського персоналу, який може тепер дуже добре вести роботу в терені, спираючись на докладно розроблену методику й підручники. То й не дивно, що сьогодні організація Х. В. М., як це присутні довідалися з чергового реферату інж. А. Романівка, гуртує 9.861 учнів (у цьому 6.383 хлопців та 3.298 дівчат), що обіймані у 893 гуртках Х. В. М. В дискусії, що розвинулася над рефератами, забирало участь 14 делегатів, після чого ухвалено уступаючій Раді одноголосно абсолюторію з дотеперішньої праці.

До нової Ради Гол. Секції Х. В. М. вибрано одноголосно: д-р Е. Храплинний — голова, інж. З. Дмитренко (Стрий) — заст. голови, інж. А. Романенко — секретар, інж. Я. Зайшлий (Коломия), інж. М. Каплистий (Дрогобич), інж. О. Дучимінська (Львів), інстр. М. Ходаківський (Зборів), інж. М. Девоссер (Тернопіль), інж. Р. Голод (Львів) — члени.

Вкінці сходини рішили: 1) щоб Х. В. М. взяв участь у Педагогічній Виставі, що відбудеться восени ц. р. у Львові, та 2) щоб видати історію праці Х. В. М., яка закріпилаб дотеперішні змагання і вислід праці цієї організації.

Ці наради дали дуже багато цінного матеріялу для дальшої праці Х. В. М., та його розбудови. А ця молодеча організація, сперта на добрій і послідовній праці фахівців, дає чимраз кращі вислід і є основою, на якій саме село може будувати кращі дні на майбутнє. Тому українське громадянство повинно зі щирим серцем і помічною рукою скріплювати цю організацію не тільки як господарську, але теж як загально-національну цінність.

Дальші страйкові заворушення.

НА ТРІНІДАДІ

Вчора дійшло до нових сутичок між військом і страйкарями, що підпалили цукрові плянтації та ушкодили доми й телеграфічні дії. Військо стріляло: 2 особи ранені.

У ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ

Страйкарі ушкодили динамітом міст у Вогрені — здається хотіли вони висадити в повітря самохід, яким їхала національна гвардія. Жертв у людях нема.

Економічний огляд.

Молода людина в підприємстві.

Орган Українського Технічного Т-ва „Технічні Вісти" появляється від чотирьох місяців не квартально, як це було давніше, а щомісячно. Також стиль, а подекуди і тематика його змінилась. Зі строго академічного журналу став він журналом подекуди навіть популярним, а змістом його є не тільки техніка, але також промислові справи. Число 4, за червень, що на днях появилось, містить ряд цікавих статтей: передову „Техніка і молодь", „Шкільні майстерні" (інж. Врецьона), „За кращі успіхи в підприємствах" (інж. Мілянич), „Рентовність калькулюйте графічно" (інж. Онисько), „Електрифікація та можливости применення її в сільському господарстві" (інж. Маркусь) і інші.

Актуальну в наших підприємствах тему порушив у своїй статті інж. Мілянич. До речі — вона не тільки в нас актуальна. Також в інших народів зустрічаємо намагання переконати загал підприємців, що **існує не тільки амортизація старих машин чи будинків, але теж перестарілих персональних механізмів**. Але в інших народів це зрозуміння куди глибше, ніж у нас. Тому передруковуємо тут міркування інж. Мілянича, вважаючи, що не повинні вони прогомонити безслідно.

*

Сказав мабуть Наполеон: „До провадження переможної війни треба трьох речей, а саме: грошей, грошей і ще раз грошей".

Без грошей, мовляв, нічого не можна зробити.

Більшість наших громадян оправдує подібним висловом брак українських фабрик, купецьких станиць, взагалі недорозвій нашого господарського життя. Заразом браком гроша оправдує при цьому й свою нездарність, брак ініціятиви чи навіть лінивство.

Та всетаки добуває чимраз більше право громадянства думка, що найважнішим чинником у господарському житті — це людина. Ця думка навіть вже в нашій господарській дійсности може опертись на практичних примірах. Багато наших нових господарських станиць — це в першій мірі вислід ініціятиви й праці людини. Безперечно не обійшлося і тут без грошей, але ті гроші всетаки мусіла зібрати **ініціятивна, повна розмаху й оптимізму людина.**

Цю правду давно пізнали на заході і всі підприємства державні, кооперативні чи приватні звертають в першій мірі увагу на добір працівників. Кожна передбачуюча фірма висилає кожного року свого відпоручника до фахової школи своєї бранжі, щоби він запізнався з абсольвентами цієї школи й заангажував кількох кращих на практику до фірми.

Поважніші фірми асигнують більші квоти на удержання психотехнічних інститутів, порадень взання, тощо, з побажанням, щоби ці порадні звернули увагу фірми на молодих адептів, які виказують найкращі здібности для даної бранжі.

Фірми ці стало відновляють свій персонал, допроваджуючи щораз то кращий, більш ініціятивний, рухливіший елемент зі щораз новішим світоглядом. Мало того, вони не вагаються **допускати нові молоді першокласні сили на передові становища. Часто буває, що й головний директор дасть себе перескочити на користь молодшого, ще здібнішого товариша.**

Фірми ці кермуються цілком слушним розумуванням, що здібна, енергійна людина на відповідальнім становищі, поведе так справу, що й на себе заробить і на давніх працівників, а при цьому ще й розбудує відділ чи інтратну ділянку.

Якже ще невесело представляється у нас ця квестія! В дуже багатьох випадках наші фірми чи установи тримаються судорожно старих підтоптаних працівників, які своєю оспалістю, апатією гальмують розвій фірми. Молодих сил ці фірми не приймають, мовляв: „не маємо місця, старих працівників прийдеться ліквідувати, бо зовнішні невідрадні обставини... і т. д." Коли така фірма й прийме якусь нову, молоду людину, то ніколи добровільно, а тільки примушена впливами членів Нада. Ради, дирекції чи свояків. Розуміється, здебільша ця людина попадає не в свій „сос" і користи з неї невеликі або й ніякі.

А коли навіть випадково й трапиться, що новоприйнятий адепт є на місці й надається добре до даної бранжі, то на відповідальне становище його там не скорше дадуть, доки не постаріється, стратить енергію й охоту до творчої праці, доки не стане „зрівноваженим і статочним". Недотягнення в тій ділянці є на жаль і в молодих фірмах, які, здавалось би, повинні цінити користи в доливу нових сил.

Власник молодої фірми, яка розмірно добре йде, чи директор менше чи більше просперуючої установи — **зачинає загублювати самокритику.** Не вміє бачити своїх недостач, чи навіть хиб. Йому здається, що він веде фірму найліпше й нема такої сили, яка спромогла би розвинути підприємство краще, побороти ті ніби зовнішні причини, краще як він.

Зі своїх працівників старанно усуває в тінь всіх тих, які відважуться подати якусь нову добру пропозицію або відважаться добросердно й отверто скритикувати свого шефа. Коли знову ж приймає такий директор нову людину, то старанно дбає, щоби це була людина мірна, яка борони Боже не перевищала би його здібностями.

Очевидно, така політика відбивається на розвою наших підприємств негативно. Здібні, молоді люди не проявляються завдалегідь. А терпить на цьому тільки темпо нашого економічного розвою та вслід за цим темпо зменшування нашого безробіття.

Присвятім отже увагу думкам:

1) Виловлювати найздібніший молодий елемент та тим відновляти постійно кров у наших підприємствах.

2) Допускати цей молодий, енергійний елемент на відповідальні становища.

Українська хроніка.

„МОЛОДИЙ ПІДПРИЄМЕЦЬ".

Від кількох місяців появляється на правах рукопису стінна газетка під назвою, яку ми вищесали в наголовку. Видає її „Секція Торговельної Молоді" при Союзі Українських Купців у Львові. Перед нами лежить 4. число цього корисного видавництва з датою 15. червня п. р. Його зміст живий, цікавий і підбадьорюючий. Шкода тільки, що йде воно в гущу молодих читачів тільки в дуже малій кількости примірників.

Польська хроніка.

ЗАГРОЗА НЕВИКОРИСТАННЯ КОНЮНКТУРИ.

Одно з питань, що їх розглядає уряд, господарські кола і преса, це: **що робити, щоби Польща не змарнувала сучасної конюнктури?** Різні чинники різно підходять до цього питання, а також насвітлення преси обхоплює широку скалю всіляких заходів. Напр. „Час" підкреслює необхідність створити нормальний кредитовий ринок, щоби свінчити з дотеперішніми вайними, капіталовими диспозиціями, — „Ц. Газета Гандльова" вважає найбільшим лихом теперішню політику польського уряду боротьби зі зайшкою цін, ототожнюючи цю зайшку цін з рентовністю варстатів, тощо. Все те цю зайшку цін з рентовністю варстатів, тощо. Все те що вказує, що багато скоординованих вусиль потреба, щоби вдучити Польщу до конюнктуральних рухів світового господарства. Польща не осягнула ще взагалі рівня конюнктури з 1928-29 р. Як слушно завважує „Час" — при зрості населення Польщі від того часу на 12 проц., що є рівнозначне зі зростом на 12 проц. й консумційних потреб, про „добру конюнктуру" в Польщі годі повищо говорити. При всьому своєму оптимізмі урядові чинники шукають за відповідними дорогами, якими треба піти, щоби прискішити розвоєве темпо польської конюнктури, щоби загармонізувати його з темпом загально-світовим. Уряд шукає безпосереднього контакту з господарським активом і вислухує його думок і побажань. Після „свобідної вимінн думок, що її відбув в господарськими діячами віцепрем'єр Квятковський 15. ц. м., відбулась на днях велика **експортова конференція** у Варшаві (22. і 23.) заходом Держ. Експортового Інституту та господарського самоврядування. Діло в тому, що торговельний білянс в місяцях квітні і травні сильно погіршився та стан пасивний (пас. сальдо в квітні 10.8 мл., у травні — 3.5 мл.). Цей стан вказує, що нормальний розвиток конюнктури загальмований. Ва навіть виринає питання, чи це не є перші кроки взад, до гіршого? Та міродайні чинники завважають, що тісний контакт з господарським активом дасть змогу усунути всі трудноші в конюнктуральній динаміці. Щоправда — уряд буде мусіти мабуть не одну уступку вробити господарникам, гальмуючи дотад розгін інтервенційного свого апарату.

ПЕРШИЙ ПОЛЬСЬКИЙ КОНГРЕС ІНЖИНІРІВ.

У днях 12.—16. вересня відбудеться **у Львові** конгрес польських інжинірів під гаслом „Мобілізація творчої енергії для господарського всамостійнення Польщі". Місцем конгресу вибрано Львів в уваги на 60-літнє найстаршої інжинірської організації поляків „Польського Т-ва Політехнічного" у Львові. З нагоди конгресу зорганізовані будуть у рамцях Східних Торгів окремі Технічні Торги.

ПОГРОЗИ „ПАЦИФІКАЦІЇ" НА ВОЛИНСЬКОМУ КООПЕРАТИВНОМУ ЗІЗДІ.

Окружний „Зайонзек Спулдзельні Рольничих і Заробково-господарчих", що обнім майже всю спадщину на Волині після РСУК, відбув свій р-чний з'їзд у Луцьку 8. ц. м. В дискусії **українські делегати** висунули цілу низку побажань до самостійного Українського Волинського Кооперативного Союзу включно. Як подає „Львовські Дзенник Народови" в допісі з Луцька — українським делегатам відповів військовий осадник з Горохова **капітан Петрулевич**. З його довших виводів вистарчить зашгувати ось-таке місце зі згаданого допису: Петрулевич категорично домагався, щоби вияснити полякам польському народові, як правному господареві тих земель, щоби не треба було братися до „пацифікації"...

НАГІНКА ПРОТИ УКРАЇНСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ НЕ ВГАВАЄ.

На загальних зборах краєвського відділу „Малополь ського Т-ва Рольничого" 19. ц. м. з довшою протиукраїнською промовою виступив віцепрезес львівського відділу „М. Т. Р." Мелін. Гумореску пахне його „здогадливість" що „Сільський Господар" працює при матеріяльній допомозі української кооперації. Про не мова в усіх друкованих звідомленнях С. Г. Нечуваним скандалом назвав п. Малін те, що Малеп. Зайонзек Млеч. не використав українського Великодня, коли то крамниці М. С. були неділяні, щоби здобути львівський ринок. Дальше занявся бесідник колонізацією наших земель мазурами і закликав, щоби слали посилати не формалів, а добрих господарів.

ЦІНА СІРНИКІВ І ОПЛАТА ВІД ЗАПАЛЬНИЧОК БУДУТЬ ОБНИЖЕНІ.

Між державним скарбом Польщі й Акц. Спілкою для Експльоатації Держ. Сірн. Монополю дійшло до порозуміння щодо обнижки ціни сірників. Від 1. липня п. р. буде вона обнижена в роздрібній торговлі на 20 проц. Також монопольова оплата і податок від запальничок будуть обнижені до 1 зол. від кишенькової запальнички, до 3 зол. від столової або стінної і до 5 зол. від золотої чи срібної. Продаж і вживання нестемпльованих запальничок буде заборонена. Треба буде зголосити до остемплювання по зниженій оплаті.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ

СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ

АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?

ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО НАШОГО ЩОДЕННИКА

З нашої кооперації.

ПРИНЯТІ В ЧЛЕНИ РСУК.

Рішенням Дирекції РСУК з дня 7. червня 1937 прийнято в члени Т-ва такі кооперативи: 1) „Українська Райфайзенка" ощад.-кред. кооп. з обм. відп., Стінка (пов. Бучач), 2) „Відродження" кооп. з обм. відп., Бо. невичі, 3) „Власна Поміч" кооп., Тарнава (пов. Добромиль), 4) „Єдність" заг. хліб. кооп. для зак. та зб. з відп. уділ., Карашинці (пов. Копичинці), 5) „Віра" каов. Вербилівці (пов. Рогатин); 6) „Селянське Добро" заг хліб. кооп. для зак. та зб. з відп. уділ. Голобійсько; 7) „Свідомість" заг. хліб. кооп. для зак. та зб. з відп. уділ. Турка Середня; 8) „Єдність" заг. хліб. кооп. для зак і зб. з відп. уділ., Яблінка Вижна (пов. Турка н. Стр.) 9) „Кооперативна Зоря" заг. хліб. кооп. для зак. та зб. з відп. уділ., Чортків на Кадовбі (пов. Чортків), 10) „Дніпро" каов., Пискоровичі (пов. Ярослав).

КООПЕРАТИВНА НАРАДА ПІДЛЬВІВСЬКИХ КООПЕРАТИВ.

Дня 24. травня п. р. відбулася у Львові в салі „Української Бесіди" Кооперативна Нарада представників підльвівських кооператив.

На нараді присутних було 81 представників 41 кооператив на усіх 49 кооператив, що їх обслуговує львівська роздільня Центросоюзу.

На нараді виголошено реферати: „Досягнення української кооперації в 1936 р." (Мигович) — „Огляд району на підставі статистичних даних (Козланюк), „Торговельні справи" (Бійовський) і організаційні справи (Козланюк).

В дискусії порушено багато біжучих справ здебільша торговельного характеру. Дискутантам відповідали дир. Творидло, дир. Радловський і пп. Бійовський та Козланюк.

Робляться заходи, щоби роздільні Центросоюзу у Львові, Городку Яг. і Бібрці переорганізувати у самостійний Львівський Окружний Союз Кооператив.

ЗДЕРЛИ ВИВІСКУ РСУК.

Підчас Зелених Свят в ночі з неділі на понеділок 21. VI. невідомі справці виломили залізну вивіску Ревізійного Союзу Українських Кооператив, яка містилася на входовій брамі Дому Українських Кооператив при вул. Технічній 1.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Діяманти, що мають свою долю як люди.

У Льондоні продають цими днями славний нашийник Марії Антоанетти, — продають з аукціону. Аж дивно, як він дожився до наших днів. Та що люди переховують більше, як дорогоцінності? Підчас останньої війни тільки ті, що перелили свої гроші на самоцвіти, не журилися революцією на біржі ані державними грішми, які обезцінював крах за одну ніч. Дотого — жінки пропадають за дорогоцінними цяцьками, що їх прикрашують. Неодна праця цілого життя великого промисловця, вченого та мистця йде на купно діямантів для улюбленої жінки.

Перстень королеви.

Діяманти, що переходять з роду в рід мають нераз дивну долю, так начеб були живі істоти. Ось саме недавно продали в Льондоні чудовий смарагдовий перстень англійської королеви Єлисавети. Оповідають, що це був дарунок для королеви від якогось російського шляхтича. Єлисавета вважала цей самоцвіт за свій щасливий камінь і одного дня подарувала його своєму улюбленому графові Ессекс. Девочки його сказала, що якби графові загрожувала колись небезпека або якби мав утратити королівську ласку, тоді нехай перешле їй перстень назад, а тоді королева вволить його волю.

Голова на шафоті.

Минуло кілька літ і графа обвинуватили у змові проти королеви. Його засудили на смерть. Єлисавета не могла повірити ані погодитися з думкою, щоб людина такого довіря могла її зрадити. Минали дні і вона чекала, що ось-ось прийде перстень від Ессекса. А проте смарагду не було. Дарма що Ессекс звичалив про свою невинність раз-у-раз, мусів утратити голову на шафоті. Єлисавета довго сумувала після цього нещастя.

Минуло кілька літ. Умирала графиня Нотінгем. На смертному ложі признавалася, що граф Ессекс прохав її передати смарагдовий перстень королевій. Та чоловік графині, граф Нотінгем був смертельним ворогом Ессекса і намовив її перстень заховати. Єлисавета почувши це сказала своє історичне слово: „Нехай їй Бог вибачить — я не можу!"

Дорогоцінний смарагд перейшов у спадщині до родини Ессексів, пізніше до лорда Мікельгамса, що купив його за 15.000 долярів. Його нащадки продали його на аукціоні.

Чорна перла англійської корони.

В англійській короні, що прикрашує чоло коронованих володарів, є одна перла, що має свою окрему історію. У 1848 р. підчас революції засудили мадярського графа Людовика Батіяні на смерть; він подарував перед смертю одну чудову чорну перлу своєму слузі. Сим слуги збіднівши, пішов раз заставити перлу до одної заставної крамниці в малому мадярському містечку. Власник крамниці післав перлу до Будапешту, щоб її оцінили. Виявилось, що це та сама перла, яка 150 літ тому щезла таємно з англійської корони. Один із предків графа Батіяні купив її від одного віденського антиквариста. Англійський уряд заплатив за неї бідному синові мадярського лькая 2.500 фунтів.

Клятий діямант на дні моря.

Окрема історія зв'язана з діямантами „Вінігер", що в 16-ому віці приїхав з Індії до Венеції разом з одним англійським мореплавцем. Його відкупив багатий італійський аристократ Моросіні. У Венеції вибухла небавком після цього зараза. Казали, що вона прийшла з Індії разом з Вінігром. Моросіні втік до Фльоренції. Зараза пішла за ним; у Фльоренції люди вмирали як мухи; між ними згинув теж власник діямату.

Діямант дістався до якогось кондотієра. Кондотієра вбив у двобою якийсь офіцир. Діямант блукав з рук до рук двісті літ, поки не опинився у манастирі Сан Сосіно. Звідти викрав його один французький жовнір; від нього відкупив діямант генерал Лесаль. Кілька днів пізніше він упав трупом у двобою. На довгий час нічого про діямант не знають, аж згодом відкривають його хроністи в руках еспанського гипльомата Дон Хозе Менгали. Його вбивають підчас одної подорожі і забирають йому діямант. Грабіжників засуджують на смерть, але моряк, що мав діямайт утікає до Індії. На кораблі повстає ворохобня. Капітан корабля перешукуючи кишені бунтарів відноходить діямант і забирає його собі. У першій пристані він ідє до якогось шинкову грати в карти — там його вбивають. Останнім власником діямату був арабський багатий купець Габіб. У подорожі до Сінгапуру тайфун розбиває корабель і всі пасажири з залогою та діямантом ідуть на дно моря.

Чи його найдуть колись нурці на те, щоб принести на землю новий ланцюг нещасливих пригод?

Цигани на королівських перегонах.

Цього року не було видно підчас кінних перегонів т. зв. „Дербі" тисячів циганів, як бувало давніми роками.

Довгі літа навкруги трибун і перегонового поля в Епсон гуртувалося безліч циганів, що приїздили туди з цілого краю. Вони продавали всякі забавки та ворожили з карт і з рук.

Та цього року прийшла заборона.

Цю заборону рішили перехитрити лондонські цигани. Вони перебралися за шотландців та прийшли на перегони зі своїми скрипками. коли появився на трибуні королівський двір, цигани почали грати. Тоді шойно публика пізнала перебраних циганів. Управа перегонів уже хотіла прогнати циганів, та король із деякими дворянами підійшов до гурту циганських музик. Цигани перестали грати. Король подав руку першому скрипакові т. зв. примасові й пішов оглядати коней.

Після закінчених перегонів, циганська музика відграла королівський гимн. Всі встали та підхопили мельодію, співаючи, поки король не покинув своєї почесної ложі. На другий день уся преса згадала про цей здатний виступ циганів на перегонах.

Часопис „Дейлі Мейль" здогадується, що на перегонах „Дербі" вже знову дістануть цигани дозвіл на участь у перегонах, як велить багатолітня традиція.

Телєвізія на службі преси.

Великий італійський щоденник „Трібуна", який хотів дати своїм читачам найсвіжіші світлини з ходу боїв на еспанському фронті, зорганізував у Салямянці велику вигильну станцію, яка працювала виключно для телевізії. У редакції „Трібуни" в Мілано уладили прецизний радіоприймач із усіма найновішими здобутками техніки. Цей апарат має получення безпосереднім кабідом із Салямянкою, де міститься головна квартира національного еспанського уряду. Завдяки цим уліпшенням, за 3—4 години можуть уже бути продуковані кліші, які представляють фрагменти еспанських подій. Правдивим рекордом може похвалитися „Трібуна" саме знімками з нагоди здобуття Більбао. Повстанчі відділи ввійшли до Більбао в год. 4. попол. Між год. 5 і 6. появилося надзвичайне видання цього щоденника із світлинами і описом здобуття баскійської столиці.

Родезійський чарівник.

Англійські часописи розписуються про молодого лікаря Цицила Джонсона, який відбувши практику в Англії, подався до Родезії, лічити тамошніх мурчинів. Британська влада мала чимало клопоту з тамошніми племенами того краю, які рішуче не хотіли підда-ватися стовпа якусь жінку, що дісталя була втаку божевілля й приготовлялись її вбити.

Відважний лікар пробився крізь юрбу розшалілих фанатиків, против постороннім та увільнивши нещасну, вприсував їй до жил якийсь успокоюючий лік. Мурини розбрелися та здалека приглядалися цілій події. По кількині мурина пробудилася та відзискала пямять. Від того часу Джонсон придбав собі серед мурінів незвичайний подив та слухняність. Вони називали його „Отанго", що значить у їх діялекті „великий чарівник" та всім своїм „лікарям" веліли підчинятися Джонсонові. Від тоді вони стали лічитися европейськими ліками, а британська влада відзначила Джонсона почесною медалею.

НАЙБІЛЬША ХОЛОДІЛЬНЯ СВІТУ.

В Шікаго відбулася святочна инсталяція найбільшої у світі холодільні, яка міститься недалеко рейок центрального вантажного двірця. Холодільня складається з будинку для адміністрації і величезного 19-групового бльоку разом із голем на машини.

В коморах і складах холодільні можна зберігати 2.000 вагонів в окремих партіях. Технічні уладження, що працюють при помочі згущеного амоняку, дають змогу осягнути температуру —15 ст. Ця температура дає змогу переховувати різні харчові продукти. Вагони-холодільні, які приходять з цілих Злучених Держав, вивантажують безпосередньо на двірці холодільні.

ГРАНІТОВИЙ ДАРУНОК.

Фінляндський уряд подарував столиці Франції Парижеві орнг. памятку. Є це стіл зроблений цілий із граніту, який тимчасово приміщений на паризькій світовій виставі у фінляндському павільоні. Оригінальний стіл вимурували а величезного гранітного бльоку. З такої самої скали виконана також плита, яка прикриває саркофаг Наполеона в костелі Інвалідів у Парижі.

ДИТЯЧИЙ БАЛЬ.

Ціла Болгарія тішилася народинами наслідника престолу. Радість була щира, а не накази. Найбільше тішилися молодь.

Маршал королівської палати зорганізував для софійської дітвори спеціяльний дитячий бал, який відбувся недавно в королівській палаті. Ініціятиву до уладження цієї імпрези дав сам король Борис, який хотів дітворі столиці дати змогу виявити свої почування та зложити бажання. Участь у балю взяла молодь від 14 літ під опікою своїх виховників. Бал відбувся на замковій тарасі і в городі та перемінився у справді радісну манїфестацію молоді.

ВЕСІЛЛЯ МАРІЇ ПІКФОРД.

За кілька днів відбудеться у Голівуді вінчання славної хоч трошки підстаркуватої фільмової зірки Мері Пікфорд з молодим актором Бадді Роджерсом. Роджерс є 11 літ молодший від своєї нареченої.

Вінчання Мері Пікфорд, давньої жінки Дугласа Фербенкса, викликало у столиці фільмів велике зацікавлення. Хоч молода пара завинила, що шлюб має відбутися в колі найближчих знайомих, всеж таки до готелю Ексцельсіор уже заїхало 145 американських і европейських репортерів. Що значну скількість представників преси повсюди величезна популярність тієї артистки серед американських енків. Після вінчання вийдуть обоє до Голівуду, де мешкатимуть у люксусовій віллі батьків Роджерса.

ВЕСЕЛЕ.

АЛІБІ.

В суді ведеться процес проти Петра Вітрика за крадіж.

Суддя звертається до підсудного:

— Вже три години триває розправа. Чи вспіли признаватися вже до цієї крадежі?

— Високий суде! — каже підсудний. — Це наклеп, я невинний. Можу довести, що саме тої ночі був в дендзе.

МАЛИЙ МАТЕМАТИК.

— Ну, добре, мій хлопче, орієнтуєшся трохи. 2 в 10 міститься 5 разів, але скажи мені кілько разів міститься 10 у 2? Чи взагалі 10 у 2 може зміститися?

— Може, прошу пана професора.

— Яким чином?

— Адже 10 пальців міститься у цих рукавичках.

Залізничі знижки на Лугове Свято у Львові.

Міністерство комунікацій признало учасникам Лугового Свята залізничі знижки з нижче поданих повітів. Знижки є транспортові **на окремі потяги.** Зі знижки може користати найменша група 200 осіб. Оскільки їде більше, як 200 осіб, то до 500 осіб прислуговує **знижка 66 проц.,** вище 500 осіб **75 проц.**

Оплата за білети булаб така: **Чортків** 66 проц. — 9.80 зол., 75 проц. — 7.50 зол. По знижки зголошуватися до м-ра Шкварка Василя. **Надвірна** 66 проц. — 8 зол., 75 проц. — 6.20 зол. Зголошуватись у д-ра Валер'яна Балаха. **Перемишль** 66 проц. — 5 зол., 75 проц. — 4 зол. Зголошуватись у д-ра Хробака. **Теребовля** 66 проц. — 8.50 зол., 75 проц. — 6.60 зол. Зголошуватись у Теодозія Копачівського. **Товмач** 66 проц. — 6.50 зол., 75 проц. 6 зол. Зголошуватись у д-ра Колодницького Осипа. **Мостиська** — 66 проц. 4 зол., 75 проц. — 3.20 зол. Зголошуватись у Федини Осипа з Годині. **Копичинці** 66 проц. — 9.50 зол., 75 проц. — 7.50 зол. Зголошуватись у д-ра Бабія Василя. **Городенка** 75 проц. — 9 зол. Зголошуватись у Прокіпчика Михайла. **Заліщики** 75 проц. — 9 зол. Зголошуватись у д-ра Марінна Долинського. (Городенка і Заліщики ідуть одним потягом). **Броди** 75 проц. — 4 зол. Зголошуватись у д-ра Жовнірчука. **Бережани** 66 проц. — 6 зол., 75 проц. — 4.60 зол. Зголошуватись у м-ра Володимира Логуша. **Бучач** 75 проц. — 7.50 зол. Зголошуватись у дир. Сильвестра Винницького. **Радехів** 66 проц. — 4.20 зол. Зголошуватись у проф. Головчука. **Тернопіль** 75 проц. — 5 зол. Зголошуватись у м-ра Мисюка Михайла (Міцкевича 3). **Золочів** 66 проц. — 4 зол. **Яворів** — коло 2 зол. Зголошуватись у Миколи Худи (Шевська 11).

Ціни білетів є від нижче названих станцій до Львова і з поворотом. Ціни ті можуть бути поправлені, але на маленькі квоти.

Всі вище наведені станції дістали вже розпорядження з тим, що до начальників станцій мають зголошуватися голови Повітових Лугів найдальше в понеділок 28. червня 1937. до год. 10. рано. Мають вони подати точне число осіб, що їдуть до Львова і вложити найменше 300 зол. завдатку на потяг (Городенка і Заліщики складають у Заліщиках). В середу 30. мають вложити всі гроші і викупити так звані „карти контрольні" для всіх, що їдуть до Львова.

Всі вище наведені потяги **приїдуть до Львова в неділю 4. липня до год. 6. рано.** Відїзд всіх вище наведених потягів зі Львова відбудеться **в понеділок 5. липня ц. р. по год. 18-ій.**

Голови Повітових Лугів повідомляють листами „експрес" Великий Луг, Львів, Коперника 5, кілько осіб їде і кілько вложили завдатку на поїзд.

Котрий Повітовий Луг у понеділок до год. 10 рано не вложить завдатку у свого начальника стації і не зголосить числа учасників або не повідомить „експресом" Великого Лугу, тратить потяг.

На інші стації чи повіти знижок нема. Нема також знижок індивідуальних: є тільки знижки, що вище подані.

Поодинокі Луги зберуть гроші на білети і зголосяться у голов Повітових Лугів, де зложать гроші і подадуть число учасників найдальше до понеділка 28. червня ц. р., до год. 9. рано.

Луги, які є по дорозі від вище наведених стацій, не потребують їхати до повітового міста, тільки по дорозі приєдуться до назначеного потягу; команданти потягів порозуміються з начальниками стацій, щоб на тих стаціях, де мають сідати учасники свята, потяг був задержаний.

Луги з інших повітів окремих знижок не мають. Можуть тільки порозумітися з головами вище наведених Повіт. Лугів і зазупити карти контрольні та фірами чи потягами приїхати до вище наведених стацій, або стацій, які є по дорозі від вище наведених до Львова.

Лугове Свято відбудеться 4. липня ц. р. Луговий Зїзд 5. липня ц. р. Ті луговики, які не є делегатами на Зїзд, у понеділок 5-го липня зможуть оглянути Львів.

Нічліги Великий Луг зарезервує на луговій площі і по інших домівках для луговиків в однострою і луговичок у народніх строях. Для цивілів, оскільки буде м'єце. Означеними потягами на знижки можуть їхати і гості на Лугове Свято, але Великий Луг ними опікуватись не буде, нічліги не буде резервувати, хіба би було м'єце.

Луговики і луговички мають взяти собі харчі на 3 дні до Львова.

Великий Луг у Львові.

Справа архиєпископа Сапіги.

На приказ архиєп. Сапіги домовину марш. Пілсудського пересунено з крипти св. Леонарда до крипти під вежею Срібних Дзвонів у присутности представників консисторії і комітету для вшанування памяти марш. Пілсудського.

Польські організації дальше висилають масу протестів, у Варшаві та в Кракові уладили протестаційні віча і походи. Кількох послів і сенаторів зажадало, щоби негайно склинати сойм і сенат та підчинити вавельську катедру державній владі.

Архиєп. Сапіга важко хорий на запалення легенів.

Наради парляменту українських кооператорів.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ РЕВІЗІЙНОГО СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ КООПЕРАТИВ.

Другі пленарні наради зборів РСУК.

В пятницю 25. ц. м. відбулося друге пленарне засідання делегатів Заг. Зборів РСУК у великій салі Лисенка. Перед засіданням присутні оглянули фільму з розвитку деяких станиць українського промислу та фрагментарні картини нашого побуту (Гуцульщина і табор на Соколі), що їх сфільмував Ю. Дорош. Засідання відкрив в год. 10.50 голова сен. **інж. Ю. Павликовський.** Після того в імені кожної комісії виступав референт, як речник більшости і корреферент як речник меншости лише від комісії заг. закупу і збуту. Перший промовляв дир. **І. Мартюк** в імени комісії для загального закупу і збуту, згадав про діловий хід нарад комісії, яка працювала без перерви 5½ годин. Комісія висловилася одноголосно за признанням абсолюторії для Дирекції і Ради РСУК за їх діяльність, прийняттям преліміпарія і загальних резолюцій, що їх відчитав першого дня дир. О. Луцький. Комісія висловилася за поглибленням кооперативної акції з огляду на ворожу акцію супроти нас. Комісія приняла теж два спеціяльні внески до загальних резолюцій. Отже комісія запропонувала, щоби Заг. Збори осудили акцію, що її веде один орган та деякі люди проти кооперації. Щодо торкається резолюції у справі будови „Кооперативного Дому" у Львові комісія приняла більшістю спеціяльну резолюцію того змісту, що Загальні Збори повинні висловити радість з приводу купна „Кооперативного Дому". Меншість комісії обстоювала за окремою резолюцією. Крім того комісія висловилася за вишколенням крамарів і з тією метою РСУК повинен зорганізувати по районах однорічні курси для крамарів. Вкінці комісія висловилася за піддержкою міської кооперації.

Після того промовляв **дир. Берлад** (Коломия) як речник меншости цієї комісії та обстоював поправки тієї меншости до загальних резолюцій. Згадав про тяжке положення українського народу на українських землях під Польщею. Це важке положення збільшує ще завзята політична боротьба між українським народом. Тому обовязком усіх українців працювати в кооперації, шануючи одночасно чужі погляди.

З черги промовляв інж **Мельникович** в імени комісії молочарських кооператив. Комісія ствердила, що молочарські кооперативи поширили і зміцнили свою діяльність. Звернув увагу, що від 1935. р. над молочарськими кооперативами нависла хмара. Молочарські кооперативи не боятся навіть найтвердших постанов закону, лише анархії в їх здійснюванні. Далі посуха і дощі руйнують преліміпарі буджетів молочарських кооператив, бо внаслідок цих стихійних нещасть зменшується достава молока до кооператив. Тимчасом молочарські кооперативи обовязані згідно з новим законом переводити відповідні інвестиції. (Тут голова звернув увагу референтові, щоби референтував те, що ствердила комісія). Отже комісія рішила, говорив далі референт, щоби молочарські кооперативи збирали фонди і складали їх у „Центробанку", з метою піднести рентовність усіх збірень, що є ще нерентовні. Необхідно теж поширити агро- і зоотехнічну акцію при молочарських кооперативах. Вкінці відчитав спеціяльні резолюції комісії і підкреслив, що представники молочарських кооператив стримаються від голосування над будджетом РСУК.

Від комісії **кредитових кооператив** промовляв **о. Галібей** підкреслюючи, що комісія приняла одноголосно до відома звідомлення з діяльности Дирекції і Ради РСУК та рішила голосувати за признанням абсолюторії і за прийняттям прелімінаря буджету. Комісія приняла всі загальні і спеціяльні резолюції. Комісія ствердила, що допомога кредитових кооператив необхідна для кооператив усіх інших видів. Тому вони повинні підтримати акцію кредитової кооперації над зібранням капіталів. Одночасно всі кредитові кооперативи обовязані підтримати свою централю „Центробанк", закладаючи нові райфайзенки і таким чином поширити обсяг своєї діяльности. Райфайзенки мають зорганізувати масову дрібну ощадність. Опісля відчитав спеціяльні резолюції та деякі побажання до „Центробанку". Референт просить, щоби Збори не лише приняли спеціяльні резолюції, але, щоб кооператори виконали їх.

В імени комісії **міського-споживчих кооператив** промовляв **проф. Демчук** стверджуючи, що в 1936. р. міського-споживчі кооперативи замкнули свої білянси надвишкою. Всеж таки міські кооперативи є ще за слабі, бо на них звертаємо за малу увагу. Згадатиб лише, що є лише один ревізор для міських кооператив, а це замало. Необхідні теж спеціяльні фахівці, які посвятилися би виключно цій справі. Необхідні теж добре вишколені крамарі, бо по містах є більша конкуренція чужих і наших таки приватних купців, ніж по селах. Слід теж перевиховати міське населення у кооперативному дусі. Вкінці відчитав спеціяльні резолюції.

Після того промовляла **п-і І. Павликовська** в імени комісії для виду ріжних кооператив. Заявила, що комісія рішила одноголосно прийняти звідомлення і білянс РСУК та признати абсолюторію. Комісія мала важке завдання, бо в комісії засідали представники ріжних видів кооператив що не мають своєї фахової централі і мають ріжні інтереси напр. кооп. „Будучність" з оборотом півтора мільона зол. і такі кооперативи, що мають ледви кілька тисяч обороту. Хоч цих кооператив ріжного виду не багато, але їх значіння дуже велике. Комісія обговорила справу розбудови рідного промислу, організація якого виходить самочинно з низів. Одначе також важкої праці, як організації великого капіталу, необхідного до розбудови промислу, тяжко самочинно перевести. Тому необхідно створити при РСУК окрему комісію розбудови рідного промислу і зібрати відповідний фонд. Рідний промисл щойно в початках і займає ледви 5 прц. загального обороту промисловими виробами. Необхідна передовсім розбудова хліборобського промислу, щоби збільшити дохід нашого села.

Весь домашній промисл уже у чужих руках, головно польських „людових" базарів, що мають велитенські мільонові обороти. Тому комісія приняла спеціальні резолюції, що їх референтка відчитала з проханням, щоби Заг. Збори їх приняли.

СТАНОВИЩЕ РЕФЕРЕНТА.

Після того прибічок до слова **дир. сен. О. Луцький** та звязував своє становище як референта до загальних і спеціальних резолюцій, що їх приняли комісії. Стверднв, що різниця між ними є лише в підході до справ. Дирекція стояла на такому становищі при укладанні загальних резолюцій. **Загальні Збори РСУК є конгресом української кооперації, який не кидає гасел, але аналізує працю та устійнює напрямні до дальшої праці.** Зате Окружні Кооперативи Осередки повинні на основі зібраного матеріялу виробити собі пропагандивні гасла. Такий є підхід референта. Згадав, що кредитова комісія додала до загальних резолюцій ще одну резолюцію у справі поміщення грат Акцептаційного Банку на фінансовому ринку, щоб „упливнити" наші заморожені капітали. Ті трати лежать по наших кредитових кооперативах, бо не маючи вільних державних кредитів, не маємо де їх помістити. Тому взиває кооператорів, щоби селяни сплачували свої довги кредитовим кооперативам, якщо лише можуть, бо сила кредитової кооперації є одночасно силою нашого села. Референт годиться, щоби Заг. Збори голосували за цею резолюцією у справі „трат".

Опісля обговорив основно по черзі спеціальні резолюції поодиноких комісій, займаючи до них своє становище. Дивується лише заяві референта комісії молочарських кооператив. Погоджується з референтом цієї комісії, що положення молочарських кооператив дійсно важке. Одначе перед кількома роками кооперативи для загального закупу і збуту були теж у дуже прикрому положенні, але всеж таки не відмовлялися від голосування за буджетом. Підкреслив, що у протоколі комісії молочарських кооператив нема такої заяви, а в буджетовій комісії оба представники молочарської кооперації голосували за буджетом. Заявив, що у справі вкладки Районових Молочарень СРУК буде порозумітися з їх централею „М. С." і для молочарських кооператив буде мати таке саме довір'я, як до цілої кооперації. Промовець не погоджується теж з внеском кооп. Мельника, що перейшов як внесок більшости, щоби Загальні Збори осудили політичну боротьбу в кооперації. Цієї резолюції в такій формі не слід приняти. Просить, щоби Заг. Збори віддали внесок президії зборів, яка перестилізувала би її так, щоби вона не роздражнювала, не розбивала, але зміцновала нашу організацію.

АБСОЛЮТОРІЯ І РЕЗОЛЮЦІЇ.

З черги Загальні Збори одноголосно приняли завідомлення з діяльности Дирекції і Ради РСУК. та признали на внесок Контрольної Комісії абсолюторію Дирекції і Ради РСУК за їх діяльність. Далі приняли теж одноголосно загальні і спеціяльні резолюції, за якими заявився генеральний референт сен. О. Луцький. Всі побажання передали Збори одноголосно до розгляду провідних органів РСУК. Після того забрав голос д-р Д. Ладимп щодо резолюції меншости у справі будови „Кооперативного Дому" та просив викреслити з цієї резолюції його прізвище. Його заяву приняли присутні голосними оплесками і дозволили одноголосно, щоби голова зняв з порядку нарад обі резолюції в цій справі, себто і більшости і меншости. Щодо резолюції, що її приняла більшість комісії кооператив для загального закупу і збуту, у справі вороже становища деяких груп голова просив зняти її теж з порядку нарад. Збори усіми голосами проти 3-ох погодилися з цим внеском. Тому голова подякував присутнім, що піднялися понад дрібні справи.

БУДЖЕТ РСУК.

З черги **д-р Палійчук** референтував з усіми подробицями преліміпар буджету РСУК. Заявив, що буджетова комісія одноголосно висловила побажання, щоби „Центросоюз" більше допомагав працю РСУК, ніж квотою 4.000 зол. річно з огляду на те, що в 1936 р. білянсова надвишка „Центросоюзу" осягнула 124.000 зол. Внесок референта приняти преліміпар буджету присутні приняли голосними оплесками. Одночасно дир. Мигаль склав заяву, що представники молочарських кооператив будуть засадничо голосувати за преліміпарем буджету. Після того Збори приняли преліміпар буджету РСУК всіми голосами проти голосу одного делегата.

ВИБІР ЧЛЕНІВ РАДИ І КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ.

Хід нарад Комісії Матки зреферував дир. **Мудрик.** До Комісії Матки вплинули два внески з кандидатами на членів Ради. По дискусії Комісія Матка приняла 8 голосами першу листу. Тоді внескодавець другої листи сел. Кантимир склав заяву з протестом в імені групи поступових (?!) кооператорів. Отже щоб ця група не почувалася покривдженою, голова піддав під голосування саме листу, що її зголосив сел. Кантимир, але за нею голосувало лише 27 делегатів, а проти неї 83 делегати і вона перепала. Тому голова піддав під голосування листу Комісії Матки, яку приняли присутні через аклямацію голосними оплесками. До Ради ввійшли: **Іван Романюк (Почаїв), д-р Володимир Гамаль (Збараж), Василь Подубинський (Сянік), д-р Степан Чумак (Тернопіль), п-і Олена Залізнякова (Львів) і дир. Юліян Шепарович (Львів).** Заступниками членів вибрані: **Андрій Іщук (Радехів) і Василь Качмар (Рилівщина).** До Контрольної Комісії ввійшли: **інж. Володимир Дутка (Станиславів), дир. Іван Мартюк (Львів) і дир. Андрій Мудрик (Львів). Заступники: дир. Роман Петрицький (Чортків) та інж. Андрій Тертека (Скалат).**

Тому що внесків не було вільних, голова ствердив з радістю, що Збори вияснили велике зрозуміння потреб української економіки на всіх її ділянках. Поважний підхід до усіх проблем і в комісіях і на Зборах є найкращою відповіддю, що її може дати поневолена нація, на посилений наступ на неї. Поякою усім присутнім за участь у Зборах, голова сен. інж. Ю. Павликовський закрив Загальні Збори в год. 3. пополудні. Збори закінчилися відспіванням національного гимну.

Свято на Маркіяновій Горі.

Цьогорічне традиційне Свято на Білій Горі відбудеться 1. серпня ц. р. і матиме характер **всекраєвого свята з нагоди століття поеми „Русалки Дністрової".** Точна програма Свята буде подана на тиждень перед Святом. Поки що відомо таке: після архиєрейської Служби Божої і панахиди на могилі Невідомого Стрільця відбудеться відслонення пропам'ятної таблиці з нагоди століття „Русалки Дністрової". Ювілейне Свято відбудеться без уваги на погоду. На цьому Святі не вільно буде вживати ніяких алкогольних напитків.

На допомогу студентству.

На фонд допомоги академічній молоді зложили в Адміністрації „Діла" дальше: д-р Д. Стасів, Миколаїв н. Дн. зол. 5; Іван Мороз, Львів, зол. 5; д-р Микола Чубатий, Львів, зол. 10; Модест Каратницький, Львів, зол 10. Ниві виказуємо 30 зол. — Разом зложено досі в Адміністрації „Діла" на фонд допомоги українській академічній молоді 642.50 зол.

НОВИНКИ.

— **КОЖНИЙ,** хто тільки хоче відпочити, їде до пансіону „Зеленім" у Гребенові. 1192

— **Твори Марка Черемшини.** Вже появився **перший том** повного видання творів Марка Черемшини, яке виходить у Видавництві „Ізмарагд" у Львові. Буде це перше, повне видання, що міститиме всю літературну творчість Черемшини. Другий том появиться при кінці червня ц. р. Ціна повного видання — **в трьох томах** — у передплаті назначена на **9.— золотих.** Передплату надсилати на адресу: Видавництво „Ізмарагд", Львів, вул. Косцюшка 5. Конто ПКО 503.062. 1026 10-10

— **На кредит** роблю нові футра, а старі модернізую і направляю. **Карняк, Зиблікевича 4.** 4—5 1177

— **Загальні Збори Т-ва „Ремісничо-Промислова Бурса" у Львові** відбудуться в неділю 27. с. м. в салі Т-ва „Зоря" при вул. Вірменській ч. 25 з звичайним порядком нарад. Початок Зборів у год. 10. рано

— **Збірка на Ремісничу Бурсу.** Податмо до відома, що збірка, переведена 13. червня ц. р. під церквами й українськими інституціями, принесла зол. **306.16.** З цієї нагоди щиро дякуємо Ніжертводавцям за жертви і збірщикам за помічність.

— **Рада Ремісничо-Промислової Бурси у Львові**

— **Мандрівка до Болгарії та Царгороду.** Від 2. до 30. серпня відбудеться мандрівка лікарів (їх родин та знайомих) до Болгарії з відвідинами Букарешту та Царгороду. Програма мандрівки передбачає: дводенний побут у Букарешті, чотирнадцятиденний побут у Варні, мандрівка до Царгороду та відвідини Босфору, Скутарі, Санстифану, Принцових Островів, мандрівка по Чорноморському березі Болгарії й відвідини найбільшого болгарського порту Бургасу з його протималярійним інститутом Рокфелєра та Месемврії, що має найкращу плажу на Чорноморському березі; мандрівка по цілій Болгарії з відвідинами Софії, Рильських Гір, найбільших на Балкані, долини ріки Марици, курелів „Хісаря", „Долини Рож", Шипки та Тирнова. Ближчі інформації можна одержати від д-ра Н. Лукяновича, Львів, Сапіги 6, залучивши 25 сот. марками на відповідь. Хто бажає їхати, мусить зголоситись негайно, бо вироблення формальностей до виїзду триває до 4-х тижнів.

— **Хто виграв на льотерії.** В нинішньому тягненні Держ. Класс. Льотерії впали більші виграші на такі числа: 5.000 зол. на ч. 45894 107815. 1.000 зол. на ч. 87365 100736 124785 192116. 500 зол. на ч. 64491 71144 87515 150364. 400 зол. на ч. 18482 31362 102647 126457 131226 138895. 200 зол. на ч. 5248 11955 16696 34202 40558 46302 65055 71899 76079 78120 81111 82696 93411 147827 150154 181052 193133.

— **Львівська хроніка.** Поліція арештувала Антона Шика, почтового урядовця в Кульпарові під замітом крадіжі листів і почтових марок. Переведені в мешканні Шика ревізія викрила кілька листів і 261 марок. — На залізничих рейках у Голоску робітник Іван Бурчак попав під колеса вагону. Сильно пораненого відвезли до лічниці. — Підчас бійки пробив на Левандівці якийсь невідомий справник Йосифа Ставда ножем. Ранений подало повіч Ратункове Поготовля. — Гр. Ст. Яблоновський із Путятич п. Городок постріляв себе у самовбивчих замірах. Раненого привезли до львівського шпиталя. — Артистка львівського театру Шарлєрівна впала з коня і зломила собі руку; тому нинішнє представлення „Білої дами" відкликали.

— **Новий страйк у лисиницькій фабриці дріжджа.** В четвер вибух знову страйк у фабриці дріжджа в Лисиничах. Страйкує к. 100 робітників. Причиною страйку є відалення одної робітниці з праці.

— **Збільшують „стан посядання".** Оноді посвятили новий костел в Седлиськах, Львівщина, польська преса пише про цей костел як про новий „бастіон польськости на кресах".

— **Летунська пристань у Тернополі.** В 1938 р. почнуть будувати в Тернополі летунську пристань головно для летунської комунікації зі Сходом. На будову такої пристані в Тернополі вже призначили 30 тисяч золотих, за яку купують площу, а на інші видатки, зависні з тією справою ухвалять спеціальні фонди.

— **Стрий матиме фабрику паперу.** На останньому засіданні міської ради в Стрию, ухвалено опцію фірмі Штайнгаген на продажу міських ґрунтів під будову фабрики паперу й целюльози. Справа будови цієї фабрики вже остаточно полагоджена. Та ледви чи принесе вона якнебудь користи українському населенню міста й околиці.

— **Кравва хроніка.** Оноді купався у Стрию в ріці Теодор Держко з Грабівця к. Стрия і натрапивши на сильний вир, утопився. Потопельника видобули з кількаметрової глибини. Покійний здав щойно минулого місяця матуру. — До крамниці Вольфа Шенфельда в Мозрачині к. Борислава впало оноді в ночі трьох замаскованих напасників і стероризувавши домашніх револьверами, заграбили 300 зол. в готівці і харчові продукти вартости кількадесять зол., втекли. — У Білці Королівській б. Львова гілляка засипала 3-ох робітників, які необережно зробили завеликий підкоп.

— **Цікавий науковий експеримент.** До Львова приїхав варшавський учений проф. Водзіньский, щоб перевести цікавий науковий експеримент. Варшавський учений завантажив до літака, який курсує на лінії Львів—Букарешт кілька бузьків і ластівок зловлених в околицях

Варшави. Бузьків і ластівок перевезуть на румунську територію і випустять там на волю. Завданням цього експерименту є ствердження, яким чином і в якім часі ці птиці вернуться знову до Польщі.

— **Помер 124-літній старець.** В Амендоні (Аргентина) помер старець Теофільо Віделя, який мав 124 роки. Ще минулого року їздив старець на коні. Старець віджився до останньої хвилини свого життя чаєм і вином.

— **Молодець збунтований проти нудної програми.** Один молодий англієць знуджений шаблюновими недільними програмами лъондонського радія вибудував собі власну висильну радіову стацію для своїх приятелів. Згодом почали слухати його програми щораз ширші кола. Ясно, що він робив це протизаконно і за якийсь час державне радіо сконфіскувало йому його стацію. Хто має за собою законне право, той може бути і нудний.

— **Німеччина домагається уневажнення змагань Гордон Бенета.** Німецький Аероклюб поставив внесок на уневажнення змагань тому, що поведінка чехословацької влади мала величезний вплив на справедливий вислід змагань. Німецький уряд застеріг собі право ужити відповідних дипльоматичних заходів.

— **Мезаліянс у шведській королівській родині.** З Стокгольму повідомляють, що 6. липня ц. р. відбудеться вінчання братанця шведського короля Густава, Карла князя Остроготії з донькою маршала двору Елізою графинею Розен. Наречений має 26 літ, а наречена 33 літ і є розведеною. З причини цього подружжа князь Карло тратить свої титули і становище члена пануючої родини.

Відозви й комунікати.

КОМУНІКАТ „СЕЛЯНСЬКОГО СОЮЗУ".

По Загальних Зборах „Селянського Союзу" (перетвореного з б. „Związku Oborони Інтересів Дрібних Рільників") у Львові 15. травня ц. р. уконституювалася Управа і Надзірна Рада цієї нової української установи та приступає до праці. Метою „Селянського Союзу" є м. ін. оборона українських селян перед усяким визиском, творення нових варстатів праці, господарська розбудова, лікарська опіка, правна порада та інші засоби для піднесення добробуту українського селянства. При здійснюванні своїх завдань буде „Селянський Союз" співпрацювати з усіми іншими українськими установами, звязаними своєю діяльністю з селом. Небавком вясує „Селянський Союз" у своїх виданнях, хто і як зможе користати з усякої матеріяльної і моральної помочі, передбаченої в правильнику Союзу.

„Селянський Союз" кладе собі також за мету, покласти основи під створення станового (професійного) союзу українських селян, тому певно стрінеться з загальним одобренням і моральною підтримкою всього українського громадянства, особливож селянського стану.

За Управу: Микола Вербовський вр., Евген Мельник вр., Мих. Несторович-Севка вр.

За Надзірну Раду: Іван Білий, с. Юрко, господар; Осип Боднарович, редактор; Іван Маселко, господар; Павло Малерик, господар, о. Іван Романчукевич, Володимир Сидорак, Юра Цкрумеляк, редактор.

—o—

Дописи.

СТРИЙ.

Заг. Збори Союзу Кооператив у Стрию відбулися 15. м. м. в салі „Сокола" (Н. Дім) при участи 106 членів. Зборами проводив дир. Нарожняк, бо пралат о. Пеленський по створенні Зборів в причини недисциплінації мусів скорше покинути Збори. Заг. Збори були конституючими і прочитано на них протокол перших установчих Заг. Зборів з 1. 4. 1922 та з останніх. Звіт з діяльности здавав дир. Кузів, вказуючи на зріст кооперації в Стрийщині за 15 літ істнування Союзу. По звіті розвинулася річева дискусія, в якій піднесено багато важних справ кооперації, як будову кооперативного млина, справу перешколи крамарів, справу взаємин кооперації з приватниками. Дир. Кузів у відповіді підніс ідейну працю духовенства в повіті і просив запротоколувати, що на Заг. Зборах є приявних 20 священників кооператорів. По дискусії ухвалено абсолюторію Н. Р. і Дирекції. Відписову надвишку в квоті 7.137 зол. перенесено до запасного фонду. На місце висповажних членів Н. Ради вибрано: о. Пеленського Андрія, о. Петрушевича Костя, м-ра Барабаша Гриця й о. Еляшевського. Ухвалено вислати о. Петрушевичеві, членові Н. Ради, який є хорий, привіт і побажання скорого видужання.

САЛЬВАТОРЕ ФАРІНА:

ЛЮБОВ ОПОВИТА БРЕХНЕЮ

повість

Матільде Серао: „Покинена", опов. у перекладі М. Островерхи. — Антоніо Фогацаро: „Недокінчені ідиллі; Едмондо де Амічіс: „Зустріч" у рекладі П. Карманського. **Ціна 2. зол. Порто 30 с.**

Заг. Збори Українбанку відбулися 10. м. м. при участи 74 членів. Попередні Заг. Збори уневажнив Р.С. У.К. в формальних причин. Проводив Зборам адв. Охримович. Звіт з діяльности зложили дир. адв. д-р Калуський та о. Матковський. У дискусії забирали голос: д-р Левицький, Держко Теодор, дир. Кобат, інж. Кравців та інші. В часі дискусії забрав слово посол Пеленський і в довшій промові виявив вагу дрібної поголовної ощадности та заохочував присутніх до поглиблення праці над розбудовою кооперативних ощадностевих клітин. По признанні абсолюторії Н. Р. й Управі на внесення о. Матковського ухвалено вислати привіт Ювилятці п. О. Вачинській, а хорому членові Н. Р. о. Петрушевичеві побажання скорого повороту до здоровля. При виборі Н. Ради були дві листи, а саме нач. Лиса й інж. Кравціва, Листа нач. Лиса мала значну більшість і перейшла, отже вибрано поіменно: д-ра Герасимова, дир. Неговича і Ст. Тимчія.

Стилеве розмалювання іконостасу в церкві Успіння Пр. Д. Марії в Стрию артистом-маляром В. Дидиновом найшло прихильне приняття стрийського громадянства. Фахова критика проф. Залозецького зі знимками поодиноких частин іконостасу в „Назустрічі" стягає до Стрия велику свідомість цікавих, які подивляють гарно розмальований іконостас. Місцева „Стрийська Думка" подала репродукції частини іконостасу в ч. 96. з 1. б.

Конкурс хорів читалень „Просвіти" Стрийщини закінчився 3. м. м. Оціночна комісія в особах проф. М. Колесси, д-ра Володимира Кудрика, дир. Зиновія Лиська, дир. Вол. Нарожняка, проф. Теодора Романишина й о. Зиновія Нарожняка признала перші місця хорам: 1) міш. хор у Добрянах, 2) міш. хор у Конюхові, 3) міш. хор у Ніневі Долішнім. До конкурсу ставало 26. 5. місім хорів, 30. 5. вісім хорів, 3. 6. десять хорів. До фіналу було допущених 12 хорів. Слід признати, що конкурс виказав високий рівень хорів при читальнях „Просвіти" Стрийщини і показав велику працю проводу філії у мистецькім і культурнім вихованні української Стрийщини.

ТЕРНОПІЛЬЩИНА.

Луговий рух у тернопільському повіті молодинський, та всетаки розвинув уже за розмірно коротний час, бо всього за кілька місяців діяльности, живу працю вед вироблением фізичної тугости української молоді. Свою справність молода лугова організація виказує на пописах-фестинах, яких за останніх кілька тижнів було 4. Перший луговий попис відбувся в неділю 23 травня п. р. в Ковівці. Хоч була непевна погода, в пописі крім місцевого „Лугу" взяли участь луговики і луговички зі Шляхтинець, що в числі к. 70 фірами вибрались до своїх козівеньких побратимів у гості. В повітової старшини прибули на попис: голова Повітового Лугу проф Малицький, м-р Гринкевич О., м-р Мисюк, О. Гарбович, о. Василик і пос. Болюх. Попис почався звітом, що його відобрав голова „Повіт. Лугу" проф. Малицький в асисті м-ра Мисюка. По звіті виголосив проф. Малицький коротеньку привітальну промову, відтак оркестра відіграла луговий гимн. До пописових вправ стануло коло 100 луговиків і луговичок зі Шляхтинець і Козівки, які при оплесках сотох глядачів демонстрували свою фізичну справність. Дефіладою закінчився цей прегарний попис. — Дня 6. червня ц. р. відбувалося в Кутківцях під Тернополем посвячення угольного каменя під Народній Дім. Службу Божу відправив о. Кордуба, при чому вірні з Кутковець та околиці битком заповнили церкву і церковне подвірє. До Служби Божої співав гарно луговий хор зі Шляхтинець. По Службі Божій відбувся акт посвячення угольного каменя під Нар. Дім. Побажання і привітн складали делегати рівних тернопільських установ; привіт від лугової організації зложив м-р Мисюк. По акті посвячення хор „Лугу" з Пронятина відспівав відповідну до моменту пісню: „Воскресний дзвін". Усіх делегатів з Тернополя й окружних читалень, як теж луговиків та луговичок приймали кутківчани спільним обідом. По обіді на гарним майдані під лісом відбувся фестин з пописом „Лугів" зі Шляхтинець і Пронятина. Звіт відобрав проф. Малицький в асисті м-ра Мисюка. Вправи луговиків зі Шляхтинець палицями були виведені бездоганно. Попис закінчився дефіладою перед повітовою старшиною та визначніщими гістьми. Відтак лугові хори зі Шляхтинець і Пронятина відспівали вязанки столітецьких та народніх пісень. — Дня 10. червня п. р. влаштувала читальня „Просвіти" в Байківцях фестин, на якому запрошений „Луг" зі Шляхтинець виводив справно пописові вправи. Публика, одушевлена гарною поставою і прецизно виконуваними вправами, горячо оплескувала кожну пописову точку. — Найвеличавіше випав луговий фестин-попис у Шляхтинцях, що відбувся в неділю 13. червня п. р. в парку голови „Повіт. Лугу" проф. Малицького. На попис приїхало багато визначніщих громадян з Тернополя, як посли Баран, Болюх, проф. Диків, проф. д-р Ярема й інші. Повітова старшина була в цілости. Як гості були луговики з 8 лугових товариств: з Ігровиці, Воробіївки, Базорова, Кутківець, Чернилева Руського й ін. У пописі брали участь крім місцевого шляхтинецького „Лугу" „Луги" з Пронятина і Тернополя. Жіноча чета шляхтинецького „Лугу" вивела вперше прегарну ритмічну вправу „Метелик". Вправи „Лугів" зі Шляхтинець і Пронятина були зразково виведені. Змагання у відбиванні „Лугу" з Тернополя і Шляхтинець покінчились вислідом 30:15 у користь перших. Звіт „Лугів" відібрав заст. голови Повіт. Лугу м-р Гринкевич в асисті м-ра Мисюка. Дефіладою, в якій взяли участь усі присутні „Луги" закінчився цей гарний попис.

—o—

Спорт.

УКРАЇНА — ЛЕХІЯ 2:0 (2:0).

Як ми подали коротко вже вчора, Україна виграла ці змагання зовсім заслужено, але здержати висліл було справді важко. Не тому, що Лехія була в другій половині ліпша чи грізніша. Навпаки, грала вона ще гірше, як у першій, але рятуючись перед карою деградації до А-кляси, грала так брутально, що змагуни України мусіли просто рятувати цілість своїх костей та своє здоровля і грати з найбільшою обережністю. Те, що грачі Лехії задемонстрували у другій половині, нічим не нагадувало копаного м'яча, бо кожний старт грача Лехії крив у собі для змагуна України небезпеку каліцтва. До цієї дикої гри причинився у великій мірі суддя п. Вжуховський, який, хоч може і мав добрі заміри, не зміг собі дати ради і своїми рішеннями викликував негодування грачів та публики, а згодом навіть сміх. Коли суддя стане посміховищем, тоді про правильне ведення гри нема мови. Цей суддя не признав теж Україні одного правильного гола. Крайньо некультурно поводились симпатики Лехії, так що Україну мусіла в цілі берегти поліція.

Про рівень гри годі в таких умовинах говорити. Україна грала амбітно, але не мала змоги виявити своєї повної вищости над противником із поданих вище причин. У нападі заграв д. добре по довшій перерві Петрів, у помочі Скоцень І, який навіть у найгірших хвилинах другої половини імпонував відважно до м'яча і не тільки виратував багато поганих ситуацій, але й не забував теж про офензивні акції. Гошовський при брутальнім противнику почувався погано і тому теж випав слабше. Доволі слабо грав теж Підлісецький. Свою давню найвищу форму осягнув на цих змаганнях Сергегота, який із гідним подиву спокоєм та холоднокровністю розбивав усі скажені наступи Лехії.

Інші змагуни, хоч грали амбітно, не мали змоги виявити своєї форми.

Після цих змагань витворилась така ситуація, що Ресовія й Україна мають ще грати по одним метчу: Ресовія має 33 пункти, Україна 31. Якщо Україна виграє з Погонею І Б, а Ресовія програє в Ш. Соколом, тоді вже мабуть у понеділок 28. п. м. відбудуться в Перемишлі третні, вирішні змагання між Ресовією й Україною, а зараз у вівторок мистець Львова мав би грати перший метч за вхід до Державної Ліги. Справді ситуація дивна і складна!

ТАБЕЛЯ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

По останніх змаганнях табеля Окружної Ліги виглядає ось-так:

1. Ресовія	21	33:9	61:25
2. Україна	**21**	**31:11**	**74:29**
3. Чорні	20	24:16	51:41
4. Гасмонея	19	23:15	26:10
5. Польонія	19	22:16	31:30
6. Чувай	20	21:11	52:44
7. Огніско	19	20:18	39:35
8. Погонь І Б.	20	18:22	46:50
9. Р. К. С.	20	14:26	28:46
10. Лехія	20	12:28	26:43
11. Корона	20	11:29	23:45
12 Н. Сонія	20	10:30	37:56

УКРАЇНА — ПОГОНЬ І Б.

Останні змагання за мистецтво Окружної Ліги відбудуться в неділю 27. п. м. в год. 5.30 попол. на грищі Погоні. Як передметч відбудуться змагання молодших дружин.

КРАЄВІ ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ.

В днях 26., 27. і 28. п. м. відбудуться краєві плавацькі змагання на ставі „Світязь". Нагороди для переможців у цих змаганнях жертвували фірми „Альое", і Маслосоюз — для мужчин і для жінок. Крім цього є ще минулорічна нагорода Центробанку. Програма змагань:

Субота, год. 15: 200 м. ст. класичним мужчин; 100 м. ст. довільним мужчин; 100 м. ст. довільним жінок; 200 м. ст. горілиць мужчин; 400 м. ст. довільним мужчин; 100 м. ст. класичним жінок; гінці 3 × 50 ст. змішаним жінок; гінці 4 × 200 ст. довільним мужчин.

Неділя, год. 15: 200 м. ст. довільним мужчин; 100 м. ст. горілиць жінок; 100 м. ст. класичним мужчин; 400 м. ст. класичним жінок; 800 м. ст. довільним мужчин; 400 м. ст. класичним мужчин; гінці 4 × 50 ст. довільним мужчин.

Понеділок, год. 16: 100 м. ст. горілиць мужчин; 800 м. ст. класичним мужчин; 400 м. ст. горілиць мужчин; 1500 м. ст. довільним мужчин; гінці 3 × 100 ст. змішаним мужчин.

Змагання відбудуться без огляду на погоду. Організує на доручення Українського Спорт. Союзу КЛК.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

ПОЛІТИЧНИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ. Ч. число 5-6 (30) за травень-червень 1937. Р. IV.

ВІСТИ МУЗЕЮ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ УКРАЇНИ. Прага. Травень 1937. число 15

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Направа жіночих торбинок

та продаж найновішої шкіряної галантерії по найнижчих цінах тільки в

Робітні Римарсько-Галантерійній

Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська 2, побіч фірми Саламандра.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

БОГОРОДЧАНИ:
26. VI. Муж двох жінок.
27. VI. Домбувш.
28. VI. Під курателею.
З Богородчан їде театр до Надвірної.

Молодий Український Театр „Загреба"

КРАСНИК:
26. VI. Голгота.

ГЛИНЯНИ:
27. VI. Графіка пані генеральової.
28. VI. Земля — В. Стефаника.
29. VI. Голгота.
30. VI. Мураші.
1. VII. Тарас Шевченко.

Управа театру приймає три молоді пари. Зголошення в фотографією і коротким описом життя слати на наше подану адресу.

Великий Театр:

Субота, 26. VI. год. 8 веч. „Біла дама".
Неділя 27. VI. год. 3.30 попол. льосована вистава „Подружжя", год. 8. веч. „Біла Дама".
Понеділок, 28. VI. год. 8. веч. вистава льосована „Піточка".
В второк 29. VI. год. 8. веч. „Біла Дама".
Середа 30. VI. год. 8. веч. вистава льосована „Подружжя".

КІНА.

АПОЛЬО: „Королівський вальс" із Віллі Фоґлєром.
АТЛАНТИК: „Король прошаків".
ВАНДА: „Малий морич", „Пекло з Китаю".
ГРАЖИНА: „Замок у пісні", „Тисяча тактів кохання".
ЕВРОПА: „Дама з портрету".
КАСІНО: „Дівча з Пратеру", „Наречена з Відня".
КОПЕРНИК: „Під твоїм чаром", „У джунглях чигає смерть".
МАРУСЕНЬКА: „Закамянілий діс" „Помарне подружжя".
МЕТРО: „Ритмайстер фон Верфен", „Сінг-Сінг".
МІРАЖ: „Герої Сибіру".
МУЗА: „Тиждень перед шлюбом", „Веселий дожидун".
ПАЛЯС: „Бен Гур".
ПАНС: вечинний.
ПАН: „Генерал Суттер".
РАЙ: „Страшний двір".
СВІТ: „Жінки та тореадор" і ревія.
СТИЛЬВІК: „Чар молодости" і ревія.
ТОН: „Мотиний ідень" і додатки.
УТІХА: „Рік 2000" і ревія.
ХІМЕРА: „Так кінчиться кохання".

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5).
„Сицилія".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 26. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 18.00 Розр. музика, БУДАПЕШТ (550) 18.25, 19.00 Сальон. музика, 22.20 Орх. концерт, ВІДЕНЬ (507) 10.50 Сільська музика, 20.05, 21.00 „150 от віденського вальса" орх., хор, Бовер співає, форт. 21.55 Форт. твори Дебюсі, 22.20 Поети танц. музики. ДАЛЬТІНЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, МОНШТЕЙН (250) 13.30, 16.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.15 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Паяц" комедія Адамія, опісля Веселі мельодії, ПРАГА (470) 12.35 Сальон. квартет, 16.05 Орх. концерт, 17.55, 19.00 „Викупаний пінціон" оп. Гілюса, 19.35 Патріотичні пісні, 21.20, 22.40 Романтичні твори на сар. форт. Дворжака, РАДІО ПАРІ (1648) 17.07, 18.37 Орх. концерт, 12.15, 13.30, 19.35 19.50 Сигн., 19.15 Для дітей, 17.00, 21.45 Орх. концерт, 20.30, 21.00 Камер. музика, РІМ (421) 17.15 Танц. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „У кремлі легенди" оп. „Людожерка Гонки.

Неділя, 27. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 12.00 Військ. капела, 13.00 Розр. музика, 19.00 Вечірній концерт (Форт.), 20.00 21.00 „Студент-прошак" оп. Міллекера, БРАТИСЛАВА (290) 17.35 Нар. капела, 18.15 Інстр.-вок. концерт, БЕЛГОРОД (487) 18.50, 19.00 Хор, 20.05, 21.00 Нар. пісні, БУДАПЕШТ (550) 12.30 Концерт оп. орх., 15.50 Циг. музика, 17.00 Форт., 17.50, 18.00 Сальон. музика, 19.50, 20.00, 21.00 „Золота пятка" оп. Гуски; ВІДЕНЬ (507) 13.00 Концерт бальний, 15.40 Камер. музика, 18.00 Весела муз. подорож, 19.35, 20.00, 21.00 „Граф Люксембург" оп. Легара; 22.30 Танц. музика. ДАЛЬТІНЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00 Для дітей, 15.15 Форт. і пісні, 17.30, 18.00 Мельодія і ритм. орх., вок. секстет, 20.00 Орх. концерт. МІЛЯНО (369) 17.20 Розр. концерт, 20.40 Розр. музика, 21.00 22.00, 23.00 „Севільський цирульник" оп. Россіні, МІНХЕН (405) 13.00 Розр. концерт орх. і сол., 18.00, 19.00 „Справжній приятель" ком. Гольдоні, 20.10, 21.00, 22.00 „Викрадення із сералю" оп. Моцарта, ПРАГА (470) 12.20 Нар. пісні, 12.40, 13.20 Сальон. квартет, 13.00 Пісні при вині, 16.00 Військ. орх., 17.30, 18.00 Хор, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 15.00 Сигн., 15.45 Монольог з подружого життя, 17.15 Театр Уяви, 20.15 Легка музика, РІМ (421) 17.20, 18.00, 19.00 „Вальбу" оп. Карабелі, 21.00 Орх. концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 26. червня 1937.

6.15 Ранішня гімнастика, 6.18 Рушання, 6.30 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній дзвінок, 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий дзвінок, 12.15 Чи вживання молочних корів пожиточне для годівельних цілей, 12.25 Аст, із гр. пл., 14.00, 15.00 Концерт бальний, 14.50 Наша програма, 15.45 Господарські вістки, 16.00 Театр Уяви для молодших дітей: Пригодничі пригоди, 16.20 Орх. концерт, 17.20 Камер. концерт, 17.50 Шлеськи як привабливий терен, 18.00 Суспільна гутірка, 18.05 Юрандів хор. із гр. пл., 18.25, 18.50 Актуальна гутірка, 18.45 Спортові вістки, 19.00 Легка музика, 19.40 Актуальна гутірка, 19.50 Спортові вістки, 20.00 Хвилі від Балтику, 20.45 Вечірній дзвінок, 20.55 Огляд хлібобробської преси, 21.05 Фабіян Тамовський — львівський Штраус, муз. заад. орх., гутірка. 21.45 Огляд видань, 22.00 Популярний концерт у вик. орх., 22.50 Остання вістка веч. дзвінка, огляд преси, метеорольог. комунікат, 23.00 Танк. музика з гр. пл., 23.10 Родина Гамів, мозольог, 23.20 Танг. музика з гр. пл., 24.00 —1.00 Орх. концерт.

Неділя, 27. червня 1937.

8.00 Сигнал часу і пісня, 8.05 Ранішній дзвінок, 8.15 Для сеї: Хлібобробська Газетка. Як живуть гриби та як їх треба збирати, 9.00 „Дзюмбола кохання", концерт квартету, коло год. 10.45 (після богослужень) Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 У країні казок і легенд, порядок у вик. оркестри, 13.00 Фільмовий огляд, 13.10 Розривковий концерт, оркестра, хор солістів, форт. 14.10 Король Румунії Карло II приймає дефіляду польського війська, 14.40 „Лікарство на лиху жінку" гум. Кор. Малушицького, 15.00 Король Румунії Карло II складає вінок на могилі Невідомого Воїна, 15.15 Для сеї: Огляд ринків рільних продуктів, Забава у Коршовських. Користь сільської молоді з видів, 16.15 Пісеньки у вик. хору, 16.40 Вольонтерка, бриґади в гр. пл., 17.00 Театр Уяви: „Міністерство гумору" Сент. Паронського, 17.30 Промова шефа польського воєнства та репортаж з матчу союзів, 18.00 Розр. концерт, у перерві коло год. 18.50 Дзвін в інших світах престижу, 20.00 Концерт солістів, 20.35 Спортові вістки, 20.40 Політичний огляд, 20.50 Вечірній дзвінок, 21.00 Щось для кожного, ревія, 21.40, 21.41 Спортові вістки, 22.00 Концерт вик. камер.-вок. ансамблю, 22.30 Останні вістки вечірнього дзвінка, метеорольог. комунікат, 23.00 Фрагмент гітлерівського мітингу Польща — Мадярщина, 23.15 Танкова музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орх. концерт.

Радіокутик.

РІЛЬНИЧА ПРОГРАМА

У неділю 27. червня год. 8.15 „Рільнича Газета". Год. 8.45 — бесіда п. н. „На новий господарський рік". Год. 15.00 — „Огляд ринків рільних продуктів. Год. 15.15 — слуховище. Год. 15.45 — бесіда для молоді.

У понеділок 28. червня год. 12.50 — бесіда для господинь. У второк 29. червня год. 15.00 — слуховище. Год. 15.45 — бесіда на тему праці сільської молоді з метою підвесення культури села.

У середу 30. червня год. 12.15 — бесіда на тему створення як сел. кооперативних осередків.

У четвер 1. липня год. 12.15 — бесіда на тему пільгорічних господарських кліпотів. Год. 20.55 — „Рільничі відомости".

У пятницю 2. липня год. 12.15 — „Рільнича скринька".

У суботу 3. липня год. 12.15 — актуальна бесіда. Год. 20.55 — „Огляд рільничих видань".

БІРЖА.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89.58, 89.15, Доляри американські 5.29.90, 5.26.50, доляри канад. 5.29.50—5.26.50. Фльорени голл. 291.62—289.92, Франки фр. 23.64—23.50. Франки швайцарські 121.55—120.75, Фунти англ. 26.21—26.05, Гульдени данц. 102.2—99.80, Корони ч. 18.20—17.40, Кор. дан. 116.94—116.10, Кор. норв. 131.68—131.70, Корони шв. 135.13—134.16, Ліри італ. 23.30—22.70, Марки фінлянд. 11.39—11.30, Марки нім. 132.00 — 131.00, Шилінги австр. 99.20—98.50, Гель Аміа 26.20—25.95, Марки нім. срібні 143, 141.

Акції.

Банк Польський 102.75, Цукор 19.50 Вугаль 19.75, Стараховичі 28.
Тенденція слабша.

Папери.

Інвест. 1 ем. 61.50, II ем. 64.38, серія невит. 5 проц. пож. конвер. 56.50, 6 дол. купон 29.61, прем. дол. 38.75, 38.50, стабіл. 3.70, купон 31.90, консолід. 53, 52.75, 53

ОПОВІСТКИ.

Виділ Т-ва Вакаційних Осель у Львові повідомляє, що відмітна збірка в дні 6. червня 1937 р. принесла 573.94 зол. доходу. Рівночасно Виділ дякує всім, що жертвами та працею причинилися до цієї збірки. 1210

З днем 25. VI. 1937 р. отворена для членів Т-ва Оселя Товариства „ВІЛО" в Чорт. Комнати одно- дво. і трьохосібні. Власна кухня. Першенство на осель мають молодші і малодітні члени Товариства. Одинокі члени з місячною вкладкою по 30 сот. тратують нарівні з найбільшими членами в міру вільних місць. Зголошування на виїзд в Дирекції „ВІЛО" — Львів, вул. Нагірна Стшемінського 11. Оселя отворена до вступного курсового сезону в Жаніві „Черте". — **Дирекція Т-ва ВПУВ.** р-3

НАУКА

ЗДІБНИЙ інструктор, музикальний до їзди на фері за утримання на лекціях. Зголош. „ДІЛО" від „Студент". 1207 1-2

МЕШКАННЯ

4 КІМНАТИ з кухнею новий комфорт, сонячні, до вживку зуа. Клушинська 5 (б-ниця Личаківської). 1196 2—3

ВИГІДНЕ І СПОКІЙНЕ ДЛЯ ЕМЕРИТА

До винайму від 1. серпня н. р. новий дім в городині з садом коло шкільного дерева при гостинці недалеко Чортківа. Ближчу відомість подасть **Уряд парохіяльний** Богобожниця п. Львів. 1209

ПАНСІОНИ

ЗДОРОВІ вакації у прегарнім гірськім летовиску для панночок (10—15 літ) в Підлисках. Матеріяльна опіка, здоровий харч. Морозова. Підгайська в. Тисмениця. Піклі п. Мостовських. 1191 3—3

РІЖНІ

ТАПЧАНИ всякі, меблі тапіцерувати, ліжка дитячі, матраци, дротяні вкладки поручає найдешевше Урік, Оперна 6. 1165 6—7

ПЕЧАТКИ каучукові та металеві для парохіяльних урядів, читалень, кооператив та ін. виконує найдешевше **Мала Галерея**, Львів, Сикстуська 19, тел. фон 213-03. 800 9—15

БРИЛІЯНТИ, діямант, перли, срібло, бижутерію, золото, купує і платить найбільше Вендер, Львів, Шайнохи один. Прецизійна і дешева направа годинників і бижутерії. 1099 1—4

ОГОЛОШЕННЯ.

ПІТ

НІГ, РУК, ПАХВИН

і т. п. зникне при вживанні спеціального певного і нешкідливого патенту

пудру „CSAVE" 50 сот.

Пробний пакет **Перфумерія**

С. ФЕДЕРА

ЛЬВІВ, ВУЛ. СИКСТУСЬКА 2.
Філія: КОПЕРНИКА 15 а.

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . . зол. 0.55
1 мм. одношпальтовий в тексті і вонівках . зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці . зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні і приват. кореспонденція по зол. 0.15
куплю, продаж, заміни і т. п. . . . . зол. 0.10
шукаючі праці . . . . . зол. 0.05
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . зол. 480.—
Остання сторінка 1/2 . . . . . зол. 250.—
Остання сторінка 1/4 . . . . . зол. 130.—
Остання сторінка 1/8 . . . . . зол. 70.—

За редакцію відповідає Олександер Костик — Видає Видавниче Спілка „Ділo". — З друкарні Вид. Спілки „Ділo", Львів, Ринок 10.

Ч. 139 (14.682). Львів, неділя 27. червня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 228-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Центральний Кооперативний Банк
„Краєвий Союз Кредитовий" у Львові,
вул. Третього Мая 15.
приймає вкладки ощадности і як централя кредитова для українських кооператив усіх видів дає кредити на піднесення господарства і промислу.

МЕШКАННЯ БЕЗ ОПІКИ
можете залишити спокійно тільки тоді, якщо обезпечите свою домашню обстанову від крадежі-огню
в ТОВАРИСТВІ ВЗАЇМНИХ ОБЕЗЕЧЕНЬ
„ДНІСТЕР"
у Львові, вул. Руська ч. 20, тел. 205-47.

Велика промова мін. Ідена на тему британської закордонної політики.

СССР НАРУШУЄ ДОГОВІР НЕІНТЕРВЕНЦІЇ.

Британський міністр закрдонних справ Іден виголосив учора в палаті громад велику промову на тему закордонної політики. На вступі він підмітив, що його обовязком є не допустити до війни. Ця пацифістична політика має найбільше зрозуміння у Франції,

тому співпраця двох демократичних урядів: британського і французького є така близька.

Британський уряд перевів консультацію з японським, щоби забезпечити мир на Далекому Сході, при чому обі великодержави брали в рахубу китайські інтереси.

Велика Британія сильно заінтересована Середущою Европою,

під кутом збереження мира, хоча її політичні й господарські інтереси в цій сторонї менше важні , ніж інших великодержав.

Британські зброєння

мають дати Вел. Британії змогу інтервенювати на випадок нападу на Бельгію чи евентуально й ін. нападеній державі. Коли йтиме про інтервенцію в рамах пакту Ліги Націй, то британський уряд виступить на основі власного рішення, не автоматично.

На заміти Льойда Джорджа проти Німеччини й Італії за постачання зброї еспанській національній армії Іден висловив здивування, чому Льойд Джордж не згадує про

СССР, який посилає одній із воюючих сторін навіть дуже багато зброї.

Договір неінтервенції треба утримати, хоча він не ідеальний. Перш за все треба заповнити прірву в морській контролі, яку спричинило уступлення Німеччини й Італії. Тепер британський уряд радиться в цій справі з французьким, щоб еспанський конфлікт не поширився поза Еспанію. Лізі Націй еспанської справи не треба передавати.

Характеристичне, що мін. Іден зовсім промовчав справу візити мін. Нойрата. З того вносять, що льондонський уряд вже більше не буде його запрошувати.

Большевицька фльота пливе до Еспанії.

Надзвичайне видання букарештенського щоденника „Інформація" приносить сенсаційну вістку, що

багато большевицьких кораблів випливло з Чорного Моря на Середземне.

Ця вістка, яка походить з міродайного джерела, — як запевняє „Інформація", — викликала в Букарешті велике вражіння.

АНГЛІЙСЬКІ ТА ФРАНЦУСЬКІ КОРАБЛІ ПРИЙДУТЬ НА МІСЦЕ ІТАЛІЙСЬКИХ ТА НІМЕЦЬКИХ.

Як твердять в поінформованих колах, Англія і Франція погодились на те, що на місце італійських і німецьких кораблів обіймуть контрольну службу англійські (на Атлантийському Океані) та французькі (на Середземному Морі). Цей проект предложать комітетові неінтервенції.

ЗБРОЙНІ СИЛИ НА ЕСПАНСЬКИХ ВОДАХ.

Як подає британська адміраліція, минулого четверга великодержави мали на еспанських водах такі збройні сили:

Франція: 2 кружляки, 8 контрторпедовців і 9 менших озброєних суден;

Англія: 1 панцирник, 2 кружляки, 2 більші контрторпедовці і 12 звичайних;

Німеччина: 1 панцирник, 2 кружляки, 6 контрторпедовців, 6 підводних суден;

Італія: 4 більші контрторпедовці і 4 звичайні.

Страйки в Чехословаччині.

Чехословацькі робітники що раз то частіше страйкують, щоби дістати підвишку платні, покликуючись на дорожню. Недавно застрайкувало в північній Чехії 30.000 робітників домашнього шклярського промислу, тепер застрайкувало 8.000 будівельних робітників у Брні. Спорадично вибухають страйки в металевому промислі.

Присилайте передплату!

ПРИГАДКА.

Пригадуємо Вп. Членам Народньої Торговлі, що

Загальні Збори
Уповажнених
Народньої Торговлі
відбудуться **у вівторок, дня 29. червня 1937. р.** о година 10-та вранці в салі „Сокола Батька" при вул. Руській ч. 20.

Того самого дня година 8-ма вранці відбудеться в церкві св. Спаса (Преображенській) при вул. Краківській

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ
за померших членів Народньої Торговлі. 1201

ЧЕРВОНЕ І ЧОРНЕ.

З ЧОГО ПОВСТАВ І ЩО ПРИНЕСЕ НЕСПОДІВАНИЙ ПОЛЬСЬКИЙ КОНФЛІКТ.

Варшава, 25. червня.

Не припадково беру заголовок до тієї кореспонденції зі славної повісти Стендаля. Можна би її зрештою назвати ще інакше, напр. „Тіара й корона", „Жезл та меч" і т. п.

Бо конфлікт, що розгорівся за вчорашній і нинішній день між найвищими чинниками польського уряду і краківським католицьким митрополитом Сапігою з приводу самовільного перенесення труни з тілом марш. Пілсудського з крипти св. Леонарда до крипти у вежі Срібних Дзвонів на краківському Вавелі — перейшов уже межі дрібного, персонального чи припадкового непорозуміння.

На варшавських вулицях счинився вчора під вечір справжній крутіж, коли серед звичайного, буденного міського галасу залучали небуденною сенсацією крикливі голоси газетярів: „Надзвичайне видання! Уряд ген. Складковського подався до димісії!"

Публика вмить розхоплювала червоні сторінки „Курієра Поранного", що перший, традиційно зрештою, повідомив про наглу димісію уряду. Зібрані великими громадами над берегом Вісли варшавяни (святобанські вінки) не могли відразу зорієнтуватися, що сталося. Між юрбою пронеслось помітне схвилювання: „Чому ген. Складковський уступив? Чи Польща задивилася на Блюма? З якої причини?"

Сьогодні знаємо і причини і хід подій і можемо навіть проаналізувати мотиви, через які могло дійти до такого нечуваного конфлікту, що в католицькій Польщі може мати і певно матиме поважні, хоча — можливо — зразу непомітні наслідки.

Пригадаймо коротко хід і тло конфлікту на дорозі Варшава—Краків, замок — Вавель.

Вогнище конфлікту лежить безумовно в Кракові і треба його шукати в непохитній постанові старого митрополита, що з найбільшими почестями просвяткував на днях свій 50-літній ювилей, з нагоди якого дістав почесного особистого листа від папи. Він уважав за відповід-

ГАЛИЦЬКА КАСА ОЩАДНОСТИ
НАЙСТАРША ОЩАДНОСТЕВА ІНСТИТУЦІЯ **У ЛЬВОВІ** — ОСНОВАНА В 1848 Р. —
ОЩАДНОСТЕВІ КНИЖЕЧКИ З ПОРУКОЮ ДЕРЖАВИ. ОБСЯГ ДІЯЛЬНОСТИ: ЦІЛА СХІДНА ГАЛИЧИНА. Замісцеві вплати П. К. О. 500.198.

Важне для тих, що купують срібло.
Фабрика срібних виробів
Д. П. Нойман — Львів
Тіпьки **КОХАНОВСЬКОГО 21.** Тел 2.6-74
звертає увагу заінтересованих, що її взори срібла нею проектовані і засобами у фабричний знак та напис фабрики, а подібні взори продавані в торговлі без цього знаку є дуже незручними вилками й оригінальними модерн. Дістанете у Львові лише безпосередньо у фабриці та у всіх більших ювелірських крамницях у цілій Польщі.

не спротивитися навіть бажанню голови держави і після того проголосив себе на три тижні недужим.

На конфлікт, якого місцем став той сам Краків, куди на днях повезуть короля сполучної румунської держави, заносилося вже від часу, коли то начальний комітет для вшанування памяти маршала Пілсудського почав листування з краківським митрополитом щодо переносу труни, і коли провідник комітету довголітній адютант пок. маршала ген. Вєнява-Длугошевський повів публичну дискусію з керманичем робіт у криптах, інж. Шпіко-Богушем.

Теперішний стан конфлікту такий: Після неприйнятої виразно демонстративної резигнації прем. Складковського з становища голови уряду та одноголосних постанов ради міністрів і поодиноких проурядових організацій — справа розрослась до справжнього державного скандалу.

Пишемо ці слова у бічній салі „Ресурси Обивательської" (год. 9.30), коли в сусідній салі відбувається бурхливе вічє варшавських організацій проти постанови митр. Сапіги. Поодинокі промовці натягнюють під оплески авдиторії вчинок католицького єпископа, як негідний людини, духовника і передовсім громадянина. Треба підкреслити безсумнівно цікавий факт: польські, здебільша жіночі, отже суто-католицькі організації осміліються публично опоганювати вчинок високого церковного достойника. — А це в католицькій Польщі, в добі велитенського ренесансу католицизму, в добі ченстоховських мандрівок і фанатичних актів молодого, ровевстановленого релігійного покоління — подія багатомовна.

На вулицях міста появились вечірні видання газет. На першому місці усюди: „Конфлікт уряду з митрополитом", і повно протестів. Деякі з них дійсно ляпідарні і писані з обуренням. От хочби защитувати лист сен. Серошевського відомого письменника і голови Академії Літератури, що викликав у Варшаві велику сенсацію з огляду на особу його автора і на сам тон.

„Безприкладна самоволя єпископа Сапіги мусить бути суворо покарана. Геть кожному від маєстату Річпосполитої і найсвятіших святощів народу! Заслонити труну маршала жовнірською сторожею, а єпископа, що осмілився злегковажити волю президента РП, замкнути в арешті".

Ще далі пішли у своїх висновках пресові органи гостро атакованого „Союзу Польського Вчительства", що не стримались згадати навіть ...Березу.

Багато щоденників на чолі з „Польською Збройною" заждало негайно повернути історичний Вавель державі (тепер замок і катедра — в руках клиру), пригадуючи, що один подібний конфлікт був уже, коли ще перед війною проектовано перенести туди тлінні останки Юл. Словацького і тодішній митрополит Пузина протестував проти цього. Інші денники, як „Час", „Курєр Польскі", „І. К. Ц." подають вістку про конфлікт без коментарів. „Час" пише в заголовку про „демонстраційну димісію прем'єра", „Курєр Польскі" про „конфлікт", а „В. Ді Народови" про „спір". Соціялістичний „Робітнік" називає в заголовку виступ митр. Сапіги „незвичайним", а „АБЦ", орган ОНР, інформує, що „справа опреться об найвищі церковні чинники".

Це вже сталося. Міністр Бек перевів уже дипльоматичну офіційну розмову з папським нунцієм Кортезіем, а польський амбасадор в Римі, граф Скшинський, той сам, що підписував широкий конкордат між Польщею і Римом, інтервенював уже у Ватикані.

Сталося. „Приватний" конфлікт набрав політичного значіння. Усі протиклерикальні партії вже почали його використовувати для своїх цілей. Нема сумніву, що через Польщу перекотиться тепер помітна хвиля протиклерикалізму, як реванж за надто вже настирливі атаки правої сторони. Минулонедільна декларація „Молодей Вси" цілком відповідає такій течії. Через Польщу вже сьогодні несеться поклик: „Духовенство геть від політики!"

Уряд буде дивитись на це все крізь пальці, як дотепер робив це для протилежної сторони. Легіонівський табор має нагоду відновити свої давні жалі до церковних кол. Консолідації це не пошкодить, у Польщі католицизм має велику силу, але сильніший від нього... патріотизм.

Але старий конфлікт між мундуром і реверендою оживе: насторожаться проти себе Стендалеві — червоне і чорне.

КТВ.

НА ВИЇЗД!! Купелеві плащі — Ручники — Пледи — Дерки — Коци — Піжами — Полотна — Обруси — Шафони — Готові простирала і пошевки
Велнкий вибір! **Ціни фабричні!**
Ковдри, матраци, повні шлюбні виправи! Каші, фіранки і подушки з пуху. — Цінники даром і оплачені.
АНТІН ПЕТРУШЕВСЬКИЙ (давніше Коральницька ч. 6)
тепер тільки
Львів, ул. Галицька ч. 20. — Тел. 213-33.

Не так за свою школу, як проти чужої.

НА МАНІВЦЯХ СУЧАСНОЇ „КРЕСОВОЇ" ПОЛІТИКИ В ШКІЛЬНИХ СПРАВАХ.

Ще маємо у свіжій памяті вшехпольський крик, коли то з рук правовірної ендеції вирвалася була керма Т. S. L. і перейшла в руки санаційного табору і всіляких на санаційний лад перемальованих ендеків. Якщо тодішні побоювання 106 проц. ендеції — мовляв Т. S. L. гровить застій — були щирі, то вони показались неправдиві. Чи то під суггестією вшехполяків, чи із власного таки почину — досить, що консолідація всіх, польських сил на східних окраїнах під кермою Т. S. L. стала доконаним фактом. Зверхнім проявом того — був тернопільський зїзд 200 представників Т. S. L. та делегатів інших польських товариств дня 23. травня 1937. р. при участи вшеводи Маліцького, представника війська полк. Пашкевича, представника Куратерії Л. Ш. О. відпитатора Бжаженського та інших урядових достойників.

Дуже характеристичні рішення того зїзду: Одні з них мають характер своєрідно демонстраційний, бо властиво нічого нового не вводять, тільки стверджують фактичний стан. До таких резолюцій належать постанови у справах шкільно-виховних, а саме: домагання, щоб в утраквістичних школах і в школах з українською мовою навчання збільшити число годин навчання предметів польською мовою, щоб в одноклясових школах могли вчити тільки вчителі поляки, щоб управителями шкіл могли бути тільки вчителі поляки та щоб шкільна влада взагалі не допускала українських учителів на терен тернопільського воєвідства.

Це все органи шкільної влади на області Куратерії Л. Ш. О. (отже всіх 3 східно-галицьких воєвідств) переводять і так дуже послідовно. Компетентні шкільні чинники „не дораджують" учителям-українцям навіть старатися за посаду при одноклясці, бо це — безвиглядне. Дуже дивні і характеристичні мотиви при цьому: кажуть їм, що бувають усякі доноси та наклепи на такого самостійного учителя-українця, а він сам, не маючи достовірних товаришів проти, поляків, не може вкупі оборонитися перед неслушними обвинуваченнями і тому такому самітному учителеві-українцеві на одноклясці може „не хотячи" статися кривда... Управителями іменують тільки поляків, дуже часто управителів шкіл українців переменовують на підчинених, а на їх місця дають поляків. У так зложених утраквістичних школах у практиці все навчання відбувається по польськи, а по українськи вчать тільки української мови. Якщо десь вчать може ще якогось предмету, очевидно підрядного, по українськи то це належить до рідких випадків. Остаточна т. зв. українських шкіл — це поправді утраквістичні школи з великою перевагою польського навчання.

Новинкою є тільки домагання, щоб вийшла офіційна заборона приймати українців до вчительської служби у тернопільському воєвідстві, а властиво не є це новинкою. Також новинкою є домагання, щоб оказувати шкільний плебісцит (а так розложений на рати що 7 літ!) Ціль такого домагання ясна: На підставі закону Грабського з 31-го липня 1924 р. переміняно вже українські школи на польські та утраквістичні. Закон Грабського свою ролю виконав далеко поза рамці самого закону на підставі стверджених Найвищим Адміністраційним Трибуналом протизаконних рішень шкільної влади. Отже самі творці того закону домагаються тепер його скасування і стабілізації теперішнього стану в шкільництві на східних окраїнах, себто стабілізації існуючих тепер польських та утраквістичних шкіл на західно-українських землях.

Окремий наступ заповіджено на церковно-релігійній области, а саме: збільшення римо-католицьких парохій, створення окремого римо-католицького єпископства в Тернополі, будови костелів, видачі закону в тому напрямі, щоби можна змінити обряд дітей до 14. року життя (себто в часі, коли ще дитина ходить до школи і польські вчителі можуть мати на неї безпосередній вплив), та зміни юліянського календаря в гр.-кат. церкві на григоріянський.

Крім того тернопільський злад представників T. S. L. et comp. домагається прискіпаної парцеляції між польських кольоністів з тим, щоб не дозволяти українцям набувати навіть пяди землі, — розбудови польських крамниць і т. п.

Крайне агресивний тон усіх тих резолюцій є характеристичний для сучасної „кресової" політики своєю войовничістю і безоглядністю.

Нам добре відомі погляди вшехпольських вожаків, але дуже дивно, що того роду резолюцій може проголошувати не політичне, але культурно-освітнє т-во T. S. L. й обединені біля нього інші польські товариства. Чи можна уявити собі, щоби „Рідна Школа" чи якесь інше українське товариство могло приймати аналогічні резолюції про парцеляцію, зміну обряду тощо.

Але суть річи ще не в тому. На тому зїзді делегатів T. S. L. і відпоручників польських товариств були приняті найвищі керманичі політичної і шкільної адміністрації, представники армії і т. д. Всі ті рішення перейшли під їхнім патронатом! Отже всі ті рішення набирають півофіційного, може й офіційного характеру.

•

В тиждень після того славного зїзду представників T. S. L. і польських товариств у Тернополі розвесело польське радіо величаве свято, що відбулося 6. червня 1937 р. на західних „кресах" у Вжесні, в роковини героїчної боротьби польських шкільних дітей та їх батьків проти тодішніх пруських гакатистів, що 35 літ тому навязались були видерти їм польську мову, польську пісню, польську молитву.

Радіовий спікер описав докладно, як виглядає — це славне на цілий світ, героїське містечко Вжесня. Дальше відбулося богослужіння, на якому співали шкільні діти. Свято закінчилося академією, на якій найкращий був спомин колишньої учениці-героїні, що не хотіла приняти німецького молитовника, а коли

й до того присилували, то взяла той молитовник — через фартушок. Діти по геройськи боролися в обороні рідної мови у школі. Нічого не помагали погрози, кари, ані навіть катування. Очевидно батьки стали в обороні дітей і тяжко за це відпокутували. Дуже погане становище було деяких учителів-поляків, що запродалися пруській гакаті. Один із найчорніших типів був якийсь Коралеваський, що — хоча поляк зроду — найгірше дався в знаки і найбільше знущався над польськими дітьми. „Za marny grosz zaprzedał się Prusakom i podjął się wynarodawiania dzieci polskich" — оповідала геройка дня, колишня його учениця.

Незвичайно цікава, інформативна та повчальна картина, яка промовляє фактами життя і не потребує ніяких і коментарів.

Іван Герасимович.

—o—

Справа архиєп. Сапіги.

Польський шарже д' афер при Ватикані інтервеніював у державному секретаріяті у справі инциденту з архиеп. Сапігою.

Виконавчий виділ комітету вшанування памяти марш. Пілсудського полемізує зі заявою архиеп. Сапіги, стверджуючи, що між ними не було довшої вимінн кореспонденції, що комісія ще не приняла нової крипти і не ствердила, чи вона підходить до того, щоби тем уміститн саркофаг; що тілу марш. Пілсудського в крипті св. Леонарда нічого не загрожувало і що при перенесенні домовини марш. Пілсудського не було ні одного представника комітету (отаман д-р Каліцінський є лише членом лікарської комісії).

У міжчасі появився протест шефа О. З. Н. полк. Коца та відбулися демонстрації у Варшаві, Кракові та у Вильні. Підчас варшавських демонстрацій вибили шиби в редакціях „Малого Дзенника" і „Курерв Поранного".

—o—

НОВА КРІЗА КАТАЛЬОНСЬКОГО УРЯДУ.

Від кількох днів говорять у барсельонських політичних колах про крізу катальонського уряду. Вчора відбулося засідання хенералідаду, від кількох днів през. Компаніс веде переговори з провідниками партій та професійних спілок. Здається, що в новому уряді візьме участь одна жінка — Фредеріка Монсеві.

—o—

ЩЕ ОДИН БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ МІНІСТР ЗА РЕШІТКОЮ.

У Москві говорять, що наркома радгоспів арештували. Родини засуджених на смерть мають виселити з Москви.

—o—

ОБІЦЯНКА-ЦЯЦЯНКА.

ЩЕ ПРО АВТОНОМІЮ ДЛЯ ПІДКАРПАТСЬКОЇ РУСИ ТА П ГУБЕРНАТОРА.

Законопроект про автономію для Підкарпатської Руси, на який з такою нетерпеливістю чекало ціле українське (та й не тільки українське) громадянство, нарешті появився на політичному обрії у формі законопроекту, що його дня 4. VI. ц. р. внесла міністерська рада ЧСР на розгляд та ухвалу законодатних палат республики.

Трудно з юридичного погляду скваліфікувати цей законопроект як **проект автономії**, забезпеченої і міжнародніми умовами і конституційною грамотою ЧСР. Тимто й офіційна назва законопроекту має скромний наголовок: **„Проект тимчасового урегулювання правного положення Губернатора Підкарпатської Руси та получених з цим організаційних заходів".**

Щоб якнайкраще уявити собі юридичну природу того, що ширша суспільність на П. Р. трактує **як перший етап автономії**, нашим читачам треба було би пригадати нашу статтю, поміщену в „Ділі" дня 5-го ц. м. (ч. 122).

Проект тимчасового управильнення правного становища губернатора П. Р. не згадує ні про границі П. Р., ні про час скликання автономного сойму, ні про його взаємини з центральною владою, ні про його компетенцію взагалі.

§ 1-й законопроекту говорить: „На чолі П. Р. є губернатор, що його призначає та відкликує президент республики на пропозицію уряду. Губернатор відповідає перед урядом, а після організації сойму П. Р. також і перед цим соймом".

§ 2-ий говорить про зложення присяги, а §

МЕЛЯНІЯ ЗАДОРОЖНА.

ПО МАТУРІ.

У мене в руках матуральний патент. Професори й товаришки побажали мені щастя на дальшу дорогу. Всі кажуть, що я повинна зайти далеко, повинна розвинути свій талант і це мене підбадьорює. Укладаю плани виїзду за границю, щоб із цілою скарбницею знання вернутися до своїх.

Мої товаришки в щасливішому положенні; є в них батьки, є в кого порадитися, а я кругла сирота. Батька не тямлю. Від мами чула, що вирізначався сильним характером, був непохитний, ішов пробоєм. Рідня говорила, що я вдачею подібна до покійного. Дав би Господь, щоб воно так було. Маму поховала недавно, півтора року тому.

Щасливі ті, що мають батьків, бо я дуже відчуваю своє сирітство. Я самітна, дуже самітна. Моя мама любила мене понад усе, не бачила світа поза мною, але любила розумно, нешкідливо. Мені здається, що другої такої мами нема. В своєму горі не опустила рук. Пару місяців по смерти батька дістала посаду уряднички в банку. Мала заграничну експортову академію, знала чужі мови, була широко очитана, але не чванилася своїм знанням, убиралася невибагливо й ніколи не була опущена. Між мною і мамою були найкращі відносини. Вона знала всі тайни моєї душі, мого серця. В 6-ій клясі я ходила на танці, закрутила собі міцно голову, але моя мама переконала мене, що він не варт моєї любови і я опам'яталася. І ту добру маму, ту найліпшу товаришку, скосила невблаганна смерть у силі віку.

Не забуду, мамо, того вечора. Ніхто і ніщо не силі затерти тої картини. То був останній день твого побуту на землі. Прийшов священник тебе сповідати. Ти була біла, як мармур, але серед болю спромоглася на усміх, щоб нікого не лякати. Лікарі робили, що тільки могли, але життя не врятували. То був останній твій вечір. Ти прикликала мене до себе. Зложила на мому чолі цілунок. Я відчувала, що це останній материнський цілунок. Ти своїми руками повісила мені на шию хрестик. — „Будь мужна, для людей добра, під хрестом шукай собі потіхи" Я розплакалася і цілувала твої добрі руки. Вночі мене відтягнули лікарі. Вранці я застала тебе з приплющеними очима, але це вже був вічний сон.

Я мала скінчених шіснацять років і добре здавала собі справу, що мене чекає. Тебе, моя мамочко, прибрали, положили в домовину, а я тебе не відступала. Ти лежала серед зелені така гарна, що я не могла повірити, що ти вже не встанеш і не промовиш до мене своїм співучим голосом.

Рідня нараджувалася над похоронами, над спадщиною і наді мною. Я затискала уста з болю. Мені здавалося, що ти все чуєш, що тебе ранить їх розмова. При них я видавалася закаменіла, але як вони розійшлися, я скавуліла з болю у твоїх стіп.

Мене вбрали в чорну суконку, в чорний капелюх зі серпанком, але в глибину моєї душі ніхто не вмів заглянути.

Мамочко солодка! Тебе положили в холодну яму і насипали в неї багато важкої землі. Я верталася приголомшена з болю. Слова потіхи, цілунки знайомих пань були для мене зимні, чужі. Я знала одно: у мене нема вже мами, я — сирота.

Та в мене було одно щастя: я була матеріяльно незалежна. Ніхто не мав права сказати мені, що живу з чужої ласки. Мамочко! Я служила твоєї ради, я працювала. Вчилася пильно, а вільний час обертала на розмову з тобою. Кожного дня ходила на твою могилу.

Була пізна осінь. Вітер наносив на твою могилу зівяле листя. Я його відгортала і цілувала грудки землі на твому гробі. Мені здавалося, що твоя могила огрівае мене, додае мені сил, бо мені холодно серед чужих. Тебе ніхто не міг заступити. Та наша рідня боялася, що я попаду в мелянхолію і люди переконали мене, що для мене буде краще перейти до іншої гімназії та замешкати в інституті. Я не противилася. За два тижні в мене було свідоцтво відходу. Я забрала твою світлину, жовтий лист із могили і поїхала зі своєю тетою.

Після кількагодинної їзди залізницею та самоходом я опинилася в мурах інституту. При вступі мене заморозило. Вітальня непривітна, прибрана без смаку, з кожного кутка повівало холодом. До нас вийшла черниця-наставниця з мужеськими рисами, — руки були в неї довгі, ноги до смішности великі. Подобала на перебраного мужчину. Короткий торг — і я стала інституткою. Дістала спальню, де були мої ровесниці. Мене вразили ліжка недбало застелені, холодні, погано перевітрювані кімнати. Мамочко! Тут я маю розвіяти свою тугу, свою самоту?... Тут малаб наставниця заступити тебе, моє добру, мою шляхотну, мою таку розумну ненечку? Тут мали би продовжати твою працю, щоб виробити мій характер, сталити мою волю? Мене опанував сміх, гіркий сміх.

Мою задуму перервали інституткн. Висміювали „солодкого" директора, чванькуватого, неповоротного професора — як звичайно учениці.

Зі мною заприязнювалися помалу. Одна з них сліднла, чи я не доносниця, чи не люблю підлещуватися професорам або наставниці в інституті, або чи не за часто заходжу до дирек-

МУЖЕСЬКЕ БІЛЛЯ-КРАВАТКИ ГАЛЯНТЕРІЯ
ЛЬВІВ
Е. Думин
23 КОПЕРНИКА
ЖІНОЧЕ БІЛЛЯ ПАНЧОХИ ПАРФЮМОВАНА КОСМЕТИКА

3-ий встановляє висоту платні для губернатора в розмірі кч. 100.000 річно, виплачуваної місячними ратами наперед.

Після цього визначається компетенція губернатора в § 4-му так: „Губернатор подає урядові проекти та висловлює свою опінію в справах, що торкаються виключно чи переважно Підкарпатської Руси та може бути (підкр. наше — М. Л.) з цією метою запрошений на засідання уряду".

Ні про підкарпатського міністра, ні навіть про обовязок для губернатора бути присутнім на таких засіданнях ради міністрів нема й натяку в законопроекті.

Далі компетенція губернатора визначається так:

Губернатор головує на засіданнях краєвого уряду та краєвого комітету (виділу), підписує всі папери, що відносяться до полагодження справ, які належать до компетенції краєвого заступництва, як теж і папери, що скликають краєве заступництво чи краєвий виділ та визначають предмети їх нарад; апробує постанови краєвого заступництва згідно з законом про організацію політичної управи; дає свою згоду на заходи краєвого комітету про організацію політичної управи; апробує постанови краєвого виділу на підставі закону про організацію політичної управи; дає свою згоду на припинення краєвого заступництва та краєвого комітету.

Губернаторові належить у суспільній адміністрації П. Р. **тимчасова чинність у справах мовних, навчання, релігійних та в справах місцевої управи в межах і способом встановленими цим законом;** урядовим розпорядженням можна цю функцію губернатора в цих справах поширити або пристосувати до змінених правових відносин без їх обмеження.

Губернатор наперед подасть свою опінію у речинці йому визначеним про кожну обсаду службового місця в персональнім складі службовців політичного управління системізованих для району підкарпатського краю.

Обсяг компетенції губернатора закроєно досить широко, але в практичному переведенні цього обсягу своєї компетенції є він дуже й дуже низько різними урядами та урядовцями.

Ініціятива в організації та в проводі суспільно-політичним життям зосереджена головним чином у руках заступника губернатора, що має офіційну назву **віцегубернатора.** Отже віцегубернатор, згідно з § 9. законопроекту, є державним урядовцем і має права — без зменшення прав губернатора, що випливають з цього закону — правове положення краєвого президента та зокрема є начальником краєвого уряду в Ужгороді.

Губернатор Підкарпатської Руси має працювати в порозумінні і на внесення віцегубернатора, а коли поміж ними не дійде до згоди, то справа переходить на вирішення або міністра внутрішніх справ або до іншого ресортового міністра.

Навіть у справах шкільних, що **начеб то виключно належать до справ автономної управи краю,** ініціятива є в руках шкільного референта, з якого пропозиціями губернатор може тільки погоджуватись чи не погоджуватись і в разі розбіжности думок справа переходить на вирішення міністерства шкільництва та народньої осьвіти.

Колиб губернатор перейшов межі закону, то таке його розпорядження має бути змінене постановою ради міністрів (§ 15).

На місце автономного сойму законопроект передбачує губерніяльну раду, що складається з 24 осіб. Творять губерніяльну раду: 6 членів краєвого виділу, 9 членів з вибору краєвого заступництва і 9 членів іменованих урядом на пропозицію губернатора.

Губернатор мусить завжди опінії губернійяльної ради в основних питаннях мови навчання, справ релігійних і місцевої самоуправи.

Засідання губернійяльної ради не мають бути прилюдні.

Так виглядає перший етап автономії для Підкарпатської Руси. Як бачимо, вона не має в собі навіть тіни із законопроекту Центральної Руської Народньої Ради. Ставячи на чоло П. Р. губернатора, урядовий законопроект усякими способами вяже його ініціятиву та підпорядковує його не лише юридично центральній владі, але фактично і місцевим — краєвим урядовим установам та особам. Буде це провідник життя Підкарпатської Руси — без права самостійно проявляти функції провідника. **М. Л**

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ О. ЛЕВИЦЬКА І С-ка
у Львові, вул. Кордецького 30
Тел. 260-64 ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" тепл. і воск. у всіх кольорах
ПАСТУ до взуття „Елегант" лінол. в тубах у всіх кольорах
ПАСТУ до підлоги „Французька мода" (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до білля помаранчу і коричневу — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ.

Польський протест у Берліні.

Польський амбасадор у Берліні Ліпський інтервенював у міністра закордонних справ Нойрата у справі надпрезидента Шлеська Вагнера, який виголосив протипольську промову перед закордонними журналістами, що звинувачували Шлеськ.

Скликання Православного Собору чи патріярхат у Польщі?

Сензаційні чутки в православних колах перед румунською візитою.

Варшава, 25. червня.

Деякі органи польської преси розпочали саме в тому тижні гостру критику православних відносин у Польщі. Початково важко було дошукатися сенсу тої наглої протиправославної кампанії саме тепер, коли — як загально відомо — політику православних вищих кол уважають ультра-льояльною не тільки напр. українці, але й патріотичні польські кола.

Тимчасом у варшавських православних крутах розійшлися нагло майже сензаційні чутки, що кидають деяке світло на можливі куліси протиправославної пресової атаки. Згадані поголоски мають соковите політичне забарвлення і поширюються в кількох версіях.

Перша версія найфантастичніша, яку можна назвати дійсно актуальною, заповідає, буцімто приїзд румунського короля Карла і його побут у православній соборній церкві у Варшаві, що — як відомо — матиме місце в неділю, тісно звязаний з **урядовим проектом креувати у Польщі православний патріярхат.**

Більше імовірною видається друга версія такого змісту: На недавніх зеленосвяточних торжествах у Почаєві митрополита Денисa стрічали з небувалими дотепер почестями. Що дивніше, орган волинської прав. консисторії й архиепископ Олексій, який (орган) завжди досить байдуже ставився до особи правосл. митрополита, вдарив нагло в патетично-похвальний тон у його честь. Журнал „Нарід і Церква" переповнений описом повитань митрополита. Цей факт, як і факт скликання на день 2. і 3. липня ц. р. чергового засідання у передсоборних справах, що ніколи раніше не відбувалися літом, а крім того надзвичайна чутливість пресової цензури на все, що відноситься до справ православної епархії, має буцімто вказувати на недалеке скликання собору та проголошення окремого православного патріярхату в межах польської держави.

Поголоска вже навіть визначила першого кандидата на майбутній патріяршій престіл, яким мав би бути дотеперішній ординарій пинський арх. Александер.

Врешті третя версія підтверджує другу і крім того заповідає швидке уступлення митрополита Денисa, що мав би виїхати за кордон на лікування. Як аргументаційний мотив подають такі факти, як напр. той, що властиво митрополит уже від кількох років тільки номінально виконує обовязки ординарія холмсько-варшавської епархії, бо обовязків тих не виконує, дозволив на зміну назви своєї дієцезії з „холмсько-варшавська" на „варшавсько-холмську", погодився на зміну титулу свого вікарія з „епископ холмський" на „епископ люблинський", врешті й те, що митрополит віддавна не має змоги бувати на відпустах у Холмі, хоч часто через Холм переїжджає до Почаєва.

Усі ці поголоски викликали у православних і зближених до них колах велитенське вражіння, але повищо не знаходять офіційного підтвердження.

Нотуємо їх з пресового обовязку.

Гром.

Через свою знамениту якість здобули
ПАПЕРЦІ і ТУТКИ
„КАЛИНА"
СОТНІ-ТИСЯЧ ВІДБОРЦІВ.

торської канцелярії. За такі промахи гроза тихий бойкот.

До інститутського життя я не привикла. Мене вражала неелегантна поведінка наставниці. Нам подавали по одному тарелеві до обіду, тут жалували ванни та води на купіль, все воно мене вражало. Мамочко! Як ти переросла таке оточення на яких пятьдесять літ своєю культурністю!

Я дістала два листи, але вони були розпечатані. Це мене обурило докраю. Ти, мамочко, мала до мене стільки довіря, що ніколи не питалася навіть, хто пише, а тут отвирають чужі листи!...

Я покинула інститут. Пішла на станцію до своєї товаришки. Моя пані не є вирахована, має золоте серце і своїм поведенням пригадує тебе, моя незабутня мамочко.

У школі я скоро визначилася. Книжку любила, слабшим товаришкам помагала, але, мамочко моя, і тут не все було так, як повинно бути. Нас ніхто або мало хто старався розуміти, ніхто не вглянув у наші душі; тому я не виберу вчительського звання, хоч ти бажала, щоб я присвятилася вчительському званню.

Ним в мене в руках патент; я скінчила гімназію. Але скільки отруєння, скільки зневіри закралося в мою душу, тільки один Бог може! Знаєш ти, мамочко, призвичаювалася мене молитися за наш добрий, покривджений нарід. А тут я не чула і згадки про це. Тут я не чула згадки про цей один із найбільших обовязків людини, вихованої у громадянстві.

Не знаю ще, куди піду, але вже з'явився, що той призабутий шкільними товаришками і моїми вихованками голос у мені чути щораз сильніше. Чи не це перший правдивий знак моєї покости?

Конверсія долярових позичок.

та встановлення тимчасових свідоцтв на 4½% Внутрішню Державну Позичку 1937 р., до біржевих оборотів та нотувань.

Розпочата в дні 1. червня ц. р. конверзія позичок, випущених за границею в чужих валютах на 4½% Внутрішню Державну Позичку ц. р. дала продовж перших трьох тижнів дуже великі висліди, бо в тому часі сконвертовано понад 25% облігацій долярових позичок, що находяться в обігу на польському ринку, причому темпо дальшої конверсії постійно зростає.

Нова 4½% Внутрішня Державна Позичка 1937. р. призначена виключно на виміну паперів емітованих за границею в чужих валютах. Купони від тої позички є платні три рази до року: дня 1. лютого, 1. червня і 1. жовтня. Перший купон буде платний дня 1. жовтня 1937. р.

Облігації 4½% Внутрішньої Державної Позички 1937. р. є папером пупілярним, а їх кавційний та вадіяльний курс виносить 70 за 100. Всі скарбові уряди на терені Річпосполитої прийматимуть ті облігації у їх номінальній вартости, на рахунок сплати залеглих податків, в рямцях розпорядку Міністра Скарбу з дня 18. березня 1937. р.

До виміни на 4½% Внутрішню Державну Позичку 1937. р. приймається облігації слідуючих долярових позичок:

1) 6% долярової позички з 1920. р.
2) 8% долярової позички з 1925. р., т. зв. Дільонівської позички,
3) 7% стабілізаційної позички з 1927. р.,
4) 7% долярової позички Шлеського Воєвідства з 1928. р.,
5) 7% долярової позички м. ст. Варшави з 1928. р.

До часу видання властивих облігацій нової позички з титулу конверсій видається тимчасові свідоцтва, які перед днем 1. жовтня 1937. р., це є перед датою платности першого купону нової позички будуть вимінянi на постійні об лігації.

Конверсію позичок, вичислених в точках 1—3 переводить Банк Польський та його відділи. Конверсію 7% долярової позички Шлеського Воєвідства з 1928. р. — Банк Рольни та його відділи, врешті конверсію 7% долярової позички м. ст. Варшави — Банк Гандльови у Варшаві та його відділи.

При перечисловані капіталу долярових облігацій на облігації 4½% Внутрішньої Державної Позички 1937. р. узгляднено т. зв. премію викупна, яка виносить для 8% Дільонівської позички — 5% номіналу, для 7% стабілізаційної позички — 3% номіналу і для 7% долярової позички шлеської та Варшави — 2% номіналу. 6% долярова позичка 1920. р. не має премії викупна. Курс перечислення устійнено, як слідує:

За 1 доляр 6% дол. поз. з 1920. р. — 6 зол.,
8% Дільон. поз., 7% шлеська і 7% Варшава — 5.30 зол.
7% стабілізаційна поз. — 7.20 зол.

За облігації долярових позичок, складані до конверсії в часі від дня 1. червня 1937. р. до дня 30. вересня 1937. р. включно та посідаючі всі купони включно з біжучим купоном в дні 1. червня 1937 р. видається облігації 4½% Внутрішньої Державної Позички 1937. р. з усіми купонами, починаючи від першого купону, платного в дні 1. жовтня 1937. р.

Розрахунок з титулу останнього біжучого купону від облігацій долярових позичок, складаних до конверсій наступає в дні їх предложення, таким способом, що вартість того купону виплачується в готівці у висоті 35% його номінальної вартости, отже кожний, хто конвертує, одержує продовж даного часу (від ½—6 місяців, залежно від позички) двократне опроцентування, бо власне виплачується конвертуючому в готівці 35% ном. варт. купону від долярової позички за даний час, у якому вже ростуть відсотки 4½% Внутрішньої Державної Позички.

Подрібні інформації в справі розрахунку з титулу купонів від облігацій долярових позичок в речинцях пізніших або складаних без біжучого купону в дні 1. червня 1937. р. можна узискати у всіх станціях виміни, при чому ті станиці видають на бажання клієнтів обширні друки, що їх змістом є всі подробиці дотичні конверсії.

В звязку з дотеперішніми вислідами конверсій та появою в приватних оборотах тимчасових свідоцтв на нову позичку — Міністерство звеліло ввести тимчасові свідоцтва нової позички до оборотів та біржових нотувань, і одночасно звеліло скреслити з урядових нотувань долярові позички, обняті конверсією, допущені до офіційних оборотів, а саме: 7% стабілізаційної позички та 6% позички долярової.

Міністерство Скарбу пригадує одночасно, що в дні 15. липня 1937. р. минає останній речинець складання до конверсій на 4% Консолідаційну Позичку, 6% Позичку Народову, 3% Премійну Будівельну Позичку та 4% Премійну Позичку Інвестиційну.

УКРАЇНСЬКА ЩАДНИЦЯ
в Перемишлі Косцюшка ч. 5,
це єдина
Українська Каса Ощадности,
якої ощадностеві книжечки мають
право пупілярности.
Провадить всі банкові чинности.
Чекове конто **П. К. О. 144.755.** 2—4

Спішіть з підписною уділів у
пром-банку
за 1936 р. виплачено уділовцям 5% дивіденди
Львів, ул. Гродзіцьких 1. І. п.
Тел. 292-15. П. К. О. 506-778.

Загальні Збори Взаїмної Помочі Українського Вчительства.

ОЖИВЛЕНІ НАРАДИ. — ПРИЗНАННЯ АБСОЛЮТОРІЇ. — ВИБІР НОВИХ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ.

В суботу 26. ц. м. відбулися Загальні Збори В. П. У В. в салі Театру Ріжнородностей, що їх відкрив в год. 10.55 голова Т-ва **І. Лилик** стверджуючи їх правосильність та обняв провід нарад. Секретарювали: пп. Гева та Кузьмів. Голова привитав членів, які численно прибхали на Збори (223) і представників преси та гостей (8). Згадав про смерть кількацятьох членів, память яких присутні вшанували повстанням з місць та одноxвилинною мовчанкою. Подав до відома, що в пятницю 25. ц. м. відбувся зїзд голів і відпоручників Відділів ВПУВ, на якому вибрано комісії: мандатову, скрутаційну, верифікаційну і внесень. Протоколу з попередніх Загальних Зборів не відчитувано, бо його зверифікувала окрема верифікаційна комісія у складі: **Вальчик, Канцір, Сидір, Беч і Волк.**

ЗВІТ З ДІЯЛЬНОСТИ.

Опісля голова подав вияснення до звідомлення з діяльности Головної Управи і Дирекції ВПУВ, видрукованого в органі Т-ва „Учительське Слово" за травень і червень 1937. ч. 5. і 6., що його ми вже подали з циферними даними в „Ділі" з 25. ц. м. (ч 137), п. н. „Поважна Національна Установа". Зате основні вияснення до звідомлення давали члени Дирекції: учит.: **Стельмах і Стевчак** та учит. **Петрів,** який обговорив правні поради та інтервенції в міністерстві освіти. Різні інтервенції перед центральною владою і в кураторіях у різних частинах Польщі виконував з успіхом пос. Д. Великанович. Підкреслив, що Т-во ВПУВ обединує не лише учителів українців державних шкіл, але також приватних учителів „Р. Ш.". Тому Т-во інтервеніювало теж у справі рідношкільних учителів, яких положення дійсно дуже важке і незавидне. Між іншим Т-во інтервеніювало в Головній Управі Т-ва „Р. Ш." у справі звільнення учит. О. Ріплевої.

Цей звіт доповнив **пос. Д. Великанович** і зясував основно працю УПР на парляментарній арені у справі покращання положення українського учительства. Згадав, що зладів меморіял і УПР предложила його Президії Ради Міністрів в освітніх справах та зокрема у справі зміни незавидного положення українського учительства, обединання розділених подруж між учителями, припинення переношення українських учителів (-ок) на захід і т. д. УПР бореться теж за приймання українських учителів, яких число дуже мале. Згадав, що напр. на просторі львівської кураторії на 14.000 учителів є ледви 1/6 українців. Зате коло 1.700 українських учителів (-ок) заточенців є в корінній Польщі. Не диво, бо в 1934 р. приняли ледви 0.4 прц. українських учителів. Обговорив справу заступства українських учителів перед дисциплінарними комісіям і заходи УПР у справі повороту усіх учителів-заточенців на українські землі. Звіт пос. Д. Великановича нагородили присутні кількома навороти голосними оплесками, якими повитали теж правного дорадника Т-ва пос. Ст. Біляка.

З черги складав звідомлення голова Надзвичайної Комісії учит. **Котович** у справі заловживань у Т-ві і голова Головної Контрольної Комісії **Михалевський,** який поставив внесок признати абсолюторію Головній Управі і Дирекції Т-ва за їх діяльність.

Далі забрав слово голова Комісії Матки **Пастушенко** і візвав присутніх до річевої та ділової дискусії. Вкінці п. **Бігус** склав звіт з будови дому для українських учителів у Черчі.

ПРИКРА СПРАВА ЗІ ЗЛОВЖИВАННЯМИ.

По кількахвилинній перерві голова Головного Мирового Суду ВПУВ **Герасимович** відчитав обширні вияснення у справі дир. Зеленого, якого за зловживання (13.872.80 зол.) суд засудив з початком лютого ц.р. на усунення з Т-ва на 5 р. та на втрату всіх членських прав. Додав, що члени Дирекції і всі члени Головної Управи та Головної Контрольної Комісії відповідають солідарно за ці матеріяльні страти Т-ва. Дир. Зелений признався до згаданих зловживань, але одночасно домагався від Головної Управи, щоби вона признала йому за невикористані відпустки і за незвернені інтервенційні кошти 12.600 зол.

Одначе Головна Управа признала ці домагання неоправданими і відкинула їх. Вкінці згадав, що члени Головного Мирового Суду зреклися своїх мандатів 7. червня ц. р. Після того дир. **Стельмах** подав вияснення до мотивів присуду згаданого Суду. Їх давав теж голова Лилик і ствердив, що дир. Зелений вибравши з „Дністра" півтора тисячі долярів наразив Т-во на втрату лише 7.950 зол. З черги склав вияснення дир. **Коваль** у справі закидів присуду Головного Мирового Суду під адресою всіх членів Гол. Управи. Заявив, що він перший відкрив зловживання дир. Зеленого. Далі дир. **Петрицький** заявив, що був членом Головного Мирового Суду, але з приводу недуги не брав участи ні у виданні присуду на дир. Зеленого ні у згладжуванні мотивів до цього присуду. З черги складали ще вияснення голова Надзвичайної Комісії **Котович** та її члени **Гірняк** і **Коссар** у справі зловживань дир. Зеленого відкидаючи рішуче відповідальність інших членів Головної Управи в цій справі. Вкінці відповідав ще дир. Герасимович кажучи, що Головний Мировий Суд не підозріває нікого з членів Головної Управи у зловживаннях. Вияснив теж, що на 5 членів Суду при виданні присуду на дир. Зеленого було 4-ох присутніх.

ДИСКУСІЯ НАД ЗВІДОМЛЕННЯМИ.

Дискусію започаткував в год. 3-ій попол. учит. **Метельський** торкаючись рахункового звідомлення Дирекції і Головної Управи та білянсу. Учит. **Дерман** спинився над рахунком членських вкладок. Учит. **Єндик** жалувався, що дир. Зелений не дав йому невеличкої квоти як допомоги в 1933 р. Спинився над недолею рідношкільного учительства і молоді.

З огляду на пізну пору на внесок учит. Котовича присутні всіми голосами проти 8-ох

рішили перервати дискусію в год. 3.40 пополудні, щоби приступити до вибору членів Головної Управи.

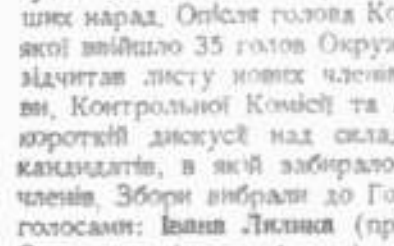
АБСОЛЮТОРІЯ І ВИБІР НОВИХ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ.

Після того Збори признали абсолюторію Головній Управі і Дирекції за їх діяльність всіма голосами проти 4-ох. Далі голова Линик заявив, що крім 3-ох вильосованих членів Головної Управи заголосили своє уступлення всі инші члени Головної Управи, бо не хочуть, щоб їх уважати „вірилістами". Збори приняли їх резигнацію голосними оплесками.

По одногодинній перерві голова Линик передав наради пос. Д. Великановичеві, якого присутні одноголосно вибрали провідником дальших нарад. Опісля голова Комісії Матки (у склад якої ввійшло 35 голів Окружних Відділів ВПУВ) відчитав листу нових членів до Головної Управи, Контрольної Комісії та Мирового Суду. По короткій дискусії над складом запропонованих кандидатів, в якій забирало голос кільканацять членів, Збори вибрали до Головної Управи всіма голосами: **Івана Линика** (проти 3 гол.), **Дениса Стельмаха** (проти 4 гол.), пос. **Дмитра Великановича** (одноголосно), **Івана Стевчака** (проти 2 гол.), **Дениса Петрова** (проти 6), **Романа Косара** (46 голосами проти 33, що впали на Гірника), **Василя Цалинюка** (одноголосно), **Володимира Котовича** (проти 6) і п. **Юлію Шубертівну** (51 гол. проти 32, що їх віддано на п. Сухого). **Заступниками** вибрані: Омелян Приях, Михайло Гева, Іван Канцір та Іван Самстуй.

До Контрольної Комісії ввійшли: **Володимир Тарнавецький, Теодор Мусій, Генрих Коваль,** а їх заступником **Антін Метельський**. До Мирового Суду вибрані: дир. **Іван Герасимович, Степан Пастушенко, Омелян Іванцький, Евген Михалевський та Іван Савків**; їх заступниками д-р **Петро Біланюк та Осип Пеленський**.

З черги дир. Г. Коваль зреферував преліминар буджету на 1937 р., що замикається цифрою 101.542.40 зол. у приходах і 100.750.16 у розходах. В дискусії промовляло кількох членів, домагаючись будови бурси і після внесень референта присутні приняли преліминар буджету. По внесках і запитах Збори закінчилися в год. 7-ій веч.

Консерватор

безконкурencійний засіб до консервування конфітур, соків, маринат і т. п.

Дістанете у всіх крамницях.

Поминки в честь полеглих.

ДЕНЬ ПОЛЯГЛИХ У ВЕРБИЦІ, ПОВ. РАВА РУСЬКА.

Дня 21. ц. м. відбулося Свято Полеглих у Вербиці, яке почалося Службою Божою, що її відслужив місцевий парох о. Юліян Криницький. Співав хор читальні „Просвіти з Піддубець. По Службі Божій в год. 12. перейшов процесійний похід на цвинтар до могил Героїв. У поході взяло участь 125 делегацій з вінками з різних місцевостей повіту, хор читальні „Просвіти" з Вербиці і Піддубець да, на жаль, лише 3 священників: о. Криницький, о. А. Трешневський, парох Угнівщ й о. Гробельський, парох Піддубець. По панахиді на могилах Полеглих делегати зложили вінки і процесійний похід перейшов під церкву, де й розвязався. В поході взяло участь понад 4.000 громадян з різних місцевостей повіту.

Учасник.

По широкому світі.

На французьких біржах ціни папери піднялись до висоти, якої давно не нотовано. Треба сподіватись нової девалювації.

У Бразилії скасували воєнний стан, що тривав 15 місяців. При тій нагоді скасовано цензуру преси і листа.

Румунські залізниці дістали дозвіл позичити 800.000.000 леїв на будову стратегічних ліній.

Повстання курдів у південно-східній Туреччині стає грізним, бо повстанцям помагають бедуїнські племена зі Сирії, що перейшли кордон. Повстанці домагаються автономії, зменшення податків, участи в державній адміністрації і т. п.

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!

МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТИ У ЛЬВОВІ

ВУЛ. ВАЛОВА ч. 7 і 9 та **II Відділи** при вул. Городецькій 60 і вул. Жовківській 75

приймають вклади ощадности почавши від 1 зол.
Щоби дати змогу **купцям і промисловцям** повністити денні торги в касі, урядові години у вкладковім відділі **щодня до год. 19·30**
За вклади та їх опроцентування ручать Громада міста Львова цілим своїм **майном**. (5—

ДИТЯЧА ТВОРЧІСТЬ.

З приводу виставки дитячих рисунків Т-ва Українська Захоронка у Львові.

Коли дитячу творчість ми вличили би до так званого великого мистецтва, то серед різних його відмін вона була би найчистішою, найбільше безпосередньою та свіжою.

На мистецтво зрілої людини складається крім її вродженого таланту ще й досвід, пильність і наслідування. Вона видить ряд готових образів, різьб та інших предметів, які мимоволі втягає в себе, залежно від меншого чи більшого вродженого таланту. У дитини існує тільки велике бажання висказати свої враження. А тому, що реальний світ грає у дитини меншу ролю, ніж його власна фантазія і уподобання, тимто його мистецтво, незалежне від природи виходить безпосередніше і чистіше, як у дорослої людини.

Як знаємо з обсервацій то більшість дітей приблизно від 3—12 літ люблять рисувати і малювати. Є це у них внутрішня потреба. Перші спроби рисунку у дитини це всякі риски, кривульки, тощо; дитина не може висказати того, що хоче. Тільки досвід поступово дає їй змогу представити хату, головоногого чоловіка, який спочатку не має тулуба ні шиї. Щойно згодом дістає тулуб у формі мішка і пару рисок на шиї. Таке ступенування слідне у всіх дітей різних народів.

Коли дитина не може висказати графічно того, що бажає, то радо доповідає словами те, чого не зробила олівцем. Свої праці діти радо показують іншим, до тої хвилини, аж почнуть грати першу ролю у них їх власна фантазія. З хвилиною, коли дитина починає критично ставитися до своїх праць і порівнювати їх з реальним світом, вона стає замкнена в собі, ховає свої рисунки, навіть соромиться їх!

Перелім у дітей приходить більше-менше коло 12-го року; тоді діти закидують малювати і рисувати, одні на деякий час, інші на все. Тут грає ролю фізичний і психічний стан, де дитина входить в молодечий вік і конче хоче уподібнитися до старших, а сил ще до цього не має.

Другий поворот самостійної творчости припадає на 16—18 рік, але звичайно у тих тільки, що вже на все зважуються з мистецтвом.

Коли пригадаємо собі передвоєнний спосіб навчання дітей рисунку, то жаліємо тих дітей, що їм насильно відбирали свободу висказу, та їх природню фантазію гальмували копіюванням готових взорів або рисуванням нецікавих предметів з природи, коли дитина ще до цього не була підготована.

Сьогодні педагогія в цьому напрямі куди краща. Дитині дають свободу і вона може без перепон розвивати свою індивідуальність і тішитись емоцією праці. Велике виховне значіння має передшкілля, яке у нас веде Т-во Укр. Захоронка. Заходом цього рухливого товариства мали ми нагоду оглянути вперше у нас показ праць нашої дітвори.

Виставка ця була направду зворушлива. Ми бачили щиру дитячу творчість. Діти показали те, що хотіли, а вчительки подбали, щоб було потрібне приладдя, яке вишколює око, дотик, слух, справність обсервації та думання. Добір експонатів був дуже різноманітний. Ми бачили різьбу, конструктивні предмети, як вітряки, хати, каруселі і малярство „від руки".

Авторами творів були діти від 3—7 літ, дівчата і хлопці. Здавалось би, що спільна забава і праця цих дітей могла би дати доволі однородні висліди. Одначе практика показує, що зацікавлення і замилування дівчат і хлопців різні. Тоді як хлопці більше люблять конструктивні речі (будівлі, машини, кораблі) і військові (коні, вояки), то дівчата волюють зображувати товаришки, ляльки, квіти, ілюструвати казки і гравітують у сторону кольористики.

Експонати були розложені більше-менше групами. В одному рові було зображене море графічно і моделями, на які зложились кораблі, папір, патички і клей. Діти, які не бачили моря ні кораблів, показали незвичайну зжитливість у перетворі десь побачених з ілюстрацій кораблів. Моделі зберегли тільки загальний характер схожости, а проте кожний модель це таки пережитий власний твір. Ми бачили на цій виставі ще й інші цікаві конструктивні моделі вітряків, хат та інших предметів. Цікаве те, що при таких роботах діти радо працюють колективно.

Інша справа при рисунках і малюнках, де олівець годі розділити надвоє; праці ці зовсім індивідуальні висказують велику різноманітність вислову. Таксамо як у дорослих, ми бачимо графічний підхід або чисто малярський. Деякі малюнки так далеко виходять поза рямці пересічної дитячої творчости і такі багаті на мистецькі вальори, що хотілось би їх зарахувати до мистецтва в повнім цього слова значінні. Поза різним підходом до справи всі дитячі твори характеризують досконале розміщення площі, лапідарність вислову і декоративність. Тимто всім не боїться зробити цвітки більшої як людину або сонця синього, коли є таке бажання.

Дуже зворушливо представляються базарні будки з овочами. Діти продавниць, яких уважають так часто зв'язана власне з цими предметами виявили незвичайну спостережливість у змалюванні овочів та городини.

Виставка представлялась направду цікаво. Неодин мистець повинен вчитись від дітей того упрощення, що не дозволяє висувати надмірно свого інтелекту зі шкодою для інтуіції і чуття.

Цю милу імпрезу завдячуємо енергійній педагогічній референтці пані М. Пастернаковій і панням учителькам: О. Бігунівій, М. Гануцькій, М. Крохмалюковій, А. Кульбі, Ю. Мишковій, Я. Смішко, О. Чорній і М. Яворській, які з такою любовю і зрозумінням до справи підготовили виставу. Маленьке застереження, яке можна мати, торкається допоміжних альбомів із різними старими листівками, які може не скрізь досить добре підібрані, як також деякі нецікаві ілюстрації до чужинних казок, які можуть заступити кращими. Але це дрібничка.

Цілість виставки доказала, що під інтелігентним проводом можна вчити дітей свобідно, без насильства і з великою користю для розвитку їх умового та чуттєвого життя.

Ярослава Музика.

В. Шановних Авторів і Дописувачів просимо завжди памятати, що рукописи треба писати тільки на одній сторінці, чітко й виразно, залишати між рядками відступ (т. зв. інтерлінію) і вживати паперу, на якому чорнило не заливає. Рукописи, що не відповідають цим вимогам, Редакція може використати тільки з трудом.

На допомогу студентству.

На фонд допомоги академічній молоді зложили в Адміністрації „Діла" дальше: о. Фр. Згорлякевич, Хревт, зол. 5.—; Осип Янович, Делятин, зол. 5.50; д-р Богдан Макарушка, Львів, зол. 5.—; Ірина і м-р Ярослав Домарадські, Перемишль, зол. 5.—. Ними виказуємо 20.50 зол. — Разом зложено досі на фонд допомоги українській академічній молоді в Адміністрації „Діло" 663 зол.

Літературна сторінка.

НАРИСИ ЛІКАРКИ.

(**Софія Парфанович: ЦІНА ЖИТТЯ.** Нариси. Львів, 1937. Накладом Пилипа Вовчука. Ст. 254. Обгортка та ілюстрації М. Бутовича.)

Ви мусіли помітити, що наші автори рідко коли використовують у своїх літературних творах своє професійне знання; напр. письменники-адвокати небагато дають нам образків із своєї практики, вчителі не дали нам досі мірної повісти про те, що вони думають і як працюють. Маємо перед собою том нарисів лікарки, що головну вагу кладе на досвіди із своєї професії. Авторку знаємо вже із різних речей друкованих по журналах, але цю її книжку треба вважати її дебютом; не все те, що хтось друкує по журналах, може переходити до книжки.

29 нарисів цієї збірки можна поділити на два роди: — одні це обсервації з життя, зроблені лікаркою підчас її практики, образки за якими стоять якісь люди та події, — другі це проми у прозі, переплітані міркуваннями про таємниці та красу життя. Тих з обсервацією, таких, як ми навчилися любити від часу славних Вересаєвих „Записок лікаря" — менше. Із деяких слів авторки виходить, що вона бачила багато-багато цікавих випадків, як людина бореться із недугою, смертю та своєю совістю; — не треба в цьому і сумніватись, а проте картин із дійсного життя тут мало у порівнянні з лірични-ми акордами та філософічними рефлексіями.

Чому це так? — на це можнаб відповісти попросту, що авторка, видко, почуває сильніший нахил до ліріки та до міркувань. Можнаб теж добачувати в цьому вплив нашої доби: — ми плаваємо серед хвиль ліризму та філософії, заливаючися тою рідиною, якою переповнені газетні статті. Поетизувати і „філософувати" лірично лекше, ніж давати образки з життя — помічати, відтворювати бачене, дозволяти іншим дивитися і — думати. Книжок, що списували наше дійсне життя в нас страшенне мало, майже їх нема, і від цього явища книжка С. Парфанович не є винятком.

Всі ті нариси, де авторка дає обсервації, залишаючи нам самим висновки, вважаємо за кращі. У літературі дуже важко побільшити враження опису — міркуваннями. А вже ліризм у прозі річ дуже тяжка і вона вдається тільки мистцям, чутливим на нюанси мови та думки.

Теми, яких торкається С. Парфанович — переважні. На те, щоб описати почування матері, як видає на світ першу дитину або насолоду народження не досить попадати в патос. Авторка занадто часто саме вживає такого засобу: „Хвала тобі творче життя! Благословенні труди творення! Благословенні місяці важливих життєвих процесів! Благословенні болі, що викидають самоцвіт нового життя у пожертву білому дневі! Але, що це?! Дитя не кричить! Воно навіть не віддихає! Синявим трупиком лягло безладно у маминих стіп. Уставай дитя! Прокидайся до життя! Оце бідна, сплакана мати прагне життя твого! Віддиху легеням! Ритму серцю!"

Такі місця не загрівають нас, навпаки — прохолоджують; це занадто легка метода передавати враження. А вже проявити в ній талант дуже важко, бо вона вирівнює більші та менші таланти спільною довбнею: — шаблюном. При цій методі всі теми зливаються в надто однонапітну сірину.

Є в цій збірці дві-три спроби показати поважні проблеми, з якими зустрічається лікар, коли мусить дати людині раду, згідну з тим, що навчила його медицина та що дав йому досвід. Це конфлікти з різними поглядами, поширеними серед інтелігентної маси, яка у справі здоровля та фізичного розвитку не завсіди слухає науки. Европейська література пребагата на твори, які змальовують такі конфлікти; у нашій є місце ще на неодного лікаря.

Книжка „Ціна життя" видана дуже гарно.

м. р.

Смерть дуже англійського письменника.

Цими днями помер англійський драматург і повістяр сер Джеймс Матію **Баррі**, що уродився 6. травня 1860. р. у Шотляндії. Ще студентом університету в Единбурзі видав він 3-томову повість і тоді почав дописувати до газет. У 1887. р. Баррі використав свої переживання журналіста і написав дотепну річ „Краще не жити", перший справжній літературний дебют. За цим пішли нариси із шотляндського села, повість з денникарського життя „Коли чоловік парубочить" і „11 единбурців". У 1889. появилася повість „Пані в серпанку", за цим „Моя Пані Нікотина", далі романтична любовна історія „Малий міністер". У 1893. р. Баррі здобув перший театральний успіх песою „Вокер з Льондону" і другий песою „Любовна історія професора". У 1894. появилась повість „Маргарита Оджільві" і „Сентиментальний Томмі", де є багато автобіографічного матеріялу та малюнку шотляндського життя. „Томмі і Грізель" доповнили цей цикль повних своєрідної поезії та гумору творів. У 1902. р. у песі „Малий білий птах" він увів уперше легендарну шотляндську постать Петера Пана — карлика, що живе серед звірів і духів. У 1903. р. його три песи „Великопанська вулиця", „Незвичайний Крайтон" і „Марійка" мали величезний успіх. У 1904. р. повстала дитяча пантоміна „Петер Пан". За цим пішли песи „Аліса при домашньому огнищі", „Що знає кожна жінка", „Петер та Венді", „Воля", „Дванацять фунтовий банкнот", „Пангалеоне", „Розалінда", „Звеличана", „Поцілунок для Попелюшки", „Дорогий Брут", „Марія Розалія" і „Чи маємо пристати до жінок?"

Величезний успіх Баррі в театрі полягає в тому, що він уміє переплітати гумор з дитячою фантазією, запозиченою з казок. „Поцілунок для Попелюшки" — одна з найбільше характеристичних для нього пес, обійшла всі світові сцени; вона нагадує казки Андерсена і такі повісти Діккенса, як „Мала Доррітт", де він уміє зворушити нас своєю спочутливістю для нещасливих. З другого боку Баррі вміє черпати із шотляндських легенд і народнього побуту свого краю. Його „Марія Розалія" основана на одній легенді про острів, де людина не старіється, мала небувалий успіх, бо не сходила два роки з афіша в лъондонських театрах безпосередньо по війні.

Баррі мав власний погляд на світ, який умів в незвичайною простотою показати на сцені, а саме: що тихе, скромне життя, повне самопожертви дає більше щастя, ніж усі успіхи. Ця евангельська правда виступала в нього на прикладах повних дитячої фантазії. Баррі був довгі роки ректором університету і мав почесний титул барона за свої заслуги. Більшість його творів — занадто англійські, тямто поза Англією непопулярні та непризнані.

Хроніка.

ПОЛЬСЬКА АКАДЕМІЯ ЛІТЕРАТУРИ БУДЕ БІЛЬША.

Недавно на місце члена П. А. Л. Жмоєвського, що мусів податися до димісії вибрали відомого новеліста Корнеля Макушинського, що здобув собі велику популярність своїми гумористичними оповіданнями. Одночасно сойм і сенат затвердили закон про те, що склад Академії буде побільшений на шість місць. Варшавська преса вже намічує кандидатів, а саме А. Свентоховського, Марію Родзевичівну, Марію Домбровську, Казимира Вежинського, Софію Коссак-Щуцьку, Юлія-на Тувіма та А. Струга. Струг уже раз не прийняв пропонованої йому почести члена Академії, отже імовірно вдруге його не виберуть. А. Свентоховський і М. Родзевичівна — заслужені ветерани, що повинні були ввійти до Академії вже раніше. Зате Вежинський і Тувім при всьому їх великому таланті може ще за молоді на академічні фотелі. Вражає велике число жінок-кандидаток. Якби всі вичислені ввійшли до Академії, то булоб їх там разом з Налковською аж 5, отже польська Академія булаб найбільше феміністична з усіх літературних академій у світі.

НАЙДАВНІША ЕВРОПЕЙСЬКА АКАДЕМІЯ ЛІТЕРАТУРИ.

Мало хто знає, що існує в Європі літературна установа майже без перерви від 1323 р. Є це т. зв. Академія „Цвітних Змагань" у Тулюзі — найдавніше літературне товариство. У 1328 р. ім провансальських трубадурів установило „Раду веселого знання", яка мала призначати нагороди за найкращі поетичні твори. Повісті мусіли мати за тему похвалу жіноцтва та кохання. Після першого конкурсу, що мав великий успіх „Рада" перемінюється у постійний орган, що має стежити за розвитком літератури. Від 1356 засновує вже

Енрільо
Кава для Твойого здоровля!

правила, які твори треба присилати на конкурс і які нагороди можна за них діставти. Ці нагороди — дуже скромні: цвіти зі золота — фіялки або рожі. Між 1. і 3. травня шороку збіраються до Тулюзи на такі змагання маса поетів і публики. При цьому заробляють найбільше готелі та ресторани. У 1554 р. колегія журі, що є подекуди Академією признає нагороду славному поетові Ронсарові — Мінерву зі золота. У 1694 р. Людвик XIV затверджує статут цієї „південної" Академії за прикладом якої кардинал Рішелів 60 літ опісля заснував Академію Французьку. Від половини XIX-гг віку „Академія Цвітних Змагань" (така її офіціяльна назва) бере під свій покров усякі наукові товариства і приймає між своїх членів неодну славну особу. Цікаво, що вона перша відзначила у 1819 р. поетичний талант у молоденького (16-літнього) Віктора Гюго, якого нагородила за присланий на конкурс поему. Найбільший свій успіх переживає вона у 1870 р. коли нагороджує свого мистця — найбільшого новітнього провансальського поета Містраля. Багато провансальців і чужинців думає, що починається відродження провансальської літератури. Містраль притягує у 1800 р. Академії, що треба нагороджувати передовсім поетів провансальських. Але його поклик спізнений. Французька мова за 400 років вперла між інтелігенцією південної Франції провансальську мову. Ще й досі нагороджує згадана Академія авторів, які пишуть по провансальськи, але це тільки формальний жест чемности, бо більшість нагороджених, справді цінних творів, на які вона звертає увагу, писані по французьки.

НІЛ ЯК ВОЛОДАР.

Відомий німецький автор життєписів великих людей Еміль Людвіг відступив від прийнятої досі своєї методи і вибрав собі за тему — ріку, не людину. А все-ж Ніл грає тут ролю таку саму як велика індивідуальність, що формує долю краю. Тема — прегарна. Нема другої ріки у світі, що мала би таку могутню ненормальну силу і залишила такий вплив в історії. Ясне, що таке порівнання з людиною обмежене: не можна при історії ріки вказати на прикмети та недостачі її природного „характеру", придбаних здібностей і поодинокі вчинки. Людвіг мав нагоду при описі такої ріки дати історію Єгипту, історію небуденно цікаву. Щодо сучасного Єгипту то ввесь матеріял оснований тут на безпосередній обсервації.

Прегарні місця книжки, де показаний вплив сонця та води на цивілізацію долини Нілу. Бачимо тут, як усі праці рільників і володарів зводиться до того, щоб використати води ріки для добра краю. Як тільки чужа держава ставала володарем Єгипту — вона мусіла рахуватися із Нілем, як реальною силою. Таким робом чужинці мусіли думати по-єгипетськи. Від давньої давнини до нашого часу долю „феллагів" майже не змінилася. Чудово змальована частина, як Олександер Великий завойовує Єгипет.

Найкращу вудженину, добре мясо і свіжі товщі
дістанете завжди у мясарських крамницях
„ЦЕНТРОСОЮЗУ"
Ринок 2, Зибликевича 2, На Байки 8, Личаківська 50, Жовківська 175, Кентшинського 21, Замарстинівська 36.
оферу 35—50

ЧИ ДІККЕНС БРУТАЛЬНИЙ?

Це питання рішатиме суд у Лос Анджелес при помочі цілої преси. Притова — насправді американська. Молодий інтелігентний учитель літератури сказав своїй жінці на другий день по шлюбі студіювати Діккенса „Пікніковий клюб". Молода жінка почала читати цю повість і рішила, що далі не може, бо Діккенс — брутальний. На третій день молода жінка (донька короля нафти!) вернулася до дому і домагається тепер розводу тому, що її чоловік силує її читати — брутальні книжки.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Монсаба - чарівна закутина Африки.

Про Африку, країну гарячого сонця не багато знаємо, наше знання спірається радше на науці географії. Кожний, здається, знає, що Африка експортує каву, банани, південні овочі, є тричі більша від Европи та має к. 14 мільонів населення. Отже глянемо на оцю чарівну країну вблизька, а побачимо гарну — мальовничу природу та звичаї тамошніх мешканців.

Морська пристань.

Коли приїжджає хтось до Монсаби — приставного міста Кенії, запримічує зразу надзвичайну красу природи. Тільки артист-маляр зумів би схопити справжній чар околиці. Темно-голубе море врізується далеко в сушу, окружає Монсабу. Місто виглядає радше на острів. Морська пристань має всі модерні уладження, скрізь запримічуємо великий лад і порядок. Нічно мерехтять різнобарвні світла — це сигнали, що є справжнім чудом техніки. Новочасні будинки є теж прикрасою пристані, бож сьогодні европейська культура змінила грунтовно старе обличчя Африки. Це раз-у-раз підчеркують подорожні та різні експедиції, що власною стопою перейшли не один шмат дороги.

Стара столиця.

Широкі вулиці міста заосмічані зеленю й різнобарвними цвітниками. На кожному кроці видніють чисті готелі й кавярні, що стягають багато туристів. Монсаба — це молоденьке місто, що числить ледви 50 літ. Знову стара Монсаба істнує вже від XV. століття. Це столиця великої кольоніяльної імперії в східній Африці й Індіях.

За Монсабу велися кріваві бої. Вже у XVII. столітті надтягнули із північної Араби, що почали гостру боротьбу з португальцями на життя й смерть. Зраву здобули араби Занзібар, а опісля Монсабу. Отже до сьогодні Монсаба є в руках султана.

Одначе Монсаба перейшла під владу Англії, бо султан... видержання її за солідний чинш. На побережжі видніють великі англійські гармати, що пригадують всім владу В. Британії.

Справді султан живе в згоді з Англією, на коронації — як кажуть — дано перше місце, але це свобода в замкненій клітці. Велика Британія зуміла створити з арабсько-португальської незалежности могутню імперію.

У найдальші закутини курсують вигідні залізниці, що провозять велике число мандрівників та різні товари. У вагонах є розкладані ліжка, умивальні, лавнічки, часописи, тощо. Подорож не дорога, тому залізниця завжди переповнена. Вона провадить швидко й легенько та не томить подорожніх.

Мурини.

Тамошні мурини сильно різняться від своїх попередників, що жили неймовірно дико. Вже радше абісинці роблять враження менш культурних людей. Мурини відзначаються лагідною вдачею та в пошаною відносяться до білих.

Проживають вони серед лісів, чи в примітивних оселях, як за Адама й Єви. Їх життєві вимоги насправді дуже скромні. Вбираються примітивно, бо цяцорковий пояс із листків, це одноцінний одяг.

Будова тіла мурнів дуже гарна та сильна. Жінки відзначаються нераз небуденною красою. Всі тішаться добрим здоровлям та безтурботно проживають на лоні природи.

Англійська рука змінює.

На східньому побережжі Африки запримічуємо велику расову різницю. Автобуси чи потяги мають окремі передїли для білих, жовтих і для чорної раси.

Тут часто зустрічаємо велике дерево „баобу", що числить вже 4.000 літ. Тамошні африканські племена складають йому жертви немовби богові. Англійці запровадили скрізь лад.

Голівудські „пластуни".

Не гадійте собі, що це ті молоді, відважні та бистрі люди, прийдешні оборонці батьківщини, які свій початок виводять від Бодена Повела. „Пластунами" називають у Голівуді ловців зірок, себто таких, що їздять по всьому світі та виловлюють акторів для своїх виробництв. Черевень це місяць, коли вони виїздять у світ на свою роботу. Кожне більше кіновиробництво має їх трьох-чотирьох, залежно від грошевих засобів кінового промисловця, бо праця такого „пластуна" незвичайно коштовна річ. Найбільш популярні голівудські виробництва, як „Метро" та ін. мають аж десять „пластунів": шістьох на Америку, а чотирьох на Европу.

Праця такого „пластуна", хоч і різноманітна та приємна, буває іноді дуже тяжка та складна. Тягнеться вона цілий рік, а тільки на весну має „пластун" дрібку відпочинку. Цілий рік сходить йому точно на подорожування, в товаристві світових, принадних жінок та серед найбільш вибагливого нічного, великоміського товариства. Варто послухати, що розказує про своє життя сам „пластун":

„Годі назвати працею моє заняття. Кожний чоловік, робітник, урядовець, актор чи лікар мають свою точно означену працю. Я сам властиво не роблю нічого, а проте моя праця мене незвичайно абсорбує. Уже з самого рана жду дальших в якомунебудь великоміському готелі, заповнюється гарними жінками, що дожидають черги ввійти до мого кабінету. Цілий день сходить мені на тому, що приймаю ці жінки, на розмовах з ними і на тому, щоб увечір з кількома вибранцями зайти до нічного льокалю. Не гадайте, що на забаву та для власної приємности: це роблю тільки на те, щоб докладніше приглянутись вибраним дівчатам, побічити їх чар та принаду у світлі колорових жарівок та виробити собі про них „фахове" поняття. Ціле моє життя сходить, як бачите, серед запашних перфум, а сто відсотків свого часу посвячую на те, щоб дивитися в очі красунь, з яких неодна зважилась би на все за ціну фільмової карієри.

Від самого рання мушу поборювати спокусу, приготований на те, що коли замкнуться двері за одною, миттю приходить друга із сотнею обіцянок у принадно розхилених устах. Я вечір приготований на те, що коли вернуся вночі до хати, застану у своїй кімнаті молоду кінку у прозірчастій піжамі. Розумієте, що в такій ситуації „пластун" мусить бути або зразковим чоловіком та батьком четверо маленьких дітей, або аскетом. Витривати — оце умова успіху „пластуна". В противленому випадку він тратить опінію, а згодом працю, ясно, хіба не сумніваєтесь, добре платна та приємна...

Найцікавіший „матеріял" можна найти по провінційних театрах, студентських вечірках та нічних льокалях. Ви і не припускаєте, що такі слави, як Олівія де Гевіленд, Аніта Льоіз, Джон Лінг та ін. завдячують свої імена „пластунові".

Перші засоби, як перевірити відкриту зірку, її здібності, прикмети, голос та фотогенічність незвичайно прості. Посилаю її до пробних знимок, які відтак відсилаю до Голівуду. Звідтіля небаром приходить коротка відповідь, яка може бути трояка: „не надається" (найгірша, бо такі пробні знимки коштують 300—500 доларів, викинених, ясна річ, у болото), друга: „Прислати на пробні знимки до Голівуду" або коротко: „Підписати контракт". Найчастіше приходить відповідь ч. 2.

Щоб найти одну, яку остаточно законтрактує виробництво, треба більше-менше випробувати коло 500. І це ще вважається щасливим успіхом „пластуна..."

Паніка в обозі баскійських дітей.

В околицях Саутгемптону положений обоз баскійських дітей, що їх недавно привезли до Англії після евакуації Більбао. Минулої неділі радіоприймач установлений у центрі обозу подавав останні вісти і між іншими подав теж вістку про здобуття Більбао. Ця вістка поширилась лискавкою між дітворою, серед якої счинилась страшна паніка. Пятьсот дітей утікло з обозу і поховалось у сусіднім лісі, де їх цілу ніч виловлювали при світлі смолоскипів і ліхтарень.

Управа обозу пояснює, що втечу дітей викликала збірна психоза. Всі діти були у хвилині виїзду з Більбао в найвищому нервовому стані. Коли їх привіз до порту в Саутгемптоні стрінули привітальними гудками сирен, всі діти теж кинулись у розтіч, думаючи, що сирени повідомляють про летун. наступ. Радіові передачі викликували в дітей постійно схвилювання, а дівчата виявляли навіть познаки істерії.

Комендант обозу хотів припинити радіопередачі, та не вспів перевести свого рішення в життя. Діти почувши про здобуття Більбао, значить почувши вістку, що її вони ще в Більбао виждали з найбільшим страхом, зрозуміли, що настав час найбільшої небезпеки й тому кинулись у розтіч.

Майже всіх утікачів знайшли і привели знову до обозу. Діти, зокрема малі, крайньо налякані.

НЕБЕЗПЕЧНИЙ ПРОХІД ЛЬВІВ.

Із зоольогічного городу в Хемніц вийшла перед кількома днями пара львів, які перейшли крізь недокладно зачинені ворота і побігли в напрямі міста.

Коли леви появилися на місті, вулиці опустошіли в одній хвилині, бо люди кинулись у паніці до домів і крамниць. Голодна і найбільш рухлива вулиця міста немов завмерла. А леви тимчасом спокійно уладжували собі прохід та застрашені люди оглядали дивну дефіляду левів із вікон та дахів.

Вкінці пожежна сторожа забралася до діла і рішила дати собі раду з парою левів. Узброєні пожежники погнали за королівськими звірами і вкінці загнали левів на подвір'я якоїсь фабрики і там щойно при допомозі мотопомпи і сикавок схопили левів і відвезли знову до зоольогічного городу.

ПОДРУЖНЄ ТЕМПО КАРАЧІОЛІ.

Перед цивільним урядом у Кастаніоля недалеко Люґано відбулося вінчання славного автомобілевого рекордсмена Караччіолі з Алісою Тробек, шведкою з роду.

Безпосередньо після вінчання молода пара приймала своїх весільних гостей сніданком, яке разом із тостом бурмистра тривало... 30 хвилин. Відтак молоде подружжя сіло до Мерседесу і в рекордовому часі приїхало до Парижа, а відтак до Шербургу. Там після перекуски і відданя авта до гаражу, молодята вселяються на трансатлантійський корабель „Бремен". Коли зайшли до своєї люксусової кабіни, корабельні мотори задрожали і „Бремен" виплив у дорогу до Ню Йорку.

В такім самім темпі прийшло теж і рішення щодо вінчання з гарною шведкою. Просто зателефонував до Стокгольму і діставши згоду родичів Алісії Тробек, оженився з нею і поїхав негайно до Ню Йорку.

—o—

БОЛГАРСЬКЕ МЕТРО

В Софії, столиці Болгарії розглядають сам тепер проект будови підземної залізниці. Міська управа мусить поважно над цією справою призадуматися і почати будову першої підземної залізничої лінії, бо вуличний рух постійно збільшується а вулиці ріжуться за вузькі. Вже виготовлено докладний план будови метра, яке йтиме найголовнішими артеріями міста. Перша підземна залізнича лінія буде довга на 13 км. і матиме вигідне получення з автобусовими і трамваєвими перестанками.

—o—

БІБЛІЯ ГУТЕНБЕРГА НА ЛІЦИТАЦІЇ.

В одним із львондонських ліцитаційних домів Соптербі відбулася минулого понеділка продажа дорогоцінної біблії Гутенберга. Ліцитували пергаминий примірник з 1455 р. Участь у ліцитації взяла поважна скількість рефлектантів, серед яких були теж представники Злучених Держав, Японії і Австралії.

З права першенства купна зрезигнували Британійський Музей так, що біблія опинилась за ціну 15.000 фунтів стерлінгів у руках якогось загорілого американського колекціонера.

—o—

ВЕСЕЛЕ.

НЕВАЖНЕ ПРИЗНАННЯ.

Жінка робить чоловікові докори:

— Чи тобі не сором? Вчора ти знову вернувся домів пяний.

— Я... пяний... Не плети дурниць!

— Якже так? Адже ти сам учора признався.

— Говори. Чого то чоловік не наговорить по пяному.

АМЕРИКАНСЬКА РЕКЛЯМА.

„Життя є підле! Не варт жити, коли фірма „Пакс" уладжує похорони за безцінь".

Румунський король у Львові та в Перемишлі.

Нині (субота) перед год. 4. рано поїзд з румунським королем віхав на стацію в Снятині, де до нього всіла польська делегація під проводом ген. Фабриція. Поїзд затримувався на удекорованих двірцях у Станиславові та в Ходорові, де до представників місцевої влади і польського громадянства виходив ген. Фабриции.

В год. 8.50 королівський поїзд приїхав до Львова, де король і престолонаслідник висіли і перейшли перед фронтом почетної сотні і делегацій під проводом воєводи Білика і ген. Карашевича-Токаржевського; в год. 9.10 королівський поїзд, до якого всів і воєвода Білик, відїхав.

О год. 10.25 румунські гості висіли на перемиському двірці, після 10-хвилинного постою поїзд відїхав.

—o—

З листів до Редакції.

ЗАЯВА.

Отсим заявляю, що я ніколи не був членом „Гнязда шляхецкого" в Кульчицях Шлях., пов. Самбір, якого ініціятори і дійсні члени — це переважно поляки нешляхотського походження. Вписання мого назвища на листу членів згаданого т-ва відбулося без моєї згоди та без мого відома, як це мало зрештою місце також і з іншими односельчанами.

В Кульчицях Шляхотських, 24. VI. 1937.

Осип Гут Кульчицький.

—o—

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., телефон 254-46. Приймаю футра до переховання літом.

— **Живець Черче, вілля „Надія"** — першорядний пансіон поручає комфортові кімнати, знаменитий харч. Просимо приїзжих не слухати мешканевих агентів, начебто не було у нас вільних кімнат. 1198 1—5

— **Вакаційний курс крою і шиття жіночих одягів,** призначений для учительок улаштовує Кооператива „Труд", Львів, Ринок 39. в часі від 5—31. липня 1937. Крім практичної, курс матиме також розривкову частину. Клюб „Нової Хати" і „Труду" подбає про те, щоб учасниці курсу могли познайомитися з найновішими добутками нашої культури дорогою відчитів, товариських прогульок і відвідин наших музеїв і культурних та промислових установ. Ближчі інформації, також і в справі помешкань, подає „Труд", Львів — Ринок 39. 1195

— **Ощадностеві й дешеві** батерійні радіоприймачі: 3-ламповий „НАРОДНІЙ", 4-ламповий 3-обводовий „ГЕТЬМАН", 5-лампову супергетеродину „ВЕЛИТ" — поручає Українська Виробня Радіоприймачів **„ЕРГОН", Львів,** нова адреса: вул. **Сикстуська ч. 48.** 917

— **Вже нарешті** можемо похвалитись своїм єдиним українським рестораном **„Око",** де все дістанемо, що душа запрагне. Вина, лікери, краєві та заграничні. На снідання з буфету ріжні перекуски. Добре живецьке пиво. Обіди та вечері смачні, дешеві. Запрошує усіх П. Т. Гостей зі Львова та провінції Нова Управа „Око", Львів, **Костюшка 3.** 1182 3—3

— **Нова фабрика.** У Львові при вул. Кампіана ч. 15, повстала нова українська фабрика косметичних виробів п. наз. **„Меріда".** Фабрика працює на найновіших косметичних зразках, під наглядом інжиніра-хеміка, що спеціялізувався в цій ділянці у Франції.

— **Літний сальон Т-ва Прихильників Мистецтва** буде відчинений для публики на площі Східних Торгів від неділі 27. ц. м., хоч святочне відкриття відбудеться аж в неділю 4. липня ц. р. Сальон буде відкритий від год. 10—16. Виставі міститиме багато праць малярів і графіків.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Гучна подія.

Прийшла подія, що заглушила бренькіт битих шиб, дзенькіт топтаних годинників і гуркіт валених хат. Вдарила як найгрімкіший грім, розкотила гомін по цілій Польщі, ба — викотила його і дещо поза неї. Подія скоїлася в великім князівстві Краківськім, недалеко князівства Заторського, точніше: в столиці великого князівства, в городі Кракуса і Ванди.

Князь і митрополит Сапега переніс тлінні останки маршала Пілсудського до нової крипти „Під срібними дзвонами". Переніс на власну руку, без питання і відповіди, найвищій інстанції держави відмовив послуху.

Після того прийшла непринята димісія премієра і ріжно принятий пресовий гармідер.

Першого дня стояло:

„Нечуваний поступок князя-митрополита".

Другого:

„Скандальний інцидент на Вавелю".

Третього:

„Образа Маєстату Річипосполитої".

А четвертого — голова Академії Літератури Вацлав Серошевський бахнув:

„Коло трумни маршала поставити варту, а біскупа замкнути до арешту"

Вулиці Львова змінили тему розмов. Стихли балачки про Бережани, Береcть, навіть про Ченстохову, а все тільки: Краків і Краків. А що то буде. А як то було. А що зробить він, а що зроблять з ним і т. д.

Перше, бувало, при стрічі двох тільки й чути було: „Як там здоровля?" або: „Що чувати новенького?" Вчора і нині зовсім не те. „Як гадаєте, хто виграє?" або „Ну і що ви скажете до цього?"

Помислів, домислів щонеміра, але нічого певного, все блудить у мряці.

Один знавець англійської історії казав:

— Пілсудського треба було поховати у Вестмінстерському Соборі.

— Це зовсім інша пара кальошів — відповідали йому. — Сапега не усував маршала з Вавелю, а тільки переніс його до приготованої і на це призначеної крипти.

Тоді забрав слово знавець краєвої політики:

— Ви боронити митрополита Сапегу!? То визначить, ендек!

— Що-о-о? Ендек?! Чому властиво?...

— Бо тепер я маю страшенно облекшену орієнтацію. Очевидно щодо вас, то я так на жарт, але в польськім товаристві, то змісця пізнати: Тягне за Сапегою — ендек. А навіть дуже легко вилізе ендецьке щило і з бебецького мішка, адже знаєте скільки ендеків, так би мовити, „прикинулося"...

— Всеж таки, панове — почав я — скажіть, хто має рацію?

Довго ніхто не відповідав, аж урешті всі прийшли до висновку:

— Хто має рацію не знати, зате докладно знати, хто має щастя.

— Хто?

— Жиди! Вавельський інцидент прийшов їм у саму пору і спас неодну перину, звій сукна, чи золотий годинник. **Галактіон Чіпка.**

— **Елегантна** дама і свідома громадянка українка носить капелюшок з чистого сирого шовку продукції кооп. „Шовк", Самбір, Замойського 7, зроблений у фірмі „Міка", Львів, Пекарська 1а. Не пропустіть оказії, спішіть на Пекарську 1а, до фірми „Мі-ка" та вибирайте: берети, пляжівки, та вибагливі капелюшки до стрійних суконь. Ціни посезонові. Попирайте рідний промисл!

— **Купуйте** український шовк на мужеські і жіночі костюми, та суконки і блюзки, продукції кооп. „Шовк" (Самбір, Замойського 7) одинокої краєвої фабрики шовку у фірмі Осип Стефанович „Мануфактура", пл. Капітульна, Львів.

— **Українські богослови в Духовній Семинарії у Перемишлі** завели між собою в цьому році цікаву новину. Кожний богослов складав у день своїх імянин по 2 зол. на Рідну Школу до розпорядження Головної Управи. Таким чином Рідна Школа дістала цього року 230 зол. Подаємо цей цікавий факт до відома українського загалу з побажанням, щоб він найшов численних наслідувачів. — **Головна Управа Рідної Школи.**

— **Вистава Львівського Проф. Союзу Артистів Пластиків** відкрита кожного дня від год. 10. до 14. в домівці при вул. Дідушицьких 1, І. п. Вистава обіймає колекцію графік З. Ацеданського, різьби Е. Цесьліка, малярську графіку Е. Кушніра та олійні й рисунки Г. Лянгермана.

— **Міське Електричне Заведення у Львові** повідомляє, що від 5. липня ц. р. перенесуть поготівля світла і напрани та постійну інспекцію з вул. Чарнецького 5, до нового будинку М. З. Е. при вул. Пелчинській 53, тел. 104-50.

— **Поможіть у доброму ділі!** В 1935 р. в Хотині на Волині засновано бібліотеку ім. Симона Петлюри, що взяла на себе важке й відповідальне завдання повести культурно-освітню працю в усіх ділянках духового життя нашого народу, пропагуючи передовсім безсмертні ідеї Симона Петлюри. Не маючи відповідних матеріяльних засобів потрібних для розбудови бібліотеки звернулась управа бібліотеки до ширшого загалу громадянства з проханням допомогти в доброму ділі. Управа Бібліотеки ухвалила 21. березня ц. р. створити при бібліотеці збірку памяток С. Петлюри від часів боротьби до сьогодні як книжки, часописи, журнали присвячені С. Петлюрі в своїй і чужих мовах, також і світлини. На перешкоді здійснення цих замірів стоїть важке матеріяльне положення бібліотеки, що досі приміщується в тісній винайнятій домівці. Управа бібліотеки рішила приступити до будови Народнього Дому, де містилась би бібліотека, читальня й інші культурно-освітні установи. В одинадцяту річницю смерти Головного Отамана Симона Петлюри звертається Управа до всього українського громадянства в краю і за кордоном з проханням прийти з поміччю бодай дрібненькими пожертвами на цю бібліотеку, що своїм розвитком найбільше причиниться до вшанування світлої памяти борця за волю України. Всіх жертводавців Управа бібліотеки впише до золотої книги жертводавців. Всі дари треба слати на адресу голови української бібліотеки ім. С. Петлюри: Прокіп Гершина, Хотинь, почта Теслугів, почтова скритка ч. 1. Волинь.

— **Після смерти д-ра А. Червінського.** Як ми вже повідомляли, помер у Львові, проживши 85 літ, емерит, президент Апеляційного Суду у Львові д-р Адольф Червінський. Покійний, знаменитий правник, відомий був як людина незвичайно чесна і справедлива. Хоч за свого життя не признавався отверто до українців, та все таки багато помагав українцям у своїм ресорті і — що треба відмітити — не змінив до смерти прадідного обряду і в глибині душі, хто зна, чи не відчував болюче психічного роздвоєння, яке йому накинула життєва карієра. — Похорон покійного відбувся в суботу пополудні при співучасти духовенства обох обрядів. Від похорон о. мітрат Базюк, співав український хор, хоронило похоронне заведення „Харіс".

— **Поможім українському часописові в Аргентині.** Десять літ тому видвигнено думку в існуючім вже тоді Т-ві „Просвіта" в Аргентині створити інформаційний орган для братів-скитальців, що кинені долею забрили в степи Аргентини, Парагваю, Бразилії, та Уругваю. Зусиллям та самопожертвою кількох рухливіших одиниць думку цю перепроваджено в життя і основано український тижневик. Сили були слабі. Брак фахових журналістів між українською Кольонією давався і сьогодні дається сильно відчути. Одначе розпочате діло, по своїй змозі, провадиться й досі. Завданням цього тижневика є згуртувати як найбільше число наших еміґрантів в рядах Т-ва „Просвіта", плекання рідної культури і традиції серед бурхливого моря чужинців, а при цьому несення матеріяльної помочі, по змозі, українським Т-вам у Краю. І за ввесь час істнування дуже радо містив цей тижневик ріжні відозви товариств із Краю на своїх сторінках, щоби у цей спосіб хоч частинно прийти з поміччю. Ініціятори вірили, що центр україн-

В другі сумні роковини смерти
бл. п. ЯРОСЛАВИ З ЯСКУЛЯКІВ
МАКАРУШКОВОЇ
дружини лікаря
відправиться в понеділок, дня 28 червня
в год. 8. рано в Волоській Церкві
ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ
на яке всіх Своїків і Знайомих Покійної запрошують
Муж і Родичі.

ського життя, Львів, не забуде про своїх братів-скитальців. Одначе крім формальних зв'язків, не було ніяких інших зв'язків із краєм, бо українські видавництва не дали такої важної помочі як висилка власних пресових органів. Тому адміністрація „Українського Слова" в Буенос-Айрес звертається цією дорогою до всіх українських видавництв і редакцій у краю вислати на адресу „Українського Слова" по одному примірникові своїх видань і облегчити таким чином цю незвичайно важну й важку працю. Часописи треба слати на адресу: **„Ukrainske Slowo" Periodica Ukrainiana, Calle Gurruchaga 2371, Buenos Aires — Argentina.**

— **Джентельмен** і свідомий громадянин українець носить кашкет тільки з чистого, сірого шовку, продукції кооп. „Шовк" (Самбір, Замойського 7), зробленій в шапкарні інвалідів. Купуйте в Базарі, Львів, Руська 3, чим спричинитесь розвій, одиноко, краєвої української фабрики шовку, та дасьте заробіток безробітній інтелігентній молоді, яка працює у кооп. „Шовк".

— **Зміна приписів про наукові титули.** Польське міністерство освіти видало розпорядок, який змінює приписи про надавання наукових титулів у високих школах. Титул доктора будуть надавати в усіх ділянок наук чистих і стосованих. Цей титул будуть признавати Ради факультетів високих шкіл, після чого їх мусить затвердити сенат школи. Екзамінаційні комісії які признаватимуть докторати на підставі наукових праць, будуть складатись з чотирьох осіб із деканом факультету на чолі.

— **Експорт ремісничих виробів із станиславівського воєвідства.** З ініціятиви організаційно-торговельного бюра при Ремісничій Палаті зі станиславівського воєвідства експортують такі вироби: зі Снятинщини експортують вудженини для кораблів на Чорнім Морі, деревляні інкрустації з перловою масою, кораликами і мосяжем з Гуцульщини до Канади й Австралії, керамічні вироби з Косівщини до голяндських Індій. Крім цього на приміті є експорт деревляних виробів (ложки, вилки і т. д.) до Голяндії.

— **Дівчина, перебрана в мужеський одяг** напала разом зі своїм братом у Мальовничах (пов. Перемишль) на купчиху Тоню Зайферт і ограбувала їй 5 золотих та бляваті товари вартости 80 зол. Бандитку арештували. Є це 20-літня Марія Себада.

— **Нову поштову агенцію** відкрили у Гійчу (пов. Рава Руська). Покищо вона не буде обслуговувати телеграфічної ні телефонічної комунікації.

— **Град.** У волости Дубецько (пов. Перемишль) сильний град наробив шкоди. Цікаве, що ця околиця майже кожного року терпить від граду. Також у Кринулині коло Монастириськ град знищив коло 150 гектарів поля.

— **Львівська хроніка.** На Еву Вербер, яка верталась вечором з чоловіком домів, напали на вул. Пелтевій якісь люди і один з них пробив її чоловіка ножем. — Муж Еви Брушковської Владислав вийшов ще 18. ц. м. з дому й досі не вернувся. — Поліцай постріляв на нічній службі 18-літнього Ю. Стерна в живіт та Ів. Мотиля в ногу, коли вони намагалися влізти до мешкання при вул. Кашталянській 11. — Анна Нойбавер вул. Рапапорта 21 напилася в самовбивчих замірах якоїсь отрути. — Казимира Рачка підозрілого у матуральній афері випустили на волю. Небавом стане він перед судом. — Вчора коло год. 23. 8—9 типів напало на одного чоловіка, що переходив вулицею Зибликевича з двома жінками і важко побили його. — У Тчені арештували львівського громадянина Арона Цімермана, який чорних можем свого партнера при грі в карти і втік, забираючи 600 зол. — З дансінгу „Маскот" (палац Міколяша) викинули минулої ночі емеритованого поштового урядовця Норберта Шпігеля, який упився і образив артистку Олену Урбанську. Шпігель вибив шибу в дансінгу. — У львівському шпиталі помер 33-літній селянин Микола Терешкий з Бовшовець (Рогатинщина), якого покусав сказний пес.

— **Жахливе убивство дівчинки на еротичнім тлі.** В Городнянах, к. Білостоку убив невідомий справник 9-літню дівчинку, дочку військового підстаршини Данути Д. Дівчинку знайшли в лісі неживу. Дівчинка пішла з матірю до ліса на суниці і на якийсь час відділилась від свого товариства. Коли згодом мати почала за нею шукати найшла вже трупа. Перед смертю дівчинка звела мабуть розпучливу боротьбу зі злочинцем, бо мала подерту суконку. Слідство виказало, що було це вбивство на еротичнім підложжі.

— **Страйк атлетів** вибух у Лодзі. Учасники атлетичного турніру, що не дістали платні, застрайкували. Службовники турніру хотять приєднатись до страйку.

— **Серце матері не признає кордонів.** Гранична сторожа притримала старецьку жінку, яка нелегально перейшла польсько-румунський кордон. Виявилося, що це 82-літня Василина Ватупчакова, яка живе постійно на Буковині. Вона затужила за своїм сином, що мешкає в Ясенові Горішнім, тому пішки примандрувала до кордону і перейшла його нічю.

— **Перепачковування девіз у пеленках.** На мадярсько-румунськім кордоні трапилася комічна подія. Урядовцям, які переводили ревізію серед подорожніх, впала в око якась молода жінка, яка дуже дивно поводилась із своєю 8-місячною дитиною. Один з урядовців доторкнувся дитини і почув, що пеленки якось дивно шелестять. Урядовець оглянув докладніше пеленки й подушинку немовляти і викрив у них більшу скількість банкнотів. Немовля, яке взагалі небуло дитиною „мами" відіслали під опікою пістунки до Букарешту, а маму-пачкарку арештували.

До Впов. Передплатників

Складанки П. К. О.

розсилаємо з нинішнім числом, якими просимо надсилати передплату на липень 1937 р.

АДМІНІСТРАЦІЯ.

— **Чешка великою прихильницею українців.** У Маріянських Горах недалеко Моравської Острави живе щира прихильниця українців Марія Конечна, яка перекладає кілька наших літературних творів на чеську мову. Перші її переклади появились у 1925 р. Досі перекладала вона різні оповідання Винниченка, Коцюбинського, Стефаника, які появились у недільнім додатку до „Моравсько-Шлеського Денника" та в инших часописах. У 1926 р. на пропозицію ред. В. Мартінка п. М. Конечна переклала кілька оповідань, що вийшли під назвою „Українська Книжка", як додаток до „Моравсько-Шлеського Денника". Це була перша більша праця п. Конечної, від тої доби вийшло шість книжок, головно як додаток до „М.-Шл. Д." Були це: „Олюнька" та „Панич" (Млядн пан) Чайковського, Турянського „Поза межами болю" (Там, кде нені болю ані упрпені) (1930) та вреш'ті Коцюбинського „Фата моргана" (1931). Від того часу лише менші праці появлялись на сторінках багатьох чеських часописів; але їх було багато. Всього М. Конечна переложила понад 3.000 сторінок! В останніх часах приготовлений до друку переклад більшого оповідання Олеся Донченка — Золотий павучок та інші. Як сама авторка згадує, спочатку перекладати було дуже тяжко, бо опановуючи науку української мови, полюбивши її красу; в багатьох сумнівних випадках питала поради у авторів, але перші переклади часто-густо були вкриті рясними сльозами.

Зі судової салі.

СЕНЗАЦІЙНИЙ ПРИСУД НА ДОБОШИНСЬКОГО.

Нині пополудні проголошено вердикт присяжних суддів у процесі проти інж. Добошинського за напад на Мисьленіце. На всі запити судді відповіли: не винен. **Трибунал засиступав вердикт.**

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Адміністрація

СТОМАТОЛЬОГ-ДЕНТИСТ

Д-р Ст. Дмоховський

ЛЬВІВ, УЛ. СИКСТУСЬКА Ч. 35.

Лябораторія рент.-техічна

год. принять 9—12, 3—6.

Відозви й комунікати.

ГРОМАДЯНИ!

Українська гімназія у Кремянці — це пімість не лише кремянецького повіту, але й двох сумежних. Завдяки зборному зусиллю українського громадянства вона значно в останньому шкільному році двигнулася з упадку, до якого довела була її байдужість для справ рідного шкільництва нашої таки суспільности.

Життя показало, що істнування української гімназії у Кремянці є конечною потребою; незабаром буде зліквідована тут духовна Семінарія і тоді українська гімназія залишиться одинокою рідною школою середнього типу у Кремянці.

З новим 1937/38 шкільним роком концесію на ведення української гімназії у Кремянці перебирає Товариство ім. Лесі Українки в Луцьку, яке має спеціяльне завдання організувати, вести та опікуватись українським шкільництвом на Волині; воно-ж веде українську гімназію в Луцьку, яка прегарно розвивається.

Завдяки заходам цього концесіонера з новим шкільним роком має бути відкритий при українській гімназії у Кремянці український гуманістично-класичний **ліцей.**

Громадяни!

„Т-во Приятелів Української Гімназії у Кремянці звертається до Вас з гарячим закликом:

1. Віддавайте своїх дітей в науку до української гімназії у Кремянці та до ліцею при ній. Закликайте до того всіх, що мають спроможність дати своїм дітям середню й вищу освіту! Збільшуйте кадри української інтелігенції Волині!

2. Вписуйтесь у члени „Т-ва Приятелів Української Гімназії у Кремянці" та приєднуйте до цього інших! Місячна складка лише 25 сотиків.

3. Вписуйтесь у члени Т-ва ім. Лесі Українки в Луцьку!

Широка допомога нашій гімназії цілої суспільности забезпечить їй істнування й розвиток, а більша кількість учнів дасть змогу ще більше обмязити оплату за науку, що і так є значно нижча від оплат по інших рівнорядних школах.

„Т-во Приятелів Української Гімназії у Кремянці" робить одночасно заходи, щоб уможливити перебування в місті здібним дітям незаможних батьків та забезпечити їм відповідні умовини прожитку й науки (бурса).

Кремянець, 30. червня 1937 р.

Т-во Приятелів Української Гімназії у Кремянці.

Адреса І-ва: Кремянець, Українська гімназія.

† Посмертні згадки.

Павлина з Павликів Палохова, дружина статсекретаря залізниць, померла дня 14. червня ц. р. у Львові, прожившн літ 59. Похорон відбувся 17. червня ц. р. В. їй П.!

Дописи.

СТРИЙ.

Перше велике повітове свято „Сільського Господаря" в Стрию улаштувала 30. м. м. філія „Сільського Господаря". Свято розпочала Служба Божа в год. 10, яку відправив о. деканальний з асистою трьох священиків в Соборі, на якім гарно, хор в Гриого, проповідувала гарно й бадьоро о. Цуровський. В год. 3-ій від будинку академія в салі жіночого Н. Дому. На академію прибуло дуже багато молоді як діл. на жаль, зі старшого громадянства було всього з інтелігентів зі Стрия. Чому воно так? Може тому, що імпреза в неділю була в жіночому Нар. Дом, а також мабуть тому, що того дня була посвячена читальні „Просвіти" в Ковиклві, де явилось численно довколичні села.

Свято Чорноморської Фльоти влаштоване українським студентством у Стрию в салі українського Нар. Дому 9. ц. м. не стягнуло українського громадянства. Сала була майже порожня хоч чудово вигадані точки свята, хор під проводом К. Пасіки, музика проф. Савицького і отуд. Рудницького цікаві були, були атракційні цього такого важкого у виконанні громадянства свята.

ЖВИР, пісок, камінь
ЦЕМЕНТ, вапно, гіпс,
ПАПА ДАХОВА, смола, асфальт,
ДАХІВКА, цегла, дрени,
МАТЕРІЯЛИ шамотові,
КАФЛІ, рури бетонові,
ІЗОЛЯЦІЯ, мати суфітові, заправа і тини камінний „Terrabona" і „Terrazzo"
МАРМУРИ мелені
та інші буд. матеріяли
ПОРУЧАЄ гуртом і в роздріб 2—3
„БУДІВЕЦЬ", достава матеріялів будівельних
Львів, вул. Кохановського 12. Телєфон 262-27.

Академія в честь Шашкевича. Дня 30. м. м. заходом учнів утраквістичних відділів держ. І. гімназії відбулася в рухливій салі академія в честь М. Шашкевича. Дбайливо приготовані хори, музичний квартет і деклямації виповнили цікаву програму.

Академія в честь Котляревського. Дня 6. п. м. патронат третьої кляси власними силами дав академію в честь Котляревського. Численно зібрана гімназійна молодь подивляла бравурний хор III. кляси і пригарні сольоспіви та деклямації учнів

ЗДОЛБУНІВ.

Академія в честь Петлюри. Дня 6. VI. відбулася в Здолбунові академія, присвячена памяти Симона Петлюри. Перед академією відбулась панахида в св. Катериньскій церкві. Влаштовувала академію „Просвітянська Хата", яка підготовила її досить недбало. Гостей було менше, як попередніми роками. Реферат був досить змістовний, але відчитуваний, до того референт не мав відповідного голосу і на цім реферат багато стратив.

„Свято Матері". Дня 20. VI. Союз Українок у Здолбунові влаштував величаве „Свято Матері". Такої кількости гостей, як було на цьому святі, українські імпрези рідко коли мають. Поважно була заступлена на цьому святі як місцева інтелігенція, так і доокольчні села. Свято складалося з реферату, відчитаного д-ром І. Присяжевською, деклямацій, жіночого хору, національних танків у виконанні дітей і пєски на одну дію „День Мами". Програма була дбайливо підготовлена і виконана. Як цілість свято залишило по собі гарне вражіння.

КАЛУЩИНА.

„День русскої культури" в Добрівлянах. Добрівляни, невелике село під Калушем, користується печальною опінкою наших „русских". У цьому році для оживлення тамошньої читальні Качковського спровадили туди спеціяльного організатора (що небаром вивісся), радіоапарат та останньо (20/6 п. р.) улаштували т. зв. „День русскої культури". Від „господина" Цебринського, делегата зі Львова, обірвалося багацько „украінічникам", Шевченкові, Франкові й іншим письменникам, бож кращого, геніяльнішого письменника над Пушкіна, що писав найкращою мовою під сонцем — русскою, нема і не буде... Та нехай там. А ми, п. Цебринський, таки воліємо скромнішого, але свого Шевченка, що різав правду всім — і царям і їхнім підлизаням.

Селянин.

Спорт.

ПРОГРАМА НЕДІЛЬНИХ ЗМАГАНЬ

Грище Погоні: Госд. 5.30 попол. змагання за мистецтво О. Л. Україна — Погонь і Б. В годині 3.30 передмеч молодших дружин.

Став Світязі: год. 4 попол. краєві плавацькі змагання.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Польща — Мадярщина 2:0. Після першого дня міжнародніх ситківкових змагань за чашу Середущої Европи веде Польща 2:0. Тлочинський виграв із Дальошем 7:5 6:0 9:7 і Гебда з Габером 6:2 6:1 7:5.

У. К. С. Комета — Н. С. Стшелец 2:1. 20. п. м. розіграв У. К. С. Комета-Бугаївка товариські змагання з К. С. Стшелец-Броди. Змагання по завзятій боротьбі виришила Комета у свою користь в висліду 2:1. Слід підкреслити, що Стшелец побоювались програної, грав з кількома чужими грачами з брідського ВЦКС-у, як що Комета зреванжувалась 3 богунівцями також в Бродів. Гра велась увесь час завзято і в добрім темпі, а вислід аж до останнього судейського свистка був непевний. Розпочинав серію воріт вже в 6. хв. лівий лучник Стшельца, на що відповідає з Комети в 10. хв. правий лучник. До перерви вислід 1:1. По перерві стріляє Комета ще одні ворота і вже до кінця метчу вислід не змінився. Оборона і поміч в обох дружинах пересічна, але грала дуже жертвенно, зате напад Комети був більше рухливий і хоча менше мав підворітних ситуацій та менше комбінував, зате більше стріляв. Судив п. Чвартинський з Бродів поправний. — По метчу в год. 20. в салі Народнього Дому відбулася спортова вечірка, влаштована Кометою, на якій молодь Бугаївки і околиць при добрій орхестрі та горно зеленю прибраній салі бавилась до ранку

—o—

Нові книжки й журнали.

УКРАЇНСЬКА КНИГА, ч. 6. Зміст: А. Генсьорський: З історії одної Книги. Петро Зленко: Українські приватні бібліотеки: Бібліотека Теофана Прокоповича. — 6. Ю. Пелеяський: „Русалка Дністрова" (З нагоди виставн в Національному Музею). — 6. Ю. П.: Українські описи Святої Землі. — Богдан Романенчук: Бібліографія В. Стефаника. — З життя книгозбірчих установ. — Хроніка. — Нові видання.

—o—

Листування Редакції.

Вп. Дописувачів, які ургують у справі помішання своїх дописів, повідомляємо, що через напад дуже актуального матеріялу не могли ми їх своєчасно використати. Постараємося це зробити в найближчому тижні.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Шкіряні каганці

і ремінці для псів в найліпшім гатунку, кожна величина по вол. 1.40, линви по 60 сот., гарапи по 1.50 — продає Робітня Римарсько-Галянтерійна Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська 2, побіч фірми „Саламандра". 519 19-?

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.
БОГОРОДЧАНИ:
27. VI. Довбуш.
28. VI. Під хурателею.
З Богородчан їде театр до Надвірної.

Молодий Український Театр „Заграва"
ГЛИНЯНИ:
27. VI. Трафіка пані генералової
28. VI. Земля — В. Стефаника.
29. VI. Голгота.
30. VI. Муравлі.
1. VII. Тарас Шевченко.
Управа театру приймє три молоді панночки. Зголошення з фотографією і коротким описом життя слати на вище подану адресу.

За добре свідоцтво
годинник швайцарський ручний Янжер 15 руб. вох. **16·50**
тільки у Б. Грінберга, вул. Сикстуська 4.

Великий Театр:
Неділя 27. VI. год. 3.30 попол. льосована вистава „Подружжя", год. 8. веч. „Біла Дама".
Понеділок, 28. VI. год. 8. веч. вистава льосована „Тіточка".
Вівторок 29. VI. год. 8. веч. „Біла Дама".
Середа 30. VI. год. 8. веч. вистава льосована „Подружжя".

РУКАВИЧКИ шкіряні
імітація дуиських шовкові
у великім виборі — дуже дешево
ДІМ ВОЛІЧКИ — Львів
Сикстуська 2. — (побіч Брами).

КІНА.

АПОЛЬО: „Королівський вальс" із Віллі Форстом.
АТЛЯНТИК: „Король прошаків".
ВАНДА: „Малий моряк", „Пекло в Китаю".
ГРАЖИНА: „Замах у касині", „Тисяча тактів кохання".
ЕВРОПА: „Пані з портрету"
КАСІНО: „Посвята" із Роб. Тейльором і Варварою Стенвік.
КОПЕРНИК: Під твоїм чаром", „У джунглі чигає смерть".
МАРУСЕНЬКА: „Закам'янілий ліс" „Повірне подружжя".
МЕТРО: „Ритмайстер фон Верфен", „Сінг-Сінг".
МІРАЖ: „Герої Сибіру".
МУЗА: „Тиждень перед шлюбом", „Веселий донжуан".
ПАЛЯС: „Бен Гур".
ПАКС: нечинний.
ПАН: „Генерал Суттер".
РАЙ: „Огрішний двір".
СВІТ: „Жінки та тореадор" і ревія.
СТИЛЕВЕ: „Чар молодости" і ревія.
ТОН: „Мотивий їадець" і додатки.
УТІХА: „Рік 2000" і ревія.
ХИМЕРА: „Так кінчиться кохання".

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5).
„Сицилія".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 27. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 12.00 Військ. капела, 18.00 Розр. музика, 19.00 Вечірній концерт (форт.), 20.00 21.00 „Студент-пройдисвіт" оп. Мілекера, БРАТИСЛАВА (299) 17.35 Нар. капела, 18.15 Інстр.-вок. концерт, БІЛГОРОД (437) 18.50, 19.00 Хор, 20.05, 21.00 Нар. пісні, БУДАПЕШТ (550) 12.30 Концерт оп. орх., 15.50 Цит. музика, 17.00 Форт., 17.50, 18.00 Сальон. музика, 19.50, 20.00, 21.00 „Золота п'ятка" оп. Гуски; ВІДЕНЬ (507) 13.00 Концерт бажань, 15.40 Камер. музика, 18.00 Весела муз. подорож, 19.35, 20.00, 21.00 „Граф Люксембург" оп. Лягара; 22.30 Танк. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00 Для дітей, 15.15 Форт. і пісні, 17.30, 18.00 Мельодія і ритм, орх., вок. секстет, 20.00 Орх. концерт, МІЛЯНО (369) 17.30 Розр. концерт, 20.40 Розр. музика, 21.00 22.00, 23.00 „Севільський цирульник" оп. Россіні, МІНХЕН (405) 13.00 Розр. концерт орх. і сол., 18.00, 19.00 „Справжній приятель" ком. Гольдоні, 20.10, 21.00, 22.00 „Викрадення із сераю" оп. Моцарта, ПРАГА (470) 12.20 Нар. пісні, 12.40, 13.25 Сальон. квартет, 18.00 Пісні природи, 16.00 Військ. орх., 17.30, 18.00 Хор, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 15.00 Спів, 15.45 Монольон з подружого життя, 17.15 Театр Уяви, 20.15 Легка музика, РІМ (421) 17.30, 18.00, 19.00 „Бамбу" оп. Карабелі, 21.00 Орх. концерт.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

Понеділок, 28. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 16.30 Пісні, 17.00 Гайднові твори, 18.00 Розр. музика, 19.20 Весела суїта на два форт. Інгебранд, 22.30 Легка і танк. музика, БІЛГОРОД (437) 18.15, 22.15 Нар. пісні, 18.30 Югосл. пісні, 19.50, 20.00, 21.00 Концерт, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Форт., 17.00 Сальон. музика, 18.00 Форт. тріо, 19.00 Концерт віденського хору „Вальтарія", 21.50, 22.50 Цит. музика, ВІДЕНЬ (507) 12.20 Оп. мельодії Фалл, 17.30 Варит. і форт., 19.25, 20.00 З опер, орх. і солісти сопр., барит., бас, 20.40, 21.00 Військова орх., 22.20 Танк. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1715) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Камер. музика і сучасні казки, 20.10 Концерт камер. орх., КОШИЦІ (250) 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.15 Форт., 19.40 Розр. музика, 21.00 Концерт військ. орх., 22.10 Комедія, опісля музика, МІНХЕН (405) 16.15 Фрагменти із смичк. квартетів, 19.00 Танк. музика, 21.10 Симф. концерт, ПРАГА (470) 17.40 Шк. хор, 20.40, 21.00 Концерт консерваторій, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 19.45 Спів, 19.10 Скрипка, 20.15, 21.00, 22.00, 23.00 „Ля Самарітен" оп. М. Д' Ольон до тексту Ростанда, РІМ (421) 17.15, 20.40, 21.00 Розр. музика, 22.00 Двофорт. музика, ШТУТГАРТ (529) 19.30 20.00, 21.00 „Трубадур" оп. Вердія.

Вівторок, 29. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 11.15 Веселі мельодії, 12.00 Оп. мельодії, легка музика, 15.00, 19.20 Розр. музика, БІЛГОРОД (437) 18.35 Нар. пісні, 20.40, 21.00 Оп. арії, 22.20 Нар. музика, БУДАПЕШТ (550) 12.30 Концерт оп. орх., 15.40 Військ. орх., 17.30 Цит. музика, 19.00 Сальон. музика, 20.00 „Шенбрунські органи" муз. авд. Кеменія, ВІДЕНЬ (507) 11.20 Рел. пісні, хор, 11.45, 12.00 Орх. концерт, 15.45 Рум. музика та пісні, 19.10 Пісні й арії, Досталь бас, 19.40, 20.00 Вес. муз. авд., 20.40 Симфонія ч. 3. Чайковського, 22.30, 23.00 „Це любить віденець" розр. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Скрипка, 20.10, 21.00 Танк. музика, КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.15 Танк. музика, 19.40 Розр. музика, 22.00 Вільончеля, МІНХЕН (405) 16.15 Солісти, 17.00, 18.00 Веселі нар. мельодії, ПРАГА (470) 17.00 Танк. музика, 17.35, 18.00 Радіофільма в нім. мові, 19.05 Орх. концерт, скрипка, 22.25 Легка музика, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 19.15, 19.45 Спів, 16.00 Концерт, 19.00 Форт., 20.30, 21.00, 22.00 „Ле марен ді Болівар" ком. оп. Телфєва. „Ля пупь ноар" оп. Розенталя. РІМ (421) 17.15 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Севільський цирульник".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО

Неділя, 27. червня 1937.

8.00 Сигнал часу і пісня, 8.08 Ранішній денник, 8.15 Для села: Хлоборобська Газетка, Як живуть гриби та як їх треба збирати, 9.00 „Довкола кохання", концерт квартету, коло год. 10.45 (після богослужения) Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 У країні казок і легенд, поранок у вик. орхестри, 13.00 Фільмовий огляд, 13.10 Розривковий концерт, орхестра, хор солістів, форт., 14.10 Король Румунії Карло II приймає дефіляду польського війська, 14.40 „Лікарство на лиху жінку" гум. Кор. Мажушинського, 15.00 Король Румунії Карло II, складає вінок на могилі Невідомого Воїна, 15.15 Для села: Огляд ринків рільних продуктів, Забава у Коржовиських, Користи сільської молоді зі зїздів, 16.15 Пісеньки у вик. хору, 16.40 Вільончеля, органи в гр. пл., 17.00 Театр Уяви: „Міністерство гумору" Свят. Карпінського, 17.30 Промова шведського воєводи та репортаж зі злету соколів, 18.00 Розр. концерт; у перерві коло год. 18.55 Гдиня й інші світові пристані, 20.00 Концерт солістів, 20.35 Спортові вістки, 20.40 Політичний огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 Щось для кожного, ревія, 21.40, 21.41 Спортові вістки, 22.00 Концерт жін. камер.-вок. ансамблю, 23.50 Останні вістки вечірнього денника, метеорольог. комунікат, 23.00 Фрагмент симфонового метчу Польща — Мадярщина, 23.15 Танкова музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орх. концерт.

Понеділок, 28. червня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Авд. для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 11.00 Трансм. із Бедруска: Король Румунії Карло II шефом полку піхоти польського війська, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Фрагм. із XVII. Католицького Віджу, 12.40 Полудневий денник, 12.50 Р. Штравс: Вальс, інтермецо, гр. пл., 13.55 Для розради, гр. пл., 14.55 Львівська біржа, 15.00 Орх. концерт, 15.35 Львівські біжучі вістки, 15.45 Господарські вістки, 16.00 Антось хоче бути техніком: „Беремо під нашу владу водний елемент" дітям для старших дітей, 16.15 Нар. пісні у вик. шкільного хору, 16.45 „Кинь Пане Коханку" фейл., 17.00 Концерт фільг. орх., 17.30 Що діється в нашому городині, 18.00 Сезон колачкової шахти

у Підмарматт, 18.10 Берлін: Гр. пл. „Князь Ігор". „Половецькі танці", 18.20 Технічна сарнівка, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 „Ритуал — потопаймо" спортова гутірка, 20.00 Спортовий комунікат з Львова, 20.01 Спортові вістки, 20.05 Концерт вайськ. орк., 20.50 Вечірній дениик, 21.00 Шапфенштрайт военної маринарки, 21.01 Промова представника военної маринарки та морської ліги, 21.15 „У кермі під Зеленим Угром" словно-муз. авд., 22.00 Репортаж у румунській мові, 22.10 Співочий рецітал, 22.35 Десятьлітні спроваджения тлінних останків в Ю. Словацького на Вавель, 22.50 Останні вістки авт. денника, метеорольог. комунікат, огляд преси, 23.00 Із симферового альбума, 24.00—1.00 Орх. концерт.

Вівторок, 29. червня 1937.

5.00 Сигнал часу, ранішня пісня, 5.08 Ранішній дениик, 5.15 Популярна музика з гр. пл., 9.00 Концерт, 9.50 Богослуження в нагоди міжнар. Конгресу Христа Царя, 11.57 Сигнал часу, 12.08 „Море" муз. поранок, 13.00 Келер-Бела: „Ранкові" увертюра, гр. пл., 13.10 Розр. концерт: музика, спів, 14.40 Географічна загадка, 15.00 Для села: Андрусь над морем. Музика з гр. пл., 15.45 Росте громада молодих кутнівських самоврядувань, 16.00 Легка музика з гр. пл.; у перерві Львівськ. б-жучі вістки, 16.20 Польська міщанська лірика, літер. нарис, 16.35 Легка музика з гр. пл., 16.55 Спортові вістки, 16.55 Гутірка совіта ККО, 17.00 Левчицьким шляхом, фейл. 17.15 Транспорт. з Познані в міжнар. демонстрації перед памятником Серця Ісусового, 18.15 Орх. концерт, 18.45 Актуальна суспільна гутірка, 18.55 Програма на завтра, 19.00 Вріджове погодинн, 14.15 Скрипкові твори у супр. форт., 19.40 Спортові вістки, 19.50 Над берегом Балтику орк., мішаний хор, 20.30 Конкурсова авдиція, 20.50 Вечірній дениик, 21.00 Шапфенштрайт военної маринарки, 21.01 Актуальна гутірка, 21.10 Гумореска у вик. Ванди Гендріх у супр. форт., 21.45 Оповідання про бурштин, 22.00 Репортаж у румунській мові, 22.10 Репортаж із Лаєнок або гр. пл., 22.30 „Гей ти Вислo!" нар. сутна Марієна Рунінського, вик. у присутності пум. короля та президента Мосціцького, 23.00 Останні вістки авт. денника, метеорольог. комунікат, 23.10 Концерт бажань, 23.40 Танк. музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орх. концерт.

БІРЖА.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89-58, 89-15. Доляри американські 5.29-00, 5.26-50, доляри канад. 5.29-50—5.26-50. Фльорени голл. 291-67—289-95, Франки фр. 21-62—23-48, Франки швайцарські 121-35—120-75, Фунти англ. 26-21—26-05, Гульдени данп. 100-20—99-80, Корони ч. 18-20—17-40, Кор. дан. 116-94—116-10, Кор. норв. 131-68—130-70, Корони шв. 135-15—134-16, Ліри італ. 23-30—22-70, Марки фінляид. 11-59—11-30, Марки нім. 132-00 — 130-00, Шилінги австр. 99-20—98-50, Тель Авів 26-20—25-95, Марки нім. срібні 143, 141.

Яйцп.

Банк Польський 100—, Цукор 28-50 Вугель 90—, Стараховичі 28.
Тенденція слабша.

Папери.

Інвест. 1 ем. 63-50, 2 ем. 64-50, серія неиот. 5 проц. пов. конвер. 58-50, 6 доп. купон 25-61, прем. дов. 38-75, 38-50, стабілія. 370, купон 33-95, консоліл. 53, 52-75, 53.

Збіжжя.

Львів, дня 26. червня 1937.

Пшениця одностайна черв.	29-75—30-00
Пшениця збірна червона	28-75—29-00
Пшениця одностайна біла	29-50—29-75
Пшениця збірна біла	28-75—29-00
Ячмінь одн.	27-00—27-25
Ячмінь на кл.	25-50—25-75
Ячмінь паст.	24-50—24-75
Мука пшен. разова до 0-95 %	32-25—32-75

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 26 м. р. платив своїм довтацим за 1 кг.

1 кг. масла десер.	2-55 зол.
2 кг. масла бочкового	2-60 зол.
експорт деф. ціна	2-60 зол.
молоко	14—15 сот.
яйця	2-85—2-95 зол.

Тенденція замішкова на масло, на молоко вперлана, на яйця сильна.

Всі українці
купують добірний і дешевий товар,
як вовни, шовки, полотна і батисти
у фірмі
„МАНУФАКТУРА"
Львів, пл. Капітульна ч. 3.

Жалюзії склепові всіх родів
також МЕТАЛЕВІ МЕБЛІ
поручає Фабрика „FABROL" Львів, тел. 206-29
вул. Б. Гольдмана 3.
Ціни конкуренційні. Цінники на бажання.

УВАГА! Не дайтесь збити здалеку при оголошеннях анонімових фірм. Купуючи алярмові пістолети, домагайтеся тільки пістолетів марки „МУБІС", які виробляє перша в краю фабрика алярмових пістолетів „МУБІС" Інж. Неполомський і С-ка у Варшаві, що дає повну гарантію за свої вироби. Алярмові пістолети марки „МУБІС" в 3-ох ріжних моделях можна дістати у всіх складах зброї та у всіх складах галянтерії, де можна також дістати страшакові набої 6 мм. по ціні зол. 2.50 за 100 штук.

фабрика металевих виробів
„МУБІС" Інж. Неполомський і С-ка, Спілка з обмеженою відповідальністю.
Варшава, вул. Огородова 50.

ПАНСІОНИ

ГРЕБЕНІВ. Дві кімнати, кухня до винайму. Окрема вилка, прекрасне сонячне положення під лісом. Відомість Адміністрація „Діла". 1—1

ПАНСІОН „Марія" в Яворі поручає добрі в першорядним харчем по цінах конкуренційних від 1. червня. 1009 5-5

ВОРОХТА — Пансіон під „Матірю Божою" під управою Т. Дмитерківої. Просторий город, плажа, вибагливе кухня. 1102 4—5

ДОРА. Першорядний Пансіон „Сарепта" в українській управі біля церкви і станції, знаний з першорядної кухні, поручає з пізоденним утриманням великі кімнати з верандами. Ціни приступні. 1205 1—4

ЗДОРОВІ та веселі вакації перебудете при гарнім гірським літнищі в Яворі (побіч станції) в вілі Марії Климакової (передше п. Осипи Лепьової) в частковим або пізоденним харчем. Ближчі інформації до 28. червня у Львові, вул. Пісочна 26, а від 29. червня в Яворі. 1215 1—8

ПРИМІЩЕННЯ на літній відпочинок для більших родин, чудова околиця, дім. гори, луг. Вголошення: Івап Івасьво, Вишенька. 1209 1-1

В ДОМІВЦІ К. Л. К. в Славську гарні кімнати дешево до винайму. Інформації між 9—14. Тел. ч. 208-64. 1211 1—2

АНТИКВАРНІ

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ купує і платить найвищі ціни „Мить Книжковий" Львів Вагорія 6. 1074 4—4

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

БУВША УЧИТЕЛЬКА — молода вдова з 5-літнім сином займеться домом за найменшою винагородою. Листи до Адміністрації під „Сонідна". 1197 2—2

НАУКА

ГЛЯДАЮ вакаційного побуту за фахові (в обсягу всіх клас гімназії) або іншого заняття. Адміп. „Діла" „Богословя". 1216

РІЖНІ

ПЛАЩІ ІМПРЕГНОВАНІ жіночі, мужеські, дитячі найдешевше джерело: Нарбута „ПАЛЮМ" Львів, Гетьманська 22, побіч Музею. 1120 3-10

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, чергові, жіночі, проти усування матиці під гарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 63-100

БОН-ТОН вимагає чистої гардероби в зомірців із пральні Кульчицького, Личаківська 117. 697 4—5

ПІЖАМИ полотно-попелінові 3.90, продувні сорочники „Сайт Дитини" Львів, Сикстуська 2. 1218 1—1

ПРОДУВНІ мужеські сорочки „Князь Відоор" 4.90—5.90, окоформові відпорні на горячо 5.90, 6.90, 7.50. Фабрика білля „Астра", Львів, Сикстуська 2. 1218 1-1

ГОДИННИКИ, біжутерію направляє пре. цизійно, продає найдешевше, Рудий Сикстуська 35. 1198 1—5

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Спеціяліст венеричних та шкірних недуг і лікарської косметики
Д-р ФІШЕР
б. довголітній лікар асистент дерматольог. клініки
у Берліні, Відні та Празі
перенісся і ординує тепер від 9—1 і 3—7
ЛЬВІВ, ВУЛ. КІЛІНСЬКОГО 3.
напр. Відеиської каперці
Тел. 251-68. Секретарські жадальна.

Косметичний Інститут і Лабораторія
д-ра О. Тушицького
Львів, вул. св. Софії ч. 3
усування анемалій цери, бородавок, пігменту, волосся, близн, давобів і плям, масажі, тривале усування морщин, яминок і відморожения власною методою. Уредово затверджений 4-місячний косметичний курс з вакордовою програм. 807 вою. 9—10

ОГОЛОШЕННЯ.

Незрівняний в якості пудер і крем
ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ
завдяки якому стає шкіра
ОКСАМИТНО-МАТОВА.
Ціна коробки з пушком зол. 1.25.
2910 2—2

КІР
Львів, Усійського 6
Тел. 280-88
Станиславів, 3-го Мая 4.
ПЛЯНИ
НОШТОРИСИ
БУДОВИ.

металик сіл на камяниці „Просвіти" бо на м-сці книгарні „Просвіти" (вул. Руська 1)
І. БУЧКО
ЦУКОРНЮ ЗАЛОЖНУ
морозиво, овочі, цукорки.
1094 5—5

БРИТВИ
найліпші, гарантовані, світових марок продає по найнижчих цінах оказійно фірма
С. ФЕДЕР
ЛЬВІВ, Сикстуська ч. 7
Коперника ч. 18 а

Блощиці винищує радикально
СВІЧКА С-ҐАЗ
„ГАЗОС", Львів, Кн. Тенсьної 3.
Ціною можна дістати інформації безплатно.

В гори — на літнища треба відповідного вбрання; просимо жадати безплатних зразків і цінників; висилаємо відворотно.
висилкова дім
Е. Ф. БОРИС
Перемишль, сир. 185.

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0.35
1 мм. одношпальтовий в тексті і поміщає	зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці	зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол. 0.10
купно, продаж, вимам і т. п.	зол. 0.10
шукаючі праці	зол. 0.05

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	зол. 480.—
Остання сторінка 1/2	зол. 250.—
Остання сторінка 1/4	зол. 130.—
Остання сторінка 1/8	зол. 70.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.

Вівторок 29. червня 1937. Ч. 140

ДІЛО

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229–41.

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Після Зборів ВПУВ.

(Передова стаття).

СТАНОВИЩЕ ОЗН. ДО УКРАЇНЦІВ.

Большевицька провокація

Арештували комманданта ленінгр. пристані.

Союз Польщі та Румунії проти Сходу.

Із життя Ремісничої Бурси у Львові.

Вислід громадських виборів на Буковині.

Велика промова Гітлєра.

Ярослав Весоловський.

(Спогад д-ра К. Левицького).

Маршал Бльомберґ у Будапешті.

„Україна“ віцемистцем Окружної Ліґи.

Ч. 140 (14.683). Львів, вівторок 29. червня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
Банку Чеських Легіон. Праге „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

БОЛЬШЕВИЦЬКА ПРОВОКАЦІЯ

НА ДАЛ. СХОДІ.

Аг. Домеї повідомляє: Японська преса з обуренням обговорює подробиці нової большевицької провокації на Дал. Сході. Дня 20. ц. м. большевицький відділ висів на острові Сеннуфа на Амурі та захопив стацію рефлекторів. Одночасно 50 большевицьких вояків заняли другий острів „Бальшой". Совітські відділи зорганізували негайно доставу зброї і муніції до обох островів. Одночасно понад 10 большевицьких канонірок вирушило негайно з Благовіщенська на оба острови. Канонірки кружляють довкола окупованих островів. Уряд Манджу-Ко склав протест на руки большевицького консула в Харбіні за нарушення своєї суверенности підкреслюючи, що ріка Амур є кордонною лінією між Манджу-Ко і СССР. Оба острови і стації рефлекторів належать до Манджу-Ко. Оба острови замешкує манджурське населення. Вкінці Манджу-Ко домагається, щоби СССР усунув свої відділи з обох островів.

Арештування большевицьких достойників не вгавають.

МОСКВА, ПАТ. Кружляють поголоски, що **в Москві арештували заступника прем. Молотова Рудзутака і відомого летуна Левоневського.** Тому оба були вже неприсутні на привитанні проф. Шмідта та його експедиції, що вернулася з північного бігуна. Часопис „План" стверджує, що в Центральнім Статистичнім Уряді у Москві загніздилися „японсько-німецько-троцькістівські агенти". Вони зіставляли статистичні дані так, що не лише не можна було викрити недостач, але ще затемнювали положення. **В Центральнім Статистичнім Уряді арештували багато вищих урядовців між ін. начальника виділу транспортів і комунікації Відліна та його заступника Облокова, начальника реєстрації капітального будівництва Діка і начальника виділу статистики міської господарки Бетельгайма.**

ЧИСТКА Й АРЕШТУВАННЯ МІЖ БОЛЬШЕВИЦЬКИМИ ПИСЬМЕННИКАМИ.

У Москві ведуть далі „чистку" в союзі большевицьких письменників. Як „ворогів народу" арештували між. ін. Воронського, б. редактора літературного видавництва „Новий Мір", **Катаєва, Горбова, Лежньова, Панкентрейгора, Лелевіча і Вардіна.** Зі статті Серебрянського в „Літературній Газеті" виходить, що арештовані займали незалежні становища в літературі. Між ін. Горбовому закидають, що він критикуючи большевицьких і буржуазних письменників, хотів бути обективний та не брав під увагу, як вони ставляться до большевицької влади.

З комісаріяту хліборобства вигнали керманича фінансування народніх шкіл Щепкіна і передали його справу до суду.

Німеччина не вірить у міжнародню співпрацю.

ВЕЛИКА ПРОМОВА КАНЦ. ГІТЛЄРА.

БЕРЛІН, ПАТ. На окружнім зїзді національ-соціялістичної партії у Вірцбургу канц. Гітлер виголосив довшу політичну промову. Заявив, що 4-літній господарський план забезпечить Німеччину перед можливістю шантажу, з якогонебудь боку. Німеччина не хоче відтягнутися від міжнародньої торговлі. Суперечать з цим наші торговельні білянси. Німецький експорт та імпорт постійно зростає і дасть Бог будуть далі зростати.

Німеччина бажає співпрацювати з іншими державами, але під умовою, що збереже свої права. **Зрештою маємо основи сумніватися в успішність міжнародніх обіцянок та запевнень. Приглянмося, як виглядають міжнародні договори у практиці. Знаєте, що злочинці, комуністи-большевики напали несподівано на німецький корабель та обкидали його бомбами потягаючи за собою смерть 31 моряків і зранення 73-ох. Тоді я дав негайно пересторогу панам з Валенсії, бо лише вона могла таким злочинцям пригадати, що часи, в яких поводилися в подібний спосіб з німецьким народом, минулися раз на** все (бурхливі оплески). З черги обговорив справу бомбардування кружляка „Ляйпціг" і домагання Німеччини, щоби воєнні кораблі уладили спільно демонстрацію перед Валенсією. Але і ця скромна вимога виявилася невикональною. **Можете здогадатися, що ждало би Німеччину, якби вона склала колинебудь свою долю в руки подібних установ або подібних договорів. Льондон може бути певний, — заявив канц. Гітлєр — що цей найновіший досвід буде для нас наукою, якої ніколи не забудемо. Від цієї хвилини волітимемо в таких випадках брати свободу і незалежність, честь і безпеку брати у свої руки та самі боротисьмемо, бо дякувати Богу, ми вже доволі сильні до самостійної оборони.**

Підкреслив, що Німеччина не ставиться з недовірям до збірних договорів. **Можна би навіть було призадуматися над кроком уперед, якби збірний договір з 12. червня витримав спробу. Одначе якщо навіть найдрібніший договір виявився невикональним, нехай це буде для нас осторогою, щоби ми одного гарного дня не пережили подібного розчарування у ще гіршому випадку. Лише дурень може робити таку саму помилку. Ні я, ні німецький нарід не хоче вдруге наражуватися на таку небезпеку.**

Вкінці канцлер торкнувся виховання молоді кажучи, що не віддасть його в руки „розбивачів едности народу". Свою промову закінчив покликом вірити націонал-соціялістичному рухові. **Ми націонал-соціялісти — заявив канцлєр — віримо в Бога на небі і в німецький нарід.**

Англія і Франція обіймають контролю

В ЕСПАНІЇ.

ПАРИЖ, ПАТ. Політичні кола запевняють, що між Парижем і Льондоном дійшло до порозуміння у справі контролі морських берегів Еспанії воєнними кораблями обох держав. Паріська преса домагається, щоби Берлін і Рим висловили свою згоду на перебрання Англією і Францією морської контролі берегів Еспанії на доказ, що не мають ніяких агресивних замірів супроти Еспанії.

РИМ, ПАТ. Міродатні кола в Римі **обстоюють думку, що справу контролі англійськими і французькими кораблями берегів Еспанії повинен вирішити комітет неінтервенції, в якому ще засідає Італія та Німеччина, а не лише Франція та Англія.**

—o—

ВОЛОДИМИР БІРЧАК:

Золота скрипка

Нова збірка оповідань відомого письменника

Обсервація, нові теми,
:-:-: гумор і дотеп :-:-:

Можна дістати в Адміністрації „Діла"
Ціна 2 зол., поштова пересилка 30 сот.

Після зборів ВПУВ.

Учительські посади в народніх державних школах і вимоги українського народу.

В часі вакацій, як заявляли вже нераз найвищі урядові чинники шкільної адміністрації, треба буде обсадити в державних народніх школах Польщі **4000—4500 учительських посад новими кандидатами,** щоб утримати можливу рівновагу між фреквенцією дітей у шкільному віці та складом педагогічного персоналу. Всього народнього вчительства в цілій державі буде мало що менше як 80.000 і на одного вчителя буде припадати пересічно коло 60 дітей.

Звичайна це справа шкільної адміністрації, але у нас набирає вона принципового національного значіння. **Число українського народнього вчительства маліє у нас з року на рік.** Старше покоління цього вчительства або відходить у стан спочинку, або мусить працювати далеко від нас, або вимирає.

Якщо пишемо про українське народне вчительство в державних народніх школах, то маємо на думці лише колишню Східну Галичину. Тут працювало воно масово в довоєнних часах, тут має воно деяку історичну традицію. На інших українських територіях у Польщі мало було українського народнього вчительства в довоєнних часах, дуже мало його й нині. До того не мало воно та не має і нині майже ніякого практичного впливу на суспільне й культурне життя українського народу.

Скільки є українського народнього вчительства в цілій державі, зокрема в колишній Східній Галичині — того ніхто напевно не скаже. Офіціяльні джерела не подають національної статистики народнього вчительства. Автім якщо навіть і подавались би, то з такої статистики практична користь булаб невелика. В цій справі мусимо користати з побічних джерел і витягати деякі практичні висновки.

Перед двома тижнями появилося звідомлення з діяльности в 1936. році професійної організації українського народнього вчительства ВПУВ. З цього звідомлення ми довідуємося, що в дні 31. грудня 1936 р. мало Товариство 1935 членів, а саме: 1917 звичайних, 4 надзвичайних і 14 спомагаючих. Вчислено тут тільки таких членів, що в дні 31. грудня 1936 р. не залягали з оплатами членських вкладок довше ніж 3 місяці. Отже приймім, що Товариство має поза цим рахунком ще 150 зареєстрованих членів, що в кожній хвилині можуть поповнити свої членські вкладки та стати повноправними статутовими членами. Додаймо до цього також 127 членів, що від 1. січня по 30. травня 1937 стали новими членами Товариства, то **разом матимемо зареєстрованих у ВПУВ українських народніх учителів (ок) 2212 душ.** У тому числі є 12 членів з Волині та 189 членів із західних повітів держави. Виходило би з того, що **на території Східної Галичини має нині ВПУВ 2.011 членів.**

Треба сподіватися, що все українське народне вчительство повинно належати до своєї національної професійної організації, бо такий уже суспільний дух XX-го століття, що людина

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!

МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТИ У ЛЬВОВІ

ВУЛ. ВАЛОВА ч. 7 і 9 та II Відділи при вул. Городецькій 60 і вул. Жовківській 75

приймають вклади ощадности почавши від 1 зол. Щоби дати змогу купцям і промисловцям помістити денні торги в касі, урядові години у вкладковім відділі щодня до год. 1930.

За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм майном. (6—

не може жити незорганізована та поза організацією (бодай професійною) не має на світі відповідного місця. Отже число зареєстрованих членів у ВПУВ могло би покриватися з числом українського народнього вчительства в цій державі. Можливо і певно, що є ще кількасот душ українського народнього вчительства в инших ділянках держави. Але до ВПУВ вони ніколи не належали та належати певно не будуть і в реальному бізнісі національного життя українського народу є вони мабуть раз на все втраченою, мертвою позицією. Тому й не було потреби зараховувати їх до українського народнього вчительства.

В довоєнних часах зараховувано в колишній Східній Галичині коло 4.000 українського народнього вчительства; в повоєнних роках, у часі 1920—1930 рр., у реєстрах ВПУВ можна було ще подибати коло 3.000 членів, а нині вже тільки 2011, чи навіть 1.734 членів.

В рр. 1925—1930 виказувало це Товариство **72 відділів**; нині має їх вже **тільки 37.** У деяких повітах нашого краю так змаліло число членів, що в них по закону нема вже підстав (15 членів) до втримання окремого Відділу ВПУВ. Приклади: Броди — 10 членів, Болехів — 7, Бучач — 9, Борщів — 5, Буськ — 8, Городок — 6, Грибів — 5, Долина — 7, Заліщики 6, Журавно — 10, Жидачів — 13, Камінка — 8, Ліско — 7, Мостиська 7, Сянік — 11, Скалат — 4, Товмач — 12, Чортків — 9. Товариство примушене творити на місце дотеперішніх повітових відділів обводові, що покриватимуть із територіями шкільних інспекторатів. Ці відділи були колись досить численні та виказували переважно по 25—40 і більше членів. Сьогодні мусять вони шукати.

Мала скількість Відділів ВПУВ і стан членства цього Товариства вказують нам посередньо на дуже скоре **поменшування чисельного стану українського народнього вчительства в нашім краю.** Цифра 2011 членів ВПУВ з територій колишньої Східної Галичини має тільки формальне значіння. Не забуваймо, що в тому числі є певно 45—50% учителів (ок) у стані спочинку, емеритів (ок). Отже не мають вони вже нічого впливу на стан виховання й освіти українських дітей, на розвиток шкільництва. Можемо сміло твердити, що **нині ми не маємо в нашому краю вже навіть 1000 українських народніх учителів (учительок).**

Якщо приймемо скромно 18.75% українського населення в Польщі, то народнього нашого вчительства в порівнанні з усім **народнім** учительством у цій державі **маємо не більше як 1.59%.** Менше не ніж мало!!

Такий чисельний стан українського народнього вчительства в чинній службі в нашім краю ми повинні назвати тяжкою суспільно-національною недугою, просто **катастрофою.** Адже школа має не лише вчити, але також виховувати. Виховувати, значить: розвивати цілу людину, отже впливати не лиш на її інтелект, але також на світ її уяви, почувань, характер і волю. Лежить поза межами всякої дискусії педагогічна правда, що **виховувати з успіхом може тільки учитель тої самої національности й віри, що шкільні діти.** Хтож має виховувати чверть мільона українських дітей у державних народніх школах, як ми не маємо навіть і 1000 українського народнього вчительства?!

Пригадуємо цю важну справу нашим відповідальним чинникам та чинникам державної шкільної адміністрації саме тепер, коли шкільні куратор'ї мають поповнити й обновити кадри чинного народнього вчительства. Якщо прийняти 18.75%, українського населення в цій державі, то зовсім справедливо й оправдано було б, щоб і скількість новоприйнятого українського народнього вчительства до чинної служби в державних народніх школах відповідала тій самій процентовій стопі. Та як до того далеко!

Ми повинні на всякий випадок дістати коло 1000 нових народніх українських учителів у державних народніх школах, з того найменше 500 на території Львівської Шкільної Округи. Резерви українських учительських кандидатів мусять бути поважні, якщо зважити, що в самій тільки ВПУВ зареєстровано **по нині аж 332 кандидатів (ок).**

Чи наші **оправдані національні сподівання** будуть здійснені і слушні домагання задоволені, покажуть найближчі **два місяці.**

Пакт чотирьох-від Женеви до Москви.

Женева, 25. червня 1937.

Кожний успіх московської акції в Европі провадив до загострення протиставлення між західними державами і німецько-італійським порозумінням. По кожній поразці Москви відкидав проект порозуміння чотирьох великих держав. Кожна спроба вишукати посередній шлях провадила на женевському ґрунті до нарад без висліду. Франко-московське порозуміння спровадило німецьке військо до Надренії, розбило локарненський пакт та поважно загострило франко-німецькі відносини. Перемога прихильників Москви у Франції поважно збільшила небезпеку війни в Европі та розпалила перегони у збройних. Невдала спроба московського уряду впровадити большевицький лад в Еспанії поставила Европу перед безпосередньою небезпекою війни, а разом з тим викликала спротив проти московської акції не лише в Англії, а і в самій Франції. Протиставлення між московським урядом і великими державами в Комітеті неінтервенції спровадили повільно, а систематично, до нових заходів порозуміння між великими державами, проти чого так гостро і безуспішно протестує московський уряд. Кожна спроба цього порозуміння серед західних держав спричинює що-раз то нові присяги вірности „засадам Ліги Націй", а разом з тим і змагання змінити ці „засади".

Останні приготування московської олігархії до війни вимагали необхідність „конституційних реформ" Сталіна, поруч із ліквідацією старобольшевицьких недобитків, які могли бути перешкодою для простолінійного розвитку московського імперіялізму та його співробітництва з „людовими фронтами". „Передконституційна" чистка виявила що існує дуже поширена опозиція локальних, передусім чужонаціональних, урядів і організацій, але теж існує група совітських генералів, очевидно з совітським „Наполеоном" Тухачевським на чолі, які вважали себе більш покликаними керманичами московського імперіялізму в часі війни, ніж Сталін та його креатури в армії. Використати масакру генералів для політичного шахрайства в Европі не пощастило. Подаючи голоси закордонної преси про криваву московську подію мусили „Ізвестія" ствердити, що своєю зрозумінням та оправданням за розстріл генералів знайшла тільки виключно европейська комуністична преса. Сумним винятком показалася лише чеська міщанська та соціялістична преса. „Народні Політика", „Прагер Пресзе", „Право Лиду" і „Ческе Слово", що дістали признання „Ізвестій" за свою вірність сталінській лінії. Але вищим соціялістичним та міщанським деникам орган московського уряду не шадить лайок: „Лейбі Геральд" розбиває єдність робітничої кляси". „Попюлер" виконує реально завдання фашистівської розвідки і наслолоджується інсинуаціями про СССР. „Роботнік" гарячкує протисовітськими інформаціями, платячи ними польській охранці за своє легальне існування"... „Довгенк продався німецькій пропаганді пишучи в „Республіці" проти союзу з СССР"... „Де Керліс пише в „Епок" речі, які можуть викликати усмішку вдоволення німецької розвідки"... „Таймс" живиться найогидливішими писаннями „информаціями"... „Морнінг Пост" відхльостує англійських германофілів" і т. д.

Ці голоси европейської преси, які не полишають найменшого сумніву щодо вражіння викликаного у західних державах московською масакрою, що мала бути „поразкою фашизму в межах СССР", викликали таку лють у Москві, що урядова московська преса забуваючи всяку обережність і дипльоматичні звичаї, виступила з вираженими обвинуваченнями проти Німеччини, закидаючи її найвищим державним чинникам співучасть у змові совітських генералів. Кепський заступник Радека, К. Вольський, писав в „Ізвестіях", що „Гітлер мав у часі Нірнберського Конгресу в кишені умову Троцького з Гесом. Але ми тоді ще не знали, що свої незайдісненні мрії фашистівські підпалячі війни опирали на роботі банди шпигунів, яка завела своє осине кубло в червоній армії..."

Одним із „доказів" вини фашистівських держав" мають бути статті в „Дойтше Вер" та „Польська Збройна", що мали підбадьорувати Тухачевського та заспокоювати інших змовників. Кажуть, що комізм у політиці **вбиває, а** московський уряд гадаючи, що „фашистівські уряди" повідомляють пресу про шпигунські афери, справді комічні. Наївність такої провокації спрямованої проти Німеччини дорівнює хіба отвертости провокаційних нападів на німецькі панцирники „Дойтшланд" та „Лейпціг". Можна думати, що внутрішнє становище московського уряду справді дуже небезпечне, коли він примушений так настирливо провокувати війну в найближчому часі. Але провокації мають очевидні мають зовсім не ті наслідки, які були на меті. Криза в Комітеті неінтервенції причинилась до скріплення німецького та італійського становища в ньому. Ініціятива перейшла остаточно з Парижа до Льондону. Те, що московських представників не допустили до контролі, збільшило ізоляцію московського уряду в інших поважних політичних справах Европи, з еспанською війною получених дуже посередньо. Відвідини німецьких державних мужів у Парижі та Льондоні мали б приготувати тіснішє співробітництво великих держав та грунт до пакту чотирьох. Намагання большевиків торпедувати „Лайпціг" та криза міністерства Блюма були ніби причинами, що відсунули відвідини Новрата в Льондоні, але його пізніші відвідини - хто зна, чи не будуть корисніші для порозуміння великих держав.

В колах Ліги Націй відбивається виразно неспокій викликаний в Льондоні міністеріальною кризою у Франції. Неспокій цей тим більший, що Англія та Злучені Держави Америки повязали дуже необережно рімовану своїх валют з долею французького франка, вартости якого сучасна політична криза може завдати новий удар. Формально ця криза спричинена незгодою сенату з фінансовим планом Блюма, але в Женеві не бракує вірогідних відомостей, що Блюм маючи намір сенату навмисне зголосив димісію свого кабінету під натиском Москви, яка хоче запровадити комуністів до нового сподіваного Блюмом міністерства. Цю версію робить правдоподібною і готовість комуністів вступити до нового міністерства та заява Блюма, що поза міністерство він може скласти лише при участи в ньому комуністів. Але ньому противляться рішуче радикали і радикали-соціялісти заявляючи, що не хочуть мати в уряді людей, які дістають накази безпосередньо з Москви. Кореспондент „Журналь де Женва" повідомляє з Парижа, що радикали бояться наслідків участи комуністів в уряді в царині господарства, внутрішньої, а передовсім закордонної політики, і в тій думки, що участь комуністів в уряді буде рівнозначна з інтервенцією Франції в еспанській війні та порушилаб поважно сучасні приязні франко-англійські відносини. Утворення міністерства Шотана на старій основі „людового фронту" було б поважною поразкою „московських комуністів" у Парижі, але становище цього міністерства лишалось би у всякому разі дуже хитким.

Невдоволення Москви Блюмом за його становище у справі генеральної масакри без сумніву дуже велике: та ясно, що московський уряд шукає реванжу в Парижі за свої поразки в Альмерії, Більбао і Льондоні.

Женевську „клепу відпруженим" замануть до вересня. За той час може великі держави порозуміються щодо контролі моря в еспанській війні, а за цим і овид трохи проясниться.

М. Данько.

ЛИСТ З КАНАДИ.

УКРАЇНЦІ В ТОРОНТО. — ЕМІГРАНТСЬКЕ ЖИТТЯ. — ТОВАРИСТВА І ПАРТІЇ.

I.

Перечитуючи інколи часописи з Рідного Краю (оскільки на це обставини дозволяють), передімною нераз виринає питання: Чому Рідний Край так мало пише про заокеанських українців? А як що пише, то чому пише або звичайно дуже мало, або подає вістки далекі від правди? Українське життя в Канаді для Рідного Краю — це „терра інкогніта"!

Не хочу входити в подробиці: по чиїм боці більша вина, тільки щиро можу ствердити, що винні обидві сторони. На нашу думку — найважнішою причиною цього болючого лиха — це брак постійного звязку між одними і другими.

Ось перед нами „III. Статистичний Український Річник" за 1935. р., виданий українським економічним бюром. Книга цінна своїми інформаціями, своїм солідно зібраним матеріялом. Але коли йде про інформації про канадійських українців — то деякі з них трошки наближаються до правди, а деякі то таки зовсім невірні. Завданням цього листа буде спростувати одну таку — одну з найневірніших інформацій про торонтських українців та рівночасно подати короткий начерк, як формулувалися українські організації в Канаді.

II.

І так: на стор 242 читаємо, що в Торонто, Онтерію, є такі українські установи:

1) Українська книгарня „Просвіта";

2) Центральний Комітет обєднання українців Східної Канади та

3) Українська кооператива „Будучність".

Ось і все. Навіть подано адреси. Виглядає це на солідну та точну інформацію, але для людини, що неознайомлена з відносинами. Та що подумає пересічний український громадянин, мешканець Торонта? Він тільки здвигне рамена ми, а коли він член якої з українських організацій, то стане йому гірко на душі. Як це так?! Його організація, що з обовязку все посилає свої пожертви на допомогу Рідному Краєві, помилена у такій стисло науковій інформаційній книзі. Українські установи, коли звертаються з проханням за пожертвами до заокеанських братів, знають дуже добре адреси тутешніх українських установ.

Коли останніми часами збірки на старокраєві потреби менше успішні (жертвенність повинна зростати, бо національна свідомість серед еміграції зростає та мережа українських організацій постійно збільшується), то нехай вина за це впаде частинно і на провідні кола в Рідному Краю. Винні українські центральні установи, винна українська преса, винні політичні діячі, що не дбають про ближчий контакт із заокеанськими братами. Про тутешнє життя можна черпати добрі інформації з тутешньої української преси, яка досить добре представлена деякими гідними органами, що під оглядом солідности не залишаються позаду деяких часописів у Старому Краю, а навіть своїм обємом та ріжноманітністю перевищують старокраєві. Тут маємо враження, що там наших газет зовсім не читають.

Торонто — положене над прекрасним онтерійським озером, друге щодо величини місто в Канаді по Монтреалі, столичне місто провінції Онтеріо, населенням більш-менше втроє більше від нашого Львова — має кільканацятьтисячне українське населення. Дуже тяжко подати точне число українців з тієї причини, що вони ще й досі підчас перепису населення подають себе за австріяків, рутенів, русинів,, румунів, буковинців, галіціянів — відповідно до останнього пашпорту, і т. д., але підчас останнього перепису в Торонті було поверх 6.000 українців, що визнали себе офіціяльно українцями.

Українська еміграція на Сході Канади значно молодша як на Заході. Наші емігранти, закохані в земельці, їхали на прерії, до західних канадійських провінцій — Манітоби, Саскачевану, Альберти. Там їм уряд роздавав землю, т. зв. гомстеди. Таким чином повставали українські кольонії з чисто українськими назвами, як от — Галич, Мазепа, Комарно, Україна і багато-багато інших. Там розгосподаровувалися і тепер деякі з них вартують сотні тисяч долярів.

На Схід Канади їхали українські емігранти на короткий час. Тут вони осідали в промислових містах, як Торонто, Монтреал, Гамільтон, Віндзор, Веллянд та інші. Думали побути пару літ, підробитися, а опісля назад вертатись до Рідного Краю з кишенями повними зелених банкнотів. Деяким це вдалося, деяких захопила війна, що не дала їм змоги вернутися назад у Рідний Край. Після війни невідрадні політичні відносини в рідному краю приневолили їх занехати всяку думку повороту. Вони осідають на Сході Канади в промислово-торговельних осередках, спроваджують свої родини та стають повноправними громадянами Канади. Таким чином тут витворюється в повному того слова значінні український міський пролетаріят.

Тимто українська імміграція на Сході Канади значно молодша, та українські організації тут також молодші. На Заході Канади, де українські поселенці осідали на постійне, скоріше повстали українські організації, що дали почин українській пресі. Найпершим українським культурним осередком стало м. Вінніпег у Манітобі, столиці безмежних канадійських прерій, де чути подих українського степу. Там повстали центральні українські політичні, освітні, допомогові організації, книгарні, церковні установи, органи преси тощо. Таким чином Вінніпег став осередком українського життя у всеканадійському того слова значінні.

Зовсім інакше витворювалися відносини на Сході Канади. Тут оті загнані недолею імігранти, що мріяли по важкій цілоденній праці про Рідний Край, обливаючи гіркими сльозами листи писані в гіркій тузі до своїх рідних, не дбали про організування якихось громадських клітин. Зате, як розказують старші, що ті часи памятають, творилися принагідні організації при шклянці пива чи при чарці. Люди веселилися, вбиваючи відливого хробака туги, що безупинно підточував їхні душі. Світова війна положила край мріям імігрантів про поворот до батьківщини, а вибух революції в Росії і на Україні зробив цілий переворот у психіці нашого імігранта.

Зацікавлення політичними проблемами надзвичайно зросло, зокрема тоді, коли на українських землях відродилася українська державність. Українські імігранти на Сході Канади, досі незацікавлені в організаційному житті, починають відчувати потребу громадських організацій. І такі організації починають творитися по більших українських осередках на Сході Канади. Та лихо в тому, що це був час ріжних перехресних революційних впливів, нових суспільних течій, нових гасел, що їх викинула на світову суспільну арену російська революція. Пішла мода на соціялізм ріжних закрасок. Не

М. МИХАНЬКО.

В найдальшім східнім карпатськім клині Закарпаття.

З перепусткою, виробленою в старостві в Надвірній, з легітимацією, з харчами (харчі взяли ми згідно з мудрою староукраїнською приповідкою: „Як буде хліб в торбі, то сядеш і на горбі") і з мапкою вибралися ми з Ворохти, як вигідної вихідної точки для прогульок в Чорногору і взагалі у східні Карпати. Пішли ми в сторону Вороненки. З лівого боку бовваніла Кичера, горита і обчімхана в часі світової війни, а з правого боку виднїла Магура, на якій також йшли 1914. і 1915. р. завзяті битви. Деякі наші волиняки, що люблять загощувати до Ворохти, відвідують ті місця, де вони билися за царату і упоминаються у гуцулок, щоб їх пізнавали. А гуцулки своє: „Ви москалем інакше виглядали".

Мокрими дорогами, декуди ще вимощеними воєнними кругляками, дійшли ми до Вороненки. Зараз за залізничою стацією йде головний хребет Карпат; саме на цім хребті є ще досі австрійські окопи з порозкиданим то тут то там ріжним залізяєм, дашками з окопів, купами колючих дротів, тощо. Туди саме хребтом біжить границя, а попід нею йде поперек залізничий тунель.

Ідете і одним кроком переступаєте чужий кордон. Видається він вам тут малозначучим, нікчемним, от таким, що одним кроком його переступиш і вже, а не так, як на мапі, де біжить страшенно груба, звичайно червона границна лінія.

Сходючи за кордоном якийсь час вділ, приглядалися ми знаним нашим верхам, бо цікаво було, як вони виглядають з тамтого боку. Пізнати їх добре, а найліпше Говерлю; видаються вони дещо вищі і якби більше голі з полудневої сторони. А як сонце засвітило, то як на долоні все було видно на цих верхах.

Простуємо на високий верх, що належить до Чорногори, себто на видний добре з Ворохти Петрус (2022 м.). Цей Петрос (петрос — скала, ця гора дійсно на верху скалиста як нпр. Хомяк або на верху Синяк, або Довбушові комори біля Ямного) знаний з давніх грецьких часів і як Петрус (хоча в карпатських селах є і прізвища Петрус, нпр. в Ославах Білих) зі староримських часів.

Ідемо дорогою лісами пласм. Всюди витоптані вівцями і коровами стежки.

За лісом у стіп Петруса розтягнулася прекрасна гуцульська полонина. Є тут як і всюди на полонинах низькі гуцульські колиби, будовані ще так, як колись за пра-прадіва. Всі дилі, уложені на фуги, на вруби, всюди без одного цвяха. Довкола загороди для овець і коров.

Каменистим стрімким збічам пнемося на верх. За дві години ми є вже на верху. Але і цей верх Петруса, як і дещо вищої Говерлі, дуже нечемний, бо все закриває мрякою вид; рідко коли вкрадеться проріз виду, але заки чоловік зміг зорієнтуватися, що воно таке там далеко, вже свіжі хмарки, що люблять лише верхами волочитися, заслонюють вам вид перед самим носом.

Раз лише вдалося нам побачити добре зелену, повну світла, долину Білої Тиси, що біжить викрутасами зпід полудневого підніжжя Говерлі, а праворуч у долині розлогий Ясінь з кількома церквами. Це все виглядає так ясно і прозоро, як якийсь блистячий чеський „ландшафтик" у гарних рямцях.

Сходимо з верха в сторону Ясеня. Ідеться легко і швидко, так здається легко, якби злітав з верха, як то нераз у сні сниться. Високі, трохи вогкі мохи і трави мягко угинаються під ногами, скачемо „кільометровими" кроками з купини моху на купину (як на Хомяку під самим верхом).

За короткий час були ми вже на полонині біля ліса. А за лісом показується долина Чорної Тиси, що випливає в татарському просмику і Ясень з полонинами, стогами, оборогами, і садами та нескінченими лісами на протилежних узбіччях гір. В Ясені рідко, але широко порозкидані доми (крім цієї частини Ясеня біля мосту на Тисі, де є крамниці) здовж гостинця, ліворуч залізнича стація. Саме заїзджає там поїзд мабуть з Вороненки, що пересунувся границним тунелем.

Над Ясенем два верхи. Близниця і Свідовець, легко замрячені, „Там, де Чорногора сумно угрів край витає і де Біла Тиса шумно Чорну доганяє".

Гарний і веселий тут світ. Немов лекше на душі, може під впливом більше на полудне висуненого клаптика українського неба і закарпатського підсоння.

В Ясеню йдемо до знаного нам з попередніх колись поїздок туди, українського ресторану з дуже добрим вином і щедрими українськими перекусками. Тут мешкав і перебував свого часу знаний чеський письменник, що писав тут свою повість про гуцульського розбійника. Тут з ним колись я стрічався і розмовляв про гуцульські відносини і становище українського населення. Він як чех обороняв чеський лад. Але досить добре визнавався в українських справах і міжнароднім значінні Українп.

Українці в Ясеню свідомі. Працює тут добре „Січ" та інші товариства. Українців Ясеня вяжуть дружні відносини з гуцулами у Ворохті вони взаємно себе часто відвідують. Останне в останніх часах населення має тут усякі труднощі.

Українці в Ясеню дуже гостинні і привітні. Зранку всідаємо до поїзду і їдемо назад

ломинула ця мода і наших канадійських земляків. Виростали, як гриби по дощі, преріяні організації, всякі соціялістичні федерації із різними чудернацькими назвами, підобраними „для моде". Розуміється, що не обійшлося без большевицької зарази. Спролетаризовані українські земляки, що нова фабрична мури не бачили світу Божого, дуже легко підпадали большевицьким впливам. І в тих часах большевицькі течії поміж українською імігрецією на Сході Канади мали верх. Московські агенти використали оці настрої, стабілізували свої організації і своєю організаційною мережею охопили цілу Канаду з централею та пресовими органами у Вінніпегу, чим страшно пошкодили доброму українському імені серед канадійського неукраїнського громадянства. Були часи, коли слова „большевик" та „українець" були синонімами. Це часто-густо було причиною, що наших людей зовсім не хотіли приймати до роботи, а тих, що працювали, викидали геть на вулицю. І в часах економічної кризи, що не оминула Канади, наш земляк гірко відпокутував за свою большевицьку дурійку.

Але дальші події на Наддніпрянщині отворили неодному очі, так, що після цього українці з Канади поділилися на два табори — націоналістичний та большевицький. В часах цього поділу ще були випадки, що деякі малосвідомі перебігали з одного табору до другого. Але після голоду на Наддніпрянщині національний табор став неприступним бастіоном для московських агентів, збільшуючи постійно свої ряди новими силами, а навпаки, большевицький табор, деморалізований подіями в Росії, внутрішніми розколами, почав постійно тратити на впливах і перестав бути загрозою для національного табору.

III.

Ось на такому то підкладі розвивалося громадсько-організаційне життя українців-емігрантів по цілій Канаді, і в Торонті зокрема.

Большевицький табор у початковій стадії стояв міцно спаяний організаційно, а національний — навпаки диференціювався на різні більші та менші групи. Кожна з тих груп орієнтувалася та орієнтується на якусь політичну течію в Рідному Краю або на якусь культурно-освітню установу.

Передовсім треба згадати про найстарші українські установи, себто церковні організації. Отже в Торонті є дві українські греко-католицькі парохії — одна в самому місті, а друга на західному передмісті т. зв. Вест-Торонто. (Недавно зорганізовано третю на східній частині м. Торонта). Обидві мають свої власні церкви та поважну скількість членів-парохіян.

Є в Торонті і Українська Православна Церква (автокефальна), зорганізована кілька літ тому.

Крім цього багато нашого брата попристало до різних чужих релігійних сект, яких у Канаді тьма-тьменна. Але найголовнішу групу становлять українські пресвітеріяни, що навіть мають свою окрему парохію.

Є в Торонті — в місті і на західньому передмісті два Тва „Просвіта", що мають чисто культурницьке завдання і за зразок беруть „Просвіти" у Рідному Краю.

Треба згадати теж про організацію українців, що офіціяльно зветься „Союз Українців гетьманців-державників", а фактично визнавців гетьмана П. Скоропадського. Поділені вони на два „кощі". Небагато їх є, але треба признати їм слушність: всі вони солідарні члени організації. Вони єдині українці в Канаді, що плекають військового духа і проходять військовий вишкіл у канадійській міліції. В Торонті друкується орган гетьманців на Канаду — „Український Робітник".

Є в Торонті теж організація крайне націоналістичного напрямку — Українське Національне Обєднання, або в скороченню УНО, організація молодих людей, що орієнтуються на ОУН, і мають нагоду в Канаді добре викричатися, бо тут безмежна свобода слова. Уся їхня „націоналістична" революційність полягає в тому, щоб обкидати болотом старші організації за їхній „опортунізм", який полягав в тому, що старші віком українські громадяни не такі гарячі, як молодики, та й таки розсудливіше дивляться на справу. Рівночасно треба згадати організацію українських військових — Українську Стрілецьку Громаду, що фактично дала почин Українському Нац. Обєднанню, але останніми часами розлучилася із своєю дитиною, що є більш революційна як батьки.

Осторонь стоїть Т-во „Оборона України" — організація чисто політична, ідеольогічно звязана з Українською Радикальною Партією. Організаційно вона звязана з такими самими товариствами в Злучених Державах, де є їх централи. На торонтонському ґрунті ця організація помітнішої політичної акції не проявляє, зате вона має здисциплінованих жертвенних членів, що в останньому році зложили на старокраєві добродійні цілі („Самооосвіта", Український Робітничий Дім у Львові тощо) приблизно 800 дол.

Є ще в Торонті відділ СУС-а (Союзу Українських Самостійників), організація з чисто політичними завданнями, дакросна на ширшу скалю (має відділи по цілій Канаді), але завдяки недоцільній тактиці останніми часами починає гратити свої давніші впливи. Головною причиною цього явища є релігійна нетерпимість, що понурим мареном нависла над цією симпатичною організацією. Члени її мусять бути членами Української Православної Церкви. Кожного, хто не є визнавцем цього віросповідання, не вважають 100-відсотковим українцем. Лихо в тому, що тепер Українська Православна Церква в Канаді переживає дуже затяжну кризу, що дуже пошкодила впливам та розвиткові СУС-а. Зрештою про ту цікаву організацію, що має за собою добру історію в Канаді, вартоб написати окрему статтю.

При всіх вичислених організаціях та церквах є ще різні секції, як от жіночі та дитячі „Рідні Школи", спортові, драматично-співочі гутки тощо.

Годиться згадати, що в Торонті є кілька допомогових організацій, як от чотири відділи Т-ва „Взаїмна Поміч" (централя у Вінніпегу), що разом мають майже **тисячку** членів, та два братства св. Миколая (українська греко-кат. допомогова організація).

Осторонь українського життя стоять большевики, що останніми часами дуже вперто намагалися створити т. зв. „Народній фронт", але дістали від усіх доброго прочухана, замовкли. Більших впливів серед українського громадянства тепер в Торонті не мають. Вони живуть чужою допомогою, головно жидівською. Навіть їх будинок находиться вже майже в жидівських руках.

Але найголовнішою, найстарішою та найбільш заслуженою українською організацією в Торонті є Т-во „Український Народний Дім", що про нього постараємося написати окрему статтю.

Торговельно-економічних установ українці в Торонті мають багато. Є кооперативні та спілкові, а найбільше приватних. Українські купці навіть мають свою окрему станову організацію.

Тепер читач може переконатися, яка неточна інформація про торонтонських українців подана в III. Українському Статистичному Річнику, а також організації як „Центральний Комітет Обєднання Українців Східної Канади" вже давно-давно нема.

Г. Шумлинний.

В. Шановних Авторів і Дописувачів просимо завжди памятати, що рукописи треба писати тільки на одній сторінці, чітко й виразно, залишати між рядками відступ (т. зв. інтерлінію) і вживати паперу, на якому чорнило не заливає. Рукописи, що не відповідають цим вимогам, Редакція може використати тільки з трудом.

Тиси. Минаємо малу купелеву місцевість Буркут-Кваси, опісля містечко Рахів. Залізниця вється як вуж понад берегом Тиси і кілька разів проховується через тунелі. Вид з вікна вагону дуже гарний і швидко в бігу змінюється.

Доїздимо до Трибушан на чесько-румунській границі. Трибушани то добрий вихідний пункт у трибушанський бічний хребет Чорногори. Ідемо в цей хребет здовж понад потік Білий, щоб дістатися на трибушанський верх „Піп Іван" (ще є в Чорногорі — як відомо — другий верх Піп Іван в полудневому напрямі від Жабя). По дорозі стрічаємо чеського гранічера, який навіть не звертає на нас уваги, має до нас довіря тільки глянувши.

Відвічні ліси тягнуться аж під сам верх „Попа Івана". Високочні смереки не бачили тут ще сокири; молоді смереки ростуть на старих колодах, струхлілих вже, бо давно повалив їх вихор, буря чи старість. Тиша довкола така, що аж в ухах дзвонить.

Нараз десь зпід ніг зірвалися величезний готур і полопотів алеєю-стежкою догори, скоро десь скрутив у бік і зник. Трудно було пригадати йому добре. В Чорногорі і там в цих лісах є ще також тетерев подібний до готура, дуже злющий, коли бється з побратимом, значно менший від готура. Тетерев гніздиться також у мокравих старих борах, звичайно на березі ліса, а не так, як готур, що перебуває в глуші лісів в середині бору. Самець тетерева має гарний, як ліра вигнутий хвіст; пера зігнені на боки, як у когута додолу; готур має попросту розстав-ені пера на хвості.

Старезний ліс тягнувся і тягнувся, аж надокучило. По довгих годинах ми дійшли нарешті до схоронища під Попом Іваном.

Рвісько вивочаті ноги самі пнялися по скелястім боці на верх Попа Івана (1940 м.). В полудневій стороні має цей верх скелясті ребра, багато більші як ребра на північ від Говерли; а вдолині глибоко на дні кітловини виблискують малі зелені озерця, подібні до озерець на полудневому підніжжі Говерлі, звідки бере початок Тиса.

Вид з Попа Івана гарний і далекий. Сходимо в північно-східній бік і відразу виглядаємо на дімок румунської граничної сторожі. На дімку стирчить висока жердка з трьохколіровою румунською бляшаною хорутовкою. Румуни гостять нас жентицею і хлібом. За документами не питалися, коли побачили, як несміло вистає з кишені шийка пляшки вина.

Румуни погано і неоднаково умундуровані — лишого кольору блюзка, іншого штани, в одного за довгі, у другого за короткі, взуття абияке, добре, що не босі. Виходимо з гостини та йдемо на північний схід хребтом і границею. Що шість кільометрів подибуємо такі самі румунські граничні домики. Скоро вина не стало.

Під ніч доходимо під верх Межипотоки і тут ночуємо в колишній делімітаційній станиці.

Зранку ще оглядаємо вечором верх Попа Івана, який добре видно. Розрізнюємо чавіть бік, куди ми сходили і скелясті ребра. Чим більше темніло на світі, тим більше темнів і Піп Іван, лишилися лише загальні обриси і нагорі якби дещо загнуте папафійка. Ще недавно бл. п. о. Наливайко, що був колись в Лунях, говорив, що він не лише наливайко, але і випивайко, ходив коло дому лише в такій мягкій папафійці (мягкій плюшовій шпичастій шапочці).

Все згодом потемніло зовсім, лише звізди, якісь всіяні і більші в горах, заблисли у своїй красі. І спали ми під звіздами, бо колишня „делімітаційна станиця" мала добре подірявлений дах.

Холод не дав нам довежати до рана. Ще перед сходом сонця, як лише трохи провиднілося, рушили ми на верх, щоб ще і тут в горах побачити чудовий схід сонця.

Ідемо на верх Межипотоки (1716 м.). Але не вспіли ми дійти до сходу сонця на верх. Зрештою гарно виглядав цей схід сонця і збоку гори.

Оглянувши околицю з верха Межипотоки, попрямували ми на другий верх, дещо вищий. Ненизьку (гора) 1822 м. Вид мали ми на цім верху прегарний. Видко гарні полонини, а далеко в полудневій стороні в Румунії пізнаємо хребет Родинських Карпат з гострим верхом Фаркулом; його довго ще було видно в морі інших верхів. Над полонинами досить низько кружляли сірі скельні орли беркути.

Сходимо в північно-східнім напрямі. Минає нас румунський кінний гранічник. (Чехів гранічерів взагалі в горах не видно). Румун скоро і легко переїжджає крізь скали на низькім жилавім гуцулиці.

Прямуємо на північний схід на верх Стіг (1655 м.). Тут кінчиться цей бічний хребет і лучиться з Чорногорою. Легко дістаємося на цей верх, покритий муравою і на самім вершечку знаходимо білий мінячий тригранний стовп, а на ньому з усіх трьох боків різні державні герби. Тут на цім вершку сходяться границі Польщі, Чехії і Румунії.

* * *

Похоплені в думках сходимо дальше полонинами на північ над Чорний Черемош і його долину з чорними лісами. Ідемо на Буркут, щоб напитися буркутської мінеральної води, — може легше стане.

Опісля йдемо понад Черемош, минаємо слівки, які побудовані на те, щоб збирати воли, на яких поплавують дараби. Дістаємося до Жабя, а звідси шляхом до Ворохти, де ми як дома.

Ширіть наш часопис!

Не приготовили ще хліборобських машин до жнив.

Комісія совітської контролі при Совнаркомі СССР видала постанову про невдовільне приготування до нових жнив. Перевіренням устійнено, що нарком хліборобства та нарком совхозів зовсім невдовільно приготувалися до жнив. Направу комбайнів зорганізовано гірше, ніж торік. Машиновотракторні стації першого з них виконали до 1. IV. ц. р. 36 проц. плану, тоді як торік цього дня було вже готово 76 проц. По совхозах направлено тепер 2.318 комбайнів, торік направлено 3.181. Особливо лишилися позаду совхози Кримської АССР, Азовсько-Чорноморський Край, Одеська і Дніпропетровська область. До областей Орджонікідзовського краю та багатьох інших ще не вислано резервових частин. Зобовязали голову голову Азовсько - Чорноморського Краевого совнаркому Кримської Республики Самедінова, Виконкому Ларіна та голов облесних Виконкомів Одещини і Дніпропетровщини Рашенка і Федяєва перевести потрібні заходи, щоб МТС були готові до жнив та подати до відома контрольної комісії пороблені заходи. За невиконання цих наказів Москви постанова загрожує керманичам місцевих урядів поставленням перед суд... Це безголовя московського уряду, який напередодні жнив згадує, що нема ще навіть потрібних резервових частин для направи тракторів, і разом із тим загрожує карами за невиконання направ, незвичайно характеристичне для сучасних хаотичних відносин у СССР, які дають нагоду до численних переслідувань.

Лише сильна нація відограє належну ролю.

ПРОМОВА МІН. ГЕБЕЛЬСА.

БЕРЛІН, ПАТ. У Гельзенкірхен відбулася в неділю відправа округи півн. Вестфалії нац.-соц. партії. Перед 40-тисячною масою учасників виголосив мін. Гебельс велику промову. Мотивом була справа відродження Німеччини М. ін. мін. Гебельс говорив: Нехай вороги Німеччини на світі і ті нечисленні, що залишилися у краю, знають, що німецький нарід не має вже нічого спільного з народом боягузів, прислужників чи пацифістів. Нехай знають, що нац.-соц. рух є могутнім пястуком народу. Нема місця на надії закордону щодо можливости відорвати поодинокі частини нашого народу. Ствердив, що лише **сильна Німеччина приєднає собі приятелів і навіть їх уже має. Одночасно підкреслив, що лише обєднаний нарід відограє належну йому ролю у міжнародньому концерті. Цієї єдности береже саме національ-соціялістичний рух і тому ніколи не позвяжеться.**

Виступив теж проти духовенства, кажучи, що духовенство говорить по церквах: Бог, але думає про світську владу. Бажають радо побіч, а навіть понад авторитет держави піднати свій власний авторитет. Цього не можна толерувати. Національ-соціялізм не бажає спорів з церквою. Священники мають право голосити слово Боже, але не своє власне. Метою національ-соціялізму здобути повну суверенність Німеччині. Німеччина не є вже тим жертвенним козлом з літ 1918—33. Вимова гармат німецьких военних кораблів після розбійницького нападу на корабель „Дойчлянд" є найкращим доказом.

Фабрикант арійців.

ПРАГА, 28. 6. ПАТ. Арештували тут д-ра Егона Пшібрама з Франкфурту н. Меном, якого приловили в одній із праських церков як копіював підпис пароха із старих метрикальних книг. Після ревізії в готелевій кімнаті, де Пшібрам зупинився із спільником, найшли кілька фальшивих парохіяльних печаток, зроблених на основі старих взірців. Виявилося, що арештований фабрикував метрики, які мали доказати його клієнтам у Німеччині арійське походження. До церковних архівів дістався так, що представився як учений, який працює над історією старих німецьких родів. Фабрикація метрик мусіла давати арештованому дорогі Пшібрамові гарні доходи, бо замешкав був у люксусовому готелі.

„Відношення О. З. Н. до українців".

Минулої неділі на окружнім зїзді сільської організації О. З. Н. у Станиславові виголосив велику політичну промову сен. ген. Галіца, шеф цього сільського сектора. У своїй промові ген. Галіца між іншим сказав: „ Живучи тут на станиці, де кожна пядь польського стану посідання є твердинею польської держави, розумієте добре, що гасло оборони вимагає тут у першу **чергу обєднання всього польського елєменту.** Бо коли інтерес польщини мається тут не тільки втримати, але й зберігти належні йому провідницькі права в публичному житті, то кожний місцевий поляк мусить почуватися вояком добровольцем, добровільно стоявати в ряді й підпорядкуватися наказові національного обєднання. Ви повинні завжди мати перед очима, що межі цієї землі визначила польська зброя. Польський стан посідання має тут свої права, окуплені трудом несення культури, оплачений теж пролитою кровю. Тому не були ми ніколи ні найдниками, ні займанцями".

Поляки — запевняв генерал — завжди були послідовні у своїх змаганнях до „братерської співпраці". Українці „не розуміли тих наших щирих намагань і хотіли протиділати спробами викликати братню боротьбу чи розсаджуванням суцільности держави". Запевняв, що „Польща не хоче нікого винародовлювати, нічого чужого нікому не відбирає. Знає лише, що як господар ні не дозволить нарушити цілости свого господарства, ні ніколи не згодиться на зменшення своїх незаперечних прав до вирішування про хід публичного життя.

Змагаємо до будови нової, людової демократичної Польщі, яка кермована згідною й одноцілою волею, вміємо оцінити всі вартости рідної культури. Одначе мусить вона бути й буде така сильна, що зуміє протиставитися кожному змаганню, що не вміло оцінити і пошанувати добродійств, що випливають з приналежности до держави".

Покликавшись на становище у справі національних „меншин" декларації полк. Коцл ген. Галіца заявив:

„Якщо йде про практичну сторону, концентрація й консолідація польського елєменту на „малопольських кресах" повинна бути така, щоби нашому таборові дала елєменти до впрацювання засад постійної і одноцілої польської політики у відношенні до української меншини. Це завдання стоїть перед вами вперщу чергу. Праця над його реалізацією не може мати зачінного характеру, що стояв би нижче нашої національної гідности. Мусить вона мати рису витревалого, послідовного обєднування всіх польських культурн, і сусп. починів, рису постійного поготівля, що пильно сторожить, щоби не могли безкарно пройти ніякі спроби нарушити спокій чи видерти польському елєментові його національні права. Рівнобіжно з цією вашою працею, зокрема на селі, мусить йти по лінії плянового й успішного підпомагання та розвивання всіх культурних і суспільних польських станиць у ділянці шкільництва, поширення освіти та в усіх ділянках духового впливу. Одначе сама моральна концентрація польського елементу тут не вистарчить. Бо дух кожної збірноти, хочби найбільше суцільний і активний заломлюється, якщо нема опертя на матеріяльні підставі. І це найсуттєвіше в польсько-українських взаєминах на Станиславівській Землі.

Тут не поможе само биття на сполох, тут нема місця, ні часу на нарікання, а вже хіба найменше на ширення паніки. Мірою і пробою суцільности та видержливости народу в рівній мірі є його духова відпорність і його господарська активність та тугість. Бо вона є найбільш реальним і тривким доказом почуття праці для власної держави.

У своїй програмі на відтинку села наш табор поставив собі за ціль реалізацію цілої низки плянів, що в скріплюванні польського стану посідання на „кресових землях" будуть напевно великою поміччю. Говорю тут про наше змагання значно побільшити загальну суму селянського стану посідання землі".

Ярослав Весоловський.

У 20-І РОКОВИНИ СМЕРТИ.

Нераз нагадую собі Ярослава Весоловського, коли роздумую і розважую те, що діялось у передвоєнному часі (1907—1914. рр.) та порівнюю з тим, що ді[illegible]ер.

В останніх днях нагадав мені Галактіон Чіпка згадкою у своєму фейлетоні про Ярослава Весоловського отсими словами: „Не знав я Ярослава Весоловського, чув тільки багато про нього. Чув про його щире серце, чув про його бистрий ум, про його громадянську чесноту, — бо жива ще слава про „ідеального головного редактора"...

А я знав особисто Ярослава Весоловського, члена редакції „Діла", що хоч не був головним редактором, то всеж таки був таким редактором, що робив наше „Діло" органом живим та ідейним.

Він звернув був на себе увагу нашого громадянства в місяці лютім 1907. року, коли разом з нашими студентами університету вертався з судового арешту і з балькону Народньої Гостинниці промовив до зібраних у поході громадян: „Ми зробили те, що було нашим обовязком, нехай всі роблять так, а скоро буде лад! Нехай всі сповнять свій обовязок, так як ми! Тож не величайте нас, як героїв, але будьте всі героями!"...

Ось так відповів Ярослав Весоловський львівським громадянам, що демонстраційно відпроваджували українських студентів, коли вони верталися з арешту при вулиці Баторія де були розпочали генеральну голодівку.

Це був час заворушень у львівському університеті, в котрому ректор університету д-р Гризецький впустив був поліцію до університету і вона відставила к. сто українських студентів до арештів. Тут виступив Ярослав Весоловський і як студент і як український громадянин.

Опісля він визначився як член редакції „Діла", і про цю його діяльність згадує в тому фейлетоні.

Він належав до тодішньої української радикальної партії, але партійні постанови не здержували його від того, щоб мати щире серце для щоденника „Діло" — в імя служби для національної ідеольогії українського народу. Як розповідач важних подій з життя рідного народу і з життя культурних народів світа, він зображував їх кожного дня негайно і вірно, **щоби приєднувати українське громадянство до свого щоденника,** щоб воно відчувало і розуміло значіння передовсім своєї преси для себе, а не шпирало по чужій пресі і не затрачувало ані національної ідеольогії ані громадянської солідарности.

Отсе був той його неоцінений хист журналіста, що орієнтувався негайно і зараз подавав усе, що треба і якслід у „Діло", щоби вдоволяти своїх читачів та не пускати їх, щоб вони інформувалися поза своєю пресою. Цей живий талант помічувати грядучі події і провіряти негайно передавати своєму громадянству з любовю і щирістю, був свого роду мистецтвом його журналістичного пера.

Нагадую собі такий випадок, що в якійсь важнішій справі промовляв я у краєвому соймі у Львові в полудневій годині. А коли я вернувся прибувши домів пополудні в годині четвертій мені доручили вже „Діло" з докладним змістом моєї соймової промови. Я сам тоді дивувався, бо звичайно появлялись вісти з соймових промов у пресі другого чи третього дня, або ще й пізніше. Так розумів Весоловський вагу актуальности у своїй журналістичній праці.

За це наші громадяни без огляду на партії високо поважали журналістичний хист і характерність Ярослава Весоловського і тому українському лишилася правдива історія про ідеального редактора.

І у Відні, в часі світової війни, я часто сходився з Ярославом Весоловським та з ним складав віденський календар „Кривавого Року". В часі його недуги я відвідував його і потішав. Тоді він висказував сердечне бажання: **Хочу жити і працювати для рідного краю.** Та на жаль: залишилась тільки історія вискаченого життя і вдячний спомин...

Д-р Кость Левицький.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Країна дивоглядних законів.

Америка йде з поступом часу, випереджуючи всі частини світа і саму себе. Не тільки в машинах і примхах, але і в законах. Американські правники не всилі спамятати безліч щораз-то нових і старих законів. І хоч нових законів щораз більше, часто старі через них не тратять своєї сили, бо їх не касують. У Меріленді уряд уважав за відповідне недавно скасувати один закон, який у неодному стейті надалі має свою силу. Він каже: „Священникові не вільно давати гроші залізничним урядовцям або готелевим портієрам за те, щоб вони заохочували молоді пари взяти негайно шлюб у нього". На наш розум виходилоб „ясно, що не вільно", а деякі органи американської преси обурюються, що в Меріленді касуючи такий закон дозволяють священникам таким негарним способом збільшувати свої доходи

Від залізниці до підсніжників.

Саме вийшла книжка американця Фультона п. з. „Край вічних законів", з якої довідуемося про деякі цікаві закони досі правосильні в різних частинах Америки.

У північній Дакоті „кожна особа, що не скінчила 15 літ мусить триматися на 5 метрів далеко від залізниці, коли вона не є в товаристві родичів або якогось опікуна". У Мічігені не вільно робити судового засідання... в коршмі або ресторані. Хто намовляє індіян до военних виступів, той заслуговує на досмертну кару вязниці або смерть. У Ню Йорку досі не скасували закону, що в неділю не вільно грати в гольфа (хоч усі грають). У стейті Ню Йорку не вільно індіянам купувати землі, а кінські перегони не можуть відбуватися ближче як на віддалі пів милі від судового будинку. У Масачузетс не вільно збирати підсніжників підспівуючи при цьому".

Від гармат на весіллю до стоноги на обід.

У Пенсильванії загрожує висока кара тим, що підчас весілля або забав стріляють з гармат. У стейті Айдаго не вільно ловити рибу сидячи на коні або стріляти до диких птахів з вікон трамваю. В Огайо карають гривною або арештом машиністку, яка повторить комусь те, що їй диктував її шеф у бюрі. У південній Каролині кожний може брати зі собою до вагону дитячі візки, хочби їх було багато — задурно. У Джеорджії пацієнт може подати в суд дентиста під замітом... жорстокости; дентистові загрожує гривна або втрата професії. У Канзас „не вільно прилюдно їсти вужів, ящірок, скорпіонів, тарантул і... стоног".

У більшости американських стейтів закон означує довжину простирал по готелях з огляду на моральність. З тої самої причини у східній Вірджінії лікар може подати особі жіночого полу насонний лік тільки у приявності третьої особи; у північній Каролині у готелевих кімнатах із двома ліжками, ліжка мусять бути віддалені одне від одного щонайменше на дві стопи; у Джеорджії приписано, в яких купелевих штанцях (колір, грубість) і коли та де можна купатися. У Вашингтоні не вільно автомобілістові їхати публичною дорогою, коли він тримає в обіймах другу особу.

Хто не знає тих усіх приписів, зовсім інших у кожному стейті, мусить платити грошеву кару і — їхати далі.

—o—

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 30
Тел. 260-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх краскаx
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх краскаx
ПАСТУ до підлоги „Французька маса" (фратеру-ючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до білля помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ.

Світові вистави в Парижі.

Світова вистава в Парижі має представити всім культурний дорібок людства. Кожний може побачити наглядно мозольну працю людей за останнє століття.

Масовий наплив чужинців.

Покищо багато павільонів стоїть ще не до вжитку, хоч річниць відкриття вистави перегунено. Мешканці Парижа не звертають на це уваги, бо пригадують собі вистави з попередніх літ. Тоді траплялися нераз дивовижні пригоди, що відстрашують сьогодні не одного француза.

У 1855. р. відбулася в Парижі перша світова вистава. Французька преса широко розписувалася про приготовні праці та значіння великенської вистави, що стягнула до Парижа непроглядні маси народу. На маргінесі цих писань стрічалося коротенькі замітки: „Позір! На Париж наступають дикі звірюки".

„Звірюками" прозвали француси чужинців, що прибули чисельно на виставу. Наплив чужинців був такий великий, що в Парижі забракло харчів. Місцеві мешканці втікали зі страху на провінцію, щоб не вмерти з голоду.

Всі приватні доми, віллі та пансіони й готелі віддано до вжитку гостей. Тоді багато людей ночувало під голим небом. У Парижі було весь час дуже глітно.

Гумористичні моменти.

На світову виставу прибули визначні люди — репрезентанти різних ділянок науки й знання. Тоді приїхала теж англійська королева Вікторія.

Яке-ж було всіх здивування, коли зі залізниці висіла королева з кошиком у руці. Вона везла на виставу папугу, що по дорозі вдушилася.

Раптом залунали голосні сміхи. Королева була дещо збентежена, швидко зрозуміла ураганний сміх приявних та заявила, що скрізь їздить зі своєю папугою.

Продовж десять днів королева цікавилася живо виставою та сторонила від людей. Вона перебувала тоді в Парижі під іншим прізвищем.

Визначні мужі відвідують...

Світова вистава у 1867. р. пройшла теж під знаком сенсацій. Тоді запрошено багато європейських монархів, що появлялися зі своїми вищими урядовцями.

Прибув Наполеон III., російський цар, цісар Вільгельм, баварський король Людвик та султан Абдуль-Азіс. Не бракло теж визначних мужів держави, як Бісмарк, чи Мольтке. Організатори вистави докладали всіх зусиль, щоб гості мали весь час розривку та найкращі спогади.

В 1878. р. маршал Мак-Магон найшов своєрідний помисл. Він віддав до вжитку людей помисл, щоб кожний спробував хоч на хвилину плавати в безмежних просторах повітря. Знову якийсь американець показував усім машину, що сама говорить. Одначе на це диво ніхто не звертав уваги.

Кожний спішив тоді на Марсове поле, щоб глядіти з насолодою на різьби славного Бартольди. Велике зацікавлення викликав памятник свободи, що сьогодні видніє в пристані Ню Йорку.

Розривки.

Багато людей прибуло теж на виставу в 1889. році. Тоді зїхалися популярні особи світа, щоб оглянути цікаві експонати та провести весело час.

Продовж вистави відбувалися найріжнороднішні імпрези, що забавляли гостей. Під голим небом збіралося нераз 600.000 людей, щоб подивляти танки Альжиру, чи слухати мельодійні пісні різних народів.

У Парижі не бракло тоді дивовижньої залізниці, що обїздила за шість мінут... довкруги світ. Знову відповідна вінда раз-у-раз возила гостей на вершок вежі Айфля, що вписувалися до золотої книги.

Коли переглядаємо атракції світових вистав у Парижі, мимохіть насувається гадка, чи цього року парижани належно вивяжуться зі своїх завдань? Бо-ж, як відомо, позїздяються до Парижа люди з усіх закутин світа. Неодин може думає, що викличе сенсацію дня паризької вистави.

Незабаром — побачимо.

Помста індійського раджі.

Тисячі людей щезає щодня безслідно. Найчастіше знає про це тільки найближча родина та поліція, що шукає за ними. У великих містах віддавна відомо, що люди, які мають на совісти різні злочини або хотять почати нове життя тому, що минувшина перешкоджає їм у карієрі, втікають під зміненим прізвищем із свого середовища — невідомо де і куди.

Льондонська преса приносить одну кримінальну історію, що моглаб живцем перейти до сенсаційного ромзу. Ця історія почалась три роки тому в Ніцці і щойно тепер знайшла свій епільог. До одного трупа прийшов другий, — за злочинцем — уже тепер відомим — шукають до цілій... Індії.

Труп і таємнича отрута.

18. травня 1934 р. найшли в околиці Ніцци трупа 29-літньої гарної молодої жінки — Діяни Вердіє, англійської громадянки. Найшли його у власній віллі. На тілі було тільки одне місце задряпане. Лікарі ствердили, що вона вмерла від якоїсь таємної отрути, яка влилася в її тіло через це задряпане місце. Служба Діяни Вердіє вміла сказати тільки те, що пані покликана телефонічно виїхала до Ніцци до якогось готелю і вернулася пізно вночі додому. Поліція не найшла ніяких слідів душегубця.

Аж цього року один молодий англієць Джон Вокер приїхав з Індії до Льондону і зложив у Скотланд Ярді (таємній поліції) заяву про свої пригоди. Він служить при війську в Індії. Там шукав за убивником Діяни Вердіє. Вердіє була сильна знайома його та його товаришка із студентських часів індійця Магмуд Мірза, що студіював у Кембрідж. Вони познайомились обидва із Діяною восени 1932 р. і обидва з нїй закохались. Діяна вибрала Магмуда Мірзу. Мірза взяв з Діяною потайки 3. лютого 1933 р. шлюб; Вокер був їх свідком і кілька годин пізніше відїхав до Індії.

Коротке щастя.

Вокер не переставав листуватися з Діяною Вердіє, що поселилась у Франції. Перші місяці її подружжя були щасливі. Небавком Мірзу відвідав якийсь індієць, що став його приватним секретарем. Єдруп — так він називався — мав величезний вплив на свого пана. Мірза повторяв щораз частіше, що мусить вертатися до Індії. Він грав визначну ролю в національному руху у північній Індії і намовляв свою жінку виїхати туди разом з ним. Вона не хотіла. Одного дня Мірза з Єдрупом щезли по індійськи.

Від тоді Вердіє жила самотно коло Ніцци. Кілька місяців пізніше вона дістала лист від Мірзи з домаганням, щоб приїхала до нього, бо він не може без неї жити. Були і погрози, що коли вона не послухає — кара її не мине. Діяна Вердіє не послухала і — вмерла.

Шукають князя злочинця.

Вокер упевнює, що знаючи історію подружжя Діяни мав підозріння від першої хвилини на звістку про її смерть — від Мірзу. Він рішив на власну руку перевірити цей здогад. Магмуд Мірза — князь, раджа, що має власну палату. У цій палаті Вокер не знайшов його; Мірза скривається. Єдруп заявив його підданим улітку 1934 р., що їх пан утопився на морі. Англійська поліція заарештувала Єдрупа. Він заявив, що Діяна Вердіє заслужила на кару згідно з законом святих індійських книг; де є Магмуд Мірза цього він не знає.

Кілька тижнів тому знайшли Джона Вокера під його наметом пробитого ножем. Перед смертю він заявив, що це помста Мірзи. Тепер англійська поліція пробує знайти Мірзу в царстві, де факіри могли би скрити тисячі злочинців.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

З життя наших установ.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Т-ВА „РЕМІСНИЧО-ПРОМИСЛОВА БУРСА" У ЛЬВОВІ.

Загальні Збори цього Т-ва, що відбулися 27. б. у просторій салі „Зорі", виявили вже не перший раз, до яких успішних висліді в доводить жертвенна й метка праця проводу. Для кращого насвітлення діяльности Т-ва перейдемо по черзі поодинокі точки зборів. Їх відкрив відомий опікун молоді о. А. Бучацький, голова Т-ва, що згадавши незабутніх членів Т-ва бл. п. д-ра С. Федака й о. Т. Попеля, передав голос секретареві проф. Цьоньові, який наперед відчитав протокол попередніх Загальних Зборів, опісля всебічно накреслив діяльність виділу. Вся вона передовсім концентрувалася коло продажі непригожого на бурсу будинку при вул. Ходоровського, що й перейшов в українські руки, і коло купна та ремонту двох нових обектів при вул. Бартосівної ч. 3., які і своїм здоровим положенням і внутрішнім розкладом саль відповідають виховним цілям заведення. Коли бурса при вул. Пасічній під дбайливою опікою високодостойного Основника й Опікуна Митрополита є вивінувана, як годиться на виховний осередок, то в новонабутому обекті треба було поробити чимало санітарно-гігієнічних інновацій, що потягнуло за собою великі кошти. Та великий наплив сільської молоді настирливо примушує Т-во получити оба куплені обекти спільними стінами й одним дахом, що дасть більше місця та облекшить виховну працю. Коли українське громадянство починає вже розуміти величезне значіння ремісничих бурс і вачинає йти їм з помічю, то самозрозуміло, що львівські ремісничі бурси мусять відчути теплу опіку і визначну поміч нашого громадянства. А пекучу потребу такої помочі зясував скарбник Т-ва п. М. Гебус, який стислими і холодними цифрами просто бив у сумління громадянства. На самеж виживлення вихованків-ремісників (100—120) видано в мин. році 13.942 зол. 20 сот. На культурно-освітні цілі в одній бурсі при вул. Пасічній видано 340 зол. 20 сот., вода і пранне білля 318 зол. 46 сот. Ось ті і подібні суми йдуть на духово-фізичні потреби вихованків, а чейже вони є членами нашої суспільности, і не будь помочі нашого громадянства, не матимуть вони ні того мінімум, потрібного до життя й розвитку. 40 літ праці, пройдених Т-вом і видання ювилейного збірника Т-ва під умілою редакцією м-ра Я. Чуми проречисто говорять про муравлину працю минулих і теперішніх діячів Т-ва.

Звіт о. Годунька обіймав внутрішнє життя обох бурс, де життя вихованків сперте передовсім на засадах християнського виховання, концентрується в їх самоврядних гуртках, як: УРСК, що бажаючи придбати новий виряд, видав культурно зладжену книжку, далі в кооперативі, Відродженні, амат. гуртку, бібліотеці і ведених о. головою А. Бучацьким літніх таборах на Соколі.

З черги звіт Контрольної Комісії, зложений дир. Горалевичем, підкреслив безкорисну працю д-ра П. Цимбалістого і радн. Рожанківського для добра Т-ва і вихованків, ствердив зразкове ведення рахункових книг під педантним і бачним оком п. Гебуса, ствердив теж чистоту і здорове прохарчування молоді та вніс на признання абсолюторії, що і принято.

Вибір нового голови Т-ва, котрим знову став о. проф. Бучацький, пройшов однодушно. Вибором наново вильосованих членів Гол. Ради закінчено передостанню точку. Дискусія, чи радше бадьорі голоси громадян торкалися негайної помочі громадянства, дуже потрібної на сплату решти довгу і розбудову купленого дому, а також на придбання третьої домівки-бурси в околицях Жовківської або Замарстинівської вулиці.

Національним гимном закінчено отсі наскрізь ділові Збори, що дають певну надію дивитися ясніщим оком на будуче наших міст.

Союз Польщі і Румунії проти Сходу.

ВЕЛИКА ВІЙСЬКОВА РЕВІЯ У ВАРШАВІ.

Румунський король Кирло II. і кн. Михайло приїхали до Варшави, де гостять у президента Польщі. В неділю 27. ц. м. на Мокотовськім полі відбулася дефіляда польських військ усіх родів зброї перед королем Румунії. Король у білому однострою маршала румунської армії в авті президента Польщі разом із Президентом принял дефіляду піхоти, кінноти, артилерії і летунства. Населення Варшави витало короля ентузіястично. З черги король і наслідник престолу склали вінець на могилі Незнаного Вояка. У звязку з цією візитою відомий публіцист Сатвінов пише у „Наєс Вінер Журналь", що **Польща і Румунія заключили оборонний союз проти Сходу.**

—o—

Вибори до громадських рад на Буковині.

ЧЕРНІВЦІ, 28. 6. ПАТ. Вибори до громадських рад у південній Буковині принесли величезну перемогу правлячій тепер у Румунії ліберальній партії. Вона здобула 30 мандатів на загальне число 35.

—o—

Промова міністра д-ра Франка.

ШТУТҐАРТ, 28. 6. ПАТ. Міністр д-р Франк виголосив учора на зїзді промову до 120.000 слухачів. Міністр сказав м. ін.: Як національні соціялісти бажаємо гаряче, щоб в Еспанії правда затріюмфувала над большевизмом. Жертви вбитих на панцирнику „Дайтшлянд" повинні отворити очі народам і злучити в енергійній спільній акції. Ми щораз більше працюємо для мира і нашим незломним бажанням є робити все, що служить для мира, одначе, щоб мир удержати, мусимо здобути те, аби нас трактували нарівні з іншими краями. Кольоніяльна справа стоїть отвором перед великими державами та дає нагоду виявити їм мирну волю та признання наших прав до рівного з ними трактування.

Арештували сестрінка Троцького.

ЛЬОНДОН, 28. 6. ПАТ. Райтер повідомляє з Москви, що там арештували сестрінка Троцького, директора ленінградської пристані, Бронштайна. Йому закидають саботаж ті що 16 кораблів довів до стану нездібного до вжитку. Крім Бронштайна арештували його заступника капітана Трофімова.

—o—

Німецький міністр війни в Будапешті.

БУДАПЕШТ, 28. 6. ПАТ. Нині в год. 11.30 прилетів тут літаком із Берліна міністр війни Німеччини маршал Бльомберг. На летовиці Німеччини маршал Бльомберг привитав його мадярський міністр національної оборони ген. Редер та італійський і німецький посол у Будапешті. Маршал Бльомберг зложив вінець на могилі Невідомого Вояка, опісля приймав його снідавнням ген. Редер. Вечором буде обід у честь маршала Бльомберга у міністра закордонних справ Кані. У вівторок прийме Бльомберга на снідавні прем. Даранї вечором міністр нац. оборони видасть обід і раут у честь німецького гостя. У середу ран. Бльомберг відвідає регента Гортія у його посілости Кендереш, звідки верне ться до столиці в четвер рано, після чого передполуднем верне ться до Берліна.

—o—

Національний корабель обстрілював пристань Сагунт.

ПАРИЖ, 28. 6. ПАТ. Авас повідомляє з Валенсії, що в год. 2.45 національний корабель, забуть кружляк „Канаріяс" випустив яких 15 стрілен на пристань Сагунт, що є 25 км. на північ від Валенсії. Здається, що жертв у людях не було. Прибережні батерії відстрілювались, а корабель відплив у напрямі Балеарських островів.

З листів до Редакції.

ВИЯСНЕННЯ ГОЛОВИ ГОЛОВНОГО МИРОВОГО СУДУ ВПУВ.

На Загальних Зборах ВПУВ, що відбулися в суботу 26. ц. м. по відчитанні присуду Головного Мирового Суду з обширними мотивами у справі дир. Зеленого між іншими складав вияснення теж дир. Петрицький, член згаданого Суду, кажучи, що з приводу недуги не брав участи у видаванні присуду, ні у зладжуванні мотивів до нього. Отже стверджую категорично, що п. дир. Петрицький був заступником голови Гол. Мирового Суду ВПУВ і був присяжний на цілій розправі проти п. Андрія Зеленого в днях 1. і 2. лютого 1937 р. та разом з цілим Головним Мировим Судом брав участь у зладжуванні мотивів присуду.

Члени Гол. Мирового Суду ВПУВ. ухвалили зложити свої мандати на засіданні 10. червня, а не 7. червня ц. р., як це помилково надруковано в звідомленні „Діла".

Іван Герасимович,
голова Гол. Мирового Суду ВПУВ.

*

Слід згадати, що у справі дир. Зеленого Загальні Збори приняли одноголосно внесок п. Сидора такого змісту: „Загальний Зїзд ВПУВ уповажнює зліквідувати спір між дир. Зеленим і Т-вом у той спосіб, що грошеві претенсії Т-ва до дир. Зеленого і дир. Зеленого до Т-ва мають бути взаємно уморені". Під кінець нарад переведено м. ін. коротку дискусію над напрямними зміни фатального статуту Т-ва. Проект зміни статуту вирішено піддати під основну дискусію на сторінках „Учительського Слова".

—o—

Зі судової салі.

ЗА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО ОУН

Перед львівським судом присяглих станув у понеділок 28. ц. м. 23-літній Степан Трохімчук з Бобятина пов. Сокаль, якого прокуратор притягнув до відповідальности за приналежність до ОУН. Як обвинувачення закидає підсудному, що він був районовим командантом ОУН і уладив — з наказу вищих властей ОУН — листопадове свято в Бобятині в 1936. році. Підсудного боронить д-р Степан Шухевич і м-р Богдан Гвоздецький (оба зі Львова). Розправою проводить суд. Льокер, обвинувачує прок. Лашкевич. На основі вердикту суддів присяглих трибунал засудив Трохімчука на на 4 роки вязниці.

ЗА ВБИВСТВО М. БІЛЕЦЬКОГО.

Дня 23. і 24. червня ц. р. судив окружний суд у Львові на виїздній сесії в Мостах Великих справу вбивства Михайла Білецького з Двірців пов. Жовква. На розправу прибула ціла поліційна школа в Мостах Великих, як на одну з важніших і зразкових розправ. М. Білецького вбила молодь дня 19. серпня 1936. р. під закидом, що він є провідником комуністичного руху в околиці.

Прокуратура при львівськім окружнім суді притягнула до відповідальности за це вбивство Зенона Бучму та Івана Лущика, обох з Камінки-Бишків і Андрія Мися з Сільця. По переведеній розправі засуджено Івана Лущика на 4 роки вязниці, Зенона Бучму на півтора р. вязниці, а Андрія Мися уневинено. Розправою проводив суддя окружного суду Бітнер, боронив м-р Богдан Гвоздецький зі Львова як заступник д-ра Ст. Шухевича.

—o—

НОВИНКИ.

— **Елегантна дама** і свідома громадянка українка носить капелюшок з чистого сирого шовку продукції кооп. „Шовк", Самбір, Замойського 7. зроблений у фірмі „Міка", Львів, Пекарська 1а. Не пропустіть оказії, спішіть на Пекарську 1а, до фірми „Мі-ка" та вибирайте: берети, пляжівки, та вибагливі капелюшки до стрійних суконь. Ціни посезонові. Попирайте рідний промисл!

— **Купуйте** український шовк на мужеські і жіночі костюми, та суконки і блюзки, продукції кооп. „Шовк" (Самбір, Замойського 7) одинокої краєвої фабрики шовку у фірмі Осип Стефанович „Мануфактура", пл. Капітульна, Львів.

— **Джентельмен** і свідомий громадянин українець носить кашкет тільки з чистого, сирого шовку, продукції кооп „Шовк" (Самбір, Замойського 7), зроблений в шапкарні Інвалідів. Купуйте в Базарі, Львів, Руська 3, чим спричините розвій одинокої, краєвої української фабрики шовку, та дасьте заробіток безробітній інтелігентній молоді, яка працює у кооп. „Шовк".

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., телефон 254-46. Приймаю футра до перехования літом.

— **Живець Черче, вілля „Наля"** — першорядний пансіон поручає комфортові кімнати, знаменитий харч. Просимо приїжджих не слухати мешканевих агентів, начебто не було у нас вільних кімнат. 1198 3—5

— **Вписи до фахово-доповнюючої дівочої школи Р. Ш.** відбудуться 2. і 3 липня попольудні від год. 6. до 7. (від 18.—19. год.) у шкільній домівці при вул. Моджеєвської 9. Приймаються дівчата, що скінчили всенародню школу та 14. рік життя. Здібні в кравецтві можуть зголоситися до приготовляючої класи також і без скінченої всенародньої школи. Наука тревас два до трьох років. Школа призначена для кравецьких, трикотарських та інших термінаторок. Рано термінують ученици по кравецьких, капелюшницьких та інших споріднених робітнях, які собі вишукують, а попольудня відбувається шкільна наука. Предмети навчання діляться на загальноосвітні та фахові. Ученици побирають науку: релігії, української і польської мови, кореспонденції, рахунків, книговодства, громадянства, шиття, крою, фахових рисунків, товарознавства, господарства, гігієни, рухання та співу. В шкільних гуртках організують сценічні вистави, концерти, відчити й інші імпрези. Вчать кваліфіковані сили. Школа має концесію Міністерства і дає право на визволення після кінцевого й челядничого іспиту Для замісцевих бурса. Проханим в справі інформацій та приняття до бурси посилати на вул. Кошарову 12. (бічна Янівська). Наука в школі безплатна. Вписове 6 зол. річно. Оплата за науку варення 1 зол. місячно. До вписів предложити: метрику або метрикальний витяг, останне шкільне свідоцтво й посвідку щеплення віспи. — **Управа школи.**

— **Заг. Збори Т-ва „Ощадність".** Пригадуємо, що Загальні Збори Товариства „Ощадність", для господарности і добробуту, кооперативи з обмеженою відповідальністю у Львові, відбудуться **в середу 30. червня** ц. р. в год. 6. попольудні в салі засідань Центробанку при вул. Костюшка ч. 5, на І. поверсі.

— **Українські дівчата з гімназії в Ржевницях — гостями югославянської дитячої колюнії в Кралевицях.** Стараннем Франі Тавчарсвої, придворної дами югославянської королеви, для 2-х українських дівчат зарезервовано місця в колюнії, що її утримує „Коло югославянських сестер у Любляні". Наші дівчата з Ржеви, гімн. будуть цілий липень в товаристві югославянських сестричок, ознайомляться з їх побутом та познайомлять їх із українською піснею, думкою і танцем.

— **„Запорожець за Дунаєм" у чеській опері.** Празький національний театр має поставити у майбутнім сезоні українську оперу „Запорожець за Дунаєм". Ролі вже розписано і підготовча праця розпочалася.

— **Ректорат Українського Вільного Університету на новий акад. рік.** В Українськім В. Університеті у Празі відбулися академічні вибори. На ректора вибрали проф. Дмитра Антоновича. Проректором залишається проф. С. Шелухин.

— **Історично-Фільольогічне Т-во в Празі** закінчило 14-ий рік діяльности й розпочало 15. Товариство обеднує тепер 54 членів, здебільша високошкільних професорів і доцентів. Чужинців у складі Т-ва є тільки двох: чех д-р Й. Риба — чл.-співробітник та чл. проф. гельсінфорського університету, б. посол Фінляндії в Києві, д-р Г. Гуммерус. Решта українці. На чолі Т-ва весь час стоїть і його діяльністю кермує проф. Д. В. Антонович. До Управи на останніх зборах вибрані: проф. А. Яковлів — заст. голови, проф. Ф. Слюсаренко — скарбник і дом. д-р С. Наріжний — секретар. Ревізійна Комісія вибрана в складі проф. В. Садовського та проф. Ст. Сірополка. В минулому році Т-во відбуло 25 звичайних засідань, на яких вислухало й обговорило 33 праці своїх членів. Цим кількість засідань від початку істнування Т-ва зведена до 381, а кількість рефератів досягла числа 580. Товариство має намір відновити видання своїх праць. Вже зібраний матеріял до II. тому, що має бути випрукований ще цього року.

— **Присуд на редактора черновецької „Самостійности".** У четвер 24. ц. м. запав засуд у процесі проти редактора „Самостійности" Івана Григоровича. Військовий суд під проводом підполковника Гегу-Крістеску. Обвинувачував майор Бурада. Присуд був такий: Івана Григоровича, відповідального редактора „Самостійности" засуджено повторно на три роки вязниці, 50 тисяч грошевої кари, пять літ утрати громадянських прав і заплату 3000 леїв процесових коштів.

— **Іспити зрілости в українській гімназії в Ржевницях.** У днях 21. і 22. ц. м. відбулися іспити зрілости абітурієнтів української реальної гімназії. До устних іспитів були допущені всі 13 абітурієнтів, І приватист та 2, що ностріфікували свої матуральні свідоцтва. Іспити зрілости склали: Блест О., Шимборська М., Черняєвський Я. (із відзначенням), Грушецька В., Якимова С., Калина П., Осадчий М., Рындикова Р., Сенько О., Вовківська Фр., Зозуля О. Екстерністи: Кузьмик В. Ностріфікували: Кравецький Гр., Левитський Д.

— **Розвязали шкляний картель.** Розпорядком міністра промислу й торговлі розвязано в мин. суботу картелеву умову у шкляному промислі. Дотепер монополь мала бельгійська фірма й ціна в конного шкла в Польщі була дуже висока. А тому, що шкло це підставовий артикул у будівельнім промислі й його ціна відбивалася на коштах будови, мусіло дійти до розвязання цього шкляного картелю.

— **Реформа мужеського одягу.** На осінь скличуть у Польщі міжнародній конгрес реформи мужеського одягу. Конгрес цей заініціювали краєві в порозумінні із спортовими колами. Крім того тією справою піклується влада публичного здоровля. Мужеський одяг, кажуть вони, нездоровий, головно тверді комірці, тверді сорочки, тісні паски утруднюють обіг крови. Хотіліб створити одяг до праці, гаєвий, спортовий і т. д. Участь у конгресі візьмуть делегації кільканацяти держав.

— **Поштові скриньки в кожному домі,** що має більшу кількість мешканців, мають незабаром появитися. В цій справі вже вийшов урядовий розпорядок.

— **Не вільно купатися в річці Poni** (Горличчина) зарядку плямистого тифу в цій околиці. Такий наказ видав здоровний уряд у Ярлі.

— **Львівська хроніка.** На Сигнівці вибухла пожежа в збіжевім магазині А. Келера. — На Личакову в „Маскові" (пасаж Міколяша) вибухла авантура, яку викликав Н. Шпігель ем. почтовий асистент у підхмеленім стані. Авантурника випровадили за двері. На прощання повибивав він шиби в льокалі. — Поліція арештувала акушерку Рахелю Друкер і її пацієнтку Марію Муху під замітом недозволеної операції. — Ст. Брохвичівні власникові кіоску при вул. Бема вкрали 2 жінки, які пили содову воду, зі шуфляди 600 зол. 1·8 дол. — Йосифа Кольбушова (Софії 11а) повідомила поліцію, що її служанця Бр. Стаціщевська вийшла ще в суботу з дому і досі не вернулась. — Підчас авантури в ресторані при вул. Собіського 21 Якім Чегалік копнув так нещасливо робітника Антона Колодія, що його мусіла відвезти карета-поготівля до шпиталю. — На Гицлівській Грі притримали якогось І. Гальчака з Перемишлянщини з краденими кіньми.

— **Убийство на середмісті Львова.** В неділю 27 ц. м. вечором убили якісь невідомі справники на вул. Міцкевича молодого 22-літнього робітника Заведення Чищення Міста Франца Іванського, коли він вийшов із льокалю одного з професійних союзів, де відбувалася забава. Іванського поранили так важко ножем, що він не відзискавши памяти помер у лічниці. Поліція веде слідство у справі цього жахливого вбийства. Злочинці втекли користаючи з ночі.

— **Буря над Снятинщиною.** Над снятинським повітом перейшла величезна буря. Підчас бурі грім убив Івана Зондштаєбера з Трійці і поразив його жінку. Від грому згорів також дім Франциски Ольшанської в Заболотові. Буря знищила в деяких околицях доми, засіви, зокрема сіно й конюшину.

— **Красна хроніка.** Дмитро Дмитрук із Братковець представився в Ямниці за вдівця з Вовчинця й обіцював бженитися, видурив від одної дівчини 10 зол. і з ними щез. Та нещастя хотіло, щоб і з Ямниці зустрівся йому в Станиславові, викомпромітували й віддали справу поліції. — Невідомі злочинці вломилися до церкви в Битковій. Надзвичайна, — розбивши кілька скринь, вкрали аж 2 зол. — 16. ц. м. втопився в ріці Сяні в Тершаві підчас купелі Стан. Клос, власник залізничного буфету в Соколиках, Турчанщина. — Андрія Федунишина в Крушельниці в Стрийщині підстрелили шротом. Стрільця не зловили, раненого відставили до лічниці в Стрию. — В Опоках коломийського повіту згоріла хата та будинки Льва Костя. Вогонь перекинувся на будинки 4 сусідів. Здогадуються, що вогонь підложив умово хорий Петро Вітка. — В околиці цвинтаря між Вільшаником Малою та Сокольом у золочівському повіті вбив хтось селянина Мечислава Сайонтчика. Були це мабуть помахучки між злодіями, бо вбитий приставав із злочинцями.

— **Антисемітські заворушення в Польщі.** Польська преса подає, що минулого тижня в Жарках, у варшавському повіті, розкинули сеть жидівські страгани та анициля товарів. В Цикарові, в ченстоховському повіті, розібрали зовсім один з жидівських будинків, а в Лібаї під Ченстоховою здемолювали цілий ряд жидівських домів, так, що всі жиди покинули село. В Камику коло Ченстохови знищено вночі божницю і здемольовано дім рабіна. Протижидівські виступи були також у Мостові й Ольшині.

— **Сокирою забив дві жінки.** У Влоцлавку трапилася подія, яка схвилювала ціле місто. До крамниці Агнешки Місьон і Валерії Кузьнярек увійшов задним входом якийсь чоловік, будучи то за оружжю. Коли одна з крамарок увійшла до крамниці, щоб полагодити закупи, злочинець добув з під плаща сокиру і зарубав спершу Місьонову, а відтак Кузьнярову. Обі жінки згинули на місці. Коли сестрінниця одної з крамарок почула підозрілий шелест, вибігла на коридор і побачила вже трупи обох жінок. Поліція арештувала сусіда вбитих якогось Владислава Кульвевича, в якого знайшли свіжо покровавлений одяг і сорочку. Імовірно причиною вбивства була грабіж, бо обі вбиті мали славу багатих жінок.

— **Залізнична катастрофа.** Недалеко Сарбіїкев скоїлася жахлива залізнична катастрофа. Зударилися два особові поїзди. Підчас катастрофи 18 осіб загинало важких ран.

— **Скільки жидів на світі?** Німецький часопис „Генераль Анцайгер" оповістив статистику, виготовлену Союзом німецьких лікарів. На підставі тієї статистики расових жидів є на світі 40 міліонів, з того 25 мл. в Европі, півтора міліона в Азії, 80 тисяч в Африці, решта в Америці.

Дописи.

ГОРОДОК.

Рідношкільний фестин на Львівському передмісті. Заходом Кружка „Рідної Школи" в Городку відбувся 13. червня ц. р. в год. 2. попол. на плолі коло дому В. Кіпка на Львівському передмісті великий фестин. Гра оркестра зі Сутковиці. Дохід призначено на покрит. ря долгу в-мікулинецьких дитячих садків. Фестин закінчився сильним дощем вже в. год. 7. веч.

Запоясвяточній поклін полеглим героям. Як що року, відбувся у нас 20. червня ц. р. в перший день Вевених Свят, традиційний похід на городецький цвинтар, щоб віддати поклін полеглим воякам Української Армії. В год. 2. попол. уформувався під церквою Вознесіння похід з хоругвами (вінків не несено, зложено їх безпосередньо на могилах) під проводом місцевих священників. У поході взяли участь організовані представники та члени всіх культурно-освітніх та економічних чинників Городка. Над могилами полеглих борців за волю відправив о. парох Е. Розпольський в асисті о. О. Шараневича та о. О. Квіта торжественну панахиду, в часі якої співав городецький хор під управою п. Е. Мельника. Проповідь виголосив о. парох Е. Розпольський, в якій представив посвяту полеглих для загальної справи та цілий громадянство, щоб поставленим тривалих памятників на могилах героїв заманіфестувало свої почування та в цей спосіб ушанувало їх память. Панахиду закінчено відспіванням „Се святими упокой" і „Вічная память"

Звідси ціле довге похоронне число зібране городецьке громадянство від жертвених могилок а березовими хрестами до своїх домівок.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

KU CZCI LEONA WASILEWSKIEGO. Instytut badań spraw narodowościowych. Warszawa 1937. Стор. 29. 8°.

WAKACJE WE DWORACH NA ZIEMIACH WSCHODNICH. Tow. Rozwoju Ziem Wschodnich. Warszawa 1937. Ур. 40. 8°.

ЖУРНАЛИ.

NASZA PRZYSZŁOŚĆ. Wydawca i redaktor: Dr. Jan Bobrzyński. Warszawa. Nr. LIII. Czerwiec 1937.

PION, tygodnik literacko-społeczny. Warszawa. R. V. Nr. 23 (192) i 24 (193).

ORIENS, dwumiesięcznik poświęcony sprawom ruchu Wschodu. R. V., zeszyt 3.

LWÓW LITERACKI. R. I. Nr. 6.

CONTRA KOMINTERN. Kampforgan der Antibol. schewistischen Weltbewegung. Nibelungen-Verlag Berlin und Leipzig. Jahrgang 1937 — Juni.

Листування Редакції.

І. Ч. в І.-Т.: Чому Ви так пізно ...лошся і проводили інше своє жевлі? Постійна ваша ...ередплатниця думаємо, задоволена.

СПОРТОВА СТОРІНКА.

Краєві плавацькі змагання у Львові.

26., 27. і 28. ЧЕРВНЯ 1937.

Зрваючи з дотеперішньою традицією, уладив У. О. С. цього року плавацькі змагання не восени, але в літі, щоб погода позволила змагунам поправити осінні. Але пех, що переслідує ці змагання, не покинув їх і тепер. Першого дня змагань — хмарно й холодно, другого на еміну дощ. Та всеж таки температура води й повітря ще можлива.

До змагань станули змагуни з таких клюбів: КЛК і Черник — Львів, Сокіл Коломия.

Висліди змагань надзподівано добрі, на 11 конкуренцій — **впало 9 рекордів.** Поділилися ними: **Бойко** із КЛК. — **3 рекорди** в довільному стилі, **Сліпко** з Черника **3 рекорди** в клясичному стилі, **Анна Рожанковська** із КЛК. **один рекорд** на 100 м. довільним стилем, та в гінцях (4 × 200 м.) рекорд здобув **КЛК.**, а **Черник** (4× 50 м.). Поправа осягів дуже замітна, а деяких конкуренціях більше як мінута.

В конкуренціях довільним стилем Бойко здобуває велику перевагу над іншими, зокрема над Славецьким, що тепер не в формі, поправляючи, не зазначено зже всі осяги, крім 100 м., в якій осягнув час 1:20,5, перед Пелюшаком (КЛК) і Коськовим (Сокіл-Кол.).

200 м. — 2:59,8 — рекорд осягає Бойко, 2) Славецький (КЛК) — 3:22,1. 3) Влажевич (Черник) — 3.30,0. **400 м. — 6:46,2 — рекорд здобуває Бойко** перед Сліпком 7:20,7, 3) Славецький. **800 м. — 14:48,8 — рекорд Бойка,** 2) Славецький, 3) Рибачек.

Сліпко (Черник) мистець у конкуренціях в клясичному стилі здобуває на **100 м. час 1:33,5 рекорд,** перед Ниволищином (Сокіл-Кол.) 1:46,6, 3) Карпяк (КЛК) — **1:49,1. 200 м. — 3:31,7 — рекорд осягає Сліпко,** 2) Карпяк 3:35,0; 3) Николищин 4:11,8. **400 м. — 7:33,2 рекорд здобуває Сліпко,** другий змагун однаквафікований за неправильні повороти.

Першого дня змагань відбулася у нас перший раз **конкуренція 200 м. горілиць,** яку виграє **Стахів (КЛК) в часі 4:42,8.**

Повні емоцій були змагання гінців на 4 × 200 м. і 4 × 50 м. Стартувало три дружини: Черник, КЛК І. і КЛК ІІ. Від старту йде завзята боротьба між Черником і КЛК І. КЛК у складі: Пелюшак, Сенчина, Славецький, **Войко,** — Черник: Гавриляк, Шухевич, Сліпко, Блажевич — до гінців 4 × 200 м. Біг провадить Черник і лойно на останній зміні — знаменитий Бойко не тільки надробляє втрату своїх попередників, але ще й бере Блажевича — і виграє біг.

КЛК — в часі 14:20,3 встановлюючи новий рекорд, перед Черником — 14:30.1, 3) КЛК ІІ. **В гінцях 4 × 50 м.** стартують теж самі дружини, в незміненому складі. Знову від початку провадить **Черник, але тим разом** і виграє біг, здобуваючи теж **рекорд 2:31,4,** 2) КЛК І. — 2:37,7, 3) **КЛК ІІ.**

З жіночих конкуренцій, відбулася тільки **одна на цілі змагання (!)** а саме 100 м. довільним стилем, в якій **Рожанковська (КЛК) устійнює рекорд. 1:56,9.** Це біг за нагороду — й тому міг відбутися в участю одної змагунки. Інші конкуренції відкликано. Це справді велика втрата, бо п. Рожанковська в добрій формі і булаб напевно поправила чи устійнила нові рекорди. Виходить, що треба на кожну жіночу конкуренцію уфундувати нагороду!

В клюбовому точкуванні по двох днях змагань **провадить КЛК — 37 т.,** 2) Черник — 24 т., 3) Сокіл Коломия — 4 т. Перемога КЛК вже певна і в тому році здобуде він удруге мандрівну нагороду уфундовану Центробанком.

В перерві відбувся поза програмою біг на 50 м. довільн. стилем юніорів в участю 3-ох змагунів. Переміг **Трач (КЛК) 0:55,** 2) Веньо 0:56, 3) Цясечко (оба Черник). Публики в оба дні доволі мало, а трибуна зона запізнатися плаванням, що поволі зачинає підноситися на вищий рівень.

Висліди третього дня змагань (27. 6. 1937) були такі:

Гінці 3 × 100 змінним стилем: 1. місце КЛК І. 4 м. 56,5 український рекорд; 2. місце КЛК ІІ.; 3. місце Сокіл Коломия однакваліфікований.

800 м. клясичним стилем, конкуренція вперше організована: 1. місце Сліпко 16 м. 31,7. 2. Карпяк 17 м. 37,0, 3. Гошовський Сокіл-Коломия.

100 м. горілиць: 1. Славецький 1 м. 44,8; 2. Пелюшак 2 м. 21,5.

1500 м. довільним стилем, конкуренція перший раз організована: 1. Валько 28 м. 59.6; 2. Сліпко 29 м. 11,3; 3. Славецький.

В дружиновій пунктації виграє КЛК 58 точок; 2. Черник 29 точок; 3. Сокіл-Коломия 5 точов. Переможець одержав мандрівну нагороду Центробанку, здобуваючи її вдруге. П. Рожанковська одержала нагороду фірми „Альое" за рекорд 100 м. стилем довільним.

—o—

Україна віцемистцем Окружної Ліги.

УКРАЇНА — ПОГОНЬ І. Б 4:2 (1:1)

Ці змагання мали спершу для України спеціяльне значіння. Україна могла на випадок програної Ресовії здобути мистецтво О. Л., але мусілаб тоді рішуче виграти змагання з Погонею. Коли ж Ресовія виграла у рівнішнім метчу високо з ІІ. Соколом, мета України з Погонею набирав уже для першої радше тільки престижове значіння. Зате для Погоні мав цей метч величезне значіння, бо з останніх днях виявилося, що воротар тієї дружини Кошулінський не мав довший час права грати, бо минулорічний секретар Погоні за пізно згодосив цього грача. Таким чином Погонь І Б. опинилась перед неминучим маревом деградації до А-кляси, бо всі пункти, що їх здобула ця дружина до 28. грання (щойно від того дня вільно Кошулінському грати), вона стратить імовірно воковером. Тому теж прозід Погоні рішив виставити по змозі найсильнішу дружину, щоб ці змагання конче виграти. В нападі Погоні грали оба Матіясн, Заславський і Дрегер.

Україна виступила в найкращому складі, а Петрозом на середині нападу. За ці змагання заслуговує спинацитка дружини на похвалу з двох причин: дружина заграла амбітно і завзято, хоч розвіяні мрії на мистецтво мусіли мати деякий вплив на настрої грачів. Україна не злякалася скріпленого складу Погоні і не заломалася тоді, коли Погонь вела 2:1, а слабий судця п. Бик парасіжував усі акції нашої дружини.

Україна здобула в сумі 83 пункти, перемогла деяких противників навіть у дуже високому відношенні, але перемагаючи в останніх змаганнях, серед таких особливих умовин, зовсім заслужено Погонь І Б, виявив, що їй слушно належиться віцемистецтво та що під цю пору Україна є поруч Ресовії найкращою дружиною О. Л.

Як пізніть була Україна може перший раз виступною дружиною, бо досі так якось складалося, що коли одна лінія осягала свою найвищу форму, друга — слабу, або й найнижчу. Правда, поміч Україні все ще таки недомагала і була трохи гірша від помочі Погоні, але назагал вона виявилась як слід зі свого завдання. Завзято грали Пилісецький і Гошовський, але на окрему згадку заслуговує Скоцень І. за свою неабичайну амбіцію і витревалість. Цей грач зробив за останні часи великі поступи і — що найважніше — відвичився фавлювати, не затрачуючи при тім своєї енергійности.

В нападі найкраща була права сторона Магоцький-Скоцень, яка теж поділилася воротами, Петрів трохи слабший, як на метчу проти Лехії, одначе прекрасно використовував крайників і Скоцень ІІ. Мікльош ще не прийшов до себе по перерві з причини недуги і не може ще привикнути до нової тактики гри співтоваришів нападу. Всеж таки іноді заграв знаменито. Краєвський привоювався до інших.

Оборона Сирегота-Воробець тверда, певна й неуступчива, розбивала акції грізного нападу Погоні. Гупул теж добрий.

Хід гри: Починає Погонь і переводить кілька небезпечних акцій, але безуспішно. Згодом Україна перейнає ініціятиву і стріляє в 36 хв. першого гола з гарного перебою Магоцького. Та вже небавом добуває Погонь зі стрілу лівого крайника (необставленого) воротя. Друга половина приносить знову гола для Погоні (2 хв.). Судця робить у тому часі кілька фаталїних помилок, які кривдять нашу дружину, та навіть він не може перешкодити Україні здобути гола зі стрілу Скоцеия у 25. хв. Підвищує вислід Магоцький, використовуючи прегарну центру Краєвського. Устійнює вислід Скоцень по комбінації Петрів-Мікльош. Україна має ще кілька нагод підвищити вислід, має їх теж Погонь, але вислід залишається вже без змін.

Видців, не зважаючи на дощ, к. 1.500.

Цими змаганнями закінчила Україна мистецтва Окружної Ліги, здобуваючи вповні заслужено друге місце в табелі. Віримо, що по вакаційнім відпочинку стане наша дружина до осінньої рунди з новими силами і з новою енергією та здобуде не тільки знову чільне місце в табелі, але сягне з успіхом за мистецтвом округи. До осінньої рунди недалеко, треба тільки зміло використати вільний час і... доброго тренера

—o—

ПОГОНЬ ІІ — УКРАЇНА ІІ 4:2

Змагання молодших дружин закінчилися програною запасної дружини України, яка виступила в доволі сильнім складі, але виявила невелику амбіцію, мало знання і відсутність успішної пробоєвости.

МИСТЕЦТВА ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

Рессвія мистцем Округи.

ЛЬВІВ. **Рессвія — ІІ. Сокіл 7:0 (2:0).** Катастрофальна програна Сокола зовсім не ілюструє ходу гри, бо Сокіл мав у двох третинах метчу куди більше підворітних ситуацій, як Рессвія, одначе скандально їх не використав. До 30 хв. другої половини не було пішої різниці між цими обома дружинами, а лиш одна здобула мистецтво Окружної Ліги, друга покидає цю Ліґу. Не без впливу на хід гри, а може й на вислід було рішення судді п. Вебера, який не признав Соколові правильно добутих воріт у першій половині при стані 1:0 для Ресовії. Ворота для Ресовії стріляли Баран 4, Відер 2 і Гогендорф.

ЛЬВІВ. **Лєхія — Р. К. С. 1:0 (1:0).** Цим висліком Лєхія врятувала себе остаточно перед деградацією.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Чувай — Гасмонея 4:2 (1:0).** Чувай грав в ослабленому складі і виграв заслужено.

ЯРОСЛАВ. **Огніско — Польонія 3:1 (3:0).** Слабо гра Польонії. Судця п. Нусенблят виключив на цих змаганнях воротаря Польонії Яціва в гри за неспортову поведінку.

САМБІР. **Корона — Чорні 4:1 (3:0).** Хоч Чорні виступили у скріпленім складі, знову програли зі загроженою деградацією Короною.

ТАБЕЛЯ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

1. Ресовія	22	35:9	68:25
2. Україна	**22**	**33:11**	**78:31**
3. Чорні	21	24:18	52:43
4. Гасмонея	20	23:17	28:23
5. Чувай	21	23:19	55:50
6. Огніско	21	23:19	46:50
7. Польонія	20	22:18	32:32
8. Погонь І Б	21	18:24	42:54
9. Лєхія	21	14:28	27:48
10. Р. К. С.	21	14:28	28:47
11. Корона	21	13:29	27:46
12. ІІ. Сокіл	21	10:32	27:65

ДЕРЖАВНА ЛІГА.

КРАКІВ. **Висла — Варта 2:0.** Ворота здобули: Артур і Лінк. Варта грала дуже слабо.

ЗА ВХІД ДО ДЕРЖАВНОЇ ЛІГИ.

СТАНИСЛАВІВ. Ревера — Стшелси (Іванова Долина) 1:1 (0:0). Ревера не використала своєї переваги у першій половині.

ПОЗНАНЬ. Польонія (Варшава) — Г. Ц. П. 1:0 (1:0).

ВИЛЬНО. В. К. С. Сьмігли — Р. К. С. Рух (Берестє) 6:0 (2:0).

ТОРУНЬ. Гриф — Уніон Турнав 1:1 (0:0).

СЯН ГРАТИМЕ З ЮНАКОМ.

СТРИЙ. Юнак (Дрогобич) — Кадіма (Борислав) 1:0 (0:0). Треті вирішні змагання, які відбулися на нейтральнім грищі, закінчилися перемогою Юнака, який здобув ворота з карного. Юнак, як мистець дрогобицько-бориславської групи гратиме 11. липня перший метч за вхід до Окружної Ліги зі Сяном у Дрогобичі.

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

ЛЬВІВ. **Зоря — Знесінчанка 6:4 (3:2).** Сензаційна зовсім заслужена перемога української дружини над сильним А-клясовим противником. „Зоря" заграла дуже гарно і показала гру на зовсім добрім рівні. Трійка нападу: Юсьпевич, Мікльош Ів. і Крушельницький були найліпшою частиною „Зорі". Крім них визначався середущий помічник Андрійчук. Ціла дружина грала дуже амбітно. Ворота здобули: Крушельницький й Мікльош.

ЖОВКВА. **Сокіл — Стріла 2:1 (0:0).** Стріла грала дамбітно та була грізним противником для польського Сокола.

ЛЬВІВ. **ЗЗК — ТШЛ 2:0; Рекорд — Світязь 1:0; Світязь — ТШЛ 3:1 (1:1); ЗЗК — Рекорд 4:1 (3:0).**

Ці змагання відбулись у рямках чотиробою найкращих львівських А-клясових дружин

МІТРОПА

БУДАПЕШТ. Ференцварош — Славія 3:1

ВІДЕНЬ. Австрія — Вольонія 5:1

РИМ. ЛЯЦІО — Гунгарія 3:2.

ЦЮРІХ. Янг Фельовс — Вієнна 1:0

ПРАГА. Адміра — Спарта 2:2

Після цих змагань відпадають від [illegible] гр. Вольонія, Славія, Гунгарія. Треті вирішні змагання гратиме Адміра зі Спартою в Будапешті та Янг Фельовс з Вієнною імовірно в Празі або Вольонії.

МІЖНАРОДНІ ЗМАГАННУ.

БУКАРЕШТ. **Швеція — Румунія 2:2 (2:1).**

Елімінаційні змагання у рямках світового мистецтва.

При змінї адреси просимо подавати й стару адресу.

Адміністрація.

ОГОЛОШЕННЯ

ШАФКОВІ КУФРИ

валізи, міхи на постіль, коробки на капелюхи та комірці, багажові паси по цінах найнижчих поручає

Робітня ремінсько-галантерійна **Н. БАРЕР**

Львів, Сикстуська ч. 2, побіч ф-ни „Салямандра"

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича:

НАДВІРНА:
30. VI. Шаріка.
1. VII. Муж двох жінок.
2. VII. Ніч під Івана Купала.
3. VII. Під курателею.
4. VII. Довбуш.
З Надвірної їде Театр до Бистрець, Делятина, Микуличина і Ворохти.

Молодий Український Театр „Заграва"

ГЛИНЯНИ:
29. VI. Голгота.
30. VI. Мураван.
1. VII. Тарас Шевченко.
Управа театру приймає три молоді пари вочах. Зголошення з фотографією і коротким описом життя слати на вище подану адресу.

Великий Театр:

В вівторок 29. VI. год. 8. веч. „Біла Дама".
Середа 30. VI. год. 8. веч. ввостаннє льосована „Подружжя".

КІНА.

АПОЛЛО: „Королівський вальс" з Діаною Фюрстом.
АТЛАНТИК: „Король пропаще".
ВАНДА: „Вогняний цвіт", „Наші герої".
ГРАЖИНА: „Замах у касині", „Тисяча тактів кохання".
ЕВРОПА: „Дама в портрету".
КАСІНО: „Посмітюха" з Рудольфом Гейльмером і Зарварою Стешик.
КОПЕРНИК: „Дайлю Буш" (Джордж О'Брайен), „Кохай і не плач!"
МАРУСЕНЬКА: „Знаменський ліс" „Покорне подружжя".
МЕТРО: „Манева". „Дівка та секретарка".
МІРАЖ: „Герої Сибіру".
МУЗА: „Тиждень перед шлюбом", „Веселий донжуан".
ПАЛЯС: „Вен Гур".
ПАКО: нечинний.
ПАН: „Генерал Суттер"
РАЙ: „Страшний двір".
СВІТ: „Пімста Джона Ельмана" та ревія.
СТИЛЕВІ: „Чар молодости" і ревія.
ТОН: „Метикий їдець" і додатки.
УТІХА: „Нижчі часи" і ревія.
ХІМЕРА: „Так вінчається кохання".

ФОТОПЛЯСТІКОН
(пл. Марійська 5)
„Сицилія".

ПАНЧОХИ
спеціяльно тонкі зол. 3.50
практичні 1.85
625 **„ДІМ ВОЛІЧКИ"** 9-7
Львів Сикстуська 2 (побіч брами)

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 29. червня 1937.

6.00 Сигнал часу, ранішня після. 6.08 Ранішній дениик. 8.15 Популярна музика з гр. пл., 9.00 Концерт, 9.50 Богослуження з нагоди міжнар. Конгресу Христа Царя. 11.57 Сигнал часу, 12.08 „Море" муз. поранок. 13.00 Келер-Бела: „Ракочі" увертюра, гр. пл., 13.10 Розр. концерт: музика, спів. 14.40 Географічна загадка, 15.00 Для села: Андрусь над морем. Музика з гр. пл., 15.45 Розте громада молодих кутівських самозрадувань. 16.00 Легка музика з гр. пл.; у перерві Львівськ б-жучі вістки. 16.20 Польська міщанська лірика, літер. нарис. 16.35 Легка музика з гр. пл. 16.55 Спортові вістки. 16.56 Гутірка союзів ККО. 17.00 Ленчицьким шляхом, фейл. 17.15 Трансм. з Познання з міжнар. демонстрації перед памятником Серця Ісусового. 18.15 Орк. концерт. 18.45 Актуальна гутірка. 18.55 Програма на завтра. 19.00 Брідж-ове поготівля. 14.15 Сарасате: твори у сутр. форт., 19.40 Спортові вістки 19.50 Над берегом Балтику орк. мішаний хор. 20.30 Конкурсова хроніка. 20.50 Вечірній дениик. 21.00 Шаф-концерт з нової мелодії. 21.01 Актуальна гутірка. 21.10 Гумореска у вик. Ванди Ландовської у супр. форт., 21.45 Оповідання про бурштин. 22.00 Репортаж у румунській мові. 22.10 Репортаж із Ляжком або гр. пл., 22.30 „Гей ти Висоцькі" нар. сюїта Марійки Рудницького, вик. у присутності зум. короля та президента Мосціцького. 23.00 Останні вістки веч. дениика, метеорол. комунікат. 23.10 Концерт бажань. 23.40 Танк. музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орк. концерт

Середа, 30. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 14.15. 15.00 Розр. концерт. 17.00 Пісні і форт. твори. Тібальд бариг., 18.00 Веселі мельодії. БЕЛГОРОД (487) 20.00, 21.00, 22.00 Опера. БРНО (325) 16.50 Словенські нар. пісні. БУДАПЕШТ (550) 12.05, 20.55, 21.00 Цик. музика. ВІДЕНЬ (507) 12.00 Розр. концерт. 15.15 Для дітей. 19.25, 20.00 Орк. концерт. 21.00 Розр. музика. 21.40 Вольфганґа ЗАЙТЦ ДИНДЗЕНДЕР (1751) 14.00, 16.00 Музика. 18.25 Соната оп. 109. Бетовена. 21.00 Війська. марш. МІЛЯНО (369) 17.15 Форт., 19.00, 19.40 Легка розр. музика. 21.00 Комедія. 21.30, 22.00, 23.00 Симф. концерт. МЮНХЕН (405) 19.00, 20.00 Вес. муз. вечір. 21.10 Концерт. ПРАГА (470) 14.00 Концерт солістів. 17.40 Вокал. пісні. 20.40, 21.00 Симф. оркест ес-дур Мендельсона. РАДІОПАРІ (1648) 12.15, 13.00, 19.00 Сюїта, 16.20 Гумор. 19.00 Для молод., 19.15 Форт., 19.45 Естрадні пісні. 20.30, 21.00, 22.00 „Борис Годунов" оп. Мусоргського. РІМ (421) 17.15 Камер. музика. 21.00, 22.00 „Адо дженнаїна" оп. Пінтера.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 29. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 11.15 Веселі мельодії, 12.00 Оп. мельодії, дитяча музика. 13.00, 19.20 Розр. музика. БЕЛГОРОД (487) 19.35 Нар. пісні. 20.40, 21.00 Оп. арії. 22.20 Нар. музика. БУДАПЕШТ (550) 12.30 Концерт оп. орк., 15.40 Військ. орк., 17.20 Цик. музика. 19.00 Сільськ. музика. 20.00 „Шенбрунський органіст" муз. акад. Кемеш. ВІДЕНЬ (507) 11.20 Рел. пісні, хор. 11.45, 12.00 Орк. концерт. 15.45 Рум. музика та пісні. 19.10 Пісні й арії. Достиль бас. 19.40, 20.00 Вес. муз. акад. 20.40 Симфонія ч. 5. Чайковського. 22.30, 23.00 „Не любить віденець" розр. музика. ДАЙТІШ ЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика. 18.00 Скрипка. 20.10, 21.00 Танк. музика. КОШИЦЬ (250) 18.00 Для Закарпаття. МЮНХЕН (405) 16.15 Солісти. 17.00, 18.00 Веселі вар. мельодії. ПРАГА (470) 17.00 Танк. музика. 17.35, 18.00 Радіофільма в д.м. мові. 19.05 Орк. концерт, сарашна. 22.25 Легка музика. РАДІО ПАРІ (1648) 12.15, 19.15, 19.45 Сюїта. 16.00 Концерт. 19.00 Форт., 20.30, 21.00, 22.00 „Ля марен дю Болєвар" ком. оп. Телфера. „Ля пудь воар" оп. Россетада. РІМ (421) 17.15 Танк. музика. 20.40 Розр. музика. 21.00, 22.00, 23.00 „Севільський цирульник".

Середа, 30. червня 1937

16.15 Ранішня пісня, 6.18 Гімнастика, 6.35 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішня дениик, 7.10 Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.08 Полудневий дениик, 12.15 Відпад короля Румунії, 12.25 Орк. концерт. 13.55 Музика з гр. пл., 14.45 Дитячий передостріє. опов. для дітей, 14.55 Львівська біржа, 15.00 Німецькі романтики, гр. пл., 15.40 Львівські бажучі вістки. 15.45 Господарська вістка. 16.00 Із нашого варстату, літер. нарис. 16.15 Розрив. концерт. 16.45 Підводні човни вчора й нині. 17.00 Концерт салонн. квартету, у перерві коло год. 17.20 Привітання короля Румунії на дворці у Кракові. 17.50 Нові помелки у летунстві. 18.00 Хвилина бажр студія. 18.10 Музика Пивоні, гр. пл., 18.30 Молодь і.бес „Із спогадів чобота". 18.40 Програма на завтра. 19.45 Спортові вістки. 19.50 Актуальна гутірка. 19.00 „Обтоптана земля" акад. на осн. Самерсет Моєма. 19.50 Наш бізнес. 20.15 Концерт. 20.40 Веч. дениик. 20.50 Актуальна гутірка. 21.00 Шопенівський концерт. у вик. Генр. Штомпки. 21.40 Фраґм. з опер Софії Коссак: Сторожі моря. 21.50 Резерв. 22.00 Репортаж у румунській мові. 22.10 Легка 2 танк. музика, орк., 22.50 Останні вістки. веч. дениика, метеорольогічний комунікат, огляд преси. 23.00 Танкова музика в гр. пл., 24.00—1.00 Оркестр. концерт.

ОПОВІСТКИ.

Подяка. Д-р А. Ортинська, Прага вложила 250 кч. як дар на будову шпиталю ім. Митроп. Андрея вмістить вінка на могилу Марії в Недільських Садковській.

Подяка. Всім, що зволи мені моральну й матеріяльну поміч підчас моєї 2 і пів річного побуту у вязниці, пів. дорогою складаю щиру подяку. Вуявлій політ. вязень **Іван Ярош**. Львів. 28. VI. 1937.

Ірина Зубрей і м.р Ярослав Домарадзький з Перемишлі складають з нагоди свого вінчання: 10 зол. на Рідну Школу, 10 зол. на Укр. Інвалідів, 5 зол. на допомогу академічній молоді.

АНТИКВАРНІ

НАЙБІЛЬША антикварня — найвищі ціни „Міль Канюковий" Львів, Ватерлоо 6 1074 4-4

НАУКА

ПРАВНИК шукає лекції на селі в обсязі 6 гімназійних. Займеться господарством. Вимога окремої. Відрівлює, Бродки ад Водою 24 1222 1—2

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

...ІНОВАНОГО КОНЦИПІЄНТА з... же від 15. липня адресує б-ка Львова. Зголошення до „Діла" від „Добра практика". 1223 1—3

ПАНСІОНИ

З днем 28. VI. 1937 р. отворена для кватир членів Т-ва Осель Товариства „ВПУВ" в Черч. Комнати одно- дво. і трьохособові. Власна кухня. Перевезення на ос доб мають звичайні і надзвичайні члени Товариства. Спомагаючих членів з членською вкладкою по 50 сот. трактуємо кавою із звичайним членами з міру в-ільних можл. Зголошуватися на побут в Дирекції „ВПУВ" — Львів, вул. Наукова Стешик 11/1. Осель отворена до останнього купелевого сезону в Жаші „Черче". — **Дирекція Т-ва ВПУВ.** 3-3

В ЯМНІМ коло станції над Пруном в домі Осипи Лепьової до винайму від 15. червня сонячні кімнати вряд з ціодженим або частинним утриманням. 1080 4-4

В ДОМІВЦІ К. Л. К. в Славську гарні кімнати дешево до винайму. Інформації між 9—14. Тел. ч. 205-64 1211 2—2

ЗДОРОВІ та веселі ваташі перебудете при гарнім прилюдним літнищі в Ямнім (побіч ставів) в віллі Марії Канюковій (передтим п. Осипи Лепьової) в частинним або цілоденним харчем. Ближчі інформації до 28. червня у Львові, вул. Пісочна 26, а від 29. червня в Ямнім. 1215 2—3

РІЖНІ

КОМБІНЕЗОНИ МОТОЦИКЛЕВІ найдешевше джерело Виробня „ПАЛЬОН", — Львів, Гетьманська 22, побіч Музею. 1129 1—10

ЗОЛОТО — срібло — брильянти — купує, платить найбільше Рудий, Сикстуська 35. 1198 1—6

СОРОЧКИ м'якого подбійні у всіх кольорах 3.90, шовкові поплінові пижами з лацка 9.90 „СВІТ ДИТИНИ" (Welt des Kindes) — Львів, Сикстуська 2. 1218 1—1

ПІЖАМИ шовково-поплінові, найновіші кольори, жіночі і мужеські 8.90, 9.50, 10.80, 11.80 „АСТРА" фабрика білизни, Сикстуська 2, Львів. 1218 1—1

ОГОЛОШЕННЯ.

Незрівняний в якості пудер і крем
ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ
завдяки якому стає перл.
ОКСАМИТНО-МАТОВА.
Ціна коробки з пушком зол. 1.25.
2910 12—5

ЖВИР, пісок, камінь,
ЦЕМЕНТ, вапно, гіпс,
ПАПА ДАХОВА, смола, асфальт,
ДАХІВКА, цегла, дрени,
МАТЕРІЯЛИ шамотові, 2—3
КАФЛІ, рури бетонові
ІЗОЛЯЦІЯ, хата суфітові,
заправа і т. п. камінний.
Terrakota i Terrazzo
МАРМУРИ мелені
та ін. буд. матеріяли
ПОРУЧАЄ гуртом і в роздрібі
„БУДІВЕЦЬ", достава матеріялів будів. львів. Кохановського 12. Телеф. 262-27

Заведення Технічно - Дентистичне
ЕДВАРДА МІНЦЕРА
перенесене
з вул. Ягайлонської на ВУЛ. КОСЦЮШКА 3, тел. 283-23. 1-3

ХТО?!
хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах
купує тільки у найсолідніших
ПЕРФУМЕРІЇ
С. ФЕДЕРА
Львів СИКСТУСЬКА 7
Філія КОПЕРНИКА 18а

Кожний покупець, що покличається на оце оголошення „Діла" дістане ЗАДУРНО гарний дарунок.

КІР
Львів, Усійського 6
Тел. 280-88
Станиславів, 3-го Мая 4.
ПЛЯНИ
КОШТОРИСИ
БУДОВИ

Шукаєте праці? —
Певно найдете її, якщо дасьте оголошення до нашого щоденника

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . . зол. 0.35
1 мм. одношпальтовий в тексті і вокладах . зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці . зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні і приват. кореспонденція по зол. 0.15
куплю, продам, вимінок і т. п. . . . . зол. 0.10
шукаючі праці . . . . . зол. 0.05
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . зол. 480.—
Остання сторінка 1/2 . . . . . зол. 250.—
Остання сторінка 1/4 . . . . . зол. 130.—
Остання сторінка 1/8 . . . . . зол. 70.—

За редакцію відповідає Олександр Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.

Середа 30. червня 1937. Ч. 141

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229—41.

Над колискою волинського Меркурія.

(Власна кореспонденція з Луцька).

БЕЗТАЛАННА ТЕРНОПІЛЬСЬКА ГІМНАЗІЯ.

Загальні Збори Народної Торговлі.

Почалась будова церкви при монастирі СС. Василіянок.

Маніфестація польсько-румунської приязни.

Проти варварського Сходу

Шотан іде слідами Блюма

Японські війська готові до наступу.

Шпигуни на верхівці СССР.

Чим провинився Тугачевський?

Зі судової салі.

„Смарагдова дама". (Фейлєтон).

Металеві легені.

Ч. 141 (14.684). ЛЬВІВ, середа 30. червня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

ШПИГУНИ НА ВЕРХІВЦІ СССР.

Генеральний прокуратор СССР Вишинський виголосив перед мікрофоном відчит, в якому м. ін. згадав, що до ріжних державних установ дісталося чимало шпіонів та закордонних агентів, які дійшли до дуже високих становищ. Троцькісти, меншевики й есери, співпрацюючи зі закорд. капіталом, підготовлювали велику контрреволюцію.

ДАЛЬШЕ АРЕШТУЮТЬ ЧЕРВОНИХ ДОСТОЙНИКІВ.

У Москві від кількох днів говорять про арештування члена центрального виконавчого комітету СССР Уншліхта, що колись був заступником шефа черезвичайки, наркома морських справ, предсідника революційної военної ради і предсідника „Оссоавіяхіму".

Уншліхт, Дзержинський і Мархлевський ста новили польський комуністичний уряд, що повстав підчас большевицької офензиви на Польщу.

Наркома фінансів автономної татарської республики Магдєєва арештували як „непримиреного ворога народу" за те, що він сприяв татарам і кривдив москалів. Наркома місцевого промислу Ганчева арештували за шкідництво.

Партійні установи татарської республики толерували їхню діяльність

Японсько-манджурські війська готові до наступу.

Як подають з Тсінкіну, японсько-манджурські війська зосереджуються коло Константиновського, мабуть щоб відібрати 2 острови, які большевики заняли на Амурі. Військова влада заявила, що большевики взагалі ніяких островів не заняли.

Японська преса широко обговорює останні інциденти на Амурі, де совітське військо заняло 2 острови. Щоденник „Асагі Шімбун" пише, що СССР робить дуже рискові кроки на Далекому Сході, щоб відвернути увагу населення СССР від внутрішніх справ, особливо від насильної „чистки" в червоній армії та в партії. Цей напад має також доказати, що деморалізація не дійшла до червоної армії на Далекім Сході.

СССР хоче відновити наради совітсько-манджурської комісії для водних справ, яка недавно радила в Благовіщенську без успіху.

Совітська армія фортифікує острови Сеннуфа і Большой на Амурі та концентрує там военні кораблі.

Новий уряд Каталонії.

Вчора вечором президент Каталонії Компаніс подав до відома преси склад нового каталонського уряду. Фінанси обняв Тараделяс, освіту — Пісучіер, внутр. справи — Ферт (всі катал. республиканська лівиця), справедливість — Віділля, праця і публичні роботи — Комореra, засобленння — Сарра Панієс (всі соціялісти), здоровля й суспільної опіки — Альфонсо, господарства — Есґлєвс, публичні уряди — Олівер (всі з генеральної конфедерації праці), рільництво — Кальмет (союз наємців), міністр без теки Хімпера (член каталонської акції).

Напад большевицького літака на французький.

Літак французького товариства „Ер Франс", який вилетів з Аліканте, зблизився до корабля, що горів серед моря. Тоді надлетів до нього червоний еспанський літак, який мав большевицькі знаки, і почав стріляти зі скорострілa до французького літака.

ЧЕРВОНІ ТОРТУРУЮТЬ ПОЛОНЕНИХ.

Як подає „Стефані", італійський легіонер Канта, ранений в Еспанії, оповідає, що червоні тортурували італійських добровольців, які після завзятого бою дістались у полон. Їх били до крови, повикривали їм нігті, попривязували їх до дерев і кидали в них ножами, при чому багатьох ранили. Одному легіонерові вистругували на чолі серп і молот.

Італійський відділ, що негайно напав, увільнив полонених від дальших тортур.

2 НІМЕЦЬКІ КРУЖЛЯКИ І 4 КОНТРТОРПЕДОВЦІ В ДОРОЗІ.

Рейтер повідомляє, що через Калєтанський пролив переплили на схід німецькі кружляки „Кельн" і „Лайпціг" та 4 контрторпедовці.

ХТО ЗБОМБАРДУВАВ САГУНТУ?

У Валєнсії урядово заперечують, немовби генеральний директор служби безпеки заявив, що Сагунту збомбардували німецькі военні кораблі. Дотепер не відомо, до кого ці кораблі належали.

У німецьких урядових колах заявили, що коло місця, де сторпедовано еспанський пароплав „Кабо Польос", не було ніяких німецьких кораблів

Перед новим ускладненням в комісії неінтервенції.

На нинішньому засіданні комітету неінтервенції обговорювали англійсько-французький проект, як заповнити прогалини у контрольній системі, що їх спричинило уступлення Німеччини й Італії.

З вчорашньої статті Гайди в „Джюрнале д' Італія" виходить, що Німеччина й Італія зголосять свої застереження проти того, щоби англійська і французька фльота заняла місце німецької та італійської. Подробиць тих застережень покищо нема. В Льондоні здогадуються, що обі держави зажадають щоби Франція і Англія визнала уряд ген. Франка як воюючу сторону, але ні В. Британія, ні Франція не думають цього зробити і тому, коли Італія й Німеччина видвинуть таке домагання, може дійти до поважних труднощів.

Чи французький міністр зневажив сенат?

Президія французької ради міністрів подає: З пресових звітів виходило би, що міністр почт і телєграфів у своїй промові гостро зaатакував сенат. З огляду на те згаданий міністр негайно заявив премієрові Шотанові, що його слова але зрозуміли, бо він не мав наміру зневажати сенат. Шотан передав цю заяву президентові сенату разом з висловом пошани для вищої законодатної палати. Він заявив, що метою уряду є заповнити гармонійну співпрацю обох законодатних установ.

ВОЛОДИМИР БІРЧАК:

Золота скрипка

Нова збірка оповідань відомого письменника

Обсервація, нові теми,
гумор і дотеп

Можна дістати в Адміністрації „Діла"
Ціна 2 зол., поштова пересилка 30 сот

Над колискою волинського Меркурія.

Луцьк, 26. червня.

За княжих часів торговля на Волині була дуже розвинена і давала великі користи князям, боярам та міщанам. Литовська, головно польська та російська доба не сприяли нашій торговлі, і вона поволі перейшла в чужі руки.

Такий стан тревав до останнього часу. З занепадом нашої торговлі волинські міста майже цілковито втратили український характер — перейшли в руки жидівського купецтва, що витиснуло українців із центрів на периферії. Одночасно виробило воно за сотні років в українцях фальшивий погляд, що ми створені до всього, тільки не до купецтва; гірше, що торговля — професія ошуканців і тому не гідна чесної людини.

Коли автор цих рядків девять років тому прибув на Волинь і почав жмовляти безробітну інтіґентну молодь, що покінчила ґімназії чи вийшла із старших ґімназійних кляс, заняття торговлею, яка дає українцям великі можливости, тоді наша молодь або ображалася або тихо посміхалася: мабуть, це від старости приходять у голову такі дикі думки! Хібаж на те ми вчилися, щоб торгувати? Бюро, посада — ось єдине заняття, гідне освіченої молодої людини. Винятком могліб бути хіба що книгарня.

Вилім у цих поглядах нашого селянства зробила наша кооперація, що швидко та пишно розвивалася. Наша молодь поволі засвоїла собі новий погляд: що українець за кооперативною лядою таки на своєму місці і є не гіршим купцем, ніж чужинець за своєю приватною лядою.

Колиж розвиток української кооперації був спинений, а доступ до урядових і самоурядних та інших посад перед українцями замкнули, думка про приватну торговлю поволі віджила і вийшла з сімсотлітньої могили на арену нового життя.

Отак удруге народився наш український волинський Меркурій, що на цей раз з підхмарних висот зійшов на землю, втілився у подобі українського купця. Сьогодні можемо вже казати про це, як про факт, бо ледви чи не в кожному місті та містечку вже маємо своїх українських торговців, переважно з молодого покоління. Всі вони почали й далі починають вести торговлю в дуже скромненьких розмірах. Тимто можна сказати, що наш Меркурій іще в колисці. На виглял він здоровенький, повний енергії і бажання руху. Але що вийде з нього, — покищо годі сказати.

Власне ця обставина змушує нас застановитися над колискою нашого молоденького Меркурія, що, як кожна молода істота, вимагає догляду, опіки та помочі.

Народився наш Меркурій із трьома відмінними рисами: по-перше, неодностайний, сорокатий, по-друге, без потрібних засобів і портфе, без батьків та без духової спадщини по них.

Так сталося, що наше молоде купецтво рекрутується з двох різних шарів громадянство — з молодої інтеліґенції, навіть з ґімназійною освітою, і з селянських та міщанських синів з освітою початкових шкіл або і з самоосвітою. Ясна річ, що якісна вартість одного і другого купецтва різна й ця різниця не може відбитися на ході організації нового національного шару — купецького стану.

Було б бажане, щоб наша традиційна відчуженість інтеліґенції від осіб з простолюддя не мала тут місця та щоб наші молоді купці-інтеліґенти, навпаки, наблизилися до своїх менших товаришів по професії та щоб узяли їх під свій вплив. На економічному фронті, як і на кожному іншому, не повинно бути поділу й відчуження. До цього доходить ще одно побажання: щоб методи праці нашого молодого купецтва, через таке співділання були однострійні та спиралися на нових, християнських етичних засадах, які цілковито викорінили б погляд на торговлю як на обман і шахрайство, — погляд кинутий на цю професію чужинцями.

Патрон купецтва, святий Юрій, повинен не тільки зєднати наших молодих купців в одну міцну професійну родину, але й надати їй нових етичних підстав.

Величезні труднощі ставлять нашому молодому купецтву брак гроша та кредиту і своїх фабрик та ґуртівників. Тому з особливою приємністю підкреслюємо тут деяку кредитову поміч, якою допомагає нашим молодим купцям маловідома кредитова кооператива в Луцьку „Стир". Завдяки її нечисленим кредитам, деякі наші молоді купці, можна це сказати — стануло на ноги. Цей факт повинен би звернути увагу українського громадянства на кооперативу „Стир" — цей мініятюрний наш „купецький банк", який повинен у майбутньому відограти поважнішу ролю в розвитку нашої торговлі, а навіть і промислу. Дуже бажано, щоб наше громадянство, якщо воно хоче розвитку нашої молодої торговлі, підтримало цю кооперативу, вкладаючи туди свої ощадности, і то тим більше, що „Стир" працює дуже добре і вклади в ньому певні та видаються завжди вкладчикам дуже точно. Бажано також, щоб і інші наші кредитові інституції зацікавилися нашою торговлею і по змозі пристосувалися до її потреб.

Наша торговля на Волині відновилася, як Фенікс із попелу, не маючи батьків — старшого купецтва, не маючи рутини, традиції і що найважніше — власної організації та свідомости серед українського міського громадянства та селянства, що інтереси українського народу вимагають купувати в своїх, а не де трапиться.

Як відомо, філію львівської організації купців на Волині не зареєстровано. Але цей факт не повинен стримувати волинських купців від того, щоб заснувати окремий волинський союз купців. Зрештою ніщо не повинно стримувати їх від духового звязку між собою та співпраці, хочаб і не оформленої статутово. Кожний купець повинен знати всіх своїх товаришів на Волині та мати відомости про розвиток їхніх підприємств. Бо завжди будуть випадки, коли буде потреба взятися спільно до якоїсь акції чи до інтересу.

На закінчення треба ще сказати, що все до не в міру, шкодить. Кинуте без застережень нашими кооператорами гасло „боротьби з приватниками", тепер, коли наша кооперація цілковито підрізана, мститься на наших національно-економічних інтересах. Це гасло при підтримці відомого „звйонзку" (варшавського союзу), коли проти нього не протиділати якслід, може спричинити нашій українській приватній торговлі чималі шкоди. Що вигідніше для нас: підтримувати своїх приватних купців чи чужу кооперацію? здається, — повинно бути для всіх ясним. На жаль, деяке засліплення денеде помітне. Розвіяти його повинна преса і самі свідомі громадяни.

Наші громадські кола повинні усвідомити собі, що нація без купецько-промислового стану ще не є нацією в повному розумінні цього слова.

В. Островський.

БЕЗТАЛАННА ҐІМНАЗІЯ.

За що розвязали тернопільську ґімназію? — Заходи батьків і наших послів. — Із статистики діяльности ґімназії. — Чому відобрали їй тепер право прилюдности?

Історія тернопільської української ґімназії займала в останніх роках увагу українського громадянства, а нині можна вже тільки дещо з неї пригадати.

В 1898. р. існувала в Тернополі хлопяча державна клясична ґімназія з українською мовою навчання, що була чинна якийсь час навіть в часі російської окупації. Мала вона багато учнів і в її мурів вийшов ряд визначних і заслужених наших громадян.

Цю єдину на території тернопільського всевідства українську державну ґімназію зліквідовано у вересні 1930 р. в часі відомої пацифікації і без огляду на заходи місцевого українського громадянства і Укр. Парл. Репрезентації досі її не реактивували, хоч на тій самій території існує тепер 14 польських державних ґімназій, з чого у самому Тернополі пять. Ліквідацію переведено без причини і вона була єдиним репресійним засобом подібно як рівночасне розвязання ґімназій Рідної Школи в Дрогобичі і Рогатині.

Завдання зліквідованої державної ґімназії перейняла місцева ґімназія Рідної Школи. Повстала вона з дівочих ґімназійних курсів в 1920-21 р. при державній українській ґімназії, які на основі рескрипту Кураторії Львівської Шкільної Округи з 25. липня 1921. ч. 1078/II. перемінено на приватну дівочу ґімназію клясичного типу, якої концесіонарем став місцевий кружок Рідної Школи. У шк. році 1926/27 змінено цей тип на гуманістичний, а у шк. р. 1928/29 відбувся там перший іспит зрілости.

Внаслідок розвязання державної української ґімназії Кружок Р. Ш. як концесіонар зробив заходи, щоб перемінити дівочу ґімназію на коедукаційну, на що згодилася Кураторія і рескриптом з 27. серпня 1931 ч. II.—8555-31 дала дозвіл на коедукацію в клясах I—III. з тим, що з кожним роком звиватиме найнижчу дівочу клясу, а в її місце приходила коедукаційна кляса. Цього року вперше відбувся іспит зрілости коедукаційної кляси. Під цю пору існує ціла коедукаційна ґімназія нового типу і восьма кляса давнього гуманістичного типу; від вересня ц. р. буде перша кляса загально-освітнього ліцею з відділами: гуманістичним і природничим.

Ґімназія має приміщення в обширному будинку тов. „Українська Бурса" ім. Качали при вул. Качали ч. 13, адоптованому відповідно до шкільних цілей. Вона має учительську бібліотеку (всі цифри подаю за друкованим звідомленням з кінця 1936/37), що числить 889 чисел — творів педаґоґічно-дидактичного та наукового змісту, журналів, словників, енциклопедій та підручників. Має окрему бібліотеку для учнів, що в українському відділі має 662 чисел (258 учнів з усіх кляс позичило 3480 книжок); в польському відділі має 457 творів у 524 томах (303 учнів позичило 3040 книжок); в німецькому відділі було 222 книжок. Крім цього існують такі окремі кабінети і робітні: 1) історичний кабінет має 159 наочних засобів; 2) географічний кабінет має скатальоґованих 174 позицій інвентаря; 3) природничий кабінет — 263 позицій інвентаря і біольоґічну робітню в трьох сонячних кімнатах; 4) кабінет і робітня фізики і хемії мали 213 чисел і 5) робітня практичних занять з 95 позиціями, між ними 7 столярських варстатів, 2 столи до обробу металю, 1 стіл до обробу шкла, 1 токарня до дерева і т. д. Ці кабінети мають відповідні предметові бібліотеки. Є теж окрема ґімнастична саля.

Вели там теж доцільну виховну працю учительського збору над молоддю і над окремими організаціями молоді. Верховною самоуправною організацією молоді була Шкільна Громада з власною управою. Окрім державних свят, які святкувала молодь згідно з розпорядками шкільної влади, відбулися заходом Шкільної Громади ось такі свята: 12/12 1936 р. святочна академія з приводу 15-ліття школи і дня патрона школи св. Андрея; 30. січня 1937 р. академія в роковини Бою під Крутами; 10. березня 1937 р. святочний концерт у 76. роковини смерти Т. Шевченка; 21. травня 1937 р. святочний концерт з приводу 100-ліття „Русалки Дністрової" і 25. травня 1937 р. академія в честь Симона Петлюри. Спільно з Батьківським Комітетом влаштувала Шкільна Громада одну шкільну танкову забаву 14. лютого 1937 р.

В рямцях Шкільної Громади були такі організації: 1) оркестра з 18 членами мала 49 проб і 5 виступів; 2) читальня, де зосереджувалося товариське життя молоді, що передплачувала 11 українських і 5 польських журналів і часописів, відповідних для молоді і мала власне радіо та влаштувала тримісячний теоретичний і практичний радіевий курс, що його скінчило 20 учасників, — членів 139; 3) українознавчий гурток — 25 членів; 4) історичний гурток для вищих кляс — членів 26; 5) історичний гурток кляс нового типу — 25 членів; 6) філольоґічний гурток — 12 членів; 7) географічний гурток — 56 членів; 8) природничий гурток для праць у біольоґічній робітні і 9) драматичний гурток, що дав три вистави: Лесі Українки „Лісова Пісня", Августа Коцебуе „Заколот" і Леонтовича „Під святого Миколая". На сходинах гуртків виголошували учні й учениці відповідні реферати.

Окремо існувала Марійська Дружина, що охопила всю молодь і працювала у трьох секціях: 1) евхаристичній, 2) протиалкогольній і протинікотинній та 3) музичній. Поза нею були ще гуртки: спортовий з хлопячою секцією (38 членів) і дівочою (45 чл.) та протигазовий.

Суспільно економічне виховання вела шкільна кооператива „Самопоміч" (продано товару на 700 зол. — зиск 80 зол.) і шкільна каса ощадности зі сумою вкладок 390 зол. Влаштовано 6 шкільних географічно-природничих та краєзнавчих прогульок.

Учительський збір складався з управителя (Омелян Бачинський), 16 етатових учителів — у цьому 3 учительки, — двох доходячих учителькок-польок та шкільного лікаря і лікарки. З персоналу учительського були всі українці крім польок і лікарки жидівки. Усі вчителі та вчительки з повною кваліфікацією.

Кляс було 9, нового типу 7, при чому кляси I. і II. мали рівнорядні відділи і VII. та VIII. кл. давнього гуманістичного типу. Фреквенція така: на початку шк. року 334 — при кінці 318. По релігії: 305 греко-катол. і 13 православних (з Волині). Учні всі українці; хлопців 186, дівчат 132. Вислід клясифікації з кінцем шк. року: поступ дуже добрий 35, добрий 68, достаточний 151, нездібних 61, неклясифікованих 3. До іспиту зрілости зголосилося 21 учнів і учениць, здало 10 учнів і 4 учениці.

За місцем побуту батьків було: з Тернополя 115, з тернопільського повіту 65, з інших повітів 138, з того 13 з Волині селянських дітей. Мешкання учнів і учениць: у батьків 200, у рідні 21, в бурсі 13, на приватних квартирах 84. По званню батьків було: 140 дітей селян, 40 священників, 28 учителів, 24 ремісників, 12 урядовців, 12 службовців залізниць, почт і телеграфів, 17 вільної професії, 5 робітників, 3 купців, 3 промисловців, решта інших професій.

З дирекцією заведення і з учительським збором співпрацював Батьківський Комітет, якого головним завданням було дожинлювати молодь. Дижурні пані з Комітету давали щоденно снідання (шклянка молока або чаю і булка) за оплатою від 1 до 2 зол. місячно; 60 учнів і учениць діставало снідання безплатно. Крім цього підмагав Комітет убогу молодь матеріяльно, купуючи для неї одіж, обув, шкільні підручники і платив за найбідніших залізничні білети і шкільну оплату. Видатки, зібрані з вкладок і доходів з імпрез дали 1755.49 зол.

Ґімназія мала право прилюдности і тішилася вкнайліпшою опінією серед нашого громадянства, а навіть у шкільної влади.

Тимчасом перед кінцем шк. р. 1936/37 львівська кураторія повідомила дирекцію ґімназії, що відбирає ґімназії зі шк. роком 1937/38 право державних шкіл, з винятком VIII. кляси давнього гуманістичного типу.

Мотивів не подано. Публична опінія вяже це з пробою основання рівнорядних кляс з українською мовою навчання при III. польській хлопячій державній ґімназії в Тернополі. Минулого шкільного року кураторія розписала вписи до трьох рівнорядних кляс, але зголосився всього один кандидат і вписи відкликано. І цього

року проголосили вписи до І. рівнорядної кляси, а що зголосилося тільки двох кандидатів, то і ті вписи відкликали.

Місцеве українське громадянство ставиться негативно до тих усіх спроб з паралельками, жадаючи як це зазначило в петиції виділу Кружка Р. Ш. в Тернополі до міністра освіти з 13. січня 1936 р., щоб реактивувати розвязані в 1930 р. державні гімназії як самостійне заведення або приняти на державний етат існуючу в Тернополі приватну гімназію Р. Школи. До першої кляси цієї гімназії здало перед феріями цього року 62 учнів й учениць (на 74 зголошених).

На пленарному засіданні сойму 23. червня ц. р. посол д-р Степан Баран зголосив інтерпеляцію до міністра віроісповідань і освіти в справі відобрання права прилюдности тій справді зразковій рідношкільній гімназії. С. Ф.

—o—

ПРОТИ ВАРВАРСЬКОГО СХОДУ.

СПІЛЬНИЙ ФРОНТ ЕВРОПИ І ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ СХОДУ.

В офіціозі „Фелькішер Беобахтер" з 16. ц. м. появилася стаття головного редактора для закордонної політики, д-ра Вальтера Шмідта, п. н. „Пястук зі сходу". Автор вказує, що географічне поняття Европи з її кордоном на Уралі завжди викликало політичну плутанину думок. Основами єдности Европи є воля до спільного життя, її культура та її традиції. Тереном боротьби европейського духа за істнування був завжди Схід. Европа мусіла все боротись проти кровавих нападів і східного варварства. Лише через географічне поняття Европи, можна було зачислити Московщину, країну східного насильства до европейських держав.

Ворог Европи на Сході все той самий, чи він Чінгіз-Хан, чи Іван Грозний, чи Сталін. І обовязок Европи боронитися проти цих страшних, часом божевільних постатей, проти їхньої ненаситної жадоби крови, лишається в усіх часах той самий. Колись були Київ і Новгород розкішними осередками европейськоо духа і праці на Сході. Щойно Чінгіз-Хан зруйнував Київ, це велике і багате місто в 1240. р., так що ледви запищилось 200 будинків, а Іван Грозний здобув у 1570. році цвітуче ганзеатське місто Новгород, де винищив за 5 тижнів 60.000 людей. Дух деспотичної Москви все однакий. Сьогодні европейська преса повна огиди і обурення на кровавий режім червоного царя Сталіна. Ніхто не знає, скільки мілюнів впало жертвами його несамовитої ненависти й руйницького божевілля. Чи можливо перевести статистику тих, що рікрічно гинуть з голоду на широких просторах СССР? І хто осміліться в цій країні терпіння і жаху почислити червоним катам їх жертви? Ця держава, ця деспотія жаху і морду користає в несвідомій Европі з права „рівности" і про її „безпеку" сушать собі голови женевські дипльомати.

Але проти загрозливого пястука зі Сходу боролися біч-обіч впродовж віків европейські народи: литовці, поляки й українці, боронячи Европу і разом з ними, а часом і власними силами боролися також німецькі купці і німецькі воякн. В країні московських можновладців було також чимало повстань поневолених націй, які не мали нічого спільного з духом московської деспотії. Але чому мовчить совість Европи, коли сотки тисяч українських, чи грузинських борців проти Леніна і Сталіна падуть за волю Европи, як колись вояки в бою під Лігніцом?

Европа знов загрожена зі Сходу. У боротьбі, що зближається, мусить віджити свідомість обовязку утворити спільний фронт проти червоного ворога світу, єдиного історичного ворога европейських народів. (Офінор.)

Маніфестація польсько-румунської приязни.

Румунський король зі сином виїхав до Бедруска (Познанщина), де відбулася велика військова ревія, в якій м. ін. взяла участь ціла бригада кінноти, що передефілювала у гальопі разом з кінною артилерією. Перед ревією марш. Ридз Сьмігли відчитав письмо президента, що іменує Карла шефом 57. п. піхоти; король перебрався в польський однострій. Підчас бенкету у Варшаві Карло висловив побажання, щоби румунську амбасаду у Варшаві і польську в Букарешті піднести до ступня амбасад. Візита Карла у Польщі притягнула увагу всієї закордонної преси.

ЗА ОКЕАНОМ.

УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ НАУК В АМЕРИЦІ

Тому чотири роки довідались ми, що в Америці основано товариство: „Українська Академія Наук в Америці". Спершу виглядало це на казку тому, що бралася до того тільки одна людина. Одначе тепер, після 4 років, показалося, що це не була казка, але дійсність. Бо саме ця одна людина потрапила доконати великого діла.

Це професор університету, історик, д-р Олександер Сушко, зорганізував цю високу культурну установу, при помочі кількох ширих одиниць. Сьогодні Українська Академія Наук з осідком у Шикаго має вже свою наукову бібліотеку із 6.000 томів, має зачатки музею і почала видавати англійською мовою наукові праці. Досі появилися дві такі праці, а саме д-ра Ол. Сушка про війну Олександра Великого і д-ра П. С. Костаса про історію грецької мови. А друкуються вже два перші томи історії України, а саме „Передісторична Україна", як також етнографічна мапа України.

Професор д-р Сушко розвинув широку працю молодої установи. Це доказує, що коли й одна людина використає якслід знання, хист та енергію для гарного національного діла, то може багато досягти. Безперечно, що більше одиниць могли би ще більше досягти.

(Америка).

НОВА ТВЕРДИНЯ ПРИ УКРАЇНСЬКІМ КАТЕДРАЛЬНІМ ХРАМІ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ.

В неділю 16. травня ц. р. після співаної Служби Божої епископ Кир Константин довершив посвячення новозбудованої домівки біля катедри у Філядельфії. На посвячення прибув також бувший катедральний парох, тепер ректор Української Католицької Семинарії у Стемфорді, о. Павло Процько. Того самого дня в год. 7-ій веч. відбулося святочне відкриття домівки, получене із спільним свячепим. На свято відкриття прибув владика, а також о. Павло Процько і місцеві священники. Після посвячення паски й перекуски зачалися промови. Першу промову сказав сам владика. Він хвалив філядельфійців за витревалість у добрих ділах і зазначив, що в будучности намічено багато праці, а найбільше лежать йому на серці „Дім для старців" і шпиталь, які то установи в короткім часі будуть основані при катедрі у Філядельфії. Коли бесідник скінчив, то оплескам — здавалося — не буде кінця. Промовляв теж архитект католицьких установ, п. Геп. У своїй гарній промові закликав до витревалости при

В. НАГЛОЧ.

Смарагдова дама.

Мушу відразу зазначити, що це, на жаль, не мені першому належиться той почесний титул. Я сам людина скромна, аж занадто скромна і завжди держуся в тіні. Товариство дам, сказати по галицьки „депремує мене" і в ньому почуваюся ніяково.

Крім того маю слабість до зеленого колїру. Не знаю, відкіль я її набавився, але мусите знати, що на вид зелені мене „розбирає".

Щоб уже скінчити зі щирістю додам до жінок і зеленого колїру — кіно. Цю третю слабість зродили в мене дві перші. Треба почати від зеленого...

Був саме зелений місяць травень. Місяць поетів, залюблених студентів, що пріють перед іспитами. Я належав до тих останніх. Мешкав я тоді при вул. Зеленій і підготовлявся до останнього правничого іспиту. І хоча від науки я аж позеленів був, почувався добре. Так якось легко і зелено: на серці, на кишені та в голові...

Усе було би гаразд. Сьогодні був би я вже магістром прав, якби... Ех! Нещастя (а може щастя?) хотіло, що власне тоді одне кіно стало реклямувати суперфільму: „Зелена Рапсодія".

І я не видержав. Стиснув у долоні останній гріш і пішов до кіна. Підступив до каси:

— Прошу один... — і занімів. У віконці сиділа чудо не жінка. (Моя перша слабість.) Німфа, сирена, королівна з казки! Мене приголомшило. І даремні, марні мої зусилля гідно змалювати тут її красу. Вона була в темно-зеленій сукенці! Очі палали шафіровим вогнем, а від чорної бльонд-чупринки било смарагдове сяйво.

І від тієї хвилини я став пристрасним кіноманом та відвідувачем того кіна. Часто приходив двічі на ту саму фільму, щоб тільки побачити смарагдову даму при касі.

Ех, не знаю, чи годні ви зрозуміти, як мучилось моє бідне серце і спалювалось у полумі власного кохання. До того моя вроджена соромливість не дозволяла мені наблизитись до вибраної. Я тільки міг здалеку дивитись на неї (звичайно ту хвилину, коли купував білет) і тому терпів подвійно.

Я ходив до кіна як люнатик за місяшним світлом і за кожним разом відкривав у смарагдової дами нові схожости з фільмовими зірками.

Мала вона ясноволосу зачіску Даніель Даріє, вигнуті брови та виразисті очі Джон Крофорд, жагучі уста Грети Гарбо, шию... але досить. Тут мушу перервати опис, бо я вже згадав про свою вроджену соромливість. Ще тільки додам, що ноги вона мала як Марлена Дітріх, а груди — як бл. п. Джін Гарльов.

Казали мені, що моя вибрана співає як Жанет Мекдональд і танцює як Джозефіна Бекер.

Від цього всього я не досипляв і не доїдав. Минуло вже пів місяця, а „справа" не рушила з місця ні кроком — смарагдова дама не звертала на мене найменшої уваги. (Мені ніяково признатися, що я дуже подібний до Еді Кантора. Тільки очима не вмію так добре завертати.)

Нічого дивного, що я попав у мелянхолію, в якесь отупіння. Я відчував жаль до всього світу. Тільки очі блискали розпучливими сигналами:

— S. O. S.

Цілими днями лежав я дома непорушливо і бездушно, впявивши очі в стелю (помальовану на зелено.) Нетикані скрипти лежали безладно, забуті, а я дивився у стелю і бачив там те обожнене обличчя із смарагдовими очима. Господиня, що приносила їжу, гляділа стурбовано на мене і хитала спочутливо сивою головою. Та я був такий прибитий, що без надуми згодився би був полетіти ракетою на місяць, Марс чи де там, щоб лише визволитись від страшного впливу зеленоокої, від її проникливого погляду, що пропалював мене смарагдовими промінями! Вкінці уложив оголошення: — „Молодець готовий на все, шукає якогонебудь заняття на провінції. Може навіть бавити немовлята, товкти каміння на дорозі або оженитись. Гасло: „Якстій".

Взяв до рук щоденник, щоб побачити ціну, й аж підскочив на канапі. Цеж було щось для мене! Поміч, рятунок!

У дрібних оголошеннях стояло: — „Маєте яку мороку з коханням? Хочете бути щасливі? Хочете здобути серце коханої особи? Всякі поради дає за мінімальною оплатою Бюро-Бузько вул. Щаслива 2. І."

Я втішився як Алі-Баба, коли перед ним отворився Сезам. Це був для мене єдиний вихід.

І ще того самого дня подався я на вул. Щасливу. Схвильовано, мов колись перед першою зустріччю з дівчиною, застукав я до дверей мого Сезаму.

— Прошу! — почувся високий голос.

Я відхилив двері — остовпів. Щипнув себе сильно в руку, але ні. Це не був сон: за бюрком сидів мій давній, добрий знайомий і товариш — Іван Бузько!

— Прошу ближче! Ось крісло... Ах, кого я бачу, — Бузько радісно плеснув руками і кинувся до мене.

— Та... — Я переступав з ноги на ногу.

— Сідай, сідай! Стільки ми не бачились! Такі щирі товариші. Сідай, розкажи що!...

Я сів приголомшений на краєчку крісла і не міг промовити ні слова. Зате Іван цокотів як найморденіший скоростріл:

— Але ти, бідняго, щось геть позеленів. Тільки очі світяться. Вчишся так, чи бідуєш? Ах, знаю вже причину. Кохання?! Так, так... Я, друже, тепер від тих справ спец. Любовні справи, матримоніяльні трансакції — це моя спеціяльність. Мій фах! Позивлюсь на чоловіка і

своїй вірі й льояльности для рідної Церкви, владики і священників, бо щойно тоді ми станемо на рівні з іншими культурними народами. Опісля в коротких промовах вітали святочну громаду представники наших громад, товариств, братств і сестринств, і при цім складали свої жертви на домівку. О. ректор Процько у своїй промові порівняв філядельфійську громаду до світла, яке освічує всі громади і є зразком для них, бо все, що добре було, виходило з Філядельфії. При нагоді запросив усіх на закінчення шкільного року до Стемфорду на 16. червня та на торжественне відкриття відновлених шкільних будинків, Музею та Бібліотеки у Стемфорді, яке відбудеться в неділю 5. вересня ц. р. Господаром святочної вечірки був п. Василь Волинський. (Америка).

КОНВЕНЦІЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ.

У днях 29. і 30. травня відбулась у Філядельфії в салі „Товариства Горожан" конвенція Союзу Українок Америки. До управи вибрані давні уряднички: п. Анастазія Вагнер, голова; п. Стефанія Дембицька, секретарка; п. Петронеля Костецька, касієрка. Заступницями голови вибрані: п. Олена Штогрин і п. Стефанія Абрагамовська. Чергова конвенція має бути в Ню Йорку в 1939 році. (Америка).

Чим провинився Тугачевський та інші ґенерали.

Московський кореспондент „Ню Кронікл" подав сензаційні виїмки зі звіту Сталіна про розстріл Тугачевського та 7 генералів. Цей звіт буцімто призначений для французького уряду з метою усунути сумніви Франції та інших держав про вартість СССР як союзника та про боєздатність совітської армії.

В цьому звіті Сталін подає обставини, що довели до „зради" 8-ох генералів, та виясню̀є, чому він поставив цих ґенералів під суд. Сталін виясню̀є, що **Тугачевського та решту ґенералів зовсім не судили за державну зраду** у звичайному значінню; вони не видавали за ґроші ворогам таємниць і взагалі не зраджували військових тайн. Розстріляні були **в контакті з німецькими агентами** і з ними обговорювали положення в СССР та **критикували політику совітської влади. Вони пробували попсувати взаємини між СССР та буржуазними державами і ворожо поставились до політики, що довела СССР до Ліги Націй.** Вони хотіли втягнути Німеччину до війни з іншими капіталістичними державами, але не ужили всіх засобів, щоби СССР не втягнути до цього конфлікту. Коли ж капіталістичні держави — твердили розстріляні — будуть вичерпані війною і коли там зачнуться робітничі повстання — тоді червона армія зачне свій похід та заведе комуністичний лад в Европі.

Сталін уважав, що такі пляни могли довести до катастрофи СССР. І тому авторів цих планів уважав за зрадників та рішив їх зліквідувати. Тугачевський — пише Сталін — нав'язав контакт з Райхсвером ще в Рапальо і цей контакт дальше підтримував, не беручи зовсім під увагу факту, що до влади прийшов Гітлер.

—o—

З українського життя у Кракові.

Краків, червень 1937.

ВИСТАВА УКРАЇНСЬКОЇ КНИЖКИ.

Мені все здається, що добра книжка — це щось найкраще, що може людина по собі лишити. Бож хіба ніде так живо не збережеться людська думка, що її ще ні в радіо схопити, ні ніяким іншим апаратом записати. Але чи одно нам здається...

Мабуть подібно думав провід Української Студентської Громади, коли зважився уладити тут першу виставу такої дуже чужої нам — рідної книжки. Вистава відбувалася від 6. до 10. червня в салі „Просвіти". У святочнім відкритті взяли участь професори Лепкий та Зілинський, що поділилися з присутніми своїми цінними думками про сучасний стан нашого друкованого слова. Окремий реферат виголосив ще м-р Сташко.

Книжок було небагато, але уложені зі смаком. Заступлені такі видавництва: Український Наук. Інститут у Варшаві, Українська Бібліотека, Відродження, Дешева Книжка, Вістник, Червона Калина та видання оо. Василіян. Досить багатий та місцями навіть милий для ока був відділ української преси.

У тому, що книжок було небагато, годі винити впорядників вистави. Вони зробили, що могли. Не знати кого й за що винити в тім, що „вислані" книжки з деяких видавництв досі не дійшли, деяким не калькульовалося їх висилати, а ще іншим якась калькуляція казала зовсім не відповідати на замовлення Української Громади! Через те багато книжок треба було визничити на виставу з прив. бібліотек, дещо з бібліотеки Укр. Студ. Гр., Просвіти та Р. Шкрли.

Накінець щось найбільше боляче: відвідувачі та їхне відношення до книжок — зокрема купно книжок. За повних пять днів відвідало виставу 120 осіб, у тім зі старшнх, переважно добре ситуованих громадян, напевно не більше як 20 осіб. Розкупили... щось близько 30 книжок, тай то були випадки, що хтось один купував більше, як одну... Хтось казав мені, що на виставі „немо властиво нічого нового" і через те годі щось купити..." Чи люди купують тільки найновіші книжки—на це можна ріжно дивитись.

На всякий випадок перед нашою книжкою „гарна" перспектива: зі зростом числа читалень, публ. бібліотек, літературних журналів та літературних сторінок у періодичній пресі — настільки пізнаємо нашу книжку (з рецензій та ще більше з бібліографічних заміток!), що хіба зовсім перестанемо її купувати...

Вистава книжки всюди має своє дуже велике значіння. Кілько добра могла би вона зробити тут, далеко від усього свого, рідного — не треба і згадувати! На жаль, скінчилася великим дефіцитом.

МИСТЕЦЬКА ПРОГУЛЬКА.

Ще одну з черги прогульку уладив гурток мистців „Жарево" в неділю 6. ц. м. на Замок. Провадив п. Б. Стебельський. Оглянули „Етногр. Музей" та королівські кімнати. Учасників коло 40 осіб.

ВОЛИНСЬКИЙ ВЕЧІР.

Окремий „Волинський вечір" уладила тут туристично-краєзнавча секція Української Студ Громади в суботу 12. ц. м. Дуже гарний географічний нарис Волині подав проф. Кубійович, а проф. Зілинський дав вичерпуючий реферат про мову Волині. Студ. П. Львович відчитав уривок з „Волині" Самчука. Гостий дуже мало.

ЗАКІНЧЕННЯ КУРСІВ „Р. Ш."

відбулося в неділю 13. ц. м. Після Служби Божої зібралися діти, гурток родичів та ще кількох громадян у салі „Просвіти". Тут діти попписувалися тим, чого в Р. Школі навчилися. Опісля дістали в нагороду пильности гарні книжечки. Наприкінець кілька слів промовив до дітей о. д-р Хруш, що з черги як член управи кружка „Р. Школи" подякував учителькам курсів пп. Костиківним за щирі та повні посвяти труди над збереженням душі української дитини.

СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНКИ.

Друге цього року свято Лесі Українки у Кракові уладила Секція Студенток Української Студентської Громади в неділю 13. ц. м. Може тому, що Лесю Українку мало знаємо та ще менше розуміємо, вона у нас так мало популярна і її „свята" якісь такі аж надто несвяточні. Бо хіба годі інакше назвати це, коли вся наша інтеліґенція начеб змовилася, бойкотує такі гарні почини та гасить ширий запал молодих. А тимчасом і та, що її свято ми святкували, і добірна й цікава програма та не менше симпатичні виконавці — могли хіба викликати більше зацікавлення. Гарні та глибоким пієтизмом для поетки навіяні були вступне слово п. Д. Костиківної і деклямація п. І. Костикіаної. Може не надто щасливо підібрані були пісні (імпровізований хор та тріо студенток), що мало підходили до боєвого духа поетки. Затеж саме їх виконання давало багато правдивого вдоволення. В інсценізації частини „Одержимої" на перше місце вибилася п. М. Карвацюківна — Одержима. Всі точки виповнили студентки власними силами, коли помнути п. Кравчука — патриція з „Одержимої". В загальному свято робило дуже миле й культурне враження та належало до кращих краківських, зокрема студентських імпрез.

ЗЕЛЕНІ СВЯТА.

Першого дня Зелених Свят два греко-катол. священники відправили панахиду на українських воєнних могилах на раковицькім цвинтарі. Вечором відбулося в „Просвіті" скромне свято — поминки Великих Днів. Я.

—o—

Еміґраційні справи.

ІМІҐРАЦІЙНІ КОНТИНҐЕНТИ ДО БРАЗИЛІЇ В 1937 Р.

Бразилійське міністерство праці устійнило іміграційні контингенти для поодиноких країв на 1937 рік у такій висоті: Італія 27.074, Португалія 22.956, Еспанія 11.536, Японія 8.546, Німеччина 3.099, Австрія 1.655, Швайцарія 178, Чехословаччина 175, СССР. 2.143, Литва 1.537, Югославія 996. Франція 602. Англія 415, Польща 2.035.

ОСТОРОГА.

Аргентинські часописи пишуть: „Від довшого часу на терені столиці Аргентини Буенос Айрес грасує банда ошуканців, вложена з українців і поляків, яка визискує таки своїх людей. Ошуканці збираються переважно при Еміґраційному Уряді, попри не на вулиці Тукуман і на вул. Л. Н. Алем. Ошуканці розголошують, що полагоджують усякі справи, жертвують посередництво в одержанні добре платної посади, поручають купно парцель за дешеві гроші, купно рільничих знарядів, домів, вимінну грошей у різних банках, які в дійсности не існують і т. д. Тим способом вимагчують вони від еміґрантів гроші і часто ведуть еміґранта в невідоме місце, де силою відбирають від нього гроші. Ошуканці подають себе за службовників Еміґраційного Уряду, перебирають себе за шоферів, механіків, кольопістів або інжинірів, що рекрутують робітників до різних робіт. Еміґранти, що їдуть до Аргентини, повинні бути обережні перед того роду ошуканцями і в ніяких справами не повинні до них звертатися. В Буенос Айрес існують численні українські установи, де кожний може дістати великі поради й поучення від своїх певних людей.

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ:

Як чоловік зійшов на пана.

З автобіографією автора і ілюстратурою Е. Козака.

Веселі оповідання про молодця, що виводить із собою тяжку боротьбу: що вибрати — любов і добру „партію", чи працю для громадянства. Оповідання повне гумору та бадьорости.

Ціна книжки 2 зол. 50 сот.

ЗНОВУ ЛЕЖИТЬ ЗЕМЛЯ ЗАЛИТА КРОВ'Ю...

Вже знаю, що йому долягає: цей любиться нещасливо, того жінка ходить сама, а той...

— Дивись! — прорвав я щиро захоплений. А я й не знав, що ти вже тут. Ти покинув театр?

— Бачиш, це така історія...

Бузько розсівся вигідно на кріслі й виняв папіросницю. Я аж тепер замітив, що він був дуже елегантно та багато одягнений. Обстанова бюра теж була вибаглива. На Бузькових пальцях блистіли перстені, а їх власник розказував плавно:

— Навкучилось мені бурлакувати з мандрівним театром по провінціональних містечках. Минулого літа забрили ми до Черча. І вже першого вечора дістав я кілька китиць квітів від літніськових звеличниць, а далі я став виступати з пісеньками в тамошній кавярні. А що вже на театральних дошках був амантом, то в житті пішло ще лекше. Незабаром підписав я контракт із управою віллі „Сирена" і обняв посаду професійного представника Амора.

— Що, що? — вибалушив я очі. — А це що за професія?

— Мій винахід. Маю намір його опатентувати. Як тобі відомо, в усіх літницях панує жахлива „петрушка", себто голод на мужчин. Пансіони переповнені жіноцтвом а представників поганішої частини людства як кіт наплакав. На такому „безрибі" навіть криві, лисі та беззубі раки стають рибами. Ну, а що вже казати про 100% мужчин! — тут Бузько значуче поправив краватку. — На них на літніськовій біржі величезний попит...

— Чудесна ідея! — гукнув я. — На чому полягає твоя праця?

— Моїм завданням є вербувати до пансіонів якнайбільше представниць гарного полу і старатись, щоб вони якнайдовше там висиділи. Все це робиться в рукавичках: я сам граю ролю багатого „золотого молодця". Зрештою — це мені, акторові легко приходить.

(Докінчення буде).

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

ПРАВНИЧА СТОРІНКА.

Хто обовязаний складати зізнання

ДЛЯ ВИМІРУ ПРОМИСЛОВОГО ПОДАТКУ?

III.*)

1) **Правні особи** — щодо кожного окремого заведення або підприемства **без огляду на категорію промислового свідоцтва;**

2) **інші платники:** а) якщо ведуть торговельні книги (згідно з торговельним кодексом) або упрощені — щодо кожного окремого заведення або підприємства **без огляду на категорію промислового свідоцтва;** б) якщо не ведуть торговельних (упрощених книг) — щодо кожного окремого заведення або підприемства, зачисленого в податковому році до категорії I. і II. торговельних підприемств та до категорії I, II, III, IV, V. і VI промислових підприемств **(давніше тільки категорії I—V були обовязані до складання зізнань);**

3) Всі особи, які виконують самостійні вільні заняття;

4) Щодо промислових занять — особи, які виконують згадані заняття, зачислені в податковому році до категорії I і II промислових занять (сюди належать між іншими всякі інші **торговельні посередники).**

Платники, які не є обовязані складати зізнання про оборот, мають зложити таке зізнання якщо скарбова влада візве їх індивідуально до цього. З тією метою влада визначує річницю щонайменше двотижневий, та долучує до візвання формуляр зізнання. Зізнання для виміру промислового податку від обороту треба складати на відповідних формулярах тій скарбовій владі, що має право вимірювати податок (ст. 1 і 13 податкової ординації). До зізнання слід долучити зладжений на формулярі, виказ оборотів, звільнених від промислового податку від обороту, або теж виказ артикулів, що їх передамо до інших промислових чи торговельних заведень, того самого власника.

ХТО ОБОВЯЗАНИЙ СКЛАДАТИ ЗІЗНАННЯ ДЛЯ ВИМІРУ ДОХОДОВОГО ПОДАТКУ.

а) Без огляду на висоту осягненого доходу або внесених страт: 1) правні особи; 2) фізичні особи, як також необняті спадщини, які ведуть торговельні книги, за виїмком спадщини, що їх дохід пливе виключно з рільничих господарств простором нижче 15 га ужиткового грунту;

б) на випадок осягнення в році, що попереджує податковий рік, доходу, що перевищує 1.500 зол. — особи фізичні необняті спадщини, що не ведуть торговельних книг (упрощених або господарських) за виїмком осіб і необнятих спадщин, що мають дохід виключно:

а) з грунтової нерухомости при збірному просторі до 50 га грунтів на просторі волинського і поліського воєвідства до 100 га.

б) мешкальних домів, що обіймають не більше ніж 12 кімнат,

в) з одного торговельного або промислового підприемства, зачисленого в році, що попереджує податковий рік, згідно з тарифою до ст. 23 закону про промисловий податок, до категорії III, IV, V, і VI торговельних підприемств або категорії VII і VIII промислових підприемтв.

За кімнату вважається всякого роду помиміщення, як: мешкальний покій, кухня, крамниця, саля, бюровий покій, тощо, за виїмком лазнички, комори, передпокою, коридора і т. п. поміщень, якщо ті поміщення навіть по відповідній перерібці не надаються до замешкання або ведення підприємства чи виконування професії. Як бачимо новий розпорядок ввів досить великі зміни дотичного кола осіб, обовязаних складати зізнання про дохід в порівнанні з попереднім станом.

Одначе фізичні особи та необняті спадщини, не обовязані складати зізнання — є зобовязані до того, якщо скарбова влада візве їх до того індивідуально. В тій цілі визначує вона річницю щонайменше двотижневий і залучує до візвання формуляр зізнання. Зізнання для виміру доходового податку слід складати на відповідних формулярах скарбовій владі, що вимірює доходовий податок. Платники, які ведуть торговельні книги, мають до зізнання про дохід долучити рахункове замкнення, що обіймає білянс на останній день оборотового року (біляновий рік) рахунок страт і зисків, а правні особи також відпис протоколу загальних зборів, які затвердили рахункове замкнення і відпис звіту ревізійного органу. Платники, які ведуть упрощене книговодство, мають про зізнання про дохід долучити групове зіставлення інвентаря, обчислення страт і зисків, обчислення доходу. Власники будинкових нерухомостей, які ведуть господарські книги, долучують до зізнання про дохід обчислення страт і зисків обчислення доходу, на відповіднім формулярі а особи які ведуть вільні професії і ведуть господарські книги перекладають обчислення податкового доходу теж на відповіднім формулярі, яких зразків не подаємо. Бланкети цих формулярів дістають платники безплатно в дотичному скарбовому уряді.

Податники, які платять доходовий податок від службових платень, емеритур і винагород за наемну працю шляхом потручення службодавцем, не є обовязані складати нижких зізнань про дохід. Одначе якщо податники тієї категорії отримують винагороду від ріжних службодавців, а загальна сума переступає квоту 1.500 зол. річно або отримують від одного службодавця дві або більше періодичних винагород, а збірна сума винагород перевищає за даний календарний рік квоту 4.800 зол., тоді такі платники обовязані зладити зізнання для виміру ріжниці в доходовому податку на відповідному формулярі і скласти їх тому скарбовому урядові, в окрузі якого дані особи мешкають. Квоту, що припадає з повищого титулу до заплати, мають згадані особи самі обчислити і вплатити до каси скарбового уряду в 2 сплатах до 15. квітня і до 15. жовтня.

Зізнання або обчислення зложені на урядовім формулярі важні, якщо обіймають: а) відповідь на всі питання урядового формуляра, б) запевнення, що зізнання зложено згідно з найкращим знанням і совістю, в) виразне означення, що це зізнання або податкове обчислення, д) дату і підпис платника або його правного заступника.

УСТНІ ОБОРОНИ ПЛАТНИКІВ ПЕРЕД ВІДКЛИЧНОЮ КОМІСІЄЮ.

Найвищий Адміністраційний Трибунал присудом з дня 23. квітня ц. р. до ч. реєстру 10286/34 у справі складання платниками устних вияснень перед відкличною комісією станув на такім становищі.

Жалоби підкреслюють неправильність у поступуванні і закид нарушення закону, зокрема ст. 68 уст. 3 закону про доходовий податок. Цей закид слід розглянути перед іншими. В мотивах подають, що до рішення у справі відклику дійшло щойно 5 днів після переслухання платника, яке відбулося дня 14. червня 1934 р., що є звуженням прав платника по думці ст. 68 уст. 3. Це становище підтримують юдикатурою Найвищого Адміністраційного Трибуналу. Отже згідно з цією юдикатурою переслухання повинно відбутися на тому самому засіданні, на якому доходить до вирішення відклику. Йде про те, щоби між зложенням вияснення і рішенням відкличної комісії не було такої перерви, що нівечила би засаду безпосередности устних вияснень платника у відношенні до комплету, що полагднує відклик. За те не є нарушенням правильности поступування лише відложення засідання, на якому складав платник вияснення, до одного з черговик днів. Не можна признати вирішного значіння аргументові, що на випадок відложення вирішення на інший день, члени відкличної комісії можуть призабути суттєві моменти устної оборони платника, якщо з другого боку вже сам розмір актів дотичної справи у звязку з більшою кількістю закидів відклику та обширнішими виясненнями платника може знеможливити членам відкличної комісії основно познайомитися з фактичним станом справи і видати рішення в тому самому дні, коли вислухано оборони. Такими умовинами мотивують саме у відповідях на відклики відложення рішення на день 19. червня в рамцях того самого засідання відкличної комісії. Отже сама умовина, що до рішення не прийшло дня 14. червня, не могла би бути аргументом у справі нарушення ст. 68, уст. 3. Але у **жалобах кажеться, що комісії видали рішення при зміненому складі своїх членів. Та фактична обставина має суттєве значіння, бо з постанови ст. 68 уст. 3 виходить без сумніву, що вона дає платникові право зложити вияснення саме перед тим тілом, що буде вирішувати його відклик.** Зміна у складі того тіла вже після вияснення і вирішення відклику комісією у зміненому складі нарушує право платника зі ст. 68 уст. 3. Отже в розглядних справах предложені позваною владою акти не обіймають протоколів зі засідань відкличної комісії, що уможливила би Трибуналові ствердити склад комісії при переслуханні позовника і при виданні позваних рішень. Тому Трибунал згідно зі ст. 83 уст 1 розпорядку про Найвищий Адміністраційний Трибунал приняв за основу вирішення фактичний стан, наведений в жалобах. А що при цьому фактичному стані закид нарушення ст. 68 уст. 3 закону про доходовий податок умотивований, слід було відхилити заскаржене рішення на основі ст. 84 т. 3 розпорядку про Найвищий Адміністраційний Трибунал.

СПЕЦІЯЛЬНИЙ ПОДАТОК ВІД ВИНАГОРОД СЕЗОНОВИХ РОБІТНИКІВ.

Міністр скарбу дозволив обіжником з 22. травня ц. р. до ч. Д. V. 21707/2/37 (Урядовий Денник Міністерства Скарбу з 31. травня 1937 ч. 14) не відтягати спеціяльного податку від винагород сезонових робітників, занятих при публичних роботах, якщо винагорода не перевищає 208 зол. місячно. Нестягнені ще з цього приводу квоти спеціяльного податку міністерство скарбу відписало по думці ст. 123 § 1 податкової ординації. Згаданий обіжник обовязує від 31. травня ц. р.

ПРОМИСЛОВІ СВІДОЦТВА ДЛЯ ХЛІБОРОБСЬКО-ТОРГОВЕЛЬНИХ КООПЕРАТИВ.

Міністерство скарбу винесло обіжником з 13. травня ц. р. до ч. Д. V. 35943/4/37 (Урядовий Денник Міністерства Скарбу ч. 14), що діяльність хліборобсько-торговельних кооператив, що займаються закупом і продажу годівельних продуктів, напр. худоби, птиці, риб і т. д. має характер підприемств товарової торговлі і тому такі кооперативи не мають обовязку купувати окремих промислових свідоцтв на професійний скуп згаданих продуктів. Тому вистане купити промислове свідоцтво III. торговельної категорії, згідно з постановами долученої тарифи до ст. 23. закону про державний промисловий податок на кожне заведення товарової торговлі, що належить до хліборобсько-торговельної кооперативи, без огляду на рід торговлі, щоб сповнити податковий обовязок у справі промислових свідоцтв для того роду кооператива.

*) Гл. „Діло" ч. 107 і 129 с. р.

Найвдячніша програма подорожі?

Чехословаччина — город Европи!

Передусім покладіть у Вашу програму подорожі Чехословаччину! Безпосереднє залізничне і повітряне получення з усіма европейськими осередками.

Побачите казкові лісові і гірські сценарії. Старинні міста і замки, куди ступала історія Европи.

Із Чехословацьких жнаців, що втішаються світовою славою, привезете нове здоровля. За дешеві чехословацькі корони повний конфорт.

Інформацій дає кожне бюро подорожей, зокрема „Чехословацьке бюро інформаційне"

Др. Інж. Й. Вальдміллер

Варшава, Ал. Єрозолімська 17.

САЛЬВАТОРЕ ФАРІНА:

ЛЮБОВ ОПОВИТА БРЕХНЕЮ

повість.

Матільде Серао: „Покинена", опов. у перекладі М. Островерхи. — Антоніо Фогацаро: „Недокінчені ідиллі; Едмондо де Амічіс: „Зустріч" у перекладі П. Карманського Ціна 2. зол. Поштo 30 с.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Покинена дитина і клопіт з родичами.

Пятнацять літ тому паризька робітниця Легре породивши дитину жіночого полу від невідомого батька, віддала свою дитину на село і швидко про неї забула й перестала нею турбуватися. Дівчинка росла на фармі і від наймолодших літ займалася важкою селянською працею.

По кількох роках на фарму опікунів малої дівчинки заїхало подорозі паризьке подружжя Масан. Вони звернули увагу на гарну й розумну дитину і без труду намовили фармерів віддати їм дівчинку на виховання. Малу дічинку Мішеліну взяли до Парижа, дали їй відповідне виховання й освіту. Згодом виявилося, що дівчинка має величезний мистецький хист. Вона почала виступати у фільмі і швидко здобула собі під іменем Мішеліни Масон славу. Тепер заробляє вона чималі гроші а французькі фільмові фірми стараються навипередки здобути її для себе.

Про цю світлу карієру, яку зробила молода дівчина, довідалась її мати. Вона негайно зажадала через суд віддачі Мішеліни. Право було по її стороні, але суддя, який ві на цю справу винайшов компромісову дорогу. Дівчина зістала ся в тих, що її виховали, а мати дістала право користуватись грішми що їх її дочка заробляла. Матері тільки про те йшло.

Одначе на тому ще клопоти малої Мішеліни не скінчилися, бо раптом „віднайшовся" зовсім ненадійно батько, якийсь нотаріяльний писар Ардвен, що зголосив свої права до дитини. І тут прийшла ще більша несподіванка та при тому нова заковнка. Робітниця Легре відлекалася батьківства Ардвена. Тоді Ардвен постарався свідків, які посвідчили, що він є справді батьком малої фільмової зірки. Ціла справа, якої головною основою була грошелюбність двох нечесних людей, яким зовсім байдужа була доля невинної дитини, опинилась в суді. Небавом проголосять присуд у цій сензаційній справі.

Металеві легені.

Пароплавом, який приїхав з Далекого Сходу до Америки, привезли сина шікагівського мільонера Фридриха Снайта, який ще минулого року виїхав в подорож довкола світу. Підчас подорожі важко занедужав і живе досі тільки завдяки т. зв. металевим легеням. Металеві легені це єдиний свого роду апарат виконаний в Шанґаї по вказівкам англійських лікарів.

Недуга поліомієліт, або дитячий параліж постигла Снайта в Китаї. Найкращі лікарі покликані до недужого ствердили, що йому грозить неминуча смерть від удушення з причини утруднених рухів грудної клітки. Тоді теж збудовано металеві легені — великий сталевий циліндер, в якім приміщено ціле тіло недужого за виїмком голови, яка вистає на верх. При помочі точно вимірені помпи, яка працює безперервно, атмосферичне тиснення в середині циліндра то збільшується то зменшується. Таким чином теж і грудна клітка стягається і розширюється. Легені починають тоді працювати, недужий віддихає правильно і таким чином життя в організмі підтримують. Якщо чинність „металевих легенів" припинилася би, пацієнт не прожив би навіть 3 хвилини.

Цілий апарат важить разом із помпами, кранами і ручками коло 300 кг. Згаданий апарат винайшов 10 літ тому американський лікар Коліж і застосовує його в таких випадках, коли мязи або нерви ураженні хоробовим процесом, не всилі піддержувати чинність віддихових органів. Цей апарат переводить направду штучне віддихання, одначе без помочі людських рук.

Дивний доброволець.

Англійські часописи описують дивну подію із затратою памяти ліверпульського 50-літнього купця Джона Люсі.

Цей купець виїхав ще в листопаді минулого року верхом на прогульку над море. З цієї прогульки вернувся тільки кінь. Родина почала шукати за купцем при допомозі поліції та часописних оголошень, одначе даремні були всі заходи. За купцем слід застиг.

Аж одного вечора жінка купця почула несміливий стукіт до дверей. Її син відчинив двері і на превелике диво побачив свого загубленого батька.

Купець оповів, що підчас прогульки кінь скинув його зі сідла та що від тієї хвилини він нічого не памятає. Тільки якісь невиразні спомини крутяться йому по голові і йому здається, що він наступав з італійцями на Малягу, але не як доброволець, але як санітет. Одначе не пригадує собі, як воно скоїлося.

Родина вірить, що Люсі справді був в Еспанії, бо вернувся він у синім беретї та у військових черевиках. В кишені мав він приказ, яким доручили йому виїхати до амбулянсу з Велєр — Малягa.

Цікава річ, чи загублений купець пригадає собі колинебудь свої пригоди, чи може хоче їх тільки скривати перед своєю родиною.

Рекорд швидкости обжор.

Одна велика фабрика консерв у Ню Йорку зорганізувала конкурс обжор, який зібрав 65 учасників. Головне завдання учасників було таке, що за якнайкоротший час мали вони зїсти обід, зложений із 5 страв. На перше були смажені слимаки, на друге рибні страви, при чому організатори вибрали такий рід риби, яка має найбільшу скількість дрібненьких кісточок. На цій страві більшість конкурентів мусіла признати себе переможеними і відступити по цій елімінації від дальших страв. До третьої конкуренції, чи пак до величезного кривавого бефштику стануло, чи пак засіло вже тільки 15 змагунів. Після бефштику подали печені перепелиці. На десер складалася велика порція морозива.

Переможцем із цього конкурсу вийшов бостонський крамарчук Аль Брави, який зїв обід у рекордовім часі за 2 хв. 36 секунд. Другий змагун залишився за ним на цілих 2 хвилини.

Загальна сума нагород була 10.000 дол.

Кілька кінових новинок.

Хоч гаряче літо в повному розгарі, про те праця в фільмових ателіє ще не припинилася, бо актори не почали ще своїх відпочинкових відпусток. Саме викінчують тепер найбільші фільми біжучого сезону: Клерк Ґейбль свій „Пажнель" із Мирною Льой, Шерлі Темпль фільму з оригінальним заголовком „Зі словою", а велика частина зимових фільм буде викінчена щойно з початком липня.

Голівуд зможе почванитися цьогорічною зимовою продукцією, серед якої на перше місце вибивається пєса „Благословенна земля" з Жеїзою Райнер та Павлом Муні. Відтак йде фантастична фільма з Рональом Колєманом п. з. „Втрачений відокруг", та велитенська кольорова фільма п. з. „Народини зірки" з Фредриком Мерчом та Дженітою Гейнор. Врешті дві фільми: „Князь і прошак" на основі повісти Марка Твена, де поруч із Ерролем Флімом ґратимуть два молоді близнюки Білді та Біббі Мовч і повна пригод пєса на основі Кіплінга п. з. „Капітан ломиголова" із Фредді Бартоломі, Спенсером Тресі Лайонелем Берімор.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Адміністрація.

ГАЗОВІ МАСКИ В АПТИКАХ.

У Швайцарії перевели в останніх часах скріплену пропаганду газового поготівля. У всіх школах відбувалась раз на тиждень лекція протилетунської і протигазової оборони. Також у всіх бюрах де працює більше, як 50 осіб, відбулися такі виклади.

Швайцарські аптики завели в себе продажу газових масок, так як інших ліків і аптичних причандалів. Тому, що з усіх усюдів наплива ють великі замовлення від багатшого швайцарського населення, аптикарі рішили домагатися більшої провізії від проданих масок

—o—

БУКВА „Н".

Англійський цензурний комітет, який переводить цензуру фільмів, значить свою згоду на фільмах буквою „И" або „А". Перша буква означає, що фільму можуть оглядати всі без огляду на вік, друга, що на салю можна пускати старших.

Від кількох днів англійська цензура завела ще одну букву: „Н". Тою буквою значать всі „страшні" фільми. Всі нервові глядачі знатимуть на майбутнє на які фільми не повинні вони ходити. Малолітніх пускають на такі „страшні" фільми тільки в товаристві старших.

Першою фільмою, яка дістала цю букву є фільма „Тринацяте крісло".

—o—

ПЕРША СВІТЛИНА ЗПЕРЕД 100 ЛІТ.

Паризьке наукове товариство святкувало століття винаходу фотографії. В червні минуло 100 літ від хвилини, як французькому маляреві Люї Жак Дагер вдалося по довголітній совісній праці утривалити образ відбитий в „камері обскура". Співробітником батька фотографії був Никифор Ніпс, який згодом стає славним літографом. Винахід Дагера викликав був у науковім світі величезне вражіння.

Одночасно з винаходом Дагера, виступив в Англії учитель Фокс Фальбот зі своїм винаходом, який виявився більш реальний від винаходу Дагера. Це теж рішило, що фотографічне мистецтво розвинулося особливо сильно в Англії.

ВЕСЕЛЕ.

ЖИДІВСЬКИЙ КЛОПІТ.

Ройзенберґ приходить до рабіна по раду.

— Ребе — каже — я віддав свою дочку замуж і обіцяв зятеві 2.000 долярів посагу. Що маю тепер робити?

— Ти дурний, адже кожний знає, що коли хтось обіцює 2.000 долярів, то дає тільки 1.000 долярів — потішає його рабін.

— Ну, ну, то я знаю, але я і тої тисячки не маю.

НЕШКІДЛИВА ПОМИЛКА.

До бюра директора великої фабрики зброї вбігає управитель експедиційного відділу й каже:

— Пане директоре, трапилася нам неприємна помилка. Ми поміняли два транспорти. До Болівії вислали ми шрапнелі замість гранатів, а до Парагваю гранати замість шрапнелів. Що робити?

— До Болівії й до Парагваю, кажете? Не турбуйтеся. Вони вже самі вимінюють їх між собою.

ВІДТЯВ.

Гість не був вдоволений з котлєту, що його подали йому в якімсь ресторані на літниці.

— Цей котлет є образою для кожного теляти!

На те кельнер відповів:

— Ми не мали зовсім заміру вас, пане, ображувати.

ЩО ДОРОЖЧЕ?

Після розводу Петро говорить із своїм приятелем Павлом:

— Цікаве, що розвід більше коштує від шлюбу.

— Адже це ясне: Те, що більше варте, більше коштує.

ДИТЯЧА ЦІКАВІСТЬ.

— Матусю, чому лев має таку велику голову?

— Тому, щоб не міг її протиснути крізь залізні крати.

ПРАКТИЧНА МАТЕМАТИКА.

— На столі сидить пять мух. Коли одну з них забю, скільки ще лишиться?

— Одна, пане професоре!

— Як, що ти говориш?

— Ну так, забита муха.

Розпочалася будова церкви при монаст. СС. Василіянок у Львові.

ПОКЛИК КОМІТЕТУ БУДОВИ.

Комітет будови церкви при монастирі СС. Василіянок у Львові, вул. Потоцького 95, діліться з українським громадянством радісною вісткою, що врешті по поборенні всіх трудностів будова такого потрібного храму на передмісті Вульки-Кульпарків уже розпочалася. На розписаний конкурс на будову храму вплинули три оферти; Комітет приняв оферту Кооперативи Інжинірських Робіт як найкориснішу з матеріяльного, технічного та громадянського боку. Після списання відповідної умови будова розпочалася негайно по Зелених Святах. У пляні є ще в цім році виконати т. зв. сиру будову, себто мури та вивести їх під дах. Було би це на основі кошторису більша частина будови вартости понад сто тисяч зол.

А матеріяльна сторінка, спитаєте? Комітет призбирав досі у грошах та в будівельних матеріялах коло 50.000 зол.; до виконання першої частини роботи треба вдвоє стільки, себто ще в цім році мусимо зібрати, і то в короткім часі, ще 50.000 зол. Тому тепер слово за українським громадянством Галицької Землі, зокрема города Львова.

Громадяни! У нас — зовсім слушно — так часто говориться приватно й публично про пекучу потребу церков по наших містах; говориться, що недостача церков є причиною винародовлювання нашого міського елементу. Так часто — і тут уже менше слушно — винуємо за ті занедбання скидаємо на ріжні чинники, тільки себе ніхто не винує! Кожний з дивним спокоєм думає, що це має зробити хтось інший, невідомо хто, тільки не я. У нас немає добродіїв-фундаторів покрою Рокфелерів, не вибудує нашого храму управа міста, неможлива нині ні на селі, ні тимбільше в місті примусова конкуренція на будову церкви. Церкву мусимо збудувати ми самі і то добровільними жертвами.

Кожний з нас мусить здобутися на значнішу жертву, бо одноразову! Чи не є це лицемірством для середньо заможньої людини вважати, що її обовязок сповнений 2-, 3- чи 5-золотовим датком на таку важну ціль, бо просто історичного значіння, тоді, коли за один вечір у приємнім товаристві пускаємо в кавярні чи ресторані втроє або й учетверо більше? Чи не гризе сумління тих заможних міщан Львова українців, синів рідної Церкви, що досі й малої одробини свого значного майна не дали на здвигнення храму Господнього?

Дотеперішня збіркова праця навчила нас, що все ще таки найжертвенніші, найбільше чулі на потреби Нації та Церкви є бідніші верстви. Вдовина лепта й нині вможливила нам почати ту монументальну будівлю, що стане гордістю українського Львова. Тому ще раз апелюємо до громадянського та християнського сумління українців, синів Землі короля Данила і кн. Льва: Шліть негайно жертви на будову нашого храму! Тоді коли неодин з нас буде відпочивати на вакаціях, нехай має ту свідомість, що і його лепта причинилася до зросту церковних мурів. Не допустім до того, щоб будова спинилася серед літа через недостачу фондів! Поможім якнайскорше здвигнути храм, у якім молитися буде та Божа дівчина Настя Волошин, очевидний доказ Божої Опіки над українським народом у часі його найбільшого лихоліття!

Гроші просимо слати на рахунок Комітету будови церкви при монастирі СС. Василіянок чеком Почтової Каси Ощадности ч. 431.341. Чистий бланкет чековий можна дістати в кожнім почтовім уряді.

Рівночасно подаємо до відома, що торжество посвячення та вмурування угольного каменя, пляноване первісно на день 13. червня ц. р. відложив Комітет зі слушних причин на день 5. вересня ц. р.

За Комітет будови церкви при монастирі СС. Василіянок у Львові:

о. Юліян Дзерович, голова. **Гр. Гануляк,** секретар.

М. Віра Слободян ЧСВВ, ігуменя.

Загальні Збори Народної Торговлі.

У вівторок 29. ц. м. відбулися Загальні Збори найстаршої нашої кооперативної установи „Народної Торговлі" у Львові в салі „Сокола-Батька". Збори відкрив в год. 11-ій **през. д-р Кость Левицький,** стверджуючи їх правосильність. Тому що протокол з минулорічних Загальних Зборів зверифіковано, начальний директор **інж. Ю. Павликовський** доповнив друкований звіт з діяльности у 1936. р. Присутні довідалися, що Народна Торговля зі своїми складницями розвивається з кожним роком щораз то краще. Число членів постійно зростає і з кінцем 1936. р. „Н. Т." мала їх 6.338 (фізичних і кооператив). У діловому році прибуло 3 міські кооперативи, 2 кооперативи для загального закупу і збуту, 2 правні особи та 114 фізичних осіб і вплатили 4.038.99 зол. уділового капіталу. Серед загальної кількости фізичних членів **є 1.218 жінок** з квотою 7. 511.71 зол. на уділах і творять 19.22 прц. загального числа членів. Загальний оборот Н. Т. перейшов уже 20 мільонів золотих. Н. Т. має 96 власних домів з біляновою вартістю 673.280 зол. і 29 складниць в ріжних містах у Галичині і на Волині. Дуже добре розвиваються підприємства централі Н. Т. у Львові, а саме: насінний відділ, опаловий відділ, паківня чаю і пражарня кави. Головною напрямною розвитку насінного відділу — допомогти населенню розвивати городництво, що вже багатьом малоземельним дало змогу вибитися з нужди. Продаж насіння і квіткових ростин, пакованого в кольорових торбинках Н. Т., зросла цього року 25 прц., насіння городини на вагу зросло: цибулі на 200 прц., моркви на 50 прц., салат 30 прц., ріжних редьок і редьковець 20 прц., огірків на 30 прц. і т. д. Н. Т. збільшила теж збут свіжих овочів у Львові і по більших містах краю. Хоч головний розвиток відділу йде в напрямі городництва, то й далі продовжується з успіхом понад 50-літню працю Н. Т. достави насіння рослин польової культури. Таким чином Н. Т. поширює в широких верствах населення свою добру славу солідної насінної фірми завдяки доставам якнайкращого насіння по докладній пробірці його ужиткової вартости. У 1936. р. опаловий відділ Н. Т. доставив 5.320 тон опалових матеріялів і добірною якістю товару, солідністю і точною обслугою зєднав собі численні кола клієнтелі, які зростають з року на рік. У 1936. р. продано 4.853 кг. пакованих чаїв Н. Т., себто на 11.3 прц більше, ніж у 1935. р. Це збільшення продажі чаю Н. Т. доказує, що круг його консументів побільшується.

Дохідність складів Н. Т. значно зросла у діловому році завдяки послідовному проводженню плянованої буджетової господарки і завдяки частинній конюнктуральній поправі. В діловому році працювало в Н. Т. 184 особи. Крім того Н. Т. дала змогу привчитися крамничного діла в 1936. р. 17-ом хлопцям і 3-ом дівчатам. Дирекція перевела у всіх своїх підприємствах 32 повних контроль та 15 інспекцій. Підчас головних інвентур у грудні 1936. р. делегати дирекції устійнювали з начальниками складів пляни праці на черговий рік та прелімінарі буджетів на основі осягів з минулого року.

Одночасно Н. Т. вела інтенсивну працю між міські-споживчими кооперативами у двох напрямках, а саме: 1) у напрямі дальшого змінення торговельних і організаційних завязків цих кооператив з Н. Т., як їх надбудовою; 2) у напрямі постійного підношення тих кооператив до щораз вищого рівня під оглядом технічно-торговельним, організаційним і буджетовим. Цим справам були присвячені всі інструкційні і люстраційні поїздки інструкторського відділу Н. Т., пропаганда змагань за найкращі успіхи кооперативної праці. Зі звітів, що їх надіслало 71 міські-споживчих кооператив виходить, що вони мали 103 крамниці і 6 промислових підприємств; 17 кооператив вело закуп і збут сільсько-господарських продуктів. У 1936. р. прибуло у 60 міські-споживчих кооперативах 790 нових членів. У порівнянні з 1935. р. власні фонди зросли в 1936. р. на 3 прц, чужі фонди на пів прц. Відношення власних фондів до чужих далі кращає і з кінцем звітового року висловлювалося як 1:0.84.

На Лемківщині, Бойківщині і Мостищині та на Волині в районах Олики і Володимира працювала Н. Т. через свої тамошні склади безпосередньо з кооперативами для загального збуту.

Вкінці слід згадати, що у звітовому році Н. Т. вела далі живу пропаганду поширення збуту виробів українського промислу. Незалежно від збільшення збуту виробів українських підприємств Н. Т. брала у 1936. р. участь у виставах виробів українського промислу у Львові, Бориславі і Коломиї та у численних дитячих ярмаркax і інших пропагандивних імпрезах. У звітовому році Н. Т. закупила виробів рідного промислу в кооперативних і некооперативних підприємствах на суму 833.410 зол., або в порівнянні зі закупами за 1935. р. на 10.8 прц. більше. Опісля дир. **д-р В. Мацькевич** обговорив прелімінар буджету Н. Т. на 1937. р.

З черги **о. крил. Д. Лопатинський** склав звіт в імени Контрольного Виділу Н. Ради і поставив внесок признати Надз. Раді Н. Т. і Дирекції абсолюторію за їх діяльність у 1936. р.; приняти і затвердити рахункове замкнення та білянс Н. Т. за 1936. р.; приділити біляновану надвишку у квоті 1.150. 25 зол. до запасних фондів та затвердити прелімінар буджету Н. Т. на 1937. р.

Далі **рев. Кобилянський** склав звіт з ревізії Н. Т., що її перевів РСУК, а дир. **Левицький** відчитав поревізійне письмо.

ДИСКУСІЯ, ПРИЗНАННЯ АБСОЛЮТОРІЇ І ВИБІР З ЧЛЕНІВ Н. РАДИ.

В дискусії над звітами промовляли: **проф. А. Березовський, п. Салевич, п. Коржан, дир. Д. Яременець і ред. Р. Купчинський,** яким давав основні вияснення нач. дир. **інж. Ю. Павликовський.** Опісля Збори одноголосно признали абсолюторію, приняли білянс і рахункові замкнення, приділили надвишку до запасних фондів і затвердили прелімінар буджету на 1937. р.

До Надзірної Ради вибрали одноголосно: през. **д-ра К. Левицького** як відпоручника кооператив усіх видів, **д-ра В. Лукашевського,** як відпоручника міських споживчих кооператив та **проф. І. Боднара** з групи фізичних членів. Їх заступниками вибрані: **д-р Ст. Чумак, Михайло Коржан і проф. Н. Даниш.**

Найвищу межу зобовязань Н. Т. Збори означили на 2½ міл. зол., найвищу межу кредиту для одного члена Н. Т. до пятикратної висоти уділу. Презенційну марку для членів Н. Т. Збори означили на 10 зол.

По вкінтах деяких членів голова през. **д-р К. Левицький** замкнув Збори в год. 2.30 попол.

—o—

НОВИНКИ.

— **Елегантна дама** і свідома громадянка українка носить капелюшок з чистого сирого шовку продукції кооп. „Шовк", Самбір, Замойського 7. зроблений у фірмі „Міка", Львів, Пекарська 1а. Не пропустіть оказій, спішіть на Пекарську 1а, до фірми „Мі-ка" та вибирайте: берети, пляжівки, та вибагливі капелюшки до стрійних суконь Ціни посезонові. Попирайте рідний промисл!

— **Купуйте** український шовк на мужеські і жіночі костюми, та суконки і блюзки, продукції кооп. „Шовк" (Самбір, Замойського 7) одинокої краєвої фабрики шовку у фірмі Осип Стефанович „Мануфактура", пл. Капітульна, Львів.

— **Джентельмен** і свідомий громадянин українець носить кашкет тільки з чистого, сирого шовку, продукції кооп. „Шовк" (Самбір, Замойського 7), зробленої в шапкарні Інвалідів. Купуйте в Базарі, Львів, Руська 3, чим спричините розвій одинокої, краєвої української фабрики шовку, та дасьте заробіток безробітній інтелігентній молоді, яка працює у кооп. „Шовк".

— **Курс української мови для учителів.** Львівська Шкільна Кураторія улаштувала в Станиславові вакаційний двотижневий курс української й польської мови для учителів вселюдних шкіл. Українську мову викладає проф. д-р Кость Кисілевський, проф. гімн. зі Львова.

— **Туристичні білети на 5.000 км.**, що незабаром мають показатися в обігу, можна буде сплачувати у 3-ох ратах.

— **Гостре стріляння** у Львові на Замарстинові відбудеться в днях: 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 21, 22, 24, 26, 28, 29. і 31. липня ц. р.

— **Нові ціни муки й круп.** Магістрат міста Львова визначив нові ціни житньої муки, хліба й круп від дня 28. червня ц. р. Житня мука І. сорта — 0.70 проц. в гуртовій продажі 100 кг. разом із мішком має коштувати 36 зол., — в детайлічній продажі 40 сот.; житня мука 0,82 проц. в гуртовій продажі 34 зол., в детайлічній 37 сот.; житня базова мука 0.95 проц. в гурті 31 зол., в

детайлі 35 сот.; 1 кг. хліба з житньої муки в детайлі 70 проц. 36 сот.; з житньої муки 82 проц. 33 сот.; з житньої разової 31 сот.; логаза (пенцак) ч. 12 в гурті 100 кг. — 36 зол., в детайлі 40 сот. за 1 кг., ячмінні крупи в гурті 36 зол., в детайлі 40 сот.; перлові крупки „Ц" в гурті 46 зол., в детайлі 52 сот.

— **Субльокаторський податок.** Проектують увести спеціяльний податок для субльокаторів. Висота цього податку має бути означена на підставі заяви головного льокатора, який буде зобовязаний повідомляти скарбовий уряд про своїх субльокаторів. Податок для субльокаторів мав би обовязувати від 1. січня 1938. Як обчислено, в одній Варшаві є 130.000 сублькаторів, що можуть дати 2 міл. зол. річно скарбові.

— **Смерть брата єпископа Хомишина.** У Пробіжній помер брат епископа Хомишина. У похороні взяв участь епископ Хомишин та 20 священників.

— **Число шкільних кураторій буде збільшене.** З кол зближених до Міністерства Освіти запевнюють, що вже рішено збільшити скількість шкільних кураторій з 8 до 9. Покищо невідомо котре місто буде осідком нової, девятої кураторії.

— **Трагічна смерть дівчинки під колесами трамваю.** На вулиці Сикстуській скоїлася на очах багатьох прохожих жахлива подія. З дому під числом 15. вибігла мала дівчинка і намагаючися перебігти вулицю впала просто під колеса грамваю „1" ч. 188, який саме згори надїхав. Моторовий не встиг в останній хвилині затримати возу, так, що коли трамвай станув, дівчинка лежала змасакрована під колесами трамваю. Трамвайовці разом із публикою підняли віз і виймили вже трупа дівчинки. Щойно по якомусь часі зголосилася до Інституту судової медицини жінка кельнера Гіжицька, яка в трупі пізнала свою 7-літню донечку Христю. Гіжицька мешкала при вул. Личаківській 125, де передучора приїхала М. Устрицька земельна власниця з Нижанкович, яка забрала дівчинку автом на місто. Невідомо яким чином дівчинка відтак опинилась на вул. Сикстуській. Поліція переслухала Устрицьку, яка негайно по трагічнім випадку виїхала зі Львова. Моторового трамваю Михайла Грушку арештували аж до вияснення цілої справи.

— **Д-р Лякс у вязниці.** Засуджений недавно жидівський станиславівський адвокат д-р Лякс на 3 роки вязниці, пішов якінці до вязниці. Як відомо, Лякса засудили за ріжні обманства на шкоду своїх спільників. Ці шкоди доходять до кількасот тисяч золотих. Від присуду Окр. Суду Лякс зголосив був апеляцію, одначе апеляційний суд затвердив присуд Окружного Суду. Всеж таки Лякс ходив ще на волі. Щойно перед двома днями до помешкання Лякса прийшли поліційні урядовці і арештували його. Лякса відставили під ескортою до вязниці, де він відсидить свою кару.

— **16-літня мати вбила свою дитину.** У ставі місцевости Ренкорай під Пйотрковом знайшли трупа мужеського новородка. Повідомлена поліція почала слідство і арештувала вбивницю, якою виявилася 16-літня Маріянна Влодарчик, яка призналася до вбивства. Молоду вбивницю власної дитини посадили до вязниці.

Уряд Шотана домагається фінансових повновластей,

ЩЕ БІЛЬШИХ, НІЖ УРЯД БЛЮМА.

Після наради, що тривала цілу минулу ніч, французький уряд рішив з огляду на теперішне господарське положення краю зажадати фінансових повновластей і то навіть більших, ніж колись уряд Блюма, бо не допускає поправки, яка забороняє девалюацію.

Прем. Шотан мабуть рахує на те, що його уряд з радикальною більшістю а зокрема особа міністра Боне запевнить урядові довіря господарських кол і зичливу постанову сенату. Говорять, що міп. Боне вже запевнив собі співпрацю державного банку та кількох приватних банків, що відмовили підтримки Блюмові.

В 1. годині вночі появився декрет, що передбачує

замкнення біржі та мораторію на сплату торговельних довгів у золоті та в чужих валютах.

Без сумніву уряд хоче взятися до далекосяглих фінансових операцій. Він буде мабуть пробувати рятувати франка великими ощадностями і новими податками а бїжучі потреби покриватиме кредитами з державного банку.

Доки парлямент обговорюватиме справу повновластей,

держ. банк завісив усі операції чужими валютами.

Банки видаватимуть чужі валюти лише чужинцям, які виїзджають з Франції.

ЛЬОНДОН ЗАВІСИВ ОПЕРАЦІЇ У ФРАНЦУСЬКІЙ ВАЛЮТІ.

З огляду на те, що французькі біржі замкнені, комітет льондонських банкирів завісив аж до відклику всі операції у французькій валюті.

Американський міністр скарбу висловив надію, що теперішнє фінансове положення Франції не нарушить монетарного договору 3-х держав.

ЗАЯВА ДОВІРЯ ДЛЯ ШОТАНА.

Шотан зложив програмову декларацію нового уряду, палата послів висловила йому довіря 393-ма голосами проти 142.

НАЦІОНАЛЬНІ ВІЙСЬКА ПЕРЕД БРАМАМИ ВАЛЬМАСЕДИ.

Національні війська заняли кілька гір та зблизилися на 1 кільометер до міста Вальмаседа; червоні евакуували населення.

—o—

РОЗЛОМ У КОМІТЕТІ НЕІНТЕРВЕНЦІЇ.

Комітет неінтервенції зібрався нині під проводом льорда Плімута. Німеччина та Італія спротивились англо-французькій пропозиції, щоби їхні кораблі заступити при контролі англійськими й французькими, бо це захитало би рівновагу.

— **Лев погриз цирковця.** В Долині перебуває цирк „Франческо". Підчас вистави розлючений лев погриз цирковця-переможця в руку. Тому, що зайшов випадок інфекції, стан цілої руки незвичайно грізний.

— **Марево голоду на Закарпатті** виринає в зязку з посухою й знищенням рільних плодів. На основі тимчасових обчислень посуха знищила 43 проц. зборів.

— **Повінь залила доми аж по дахи.** Бурі й дощі, які шаліли вже тиждень у півн.-західній Німеччині спричинили обірвання хмари в Альгавських Альпах. Гірські потоки прибрали так нагло, що хвилі вирвали дерева з корінням, позривали мости і позаливали деякі оселї аж до верхів домів. З причини обірвання скельних блоків у кількох місцевостях припинено вуличний рух.

Кнут Гамсун:

ПІД ОСІННІМИ ЗОРЯМИ

Повість, стор. 152 + 18 стор. передмови.

Переклад Івана Ставничого. З передмовою М. Рудницького. Ціна 2·50 зол., порто 25 сот.

Історія бурлаки — написана одним із найбільших сучасних повістярів — великим психольогом та майстром слова, автором „Голоду", „Пана" та „Вікторії", лавреатом Нобеля".

— **Міжнародній музичний конкурс у Відні.** Пишуть нам із Відня: Недавно відбувся у Відні міжнародній конкурс для співу, скрипки і чело. Перепало багато кандидатів, що мають велике музичне знання, але в такій самій мірі несмілість і трему. Світ належить до відважних, а до таких зачисляється болгарин Тодор Мазаров. Уже підчас першого іспиту при замкнених дверях він зробив на журі своїм голосом таке сильне вражіння, що ще того самого дня зробили йому пропозицію переспівати перед дирекцією віденської опери. Результат був такий, що цей болгарин дістав місце у віденській опері і підписав контракт на 7 літ! Не вміє він говорити ні слова по німецьки, а до 12-ого року свого життя був звичайним пастухом. Мазаров імпонує своїм великим, певним і повним голосом та первісною природною силою, якою побив своїх суперників, хоч дістав лише другу нагороду. А це тому, що саля, де відбувалися іспити, була... замала для його сильного голосу. Так бодай писала віденська преса. Рівнож 2. нагороду дістав румун Т. Спатару. Голос невеликий, але дуже гарний. Гречинка Ефтіміядіс дістала першу нагороду. Її гнучкий, легкий голос подобався, але всеж блідне при голосовім атлеті Мазарові. Зі скрипаків подобався публиці найбільше мадяр Роберт Віровай (1. нагорода). Цей 16-літній клопчина грав концерт Брамса ліпше, ніж неодин славний скрипак. У нього відчуття стилю, сила виразу, техніка і темперамент. Зна-

БОГДАР ЖАРСЬКИЙ.

Фільософія з поліційної хроніки.

I.

На дверях брудний шматок паперу і на ньому великими літерами стоїть:

„Василь Знайда
професор життевої фільософії."

Двері, коли дверима можна було назвати дві дошки на поржавілих завісах у старенькому домику — стоять розхилені. Видно темну та вогку нору із малим, ще брудніщим від білету вікном, куди ледви просотується соняшне світло. Перед вікном стоїть молода дівчина і послинивши палець, ще більше розмазує бруд на шибі. Сам господар цього дому, патетично прозваному сусідами „віллею", неспокійно сидить на якомусь інструменті, що загальними формами нагадує крісло. У перервах між одним струмом диму, що його професор із помітним задоволіллям втягає у груди і другим відбувається виклад життевої фільософії.

— Так, Катю. Передовсім не можна противитися долі. За жадну ціну. Бо тоді наражуємо себе на непотрібну та легку до передбачення поразку, встряваємо легкодушно в бурхливі змагання із світом. Є люди, наприклад, що відчувають велику насолоду, коли йдуть з відкритою головою в бурю. Можемо уявити собі їхній стан. Лице шмагає дощ, вітер бурить волосся, а ціле тіло раз-у-раз здригається від громів і блискавиць. І деж тут приємність? Можнаб ще не зрозуміти, колиб у них була думка про суть цього поступку. Але ні. Вони не знають, чому це так. Вони попросту — вийшли із рейок спокійної тиші і безвільно летять у пропасть вічного змагання. А тямте, що всяке змагання приносить неспокій.

Професор задоволено кліпнув очима і сховався у хмарах тяжкого, бурого диму. Він привик до того, що його теорій ніхто не розумів і навіть не журився тим занадто. Хоча не можна сказати, щоб зовсім ніхто його не розумів. Бо пан Ціпек — людина зовсім поважна, по фаху свинар, — коли зійшовся вечором із професором при гальбі пива покивував головою.

— Щож, професоре! Нинішній світ не для ваших думок.

Професор брав його пізно вночі попід руки і відвозив його до дому увесь час продовжуючи виклад.

Він мав помічницю у праці. Катя носила титул його „першої асистентки" і супроводила його на виклади, що відбувалися на одній із головних вулиць міста. Крім цього мила посуду в хаті, сприятала і чистила пану професорові чоботи.

От і тепер професор відпочивав перед викладом, що розпочинався точно в шостій.

— Поліція йде! — крикнула при вікні здивовано Катя.

Професор — вірний своїй фільософічній теорії, навіть не ворухнувся, тільки на краєчку над битого дзбаночка придусив цигарку.

У дверях станув поліцай.

— Чи тут мешкає професор Василь Знайда?

Професор здивовано підніс очі і з обуренням сказав:

— Щож то? — ви не вміете читати? Чейже на дверях висить візитовий білет.

На ці слова „двері" і „візитовий білет" поліцай щиро розреготався. Відтак відважився ввійти до „покою" і заявив:

— Прошу збіратися і йти зі мною на комісаріят.

— Не розумію — пробував професор — Зрештою в шостій маю виклад.

— Це нічого не шкодить пане... Пієро Капуріні...

І на руках обуреного професора затріснулися сталеві кайданки. Катя зомліла...

(Докінчення буде).

менита скрипачка Ґабріеля Ленґіель (мадярка) визначається прегарним, чистим тоном, зрілістю виконання і рутиною. В чельовій боротьбі здобули рекорд французи: Маняк Еліян, Бернард Мішлен і Андре Наварра. У всіх них повнота звуку, висока музична культура і звокруглена інтерпретація. Не знати, чому в радіо переносили слабші частини кінцевих концертів нагороджених. Якось попали туди такі, що сміло ріжуть свої невинні жертви, або критать, не знати, чому. Д. К.

— **Ріжні вісти.** В Ню Йорку припинили видавання часопису Герста „Ню Йорк Амерікен". який виходив від 1881 р. Цей часопис дав за минулий рік 22 мільони страти і відомий був із цього, що платив найбільші гонорарі. — На ліцитації в Парижі продано маршалківську булаву і шаблю героя кримської війни маршала Пелісте за 45.000 франків. — Кожний турист, який заїде до німецьких гостинниць, має право домагатися, щоб йому даром вичистили обуву. Одначе за перенс клунків мусить платити. — Шведський уряд уладив плаваючі дентистичні клініки, які плаватимуть по шведських ріках і давати безплатну поміч усім, що її будуть домагатися.

—o—

Зі судової салі.

ВІДГОМІН СВЯТА ПОЛЯГЛИХ У РАВІ РУСЬКІЙ

Дня 26. липня 1936 р. традиційним уже звичаєм відбулося величаве свято в честь полеглих, получене з посвяченням збудованого на могилах памятника. Хоча це свято мало чисто релігійний характер і відбулося в найкращому ладі і порядку, всеж таки жидівська воєвода адміністраційній владі не подобалося і равське староство покарало голову філії Т-ва О. В. М. **інж. Василя Терпелюка, о. дек. М. Дороцького, о. кан. А. Твердохліба, дир. Степана Совика (секретаря філії) і студ. В. Мигаля** на устній розправі по 200 зол. кари, добачуючи провину в тому, що громадяни на тому святі не ішли самопас, але як свідома маса. Опісля письменним ореченням староство обнизило кару до 20 зол. Тому всі покарані внесли відклики з проханням відослати справу до суду. Дня 18. ц. м. відбулася перед окружним судом у Львові карно-адміністраційна розправа проти о. дек. Дороцького, о. кан. А. Твердохліба, інж. Василя Терпелюка і В. Мигаля І хоч покликані підсудними свідки, слухані в Раві Руській, Немирові та у Львові зізнали, що походу ніхто з відсудних не організував, а деякі навіть підкреслювали, що похід не мав характеру зорганізованого походу, суддя повірив зізнанням поліційних агентів: Островського і Журавецького, обох зі Львова, які зізнали, що похід був зорганізований та що його зорганізував інж. Терпелюк і В. Мигаль. Суддя на внесок прокуратора затвердив оречення староства і засудив **інж. Василя Терпелюка та В. Мигаля на кару по 20 зол.**, а на випадок нестягальности **на кару арешту по 4 дні**, а підсудних **о. дек. Дороцького й о. кан. Твердохліба** суд увільнив від вини і кари.

В понеділок 28. ц. м. відбулася карно-адміністраційна розправа проти **дир. Степана Совика**, якого теж судця, на внесок прокуратора засудив **на заплату 15 зол. гривни** або 3 дні арешту. Слід згадати, що св. Казимир Полочний, комісар повітової поліції в Раві Руській, слуханий перед равським судом, зізнав, що не знає, чи підс. Совик організував похід без дозволу старости. Дня 26. липня 1936 р. стояв з відділом поліції в ринку в Раві Руській і бачив, що перед процесією несли групами понад 200 вінків. Набрав переконання, що приявні люди на святі устававлялися самочинно у чвірки, пятки і шістки. Додав, що в цьому святі брало участь понад 15.000 осіб.

Усіх підсудних боронив **адв. д-р Роман Перфецький.**

ЗА НАРУШЕННЯ 3-ХВИЛИННОЇ ТИШИНИ.

У днях 7. і 28. червня ц. р. відбулись розправи в окружному суді у Львові проти братів Павла і Петра Плешкевичів зі Львова у справі карно-адміністраційний за те, що при вул. Личаківській дня 12. травня ц. р. в год. 20.45 вечором в часі 3-хвилинної тишини для вшанування памяти марш. Пілсудського демонстративно сміялися. Їх обох арештував тоді постерунковий ч. 347, який в тому часі виконував службу при вул. Личаківській, а поліція притримала їх 36 годин. Опісля городське староство у Львові покарало Павла Плешкевича гривною 20 зол. зі заміною на тиждень арешту, а Петра Плешкевича, 16-літнього хлопця, гривною 30 зол. зі заміною на 30 днів арешту, за провину зі ст. 18 і 31 к. з. По переведенні розправи окружний суд обох обвинувачених увільнив від вини і кари. На розправі переслухані свідки зізнали, що підчас 3-хвилинної мовчанки сам постерунковий не зберігав спокою і своєю поведінкою спровокував усміх на лицях присутніх. Обох цих Плешкевичів боронив адв. **м-р Зиновій Решетилович** зі Львова.

—o—

З кіна.

Кіно „Европа": „Дама з портрету".

На вакації кіна годують публику — січкою. Деякі більші навіть дають старі програми. Серед сірини кінових програм у Львові, фільма з життя Рембрандта стала просто подією. Вона булаб нею і серед повного кінового сезону. Режисер А. Корда, що працює в льондонському виробництві здобув разом із Чарльзом Ляфтоном, який відтворює постать Рембрандта небувалий успіх.

Охопити ціле життя Рембрандта разом з його творчістю булоб за важко, навіть для великої фільми. Булаб небезпека, що серед надміру життєписного матеріалу пропаде індивідуальність великого майстра. Сценарист і режисер зробили розумно, що обмежилися тільки до кількох епізодів, вибравши між ними один прецікавий, як Рембрандт після втрати своєї першої улюбленої жінки Саскії — горює, шукаючи нового джерела надхнення. У фільмі не бачимо цієї гарної білявки, з якою Рембрандт провів найщасливіших вісім літ свого життя, завдячуючи їй порив для творчої праці. Не бачимо теж трагедії, як трое дітей з цього подружжа вмирає змалку. Вся фільма зосереджена на історії жіночого портрету „Дама", що висить у Люврі. Мистецтвознавці догадуються, що це портрет його служниці Гендріке Ягерс, або Стоффельс, через яку він попав у 1654 р. у конфлікт з амстердамською церквою. У фільмі бачимо її беззастережне привязання до Рембрандта та її великий практичний хист серед злидня, коли дійшло до ліцитації всього його майна. Рембрандт зображений як незвичайно сильна індивідуальність, що знає свою вагу і з подивугідним спокоєм приймає удари долі. Те, як він на першому місці ставить свою працю маючи водночас зрозуміння для людської нужди і як розуміє людей — передане майстерно Ляфтоном. Може ніодин кількадесяти автопортретів залишених Рембрандтом не подібний до креації Ляфтона, а проте його вираз лиця, рухи та вся поведінка роблять враження дійсної постави. Голяндський краєвид імовірно правдивий. Креація невідомої нам англійської артистки, що грає „Даму з портрету" повна простоти та природности.

Кіно Касіно: „Посвята".

Пара першорядних артистів Роберт Тейльор і Варвара Сендвік грають у пересічній песі на сюжет багато разів використаний: як дівчина сумнівної професії по суті дуже чесна мусить зложити найбільшу жертву, яку може людина, щоб доказати свою чесність. Хто любить трагедії переплітані любовними сценами, може подивляти красуня Тейльора.

—o—

Спорт.

УКРАЇНЦІ ПЕРШІ У ФУТБОЛЕВІМ МИСТЕЦТВІ ВИСОКИХ ШКІЛ У ПРАЗІ.

У фіналі грали український В. С. — Мадярський А. К. 2:2 (1:1), як ми вже повідомляли.

Через те, що вирішного метчу вже не можна розіграти, бо мадяри розїхалися до дому, а по феріях не можна заручити чи обі дружини будуть могли мати той самий склад, проголошено у суботу 19. VI. обі дружини, а саме Український В. С. і Мадярський А. К. мистцями високих шкіл у Празі.

Це справді величезний успіх, коли візьмемо під увагу, що Чехословаччина одна із країн де грають найкращий футбол, то те, яким способом українці здобули перше місце. Українці одинокі остались без поразки. Навіть мадяри у попередніх боях потерпіли дві поразки.

Клюб дістав мандрівну чашу Міністерства Народньої Освіти і на власність від С. К. Славії. Обі чаші будуть пізніше виставлені у їдальні Українського Ж. Союзу. Всі грачі одержали дипльоми і почесні відзнаки Високошкільного Спорту.

Підсумки таші: грали 8 змагань; 6 виграли, 2 перішені (Спортбрідер 2:2, С. А. С. 8:0, Стракова Ак. 4:2, Главкова к. 3:0, Швегльова к. II. 3:0, Швегльова к. I. 6:0, Бенешова к. 2:1, Мадярський А. К. 2:2). Відношення воріт 40:7. Найсталішу форму виказали брати Гарасимови, Уланів Нар., Ржіга і Звонок (останній грав тільки 3 перші змагання і відїхав). Взагалі у всіх змаганнях взяло участь 17 грачів.

—o—

Листування Редакції.

Г. Шумлинний, Торонто: Дякуємо за першу статтю, яку помістили в ч. 140 „Діла". На предложення годимося. Просимо писати дальше на подані теми.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Василь Щурат: ІСТОРИЧНІ ПІСНІ. З передмовою М. Струтинського. „Українська Бібліотека" ч. 54. Стор. 128, 16°.

ЖУРНАЛИ.

ДЗВОНИ, літературно-науковий журнал, Львів, травень 1937 р. Р. VII. Ч. 5. Зміст: В. Пачовський: Башан-зілля. — Т. Курпіта: Ало. — Ів. Самойлович: З мечем у руках. — Б. Лисиневич: Життя. — Б. Жарський: Без титулу. — Ф. Моран: По поверховій. — Н. Королева: „Чисті". — Б. Рудаль: Перстень в часовнірі. — Я. Сірецький: *** — Д-р В. Залозецький: Християнська релігія і консервативна ідея. — І. Іваїв: Філософія сучасних природничих наук. — Хроніка. — Рецензії.

НАША КУЛЬТУРА, науково-літературний місячник. — Львів, червень-липень 1937 р. Р. III. Ч. 6-7. — Зміст: Ів. Огієнко: Світлій памяті Андрія Чайковського. — Ст. Гладилович: Андрій Чайковський. — Д-р Фр. Коковський: Лесь Мартович та „Літературно-Науковий Вістник". — Ол. Чернова: Поетична творчість у Сов. Україні. — Проф. Л. Білецький: Ол. Колесса. — Ів. Огієнко: Поет душевної туги, Мирослав Ічнянський. — Проф. В. Щербаківський: Українська протоісторія, XIII. Праславяни й праславянська мова, XIV. Русь, українці й росіяни. — Проф. д-р С. Наріжний: Я. М. Шульгин і його наукова праця. — О. Кс. Сосенко: Гадки про Зельмана в їх культурно-історичнім наставленні. — Проф. Ол. Мишко: Пропамятна книга Українського Народнього Союзу. — Проф. Ол. Мишко: „50 років". — Проф. Ев. Грицак: „Недокладності у видаванні кирилівських памяток. — Проф. д-р В. Пастушин: Новий підручник граматики латинської мови. — Д-р М. Антонович: Кого зачислити до українських дівчат. — Хроніка українського наукового й культурно-освітнього життя.

РІДНА ШКОЛА, ілюстрований часопис для всіх. Львів, 15. червня 1937. Р. VI. ч. 12. Зміст: Небувалі змагання. — Відозва Гол. Управи Р. Ш. — Петро Франко: Іван Франко зблизька. — Лев Ясінчук: Чергове завдання Кружків Рідної Школи. — Денис Коренець: Фахові ліцеї. — „Взаїмна Поміч Українського Вчительства". — Посол Дмитро Великановнч: За зміну „лепо Гробські". — Пора влаштовувати рідношкільні фестини! — Звіт Марійських дружинниць учаїв середніх шкіл у Львові. — Наші гордощі. — Вписи: до державної мужеської педагогії у Львові; до держ. педагогічних ліцеїв. — † Іван Яцишин. — З життя Рідної Школи: Вступні іспити в усіх гімназіях і ліцеях Р. Ш.; Програма навчання української мови в ліцеях (обіжник); Обіжник Гол. Управи Р. Ш. в справі ангажування вчит. персоналу; Комунікат до провідниць садків; Іспити зрілости в гімн. Р. Ш. в Станиславові, Дрогобичі і Тернополі; Зільничий курс; Праця Кружків Р. Ш. в Попівцях, Старині і Залішиках. — Бібліографія. — Ріжні вісти. — *Додаток: Д-р Яким Ярема: Українська духовість в її культурно-історичних виявах.*

РІДНА МОВА, науково-популярний місячник. — Львів, травень 1937. Р. V. ч. 5. Зміст: І. Огієнко: Рідна мова й культура народу. — Я. Романенко: Психольогія мови, короткий нарис. — І. Огієнко: Складня української мови. Основні члени речення. 6. Орудний замість присудкових відмінків. — І. Федорович: Занедбані слова живої української мови. 4. Засвідчення, засвідчити. — П. Зленко: Уваги братів Карпенків на рідномовні теми в 1845 р. — Ів. Огієнко: Наверту, естествав есть отъ дѣдовъ своихъ. — Проф. д-р Є. Грицак: Українські назви місячевих перемінської епохи 100 літ тому. — В. Мельничук: Працюймо для поширення спільної літературної мови, лист із Америки. — В. Цірка: Рідномовна праця серед молоді в Канаді, з листа до Редакції. — Ф.: Шасти в нещасті. — Проф. д-р Є. Грицак: Рідномовні обовязки. — М. Кириченко: Словничок закарпатського говору. — С. Олійник, Т. Голівський, Гр. Колодій, о. Ю. Кміт, М. Прокіпчик: Рідномовні замітки. — Чистота й правильність української мови, відповідь на запити наших Читачів. — Дописи Прихильників рідної мови. — Уже вийшла II. частина „Рідного Слова"! Від Адміністрації.

ТЕХНІЧНІ ВІСТИ, орган Українського Технічного Товариства. — Львів, червень 1937. Р. XIII. Ч. 4. Зміст: Техніка і молодь. — Інж. Е. Врешьова: Шкільні майстерні. — Інж. А. Мілянич: За кращі успіхи в підприємствах. — Інж. О. Синсько: Ґентнівіґель калькулюйте графічно! — Азбука організаційної науки. — Інж. В. Маркусь: Електрифікація та можливості її применення в сільському господарстві. — Д-р П. Герасименко: Методи визначення аустенітичного зерна і ріст зерна у деяких сталях. — М-р М. Тимошин: Організація статистично-технічного інституту. — Технічно-господарський огляд. — Звіти і рецензії. — Нові книжки. — З життя У. Т. Т.

СЛУЖБОВИК, орган „СУПРУГА". Львів, липень-серпень 1937. Р. XIV. Ч. 7-8.

ПРОБОЄМ, часопис Підкарпатської молоді. Прага, червень 1937. Р. IV. ч. 6.

РІДНА ШКОЛА, педагогічний часопис. Ужгород, червень 1937. Р. III. Ч. 8.

ТРИЗУБ, тижневик. Париж, 13. червня 1937. Р. XIII. Ч. 23-24.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Жіночі торбинки

речки, портфелі, портмонетки, валізи, несесери, поручає і направляє по найдешевших цінах робітня римарсько-галантерійна Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська ч. 2 побіч фірми Саламандра.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича:

НАДВІРНА:
30. VI. Шаріка.
1. VII. Муж двох жінок.
2. VII. Ніч під Івана Купала
3. VII. Під курателею.
4. VII. Довбуш.
З Надвірної їде Театр до Виткова, Делятина, Микуличина і Ворохти

Молодий Український Театр „Заграва"

СЛИНЯНИ:
30. VI. Муравлі.
1. VII. Тарас Шевченко.
Управа театру прийме три моложі панночки. Зголошення з фотографією і коротким описом життя слати на вище подану адресу.

Великий Театр:

Середа 30. VI. год. 8. веч. вистава льокована „Подружжя".

КІНА.

АПОЛЬО: „Королівський вальс" із Віллі Форестом.
АТЛАНТИК: „Король прошаків".
ВАНДА: „Багряний цвіт", „Малі герої".
ГРАЖИНА: „Замах у касині", „Тисяча тактів кохання".
ЕВРОПА: „Дама з портрету".
КАСИНО: „Посвата" із Роб. Тейлором і Варварою Стенвік.
КОПЕРНИК: „Данило Вуа" (Джордж О' Брайн), „Кохай і не плач!"
МАРУСЕНЬКА: „Закам'янілий ліс" „Посіпне подружжя".
МЕТРО: „Запеса". „Жінка чи секретарка".
МІРАЖ: „Герої Сибіру".
МУЗА: „Тиждень перед шлюбом", „Веселий донжуан".
ПАЛЯС: „Бен Гур".
ПАКС: нечинний.
ПАН: „Генерал Суттер".
РАЙ: „Страшний двір".
СВІТ: „Пімста Джона Кльмана" та ревія.
СТИЛЕВЕ: „Чар молодости" і ревія.
ТОН: „Мстивий їздець" і додатки.
УТІХА: „Нинішні часи" і ревія.
ХИМЕРА: „Так кінчиться кохання".

ФОТОПЛАСТІКОН.
(пл. Марійська 5).
„Сицилія".

За добре свідоцтво
перстенець з 14 карат. золота з правдивим бриліянтом від тільки у Б. Грінберга, вул. Сикстуська 4. **ЗОЛ. 35·—**

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 30. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 14.15, 15.00 Розр. концерт, 17.00 Пісні і форт. твори, Тібальд баритон., 18.00 Веселі мельодії, БІЛГОРОД (437) 20.00, 21.00, 22.00 Опера. БРНО (325) 16.50 Словенські нар. пісні, БУДАПЕШТ (550) 12.05, 20.55, 21.00 Цит. музика, ВІДЕНЬ (507) 12.00 Розр. концерт, 15.15 Для дітей, 19.25, 20.00 Орх. концерт, 21.00 Розр. музика, 21.40 Віольончеля, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1751) 14.00, 16.00 Музика, 18.25 Соната оп. 109. Бетовена, 21.00 Військ. марші, МІЛЯНО (369) 17.15 Форт., 19.00, 19.40 Легка і розр. музика, 21.00 Комедія, 21.30, 22.00, 23.00 Симф. концерт, МІНХЕН (405) 19.00, 20.00 Вес. муз. вечір, 21.10 Концерт, ПРАГА (470) 14.00 Концерт солістів, 17.40 Югосл. пісні, 20.40, 21.00 Смичк. октет ес-дур „Мендельсона, РАДІОПАРІ (1648) 13.15, 15.00, 19.00 Сніп, 16.20 Гумор, 18.00 Для молод., 19.15 Форт., 19.45 Еспанські пісні, 20.30, 21.00, 22.00 „Борис Годунов" оп. Мусоргського, РИМ (421) 17.15 Камер. музика, 21.00, 22.00 „Адіо джовінеца" оп. Пієтрія.

Четвер, 1. липня 1937.

БЕРЛІН (357) 14.15, 15.00 Розр. музика, БІЛГОРОД (437) 18.30 Скрипка, 19.50, 20.00 Нар. пісні, 20.30, 21.00 Гумор, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Орх. концерт, 18.00 Скрипка, 19.00 Нар. пісні, 22.05 Цит. музика, ВІДЕНЬ (507) 15.15 Музика для молоді, 17.30 Любовні пісні, 17.50 Скрипка, 20.25 Амер. пісні, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 17.50 Віольончеля, 20.10 Розр. музика, КОШИЦІ (259) 13.30, 17.05 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.15 Вок. концерт, 20.40, 21.00 Розр. музика, 22.00 Форт., МІНХЕН (405) 16.15 Розр. музика, 21.10 Нар. пісні, 21.35 Андерсенові казки, ПРАГА (470) 19.35 Військ. пісеньки у вик. вок. квартету, 20.05, 21.00 Галева вистава у присутності през. Бенеша, РАДІО ПАРІ (1648) 12.30, 13.45 Орх. концерт, 13.15, 15.45, 19.45, 20.30 Співи, 19.15 Сценка, 21.00 Двофорт. музика, РИМ (421) 17.15 Трансм. з Ріо де Джанейро: Іт.-брас. концерт, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Комедія, 23.15 Танк. музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 30. червня 1937.

16.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з гр.пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Відлад корсля Румунії, 12.25 Орх. концерт, 13.55 Музика з гр. пл., 14.45 Дитячий політ. опов. для дітей, 14.55 Львівська біржа, 15.00 Німецькі романтики, гр. пл., 15.40 Львівські біжучі вістки, 15.45 Господарські вістки, 16.00 Із нашого варстату, літер. нарис, 16.15 Розрив. концерт, 16.45 Підводні човни вчора й нині, 17.00 Концерт сальон. квартету; у перерві коло год. 17.20 Привітання короля Румунії на двірці у Кракові, 17.50 Нові помисли у летунстві, 18.00 Хвилина бюра студій, 18.10 Музика Півночі, гр. пл., 18.30 Монополот-біс: „Із спогадів чобота", 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 „Обітована земля" анд. на осн. Самерсіт Могема, 19.50 Наш бісіне, 20.15 Концерт, 20.40 Веч. денник, 20.50 Актуальна гутірка, 21.00 Шопенівський концерт, у вик. Генр. Штомпки, 21.40 Фрагм. із пов. Софії Коссак: Огорожі моря, 21.50 Резерва, 22.00 Репортаж у румунській мові, 22.10 Легка й танк. музика, орх., 22.50 Останні вістки веч. денника, метеорольогічний комунікат, огляд преси, 23.00 Танкова музика з гр. пл., 24.00—1.00 Оркестр. концерт.

Четвер, 1. липня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з плит, 7.00 Ранішн. денник, 7.10 Музика з пл., 11.30 Король Карло II в поворотній дорозі до Румунії, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 „Хробаччарні для домашньої птиці" гутірка, 12.25 Розр. орх., 13.55 Легка муз. з пл., 14.50 Спорт. порадник, 14.55 Львів, біржа, 15.00 Музика з пл., 15.35 Львів. біжучі вістки, 15.45 Господ. вістки, 16.00 Для дітей: Казки Кіплінга, 16.15 Хор залізничників зі Львова „Сирена", 16.45 „Вітамінний день" гутірка, 17.00 Відпуст і ярмарок в Будиславі, 17.30 Популяр. концерт, 17.50 Спорт. порадник, 18.00 Місто на двох берегах — гутірка, 18.10 Муз. опер. в скор., 18.30 Загадька скринька, 18.40 завтрішня програма, 18.45 Львівськи. спорт. вісти, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Уяви: „Тайр і двоєсти з ягоди", 19.40 Актуальна гутірка, 19.50 Спорт. вісти, 20.00 Концерт легкої муз., 20.45 Веч. денник, 20.55 Різьбяні вісти, 21.05 Танк. муз., 21.45 „Остатня перемога" рецитац., 22.00 Концерт солістів, 22.50 Останні вісти веч. уданий, Метеорол. комунікат, Огляд преси, 23.00 Танк. муз. в плит, 24.00—1.00 Концерт.

БІРЖА.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·53, 89·10, Долярн американськ. 5.29·00, 5.26·50, долярн канад. 5.28·50—5.26·00. Фльорени гол. 291·42—289·70, Франки фр. 23·67—23·53, Франки швайцарські 121·40—120·60, Фунти англ. 26·21—26·05, Гульдени данп. 100·20—99·80, Корони ч. 18·20—17·40, Кор. дан. 116·74—115·90, Кор. норв 131·40—134·30, Корони шв. 134·85—133·85, Ліри італ. 2·30—2·70, Марки фінляид. 11·57—11·50, Марки нім. 132·00 — 131·00, Шилінги австр. 99·20—98·50, Чехословацькі 26·10—26·85, Марки нім. срібні 143, 141.

Акції.

Банк Польський 100·—, Цукор 18·25. Ліпоп 46·—. Стараховичі 28.
Тенденція вдержана.

Папери.

Інвест. 1 ем. 63·75, 2 ем. 64·75, серія непот. 5 проц. поз. конвер. 29·50, 4 дол. 37·50, 37·00, консолід. 53, 53·25, 51·85, 52·50, 2 ост. дрібні

Збіжжя.

Львів, дня 29. червня 1937.

Пшениця одностайна черв.	29·50—29·75
Пшениця збірна червона	28·50—28·75
Пшениця одностайна біла	29·25—29·50
Пшениця збірна біла	28·50—28·75
Жито шт. I.	26·50—26·75
Жито шт. II.	26·25—26·50
Ячмінь одн.	26·75—27·00
Ячмінь на мл.	25·25—25·50
Ячмінь паст.	24.25—24·50
Гречка на мливо	30·00—30·50
Любінь синій	17·35—17·75
Крупи греч.	48·00—48·50
мука пшен. разова до 0·95 %	32·00—32·50

інші курси незмінені.

ОПОВІСТКИ.

ПРИГАДКА. Зголошення на III. Вакаційний Кооперативний Курс РСУК. для провідників і прихильників кооперативного руху в Гребенові приймається до 3. липня ц. р. — Управа Курсу. 1227

НАУКА

ПРАВНИК шукає лекції на селі в обсягу 6 гімназійних. Займеться господарством. Вимоги скромні. Бедрійович, Броди, За Водою 34. 1222 1—2

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ЗЕМЛЕМІР може відкрити канцелярію в повітовому містечку в Галичині. Інформації і зголошення в Українському Технічному Товаристві, Львів, Городецьких 1 — в год. 10—13. 1224 1—1

КУПНО - ПРОДАЖА

НА ПРОДАЖ пансіон „Віта" в Черчі з повною обстановою і біллям, 16 кімнат, кухня, поміч і їдальня, господарський будинок, 265 сяжнів площі, огороджене гарно обсаджене деревцями, 50 метрів від купелевого заведення. Ціна 30 тисяч золотих. Ближча відомість Львів XXV, вул. Жіркн 36. К. Кінцла. 1225 1—3

ПАНСІОНИ

ЗДОРОВІ та веселі вакації перебудете при гарній горській літниці в Зимній (побіч станції в вілл. Марії Канівської (передше п. Осипи Леньової) з частинним або повним харчем. 1215 3—3

РІЖНІ

БОН-ТОН вимагає чистої гардероби і комірців із пральні Кульчицького, Личаківська 117. 637 3—3

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, аркові, проти усування матиці та гарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 69-100

БРИЛІЯНТИ, діямапти, перли, срібло, біжутерію, золото, купує і платить найбільше Бандер, Львів, Шайнохи один. Преціозійна і дешева направа годинників і біжутерії. 1089 2—4

ПРОДУВНІ СУКОНКИ 1.60, палиники з сірого шевку 1.95 „Світ Дитини", „Świat Dziecka",— Сикстуська 2. 1218 1-1

КУПЕЛЕВІ ПЛАЩІ „Фротте" 9.80, 11.80 12.80 та вельване білли жіноче і мужеське актуальне на вигад і літо „Астра", Сикстуська 2, Львів. 1218 1—1

ОГОЛОШЕННЯ.

СПОЖИВАННЯ МЯСА

спеціяльно літом є шкідливе для нашого здоровля, тому кожна людина як стилетично відвертається від мяса, а наші господині журяться, бо не знають, що варити. Сьогодні тій журбі вже не може бути, бо вийшла другим виданням книжка М. Горбачевої п. н.: „БЕЗМ'ЯСНА КУХНЯ", в якій кожна господиня знайде коло 500 приписів на рожні безмясні страви.

Вел-во дістало з усіх сторін краю похвальні письма за ту книжку. Вип. о. І. Лабій з Отинії пише: „Безмясна Кухня" М. Горбачевої найкращої похвали гідна, тому посилаю передплату на II. том, котрий має вийти з друку з кінцем 1937".

Перший том п. н. „Безмясна Кухня" коштує **зол. 2.75** і висилаємо за попер. надісланим готівки.

Другий том п. н. **„Домашнє печиво та свячені перетвори"** вийде з друку з кінцем року і теж буде коштувати зол. 2.75, але хто до 1. листопада прішле **передплату**, то платить лише 2 зол. і матиме певність, що дістане цей підручник, бо наклад буде дуже обмежений.

Замовлення і гроші слати на адресу: Гр. Ганущак, Львів, Ольшевського 11.
1—3

ПІТ

НІГ, РУК, ПАХВИН

і т. п. зникне при вживанні спеціального певного і нешкідливого патент пудру **„CSAVE" 50 сот.**

Пробний пакет. **Перфумерія**

С. ФЕДЕРА

ЛЬВІВ, ВУЛ. СИКСТУСЬКА 7.
Філія: КОПЕРНИКА 15 а

Присилайте передплату!

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0,35
1 мм. одношпальтовий в тексті і повинках .	зол. 0.00
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці .	зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п.	зол. 0.10
шукаючі праці	зол. 0.05

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	зол. 480.—
Остання сторінка 1/2	зол. 250.—
Остання сторінка 1/4	зол. 130.—
Остання сторінка 1/8	зол. 70.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10.